

Lëk Yam

The New Testament

DINKA Rek
Sudan

Lök Yam

The New Testament in the Dinka Rek language of Sudan
[dik]

First Edition published in 2006 by
The Diocese of Wau
in cooperation with Bible League International

© 2013, Bible League International
www.bibleleague.org

www.ScriptureEarth.org/dik

Creative Commons Licence
Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 4.0 Unported
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Athör ë Lëk Theer

Cäk..... Cäk
 Ben beiB.bei
 Lebi Leb
 Kuën..... Kn
 Løj ë rou..... L.ro.
 Jocua..... Joc
 Bäný.....Bäný
 Ruth Ruth
 1 Thamel..... 1 Thäm
 2 Thamel..... 2 Thäm
 1 Bänýaknhiiim 1 Bñ
 2 Bänýaknhiiim 2 Bñ
 1 Lëk 1 Lëk
 2 Lëk 2 Lëk
 Edhara..... Edhara
 Nemia..... Nem
 Ether Ether
 Jop Jop
 Waak Wk
 Keñ Keñ
 Ajööm..... Ajm
 Waak Tholomon... Wk.Th
 Athaya..... Ith
 Jermia Jer
 Dhiëëu..... Dh
 Edhekiel Edhe
 Daniel..... Dan
 Yothia..... Yoth
 Juel Juel
 Amoth Amoth
 Obadia..... Obad
 Jona Jona
 MaikaMaika

Nayum Nay
 Yabakuk Yab
 Dhepani..... Dhep
 Yagai Yag
 Dhäkaria Dhäk
 Malakei Mal
 Matheo Mt
 Marko Mk
 Luka Lk
 Joon Jn
 Luoi Atuuc Jethu..... Luoi
 Koc Roma Rom
 1 Korinth..... 1Kor
 2 Korinth..... 2Kor
 Galatia..... Gal
 Epethuth Epe
 Pilipi..... Pili
 Kolothia..... Kol
 1 Thethalonika..... 1The
 2 Thethalonika..... 2The
 1 Timothï 1Tim
 2 Timothï 2Tim
 Tito..... Tit
 Pilemon..... Pil
 Yëbru Yëb
 Jemith Jem
 1 Pïter 1Pït
 2 Pïter 2Pït
 1 Joon 1Jn
 Joon 2Jn
 3 Joon 3Jn
 Jut Jut
 Nyuuth Ny

Käk tö thîn

Athör ë Lëk Yam

Matheo.....	(Mt).....	1
Marko.....	(Mk).....	51
Luka.....	(Lk).....	82
Joon.....	(Jn).....	132
Luci Atuuc.....	(Luci).....	167
Kac pan Roma.....	(Rom).....	213
1 Korinth.....	(1Kor).....	234
2 Korinth.....	(2Kor).....	254
Galatia.....	(Gal).....	267
Epethuth.....	(Epe).....	275
Pilipi.....	(Plp).....	283
Kolothia.....	(Kol).....	288
1 Thethalonika.....	(1The).....	294
2 Thethalonika.....	(2The).....	299
1 Timothĩ.....	(1Tim).....	302
2 Timothĩ.....	(2Tim).....	308
Tito.....	(Tit).....	313
Pilemon.....	(Plm).....	316
Athör cĩ gät kac Itharel cĩ gam.....	(Yëb).....	318
Jemith.....	(Jem).....	335
1 Piter.....	(1Pit).....	341
2 Piter.....	(2Pit).....	347
1 Joon.....	(1Jn).....	351
2 Joon.....	(2Jn).....	358
3 Joon.....	(3Jn).....	360
Jut.....	(Jut).....	362
Nyuuth tënë Joon.....	(Ny).....	364
Tët wël kők yiic athör kënë yic.....		387

Ku kääkä aaci göt rin bäk gam lön
ye Jethu Wën Nhialic cì lóc, ku bäk
pìr yök ë rienke tē cì wek gam.

Joon 20:31

Wël Jethu cî Matheo göt

Wët nhom

Athör Matheo ë jam Wët Puoth Yam ye Jethu raan cî lueel, yen bî koc waar yiëth kârac yiic, raan yen cî kâj kenhiim tieej thîn, kâk cî Nhialic thîn kacke. Kâkkâ, aa yeku yök athör theer wël Nhialic yiic. Wët Puoth Yam kënë acie tënë koc Itharel kepëc, koc kek ke dhiëeth Jethu thîn ku düt kamken, ee wët puoth lëk thëi ëbën pinyhom.

Athör Matheo acî njec guiir. Ee rot jock dhiënh Jethu, ku teet mišc nhom ë Jethu ku tẽ cî jorac ye them thîn. Ku wëetden yen koc lëk tẽ bî koc pîr thîn aköldä, ku piššcde ku tẽ yen koc kuony thîn Galilia. Ku ë kâkkâ cök ciëen, Matheo acî tẽwäär jiël Jethu Galilia bî la Jeruthalem göt aya, cimën kâk cî röt looi tënë ye wäär bî ye guo nõk, cî bën la thök piëet cî ye bën piäät tim cî riïu kôu. Ku jol aa jön cî yen rot bën jot.

Athör Matheo ë Jethu nyuoth ke yen raan piöoc ril njc kâj apeï, ke la riel yen lõj Nhialic teet yic bî lööny koc puoth apath, ku ë piöoc kâk Bäany Nhialic aya. Abandit piššcde yic acî Matheo tek yic dhiëc ku gët këlä, Piššcde göt nhom rin njec ciëej ku tẽ bî koc ye Bäany pan Nhialic këden la thîn aköldä. (cökdüt 5-7)

Lëk tënë atuuc kathiäär ku rou ë luciden bîk looi. (cökdüt 10)

Këj rin Bäany pan Nhialic. (cökdüt 13)

Piöoc rin atuuc. (cökdüt 18)

Piöoc rin thök piny, ku Bäany pan Nhialic bî bën. (cökdüt 24-25)

Kâk tš thîn

Kuat Jethu ku dhiënhde 1:1-2:23

Piöoc Joon raan koc muoc nhïim 3:1-12

Mišc nhom Jethu ku tẽ cî jorac ye them thîn. 3:13-4:11

Piöoc Jethu Galilia 4:12-18:35

Jäl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 19:1-20:34

Nïn ciëen kadhrou thuonde nhom tuej 21:1-27:66

Jön rot ku nyooth rot ë Bányda 28:1-20

Kuat Jethu raan cî lœc ku doc

(Lk 3:23-38)

1 ¹ Kâkkâ aa rin kuat koc ke dhiëeth Jethu thîn, kuat Bënygaknhom Debit bõ cök tënë Abaram.

² Abaram ë ye wun Ithäk.

Ithäk ë ye wun Jakop.

Yen cî Juda bën dhiëeth kek wämäthakën kôk.

³ Juda ë ye wun pandiëet, Peredh ku Dhara ku manden ë cöl Tamar,

Peredh ë ye wun Yedhron

ku Yedhron ë ye wun Ram.

- ⁴ Ram ë ye wun Aminadap,
ku Aminadap ë ye wun Nacon,
ku Nacon ë ye wun Thalmon.
- ⁵ Thalmon ë ye wun Boath,
ku man ë cöl Rayäp.
Boath ë ye wun Obet,
ku man ë cöl Ruth,
ku Obet ë ye wun Jethe.
- ⁶ Ku Jethe ë wun Bënyjaknhom Debit,
ku Debit ë ye wun Tholomon, ku man ëcī kanj aa tiŋ Uria.
- ⁷ Tholomon ë ye wun Raboam,
ku Raboam ë ye wun Abija,
ku Abija ë ye wun Atha.
- ⁸ Atha ë ye wun Jocapat,
Jocapat ë ye wun Joram,
ku Joram ë ye wun Udhia.
- ⁹ Udhia ë ye wun Jotham,
Jotham ë ye wun Aḡath,
ku Aḡath ë ye wun Yedhekia.
- ¹⁰ Yedhekia ë ye wun Manathe,
Manathe ë ye wun Amon,
ku Amon ë ye wun Jothia.
- ¹¹ Jothia ë ye wun Jekonia, ku wämäthakën kök, ku jöl ke peec ku yëth ke Babilonia.*
- ¹² Wën cī ke yäth Babilonia aacī la dhiëth kälä, Jekonia acī Cealtiel la dhiëth.
Cealtiel ë ye wun Dherubabel.
- ¹³ Dherubabel ë ye wun Abiöt
ku Abiöt ë ye wun Eliakim.
Ku Eliakim ë ye wun Adhor.
- ¹⁴ Adhor ë ye wun Dhadok.
Dhadok ë ye wun Acim,
ku Acim ë ye wun Eliöt.
- ¹⁵ Eliöt ë ye wun Aliadhër
ku Aliadhër ë ye wun Mathan.
Ku Mathan ë ye wun Jakop.
- ¹⁶ Ku Jakop ë ye wun Jothep mony Maria,
ku ë yen acī Jethu cöl Raan cī löc ku döc bën dhiëth.
- ¹⁷ Këya, kuat Jethu ë kith, ee ye yic thiäär ku ŋuan jöök Abaram yeet Debit,
ku ben yic aa thiäär ku ŋuan yeet tēwäär cī ke pëec Babilonia, ku ben yic aa thiäär ku ŋuan jöök köc cī dhiëth Babilonia yet dhiënh Jethu raan cī löc ku döc.

* 1:112Bŋ 24:14-15; 2Lëk 36:10; Jer 27:20

Maria aci meth yök ke cîn moc

(Lk 2:1-7)

¹⁸Dhiënh Jethu ë loi rot këlä. Maria ë wïc Jothep bî thiaak. Tëwën kéc ye gam, ke yök ke cî liéc ë manh yök tënë Wëi Nhialic.* ¹⁹Jothep, raan awën wïc ye bî thiaak ë ye raan path, ku akéc wïc bî Maria yöör guöp, go wïc bî puöl ke cîn raan piñ ye.

²⁰Tëwën wïc yen kënë bî looi, ka atuny Nhialic nyuth rot ye nyuöth yic ku lueel, “Jothep, manh Debit, duk riöc ba Maria cïi thiak, rin ë riel Wëi Nhialic yen ayök yen manh tö yeyäc. ²¹Yeen abî menh moc dhiëeth, ku aba cäk ke cöl Jethu rin yen ë raan bî kóc wëër bei adumuömmken yiic.”*

²²Kënë aci rot looi këya, bî wët Nhialic cî raan kärke tîñ lueel yenhom tiëñ. Ku wët kënë ëcî lueel ëlä, ²³“Nyan bîm abî liéc, ku abî manh moc dhiëeth ku abî cöl Emanuel. Ku wëtde yic, Nhialic atö kek yook.”*

²⁴Këya, Jothep aci kë cî atuny Nhialic lëk ye gam, ku yëth Maria baai. ²⁵Ku aa kéc rëër cîmën tik ke moc yet tē dhiëeth Maria wënde, ku ciëk Jothep ke cöl Jethu.*

Jethu aci nyuöth kóc thäi

2 ¹Tëwën cî Jethu dhiëeth gen Bethalem pan Judia, wäär ye Yërot Bëny. Ke bány kök ñic kāk Nhialic bö piny ciëen ku yëetkë Jeruthalem, ²ku thiëckë, “Tö Bënyñaknhom kóc Itharel puoc dhiëeth tēno? Ciëerde acuk tîñ piny ciëen, yen abî yok buk bën door.”

³Nawën piñ Bëny Yërot ë wët kënë, ke jieth puöu, agut kocdüt kāk Nhialic Jeruthalem aya. ⁴Go bānydüt kāk Nhialic, ku kóc piöoc lööñ cöl ëbën ku thiëc ke, “Ye tēnen bî Raan cî lōc ku dōc dhiëeth thīn?”

⁵Gokë lueel, “Abî dhiëeth gen Bethalem pan Judia, cīt wët cî raan kāk Nhialic tîñ gōt ëlä,

⁶‘Yin Bethalem pan Judia,
na cök alōn koor yin kam geethdüt pan Judia,
ke yin abî bēny mec
thāndiēn Itharel tuöl thīn.’ ”*

⁷Go Yërot bāny wën bö ciëen cöl ë röt, ku thiëc ke aköl tîñ kek ciëer panden. ⁸Ku cöl ke aa ber Bethalem ku thōn ke ëlä, “Lak wiëckë meth apēi ku na yōkkë, ke we dhuk bāk bën lëk ya, ba la aya, ba la door.”

⁹Nawën cīk wët Bëny Yërot piñ ë ke lööny dhöl, ku tīnkë ciëer wäär cīk tīñ ciëen panden ke wat kenhīim, ku ler ku kēec yōt nhom, yōn tö meth thīn, ¹⁰ku mitkë puöth apēi. ¹¹Ku lek yōt ku yōkkë meth kek man, ku gutkë kenhīol piny ku dorkë, ku liepkë jōgōken thook ku juërkë mīlōñthith, ku adōñ ñir mit tuölde ku adōñ kec.

¹²Nawën ke nyuöth ku lëk ke bīk cīi dhuk tēnē Yërot, gokë dhuk panden dhël dēt.

Meth aci riseŋ Ijip

¹³Wën cī kek jāl ka atuny ë Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuëëth ëlä, “Jot rot ku luwoc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rëërkë thīn yet aköl bī yēn we lēk bāk dhuk, rin Yërot awic meth bī nōk.”

¹⁴Go Jothep rot jot ku nyeci meth kek man ë wëër kënë, ku lek Ijip. ¹⁵Ku rëërkë thīn yet aköl thou Yërot, rin bī wët raan kāk Nhialic tīŋ, cī lueel theer ëlä yenhom tieŋ, “Yēn abī Wëndië cōl Ijip.”*

¹⁶Nawën tīŋ Yërot lōn cī bāny ke bō ciëen ye ruëeny, ke riääk puṣu. Ku cōl mīth rōör aa nēk ëbēn Bethalem, ku bëëi kōk thiääk kek ye, mīth ye ruōnken rou, ayī mīth kōk kēc run karou dööt, cīt tē ye tāk ye tēwäär piŋ yēn wët tēnë bāny ciëen.

¹⁷Ku kāk ke cī Jeremia raan kāk Nhialic tīŋ lueel theer, aaci kenhīim tieŋ thīn. Ku ëcī lueel ëlä,

¹⁸“Dhiëëu ëcī piŋ gen Rama,
dhiëëu ku kiëeu ë dīt apei.
Kōc Itharel aake dhur miëthken,
Ku aaci wēc ë puṣu ye gam,
rin cī kek thou ëbēn.”*

Meth aci dhuk

¹⁹Nawën cī Yërot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuōth Jothep pan Ijip, ²⁰ku lueel ëlä, “Jot rot, ku dhuōk meth kek man pan Itharel, rin kōc wäär wic ye bīk nōk aaci thou.” ²¹Go Jothep rot jot, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²²Nawën piŋ lōn ye Arkelao bëny Judia nyin wun, go riöc bī la Judia, ku ben nyuääth, go muṣl la Judia ku ler Galilia, ²³ku ler ku rëër gen cōl Nadharet. Këya, wël ke cī raan kāk Nhialic tīŋ lueel aaci kenhīim tieŋ thīn, “Lōn bī Jethu aa raan Nadharet.”*

Piöc Joon raan kōc muwoc nhīim

(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

3 ¹Ye nīnkä, Joon raan kōc muwoc nhīim ëcī piöcde jōk pan Judia, roor tē cī ceŋ, ku lēk kōc ëlä, ²“Pälkë luçi kārāc rin Bääny Nhialic aci thiōk.”*

³Mony kënë, yēn ëcī Ithaya raan kāk Nhialic tīŋ jam rienke theer wäär lueel yēn ye ëlä,

“Raan kākkië tīŋ abī piŋ röl ke jam roor tē cī ceŋ,
‘Guiërkë dhël ë Bëny, luçikë dhōlke bīk la cōk.’”*

⁴Joon ë ye ceŋ alēth cī looi nhiēm thōröl, ku ceŋ gōp ye aŋum, ku mīith ke ye cam, aa kōryōm ku kiēc. ⁵Kōc Jeruthalem ku kōc juēc pan Judia, ku lōŋ Jordan ëbēn aaci wet tēnë ye, ⁶ku lekkë adumuōmken, ku jōl Joon ke muwoc nhīim wār Jordan.

⁷Wën tīŋ Joon kōc juēc akut Parathī ku Thaduthī ke bō tēnë ye bī ke bēn muwoc nhīim, ke lēk ke, “Awēk dhiēnh kăpieny! Yeŋa lēk we bāk kat kërēc

* 2:15Yoth 11:1 * 2:18Jer 31:15 * 2:23Mk 1:24; Lk 2:39; Jn 1:45 * 3:2Mt 4:17; Mk 1:15

* 3:3Ith 40:3 * 3:42Bj 1:8

bö? * ⁸ Luuiké kāk ye nyooth lōn cī wek muōl kārāc yakē ke looi. ⁹ Ku duōkkē wepuōth tōŋ ku luelkē yōk aa mīth Abaram. Alēk we, lōn alēu Nhialic bī aleelkā cōl aaye mīth Abaram. * ¹⁰ Ku emēn yēp acī ther bī ke tiim yep, rin na ye tim cie luōk mīth path, ka yep ku cuet ē mēec. * ¹¹ Wek aa ya muōc nhīim ē pīu bāk luoi kārāc puōl, ku raan bō ciēen yacōk abī we muōc nhīim ē Wēi Nhialic ku mac. Yeen adīt apeī tēnē ya, ku yēn aciī path na cōk a warke ka cā lēu ba ke dōk. ¹² Yeen acīt raan muk lōk ē kām, ye rap kōōm bī rap tek thoōk ke miēl. Ku wīiu rap ku tōōu ke. Ku yōot miēl many cie thou.”

Jethu aci muōc nom

(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³ Nawēn ke Jethu jiēl Galilia bī la Jordan bī Joon la muōc nom. ¹⁴ Go Joon them bī Jethu yenhom waar ku lēk ye, “Awiēc bī ya yīn muōc yanhom. Yējō bīī yīn tēnē ya?”

¹⁵ Go Jethu dhuōk ye, “Cōl aloi rot kēya. Ee tēde bī rot looi kēlā rin bī yōk kē wīc Nhialic tiēŋ nom.” Go Joon gam.

¹⁶ Kaam wēn cī Jethu muōc nom, ke bō bei wīir ku tīŋ nhial ke liep rot, ku tīŋ Wēi Nhialic ke bō yenhom kecīt kuur ē dit. ¹⁷ Ku piŋ rōl Nhialic nhial ke lueel, “Kēnē ē manhdiēn nhiaar, yēn amit puōu tēnē ye.”*

Jethu aci jōŋrac them

(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

4 ¹ Kaam wēn ke Wēi Nhialic la Jethu guōp, ku yēth roor tē cīī ceŋ bī jōŋrac la them. * ² Ku jōl miēth theek nīn thiārŋuan, akōl ku wēer go cōk nōk. ³ Go jōŋrac rot cuōt ye ku lueel, “Na ye Wēn Nhialic, ke lēk aleelkā bīk rōt wel bīk ya ayuōp.” ⁴ Go Jethu bēer, “Acī gōt theer ēlā, ‘Raam acie pīr ayup ē rot, ee pīr wēl bēn bei ēbēn Nhialic thok.’ ”*

⁵ Go jōŋrac yāth gendūt ku tēēu luāŋ Nhialic nom, ⁶ ku lueel tēnē ye,

“Na ye wēn Nhialic, ke yī cuet rot piny, rin ēcī gōt ēlā,

‘Nhialic abā atuōōcke lēk bīk yī muk kecin, ba yīcōk cīī deeny alēl.’ ”*

⁷ Go Jethu lēk ye, “Acī gōt ēlā aya, ‘Duk Nhialic Bānydu them ē path.’ ”*

⁸ Go jōŋrac ben yāth gōn bār apeī nom, ku nyuth bēi pinyinhom ēbēn ke diēekden. ⁹ Ku lueel tēnē ye, “Kākkā ēbēn aba yīēk yī tē cuet yīn rot piny ku door ya.” ¹⁰ Go Jethu lēk ye, “Jālē, Jōŋ ater, rin aci gōt ēlā, ‘Yīn abī Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetōk!’ ”*

¹¹ Go jōŋrac nyāāŋ piny, ku bō atuuc nhial ku konykē.

Jethu aci luōide jōk Galilia

(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹² Nawēn piŋ Jethu lōn cī Joon dōm, ke dhuk Galilia. * ¹³ Ku jiēl Nadharet genden ku le rēer Kapernaum, gen thiāāk kek wār Galilia, lōŋ Dhebulun ku Naptali. * ¹⁴ Kēnē ēcī rot looi, bī wēt cī Ithaya raan kāk Nhialic tīŋ lueel yenhom tiēŋ,

* 3:7Mt 12:34; 23:33 * 3:9Jn 8:33 * 3:10Mt 7:19 * 3:17Cāk 22:2; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 12:18; 17:5; Mk 1:11; Lk 9:35 * 4:1Yēb 2:18; 4:15 * 4:4L.rou 8:3 * 4:6Wk 91:11-12
* 4:7L.rou 6:16 * 4:10L.rou 6:13 * 4:12Mt 14:3; Mk 6:17; Lk 3:19-20 * 4:13Jn 2:12

¹⁵ “Piny ë Dhebulun ku piny Naptali,
të la wīr, wār Jordan alɔɣtui,
Galilia, wun thāi juēc kuc Nhialic!

¹⁶ Kɔc ke rēēr muōōth yic
aaci rueldit apei tīɣ.
Ku kɔc ciēɣ piiny muōōth yic tēn thou,
ruel aci bēn.”*

¹⁷ Ku ë nīnkā, Jethu aci piōōcde jɔɔk, ku lēk kɔc ëlä, “Pälkë luoi kārāc, rin Bääny Nhialic aci thiōk.”*

Jethu acā amēi kaɣuan cɔɔl

(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

¹⁸ Tēwēn kueny Jethu wār Galilia yɔu, ke tīɣ amēi karou, Thaimon, ku ë cɔɔl Pīter aya, kek Andria wāmēnh ke dɔm rec buoi. ¹⁹ Go lēk ke, “Biathkë ya ku wek aaba piōōc bāk kɔc aa dɔm.” ²⁰ Gokë biaiken nyāāɣ piny nyin yic ku buothkë Jethu.

²¹ Wēn jiēl yen ë tēn, ke tīɣ Jemith ku Joon kek wunden Dhubedī riāi yic, ke guir biaiken. Go Jethu ke cɔɔl. ²² Gokë lööny dhöl nyin yic kek ye, ku nyiēēɣkë wunden piny riāi yic.

Jethu ë piōōc ku kony kɔc tuany

(Lk 6:17-19)

²³ Ku jɔl Jethu pan Galilia kuany yic, ke ye piōōc yōn amat yiic, ku lēk kɔc Wēt Puōth Yam ë Bääny Nhialic, ku kony kɔc kuat tuaany ëbēn bīk pial.*

²⁴ Go lecde thiēi piny pan Thiria ëbēn, go kɔc ke tuany tueny juēc, kɔc ke rem gup apei, ku kɔc ci jakrec dɔm, ku kɔc la gup nok ku kɔc cī ruai, bēēi tēnē ye. Goke kony bīk pial. ²⁵ Go kɔc juēc apei pan Galilia, ku geeth kathiāār yiic, ku Jeruthalem ku Judia ku bēēi kōk lɔɣ Jordan, buoōth.

Kēɣ miet ë puōu cī Jethu piōōc

(Lk 6:20-23)

5 ¹ Wēn tīɣ Jethu kɔc juēc apei, go la tēthōny gɔt nhom. Ku nyuuc ku mēt kɔcken ye buoōth rōt ye, ² go jam ku piōōc ke ëlä,

³ “Kɔc mit gup aa kɔc ë lɔɣ kepuōth,
rin ye Bääny pan Nhialic kēden!

⁴ Kɔc mit gup aa kɔc dhuōōr rin bī
Nhialic ke waac puōth!”*

⁵ Kɔc mit gup aa kɔc lir puōth,
rin bī kek kē cī Nhialic thɔn yōk!”*

⁶ Kɔc mit gup aa kɔc nēk tuil puōn la cōk,
ku aabī kueth yeen!”*

⁷ Kɔc mit gup aa kɔc abiōkruel,
rin bī keek kony aya!

⁸ Kɔc mit gup aa kɔc yer puōth,

* 4:15-16lth 9:1-2 * 4:17Mt 3:2 * 4:23Mt 9:35; Mk 1:39 * 5:4lth 61:2 * 5:5Wk 37:11

* 5:6lth 55:1-2

rin bī kek Nhialic tīŋ!*

⁹ Kōc mit gup aa kōc ē kōc dōōr,
rin bī keek aa cōl mīth Nhialic!

¹⁰ Kōc mit gup aa kōc ye jōōr rin wēt
path, rin ye pan Nhialic kēden!*

¹¹ “Wek aa mit gup tē lēēt we ku nāk we, ku tōr kōc kōk wegup wēl lueth ē rienkiē.” ¹² Yakē puōth miet ku dalkē wēpuōth, rin bī ariōpdun dīt apei pan Nhialic. Yen ē tēwāār jōōr kek kōc kāk Nhialic tīŋ thīn aya.*

¹³ “Wek aa cīt awai pinynhom. Ku na thōōk kōu alēi, ke ben dhuōk thīn kēdē? Awan cīt kēnē acie ben piath. Aye puōk wei bī ya dum kōc cōk.” ¹⁴ Wek aa mermer pinynhom ēbēn. Gen cī buth gōt nhom acie thiaan.* ¹⁵ Acīn raan mermer dēēp ku kum nyin, aye tōōu tēn ē yen yōt mer yic thīn tēnē kōc tō yōōt ēbēn.* ¹⁶ Kēya, mermer adhil tīŋ kōc ēbēn, rin na tīŋkē luōidun path la cōk ka lec Wuurdun tō nhial.*

Piōōc Jethu rin ē lōŋ

¹⁷ “Yakē tak lōn cī yen bēn, ba lōŋ Mothith ayī kāk ye kōc kāk Nhialic tīŋ piōōc bēn rac? Acie tēde, yen akēc bēn ba ke bēn rac, yen acī bēn ba ke bēn thāāp.” ¹⁸ Alēk we alanden, agut tē bī nhial ku piny liu, acīn wēt koor ayī kēthiīn tō lōŋ yic, bī kaŋ mār ke kēc guōt nhom.* ¹⁹ Kēya, raan dhoŋ lōŋ tōk kōu, cōk a lōŋ thīn koor, ku piōōc kōc kōk bīk lōŋ dhoŋ kōu aya, acīn tēpeth bī yōk pan Nhialic. Ku raan thek ke, ku ye ke piōōc abī ya raandīt apei pan Nhialic. ²⁰ Alēk we, na cīi piathdun ku luōidun la cōk, abī luōi kōc piōōc lōōŋ Nhialic ku luōi Parathī waan thok, ke wek aacīi la pan Nhialic alanaŋon.

Lōŋ yam awār lōŋ theer

²¹ “Acāk piŋ lōn cī ye lēk wārkuān dīt theer ēlā, ‘Duk raandā nāk, ku na ye raan nāk raan dēt ka bī luōk wei.’” ²² Ku wek aa lēk wēt kēnē, raan la puōu agōth tēnē raandā, abī luōk wei aya. Ku na ye raan lat wāmēnh, ‘Yīn acīn nhom!’ Ka tēm thou, ku na ye raan lat raan dēt, ‘Yīn acīn puōu,’ Ka bī yāth pan mac. ²³ Na lō juar ariāk nhom, ku lō tak lōn cī wāmuuth puōu riāāk tēnē yī, ²⁴ ke yī nyiēēŋ kēdu ariāk lōōm ku lōr bāk kaŋ la dōōr wek wāmuuth, ku jōl dhuk ba Nhialic la juēr.

²⁵ “Lōc wēt waar yic ku dōōrkē wek raan yēth yī luk yic. Na cīi lōc looi kēlā, ka yēth yī luk yic tēnē bēny. Ku bēny abī yī la thōn apuruuk, ku mac yī. ²⁶ Yīn alēk yic, yīn acīi bī kaŋ lony yet tē bī yīn kēthiīn kōny tēnē yī kaŋ cool.

Jethu ajai ē kōr

²⁷ “Acāk piŋ lōn cī ye lueel theer ēlā, ‘Duk tīŋ raandā kōr.’” ²⁸ Ku alēk we, raan dōt tik ku tuil ye, kacīt raan cī tik kōr aya rin tō yen yepuōu. ²⁹ Kēya, na ye nyindun cuēc yī cōl aloi awuōc, ke ŋuēt bei ku cuat wei! Aŋuēēn ba cōr nyien tōk, tēnē lōn bī yī cuat pan mac ēbēn.* ³⁰ Ku na ye cindun cuēc yī cōl aloi awuōc, ke teēm wei. Aŋuēēn ba la cieēn tōk, tēnē lōn bī yīn la pan mac.*

* 5:8Wk 24:3-4 * 5:101Pit 3:14 * 5:111Pit 4:14 * 5:122Lēk 36:16; Luōi 7:52 * 5:14Jn 8:12; 9:5 * 5:15Mk 4:21; Lk 8:16; 11:33 * 5:161Pit 2:12 * 5:18Lk 16:17 * 5:21B.bei 20:13; L.rou 5:17 * 5:27B.bei 20:14; L.rou 5:18 * 5:29Mt 18:9; Mk 9:47 * 5:30Mt 18:8; Mk 9:43

Jethu ajai ë lišši

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ “Acì lueel aya ëlä theer, ‘Raan päl tienjde adhil athör ë lišši göt tēnē tik.’”³² Ku alëk we, na ye raan cī tienjde lišši ke kēc wïc mony dēt, ka bī ye cōl aloi adumušm, ku raan thiak tiŋ cī lišši ka cā akor looi.***Jethu ajai ë kuëŋ**³³ “Acäk piŋ aya lōn cī ye lëk kockun theer ëlä, ‘Duk mël kuëŋ ë lueth, muk kuëŋdun ca looi tēnē Bëny.’” ³⁴ Ku alëk we, duškkë mël kuëŋ, tēdë rin pan Nhialic tēdë rin ë Bäänyde,* ³⁵ tēdë rin piny, rin yen ë tē mec Nhialic ku duk kuëŋ Jeruthalem rin ë gen Bënydīt.* ³⁶ Duk kuëŋ ë cōškdu rin acie yīn yī cak ye. ³⁷ Jamdu ë lōn bī yīn ye lueel amääh ë path, ‘Ee këya’ ku, ‘Acie këya,’ Kë ye juak thīn, ee bēn tēnē joŋrac.**Jethu ajai ë guur**

(Lk 6:29-30)

³⁸ “Acäk piŋ aya ke cī lueel ëlä, ‘Na yup raan yī nyin ke yup nyin aya, na dhoŋ yīlēc ke dhoŋ lēc.’” ³⁹ Ku wek alëk kēnē, duk këracc col këracc dēt. Na gut raan gēmdun cuēc ke wël gēm dēt aya. ⁴⁰ Na wïc raan dēt bī kēdun path tušör nyin, ke māt kēdun dēt puoth nhiaŋ aya. ⁴¹ Na cōl raan yī ba kēthiek muk tēnē ye, ke ruac ba yāth tēmec. ⁴² Muoc raan lim yī, ku na wïc raan kēdāŋ tēnē yī, ke gām ye.**Nhiaŋ koc man yīin**

(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Acäk piŋ ke cī lueel ëlä, ‘Nhiaŋ koc määth kek yī ku man koc ater.’” ⁴⁴ Ku alëk we, nhiaŋkë koc aterdun ku rōškkë rin koc jör we, ⁴⁵ rin bī wek jāl ciēt mīth Wuurdun tō nhial, rin ë piny cōl abak tēnē koc path ku koc rēc kedhie, ku cōl deŋ atueny tēnē koc ë luui kápath ku koc luui kāracc aya. ⁴⁶ Na nhiaŋ ke ë koc nhiaŋ yī kepēc, ke ye rin ŋō bī Nhialic yī kony? Cīi koc kut ajuēr ye looi kēlä aya? ⁴⁷ Na yeke mušōth ë koc määth kek yī ë rōt, ke la kēpeth ca looi wēr yīn koc kōk? Cīi koc cie koc Itharel kēcīt kēnē ye looi aya? ⁴⁸ Yīn adhil piath cīmēn puoth Wuur tō nhial!”**Duk nhiam ë kušōny ca gam****6** ¹ “Tietkë rōt bāk kápath cīi ye looi ë koc nhīim rin bī we tiŋ. Na lušikë këya, ka cīn ariōp bāk yōk tēnē Wuurdun tō nhial.*² “Na le raan ŋōŋ ca kony, ke yī duk nhiam ba ya cath ke luel cīmēn koc alueth, ye looi tēn amat ku dhōl yīic, rin bī ke leec. Detkë apath, kek ë kockä acīn ariōp dēt benkë yōk. ³ Ku na gām raan ŋōŋ kēdāŋ, ku cōk a māthdu ke duk cōl aŋic. ⁴ Rin bī kēdun cī yīn raandä kony cīi ŋic. Na loi këya, ke yīn abī Nhialic cušōt, raan yen kēriēc ēbēn ŋic, agut kē cī moony.

* 5:31L.rou 24:1-4; Mt 19:7; Mk 10:4 * 5:32Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18; 1Kor 7:10-11

* 5:33Leb 19:12; Kn 30:2; L.rou 23:21 * 5:34Jem 5:12; Ith 66:1; Mt 23:22 * 5:35Ith 66:1;

Wk 48:2 * 5:38B.bei 21:24; Leb 24:20; L.rou 19:21 * 5:43Leb 19:18 * 5:48Leb 19:2;

L.rou 18:13 * 6:1Mt 23:5

Jethu anyuth ʔo tē bī ʔok ya rōök thīn

(Lk 11:2-4)

⁵“Ku tē rōök yīn, duk kɔc alueth kīit, anhiarkē bīk rōök ke kääc tēn amat ku dhöl ʔöth, rin bī ke tīŋ. Ku alēk we, keek aacā ariōpden ʔök.”

⁶“Tē rōök yīn, ke yī la tēdu ē rot, ku rōök tēnē Wuur Nhialic cie tīŋ, rēer ē tēnē, ku yen Wuur daai yī, yen abī cuōōt.

⁷“Ku tē rōök yīn, duk wēl ye ber yiic ē path cīmēn kɔc kuc wēt Nhialic, kɔc ye tak lɔn na luelkē wēl juēc, ke yen bī Nhialic rōökken piŋ? ⁸Duk rot loi ba ciēt ke, rin Nhialic ē kē tō ʔīpuū guo ŋic ke kēc cak thiēc. ⁹Kēya, yīn adhīl rōök ēlā,

‘Wādan tō nhial, bī rienku aleec,

¹⁰ bī bāānydu bēn ʔoyiic,

bī wētdu alooi piiny cīmēn nhial.

¹¹ Muɔc ʔook miēth yaköl.

¹² Pāl wēt piny tēnē ʔook,

cīmēn ye ʔok ye puöl tēnē kɔc rēc ʔook.

¹³ Ku duk ʔook cɔl athem kērac, ku ba ʔook lac waar kērac yic.’

¹⁴“Rin na ye wēt pāl piny tēnē kɔc kōk, ke Nhialic abī wēt pāl piny tēnē yī aya. ¹⁵Ku na cīi wēt ye pāl piny tēnē kɔc kōk, ke Nhialic acīi wēt pēl piny tēnē yī.”

Duk nyooth lɔn thēk yīn

¹⁶“Tē thēk yīn, duk rēer yī ŋōŋ nyin cīmēn ye kɔc ruēeny ye looi. Aake nyīn looi ɲuarar bīk nyuōōth lɔn thēk kek. Alēk we, keek aacā ariōpden ʔök. ¹⁷Tē thēk yīn, rēer ē path ku duk nyooth lɔn nēk cak yī, ¹⁸bī ciēn raan ŋic ye lɔn thēk yīn, ku Nhialic Acīēŋ yen kē ye ŋek looi ē rot ŋic, yen abī ʔiēk ariōpdu.

Jiēek cie riāāk atō pan Nhialic

(Lk 12:33-34)

¹⁹“Duōkkē jak kāk tō pinynhom rin ye aruɔp ku keth ke rac, ku aaye cuēr kual aya.” ²⁰Kēya, apath bī ya jiēek pan Nhialic yen wīc, yen acīn kē bī ye rac. ²¹Rin piāndu abī ya rēer akōlaköl tē tō jaakdu thīn.

²²“Kēya, puōn path acīt nyin path, raan path nyin ee daai apath, acīi thōŋ kek raan cī cɔr. Raan la puōn ʔer acīt raan path nyin, ²³ku raan ye ŋic kēde ē rot, ee raan col puōu cīt cɔr cie piny ē tīŋ!

Nhialic ku jiēek

(Lk 16:13; 12:22-31)

²⁴“Acīn raan bāny karou luōōi ē tōk, tēdē ka man bāny tōk ku nhieer bēny dēētē, tēdē ka thek raan tōk ku dhēl raan dēt. Acīi raan lēu bī Nhialic ku jiēek nhiaar kedhie.

²⁵“Kēya, alēk we bāk cīi ye diēer kē bāk cam, ku kē bāk dek, rin bī wek rēer we pīr, tēdē ke we diēer kāk bāk ceŋ. Wēi aŋuēēn tēnē miēth. Ku guōp raan cīi ɲuēēn tēnē alēth? ²⁶Daaike diet ē pār nhial, aa cie pur, ku aa cīn

müith yekë ke tšöu, ee Wuur tš nhial yen ë dieer ë ke! Na week cäk ye kädit apeï tənë ke? ²⁷Yenja kamkun na diir piërde, ke juak ruönke?

²⁸“Ku yenjö ye wek dieer käk bäk ceŋ? Tiëŋkë yök peth ë cil roor, aa cie luui ku aa cie alëth ë kəc ë rienken. ²⁹Ku adhiel lëk we na cök a Bënyŋak-nhom Tholomon wäär ë jaakde yic, ee cii cüt ke.” ³⁰Ku na ye Nhialic wel tš roor cöl adhëŋ këya, wel tš thün ëmën, ku na nhiäk nün lik ke ril wei ku took ke mac, ke yeen cii we bi kuëc nhüm? Ye gam thiin koor nõ be rëer kek we këya!

³¹“Duökkë ye dieer ku luelkë, ‘Yenjö buk cam? Yenjö buk dek? Buk kë ceŋku yök tëno?’” ³²(Aa kəc kuc wët Nhialic kek aa kepuöth yiëk ë käckä.) Ku aŋic Wuurdun tš nhial lön wïc wek käckä ëbën. ³³Yakë wepuöth wël bäänyde kek käk wïc ke tənë we, kajuëc wiëckë ke aabi yiëk we. ³⁴Këya duökkë ye dieer ë nhiäk, nhiäk abi bën kek kække. Aköl ëbën ala yic këraacde ë rot.

Koŋ kækku guiir ba raan dët jäl wëët

(Lk 6:37-38, 41-42)

7 ¹“Duk kəc kök ye nyieeny kārac cik looi käk ye ke looi aya, rin bi yi cii gut nyin, ²rin tš ye luök kəc kök, yen ë tš bi Nhialic yi luök thün aya.” ³Yenjö, ye yin këreec düt ye looi kuc, ku ye tiŋ këreec koor ye wämuuth looi? ⁴Ye kädë bi yin ke menhkui dök kārac ye looi, ku keek aaye looi aya? ⁵Awëëŋkui! Kaŋkë kārac yakë ke looi puöl, yen abi wek ye lëu bäk miëthakun jäl wëët.

⁶“Duk jök gëm kënë Nhialic, ku duk rot göu ba wët lëk kəc cii ye bi gam, tädë aabi kuc ku näkkë yün.

Röök yen wïc Nhialic

(Lk 11:9-13)

⁷“Thiëc, ku abi gäm yi, wïc ku aba yök, gut yöt thok ku abi ŋaany thok tənë yi. ⁸Raan ë thiëc, aye gäm kädän, ku raan wïc kädän, ee kë wïc yök, ku raan yöt tcoŋ thok aye ŋäny thok ye akölaköl. ⁹Nadë le raan kamkun gëm manhde dööt tš wïc yen miëth? ¹⁰Nadë, ke gëm këpiny, tš ci yen ye thiëc ë rëc? ¹¹Na yakë ŋic wek kəc cii path bäk miëthkun aa gäm käpath wickë ke, ke Wuur tš nhial cii kajuëc path bi gäm kəc ye thiëc!

Löŋ la cök

¹²“Loi käpath tənë kəc kök, cimën nhiëer yin ye bik käpath looi tənë yi aya, käckä kek aaci lueel theer athör Nhialic yic.”

Kuany dhël la pan Nhialic yic

(Lk 13:24)

¹³“Kuany dhël ye kəc gum thün yic, rin dhël cii kəc ye gum thün, ee kəc yäth pan mac, ku ë yen aye kəc juëc mër thün.” ¹⁴Ku dhël ye kəc gum thün yen ë la pan Nhialic, ku aa kəc lik kek aaye kuany yic.

Tietkë röt bī week cīi wēn

(Lk 6:43-44)

¹⁵“Tietkë röt kɔc piöoc wël ë lueth, kɔc bën tēnē we ku luelkë wël puoth cī la lāilāi, ku kāk rēer keyäac arac apeī. ¹⁶Aa bāk ɲic tēden ye kek luui thīn. Acīn mīth tim ye cam, ye bet tim dēt cie ye nhom. ¹⁷Këya, tim ye miēthke cam ë luok mīth path, ku tim rac cīi miēthke ye cam, acīn kē ye yök tēnē ye. ¹⁸Tim peth ye miēthke cam acīi lēu bī dhiēth mīth rec, ku tim cīi miēthke ye cam acie kaŋ luok mīth ye cam. ¹⁹Ku kuat tim cīn kē ye kuany tēnē ye aye yep ku tok.* ²⁰Aben lēk we, kɔc aa lueth, aa bāk ɲic tēden ye kek luui thīn.*”

Wek aa kēc kaŋ ɲic

(Lk 13:25-27)

²¹“Acie kuat raan ya cɔɔl, ‘Bëny, Bëny,’ Yen bī la pan Nhialic, aa kɔc kē wīc Wä tō nhial looi kek aabī Bääny Nhialic yök. ²²Tē le aköl kēnē bën, abī kɔc juēc lueel tēnē ya, ‘Bëny, Bëny! Yok aacī wēt Nhialic piöoc ë rienku. Ku yok aacī jakrec cuop wei ë rienku, ku loiku kajuēc kɔc göi!’ ²³Ku aba lēk ke, ‘Wek aa kēc kaŋ ɲic. Jälkë ɣalööm, kɔc ë luui kārac!’*”

Kääŋ rin kɔc karou cī bëēi keer

(Lk 6:47-49)

²⁴“Këya, kuat raan wëlkiēn kă piŋ, ku luui ë wëlkä, abī ciēt raan ɲic kăŋ cī paande looi tēthöny. ²⁵Go deŋ tueny ku bö aboor ku yomdīt apeī. Ku paande akēc wīik rin cī ye buth tēthöny. ²⁶Ku kuat raan wëlkiēn kă piŋ ku cīi lui ë ke, abī ciēt raan abēl cī paande looi tēthuth. ²⁷Go deŋ tueny apeī ku bö aboor ku yomdīt, go baai wīik ebën abī ciēn yōn tōŋ döŋ!”

Thän awën tō thīn acī gäi

²⁸Wën cī Jethu wël ke wīc bī keek lueel thöl, go thän awën tō thīn gäi tē cī yen ke piöoc thīn, ²⁹rin Jethu acīi cit kacken piöoc ë lööŋ, rin acī piöoc ke la riel Nhialic.*

Jethu acä atuēt cɔl apuɔl

(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

8 ¹Wën cī yen bën piny gɔt nhom, ëcī kɔc juēc apeī buooth. ²Go raan cī tuēt bën tēnē ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bëny, na wīc ke yīn cɔl ë tuen kēnē adem.”

³Go Jethu yekök riny ku gɔt, ku lueel, “Ee yic awiēc, Piaalē!” Go tuēt guo dem nyin yic. ⁴Ku lēk Jethu ye, “Muk yīnhom apath duk kēnē lēk raan dēt, loor ku nyuoth rot raan kāk Nhialic bī caath, ku juar kăŋ cit tē ye löŋ Mothith ye lueel thīn, bī kɔc ebën ɲic lon cī yīn pial.”*

* 7:19Mt 3:10; Lk 3:9 * 7:20Mt 12:33 * 7:23Wk 6:8 * 7:28-29Mk 1:22; Lk 4:32

* 8:4Leb 14:1-32

Jethu aci raan lui pan bëny apuruuk kony

(Lk 7:1-10)

⁵Wën cī yen yet Kapernaum, ke bëny mæc apuruuk juëc bō tənë ye ku lëŋ,
⁶“Bëny, raan lui paandië atō baai ke tuany, acīn tē ye yen rot cak jōt, adhël apei.”

⁷Go Jethu lueel. “Yen abi la ba kony bi pial.”

⁸Go bëny apuruuk bëër, “Bëny, duk rot nāk cāth, rin yen acie raan path nadë ke yī bō atiëmdië yic, toc wëtdu ë path ku yeen abi pial. ⁹Rin yen aya, yen arëër bānydīt cōk, ku yen ala apuruuk rëër yacōk. Ku aya lëk ŋek. ‘Lōor!’ Ka la, ku lëk ŋek, ‘Bäär tën!’ Ka bō. Ku lëk raan lui paandië, ‘Loi kënë!’ Ka looi.”

¹⁰Kaam wën piŋ Jethu wël raan kënë ke gëi, ku lëk kōc awën buoth ye, “Alëk we ayic, acīn raan tōŋ ca kaŋ yōk Itharel ke la gamdīt cīt kënë. ¹¹Muōkkë kënë nhom, kōc juëc aabi bën pinynhom ëbën ku nyuuckë ë tōk kek Abaram, ku Ithäk, ku Jakop yai yic bääny yic pan Nhialic.” ¹²Ku kōc ke bi rëër bääny yic aabi ciëc ayeer muōth yic, tē bi kek rëër thīn ke dhiau bik kethook aa kac, ke cī nhīim la cōt.”* ¹³Ku wël yethok bëny apuruuk ku lueel, “Lōor, dhuōk baai, yīn aci gam, ku kënë abi looi tənë yī.”

Ku raanden lui aci guō pial ë tën awën.

Jethu aci kōc tuany kony

(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

¹⁴Tëwën le Jethu pan Pīter, ke yōk man tiŋ Pīter piiny biōök yic ke cī juäi göök. ¹⁵Go gōot, go juäi jäl, ku jōt rot ku looi miëth tənë ke.

¹⁶Nayōn thëëi, ke kōc juëc la gup jakrëc bi tənë ye. Go jakrëc cuōp wei kegup wët thok ë path, ku kony kōc tuany bik pial. ¹⁷Kënë aci rot looi rin bi wët cī Ithaya lueel theer yenhom tiëŋ, “Aci kuat arëem ku tuaany ëbën jat yeyeth.”*

Raan buoth Jethu adhil puōu riel

(Lk 9:57-62)

¹⁸Nawën tiŋ Jethu thändīt apei yelōōm, ke lëk kacke bik teem wär alōŋtui. ¹⁹Go raan piōōc lōōŋ bën tənë ye ku lueel, “Bānydië, yīn aba biaath kuat tē ler yīn thīn.” ²⁰Go Jethu bëër, “Luōny roor aala yōōtken yekë ke wuut, ku diet pār aala yōōtken, ku Manh Raan acīn nhom baai pinynhom tën.”

²¹Go raan dët kam kōc ye buōth lueel tənë ye, “Bëny, cāl ya akōŋ wā la thiōk.” ²²Go Jethu bëër, “Buōth ya, ku pāl kōc cīt kōc cī thou bik kacken thiōk.”

Jethu aci yom cāl akääc

(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³Go Jethu la riäi yic, ku buōth kōcken ye buōth. ²⁴Kaam awën, ke yomdīt ril apei jōt rot, ku loi atiaktiak rot bi riäi duër puk yic, ku Jethu ë nin. ²⁵Go kōcken ye buōth la tənë ye ku puōckë ke dhiau, “Luäk yo, Bëny, yok

aa diir!" ²⁶Go lëk ke, "Wek kɔc koor gamdun, yeŋö ye wek rišöc kälä?" Ku jɔt rot ku rël yom ku atiaktiak, gokë la dil. ²⁷Go kɔc awën gäi ku thiëckë röt, "Ye raan la guöp njö kënë? Na cɔk a yom ku atiaktiak ë ke piŋ wëtde!"

Kɔc pan Gadara la gup jakrec

(Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

²⁸Wën cï Jethu yet pan Gadara tō wär alɔŋtui, ke räm kek rōör karou ke bō bei rëŋ nhïim. Ku rōörkă aake la gup jakrec ë ke riir nhïim apei, abï kɔc aa rišöc ke, abï ciën raan tēek ë dhël kënë. ²⁹Gokë duɔɔt looi wën tiŋ kek Jethu, "Yeŋö wïc tënë ɔo Wën Nhialic? Ca bën ba ɔo bën tēm awuɔc ke tën awuɔc ɲoot?"

³⁰Ku duut diŋ baai ë nyuäth tēthiök. ³¹Go jakrec Jethu löŋ, "Na wïc ba ɔo cuɔp wei ë rōörkă gup, ke yï cop ɔo ë diŋkă gup." ³²Go lëk ke, "Lak," Gokë bën bei ku lek ë diŋ gup, ku tën awën, ke duut diëŋ riŋ agör yic ku thootkë wïir ku moukë ëbën. ³³Go rōör ke biöök diŋ kat ku riŋkë geeu, ku lek kē cï rot looi tënë diŋ ku tënë rōör awën karou la gup jakrec tēt kɔc. ³⁴Go kɔc juëc apei geeu la bïk röm kek Jethu. Nawën tiŋkë, ke länkë bï jäl panden.

Jethu aci raan cï ruai kony

(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

9 ¹Go Jethu dhuk riäi yic, ku teem wär, ku ler genden Kapernaum. ²Go kɔc kök mony cï ruai bëï tënë ye ke ketkë, ke cï tōc biöök alom yic. Tëwën tiŋ Jethu gamdit tō ke ke, ke lueel tënë mony aduany, "Deet yipušu manhdië! Adumušömk u aaci päl piny."

³Tëwën piŋ kɔc piöök ë lööŋ ë wët kënë, gokë jam kamken ëlä, "Mony kënë adhäl Nhialic!"

⁴Go Jethu lëk ke wën ɲic yen kē yekë tak, "Yeŋö ye wek tak kārāc cit kākăkă? ⁵Ëmën ye kēnen puɔl yic kākăkă yiic, ba lueel, 'Adumušömk u aaci päl piny,' Tēdë ke lueel, 'Jɔt rot ku cathë?' ⁶Ku aba nyuöth we lɔn le Manh Raan riel pinynhom ba adumušömk päl piny." Ku lëk mony aduany, "Jɔt rot ku kuany biöŋdu ku lɔr baai!"

⁷Go mony kënë rot jɔt ku dhuk baai. ⁸Go thän awën rišöc wën tiŋ kek mony kënë, ku leckë Nhialic rin cï yen rieldiit cit kënë gām raan ë path.

Jethu aci Matheo cɔɔl

(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹Tëwën jiël Jethu tën awën, ke tiŋ mony ajuër kut cɔl Matheo ke rēŋr tēden luɔi, go lëk ye, "Buoth ɔa." Go Matheo rot jɔt ku buoɔth.

¹⁰Tëwën mïth Jethu pan Matheo kek kɔcken ye buoɔth, ke kɔc ajuër kut, ku kɔc kök la gup anyon, mēt röt ke bïk mïth ë tōk. ¹¹Nawën tiŋ Parathï ë kënë, ke thiëc kɔcken ye buoɔth, "Yeŋö ye raandun piöök mïth kek kɔc ajuër kut ku kɔc kök la gup adumušömk?"

¹²Go Jethu wëlken piŋ ku bëŋr, "Acie kɔc puɔl kek la tënë akïim, aa kɔc tuany. ¹³Lak bāk wëlkä la deet yiic, kē wiëc ë ɣer puɔu, acä wïc bi ɔa nāk ɔök. Yen akēc bën ba kɔc path bën cɔɔl, aa kɔc la gup adumušömk."

Wët lõŋ thek ë mieth
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴Go kɔc Joon raan kɔc muɔɔc nhiiim bën tənë Jethu ku thiëkkë, “Yook, ku kɔc Parathī yok aa thek buk cīi mīth, ku kɔckun yī buɔɔth aacie thek, yenjō?”

¹⁵Go Jethu lõŋden bëër ëlä, “Yakë tak lõn bī kɔc cī bën ruääi yic rëër ke cīi mīth, ku yen athiëëk nhom ya rëër ke ke? Acie tède! Aköl bī athiëëk dɔm ku nyëei keyiic, yen aköl bī kek thek.

¹⁶“Yen aci bën ba we bën lëk, lõn nadë acin raan bī aban̄ alanh ret wei alanh yam kōu bī la buɔɔp ë dhiäth alath kōu. ¹⁷Ku acin raan bī muɔn abiëc ë yam puɔk tōny theer yic, na looi këya, ke tōny abī yic pät ku puɔk mōu wei, ku riëëkkë kedhie. Muɔn yam adhil puɔk tōny ë yam yic. Ku na ye muɔn abiëc ë yam, ka ye tääu tōny ë yam yic, ku keek ëbën aaci bī riääk.”

Jethu aci tik kony ku cɔl meth aben pīr
(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

¹⁸Tëwën lëk Jethu ke ë wëlkä, ke bëny tən amat kɔc Itharel bö tənë ye ku gut yenhioł piny yenhom ku lõŋ, “Nyaandië apuɔc thou ëmën thiin, bäär ba yicin la tääu yenhom bī ben pīr.”

¹⁹Go Jethu rot jot kek kɔcken ye buɔɔth ku buɔthkë.

²⁰Nawën ke tiŋ tuany, cīi thëkde kōu ye tɛem ruɔn thiäär ku rou, bö Jethu kōu ciëen ku gɔɔt alanhde. ²¹Rin ëci jam yepuɔu ëlä, “Na gaat alanhde ke yen abī pial.”

²²Go Jethu yenhom wel, ku tiŋ ku lueel tənë ye, “Dɛet yipuɔu nyaandië, gamdu aci cɔl apuɔl.” Ku kaam awën ke riem kääc.

²³Tëwën cī Jethu yet pan bëny tən amat kɔc Itharel, ke yök kɔc ke näk röt ke dhiau apeı, go lëk ke, ²⁴“Jälkë tən! Nyanthiin kënë akëc thou, anin!” Gokë dɔl guɔp. ²⁵Go la yöt wën cī kɔc la ayeer ëbën, ku dɔm nyanthiin cin. Go rot jot. ²⁶Ku thiëi thon kënë piny pan awën.

Jethu aci cöör karou kony bīk daai

²⁷Wën cī Jethu jäl pan mony awën ke ber tuen̄, go cöör karou buɔɔth cök ke dhiau. “Yin anjōthku, kony yo Wën Debit.”

²⁸Nawën le yet yöt, ke buɔɔthkë thiin, goke thiëc, “Yakë gam wepuɔth lõn bī yen kënë looi?”

Gokë rek yic, “Bëny, ayeku gam!”

²⁹Goke gɔɔt nyin ku lueel, “Abī rot looi këya, cīmën cī wek ye gam!”

³⁰Gokë guɔ daai nyin yic, ku thon ke ëlä, “Duɔkkë ë kënë lëk raan dët!”

³¹Nawën lek jäl tənë Jethu, ke la jam rienke baai yic ëbën.

Jethu aci mony cie jam kony bī jam

³²Kaam wën puɔc kɔc awën karou jäl, ke mony la guɔp jɔŋrac cie jam bīi tənë ye. ³³Ku kam thin cī Jethu jɔŋrac cuɔp wei yeguɔp, go guɔ jam, go kɔc gäi ëbën ku luekkë, “Yok aa këc kəcit kënë kan̄ tiŋ Itharel ë tən!”

³⁴Go Parathī yōŋ yic ku luekkë, “Ee bëny jakrec yen ë ye yiëk riel bī ke aa cuɔp wei kɔc gup.”*

* 9:34Mt 10:25; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15

Rap tem ajuëc ku kəc tem ke aa lik

³⁵Ku jəl Jethu geeth ku baai kuany yiic ke ye piöoc tən amat kəc Itharel. Ku lək kəc Wět Puoth Yam rin bäany Nhialic, ku kony kəc ë tueny yiic ëbën.*
³⁶Nawën tñj thändiit guëer tənë ye, ke ɲeer yic tənë ke, rin aaci tñj ke cïn raan piöoc ke, kecīt amël pap cïn nhïim abiöök.*
³⁷Ku lueel tənë kacken ye buooth, “Käk tem ajuëc ku kəc luoi aa lik. ³⁸Këya, röökkë Bëny la nhom käk tem, bi kəc luoi cəl ajuak röt.”*

Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

10 ¹Go Jethu kacken ye buooth kathiäär ku rou cəol, ku yik ke riel bi kek jakrec aa cuəp wei, ku konykë kəc tuany bik pial. ²Rin kəc ke ci kuany aa kik. Thaimon, ci Jethu bën cäk ke cəl Piter. Ku wämënh Andria ku wëët Dhubedi, Jemith ku Joon. ³Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuër kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth, ⁴Thaimon (raan la puəu ater) ku jəl a Judath Ithkariöt raan wäär ci Jethu bën luom bi döm.

Luoi Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

⁵Keek kathiäär ku rou aake ci Jethu tooc ku yöök ke ëlä, “Duökkë bëëi kəc cie kəc Itharel kəc yiic, ku duökkë la geeth Thamaria yiic. ⁶Lakkë tənë kəc Itharel kuc Wět Puoth Yam Nhialic. ⁷Të le wek ke lëkkë ke, ‘Lön ci bäany Nhialic thiök!’”
⁸Kuonykë kəc tuany bik pial, ku calkë kəc ci thou aa ben pür, ku calkë kəc la gup tuet aa dem, ku cuəpkë jakrec wei kəc gup. Duökkë röt cəl aye riəp të looi wek kakkä, rin riel ye wek ke looi ë cäk ɲoc. ⁹Duökkë muk wëüu ku duökkë muk jəkgə ye wek lim miith dhël yic. ¹⁰Muökkë alëth ku war cəɲkë kepəc, ku wai tök ë path. Rin raan ë luoi aye gäm këden ci yen luui.*

¹¹“Kuat geu, ayi pan ye wek la thñn, yakë thiəc raan puoth bi we lor, ku rëërkë kek ye yet aköl bi wek jäl. ¹²Të ye wek la bëëi yiic, yakë kəc kaɲ tñj lön bi kek we lor ku nyuuckë we. ¹³Ku na lor kəc baai we, ke we rëër ku nyuə-thkë ke Wět Puoth Yam, ku na cik nyin la we, ka cïn wët lëkkë ke. ¹⁴Ku na cii kəc baai, ayi kəc geu we lor ku piɲkë wët cieth wek, ke we jiël ku tɛɲkë wecök.*
¹⁵Ku wek aa lək kënë! Aköl luɲdīt, Nhialic abi kəc rec pan Thodom ku Gomora ɲuään tənë ë kockä!”*

Acī Jethu lək atuöccke lön bi kek gum

(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

¹⁶“Piəɲkë kënë! Wek aa tuəc bëëi yiic cimen amël la gal yiic. Këya, cökkë wepuəth ku luoi kër röt bāk aa kəc path ɲic kəɲ, ɲic luui.*
¹⁷Ku alək we aya bāk ɲic lön bi we aa döm ku ɲëth we luk yic, ku thatkë we tēden amat. ¹⁸Ku wek aabi kōc bāny nhïim ë rienkië, bāk Wět Puoth Yam lək ke ku kəc cie kəc

* 9:35Mt 4:23; Mk 1:39; Lk 4:44 * 9:36Kn 27:17; 1Bɲ 22:17; 2Lək 18:16; Edhe 34:5

* 9:37-38Lk 10:2 * 10:7-15Lk 10:4-12 * 10:101Kor 9:14; 1Tīm 5:18 * 10:14Luoi 13:51

* 10:15Mt 11:24; Cäk 19:24-28 * 10:16Lk 10:3

Itharel. ¹⁹Ku tē yēth kek we luk yic, duōkkē dieer tē bī wek la jieem thīn, rin wēt bāk lueel abī guō bēn wenhīim tē jieem wek. ²⁰Rin wēl bāk lueel aacie wēlkun, aabī bēn tēnē Wēi Nhialic yen bī jam wegup.*

²¹“Raan kek wāmēnh aabī rōt gaany bīk rōt cōl aa nāk, ku wārken mīth aabī miēthken luōm, ku mīth aabī kōc ke dhiēth ke luōm bīk ke cōl aa nāk.*

²²Kōc ēbēn aabī we maan rienkiē. Ku raan bī yepuōu deet yet tē bī yen thou, abī pīr akōlriēēc ēbēn.* ²³Na wīckē bīk we nōk gen cī wek la thīn, ke we riŋ gen dēt. Ku na nākkē we ē gen kēnē aya, ke we riŋ gen dēētē. Alēk we ayic, wek aci lucidun bī thōl pan Itharel, ke Manh Raan kēc bēn.

²⁴“Acīn manh piōōc wār raan piōōc ye, ku acīn alony dīt tēnē bānyde.*

²⁵Kēya, apath bī raan biōth ciēt raanden ē piōōc, ku alony kecīt bānyde. Na ye wun baai cōl ke Beldhebul bēny jakrec, ke kacke bī cōl rin yīndē!”

Duōkkē riōc

(Lk 12:2-7)

²⁶“Kēya, duōkkē riōc ke. Rin kāk ye moony ēmēn aa ŋot ke bī ŋic akōldā, rin acīn kē ye thiaan bī cīi ŋic.* ²⁷Yakē kāk ya lēk we ē rōt lueel kōc nhīim ēbēn ke cīn riōōc, ku luēlkē kāk ye ŋāāi weyīth, bī kōc kōk ke piŋ aya. ²⁸Duōkkē riōc kōc we nōk, wēikun aa liu kecin. Aŋuēēn bāk riōōc ē Nhialic, yen la riel we cōl apīr pinynhom ku kony wēiku ē pan mac akōldā. ²⁹Acīn kēthiin koor lēu bī mār ke kuc Wuur tō nhial. Na cōk aŋinh thīn koor tō baai ka ŋic. ³⁰Ku week aya, na cōk a kēthiin tō wegup cīmēn nhīm tō wenhīim, ka ŋic Wuur tō nhial. ³¹Kēya, duōkkē riōc, wek aa wār kākka ēbēn!

³²“Na ye raan wētdiē piōōc ku cīi guōp riōc, ke ŋen acīi guōp riōc ye ē Wā nhom nhial. ³³Ku na ye raan jei ŋa kōc nhīim lōn cīi yen ye raandiē, ka ba jai aya ē Wā nhom nhial.*

³⁴“Duōkkē ye tak lōn cī ŋen bēn ba dōōr bēn looi pinynhom. Yen akēc bēn ba kāj bēn cōl aa puōl yiic, ee gum bī raan ēbēn gum. ³⁵Rin ŋen aci bēn ba meth kek wun, ku nya kek man cōl aman rōt, ku man athiēēk kek tiŋ wēnde aabī rōt maan aya, ³⁶kōc bī raan aa maan aa kōcken rēēr kek ye baai.*

³⁷“Raan ye nhiaar bī aa kōc ke dhiēth ye kek nhieer apeī tēnē ŋa, ka cie raandiē, ku na ye raan miēthke nhiaar apeī tēnē ŋa, ka cie raandiē aya. ³⁸Raan cie kārāc ye guum wētdiē ku looi wētdiē acie raandiē.* ³⁹Raan ye wīc bī wēike ŋieac muk pinynhom ē tēn, acīi pīr akōldā bī yōk, ku raan bī gum ē wētdiē, abī pīr akōlriēēc ēbēn yōk.*

⁴⁰“Raan we lor ē ŋen aye lor, ku kōc ŋa lor, ee Wā raan toc ŋa yen ayekē lor. ⁴¹Raan atuōnydiē lor rin ŋic yen ye lōn ē yen atuōnydiē, abī la abak ariōp bī yiēk atuuc yiic.* ⁴²Muōkkē kēnē na gēm raan piū cōl nyīn ē path tēnē raan thiin koor kam kōc ŋa buōōth, rin ye yen raan ŋa buōōth, ka bā ariōpde dhiel yōk.”

* 10:17-20 Mk 13:9-11; Lk 12:11-12; 21:12-15 * 10:21 Mk 13:12; Lk 21:16 * 10:22 Mt 24:9, 13; Mk 13:13; Lk 21:17 * 10:24 Lk 6:40; Jn 13:16; 15:20 * 10:25 Mt 9:34; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15 * 10:26 Mk 4:22; Lk 8:17 * 10:332 Tim 2:12 * 10:35-36 Mai 7:6 * 10:38 Mt 16:24; Mk 8:34; Lk 9:23 * 10:39 Mt 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; 17:33; Jn 12:25 * 10:41 Mk 9:37; Lk 9:48; 10:16; Jn 13:20

Joon aci kɔc tuɔɔc tɛnɛ Jethu

(Lk 7:18-35)

11 ¹Wɛn ci Jethu wɛlkä jal lɛk kɔcken ye buɔɔth kathiäär ku rou, ke jiël
ë tɛn bi la piöoc ku le kɔc lɛk geeth Galilia yiic.

²Ee ninkä, tɛwɛn tɔ Joon raan kɔc muɔɔc nhiiim yööt ke mac, ke piŋ kāk looi Jethu. Go kɔc abɛk, kɔcken ye buɔɔth tuɔɔc tɛnɛ ye bɪk la thiëec wɛt kɛnɛ. ³“Ye yin raan yi bi bɛn, aye raan dɛt yen buk tiit?”

⁴Go Jethu bɛɛr, “Dhuɔkkɛ ku lɛkkɛ Joon, kāk cāk piŋ ku kāk cāk tiŋ. ⁵Cɔr aci ben daai ku aduany aci ya cath. Ku kɔc ci tuet aaci tuet jāl kegup. Ku miŋ aci ya piŋ ku kɔc ci thou aaci röt jɔt. Ku Wɛt Puoth Yam Nhialic alɛk kɔc ŋɔŋ nyin. ⁶Raan mit guɔp ɛ raan cie puɔu ɛ rou wɛtdiɛ yic!”

⁷Kaam wɛn jiël atuuc Joon, ke Jethu jam ku tɛt kɔc Joon, “Ye raan yindɛ yen ci wek la ror ci cɛŋ bāk la tiŋ? Ye raan puɔl yic ye wel nhom ɛ path cimɛn ye yom aruɔɔr wel nhom? Acie tɛde, acie yen kɛnɛ ler wek. ⁸Ye raan yindɛ yen lak tiŋ? Ye mony cɛŋ alɛth path? Aŋot cie tɛde, kɔc cɛŋ alɛth dhɛŋ aa kɔc tɔ bɛi bāny yiic! ⁹Na cie kɛya, ke yeŋɔ yen ler wek? Ye raan kāk Nhialic tiŋ? Ee yic, ku alɛk we, yeen adit tɛnɛ raan kāk Nhialic tiŋ. ¹⁰Yen Joon, yen ɛ raan ci wɛl gɔt ɛ rienke theer ɛlä, ‘Yen abä atuɔnydiɛ tuɔɔc yinhom tueŋ, ku yeen abi dhɛl la guiir tɛnɛ yi.’”

¹¹“Ku wek aba lɛk yiny kɛnɛ, Joon raan kɔc muɔɔc nhiiim aril, acin raan kuat kɔc ci dhiëth pinyinhom dit tɛnɛ Joon. Ku raan koor bāny Nhialic yic adit tɛnɛ ye. ¹²Tɛwäär piöoc Joon raan kɔc muɔɔc nhiiim agut cit akölɛ, bāny Nhialic ala tueŋ, ku aye kɔc rɛc kɔk la riel them bɪk dhuɔk ciɛɛn. ¹³Rin lõŋ Mothith, ku kɔc ke kāk Nhialic tiŋ ɛbɛn agut tɛ yɛɛt yen Joon, aake ye jam rin bāny Nhialic, ¹⁴ku na tɔu wɛpuɔth bāk wɛtdiɛ gam, ke yen Joon yen ɛ Elija wäär ci bɛnde lɛk thāi. ¹⁵Piɛŋkɛ tɛ le wek yith!

¹⁶“Yeŋɔ ba thõŋ kek riëec akölɛ? Aa cit mĩth ci kenhiiim mat laar yic leŋ kegup, ye lueel ɛlä,

¹⁷‘Yok aaci waak peth ye keek ket tɛ looi ruääi ket,
ku wek aa kɛc dier!
Ku yok aaci kāk ye keek looi thuɔɔu yic thõŋ,
ku wek aa kɛc dhiau!’

¹⁸“Rin Joon aci tuɔl ku ɛcie bɛi kuany yiic ke mĩth ku dɛk, go raan ɛbɛn lueel, ‘Joon ala guɔp jɔŋrac!’ ¹⁹Nawɛn bɔ Manh Raan ku ye mĩth ke kɔc ku dɛk ke ke, gokɛ lueel, ‘Tiɛŋkɛ mony kɛnɛ! Yeen akok ku a dek määu, ku amääth kek kɔc ajuɛr kut ku kɔc la gup adumuɔɔm!’ Ku luoi puoth Nhialic ɛ rot nyuɔɔth kāk ya looi yiic.”

Geeth kɛc luoi käreec puɔl thɛn

(Lk 10:13-15)

²⁰Tɛwɛn, go Jethu puɔu dak ku nyieeny kɔc geeth ci yen käjuɛc jãŋ gõi looi thɛn, rin kɛc kek luoi käreec puɔl. ²¹“Wek kɔc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit käreec apeɪ, rin käjuɛc jãŋ gõi cāk tiŋ ci looi geethkun yiic, ku ke

cī looi Tire ku Thidon geeth wäär ceŋ kɔc rec, ɲuɔt kɔc ɛ geethkă aaci kepu-
 ɔth dhuɔk ciëen theer ku pälkë luoi kârac!^{*} ²² Ku wek aa lëk kënë, aköl luŋdît,
 Nhialic abi kɔc Tire ku Thidon ɲuään! ²³ Ku wek kɔc gen Kapernaum! Yakë
 tak lɔn bi we jat nhial? Wek abi cuat pan mac. Rin kăk jăŋ gôï cī looi wenyin
 căk ke tîŋ, ku ke cī looi Thodom, ɲuɔt acin kē cie rac agut ëmën!^{*} ²⁴ Ku aben
 lëk we, kăŋ aaci yiic bi riel apeï tënë ke aköl luŋdît, cimen tē bi kek yiic ril
 thîn tënë we!”^{*}

Băk tënë ya băk bën lōŋ

(Lk 10:21-22)

²⁵ Ku ɛ tən awën ke lueel Jethu, “Wă, Bëny nhial ku piny! Yin alëec rin cī
 yin kăk ca thiaan tënë kɔc ɲic kăŋ cī piöc, nyuɔth kɔc kor kēc piöc. ²⁶ Ee yic
 Wă, yen ɛ kën yī yuum puɔu.

²⁷ “Këriëc ëbën aci Wă găm ya. Ku acin raan ɲic Wënde, ee Wun ɛ rot,
 cimen cīn yen raan ɲic Wun, ee Wënde ku kɔc cī Wënde lɔc bik ɲic.”

²⁸ “Băk tënë ya ëbën, wek kɔc cī jôt yiëth kăthiek băk ke yăac, wek aba col
 alōŋ. ²⁹ Gamkë piöcdië băk yith ɲic, rin yen aci la ruathruath, yen alir puɔu,
 ku wek aabi wëikun pîr.” ³⁰ Rin piöcdië aci ril, apuol yic.”

Jethu aci kucet lōŋ aköl lōŋ kɔc Itharel

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

12 ¹ Naŋon akäl tōk ɛ nînkă, Jethu ɛ cath kek kɔcken ye buɔth, ke
 kuany dhël yic kam dum aköl lōŋ. Ku kɔcken ye buɔth aake nêk
 cɔk, gokë rap lek cam dhoŋ. ² Nawën tîŋ kɔc akut Parathi, gokë Jethu thiëc,
 “Tîŋ, kɔckun yī buɔth aa loi kē cie looi aköl lōŋ!”

³ Go bër ku lueel, “Këckë kē cī Debit looi theer kaŋ kueen, wäär nêk
 cɔk ye ke kɔcken cath kek ye?” ⁴ Acī bën la luaf Nhialic, ku ciem ayum
 yath cī tōŋ tënë Nhialic, kek kacke. Ayum kënë ëciï Debit lëu bi cam kek
 kacke, aa kɔc kăk Nhialic looi kek aake ye cam ɛ rôt. ⁵ Dët aya, këckë
 kueen lōŋ Mothith yic lɔn aköl lōŋ thok ëbën, kɔc kăk Nhialic looi luaf
 Nhialic aa lōŋ aköl lōŋ dhoŋ kōu, ku aaci ke ye nyieeny?” ⁶ Ku Manh
 Raan jam kek we, adit tënë luaf Nhialic. ⁷ Na we cī wël cī gôt theer deet
 yiic, lɔn kē wic Nhialic ɛ nhiër ye kɔc rôt nhiaar, aacie yōk ye năk ye,
 ɲuɔt wek aa kēc kɔc cīn awuɔc cīk looi nyieeny, ⁸ rin Manh Raan adit
 tënë aköl lōŋ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹ Naŋon aköl dët ke Jethu jiël tënë awën ku ler tən amat kɔc Itharel, ¹⁰ ku
 mony cī cin ruai ɛ tō thîn. Ku kɔc kōk ke wic Jethu bik gaany kē cī wuɔc,
 aake tō tən amat aya, gokë Jethu thiëc. “Ye lōŋda pëen bi raan kony aköl
 lōŋ?”

* 11:21Ith 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhăk 9:2-4 * 11:23Ith 14:13-15;
 Căk 19:24-28 * 11:24Mt 10:15; Lk 10:12 * 11:27Jn 3:35; 1:18; 10:15 * 11:29Jer 6:16
 * 12:1L.rou 23:25 * 12:3-4ITha 21:1-6 * 12:4Leb 24:9 * 12:5Kn 28:9-10 * 12:7Mt 9:13;
 Yoth 6:6

¹¹Go Jethu bëër, “Na la raan tök kamkun ë tën amäl tök, ku lööny yiith aköl löñ, ke cii bii bei yiith?” ¹²Raan adit apeï tënë lei! Këya, löñda acie yo ye pëen buk raan cii kony aköl löñ.” ¹³Ku lëk mony wën ci cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth, go cin piath abi ciët ciin këc ruai. ¹⁴Go Parathi jäl tën amat, ku lek mat të bi kek Jethu näk thün.

Jethu alony ci Nhialic lac

¹⁵Go Jethu kë loikë ñic, ku jiël tën awën, go kəc juëc bucoth. Ku kony kəc tuany bik pial, ¹⁶ku thün ke apeï bik cii la lëk kəc kök, bi cii ñic. ¹⁷Rin bi kë ci Ithaya lueel wätheer ëlä ë rienke yenhom tieñ,

¹⁸“Yen akün yen alonydiën ca lac,

raan töñ yen nhiaar, mit

yen puöu tënë yeen.

Yen abi Wëikië col alööny yeguöp,

ku abi gam ë yic lëk thäi ëbën.

¹⁹Acii bi ya göth ku rëëm kəc nhüim wël cie yith,

acii bi ya piñ röl ë dhöl yiic.

²⁰Acin këthiin bi kañ tuöör nyin, cok

ayiny kəc kor ka cii dhäl.

Acii bi kañ dhör yet të bi yienyde ñic,

²¹ku abi wuööt ëbën ñöth.”

Jethu aye yöök lön le yen guöp jöñrac

(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

²²Nawën ke kəc kök bii mony ci cör tënë Jethu, ku ëcie jam aya rin tö jöñrac yeguöp. Go Jethu kony, yet bi jam ku dëi. ²³Go kəc awën tö thün gäi ëbën ku thiëckë röt. “Nadë ke bi ya Manh Debit?” ²⁴Nawën piñ Parathi ë wët këñë, ke luekë, “Yeen ë jakrec cuöp wei kəc gup, rin ye bëny jakrec, col Beldhebul ye yiëk riel.”

²⁵Go Jethu kë takkë ñic ku lueel, “Pan yeyic tek ku thär kəc ë kamken, ë lac riääk. Ku na tek gen tök yeyic, ayi dhiënh tök ku tuumkë kenhüim ku thërkë, ka puök. ²⁶Na ye jöñrac jöñreec dët cuöp wei, ka ci keyiic tek. Këya, lëu panden bi kööc këdë! ²⁷Ku na ye riel Beldhebul yen ye yen jakrec cuöp wei, ke ye riel ña yen ye köckun yakë bucoth ke cuöp wei? Calkë ke aa lëk we yic. ²⁸Ku na ye riel Wëi Nhialic yen ye yen jakrec cuöp wei, ke ñieckë lön ci bääny Nhialic bën tënë we.

²⁹“Acin raan lëu ye bi yön raan ril dhoñ ku nyëi kække, aköñ raan ril këñë döm ku der, ku jöl käk tö baai nyaai.

³⁰“Raan këc rot mät ya acie raandië, ku raan cii ya kony bi kəc lëk wët Nhialic, ee kəc thiïi.” ³¹Këya, wek aa lëk yic lön nadë adumuööm ë kəc, ku kărac yekë ke lueel, aa lëu bi ke päl piny. Ku kuat raan käreç lueel Wëi Nhialic guöp, acii bi päl piny tënë ye. ³²Ku na ye raan lueel wët rac Manh Raan guöp, ka päl piny. Ku raan ye lueel lön ye Wëi Nhialic jöñrac, ka cii kəñ päl piny acin ëmën agut kökriëc ëbën.”

* 12:11Lk 14:5 * 12:18-21Lk 42:1-4 * 12:24Mt 9:34; 10:25 * 12:30Mk 9:40

* 12:32Lk 12:10

³³“Com tim tēpath bī miēthke piath. Tēdē ke com tērac bī miēthke rēēc. Kēya, tim aye njic miēthke.” ³⁴Wek mīth kāpieny, mīth kōc cie yith ye gam, lēukē bāk kēpath lueel, ke we ye jakrēc emēndun? Rin kē ye thok lueel ē bēn bei raan puōu. ³⁵Raan path ē luui kāpath, rin kāpuoth tē yepuōu. Ku raan rac ē luui kārac rin kārēc tō yepuōu.

³⁶“Alēk we, raan ēbēn abī thiēēc akōl luḡdīt ē wēl rēc cī lueel. ³⁷Rin wēlku kek aabī yāth tēpath, ku aa kek aabī cōl atēm awuōc akōl luḡdīt.”

Jethu acī kuc bī kēnē jāḡ gōi looi

(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

³⁸Go kōc kōk piōōc lōōḡ ku Parathī lueel tēnē ye, “Raan piōōc awīcku ba kēnē jāḡ gōi looi buk tīḡ.” ³⁹Go Jethu bēēr, “Aa kōc la gup anyon ku gam koor kek aa thiēc kāk tīḡkē! Acīn kēn jāḡ gōi bī nyuōth we, ee kēwāār cī rot looi tēnē Jona, raan kāk Nhialic tīḡ yen abī rot looi.” ⁴⁰Cīmēn wāār cī Jona rēēr akōōl kadiāk ku wēr kadiāk rēcdīt apei yic, ke Manh Raan aya abī rēēr nīn kadiāk ē raḡ yic. ⁴¹Akōl luḡdīt kōc gen Ninibe, aabī we gōk rin cī kek kepuōth waar ku pālke luoi kārēc wāār cī Jona ke lēk. Ku alēk we, yen jam kēnē, yen adīt tēnē Jona!” ⁴²Tīḡdīt ē bēny wāār jiēl pan Athia bī la Jeruthalem, abī we gōk akōl luḡdīt rin cī yen jāl tēmec apei bī wēl puoth bēnyḡak-nhom Tholomon la piḡ, ku yen jam, yen adīt tēnē Tholomon!”

⁴³“Tē cī jōḡrac jāl raan guōp, ee pīny yōōp tēdēt bī yen lōḡ thīn. Na cīi yōk, ⁴⁴ke lueel, ‘Yen abī dhuk tēwāār jiēl yen thīn.’ Kēya, ke dhuk ku yōk tēn bī yen rēēr thīn ke cīn raan tō thīn, ku acī guīir. ⁴⁵Ku dhuk, ku le bēn kek jakrēc apei kōk kadhrou wār ye, bīk bēn ceḡ baai. Ku pīr ē raan kēnē ē jāl rēēc apei tēnē pīrden tueḡ. Yen ē tēn ben rot luōōi thīn aya tēnē kuat akōlē.”

Man Jethu ku wāmāthakēn aacī Jethu nyaai

(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶Jethu ee ḡot jam kek kōc tēwēn yēēt man kek wāmāthakēn. Ku kēēckē ayeer, ku thiēcckē bīk jam kek ye. ⁴⁷Go raan tōk kam kōc awēn lēk ye, “Moor ku wāmāthakui aa kāāc ayeer, ku awīckē bīk jam kek yī.”

⁴⁸Go Jethu bēēr, “Yēḡa ē ma? Ku ye yīḡa paan ē ma?” ⁴⁹Ku nyooth kōcken ye buōōth ku lueel, “Kōckā! Kek aa ma ku wāmāthakāi!” ⁵⁰Kuat raan ē wēt Wā tō nhial looi yen ē wāmāāth, ku nyankāi, ku ma.”

Kāāḡ dom path ku dom rac

(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

13 ¹Ku akōl tōḡ awēn, ke Jethu jiēl baai ku ler wār Galilia yōu ku nyuuc, ku piōōc. ²Ku gōōm kōc juēc apei, go la riāi yic ku nyuuc thīn, ku kāāc thān awēn ē piū thook ayeer. ³Ku jōl Jethu kēḡ aa lueel bī yen kōc piōōc kājuēc.

Ku lēk ke, “Raan puōr ēcī la dom bī la pur. ⁴Tēwēn yen rap wēer dom, ke kōth abēk lōōny dhēl yic. Go diet bēn ku tetkē ke. ⁵Ku lōōny kōth kōk alēl

* 12:33Mt 7:20; Lk 6:44 * 12:34Mt 3:7; 23:33; 15:18; Lk 3:7; 6:45 * 12:38Mt 16:1; Mk 8:11; Lk 11:16 * 12:39Mt 16:4; Mk 8:12 * 12:40Jona 1:17 * 12:41Jona 3:5 * 12:421Bḡ 10:1-10; 2Lēk 9:1-12 * 13:2Lk 5:1-3

nhom, tē koor tiop thīn. Gokē guo cil rin tiop ēcī dīt thīn. ⁶Nawēn la akōl ruēl apeī ke rap awēn yuom, ku rieukē rin kēc meiken yet piny. ⁷Ku lööny kōth abēk tē ye yuōōt lac dīt thīn, nawēn la yuōōt dīt ke nāk rap. ⁸Ku lööny kōth kōk ē tiom path yic, ku lokkē apath, kōk ke dīt nhīim ku kōk ke thōōng rōt ku kōk ke thoi nhīim!”

⁹Ku wit Jethu wētde ēlä, “Pieṅkē tē le wek yīth!”

Wēt thōōth ē kääṅ

(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰Nawēn ke kōcken ye buoōth bō tēnē ye ku thiēckē, “Yeṅō ye yīn jam ē waal tēnē ke?”

¹¹Go dhuk nhom ku lueel, “Ṽiēēc kāk bääny Nhialic acī gām we ku akēc gām ke. ¹²Rin raan la kēdāṅ abī ben muōc bī kākke juēc apeī, ku raan cīn kēdāṅ, ke kēthiin ye tak lōn tō yen tēnē ye, abī nyaai aya.” ¹³Kēnē ye yēn jam waal tēnē ke, rin keek aa daai ku acīn kē yekē tiṅ, aa piṅ ku aa cīn kē yekē piṅ, tēdē ke detkē yic. ¹⁴Kēya, wēt cī Ithaya raan kāk Nhialic tiṅ lueel wāthēer ē rienken ēlä atiṅ yenhom,

‘Na cōk alōn ye kōckā wēt piṅ
ku benkē piṅ, ka cīk bī deet yic,
na cōk alōn ye kōckā daai, ku
cockē keek ka cīi kāṅ bī tiṅ,

¹⁵rin cī kek kepuōth wel wei,
ku aacī keyīth cuōk bīk cīi ye piṅ
ku niinkē kenyīn.

Na kēckē looi kēya,
ṅuōt aa daai ku piṅkē,
ku detkē kāṅ yiic,
ku ṅuōt aacī rōt thōn Nhialic, ku kony keek.”

¹⁶“Ku wekkā, wek aa mit gup, rin wek aa daai ku piēṅkē. ¹⁷Ku alēk we, acī kōc juēc kāk Nhialic tiṅ, ku kōc path ṅic Nhialic wīc bīk tiṅ kāk yakē tiṅ, ku aa kēckē tiṅ, acīk wīc bīk piṅ kāk yakē piṅ, ku aa kēckē piṅ.”

Jethu acī kääṅ raan ē puōr teet yiic

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸Go Jethu lueel, “Ēmēn piēṅkē tē teet yēn kääṅ kēnē yic thīn. ¹⁹Kōc ē wēt bääny Nhialic piṅ ku cīk det yic, aa cīt kōth cī lööny dhēl yic. Joṅrac ē bēn ku nyēi wēt awēn kepuōth. ²⁰Kōth cī lööny alēl nhom aa cīt kōc wēt Nhialic gam nyin yic ku mitkē puōth. ²¹Ku aacie kepuōth ye deet, aa lōṅ Nhialic guo wai wei tē looi aliäap rot, ku tē nēk ke rin wēt Nhialic. ²²Kōth cī lööny tē ye yuōōt lac dīt thīn, aa cīt kōc ē wēt Nhialic piṅ, ku kājuēc ke diir rin pīr pinynhom, ku nhiēr jīēek aa bēn thīn, ku reckē lōṅ Nhialic kepuōth. ²³Ku kōth cī puur tiom path yic, aa cīt kōc ē wēt Nhialic piṅ ku detkē yic apath, ku kājuēc aye yōk tēnē ke, cīmēn rap cī ṅīec luok ke dīt nhīim, ku rap kōk thōōng kenhīim ku kōk ke thoi nhīim.”

Kääŋ yuŕŕt cī cil dom yic

²⁴Ku ben Jethu ke lēk kääŋ dēt, “Bääny Nhialic acīt raan cī kōth path com duomde. ²⁵Nayōn akōu ke raan ēbēn nin, ke raan aterde bō ku weer abaar rap cōk ku jiēl. ²⁶Nawēn la rap cil ke abaar cil aya. ²⁷Go raan lui dom yic bēn tēnē wun dom ku lueel, ‘Bēny, wäär pur yīn, cie rap path kek ca weer dom yic? Na ye kēya ka abaar kēnē cil kēdē dom yic?’ ²⁸Go bēēr, ‘Ee raan man ya yen acī kēnē looi,’ Go raan ē luoi lueel, ‘Wīc buk abaar nyuān wei dom yic?’ ²⁹Go wun dom bēēr, acie tēde, ‘Rin tē nyuēn yīn abaar, ke yīn amet rap wei ke ke. ³⁰Cōl rap ku abaar aa dīt kedhie agut tē bī kek luōk, ku aba lēk kōc tēm ēlā, kaŋkē abaar nyuōn ku duōtkē ke bī ke yōot, ku jālkē rap tem ku tāaukē ke kändiē yic.’”

Kääŋ káu koor nyin ye tiemde dīt apeī

(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹Ku benke lēk kääŋ dēt ēlā, “Bääny Nhialic acīt káu koor nyin cī raan com duomde. ³²Yeen akoor nyin apeī kam kōth ēbēn. Ku na le dīt ka wār tiim ēbēn, ee la nhial ke loi kērdīt apeī abī diet yōōtken aa yīk thīn.”

³³Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acīt luōu cī tik puōr ayumdīt tet yic, na lā ke piäär ēbēn.” ³⁴Kēya, Jethu ē ye kēŋ lueel ku bī yen kōc lēk wēlke ēbēn, acīn kē ye lueel ke cīi kääŋ thōth. ³⁵Ee ye looi kēya rin bī wēt cī raan kāk Nhialic tiŋ lueel theer yenhom tiēŋ,

“Yēn abī jam kēŋ tēnē week,

bī yēn ke kāk kuc tēwäär ciēk nhial ku piny teet yiic.”*

Jethu acī kääŋ yuŕŕt teet yic

³⁶Go Jethu kōc nyäär ayeer ku ler yōt, go kōcken ye buōoth bēn tēnē ye ku luelkē, “Tēt yō kääŋ abaar yic.”

³⁷Go bēēr, “Raan ē puōr cī kōth path weer dom, ee Manh Raan. ³⁸Dom ē pinynhom, ku kōth path aa kōc ŋic Nhialic, ye bääny Nhialic kēden, ku abaar aa kōc ē jakrēc, ³⁹ku raan cā abaar mat dom yic ē jōŋrac. Ku tēm tēm ē thōk ē piny, ku kōc tēm atuuc Nhialic. ⁴⁰Kēya, cīmēn ye abaar nyuān wei dom yic ku yōt, yen abī ya tēde akōl thōōk piny. ⁴¹Manh Raan abā atuuc Nhialic tooc, ku aabī kōc rēc ē kōc yāth kārēc yiic, ku kōc luui kārēc tēt bei kōc path yiic, ⁴²ku cuet ke many dēp cī löklök apeī, bī kek aa dhiau thīn ke ŋeny kelec akōlriēē ēbēn. ⁴³Ku kōc path aabī ruel cīmēn akōl bääny Wunden yic nhial.”

Ku wit lōŋde ēlā, “Pieŋkē tē le wek yīth!”

Kääŋ ē jīēek cī thiaan dom yic

⁴⁴Ku thōth Jethu kääŋ dēt ēlā, “Bääny Nhialic acīt jīēek cī wec piny dom yic. Go raandā yōk ku nyiēēi ku ben thiaan ku jiēl ke cī puōu miēt apeī, ku le kākke yaac ēbēn, ku yōoc dom wēn, rin nhiēer yen jīēek kēnē apeī.”

⁴⁵Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acīt raan yōc, wīc kāpath apeī, ⁴⁶nawēn yōk kētōōŋ path apeī ke la kākke yaac wei ēbēn ku yōoc kēnē awēn.”

Kääñ buon ë rec ðam ëbën

⁴⁷“Bääny Nhialic aya, acit buon ci cuat wïir ku ðam kuat ë rëc ëbën. ⁴⁸Të ci yen thiän, ke miit amëi agör nhom ku nyuuckë bik rec kuany yiic, ku tëëukë rec path gac yic, ku cuetkë rec ciï path wei. ⁴⁹Kënë, yen ë të bi yen rot luoci thïn aköldä thoök piny. Atuuc Nhialic aabi tuöl ku kuënykë koc rec bei ë koc yiic, ⁵⁰ku cuetkë ke pan mac të bi kek dhiau thïn ke ñeny kelec akölriëc ëbën.”

Wët thoök wël

⁵¹Ku thiëc Jethu ke, “Cäk wëlkä deet yiic apath?” Gokë gam. ⁵²Go lëk ke, “Na ye këya, ke raan piöoc ë löönj ci piöoc käk bääny Nhialic, acit raan baai kækken yam ku kättheer bëëi ayeer ëbën paande.”*

Koc Nadharet aa këc Jethu gam

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³Wën ci Jethu thök luel ë këñkä, ke jiël, ⁵⁴ku dhuk genden. Ku piöoc koc tën amat, piöoc ci koc ke tō thïn bën göi ëbën ku luelkë, “Ci mony këñ këñ bën aa ñic nən, ku yök riel ë yen käk jän göi looi tënëñ? ⁵⁵Kënë, cie wën raan dhie ë guan? Ku man cie tiñ dhie col Maria, ku yeen cie mënh ë Jemith ku Jothep ku Thaimon ku Judath? ⁵⁶Ku nyië-rakën aya, cik tōu ë tën kek yō? Yök kækä ëbën tënëñ?” ⁵⁷Ku kueeckë ë ye.

Go Jethu luel tënë ke, “Raan ci Nhialic lööny yeguöp aye baai ëbën theek, ka koc genden ku koc ruäai kek ye, kek aacie ye ye theek.” ⁵⁸Ku akëc kajuëc jän göi looi tënë rin cïn kek gam.

Nääk ë Joon raan koc muoc nhïim

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

14 ¹Tëwën ke bënyaknhom Antipäth Yërot, bëny Galilia ëci wët ci Jethu ñic apeï piñ. ²Go lëk bënyken luk, “Kënë ë Joon raan koc muoc nhïim guöp, yen aci bën pïr. Ee yen le yen riel yen kækä looi.”

³Antipäth Yërot ëci Joon col adom ku rek ku mac, rin wët Yërodia tiñ Pilipo wämënh ci rum bi ya tieñde. ⁴Rin ci Joon ye lëk ye ëlä, “Acii path ba tiñ wämuuth rum ke pïr!” ⁵Go Antipäth Yërot wic bi Joon nök, ku ë riöc koc Itharel, rin ñic kek Joon ke ye raan käk Nhialic tiñ.

⁶Nawën aköl yan dhiëth Antipäth Yërot, ke nyan Yërodia diër koc nhïim, abi Antipäth Yërot puöu miet apeï, ⁷ku kuëñj lon bi yen ye gäm kuat këden bi wic!

⁸Go lëk ye të cüt të ci man ye than thïn, “Yiëk ya nhom Joon ëmën ke ci täau aduök yic!”

⁹Kënë ëci bëny rac puöu, ku rin ci yen kuëñj ë jööl nhïim, aci gam bi nhom Joon gäm ye. ¹⁰Ku col Joon ala tök yeth tëwën mec yen thïn. ¹¹Ku biï nhom ke ci täau aduök yic, ku gëm nya ku le gäm man. ¹²Go koc Joon buoöth bën ku nyëikë guäpde, ku lek tōöu, ku lek lëk Jethu.

Jethu acī miēth koor juak bī kōc juēc cam

(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

¹³ Wēn piŋ Jethu kē cī rot looi, go jāl ē riāi bī la tēde ē rot. Ku tēwēn piŋ kōc ē kēnē, ke jiēl geethken yiic kecōk ku buōthkē. ¹⁴ Nawēn keec Jethu piny ē riāi yic, ke tiŋ kōc juēc apei, go yic ŋeēr ē ke, ku kony kocken tuany.

¹⁵ Nawēn col piny, ke kocken ye buōth bō tēnē ye ku luelkē, “Piny acī cuōl, ku tēn ē ror cīn kē kuany thiin. Cōl kōc aa thiēi bīk la bēēi yiic ku bīk rōt la yōc miēthden.”

¹⁶ Go Jethu bēēr, “Acīn tē bī kek jāl, na le miēth ke gāmkē ke!”

¹⁷ Gokē bēēr, “Kāk mukku ēbēn, aa ayuōp kadhiēc ku rec karou.”

¹⁸ Go Jethu lueel, “Bēēikē ke tēn tēnē ya.” ¹⁹ Ku yōōk kōc bīk nyuc ē noon nhom, ku lōōm ayuōp awēn kadhiēc ku rec karou, ku dōt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuōp yiic, ku gēm ke kocken ye buōth bīk ke tek agut rec, tēnē thān awēn. ²⁰ Ku mīthkē ēbēn abī miēth ke gōōk, ku jōl kocken ye buōth awuthueei ayuōp ku rec cī dōŋ piny, kuany gāac kathiāār ku rou. ²¹ Kōc ke cī mīth ēbēn, rōōr rōt aake ye tiim kadhiēc.

Jethu acath pīu nhīim

(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)

²² Ku kaam awēn ke Jethu yōōk kocken ye buōth bīk la riāi yic, ku lek tueŋ yenhom agōr alōŋtui, ku cōl thēi ajiēl. ²³ Wēn cī yen kōc cōl athiēi, ke la gōt nhom ē rot bī la rōōk. Nawēn la thēi bēn, ke Jethu ē rēēr ē tēēn yetōk, ²⁴ ku riāi ke cī yet tēmec, ke cīi cath apath rin lor yen yom nhom.

²⁵ Nawēn bēēk piny ke Jethu bō tēnē ke ke cath pīu nhīim. ²⁶ Nawēn tiŋ kocken ye buōth ke cath pīu nhīim gokē riōōc apei, ku luelkē, “Atīm raan cī thou,” ku dhieukē rin cī kek riōōc.

²⁷ Ku kaam awēn ke lēk Jethu ke, “Deetkē wepuōth, ee yen Jethu, Duōkkē riōc!”

²⁸ Go Pīter lueel, “Bēny, na ye yī ayic, ke yī yīk ya riel ba la tēnē yī, ya cath pīu nhīim.”

²⁹ Go Jethu lueel, “Bäär!” Go Pīter bēn bei riāi yic, ku ciēth pīu nhīim ke la tēnē Jethu. ³⁰ Ku wēn tiŋ yen yom ke biōk apei, go riōōc ku duēr diir, go dhiau, “Luāk ya Bēny!”

³¹ Go Jethu dōm nyin yic ku lueel, “Yīn raan la gam koor, yeŋō diiu yīn?”

³² Ku wēn le kek riāi yic, ke yom kääc. ³³ Go atuuc ke tō riāi yic Jethu door ku luelkē, “Yīn ē Manh Nhialic alanden.”

Jethu acī kōc tuany Jenetharet kony

(Mk 6:53-56)

³⁴ Gokē wār teem ku lek Jenetharet. ³⁵ Nawēn ŋic kōc Jenetharet Jethu, gokē kōc thiāāk ke ke lēk, ku yēthkē kōc tuany ēbēn tēnē ye. ³⁶ Ku lāŋkē bīk gōot, cōk alanhde thok ē path, ku kuat raan cī ye gōot ēbēn ee pial.

Jethu aci ciɛɛŋ kōk wārkuan dīt dhōl yic

(Mk 7:1-13)

15 ¹Go Parathī ku kōc piōōc ɛ ciɛɛŋ kōc Itharel bō Jeruthalem la tēnē Jethu ku thiēckē, ²“Yējō ye kōckun yī buōōth ciɛɛŋ theer wārkuan dīt dhōl yic? Keek aacie kecin ɛ lōōk tuēj tē mīth kek!”

³Go Jethu bēēr, “Ku yējō ye wek kuc lōŋ ɛ Nhialic, ku yakē buōōth yic ɛ ciɛɛndun theer? ⁴Rin aci Nhialic lueel, ‘Thek wuur ku moor, ku raan wun ku man jāām guōp kārēc ka dhil nōk bī thou.’” ⁵Ku ayakē lueel aya lōn na la raan kēn bī yen wun ku man kony, ku lueel, ‘Acin tē kuōny we, rin kē muōk kēnē ɛ kēn ɛ Nhialic,’ ⁶ka kēc wun ku man theek. Yen ɛ tē ye wek wēt Nhialic dhāl yic thīn, ku ye ciɛɛndun theer yen biathkē yic. ⁷Awēēŋ kui, Ithaya aci yic lueel ɛ rienkun wāār lueel yen wēt ēlā!

⁸‘Kōckā, aa ɣa leec kethook ku aliu kepuōth.

⁹Keek aa ɣa door ku acie duōōr ɛ yic,

rin keek aa kōc piōōc lōōŋ ciɛɛŋ raan ciēt ke ye lōōŋkiē!’ ”

¹⁰Go Jethu kōc juēc ben cōl ku lēk ke, “Piēŋkē wētidiē wedhie ku detkē yic.

¹¹Acie kē ye raan cam, yen ye cōl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cōl aye raan rac.”

¹²Nawēn ke kōcken ye buōōth bō tēnē ye ku luelkē, “Ŋic lōn cī Parathī puōth riāāk wēn piŋ kek kē ca lueel?”

¹³Go bēēr, “Kuat raan cīi wēt Wā tō nhial loi, aciī pīr akōlriēēc ēbēn bī yōk. ¹⁴Duōōkkē diēer ɛ ke! Aa cīt cōōr thel rōt, ku na thel cōr, cōr dēt, ka lōōny adhuōm yic kedhie.”

¹⁵Nawēn cī lōjde wit, ke thiēēc Pīter, “Tēt ɣo kāāŋ kēnē yic.”

¹⁶Go Jethu lēk ke, “Cāk kāŋ ye deet yiic aya? ¹⁷Cāk ye tiŋ lōn kē ye raan cam acie la yepuōu, ee la yeyāc ku le bēn bei? ¹⁸Ku kāk ye raan lueel aa bēn bei yepuōu, ku aa kek raan cōl ala guōp adumuōōm.” ¹⁹Rin puōu yen aye kārēc ye raan looi bēn bei thīn, cīmēn bal ku nāk raan ɛ path ku kōr ɛ diāār, ku cuēēr ku jam lueth. ²⁰Kākkā kek aa raan cōl aloi kārēc. Ku miēth ye raan mīth ke kēc yecin lōōk acie adumuōōm.”

Tiŋ cī gam lōn bī Jethu nyaande kony

(Mk 7:24-30)

²¹Ku jōl Jethu jāl ku ler wun dēt tēthiāāk kek Tire ku Thidon. ²²Go tiŋ wun Kanaan ciēŋ ɛ tēnē bēn tēnē ye ku lēŋ, “Bēny, wēn Debit, kony ɣa! Nyaandiē aci jōŋrac la yeguōp, ku yeen adhēl apeī.”

²³Go Jethu wētde cīi bēēr. Go atuōōcke bēn tēnē ye ku lāŋkē, “Gām kē wīc ku cōl ajiēl! Abuōth ɣo ke rēēm yonhiīm tēthēer awēn!”

²⁴Go Jethu bēēr, “Yēn aci tuōōc tēnē kōc Itharel kuc Nhialic kepēc.”

²⁵Kaam wēn ke tik bō ku cuet rot piny yecōk ku lēŋ, “Kony ɣa Bēny.”

²⁶Go Jethu bēēr, “Acīi path bī miēth ɛ mīth gām jōk.”

²⁷Go bēēr, “Ee yic Bēny, ku jōk rēēr tē mīth kōc thīn awuthueei cī lōōny piny kuany aya.”

* 15:4B, bei 20:12; 21:17; L.rou 5:16; Leb 20:9 * 15:8-9Ith 29:13 * 15:14Lk 6:39

* 15:18Mt 12:34

²⁸Go Jethu lëk ye. “Yin ee tinj la gam dit apej. Kë wic abï looi tënë yï.” Ku kaam thiin awën ke nyaande pël kédän piny.

Jethu acï kəc juəc tuany kony

²⁹Go Jethu jäl ë tënë ke kuany wär Galilia köu. Nawën ke la gət nhom ku nyuuc. ³⁰Go kəc juəc kacken tuany bëëi tënë ye, kəc cï ɲol ku cöör ku kəc cï ruai ë rıc piiny, ku minj cie jam ku kəc juəc kők. Ku nyuuckë ke yelööm, goke kony bık pial. ³¹Go thän awën gäi wën tinj kek minj ke jam, ku aduany ke cï la cök, ku ɲol ke cath path ku cör ke daai, ku leckë Nhialic Itharel.

Jethu acï raan tiim kaɲuan cöl aa kueth

(Mk 8:1-10)

³²Ku cöl Jethu kacken ye bucoth ku lueel, “Yen acï guöp ɲöŋ, rin kackä aaci rëër kek yen nin kadiäk ëmën, ku acin kë camkë. Ku acä wic ba ke cöl ajiël ke nëk cök, tädë ka la wiik dhël yic.”

³³Go kacken ye bucoth lëk ye, “Ye tennen bi yök mieth yök thün roor ë tən bi kəc juëckä cam?” ³⁴Go Jethu ke thiëc, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou ku rec thii lik.”

³⁵Go lëk thän awën bık nyuc piiny. ³⁶Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii awën, ku röök Nhialic ku beny keyiic, ku gëm ke kacken ye bucoth bık ke tək kəc. ³⁷Ku jolkë mith ëbën bık kueth. Ku kueny kəc Jethu bucoth awuthuee ayuöp cï döŋ piny gäac kadhorou. ³⁸Kəc ke cï mith, röör ë röt aake ye tiim kaɲuan, ke diäär ku mith këc mat thün. ³⁹Ku jöl Jethu kəc cöl ajiël, ku ler riäi yic ku ler wun cöl Magadan.

Jethu acï kuc bi këñë jän gõi looi

(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

16 ¹Tëwën ke Parathï ku Thaduthï bö tënë Jethu, ku wickë bık deep ë wët, ku yöökkë bi këñë jän gõi looi, bi nyuöth ke lön ye Nhialic wëlke gam.* ²Go Jethu bëër, “Ayakë lueel tē lööny aköl piny. Abä aliir path bëëi, aköl acï nyaany looi.” ³Ku na ye nhiäknhiäk ka luelkë, Abï tueny akölë, rin acï piny döm bi la dil ku looi luäät. Wek aa kë bi rot looi ɲic tē tinj wek käckä nhial, ku wek aacie käk loi röt ëmën ye ɲic! ⁴Aa kəc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc kë tinjkë. Acin këñ jän gõi bi nyuöth we, ee këwäär cï rot looi tënë Jona. Ku nyiëñj ke piny ku jiël.*

Duökkë ye tak cïmën Parathï ku Thaduthï

(Mk 8:14-21)

⁵Kaam wën yeet kek wär alɲtui, ke tək kacken ye bucoth lön cï kek nhïim määär bık mieth cïi muk. ⁶Go Jethu lëk ke, “Tiëërkë nhïim, ku tietkë röt bāk cïi nhiam cïmën Parathï ku Thaduthï, nhiaamden ke cöl ago puöör cïmën ayum cï yiëk yic luu.”*

⁷Gokë jam ë kamken, “Ee yo yöök këlä, rin cïn yen ayuöp cuk bëëi.”

⁸Go Jethu kë takkë guo ɲic ku lëk ke, “Wek kəc koor gamdun! Yeñö ye wek diëer lön cïn wek mieth? Ijot we cie käng ye deet? ⁹Cäk lëu ku bāk tak yen

* 16:1Mt 12:38; Lk 11:16 * 16:4Mt 12:39; Lk 11:29 * 16:6Lk 12:1

têwäär kueth ayuöp kadhiëc röör tiim kadhiëc, ku gääcdit cī bēn thiäng awu-thueei cī döŋ piny?^{*} ¹⁰Ku jol aa yuöp kadhorou wäär cī röör tiim kaŋuan cam bik kueth, ku gääc thiäng awuthueei cāk bēn kuany?^{*} ¹¹Yeŋö kēc wek ye deet yic, lōn Ƴen a Ƴa cīi jam tēnē we rin ayuöp? Kē ca lueel akin, aben ber yic, tietkē röt bāk cī nhiam cīmēn Parathī ku Thaduthī!”

¹²Go atuöccke jāl deet yic, lōn acīi Jethu lēk ke bik röt tiit lōn dhie ye tāāu ayup yic bī puöör, ee lōn bī kek röt tiit piöoc reec Parathī ku Thaduthī.

Pīter acī Jethu ŋic

(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³Wēn cī Jethu Ƴet Cetharia tō Pilipi, ke thiēc kōcken ye bucōth ēlā, “Ye jāŋ tak ye Manh Raan ŋa?”

¹⁴Gokē bēēr, “Ayeke lueel lōn ye Ƴen Joon raan kōc muöc nhīim, ku lueel kōc kōk lōn ye Ƴen Elija, ku aye kōc kōk lueel lōn ye Ƴen Jeremia, tēdē ke ye raan tōŋ kam kōc kāk Nhialic tiŋ.”*

¹⁵Goke thiēc, “Na week, yakē tak lōn ye Ƴen ŋa?” ¹⁶Go Pīter bēēr, “Yīn ē Raan cī lōc ku dōc, Manh Nhialic pīr.”*

¹⁷Go Jethu lueel, “Yīn acī Nhialic dōc wēn Jona, rin yic kēnē ēcīi tak ē rot, ee Wā tō nhial Ƴen anyuth ye yī ba lueel kēya. ¹⁸Ku alēk yī ēmēn. Yīn acōl Pīter, ku wētde yic, alēl, ku alēl kēnē nhom Ƴen bī luandīē buth thīn, ku acīi riel ē jōŋrac bī lēu bī thuōr piny. ¹⁹Ku yīn aba gām riel bāāny pan Nhialic, kē cīi bī pāl piny pinyinhom acīi bī puöl nhial, ku kē ba puöl pinyinhom abī puöl nhial aya.”*

²⁰Ku yōök kōcken ye bucōth bik cīi lēk raan dēt, lōn ye Ƴen Raan cī lōc ku dōc.

Jethu ē jam Areemde ku Thuōnde

(Mk 8:31–9:1; Lk 9:22–27)

²¹Ku jol Jethu wēt agai yic tēnē kōcken ye bucōth, “Ƴen abī dhiel la Jeru-thalem. Ku Ƴen abī gum apei kōcdit ē baai cin, ku kōc kāk Nhialic, ku kōc piöoc lōōŋ cin aya. Ku Ƴen abī nōk ba thou, ku na ye akōl ye nīn diāk ke Ƴen abī ben pīr.”

²²Go Pīter miēet wei kōc yiic, ku dōk bī cīi ye jam kēlā, ku lueel, “Bēny, acīi Nhialic bī puöl bī rot looi. Kēnē acīi rot bī dhiel looi tēnē yī!”

²³Go Jethu Ƴenhom wel ku lēk Pīter, “Jāl Ƴalōōm jōŋrac! Wīc ba kē cī Nhialic guir rienkiē waar yic. Kāk ye tak aacie kāk Nhialic aa wēl raan ē path.”

²⁴Ku jol Jethu lēk kōcken ye bucōth, “Na ye raan wīc bā bucōth, ka dhil nhom määŋ kapuōth bī yōk ē piērde yic pinyinhom ē tēn. Ku dhil puōu riel ku bucōth Ƴa, cōk alōn wīc kōc kōk ye bik nōk ē rienkiē.” ²⁵Rin raan wīc ye bī wēike ē rot ŋiec muk pinyinhom ē tēn, ka cīi pīr akōldā bī yōk, ku na ye raan mār wēike ē rienkiē, ku rin ē piöōcdiē ka bī wēike muk akōlriēc ēbēn.” ²⁶Yeŋö bī raan yōk thīn, tē jieek Ƴen apei pinyinhom ē tēn ku mēr wēike?

* 16:9Mt 14:17-21

* 16:10Mt 15:34-38

* 16:14Mt 14:1-2; Mk 6:14-15; Lk 9:7-8

* 16:16Jn 6:68-69

* 16:19Mt 18:18; Jn 20:23

* 16:24Mt 10:38; Lk 14:27

* 16:25Mt 10:39;

Lk 17:33; Jn 12:25

Tëdë, ye këpiath nõ bĩ yök bĩ yen wëike waar? ²⁷Rin aköl bĩ Manh Raan bën kek duaar ë Wun kek atuuc nhial, ke yeen abĩ raan ëbën yiëk ariöp thõñ kek këden cĩ looi.* ²⁸Ku le tueñ ku lueel, wek aa lëk yic, ala kəc kők rëër ë tën aaciĩ bĩ thou agut tẽ bĩ kek Manh Raan tñj ke bõ ke ye Bënyñaknhom.”

Jethu aci guäpde rot waan

(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

17 ¹Nawën nĩn kadätem cök, ke Jethu cöl Pïter ku Jemith kek wämënh Joon, ku lek gøn bär apei nhom kepëc. ²Tëwën rëër kek, ke Jethu wañ rot, ku yer nyin cĩmën aköl, ku jöl aläthke yer apei bik la diardiar. ³Kaam awën ke Mothith ku Elija tul, ku jiëmkë kek Jethu. ⁴Go Pïter lëk Jethu, “Bëny, apath buk rëër ë tën. Na wïc ke yen aloi duël kadiäk ë tën, tők kek yĩ, ku tők kek Mothith ku tñj dët kek Elija.”*

⁵Kaam wën ñot jiëem yen, ke këcīt rur pat piny abĩ ciën tẽ yekë tñj, ku piñkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, mit yen puşu tënë ye piëñkë wëtde.”

⁶Nawën piñ kəc Jethu buoñth wët këñë, gokë rişc apei ku wĩkkë. ⁷Go Jethu bën tënë ke ku goot ke ku lueel, “Jatkë röt. Duşkkë rişc.” ⁸Nawën jotkë kenyĩn, ke cĩn raan dët tññkë, ke ye Jethu ë rot.

⁹Tëwën dhuk kek piny ë gõt nhom, ke lëk Jethu ke, “Duşkkë käk cäk tñj lëk raan dët yet aköl bĩ Manh Raan jot rañ yic.”

¹⁰Go kocken ye buoñth thiëc, “Yenjo ye kəc piöoc lööñ kəc Itharel ye lueel, lön ë yen Elija yen bĩ kañ bën tueñ?”*

¹¹Go bëër ëlä, “Ee yic Elija akəñ bën rin bĩ yen dhël bën guiir. ¹²Ku alëk we lön cĩ Elija bën theer, ku akëc kockä bën ñic ku luikë këden nhiarkë. Cīt ëmën aya, Manh Raan abik cöl arem apei.”*

¹³Go kocken ye buoñth deet yic lön nadë ka jam tënë ke rin Joon raan kəc muşc nhiim.

Jethu aci dhõñ la guşp jəñrac kony

(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴Nawën lek dhuk piny gõt nhom, ke yök kəc juëc ke tit ke. Go raan tők bën ku gut yenhiol piny Jethu nhom, ¹⁵ku lueel, “Bëny, kony manhdië. Ala guşp nok ku aci ye göök apei. Aye lac wiet mæc, tẽdë ke le wiet wiir. ¹⁶Ku ë ca bëëi tënë kockun yĩ buoñth ku akëckë lëu bĩ pial.”

¹⁷Go Jethu lëk ke, “Wek kəc cie lac gam, yakë tak ba rëër kek we yet nen? Bëëi dhõñ këñë tënë ya.” ¹⁸Nawën lek bëëi, ke Jethu rël jəñrac, go jäl meth guşp, ku go pial nyin yic.

¹⁹Nawën ke kəc Jethu buoñth bõ tënë ye ë rot ku thiëckë, “Yenjo këc yok ye lëu buk jəñ këñë cuşp wei?”

²⁰⁻²¹Go lëk ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tueñ ku lueel, “Na we la gam cök kuur cĩmën manh ñaap koor nyin, ka lëkkë ë gøn këñë, ‘Jälë ë tën!’ Ka lëu bĩ jäl. Acĩn kë dhal we bäk cĩi loi.” Ku lëk ke, “Jəñ cīt këñë ë yen alëu ye ba cuşp wei, rin ye yen cool ë röök!”*

* 16:27Mt 25:31; Wk 62:12; Rom 2:6 * 17:1-52Pit 1:17-18 * 17:5Cäk 22:2; L.rou 18:15; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 3:17; 12:18; Mk 1:11; Lk 3:22 * 17:10Mal 4:5 * 17:12Mt 11:14

* 17:20Mt 21:21; Mk 11:23; 1Kor 13:2

Jethu aci ben jam e Thuonde

(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²²Nayon akal tök, wën ɣoot kek Galilia, ke lëk Jethu ke, “Manh Raan abi thön kɔc, ²³ku abik nök, ku na aköl ye nïn diäk, ka bi jɔt ran yic.” Gokë puöth dak apei.

Ajuër luan Nhialic

²⁴Nawën ci Jethu kek atuöcke yet Kapernaum, ke kɔc e kut ajuër luan Nhialic bö tënë Piter ku thiëckë, “Ye raandun piöoc ajuër luan Nhialic täau piny?”*

²⁵Go Piter bëër, “Aye täau piny.” Ku le yöt bi la lëk Jethu. Go Jethu guo kaan wei ku thiëc, “Ye tak kädë Piter? Yeja bäny pinyinhom juër? Ye kocken baai aye kɔc thäi kök?”

²⁶Go Piter bëër, “Aa kɔc e thäi.” Go Jethu lueel, “Na ye këya ke kɔc baai aacie ajuër e täau piny. ²⁷Ku yen acuk wïc buk kockä rac puöth. Lɔr wiir ku cuat biðho, ku miit rëc ba ðom tueɣ bei ku ɣam thok, ku yïn abi wëu lëu ajuerdië ku ajuërdu yök thin. Yäth ke tënë ke ke ya ajuërda yodhie.”

Kɔc Jethu buöth aaci wët tær

(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

18 ¹Kaam wën ke kɔc Jethu buöth bö tënë ye ku thiëckë ëlä, “Yeja yen dit apei kam kɔc tö bääny pan Nhialic yic?”*

²Go Jethu meth cɔl, ku cɔl akäac kenhïim, ³ku lueel, “Wek alëk yic, na cäk röt war bäk ciët mið kor, ke wek aaci bääny Nhialic bi kan yök.” ⁴Këya raan rot dhuök piny bi ciët e manh kënë yen adiit apei pan Nhialic. ⁵Ku raan manh koor ciit manh kënë lor rienkië, acä lor.

Ba raan dët thöc kërac yic

(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶“Na ye raan wën menh tök kam e miðkă, ku bä maan ka ɣuëen tënë e raan ciit kënë diët ci ruök yeth aledit tet, ku pik wiir bi mou. ⁷Ye kërec yindë pinyinhom ye kɔc kök kɔc wën kërec yiic. Kăkkă aabi röt dhiel aa looi aköla-köl, ku bi yiën dë tënë kɔc kăkkă looi!

⁸“Ku na ye ciendu ayi cöckdu yi cɔl aloi awuöc, ka tëm bei ku cuat ke wei. Rin aɣuëen ba pïr pïr path ke yi ye ɣɔl, tënë tã bi yïn la cin karou ku cök karou ku cuet yi many dëp yic akölrëc ëbën.” ⁹Ku na ye nyiendu yi cɔl aloi adumuööm, ke ɣuët bei ku cuat wei. Rin aɣuëen ba pïr yök ke yi la nyien tök, tën tã bi yïn la nyin karou, ku bi yi la cuat pan mac.”*

Kään amël ci mää

¹⁰“Duökkë them bäk mið thiikă bui. Alëk we bäk ɣic lɔn atuöcken nhial aa rëer Wä löm akölaköl pan Nhialic. ¹¹Ku ɣen Manh Raan ɣen aci bën ba kɔc ci mää bën gäm pïr.”*

* 17:24B.bei 30:13; 38:26 * 18:1Lk 22:24 * 18:3Mk 10:15; Lk 18:17 * 18:8Mt 5:30

* 18:9Mt 5:29 * 18:11Lk 19:10

¹²“Lëk ɣa yic. Na raan ala amääl buɔt ku mär amäl tók ke cīi thiärdhovan ku dhoruan nyiëñ piny, ku le amäl kënë wic? ¹³Ku na le yök ka mit puðu apei, miet puðu wär miet puðu wäär tó amël kök thün. ¹⁴Këlä aya, acīi Wuurdun tó nhial nhia, bi menh tók kam ee mīth thiikä mää.

Të looi wāmuuth awuɔc tēnē yī

¹⁵“Na loi wāmuuth awuɔc tēnē yī, ke yī la tēnē ye ku lëk kē cī wuɔc tēdun wepēc. Na piñ wētdu, ke wek aaci dōr.” ¹⁶Na cīi wētdu piñ, ke yī cōl raan tók ayī kōc karou ku dhuškkē tēnē ye, ‘Rin bi awuɔc cī looi tēnē yī ɣic kōc karou ayī diäk.’ ¹⁷Na ɣot kuc bi wētden cīi piñ, ke lëk akut, ku na kueec bi wēt akut cīi piñ aya, ke pāl bi ciēt raan thāi ku raan ajuēr kut, kōc kuc wēt Nhialic.

¹⁸“Ku wek aa lëk kënë, awuɔc cāk bi pāl piny pinynhom, acīi bi pāl piny nhial, ku awuɔc bāk pāl piny ē tēn abī pāl piny nhial.”

¹⁹“Ku aben lëk we, na māt kōc karou kamkun pinynhom ē tēn, ku thiēc kē wickē ka gēm Wā tó nhial ke. ²⁰Rin tē ye kōc karou ayī diäk kenhiim mat ē wētdiē ke ɣen abī rēer kamken.”

Kāñ aluañ cie wēt ye pāl piny

²¹Nawēn ke Pīter bō tēnē Jethu ku thiēc, “Bēny, ya arak dē lēu bi ɣen wēt pāl piny tēnē wāmāath cā awuɔc looi tēnē ɣa? Ye arak dhorou?”

²²Go Jethu bēer, “Alëk yī, aca arak dhorou, ee thiärdhorou arak dhorou,” ²³rin bāāny Nhialic acīt bēnyaknhom wic ye bi kākke kuēñ nyin kek aluakke. ²⁴Kaam wēn kuēñ kek kāñ nyin, ka aluañ tók cī wēu juēc apidit muŕ bi tēnē ye. ²⁵Ku yen ē cīn wēu cool yen wēu cī muŕ, go bānyde lueel bi ɣaac wei kek tiñde ku miēthke ku kākke ēbēn bi kāny cool. ²⁶Nawēn piñ ē wēt kënë ke lāñ bānyde apei ku lueel ëlä, ‘Pāl ɣa kaam thin koor, ku ɣen abī kākka cool bēny.’ ²⁷Go bēnyaknhom tē mēem yen thün tiñ, ku pēl kānyde tēnē ye ku cōl ajiël.

²⁸“Kaam wēn le aluañ kënë ayeer, ke rām kek aluañ dēt rēer kek baai kōñny wēu reen lik. Go pac yeth ku yōök bi wēuke cool nyin yic. ²⁹Go lōñ apei ku lueel, ‘Pāl ɣa kaam ku ɣen abī wēuke cool!’ ³⁰Go cīi gam, ku cōl amac ɣet tē bi yen wēuke cool. ³¹Nawēn tiñ aluek kök kē cī rot looi, ke riäak puŕth apei ku lek tēnē bānyden ku lëkkē kēriēc ēbēn cī rot looi. ³²Go bēnyaknhom aluañ kënë cōl ku lueel, ‘Yin acin puðu, ɣen acī wēu juēc kākny ke tēnē yī pāl piny rin cī yin ɣa lōñ. ³³Cīi lēu ba kāny pāl piny tēnē raandun rēer wek, cimēn kēwäär ca luŕi yī?’ ³⁴Ku wēn cī yen puðu riäak apei, ke cōl amac ɣet tē bi yen kāny cool ēbēn.” ³⁵Ku wit Jethu wēde ëlä, “Yen ē tē bi Wā tó nhial luŕi we, tē cī wek awuɔc ye pāl piny kamkun puðu ēbēn.”

Jethu apiōc wēt ē lišši

(Mk 10:1-12)

19 ¹Wēn cī Jethu wēt wic bi lueel thöl, go jāl Galilia ku ler Judia ku teem wär Jordan. ²Go kōc juēc apei buɔth, goke kony.

³Go Parathī kōk bēn tēnē ye, ku wickē bīk deep ē wēt ku thiēckē ēlā, “Ye lōnda raan puōl bī tieṇde liōōi ē path?”

⁴Go Jethu bēēr, “Kēckē kaṇ kueen athōör yic lōn wār ciek Aciēk kōc wāthēer, aaci cak moc ku tik.” ⁵Ku lueel, ‘Rin ē wēt kēnē yen abī raan wun ku man nyāāṇ piny ku le ker kek tieṇde, ku keek karou aabi ya many tōk.’” ⁶Kēya, aaciṭi ṇot ke ben aa rou, ee tōk. Ku kēya, na cī Nhialic ke puōl bī ya moc ku tik, ka cīn raan pāl ṇek ē kamken.”

⁷Go Parathī ben thiēēc, “Na ye kēya, yeṇō pēl Mothith ye bī raan athōr liōōi gōt ku pēl tik?”

⁸Go Jethu bēēr, “Mothith aci wārkuan dīt puōl bīk diāārken aa liōōi rin aake cie yith ye lac gam. Ku ēcie kēya wāthēer ciek kōc. ⁹Ku aba lēk we ēmēn, na ye mony liōi tieṇde, ke kēc wīc mony dēt, ka cī kērac looi.”

¹⁰Go kōcken ye buōth lēk ye ēlā, “Na ye yen tēn ye kāṇ rōt luōi thīn kam moc ku tik akan, ka ṇuēēn bī raan cīi thiēk.”

¹¹Go dhuōk ke ku lueel, “Acie raan ēbēn yen bī kē ca lueel gam, aa kōc ye Nhialic kuōny. ¹²Raan dēt aye dhiēēth ke ya aboi, na cok thiēēk tē le yen dīt ka cīi dhiēth, ku kōc kōk aaye roc bīk cīi dhiēth tē cok kek thiēēk. Ku kōc kōk aacie thiēēk rin wīc kek ye bīk wēt Nhialic yāth tueṇ. Kēya, na ye raan gam ē wēt kēnē, ke gem ku piōōc.”

Jethu adōc mīth

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

¹³Kōc kōk aake cī mīth bēēi tēnē Jethu bī ke bēn dōc, go kōc Jethu buōth kōc lāāt. ¹⁴Go Jethu lueel tēnē ke, “Calkē mīth aabō tēnē ya, duōkkē ke pēn. Raan wīc ye bī la pan Nhialic adhil gam cīmēn ee mīth thiikā.”

¹⁵Ku cōl mīth yelōōm ku tēū yecin kenhīim, ku dōc ke ku jiēl.

Raan ajak

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

¹⁶Go mony dēt kaṇ nhom ku thiēēc ēlā, “Raan piōōc ye kēpiath ṇō ba looi ba pīr akōlriēēc ēbēn yōk?”

¹⁷Go Jethu bēēr, “Yeṇō ye yīn ya thiēēc kēpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wīc ba pīr akōlriēēc ēbēn yōk, ke yī thek lōṇke.”

¹⁸Go mony kēnē Jethu ben thiēēc ēlā, “Ye lōōṇ nen?” Go Jethu bēēr, “Duk raan nāk, duk tiṇ raan dēt kōr, duk cuēēr, duk kuēēṇ wēt ē lueth. ¹⁹Thek wuur ku moor, ku nhiar raan dēt cīmēn nhīer yīn rot.”

²⁰Go riēnythii awēn dhuōk ye ku lueel ēlā, “Lōōṇkā aaca muk nhīim ēbēn. Ye kē nen ba ben looi?”

²¹Go Jethu bēēr, “Na wīc ba la cōk tēnē Nhialic, ke yī la ba kākku la yaac ēbēn, ku gam wēū tēnē kōc ṇōṇ, yīn abī jiēek la yōk pan Nhialic, ku bāār buōth ya.”

²²Nawēn piṇ ē wēlkā ke mēen, ku jiēl ke cī puōu dak rin ē la kājuēc apei.

²³Go Jethu yenhom wēl kōcken ye buōth ku lēk ke, “Abī riel tēnē raan ajak bī la pan Nhialic. ²⁴Ku aben lēk we, apuol yic bī thōrōl bak with cōk, tēnē lōn bī raan ajak la pan Nhialic.”

* 19:4Cāk 1:27; 5:2 * 19:5Cāk 2:24 * 19:7L.rou 24:1-4; Mt 5:31 * 19:9Mt 5:32;

1Kor 7:10-11 * 19:12B.bei 20:13-16; L.rou 5:17-20 * 19:19B.bei 20:12; L.rou 5:16; Leb 19:18

²⁵Nawën piñ kacken ye bucoth ë kënë, ke gëi apei ku luelkë, “Na ye këya, ke yeña bi la pan Nhialic.” ²⁶Go Jethu ke dot ku bëër, “Acii raan bi lëu ë rot, bi gam tē këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë keriëec ëbën lëu, acin kë dhal ye.”

²⁷Go Piter rot jot ku lueel, “Na yook, yok koc ci kakkua ëbën nyään piny ku buothku yi, yejö bi ya këda?”

²⁸Go Jethu bëër, “Wek alëk kënë, tē le käng röt waar, ke Manh Raan abi nyuc thönyde nom ë diik yic pan Nhialic, ku week wathiaär ku rou, wek aabi nyuc thöc nhiiim aya bäk luñ kuat Itharel kathiaär ku rou looi.” ²⁹Ku kuat raan ci paande nyään wei kek paan ë man ku nyierakën, ku wun ku man ku miethke ku dum ë rienkië, abi käjuëc yök arak bucoth, ku abi pir akölrüëc ëbën yök aya. ³⁰Ku koc juëc tō tueñ emën aabi döñ ciëen, ku koc kök juëc tō ciëen aabi la tueñ.”*

Kään koc lui dom yic

20 ¹Ku ben Jethu bäany Nhialic thöñj ëlä, “Raan dom ëci rial bi la wic koc bi duomde bën tem. ²Ku ciëk ariöp bi ya gäm ke akäl tök, ku tooc ke dom. ³Nawën təcit lunyluny ë yök, ke la tē ye koc yoc thün, go koc kök tün thün ke kääc ke cün kë loikë, ⁴go lëk ke ëlä, ‘Lak dom yic aya bäk la tem, ku wek aaba yiëk ariöp thöñj ke luaidun.’ ⁵Gokë la. Nawën aköl ciel yic, ku tään aköl aya, ke la ayeer ku le bën ke koc kök. ⁶Nayon theëi ke la ayeer ku yök koc kök ke kääc ë path go lëk ke, ‘Yejö rëer wek tēwën aköl ke cün kë luaike?’ ⁷Gokë lëk ye ëlä, ‘Acin raan ci yo cöl buk la luui.’ Go lëk ke bik la luui aya.

⁸“Nayon theëi ke wun dom cöl raanden koc döm ku lueel, ‘Cöl koc luai, ba ke döm wëuëken, ku jok koc ë ke bö ciëen, bi jäl la thök koc wën anhiäk jok luai ë rial.’ ⁹Go koc ke bö luai yic ciëen bën ku gëm ke wëuëken. ¹⁰Nawën la koc ke jok luai ë rial bën bi ke bën riop, ke takkë lon bi ke gäm wëu juëc, ku keek aaci bën riop wëu cüt wëu ci gäm koc ke lök bën luai yic ciëen.

¹¹“Gokë wëu döm ke dak puöth, ku jiëemkë wun dom guöp ëlä, ¹²‘Koc ke lök bën ciëen, cün luai diit cik looi, aaca thöñj nhiiim kek yo, yok koc ci luui aköl yic tēwën anhiäk agut tē col piny cüt emën!’

¹³“Go wët raan tök bëër ëlä, ‘Mäthdië, yin acä jör, ciët yo ci tē bi yen yi riap thün akäl tök cäk. ¹⁴Döm ariöpdü ku jälë. Aca tak ba raan lök bën ciëen gäm ariöp cüt ariöpdü. ¹⁵Cä la yic ba wëukië gam təcit tē wiëc ye? Yejö ye tieel yi döm tē muoc yen koc?’ ”

¹⁶Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Këya, koc tō ciëen aabi tō tueñ ku koc tō tueñ aabi tō ciëen.”*

Jethu ajam ë Thuonde kën yic diäk

(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷Nayon aköl dët ke Jethu cath kek kacken ye bucoth ke la Jeruthalem, ke cöl ke tēden ë röt ku lëk ke, ¹⁸“Emën yok aala Jeruthalem, ku Manh Raan abi la döm ku yëth koc käk Nhialic nhiiim, ku koc piöoc ë löñj. Ku abik tēm thou, ¹⁹ku thönkë bäny koc cie koc Itharel bik läät ku thatkë ku piëtkë tim ci riü kōu. Ku na ye nin kadiäk cök ka bi pir ku jot bei ë ran yic.”

* 19:28Mt 25:31; Lk 22:30 * 19:30Mt 20:16; Lk 13:30 * 20:8Leb 19:13; L.rou 24:15

* 20:16Mt 19:30; Mk 10:31; Lk 13:30

Man wëët Dhubedī aci Jethu thiëc këden wïc

(Mk 10:35-45)

²⁰Nawën ke man wëët Dhubedī bō tənë Jethu kek wätke, ku gut yenhiaal piny ku thiëc bī luī kē wïc.

²¹Go Jethu thiëc, “Yejō wïc?” Go bëer ëlä, “Të nyuuc yīn thōnydu nom bāāny Nhialic yic aköldä, ke yī tōj yīpušu lōn bī yīn wëtkiēn kē karou cōl aa nyuc yīlōm, raan tōk kōj cuēc ku raan dēt kōj ë cam.” ²²Go Jethu dhušk ke ëlä, “Wek aakuc kē thiëckē, yēn abī baŋ apeī ë nīnkä ku yēn abī nōk. Lëukē bāk gum cīmëndiē?” Gokē bëer, “Alëuku.”

²³Go Jethu lëk ke, “Na cōkkē we nōk ayic ka lëukē bāk gum, ku acie yēn la riel ba raan bī nyuc kōjdiēn cuēc ku kōjdiēn cam kuany. Thōckä aa kāk kōc cī Wä guiër ke.”

²⁴Nawën le atuuc kōk kathiaär piŋ, ke riääk puōth tənë wëët Dhubedī. ²⁵Go Jethu ke cōl ku lëk ke, “Aŋieckē lōn kōc cī gam bīk aa bāny kōc cie kōc Itharel aala riel kōc nhīim, ku aci path bāk ciēt ke. ²⁶Ku kënë aci rot bī looi kamkun. Raan wïc ye bī ya raandit kamkun, adhīl rot dhušk piny bī ya luui rin kōc kōk, ²⁷ku na ye raan wïc ye bī ya bëny wenhīim, ka dhil ya aluaŋ-dun. ²⁸Cīmēn Manh Raan aya akēc bēn bī kōc bēn loony, aci bēn bī kōc bēn kony, ku gēm wëike bī kōc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōör karou bīk daai

²⁹Tëwën jiël Jethu Jeriko kek kōcken ye bucōth, ke bucōth kōc juēc apeī. ³⁰Ku kōc cī cōr karou aake rëer ë dhël kēc. Nawën piŋkē lōn cī Jethu yëët, ke cōt röldit, “Bëny, Wën Debit, kony yō!” ³¹Go kōc kōk ke rël ku yōkkē ke bīk biēt. Gokē ŋot ke kiu apeī, “Wën Debit! Kony yō.” ³²Go Jethu kōc cī cōl ke, ku thiëc ke, “Yejō wiëckē ba looi tənë we?” ³³Gokē lëk ye, “Bëny awicku buk bēn daai.” ³⁴Go Jethu gam, ku gōot kenyīn, gokē daai nyin yic ku bucōthkē.

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

21 ¹Tëwën cī kek thiōk kek Jeruthalem, ke bō Bethpeec tēthiääk kek gōn Olip, ke Jethu ëcī kōcken ye bucōth karou tuōc tueŋ, ²ku lëk ke, “Lak bëi tō tueŋ yiic, ku wek aabä akaja yōk ke mac ku manhde yelōm. Luōnykē ke ku bëiikē ke tənë ya. ³Na le raan thiëc we ke luelkē, keek aa wïc Bëny ku aabī dhuk ëmēn.” ⁴Kënë aci rot looi këya rin bī wët cī luel ëlä theer raan kāk Nhialic tiŋ yenhom tiēŋ,

⁵“Lëk kōc Itharel,

ëmēn bënyŋaknhom dun abō tənë week!

Alir pušu ee cath akaja, manh akaja.”*

⁶Go kōc Jethu bucōth la ku loikē cīmēn cī Jethu ye lëk ke, ⁷ku bīikē akaja ke manhde ku kumkē kekōth alāthken, ku nyuc Jethu manh akaja kōu.

⁸Kōc juēc aacā alāthken thieth dhël yic, ku kōc kōk aacā ayōr tiim dhoŋ ku thiethkē ke dhël yic aya.

* 20:25-26Lk 22:25-26 * 20:26-27Mt 23:11; Mk 9:35; Lk 22:26 * 21:5Dhāk 9:9

⁹Go kɔc ke tɔ tueŋ yenhom ku kɔc ke buoθh ye, yai looi ku yekë wak ëlä,
“Lecku wën Debit!

Bëny dɔc raan bö rienku lecku Nhialic Madhöl!”*

¹⁰Nawën yeet geeu Jeruthalem, ke kɔc gëi apeɪ ku yekë thiëc ëlä, “Yeŋa kënë?”

¹¹Ke bëër kɔc ŋic ye ku luelkë, “Yen ë raan kāk Nhialic tiŋ cɔl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

Jethu aci la luaŋ Nhialic

(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹²Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luaŋ Nhialic, ku cop kɔc kǎŋ yaac ku kɔc yööc ayeer kal luaŋ Nhialic yic. Ku wel agen kɔc wëu waar yiic piny, ku thoëc kɔc yööc wei ë kuër. ¹³Ku lëk ke,

“Aci gôt ëlä athör theer wël Nhialic yiic,

‘Kal luaŋdië aci looi bi ya tën ye kɔc wuöt ëbën röök thiin,’

ku yen acäk wel bi ya tën cuër.”*

¹⁴Kɔc ci cɔr ku kɔc ci duany aake ci bën tënë ye kal yic luaŋ Nhialic, goke kony. ¹⁵Kɔc diit kāk Nhialic ku kɔc gët lööŋ aake ci puoθh dak tēwën tiŋ kek kǎpuoθh ci Jethu looi, ku wën ye mīth ket kal yic luaŋ Nhialic ëlä, “Lecku Wën Debit.”

¹⁶Ku luelkë tënë Jethu, “Ye kë lueel ë mīthkǎ piŋ?” Go bëër, “Aya piŋ. Ku këckë kënë kaŋ kueen,

‘Yin aci mīth agut mīth thii kor piöc bīk lec la cök aa lueel.’ ”*

¹⁷Kaam wën ci Jethu wëlkǎ lueel, ke jiël geeu ku ler Bethanī tē ci yen bën anin thiin.

Jethu aci tim wak bi riau

(Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸Nayon nhiäk, tēwën dhuk kek geeu, Jethu ë nëk cɔk. ¹⁹Nawën tiŋ tim ciit ŋaap dhël you, go la cɔl bi yök ke ci luok, go yök ke ayör kepeëc. Go Jethu lueel, “Yin aci mīth koŋ ben tiŋ athær!” Ku nyin yic tēwën ke tim riau.

²⁰Tēwën tiŋ kocken ye buoθh ë kënë, ke gëi apeɪ, ku thiëckë röt, “Yeŋö ci tim kënë guo riau?”

²¹Go Jethu bëër, “Na gamkë ke cīn diu, ka cie kë ca looi tënë ë tim kënë yen luokë ë rot, na cɔk a gɔn kënë yen yöckë ëlä, ‘Jot rot ku cuat rot wiir,’ ka loi rot.” ²²Ku na lak gam, ke këriëc ëbën yakë ke thiëc tē röök wek, aa yöckë.”

Bäny Itharel aa riel Jethu yöŋ yic

(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³Go Jethu ben dhuk kal yic luaŋ Nhialic, ku tēwën piöc yen, ke bānydüt kāk Nhialic ku kɔc baai bö tënë ye ku thiëckë ëlä, “Ee yin, ye riel ŋö tō yīguōp ye yin luui këlä? Ku yeŋa yik yī ë riel kënë?”

²⁴Go Jethu bëër, “Wek aba thiëc wët tōk aya, na bëërkë apath, ke wek aba lëk raan cǎ gām riel ye yen kǎkkǎ looi. ²⁵Lëkkë ya, Joon yök riel yen kɔc gām lökwëi tēnen, ye tënë Nhialic aye rielde ë rot?”

Gokë guëëk yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ke yök tënë Nhialic, ka thiëc, ‘Aye nõ këc wek wëtde gam?’” ²⁶ Ku na luelku, ‘Ke rielde ë rot,’ ke yök aa jöny ke rin cī raan ëbën ye gam.” ²⁷ Gokë dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacä lëk riel ye ʔen kakkä looi.”

Kääñ cī Jethu lueel rin mīth karou

²⁸ Ku ben Jethu ke thiëc, “Yeñö yakë tak wët kënë yic? Monytui ë la dhäk karou. Go la tënë wëndit ku lëk ye, ‘Manhdië lör lui dom yic ya aköl.’” ²⁹ Go bëër, ‘Yen aciī la,’ nawën ke ben yenhom waar ku ler. ³⁰ Go ben la tënë wänden koor ku lëk wët awën cī kañ lëk wëndit. Go gam ku cīī la. ³¹ Yeña kamken karou cī kë wic wun looi?”

Gokë bëër, “Ee wëndit.”

Go Jethu lëk ke, “Köc ajuër kut ku adëjök ë tōc kek kuat moc ë path, aa kek aabī röt kañ mat ë bääny Nhialic yic tënë we. ³² Rin Joon raan wäär köc muöc nhīim ëcī bën tënë we bī we nyuöth dhël ë yic, ku wek aa këc wëtde gam. Nawën ke ye köc ajuër kut ku adëjök kek gam ye. Ku na cök awën cī wek kakkä tiñ ke loi röt, ke wek aa këc wepuöth waar ku pälkë luoi käreec ku gamkë wëtde.”*

Jethu aci jam ë waal bī rëcc bäny nyuöth

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³ Ku ben Jethu jam waal ku lueel tënë köc man ye ëlä, “Monytui ëcī dom looi ku cum yic tiim luok ku rök. Ku wec tē ye mīth tiim guör thīn bīk ya miök, ku looi kät. Ku jöl dom riöp yic köc kök, ku le keny wun dët.” ³⁴ Nawën le tē cī tiim luok thöñ, ke tooc aluönyke tënë ke bīk la gäm abäkke. ³⁵ Go köc awën cī riöp dom yic aloony döm, ku thatkë aluöny tök, ku näkkë alony dët ku biöökkë alony ye kek diäk aleel. ³⁶ Go aloony juëc tënë aloony tueñ ben tooc, ku ʔot ke looi kē ke tēwäär. ³⁷ Nawën ciëen ke wun dom jöl wände tooc, ku tek lön bī kek ye theek. ³⁸ Go köc awën cī riöp dom yic lueel kamken wën tiñ kek ye, ‘Kënë ee manh raan la dom, bī käng lök thön aköldä. Bäk näkku ku kärke aabī döñ ke ʔo.’” ³⁹ Gokë döm ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.”

⁴⁰ Ku jöl Jethu ke thiëc, “Na bö raan la dom ke loi ʔö tënë ke?”

⁴¹ Gokë bëër, “Abī köckä nök, ku riöp dom yic wei tënë köc bī ye ayiëk abäkke tē cī kañ luok.”

⁴² Ku lëk Jethu ke, “Këckë wët cī göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, kañ kueen?

‘Mën wäär yen cī atëet kuec yen aci bën a mën ril apei,
kënë ë ye luoi Bëny,
ayeku tiñ ke path ku dhëñ yonyin!’”*

⁴³ Ku la Jethu tueñ ku lueel, “Këya alëk we, bääny Nhialic abī nyaai tënë we ku gëm köc wuöt kök bī wëtdië piñ ku loikë. ⁴⁴ Ku raan bī löny alal kënë nhom, ka duöny bī ruöth, ku raan bī alal kënë lööny yenhom ka niöön yic.”

⁴⁵ Nawën piñ köcdit käk Nhialic ku köc gët lööñ ë jam kënë, ke ʔickë lön jieem Jethu rienken, ⁴⁶ ku na cök alön wic kek ye bīk döm, ka ke cī riöcc köc juëc tō thīn ë Jethu tiñ ke ye raan käk Nhialic tiñ.

Jethu acı bääny Nhialic thöŋ yan thiëek

(Lk 14:15-24)

22 ¹Go Jethu ben jam tēnē ke ē waal ku lueel. ²“Bääny Nhialic ē duēr thöŋ kek yan thiëek cī bēnyŋaknhom looi tēnē wēnde. ³Ku tooc aluɔɔnyke bī kɔc cī cɔl la lēk bīk bēn yai yic. Gokē kuc ku cīk bō yēei. ⁴Go aloony juēc ben tooc ku thɔnke ēlā, ‘Lak, lēkkē kɔc cī cɔl lɔn mīith aacī thōk ē guiēr, muɔɔr ku nyōk cuai aacī nōk, kēriēēc ēbēn acī guiēr. Bāk yai yic!’ ⁵Ku keek aake liu puōth thīn, ku puōkkē bī ŋek ala duɔmde, ku la raandā lucide yic. ⁶Ku dɔm kɔc kōk aloony bēnyŋaknhom, ku baŋkē ke ku nākkē ke. ⁷Go bēnyŋaknhom puōu riāāk apei, ku tooc apuruōōkke ku lek kɔc awēn nāk aluɔɔnyke nōk, ku cuānykē genden. ⁸Ku cɔl aluɔɔnyke ku lēk ke, ‘Yai acī thōk ē guiēr, ku kɔc ke cī cɔl aa kēc aa kɔc path, aacī kuc ē bēn. ⁹Lak geeu ku calkē kuat kɔc bāk yōk dhōl yiic bīk bēn yai yic.’ ¹⁰Go aloony la dhōl yiic ku cɔlkē kuat raan cīk yōk ēbēn, abī yai thiāŋ apei.

¹¹“Nawēn bō bēnyŋaknhom bī thān cī guēer yēei bēn tīŋ, ke tīŋ raan tōk ke kēc alēth yai ruōk. ¹²Go bēnyŋaknhom lueel, ‘Māthdiē, yī bō tēn kēdē ke yī cīi alēth yai ceŋ?’ Go mony awēn biet ku cīi wēt bēer. ¹³Go bēnyŋaknhom lēk aluɔɔnyke, ‘Derkē cin ku cōk ku cuatkē muōōth yic ayeer, tē bī yen dhiau thīn ke ŋeny yelec.’ ”*

¹⁴Ku wit Jethu wētde ēlā, “Rin kɔc juēc aaye cɔl, ku aa kɔc lik kek aaye lɔc.”

Jethu awic bī wēēŋ wēt ajuēr

(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

¹⁵Go Parathī la tēden ē rōt bīk tē bī kek Jethu dam thīn, wētden bī lueel, la mat. ¹⁶Ku toockē kɔcken abēk ke buɔɔth tēnē ye, ku kɔc Antipāth Yērot bīk la wēēŋ bī wēt rac luēl kegup bī ye dɔm. Ku bīk ku luelkē ēlā, “Raan piōōc, aŋicku yīn ē raan la cōk jam ē yith. Yīn ē kɔc piōōc bīk kāk wīc Nhialic looi dhēl la cōk, ke yī cīi dīer kāk ye kɔc kōk tak. Ku yīn acie dīetden ye kuēēc nhom. ¹⁷Lēk ɔo na ye tāktākdu, buk ajuēr aa gam ɔok kɔc Itharel tēnē Cithēr Bēnyŋaknhom, tēdē ke cuk bī ya gām ye?”

¹⁸Ku Jethu ēci ruēēnyden ŋic, ku bēer, “Yeŋō wīc wek ye bāk ɔa deep wēt? ¹⁹Calkē ɔa atīŋ wēnh yakē tāau piny ajuēr!” Gokē yiēk wēēth. ²⁰Goke thiēēc, “Ye nhom ŋa, ku ye rin ŋa kākā cī giēet wēēth kōu?”

²¹Gokē bēer, “Aa kāk Cithēr Bēnyŋaknhom.” Go Jethu lēk ke, “Na ŋieckē kēya, gāmē Cithēr Bēnyŋaknhom kēde, ku gāmē Nhialic kēde.”

²²Gokē gāi, tē cī Jethu wēt bēer thīn, ku nyiēēŋkē piny ku jiēlkē.

Nhialic abī kɔc cī thou cɔl aa ben pīr

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³Akōl tōŋ awēn ke kɔc kōk akut Thaduthī, akut cīi ye ye gam lɔn bī Nhialic kɔc cī thou ben cɔl apīr, bō tēnē Jethu ku thiēckē ēlā, ²⁴“Raan piōōc, acī Mothith lēk ɔo ēlā, Na thou raan ku nyiēēŋ tik piny ke cīn mīth, ke wāmēnh koor ala ɔot tik bī mīth dhiēēth ɔon mēnhē. ²⁵Na thōōŋku lɔn tō

* 22:13Mt 8:12; 25:30; Lk 13:28 * 22:23Luci 23:8 * 22:24L.rou 25:5

mīth tik thīn kadhorou, ku thiēk wëndit ku thou ke cīn mīth, ku dōḡ tieḡde ke wēmēnh buoth ye, ²⁶ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēēth. Ku looi rot kēya tēnē raan ye kek diāk, agut wāmēnh kun ye kek dhorou. ²⁷Nawēn ke tik thou aya.” ²⁸Ku lek tueḡ ku thiēckē, “Tē le kōc cī thou rōt jōt akōldā, bī ya tiḡ ḡa, rin cī yen rēer ke ke ēbēn kadhorou?”

²⁹Go Jethu bēer, “Wek aa kōc ril nhīim cīn kē ḡieckē, rin cīi wek athōr theer wēl Nhialic cī ḡōt ye gam. Ku acāk ye gam aya lōn bī Nhialic kē ye lueel ke bī looi, lēu bī looi. ³⁰Rin tē le kōc cī thou rōt jōt, aacīi bī thiēek ku aacīi bī thiaak, aabī rēer kecīt atuuc nhial. ³¹Ku na ye rin wēt bī kōc cī thou rōt jōt, ke we kēc wēt cī Nhialic lēk we theer kuen? Acī lueel, ³²‘Yēn ē Nhialic Abaram ku Ithāk ku Jakop.’ Kōc cī thou ke ḡic Nhialic, aa pīr alanden. Yēn ē Nhialic kōc pīr, ku kōc cī thou aya.”*

³³Nawēn piḡ thān tō thīn wēt kēnē, ke ḡēi ē piōōcde.

Lōḡ ril lēu bī theek kam ē lōōḡ

(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴Nawēn piḡ Parathī lōn cī Jethu Thaduthī thōl nhīim, ke mat kenhīim bīk Jethu thiēec aya, ³⁵ku jōl raan tōk kamken, ^{*} ³⁶raan piōōc lōōḡ, Jethu thiēec, “Ye lōḡ nen yen ril kam ē lōōḡ?”

³⁷Go Jethu bēer, “Yīn adhil Bānydu Nhialic nhiaar piāndu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhiamdu ēbēn.”* ³⁸Kēnē, yen ē lōḡ ril tueḡ. ³⁹Lōḡ dēt ril ye kek rou thōḡ kek ē lōḡ kēnē akīn, yīn adhil raan dēt nhiaar cīmēn nhieer yīn rot.* ⁴⁰Lōōḡkā karou kek aa ye lōōḡ Mothith ēbēn, ku lōōḡ ye kōc kāk Nhialic tiḡ piōōc, kēr bei thīn.

Jethu acī kōc piōōc lōn yen raan ē tooc Nhialic

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹Kaam wēn cī Parathī kenhīim kut Jethu lōōm ke thiēec ke wēt kēnē, ⁴²“Yakē tak Raan cī lōc ku dōc yeḡa? Ye wēn ḡa?” Gokē lēk ye, “Ee wēn Debit?”

⁴³Go dhuōk ke ku lueel, “Na ye kēya, yeḡō ye Wēi Nhialic Debit yōōk bī cōol Bānydiē. Rin ēcī Debit lueel ēlā,

⁴⁴‘Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōḡdiēn cuēc, yet tē bī yēn kōc aterdu dhuōk ciēēn yīcōk.”’*

⁴⁵“Na ye Debit cōol, ‘Bānydiē,’ Ke lēu bī ya wēnde kēdē?” ⁴⁶Go ciēn mēn raan tōḡ bēer wētde, ku wēn akōlē yet tueḡ acīn raan tōḡ cīi yethok ben kuek bī thiēec.

Duōkkē nhiam cīmēn Parathī ku Thaduthī

(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

23 ¹Ku jōl Jethu lueel tēnē kōc juēc awēn ku kōcken ye buōth. ²“Kōc piōōc lōōḡ ku Parathī kek aatō nyin Mothith. ³Kēya, aa dhielkē ke theek ku luōikē kē yekē lēk we, ku piēḡkē kē yekē lēk we, ku duōkkē kākken yekē ke looi ye kiēēt, rin aacie kāk yekē lēk kōc kek yekē ke looi. ⁴Aa kōc

* 22:32B.bei 3:6 * 22:35-40Lk 10:25-28 * 22:37L.rou 6:5 * 22:39Leb 19:18

* 22:44Wk 110:1

piöcc käril yiic bi ke looi, ku aa cie koc ë kony bik ke looi. ⁵Këriëcc ëbën yekë ke looi, ayekë ke looi rin bi kek koc wëŋ. Aa cath ke muk athör theer wël Nhialic. Ku rukkë alëth path, ku mukë athör kecin bik nyuocth lön ye kek koc path thek löŋ Mothith. ⁶Ayekë nhiaar bik nyuc tueŋ thöc kocdit tënë amat, ku yön path aköl yai. ⁷Ayekë nhiaar bi ke aa muöcöth athëk yön yocöc yiic, ku yeke cöl, 'Koc piöcc.'

⁸"Duökkë röt cöl aye cöl, 'Koc piöcc,' Rin wek aa ŋek ke wämënhë, ku wek aa la raan piöcc tök. ⁹Ku acin raan dhielkë cöl pinyinhom tën, 'Wä,' Rin ë Nhialic tö nhial yen ee Wuurdun yetök. ¹⁰Ku duökkë röt cöl aye cöl, 'Koc piöcc,' Rin wek aa la raan piöcc tök, 'Raan ci löc ku doc.' ¹¹Raandit apeï kamkun adhil rot dhuök piny bi luui rienkun. ¹²Kuat raan rot yäth tueŋ ë rot abi dhuök ciëen, ku raan lir puöu rot tööu ciëen, abi yäth tueŋ."

Jethu aci rëcc Parathï ku koc gät lööŋ nyuocöth

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³"Koc piöcc lööŋ ku wek Parathï, Awëëŋkui! Ee kërac apeï yen ayakë looi, rin ye wek koc piöcc dhël cïi kek bi met bääny Nhialic yic. Rin wek aaciï bi met thïn aya. Na cök koc kök wic bik met thïn, ka yakë ke wel nhïim ë piöcc-dun cïi la cök! ¹⁴Koc piöcc lööŋ ku wek Parathï, Awëëŋkui! Wek aa cath we röök apeï dhöl yiic bäk koc wëŋ lön ye wek koc path, ku wek aa bëëi lër tuöör nyin bik aa kakkun. Wek aabi tëm awuöcdit tet apeï rin kërec yakë looiäk!

¹⁵"Koc piöcc ku wek Parathï, Awëëŋkui! Wek aa piny kuany yic rin bi la raan töŋ yökkë bi piöcc-dun gam. Na yökkë, ke tē ye wek ye piöcc thïn, ee ye cöl aye raan pan mac, abi we duër waan thook!

¹⁶"Awëëŋkui, wek koc ë koc kök wat nhïim ke we ye cöör aya, ku luelkë, raan mël kuëëŋ rin luaŋ Nhialic, ke rot mac wëtde. ¹⁷Wek aa muööl ku cöör! Yeŋö dit? Ye milän thith aye luak? ¹⁸Ku benkë luel ëlä, raan mël kuëëŋ rin yik ka cïn wëtde yic, ku na kuëëŋ mël rin ajuër ci tääu yenhom, ke rot mac wëtde. ¹⁹Wek koc ci cör wepuöth! Yeŋö dit? Ye ajuër ci tääu yik nhom aye yik guöp ë loi bi ajuër ci tääu yenhom ya kën ë Nhialic? ²⁰Këya, tē kuëëŋ raan yik, ka kuëëŋ ye, ku käk ci juaar yenhom. ²¹Ku tē kuëëŋ raan luaŋ Nhialic ka kuëëŋ ye ku Nhialic yen rëër thïn, ²²ku tē kuëëŋ raan pan Nhialic, ka kuëëŋ mäacde, ku yenhom guöp."

²³"Koc piöcc lööŋ ku wek Parathï! Awëëŋkui! Wek aa kälük kakkun cäk puur yiic juër Nhialic, ku wek aacie käril ye löŋ luel ye kuëëc nhïim, cimen bi raan dhiel la cök ku lir puöu, ku kony koc kök ku cïi koc ye ruëeny. Wek aa dhil kakkä muk nhïim, ke we cïi mäl ë juër käng aya tënë Nhialic. ²⁴Koc mär koc, wek aacie käk wic Nhialic ye looi, ku aa käk puöl yiic kek aa yakë ke kuëëc nhïim.

²⁵"Koc piöcc lööŋ ku wek Parathï! Awëëŋkui! Wek aaciï puöth la cök, wek aa cit biiny ku aduuk ye löök köth, ku aa thiäng miith ye rum riel ku miith ye ke tuöör nyin. ²⁶Wek koc Parathï ci cör wepuöth! Kaŋkë biiny ku aduuk löök yiic, yen aabi kek köth la wic aya!

²⁷"Koc piöcc lööŋ ku wek Parathï! Awëëŋkui! Wek aa thöŋ kek rëŋ ci buth, na tiŋ keköth ke dhëŋ apeï, ku keyiic alönthïn aaci thiäng yom koc ci thou ku

* 23:5Mt 6:1; Kn 15:38; L.rou 6:8 * 23:11Mt 20:26-27; Mk 9:35; 10:43-44; Lk 22:26

* 23:12Lk 14:11; 18:14 * 23:22Lth 66:1; Mt 5:34 * 23:23Leb 27:30

kārec kōk.* ²⁸Kēya, wek aa cīt rēṅkā aya. Wek aaye raan ēbēn tīṅ we path gup ayeer, ku piāthkun alonṭhīn aaci thiāṅ ruēēny ku kārec kōk ēbēn.

²⁹“Kōc piōōc lōōṅ ku wek Parathī! Awēēṅkui! Wek aa rēṅ buth tēnē kōc kāk Nhialic tīṅ. Ku gietkē rēṅ kōc path bīk dhēṅ apei, ³⁰ku luelkē ēlā, na ʔo tō thīn wāār nēk wārkuān dīt kōc kāk Nhialic tīṅ, ṅuōt ʔok aa kēc rōt mat ē nāākden yic. ³¹Kēya, ayakē gam ayic lōn ye wek mīth kōc wāār nāk kōc kāk Nhialic tīṅ! ³²Ku cīt mēnē ye wek kōc ril nhīim, cīn kē yakē gam, kēriēēc ēbēn atō wecin, thāāpkē kārec wāār cī wārkuōn dīt ʔok! ³³Mīth kāpieny! Yakē tak bāk poth la pan mac kēdē? ³⁴Ku rin ē wēt kēnē yen aci Wā we tuōc kōc kāk Nhialic tīṅ. Ku ē kōckā yiic, kōc kōk aa bāk nōk, ku piāatkē kōc kōk tim cī rīiū kōu, ku thatkē kōc kōk ʔōnkuōn amat yiic, ku yakē ke ʔōōp geeth yiic ēbēn. ³⁵Ku tēdun ye wek luui thīn kēnē, abī awuōc bī teem rin kōc cī nōk lōōny weyiēth, ʔok nāāk wāār nēk Abel ʔet nāāk Dhākaria wēn Barakia wāār nākkē luāṅ Nhialic.* ³⁶Ku lēk Jethu ke, awuōc bī gam rin ē kākā ēbēn abī bēn ē riēēc kēnē yeth.

Jethu ee kōc gen Jeruthalem lēk

(Lk 13:34-35)

³⁷“Wek kōc gen Jeruthalem, wek aa kōc kāk Nhialic tīṅ nōk, ku biōōkkē kōc cī Nhialic tuōc we aleel. Aca wīc arak juēc, ba we kony cīmēn dhie ye aṅiṭh miēthke kuōm piny yewuk bī ke kony bī ke cīi ʔop, ku wek aaci kuec. ³⁸Ēmēn abāk tīṅ ke Nhialic cī yecin miēēt bei, ku nyiēṅ pandun we.* ³⁹Ku ēmēn alēk we, ‘Wek aciī ʔa bī bēn tīṅ ʔet akōl bī wek rōt guir bāk ʔa lor tē bēn ʔen dhuk.’”*

Luaṅ Nhialic Jeruthalem abī thuōr piny

(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

24 ¹Tēwēn jiēl Jethu kal luaṅ Nhialic yic, ke kōcken ye buōoth bō tēnē ye ku luelkē, “Raan piōōc, tīṅ, ye luaṅdīit dhēṅ ṅō kēnē!” ²Go Jethu bēēr, “Alēk we, ʔōōt dīt yakē tīṅkā aabī thuōr piny ēbēn ka cīn alēl tōṅ bī kōōc alēl dēt nom.”

Acī Jethu lēk atuōōcke lōn bī ke maan

(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³Tēwēn rēēr Jethu ʔon Olip nom ē rot, ke kōcken ye buōoth bō tēnē ye ku thiēckē, “Lēk ʔo ye nen bī kākā rōt looi, ku ʔeṅō bī tē bī yīn dhuk pinyinhom ku thōk piny, nyuōoth?”

⁴Go Jethu lēk ke, “Duōkkē rōt cōl aduōṅ. ⁵Rin kōc juēc aabī bēn rienkiē, ku ye ṅek luel, ‘Ke ʔen Raan cī lōc ku dōc.’ Ku aabī kōc juēc duōōṅ. ⁶Duōkkē diēer tē tīṅ wek tōṅ ke loi rōt, ku tē piṅ wek tōṅ kōk wuōt mec yiic. Kākā aa dhil rōt looi, ku acie yen bēn thōk ē piny. ⁷Rin wuōt aabī thōr kamken ku pan bēnyṅaknom kek pan bēnyṅaknom dēt aabī thōr aya. Cōṅdīt apei abī tō thīn, ku ayiēēkyiēēk piny abī rot looi bēēi juēc yiic. ⁸Kākā kek aa kāk tuēṅ.

* 23:27Luci 23:3 * 23:33Mt 3:7; 12:34; Lk 3:7 * 23:35Cāk 4:8; 2Lēk 24:20-21

* 23:38Jer 22:5 * 23:39Wk 118:26

⁹“Ku dēt, wek aabī dōm ku yēth we luk yic, ku wek aabī nōk. Ku wuōōt ēbēn aabī we maan rienkiē.” ¹⁰Ku ē tēēn, kōc juēc cī wētdiē gam aabī rōt waar, ku kōc kōk aabī ŋek raandā aluōm ku man raandā ŋek. ¹¹Ku awēŋ juēc aabī tuōl aya, ku aabī kōc juēc rac nhīīm. ¹²Ku luoi kārēc abī rot juak apei, kōc juēc aabī gamden wai wei. ¹³Ku raan bī yepuōu dēt yet tē bī yen thou, abī pīr akōlriēēc ēbēn.” ¹⁴Ku Wēt Puoth Yam kēnē rin bāāny Nhialic, abī kaŋ lēk kōc ēbēn pinyinhom bīk piŋ, ku jōl thōk piny bēn.

Kēreēc bī rot looi tēnē kōc Jeruthalem

(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵“Ala akōl bī wek kērac apei tiŋ, kēwāār cī Daniel raan kāk Nhialic tiŋ jam ē ye.” (Raan kuēn adhīl kēnē deet yic!) ¹⁶“Kōc rēēr Judia, ku tiŋkē ē kēnē, ka dhil riŋ gat nhīīm roor bīk la thiaan. ¹⁷Ku na rēēr raan ayeer, ka cīi ben la yōt bī la guik kē muk. ¹⁸Ku na tō raan dōm yic, ka cīi ben dhuk baai bā alanhde la lōōm.” ¹⁹Diāār liēc ku diāār muk mīthkor aabī gum apeidūt ye nīnkā. ²⁰Rōōkkē bī rot cīi loi wiir yic rut, tēdē akōl cīi kōc ye luui. ²¹Kōc aabī gum apei ye nīnkā, gum kēckē kaŋ yōk tēwāār ciek Nhialic kōc agut cīt ēmēn. Ku acīi rot bī ben looi.” ²²Na kēc Nhialic looi bī nīnkā cōl alik, ŋuōt acīn raan cī pīr. Ku rin kōcken cī lōc, acī nīn cōl alik.

²³“Wek aa lēk, na le raan yōōk we, ‘Tiēŋkē Raan cī lōc ku dōc kīn, tēdē ke lueel, tiēŋkē yen akan!’ Ke duōkkē gam. ²⁴Rin kōc juēc aabī bēn ku lueel ŋek, ee yēn Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt, ee yēn raan kāk Nhialic tiŋ, ku loikē kārīl kōc gōi, na lēūkē, ke mār kōc cī Nhialic kuany. ²⁵Tietkē rōt, kēriēēc ēbēn alēk we ēmēn bāk nhīīm tīr kē bī bēn.

²⁶“Kēya, na le raan lēk yī ēlā, ‘Yen akan atō roor tēēn!’ Ke yī duk la, tēdē, ‘Yen akīn acī thiaan tēn,’ Ke duk gam. ²⁷Rin tē dhuk Manh Raan ka guōkē ŋic. Abāk tiŋ cīmēn bir deŋ dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ lōŋ ku lōŋē.”

²⁸“Dēt aya, abī ciēt mēn dhie na cī cuōr kenhīīm kut, ka la kē ŋuetkē.”

Akōl bī Manh Raan bēn

(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

²⁹“Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkā, tē cī kōc jāl gum apei, akōl abī kum nyīn bī piny cuōl, ku pēei acīi bī ruēl. Ku kuēl aabī rōt yāāk ku lōōnykē.” ³⁰Kē bī bēn Manh Raan cōl aŋic abī tiŋ nhial, ku kōc ēbēn pinyinhom aabī yīic ŋeer kākken rec cīk looi. Ku keek aabī Manh Raan tiŋ ke bō pial yīic nhial ke diik ku rieldūt apei.” ³¹Ku abā atuōōcke tooc bīk kēcīt lōōr yup yic, bī kek kōcken cī lōc kuōōt yīic pinyinhom ēbēn.

³²“Ŋieckē ē kēnē tim cīt ŋaap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr acī thiōk. ³³Kēya, tē tiŋ wek kākka ke loi rōt aya, ke ŋieckē lōn cī yen thiōk apei. ³⁴Alēk we, wek aacīi bī mār tē cōk kākka rōt looi. ³⁵Nhial ku piny aabī liu, ku wētdiē acīi bī kaŋ mār.

* 24:9Mt 10:22 * 24:13Mt 10:22 * 24:15Dan 9:27; 11:31; 12:11 * 24:17-18Lk 17:31

* 24:21Dan 12:1; Ny 7:14 * 24:26-27Lk 17:23-24 * 24:28Lk 17:37 * 24:29Ith 13:10; 34:4;

Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15; Ny 6:12-13 * 24:30Dan 7:13; Dhāk 12:10-14; Ny 1:7

Rëer yî cî rot guir

(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

³⁶“Acin raan ɲic aköl bî kakkä röt looi. Na cɔk atuuc nhial, ayî Wënde, ka cîk ɲic. Ee Wä ë rot yen aɲic ye. ³⁷Bën Manh Raan abî ciët kēwäär loi rot wäär piir Noa.” ³⁸Ee nînkä, aboordît nhom tueɲ, kɔc aake rëer ke mit puŋth, ke ye luui ruëi ku yëi yet aköl le Noa riäi yic, ³⁹ku ë cîn kën ɲic yet tē bîi aboor. Ku muu kɔc ëbën. Yen abî ciët bën Manh Raan aya.” ⁴⁰Tëen na cɔk kɔc karou luui dom yic, ke raan tók yen abî nyaai ku nyiëëɲ raan dët piny. ⁴¹Ku diäär karou lui tëtök aabi ke tieɲ tók nyaai, ku nyiëëɲ tiɲ dët piny.

⁴²“Këya, guierkë röt ku tiëerkë nhîim, rin wek aa kuc aköl bî Bánydun bën. ⁴³Yen acît kën na raan la baai ɲic tē bî cuär bën thîn wakŋu, ka rëer ke yiën, ku cîi cuär päl bî kakkë nyaai. ⁴⁴Ke week aya, wek aa dhil rëer we tît, rin acäk ɲic ye nen bî Manh Raan bën.”

ɲic Bány ku loi lucide akölaköl

(Lk 12:41-48)

⁴⁵“Na ye këya, yeɲa alony path ku ɲic kãɲ apei, bî bëny nyään paande, bî kacke aa gãm miëth akölaköl? ⁴⁶Alony mit guŋp, alony bî bëny yök ke loi lucide apath tē dhuk yen! ⁴⁷Alëk we, abî alony kënë täau kakkë yiic ëbën. ⁴⁸Ku alony cîi lucide bî ɲieɛ looi, rin yen ye tak lɔn cîi bányde bî lac dhuk, ⁴⁹ku kuc kɔc pan bëny ciëëɲ, ku ye cool wiëet kek kɔc dek ë mãau, ⁵⁰ke bányde abî la luät yeguŋp aköl cîi ye tak lɔn yen aköl bî yen bën. ⁵¹Ku yeen abî bëny tēm awuŋcdît, ku met tē rëer kɔc rec thîn, ë tēen kɔc aa rëer ke dhiau ke ɲeny kelec.”

Kään nyiir kathiäär

25 ¹Ku ben Jethu kään dët thöŋth, ku thöŋ bääny Nhialic ëlä, “Nyîir kathiäär aake cî kakkën ye kek mer lööm ku lek yan thiëek yic.” ²Kam ë nyîirkä, nyîir kadhiëc aake pel nyîn, ku nyîir kadhiëc aa cîi nyîn pel. ³Nyîir aa bëlkä aake cî mermerken lööm ku cîk miök dît muk. ⁴Ku nyîir ɲic kãɲ aake muk mermerken ku miök dît tet aya. ⁵Nawën ka athiëek gäau bî cîi lɔc bën, gokë tɔc bîk nin.

⁶“Nawën wëer ciël yic, ke piɲ duɔɔt, ‘Athiëek abö, bæk ayeer ku luorkë!’ ⁷Go nyîir awën kathiäär röt jɔt kedhie ku dëëpkë mermerken. ⁸Go mermer nyîir aabël cîi dëp apath rin cîn kek yiic miök. Gokë nyîir kōkkä lim, ‘Miackë ɲo ë miök, mermerkua aaciï dëp.’ ⁹Gokë bëër, ‘Miök aciï ɲo thön, lak tē ye miök yaac thîn bæk la ɲɔc miökdun.’ ¹⁰Go nyîir aabël la bîk la ɲɔc miök, ku go athiëek guɔ lök bën kecök. Go nyîir awën cî röt guir la kal yic kek athiëek tēwën dieer yai thîn, ku thiök kal thok.

¹¹“Nawën la nyîir awën cî la ɲɔc miök dhuk ke cöt, ‘Bëny, Bëny, ɲäny ɲo kal thok!’ ¹²Go athiëek bëër, ‘Ye wek yîɲa?’ Wek aacä ɲic!”

¹³Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rëërkë we cî röt guir, rin wek aa kuc aköl bî yen bën.”

* 24:37Cäk 6:5-8 * 24:39Cäk 7:6-24 * 24:43-44Lk 12:39-40 * 25:1Lk 12:35

* 25:11-12Lk 13:25

¹⁴Ku ben Jethu kääŋ dēt ben thöōth ku lueel, “Bääny Nhialic abī thōŋ ke mony la keny wun dēt, cā aluōnyke cōl ku gēm ke wēū bī kek lōk luui. ¹⁵Ku yīk aluōny tōk tim buōt. Ku gēm alony dēt tim thiārdhiēc, ku gēm alony ye kek diāk tim thiāār. Acī wēū tek kēya cīt tē ŋic ŋek luui thīn, ku jiēl bī la keny. ¹⁶Go alony cī yīk tim buōt, wēūke la luōi ku yōk tim buōt dēt. ¹⁷Ku lui alony cī gām tim thiārdhiēc cīmēn alony wēn aya, ku yōk tim thiārdhiēc dēt. ¹⁸Ku la alony cī gām tim thiāār wēū bānyde la wuōōt piny ēbēn.

¹⁹“Nawēn ke bānyden jāl dhuk, ku cōl aluōnyke bī wēūke bēn kuēēn nyīn. ²⁰Go alony wāār cī gām tim buōt bēn ku lueel, ‘Bēny, wāār yīn acā gām tim buōt, ku ēmēn tīŋ, yēn acī tim buōt dēt juak thīn.’ ²¹Go bānyde leec luōiden pēth cī looi ku lueel, ‘Yīn acī wēū lik ŋiec muk apath ku juak keyiic, kēya ēmēn yīn aba tāāu kājuēc yīic ba ke muk. Bāār rēerku yō mit puōth yōdhie.’

²²“Ku ben alony cī gām tim thiārdhiēc bēn ku lueel, ‘Bēny yīn acā yīk tim thiārdhiēc wāār le yīn keny, ku yēn acī lōk luui ku juak tim thiārdhiēc dēt thīn.’ ²³Go bēny leec luōiden cī ŋiec looi ku lueel, ‘Yīn alony puōth kāŋ tiit apath. Yīn acī kālīk tiit apath, ku ēmēn yīn abī tāāu kājuēc nhīim, bāār miet puōu ē bāāny bāānydu yic.’

²⁴“Go raan cī tim thiāār lōōm bēn ku lueel, ‘Bēny, aca piŋ lōn ye yīn raan col puōu rap kēc puur tem, ku kuany kāk ke kēc ke wēer piny. ²⁵Kēya, yēn acī riōōc ku la wēūku wēc piny. Ŋō! Wēū wāār ca kuēi ya aa kīk.’ ²⁶Go bēny lēk ye ēlā, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na ŋic lōn ye yēn rap tem, rap kēc puur, ku lōn ye yēn kāŋ kuany, ku aa kēc pok. ²⁷Ŋuōt yīn acī wēūkiē dhiel gām raan ŋic luoi wēū, na la dhuk ciēēn, ke ya yōk wēūkiē ke cī keyiic juak. ²⁸Nyaai kē wēū tēnē ye ku gām kē ke raan la tim buōt. ²⁹Rīn raan kālīk ŋiec muk abī kākke juak yīic, ku raan cī kāŋ ye ŋiec muk, abī kēden tō thīn nyaai.’ ³⁰Ku cuatkē alony rēec kēnē muōōth yic ayeer, ku tēēn dhiēū abī tō thīn, ke kac yelec.’”

Luŋdīt

³¹“Akōl bī Manh Raan bēn ke duaar, ku atuuc nhial ēbēn ke cath ke ye, abī nyuc thōnyde nhom ke duaar pan Nhialic,” ³²ku thāi ēbēn aabī guēēr yēnhom. Ku aabī tek yīic akuut karou, cīmēn raan la thōk, yēn amēl ku apiyeem tek thook. ³³Ku tēū amēl kōŋden cuēc ku apiyeem kōŋ cam. ³⁴Ku Bēny abī kōc kāac lōŋ cuēc lēk, ‘Bāk, kōc cī Wā dōc ku lōmkē bāāny cī guiir tēnē we tēwāār ciēk piny. ³⁵Wēn cī cōk ya nōk, wek aacā muōōc kēcam. Ku wēn cī rou ya nōk wek aacā muōōc kēdek, ku wēn ye yēn jāl, wek aacā lor pandun, ³⁶ku wēn cīn yēn lubo wek aacā ruōk kōu, ku wēn tuēeny ya wek aacā la neem, ku wēn cī ya mac, wek aacā bēn tīŋ.’

³⁷“Ku kōc wēn aabī wētde dhuk nhom ēlā, ‘Bēny, yī cuk tīŋ nen yī nēk cōk buk yī muōōc kēcam? Ku nēk rou yī buk yī muōōc kēdek, ³⁸ku cuk yī tīŋ nen ke yī bō keny yic buk yī lor? Ku yīn acīn lubo goku yī ruōk kōu? ³⁹Yī cuk tīŋ nen ke yī tuany, ke yī cī mac buk yī la neem?’ ⁴⁰Ku abī Bēnyŋaknhom lēk ke, wēt yic alēk we, ‘Kēriēc ēbēn cāk luōi raan tōk kam wāmāthkiē thiikā, aa cāk luōi ya aya.’

⁴¹“Ku abī lēk kōc lōŋ cam, ‘Aa wek kōc cī cieen, jālkē ē tēn bāk la many dēp yic akōlriēec ēbēn, many cī guir tēnē jōŋrac ku atuššcke ēbēn. ⁴²Rin wāār nēk cōk ya, wek aa kēc ya muōc kēcam, ku nēk rou ya ku wek aa kēc ya muōc kēdek. ⁴³Ku wāār yēn ē jāl ku wek aa kēc ya gōŋŋ pandun, ku yēn ya cīn kōu alath, wek aa kēc ya ruōk kōu, ku yēn a ya cī tuaany, ku mac ya ku wek aa kēc bēn bāk ya neem.’ ⁴⁴Ku kōckui aya aabī thiēc, ‘Bēny, yī cūk tīŋ nēn ke yī nēk cōk ku rou, ku ye nēn yī bō ken yic, ku cīn alanh ceŋ, ku tuany yī ku mac yī ku yīn akēcku kony?’ ⁴⁵Ku abī bēēr, tēnē ke, ‘Wēt yic alēk we, kēriēec ēbēn kēckē luōi wāmāthkiē thiikā, ka kēckē luōi yēn aya.’ ⁴⁶Ku keek aabī la tē bī ke reem thīn akōlriēec ēbēn, ku kōc path aabī la tē bī kek pīr thīn akōlriēec ēbēn.”*

Amat nēk Jethu

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

26 ¹Nawēn cī Jethu thōk jam kek kōcken ye buōth, ke lēk ke, ²“Cīmēn ŋic wek ye, Yan Ayum cīn yic luōu abī yecōk jōk nīn karou bī bēn. Ku Manh Raan abī luōm tēnē kōc rēc bīk piāat tim cī rīū kōu.”*

³Kaam awēn ke kōcdīt kāk Nhialic ku kōcdīt baai Itharel, aake mēt pan raandīt kāk Nhialic cōl Kaipa, ⁴ku guirkē tē bī kek Jethu dam thīn ke cīī ŋic ku nāk. ⁵Ku luelkē, “Acuk dōm akōl yai. Yok aabī tīt bī kōc kaŋ jāl, rin na dōmku, ke kōc ŋoot yai yic, tēdē ke kōc juēc aa thār kek yo.”

Maria acī tē theek yen Jethu thīn nyuōth

(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)

⁶Tēwēn rēēr Jethu Bethanī pan raan atuēt cōl Thaimon, ⁷ke tik bō tēwēn mīth yen, ke muk tōny koor cī cuēc tōm ril la yic miōk ŋir ye yōc wēū juēc apei, ku kuem thok ku luuŋ miōk Jethu nhom ēbēn.* ⁸Go kōc Jethu buōth puōth dak wēn tīŋ kek kēnē, ku jīēm kē kamken, “Yēŋō tuuk yen miōk ŋir?” ⁹“Miōk ŋir kēnē ŋuōt acī yaac wēū juēc ku gēm wēū kōc ŋōŋ.”

¹⁰Go Jethu kē luelkē ŋic, ku luel tēnē ke, “Pālkē, yēŋō nyieeny wek ye? Kē cī looi tēnē ya yen tīŋ, ee kēpath apei. ¹¹Kōc ŋōŋ aabī rēēr kamkun akōlakōl, ku yēn acīī bī rēēr kek we akōlakōl.* ¹²Wēn luuŋ tīŋ kēnē miōk yaguōp, ee looi kēya bā tōc bī guāpdiē guir bī jal thiōk. ¹³Wek alēk yic, kuat tē bī Wēt Puōth Yam piōc thīn pīnyinhom, kē cī tīŋ kēnē looi, abī ya luel bī ye atak.”

Judath acī Jethu yaac

(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

¹⁴Nawēn ke raan tōk kam atuuc kathiāār ku rou, cōl Judath Ithkariōt la tēnē kōcdīt kāk Nhialic ¹⁵ku luel, “Yēŋō bāk yiēk ya tē thōn yēn we Jethu?” ¹⁶Gokē gām wēū juēc. Ku jōl tē bī yen Jethu dōm thīn wīc.*

Jethu acī miēth yai cam kek atuššcke

(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹⁷Nawēn akōl tuēŋ Yandīt Ayum cīn yic luōu, ke kōc Jethu buōth bō tēnē ye, ku thiēc kē, “Ye tēnen wīc bī yok miēth yai guir thīn tēnē yī?”

* 25:46Dan 12:2 * 26:2B.bei 12:1-27 * 26:7Lk 7:37-38 * 26:11L.rou 15:11

* 26:16Dhāk 11:12

¹⁸Go bëër, “Lak geeu tənë ɲekdīt ku lëkkë ye, ‘Aye Bānyda lueel, aköl bi luodiē thök acī bën. Ee paandu yen abī ɲen Yan Ayum cīn yic luu cam thīn kek kockiēn ɲa buoɔth.’”

¹⁹Go kɔc ɛ biöōth kē cī Jethu lëk ke looi, ku guirkë miēth yai.

²⁰Nawën la thēi bën ke Jethu nyuc kek kocken ye buoɔth kathiäär ku rou bīk mīth. ²¹Tëwën mīth kek ke lueel Jethu, “Wek alëk yic, raan tők kamkun abā luom.”

²²Gokë puōth riäak apeī ku gëikë, ku thiëckë tők-tök, “Makei! Ye yic? Ye ɲen Bëny?” ²³Go Jethu bëër, “Ee raan tők kamkun lut yecin kek ɲa aduök yic, yen ɛ raan bi ɲa gaany.” ²⁴Ee yic, Manh Raan abī nök cīt tē cī gāt ye rienke athör theer yīc. Ku raan bi ye luom abī gum apeī! Ku aɲuēn tənë ye diēt kēc kaɲ dhiëeth.”

²⁵Ku Judath aya, ɛcī Jethu thiëc, “Raan piöoc, ye ɲa?” Go Jethu bëër, “Ee yī.”

Guirku röt apath buk guöp Bëny rəm

²⁶Tëwën mīth kek, ke Jethu löm ayup ku dooc ku beny yic, ku gëm kocken ye buoɔth ku lueel, “Lömkë kënë, ku camkë, kënë ee guäpdie.”

²⁷Ku lööm aduɲ cī thiäɲ muōn abiëc, ku leec Nhialic ku gëm ke ku lueel, “Dëkkë thīn ëbën.” ²⁸“Kënë ɛ riemdië, riem dōör kek Nhialic, bi kuër rin bi adumuōm kɔc ëbën päl piny.” ²⁹Alëk we, ɲen acīi bi ben dek muōn abiëc pinyinhom tən kek we, ɲet aköl bi ɲok ye dek ɲodhie pan Nhialic.”

Jethu acī kē bi Pīter ye jai lueel

(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

³⁰Nawën cīk jäl thök ke ket waak ku lek gɔn Olip cök.

³¹Ku lueel Jethu tənë ke, “Wek kackië, wek aabi kat ɲa ɛ wëër kënë cīmën kēwäär cī gōt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Yen abā abiöök cöl anak ku amël aabi wëer.’” ³²Ku tē cī ɲen rot jōt raɲ yic, ke ɲen abī kaɲ la Galilia ba we la tiit thīn.”*

³³Go Pīter lueel tənë Jethu, “Yen acīi bi kat tē cök kɔc ëbën kat yī!” ³⁴Go Jethu bëër, “Alëk yī, ee wëër kënë, ke thɔn ajīth kēc kiu, yīn abā jai arak diäk.” ³⁵Go Pīter dhuök ye, “Na cök ɲa nök kek yī, ke yīn acā bi kaɲ jai.” Ku lueel kocken kōk ye buoɔth ëbën këya.

Jethu aröök ke ɲic lɔn bi ye nök

(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

³⁶Kaam wën ke Jethu kek kocken ye buoɔth la tē cöl Jethemani, ku lueel tənë ke, “Nyuoöckë tən, ku yiënkë, ɲen ala tēen ba la röök.” ³⁷Ku cöl Pīter ku wëët Dhubedi karou, ku jöl rëër ke nök atiëël, ku dhiëu apeī yepuō. ³⁸Ku lueel tənë ke, “Yen adhiau puōu apeī, ee thou guöp. Rëërkë tən ku yiënkë.”

³⁹Ku le tueɲ tēthin-nyoɔt, ku rëëny rot piny ke gut yenhom piny ku röök ëlä, “Wä, na lëu rot ke yī cöl kërrec tit ɲa acīi bö. Ku acie wët piändië, ee wët piändu.”

⁴⁰Nawën ke dhuk tənë ke kadiäk ku yök ke ke nin. Go lueel tənë Pīter, “Nieenkë! Cäk yiën tēthin-nyoɔt? Yeɲō ye wek nin kēlä?” ⁴¹Yiënkë ku röökkë bi we cīi them jakrec. Puōu ɛ gam ku guöp acīn riel.”

* 26:23Wk 41:9 * 26:28B.bei 24:8; Jer 31:31-34 * 26:31Dhāk 13:7 * 26:32Mt 28:16

⁴² Ku ben jăl ku le röök ëlä, “Wä, na cī kërɛɛc kënë jiël, ke wët piändu abī rot looi.” ⁴³ Ku ben dhuk tənë ke, ku ben ke yök ke nin, rin cī nin ke göök apei.

⁴⁴ Goke nyään piny ku ben jăl, ku ben la röök cimen awën, kën ye kek diäk. ⁴⁵ Ku dhuk tənë kocken ye buoöth ku lueel, “Ŋot we nin! Läänkë? Tën nin aci thök, tiengkë Manh Raan aci luöm kóc rec. Ëmën tē bī ya jal thön kóc rec aci yëët. ⁴⁶ Raan cā luöm aci bën. Jatkë röt, lokku buk röm!”

Jethu aci döm

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴⁷ Tëwën ɲot jiem yen, ku Judath raan tön kóc atuuc kathiäär ku rou yëët. Ku yeen ë cath kek kóc juëc muk paal ku atuel, ke cī kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai tooc. ⁴⁸ Ku Judath aci kóc awën cath kek ye, lëk tē bī kek raan wickë bīk bën döm ɲiec thīn, ëlä, “Raan ba muöth ku ciem yen ë raan wiëckë. Damkë ku kuathkë.”

⁴⁹ Kaam wën yëët Judath, ke la tənë Jethu nyin yic ku lueel, “Bëny,” ku muöth ku ciim. ⁵⁰ Go Jethu bëër, “Mäthdië, loi kënë bī yīn ë tən.” Go kóc awën bën ku dōmkë Jethu ku derkë. ⁵¹ Go raan tōk kam kóc awën rëër kek Jethu palde miëët bei, ku tōk alony lui pan raandit kāk Nhialic yic, abī tēm yic wei. ⁵² Go Jethu lëk ye, “Dhušk paldu tēden awën, kóc ye wic bīk kóc nōk, aabī thou aya këya. ⁵³ Cāk ë tak lōn nadë, ka lëu ba Wä thiëc bī ya tuōc atuuc nhial juëc apei bīk ya bën kony? ⁵⁴ Ku na ye këya, ke wël athör theer Nhialic bī röt tiëɲ, wël ye lueel ka dhil rot looi këlä?”

⁵⁵ Ku kaam wën ke lueel Jethu tənë ke ëlä, “Cāk bën we muk atuel ku paal bāk ya bën döm, ciët ya ye raan kóc rum? Yen ee rëër kek we akōlakōl ya piöoc kóc luɲ Nhialic, ku wek aa kēc ya döm.” ⁵⁶ Ku kënë aci rot looi bī kē cī gōt athör theer wël Nhialic yiic yenhom tiëɲ.” Ku jōl kocken ye buoöth ëbën nyään piny ku ketkë.

Jethu aci yäth luɲ bāny Itharel yic

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ku jōl kóc awën cī Jethu döm, Jethu yäth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic Itharel, ku kóc piöoc lööɲ kenhīim mat thīn. ⁵⁸ Ku Piter ë biöth, ke mec kóc cōk ciëen agut tē yëët yen pan bëny luk yic. Ku nyuuc kek kóc bëny tiit, ku jōl rëër bī kē lui Jethu tiɲ. ⁵⁹ Bāny luk ku kōcdit kāk Nhialic aake cī nyuc bīk Jethu wic guöp awuōc cī looi, rin bī kek ye tēm thou. ⁶⁰ Ku acin awuōc cī bën yök, cōk alōn ye kóc juëc ye luöm lueth, ke wëlken akēc röm. Nawën ke kóc karou jōt röt, ⁶¹ ku luelkë, “Acuk piɲ ke lueel, ‘Yen abī luɲ Nhialic kënë thuör piny, ku na ye akōl ye nīn diäk ke yēn abī dēt buth nyiende.’”

⁶² Go Kaipa raandit kāk Nhialic rot jōt ku thiëc Jethu, “Cīn wët dhuk nhom ë wël cī lueel yiguōpkä yiic?” ⁶³ Go Jethu biët. Go Kaipa ben lëk ye, “Yīn athiëc rin Nhialic ba lëk yō lōn ye yīn Raan cī lōc ku dōc, Manh Nhialic.”

⁶⁴Go Jethu lëk ye, “Ee yic, cīt tē ca luël ye. Ku aḡot lëk we ëbën lön ëmën yet tueḡ, wek aabi Manh Raan jāl tiḡ ke cī nyuc cuëny Nhialic ḡic kãḡ looi ëbën, ku biī puol nhiiim nhial.”*

⁶⁵Go Kaipa aläthke ret yiic yeköu ku lueel, “Acī Nhialic tōon guöp. Yeḡo ḡot wicku kōc kōk bi ben jam kāk cī looi ëmën? Ku wek aaci tē tōon yen Nhialic thīn piḡ. ⁶⁶Yeḡo yen wētdun?” Gokē bēēr, “Ala guöp awuōc, adhīl nōk.”*

⁶⁷Ku jol kōc kōk aa ḡuōt nyin ku guutkē kecin. Ku lëk kōc kōk ye tēwën ye kek ye gut,* ⁶⁸“Raan cī lōc ku dōc, mēek raan yī gut?”

Pīter ajei Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Kaam wën ḡot rēēr Pīter piiny kal yic pan bēny, ke nyen lui pan Kaipa bō tēnē ye ku lueel, “Yiīn aya, yīn yī rēēr kek Jethu raan Galilia.”

⁷⁰Go jai kenhiiim ëbën ku lueel ëlä, “Yen aciī raandun ye lueel ḡic dien. Ku kē ye lueel acä cak deet yic aya.” ⁷¹Ku ler ayeer. Go nyen dēt alony bën ku lëk kōc awën kääc thīn, “Mony kēnē ē ye rēēr kek Jethu raan Nadharet.”

⁷²Go Pīter ben jai ku kuēḡ ku lueel, “Yen akuc mony kēnē.”

⁷³Ku kaam awën, ke lueel kōc kääc thīn tēnē Pīter, “Ee yic, yīn ē raanden rin yīn ē raan Galilia, yīn ē jam cīmēnden.”

⁷⁴Go Pīter rot ben kuēḡ, “Nhialic abä nōk tē cīi yēn yic luel! Yen akuc raan jiēm wek rienke!” Nyin yic tēwën ke thōn ajith kiu. ⁷⁵Go Pīter kēwäär cī Jethu lëk ye tak. “Tueḡ ke thōn ajith kēc kiu, ke yīn abä jai arak diäk.” Ku ler ayeer ke cī guöp yār ku dhiēu.

Kōc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

27 ¹Nayōn nhiäk rial yic, ke bānydīt kāk Nhialic, ku kōcdīt baai mēt tē bik luōi Jethu ku bik nōk. ²Gokē rek ku kuēthkē tēnē bēnydīt Pilato, raan Roma.

Judath aci thou

(Luci 1:18-19)

³Nawën le Judath, raan wäär ḡōny Jethu tiḡ, lön cī Jethu tēm thou, ke riääk puḡ apei ku dhuk wēu ke cī ye riōp ciēen tēnē bāny luk. ⁴Ku lueel, “Yen aci kērac looi rin cī yēn raan cīn guöp awuōc luōm ē lueth.” Gokē bēēr, “Ee wētdu, acin kēda thīn.”

⁵Go Judath wēu cuat kal luāḡ Nhialic yic, ku le rot nōök.

⁶Go bāny kāk Nhialic wēu kuany ku luelkē, “Acīī path buk wēükä mat wēu ye juaar yiic yōn Nhialic, rin ye kek wēu ē riēm.” ⁷Ku jolkē tē bi kek wēu luōi thīn guēk yic. Nawën ke matkē yic bik piny ye ke tiōp wec thīn kōc cuēc ē tōny, ḡōc ē wēükä, ku bi ya tē ye kōc thāi cī thou Jeruthalem thiōk thīn. ⁸Ku ē yen kē ye dom kēnē cōl, ke cōl, “Tiōm Riēm,” agut ya akölē.*

⁹Ku kēnē cī Jeremia, raan kāk Nhialic tiḡ, lueel ëlä theēr aci yēnhom tiēḡ,

“Aaci wēu lööm, wēu kek ke cī kōc Itharel gam bi ya kek ḡōc yēn,

¹⁰ ku ƴɔɔc kek piny raan cuēc ë tɔny cīmēn cī Běny ye lěk ƴen.”*

Pilato acī Jethu thiēc

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

¹¹ Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiēc, “Ye ƴin Běnyɲaknhom kɔc Itharel?”

Go Jethu bëër, “Ee ƴen, cīt tē ca luěl ye.” ¹² Ku acin wēt cī bëër wěl juēc ke ye bāny Itharel luěl yeguṣp. ¹³ Go Pilato thiēc, “Cīi kajuēc cī ƴi gaanykă ye piṇ?”

¹⁴ Go Jethu biēt ke cī wēt Pilato bëër. Go Pilato gāi apeī.

Jethu acī tēm thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39–19:16)

¹⁵ Ruṣṣn ëbēn, aköl Yan Ayum cīn ƴic luṣu, bënyɲaknhom ee raan tők kam kɔc cī mac lony, tē wīc kɔc baai ye bī lony. ¹⁶ Ku ë ruṣṣn kēnē raan cī kărec apeī looi cɔl Barabath ë mac. ¹⁷ Nawēn cī kɔc kenhiīm kut, ke thiēc Pilato ëlä, “Yeṇa wiēcķē ba lony tēnē we, ye Barabath aye Jethu, ye cɔl Raan cī lɔc ku dɔc?” ¹⁸ Rin ee ɲic Pilato lɔn ë yen tiēl yen ë thōn kek Jethu ye.

¹⁹ Tēwēn cī Pilato nyuc thōnyde nhom luk ƴic, ke tuc tiēṇde wēt, “Duk them ba ƴithok mat raan cīn kē cī wuṣṣc kēnē guṣp, kēde ë bēn ƴanhom kecīt nyuṣth wēn aköu bā pēn nīn.”

²⁰ Ku kɔc ater Jethu aake kɔc kuṣṣt thook bīk lěk Pilato bī ya Barabath yen lony, ku cɔl Jethu anāk. ²¹ Nawēn thiēc Pilato ke, “Yeṇa kamken karou wiēcķē ba lony tēnē we?” Gokē lueel, “Ee Barabath.”

²² Go Pilato ke thiēc, “Yeṇö ba looi tēnē Jethu raan ye lueel ka cī lɔc ku dɔc?”

Gokē rek ƴic ëbēn, “Apiēt tim cī rīiu kōu.”

²³ Go Pilato ke bēn thiēc, “Yeṇö? Ye awăc ṇö cī looi?” Gokē bēn rek ƴic röldīt apeī, “Apiēt tim cī rīiu kōu.”

²⁴ Nawēn tiṇ Pilato ke cīi bī lēu, ku tiṇ aya ka aliäap bī rot looi, ke cɔl pīu ku lɔk ƴecin kenhiīm ke dēci kek ëbēn ku lueel, “Thon ë raan kēnē aliu ƴacin! Arēër wecin.”*

²⁵ Gokē dhučk ye ëbēn ke ke cī puṣth dak, “Riemde abī tău ƴocin ku miē-thkua cin aya.” ²⁶ Go Pilato Barabath lony. Ku wēn cī yen apuruuk ƴöčk bīk that ku ṇakkē nhom kuṣṣth, ke gēm ke bīk la piäät tim cī rīiu kōu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

²⁷ Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bënyɲaknhom. Ku jɔl apuruuk ëbēn göṣm piny. ²⁸ Ku dēkkē alăthke bei ku rukkē alanh thith lual yekṣu. ²⁹ Ku cuēcķē kou ku ṇek kek yenhom, ku tēṣukē wai ciinden cuēc. Ku gutķē kenhiɔl piny yenhom bīk nyuṣṣth ciēt leckē ku buikē, “Mădho Běnyɲaknhom, Běny Itharel.” ³⁰ Ku ṇuutķē guṣp ku ƴuupķē nhom wai. ³¹ Wēn cī kek ye jal bui kēlä, ke dēk alanh wēn bei, ku dhukkē alăthke yekṣu. Ku kuathķē bīk la piäät tim cī rīiu kōu.

Jethu acī piäät tim cī rīü kōu*(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)*

³² Tëwën le kek tē ye kōc la nōk thīn, ke rām kek mony cōl Thaimon raan pan Thirene, gokē dōm riel bī tim cī rīü ket. ³³ Ku yeetkē tē cōl Golgotha. (Ku wētde yic, gōn la guen-geŋ cīt apen nhom raan.) ³⁴ Ku gēmķē Jethu muōn abiēc cī liäp wāl kec cōl gal bī dek, nawën thiēēp ke kuc ye.*

³⁵ Gokē piäät tim cī rīü kōu, ku cuetkē gēk bīk alāthke tek kamken.* ³⁶ Ku jōlkē rēēr bīk tiit. ³⁷ Ku jōlkē awuōc yekē tak ke cī Jethu looi gōt yenhom nhial tim cī rīü kōu ēlä, “KĒNĒ Ē JETHU BĒNYŲAKNHOM ITHAREL.” ³⁸ Ku piēētkē cuēr karou kek Jethu tiim cī rīü kōōth aya, raan tōk lōŋ cuēc ku raan tōk lōŋ cam.

³⁹ Ku jōl kōc ke ye tēēk tēwën, Jethu aa cuiit ku latkē ku luelkē,* ⁴⁰ “Cie yīn wāār ye lueel lōn bī yīn luāŋ Nhialic thuōr piny ku buh nīn kadiāk! Kony rot tē ye yīn Manh Nhialic! Bāār piny tim cī rīü kōu!”*

⁴¹ Ku bui kōc kāk Nhialic, ku kōc gāt lōōŋ ku kōcdit baai. ⁴² “Ee kōc kōk kony ku cī rot kony! Cie yen Bēnyŋaknhom Itharel? Cōl abō piny tim cī rīü kōu ēmēn, ku abuk jāl gam! ⁴³ Yeen ē Nhialic nōōth, cōl ajōl Nhialic kony ēmēn tē wīc yen ye. Rin aye lueel ēlä, ŷen ē Manh Nhialic.”*

⁴⁴ Agut cuēr awën cī piäät tiim kōōth kek ye, ee yekē tōōn guōp aya.

Jethu acī thou ayic*(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)*

⁴⁵ Nawën akōl ciel yic ke muōōth loi rot ŷet tääŋ akōl pan awën. ⁴⁶ Nawën tääŋ akōl ke Jethu cōt rōldit, “*Eli, Eli, lama thabakthani?*” Ku wētde yic, “Nhialicdiē, Nhialicdiē, yeŋō pēl yīn ŷa wei.”*

⁴⁷ Nawën piŋ ku kōc kōk ke kāāc ē tēnē, ke luelkē, “Mony kēnē acōl Elija.” ⁴⁸ Go raan tōk kat ku lut alath muōn wac yic, ku tēū wai thok ku ŷōōk Jethu thok.*

⁴⁹ Ku lueel kōc kōk, “Titku buk tiŋ lōn bī Elija bēn bī bēn kony!”

⁵⁰ Ku jōl Jethu keŋ apei ku thou.

⁵¹ Kaam wēn ka alanh ye gēēŋ bī luāŋ Nhialic tek yic alōŋ thīn rēet yic rou, jōōk nhial yeet piny. Ku loi ayiēēkyiēēk dīt rot ku ŷer piny yic.* ⁵² Ku ŋany rēŋ kenhiim, ku gup kōc juēc, kōc path wāār cī thou aaci bēn pīr ku jōtkē rōt. ⁵³ Ku wēn cī Jethu rot jōt, ke jiēl rēŋ nhīim ku lek Jeruthalem ku nyuthkē rōt kōc juēc.

⁵⁴ Nawën tiŋ bēny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiēēkyiēēk piny ku kāk cī rōt looi ēbēn ke riēc apei, ku luelkē, “Yeen ē Manh Nhialic guōp alanden.”

⁵⁵ Diāār juēc aake tō thīn, ku keek aake daai tēmec. Wāār rēēr Jethu Galilia, ē ye diāārkā buōōth bīk miēth aa looi tēnē ye. ⁵⁶ Kam ē diāārkā, Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jothep, ku jōl a man wēēt Dhubedī aake tō thīn aya.*

Jethu acī thiōk*(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)*

⁵⁷ Wēn col piny, ke mony ajak gen Arimatheo cōl Jothep cī wēt Jethu gam bō. ⁵⁸ Ku ler tēnē Pilato ku thiēēc guōp Jethu bī la thiōk. Go Pilato lēk apuruuk

* 27:34Wk 69:21 * 27:35Wk 22:18 * 27:39Wk 22:7; 109:25 * 27:40Mt 26:61; Jn 2:19

* 27:43Wk 22:8 * 27:46Wk 22:1 * 27:48Wk 69:21 * 27:51B.bei 26:31-33

* 27:55-56Lk 8:2-3

bik gäm ye. ⁵⁹Go Jothep guöp Jethu bëëi piny tim kôu ku der alanh yer, ⁶⁰ku tēëu raŋ cī wec kuur yic. Ku lōr kuur dättet raŋ thok ku jiël. ⁶¹Maria Magdalena ku Maria dēëtē aake cī nyuc ke cī kenhīim wël raŋ.

Koc tit raŋ

⁶²Nawën aköl Dätēm aköl bö aköl Dhiēc cök, ke kocdīt kāk Nhialic ku koc akut Parathī la tēnē Pilato, ⁶³ku luelkē, “Bēny, acuk tak, wäär pīr aluenh kēnē ēcī lueel ēlā, ‘Yen abī ben pīr nīn kadiāk cök.’” ⁶⁴Kēya, lēk apuruuk bik raŋ tiit apath yet aköl ye nīn diāk, rin bī koccken ye bucoth guäpde cīi kual ku törkē tēnē koc lōn cī ye jōt thou yic. Ku luenh ciēen abī dīt apeī tēnē luenh tueŋ.”

⁶⁵Go Pilato lēk ke, “Calkē apuruuk bik raŋ la tiit apath cīt tē wïc wek ye thīn.”

⁶⁶Gokē la ku buthkē raŋ thok ku thanykē thok ē kiēnden ku tēëukē apuruuk raŋ nhom bik tiit.

Jethu acī rot jōt raŋ yic

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

28 ¹Nayōn nhiäk rial aköl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria dēëtē, la bik raŋ la neem. ²Ku kaam awën ka ayiēkyiēk piny dīt apeī loi rot, ku bö atuny Nhialic ku lōr alēl wei raŋ thok, ku nyuuc yenhom, ³ke ceŋ alēth yer apeī la toptop, ku dēp nyin cīt ye deŋ bier. ⁴Go apuruuk puōth jieth ku riōōckē apeī abīk ril wei ciēt koc cī thou.

⁵Go atuny Nhialic jam tēnē diäär ku lueel, “Duōkkē riōc, aŋiēc wek aa wïc Jethu wäär cī piāāt tim cī rīi. ⁶Aliu tēn, acī rot jōt cīt tēwäär cī luēl ye. Bāk, tiēŋkē tēwäär cī ye tāau thīn. ⁷Lackē la bāk la lēk koccken ye bucoth, ‘Lōn cī yen rot jōt raŋ yic ku ala Galilia bik la rōm thīn.’ Lak lēkkē ke kēya.”

⁸Go diäär jāl raŋ nhom ke ban kekōōth ke cī riōōc, ku keek ke mit puōth aya, bik thok riēŋ tēnē koccken ye bucoth.

⁹Kaam awën ke Jethu rām ke ke ku lueel, “Bī dōōr arēēr kek we.” Gokē bēn tēnē ye ku cuetkē rōt piny yenhom ku dōmkē cök ku dorkē. ¹⁰Go Jethu lēk ke, “Duōkkē riōc,” “Lak lēkkē wāmāthkiē bik lac la Galilia tē bī yōk la rōm thīn.”

Apuruuk aaci kē cī rot looi la lueel

¹¹Tēwën ŋoot diäär dhēl yic ke la geeu, ka apuruuk abēk, apuruuk ke tit raŋ yiic, la geeu ku lek bāny lēk kāk cī rōt looi ēbēn. ¹²Go bāny Itharel amat coōl. Nawën cik kē cī rot looi jāām yic, ke matkē yic bik apuruuk gām wēëu juēc apeī, ¹³ku bik lueel, “Lōn ē niin kek nawën ke koc Jethu bucoth bö wakōu ku kualkē guäpde yō nin. ¹⁴Ku na piŋ Bēnyŋaknhom ē wēt kēnē, ke yōk aabī jam ke ye bī ciēn kēreēc yōk we.”

¹⁵Go apuruuk wēëu dōm ku jōlkē wēt awën cī bāny ke kuōōt thook aa lueel. Ku jōl wētden thiēi koc Itharel yīth. Ku ē yen kē yekē lueel agut ya aköl.

* 27:63Mt 16:21; 17:23; 20:19; Mk 8:31; 9:31; 10:33-34; Lk 9:22; 18:31-33

Jethu aci rot nyuõth kacken ye buoõth

¹⁶Nawën ke kacken ye buoõth kathiäär ku tök lööny dhöl bik la Galilia. Ku lek gõt nhom tē cī Jethu lēk ke bī kek la rōm thīn.* ¹⁷Tēwën tīŋ kek ye ke dorkē, ku kōc kōk keyiic aake diu ciēt cie Jethu ayic. ¹⁸Go Jethu rot cuõt ke ku lueel, “Yen aci yiēk riel nhial ku piny. ¹⁹Lak pinyinhom ēbēn ku lēkkē kōc wētdiē. Ku miackē kenhīim Rin Wun, ku Wēnde ku Wēi Nhialic,* ²⁰ku piõõckē ke bik kajuēc ca lēk we gam. Ku muõkkē wenhīim lōn yēn abī rēēr kek we akōlakōl yet thōk ē piny.”

* 28:16Mt 26:32; Mk 14:28 * 28:19Luci 1:8

Wël Jethu cî Marko gôt

Wët nhom

Wël path kôc cöl amit puõth, kek ye kôc cî gam piõc rin Jethu cî Marko gôt, aaye jôk wët cî yen ye lueel ëlä, “Wët Puõth Yam rin Jethu raan cî lôc ku dôc, Wën Nhialic.” Jethu acî nyuõth lôn ye yen raan ë luui ku ala riel. Rielde aye tîj piõcde yic, ku rielden yen jakrec cuop wei kôc gup, ku lôn yen adumuõm cî looi päl piny. Jethu ë ye jam rienke lôn yen ke Manh Nhialic cî bën, ku bî rot gam bî nôk, bî kôc poth la pan mac.

Marko acî wël Jethu gôt dhël la cök, cîn yic lueth. Ku acî kâk cî Jethu looi teet yiic apath, ku aacie wël cî lueel ku kâk cî piõc kek cî gôt kepêc. Yeen aya, acî wël kôk cît maany kaŋ gôt rin Joon raan kôc muoc nhîim, ku lôn cî Jethu them ë jôgrac. Ku gët kâk cî Jethu looi, cîmën piöc ku kē ye yen kôc tuany kony bîk pial. Tëwën cî Jethu kôc piõc, ke kôc cî wëtde gam, aake cî kâk ke ye looi ya deet yiic, ku kôc ke man Jethu aacî puõth bën riääk apeî. Wël abêk cî Marko gôt athôr yic ciëen, aa kâŋ karou cî rôt looi tēnë Jethu wäär pinyinhom nîn kadhrou thuonde nhom tueŋ, kē cî kôc man ye ye dâm ku piëët tim cî rîiü kôu bî thou, ku kē cî yen ben pîr ku jôt rot raŋ yic.

Ala kâŋ karou, wël Jethu cî Marko gôt thiik kecök, aye tak kôc juëc ciët ye raan dët yen met ke thîn.

Käk tō thîn

Jôk cök Wël Puõth Yam 1:1-13

Piöc ë Jethu Galilia 1:14–9:50

Jäl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 10:1-52

Nîn ciëen kadhrou thuonde nhom tueŋ 11:1–15:47

Jethu acî rot jôt thou yic 16:1-8

Jethu acî rot nyuõth ku jôt nhial 16:9-20

Piöc Joon raan kôc muoc nhîim

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

1 ¹Wët kēnë ë Wët Puõth Yam rin Jethu raan cî lôc ku dôc Wën Nhialic. ²⁻⁴Wäär kēc Jethu piõcde guo jôk Joon raan kôc muoc nhîim ëcî piõcde jôk roor tē cî cey. Ku wëët kôc ëlä, “Pälkë luoi kârec, ku calkë rôt aa muoc nhîim rin bî adumuõmkun päl piny tēnë we.”

Ku tueŋ ëcî Ithaya raan kâk Nhialic tîj gôt ku lueel ëlä,

“Tē ler yîn, yen abî raan tók kam kôc kâkkië lueel cöl alêk kôc, bîk yîin tiit.”

Ku ben Nhialic lueel aköl dët ëlä,

“Raan kâkkië tîj abî kē cît

lôor gut yic bî yen kôc caal tēde ë rot, ku lëk keek ëlä,

‘Guierkë dhël ë Bëny, luoië dhölke bîk la cök.’ ”

Tëen, go Joon kɔc aa pišɔc tēde ɛ rot.

Nawən gamkē wētde ke muɔc nɦiim, ku ye lēk ke ɛlā,

“Pālkē luɔi adumušɔm ku calkē rōt aa muɔc nɦiim,
yen abī Nhialic adumušɔmkun pāl piny.”*

⁵Kɔc juɛc pan Judia ku gen Jeruthalem aaci wēt tēnē ye, ku lekkē adumu-
šɔmken, ku jɔl Joon ke muɔc nɦiim wār Jordan.

⁶Joon ɛ ye ceŋ alēth cī looi nɦiēm thōrōl, ku ceŋ gɔɔp yen aŋum, ku mĩth
ke ye cam aa koryɔm ku kiɛc.* ⁷Ku ɛ ye lēk kɔc, “Raan bī bēn ɛ nɦn thiškkā
adit ku aril tēnē ɣa apei. Yen aciī thōŋ kek ye, nadē ke ɣa cɔk guŋ ba warke
dɔk. ⁸Wek aaya muɔc nɦiim piu, ku yeen abī we muɔc nɦiim Wēi Nhialic.”

Jethu aci muɔc nhom ku aci jɔŋrac them

(Mt 3:13–4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹Ye nĩnkā yiic ke Jethu bō gen Nadharet tō pan Galilia tēnē Joon, ku muɔc
Joon nhom wār Jordan. ¹⁰Tēwən bī Jethu bei wĩir, ke tiŋ nhial ke liep rot ku
tiŋ Wēi Nhialic ke bō yenhom ke cīt kuur ɛ dit. ¹¹Ku piŋ rōl Nhialic nhial ke
lueel, “Yin ɛ manhdiɛn nhiaar, yen amit pušu ke yi.”*

¹²Kaam awən ke Wēi Nhialic la yeguɔp ku ɣēth roor tē cīi ceŋ. ¹³Ku jɔl
Jethu rēer roor tē cīi ceŋ nɦn thiārŋuan kek lāai, ku ɛ ye jɔŋrac them. Ku
atuuc nhial aaci bēn ku konykē.

Jethu acā amēi kaŋuan cɔɔl

(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴Wən cī Joon dɔm, ke Jethu dhuk pan Galilia ku le kɔc pišɔc Wēt Puoth
Yam. ¹⁵Ke ye lueel, “Akōl la cɔk aci bēn, bāany Nhialic athišk! Pālkē luɔi
kārec ku gamkē Wēt Puoth Yam.”*

¹⁶Tēwən kueny Jethu wār Galilia ɣɔu, ke tiŋ amēi karou, Thaimon kek
Andria wāmēnh ke dɔm rec buɔi. ¹⁷Go Jethu lēk ke, “Biathkē ɣa ku wek
aba pišɔc bāk kɔc aa dɔm.” ¹⁸Gokē biaiken nyāaŋ piny nyin yic ku buothkē
Jethu.

¹⁹Wən le Jethu tueŋ tēthin-nyɔɔt, ke tiŋ Jemith wən Dhubedī ku Joon
wāmēnh ke tō riāi yic ke guir biaiken. ²⁰Go Jethu ke cɔɔl bĩk jāl ke ye. Gokē
wunden Dhubedī nyāaŋ piny riāi yic kek kɔc cik riɔp, ku buothkē Jethu.

Jethu ala riel yen jɔŋrac cuɔp wei

(Lk 4:31-37)

²¹Gokē la Kapernaum. Nawən akōl cīi kɔc Itharel ye luui, ke Jethu la tē ye
kɔc Itharel kenɦiim mat thin ku piōɔc. ²²Go kɔc gāi ɛ pišɔcde, rin aaci pišɔc
apath ke la riel Nhialic, cīi thōŋ kek kɔcken piōɔc ɛ lōōŋ.*

²³Kaam thiin awən, ke raan tō kam kɔc tēn amat kɔc Itharel, ke la guɔp
jɔŋrac, jam ke cī yerōl jɔt apei ɛlā, ²⁴“Yeŋō wic tēnē ɣo Jethu raan gen
Nadharet? Ca bēn ba ɣo bēn rac? Yin aŋiɛc, yin ɛ raan puoth la cɔk bō tēnē
Nhialic.”

²⁵Go Jethu jɔŋrac duɔm thok piny, “Biet, ku bāar bei yeguɔp!”

* 1:2-4Mal 3:1; Ith 40:3 * 1:62Bŋ 1:8 * 1:11Cāk 22:2; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 3:17; 12:18;
Mk 9:7; Lk 3:22 * 1:15Mt 3:2 * 1:22Mt 7:28-29

²⁶Go jəŋrac mony awən lath ku wit piny, ku bii bei yeguəp ke dhiau. ²⁷Go kəc gəi apei ku thiəckə röt, “Yəŋö kənə? Ye piöoc yam kek riel Nhialic. Mony kənə ala riel ye yen jak yöck ku gamkə wətde aya!”

²⁸Kəya, ləc ku piathde aaci guo thiəi piny pan Galilia ebən.

Jethu aci kəc tuany kony

(Mt 8:14-17; Lk 4:32-41)

²⁹Kaam awən jiəl kek tən amat kəc Itharel, ke Jethu ku Jemith ku Joon la pan yi Thaimon kek Andria. ³⁰Nawən yeetkə baai ke yök man tiŋ Thaimon piiny ke ci töc, ke ci juäi göök. Gokə lək Jethu. ³¹Go Jethu la tənə ye ku döm cin ku dəc ku kony bi rot jət. Go juäi guo päl piny, ku bii mieth tənə ke.

³²Wən ci aköl lööny piny, ke kəc guëer tənə Jethu kek kəc tuany, ku kəc la gup jakrec. ³³Ku jəl kəc juëc geeu kenhim kut yöt thok. ³⁴Go Jethu kəc juëc awən la gup tueny juëc ci bëi tənə ye kony bik pial. Ku cop jakrec juëc wei kəc gup. Ku ci jakrec päl bik jam rin nəc kek ye.

Jethu ẽ kəc Galilia lək wət Nhialic

(Lk 4:42-44)

³⁵Nayon nhiäk riel, akəc piny bak, ke Jethu jət rot ku jiəl baai. Ku le tède ẽ rot bi la rök. ³⁶Go Thaimon kek kəc kək Jethu buoəh bik la wic. ³⁷Nawən lek yök, ke luelkə, “Raan ebən awic yi.”

³⁸Go Jethu bëer, “Lokku bëi kək tō tuen yiic, ku ba la piöoc thin aya, yen ee kən bii yen.”

³⁹Ku jəl Jethu pan Galilia kuany yic ke piöc yonken amat yiic, ku cop jakrec wei.*

Jethu acä atuət cəl apuəl

(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰Təwən kueny Jethu bëi yiic ke piöc, ke raan ci tuət bö tənə ye, ku gut yenhiəl piny ku ləŋ, “Aŋiec aləu ba ya kony bëny, ba pial. Kony ya.”

⁴¹Go Jethu nəaŋ nyinde tiŋ ku wic bi kony. Ku jət yecin ku gəot ku lueel, “Awiəc, piaalə!” ⁴²Kaam thiin awən, ke tuət jiəl. ⁴³Ku jəl Jethu cəl aləc jəl ku thon apei ələ, ⁴⁴“Duk kənə la lək raan dēt. Ləor ku nyuəth rot raan kək Nhialic bi caath, ku juar kəŋ cīt tē ye löŋ Mothith ye lueəl thin, bi kəc ebən nəc lən ci yin pial.”

⁴⁵Go jəl ku ɲot la kē ci rot looi lək raan ebən. Ku thiəi wət piny abi Jethu ci ben la geeu ke nəc. Ku ye rēer tède ẽ rot tē cin yic kəc ẽ rēer thin. Go kəc juëc ɲot ke ye bən tənə ye baai yic ebən.

Jethu aci raan ci ruai kony

(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

2 ¹Nin juëc cök, ke Jethu ben dhuk Kapernaum. Go guo piŋ lən ci yen dhuk baai. ²Go kəc juëc wət tənə ye abi ciən tē lău, ye cök cak la piny yööt agut yöt thok ayeer. Ku Jethu ẽ piöc kəc Wəl Puəth Yam ẽ Nhialic. ³Təwən ke raan aduany ke ket kəc kaŋuan bii tənə Jethu. ⁴Nawən cin tē yəth

* 1:39Mt 4:23; 9:35 * 1:44Leb 14:1-32

kek ye tēnē Jethu, rin cī yōt thok thiāŋ kōc, gokē la ku ŋanykē yōt nhom lōŋ awēn rēēr Jethu thīn. Ku lueckē raan aduany piny yenhom. ⁵Tēwēn tīŋ Jethu gamdīt tō ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Manhdiē, adumuōōmku aaci pāl piny.”

⁶Go kōc piōōc lōōŋ kōc Itharel ke tō thīn, jāl tak ku luekē kepuōth, ⁷“Yeŋō ye mony kēnē jam kēlā. Adhāl Nhialic! Yeŋa adumuōōm pāl piny? Ciēt ē Nhialic ē rot.”

⁸Go Jethu kāk yekē tak guō ŋic ku lueel, “Yeŋō ye wek ye tak lōn lueel yēn lueth? ⁹Ye kēnen ril yic ē kākā yiic ba lueel tēnē raan aduany, ‘Adumuōōmku aaci pāl piny,’ Tēdē ke lueel, ‘Jōt rot ku lōm biōŋdu ku cathē?’

¹⁰Aba nyuōth we ēmēn lōn Manh Raan ala riel pinynhom ba adumuōōm pāl piny.” Ku lueel tēnē mony aduany, ¹¹“Alēk yī, jōt rot ku kuany biōŋdu ku lōr baai.”

¹²Go rot jōt ku kuany biōŋde ke dēēi kek ēbēn. Kēnē aci raan ēbēn gōi. Ku leckē Nhialic ku luekē, “Yok aakēc kēcīt kēnē kaŋ tīŋ.”

Jethu aci Lebī cōl

(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³Nawēn ke Jethu ben dhuk wār Galilia yōu. Go kōc juēc apei bēn tēnē ye. Goke piōōc. ¹⁴Wēn ben yen la tueŋ ke dhuk geeu, ke tīŋ raan ajuēr kut cōl Lebī Alpawuth ke rēēr tēden luoi. Go Jethu lēk ye, “Buoth ya.” Go rot jōt ku buōth.

¹⁵Tēwēn mīth Jethu pan Lebī, kek kōc juēc ajuēr kut, ku kōc kōk la gup anyon, ke kōcken ye buōth ku kōc juēc kōk ye buōth aya, aake mīth kek ye ē tōk. ¹⁶Wēn tīŋ kōc piōōc lōōŋ, kōc akut Parathī ye, ke mīth kek kōc la gup adumuōōm ku kōc ajuēr kut, gokē kōcken ye buōth thiēc, “Yeŋō ye bānydun mīth kek kōc ajuēr kut ku kōc kōk la gup adumuōōm?”

¹⁷Wēn piŋ Jethu wēt kēnē, go lēk ke, “Acie kōc puōl kek akiīm wīc, aa kōc tuany. Yen akēc bēn ba kōc path bēn cōl, aa kōc la gup adumuōōm.”

Wēt lōŋ thēk ē miēth

(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸Ye nīnkā, kōc Joon raan kōc muōōc nīīm buōth ku jōl aa Parathī, aake la nīn ye kek thek bīk ciī mīth. Go kōc kōk bēn tēnē Jethu ku thiēcē, “Yok kōc abiōth Parathī ku abiōth Joon yok aa thek, ku yīīn ku kacku wek aacie thek, yeŋō?”

¹⁹Go Jethu bēēr ku lueel, “Yakē wīc bī kōc cī bēn ruāai yic rēēr ke ciī mīth? Acie tēde! Na rēēr raan thiēc ke ke, ka cik loi kēya. ²⁰Akōl bī athiēcē dōm ku nyēēi keyiic, yen akōl bī kek thek.

²¹“Acīn raan alanh thiin ē yam buōōp alanh theer kōu, rin alanh thiin yam abī rot rōt ku abī abaŋ alanh theer rēt bei. ²²Ku acīn raan muōn abiēc ē yam puōk tōny theer yic, rin muōn abiēc abī tōny puōt yic, ku riāāk muōn abiēc kek tōny kedhie. Ku aciī bī ya kēya, muōn abiēc ē yam adhīl puōk tōny yam yic.”

Jethu aci kucet löŋ aköl löŋ koc Itharel

(Mt 12:18; Lk 6:1-5)

²³Nayon aköl cii koc Itharel ye luui, ke Jethu kek koccken ye bucoth aake cath ke kuany dhël yic kam ë dum. Go koc Jethu bucoth rap lek cam dhoŋ.*

²⁴Go Parathi ke cath ke ke Jethu thiëc, “Yeŋö ye kacku luui aköl ci löŋdan Itharel peën bi koc cii ye luui thin?”

²⁵Go Jethu bëer, “Këckë kë ci Debit looi wäthæer kaŋ kuen? Wäär nëk cok ye kek koccken ke cath ke ye, ku wickë miëth camkë,* ²⁶go la luaŋ Nhialic ku ciem ayum ë yath ci töŋu tënë Nhialic, këne aloi rot wäär ye Abiathar raandit kāk Nhialic. Ayum këne ee raan kāk Nhialic ë rot yen ë ye cam. Ku yeen aci Debit bën cam, ku gem abak tënë koccken awën cath kek ye. Këya, acin këreec ci kackië looi aya.”*

²⁷Ku jol Jethu lëk ke, “Aköl löŋ aci looi ke ye aköl löŋ path tënë raan. Akëc looi bi koc röt aa baŋ thin. ²⁸Këya, Manh Raan ë bëny këriëc ëbën agut aköl ë löŋ.”

Jethu aci mony ci cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

3 ¹Nayon aköl dët, aköl cii koc Itharel ye luui, ke Jethu la tën amat koc Itharel, ku mony ci cin ruai ë tö thin. ²Ku koc kōk aake tö thin, ku ë wickë bik tiŋ lon bi Jethu mony këne kony bik la luom, rin ci yen ye kony aköl cii koc ye luui. ³Wën ŋic Jethu kë tö kepuoth, ke lëk mony awën ci cin ruai, “Jot rot ku bäär tueŋ tën koc nhiiim.” ⁴Ku lëk Jethu Parathi ëlä, “Wek koc ŋoot nhiiim löŋ theer yic, ye kënen yic lëu bi looi aköl cii koc ye luui, ye këpath aye kërac, bi raan kony bi pir, kua pël wei bi thou?”

Gokë biet ëbën. ⁵Go Jethu ke döt ke ci puŋu riäak apeï, rin ŋic kek yic ku cik luel. Ku lëk mony awën ci cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciënde piath. ⁶Go Parathi, koc wic ye bi Jethu nōk jāl tën amat ku lek tënë koc Yërot. Ku lek mat ke ke tē bi kek Jethu nāk thin.

Jethu ee jakrec cuap wei koc gup

⁷Go Jethu jāl kek koccken ye bucoth ku lek wär Galilia kōu. Go koc juëc pan Galilia ke bucoth. ⁸Wën piŋ kek käjuëc ye Jethu looi, ke koc juëc apeï bö tënë ye pan Judia, ku gen Jeruthalem ku Idumie, ku jol aa bëëi tö wär Jordan kōu, ayi gen Tire ku Thidon. ⁹Go Jethu lëk koccken ye bucoth bik riäi guir tënë ye bi yen la thin, bik cii ber piny, ¹⁰rin Jethu ëci koc juëc tuany kony. Go koc juëc kōk tuany wic bik la tënë ye bik la gōot. ¹¹Na tiŋ koc la gup jakrec ë ke cuet röt piny yenhom ku dhieukë, “Yin ee Manh Nhialic.”*

¹²Go Jethu jakrec yōök bik cii nyooth.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³Go Jethu koccken wic cōl ku jiël ke ke, ku lek gat nhiiim tē cii ceŋ. Wën ci kek yet tën awën, ¹⁴ke kuëny raan thiäär ku rou bei koc yiic. Ku ciëk ke ke cōl

atuuc ku lëk ke, “Wek aca kuany bāk rëër ke ya. Ku wek aba ya tuuc ayeer bāk wëtdië aa la piöc. ¹⁵Ku wek aabī la riel bāk jakrec aa cuop wei koc gup.”

¹⁶Koc ke cī Jethu kuany bīk ya atuöcke aayī, Thaimon (cī Jethu bēn cāk ke cōl Pīter.) ¹⁷Jemith Dhudedī kek wāmēnh koor cōl Joon (kek aacī Jethu cāk ke cōl Boanergeth, ku wētdē yic koc ē mār deŋ.)^b ¹⁸Ku Andria, Pilipo, Bartholomeo, Matheo, (cōl Lebī) Thomath, Jemith wēn Alpawuth, Thadawuth, Thaimon, ¹⁹ku jōl a Judath Ithkariöt, raan wäär cī Jethu bēn luom bī dōm.

Jethu aye yöök lōn le yen guöp jōgrac

(Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰Nawēn ke Jethu dhuk Kapernaum. Go koc juēc apei ben bucōth abī ciēn tē cōk yen nhom lääu kek kacke bīk mīth. ²¹Nawēn piŋ koc ruāāi kek Jethu lōn ye koc rëër kek ye ye lueel, lōn cī yen nhom path, gokē la nyaai.

²²Ku ēcī koc kōk piöc lööŋ Itharel bō Jeruthalem lueel, “Ala guöp riel Bel-dhebul. Ee yen bēny jakrec, yen ye yiēk riel bī ke aa cuop wei.”

²³Go Jethu ke yöök, ku thöōŋ wēt ēlä, “Ye jōgrac jōŋ rēc dēt cuop wei kēdē. ²⁴Na tek koc paan tōk keyiic ku thērķē kamken, ke pan kēnē abī riāāk. ²⁵Na tuum dhiēnh tōk yenhom aya ku thērķē kamken ē rōt, ke dhiēnh kēnē abī wēer aya. ²⁶Kēya, na tek jakrec keyiic ku thērķē kamken, ka thōk.

²⁷“Acīn raan lēu ye bī yōn raan ril dhoŋ ku nyēi kākke, akōŋ raan ril kēnē dōm ku der, ku jōl kāk tō baai nyaai.

²⁸“Wek aa lëk yic lōn nadē adumuööm, ku kārēc yekē ke looi, ku kāk yekē lueel, aa lēu bī ke pāl piny ēbēn tēnē koc. ²⁹Ku na ye raan Wēi Nhialic yöök lōn ye yen jōgrac, ka adumuöömke aacī kōŋ pāl piny akōlriēc ēbēn.”^c ³⁰Ee lueel Jethu kēlä ē rin cī koc kōk ye lueel, “Ka la guöp jakrec.”

Man Jethu ku wāmāthakēn aacī Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Lk 8:9-21)

³¹Go man Jethu kek wāmāthakēn ē Jethu bēn ku kēēckē ayeer ku tockē raan bī Jethu la cōl. ³²Go koc ke rëër, ke cī ye gööm lëk ye, “Moor ku wāmāthakui aatō ayeer, ku aa wīc yī.”

³³Go Jethu bēër, “Yerja ē ma ku wāmāthakāi? ³⁴Ku kē wiēc bāk ŋic, koc rëër kek ya aa nhiaar, aa cīt paan ē ma. ³⁵Kuat raan wēt Nhialic looi yen ē wāmāath, ku nyankāi ku ma.”

Kāāŋ dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

4 ¹Go Jethu ben piöc wār Galilia you. Nawēn le koc juēc apei gööm, ke la riāi yic ē piū thook ku nyuuc thīn, ku jōl koc ēbēn nyuc piiny ē piū thook ayeer. ²Ku jōl Jethu kēŋ aa lueel bī yen koc piöc kajuēc, ku lëk ke.

³“Pieŋkē! Raan puŋr ēcī la dom bī la pur. ⁴Ke wēn yen rap wēer dom yic, ke kōth abēk lööny dhēl yic. Go diēt bēn ku tetķē ke. ⁵Ku lööny kōth kōk alēl nhom tē koor tiop thīn. Gokē guo cil. ⁶Nawēn la akōl ruel apei ke rap awēn go yom, ku riēukē rin kēc meiken yet piny apath. ⁷Ku lööny kōth abēk tē ye tiim la kuōth cil thīn, na la tiim juāk ke dec rap ku cik lok apath. ⁸Ku lööny kōth

kök tiom path yic, ku ciilkë apath ku diitkë ku lökkë apath. Rap abëk aake ci luok ke thoi nhïim, ku kök ke thöön röt, ku rap kök ke diit nhïim.”

⁹Ku wit Jethu lõnde ëlä, “Piengkë tẽ le wek yith.”

Wët thöõth ë kääñ

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰Nawën ci kóc juëc jäl, go atuõcke kathiaär ku rou, ku kóc ke ci döñ kek ye, thiëc bi këñ teet yiic tënë ke. ¹¹Go lëk ke, “Wek aaci nyuõth kë ci rot moonny ë bäany Nhialic yic, ku kóc kök këc gam aabi kääñ nïc tẽ lëk ke këñ, ¹²këya, rin na cok alon ye kockä daai, ka ci kääñ bi tiñ. Ku na cok alon ye kek wët piñ, ka cik bi deet yic. Na ke bi röt waar, ñuõt aa kääñ tiñ ku detkë keyiic. Ku ñuõt aaci röt thön Nhialic, ku pël wët piny tënë ke.”*

Jethu aci kääñ raan puõr teet yic

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³Go Jethu lëk ke, “Na këckë kääñ këñ deet yic ke wek aaci këñ kök bi deet yiic. ¹⁴Kõth ci com aa cit wëtdiën ya piõc tënë we. ¹⁵Kóc kök aa cit kõth ci lööny dhël yic, ye diet ke tet. Tẽ piñ kek wët Nhialic, ke jöñrac bö ku nyeci wët awën kepuõth ku mërkë nhïim wët ë Nhialic. ¹⁶Kóc kök aya aa cit kõth ci lööny alél la nhom tiom koor ye rap guo yom thïn, rin këc meiken yet piny. Ku kóc kök aaci kõth ci com alél nhom, aa lõñ Nhialic gam nyin yic ke mit puõth. ¹⁷Ku aacie kepuõth ye deet, aa wët Nhialic guo wai wei tẽ looi aliäap rot, ku tẽ yon ke rin wët Nhialic. ¹⁸Kóc kök aya aa cit kõth ci lööny tẽ ye tiim la kuõth cil thïn, keek aa wët Nhialic piñ, ¹⁹ku käjuëc ke diir, rin pïr piny-nhom ë tën, nhïër jiek, ku käpuõth yekë wïc aa bën thïn, ku reckë lõñ Nhialic kepuõth. ²⁰Ku kóc kök aa cit kõth ci puur tiom path yic, keek aa lõñ Nhialic piñ ku gamkë apei, ku käjuëc path aaye yök tënë ke, cimën rap ci njec luok ke thoi nhïim, ku rap kök ke thöön kenhïim ku kök ke diit nhïim.”

Kääñ mermer

(Lk 8:16-18)

²¹Ku ben ke thiëc, “Le raan ci mermer kañ yäth yöt ku kum nyin, nadë ke tẽu agen tõe cok, cie tõu yöt ciel yic?” ²²Kuat kë ci thiaan, ajet bi rot nyuõth, ku wët Nhialic ajet bik piõc. * ²³Piengkë, tẽ le wek yith!”

Kääñ tẽ ye kääñ thöõñ thïn

²⁴Ku ben lëk ke ëlä, “Tẽ ye wek kóc kök luoci thïn yen ë tẽ bi Nhialic we luoci thïn aya. Detkë kää yakë ke piñ!” ²⁵Rin raan la këdäñ abi bën muoc, ku na ye raan cïn këdäñ, ke këthiin ye tak lon tö yen tënë ye, abi nyaai aya.”*

Jethu aci kääñ lueel rin wët Nhialic

²⁶Ku la Jethu tuen ku lueel, “Bäany Nhialic ë duër thöñ kek këñ. Monytui ëci kõth weer dom yic. ²⁷Ee rëer akolaköl ku kõth awën ci com aa la tuen ke cil ë röt, ke pïr ku diitkë ku akuc këñ ë ke looi këya. ²⁸Kõth ëbën aa cil piiny

* 4:12Lth 6:9-10 * 4:21Mt 5:15; Lk 11:33 * 4:22Mt 10:26; Lk 12:2 * 4:24Mt 7:2; Lk 6:38

* 4:25Mt 13:12; 25:29; Lk 19:26

tiop yic. Käu ë kaŋ lou ku bïi yiëny tök bei, ku jol la tuenj ke dît agut tẽ bï yen deer ku yeer ku lok. ²⁹Ku tẽ ci kek luk aaye tem rin ci tẽn tẽmtẽm bẽn.”

Kääŋ kâu koor nyin ye tiemde dît apeï

(Mt 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

³⁰Ku ben lueel, “Yeŋö buk thõŋ bääny Nhialic? Ye kääŋ piath nõ buk thõŋ ye? ³¹Bääny ë Nhialic acit kâu koor nyin ci raan com duomde. ³²Ku na le dît ka la nhial ke loi kër ku yith dît apeï, abi diet yõõtken aa yik thĩn.”

³³Jethu aci Wët Puoth Yam piöoc tẽnë koc ë kẽŋ cit kẽŋkã. Aake ci lëk kajuëc lëukë bik ke deet yiic. ³⁴Ee ye koc jãam ë kẽŋ tẽ piöoc yen koc, ku na ye yeen ë rot kek kocken ye buoõth, ka ye tẽt keriëec ëbën yiic.

Jethu aci yom col akääc

(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)

³⁵Na aköl dët yõnthëei, ke lëk Jethu atuõõcke, “Lok teemku wär alõŋtui.” ³⁶Gokë koc kõk nyääŋ piny, ku lek riän awën rëer Jethu thĩn yic, ku tẽmkë agut Jethu. Ku riëth kõk ke tõ thĩn aaci tem aya. ³⁷Kaam thiin awën ke yomdît apeï jõt rot, ku jõt atiaktiak rot abi riäi duër thiãŋ ë pũ. ³⁸Tẽwën looi kënë rot, Jethu ë nin riäi yic ciëen, ke ci yenhom kan. Gokë puõõc ku luelkë, “Bãnyda! Yok aa muu, ciĩ dier ë yo?”

³⁹Go Jethu rot jõt ku rël yom, “Lo dıl!” Ku rël atiaktiak, “Kääc!” Go yom kõõc ku le dıl. ⁴⁰Ku thiëec ke, “Yeŋö riõõc wek ciët we bï mou? Cãk ɲic lɔn bï yɛn we kony?”

⁴¹Gokë nhĩim la cõt rieldit cit kënë ku jieemkë kamken, “Ye raan yĩndë kënë? Na cok a yom ku atiaktiak ë ke piŋ wẽtde!”

Jethu aci raan la guõp jakrec kony

(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

5 ¹Gokë wär Galilia teem ku lek tẽ col Jeratha. ²Kaam wën keec Jethu piny riäi yic, ke tiŋ mony la guõp jakrec, ke bõ bei rẽŋ nhĩim. ³Mony kënë ë ye rëer rẽŋ nhĩim, ku acin raan ye lëu bï rëëk. ⁴Ee ye rëëk cok ku cin arak juëc, ku ɲot ke tueny, ku dhoŋ luõŋ kõth yecõk. Ee ril apeï, acin raan ye lëu bï rëëk. ⁵Aköl ku wëer thok ëbën, ee ye cool ku ruu kat rẽŋ nhĩim, ke looi duõõc ku ye rot deeny aleel bï rot nõk.

⁶Wën tiŋ yen Jethu tẽmec, ke lor ku cuet rot piny yenhom, ⁷⁻⁸ku lueel Jethu, “Jõŋrac, bäär bei ë mony kënë guõp.” Go kieu looi apeï, “Jethu Wën Madhɔl, yeŋö wic ba looi tẽnë ya? Yin alãŋ ë rin Nhialic duk ya tẽm awuõc.”

⁹Go Jethu jãl thiëec, “Col yi ɲa?” Go bëer, “Yen aa kut rin yok ajuëc.” ¹⁰Ku jol mony kënë Jethu ya lõŋ bï jakrec ciĩ cop wei tẽden rëer kek thĩn.

¹¹Ku duut dir baai ë nyuãth gõt cok ë tẽn awën. ¹²Go jakrec Jethu lõŋ, “Tuõõc yo ë dirkã gup, ku col yo aa lur keyiic.” ¹³Goke puõl, ku jol jakrec bën bei mony awën guõp ku lek dir gup. Go duut diëer, kecit tiim karou riŋ agõr yic, ku thoatkë wĩr ku moukë ëbën.

¹⁴Go rõör ke biõõk dir kat, ku lek kẽ ci rot looi lueel tẽnë koc rëer geeu, ku koc tõ bëi yiic. Go koc ëbën jal wet bik kẽ ci rot looi la tiŋ. ¹⁵Nawën lek yet tẽnë Jethu,

ke yök mony wäär la guöp jakrec ke rëer, ke ceŋ alath, ke la nhom cök. Gokë riöc.
¹⁶Go koc ke ci kën ci rot looi tënë mony awën ku dir tiŋ, la lëk koc kök. ¹⁷Ku wën piŋ koc baai ë wët kënë ë ke riöc, ku lek tënë Jethu ku länjë bi jäl panden.

¹⁸Tëwën le Jethu riäi yic, go mony wën ci Jethu jəŋrac cöl ajiël yeguöp bën tënë Jethu, ku lëŋ bi cath kek ye.

¹⁹Go Jethu jai, ku lëk ye, “Löör baai tënë kacku ku lëk ke käjuéc ci Bëny looi tënë yï, ku tēpuoth ci luöi yï.”

²⁰Go jäl ku le panden Dekapolith la yic geu thiäär. Ku kueny keyiic ëbën ke ye koc lëk kāk ci Jethu looi tënë ye. Go koc gäi.

Jethu aci tik kony ku cöl nya aben pïr

(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

²¹Wën ci Jethu ben tem riäi bi dhuk Kapernaum, ke koc juéc apeï bö tënë ye wär you. ²²Kaam wën ke raan cöl Jariöth, bëny tən amat koc Itharel bö aya. Nawën tiŋ Jethu, ke cuet rot piny yecök. ²³Ku lëŋ, “Nyandiën thin koor aci dhal apeï, athou. Bäär ba yicin la tääu yenhom bi pial.”

²⁴Go Jethu gam ku lööny dhöl kek ye. Ku buoth koc juéc ke, ke cik kum apeï.

²⁵Ku tiŋ tuany, ciï thëkde köu ye teem ruöön thiäär ku rou, ee tö koc yiic, ²⁶ku yeen ëci wëu juéc gäm akim rin bi tuaanyde ɲuëñ, ku tuaanyde akëc ɲuëñ, ëci rot jal juak. ²⁷Ku yeen ëci kāk ye Jethu looi piŋ. Go bën Jethu köu ku goot alanhde, ²⁸rin ëci jam ë rot yepuöu ëlä, “Na gaat alanhde, ke ɣen abi pial.”

²⁹Kaam thiin awën ke riem ciï ben kuër, ku yök rot ke ci pial. ³⁰Go Jethu yök lon ciï riel jäl yeguöp. Go yenhom wel ku thiëc koc, “Yeŋa cä alanhdië goot?”

³¹Go kocken ye buoth lëk ye, “Yin ë koc juéc tiŋ ke ci yï kum ku ye thiëc, Yeŋa cä goot?”

³²Go Jethu ɲot dot koc bi tiŋ yeŋa ci ye looi. ³³Wën ɲic tiŋ awën tuany ye ke tuaany ci jäl yeguöp, go bën tënë Jethu ke ci riöc, ke leth, ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. Ku lëk ye lon ë yen ci ye goot. ³⁴Go Jethu lueel tënë ye, “Nyaandië, gamdu aci kony ba pial, löör, kek döör.”

³⁵Kaam wën jicem Jethu, ke koc riŋ pan Jariöth ku lëkkë ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöc ben rääm nhom.”

³⁶Ku Jethu ë këc kë cik lueel kuëc nhom, ku lëk ye, “Duk riöc, dæet yipuöu ku gam wët yic.” ³⁷Ku ë cïn koc juéc ciï puöl bik cath kek ye, ee Pïter ku Jemith ku Joon kepëc. ³⁸Tëwën yeet kek pan Jariöth ke Jethu yök koc ke nāk röt, ke dhiau apeï. ³⁹Ku ler yöt ku lëk ke, “Yeŋö nêk wek röt? Ye dhiëndiit ɲö kënë? Meth akëc thou, anin.”

⁴⁰Gokë döl guöp. Go Jethu ke cöl ala ayeer, ku cöl wun meth kek man meth ku kocken awën kadiäk, ku lek yöt tëwën ci meth täac thin. ⁴¹Ku döm cin ku lëk ye, “Nyan thiin, alëk yï, jät rot!”

⁴²Go rot jät nyin yic ku cieth. Go koc awën tö yööc kek Jethu gäi apeï wën tiŋ kek kë ci rot looi (ë ye run thiäär ku rou.) ⁴³Ku thon Jethu ke bik ciï lëk koc kök. Ku lëk ke bik yiëk miëth.

Koc Nadharet aa këc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

6 ¹Go Jethu jäl tēden awën ku ler genden Nadharet, ku buoth kocken ye buoth. ²Nawën aköl ë ləŋ, ke piöc tən amat. Ku koc juéc aake tö thin.

Nawën piŋkë piššcde ke gëi, ku luelkë, “Cī kāŋ bēn aa ŋic nen?” “Ku ye kākka looi kēdē? ³Yen ē raan guēnguēŋ tiim, ku ē wēn Maria, ku ē mēnh ē Jemith, ku Jothep, ku Jut ku Thaimon. Ku cie nyiērakēn kā rēēr ē tēn kek ʔo?” Ku jolkë jai bīk piššcde cīi gam.

⁴Go Jethu lēk ke, “Raan cī Nhialic lööny yeguōp aye baai ēbēn theek, ka kōc genden ku kōc ruāāi kek ye, ku paan wun kek paan man kek aacīi ye ye theek.”

⁵⁻⁶Ku akēc lēu bī kāk jāŋ gōi looi, ka kōc tuany lik kek aacī yen yecin tāāu kenhīim, ku kony ke bīk pial. Ee cī gāi apei rin kēc kek ye gam.

Jethu acā atuššcke kathiäär ku rou tooc

(Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

Go Jethu jāl ku ler bēēi kōk yiic ku le kōc piššc thīn. ⁷Ku tuum atuššcke ku tooc ke wei, bī kōc karou aa cath ē tōk bīk aala piōc Wēt Puōth Yam ē Nhialic, ku yīk ke riel bīk kek kōc aala kony. ⁸Ku lēk ke apei. “Duškkë muk ē miith yakë cam dhēl yic, muškkë ke wei kepēc. ⁹Cēŋkë war ku duškkë muk alēth kōk.” ¹⁰Ku lēk ke aya, “Yakë rēēr pan ye we lor thīn ʔet tē bī wek jāl.” ¹¹Ku na lak pan cīi we lor thīn, ku pan cīi wēlkun ye piŋ thīn, ke we jiēl ku teŋkë wecōk. Ku abī nyooth lōn cī wek kuc ē ke!”

¹²Ku jiēlkë ku lek kōc piššc bīk lūci adumuššm puōl. ¹³Ku copkë jakrēc juēc wei, ku tōckë kōc juēc tuany nhīim. Ku rōōkkë bī ke kony bīk pial.”

Nāāk ē Joon raan kōc muōc nhīim

(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴Ku bēny Antipāth Yērot ēcī wēt piŋ rin cī ke Jethu ŋic apei. Ku ē ye kōc kōk luel, “Joon raan kōc muōc nhīim acī ben pīr, ee yen ale yen riel yen kākka looi.”

¹⁵Ku luel kōc kōk, “Mony kēnē adhil a Elija raan wäär kāk Nhialic tiŋ.” Ku ben kōc kōk luel, “Ee raan tōk kam kōc theēr, kōc kāk Nhialic tiŋ.”

¹⁶Ku wēn piŋ Antipāth Yērot ē wēt kēnē go luel, “Ee Joon raan kōc muōc nhīim wäär ca cōl atōk yeth yen acī jōt thou yic.” ¹⁷Antipāth Yērot ēcī Joon cōl anāk kēlā, ee cī cōl adōm ku rek, ku cōl amac rin wēt Yērodia tiŋ Pilipo wāmēnh cī rum bī ya tieŋde, ¹⁸rin cī Joon ye luel tēnē ye ēlā, “Acīi path ba tiŋ wāmuuth rum ke pīr.”

¹⁹Ku Yērodia ēcīi puōu mit tēnē Joon rin ē wēt kēnē. Ku wīc diēt nēk ku cīi lēu, ²⁰rin Yērot ē riōc Joon, rin ye Joon raan puōth wēt Nhialic, ku kony bī ciēn kē nāk ye. Nawën piŋ Yērot wēt Joon, ke gēi apei ku ŋot nhieer bī wēl Joon aa piŋ.

²¹Nawën ke Yērodia jōl tē bī yen Joon nāk thīn yōk, ku ē ye akōl looi Antipāth Yērot yan akōlden dhiēēth ye, tēnē kōcken dīt mēc kek baai, ku bāny apuruuk ku jōl aa kōcdit pan Galilia. ²²Ku nyan Yērodia nhom guōp, ee cī bēn yēci bī bēn dier. Go Yērot kek jāälke puōth miēt apei tēnē ye. Go Antipāth Yērot bēny lēk ē nyan ēlā, “Na le ke wīc, ke luel tēnē ʔa ku ba gām yī.” ²³Ku kuēŋ tēnē ye jōōl nhīim ku luel, “Kuat kēdun ba thiēc tēnē ʔa aba dhiel yiēk yī, cōk alōn ē yen abaŋ ē bāānydiē.”

* 6:4Jn 4:44 * 6:8-11Lk 10:4-11 * 6:11Luci 13:51 * 6:13Jem 5:14 * 6:14-15Mt 16:14;
8:28; Lk 9:19 * 6:17-18Lk 3:19-20

²⁴Go nya la ayeer ku lëk man, “Yeŋjō ba thiëëc?” Go man lueel, “Lëk ye bī Joon raan kɔc muɔɔc nhīim tɔk yeth, ku gēm yī nhiamde ba bëëi.”

²⁵Go nya dhuk tēnē bēny nyin yic ku lueel, “Yīn awiëc ba gām nhom Joon raan kɔc muɔɔc nhīim tēn ēmēn thiin, ke cī tāāu aduɔk yic!”

²⁶Kēnē acī bēny rac puɔu apei, ku akēc kuc rin cī yen mēl kuëŋj ē jōōl nhīim. ²⁷Go bēny apuruɔkde tooc nyin yic, ku lëk ye bī nhom Joon raan kɔc muɔɔc nhīim bëëi. Go apuruk la tēwēn mec yen thīn ku tɔk yeth. ²⁸Ku bīi nhom ke cī tāāu aduɔk yic, ku yīk nya, ku jɔl nya gām man. ²⁹Nawēn piŋ kɔc Joon buɔɔth lɔn cī ye nɔk, gokē la ku nyɛɛikē guāpde ku thiäkkē.

Jethu acī miëth koor juak bī kɔc juëc cam

(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

³⁰Kɔc Jethu buɔɔth aake ye bēn yenhom ku lëkkē kāk cīk looi, ku kāk cīk piɔɔc ëbēn. ³¹Kɔc juëc apei aake ye wāac, kɔc jiël ku kɔc bō tēnē Jethu bī ke bēn kony, abī Jethu kek atuɔɔcke cīi lāāu bīk cak mīth. Go lëk atuɔɔcke, “Jiëlku buk la tē cīn yic kɔc buk la lōŋ.” ³²Gokē jāl ē riāi ē rɔt bīk la tē cīi ceŋ, ku aake kēc kɔc lëk tē ler kek thīn.

³³Go kɔc juëc ke tiŋ, ku ŋickē ke. Gokē miōōt geeth yiic ku riŋkē tueŋ ke kuany wār kōu, ke la tēwēn cī Jethu kek atuɔɔcke kenhīim wēl thīn. Ku ye kek kɔŋ yet tēwēn. ³⁴Wēn keec Jethu piny riāi yic, ke tiŋ kɔc juëckā. Go wīc bī ke kony rin acī tiŋ kecīt amēl pap cīn nhīim abiōök. Ku jɔlke piɔɔc kajuëc. * ³⁵Nawēn col piny, ke kɔcken ye buɔɔth bō tēnē ye ku luelkē, “Piny acī cuɔl ku tēn ē ror cīn kē kuany thīn, ³⁶col kɔc aa jiël bīk la bëëi yiic bīk la ɔɔc miëth camkē.”

³⁷Go bëër, “Miackē ke ē miëth.” Gokē lëk ye, “Wīc buk ayuöp lēu ē kɔc kithkā ɔɔc tēnē ke bīk ke cam? Aa wīc wēu juëc apei.”

³⁸Go Jethu ke thiëëc, “Ye ayuöp kadē tō thīn? Lak bāk ke la tiŋ.” Gokē dhuk ku lëkkē ye, “Aa yuöp kadhiëc ku rec karou.”

³⁹Go lëk ke bīk kɔc col anyuc piiny akuut noon tōc nhom. ⁴⁰Gokē nyuc piiny akuut buɔt ku akuut thiärdhiëc. ⁴¹Go ayuöp awēn kadhiëc ku rec karou lööm, ku dōt nhial ku leec Nhialic. Ku bēny ayuöp yiic ku gēm ke kɔcken ye buɔɔth bīk ke tek agut rec, tēnē kɔc. ⁴²Ku mīthkē abī miëth ke göök. ⁴³Ku jɔl kɔcken ye buɔɔth awuthueei ayuöp ku rec cī dōŋ piny kuany gāac kathiäär ku rou. ⁴⁴Kɔc ke cī mīth ëbēn, rōör rɔt aake ye tiim kadhiëc.

Jethu acī cath pīu nhīim

(Mt 14:22-33; Jn 6:15-21)

⁴⁵Kaam thīn awēn, ke Jethu yōök kɔcken ye buɔɔth bīk la riāi yic, ku lek tueŋ yenhom agör alɔŋtui gen col Bethaida. Ku col thēi ajiël. ⁴⁶Wēn cī yen kɔc tōōŋ, ke jiël bī la gɔt nhom bī la rōök. ⁴⁷Nawēn la thēi bēn, ke atuɔɔcke aake ŋoot ē riāi yic wār ciel yic, ku yeen ē rot agör nhom. ⁴⁸Goke tiŋ ke cī gök gēr ē riāi rin cī kek kenhīim wēl yom. Nawēn bāäk ē piny, ke bō tēnē ke ke cath pīu nhīim, ku ē wīc bī ke waan thook. ⁴⁹Ku wēn tiŋ kek ye ke cath wīr pīu nhīim, ke tiŋkē kecīt atīm raan cī thou, ku dhieukē, ⁵⁰rin ē cik tiŋ kedhie ku riɔɔckē.

* 6:34Kn 27:17; 1Bŋ 22:17; 2Lëk 18:6; Edhe 34:5; Mt 9:36

Go guo jam tēnē ke ku lueel, “Dætkē wepuōth, ee yen Jethu, duōkkē riōc.”
⁵¹Ku met rot riāi yic tēnē ke. Go yom kōōc. Gokē gāi apēi, ⁵²ē rin kēc kek
 kēnē ayuōp wāār cī gām rōōr tiim kadhiēc deet yic, rin ril kek nhīim.

Jethu acī kōc tuany Jenetharet kony

(Mt 14:34-36)

⁵³Nawēn akōl dēt cī kek wār teem, ke yet Jenetharet tō agōr nhom ku
 dōmkē riāi. ⁵⁴Nawēn bīkkē bei ē riāi yic, go Jethu guo ŋic kōc ēbēn. ⁵⁵Gokē
 kat ku riŋkē bēēi yiic ku lek kōc tuany kēt, ku yēthkē ke tē cī kek ye piēŋ thīn.
⁵⁶Ku kuat tēn cī Jethu la thīn ēbēn, bēēi yiic ku geeth yiic, kōc juēc tuany
 aake ye tāac tēnē ɣōōc ku dhōl yiic, ku lāŋkē bīk gōōt, cōk alanhde thok ē
 path. Ku kuat raan cī ye gōōt ēbēn, ee ye pial.

Jethu acī ciēŋ kōk wārkuān dīt dhōl yiic

(Mt 15:1-9)

7 ¹Wēn cī Parathī kek kōc piōōc lōōŋ kōc Itharel, ke cī bēn Jeruthalem
 Jethu gōōm piny. ²Ke tīŋ kōc Jethu buōōth ke mīth ke kēc kecin lōōk
 apath, bīk ajuēcēc nyaai kegup cīt tē ye kōc Itharel ye luōōi thīn.

³Kōckā aake cī kē cī atuuc Jethu looi rac puōth, rin kōc Itharel kek Parathī,
 aake cī ye mīth tē kēc kek kecin kaŋ lōōk kecīt ciēŋ theer kōcken dīt. ⁴Ku na
 le mīth cik la bēēi geeu, ka cik cam ke kēckē kaŋ lōōk kōth. Ku keek aake ye
 kāk cī kōcken dīt theer lēk ke looi, cīmēn lōk bīŋy ku tōny ku aduuk ē miēth.

⁵Go Parathī ku kōc piōōc ē lōōŋ Jethu thiēc, “Yēŋō cīi kōckun yī buōōth
 ye ceŋ ē ciēŋ wārkuān dīt, ku yekē mīth juāāk ke kēc kecin lōōk?”

⁶Go Jethu bēēr, “Ithaya acī yic lueel ē rienkun lōn ye wek awēŋ puōth rou,
 ku gēt ēlā,

‘Kōckā aa ɣa leec kethook ku aliu kepuōth.

⁷Keek aa ɣa door ku acie duōōr ē yic,

rin keek aa kōc piōōc lōōŋ ciēŋ wārkuān dīt ciēt ke ye lōōŋkiē!’”

⁸“Ee yic, wek aacīt kōc ye Ithaya jam ē rienken. Wek aacī kuc lōōŋ Nhialic
 ku ye lōōŋ ciēŋdun kek yakē gam.”

⁹Ku lēk Jethu ke, “Ayakē tak lōn ē yen kēpath yen cāk looi ye wek kuc lōōŋ
 Nhialic, ku muōkkē ciēŋdun theer. ¹⁰Rin acī Mothith lueel, ‘Thek wuur kek
 moor, ku na ye raan wun kek man jāām gup kārēc, ka dhil nōk bī thou.’” ¹¹Ku
 ayakē lueel aya lōn ye yen yic, bī raan wun kek man jāi tē wīc kek kēpīir kek
 tēnē ye, ‘Acīn tē kuōny we, rin yen acī Nhialic gām kēn ba yiēk we.’” ¹²Ke wek
 aa kuc bī kākā cīi loi tēnē wun ku man. ¹³Kēya, tē ye wek kōc piōōc thīn acīi
 thōŋ kek wēl ye Nhialic lueel. Ku wek aa kārēc juēc kōk cīt kākā looi aya.”

¹⁴Go Jethu kōc juēc bēn cōl ku lēk ke, “Piēŋkē wētdiē wedhie ku dētkē yic.

¹⁵Acie kē ye raan cam, yen ye cōl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel,
 ku kāk ye looi kek aaye cōl aye raan rac. [¹⁶Piēŋkē tē le wek yīth.”]

¹⁷Wēn cī yen kōc nyāāŋ piny ayeer ku ler yōt, ke thiēc kōcken ye buōōth
 bī wēt awēn cī lueel teet yic tēnē ke. ¹⁸Go lēk ke, “Cāk kāŋ ye deet yiic aya?
 Acie miēth ye raan cam yen ye cōl ala guōp adumuōōm, ¹⁹rin acie la yepuōu,
 ee la yeyāc ku le bēn bei.” Kēya, acī Jethu nyuōōth lōn miēth ēbēn apath.

²⁰Ku ben lëk ke, “Aa kāk ye raan tak ku looi ke, kek aa rēc. ²¹Rin pušu yen aye käreç ye looi bën bei thîn, cîmën bal ku rušm, ku nääk raan ë path, ku kôr diäär. ²²Ku kook ku wëñj ku nhiam ku tiel, ku yîk yepušu kënë raandä, ku luçm ku kuat käreç ëbën. ²³Käkkä ëbën aa bën bei raan pušu, ku looi ke ku reckë ye.”

Tiñ cî gam lön bî Jethu nyaande kony

(Mt 15:21-28)

²⁴Ku jâl Jethu jâl ku ler wundët tēthiääk kek Tire ku Thidon, ku ler yöt. Ku cîi wïc bî la raan njic ye. Ku akëc lëu bî thiaan. ²⁵Go tiñ la nyanden koor ñot kēc kuäc cî jñrac la yeguöp, Jethu piñ. Go bën tēnē ye ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. ²⁶Tiñ kënë ë ye jam thoñ Gîrîk, ku ee nyan pan Ponicia. Go bën ku lëñ Jethu ëlä, “Bëny, cök a lön cî yēn ye tiñ pandun ke yî bö ba jñrac cuöp wei nyaandië guöp.” ²⁷Go Jethu lueel, “Yēn ya cîi bö ba miēth mīth bën gām jök. Acie yic bî miēthden yiēk jök, ke kēc kueth.”

²⁸Go bëër, “Ee yic Bëny, ku jök rëër tē mīth kōc thîn awuthueei cî lööny piny kuany.” ²⁹Go Jethu lëk ye, “Rin cî yīn ye njic bëër këya, dhušk baai, yīn abî jñrac yök ke cî jâl nyaandu guöp!”

³⁰Go dhuk baai ku yök nyaande ke cî tōc biöök yic, ku jñrac ke cî jâl yeguöp.

Jethu acî raan miñ cie jam kony

³¹Go Jethu jâl Tire ku dhuk wär Galilia ke kuany geeth kathiäär Dekapolith yiic ku Thidon. ³²Tëwën ke kōc kōk bîi raan cî miñ tēnē Jethu, ku länkë bî gōt. ³³Go Jethu nyaai kōc yiic ku yēth tēde ë rot, ku tēu yecin yeyic, ku ñuut ku gōt liep.

³⁴Ku döt nhial ku wëi apei ku lëk ye, “Piëñël!” ³⁵Kaam thiin awën, ke yör yiith ku jiem. ³⁶Ku yöök Jethu kōc awën tō thîn bîk cîi lëk raan dët. Ku ñot lek lueel. ³⁷Ku kōc cî ye piñ aacî gäi apeidit ku luelkë, “Mony cöl Jethu kënë acî keriëc ëbën lëu. Kōc cî miñ aa piñ ëmën, ku kōc ke cie jam, aacî ya jam aya.”

Jethu acî raan tiim kañuan cöl akueth

(Mt 15:32-39)

8 ¹Ye nînkä, ke kōc juēc mat kenhiim. Nawën cîn miēth ke Jethu cöl kōcken ye buçth ku lueel, ²“Yēn acî guöp ññj, rin kōckä aacî rëër kek ya nîn kadiäk ëmën, ku acin kë camkë. ³Na cal ke aa dhuk bääiken yiic, ke cîn kë cîk cam, ka la wîik dhël yic, rin kōc kōk aabë tēmec.”

⁴Go kōcken ye buçth lëk ye, “Ye tēnen roor ë tēn bî raan miēth yök thîn bî kōc juëckä cam?”

⁵Go Jethu ke thiëc, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou.” ⁶⁻⁷Go lëk thän awën bîk nyuc piiny. Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rēc thii lik ku rōök Nhialic, ku beny keyiic, ku gēm ke kōcken ye buçth bîk ke tēk kōc. Gokë looi këya. ⁸⁻⁹Ku jâl thän awën, kecît tiim kañuan mīth bîk kueth. Ku jâl kōc Jethu buçth awuthueei ayuöp cî döñ kuany gääc kadhorou. Ku jâl Jethu

kɔc cɔl ajiël, ¹⁰ku ler riäi yic kek kɔcken ye buɔɔth, ku lek pan cɔl Dalmanutha.

Jethu aci kuc bi kënë jän gõi looi

(Mt 16:1-4)

¹¹Tëwën ke Parathï kɔk ben bën tënë Jethu ku teerkë wët kek ye, ku wickë bïk deep ë wët, gokë yɔɔk bi kënë jän gõi looi, bi nyuɔth ke lɔn ye Nhialic wëlke gam.* ¹²Go Jethu keŋ apei ku lueel, “Yeŋö ye riëc aköl thiëc kënë jän gõi. Wek alëk yic. Acin këcüt kënë bi nyuɔth ke.”* ¹³Ku nyiëëŋ ke piny, ku dhuk riäi yic, bi teem wär alɔŋtui.

Duökkë ye tak cimen Parathï ku Antipäth Yërot

(Mt 16:5-12)

¹⁴Kɔc Jethu buɔɔth aake ci nhïim määŋ bïk ayuɔp juëc cïi muk wën ler kek riäi yic, ku mukë ayuɔm tɔk giliŋ. ¹⁵Go Jethu lëk ke, “Tiëërkë nhïim, ku tietkë röt bäk cïi nhiam cimen Parathï ku Antipäth Yërot, nhiaamden ke cɔl ago puɔr cimen ayum ci yiëk yic luɔu.”*

¹⁶Gokë jam kamken ëlä, “Ee wët kënë lueel rin cïn yok ayup.”

¹⁷Go Jethu kë luelkë guɔ ŋic, ku thiëc ke, “Yeŋö ye wek ye tak wek acin ayup. Cäk kãŋ ye tak lɔn bi yen we muɔɔc ayup. Cäk kãŋ ye tiŋ ku detkë keyiic, kua cäk puɔth cɔr?” ¹⁸Wek aala nyin, cäk ye daai? Ku wek aala yiŋth, cäk ye piŋ ku cäk ye tak?” ¹⁹Ye gääc awuthueei kadë cäk bën kuany wäär beny yen ayuɔp kathiëc yiic tënë röör tiim kadhiëc?” Gokë bëër, “Ee gäc thiäär ku rou.”

²⁰“Na wäär beny yen ayuɔp kadhorou yiic tënë raan tiim kaŋuan, ye gääc awuthueei ayuɔp ci döŋ piny kadë cäk bën kuany?” Gokë lueel, “Aa dhorou.”

²¹Go Jethu ke thiëc, “Ku këya ëmën ŋot cäk ye deet lɔn le yen riel ba miëth gäm we?”

Jethu aci mony cɔɔr pan Bethaida kony

²²Gokë bën Bethaida. Go kɔc kɔk mony ci cɔɔr thel tënë Jethu, ku länkë bi gɔɔt. ²³Go Jethu cɔɔr dɔm cin ku thel wei baai. Nawën ci ŋuɔɔt nyin, ke tëëu yecin yenyin ku thiëc, “Le kë ye tiŋ?” ²⁴Go yenhom jɔt ku lueel, “Yen acie daai apath, yen ë kɔc tiŋ kecüt tiim kek cath.”

²⁵Go Jethu yecin ben täau yenyin, go daai ku tiŋ këriëc ëbën apath. ²⁶Go Jethu cɔl adhuk paande ku thɔn bi cïi la lëk kɔc kɔk.

Pïter aci Jethu ŋic

(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷Go Jethu kek kɔcken ye buɔɔth la Cetharia Pilipi. Tëwën cieth kek, ke thiëc Jethu, “Lëkkë ya, ye jän tak ye yen ë ŋa?” ²⁸Gokë lueel, “Ayekë lueel lɔn ye yin Joon raan kɔc muɔɔc nhïim. Ku lueel kuat dët lɔn ye yin Elija, ku kɔc kɔk ayekë lueel lɔn ye yin raan töŋ kam kɔc käk Nhialic tiŋ.”*

* 8:11Mt 12:38; Lk 11:16 * 8:12Mt 12:39; Lk 11:29 * 8:15Lk 12:1 * 8:18Jer 5:21; Edhe 12:2; Mk 4:12 * 8:28Mk 6:14-15; Lk 9:7-8

²⁹Goke thiëëc, “Na week yakë lueel lön ye ʔen ʔa?” Go Piter bëër, “Yiin nom guöp, yin ë Raan ci lóc ku dác.” ³⁰“Kë ca lueel ë yic Piter.” Ku lëk ke, “Duökkë lëk raan dët.”

Jethu ë jam Aræmde ku Thuonde

(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹Nawën ke jöl Jethu piöcc ëlä, “Manh Raan abi dhiel reem, ku yeen abi kœdît baai, ku bany kæk Nhialic ku jöl aa kœc piöcc lööŋ kœc Itharel jai, ku näkkë. Ku yeen abi nin kadiäk nœk piiny ë raŋ yic, ku ben pîr ku jöt rot raŋ yic.” ³²Ku teet kënë yic apath tënë ke. Go Piter miet wei kœc yiic ku yööc bi ciï ye jam këya. ³³Go Jethu yenhom wel ku tiŋ kœcken ye buoeth ku rël Piter ku lueel, “Jäl ʔalööm jœŋrac. Wic ba kæk ci Nhialic guiir waar yiic! Kæk ye tak aacie kæk Nhialic, aa wël raan ë path.”

³⁴Ku jöl Jethu kœcken ye buoeth cœl ku lëk ke, “Na le raan wic bä buoeth, ka dhil nom määŋ kœpueth bi yök piërde yic pinynhom ë tën. Ku dhil puü riel ku buoeth ʔa, cœk alœn wic kœc kœk ye bîk nœk ë rienkië.” ³⁵Rin raan wic ye bi wëike kony aabi muör, ku na ye raan mär wëike ë rienkië ku rin piöcc-dië, ka bi wëike muk akölriëcc ëbën.” ³⁶Yeŋö bi raan kuany thin, bi jak apei pinynhom ku mër wëike? ³⁷Pîr wëi akölriëcc apath, acin kë lœu bi ye waar. ³⁸Na ye raan guöp ʔär ʔa ku piöccdië ë riëcc ciï ye wic bi wët Nhialic gam, ke Manh Raan abi guöp ʔär ye aya, aköl dhuk yen kek diik Wun kek atuuc Nhialic.”

9 ¹Ku le tueŋ ku lueel, “Wek alëk yic, ala kœc kœk rëër ë tën, aaciï bi thou agut të bi kek ʔa tiŋ kek riel ye nyuoeth lön ye ʔen bëny ci Nhialic lóc.”

Jethu aci guäpde rot waan

(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

²Nawën nin kadätem cœk, ke Jethu cœl Piter ku Jemith ku jöl a Joon, ku lek gœn bär apei nom kepëc. Kaam wën röök kek, ke tiŋ Jethu ke ci rot waan, ³ku jöl aläthke ʔer apei abik la diardiar. ⁴Nawën ë ke tiŋ Elija ku Mothith ke jam kek Jethu. ⁵Wën ci kek rëër kaam thin-nyœt, go Piter lëk Jethu, “Raan piöcc, apath buk rëër ë tën. ʔœk abi duël kadiäk looi, tök tënë yi, ku tök kek Mothith, ku töŋ dët kek Elija.” ⁶Kënë jœem yen këlä, ee rin kuc yen wët peth bi lueel, rin kœpueth cik tiŋ ci ke nyöŋ nhiiim wël.”

⁷Go këcît rur piny paat abi ciën të yekë tiŋ, ku piŋkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, piŋkë wëtde.” ⁸Nawën tiŋkë piny kaam thiin awën, ke ye Jethu yen tiŋkë yetök.

⁹Tëwën dhuk kek piny got nom, go Jethu lëk ke, “Duökkë kæk cæk tiŋ lëk raan dët ʔet aköl bi Manh Raan jöt raŋ yic.”

¹⁰Gökë wët Jethu gam, ku jœlkë röt aa thiëcc ëlä, “Yeŋö wic Jethu bi lueel wën ye yen jam jœn rot ë raŋ yic?” ¹¹Ku thiëckë Jethu, “Yeŋö ye kœc piöcc lööŋ ye lueel lön ye yen Elija yen bi kaŋ bën tueŋ, ku ëmën aci lœk bën yicœk?”

¹²Go bëër ëlä, “Ee yic, Elija akœŋ bën tueŋ, rin bi yen dhël bën guiir. Ku yeŋö gët ye aya, lön Manh Raan abi kœc Itharel jai, ku abik cœl arem apeï?

* 8:29Jn 6:68-69 * 8:34Mt 10:38; Lk 14:27 * 8:35Mt 10:39; Lk 17:33; Jn 12:25

* 9:2-72Pit 1:17-18 * 9:7Mt 3:17; Mk 1:11; Lk 3:22 * 9:11Mal 4:5; Mt 11:14

¹³ Alëk we lön cī Elija bēn theer ku acīk luoci tēden nhiarkē, cīt tē cī ye gāt thīn theer rienke.”

Jethu acī dhōṅ la guōp jōṅrac kony

(Mt 17:14-21; Lk 9:39-43)

¹⁴ Nawēn dhukkē tēnē abiōth Jethu kōk awēn, ke yōkkē ke ke cī kōc juēc apei gōōm, ku kōc piōōc lōōṅ ke teer wēl ke ke. ¹⁵ Tēwēn tīṅ kek Jethu, gokē puōth miet apei ku lorkē ku muōthkē. ¹⁶ Nawēn yēēt Jethu tēnē atuōōcke ke thiēc, “Yēṅō tēarkē wek ke?”

¹⁷ Go raan tōk thān awēn yic wēt dēt tēēm thīn ku lueel, “Raan piōōc, yēn acī manhdiēn ca kaṅ bēēi tēnē kōckun yī buōōth, ben bēēi tēnē yī, rin kēc kek jōṅ tō yeguōp lēu bīk cuōp wei. Yēn acī jōṅrac la yeguōp ku ye pēn jam. ¹⁸ Tē dōm ē jōṅ kēnē ye, aye wiet piny ku yīk thok ayōk, ku reem yelec ku riny. Yēn acī kōckun yī buōōth thiēc bīk jōk cuōp wei, ku akēckē lēu.”

¹⁹ Go Jethu lēk ke, “Wek kōc cie lac gam, yakē tak ba rēēr kek we yet nēn, bāk jāl gam. Bēēikē dhōṅ kēnē tēnē yēn.” ²⁰ Gokē bēēi tēnē ye.

Kaam wēn tīṅ jōṅrac Jethu, ke leth dhōk ku wit piny ku lōr ku yīk thok ayōk. ²¹ Go Jethu wun thiēc, “Ye nēn dōm jōṅ kēnē ye?” Go bēēr, “Tēwāār ye yēn meth. ²² Acī jōṅ kēnē duēr nōk, aye wiet mēec, ku le wiet wīr bī duēr mou. Na lēu ke yī kony yo.”

²³ Go Jethu lēk ye, “Yēṅō ye yīn ye lueel, lōn na lēu! Ee yic, kēriēc ēbēn apuol yic tēnē raan cī gam.”

²⁴ Go wun meth dhiau, “Yēn ala gam ku akoor, kony ya bī gamdiē rot juak.”

²⁵ Nawēn tīṅ Jethu kōc juēc ke bō tēthiāāk kek ye, ke rēl jōṅrac ku lueel, “Ee yīn jōṅ mīṅ cie jam. Yīn ayōk, bāār bei dhōk guōp, ku duk ben dhuk yeguōp.”

²⁶ Go jōṅrac dhiau yerōl ku wit piny, ku leth, ku bīi bei. Ku jōl dhōk anagṇaṅ piiny abī kōc kōk aa lueel, ka cī thou. ²⁷ Go Jethu dōm cin ku kony bī rot jōt. Go rot jōt ku kēēc.

²⁸ Tēwēn rēēr Jethu kek kōcken ye buōōth ē rōt, ke thiēc, “Yēṅō kēc yok ye lēu buk jōṅ kēnē cuōp wei?” ²⁹ Go lēk ke, “Jōṅ cīt kēnē acāk lēu bāk cuōp wei. Ee rōōk ē rot yēn ē ye alēu bī jak cīt kākā cuōp wei.”

Jethu acī ben jam ē Thuōnde

(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)

³⁰ Go Jethu kek kōcken ye buōōth jāl tēwēn ke ke ret pan Galilia yic, ku cīi wic bī la raan ṅic ye. ³¹ Rin ē nīnkā ē piōōc kōcken ye buōōth kē bī rot luōi ye, “Manh Raan abī thōn kōc bī ye nōk, ku na akōl ye nīn diāk ka bī rot jōt raṅ yic.”

³² Ku aa kēc wētde bēn deet yic, ku riōōckē bīk thiēc.

Kōc Jethu buōōth aacī wēt teer

(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³ Gokē yet Kapernaum. Nawēn lek yet yōt, ke thiēc atuōōcke, “Yēṅō kēnē tēarkē wēn dhēl yic?” ³⁴ Gokē gup riōōc ku bitkē, rin wēn cieth kek, aake teer wēt lōn, yeṅa kamken yēn dīt apei.* ³⁵ Go nyuc ku cōol atuōōcke kathiāār ku

rou ku lëk ke, “Pieṅkë, na ye raan wïc ye bï tïu tueṅ, ka dhil dhuk ciëen ku luui rin kɔc ëbën.”³⁶ Ku däm meth ku cɔl akääc kenhiim ku tëu yecin yekët ku lëk ke, ³⁷“Raan manh koor cït manh kënë lor ë rienkië, acä lor, ku raan ya lor, acie yen ye lor, ee Wä Aciëṅ toc ya.”^{*}

³⁸Nawën aköl dët ke lëk Joon ye, “Raan piöoc, yok aaci mony dët tïṅ keye jakrec cuɔp wei kɔc gup ë rienku ku acuk pëen rin acie raanda.” ³⁹Go Jethu lueel, “Duökkë ye pëen rin raan kãṅ looi rienkië, aciï lëu bï rot guo wel ku lëk ya kërac. ⁴⁰Rin raan cïi yo man, ee raanda.” ⁴¹Wek alëk yic, raan we muɔc piü ë rin ye wek kɔc Raan ci lɔc ku dɔc, abä ariöpe yok.”^{*}

Ba raan dët thöc kërac yic

(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴²Na ye raan wëṅ mënḥ tók kam ë mïthkă ku bā maan, ka ṅuëen tënë ë raan cït kënë, diët cï ruök yeth alɛl dït tet, ku pik wïr bï mou. [⁴³të cïi kămden ë thou thïn, ku mac acie thou akölrïëc ëbën.] ⁴⁴Ku na ye ciëendu yï cɔl aloi awuɔc, ke tɛem wei, aṅuëen ba pïr pïr path kek ciëen tók, kek tē bï yïn la cin karou ku cuet yï pan many cie thou akölrïëc ëbën. ^{*} [⁴⁵të cïi kămden ë thou thïn, ku mac acie thou akölrïëc ëbën.] ⁴⁶Ku na ye cöökdu yï yăth awuɔc yic, ke tɛem wei, rin aṅuëen ba pïr pïr path ke yï ye ṅɔl, kek tē bï yïn la cök karou ku cuet yï pan mac. ⁴⁷Ku na ye nyiendu yï cɔl aloi awuɔc, ke ṅuët bei. Aṅuëen ba rot mat bääny Nhialic yic kek nyien tók, kek tē bï yïn la nyïn karou ku cuet yï pan mac. ^{*} ⁴⁸Ee tēen arɛem yekë yok thïn acie thök, ë rin many pan mac acie many ye yor.^{*}

⁴⁹Raan ëbën abï lɔk ë mac cïmën ye ajuër lɔk awai.

⁵⁰Awai apath. Ku na thöök kōu alëi ke ben dhuök thïn kädë? Rëërkë kek awan määth kamkun ku lakkë döör kamkun.^{*}

Jethu apiöoc wët liösi

(Mt 19:1-12; Lk 16:8)

10 ¹Go Jethu jăl tēwën ku ler Judia ku teem wär Jordan. Go kɔc juëc apeï ben guëer tënë ye. Goke piöoc cïmënden theer.

²Go Parathï kök bën tënë ye ku wickë bïk deep wët ku thiëckë, “Na päl raan tieṅde ke cïi path?”

³Go Jethu bëër, “Yenjö ci Mothith lëk we wätheer?”

⁴Gokë lueel, “Acï Mothith puöl bï moc athör liösi göt, ku pël tik.”^{*}

⁵Go Jethu dhuök ke, “Mothith aci löṅ kënë gät we ë rin wärkuan dït aake cie yith ye lac gam. ⁶Ku wäär tueṅ cek Nhialic kɔc aaci cak moc ku tik.” ⁷Ku rin ë wët kënë raan abï wun ku man nyään piny, ku le ker kek tieṅde, ⁸ku keek karou aabi ya many tók.” Këya aaciï ben ya rou aa tók. ⁹Këya, na ci Nhialic ke puöl bï ya moc ku tik, ka cïn raan päl ṅek kamken.”

^{*} 9:35Mt 20:26-27; 23:11; Mk 10:43-44; Lk 22:26 ^{*} 9:37Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20

^{*} 9:40Mt 12:30; Lk 11:23 ^{*} 9:41Mt 10:42 ^{*} 9:44Mt 5:30 ^{*} 9:47Mt 5:29 ^{*} 9:48Lk 66:24

^{*} 9:50Mt 5:13; Lk 14:34-35 ^{*} 10:4L.rou 24:1-4; Mt 5:31 ^{*} 10:6Cäk 1:27; 5:2

^{*} 10:7-8Cäk 2:24

¹⁰Ku wën cî kek dhuk baai, ke thiëc kacken ye bucoth ë wët kënë. ¹¹Go lëk ke, “Na ye raan liöi tinjde ku thiëc tinj dët, ka cî kërac looi tënë tinjen tuerj. ¹²Ku na ye tinj päl muonyde ku le mony dët thiaak, ka cî akor looi.”*

Jethu adoc mïth

¹³Koc kök aake ye mïth bëi tënë Jethu bi ke bën dooc, go koc Jethu bucoth ke läät. ¹⁴Nawën la Jethu kë looi atuöcke tinj, ke dak puöu ku lueel tënë ke, “Calkë mïth aabö tënë ya, duökkë ke pën. Raan wïc ye bi la bäany Nhialic yic adhil gam cimën ë mïth thiikä. ¹⁵Alëk we, raan wïc ye bi bäany Nhialic yök adhil wët Nhialic gam, cimën ye manh koor wët koc ke dhiëth ye gam.”* ¹⁶Ku cool mïth yelööm ku tēju yecin kenhïim ku dooc ke.

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷Tewën jiël Jethu geeu, ke raan rinj tënë ye ku gut yenhiaal piny ku lueel, “Raan piöoc path yerjö ba looi ba pir akölrïëc ëbën yök?”

¹⁸Go Jethu thiëc, “Yerjö yin ye lueel lon yen apath? Acin raan path, ee Nhialic ë rot yen apath. ¹⁹Yin anic löönj Nhialic, ‘Duk raan näk, duk tinj raan dët kor, duk kuënj wët lueth, duk cuëer, thek wuur ke moor.’ ”*

²⁰Go bëer, “Raan piöoc, löönkä aaya theek teward koor yen agut cit ëmën.”

²¹Go Jethu dot apeï, ku nhiser ku lueel, “Ee tök yen akëc looi, loor yaac kakku wei ëbën ku gam wëu tënë koc njö, yin abi jieek la yök pan Nhialic, ku baar buoth ya.” ²²Wën pinj yen wët kënë, ke meen ku jiël ke ci puöu dak, rin ë la käjuëc apeï.

²³Go Jethu yenhom wël kacken ye bucoth ku lëk ke, “Abi yic riel tënë ajieek bik la bäany Nhialic yic.”

²⁴Go kacken ye bucoth gai ë wëlkä. Go Jethu ben ber yic tënë ke, “Mië-thkië, yerjö ril yen këya bi raan la bäany Nhialic yic! ²⁵Apuol yic bi thöröl bak with cok, tënë tã bi raan ajak la bäany Nhialic yic.”

²⁶Gokë not ke gai apeï, ku thiëckë, “Na ye këya, ke yerja bi la pan Nhialic?”

²⁷Go Jethu ke dot ku bëer, “Acii raan bi lëu ë rot, bi gam tã këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë këriëc ëbën lëu, acin kë dhal ye.”

²⁸Go Piter rot jot ku lueel, “Na yo, yok koc ci kakkua ëbën nyään piny ku buothku yi?”

²⁹Go Jethu bëer, “Ee yic, ku alëk we, kuat raan ci panden nyään wei kek paan ë man ku nyierakën, ku wun ku man ku miëthke ku kacke ëbën ë rienkië, ku rin wët Nhialic, ³⁰cii käjuëc bi yök pan Nhialic. Abi bëi juëc ku wamäthakën ku nyierakën ku marakën juëc, ku mïth ku dum, ku kuëc ciënj bi ye kuëc ciënj aabi yök aya arak bucot. Kakkä aabi yök pinynhom ë tën, ku abi pir akölrïëc ëbën yök aköldä. ³¹Ku koc juëc tö tuerj ëmën aabi dön ciëen, ku koc kök juëc tö ciëen aabi la tuerj.”*

Jethu ajam ë Thuonde kë yic diäk

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

³²Nayon aköl dët Jethu kek kacken ye bucoth, ku koc kök aake kuany dhël yic, ke la Jeruthalem. Ku Jethu ë tö tuerj ku bucoth kacken ye bucoth ke ci

* 10:11-12Mt 5:32; 1Kor 7:10-11 * 10:15Mt 18:3 * 10:19B.bei 20:12-16; L.rou 5:16-20

* 10:31Mt 20:16; Lk 13:30

nhüim mum. Ku kəc awën biöth, ke cǐ riššc. Go Jethu atuššcke kathiäär ku rou ben caal tēden röt, ku lēk ke kē bǐ rot la looi tēnē ye. ³³Ku lēk ke, “Ēmēn, yok aala Jeruthalem tē bǐ Manh Raan la dcm ku yēth bāny Itharel nhüim, ku kəc piöc ē lööj. Ku abik tēm thou, ku thōnkē bēnyḡaknhom Roma mac baai bǐ la nōk. ³⁴Ku abik läät ku buikē, ku ḡuutkē ku thatkē, ku näkkē, ku na ye nǐn kadiäk cök, ka bǐ pǐr ku jot rot raḡ yic.”

Käk wic Jemith ku Joon

(Mt 20:2-28)

³⁵Nawēn thēēi ke Jemith ku Joon wēt Dhubedǐ bō tēnē Jethu, ku luelkē tēnē ye, “Raan piöc, awicku ba ḡo lušǐ kē buk thiēc tēnē yǐ.”

³⁶Go Jethu ke thiēc, “Yeḡō wiēcckē ba looi tēnē we?” ³⁷Gokē dhuk ēlä, “Tē nyuc yǐn thōnydu nhom dieckdu yic nhial, ke yǐ cöl ḡo aa nyuc kek yǐ, raan tōk löj cuēc, ku raan dēt löj cam.”

³⁸Go Jethu lēk ke, “Wek aa kuc kē thiēcckē, yēn abǐ baḡ apei ē nǐnkā ku yēn abǐ nōk. Lēukē bāk gum cimēndiē?”

³⁹Gokē bēēr, “Alēuku.” Go Jethu lēk ke, “Na cōkkē we nōk ayic, ka lēukē bāk gum, ⁴⁰ku acie yēn la riel ba raan nyuc kōḡdiēn cuēc ku kōḡdiēn cam kuany, ee Nhialic yēn abǐ ke yiēc kōcken cǐ ḡuiēr ke.”

⁴¹Nawēn le atuuc kōk kathiäär piḡ, ke riääk pušth tēnē Jemith ku Joon. ⁴²Go Jethu ke cöl ēbēn ku luel, “Aḡieckē lön kəc cǐ gam bik aa bāny kəc cie kəc Itharel aala riel kəc nhüim, ku acǐ path bāk ciēt ke. ⁴³Ku kēnē acǐ rot bǐ looi kamkun. Raan wic ye bǐ ya raandit kamkun adhil rot dhušk piny bǐ ya luui rin kəc kōk.” ⁴⁴Ku na ye raan wic ye bǐ ya bēny kəc nhüim, ka dhil ya aluaḡ kəc ēbēn.” ⁴⁵Cimēn Manh Raan aya akēc bēn bǐ kəc bēn loony, acǐ bēn bǐ kəc bēn kony, ku gem wēike bǐ kəc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōr bǐ daai

(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶Go Jethu kek kōcken ye buōth, ku kəc juēc kōk yet gen Jeriko. Kaam wēn jiēl kek geeu, ke mony cōr ē kəc lim, cöl Timawuth ē rēēr dhēl you ke lim. ⁴⁷Nawēn piḡ lön cǐ Jethu raan pan Nadharet yēt, ke cōt röl dīt, “Bēny Jethu yǐn aḡāath apei. Yin ē wēn Debit cǐ Nhialic tooc. Kony ḡa.”

⁴⁸Go kəc kōk rēl ku yōōkkē bǐ biet, go ḡot kiu apei, “Wēn Debit kony ḡa.”

⁴⁹Go Jethu kōc ku luel, “Cšōlkē.” Gokē cöl, “Jot rot, yǐn aye bēny cöl.”

⁵⁰Go rot puur abā alanhden acuāt lööny wei yekōu ku riḡ tēnē Jethu.

⁵¹Go Jethu thiēc, “Yeḡō wic ba looi tēnē yǐ?” Go cōr luel, “Bānydiē, awiēc ba ben daai.”

⁵²Go Jethu lēk ye, “Löör, gamdu acǐ cöl apucl.” Go daai nyin yic, ku buōth Jethu.

Jethu acǐ la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

11 ¹Nawēn nǐn kōk cök ciēēn, ke Jethu kek kōcken ye buōth la Jeruthalem. Ku tēwēn cǐ kek thišk kek Bethpeec ku Bethani, tēthiäk kek

gɔn Olip, ke Jethu tooc kɔcken ye buɔɔth karou tueŋ, ²ku lɛk ke, “Lak bɛɛi tɔ tueŋ yiic ku tɛ yeet wek, ke wek aabi akaja cɪn raan cɪ kaŋ cath ye yɔk ke mac. Luɔnykɛ ku bɛɛikɛ. ³Na le raan thiɛc we, ke luelkɛ, awic Bɔnyda, ku abi dhuk ɛmɛn thiin.”

⁴Gokɛ la ku yɔkkɛ manh akaja ke mac yɔt thok, dhɛl yɔu. Tɛwɛn lony kek ye, ⁵go kɔc ke kɔɔc tɛthiɔk ke thiɛɛc, “Yɛŋɔ luɔikɛ, lony wek manh akaja?”

⁶Gokɛ lɛk ke cɪt tɛwɛn cɪ Jethu ke than thiin. Go pɔl ke ku jiɛlkɛ. ⁷Gokɛ manh akaja yɔth tɛnɛ Jethu ku kumkɛ kɔu alɔthken, ku nyuc Jethu yekɔu. ⁸Kɔc juɛc aacɔ alɔthken thieth dhɛl yic, ku kɔc kɔk aacɔ ayɔr tiim dhoŋ dum yiic, ku thiethkɛ ke dhɛl yic aya.

⁹Go kɔc ke tɔ yenhom tueŋ, ku kɔc ke buɔth Jethu, yai looi ku yekɛ wak ɛlɛ,

“Lecku Nhialic! Bɛny dɔc raan bɔ ɛ rienku,

¹⁰Nhialic dɔc bɔɔny wɔda Debit bɔ! Lecku Nhialic!”

¹¹Ku jɔl la Jeruthalem ku bek luɔŋ Nhialic ku ciɛth kɛriɛɛc ɛbɛn. Nawɛn cɪ piny guɔ cuɔl, ke dhuk Bethani kek atuɔɔcke kathiɔar ku rou.

Jethu acɪ tim wak bi riau

(Mt 21:18-19)

¹²Nayɔn nhiɔk, tɛwɛn jiɛl kek Bethani, Jethu ɛ nɛk cɔk. ¹³Nawɛn ke tiŋ tim cɪt ŋaap ke cɪ nhom thiɔŋ ayɔr, go la cɔl bi yɔk ke cɪ luɔk. Nawɛn le yet ke yɔk ke ayɔr kepɛc, rin tɛden ye yen luɔk aŋoot. ¹⁴Go Jethu lueel, “Acɪn raan kɔŋ miɛthku bɛn cam lanayɔn.” Ku wɛt kɛnɛ ɛci kɔcken ye buɔɔth piŋ.

Jethu acɪ la luɔŋ Nhialic

(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹⁵Nawɛn lek yet Jeruthalem, ke Jethu la luɔŋ Nhialic, ku cop kɔc kɔŋ yaac ayeer kal luɔŋ Nhialic yic. Ku wel agen kɔc war wɛɛu yiic, ku thɔc kɔc yɔɔc wei ɛ kuɔr.

¹⁶Ku cɪ kuat raan la kɛ muk pɔl bi ret luɔŋ Nhialic lɔɔm.

¹⁷Ku jɔl kɔc piɔɔc, “Acɪ gɔt ɛlɔ athɔr theer wɛl Nhialic yiic, ‘Luɔŋdiɛ acɪ looi bi ya tɛn ye kɔc wuɔt ɛbɛn rɔɔk thiin, ku yeen acɔk wel bi ya luɔŋ cuɛr.’ ”

¹⁸Wɛt kɛnɛ acɪ kɔc kɔk Nhialic ku kɔc piɔɔc lɔɔŋ piŋ ku wickɛ dhɛl nɛk kek ye. Ku keek aake cɪ riɔɔc Jethu rin cɪ kɔc ɛbɛn puɔth miet piɔɔcde yic.

¹⁹Nawɛn la thei bɛn, ke Jethu kek atuɔɔcke jiɛl geeu.

Atuuc Jethu aacɪ tim wɔar tiŋ ke cɪ riau

(Mt 21:20-22)

²⁰Nayɔn nhiɔk dɛɛt, tɛwɛn kuɛny kek dhɛl yic, ke ke tiŋ tim cɪt ŋaap wɔar cɪ Jethu wak ke cɪ riau. ²¹Go Piɛr kɛwɔar cɪ Jethu lueel tak ku lueel, “Raan piɔɔc tiŋ tim wɔar ca wak acɪ riau.”

²²Go Jethu bɛɛr, “Gamkɛ Nhialic. ²³Wek alɛk yic, na le raan yɔɔk gɔn kɛnɛ, cuat rot wiir, ku cɪ diu ku gem lɔn bi kɛ cɪ lueel rot looi, ka tiŋ rot.”

²⁴Kɛya, alɛk we, kuat kɛ thiɛc tɛ rɔɔk yin, gam lɔn bi yin ye yɔk, ku kɛ wic aba yɔk. ²⁵Ku tɛ rɔɔk yin, ke yi pɛl wɛt piny tɛnɛ raan dɛt, rin bi Nhialic

adumuḥmku päl piny aya. [26 Na cīi wēt ye päl piny tēnē kōc kōk, ke Nhialic acīi awācdu päl piny.”]

Bāny Itharel aa riel Jethu yḥḥ yic

(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

27 Gokē ben dhuk Jeruthalem, ku tēwēn cieth Jethu kal luaḥ Nhialic yic, ke bānydīt kāk Nhialic ku kōc piōōc ē löōḥ ku jōl aa kōcdīt baai, bḥ tēnē ye. 28 Ku thiēckē ēlā, “Ee yīn ye riel ḡō tḥ yīguḥp ye yīn luui kēlā? Ku yeḡa yīk yī ē riel kēnē ba keek aa looi?”

29 Go Jethu bēēr tēnē ke, “Wek aba thiēēc wēt kēnē aya, na bēēr kē, ke wek aba lēk raan cā yīēk riel ye ḡen kākḡā looi.” 30 Lēkkē ḡa, “Joon raan kōc muḥc nhīim, yōk riel yen kōc gām lökwēi tēnē Nhialic, aye rielde ē rot?”

31 Gokē guēēk yic kamken ku luelkē, “Na luelku, ‘Ke yōk tēnē Nhialic,’ Ka thiēc, ‘Aye ḡō kēc wek wētde gam?’” 32 Ku na luelku, ‘Ke rielde ē rot,’ ke yōk aa jōny keek rin cī raan ēbēn ye gam.” 33 Gokē dhuōk Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lēk ke, “Na ye kēya, ke wek aacā lēk riel ye ḡen kākḡā looi.”

Jethu acī jam ē waal bī rēēc bāny nyuḥḥ

(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

12 1 Nawēn ke Jethu jam waal tēnē kōc man ye ēlā, “Monytui ēcī dom looi ku cum yic tiim ē luōk ku rōk. Ku looi tēn ye mīth tim guōr thiin bīk ya mōu. Ku wec kāt piny. Ku jōl dom riōp yic kōc kōk, ku le keny wun dēt.” 2 Nawēn le tē cī tiim luōk thōḥḡ, ke tooc aluḥnyde tēnē ke bīk la gām abākke. 3 Gokē alony ḡom ku thatkē ku copkē ciēēn yecin. 4 Go raan la dom alony dēt ben tooc, gokē yup nhom, ku baḡkē apei. 5 Go alony dēt ben tooc, gokē nōk, ku jōlkē aloony kōk aa that ku nākḡē aloony kōk. 6 Ku ē manhde yen ēcī jal dōḡ bī ben tooc. Go jāl tooc ku luel, ‘Aḡiēc abīk la theek,’ 7 Go kōc awēn cī riōp dom yic luel ē kamken, ‘Kēnē ē manh raan la dom, bī kḡḡ lōk thōn aköldā. Bāk nākku ku kākḡā aabī dōḡ kek ḡo!’ 8 Gokē ḡom ku nākḡē ku cuetkē guāpde wei.”

9 Ku jōl Jethu ke thiēēc, “Yeḡō bī raan la dom looi? Abī bēn ku nēk kōc awēn cī riōp dom yic. Ku riōp dom yic kōc kōk. 10 Kēckē wēt cī ḡōt athōr theer wēl Nhialic yic kēnē kaḡ kuen?”

‘Mēn wāār yen cī atēēt kuc, yen acī bēn a mēn ril apei.

11 Kēnē ē ye luoi Bēny,

ayeku tiḡ ke path ku dhēēḡ yonyīn!’ ”*

12 Go bāny Itharel puḥḥ dak ku wīckē bīk ḡom, rin acīk ḡic lōn jīēem Jethu ē rienken. Ku rin riōc kek kōc juēc tḥ thiin, gokē puḥl ku jīēlkē.

Jethu awīc bī wēēḡ wēt ajuēr

(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

13 Go kōc ke man Jethu, Parathī kōk, ku kōc Antipāth Yērot tuḥc tēnē ye bīk la wēēḡ, bī wēt rac luel. 14 Ku bīk ku luelkē tēnē ye, “Raan piōōc, aḡicku yīn ē jam yith. Yīn acie diēer kāk ye kōc kōk tak. Ku yīn acie diēḥden ye kuēēc nhom. Ku yīn ē kōc piōōc bīk kāk wīc Nhialic looi dhēl la cōk. Lēk ḡo na ye

täktäkdü, buk ajuër dhiel aa gam, yok kóc Itharel tēnē Cithēr Bēnyṇaknhom, kua cuk bī gām ye?”

¹⁵ Ku Jethu ēci ruēṇyden ṇic, ku bēēr, “Yenjö wic wek ye bāk ṽa deep ē wēt? Bēēikē ē wēnh kēnē ba tiṇ.”

¹⁶ Gokē jal yiēk wēēth. Goke thiēc, “Ye nhom ṇa, ku ye rin ṇa kākā cī gieet wēēth kōu?” Gokē bēēr, “Aa kāk Cithēr Bēnyṇaknhom.” ¹⁷ Go Jethu lēk ke, “Gāmkē Cithēr Bēnyṇaknhom kēde, ku gāmkē Nhialic kēde.”

Gokē puōth dak rin cī Jethu ruēṇyden ṇic.

Nhialic abī kóc cī thou cōl aa ben pīr

(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

¹⁸ Nawēn ke kóc kōk akut Thaduthī. Akut cīi ye ye gam lōn bī Nhialic kóc cī thou ben cōl apīr, bō tēnē Jethu ku thiēcē ēlā, * ¹⁹ “Raana piōōc, Mothith acī lōṇ gōt ēlā tēnē ṽo, ‘Na thou wāmēnh ē raan, ku nyiēṇ tik piny ke cīn mīth, ke wāmēnh koor ala yōt tik bī mīth dhiēēth yōn mēnhē.’” ²⁰ Na thōōṅku lōn tō mīth tik thīn kadhorou. Ku thiēc wēn dīt ku thou ke cīn mīth. ²¹ Go wēn buōth ye la yōt tik ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēēth. Ku loi kēnē rot aya tēnē mēnh ye kek diāk. ²² Ku looi rot kēya tēnē wāmāthakēn kōk, keek ēbēn kadhorou acīn mīth cik nyāāṇ piny. ²³ Ku lek tueṇ ku thiēcē, tē le kóc cī thou rōt jōt akōldā, bī ṽa tiṇ ṇa rin cī yen rēēr ke ke ēbēn kadhorou?”

²⁴ Go Jethu bēēr, “Wek aa kóc ril nhīim cīn kē ṇieckē, rin cīi wek wēl cī gōt athōr theēr wēl Nhialic yic ye gam. Ku acāk ye gam aya lōn bī Nhialic kē ye lueel ka bī looi, lēu bī looi. ²⁵ Rin tē le kóc cī thou rōt jōt, aacīi bī thiēcē ku aacīi bī thiaak, aabī rēēr kecīt atuuc nhial. ²⁶ Ku na ye rin wēt bī kóc cī thou rōt jōt, ke we kēc athōr cī Mothith gōt kuen rin bun dēp, tēwāār cī Nhialic jam tēnē ye ēlā, ‘Yen ē Nhialic Abaram, ku Ithāk ku Jakop.’” ²⁷ Kóc cī thou ke ṇic Nhialic aa pīr alanden. Yeen ee Nhialic kóc pīr, ku kóc cī thou aya. Acāk wuōōc!”

Lōṇ ril lēu bī theek kam ē lōōṇ

(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)

²⁸ Raan piōōc lōōṇ kóc Itharel ē tō thīn tēwēn teer Jethu wēl kek Thaduthī. Na le tiṇ ke Jethu ye wēlken ṇieac bēēr, go bēn tēnē ye ku thiēc, “Ye lōṇ nen yen ril apeī kam lōōṇ?”*

²⁹ Go Jethu bēēr, lōṇ ril akīn, “Pieṇkē kóc Itharel, Bānyda ē Nhialic ku ee tōk. ³⁰ Nhiar Bēny, Nhialicdu puōu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhiamdu ēbēn, ku riēldu ēbēn.” ³¹ Lōṇ dēt ril ye kek rou akīn, yīn adhil raan dēt nhiaar cīmēn nhieēr yīn rot. Acīn lōṇ dēt ril apeī wār ē lōōṇkā karou.”*

³² Go raan piōōc ē lōōṇ lueel tēnē Jethu, “Ee yic raan piōōc cīt tē ca luēl ye, acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk.” ³³ Ku raan adhil Nhialic nhiaar piānde ēbēn, ku nhiamde ēbēn, ku riēlde ēbēn. Ku adhil raan dēt nhiaar cīmēn nhieēr yen rot. Lōōṇkā karou kek adhil ē theek, tēn tē bī Nhialic nāk ṽok ku dor ē yīik nhīim.”*

³⁴ Wēn tiṇ Jethu ye ke cī bēēr apath, go lēk ye, “Yīn acī mec kek bāāny Nhialic.” Ku tēēn acīn raan kam kóc man Jethu cie ben thiēc.

* 12:18Luci 23:8 * 12:19L.rou 25:5 * 12:26B.bei 3:6 * 12:28-34Lk 10:25-28

* 12:29-30L.rou 6:4-5 * 12:31Leb 19:18 * 12:32L.rou 4:35 * 12:33Yoth 6:6

Jethu acī kəc piöcc lön yen raan ë tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)

³⁵Tëwën piöcc Jethu luaj Nhialic, ke lueel, “Añieckë lön ye kəc piöcc ë lööñ kəc Itharel ye lueel lön Raan cī ləc ku dəc, abī ya raan dhiëñh Debit?”

³⁶Debit guşp ëcī Wëi Nhialic yşşk bī lueel ëlä,

‘Acī Nhialic lueel tənë Bānydië, “Nyuc ë tən kōñdiën cuëc,
yët tē bī yən kəc aterdu dhuşk ciëñh yicók.” ’”

³⁷“Ye kädë ye Raan cī ləc ku dəc manh Debit, ku yeen aye Debit cəɔl ‘Bānydië?’ ”

Jethu alëk kəc bīk röt tiit kəc gët lööñ Itharel

(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

Ku kəc juëc awën cī wët Jethu piñ aacī puşth miët. ³⁸Tëwën piöcc yen ke ke lueel, “Tietkë röt, ku duşkkë kəc piöcc lööñ kəc Itharel ye kiëët. Kəc cath kek alëthken dīt bār, röt teem yōñ yəɔc yiic bī ke aa muşşth athëëk. ³⁹Ayekë nhiaar bīk nyuc tueñ thöc kəcđit tən amat, ku yōñ path aköl yai, ⁴⁰ku keek aa kāk lëër tuşşr nyīn, ku röökkë apei bīk kəc wëñ lön puşth kek. Kəckä, aabī tēm awuşcdīt tet apei!”

Ajuër lëër

(Lk 21:1-4)

⁴¹Tëwën cī Jethu nyuc tē ye wëu juaar thīn luaj Nhialic, ke döt kəc juëc wëu cuat kënë ajuër yic. Ku kəc juëc ajiëc aake cī wëu juëc ya tääu thīn. ⁴²Nawën ke lëër anāj bō ku cuët wëu reen lik thīn. ⁴³Go Jethu lueel tənë kocken ye buəth ëlä, “Wek alëk yic, lëër kënë acī Nhialic kēden cī juaar nhiaar tənë kəc kək ëbën. ⁴⁴Rin keek aa cīk juaar wëuken juëc yiic, ku yen anājë, acī kënë bī yen pīr dhuəl thīn ëbën.”

Luaj Nhialic Jeruthalem abī thuør piny

(Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

13 ¹Tëwën jiël Jethu luaj Nhialic, ke lueel raanden tōñ ye buəth tənë ye, “Raan piöcc, tiñ, ye luandīt dhëññ nō kënë!”

²Go Jethu bëër, “Yöötđit dhëñ ye tiñkä, aabī thuør piny ëbën, ka cīn aləl tōñ bī kőc aləl dët nom.”

Acī Jethu lëk atuşşcke lön bī ke maan

(Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

³Tëwën rëër Jethu gōn Olip nom, ke cī yenhom wël luaj ë Nhialic, ke thiëc Pīter ku Jemith ku Joon ku Andria wën rëër kek ë röt. ⁴“Lëk yə, ye nen bī kënë rot looi? Ku yeñō bī ye nyuəth lön cī tən bī kākä röt looi thişk?”

⁵Go Jethu lëk ke, “Tiëërkë nhīim ku duşkkë röt cəl aduñ. ⁶Kəc juëc aabī bën ë riëñkië, ku ye ñek lueel, ‘Ke yən Raan cī ləc ku dəc,’ ku aabī kəc juëc duşñ. ⁷Tē tiñ wek təɔñ ke loi röt aköldä, bī dhiëeth ayi kəc wuşn tők röt nök, ke duşkkë diëer, kākä adhīl röt looi. Ku käreç kək

aabī rōt looi aya, ku acie lōn cī thōk ē piny bēn. ⁸Rin kōc paan tōk aabī kenhīim tuōōm ku thērķē, ku wuōt aabī thōr kamken. Ayiēkyiēēk piny juēc aabī rōt looi bēēi juēc yiic. Ku cōṇḍit apeī abī tōu thīn. Kākkā kek aa kāk tueṇ.”

⁹⁻¹⁰Ku lēk Jethu atuōōcke, “Wēt Nhialic abī kaṇ lēk kōc ē pinyinhom ēbēn, ke thōk ē piny kēc bēn. Muōkkē wenhīim bāk puōth riel kārec bī we yōk yiic. Wek aabī kōōc bāny nhīim ē rienkiē bāk ke lēk Wēt Puōth Yam. ¹¹Ku tē dōm we ku yēth we luk yic, duōkkē diēer tē bī wek la jieem thīn. Lak tueṇ ke we piōōc wētdiē pinyinhom ēbēn rin acie wek jam, ee Wēi Nhialic.” ¹²Ku ben Jethu lueel, “Raan kek wāmēnh aabī rōt aa gaany bīk rōt cōl anāk. Ku wārken mīth aabī miēthken luōm, ku mīth aabī kōc ke dhiēth ke luōm bī ke cōl aa nāk aya. ¹³Kōc ēbēn aabī we maan rienkiē. Ku raan bī ye puōu deet agut tē bī yen thou, abī pīr akōlriēēc ēbēn.”*

Kēreec bī rot looi tēnē kōc Jeruthalem

(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

¹⁴Pieṇķē alēk we aya, “Ala akōl bī wek kērac apeī tiṇ. (Raan kuēn adhīl wēt kēnē deet yic.) Na rēēr Judia ku tiṇ ē kēnē, ke yīn adhīl riṇ gat nhīim roor ba la thiaan.”

¹⁵⁻¹⁶“Ku raan tō dom yic aciī ben dhuk baai bā alanhde la lōōm. Ku raan rēēr ayeer, aciī ben la yōt bī la guik kē nyiēēi. ¹⁷Diāār liec ku diāār muk mīthkor aabī gum apeidit ye nīnkā. ¹⁸Rōōkkē bī rōt cī loi wiir yic rut. ¹⁹Kōc aabī gum apeī ye nīnkā, gum kēc kē kaṇ yōk tēwāār cek Nhialic kōc agut cīt ēmēn. Ku aciī rot bī ben looi. ²⁰Na kēc Bēny looi bī nīnkā cōl alik, ṇuōt acīn raan cī pīr. Ku rin kōcken cī kuany, aciī nīn cōl alik.

²¹“Wek alēk kēnē, ‘Na le raan yōōk we tiēṇķē Raan cī lōc ku dōc kīn,’ tēdē ke lueel, ‘Tiēṇķē yen akan!’ Ke duōkkē gam. ²²Rin kōc juēc abī bēn ku lueel ṇek, ee yēn Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt ē yēn raan kāk Nhialic tiṇ, ku looi kāril apeī kōc gōi. Ku mārķē kōc kōk cī Nhialic kuany, tē lēu kek ye. ²³Tietķē rōt, kēriēēc ēbēn alēk we ēmēn bāk wenhīim tiit kāk bī bēn!

Akōl bī Manh Raan bēn

(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

²⁴“Awiēc ku bāk ṇic aya, ye nīnkā, tē cī kōc jal gum apeī, akōl abī kum nyin bī piny cuol, ku pēēi aciī bī ruēl. ²⁵Kuēl aabī rōt yāāk ku lōōnykē. ²⁶Ku Manh Raan abī tiṇ ke bō pial yiic kek diik ku riēldīt apeī. ²⁷Ku yēn abā atuuc nhial tooc bīk kōcken cī lōc kuōōt yiic pinyinhom ēbēn.

²⁸“Ṇieckē ē kēnē tim cīt ṇaap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr aciī thiōk. ²⁹Kēya, tē tiṇ wek kākkā ke loi rōt, ke ṇieckē lōn cī yen thiōk apeī. ³⁰Alēk we, wek aaciī bī mār tē cōk kākkā rōt looi. ³¹Nhial ku piny aabī liu, ku wētdiē aciī bī kaṇ mār.

* 13:9-11Mt 10:17-20; Lk 12:11-12 * 13:13Mt 10:22 * 13:14Dan 9:27; 11:31; 12:11

* 13:15-16Lk 17:31 * 13:19Dan 12:1; Ny 7:14 * 13:24Ith 13:10; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15;

Ny 6:12 * 13:25Ith 34:4; Juel 2:10; Ny 6:13 * 13:26Dan 7:13; Ny 1:7

Rëer yî cî rot guir

(Mt 24:36-44)

³² “Acin raan ñic aköl bi kakkä röt looi. Na cök atuuc nhial, ayi Wënde, ka cik ñic, ë Wä rot yen añic ye.” ³³ Rëerkë we cî röt guir rin wek akuc aköl bi kënë rot looi. ³⁴ Kënë, acit kënë rot looi tënë raan la keny, ku nyiëñ aluɔɔ-nyke baai, ñek ke luɔide. Ku lëk raan cî nyiääñ baai thok bi rëer ke tit akö-laköl.” ³⁵ Këya, wek adhil rëer we tit aya, rin acäk ñic yen tẽ bi Bánydun bën thîn, lɔn bi yen bën thëi, ku lɔn bi yen bën wëer ciel yic, ku lɔn yen dhiën thɔn ajith, ku lɔn yen nhiäknhiäk ë rial. ³⁶ Na guɔ bën, ke we cä yök we nin. ³⁷ Kë ya lëk we, alëk kɔc ëbën. Rëerkë we tit, ke we tir nhïim!”

Amat nêk Jethu

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

14 ¹ Nin karou Yan Ayum cîn yic luɔu nhom tueñ, kɔcɔdɔt kāk Nhialic ku kɔc piöc lööñ aake wic tẽ bi kek Jethu deep thîn, bik dɔm ke kuc ku näkkë.” ² Ku luelkë, “Acuk dɔm aköl yai, yok aabi tiit bi kɔc juëc kañ jäl, rin na dɔmku ku näkku, ke kɔc ñoot yai yic, tẽdë ke kɔc juëc aa thär kek yo.”

Maria aci tẽ theek yen Jethu thîn nyuɔɔth

(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

³ Ku tẽwën rëer Jethu Bethani pan raan atuet cɔl Thaimon, tẽwën mïth yen, ke tik bö kek tɔny koor cî cuëc ë tiom ril la yic miök ñir cɔl naar, ye ɔɔc wëu juëc apei. Ku kuem thok ku luuñ miök Jethu nhom ëbën.” ⁴ Go kɔc kök ke rëer thîn puɔth dak ku jieemkë kamken. “Yeñö tuuk yen miök ñir? ⁵ Miök ñir kënë ñuɔt aci ɔaac wëu juëc wär wëu ye dɔm raan ë ruɔñ tök, ku yik wëu kɔc ñöñ.” Ku nyienykë tik apei.

⁶ Go Jethu lueel, “Pälkë, yeñö nyieeny wek ye? Aci këpath looi tënë ɔa. ⁷ Rin kɔc ñöñ aabi rëer kek we akölaköl. Ku na wiëckë bāk ke kony ka luɔikë. Ku ɔen acii bi rëer kek we akölaköl.” ⁸ Tiñ kënë, aci kē lëu bi looi tënë ɔa looi. Aci bën bā bën tɔc bi guäpdie guir bi jal thiök. ⁹ Wek alëk yic, kuat tẽ bi Wët Puoth Yam piɔc thîn pinyinhom, kē cî tiñ kënë looi, abi ya lueel bi ye a tak.”

Judath aci Jethu ɔaac

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Nawën ke Judath, raan tɔñ atuuc kathiäär ku rou, la tënë kɔcɔdɔt kāk Nhialic bi Jethu la luɔm tënë ke. ¹¹ Gokë puɔth miet apei wën piñ kek wëtde, ku thonkë lɔn bi kek ye gām wëu juëc. Ku jɔl tẽ bi yen Jethu dɔm thîn wic.

Jethu aci miëth yai cam kek atuɔɔcke

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹² Nawën aköl tueñ Yandit Ayum cîn yic luɔu, nêk amël rin yai, ke Jethu thiëc kocken ye buɔth ëlä, “Ye tēnen wic yin ɔo buk miëth yai la guir thîn?”

* 13:32Mt 24:36 * 13:34Lk 12:36-38 * 14:1B.bei 12:1-27 * 14:3Lk 7:37-38

* 14:7L.rou 15:11

¹³Go Jethu kacken ye bucoth tooc karou ku lëk ke, “Lak geeu Jeruthalem, ku wek abî rôm kek raan yëc tööny piu, biaathkë, ¹⁴pan le yen thîn, ku lëkkë raan la baai. Aye Raan piöoc lueel, ‘Ye yôn nen bî yen miëth yai cam thîn yok kackiën ya bucoth?’ ¹⁵Ku abî we nyuöth yôn nhial lääu yic cî guir yic. Guierkë miëthda ë tēn.”

¹⁶Go koc ye bucoth jâl ku lek geeu Jeruthalem, ku yökkë keriëc ëbën cît tēwën cî Jethu ye lëk ke thîn. Ku jolkë miëth yai guir.

¹⁷Nawën la thëi bën, ke Jethu bô kek atuöcke thiäär ku rou. ¹⁸Tēwën mîth kek, ke lueel Jethu, “Wek alëk yic, raan tök kamkun abä luom ku ë raan mîth kek ya.”

¹⁹Gokë puöth riääk ku jolkë gäi ku thiëkkë tök-tök, “Makei! Ye yic? Ye yen?” Ku riëkkë puöth apeî.

²⁰Go Jethu bëer, “Ee raan tök kamkun wathiäär ku rou, raan yecin rek aduök yic kek ya. ²¹Ee yic, Manh Raan abî nök cît tē cî gât ye rienke athör theer wël Nhialic yiic. Ku raan bî ye luom abî gum apeî. Ku ajuëën tēnë ye diët kēc cak dhiëeth.”

Guirku röt apath buk guöp Bëny rôm

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

²²Tēwën mîth kek, ke Jethu lôm ayup ku döc, ku beny yic ku gëm ke ku lueel, “Lömkë kënë, ku camkë, kënë ee guäpdie.”

²³Ku lööm aduñ cî thiäj muñ abiëc, ku leec Nhialic ku gëm ke, ku dëkkë thîn ëbën, ²⁴ku lueel tēnë ke, “Kënë ë riemdië, riem ë döör kek Nhialic, bî kuër rin koc ëbën.” ²⁵Alëk we, yen aciî bî ben dek muñ abiëc pinyhom tēn kek we, yet aköl bî yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

²⁶Nawën cîk jâl thök ke ket waak, ku lek gon Olip cök.

Jethu aci kē bî Piter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

²⁷Ku lueel Jethu tēnë ke, “Wek kackië, wek aabi kat ya cimen këwäär cî göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Yen abä abiöök col anak ku amël abî weer.’”

²⁸Ku tē cî yen jot rañ yic, ke yen abî kañ la Galilia ba we la tiit thîn.”

²⁹Go Piter lueel tēnë ye, “Yen aciî bî kat tē cök koc ëbën kat!”

³⁰Go Jethu lueel tēnë ye, “Alëk yî, ë wëer kënë, ke thon ajith kēc kiu rou, yin abä jai arak diäk.”

³¹Go Piter dhuök ye, “Na cök ya nök kek yî, ke yin acä bî kañ jai.” Ku lueel atuuc kök ëbën këya.

Jethu aröök ke ñic lon bî ye nök

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³²Nawën ke Jethu kek kacken ye bucoth la tē ye col Jethemani, ku lueel tēnë ke, “Nyuöckë tēn ku yiënkë, yen ala röök.” ³³Ku cöl Piter ku Jemith ku Joon bîk la kek ye. Ku jöl rëer ke nök atiëel, ku dhiëu apeî yepuö. ³⁴Ku lueel tēnë ke, “Yen adhiau puö apeî, ee thou guöp. Rëërkë tēn ku yiënkë.”

³⁵Ku le tueñ tēthin-nyoot, ku rëëny rot piny ku röök ëlä, “Na lëu rot, ke këreec tit ya aciî bö.” ³⁶Ku lueel, “Wä, yin ë keriëc ëbën lëu, nyaai ë këreec kënë tēnë ya. Ku acie wët piändië ë wët piändu.”

³⁷Nawën ke dhuk tènë ke ku yökke ke nïn.

Go lueel tènë Pïter, “Thaimon, nienkë? Cäk yiën tēthin-nyɔɔt?” ³⁸Ku lueel tènë ke, “Yiënkë ku rōökkë bī we cīi them jakrec. Puɔu ɛ gam ku guɔp acin riel.”

³⁹Ku ben jāl ku le rōök cīmën awën. ⁴⁰Go ben dhuk tènë ke, ku ben ke yök ke nin, rin cī nïn ke göök apei. Ku muumkë nhīim kē bīk lēk ye, rin cī kek gup riššc.

⁴¹Nawën dhuk tènë ke kën ye kek diäk, ke thiëec ke, “Ŋot we nin! Lääŋkë? Ŋieckë lɔn cī tēn nïn thök, tiëŋkë Manh Raan aci luɔm kɔc rec. Ēmën, tē bī ye jāl thōn kɔc rec aci yēët. ⁴²Raan cā luɔm aci bën. Jatkë röt, lokku buk röm.”

Jethu aci dɔm

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴³Tēwën ŋot jɛɛm yen, ke Judath raan ye kek thiäär ku rou bō ke cath kek kɔc juēc muk paal ku atuel, ke cī kɔcdit kāk Nhialic, ku kɔc gāt lööŋ, ku kɔcdit baai tooc. ⁴⁴Ku Judath ɛci kɔc awën cath kek ye, lēk tē bī kek raan wickë bīk bën dɔm ŋieɛ thīn, ɛlä, “Raan ba muōth ku ciɛɛm yen ɛ raan wiëckë, damkë ku kuathkë ku tietkë röt ɛ kacke apath.”

⁴⁵Kaam wën yēët Judath, ke la tènë Jethu nyin yic ku lueel, “Bëny.” Ku mušōth ke ciim. ⁴⁶Gökë dɔm ku derkë. ⁴⁷Go raan tōk kam kɔc ye buɔɔth wën kääc thīn palde miëët bei ku tōk alony lui pan raandit kāk Nhialic yic abi tɛɛm wei ⁴⁸Go Jethu ke thiëec, “Cäk bën we muk atuel ku paal bāk ya bën dɔm. Cäk tak lɔn ye yēn raan kɔc rum? ⁴⁹Yen ɛ rēer ke we akōlakōl ya piššc luəŋ Nhialic, ku wek aa kēc ya dɔm. Ku kënë aci rot looi ɛ rin bī kē cī gōt athōr theer wël Nhialic yiic yenhom tieŋ.”*

⁵⁰Ku jəl kɔcken ye buɔɔth nyääŋ piny ku ketkë. ⁵¹Ku riënythii dēt ceŋ alanh acuat ɛ buɔth Jethu. Nawën wic kɔc awën kuath Jethu bīk dɔm, ⁵²ke nyiëŋ alath kecin ku ket kecin kē ceŋ.

Jethu aci yāth luəŋ bāny Itharel yic

(Mt 26:5-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵³Ku jōlkë Jethu yāth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic ku kɔc piöoc lööŋ, ku kɔcdit baai kenhīim mat thīn. ⁵⁴Ku Pïter ɛ biōth ke mec kɔc cök ciëen agut tē yeet yen luk yic. Ku nyuuc bī yōc aya tēwën yōc kɔc bāny tiit thīn. ⁵⁵Bāny kāk Nhialic aake cī nyuc bīk Jethu wic guɔp awuɔc cī looi, rin bī kek ye tēm thou, ku acin awuɔc cik yök. ⁵⁶Kɔc juēc aake cī Jethu luɔm ɛ lueth ku wëlken akēc röm.

⁵⁷Nawën ke kɔc kōk jōt röt, ku lueelkë luenh kënë Jethu guɔp. ⁵⁸Acuk pin ke lueel, “Yen abi luəŋ Nhialic cī raan looi kënë thuōr piny, ku na ye akōl ye nin diäk, ke yēn abi dēt buth nyiende, ke cie kënë ɛ looi raan.”* ⁵⁹Agut ke aya aa kēc wëlken röm.

⁶⁰Go Kaipa rot jōt kenhīim ku thiëec Jethu, “Cīn kē dhuk nhom wël cī lueel yiguɔpkä yiic?”

⁶¹Go Jethu biet ku cīi jam. Go Kaipa ben thiëec, “Ye yök yīpuɔu ye yīn Raan cī lɔc ku dɔc, Manh Nhialic yeku door?”

⁶²Go Jethu bëër, “Ee ɣen, ku wek aabi Manh Raan tiŋ ke cī nyuc cuëny Nhialic ɳic kãŋ looi ëbën, ku bīi ke pial nhial.”*

⁶³Go Kaipa aläthke ret yiic yeköu ku lueel, “Yeŋö ɳot wicku kɔc kök bī ben jam kãk cī looi. ⁶⁴Wek aci tē tɔɔn yen Nhialic thīn piŋ. Yeŋö yen wëtdun?” Gokë mat yic kedhie bī dhieł nök.*

⁶⁵Ku jɔl kɔc kök Jethu aa ɳuööt. Ku derkë nyin ku guutkë kecin ku yöökkë, “Meek raan yī gut.” Ku dɔm apuruuk ku biëkkë.

Piter ajei Jethu

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷Tëwën rëer Piter piiny ke ɣöc mac, ke nyan lui pan Kaipa bö. Ku tëwën tiŋ yen Piter, ke döt apeɪ ku lueel, “Yīin aya, yīn yī rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁶⁸Go jai, ku lueel, “Yen aci raandun ye lueel ɳic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.” Ku ler ayeer. Ku kaam thiin awën, ke thɔn ajith kiu.

⁶⁹Go nyan awën tiŋ ku ben lëk kɔc kääc thīn, “Mony kënë ë raanden.” ⁷⁰Go Piter ben jai. Ku kaam awën, ke lueel kɔc ke kääc thīn tënë Piter, “Ee yic, yīn ë raanden, rin yīn ee raan Galilia.”

⁷¹Go Piter rot kuëŋ, “Nhialic abä nök tē cīi ɣen yic luel. Yen akuc raan jɛem wek ë rienke.”

⁷²Nyin yic, tëwën ye dhiën ajith yic rou bëëk piny, ke Piter tak këwäär cī Jethu lëk ye, “Tueŋ ke thɔn ajith këc kiu kënë ye kek rou, ke yīn abä jai arak diäk.” Ku wel yenhom wei kɔc yiic ke cī guöŋ yär ku dhiëeu.

Kɔc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

15 ¹Nayɔn nhiäk rial yic, ke kɔcdit kãk Nhialic, ku kɔcdit baai ku kɔc piöoc lööŋ mët tē bik luŋi Jethu. Gokë rek ku kuëthkë tënë bëny Pilato.

²⁻³Kɔc luk aake cī Jethu gaany lɔn cī yen käreɔc apeɪ looi. Go Pilato thiëc, “Ye yīn bënyɳaknhom kɔc Itharel?” Go Jethu bëër, “Ee ɣen, cit tē ca luël ye.”

⁴Go Pilato ben thiëc, “Cīi kãjuëc cī yī gaanykä ye bëër, piŋ kãkkith yeke kuëen yīguöŋp.”

⁵Go Jethu biet ku cīi wët Pilato bëër. Go Pilato gäi.

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39–19:16)

⁶Ruöön ëbën, aköl Yan Ayum cīn yic luɔu, bënyɳaknhom ë raan tök kam kɔc cī mac lony, tē wic kɔc baai ye bī lony. ⁷Ke mony cɔl Barabath ë mac, kek kɔc cī kɔc nök ke thär kek kɔc mac baai. ⁸Go kɔc juëc apeɪ la tënë Pilato, ku thiëckë bī ke luŋi kë ye looi aköl yai. ⁹Go Pilato ke thiëc, “Wiëckë ba Jethu bënyɳaknhom Itharel, lony tënë we?” ¹⁰Ee ɳic lɔn yen tiëel ku män mɛen kɔc luk Jethu, yen aabi kek Jethu tënë ye.

¹¹Ku kɔc ater Jethu aake ye kɔc kuööt thook, bik lëk Pilato bī ya Barabath yen lony. ¹²Go Pilato ke thiëc, “Yeŋö ba looi tënë raan yakë cɔl ke bënyɳaknhom kɔc Itharel?”

¹³Gokë rek yic röldit, “Apiëët tim cī rīiu kōu.”

¹⁴Go Pilato ke bēn thiëc, “Yenjö? Ye awäc nō cī looi?” Gokë bēn rek yic röldit apeī, “Apiëët tim cī rīiu kōu.”

¹⁵Go Pilato Barabath lony rin wic yen koc bīk puōth miet. Ku wēn cī yen apuruuk yōök bīk that ku ṇakkē nhom ē kuōth, ke gēm ke bīk la piäät tim cī rīiu kōu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mt 27:27-31; Jn 19:2-3)

¹⁶Go apuruuk Jethu kuaath aṇeer pan bēny. Ku cōlkē apuruukken cōk bīk rōt māt ke. ¹⁷Ku rukkē alanh mathiāṇ Jethu kōu. Ku jōlkē kēr la kuōth riic yiic ku ṇek kek yenhom. ¹⁸Ku jōlkē aa cōl, ku muōthkē ku buikē, “Mādho bēnyṇaknhom Itharel.” ¹⁹Ku yuupkē nhom wai, ku ṇuutkē guṇp, ku gutkē kenhiol piny bīk nyuōth ciēt leckē. ²⁰Wēn cī kek ye jal bui, ke ke bīi alanh mathiāṇ awēn bei, ku dhukkē alāthke yekōu, ku kuathkē bīk la piäät tim cī rīiu kōu.

Jethu aci piäät tim cī rīiu kōu

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

²¹Tēwēn cī tim cī rīiu Jethu göök kētkēt, ke mony cōl Thaimon, raan pan Thirene, wun Alekdhändēr ku Ruputh, ē bō baai ke kuany dhēl yic ke la geeu. Go apuruuk dōm riel bī tim cī rīiu ket. ²²Ku yeetkē tē cōl Golgotha, ku wētde yic, gōn la ṇueṇ-ṇeṇ cīt apen nhom raan. ²³Ku gēm kē Jethu muōn abiēc cī liäap wāl kec cōl mir bī dek, go kuc ye. ²⁴Gokē jāl piäät tim cī rīiu kōu. Ku cuetkē gek bīk alēth Jethu tek kamken. ²⁵Ee ye tē cīt lunyluny yōk yen ē piëët kek ye tim cī rīiu kōu. ²⁶Ku jōlkē awuōc yekē tak ke cī Jethu looi, gōt nhial tim cī rīiu kōu elä, “BENYṆAKNHOM ITHAREL.” ²⁷⁻²⁸Ku piëëtkē cuēr karou kek Jethu tiim cī rīiu kōōth aya, raan tōk lōṇ cuēc ku raan tōk lōṇ cam.^d

²⁹Ku jōl koc ke ye tēek tēwēn Jethu aa cuiit ku latkē ku luelkē, “Cie yīn wäär ye luel lōn bī yīn luanṇ Nhialic thuōr piny ku buth nīn kadiäk. ³⁰Na ye kēya, yenjö cīi yīn rot kony ku bār piny tim cī rīiu kōu!”

³¹Kēya, ee ye kōcken ater bui ku luelkē kamken. “Ee koc kōk kony ku cīi rot kony. ³²Raan cī lōc ku dōc cī Nhialic nhiaar ku yīk riel, cī rot looi bī ya bānyda, jōl bēn piny tim cī rīiu kōu emēn, buk jāl tīṇ ku gamku!” Ku aci koc awēn cī piäät tiim kōōth cīmēnde aa bui ku lēëtkē aya.

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

³³Nawēn akōl ciēl yic ke muōth loi rot yet täāṇ akōl pan awēn, ³⁴Nawēn täāṇ akōl, ke Jethu cōt rōl dīt, “Eloi, Eloi, lama thabakthani?” Ku wētde yic, “Nhialicdiē, Nhialicdiē, yenjö pēl yīn ya wei?”

* 15:21Rom 16:13 * 15:24Wk 22:18 d 15:27Athör kōk theēr wēl Nhialic aa 15:28 mat thīn elä, “Yeen aci nōk cīmēn koc käreē looi.” Aci yenhom tieṇ. * 15:29Wk 22:7; 109:25; Mk 14:58; Jn 2:19 * 15:34Wk 22:1

³⁵Nawën piŋ kɔc kɔk ke kääc thîn, ke luelkë, “Pieŋkë aɔl Elija.” ³⁶Go raan tɔk kat ku lut alath muŋn wac yic. Ku tɛ̃u wai thok ku ɣɔɔk Jethu thok, ku lueel, “Titku buk tiŋ lɔn bi Elija bën bi bën bë̃i bei tim ci rîiü kôl!”*

³⁷Ku jɔl Jethu keŋ apei, ku thou.

³⁸Ku kaam wën ka alanh ye gë̃ŋ, bi luŋ Nhialic tek yic alɔŋthîn reet yic ë rou, ɔɔk nhial yeet piny.* ³⁹Go bë̃ny apuruuk tɔ thîn lueel wën tiŋ yen tɛ̃ ci Jethu thou thîn, “Mony kënë ë ye Manh Nhialic alanden!”

⁴⁰⁻⁴¹Diäär aake tɔ thîn, ku keek aake daai tēmec. Wäär rë̃r Jethu Galilia, ee ye diäärkä buɔɔth bik mieth aa looi tënë ye. Ku diäär juëc kɔk ke cath kek ye, wäär le yen Jeruthalem aake tɔ thîn aya. Kam ë diäärkä Maria Magdalena, ku Thalome, ku Maria man Jemith thii kek Jothep aake tɔ thîn.*

Jethu aci thišk

(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁴²⁻⁴³Wën col piny, bi aköl cii kɔc Itharel ye luui guɔ bën, ke Jothep raan gen Arimatheo bö. Ku ë ye raan kɔcɔt luŋ Itharel, ku yeen aya ëci Wët Puɔth Yam gam. Nawën le tiŋ lɔn ci Jethu thou, ke riil yenyin ku ler tënë Pilato, ku thiëc guɔp Jethu bi la thišk. ⁴⁴Go Pilato gäi lɔn nadë ke Jethu ci guɔ thou. Ku cɔl bë̃ny apuruuk ku thiëc lɔn ci Jethu guɔ thou ayic. ⁴⁵Nawën piŋ tënë bë̃ny apuruuk lɔn ci Jethu thou, go guäpde puɔl bi Jothep nyaai. ⁴⁶Go Jothep kɔc tooc bik alanh yer la ɣɔɔc, ku biŋ guɔp Jethu piny tim kôu, ku der alanh awën. Ku tɛ̃u raŋ ci wec kuur yic. Ku lɔɔr alɛl dittet raŋ thok. ⁴⁷Maria Magdalena ku Maria man Jothep aake daai, ku tiŋkë tɛ̃ ci ye thišk thîn.

Jethu aci rot jɔt raŋ yic

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

16 ¹Nayɔn thë̃i aköl cii kɔc Itharel ye luui, ke Maria Magdalena ku Thalome ku Maria man Jemith la miök ŋir ɣɔɔc bi kek guɔp Jethu la tɔc.

²Nayɔn nhiäk rial, aköl Nhialic, abɔ aköl nyin ke la raŋ nhom. ³Wën ŋoot kek dhël yic, aake röt thiëc, “Yeŋa ba aleldit tɔ raŋ thok la laar wei?”

⁴Nawën jɔtkë kenyin ke tiŋ alɛl ke ci laar wei. ⁵Gokë la raŋ yic, ku tiŋkë riënythii ë kõŋ cuëc ke rë̃r ke ceŋ alanh yer. Gokë gäi apei.

⁶Go lueel, “Duškë gë̃i, aŋiec wek awic Jethu raan gen Nadharet wäär ci piäat tim ci rîiü kôu. Aliu ë tən, aci rot jɔt. Tiëŋkë tɛ̃wäär ci kek ye täau thîn. ⁷Lakkë ku lëkkë kocken ye buɔɔth ku Piter, lɔn yen Jethu aci la Galilia. Abäk la yök thîn cimën wäär ci yen ye lëk we.”*

⁸Gokë la ayeer raŋ yic ku ketkë, ke leth, ke ci gäi. Acin raan cik lëk wët kënë dhël yic, rin ci kek rišc.[

Jethu aci rot nyuɔth Maria Magdalena

(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)

⁹Wën ci Jethu rot jɔt ë raŋ yic ɣɔn nhiäk rial aköl Nhialic, ke kõŋ rot nyuɔth Maria Magdalena wäär ci yen jakrec kadhrou cuɔp wei yeguɔp. ¹⁰Go la ku lëk atuuc Jethu ke rë̃r thuɔu yic ke dhiau, lɔn ci Jethu rot jɔt. ¹¹Nawën piŋkë tënë ye lɔn ci Jethu bën pir, ku aci tiŋ, gokë cii gam.

Jethu aci rot nyuõth kacken ye buoõth karou

(Lk 24:13-35)

¹²Nawën ke Jethu nyuth rot atuõõcke karou ke ci rot waan, tẽwën kueny kek baai yic. Ku cik ñic lon ye yen Jethu. ¹³Gokë dhuk Jeruthalem nyin yic bik kacken la lëk, ku akëc kacken gam.

Jethu aci rot nyuõth kacken ye buoõth thiääär ku tök

(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23)

¹⁴Nawën ke Jethu jol rot nyuõth tënë atuõõcke kathiääär ku tök ke ke mïth. Ku nyieeny ke rin kéc kek gam, ku rin ci kek nhïim riel bik wët koc ci ye tïñ ke ci pïr, cïi gam. ¹⁵Nayon aköl dët ke lëk ke, “Lak pinyinhom ku lëkkë koc ëbën Wët Puoth Yam Nhialic.” ¹⁶Raan bi gam ku yök lökwëi, abi pïr akölrïëc ëbën, ku raan bi jai aci bi kony. ¹⁷Koc ci gam abi yiëk riel kënë, aabi jakrec aa cuop wei ë rienkië, ku aabi jam thok kök. ¹⁸Aabi kecin aa tääu koc tuany nhïim, ku aabi pial. Na cökkë käpieny kuany, ku dekkë käk ë koc luaan, kacïn kë näk ke thïn.”

Jethu aci yäth pan Nhialic

(Lk 24:50-53; Lk 1:9-11)

¹⁹Nawën ci Jethu nin nök ke ke, ke yëth pan Nhialic ku nyuuc kõñ cuëc ë Nhialic.* ²⁰Ku jol atuuc Jethu thiëi pinyinhom ke ke lëk koc. Ku jol kækken jän göi yekë ke looi kenhïim aa tieen, rin tö riel ë Nhialic ke ke.]^e

* 16:15Luci 1:8 * 16:19:9-11 e 16:9-20Athör theer juëc la cök ku koc theer ñic ke Marko 16:9-20 akëc mat thïn.

Wël Jethu cî Luka gôt

Wët nom

Wël Jethu cî Luka gôt, aa Jethu nyuooth lön ë yen raan wäär cî Nhialic lueel ka bî tuööc pinynhom, bî kôc Itharel ku kôc cie kôc Itharel bën luök. Acî Luka gôt lön Jethu acî Wëi Nhialic cöl bî, “Wët Puöth Yam bën nyuöth kôc nön nyin.” Ku wëlkä, aa la yiic kâk wic raan ëbën. Kâk miet puöu aa rëër wël cî Luka gôt yiic aya, cîmën bën Jethu pinynhom, acî lueel thîn cök tuej yiic, ku tẽ thöök wël thîn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyiköl la tuej ë wët kënë, ku juëj bî gam kôc cî gam rot juak la nhial Jethu cök, aacî raan tön kënë gôt aya athör Luoi Atuuc Jethu yic.

Abañ 2 ku 6 (tiñ kâk cî gôt athöör yic bî ciëen) aatö kajuëc yeke yök athör kënë yic ë rot. Cîmën anyikööl diet atuuc nhial, ku këwäär cî abiök Jethu la neem wäär dhiëeth ye. Ku la Jethu luañ Nhialic wäär ë yen dhök. Ku wël waal raan path pan Thamaria ku manh cî mää. Ee wëlkä yiic, ee röök yen acî ber yic bî tæet kôc puöth. Ku Wëi Nhialic, ku kâk cî diäär looi ë luoi Jethu yic, ku pël bî Nhialic adumuööm päl piny.

Kâk tñ thîn

Wët Nom 1:1-4

Dhiëth ku meeth Joon raan kôc muöc nhîim ku jöl a Jethu 1:5–2:52

Luoi Joon raan kôc muöc nhîim 3:1-20

Miöc ë nom ku thëm Jethu 3:21–4:13

Luoi Jethu ëbën pan Galilia 4:14–9:50

Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem 9:51–19:27

Nîn ciëen kadhrou thuunde nom tuej 19:28–23:56

Jön rot ku nyooth rot ku la nhial ë Bëny 24:1-53

1 ¹Tënë Thiöpiluth, cit tẽ ye piëñ ye, acî kôc juëc them bîk kâk cî röt looi kamkua gôt. ²Aacî gët kâk cî kôc cî ke tiñ, ku kôc lui wët Nhialic lëk yô tẽwäär jök kâkkä röt. ³Këya, Bánydië, wën cî yën kâk cî röt looi muk cök tẽwäär jök kek röt, aca tak ba ke gôt apath tënë yî, ⁴rin bî yîn kajuëc cî piööc tënë yî jäl njic lön cîi kek ye lueth.

Atuny Nhialic acî dhiënh Joon lueel

⁵Wäär ye Yërot bënygaknhom pan Judia, raan kâk Nhialic cöl Dhäkaria ë tñ thîn, ku yeen ë ye raan akut kôc kâk Nhialic cöl Abija, ku yeen ë la tinjen cöl Elithabeth, nyen kuat Aron. ⁶Dhäkaria ku Elithabeth aake ye kôc path tënë Nhialic, rin keek aake rëër ke cîn gup awuöc ke thek löön Nhialic. ⁷Ku keek aake cîn mîth rin Elithabeth ëcîi dhiëth, ku keek aake cî dhiöp kedhie aya.

* 1:51Lëk 24:10

⁸Nayon akäl tök, yen ke kuëer kóc akut Dhäkaria bïk luui luaŋ Nhialic, ⁹ke kocken akut cuet gek, go lööny tēnē ye bī ya yen la adōŋ n̄r took ariāk nom luaŋ Nhialic. Go la lueək. ¹⁰Ku tēwēn took yen adök lueək, ke kóc juēc awēn cī guëer aake rōök ayeer.

¹¹Kaam wēn, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kääc lōŋ cuēc ariāk nom tēwēn took yen adōŋ n̄r thīn. ¹²Tēwēn tiŋ Dhäkaria ye, go rišc apei ku muum nom. ¹³Go atuny Nhialic lēk ye, “Dhäkaria! Duk rišc, rōökdu aci Nhialic piŋ, ku ěmēn tiēŋdu Elithabeth abī manh moc yök. Na la dhiēēth, ka bī cōl Joon. ¹⁴Wek aabi puōth miet wedhie wek tiēŋdu tē le ye dhiēēth. Ku kóc juēc aabi puōth miet ke we aya, ¹⁵rin yeen abī ya raan tōŋ ril kam kóc kāk Nhialic tiŋ. Ku yeen aci bī ya dek kuat muōn la yic luu. Ku yeen abī Wēi Nhialic la yeguōp ke cōk ŋoot man yāc, ¹⁶ku yeen abī kóc Itharel cōl adhuk Nhialic Bānyden. ¹⁷Abī kaŋ tuōl tēnē Bēny kek riel thōŋ cīmēn riel Nhialic wāar tō tēnē Elija. Ku Joon abī wārken ě mīth cōl anhiar miēthken. Ku kóc ril nhīim ěmēn cie wēt Nhialic ye piŋ, aabi kenhiim waar. Ku kēya, yen ě tē cī Joon kóc cōl aa guir rōt thīn rin bēn Bānyda.”*

¹⁸Go Dhäkaria lueel tēnē atuny Nhialic ělä, “Ba ŋic kēdē lōn bī kēnē rot looi? Yen aci dhiōp ku tiēŋdiē aci dhiōp aya.”

¹⁹Go atuny Nhialic dhuōk ye, “Ee yen Gabriel, rēer Nhialic löm ku yen aci tooc ba yī bēn lēk wēt puōth kēnē.” ²⁰Rin kēc yīn wēt ca lueel gam, yīn abī rēer yī cie jam, yet tē bī kēnē rot kaŋ looi akōlden bī yen rot looi ke cīt tēde.”

²¹Tēn awēn, kóc aake tit Dhäkaria ke cī gāi kē rēer yen luaŋ Nhialic apei kēlä. ²²Nawēn le bēn bei ke cī jam, gokē ŋic lōn le yen kē cī rot nyuōth ye, tēwēn ye yen nyuuth yecin ku cī jam.

²³Nawēn la nīn luui Dhäkaria luaŋ Nhialic thōk, ke dhuk paande. ²⁴Nawēn ke tiēŋde Elithabeth yök meth, ku jōl rēer baai pēi kadhiēc ke cie la ayeer. ²⁵Ku jōl ya lueel, “Nhialic aci kēnē looi tēnē ya bī piathde nyuōth ya, ku aci kē ye ya dhōl guōp rin cī yen rol jal nyaai!”

Atuny Nhialic aci dhiēnh Jethu lueel

²⁶Tēwēn ye pēi Elithabeth dātem, ke Nhialic tooc atuōnyde Gabriel gen Nadharet tō pan Galilia, ²⁷tēnē nyan bīm cōl Maria, ku ě thiēc mony cōl Jothep, raan dhiēnh Bēnyŋaknom Debit.* ²⁸Go atuny Nhialic bēn tēnē ye ku lueel ělä, “Madho, yīn athiāŋ dhēēŋ Nhialic. Bānyda atō ke yī!”

²⁹Go Maria rišc ku muum nom wēn piŋ yen wēlkā, ku thōōŋ yepuōu kāk tō ě wēt kēnē yic. ³⁰Go atuny Nhialic lueel tēnē ye, “Duk rišc Maria, yīn anhiēr Nhialic. ³¹Yīn abī meth yök, manh moc. Ku na la dhiēēth ka ba cāk ke cōl Jethu.” ³²Abī ya raandit apei Nhialic nom. Ku abī cōl Wēn Nhialic Madhōl. Ku Nhialic Bānyda abī bāāny Debit wundit yiēc ye, ³³ku abī ya bēny pan yī Jakop akōlriēc ěbēn, ku bāānyde aci bī thōk alanden!”*

³⁴Go Maria lueel tēnē atuny Nhialic, “Bī rot looi kēdē. Yen ě nyen bīm kēc thiaak?”

³⁵Go atuny Nhialic bēn lēk ye, “Wēi Nhialic abī lööny yīguōp ku rielde abī bēn yīnom. Manh thīn dhēŋ ba dhiēēth abī cōl Wēn Nhialic. ³⁶Ku dēt akīn

* 1:15Kn 6:3 * 1:17Mal 4:5-6 * 1:19Dan 8:16; 9:21 * 1:27Mt 1:18 * 1:31Mt 1:21

* 1:32-332Tha 7:12, 13, 16; Ith 9:7

aya, molën Elithabeth cǐ dhiop aci meth jăl yök cök a wäär ye ye tiŋ ke ciët cǐ rol. Päike aa dätem ëmën. ³⁷Rin ɲic Nhialic kǎŋ looi ëbën. Acin kě gók ye.”*

³⁸Go Maria lueel, “Yen alony Bányda, abǐ looi tēnē ɣa cǐmën wëtdu.” Go atuny Nhialic jăl.

Maria aci Elithabeth la neem

³⁹Nawën nǐn lik cök, ke Maria lööny dhöl ke cǐn gǎau bǐ la pan yǐ Dhākaria rëër tēthöny pan Judia. ⁴⁰Ku ler pan Dhākaria ku muõth Elithabeth. ⁴¹Kaam wën piŋ Elithabeth Maria ke muõth ye, ke manh liec yen riǎŋ yeyic. Ku go Wëi Nhialic guo lööny yeguõp. ⁴²Ku lueel röldīt tēnē Maria, “Yǐn aye leec diǎär yiic ëbën, ku lec manh yǎnydu. ⁴³Yenõ thieek ɣayic abǐ man Bánydië ɣa bën neem? ⁴⁴Kaam wën piŋ ɣen yǐröl yǐ muõth ɣa, ke manh tō ɣayic mit puõ ku le nyooŋ-nyooŋ. ⁴⁵Yǐn amit guõp rin cǐ yǐn wët Bányda gam, lǎn bǐ wët cǐ lëk yǐ rot tieeŋ!”

Waak Maria

⁴⁶Go Maria lueel,

“Yǐn Bányda yǐn apiaany ɣapuõ, *

⁴⁷ku ɣen aci puõ miët

tēnē Nhialic pǐr ɣen,

⁴⁸rin cǐ yen aluonyden cie kuëëc nom lieec.

Ku akölë le tueŋ,

riëëc ëbën abǎ leec rin cǐ Nhialic ɣen dɔɔc, *

⁴⁹rin cǐ Nhialic Madhöl

kǎdīt looi tēnē ɣen.

Yen aril ku adhëŋ.

⁵⁰Ku yeen alir puõ tēnē kuat raan ëbën,

kuat riöc ë yeen.

⁵¹Nhialic aci kɔc bǎŋ nhiam

thiǎi pinynhom kōŋden ril.

⁵²Ku aci bǎny ril piëk piny thöcken nhǐim,

ku jɔt kɔc cǐi nhiam cie kuëëc nhǐim nhial. *

⁵³Ku ee kɔc ɲōŋ wíc kǎŋ,

yiëk kǎjuëc ku nyiëŋ ajieëk.

⁵⁴Ku aci wëtten cǐ thōn wǎrkuan dīt tieeŋ nom

ku kony aluɔɔnyke, kɔc Itharel.

⁵⁵Cǐmën wäär cǐ yen ye lëk wǎrkuan dīt,

Abaram ku mǐth cǐ lök dhiëëth!”*

⁵⁶Ku jɔl Maria rëër kek Elithabeth tēcīt pēi kadiäk ku dhuk panden.

Joon aci dhiëëth

⁵⁷Nawën ke pēi Elithabeth thök, ku dhiëëth manh moc. ⁵⁸Nawën piŋ kɔc akeu nom ku kɔc ruǎäi ke ye lǎn cǐ Nhialic ye lieec, ke mit puõth apēi.

* 1:37Cäk 18:14 * 1:46-55Tha 2:1-10 * 1:48Tha 1:11 * 1:52Jop 5:11; 12:19

* 1:55Cäk 17:7

⁵⁹Nawën aköl ye nïn bët, ke kəc bö bï meth bën ɲoot. Ku wickë bïk cäk rin wun Dhäkaria.* ⁶⁰Go man kuc ku lueel, “Acɔl Joon.” ⁶¹Gokë lueel tənë ye, “Acin raan ruäai ke we ci cäk ë rinkä.” ⁶²Ku nieukë wun nyin, ku thiëckë tē bï yen meth cäk thïn.

⁶³Go Dhäkaria agen gëtget cɔl ku gët, “Acɔl Joon.” Gokë gäi ëbën. ⁶⁴Ku kaam thiin awën ke go ɲec jam ku leec Nhialic. ⁶⁵Go kəc thiäak ke ke gäi, ku thiëi wëlkä pan Judia yic, ku ye kəc ëbën jam ë ke. ⁶⁶Ku kuat raan ci wëlkä piɲ ë gäi ku lueel, “Manhë, bï jäl yiëndë aköldä?” Rin ë yic, riel Bänyda arëër kek ye.

Waak Dhäkaria

⁶⁷Go Wëi Nhialic lööny Dhäkaria guöp, ku lueel maany ci Nhialic nyuöth ye ëlä,

⁶⁸“Lecku Bëny, Nhialic Itharel! Rin ci yen bën bï kacke bën luök.

⁶⁹Ku cɔl raan pïr ɲo atul yön Debit aluonyde.

⁷⁰Wëtde aci kəc kække tiɲ lueel theër,

⁷¹lɔn bï yen ɲo kony aleikua ku kəc man ɲo.

⁷²Acɪ Nhialic lueel lɔn bï yen wärkuan dīt lieec,
ku muk löɲ ë döör ci yen mäath dɔm ke ke nhom.

⁷³⁻⁷⁴Cimën ci yen mël kuëɲ tənë Abaram wäditda,
ku thɔn lɔn bï yen ɲo kony aleikua,
ɲok aabi këde ya looi ke cïn diëër,

⁷⁵të yer ɲok puöth ku lok cök yenhom akölaköl tē pïir ɲok.

⁷⁶Ku yin manhdie, yin abi ya raan kək Nhialic tiɲ,
yin abi la tueɲ yenhom ba dhöl la guir tənë yeen.*

⁷⁷Ba lëk kəc tē bï kek pïr akölriëc ëbën yök thïn,
të pël adumuöömken piny.

⁷⁸Nhialic alir puö,

ku yen abi raan ciɪ ruel cɔl abö pinyinhom.

⁷⁹Ku yeen abi ruel tənë kəc tö muööth yic,
rëër thou yic, bïk dhöl ye kəc döör ke Nhialic jäl yök.”*

⁸⁰Ku Joon aci jäl dīt ku yik Wëi Nhialic riel dīt. Ku pïir roor tē ci cɛɲ ë rot yet aköl tul yen Itharel nhom.

Jethu aci dhiëth

(Mk 1:18-25)

2 ¹Bënyɲaknhom cɔl Cithër ëci wët lueel bï kəc bëi mec ke kuen. ²Ku kën yen ë tē jɔk kuën ë kəc rot tēwäär ye Kuirino bëny pan Thiria. ³Go raan ëbën la bï la göt rin, ɲek pan wundit ku ɲek pan wundit.

⁴Go Jothep jäl Nadharet tö Galilia bï la gen Bënyɲaknhom Debit, tö pan Judia cɔl Bethalem, rin ye yen raan dhiënh Debit. ⁵Acɪ la bïk rienken la göt kek Maria wic kacken bïk gäm ye, ku ë liac. ⁶Tëwën rëër kek Bethalem, ke nïn bï Maria dhiëth thök. ⁷Ku dhiëth wënde, ku der köu alath ku tēu diaany yic wën liiu tənë anin yön jööl.

⁸Ku kəc biöök aake rëër pan wën, ku aake ruu tiët ë thäkken. ⁹Kaam wën ka atuny Nhialic tul kelöm ku ruel ɲer Nhialic keköth bï ke riaal. Gokë riöc

* 1:59Leb 12:3 * 1:76Mal 3:1 * 1:79Ith 9:2

apei. ¹⁰Go atuny Nhialic lëk ke, “Duökkë riöc, ee wët path yen alëk we, wët bi thäi ëbën puöth miet thïn. ¹¹Rin akölë, gen Debit tën, Bëny Pîr kôc aci dhiëth, ku yen ë Raan ci Nhialic lôc ku döc. ¹²Ku abäk njic kälä, wek aabi meth yök, manh ci der kôu alath, ku aci tööu göl cök.”

¹³Kaam awën ka atuuc juëc kôk met röt thïn ku leckë Nhialic ku luelkë,

¹⁴“Yeku Nhialic door, Aciënj tö nhial,
ku döör pinyinhom tënë kôc nhieer.”

¹⁵Nawën ci atuuc juëkä dhuk nhial, go kôc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk kâk ci lëk yô la tîj, ku kâk ci Bányda nyuöth yô.” ¹⁶Gokë la ke ban keköth, ku yökkë Jothep kek Maria ku Meth ke ci tääu göl cök. ¹⁷Nawën tîj abiök meth, ke lëk kôc ëbën käwën ci atuny Nhialic lueel ë rienke. ¹⁸Go kôc ci wël kôc abiök piñ gäi apei. ¹⁹Go Maria wëlkä ëbën piñ apath, ku muk ke yepuö. ²⁰Go kôc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin kâk cîk piñ ku tîjnkë ke, kecît tēwäär ci atuny Nhialic lëk ke.

Jethu aci cäk

²¹Nawën aköl ye nïn bët, aköl yen bi ye noot, go cäk ke cöl Jethu, rin wäär kek ci atuny Nhialic lueel wäär not këc Maria liëc ë ye.”

Jethu aci yäth luañ Nhialic

²²Nawën ci nïn thiärñuan thök cit löj Mothith, ke Jothep kek Maria la luañ Nhialic Jeruthalem bik meth la nyuöth, ²³cimën löj ci Mothith nyooth theer ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abi juër Nhialic.” ²⁴Ku keek aya aaci kuër karou juaar cimën löj Bëny.

²⁵Ku mony cöl Thaimon ë ciënj Jeruthalem, ku ë raan path apei ku ë riöc Nhialic. Ku ë tit Raan Pîr kôc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tö yeguöp. ²⁶Ku ëci Wëi Nhialic lëk ye lôn ciï yen bi kañ thou, tē këc yen Raan ci Nhialic lôc ku döc kañ tîj. ²⁷Nawën yëth Maria ku Jothep Jethu luañ Nhialic, bik kë ye löj Mothith lueel la looi, ke tēü Wëi Nhialic Thaimon puö bi la luañ Nhialic aya. ²⁸Go Thaimon Jethu jöt ku leec Nhialic ku lueel,

²⁹“Ee yïn Bëny, yïn aci wëtdu tiënj nom,
jöl aluonydu puöl bi jäl, ke ci la läñ.

³⁰Të bi yïn kacku kuony thïn aca tîj nyienkië,

³¹ku aca guiir thëi nom

³²ku ee piny mer bi kôc cie kôc Itharel kâñ tîj
ku bi Itharel thändu aleec thïn.”

³³Kaam wën këc Jothep kek Maria ke ci gäi wël lueel Thaimon rin meth Jethu, ³⁴go Thaimon ke döc ku lueel tënë Maria, “Yen manh këc aci Nhialic lôc bi kôc juëc Itharel muör ku piïr kôc kôk. Ku yeen abi ya raan bi wët Nhialic nyuöth, ku abi kôc juëc wël rec aa lueel yeguöp. ³⁵Ku yïn Maria, yïn abi reem puö ciët yi ci gut pal, bi wët tö kôc juëc puöth jäl njic thïn.”

³⁶Ku tîj kâk Nhialic tîj cöl Ana ë tö thïn, ku ë ye nyan mony cöl Panuel, raan dhiënh cöl Acer kuat Itharel yic. Ana ëci dhiöp apei, ku ëci thiaak ku rëer kek muonyde run kadhrou ku thou muonyde. ³⁷Ku jöl Ana lök rëer ke

ye lëer rušön thiärbët ku ɲuan. Ėcie jăl luaŋ Nhialic, ě ye cool ku ruu ke loi kāk Nhialic, ku rōök ku theek miëth. ³⁸ Ku akölë gušp acı rot mät kəc wën, ku leec Nhialic ku lueel wëtde rin meth, tənë kəc ye tiit lön bı Nhialic thänden Itharel wëer bei.

Jethu acı dhušk Nadharet

³⁹ Nawën cık keriëec ëbën jăl looi cımën lõŋ Nhialic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden. ⁴⁰ Ku jəl Jethu dıt ku ril apei, ku ɲic kǎŋ ku dɔc Nhialic.

Jethu ě tš luaŋ Nhialic

⁴¹ Rušön ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandıt Ayum cın yic luu. ⁴² Naɲon cı run Jethu jăl aa thiäär ku rou, ke cath ke ke bık la yai yic Jeruthalem. ⁴³ Nawën cı yai thök ke dhuk ciëen, ku kuckë lön cı Jethu döŋ geeu, ⁴⁴ ě cık tak lön cieth yen ke kəc kök, ku ciethkë yet thëi. Nawën ke wickë kam kəc ruäai ke ke ku kəc ɲickë. ⁴⁵ Nawën cık yök, gokë dhuk Jeruthalem bık ben la wic thın. ⁴⁶ Na aköl ye nın diäk, ke jolkë yök luaŋ Nhialic Jeruthalem, ke cı nyuc kam kəc piöoc lööŋ Nhialic ke piŋ wëlken, ku yeke thiëc. ⁴⁷ Go kəc ëbën gǎi wën piŋ kek ye ke jam cımën raan ɲic kǎŋ apei, ku tš bëer yen wëlken aya. ⁴⁸ Nawën tiŋkë manhden ke gëi ku lueel man, “Yeŋö manhdië looi yın kënë tənë ɲo? Yın acuk wic apei yok wuur.”

⁴⁹ Go lëk ke, “Yeŋö wiëckë ɲa? Kušckë lön dhil ɲen kāk ě Wä looi?” ⁵⁰ Ku aa kəc wët cı lueel deet yic.

⁵¹ Go Jethu jăl ke ke ku dhukkë Nadharet, ku jolkë ceŋ ke ye wëlken piŋ, ku jəl man kǎkkä muk yepušu. ⁵² Ku jəl Jethu dıt ku ɲic kǎŋ apei. Ku Nhialic ě mit pušu tənë ye, ku yen lön kəc aya.*

Piöoc ě Joon raan kəc muoc nhıim

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)

3 ¹ ɲon yen rušön thiäär ku dhiëc ke Tiberiöth ye bëny, ku Pilato ke ye bënydıt mac Judia, Antipäth Yërot ě ye bëny Galilia ku Pilipo wämënh ě mac Ituria kek Trakonitith, ku Lithaniath ě ye bëny Abilene, ² ku Anath kek Kaipa aake ye bënydıt kāk Nhialic. Tëënë, ke Nhialic lëk wët Joon wën Dhä-karia tš roor. ³ Go Joon bëi tš wär Jordan ɲu kueny yiic ke wëet kəc, “Pǎlkë luai kǎrec, ku calkë röt aa muoc nhıim, rin bı adumušömkun päl piny tənë we.” ⁴ Cımën cı ye güt athör Ithaya yic raan kāk Nhialic tiŋ ëlä,

“Raan kǎkkië tiŋ abi kəcıt löör gut yic bı yen kəc caal tède ě rot, ku lëk keek ëlä,

‘Guierkë dhël ě Bëny, luaike dhölke bık la cök.

⁵ Thönykë ɲon la tiäm piny
ku dhuškkë ɲon thöny nhıim piny,
ku cökkë dhël cie yic neer,
ku thöŋkë dhöl la yiic ɲony nhıim.

⁶ Ku raan ëbën, abi tš ye Nhialic ɲook luäk thın tiŋ!”**

⁷Ku lëk kəc juëc bō tēnē ye bī ke bēn muɔɔc nhīim, “Awek dhiēnh kăpieny! Yeŋa lëk we bāk kat kërɛɛc bō?” ⁸Luzikē kāk ye nyooth lɔn cī wek muɔl kărec yakē ke looi. Ku duɔkkē wepuɔth tɔŋ ku luelkē ɣok aa mīth Abaram. Alëk we lɔn alëu Nhialic bī aleelkă cɔl aaye mīth Abaram. ⁹Ku emēn yēp acī ther bī ke tiim yep, rin na ye tim cie luɔk, ka yep ku cuet ē mɛɛc.”*

¹⁰Go thān awēn Joon thiēc ēlā, “Na ye kēya, buk ɲō looi?” ¹¹Go Joon bēɛr, “Raana la alēth karou, adhil tōk yiēk raan cīn alath, ku raana la miēth adhil looi kēya.”

¹²Go kəc ajuēr kut bēn tēnē ye aya bī ke bēn muɔɔc nhīim, ku thiēckē, “Raana piōoc buk ɲō looi?”* ¹³Go lëk ke, “Duɔkkē wēu ye lōom ē ruēeny tēnē kəc.” ¹⁴Go apuruuk bēn ku thiēckē ēlā, “Na ɣook, buk ɲō looi?” Go lëk ke, “Duɔkkē kəc ye rum, ku duɔkkē kəc ye gaany wēt ē lueth, ku yakē puɔth la yum ariɔpdun yic.”

¹⁵Go ɲāthden jāl dīt, ku yekē tak lɔn nadē ke mony abī dhiel a Raana cī Nhialic lɔc ku dɔc. ¹⁶Go Joon lëk ke ēbēn ēlā, “Wek aa ya muɔɔc nhīim piū ē path, ku raana dīt ku ril apei tēnē ya abō, raana na cɔk aa warke ka cā lēu ba ke dōk. Ku ē yic ɣen acīi path ba lēu, ba ya aluɔnyde. Ku yeen abī kəc kōk weyiic muɔɔc nhīim Wēi Nhialic, ku muɔɔc kəc kōk nhīim ē mac. ¹⁷Yeen acīt raana muk lɔk kām ye rap kōɔm, bī rap tek thook kek miēl. Ku wīu rap ku tōu ke. Ku ɣɔɔt miēl many cie thou.”

¹⁸Wēl kōk cit kăkkă aaci Joon lëk kəc apei bī yen Wēt Puɔth Yam piōoc thīn.

Joon raana kəc muɔɔc nhīim acī mac

¹⁹Ku Joon ecī Antipāth Yērot, bēny Galilia jāam guɔp kărec apei, rin cī yen Yērodia tiŋ wāmēnh rum bī ya tiŋde, ku looi kăjuēc rec kōk aya. ²⁰Go Antipāth Yērot Joon mac, ku kēnē ē kërɛɛc dēt cī mat kăracken cī looi yiic.*

Jethu acī muɔɔc nhom

(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹Nawēn cī thān awēn muɔɔc nhom ēbēn, ku Jethu ke cī muɔɔc nhom aya. Kaam wēn rōok yen ke nhial liep rot. ²²Ku bō Wēi Nhialic yenhom kecīt kuur ē dīt. Ku piŋ rōl Nhialic nhial ke lueel, “Yīn ē manhdiēn nhiaar. Yen amit puɔu kek yī.”*

Kuat Jethu

(Mt 1:1-17)

²³Wäär jɔɔk Jethu piōocde cōk, ke ruōnke aake ye thiārdiäk.

Ku ē ye raana ēbēn tak lɔn ē yen wēn Jothep, wäär wēn Yeli,

²⁴wēn Mathat, wēn Lebī, wēn Melki, wēn Janai, wēn Jothep,

²⁵wēn Matathia, wēn Amoth, wēn Naɣum, wēn Ethli, wēn Nagai,

²⁶wēn Manth, wēn Matathia, wēn Themein, wēn Jothek, wēn Joda,

²⁷wēn Joanan, wēn Retha, wēn Dherubabel, wēn Cealtiel, wēn Neri,

²⁸wēn Melki, wēn Adi, wēn Kotham, wēn Elmadam, wēn Er,

* 3:7Mt 12:34; 23:33 * 3:8Jn 8:33 * 3:9Mt 7:19 * 3:12Lk 7:29 * 3:19-20Mt 14:3-4; Mk 6:17-18 * 3:22Căk 22:2; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 3:17; Mk 1:11; Lk 9:35

²⁹ wën Jocua, wën Eliedher, wën Jorim, wën Mathat, wën Lebī,
³⁰ wën Thaimon, wën Juda, wën Jotheb, wën Jonam, wën Eliakim,
³¹ wën Meliea, wën Mena, wën Matatha, wën Nathan, wën Debit,
³² wën Jethe, wën Obet, wën Boath, wën Thalmon, wën Nacon,
³³ wën Aminadap, wën Admin, wën Arni, wën Yedhron, wën Peredh, wën
 Juda,
³⁴ wën Jakop, wën Ithäk, wën Abaram, wën Tera, wën Nayör,
³⁵ wën Theruk, wën Reu, wën Pelek, wën Eber, wën Cela,
³⁶ wën Kainan, wën Arpakcat, wën Cem, wën Noa, wën Lamek,
³⁷ wën Methuthela, wën Enok, wën Jaret, wën Malaleel, wën Kenan,
³⁸ wën Enok, wën Theth, wën Adam wën Nhialic.

Jethu aci jəŋrac them

(Mt 4:1-11)

4 ¹Go Jethu jäl wär Jordan ke cī Wëi Nhialic la yeguöp, ku yëth roor tē cī ceŋ, ²tē cī jəŋrac ye bën la them thīn nīn thiärŋuan. Ku ěcie mīth ě nīnkä yiic ěbën, nawën cīk thök ke jəl cək nök.

³Go jəŋrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke lëk alēl kënë bī ya ayup.” ⁴Go Jethu bëër, “Aci göt theer ělä, ‘Raan acie pīr ayup ě rot.’ ”*

⁵Go jəŋrac yäth tēthöny, ku nyuth bëëi pinynhom ěbën nyin yic. ⁶Ku lueel tēnē ye, “Käkkä ěbën aaci gām ya, ku alēu ba ke gām raan ca tak. ⁷Këya, na dor ya ka bī ya kākku ěbën.” ⁸Go Jethu bëër tēnē ye, “Aci göt ělä, ‘Yīn abī Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetök!’ ”*

⁹Go jəŋrac yäth Jeruthalem, ku tēëu luəŋ Nhialic nhom ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke yī cuot rot piny tēmec kënë, ¹⁰rin ěcī göt ělä Nhialic abā atu-šöcke lëk bīk yī tiit,” ¹¹ku mukkē yī kecin, ba yīcök cī cək deeny alēl.”*

¹²Go Jethu bëër, “Aci lueel theer ělä, ‘Duk Nhialic Bānydu them ě path.’ ”*

¹³Nawën cī jəŋrac Jethu jäl them ě dhölkä yiic ěbën, ke nyiëŋ piny ku pël kaam koor.

Jethu aci luəide jək Galilia

(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴Go Jethu ke tō Wëi Nhialic yeguöp, dhuk Galilia. Go guo piŋ Galilia ěbën, ¹⁵rin pišöcde tē ye kəc Itharel kenhīim mat thīn, ee ye leec raan ěbën.

Kəc Nadharet aa kəc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

¹⁶Go Jethu jäl tēden awën ku ler genden Nadharet tēwäär muk ye thīn. Nawën aköl lōŋ, ke la tēn amat kəc Itharel cīt tē ye lušī ye akölaköl. Nawën jət rot bī wēt Nhialic kueen, ¹⁷ke gēm athör Ithaya, raan kək Nhialic tiŋ. Go athöör pet yic ku yök tē cī ye göt thīn kēlä,

¹⁸“Wëi Nhialic atō ke yēn rin acä ləc,

ba Wēt Puōth Yam lëk kəc ŋōŋ. Bëny acä tooc

ba lëk kəc cī loony ku kəc mac, ku kəc rëër wīn jəŋrac yic,

lōn bī keek lony, ku lōn bī kəc cī cəc ben daai,

ku ba lääu nhom tēnē kōc gum, bēn lēk keek.

¹⁹ Ku ba rušōn bī Nhialic

kōc bō tēnē yeen dōc, bēn lēk keek.”*

²⁰ Ku mat Jethu athōr yic ku gem ku nyuuc. Go kōc ke tō amat yic kenýin wēl ye ēbēn. ²¹ Go Jethu lēk ke, “Wēt cāk piŋ ca kueen athōr theēr wēl Nhialic yic acie nhom tiēŋ ya akōl.”

²² Go kōc ke tō thīn gāi ēbēn ku leckē rin wēl puoth cī lueel. Ku yekē rōt thiēc ēlä, “Kēnē, lēu bī rot looi kēdē, yeen cie wēn Jotheþ?”

²³ Go Jethu bēēr, “Ee yic, wek aaba lēk kääŋ ye lueel ēlä, ‘Akīim kōŋ rot cōl apuol,’ Ku abāk lēk ɣa ba kāk cāk piŋ ke ca looi Kapernaum, looi aya genda ē tēn. ²⁴ Ku le tuēŋ ku lueel, ‘Acīn kōc kāk Nhialic tiŋ ye wēl yekē lueel gam panden.’” ²⁵ Ku cīmēn ŋic wek ye lōn cī Elija, raan kāk Nhialic tiŋ, tiŋ lēēr cōl Dharepath kony.* ²⁶ Ku Dharepath ē ye tiŋ wundēt cōl Thidon. Ku diäär lēr Itharel aake wic kuōny wäär nēk cōk kōc, rin kēc deŋ tueny run kadiāk ku abak bī cōk dīt apei pan Itharel. Ku Elija akēc bēn tuōc ke.* ²⁷ Ku dēt aya, wäär ye Elica raan kāk Nhialic tiŋ, kōc juēc cī tuet aake tō pan Itharel, ku acīn atuen tōŋ cī Elica bēn kony, acī bēn la kony Naman raan pan Thiria.”*

²⁸ Go kōc ke tō tēn amat puōth riääk ēbēn wēn piŋ kek wēlkä, ²⁹ ku jōtkē rōt ku göömkē piny. Ku ɣēthkē ayeer geeu ke yekē pīk bīk ɣeet got nhom tē cī geu buth thīn, ku ɣēthkē agala nhom rin wic kek ye bīk la piēk wīr. ³⁰ Go bak keciel yiic ku jiēl.

Jethu ala riel ē yen jōŋrac cuōp wei

(Mk 1:21-28)

³¹ Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen kōc piōōc thīn akōl cīi kōc Itharel ye luui. ³² Ku piōōcde ēcī kōc gōi ē tēn aya, rin kāk ye lueel aa wēl yith ye nyuōth lōn le yen riel Nhialic.* ³³ Naɣōn akāl tōk tēwēn piōōc yen, ke raan tō kam kōc tēn amat, ke la guōp jōŋrac jam ke cī yerōl jōt apei ēlä, ³⁴ “Yeŋō wic tēnē ɣo Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba ɣo bēn rac? Yīn aŋiee, yīn ē raan puoth la cōk bō tēnē Nhialic.” ³⁵ Go Jethu jōŋrac duōm thok piny, “Bietē, ku bäär bei yeguōp.” Go jōŋrac mony awēn wiet piny kenhiīm ku bīi bei yeguōp ke cīn tētōk cī yiēk ye.

³⁶ Go kōc gāi apei ku thiēckē rōt, “Yeŋō kēnē? Ye piōōc yam kek riel Nhialic. Mony kēnē ala riel ye yen jak yōōk ku gamkē wētde aya.” ³⁷ Go lēc ku piathde guo thiēi baai yic ēbēn.

Jethu acī kōc tuany kony

(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸ Kaam awēn jiēl yen tēnē amat kōc Itharel ke la pan yī Thaimon. Go man tiŋ Thaimon yōk ke cī juāi göök, gokē lēk Jethu. ³⁹ Go la ku kēēc yelōōm tēwēn cī yen tōc thīn ku yōōk juāi bī jāl. Go juāi guo pāl piny ku looi miēth tēnē ke.

⁴⁰ Ye thēn kēnē, wēn cī akōl löōny piny, ke kōc guēēr kek kōcken tuany tēnē Jethu, ku tēū yecin kenhiīm, gokē pial ēbēn. ⁴¹ Ku bō jakrec bei kōc juēc gup

* 4:18-19lth 61:1-2 * 4:24Jn 4:44 * 4:251Bŋ 17:1 * 4:261Bŋ 17:8-16 * 4:272Bŋ 5:1-14

* 4:32Mt 7:28-29

ke dhiau ëlä, “Yin ë Wën Nhialic.” Go Jethu ke yöök bik cïi jam, rin njic kek ye lön ye yen Raan ci lön ku döc.

Jethu ë kóc Galilia lëk wët Nhialic

(Mk 1:35-39)

⁴²Nayön nhiäk riel, akëc piny bak ke Jethu jiël baai ku le tède ë rot. Go kóc juëc la wïc. Nawën lek yök, gokë löng bi rëër Kapernaum ku cïi ke nyiëënj piny. ⁴³Go bëër, “Yen adhil Wët Puoth Yam rin bääny Nhialic la piöcc bëëi kök yiic aya, yen ë kën tuuc ya ba bën looi.” ⁴⁴Go pan Galilia kuany yic ke piöcc kóc tèn amat.

Kóc cï Jethu kañ buöth

(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

5 ¹Yön akäl tök tēwën piöcc Jethu wär cöl Jenetharet you, ke kóc juëc apeï wët bik wët Nhialic bën piñ. ²Go riäth karou tñ agör you ke cï amëi nyään piny ku jiëlkë bik biaiken la thuak. ³Go Jethu thuæt riän tök yic, ku ë ye riän mony cöl Thaimon, ku lëk ye bi piëk wiir tēthin-nyöc. Ku jöl nyuc riäi yic ku piöcc kóc.*

⁴Nawën cï thök ë jam, ke lëk Thaimon, “Gærkë riäthkun tēthiän ku cuatkë biaikun bäk rec döm.”

⁵Go Thaimon bëër, “Bëny, yok aaci ruu mäi wën aköu ku acin kë cuk döm. Ku na ca lueel, ka buk cuat.”* ⁶Ku cuatkë buoi. Gokë rec juëc apeï döm abi buoi yiic duër ræt.* ⁷Gokë amëiken kök tö riän dët yic cöl bik ke bën kony. Gokë bën, ku tekkë rec riäth karou yiic ku thiënkë kedhie abik duër diir.

⁸Nawën tñ Thaimon kë cï rot looi, ke gut yenhiöl piny Jethu nhom ku lueel, “Bëny, jäl tēnë ya, yen ë raan la guöp adumuööm.” ⁹Rin yen Thaimon, ku kóc awën mëi kek ye aake cï gäi rec juëc cik döm. ¹⁰Ku kacken cath kek ye Jemith ku Joon, wëët Dhubedï, aake cï gäi aya. Go Jethu lëk Thaimon, “Duk riöc, emën le tueñ aa kóc kek aaba ya döm.” ¹¹Gokë riäth yöc wär thok ayeer, ku nyiëënkë këriëc ëbën piny ku buöthkë Jethu.

Jethu acä atuët cöl apuöl

(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹²Yön akäl tök Jethu ëci la keny gen dët, ku raan cï tuët ë tö thün. Nawën tñ Jethu ke gut yenhiöl piny ku lëñ, “Bëny anjiec alëu ba ya kony ba pial, kony ya.”

¹³Go Jethu nääñ nyinde tñ ku wïc bi kony. Ku jöt yecin ku göc ku lueel, “Awiëc, pialäl!” Kaam thiin awën ke tuët jiël. ¹⁴Ku cöl Jethu ajiël ku thön apeï, “Duk kënë la lëk raan dët. Löör ku nyuöth rot raan käk Nhialic, ku bi caath, ku juar käj cit tē ye löñ Mothith ye lueel thün, bi raan ëbën njic lön cï yin pial.”*

¹⁵Ku tēwën cï Jethu ye cak thön këya, ke wët go thiëi piny abi kóc juëc aa guëër tēnë Jethu bik piöccde bën piñ, ku kony ke bik pial. ¹⁶Ku ye la tède ë rot tē cün yic kóc ë rëër thün bi la röök.

Jethu aci raan cï ruai kony

(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷Nayön akäl tök, ke kóc kök akut Parathi, ku kóc piöcc lööñ nyuc bik piñ tē piöcc Jethu kóc thün. Ku aake bö bëëi yiic Galilia ku Judia ku Jeruthalem.

* 5:1-3Mt 13:1-2; Mk 3:9-10; 4:1 * 5:5Jn 21:3 * 5:6Jn 21:6 * 5:14Leb 14:1-32

Ku Nhialic ěci Jethu yiĕk riel bĭ kɔc tuany kony. ¹⁸ Kaam wĕn ke kɔc bō ke ket raan aduany alom. Ku wĭc kɔc awĕn ket ye bĭk yăth yôt tĕnĕ Jethu. ¹⁹ Nawĕn cĭn tĕ yĕth kek ye tĕnĕ Jethu rin cĭ yôt thiăŋ kɔc, gokĕ la nhial ku ŋanykĕ yôt nhom lɔŋ awĕn rĕĕr Jethu thĭn. Ku luĕĕckĕ raan aduany piny kek biŋŋde yenhom.

²⁰ Ku wĕn tĭŋ yen gamdĭt tō ke ke, ke lueel, “Măthdiĕ, adumuďmku aaci pāl piny.”

²¹ Go kɔc piöoc lööŋ kɔc Itharel ku kɔc akut Parathĭ wĕn rĕĕr thĭn, jăl tak ku luelkĕ kepuöth, “Yeŋa kĕnĕ Nhialic jăam guďp kĕlă? Yeŋa adumuďm pāl piny, ee Nhialic ě rot.”

²² Go Jethu kăk yekĕ tak guo ŋic ku lueel, “Yeŋö ye wek ye tak lɔn lueel yen lueth? ²³ Ye kĕnen puol yic kăkkă yiic ba lueel, ‘Adumuďmku aaci pāl piny’ tĕdĕ ke lueel, ‘Jot rot ku cathĕ?’ ²⁴ Ku aba nyuöth we ěmĕn lɔn le Manh Raan riel pinyhom bă adumuďm pāl piny.” Ku lĕk raan aduany, “Alĕk yĭ, jot rot ku kuany biŋŋdu ku lɔr baai.”

²⁵ Go rot jot nyin yic kenhĭim ke dĕei kek ěbĕn, ku kueny biŋŋden awĕn cĭ ye tăac thĭn, ku ler baai ke lec Nhialic. ²⁶ Ku jăl kuat raan tō thĭn ěbĕn găi ku riďockĕ. Ku leckĕ Nhialic ku luelkĕ, “Yok aaci kĕdĭit jăŋ gōi tĭŋ ya aköl.”

Jethu aci Lebĭ cɔl

(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

²⁷ Nawĕn ke Jethu jiĕl geeu, ku tĕwĕn cieth yen ke tĭŋ raanajuĕr kut cɔl Lebĭ ke rĕĕr tĕden ě luoci. Go Jethu lĕk ye, “Buöth ya.” ²⁸ Go Lebĭ luocide puł ku buöth.

²⁹ Nawĕn ke Lebĭ loi miĕth paande bĭ yen Jethu gɔŋ. Go kɔc juĕc bĕn, kɔcajuĕr kut ku kɔc kōk, ku nyuuckĕ ke ke bĭk mĭth. ³⁰ Go kɔc akut Parathĭ ku kocken piöoc lööŋ la ŋoomŋoom ku luelkĕ tĕnĕ kɔc Jethu buöth, “Yeŋö ye wek mĭth ku dĕkkĕ kek kɔcajuĕr kut, ku kɔc la gup adumuďm?”*

³¹ Kaam wĕn piŋ Jethu ě wĕt kĕnĕ, ke lĕk ke, “Acie kɔc puol kek akĭim wĭc, aa kɔc tuany. ³² Yen akĕc bĕn ba kɔc ye tak lɔn puöth kek bĕn kony. Yen aci bĕn bĭ kɔc rec la gup adumuďm kepuöth dhuök ciĕĕn.”

Wĕt löŋ thek ě miĕth

(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

³³ Gokĕ ben lueel tĕnĕ ye, “Kɔc Joon buöth aa lac thek ě miĕth ku rōökkĕ. Ku aye kɔc akut Parathĭ buöth looi aya, ku kockun yĭ buöth aa mĭth ku dĕkkĕ.”

³⁴ Go Jethu bĕĕr ku lueel, “Yakĕ wĭc bĭ kɔc cĭ bĕn ruăai yic rĕĕr ke cĭi mĭth? Acie tĕde! Na rĕĕr raan thiĕk ke ke, ka cik loi kĕya. ³⁵ Aköl bĭ athiĕĕk dɔm ku nyiĕi keyiic, yen aköl bĭ kek thek.”

³⁶ Ku ben Jethu kăŋ dĕt ben thööth aya tĕnĕ ke, “Acĭn raan bĭ aban alath ret wei alanh yam kōu bĭ la buďp ě dhiăth alath kōu. ³⁷ Ku acĭn raan bĭ muśn abiĕc ě yam puök tōny theer yic. Na looi kĕya, ke muśn abiĕc yam abĭ tōny puťt yic, ku muśn abiĕc abĭ luuŋ wei ku tōny abĭ kuem. ³⁸ Acie kĕya, muśn abiĕc yam adhil puök ě tōny yam yic. ³⁹ Ku acĭn raan wĭc bĭ muśn abiĕc yam

dek tē cī yen muōn abiēc cī ceŋ kaŋ dek, abī lueel, ‘Muōn abiēc cī cieŋ aŋu-
ēēn.’ ”

Jethu acī kuc lōŋ akōl lōŋ kōc Itharel

(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

6 ¹Nayōn akōl cīi kōc Itharel ye luui, Jethu kek kōcken ye buōōth aake cath ke kuany dhēl yic kam dum. Go kōcken ye buōōth rap thoŋ ku koikē ke kecin, ku camkē ke.* ²Go kōc akut Parathī kōk lueel, “Yenō ye wek luui akōl cī lōŋdan Itharel pēen bī kōc cīi ye luui thīn?”

³Go Jethu bēēr, “Kēckē kē cī Debit looi wāthēer kaŋ kueen? Wāār nēk cōk ye kek kacke,* ⁴go la luaj Nhialic ku lōōm ayum yaath cī tōōu tēnē Nhialic ku ciem, ku gēm kacke aya bīk cam. Ku ayum kēnē ēcī lōŋda pēen bī kuat raan ē path cīi cam. Ee raan kāk Nhialic yen ē ye cam ē rot.”* ⁵Ku wit Jethu wēde ēlā, “Manh Raan ē bēny kēriēc ēbēn agut akōl lōŋ.”

Jethu acī mony cī cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶Nayōn akōl dēt, akōl cīi kōc ye luui ke Jethu la tēn amat kōc Itharel ku piōōc. Ku mony cī cin cuēc ruai ē tō thīn. ⁷Go kōc kōk piōōc lōōŋ Mothith, ku kōc kōk akut Parathī ke tō thīn wīc bīk tīŋ, lōn bī Jethu mony kēnē kony bīk la luōm, rin cī yen ye kony akōl cīi kōc ye luui. ⁸Ku Jethu ē ŋic kē tō kepuōth, go lēk mony awēn cī cin ruai, “Jōt rot ku bāār tuēŋ tēn kōc nhīim.” Go bēn ku kēēc. ⁹Go Jethu ke thiēc, “Yenō ye lōŋda pāl ʔo buk looi akōl cīi kōc ye luui? Ye kēpath aye kērac, bī raan kony bī pīr, kua pēl wei bī thou?” ¹⁰Ku dōt ke ēbēn ku lēk mony awēn cī cin ruai, “Nyoth yīcin.” Go yecin nyooth. Go ciēnde piath. ¹¹Tēēnē, go kōc ater Jethu puōth riāk apeī, ku matkē kē bīk looi tēnē ye.

Jethu acā atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹²Nayōn akāl tōk ē nīnkā yiic, ke Jethu la gōt nhom tē cīi ceŋ bī la rōōk, ku jōl ruu rōōk tēnē Nhialic. ¹³Nawēn bak piny ke cōl kōcken ye buōōth, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciēk ke ke cōl atuuc. ¹⁴⁻¹⁶Kōc ke cī kuany ayī, Thaimon (cī Jethu bēn cāk ke cōl Pīter), Andria (mēnh koor ē Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebī, Thomath, Jemith wēn Alpawuth, ku Thaimon (raan la puōu ater), Juda wēn Jemith ku jōl a Juda Ithkariōt, raan wāār cī Jethu bēn luōm bī dōm.

Kōc juēc aa Jethu buōōth

(Mt 4:23-25)

¹⁷⁻¹⁸Go Jethu bēn piny ku kēēc tēthōŋ nhom gōt cōk kek kōcken ye buōōth, ku kōc juēc kōk ke bō Judia ku Jeruthalem. Ku kōc bēēi kōk tō wārōu cīmēn Tire ku Thidon, aake cī bēn bīk bēn piŋ piōōc Jethu, ku bī ke bēn kony tuēny tō kegup. Ku kōc ke la gup jakrec aake cī bēn aya go Jethu ke kony. ¹⁹Ee wīc kuat raan ēbēn bī gōōt, rin riel yen kōc kony bīk pial ē ye yōk yeguōp ē path tō cī ye gōōt.

* 6:1L.rou 23:25 * 6:3-41Tha 21:1-6 * 6:4Leb 24:9

Këṇ miet ë puṣu ku rëec ë puṣu*(Mt 5:1-12)*

- ²⁰Go Jethu yenhom wël kacken ye buṣṣṭh ku lueel,
 “Wek aa mit gup wek kɔc ṇṣṇ, rin ye bääny Nhialic kədun!
²¹Wek aa mit gup wek kɔc nêk cɔk ëmën, rin wek aabï kueth aköldä!
 Wek aa mit gup wek kɔc dhiau ëmën, rin wek aabï dɔl.
²²Wek aa mit gup tṣ mæen week, ku cop week wei ku lat week,
 ku yekë kuc week ciët yakë jakrɛc rin ye wek kackië ṽen Manh Raan! *
²³“Wätheer wärken dīt aake cī kāk cīt kākḱā looi tənë kɔc kāk Nhialic tiṇ.
 Këya, tṣ looi kākḱā röt tənë week, ke we mit puṣṭh rin wek aabä ariöpdīt yök
 tənë Nhialic. *
²⁴Tṣ rɛɛc yen thīn tənë week, wek kɔc cī jak ëmën,
 rin cī wek pīr path yök thīn.
²⁵Tṣ rɛɛc yen thīn tənë week, wek kɔc cī kueth ëmën, rin wek aabï cɔk
 nök.
 Ku tṣ rɛɛc yen thīn tənë week, wek kɔc dal ëmën,
 wek aabï tṣu tiṇp nhom ku dhiaaukë!
²⁶Ku tṣ rɛɛc yen thīn tənë we tṣ bī kɔc ëbën jam kăpath ë rienkun,
 rin wärken dīt aake ye jam kälä,
 wätheer tənë kɔc aa lueth röt cɔl aye kɔc kāk Nhialic tiṇ.

Nhiar kɔc man yī*(Mt 5:38-48; 7:12)*

²⁷“Ku wek alëk kënë wek kɔc piṇ wëlkië, Nhiarkë kɔc aterdun, ku yakë
 kăpath looi tənë kɔc man we. ²⁸Thiëc Nhialic bī kɔc ye wïc diët yī yök kërɛc
 dɔcɔc, ku rōṣk rin kɔc yī bui. ²⁹Tṣ maṇ raan yīgëm, ke wël gëm dët aya. Këya
 cīmën ë kënë, na wïc raan alath tənë yī ke duk pën alanh dët aya. ³⁰Na wïc
 raan kädāṇ tənë yī ke gām ye, ku duk raan cī kēdu nyaai thiëc bī cool tənë
 yī. ³¹Loi kăpath tənë kɔc kōk cīmën nhiëer yīn kăpath bī looi tənë yī aya. *

³²“Na ye ke nhiaar kɔc nhiar yī kepëc, ke yī yök lec Nhialic? Ayi kɔc käreɛ
 looi aa nhiar kɔc nhiar ke aya. ³³Ku na ye kăpath looi tənë kɔc kăpath looi
 tənë yī kepëc, ke yī yök lec Nhialic? Ayi kɔc käreɛ looi aa kăpath looi tənë
 kɔc nhiar ke. ³⁴Ku na ye kēdu gam tənë raan ye ṇṣṭh ciët bī cuṣṭt aköldä,
 ke Nhialic mit puṣu tənë yī? Agut kɔc käreɛ looi aa kākken gām kɔc rɛc kōk
 cīt ke, rin ye kek ye tak ciët kākken bī dhuṣk ke ëbën aköldä. ³⁵Na ye këya,
 nhiar kɔc aterdu, ku loi kăpath tənë ke. Yakë kākḱun gam ë path ku duṣkkë ye
 ṇṣṭh lɔn bī we cuṣṭt. Wek abä acutdīt apei yök. Ku wek aabï ya mīth Nhialic
 Madhɔl, rin alir puṣu tənë kɔc ëbën, agut kɔc na cɔk kăpath looi tənë ke, ke
 cīi ke tiṇ puṣṭh, ku kɔc rac aya. ³⁶Lierkë puṣṭh cīmën ye Wuurdun puṣu lier.

Duṣkkë kɔc ye luṣk wei*(Mt 7:1-5)*

³⁷“Duṣkkë kɔc ye luṣk wei bī Nhialic we cīi ye luṣk wei. Duṣkkë kɔc kōk
 ye tēm awuṣc bī Nhialic we cīi ye tēm awuṣc. Pälkë wët piny tənë kɔc kōk bī

Nhialic wēt päl piny tēnē we. ³⁸Na ye kōc kōk muōc ke Nhialic abī muōc aya. Abā athēmdīt cī cienku lēu bīk muk yīēk yī, rin kāk ye looi tēnē kōc kōk, kek aabī Nhialic looi tēnē yī.”

³⁹Ku lēk Jethu ke kääŋ ēlä, “Lēu raan cī cōc bī cōc dēt thel? Cīk lēu bīk lööny adhuōm yic kedhie?” ⁴⁰Acīn manh piōōc dīt tēnē raanden piōōc. Ku manh piōōc na le piōōcde thōl ka cīt raanden piōōc. ⁴¹Yējō ye yīn kēreec dīt ye looi kuc, ku ye tīŋ kēreec cī wāmuuth looi? ⁴²Acī lēu ba wāmuuth wēēt bī kēreec thiin ye looi puōl, tē cī yīn rot kōŋ wēēt ba kāreec ye looi puōl. Awēēŋ-kui! Kaŋkē kāreec yakē ke looi puōl, ku abāk lēu bāk wāmāthkun jāl wēēt bīk kāreec thii yekē ke looi puōl.”

⁴³Ku la Jethu tueŋ ku lueel ēlä, “Tim cī cil tēpath acie luok mīth rēc, ku tim cī cil tērac acie luok mīth path. ⁴⁴Kēya, tim aye ŋic ē miēthke. Acī lēu ba mīth tim dēt la kuany tim dēt cōk.” ⁴⁵Raan path ē luui kāpath, rin kāpuōth tō yepuōu. Ku raan rac ē luui kāreec, rin kāreec tō yepuōu. Wēl ye ke lueel, aa kāk tō yīpuōu nyuōōth.”

Kääŋ rin kōc karou cī bēēi keer

(Mt 7:24-27)

⁴⁶“Yējō ye wek ya cōl, ‘Bēny, Bēny’ ku wek aa cie kē ca lueel ye looi? ⁴⁷Kuat raan ē bēn ku piŋ wētdiē ku theek ya ku looi, ⁴⁸acīt raan cī yōnde ŋiēc buh tēthōny. Nawēn la aboor bēn, ku cōk piū yōt gōōl piny, ku yōt cī yic cōk pāk rin cī ye ŋiēc buh. ⁴⁹Ku raan wēlkiē piŋ ku cī ya thek bī ke looi, acīt raan yōt buh tō ye aboor tēēk. Na la aboor bēn ke wit yōt!”

Jethu acī raan lui pan bēny apuruuk kony

(Mt 8:5-13)

7 ¹Tēwēn cī Jethu kēnē wīc bī lēk kōc thōl, ke la Kapernaum.

²Ee gen kēnē raan lui pan bēny apuruuk ē tuany, ka tiit piny. Ku bēny ē nhia raanden lui apei. ³Nawēn piŋ Jethu, ke toc kōcdīt Itharel bīk Jethu la thiēēc bī bēn bā aluonyde bēn kony. ⁴Gokē la tēnē Jethu ku lāŋkē ku luelkē ēlä, “Apath ba bēny apuruuk kēnē kony. ⁵Anhiar kackua, ku ē yen buh tēdan ye yōk mat thīn.”

⁶Go Jethu la ke ke. Ku kaam wēn bī yen baai dōōt, ke bēny apuruuk toc māthke bīk la lēk ye ēlä, “Bēny, duk rot nāk cāth rin yēn acie raan path nadē ke yī bō atiēmdiē yic. ⁷Ku yēn akēc la tēnē yī rin ŋic yēn ye lōn ye yēn raan rac. Luel wēt ē path ku aluonydiē abī pial. ⁸Rin yēn aya, yēn arēēr bānydīt cōk, ku yēn ala apuruuk rēēr yacōk. Aya lēk ŋek, ‘Lōōr!’ Ka la, ku lēk ŋek, ‘Bāār tēn,’ Ka bō, ku aya lēk aluonydiē, ‘Lōi kēnē!’ Ka looi.”

⁹Go Jethu gāi wēn piŋ yēn wēlkā, ku wēl yēnhom thān awēn buōth ye ku lueel, “Acīn raan ca kaŋ yōk kam kōc Itharel la gam cīt gam ē mony kēnē.”

¹⁰Nawēn dhuk kōc awēn cī tooc baai, ke yōk alony bēny ke cī pial.

Wēn lēēr gen Nain cī thou acī pīir

¹¹Nawēn ke Jethu la gen Nain, ku ē cath kek kōcken ye buōth ku kōc juēc kōk. ¹²Nawēn dōtkē geu ke rām kek kōc ket raan cī thou. Ku raan cī thou ē ye

wän tönj. Ku kəc juəc aake cath kek tiŋ lëer kënë. ¹³Nawën tiŋ Jethu tiŋ kënë, ke ɣeər yic ku lëk ye ëlä, “Duk dhiau.” ¹⁴Ku lëk kəc bık kōc ku ɣoɔt biön awën cı raan kuöm piny, ku lueel, “Riënythii, jət rot.” ¹⁵Go riënythii awën cı thou rot jət ku jieem ku cöl Jethu ajiël kek man.

¹⁶Go raan ëbën riōc ku leckë Nhialic ku luelkë, “Raan kāk Nhialic tiŋ ril apeı acı tuöl ë kamkua. Ku Nhialic acı bën bı kacke bën luōk.”

¹⁷Ku jöl kē cı Jethu looi piŋ raan ëbën pan Judia, ku wuōt kōk thiäak ke ye.

Joon acı kacke tuōc Jethu

(Mt 11:2-19)

¹⁸Go kəc Joon buoɔth kākkih ye lueel rin Jethu lëk Joon. Go kəc karou kamken tuōc tënë Jethu bık la thiēc ëlä, ¹⁹“Ye yın raan bı bën aye raan dët yen buk tiit?”

²⁰Nawën yēetkë tënë Jethu ke luelkë, “Joon raan kəc muōc nhı̄m acı ɣo tooc buk yı bën thiēc, ee yın raan bı bën aye raan dët yen buk tiit?”

²¹Ku kaam awën thiēc kek, Jethu ë kony kəc juəc tuany apeı, ku kəc cı jakrec dōm. Ku kəc cı cōr. ²²Go wētden bëər ku lueel, “Lak ku lëkkë Joon kāk cāk tiŋ ku kāk cāk piŋ, cōr acı ben daai ëmën, ku aduany acı ya cath ku kəc cı tuet acı tuet jal kegup, ku miŋ acı ya piŋ, ku kəc cı thou aacı röt jət. Ku Wēt Puoth Yam alëk kəc ɣōŋ nyın.” ²³Ku raan mit guōp ë raan cie puōu ë rou wētdië yic.”

²⁴Nawën cı kəc Joon jäl, ke Jethu jam ku tēt kəc Joon, “Ye raan yındë yen cı wek la ror cıı ceŋ bāk la tiŋ? Ye raan puöl yic ye wel nhom ë path cımën ye yom aruōr wel nhom? ²⁵Ye raan yındë yen cāk la tiŋ? Ye raan ceŋ alëth path apeı? Kəc ciën alëth dhën ku yekë müith path cam akōlaköl aa kəc pan bënydit. ²⁶Lëkkë ɣa, yeŋō cāk la tiŋ? Ye raan kāk Nhialic tiŋ. Ee yic. Ku alëk we, yeen adit tënë raan kāk Nhialic tiŋ. ²⁷Rin Joon yen aye athör theər wël Nhialic jam rienke ëlä,

‘Yen abı raan tōk kam kəc kākkië lueel,
cöl alëk kəc bı dhël la guir tënë yıin.’”

²⁸Ku ben Jethu lëk ke ëlä, “Acın raan kuat kəc cı dhiēth pinyinhom düt tënë Joon. Ku yeen aŋot wër raan koor tō bääny Nhialic yic.”

²⁹Kuat kəc cı wētdë piŋ, agut kəc ajuër kut aacı kēpuoth looi Nhialic ɣic, ku cōlkë röt aa muōc Joon nhı̄m. ³⁰Ku kəc akut Parathı ku kəc piōc lööŋ Mothith, aacı jai kē wic Nhialic bı guir tënë ke, rin cı kek kuc bı Joon ke cıı muōc nhı̄m.”

³¹Ku ben Jethu thiēc, “Yeŋō ba thōŋ kek riēc akölē? Thōŋkë kek ɣō?

³²Keek aa cıt müth cı kenhı̄m mat laar yic leŋ kegup, ye lueel ëlä,

‘Yok aacı waak peth ye keek ket tē looi ruääi ket,
ku wek aa kēc dier!
Yok aacı kāk ye looi thuōu yic thōōŋ,
ku wek aakēc dhiau!’

³³“Rin Joon raan kəc muōc nhı̄m ëcie bëi kuany yiic ke müth ku dëk ë mōu, ku ayakë lueel, ‘Lōn le yen guōp jōŋrac!’ ³⁴Ku Manh Raan acı bën ku ye müth kek kəc ku dëk ke ke, ku ayakë lueel, ‘Jethu akok, ku a dëk määu. Ku

amääth kek kɔc ajuēr kut ku kɔc la gup adumušōm!’ ³⁵ Ku luoi puoth Nhialic ē rot nyuoth kāk ye kɔc ke buoath yiic looi.”

Tiŋ rac cī jāl piath

³⁶ Nayon akāl tōk ke raan tōk kɔc akut Parathī cōl Jethu bīk la mīth. Go Jethu la pan raan akut Parathī ku nyuuc bī mīth. ³⁷ Nawēn piŋ tiŋ adējōōk, ŋic geu yic ēbēn, lōn cī raan akut parathī Jethu caal paande, ke bō kek tōny koor cī cuēc tōm ril apeī, la yic miōk ŋir ye ɣɔc wēu juēc apeī. ³⁸ Ku le ɣōt, ku nyuuc Jethu lōm, ku dhieɣu ke cie nhom guōt Jethu cōk. Go pīu awēn dhieɣu yen Jethu luak cōk. Goke weec nhīmken nhom. Ku ciim cōk ku tɔc cōk miōk ŋir awēn muk. * ³⁹ Nawēn tiŋ raan akut Parathī wēn cī Jethu ɔɔŋ ē kēnē, ke jam yetōk ēlā, “Na mony kēnē ye raan kāk Nhialic tiŋ, ŋuōt aci tiŋ ye ɔɔt ŋic, ye tiŋ yīndē, rin adējōōk.”

⁴⁰ Go Jethu wēt Thaimon guo ŋic ku lueel tēnē ye, “Thaimon! Ala kē wiēc ba lēk yī. Pāl yiyic piny.” Go bēēr, “Ye kēnē ŋō, Raan ē piōōc?”

⁴¹ Go Jethu lēk anyikōl kēnē, “Monytui ē kōny kɔc karou. Raan tōk kek wēu ye dōm raan ruōn tōk, ku raan dēt kek wēu ē pen tōk. ⁴² Ku akēckē lēu kedhie bīk wēu cool. Go wēu puōl, ku cī ke ben kōōny. Na ye yī, yeŋa kamken bī mony kēnē nhiaar apeī?” ⁴³ Go Thaimon bēēr, “Aya tak ē raan cī wēu juēc pāl piny tēnē ye.” Go Jethu bēēr, “Kēdu ē yic!”

⁴⁴ Ku wēl yenhom tik ku lēk Thaimon, “Ca kē looi ē tiŋ tēnē ɣa tiŋ? Yen aci bēn paandu ku yīn akēc ɣa yiēk pīu ba cōk look. Ku yen tiŋē acā look cōk piuken nyin, ku wuuny ke nhīmken nhom. ⁴⁵ Yīn akēc ɣa ciim wēn bī yen cīt tē ye miāth kɔc ē cieŋda yic. Ku yeen ē ɣa ciim cōk ēmēn ku ēmēn, tēwēn rēēr ɣen ē tēn. ⁴⁶ Yīn akēc ɣa cak lor apath ba tɔc nhom, ku yeen acā tɔc cōk miōk ŋir. ⁴⁷ Ku alēk yī lōn nhiērdīt cī nyuoth thin aye nyooth aya lōn cī adumušōmken juēc pāl piny. Rin raan cī kāklik pāl piny tēnē ye, ee nhiēr koor nyuoth.”

⁴⁸ Ku lēk tik, “Adumušōmku aaci pāl piny.” ⁴⁹ Go kɔc awēn mīth kek ye aa jīem wei ku yekē lueel ēlā, “Yeŋa kēnē jam lōn ē yen adumušōm pāl piny?”

⁵⁰ Ku ben Jethu lēk tik, “Gamdu aci kony. Loor ke dōr Nhialic.”

Diäär ke ye cath kek Jethu

8 ¹ Nawēn ke jiēl, ku kueny geeth yiic ku bēi ke piōōc Wēt Puoth Yam rin bāany Nhialic. Ku atušōcke kathiäär ku rou aake cath kek ye. ² Diäär juēc aake cath kek ye aya. Diäär kōk kamken aake cī Jethu kony jakrec ku tuaany, Maria Magdalena cī jakrec kadorou jāl yeguōp. ³ Ku Joanan tiŋ mony cōl Kudha raan kāk pan bēny Antipāth Yērot tiit, ku Thuthana ku diäär juēc kōk ē Jethu kek kōcken ye buoath kony wēuēken. *

Kääŋ dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)

⁴ Go kɔc juēc aa guēr tēnē Jethu geeth yiic, go ke lēk kääŋ kēnē, ⁵ “Raan puōr ēcī la dom bī la pur. Ke wēn ye yen rap wēr dom yic ke kōth abēk lōōny dhōl yic tē ye kɔc tēek thin, ku tet diet ke aya. ⁶ Ku lōōny kōth kōk alēl nhom tē koor tiop thin.

* 7:37-38Mt 26:7; Mk 14:3; Jn 12:3 * 8:2-3Mt 27:55-56; Mk 15:40-41; Lk 23:49

Nawën ciilkë, ke ke go guo riau rin kéc meiken yet piny apath. ⁷Ku lööny köth abék tē ye tiim la kuwoth cil thīn, na la tiim juāk ke ke dec rap ku cīk lok apath. ⁸Ku lööny köth kōk tiom path yic, ku ciilkë ku lōkkë apath ke dīt nhīim apeī.”

Ku wit Jethu lōṇde ēlā, “Pieṅkë tē le wek yīth.”

Wēt thōōth ē kāāṇ

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹Go kōcken ye buwoth thiēc, “Kāāṇ kēnē wētde yic yeṇō?” ¹⁰Go Jethu bēēr, “Wek anyuth Nhialic bāānyden cāk ṇic theēr. Ku kōc kōk aabī kāṇ ṇic ē kēṇ ya lēk ke yiic, rin na cōk alōn ye kek daai, ka cīi kāṇ bī tīṇ. Ku na cōk alōn ye kek wēt piṇ, ka cīk bī deet yiic.”

Jethu acī kāāṇ raan puōr teet yic

(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹Ku lēk Jethu ke, “Kāāṇ kēnē wētde yic akīn. Köth cī com aa cīt wētdiēn ya piōōc tēnē we. ¹²Kōc kōk aa cīt köth cī lööny dhēl yic, ye diet ke tet. Tē piṇ kek lōṇ Nhialic, ke jōṇrac bō ku nyiēi lōṇ awēn kepuōth bīk wēt Nhialic cīi piṇ, ku bī ke kony bīk pīr. ¹³Kōc kōk aa cīt köth cī com alēl nhom, aa lōṇ Nhialic gam nyin yic ke mit puōth. Ku aacie kepuōth ē deet, aa lōṇ Nhialic guo wai wei tē nēk ke rin wēt Nhialic. ¹⁴Kōc kōk aya aa cīt köth cī lööny tē ye tiim la kuwoth cil thīn, keek aa lōṇ Nhialic piṇ. Ku kājuēc ke diir rin pīr pinynhom ē tēn, nhiēr jīēk ku kāpuōth yekē wīc kepuōth aa bēn thīn, ku rēckë lōṇ Nhialic kepuōth. ¹⁵Ku kōc kōk aa cīt köth cī puur tiom path yic. Keek aa lōṇ Nhialic piṇ ku gamkë apeī, ku kājuēc path aaye yōk tēnē ke rin ye kek kepuōth deet.”

Kāāṇ ē mermer

(Mk 4:21-25)

¹⁶Ku ben lēk ke, “Acīn raan cī mermer kaṇ ṇāth ṇōt ku kum nyin, tēdē ke tēēu agen tōc cōk. Aye tōōu ṇōt ciēl yic rin bī ṇōt amer yic tēnē kōc bō ṇōt.” ¹⁷Kēriēēc ēbēn cī thiaa abī bēēi bei kōc nhīim, ku kēriēēc ēbēn cī kum nhom, abī ṇēth ayeer ruel yic.” ¹⁸Pieṅkë ku detkë apath tē ye wek wēl piṇ, rin raan la kēdāṇ abī ben muōc, ku na ye raan cīn kēdāṇ, ke kēthiin ye tak lōn tō yen tēnē ye, abī nyaai aya.”

Man Jethu ku wāmāthakēn aacī Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹Go man Jethu kek wāmāthakēn bēn tēnē ye, ku cīn tē le kek tēnē ye rin juēc kōc ṇōōt apeī. ²⁰Go raan tōk lēk Jethu, “Moor ku wāmāthakui aa kāāc ayeer, ku aa wīc yi.” ²¹Go Jethu lueel tēnē ke, “Ma ku wāmāthkiē aa kōc wēt Nhialic piṇ ku loikē.”

Jethu acī yom cōl akāāc

(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²²Nayōn akāl tōk, ke Jethu la riāi yic kek kōcken ye buwoth ku lēk ke, “Lok teemku wār alōṇtūi.” Gokē riāi gēer wīir. ²³Tēwēn gēr kek, ke Jethu go nin.

Kaam awën niin yen ke yomdüt apei jät rot, ku loi atiaktiak rot abï riäi duër thiäŋ pïu, ku duërkë dïr. ²⁴Gokë puöc ku luelkë, “Bänyda, Bänyda! Yok aa muu.” Go Jethu rot jät ku rël yom ku atiaktiak. Gokë köc ku la wär dël. ²⁵Ku thiëc ke, “Të gamdun tēnen?” Gokë nhïim la cöt ku riöckë rieldüt cüt kënë, ku jiemkë kamken, “Ye raan yindë kënë, na cök a yom ku atiaktiak ë ke piŋ wëtde?”

Jethu acï raan la guöp jakrec kony

(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

²⁶Gokë wär Galilia teem ku lek tö cöl Jeratha tö wär Galilia alonŋtui.^a ²⁷Tëwën keec Jethu piny riäi yic, ke mony ë gen kënë la guöp jakrec bö tēnë ye. Mony kënë ëcie ceŋ alëth ku ëcie rëer baai, ee ye rëer rēŋ nhïim.

²⁸Nawën tiŋ Jethu ke lor nhom ke loi wuöu, ku cuet rot piny yenhom ku looi kieu apei, “Jethu, wën Nhialic Madhol yeŋö wic ba looi tēnë ya? Yin alāŋ duk ya tēm awuöc.” ²⁹Ee jam kēlä rin cï Jethu jōŋrac yöck bi jal yeguöp. Ee ye jōŋ kēnë dōm arak juëc, na cök der piny bi rek cin ku cök ku tit, ke ŋot ke tueny ku dhoŋ luōŋ köth yecök. Ku yēth jāk roor tē cï ceŋ.

³⁰Go Jethu jāl thiëc, “Cöl yï ŋa?” Go bëer, “Yok aa kut.” Ee luel këya rin cï jak juëc la yeguöp. ³¹Go jakrec jam ku lēŋkë Jethu bi ke cï cop tēthuth düt yic, ye koc rec yāth thīn.^b

³²Ku duut dīr baai ë nyuāth gōt cök ë tēn awën. Go jakrec Jethu lōŋ bi ke cöl aa la dīr gup. Goke puöl. ³³Go jakrec bēn bei yeguöp ku lek dīr baai gup, ku riŋkë agōr yic, ku thoōtkë wīr ku moukë ëbēn.

³⁴Nawën tiŋ rōōr ke biöök dīr kē cï rot looi, ke kat bīk wēt la lēk koc rēer geeu ku koc tö bëi yiic. ³⁵Go koc ëbēn jal wet bīk kē cï rot looi la tiŋ. Nawën lek yet tēnë Jethu, ke yök mony wāār la guöp jakrec ke cï nyuc Jethu cök, ke ceŋ alëth, ke la nhom cök. Gokë riöc. ³⁶Ku koc ke cï kēnë tiŋ, aaci tē cï mony la guöp jakrec kuony thīn la lēk koc kök. ³⁷Go koc Jeratha ëbēn riöc, ku lēkkë Jethu bi jāl panden. Go Jethu la riäi yic ku dhuk.

³⁸Go mony wën cï Jethu jakrec cöl ajiël yeguöp, Jethu thiëc bi cath kek ye. Go Jethu jai ku lēk ye, ³⁹“Löör baai tēnë kacu ku lēk ke kajuëc cï Nhialic looi tēnë yī.” Go mony kēnë jāl ke kuany geu yic, ke ye koc lēk kāk cï Jethu looi tēnë ye.

Jethu acï tik kony ku cöl nya aben pīr

(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)

⁴⁰Wën cï Jethu tem ku dhuk wär alonŋtui, ke lor koc juëc apei, koc ke tit ye. ⁴¹Tëwën ke mony cöl Jariōth, bëny tēnë amat koc Itharel bö aya. Nawën tiŋ Jethu, ke cuet rot piny yecök ku lēŋ bi la paande, ⁴²rin nyanden tōŋ ye ruönke thiäär ku rou ëcī dhal apei. Go Jethu gam ku lööny dhöl. Ku buöth koc juëc ke cīk kum apei.

⁴³Ku tiŋ tuany kēc thēkde kōu kaŋ teem ruöŋn thiäär ku rou ë tö koc yiic. Ku yeen ëcī wēu juëc gām akīm, ku acīn akīm tōŋ cï tuaanyde cöl aŋuëŋ.

⁴⁴Go bēn Jethu kōu ku gōt alanhde thok. Go riem köc nyin yic. ⁴⁵Go Jethu

a 8:26Jeratha acöl Gadara aya, tiŋ Mt 8:28 **b 8:31**Eye tak lōn jakrec aaye mac piiny tēthuth bi ke jal tēm awuöc.

thiëc, “Yeŋa cä gcoot?” Nawën cîn raan gëm ye rot, go Pîter lueel, “Bëny aa kœc juëc cî kum kek aa yî pîk.”

⁴⁶Go Jethu ben lueel, “Ala raan cä gcoot rin aca ɲic lœn le yen raan ca kony?”

⁴⁷Nawën tiŋ tiŋ awën lœn cî ye ɲic, go bën tënë Jethu ke cî rišœc, ke leth ku cuet rot piny yecœk. Ku lœk Jethu, kœc nhîim ëbën yen kënë gcoot yen ye, ku tœ cî tuaanyde guo ɲuëën thîn ë kaam thiin awën. ⁴⁸Go Jethu lueel tënë ye, “Nyaandië gamdu aci kony. Lœœr, ke dœœr Nhialic.”

⁴⁹Kaam wën jiëem Jethu, ke raan riŋ pan Jariœth ku lœk ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piœœc ben rääm nhom.” ⁵⁰Ku Jethu ëcî wët ë mony piŋ, go lœk Jariœth, “Duk rišœc, deet yîpuœu ku gam wët yic. Nyaandu abi pial.”

⁵¹Wën yeet yen baai, ee cîn kœc cîi puœl bîk la yœt kek ye, ee Pîter ku Joon ku Jemith, ku jœl aa wun ku man meth kepœc. ⁵²Tëwën le Jethu yœt, ke yœk kœc ke nâk rœt, ke dhiau. Go lœk ke, “Duœkkë dhiau. Meth akœc thou, anin.”

⁵³Gokë dœl guœp rin ɲic kek ye lœn cî yen thou. ⁵⁴Go meth dœm cîn ku lœk ye, “Manhdië jœt rot.”

⁵⁵Go wëike dhuk ku jœt rot nyin yic. Ku lœk Jethu ke bîk yiëk miëth. ⁵⁶Go kœc ke dhiëth meth gâi apej, ku thœn Jethu ke bîk kœ cî rot looi cîi lœk kœc kœk.

Jethu acä atušœcke kathiäär ku rou tooc

(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)

9 ¹Ku cœl Jethu kœc ye buœoth kathiäär ku rou, ku yîk ke riel bî kek jakrec aa la cuœp wei, ku riel bî kek kœc cœl aaye pial aya, ²ku tooc ke bîk aa la piœœc wët bääny Nhialic ku konykë kœc tuany. ³Ku lœk ke, “Duœkkë muk kâk la keny, cîmën wai ku jœkgœœ ku mîith yakë cam dhœl yic, ku wëœu ku duœkkë muk alœth kœk. ⁴Yakë rœœr pan ye we lor thîn yet tœ bî wek jâl. ⁵Ku na ye pan cîi we lor thîn, ke we jiël ku taŋkë wecœk, bî nyooth lœn cî wek kuœc ë ke.”

⁶Go atuuc jâl, ku kuœnykë bœœi yiic ke piœœc Wët Puoth Yam ku konykë kœc bîk pial kuat pan cî kek la thîn.

Antipäth Yërot aci diëer

(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷Antipäth Yërot, bënydüt pan Galilia, ee cî kâjuëc loi rœt piŋ ëbën. Go diëer rin ë ye kœc kœk lueel lœn Joon raan wäär kœc muœœc nhîim aci ben pîr. ⁸Ku lueel kœc kœk ë Elija yen aci ben tuœl, ku kœc kœk ë yekë lueel, lœn ë yen raan tœk kam kœc kâk Nhialic tiŋ yen aci ben pîr. ⁹Go Antipäth Yërot lueel, “Yen aci Joon cœl atœœm nhom bei! Yeŋa kënë ye yœn wëlke piŋ ë bak?” Ku ë wïc bî rœm kek ye.

Jethu aci miëth koor juak bî kœc juëc cam

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)

¹⁰Go atuuc Jethu dhuk ku lœkkë kâk cîk looi ëbën. Ku jiëlkë ë rœt ku lek gen cœl Bethaida. ¹¹Nawën piŋ kœc juëc tœ cî yen la thîn, ke buœthkë. Go Jethu ke lor ku jiëem tënë ke rin wët bääny Nhialic, ku kony kœc cî ye thiëœc, bîk pial.

¹²Nawën la piny cuœl, ka atušœcke kathiäär ku rou bœ tënë ye ku luelkë, “Cœl kœc aa jiël bîk la bœœi yiic bîk la wïc tœ niin kek thîn, ku lek yœœc miëth camkë, rin tœ rœœr yœk thîn ë ror cîi ceŋ cîn kœ kuany thîn.”

¹³Go Jethu bēer, “Miackē ke miēth.” Gokē lēk ye, “Kāk mukku aa yuōp kadhiēc ku rec karou. Wic buk miēth ƣōc tēnē ē kōc juēckā?” ¹⁴Kōc ke tō thīn aake rōör tiim kadhiēc. Go lēk kōcken ye buōōth, “Calkē kōc aa nyuc, thiār dhiēc akuōt tōk yic.” ¹⁵Go kōc ye buōōth kōc cōl anyuc piiny kēya. ¹⁶Go ayuōp awēn kadhiēc ku rec karou lööm ku dōt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuōp yiic, ku gēm ke kōcken ye buōōth bīk ke tek agut rec tēnē kōc. ¹⁷Ku mīthkē abī miēth ke gōök, ku jōl kōcken ye buōōth awuthueei ayuōp ku rec cī dōng kuany gāädīt kathiäär ku rou.

Pīter aci Jethu ƣic

(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸Nawōn akāl tōk, tēwēn rōök Jethu ē rot, ke kōc ye buōōth bō tēnē ye. Go Jethu ke thiēc, “Lēkkē ƣa, ye jān tak, ye ƣen ē ƣa?”

¹⁹Gokē lueel, “Ayekē lueel lōn ye yīn Joon raan kōc muōc nhīim. Ku lueel kuat dēt lōn ye yīn Elija. Ku kōc kōk ayekē lueel, lōn ye yīn raan kam kōc kāk Nhialic tīj theer cī ben pīr.”*

²⁰Goke thiēc, “Na week yakē lueel lōn ye ƣen ƣa?” Go Pīter bēer, “Yīin nom guōp, yīn ē raan cī Nhialic lōc ku dōc.”* ²¹Kē ca lueel ē yic Pīter. Ku thōn ke apeī ēlā, “Duōkkē lēk raan dēt.”

Jethu ee jam Arēemde ku Thuōnde

(Mt 16:20-28; Mk 8:30–9:1)

²²Nawēn ke lēk Jethu ke ēlā, “Manh Raan abī dhiel reem, ku abī kōcdīt baai ku bāny kāk Nhialic, ku jōl aa kōc piōōc lōj kōc Itharel jai, ku abīk nōk, ku yēn abī nīn kadiäk nōk piiny raƣ yic ku ben jōt bī pīr.” ²³Ku lueel tēnē ke ēbēn, “Na ye raan wīc bā buōōth, ka dhil nom mār kōpōth bī yōk piērde yic pinynhom ē tēn. Ku dhil puōu riel ku buōōth ƣa akōlakōl, cōk alōn wīc kōc kōk ye bīk nōk ē rienkiē.”* ²⁴Rin raan wīc ye bī wēike kony abī muōr. Ku na ye raan mār wēike ē rienkiē, ka bī wēike muk akōlriēc ēbēn.* ²⁵Yējō bī raan kuany thīn bī jak apeī pinynhom ku mēr wēike? ²⁶Na ye raan guōp yār ē ƣa ku piōōcdiē, ke Manh Raan abī guōp yār ye aya, akōl dhuk yen diēekde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic. ²⁷Ku le tuej ku lueel, wek alēk yic ala kōc kōk rēer ē tēn, aaciī bī thou agut tē bī kek ƣa tīj, kek riel ye nyuōōth lōn ye ƣen bēny cī Nhialic lōc.”

Jethu aci guāpde rot waan

(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸Nawēn nīn kabēt cōk cī yen kākā lueel, ke Jethu cōl Pīter ku Jemith ku jōl a Joon, ku lek gōt nom bīk la rōök.* ²⁹Tēwēn rōök yen ke waƣ yenyin, ku ƣer alāthke apeī bīk la diardiar. ³⁰Kaam thiin awēn ke rōör tul ku jiēmkkē kek ye. Ku keek aake ye yī Mothith ku Elija. ³¹Keek aaci bēn ke la gup dhēerj Nhialic ku jiēmkkē tēnē Jethu tē bī yen la thou thīn Jeruthalem, rin bī yen kē wīc Nhialic jāl thōl. ³²Ku Pīter kek kōc awēn cath ke ye, aake ye nīn muōr puōth. Nawēn liepkē kenƣin ke tīj lēc Jethu, ku rōör karou ke kāk yelōōm.

* 9:19Mt 14:1-2; Mk 6:14-15; Lk 9:7-8 * 9:20Jn 6:68-69 * 9:23Mt 10:38; Lk 14:27

* 9:24Mt 10:39; Lk 17:33; Jn 12:25 * 9:28-352Pit 1:17-18

³³Nawën jiël ë röörkä, ke lueel Piter tənë Jethu, “Bëny, apath buk rëër ë tən. Yok aabi duël kadiäk looi tök tənë yī, ku tök kek Mothith ku tönj dët kek Elija.”

(Kënë jiem yen këya, ee kuc kënë bi lueel.)

³⁴Kaam wën ɲot jiem yen, go kecīt rur piny paat abi ciën tē yekē tīj. Gokē riššc wën kum rur ke piny. ³⁵Ku piŋkë Nhialic ke jam luäät yic ëlä, “Kënë ë Wëndië, yen aca lɔc, piŋkë wëtde.” ³⁶Nawën cīk röl ben piŋ, ke ye Jethu yen tīj kē ë rot. Go kɔc Jethu buɔɔth kăkkă muk kepuɔth ku cīk ke lëk raan dët.

Jethu aci dhōj la guōp jōŋrac kony

(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

³⁷Nawën dhukkë piny gɔt nhom aköl dëëtë, ke lor kɔc juëc apeī. ³⁸Kaam awën ke raan tök thän awën yic, cõt ke cie röl jɔt ku lueel, “Raan piöc, yīn alāj bā manhdië tīj, yen ë măn tönj tō yanhom. ³⁹Të dɔm ë jɔŋ ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku leth ku yīk thok ayök. Jɔŋ kënë aciī ye lac päl piny, ku aye cɔl anak rot apeī. ⁴⁰Yen aci kɔckun yī buɔɔth lōj bik cuɔp wei yeguōp, ku akëckë lëu.”

⁴¹Go Jethu lëk ke, “Wek kɔc cie lac gam, ba rëër ke we, ke ya cīi guōp la cut wëlkun?” Ku lëk wun meth, “Bëi manhdu tən.”

⁴²Kaam wën le dhök tənë Jethu, ke wit jɔk piny ku leth. Go Jethu jɔk yōck bi jäl yeguōp, ku kony dhök bi pial. Ku lëk wun bi jäl kek ye. ⁴³Ku jɔl raan ëbën gäi riel Nhialic.

Jethu aci ben jam ë Thuɔnde

(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tëwën ɲot rëër kɔc ke ci gäi käjuëc ci looi, ke lueel tənë atuššcke, ⁴⁴“Piŋkë wëlkă apath ku calkë ke aa lööny wepuɔth, rin Manh Raan abi thön kɔc bi ye nök.”

⁴⁵Ku kɔcken ye buɔɔth aake kēc wët kënë deet yic, wët ëci moony tənë ke rin bik cīi det yic. Ku keek aake ci riššc bik thiëc kē ci lueel.

Kɔc Jethu buɔɔth aaci wët teer

(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

⁴⁶Nawën ke kɔc ye buɔɔth teer wët lɔn yeŋa kamken yen dīt apeī. ⁴⁷Ku Jethu ë ɲic kē tō kepuɔth. Ku dɔm meth ku cɔl akäac yelššm. ⁴⁸Ku lëk ke, “Raan manh koor cīt manh kënë lor ë rienkië, acă lor. Ku raan ya lor, acie yen ye lor, ee Wă Aciëŋ ë toc ya. Rin raan koor kamkun ëbën, yen ë raandit.”*

Raan cīi yo man ë raanda

(Mk 9:38-40)

⁴⁹Nawën ka atuny cɔl Joon bō tənë Jethu ku lëk ye, “Bëny, yok aaci mony dët tīj keye jakrec cuɔp wei kɔc gup ë rienku, ku acuk pëen rin acie raanda.”

⁵⁰Go Jethu lëk ye kek atuuc kök aya, “Duškkë ye pëen, rin raan cīi we man ë raandun.”

* 9:35Lth 42:1; Mt 3:17; 12:18; Mk 1:11; Lk 3:22 * 9:46Lk 22:24 * 9:48Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20

Jethu akëc kəc Thamaria lor

⁵¹Nawën cī nīn bī Jethu yāth nhial thišk, go tak bī dhiel la Jeruthalem. ⁵²Ku tooc kəc yenhom tueŋ bīk tē bī kek la nyuc thīn la guiir pan tō wun Thamaria. ⁵³Go kəc pan awën kuc rin ŋic kek ye lōn Jethu ala Jeruthalem. ^c ⁵⁴Nawën le kəc Jethu buoθh, Jemith ku Joon, ŋic lōn cī kəc baai kuc bīk Jethu lor ke luelkē, “Bēny, cuk mac cōl abō piny nhial bī pan kēnē rac?” ^e ⁵⁵Go Jethu ke duōm thook piny, ⁵⁶ku bērkē pan dēt tō tueŋ.

Raan buoθh Jethu adhil puōu riel

(Mt 8:19-22)

⁵⁷Tēwën kuēny kek dhēl yic, ke rām kek mony dēt cī ye bēn lēk Jethu ēlā, “Yīn aba biaath kuat tē ler yīn thīn.” ⁵⁸Go Jethu bēēr, “Luōny aa la yōōtken yekē ke wuut, ku diet pār aa la yōōtken aya. Ku yēn Manh Raan yēn acīn baai pinyinhom tēn.”

⁵⁹Ku lueel Jethu tēnē mony dēt, “Buoθh ya.” Go bēēr, “Bēny, cōl yēn akōŋ wā la thišk.” ⁶⁰Go Jethu bēēr, “Cōl kəc cīt kəc cī thou aa thiāk kacken, ku yīin bāār ba Wēt Puoθh Yam bēn la piōōc.”

⁶¹Ku lueel mony dēt, “Yīn aba buoθh Bēny, ku cōl yēn akōŋ kackiē la tōōŋ.” ⁶²Go Jethu lēk ye, “Yīn acīt raan dhie pur, na tiŋ raan dēt cath, ke cuet pur piny ku kēēŋ nhom ku ruēc. Kēya, raan ye kāk kōk nyaai luōi ca guiēr ye yic, acīn kēpuoθh lēu bī looi rin bāāny Nhialic.”

Luoi kəc thiārdhorou ku rou

10 ¹Nawën ē kēnē cōk, ke Jethu kuany kəc kōk kathiārdhorou ku rou kam kəc ye buoθh, ku tooc ke tueŋ bī kəc karou aa cath, bīk la gēeth ku bēēi ke bī yen la thīn yiic. ²Ku lēk ke, “Kāk tem ajuēc ku kəc luoi aa lik. Rōōkkē Bēny la nhom kāk tem bī kəc luoi cōl aa juak rōt.” ³Lak! Ku ŋieckē, wek atuōōc cīmēn amēl ē kam gal. ^{*} ⁴Duōkkē wēēu ku jōkgōō ku war kōk muk. Ku duōkkē ye kōōc dhōl yiic bāk kəc aa muōōth. ^{*} ⁵Tē yeet wek baai ke kaŋkē lueel, ‘Kəc baai yakē dōōr.’ ⁶Ku na ye kəc rēēr ē pan kəc nhia rōōr, ke rōōkkun aabī ke dōōc. Ku na yekē kəc man dōōr, ke rōōkkun aacīi ke bī kony. ⁷Ku yakē rēēr ē pan ku miēthkē ku dēkkē kāk yekē yiēk we, rin apath bī raan lui ariōpde yōk. ^{*} Duōkkē ye jāl pan ku lak pan. ⁸Na lor kəc gen cī wek la thīn we, ke we cam kuat miēth cik gām we. ⁹Ku kuōnykē kəc tuany ku lēkkē ke, ‘Bāāny Nhialic acī thišk ke we.’ ¹⁰Ku na lak gen cīi we ye lor thīn, ke we jiēl ku luelkē, ¹¹‘Yok aabī tōr gendun teŋ wei yōcōk bī dōŋ kek we.’ Ku dhielkē deet apath, bāāny Nhialic acī thišk. ^{*} ¹²Awuōc bī Nhialic tēm kəc Thidon akōl luŋdīt abī kuur tēnē awuōc bī tēm kəc ē gen. ^{*}

c 9:53Kəc Itharel la luāŋ Nhialic Jeruthalem, aake cīi kəc Thamaria ye lor rin mēen kek rōt.

* 9:542Bŋ 1:9-16 * 9:611Bŋ 19:20 * 10:2Mt 9:37-38 * 10:3Mt 10:16 * 10:4-11lth 10:7-14; Mk 6:8-11; Lk 9:3-5 * 10:71Kor 9:14; 1Tim 5:18 * 10:10-11Luoi 13:51 * 10:12Cāk 19:24-28; Mt 11:24; 10:15

Geeth kəc luoi käreç puol thin

(Mt 11:20-24)

¹³“Wek kəc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit käreç apei, rin käjuēc jän göi cäk tiŋ cı ke looi geethkun yiic, ku ke cı looi Tire ku Thidon, geeth wäär ceŋ kəc rac, ɲuŋt kəc ẽ geethkä aaci kepuŋth dhuŋk ciëen theer, ku pälkë luoi käreç.” ¹⁴Ku Nhialic abi we tẽm awuŋcdit Aköl luŋdit, awuŋc bi dit apei tẽnẽ awuŋc bi tẽm kəc Tire ku Thidon. ¹⁵Ku wek kəc Kapernaum yakë tak lon bi we jat nhial? Wek aabi cuat pan mac.”*

¹⁶Ku lueel Jethu tẽnẽ kəc wẽn cı tooc, “Raana piŋ wëtdun ẽ wëtdië piŋ, ku raana we dhöl gup acä dhöl guŋp, ku raana dhäl yaguŋp ẽ raana toc ya dhöl guŋp.”*

Kəc wẽn cı tooc aaci dhuk

¹⁷Go kəc thiärdhorou ku rou wẽn dhuk ke cı puŋth miet ku luelkë, “Bëny agut jakreç aya aaci wëtda piŋ ẽ rienku.” ¹⁸Go Jethu lëk ke, “Riel jəŋrac aci riääk ku tiŋ ke lööny piny cımẽn many nhial. ¹⁹Wek aca yiëk riel bi wek aa cath käpieny ku kith nhüim ẽ path. Ku wek aca yiëk riel wër wek aleikun ku kəc man we. Ku acin kë kəŋ we nök.” ²⁰Ku duŋkkë puŋth jol miet rin cı jakreç wëtdun piŋ, mietkë puŋth rin cı rienkun göt pan Nhialic.”

Jethu amit puŋu

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

²¹Nawẽn ke Wëi Nhialic col Jethu amit puŋu ku lueel, “Wä, Bëny nhial ku piny! Yin aleç rin cı yin kək cı thiaan tẽnẽ kəc ɲic kəŋ cı piöç, nyuŋth kəc kor kəc piöç. Ee tẽde, Wä, yen ẽ kẽn yi yuum puŋu. ²²Këriëç ëbẽn aaci Wä gäm ya. Acin raana ɲic Wënde ẽ Wun ẽ rot, ku acin raana ɲic Wun ẽ Wënde ku kəc cı Wënde loc bi nyuŋth ke.”*

²³Tëwẽn rëer Jethu kek kacken ye bucoth ẽ röt, ke wël yenhom ke ku lueel, “Wek aala gup duara bək kək tiëŋkë tiŋ. ²⁴Ku alëk we, ëci kəc juëc kək Nhialic tiŋ ku banydit wïc bik kək yakë tiŋkă tiŋ, ku aa këckë ke tiŋ. Ku ẽ cik wïc aya bik kək yakë piŋ, piŋ, ku aa këckë ke piŋ.”

Käŋ raana path pan Thamaria

²⁵Raana piöç ẽ löŋ kəc Itharel, ëci bën ku wïc bi Jethu deep ẽ wët ku thiëç, “Raana piöç, yeŋö ba looi ba pır akölrüëç ëbẽn pan Nhialic?”* ²⁶Go Jethu bëër, “Ye Löŋ Mothith lueel këdë ẽ wët kënë? Yeŋö ye deet yic thin?”

²⁷Go bëër, “Yin adhil Nhialic Bandydu nhiaar yipuŋu ëbẽn, ku wëiku ëbẽn, ku yinhom ëbẽn, ku nhiaa raana dët cımẽn nhieer yin rot.”*

²⁸Go Jethu lueel, “Aca ɲieç bëër. Loi kakkä, ku pır pan Nhialic akölrüëç ëbẽn aba yök.”*

²⁹Go monytui wïc bi wët deet apath rin wïc yen ye bi rot kony, ku ben Jethu thiëç, “Raandiën ba nhiaa yeŋa?”

* 10:13lth 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhäk 9:2-4 * 10:15lth 14:13-15

* 10:16Mt 10:40; Mk 9:37; Lk 9:48; Jn 13:20 * 10:19Wk 91:13 * 10:22Jn 3:35; 10:15

* 10:25-28Mt 22:35-40; Mk 12:28-34 * 10:27Leb 19:18; L.rou 6:5 * 10:28Leb 18:5

³⁰Go Jethu bëër ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, ëci jăl Jeruthalem bi la Jeriko. Go rôm ke cuër dhël yic ku rumkë aläthke ku wëëuke ëbën, ku näkkë ku jolkë nyääh piny ke duër thou. ³¹Nawën ke raan kāk Nhialic, ke ye raan Itharel, bō ke kuany dhël kënë yic, go monytui tiŋ ku wëen thok piiny. ³²Nawën ke raan dhiënh Lebī ben bën, go mony kënë tiŋ ku bër. ³³Go raan pan Thamaria bën ke kuany ë dhël kënë yic. Nawën tiŋ mony kënë piiny ke ɲeer yic. ³⁴Go rot cušt ye, ku muɔɔc ɣöntöök yiic miök ku muɔn abiëc ku der keyiic, ku jɔt akaja kōu ku ɣëth pan jōl, ku rëër yelōōm ë wëër wën.” ³⁵Nayɔn nhiäk, ke gem wëëu tënë raan lui pan jōl ku lëk ye, ‘Lök mony kën töök apath, na la dhuk ku le wëëu ca lök muör ë rienke tē lik wëëukië, ka ba bën cool.’”

³⁶Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yī, ke raan cī cuër baŋ, yeŋa kam kɔc awën kadiäk ë raande?” ³⁷Go lueel, “Raan cī ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Lɔɔr, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

³⁸Tëwën cieth Jethu kek atušöcke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tō dhël yic. Go tiŋ cɔl Martha ke ɣäth baai. ³⁹Ku Martha a la nyankën cɔl Maria, cī bën nyuc Jethu lōōm bi pišöcde piŋ. ⁴⁰Go Martha pušu riäk rin këc Maria ye kony lui miëth tënë jōl. Go bën tënë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi cī yen ɣa päl lui ë rot tētheer awën? Lëk ye bā bën kony.”

⁴¹Go Bānyda bëër ku lueel, “Yīn Martha, yīn adieer rin awic ba käjuëc tō yīpušu looi ëbën, ⁴²ku ë tōk yen aril, Maria acā abaŋ ɲuëën kuëny bei, ku acīi bi nyaai tënë ye.”

Jethu anyuth ɣo tē bi ɣok aa rōök thīn

(Mt 6:9-13; 7:7-11)

11 ¹Yɔn akäl tōk Jethu ë rōök, nawën cī rōökde jal thök, ke lueel raan tōk kam kacken ye buɔoth tënë ye, “Bëny, pišöc ɣo tē bi ɣok aa rōök thīn, cīmën wäär cī Joon raan kɔc muɔɔc nhīim kacken ye buɔoth pišöc.” ²Go Jethu lëk ke, “Yakë lueel kēlä tē rōök wek,

‘Wādan tō nhial, bi rienku aleec.

Bi bāānydu bën ɣoyiic.

³Muɔc ɣook miëth akōlaköl.

⁴Ku päl adumušömkua piny tënë ɣook, rin ye ɣok wët pušl tënë kɔc rec ɣook.

Ku duk ɣook cɔl athem kërac.’”

⁵⁻⁶Ku ben Jethu lëk kacken ye buɔoth, “Tēdë, na yīn ala mähthu ku lɔr tënë ye wakōu wëër ciel yic ku luel tënë ye, ‘Mähthdië gām ɣa ayuöp kadiäk. Rin mähthdiën cī la keny acī bën paandië, ku ɣen acīn miëth gām ye.’ ⁷Ku bëër ɣööt alɔŋ thīn ku lueel, ‘Duk ɣa rëëm nhom. Yöt acī gur thok, ku ɣok aaci tōc ɣok miëthkië. Yen acīi rot ben jɔt ba yī gām ayuöp.’ ⁸Ku la Jethu tueŋ ku lueel, na cɔk alɔn cīi monyë rot jɔt bi gām ayuöp rin yen mähthu, ka ɲot bi rot jɔt bi gām kuat kë wīc, rin yīn acīi guöp bi rišöc ë ye, ku lɔɔr tueŋ ke thiëc. ⁹Këya alëk we, thiëc, ku abi Nhialic gām yī, na wīc kēdāŋ tënë Nhialic

ka yök. Ku ë tède aya, na gut yöt thok, ka ɲany thok tənë yï. ¹⁰ Raan thiëc aye gäm ke wïc, ku raan la kě wïc aye yök. Ku yöt aye ɲaany thok tənë raan wïc ye. ¹¹ Yeɲa kamkun na le meth, ku thiëc manhde miëth ke gëm kěpiiny tē wïc yen rēc. ¹² Ku na wïc tuɔɲ ajith, ke dɔm kieth ku gëm ye. ¹³ Na ɲieckě wek kɔc ë luui käreç bāk miëthkun aa gäm kăpath, ke cāk lēu bāk ɲic lɔn bī Wuurdun tō nhial ye ɲic apeï bī Wēi Nhialic tuōc kɔc thiëc ye.”

Jethu aye yōōk lɔn le yen guōp ɲɔɲrac

(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴ Naɲɔn akāl tōk ke Jethu ë cop ɲɔɲrac wei raan guōp, ku ëcie jam. Nawēn cī ɲɔɲɛ jāl yeguōp ke mony awēn jam. Go thān awēn tō thīn gāi apeï, ¹⁵ ku lueel kɔc kōk, “Ee Beldhebul bēny jakrec yen ë ye yiëk riel bī ke aa cuōp wei.” ¹⁶ Ku ë wïc kɔc kōk bik deep wēt, ku thiëckě bī kēnē jāɲ gōi looi, bī nyuōth ke lɔn ye Nhialic kākke gam.” ¹⁷ Ku Jethu ë ɲic kě yekě tak, go lēk ke, “Na tek kɔc paan tōk keyiic ku thērķē ë kamken, ke pan kēnē abī riāāk. Ku na tuum dhiēnh tōk yenhom aya ku thērķē kamken ë rōt, ke dhiēnh kēnē abī wēer aya. ¹⁸ Kēya, na tek jakrec keyiic ku thērķē ë kamken ke cīi thōk? Ayakē lueel lɔn ye ɲen jakrec cuōp wei riel ye Beldhebul gām ɲa. ¹⁹ Ku na ye riel Beldhebul yen ye ɲen jakrec cuōp wei, ke ye riel ɲa yen ye kɔckun yakē buɔoth ke cuōp wei? Calkē ke aa lēk we yic. ²⁰ Ku na ye riel Nhialic yen ye ɲen jakrec cuōp wei, ke ɲieckě lɔn cī bāāny Nhialic bēn tēnē we.

²¹ “Na tit raan ril paande thok ë tɔɔɲ ku kōt, ke kākke aaciï nyiēi. ²² Ku na mēt raan dēt ril, ka wer ye. Ku jɔl kāk muk bī yen rot tiit nyaai ëbēn, ku tek kāk cī rum.

²³ “Raan kēc rot māt ɲa acie raandiē, ku raan cīi ɲa kony bī kɔc lēk wēt Nhialic, ee kɔc thiï.”

²⁴ “Tē cī ɲɔɲrac jāl raan guōp, ee piny yōōp tēdēt bī yen lōɲ thīn. Na cīn tē yök, ka lueel, ‘Yen abī dhuk tēnē raan wäär jiël ɲen thīn.’ ²⁵ Ku dhuk ku yök raan wäär, ke cīt yōn cī guiir yic apath, ²⁶ ku dhuk ku le bēn kek jakrec apeï kōk kadhorou wār ye, ku lek yeguōp. Ku pīr ë raan kēnē ë jāl rēc apeï tēnē pīrden tueɲ.”

²⁷ Kaam wēn jiēem yen kēlā, ke tik jam rōldīt kɔc yiic ku lēk ye, “Tiɲ ë dhiēth yī ku muk yī amit guōp apeï.”

²⁸ Go Jethu bēer ku lueel, “Ee yic, ku kɔc mit gup alanden aa kɔc wēt Nhialic piɲ ku loikē.”

Jethu akuēc bī kēnē jāɲ gōi looi

(Mt 12:38-42)

²⁹ Tēwēn cī kɔc juēc kenhiim kut Jethu lōōm, ke lueel, “Yēpō be riëc akölē rēc kēlā? Ee riëc ye wïc bī kēnē jāɲ gōi tiɲ. Ku acin kē bī nyuōth ke. Ee kēnē jāɲ gōi wäär cī rot looi tēnē Jona yen abik tiɲ.” ³⁰ Cīmēn wäär cī Jona raan kāk Nhialic tiɲ jāl a kit tēnē kɔc Ninibe, kēya Manh Raan abī jāl a kit tēnē kɔc akölē ëbēn.” ³¹ Tiɲ bēny wäär jiël pan Athia abī rot jɔt aköl luɲdīt ku gēk riëc akölē, rin cī yen jāl tēmec apeï bī wēl puoth bēnyɲaknhom Tholomon la

* 11:15Mt 9:34; 10:25 * 11:16Mt 12:38; 16:1; Mk 8:11 * 11:23Mk 9:40 * 11:29Mt 16:4; Mk 8:12 * 11:30Jona 3:4

piŋ, ku ɣen jam kën, ɣen adit tənë Tholomon.* ³² Aköl luŋdīt kɔc gen Ninibe aabi we gōk rin cī kek kepuōth waar, ku pālke luɔi käreɔ wäär cī Jona ke lēk. Ku alēk we, ɣen jam kënë, ɣen adit tənë Jona.*

Kɔc cī gam aacīt awai ku mermer

(Mt 5:10; 6:22-28)

³³ “Acīn raan cī mermer kaŋ ɣäth ɣöt ku kum nyin. Aye tōōu tən ye yen ɣöt mer yic thīn, bī piny amer tənë raan la ɣöt.* ³⁴ Puōn path acīt nyin path. Raan path nyin ë daai apath, acīi thōŋ kek raan cī cɔɔr cie daai apath. ³⁵ Kēya, luɔikē röt bāk puōth la cök, ku duōkkē puōth cɔɔr. ³⁶ Na yīn aɣer puōu, ke yīn acīt raan kēc cɔɔr ë daai apath cīmën dhie ye mac piny riaal.”

Jethu ë kɔc piöök lööŋ ku Parathī lēk lɔn nhieem kek

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Nawën cī Jethu thök ë jam, ke cɔɔl raan tōŋ akut Parathī paande bik la mīth, go la ku nyuuc ku mīth ke kēc yecin ku yecök lɔk cīmën cieɣɣ kɔc Itharel. ³⁸ Kënë, acī raan akut Parathī wën la baai bën gōi apei. ³⁹ Go Jethu lueel tənë ye, “Wek kɔc akut Parathī, aa wegup aɣeer kek yakē lɔk, ku piäth-kun aacī thiāŋ käreɔ apei. ⁴⁰ Kɔc cīn kē ŋieckē! Kēc Nhialic yen cak guōp, puōu alɔŋthīn cak aya? ⁴¹ Biökrueel aye nyuɔōth puōn ɣer tē muɔɔc yīn kɔc, ku acie miöc ye yīn biökrueel nyuɔōth ë path.

⁴² “Tē rɛɛc yen thīn tənë we, kɔc akut Parathī. Wek aa Nhialic juër kälík, kāk cīt tōk ë thiäär yic kākkuu yakē ke puur ë dum yiic, ku kuat wel kōk ëbën. Ku wēt la cök ku nhiër Nhialic akuōckē looi. Kākkā aa dhiełkē looi, ku luɔikē kākā aya.*

⁴³ “Tē rɛɛc yen thīn tənë we, kɔc akut Parathī. Ayakē nhiaar bāk aa nyuc tueŋ thök kɔcđit nhīim tən amat, ku ye we muōōth athēk ɣōn ë ɣɔɔc yiic.

⁴⁴ Tē rɛɛc yen thīn tənë we, wek aa thōŋ kek rēŋ cīn kē ye ke ŋic, ye kɔc cath kenhīim ë path, ku käreɔ cīk thiaan keyiic piiny aacīi ŋic.”

⁴⁵ Nawën, ke raan tōk kɔc piöök ë lööŋ ɣot rot ku lueel tənë ye, “Bēny, tē jīeem yīn kēlä, ke yīn ë ɣo lat aya.”

⁴⁶ Go Jethu bēŋ, “Wek kɔc piöök ë lööŋ, käreɔ aa tit we aya. Wek aa kɔc piöök kārıl apei cie lēu bī ke looi. Ku wek aacie kɔc kony aya ë luɔiden. ⁴⁷ Tē rɛɛc yen thīn tənë we. Awēŋkui, wek aa rēŋ path buth tənë kɔc kāk Nhialic tīŋ, kɔc wäär nēk wärkun dīt. ⁴⁸ Acāk gam lɔn kēwäär cī wärkun dīt looi apath, ku na we tō thīn ɣuōt wek cī nāk aya. Rin aacī kɔc kāk Nhialic tīŋ nōk ku buōthkē rāŋken. ⁴⁹ Ku rin ë wēt kënë yen acī Nhialic ye lēk we ëlä, ‘Wek aaba tuōc kɔc kākkiē tīŋ ku atuuc. Ku wek aabi kɔc kōk nōk ku cuōpkē kɔc kōk wei.’ ⁵⁰ Riēec akölē abī tēm awuōc rin cī yen kɔc kāk Nhialic tīŋ nōk tēwäär cek piny ɣēet ëmën, ⁵¹ ɣɔk ë nāk Abel ɣet nāk Dhākaria wäär nāk luan Nhialic. Ku ben Jethu lēk ke, riēec akölē abī tēm awuōc rin ë kākā ëbën!”

⁵² “Tē rɛɛc yen thīn tənë we, wek aa yic moony tənë kɔc ku acāk ye gam kek week ë röt. Ku wek aa kɔc kōk wīc yic bik gam gēl!”

* 11:31Bŋ 10:1-10; 2Lēk 9:1-12 * 11:32Jona 3:5 * 11:33Mt 5:15; Mk 4:21; Lk 8:16

* 11:42Leb 27:30 * 11:51Cāk 4:8; 2Lēk 24:20-21

⁵³Nawën wíc Jethu bī jāl, ke jiëem kóc akut Parathī ku kóc piöoc lööŋ guöp apei, ku thiëckë wël juëc ku wickë bī ke dhiel dhuk nhīm, ⁵⁴rin wíc kek ye bik deep wët bik dām, tē le yen wët ræc lueel.

Duk rišc luel yic

(Mt 10:26-27)

12 ¹Wën cī kākā röt looi, ke kóc juëc apēdīt aake cī kenhīm kut Jethu lōōm abī ciēn tē ye cōk cak la piny. Tēwën ke Jethu kōŋ jam tēnē kōcken ye buōth ku lēk ke, “Tietkē röt, ku duškkē ye luui cīmēn kóc akut Parathī, kóc ē kóc ruēēny.” ²Acīn kē ye moony arēk abī cīi tiēc. Tēdē ke lēu bī kēdāŋ thiaan abī cīi ŋic. ³Na cōk a wēt luel wakōu ka ŋot piŋ nhiāk akōl. Ku kēriēc ēbēn cāk ŋāāi weyīth yōōt alōŋthīn ke yōt cī thiōōk thok aŋot ye kōc kōk piŋ.

⁴“Ku alēk we wek mātthiē, duškkē rišc kóc guāpkun nōk ē path. Aa we nōk ku na lā ka cīn kēdēt ben kē looi. ⁵Ee Nhialic yen adhil kóc rišc, rin na cī nōk ka la riel aya bī cuat pan mac. Alēk we, ee Nhialic ē rot yen adhil kóc rišc. ⁶Diet thii kor kadhiēc cīt amuōr, cīi ke ye yōc wēu lik? Ku acīn tōk ē kamken cī Nhialic kaŋ muōr nhom, ⁷agut nhīmku tō yīnhom aŋic Nhialic akuēnden. Duškkē rišc, wek aa awār amuōr juëc.

⁸“Alēk we, raan ye gam kóc nhīm lōn ye yen raan Manh Raan, aba gam aya lōn ye yen raandiē atuuc Nhialic nhīm. ⁹Ku raan jei kóc nhīm lōn cīi yen ye raandiē, abī Manh Raan kuc aya atuuc Nhialic nhīm.”

¹⁰Ku ben Jethu lēk ke, “Kuat raan wēt rac lueel Manh Raan guöp abī pāl piny tēnē ye, ku raan lueel kērac Wēi Nhialic guöp, acīi bī kaŋ pāl piny tēnē ye.”

¹¹“Tē yēth yī tēn amat luk yic, bāny dīt ku bāny kor nhīm, duk diēer tē bī yīn rot kuōny thīn ku wēt ba lueel, ¹²rin Wēi Nhialic abī cōl aŋic kē ba lueel.”*

Raan ajak kuc kāŋ

¹³Go mony dēt rot jōt kóc yiic ku lueel, “Bēny lēk wāmāath bā yiēk abākiē kāk cī wā nyāŋ yō yiic.” ¹⁴Go Jethu bēer, “Mātthiē, yēŋa cā kuany ba ya bēny, ba kāŋ tēk we?” ¹⁵Ku lēk kóc awēn tō thīn, “Tietkē röt, duškkē jiēek cōl arum wepuōth. Acīn raan rēer piērde yecin cōk alōn le yen kājuēc.”

¹⁶Ku lēk ke kāāŋ kēnē, “Thēer raan ajak ē tō thīn, ku duōmde ēci luok rap juëc apei. ¹⁷Go jal jam ku lueel, ‘Yēŋō ba jal looi? Yen acīn duēl lāu yic bī yen ke tōōu thīn.’ ¹⁸Nawën ke tēk ku lueel, ‘Kē ba looi akīn. Duēl kēnē aba ŋaany, ku ben duēldīt apei looi bī yen rap ku kāk kōk baai tāau thīn. ¹⁹Ku jal lēk rot yātōk. Mony mit guöp, yīn ala mīith juëc apei bī run juëc nōk, jōl pīr apath, miēthē ku dēkkē, ku jōl puōu miet!’ ²⁰Go Nhialic lēk ye, ‘Raan kuc kāŋ! Ee wēer kēnē, yīn abī thou ku kājuēc ca tāu rot kē, bīk lōk aa kāk ē ŋa?’ ”

²¹Ku wit Jethu wētde ēlā, “Kēnē, yen ē rot looi tēnē kóc kājuēc tōōu ē rienken, ku acīn jiēek Nhialic tō kepuōth.”

* 12:1Mt 16:6; Mk 8:15 * 12:2Mk 4:22; Lk 8:17 * 12:10Mt 12:32; Mk 3:29

* 12:11-12Mt 10:19-20; Mk 13:11; Lk 21:14-15

Raan adhil Nhialic ɲǝǝth

(Mt 6:26-34)

²² Ku wël Jethu yenhom kocken ye buoƙth ku lueel, “Këya alëk we, bāk rōt cī cōl anëk diëer kē bāk cam bāk pīr. Ku diëerkē aya kāk bāk ceɲ. ²³ Wëi aɲuëën tēnē miëth, ku guǝp raan aɲuëën tēnē alëth. ²⁴ Daaikē diët pār nhial, aacie pur rap ku temkē ke, ku tēëukē ke atuok yic, ku aa ɲot ke pīr rin ye Nhialic ke yiëk miëth. Ku wek aa ɲuëën apei tēnē ke. ²⁵ Yeɲa kamkun na diir ë wëike ke juak ruönke? ²⁶ Na cāk kāk thiikā ye lëu, yeɲo ye wek diëer kāk kōk? ²⁷ Tiëɲkē yōk cil tē dhëëɲ kek thīn, aacie luui ku aacie luui alëth. Ku alëk we na cōk a bënyɲaknhom Tholomon cīmēnden wäär ë bäänyde yic, ëcīi la alëth la kīt dhëɲ cīmēn yāɲ tōk ë yōkkē yiic.” ²⁸ Ku na ye Nhialic wël cil ë path cōl adhëɲ këlā, wël tō thīn akölē ku na nhia̋k nīn lik ke ril wei ku took ke mac, ke Nhialic cīi we bī kuëëc nhīim, wek aa kōc la gam thīn koor.

²⁹ “Duōkkē wenhīim ye yiëk kē bāk cam ku kē dekkē akōlaköl. ³⁰ Aa kōc kuc wët Nhialic pinyinhom ë tēn kek aa kepuōth yiëk kākka. Ku Nhialic Wuurdun aɲic lōn wic wek kākka. ³¹ Na ye këya, yakē ke wic kāk bääny Nhialic, ku aabī yiëk we aya.

Jieek cie rop atō pan Nhialic

(Mt 6:19-21)

³² “Duōkkē riōc wek kōc buoƙth ɲa rin Wuurdun amit puōu bī we yiëk ë bäänyë. ³³ Yaackē kākkuon ku gām kē wëëu kōc ɲōɲ. Kënë abī jaakduon juak yic pan Nhialic. Ku jieek pan Nhialic acie thōk, ku acie riääk cīmēn jieek pinyinhom, rin acīn cuër tō thīn. Ku acīi aruop ye rac. ³⁴ Ku piändu abī ya rëër akōlaköl tē tōu jaakdu thīn.

Rëër yī cī rot guiir

³⁵ “Rëër yī cī rot guiir akōlaköl, ku rëër yī muk mermer rin kuat kē bī rot looi bī yōk wakōu,” ³⁶ cīmēn alony lui baai tit bānyden cī la yan thiëëk yic ke bī dhuk baai. Na bī ke go yōt guo ɲaany thok tēnē ye.” ³⁷ Aloony mit gup aa loony ye bānyden yōk ke tit tē dhuk yen baai. Alëk we alanden, bëny abā alanhden luci ruōk, ku cōl ke aa nyuc bīk mīth ku luui tēnē ke. ³⁸ Tëdë, ke bëny abī dhuk baai wëër ciël yic, tēdë ke dhuk bëëk ë piny. Ku aloony mit gup aa loony bī bāny yōk ke tit. ³⁹ Wek aa lëu kënë bāk deet yic ë rōt. Na raan ye wëër alōɲ bī cuär bēn ɲic, ka rëër ke yiēn bī cuär kākke cīi kual. ⁴⁰ Ke week aya rëërkē we tit, rin wek aa kuc aköl bī Manh Raan bēn.”*

⁴¹ Go Pīter lueel, “Bëny, ye yōk lëk ë kääɲ kënë aye kōc ëbën?” ⁴² Go Bëny dhuk nhom ku lueel, “Na ye këya, yeɲa alony path ku ɲic kääɲ apei? Yeen alony bī bëny nyääɲ kākke yiic paande, bī kacke ya gām miëth akōlaköl. ⁴³ Alony mit guǝp alony bī bëny yōk ke loi lucide apath tē dhuk yen. ⁴⁴ Alëk we, abī alony kënë tääu kākke yiic ëbën. ⁴⁵ Ku na ye alony ye tak lōn cīi bānyde bī lac dhuk. Ku ye rëër ke nāk aloony kōk, rōör ku diää. Ku ye cool ke mīth ku dëk

* 12:271Bɲ 10:4-7; 2Lëk 9:3-6 * 12:35Mt 25:1-13 * 12:36Mk 13:34-36

* 12:39-40Mt 24:43-44

abî wiæet. ⁴⁶Ke bányde abî la luät yeguöp aköl cîi ye tak lön yen aköl bî yen bën. Ku yeen abî bëny tēm awuöçdüt ku met tē rëer kōc rec thîn.

⁴⁷“Ku aluaŋ ɲic kē wïc bányde bî looi, ku rëer ke cîi rot guir bî kē wïc bëny looi, ka bî tēm awuöçdüt apei. ⁴⁸Ku aluaŋ kuc kē wïc bányde ku looi awuöç bî yen that thîn, ka bî ya awuöç koor. Kājuëc aa wïc tēnē raan cî gām kājuëc, ku raan cî gām kājuëc apei awïc kājuëc apei tēnē ye. ⁴⁹Yen aci bën ba piny bën cuŋny. Ku anhiaar diët cî dëp theer. ⁵⁰Yen atiit kërac apei, yen abî gum ku rem ya apei yet aköl bî kēnē thök.” ⁵¹Yakē tak lön cî yen bën ba döör bën looi pinyhom? Alëk we acie ye. Ee lön bî kōc keyiic tek. ⁵²Many la yic kōc kadhiëc abî yeyic tek. Kōc kadiäk aabā nhiaar ku man rou ya. Tëdë, kōc karou aabā nhiaar ku man kōc kadiäk ya. ⁵³Mith rōör kek wårken aabî kenhîim tuööm ë rienkië. Ku yen ë lön nyîir kek märken. Ku man athiëk kek tiŋ wëndë aabî rôt maan aya.”*

⁵⁴Ku ben Jethu lëk thän awën tō thîn, “Na tiëŋkë luät nhial, ka guökë luel lön deŋ abî tueny, ku tueny ayic. ⁵⁵Ku na ðom bî la ðil, ku ruel aköl apei, ka luelkë lön bî piny tuöc, ku tuc ayic. ⁵⁶Yeŋa wiëckë bāk ruëëny! Awëëŋkui? Wek aa kē bî rot looi ɲic tē tiŋ wek kakkā nhial. Ku cāk kē loi rot ëmën ɲic ayic?

⁵⁷“Yeŋö cîi wek yic bāk looi ye ɲic? ⁵⁸Cimën na yëth raan yî luk yic, ke yî lōc wët waar yic, ku döörkë ke kēc yî guo yāth luk yic. Na cîi lōc looi këlā, ka yëth yî luk yic tēnē bāny, ku bëny abî la thōn apuruuk, ku mac yî. ⁵⁹Alëk yî, yîn aciî bî kaŋ lony, yet tē bî yîn këthiin kōny tēnē yî kaŋ cool.”

Na cîi luoi käreç päl ke yîn aciî pîr

13 ¹Nawën ke kōc bö tēnē Jethu, ku lëkkë ye lön cî bānydüt Pilato kōc Galilia cōl anāk, kōc ke cî kāk juërkë Nhialic la nōk luaŋ Nhialic Jeruthalem. ²Go Jethu bëër. “Yakē tak lön kōc Galilia cî nōk ëmën aa käreç apei wër kek kōc Galilia kōk looi? ³Acie yic! Ku cāk ɲic lön wek aabî thou aya cimënden, tē cîi wek käreç yakē looi päl, ku wëlkë wepuöth Nhialic? ⁴Ku na kōc wäär kathiäär ku bët wîk yōn bäär apei kenhîim Thiloam bîk thou ëbën, ye kek kōc käreç looi Jeruthalem kepëc? ⁵Aacie ke! Ku alëk we, na cāk luoi käreç päl, ke wek aabî thou ëbën cimënden.”

Kääŋ tim cie luok

⁶Go Jethu ke lëk kääŋ kēnē, “Monytui ëcî tim luok com duömde. Nawën thoöŋ tē cî yen luok, ke bö bî bën bet. Go ciën mîth yök yenhom. ⁷Go puöu riääk apei, ku lëk raan lui dom yic bî yep wei, ku lëk ye, ‘Aca tiit run kadiäk ku acin manh tōŋ ca yök yenhom. Yeŋö pël ye bî dom rooc ë path ke cie luok?’ ⁸Go raan ë luoi bëër, ‘Bëny, päl ë ruöŋ tōŋ kēnē ë path, aba guiir ku tääu dhiäap yecök. ⁹Na lok ruöŋtúi ka path, ku na cîi lok, ka jōl cōl ayep.’”

Jethu aci tiŋ tuany kony aköl cîi kōc ye luui

¹⁰Tëwën aköl cîi kōc ye luui ke Jethu piöçc tēn amat kōc Itharel, ¹¹ke tik ë tō thîn ke la guöp jōŋrac cî ye dhoŋ kōu, bî yekōu cîi ye jōt ruöŋ thiäär ku bët. ¹²Nawën tiŋ Jethu ke cōl ku lëk ye, “Tik, yîn aci kony.” ¹³Ku tēüu yecin yekōu. Ku kaam thiin awën ke la kōu cök. Go Nhialic leec.

¹⁴Ku raandit tēn amat ēcī pušu dak apei rin cī Jethu ye kony aköl cīi kōc ye luui. Ku lēk kōc awēn tō thīn, “Yok aa la nīn kadātem ye kōc luui. Ke raan alēu bī bēn akāl tōk kam ē nīnkā yiic bī bēn kony, ku acie aköl cīi kōc ye luui.”

¹⁵Go Bēny bēer ke tōon guōp, “Aa wek kōc la gup ruēeny! Le raan tōk ē kamkun cie yākke ye lony aköl cīi kōc ye luui bī ke la wiēc wal ku pīu? ¹⁶Ku tiņ kēnē, nyan many Abaram cī bēny jak dhoņ kōu, bī ya rēer ke duol ē runkā kathiāar ku bēt, cīi path bī kony aköl cīi kōc ye luui bī la cōk?” ¹⁷Tēwēn lueel yen ye kēlā, ke kōc awēn man ye yār gup, ku mit thān dīit awēn tō thīn puōth kāk kōc gōi cī Jethu looi.

Kāāņ káu koor nyin ye tiemde dīt apei

(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸Ku la Jethu tuer ke jam ku lueel, “Bāāny Nhialic cīt nō? Yeņō ba thōōņ ke ye? ¹⁹Aba thōōņ manh tim koor nyin cī raan com duōmde. Go dīt abī ya tim dīttet ye diet yōōtken yīk kērke kōth.”

²⁰Ku ben lueel, “Yeņō ba ben thōōņ bāāny Nhialic? ²¹Acīt lon cī tik puor ayumdīt tet yic, na lā ke piāār ēbēn.”

Kuany dhēl la pan Nhialic yic

(Mt 7:13-14, 21-23)

²²Ku bēr Jethu ke kuany geeth ku bēēi yiic ke la Jeruthalem. ²³Go raan tōk thiēc, “Bēny! Le kōc lik bī poth bīk la pan Nhialic?”

Go Jethu bēer, ²⁴“Thamkē bāk bak dhēl ye kōc gum thīn yic, rin alēk we lon wīc kōc juēc ye bīk la alōņthīn, ku acīk bī lēu. ²⁵Tē jōt wun baai rot ku riit yōt thok, wek aabī kōōc ayeer ku jālkē yōt tōōņ thok ku luelkē, ‘Bēny, nany yōt thok tēnē yō,’ ku abī bēer tēnē we, ‘Akuōc tē bīi wek thīn.’ ²⁶Ku abāk lēk ye, ‘Yok aaci mīth ku dēkku kek yī, ku yīn aci piōōc ē geethkua yiic!’ ²⁷Ku abī dhuk nhom ku lueel, ‘Alēk we bāk piņ, wek aaci bō yōt rin wek aacā nīc. Jālkē, kōc luui ē kārec!’” ²⁸Ku tē cī yī cuōp wei, ke yīn ariāāk pušu ku dhiau aba yīthok a kac tē tiņ yīn Abaram, ku Ithāk ku Jakop ku kōc kāk Nhialic tiņ, ke rēer bāāny Nhialic yic pan Nhialic, ku gēl yī wei thīn!” ²⁹Ku kōc aabī bēn pinynhom ēbēn ku camkē yan bāāny Nhialic.” ³⁰Ku kōc tō ciēen ēmēn aabī tō tuer. Ku kōc tō tuer aabī dhuk ciēen.”

Jethu ku Antipāth Yērot

(Mt 23:37-39)

³¹Tēēn, ke kōc akut Parathī bō tēnē Jethu ku lēkkē ye, “Jāl ē tēn rin bēny Antipāth Yērot awīc bī yī nōk.”

³²Go Jethu lueel, “Lak ku lēkkē raan la guōp awandīt lon yēn abī la tuer akölē ayī nhiāk ya cop jakrec wei kōc gup, ku luoi kāk jāņ gōi ye yēn kōc kony. Ku na ye nīn diāk ke yēn abī luōidiē thōl pinynhom. ³³Ku akölē ku nhiāk ku aköl dēētē, yēn ala tuer ya lui rin aci path bī raan kāk Nhialic tiņ nōk tēdēt cie Jeruthalem.

* 13:14B.bei 20:9-10; L.rou 5:13-14 * 13:27Wk 6:8 * 13:28Mt 22:13; 25:30

* 13:28-29Mt 8:11-12 * 13:30Mt 19:30; 20:16; Mk 10:31

³⁴ “Kɔc Jeruthalem! Kɔc Jeruthalem! Kɔc ɛ kɔc kɔk Nhialic tiŋ nɔk, ku biɔɔkkɛ kɔc ci tuɔc we aleel. Ye arakdɛ ci ɣen ye wic ba we kuɔɔt yiic, ku kuɔny we cimɛn adhie ye ajith miethke kuɔm piny yewuɔk, ku wek aaci kuc.

³⁵ Nhialic abi we nyɔŋ pandun. Ku athɔn we bɔk ŋic, wek aaci ɣa bi ben tiŋ ɣet akɔl bi wek rɔt guiir, ku luɔrkɛ ɣa yai ke yakɛ lueel, ‘Lecku raan bɔ rin Bɔnyda.’ ”*

Jethu aci raan tuany kony

14 ¹ Nawɛn ke Jethu la pan raan akut Parathi akɔl ci kɔc ye luui bi la mith. Ku kɔc ke tɔ thiin aake dɔt Jethu ape.

² Go raan ci but ɣɔɔm ku kɔk ebɛn bɛn tɛnɛ ye. ³ Go Jethu jam ku thiɛɛc kɔc piɔɔc ɛ lɔɔŋ ku kɔc akut Parathi, “Ci lɔŋ pɛɛn bi raan tuany kony akɔl ci kɔc ye luui tɛdɛ ke kony?” ⁴ Gokɛ ci bɛɛr. Go Jethu mony awɛn cɔl ku kony ku cɔl ajiɛl. ⁵ Ku jɔl lɛk ke, “Yɛŋa kamkun ɛ tɛn, na ci manhde, ayi wɛŋde lɔɔny yiith akɔl ci kɔc ye luui, ke pɛl yiith ku ci bi bei nyin yic?” ⁶ Ku wɛt kɛnɛ aci ke nyɔŋ nhiiim kɛ bɛɛr kek ye.

⁷ Wɛn ci yen ye tiŋ aya ke jɔɔl awɛn ci cɔl aaye ŋek tɛden nyuuc yen thiin lɔc, ke luel kaaŋ kɛnɛ, ⁸ “Tɛ ci yi cɔl yai yic, duk la ku nyuc tɛn kɔcɔt, tɛdɛ ke raan ben dɔt tɛnɛ yi aci cɔl aya. ⁹ Na bi, ke raan awɛn cɔl we wedhie abi yɔɔk ba rot jɔt ba thoɔc pɔl ye. Ku yin abi jal dhuk thoɔc tɔ ciɛɛn yiic ke yi ci guɔp yar. ¹⁰ Tɛ ci yi cɔl, ke yi la ku nyuc thoɔc tɔ ciɛɛn yiic rin na la raan la baai bɛn, ka bɔ tɛnɛ yi ku lueel, ‘Jɔt rot, baar tueŋ tɛn mɔthdiɛ.’ Kɛnɛ abi cɔl athiek yic jɔɔl nhiiim ebɛn. ¹¹ Kɛya, kuat raan dɔt puɔu rot ɣaŋ tueŋ ɛ rot abi Nhialic dhuɔk ciɛɛn, ku raan lir puɔu ɛ rot dhuɔk ciɛɛn abi Nhialic ɣaŋ tueŋ.”*

¹² Ku lueel Jethu tɛnɛ mony awɛn ci ye gɔɔŋ, “Na loi mieth bi yin kɔc gɔɔŋ, ke duk ke cɔl mɔthku ku paan moor, ku kɔc ruɔai kek yi ku kɔc ajiek thiɛɛk baai kun, rin aabi ben cɔl. Ku na looi rot kɛya, ke kɛwɔar ca luɔi ke yen acolɛ tɛnɛ yi. ¹³ Na loi mieth cɔl yin kɔc, ke cɔl ke kɔc ŋɔŋ, ku kɔc ci duany, ku kɔc ci ŋɔl ku cɔɔr, ¹⁴ rin na la kɔc rɔt jɔt thou yic akɔldɛ, ke yin abi Nhialic cuɔɔt rin wɔar ci yin ke cɔl kɔc ci ye lɛu bɔk miethku cool.”

Jethu aci baany Nhialic thoŋ yan thiɛɛk

(Mt 22:1-10)

¹⁵ Go mony dɛt mith kek kɔc lueel tɛnɛ Jethu wɛn piŋ yen kɛnɛ, “Kɔc mit gup aa kɔc bi cɔl yai yic, baany Nhialic yic.”

¹⁶ Go Jethu lɛk ye, “Monyti ecɛ yandɔt ape looi ku cɔl kɔc juɛc. ¹⁷ Nawɛn ci muth yai guiir, ke toc aluonyde bi kɔc wic ke yai yic la cɔl, ‘Bɔk, kɛriɛɛc ebɛn aci thoɔ ɛ guiɛr.’ ¹⁸ Gokɛ wɛl juɛc lueel kedhie bi kek kenhiiim kɔl. Ku lueel raan wɛn ci alony kaŋ yɔk ɛlɛ, ‘Yɛn aci piny ɣɔɔc, ku ɣen adhɔl la ba la tiŋ. Lɔɔr ku lɛk bɛny lɔn acin kɛ maan yen ci ɣen la yai yic.’ ¹⁹ Ku lueel raandɛt, ‘Yɛn aci miɔɔr kathiaar ye kɔc pur ɣɔɔc, ɣen ala ba ke la them, lɔɔr lɛk bɛny lɔn acin kɛ maan tɛnɛ ye.’ ²⁰ Ku lueel raan ye kɔc diak, ‘Yɛn aci piac dɔm nya, acɛ lɛu ba la yai yic.’

²¹ “Go alony dhuk baai ku le wɛlkɛ lɛk banyde. Go banyde puɔu riak ku lɛk aluonyde, ‘Lɔɔr dhɔl yiic ku kam bɛɛi geeu, ku cɔl kɔc lim dhɔl yiic ku kɔc

cí duany, ku kóc cí ɲol ku cöör bik bën.’ ²² Go alony lueel, ‘Bëny, kě ca lěk ya aca looi ku piny aɲot lááu.’ ²³ Go bëny ben lěk aluɲnyde, ‘Lɔɔr kuany baai yic ku dhöl yiic geeu, ku lěk kóc ëbën bik dhiel bën bí paandië thiän. ²⁴ Alěk yí, kóc wäär ca kaɲ cɔl acín mieth yai bik ben yök paandië!’ ”

Kě dhiel raan looi bí ya raan buoth Jethu

(Mt 10:37-38)

²⁵ Kóc juéc aake cath kek Jethu. Nawën ke wël yenhom kóc ku lueel, ²⁶ “Na ye raan bö tənë ya, ku cii wun ku man ku tieɲde ku miethke, ku wämäthakën ku nyiërakën, ku wëike man, ka cie raan buoth ya.” ²⁷ Ku raan cie gum ku buoth ya, acii lëu bí ya raan buoth ya.” ²⁸ Na wíc raan bí yöndit bäär apei buth, yeɲö bí kaɲ looi? Nadë ke cii wëüu muk bí kaɲ kuëën nyin bí ɲic lɔn le yen wëüu juéc bí yen yöt buth bí thöl? ²⁹ Na jɔk cök ku le ciën wëüu juéc bí yen ye thöl, ka bí kóc yöt tiɲ ke kéc thök aa bui, ku yekë lueel, ³⁰ ‘Mony kënë ací yöt jɔk bí buth ku akéc thääp.’

³¹ “Na jɔt bënyɲaknhom tɔɲ ke la apuruk tim thiäär bí la thör kek bënyɲaknhom dët la apuruk tim thiär-rou, ke cii bí kaɲ tak lɔn bí yen tɔɲ lëu kek ë bëny kënë? ³² Na yök ke cii tɔɲ bí lëu, ka toc kóc ke bënyɲaknhom tui ɲot mec kek apurušökke bik dšör looi.” ³³ Kělä aya, acín raan kamkun lëu ye bí ya raan buoth ya agut tẽ bí yen kákke kaɲ pušl.

³⁴ “Awai, apath. Ku na thöök kōu alëi ke ben dhušk thün kädë? ³⁵ Awan cit kënë acie ben piath. Aye pušk wei. Pieɲkë tẽ le wek yiith.”

Kääɲ amël cí mää

(Mt 18:12-14)

15 ¹⁻² Kóc ajuër kut ku kóc käreɲ looi aake cí bën tənë Jethu bik pišöcde bën piɲ. Ku kënë, ee kéc kóc akut Parathi ku kóc pišöc lööɲ nhiaar, rin ye Jethu kóc rēc meen jän lor, ku mith ke ke aya.” ³ Goke lěk kääɲ kënë.

⁴ “Na la raan tók kamkun amääl buɔt, ku mär amäl tók, ke cii thiärdhoɲuan ku dhoɲuan nyiëɲɲ piny roor, ku le amäl tön cí mää kaɲ wíc yet tẽ bí yen ye yök? ⁵ Ku na yök ka mit pušu apei ku jɔt yekët. ⁶ Ku na le yet baai ka cɔl mähke ku kacken akeu nhom ku lěk ke, ‘Yen ací pušu miet rin cí yen amäl-diën wäär cí mää yök. Loiku yai.’ ⁷ Kělä aya, miet pušu dīt abi tš pan Nhialic, rin raan tön käreɲ looi cí yepušu dhušk ciën rin adumušömkë. Ku miet pušu kóc tš pan Nhialic, rin ë raan tön, acii bí thön kek miet pušu rin kóc path kathiärdhoɲuan ku dhoɲuan cín awušc cık looi, bí kek kepuoth dhušk ciën.”

⁸ “Tädë, tik ala wëëth thiäär milän yer, ku mär wënh tók. Yeɲö bí looi? Abi mac dšöp ku wíc apei arék bí yöt a weec yic agut tẽ bí yen ye yök. ⁹ Tẽ cí yen ye yök ka cɔl mähke ku kóc akeu ëbën ku lěk ke, ‘Yen amit pušu apei, wëüu-kiën wäär cí mää aaca yök. Loiku yai.’ ¹⁰ Kělä aya, atuuc Nhialic aa puoth miet rin raan tön käreɲ looi cí yepušu waar ku dhuk Nhialic.”

Kääɲ manh cí mää

¹¹ Ku la Jethu tueɲ ku lueel, “Monytui ë tš thün ku ë la wät karou. ¹² Go wën koor lěk wun, ‘Gäm ya kák ba tək ya aköldä?’ Go wun kän tek tənë ke.

¹³Nawën nîn lik cök ke wën koor ƴɔɔc kække ëbën, ku jiël bî la wun dët, wun cî yen wëëuke bën la thöl thîn dëŋ ë mäau ku wïcwiɔc adëjök. ¹⁴Wën cî yen wëëu thöl ke cɔŋdît apei loi rot ye pan awën, ku jol rëër ke nêk cök apei. ¹⁵Nawën le kække dhal ke luɛɛk rot pan raan tök ë koc pan awën. Go raan la baai cɔl aye dîr baai bißök. Ku gëm ke kë camkë. ¹⁶Ku ë ye wïc diët cök yeyäc thißöŋ kë ye dîr cam, ku acîn raan cîi ye gäm ye. ¹⁷Nawën jol kërɛɛc cî looi tak yic yepuðu ke lueel, 'Ye koc luoi kadë tō tënë wä ë kueth abî miëth döŋ piny, ku ƴen akîn duër thou ë tən rin cök! ¹⁸ƴen abî dhuk tënë wä ku lëk ye, wä ƴen acä awuɔc looi tënë Nhialic ku tënë yî. ¹⁹ƴen acîi ben a cɔl yî, loi ƴa ke ƴa cît alony ye riɔp.' ²⁰Ku jol jâl pan awën ku dhuk tënë wun.

"Tëwën ƴoot yen tēmec ke baai, ke tiŋ wun ke bö. Go puðu la yum ku riŋ tënë ye ku pɛet yic ku cim gëm. ²¹Go wëndɛ lueel, 'Wä ƴen acî kërɛc looi tënë Nhialic ku tënë yî. ƴen acîi ben piath nadë ke ƴa cɔl ë yî.' ²²Go wun aluɔɔ-nyke cɔl ku lueel, 'Riëŋkë! Bëëikë alanh path ku täaukë yekðu. Ku cuõthkë cin joth miläŋ töc ku täaukë war yecök. ²³Ku bëëikë muɔɔr thiin cuai apei ku näkkë bî ƴok yai looi, ²⁴rin manhdiën kënë ë cît mähñ cî thou ku acî ben pîr. ƴeen ëcî määŋ ku acî ƴök.' Ku jolkë yai cam.

²⁵"Tëwën looi kakkä röt, wëndit ëcî la luui dom yic. Nawën dhuk ku jol bî baai dööt, ke piŋ lōŋŋ yic ku diër. ²⁶Go aluɔny tök cɔl ku thiëc kë diër koc baai. ²⁷Go alony awën lëk ye, 'Wämuuth acî bën, ku wuur acî muɔɔr wäär cuk muk apei bî cuai nök bî yai looi rin cî yen dhuk ke puɔl guɔp.'

²⁸"Go wëndit puðu riäak apei ku kuec bî cîi la baai. Go wun bën tënë ye ku lëŋ bî la baai. ²⁹Go lëk wun, 'ƴen acî luui apei ë runkă ëbën tënë yî, ku acîn töŋ ca lëk ƴa ba looi cî ƴen kaŋ kuec ba cîi loi. Ku ë runkă ëbën acîn mën manh ë thök ca kaŋ yiëk ƴa bî ƴen luui yai ƴok mähkië. ³⁰Ku wën dhuk wëndu ke cî wëëuku la muŋr adëjök köth, ke yî loi yai ku näk muɔɔr töŋ yen cuai apei ƴakkua yiic.' ³¹Go wun bëër, 'Manhdië, yîn arëër kek ƴa akölaköl, ku kāk muɔk ëbën aa kākku. ³²Ku ë yic buk yai looi rin wämuuth ë cît manh cî thou, ku ëmën acî pîir, ee cî määŋ ku ëmën acî ƴök.' "

Kääŋ raan luoi kony rot ruëny

16 ¹Ku ben Jethu lueel tënë kacken ye buɔɔth ëlä, "Wäthɛer raan ajak ë tō thîn, ku yeen ë la raan kække guiir baai, ku raan kënë ëcî luɔm tënë ye rin cî yen wëëuke muŋr. ²Go cɔl ku lueel, 'ƴeŋö kë ƴa piŋ keye lueel ë rienku? Nyoth wëëu ca dɔm ku wëëu cî määŋ thook ëbën, rin yîn acîi bî ben ƴot yî lui tënë ƴa.' ³Go mony wën lueel yepuðu ëlä, 'Ba ƴö looi tē cop bëny ƴa luodië yic? ƴen akuc puŋr ë dom ku ƴen abî guɔp ƴär tē ye ƴen lim. ⁴Ëmën, kë ba looi aca jâl ƴic, kë bî ƴen cɔl ala koc juëc määth ke ƴa, bîk ƴa aa lor bäaiken tē cop ƴa wei luodië yic.'

⁵"Go koc la gup käny bänyde cɔl ku lueel tënë raan cî kaŋ bën, 'Käk bëny köny tënë yî yekë dë?' ⁶Go lueel, 'ƴen aköny tönydît miök bian tök.' Go raan käng guiir baai lëk ye, 'Kënë acî ƴa akuëndu, nyuc ku gät thiärdhiëc.' ⁷Ku thiëc raan dët, 'Na yîin, këny tō yîguɔp ye dë?' Go lueel, 'Ee gäny rap tiem tök.' Go lëk raan wën, 'Gät buɔt kabët.'

⁸"Go wun baai raanden la guɔp awan leec wën cî yen rot kony. Rin tē ye riëc akölë kākken luɔi thîn kamken aŋuëñ tënë mïth bäny Nhialic." ⁹Go Jethu la tueŋ ku jiëem, "Këya alëk we, luɔikë jiëek pinyñhom bî wek ke la

mëth, rin na la jaakdun thök ke wek aabi lor pîr akölrîëc ëbën yic. ¹⁰Raan ñic kâlik muk apath ë kâjuëc ñic muk aya, ku raan kuc kâlik muk, acie kâjuëc ë ñic muk. ¹¹Na yîn acie kâk ciëñ pinyinhom ë tën ñic muk, ke yî bî deet puðu kädë bî yî gäm jiëek tō pan Nhialic? ¹²Na yîn acie ñjōth puðu lon bî yîn kën raandä ñic muk, ke yeja bî gäm kē cōk a kēdu?

¹³“Acîñ alony lëu ye bî luui tēñë bāny karou, ka man raan tueñ ku nhieer raan ye kōc rou. Tēdë ka thek raan tueñ ku dhël raan dēt guōp. Acîñ raan lëu bî Nhialic ku jiëek nhia kēdhie.”*

¹⁴Go kōc akut Parathî, kōc nhia wēu, kâkkä piñ ëbën ku dōlkë Jethu guōp. ¹⁵Go Jethu lëk ke, “Wek aa rōt nyuōth kōc nhîim ciët wek kōc path ku Nhialic añic kē tō wepuōth. Rin kâk ye kōc juëc yiëk kepuōth apei ciët kek ril, aaye Nhialic tiñ ke kor.

¹⁶“Wätheer agut tēwäär tul Joon, kōc aake ye lõñ Mothith ku wël cî kōc kâk Nhialic tiñ gōt, theek. Ku ëmën, Wēt Puoth Yam rin bāny Nhialic alëk kōc, ku awic kuat raan ëbën bî rot riëeny thîn. ¹⁷Ee këya, apuol yic bî kâk tō nhial ku pinyinhom riääk, tën tē bî wēt thiin koor tō Lõñ yic cuat wei.”

¹⁸“Raan liñi tieñde ku thiëek tiñ dēt, ka cä akōr looi. Ku mony thiak tiñ cî muōnyde liñi, ka cî akōr looi aya.”*

Raan cî jak kok miëth ku Ladhäro

¹⁹Go Jethu kääñ bën thjōth ku lueel, “Raan tōk ë tō thîn ku ëcî jak apei, ku ë cēñ alëth dhēñ ku ë ye yai looi paande akōlaköl. ²⁰Ku raan laañ cōl Ladhäro la guōp tētōök juëc apei ë tō thîn aya. Ku ë ye nyuc yōn raan ajak thok, ²¹bî lim awuthueei ë lööny piny. Ku jōk aake ye bën aya ku nyankë tētōök yiic.

²²“Nawën ke laañ kēñë thou, go atuuc Nhialic wēike tääu Abaram you nhial pan kōc path cî thou. Nawën ke mony ajak lõk thou aya ku thiäk, ²³ku tēu wēike pan mac, ku rem thîn apei. Nawën ñjēer yenyin nhial ke tiñ Abaram tēmec, ku Ladhäro ke tō yeyou. ²⁴Go dhiau ku lueel, ‘Wä Abaram liec ya, ku toc Ladhäro bî ciëñ tōk luōt thok pîu yiic, ku gōot yaliep bî liemdië lier, rin yen arem apei ë tën!’

²⁵“Go Abaram bëer, ‘Manhdië, tak lon cî yîn kâpath yōk wäär pîr yîn ku yōk Ladhäro käreç. Ku yeen awac puðu ëmën ku yîn arem apei. ²⁶Ku dēt aya, tēthuth mec yic apei atō kamkua bî ciën raandan la lõgtui, ku cîn raandun bō tēñë ya ë tën.’ ²⁷Go mony ajak wën lueel, ‘Wä Abaram yîn alañ ba Ladhäro tuōc panda, ²⁸tēñë mith wä kadhieç bî ke la wēët bîk cîñ bō ë tën bî ke reem aya.’

²⁹“Go Abaram lëk ye, ‘Mothith ku kōc kâk Nhialic tiñ aa tō thîn, cōl ke aa piñ wëlken.’ ³⁰Go mony ajak ben lueel, ‘Kēñë acîñ ye lëu, Wä Abaram! Ku na jōt raan rot kōc cî thou yiic ku le tēñë ke, ka päl käreç yekë ke looi.’ ³¹Go Abaram lueel, ‘Na cîk wël Mothith ku wël kōc kâk Nhialic tiñ piñ, ka cîñ wēt raan cî thou ku ben pîr piñ aya.’”

Ba raandët thjōc kërac yic

(Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

17 ¹Nayōn akāl tōk ke lueel Jethu tēñë kōcken ye buōth, “Kâk kōc cōl aloi adumuōm aa rōt dhieel looi akōlaköl. Ku raan kâkkä cōl aloi rōt

abî kërac apeî yök. ²Ee nuëñ tènë ye diët cî ruök yeth aleldît tet, ku pîk wîir bî mou, bî kôc thiikâ cîi cöl aloi adumuööm. ³Tietkê rôt!

“Na loi menhkui adumuööm, ke nyieny, ku na dhuk yepuöu ciëñ këræc cî looi, ke yî pël wët piny tènë ye.” ⁴Ku na looi kërac tènë yî arak dhorou akäl tök, ku bîi tènë yî arak dhorou aya, ku thiëc yî ba wët päl piny, ke yî pël wët piny tènë ye.”

⁵Nayon aköl dët ke lueel atuuc tènë Bëny Jethu, “Yok aa wïc gamdît, lëk yo tẽ bî yok ye yök thîn.” ⁶Go Bëny bëer, “Na gamdun cök kuur bî ciët manh ñaap, ka lëukê bæk tim diit tui yöök ëlä, ‘Nyüen rot bei piiny agut mei, ku lõr pith rot wîir!’ Ke wëtdun aloi rot.

⁷“Na thöönku lõn raan tök kamkun ala alony cî la pur, tẽdë ke cî la biöök amël. Na le dhuk dom yic, ye lëk ye, ‘Lôc bën ba bën mîth?’” ⁸Acîi bî lëk ye këya! Tẽdë aba lueel tènë ye, ‘Guir miëth tènë ya, ku tît ba kañ mîth ku dëk, na lä ciëñ ke yîn abî jäl mîth ku dëkê.’” ⁹Ku alony aa cie leec tẽ looi kek luiden. ¹⁰Athöñ kek we aya, na luikê kẽ ca lëk we bæk looi, ka luëlkê, ‘Yok aa loony ë path, ee luida yen acuk looi ku acin dët.’”

Atuet thiäär acî kony

¹¹Nawën la Jethu Jeruthalem, ke tẽk kam Thamaria ku Galilia. ¹²Nawën yeet gen thiin tõ dhël yic ke räm kek atuet thiäär. Gokê kööc tẽmec, ¹³ku luëlkê, “Jethu Bëny, liec yo.” ¹⁴Nawën tiñ ke ke lueel, “Lak ku nyuöthkê rôt kôc kæk Nhialic.”^d

Tëwën ñoot kek dhël yic, ke tuet jiël kegup. ¹⁵Go raan tök dhuk tènë Jethu wën cî yen ye tiñ ke tuet cî jäl yeguöp, ku leec Nhialic apeî rôldît, ¹⁶ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kënë ë raan Thamaria. ¹⁷Kënë acî Jethu cöl athiëc ku lueel, “Cie raan thiäär yen cî kony bî tuet jäl kegup? Kôc kôk kadhonuan aako? ¹⁸Yenö yen raan wun dët yen dhuk bî Nhialic bën leec?” ¹⁹Ku lëk ye, “Jot rot ku jäl. Gamdu acî pîir.”

Bääny Nhialic

(Mt 24:23-28, 37-41)

²⁰Nayon akäl tök ke kôc akut Parathi thiëc Jethu, “Bî bääny Nhialic yecök jôk nen?” Go Jethu bëer ku lueel, “Bääny Nhialic acie kënë na bîi ke tiñ kôc nyin? ²¹Ku acin raan lëu ye bî lueel, ‘Daai tën, yen akîn, tẽdë ke lueel, yen akan.’ Rin bääny Nhialic atö wepuöth.”

²²Ku lueel Jethu tènë kôcken ye buöth, “Tẽ bî wek ya, yen Manh Raan nhiaar diët ya cök rëer ke we akäl tök abö. Ku yen acîi bî rëer tën. ²³Abî kôc kôk lëk we lõn cî yen dhuk yen atö tën, ke duökkê gam, ku duökkê ya cök wïc. ²⁴Rin tẽ dhuk Manh Raan, ka guo kẽ ñic. Abæk tiñ cimën bir deñ dhie yen nhial reet yic, ku tiñ lõñ ku lõñ. ²⁵Ku yen abî kañ gum apeî, ku riëc akölë acîi wëtdië bî gam. ²⁶Tẽ le Manh Raan bën, ke kẽ bî rot looi abî ciët këwäär loi rot wäär pîir Noa.” ²⁷Ee nînkä kôc aake rëer ke mit puöth, keye mîth ku dëkkê ku loikê ruëi yet aköl le Noa riäi yic, ku bõ aboor ku moukê ëbën.” ²⁸Ku bëndië abî thöñ aya kek këwäär loi rot wäär pîir mony cöl Lot. Ee nînkä

* 17:3Mt 18:5 **d** 17:14Rin bî kôc kæk Nhialic ke tiñ lõn cî kek pial bîk aa rëer ke kôc.
(Leb 14:1-32) * 17:26Cäk 6:5-8 * 17:27Cäk 7:6-24

koc aake ye mīth ku dëkkë, ku yockë kãŋ ku yockë ke wei, ku purkë ku loikë yōōt. ²⁹Ku aköl wën jiël Lot Thodom, ke Nhialic cöl deŋ atueny ë mac ku nêk koc ëbën,* ³⁰yen abī ciët aköl bī Manh Raan dhuk.

³¹“Të le akölë bën, ke raan rëer ayeer acī ben la yöt bī la guik kē muk. Ku raan tō dom yic acī dhuk baai aya.* ³²Takkë kēwäär cī rot looi tēnë tiŋ Lot.* ³³Raan wic ye bī wēike kony aabi muŋr, ku na ye raan mār wēike ë rienkië ka bī wēike muk akölriëc ëbën.* ³⁴Wakŋu ë nīnkä koc karou aabi tō yōōt ke nin. Raan tōk kamken abī lōc ku nyëi ku dōŋ raan tōk. ³⁵Këlä aya, diäär karou aabi luui ë tōk luuiden baai, tiŋ tōk abī yāth nhial ku nyiëŋ tiŋ tōk piny. ³⁶Ku abī rot looi këlä aya tēnë koc lui dom yic. Raan dēt abī yāth nhial ku nyiëŋ raan dēt piny.”

³⁷Go kocken ye bucoth thiëc, “Bëny, bī ke yāth tēnen?” Go Jethu bëer, “Të rëer guŋp kē cī thou thīn, aye cor yenhom mat thīn.”

Lëer ku bëny luŋk

18 ¹Nayon aköl dēt ke Jethu lëk kocken ye bucoth kääŋ bī ke piŋc bīk dhiel aa rōök akölaköl ku cīk dhōr. ²Ku lueel, “Wätheer bëny luŋk ë tō thīn gen tōk. Ku ëcie riŋc Nhialic ku ë dhäl koc gup ëbën. ³Ku tiŋ lëer ë tō ë gen kēnë aya. Ku ë ye lac bën tēnë bëny, ku lēŋ bī luŋk yic tēnë mony luk kek. ⁴⁻⁵Go bëny wētde cīi kuëc nhom. Nawën le tak ke lueel, ‘Na cok alon cīi yen ye riŋc ë Nhialic, ku cä koc thek, ke rin ë tiŋ kēnë ya rääm nhom ë bak, aba tiŋ ba dhiel luŋk yic, na cä loi këlä, ka bī ya cool ë bën ku cut yaguŋp.’”

⁶Ku jol Jethu lëk ke, “Pieŋkë tē ye bëny kuc luk jicem thīn. ⁷Cīi Nhialic lëu bī luk ŋic looi tēnë kocken cī lōc, koc ye rōök aköl ku wëer? Bī ke cöl ke mec tēnë ye? ⁸Alëk we, abī luk ŋic looi tēnë ke. Ku na la dhuk, yen Manh Raan, ye koc kadë ba yök ke la gam pinyinhom?”

Kääŋ raan akut Parathī ku raan ajuër kut

⁹Ku lueel Jethu kääŋ kēnë aya tēnë koc röt yök ciët kek path kepëc, ku dhälkë raan ëbën guŋp. ¹⁰“Koc karou aake cī la luan Nhialic bīk la rōök, raan akut Parathī nhiam apeī ku raan ë kut ajuër koc tuŋr nyīn. ¹¹Go mony nhiam akut Parathī bën ku kēc ku rōök ë rot ëlä, ‘Yīn alëc Nhialic, yen acīi thōŋ kek koc kōk, koc kāk koc kōk tuŋr nyīn, koc ë luui käreç ë diäär koc kōk kōr. Yīn alëc rin yen acīi thōŋ kek raan ajuër kut kēnë. ¹²Yen ë thek ba cīi mīth, arak rou nīn kadhorou yiic, ku yīn aya juër tōk thiäär yic kākkiën ya yök luui yic ëbën.’

¹³“Ku raan ajuër kut acī bën ku kēc tēmec ku cīi yenyin nēer nhial wën rōök yen, ku gut yepuŋu amääth bī nyucoth lon ë yen käreç looi ku lueel, ‘Nhialic liec ya, yen ë raan la guŋp adumuŋm.’” ¹⁴Ku jol Jethu lëk ke, “Mony kēnë, ku acie raan akut Parathī, acī dhuk baai ka adumuŋmke cī päl piny tēnë ye. Rin raan nhiam rot yāth tueŋ abī dhuŋk ciëen, ku raan lir puŋu rot tōŋu ciëen abī yāth tueŋ.”*

* 17:28-29Cäk 18:20-19:25 * 17:31Mt 24:17-18; Mk 13:15-16 e 17:32Tiŋ Lot yon cī yenhom wel bī riän Thodom tiŋ, nawën ke yuom abī ciët ŋenh awai. (Cäk 19:26) * 17:33Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; Jn 12:25 * 18:14Mt 23:12; Lk 14:11

Jethu adoc mïth*(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)*

¹⁵Koc kôk aake mïth bëï tënë Jethu bï ke bën dâc. Go koc Jethu bucoth ke läät. ¹⁶Go Jethu mïth caal yelööm ku lueel, “Calkë mïth aa bö tënë ya, duökkë ke pën. Rin raan wïc ye bï la bääny Nhialic yic adhil gam cïmën ë mïth thiikä. ¹⁷Alëk we, raan wïc ye bï bääny Nhialic yök adhil wët Nhialic gam, cïmën ye manh koor wët koc ke dhiëth ye gam.”

Raan ajak*(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)*

¹⁸Go raandit koc Itharel Jethu thiëc, “Raan piöoc path, yejö ba looi ba pïr akölrïëc ëbën yök?” ¹⁹Go Jethu lëk ye, “Yejö ye yïn ya cöol raan path? Acin raan path, ee Nhialic ë rot.

²⁰“Ku na bëër wëtdu, ke yïn aŋic kâk ye lööŋ Nhialic lueel,

‘Duk tiŋ raandä kôr, duk raan näk,

duk cuëër, duk kuëëŋ wët lueth.

Thek wuur ku moor.’ ”*

²¹Go mony wën bëër, “Löönkä aaca muk nhïim ëbën tēwäär koor ŷen agut ëmën.” ²²Nawën piŋ Jethu kënë, ke lueel tënë ye, “Ala löŋ ŋot këc ë looi. Yaac kâkku ëbën ku gam wëu tënë koc ŋöŋ, yïn abï jïëk la yök pan Nhialic ku bäär buoth ya.” ²³Nawën piŋ mony kënë ë wëlkä, ke meen rin ë jak apei.

²⁴Go Jethu tiŋ ke cï puöu dak ku lueel, “Abï yic riel tënë koc ajiëk bïk la bääny Nhialic yic. ²⁵Alëk we alanden, apuol yic bï thöröl bak with cök, tēn tē bï raan ajak la bääny Nhialic yic.” ²⁶Go koc awën piŋ ë wëlkä Jethu thiëc, “Na ye këya, yeŋa bï la pan Nhialic?” ²⁷Go Jethu bëër, “Kâk cïi raan ke lëu aaye Nhialic looi.”

²⁸Go Pïter lueel, “Na ŷook, ŷok aaci kâkkua nyään wei ku buothku yï!”

²⁹Go Jethu lëk ke, “Wek alëk yic, raan nyiëëŋ panden wei, ku tieŋde ku wämäthakën ku koc ke dhiëth ye, ayï miëthke rin bääny Nhialic, ³⁰abï käjuëc yök ë riëc kënë yic, ku pïr akölrïëc ëbën bï bën aköldä yic.”

Jethu ajam ë Thuonde kën yic diäk*(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)*

³¹Nawën ke Jethu cöol kocken ye bucoth kathiäär ku rou tēden röt ku lëk ke, “Ëmën ŷok aa la Jeruthalem, tē bï käwäär cï koc kâk Nhialic tiŋ göt rin Manh Raan kenhïim la tieŋ thïn. ³²Abï la thön koc cie koc Itharel bïk bui ku lëëtkë, ku ŋutkë nyin, ³³ku abïk that ku näkkë, ku na ye aköl ye nïn diäk, ke yeen abï pïir ku jöt rot raŋ yic.” ³⁴Ku koc ye bucoth aake këc kâkkä deet yiic. Wëtde yic aci thiaan tënë ke, ku keek aaci kën jïëem Jethu kuc.

Jethu aci cöor kony bï daai

³⁵Nawën dötkë Jeriko, ke mony cï cöor ë rëër dhël you ke lïm. ³⁶Nawën piŋ koc cath röt, ke thiëc, “Yejö loi rot?” ³⁷Go lëk ye lon ë Jethu raan Nadharet yen atëk dhël yic. ³⁸Go cööt, “Jethu, wën Debit liec ya.”

* 18:20B.bei 20:12-16; L.rou 5:16-20

³⁹Go kɔc ke tɔ tuɛŋ lääť ku lëkkë ye bî biť. Go ɲot kiu apeĩ, “Wën Debit kony Ƴa.”

⁴⁰Go Jethu kɔc ku lëk kɔc bîk mony kënë thël tënë ye. Nawën cĩ Ƴëť tēthiɔk, ke thiēc Jethu, ⁴¹“Yeŋö wíc ba looi tënë Ƴi?” Go bëër, “Bëny awiēc ba ben daai.” ⁴²Go Jethu lëk ye, “Daai! Gamdu aci kony.” ⁴³Go guɔ daai nyin Ƴi, ku buɔth Jethu ke lec Nhialic. Nawën tiŋ kɔc juēc ke tɔ thĩn kē cĩ rot looi, ke lec Nhialic ëbën.

Jethu ku Dhäkeo

19 ¹Nawën cĩ Jethu Ƴet Jeriko ku ber Ƴi. ²Ke raan ajak cɔl Dhäkeo ë tɔ thĩn ke ye raandit kam kɔc ajuër kut, ³ku yeen ë wíc bî Jethu tiŋ ku ë cieť apeĩ. Go ciën tē tiŋ yen Jethu rin kɔc aake juēc. ⁴Go riŋ tuɛŋ ku ler ɲaap nhom, ɲam biĩ Jethu tēek yecök. ⁵Nawën Ƴëť Jethu ɲam awën cök ke tiŋ Dhäkeo nhial, go cɔl ku lueel, “Dhäkeo, lɔc bën piny, yaköl Ƴen abi cool paandu.”

⁶Go Dhäkeo bën piny ku lor Jethu ke cĩ puũ miet apeĩ. ⁷Nawën tiŋ kɔc ke tɔ thĩn ë kënë, ke la ɲoomɲoom ku luelkë, “Mony kënë aci la cool pan raan rac.” ⁸Go Dhäkeo wëlken ciĩ kuēc nhĩim ku ɲot rot ku lëk Banya, “Bëny, ëmën thiin Ƴen abä abëk ë wëũkië Ƴiëk kɔc ɲɔŋ, ku na ca kën raandä cam ruëny, ka ba dhuk arak ɲuan.”

⁹Go Jethu lëk Dhäkeo, “Yaköl, Ƴiin ku kacku wek aaci ɲir akölrieß ëbën Ƴök, rin Ƴiin aya Ƴin ë manh Abaram, ¹⁰rin Manh Raan aci bën bî kɔc cĩ määŋ wíc, ku kony ke.”

Kääŋ aloony kathiäär

¹¹Tëwën ɲiŋ kɔc ë wëlkä, ke Jethu thöth kääŋ rin ëci thiɔk ke Jeruthalem. Ku ë yekë tak lɔn bî bäany Nhialic rot guɔ la ɲɔk thĩn. ¹²Ku ɲɔl lueel, “Monytui, ke ye raan ɲɔl bëny, ëci la wun dët mec apeĩ bî la ruɔk bî Ƴa bënyɲaknhom. Ku ɲɔl dhuk wuñnden. ¹³Ku wën kēc yen guɔ ɲäl, ke cɔl aluɔɔnyke kathiäär, ku ye ɲek gäm wëũ ku lëk ke, ‘Lökkë luui ë wëũkä Ƴet aköl bî Ƴen dhuk.’ ¹⁴Ku yeen ë mæŋ kacken mæc, gokë kɔc tuɔc yecök bîk la lueel, ‘Mony kënë acuk wíc bî Ƴa bënyɲaknhom.’

¹⁵“Cɔk awën ciĩ kacke ye wíc ka ɲot cĩ Ƴa bënyɲaknhom, ku dhuk ku cɔl aloonyken wäär cĩ gäm wëũ, bî bën ɲic ye wëũ kadë cĩ raan tók Ƴa ɲuak wëũ wäär cĩ Ƴiëk ye Ƴiic. ¹⁶Go alony tuɛŋ bën ku lueel, ‘Bëny, wëũ wäär ca gäm Ƴa, Ƴen aci wëũ juēc tënë ke arak thiäär Ƴök thĩn.’ ¹⁷Go bëny lëk ye, ‘Aa ɲiēc looi, Ƴin alony path, ku rin cĩ Ƴin kälík ɲiēc muk apath, Ƴin abi Ƴa bëny geeth kathiäär.’ ¹⁸Go alony ye kek rou bën ku lueel, ‘Bëny, Ƴen aci wëũ juēc arak dhiēc Ƴök tən wëũ wäär ca gäm Ƴa.’ ¹⁹Go bëny lëk alony kënë aya, ‘Ƴin abi Ƴa bëny geeth kadhiēc.’

²⁰“Ku ben alony dët bën ku lueel, ‘Bëny, wëenkun wäär aa kík. Aake ca der Ƴiic alanhthiin ye kɔc keniŋ wuuny ku täau ke. ²¹Ƴen Ƴa cĩ riɔc Ƴi, rin ye Ƴin raan cie këdu puɔl. Ƴin ë kë cie këdu lööm, ku Ƴin ë tem rap kēc ë puur.’ ²²Go bëny lëk ye, ‘Ƴin alony rac, dak rot. Wëlkun ca lueel kek aabi luɔk wei. Aɲic lɔn ye Ƴen kë cie këdië lööm, ku Ƴen ë rap tem rap kēc puur. ²³Yeŋö kēc

yin wëëukië gäm kɔc ɲic luui wëëu rin na la dhuk aköldä ke yök ke cī keyiic juak?” ”

²⁴ “Ku yöök bëny kɔc wën kääc thīn, ‘Nyaai kē wëëu tēnē ye ku gamkē ke tēnē raan la wëëu juēc.’ ²⁵ Gokē lēk ye, ‘Bëny yeen ala wëëu juēc apei.’ ²⁶ Go bëny lēk ke, ‘Raan la kǎŋ abī gām kǎjuēc kōk, ku raan cīn kǎŋ, abī kēthiīn tō tēnē ye nyaai aya.’ ²⁷ Ku kɔc man ɣen kǎ, kɔc cīi ɣen wīc ba ya bānyden, bëëikē ke ɣanhom tēn ku nǎkkē ke ɣa daai ē ke.’ ”

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

²⁸ Wën cī Jethu kǎkkä lueel, ke jiël bī la Jeruthalem ke wat atuöccke nhīim. ²⁹ Tëwën cī kek thiök ke Bethpeec ku Bethanī, tēthiääk kek gɔn Olip, ke tooc kɔc ye bucɔth karou tuenj ³⁰ ku lēk ke, “Lak bëëi tō tuenj yiic. Tē yeet wek, wek aabī manh akaja cīn raan cī kǎŋ cath ye yök ke mac. Luɔnykē ku bëëikē tēn. ³¹ Na le raan thiēc we, yeŋö lony wek ye? Ke lēkkē ye, awīc Bānyda.” ³² Gokē la ku yökkē manh akaja cīt tēwën cī Jethu ke than thīn. ³³ Tëwën lony kek manh akaja, ke lēk raan la akaja ke, “Yeŋö lony wek manh akaja?” ³⁴ Gokē bëër, “Awīc Bānyda.”

³⁵ Gokē manh akaja ɣǎth tēnē Jethu ku kumkē kōu alǎthken, ku nyuc Jethu yekōu. ³⁶ Tëwën lööny yen dhöl, ke kɔc juēc thieth alǎthken dhël yic. ³⁷ Ku wën lɔɔr yen piny gɔn Olip nhom, go kɔcken ye bucɔth puöth miet ëbën, ku leckē Nhialic rin kǎjuעדit jǎŋ gōi cīk tīŋ ku wekkē apei ëlä,

³⁸ “Bī Nhialic bënyɣaknhom cī bën rin Bānyda dɔɔc.

Döör pan nhial ku lec tēnē Nhialic.”

³⁹ Go kɔc akut Parathī kōk ke tō kɔc yiic lueel tēnē Jethu, “Bëny cɔl kɔckun yī bucɔth aa bit.” ⁴⁰ Go Jethu bëër, “Alēk we, na cɔk kē biet, ka aleel ē röt, aa loi wuɔɔu.”

⁴¹ Nawën lek Jeruthalem dööt, ke dhiau wën tīŋ yen geu nhom, ⁴² ku lueel, “Döör akölrīēc ëbën ëcī we dööt kɔc Jeruthalem, ku wek aaci jai ē ye. Ku ëmën acäk bī ben tīŋ. ⁴³ Ala aköl bī kɔc aterdun bën ku golkē we abī ciën tēyör bakkē. ⁴⁴ Aabī we nōk ëbën agut mīth rēër ke we. Ku gen Jeruthalem abī thuör piny ëbën, abī ciën alel kääc alel dēt nhom, rin kēc wek aköl cī Nhialic bën bī we kony ɲic.”

Jethu aci la luanj Nhialic

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

⁴⁵ Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic. Ku cop kɔc kǎŋ ɣaac ayeer kal luanj Nhialic yic. ⁴⁶ Ku lēk ke, “Acī gōt athör theer wël Nhialic yic lɔn cī Nhialic ye lueel ëlä, ‘Luanjdīe aci looi bī ya tēn ye kɔc ëbën röök thīn.’ Ku yeen acäk wel bī ya luanj cuër.”

⁴⁷ Ku jɔl a piöoc luanj Nhialic akölaköl. Go kɔc kāk Nhialic ku kɔc gēt lööŋ ku kɔcdit baai wīc bīk nōk. ⁴⁸ Ku acīn dhël cīk lēu bīk yök bī kek ye looi, rin ye kɔc ëbën rēër yelööm ke piŋ wëlke, ku wīckē bī ciën tōŋ cīk piŋ.

* 19:26Mt 13:12; Mk 4:25; Lk 8:18 * 19:38Wk 118:26 * 19:46Jh 56:7; Jer 7:11

* 19:47Lk 21:37

Bäny Itharel aa riel Jethu yöñ yic

(Mt 23:27; Mk 4:27-33)

20 ¹Nayon akäl tök, tēwēn piöoc Jethu kōc ē Wēt Puoth Yam luaj Nhialic, ke bēnydīt kāk Nhialic, ku kōc gāt lööñ ku kōcdīt baai bō tēñē ye. ²Ku thiëckē, “Ee yīn, lēk ʔo ye riel ʔō tō yīguōp ye yīn luui kēlā? Ku yeṇa yīk yī ē riel kēñē?”

³Go Jethu bēēr tēñē ke, “Wek aba thiëc aya, lēkkē ʔa, ⁴riel ye Joon kōc gām lōkwēi yōk tēñē Nhialic aye rielde ē rot?” ⁵Gokē kañ guëek yic kamken ē rōt ku luelkē, “Na luelku ka yōk tēñē Nhialic, ka lueel ēlā, yeṇō kēc wek wētde gam? ⁶Ku na luelku ke rielde ē rot, ke ʔok aa nāk, rin cī raan ēbēn ye gam lōn Joon ē ye raan kāk Nhialic tīñ.” ⁷Gokē dhuōk Jethu, “ʔok aa kuc tē yōk yen rielde thīn.”

⁸Go Jethu lēk ke, “Na ye kēya, ke wek aacā lēk riel ye ʔen kākka looi.”

Jethu ajam ē waal bī rēc bāny nyuōth

(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹Ku ben Jethu jam ē waal tēñē kōc ku lueel, “Monytui ēcī dom looi ku cum yic tiim ē luok, ku riōp yic kōc kōk. Ku kēny wun dēt, ku le pēi juëc nōk wei.”

¹⁰Nawēn le tē cī tiim luok thōñ, ke tooc aluonyde tēñē kōc wāār cī riōp dom yic bīk la gām abākke. Gokē alony dōm ku thatkē ku copkē ciēen yecin. ¹¹Go alony dēt ben tooc, gokē ben dōm ku thatkē ku bañkē apei. Ku toockē ciēen ke cīn kē cīk gām ye. ¹²Go alony dēt ye kek diāk ben tooc, gokē yiëk tētōk aya ku copkē wei. ¹³Go wun dom lueel, ‘Yeṇō ba looi? Yen abī manhdiēn nhiaar tooc, tēdē ka bīk la theek.’ ¹⁴Nawēn tīñ kōc cī riōp dom yic manhde, ke luelkē, ‘Kēñē ē manh raan yen la dom, ku ē yen abī kāñ lōk thōn akōldā. Bāk nākku ku kākka aabī dōñ ke ʔo.’ ¹⁵Ku thelkē ayeer dom yic ku nākka.” Ku jol Jethu ke thiëc, “Yeṇō bī raan la dom looi tēñē ke?” ¹⁶“Abī bēn ku nēk kōc awēn cī riōp dom yic, ku riōp dom yic kōc kōk.” Nawēn piṇkē ē wēt kēñē ke luelkē, “Diēt cī rot loi!”

¹⁷Go Jethu ke dōt apei ku thiëc ke, “Yeṇō ye wēt kēñē cī gōt kēlā theer teet yic,

‘Mēn wāār yen cī atēet kuec, yen acī bēn a mēn ril.’ ”

¹⁸Ku lēk Jethu ke, “Na deeny raan yecōk mēn ka duōny bī ruōth. Ku na wīk raan nhom ka niōon yic.”

Jethu awīc bī wēñ wēt ajuēr

(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

¹⁹Go kōc piöoc lööñ ku bāny kāk Nhialic wīc bīk Jethu dōm nyin yic, rin cī kek ye ʔic lōn aa kek ke jiëem Jethu gup ē waal. Ku keek aacī riōc kōc awēn tō thīn. ²⁰Gokē kōc kōk riōp thook bīk rōt looi ciēt ke ye kōc path tēñē Jethu, bīk aa la thiëc bīk deep rin na le wēt rēc lueel, ke dōmkē ku ʔēthkē tēñē bānydīt mac baai. ²¹Ku bīk tēñē Jethu ku thiëckē ēlā, “Raan piöoc, aṇicku lōn wēt ye lueel ku kē ye piōc ee yic. Yīn acie dīt raan ye kuëc nhom. Ku yīn ē kōc piōc bīk kē wīc Nhialic looi dhēl la cōk. ²²Lēk ʔo, na ye tāktākdu

buk ajuër dhiel aa gam, yok kɔc Itharel tənë bənyəknhom Cithër kua cuk bī gām ye.”

²³ Ku Jethu ěci ruĕĕnyden ɲic, ku bĕēr, ²⁴ “Nyũthkĕ ɣa wĕĕu, ku thiĕĕc ke, ye nom ɲa ku ye rin ɲa kăkkă cī giĕet ě wĕĕth kōu?” Gokĕ bĕēr, “Aa kăk Cithër bənyəknhom.”

²⁵ Go Jethu lĕk ke, “Na ɲieckĕ kĕya, gămkĕ Cithër bənyəknhom kĕde ku gămkĕ Nhialic kĕde.”

²⁶ Ku acīn wĕt rĕĕc cī Jethu lueel kɔc nhīim lĕu bī ya awuĕc bī kek ye dɔm. Ku wĕt cī lueel ěci ke gōi ku bitkĕ.

Nhialic abī kɔc cī thou cɔl aa ben pīr

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷ Go kɔc kōk akut Thaduthī. Akut cīi yeen ye gam lɔn bī Nhialic kɔc cī thou ben cɔl apīr, bĕn tənĕ Jethu ku thiĕckĕ ělă, ²⁸ “Raana piöc, Mothith acī lōŋ gōt ělă tənĕ ɣo, ‘Na thou wămĕnh ě raan ku nyiĕŋ tik piny ke cīn mīth, ke wămĕnh koor ala ɣōt tik bī mīth dhiĕĕth ɣōn mĕnhĕ.’” ²⁹ Na thōōŋku lɔn tō mīth tik thīn kadhorou, ku thiĕk wĕn dīt, ku thou ke cīn mīth. ³⁰ Go wămĕnh buoŋ ye la ɣōt tik, ku thou aya ke cīn mīth cī dhiĕĕth. ³¹ Ku looi rot kĕya tənĕ mĕnhĕ ye kek diăk. Ku kĕya tənĕ ke ěbĕn kadhorou, aacī thou ke cīn mīth cik nyăăŋ piny. ³² Nawĕn ke tik thou aya. ³³ Ku lek tuen ku thiĕckĕ, tĕ le kɔc cī thou rōt jōt akōldă, bī ya tiŋ ɲa, rin cī yen rĕĕr ke ke ěbĕn kadhorou?”

³⁴ Go Jethu bĕēr, “Thiĕŋ ye kɔc rōt thiaak ě kĕn pinyinhom tĕn. ³⁵ Ku kɔc path bī rōt jōt thou yic, kɔc ye pan Nhialic kĕden, aacie thiĕĕk ku aacie ě thiaak, ³⁶ ku aacīi bī ben thou rin aa thōŋ kek atuuc Nhialic. Ku aa mīth Nhialic rin cī kek rōt jōt thou yic. ³⁷ Ku Mothith guōp ě jam lɔn ye kɔc cī thou ben pīr, wăar gĕt yen tĕ cī Nhialic rot nyũth ye ě bun dĕp yic, ku jiĕem rin Bĕny ělă, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithăk ku ee Nhialic Jakop.’” ³⁸ Wĕtde yic ě lɔn ye yen Nhialic ě kɔc pīr, ku acie Nhialic kɔc cī thou, rin kɔc ěbĕn aa pīr tənĕ ye.” ³⁹ Go kɔc piöc lōŋ ke kăac thīn jam ku luelkĕ, “Aa ɲieĕc dhuk nom raan piöc.” ⁴⁰ Ku thōk jamden rin ě cik wĕc bik ben thiĕĕc.

Jethu acī kɔc piöc lɔn yen raan ě tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹ Ku lueel Jethu tənĕ ke, “Yenö ě ye lueel lɔn raan cī lɔc ku dɔc ya raan dhiĕnh Debit? ⁴² Rin aye Debit guōp luel athör waak yic ělă,

‘Acī Nhialic lueel tənĕ Bănydiĕ, “Nyuc ě tĕn kōndiĕn cuĕc,

⁴³ ɣet tĕ bī yen kɔc aterdu dhuōk ciĕĕn yĕcök.””

⁴⁴ “Ye kĕdĕ ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit cɔl, ‘Bănydiĕ?’”

Jethu alĕk kɔc bik rōt tiit kɔc găt lōŋ Itharel

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Tĕwĕn piŋ kɔc ěbĕn wĕtde, ke Jethu wĕl yenhom kăcken ye buoŋ ku lueel, ⁴⁶ “Tietkĕ rōt ku duōkkĕ kɔc piöc lōŋ Itharel ye kiĕĕt. Kɔc cath kek alĕthken dīt bār, rōt teem ɣōn ɣɔc yic bī ke aa muōth athĕĕk. Ayekĕ nhiaar bik nyuc tuen thōc kăcdīt tĕn amat, ku ɣōn path akōl yai. ⁴⁷ Ku keek aa kăk

lëer tußör nyin, ku röökkë apei bik kóc wëŋ lön puoth kek. Kockä aabi tëm awuöc ril apei.”

Ajuër lëer

(Mk 12:41-44)

21 ¹Kaam wën ke Jethu cï nyuc tẽ ye wëu juaar thïn luaŋ Nhialic, ku dõt kóc wëu cuat kën ajuër yic. Ke kóc juëc ajiëek aake cï wëu aa täau thïn.

²Nawën ke tiŋ lëer aŋääŋ bö ku cuet wëu reen lik thïn aya. ³Go Jethu lueel, “Wek alëk yic, lëer kënë aci Nhialic keden cï juaar nhiaar tënë kóc kök ëbën. ⁴Rin aa cïk juaar wëuken juëc yiic, ku yen aŋäŋë, aci kën bi yen pïr dhuol thïn ëbën.”

Luaŋ Nhialic Jeruthalem abi thuör piny

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵Tëwën jiël kek luaŋ Nhialic, ka atuuc kök jam tẽ dhëŋ luaŋ Nhialic thïn ku aleel peth cï ye buth, ku kädhëŋ cï gäm Nhialic bi ye door. Go Jethu bëer, ⁶“Käkkith yakë tiŋ ëmën, ala aköl bi ke thuör piny ëbën, ka cïn alal tög bi kööc alal dët nhom.”

Acï Jethu lëk atuöcke lön bi ke maan

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷Go kë thiëc, “Raan piöc, ye nen bi kënë rot looi, ku yeŋö bi ye nyuöoth lön tẽ bi kënë rot looi aci thiök?”

⁸Go Jethu lëk ke, “Tiërkë nhïim ku duökkë röt cöl aduöŋ. Rin kóc juëc aabi bën ë rienkië ku ye ŋek lueel, ‘Ke yen raan cï lóc ku döc, aköl bi yen bën akin.’ Duökkë ke buoth. ⁹Ku duökkë riöc aköldä tẽ tiŋ wek tɔɔŋ, ku aliäap baai ke loi röt. Käkkä abi röt kaŋ dhiel looi tueŋ, ku acie lön cïi thök piny guo thiök.”

¹⁰Ku ben Jethu lueel ëlä tënë ke, “Wuöt aabi kenhïim tuööm ku thërkë, ku bëëi mec banydit abi thör kamken. ¹¹Ayiëkyiëëk piny dît juëc aabi röt looi, ku tuaany ku cɔŋdit apei aabi röt looi yön juëc yiic. Ku käreç kök aabi röt looi, ku kädit kóc cöl ariöc aabi tiŋ nhial. ¹²Ku tueŋ bi käkkä röt looi, wek aabi gum apei, ku wek aabi yäth tën amat ku mec we. Ku wek aabi yäth luk yic bäny nhïim ë rienkië. ¹³Ku ë yen tën bi wek kóc ëbën lëk Wët Puoth Yam thïn. ¹⁴Ku duökkë dieer tẽ bi wek röt kuony thïn, ¹⁵rin wek aba kony ba we cöl aŋic wël puoth bäk lueel, käk cïi kóc aterdun we bi jöŋny, tädë ke dhäl käkkun yakë lueel. ¹⁶Wek aabi kóc ke dhieth we, ku wämäthakun, ku kóc ruäai ke we ku mäthkun gaany. Ku kóc kök kamkun aabi nök. ¹⁷Ku raan ëbën abi we maan ë rienkië, ¹⁸Ku wek aabi kony na cök a nhiëm tög nhom ka cïi bi mää. ¹⁹Deet bi wek wepuöth deet abi we cöl apir.

Jethu ajam wët riäŋ Jeruthalem

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰“Aköl tiŋ wek Jeruthalem ke cï apuruuk wuöt kök gool, ke ŋieckë lön tẽ bi ye rac aci bën. ²¹Ke kóc rëer Judia aa dhil riŋ gat nhïim, ku kóc rëer

geeu Jeruthalem aa dhil jäl, ku kɔc tɔ bëëi yiic ayeer aaciï la geeu. ²²Rin tënë, kek aa nin bi kɔc tēm awuɔc bi kē cī gôt athör theer wël Nhialic yic yenhom tiεɲ. ²³Diäär liec ku diäär muk mïth kor aabi gum apeidit ë nïnkä. Kɔc ë wunë, aabi gum apeï ku aabi Nhialic tēm awuɔc. ²⁴Kɔc kɔk aabi nɔk tɔɲ yic, ku kɔc kɔk aabi dɔm ku la ke mac wuɔt kɔk yiic. Ku Jeruthalem abi wuɔt kɔk dɔm ku reckë apeï, ku mackë yet aköl bi bäänyden thök.

Aköl bi Manh Raan bën

(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵“Käk kēc kaɲ tiɲ aabi röt looi tënë aköl ku pɛɛi ku kuɛl. Ku kɔc wuɔt pinyhom ëbën aabi puɔth jieth, ku riɔɔckë atiaktiak dīt loi rot wër yiic.” ²⁶Ku kɔc aabi riɔɔc apeï rin kāk loi röt pinyhom. Kāk tɔ nhial ëbën, aköl ku pɛɛi ku kuɛl aabi röt yääk. ²⁷Ku Manh Raan abi tiɲ ke bɔ nhial pial yiic kek diik ku riɛdīt apeï. ²⁸Të looi kāk kāk röt, ke we deet wepuɔth ku rëërkë ë cök rin tē bi we luök käreɓc yiic aci yëët.”

²⁹⁻³⁰Ku ben Jethu ke lëk kääɲ kënë, “Të tiɲ wek tim cīt ɲaap ayi tiim kɔk ke loi yïth yam, ka ɲieckë lɔn cī kër thiök. ³¹Këya, na tiëɲkë kāk kāk ke loi röt, ke ɲieckë lɔn cī bääny Nhialic thiök. ³²Alëk we, wek aaciï bi mää r tē cök kāk kāk röt looi. ³³Nhial ku piny aabi liu, ku wëtdië aciï bi kaɲ mää r.

Rëërkë we cī röt guir

³⁴“Guierkë röt, ku rëërkë we tīr nhīim. Duɔkkë aköl bi yēn bën cɔl ayök we ke we kēc röt guir. Duɔkkë röt cɔl ayök we pīr pīr rac, bāk aa rëër we cī wiɛet ë mɔu akölaköl, ku yakë rëër we tēk kāk pīr pinyhom. Aköl kënë abi la ciel wegup ke cāk ɲic, ³⁵cimën län adhie wëi adëëp. Ku kënë abi bën tënë kuat raan pīr pinyhom ëbën. ³⁶Rëërkë we tīt ku rɔɔkkë akölaköl bāk la riel bi wek kē bi rot looi göök, bāk kɔɔc ɲanhom yēn Manh Raan we ciï diɛɛr.”

³⁷Ku jɔl Jethu ë nïnkä nɔk ke ye piöoc luɲ Nhialic, na bɔ thëi ke jiël bi la nin gɔn Olip nhom. ³⁸Ku kɔc aake ye guëër luɲ Nhialic rial bīk piɔɔcde bën piɲ.

Amat nēk Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)

22 ¹Nawën la tē bi Yan Ayum cīn yic luɔu looi thiök. ²Ke kɔcdīt kāk Nhialic ku kɔc piöoc lööɲ wic dhël path bi kek Jethu nɔk, rin riɔɔc kek ciët la aliäm bi rot looi.

³Ku raan tök kam kɔc ye buɔɔth kathiäär ku rou cɔl Juda Ithkariöt, ëci bëny jɔɲrac la yepuɔ. ⁴Go la tënë kɔcdīt kāk Nhialic ku bāny apuruuk luɲ Nhialic tiit, bi tē bi yēn ke kuɔny thīn, bīk Jethu dɔm la guëëk yic. ⁵Gokë puɔth miɛt wën piɲ kek ye lɔn bi yēn ke kony, ku thɔnkë lɔn bi kek ye riɔp. ⁶Go gam, ku wic tēpeth bi yēn Jethu dɔm thīn ke cīn kɔc ɲic ye.

* 21:22Yoth 9:7 * 21:25Ith 13:10; Edhe 32:7; Juel 2:31; Ny 6:12-13 * 21:27Dan 7:13; Ny 1:7
* 21:37Lk 19:47 * 22:1B.bei 12:1-27

Jethu acī miēth thēi cī guir rin yai cam

(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)

⁷Aköl bī Yan Ayum cīn yic luɔu looi ēcī bēn, aköl ye amēl nōk rin yai. ⁸Go Jethu Pīter ku Joon tooc ku lēk ke, “Lak bāk miēth yai la guir tēnē ʔo.”

⁹Gokē thiēc, “Ye tēnen wīc yīn ʔo buk miēth yai la guir thīn?”

¹⁰Go Jethu bēēr, “Tē le wek geeu Jeruthalem, ke wek aabī rōm kek mony ʔēēc tōny ē pīu. Biaathkē pan le yen thīn. ¹¹Ku lēkkē raan la baai, aye Raan piōoc lueel, ‘Ye ʔōn nen bī ʔen miēth yai cam thīn ʔok kōckīēn ʔa buɔɔth?’”

¹²Ku abī we nyuōth ʔōn nhial lāau yic cī guir yic. Guierkē miēth ē tēēn.”

¹³Gokē la ku ʔōkkē kēriēc ēbēn cīt tēwēn cī Jethu ye lēk ke thīn. Ku ʔolkē miēth yai guir.

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

¹⁴Tēwēn bī kek jāl mīth ke Jethu nyuc tēde ku nyuc atuōckē aya, ¹⁵ku lēk ke, “Aca wīc apeī ba miēth Yan Ayum cīn yic luɔu kēnē cam kek we ku ba jāl gum. ¹⁶Alēk we lōn acā bī ben cam ʔet tē bī wēt tō yeyic ʔōk bāāny Nhialic yic.”

¹⁷Ku lōm aduɔ cī thiāɔ muōn abiēc, ku leec Nhialic ku lueel, “Lōmkē kēnē ku tekkē ē kamkun. ¹⁸Alēk we lōn ʔen acīn muōn abiēc dēt ba ben dek ʔet aköl bī bāāny Nhialic bēn.”

¹⁹Nawēn ke lōm ayup ku leec Nhialic, ku beny yic ku gēm ke ku lueel, “Kēnē ē guāpdiē cī juaar rienkun. Yakē looi kēlā bāk ʔa ya tak.” ²⁰Nawēn miēth cōk ke ben aduɔ la yic muōn abiēc lōm aya ku lueel, “Kēnē ē dōr yam ke Nhialic cī thany ē riēmdiē bī kuēr ē rienkun.”*

²¹“Ku yen kīn, raan bā luōm arēēr tēn, ku amīth kek ʔa!” ²²Ku ē tēde, Manh Raan adhil thou cīt tē cī Nhialic guir ye. Ku raan bā luōm abī gum apeī!”

²³Gokē rōt thiēc tōk, tōk, ʔeɔa kamkua lēu bī ya yen loi kēnē.

Atuuc aacī wēt teer raan dīt kamken

²⁴Kaam wēn aya ke kōc ye buɔɔth teer wēt lōn nadē, “Yeɔa kamken yen bī ya raan dīt apeī.” ²⁵Go Jethu lēk ke, “Pīnyinhom tēn bāny kōc cie kōc Itharel aa la riel tēnē kōcken meckē, ku kōc mac baai aa rōt cōol, ‘Kōc määth ke kōc baai.’” ²⁶Ku acie tēde tēnē we, rin raandīt kamkun adhil rot dhuōk piny bī ciēt raan koor. Ku raan tō tueɔ adhil rot dhuōk ciēēn bī luii tēnē kōc kōk.”* ²⁷Ku thiēc ke, “Yeɔa yen dīt, ye raan ye luōi aye raan ē luii? Cie raan ye luōi? Ku ʔen kamkun ʔen acīt raan ē luii.”

²⁸“Wek aacī kōc ke ʔa kārīl cā ʔōk yiic, ²⁹ku cīt mēnē cī Wā ʔa looi ba ya bēny, wek aba yiēk ē bāāny kēnē aya. ³⁰Wek aabī mīth ku dēkkē kek ʔa bāānydiē yic, ku nyuōckē thōc nhīm bāk luɔ thān Itharel yic thiāār ku rou looi.”*

* 22:20Jer 31:31-34 * 22:21Wk 41:9 * 22:24Mt 18:1; Mk 9:34; Lk 9:46

* 22:25-26Mt 20:25-27; Mk 10:42-44 * 22:26Mt 23:11; Mk 9:35 * 22:27Jn 13:12-15

* 22:30Mt 19:28

Jethu acı kē bī Pīter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

³¹ Ku ben Jethu lueel, “Thaimon, Thaimon piŋ wētdiēnē, bēny jakrec acı thiēc bī gām riel bī we them ēbēn, bī kōc path tek thook tēnē kōc rec, cīmēn dhie ye rap kōsm bī miēl tek thok rap yiic. ³² Ku ʔen acı rōōk rienku yīn Thaimon bī gamdu dhiel riel. Ku na ca jal dhuk tēnē ʔa, ke yī kony wāmā-thakui kōk.”

³³ Go Pīter bēer, “Bēny acin kē bā gēl bī ʔa cīi mēc kek yī, ku thuɔɔ kek yī aya.”

³⁴ Go Jethu lueel tēnē ye, “Alēk yī Pīter, nhiāk bēēk piny ke thōn ajīth kēc kiu, yīn abā jai arak diāk lōn kuc yīn ʔa.”

³⁵ Nawēn ke Jethu thiēc kōcken ye buɔɔth, “Tē tooc ʔen we bāk Wēt Puoth Yam la lēk kōc, ku wek aacin wēū ku jōkɔɔ la keny ayi war, yakē yōk lōn le yen kē liu tēnē we?” Gokē bēer, “Acin kēdāŋ.” ³⁶ Go Jethu lueel, “Ēmēn, na la raan wēū ke muk ke, ku muk jōkɔɔ aya. Ku na yīn acin pal, ke yī ʔɔɔc alēth abēk wei ku ʔɔc. ³⁷ Luōikē ē kēnē rin aye wēl cī gōt theer ē rienkiē lueel, lōn ye ʔen raan tōk kam kōc kārec looi. Ku wēt kēnē abī yenhom tiēŋ ēmēn.”

³⁸ Go kōc ye buɔɔth lueel, “Bēny, paal karou aa kīk.” Go bēer, “Aa juēc.”

Jethu arōōk ke ɲic lōn bī ye nōk

(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Nawēn ke Jethu jiēl ku ruēc kōcken ye buɔɔth, ku ler gōn Olip nhom cīmēnden yen ye looi akōlakōl. ⁴⁰ Nawēn lek ʔet tēden adhie, ke lēk ke, “Rōōkkē Nhialic bī we cīi them jakrec.”

⁴¹ Ku nyiēēŋke piny ku le tuēŋ tēthin-nyɔɔt, ku gut yenhiol piny ku rōōk, ⁴² ku lueel, “Wā, na lēu rot ke kēreēc tit ʔa acīi bō. Ku acie wētdiē ē wētdu.”

⁴³ Go atuny nhial rot nyuōth ye ku deet puū, ⁴⁴ rin ē dhiau apei yepuū. Ku ben rōōk apei abī tuc kuēr yeguōp cīmēn riem.

⁴⁵ Ku jōt rot tēwēn rōōk yen thīn ku dhuk tēnē kōc ye buɔɔth, ku yōk ke ke nin rin cī riāāk ē puū ke cōl agōk. ⁴⁶ Go lueel tēnē ke, “Yeŋō niin wek? Jatkē rōt ku rōōkkē bī we cīi them jakrec.”

Jethu acı dōm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

⁴⁷ Jethu ē ɲot jam tēwēn bīi kōc juēc ke wet Juda nhīim, raan tōk kam kōc ye buɔɔth kathiāār ku rou. Ku ler tēnē Jethu ku muōōth ke ciim. ⁴⁸ Go Jethu lueel, “Juda ca ʔa ciim ba Manh Raan nyuōth kōc dōm ye?”

⁴⁹ Nawēn tiŋ kōc ye buɔɔth ke rēer kek ye kē bī rot looi, ke luelkē, “Bēny, cuk thār? Yok aa muk paalkua.” ⁵⁰ Go raan tōk kamken palde miēēt bei, ku tōk alony lui pan raandīt kāk Nhialic ku teem yīnyden cuēc wei. ⁵¹ Go Jethu lueel, “Acie kēya.” Ku gōt mony awēn yīc tēwēn cī tōk pal, ku kony bī dēm.

⁵² Ku jōl Jethu jam tēnē raandīt kāk Nhialic ku bāny apuruuk luāŋ Nhialic tiit, ku kōcdīt baai cī bēn bik ye dōm, ku lueel, “Cāk bēn we muk paal ku atuel ciēt ʔa ye raan kōc rum? ⁵³ ʔen ē rēer kek we luāŋ Nhialic akōlakōl, ku

akëckë kaŋ them bāk ya dōm. Ku ěměn wek aaci puōl bāk kĕ tō wepuōth looi. Ku tĕnĕ jōgrac abī la riel bī kĕrĕc wīc looi.”*

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)

⁵⁴Gokĕ Jethu dōm ku yĕthkĕ pan raandīt kāk Nhialic. Ku Pīter ě biōth ke mec kōc cōk ciĕĕn. ⁵⁵Ku apuruuk aake cī many yōckĕ took kal yic. Go Pīter rot māt ke ku nyuuc bī yōc. ⁵⁶Nawĕn tīŋ nyan lui pan bĕny Pīter ke nyuc mac lōōm, ke dōt apeī ku lueel, “Mony kĕnĕ ě ye rĕĕr kek Jethu aya.”

⁵⁷Go Pīter jai ku lueel, “Mony kĕnĕ acā cōk ŋic yīn nyenĕl!” ⁵⁸Ku kaam thiin awĕn ke mony dĕt tīŋ Pīter ku lueel, “Yīn ě raanden aya.” Go Pīter bĕĕr, “Acie yĕn mātthdiĕ.”

⁵⁹Ku kaam awĕn, ke wĕt yĕn raan Jethu, ben mony dĕt muōk yeguōp apeī ku lueel, “Acīn diu lōn ye mony kĕnĕ rĕĕr kek Jethu, rin ě raan Galilia.”

⁶⁰Go Pīter bĕĕr! “Mātthdiĕ, kĕ ye lueel acā cak deet yic.” Ku kaam wĕn ŋot jiĕem yĕn ke thōn ajīth kiu. ⁶¹Go Jethu yĕnhom wel ku dōt Pīter. Go Pīter kĕwāār cī Bĕny Jethu lĕk ye ělā, “Tueŋ ke thōn ajīth kĕc kiu ya akōl, aba lueel arak diāk lōn kuc yīn ya.” ⁶²Ku ler ayeer ke cī guōp yār ku dhiĕu apeī.

Jethu aci bui ku that

(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³Tĕn awĕn ke kōc ke tit Jethu, ee yekĕ bui ku thatkĕ, ⁶⁴ku derkĕ nyin ku guutkĕ kecin ku yōōkkĕ, “Mĕekĕ! Yeŋa yī gut?” ⁶⁵Ku lueelkĕ kĕrĕc apeī yeguōp.

Jethu aci yāth luŋ bāny Itharel yic

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶Nawĕn bak piny, ke kōcdīt Itharel ku kōcdīt kāk Nhialic, ku kōc piōōc lōōŋ mat kenhiīm. Ku bīī Jethu luōŋden yic. ⁶⁷Ku lĕkkĕ ye, “Na ye Raan cī lōc ku dōc, ke lĕk yō.” Go Jethu bĕĕr, “Na lĕk we ke wek aaciī wĕtdiĕ bī gam, ⁶⁸ku na thiĕĕc we, ka cāk bī bĕĕr. ⁶⁹Ku ěměn ler tueŋ, Manh Raan abī nyuc lōŋ cuĕc Nhialic Madhōl.”

⁷⁰Gokĕ rek yic ěbĕn, “Na ye kĕya, ye Wĕn Nhialic?” Go Jethu bĕĕr, “Ee yĕn, cīt tĕ cāk luĕl ye.” ⁷¹Gokĕ lueel, “Acīn dĕt wīcku kōc kōk bī bĕn jam kāk cī looi. Yok aaci wĕl cī lueel ě thuōŋde piŋ.”

Kōc Itharel aaci Jethu gaany tĕnĕ Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)

23 ¹Go kōc luk rōt jōt ěbĕn ku yĕthkĕ Jethu Pilato nhom raan Roma. ²Ku gōōnykĕ ku lueelkĕ, “Yok aaci mony kĕnĕ yōk ke rĕc kackua nhiīm, ke ye lĕk ke bīkajuĕr cīī ye tāāu piny tĕnĕ bĕnyŋaknhom Roma. Ku aye lueel aya lōn ye yĕn Raan cī lōc ku dōc, bĕnyŋaknhom.”

³Go Pilato thiĕĕc, “Ye yīn bĕnyŋaknhom kōc Itharel?” Go Jethu bĕĕr, “Ee ya, cīt tĕ ca luĕl ye.”

⁴Go Pilato yĕnhom wĕl kōcdīt kāk Nhialic ku thān awĕn ku lueel, “Acīn awuōc ca yōk ee raan kĕnĕ guōp.” ⁵Gokĕ ŋot ke jam apeī ku lueelkĕ, “Tĕden

* 22:53Lk 19:47; 21:37

yen kɔc pišɔc thɪn ajɔk aliääp Judia yic ëbën. Acı jɔɔk Galilia ku yen kɪn cı bën Jeruthalem ëmën.”

Jethu acı yäth Antipäth Yërot nom

⁶Nawën piŋ Pilato ë wëlkä ke thiëc lɔn yen raan Galilia. ⁷Nawën le ŋic lɔn ye Jethu raan wun mec Antipäth Yërot, ku yeen ë rëër Jeruthalem ë nïnkä, ke cɔl Jethu ayëth yenhom. ⁸Go Antipäth Yërot pušu miët wën tiŋ yen Jethu, rin ëcɪ käjuëc piŋ ë rienke. Ku ëcɪ Yërot wïc apeɪ bɪ Jethu tiŋ, ku ŋöŋth aya bɪ käk ye Jethu ke looi tiŋ. ⁹Go Jethu jal thiëc wël juëc, go Jethu biet kecɪn wët tɔŋ dhuk nom. ¹⁰Go kɔcɔdɪt käk Nhialic ku kɔc piöc lööŋ röt cuot tueŋ, ku lueelkë wël rec apeɪ Jethu guŋp. ¹¹Go Antipäth Yërot kek apu-rušɔkke Jethu bui ku lëëtkë. Ku rukkë alanh dhëŋ apeɪ cɪt alanh bëny yeköu, ku toockë ciëen tënë Pilato. ¹²Ku jɔl Antipäth Yërot kek Pilato, wäär man röt jal mäath akölë.

Jethu acı tēm thou

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39–19:16)

¹³Go Pilato kɔcɔdɪt käk Nhialic ku kɔcɔdɪt baai, ku kɔc kɔk cɔɔl ëbën, ¹⁴ku lëk ke, “Wek aacɪ mony kënë bëëi yanhom, ku lueelkë lɔn ë yen raan rec kɔc nhïim bɪk aliääp looi. Ku ëmën yen acı wët wïc yic wenhïim, ku akëc yök ke la guŋp awuöc cɔk alɔn cı wek ye gaany käjuëc apeɪ. ¹⁵Na cɔk a Antipäth Yërot ka këc yök ke la guŋp awuöc, yen ale yen ye cɔl adhuk yanhom. Acɪn awuöc cɪ mony kënë looi lëu bɪ ye nök. ¹⁶Aba cɔl athat ku luony.” ¹⁷Rušɔn ëbën aköl Yan Ayum cɪn yic luɔu, Pilato ë raan tøk kam kɔc cɪ mac lony tē wïc kɔc baai ye bɪ lony. ¹⁸Go thän awën tɔ thɪn wuɔɔu looi, “Näk! Ku lony Barabath tënë yo.” ¹⁹Barabath ëcɪ mac rin aliäm cɪ rot looi geeu, ku rin cı yen raan nök.

²⁰Ë wïc Pilato bɪ Jethu lony, ku ben jam tënë ke. ²¹Gokë ben kiu apeɪ, “Apiëët tim cɪ rïiu kōu.”

²²Go Pilato ben jam tënë ke, kënë yen yic diäk ku lueel, “Yeŋö? Ye awäc ŋö cɪ looi? Acɪn awuöc ca yök ke cɪ looi lëu bɪ ye nök! Aba cɔl athat ku cal ajiël.”

²³Gokë ŋot ke kiu apeɪ röldɪt, lɔn dhil Jethu piäät tim cɪ rïiu kōu. Ku këden wën yekë lueel acı yenhom bën guöt.

²⁴Go Pilato wëtten gam ku tēm Jethu awuöc wën wickë. ²⁵Ku lony Barabath, raan wäär cɪ mac rin aliääp, ku rin cɪ yen raan nök. Ku yik ke Jethu bɪk la luɔɔi tēden wickë kepuöth.

Jethu acı piäät tim cɪ rïiu kōu

(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

²⁶Gokë Jethu kuaath ayeer. Ku wën kuæth kek ye, ke mony cɔl Thaimon raan pan Thirene bö baai, nawën cɪ tim cɪ rïiu Jethu göök, gokë dɔm ku cɔlkë aket tim ke buɔɔth Jethu cök. ²⁷Ku buɔɔth kɔc juëc apeɪ ku diäär dhiau rienke aya. ²⁸Go Jethu yenhom wël ke ku lueel, “Diäär Jeruthalem, duškkë dhiau ë rienkië, dhiaaukë ë rienkun ku rin miëthkun. ²⁹Rin nɪn bɪ ye lueel ëlä aacɪ thiök, ‘Diäär mit gup aa diäär këc mɪth kaŋ thuëët!’ ³⁰Ku ë yen tēn bɪ ye aa lueel thɪn aya ëlä, ‘Aŋu-ëën buk ciët kɔc cɪ thou, kɔc cɪ wiëk nhïim, kɔc cɪ kē cɪ wiik kenhïim

kuöm piny.* ³¹Na ye këcīt kënë rot looi ke tim tōc, ke yeñō yakē tak ke bī rot looi tē le yen riel.”^f

³²Ku kuath apuruuk kōc karou aya, kōc la gup awuōcdīt tet bīk ke la nōk kek Jethu. ³³Nawēn lek tē cōl Ithkal dōōt, ke piēēt Jethu tim cī rīū kōu ku kōc awēn karou, raan tōk lōj cuēc ku raan dēt lōj cam.^g ³⁴Go Jethu lueel, “Wā, pāl piny tēnē ke, keek aa kuc kē loikē.”

Ku cuet apuruuk gēk bīk alēth Jethu tek kamken.* ³⁵Ku jōl kōc juēc kōōc ē tēēn ke daai ye. Ku tēn awēn ē ye kōcdīt Itharel bui ku lueelkē, “Ee kōc kōk kony, cōl akony rot tē ye yen Raan cī Nhialic lōc ku dōc.”^{*}

³⁶Ku bui apuruuk aya. Ku bīk tēnē ye ku gēm kē muōn abiēc cī wac,* ³⁷ku lueelkē, “Na ye bēny kōc Itharel ke yī kony rot.” ³⁸Ku piēētkē tim cī ye gōt thīn kēlā nhial tim Jethu nom, “KĒNĒ Ē BĒNYŲAKNHOM ITHAREL.”

³⁹Go raan tōk kam kōc awēn cī piāāt kek ye lat ku lueel, “Cīi ye Raan cī Nhialic lōc ku dōc? Kony rot ku kony yō aya.” ⁴⁰Go raan dēētē puū riāāk ku nyieeny, “Cīi ye cak riōōc Nhialic agut tē thou yīn aya? Yok aaci tēm thou cīmēnde. ⁴¹Ku awācda adhilkū jōt rin yok aa col kē cuk looi, ku mony kēnē acīn kērēc cī looi.” ⁴²Ku lueel tēnē Jethu, “Tak ya tē yeet yīn Bāānydu yic.” ⁴³Go Jethu lēk ye, “Yīn alēk yic, yakōl yīn abī rēēr kek ya pan Nhialic.”

Jethu acī thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

⁴⁴Nawēn tēcīt akōl ciēl yic ke muōōth loi rot pan awēn, ku cīi akōl ruel yet tāāj akōl. ⁴⁵Ku tēwēn ka alanh ye gēēj bī luaj Nhialic tek yic alōj thīn rēet yic rou.* ⁴⁶Ku cōt Jethu rōldīt ku lueel, “Wā, wēikiē aaca than yīcin.” Acī wēlkā lueel ku thou.*

⁴⁷Nawēn tiŋ bāny apuruuk kē cī rot looi, ke lec Nhialic ku lueel, “Mony kēnē ē ye raan path alanden.” ⁴⁸Nawēn tiŋ kōc ke cī kenhīim kut tēēn bīk daai kē cī rot looi, gokē dhuk baai ke gut kepuōth. ⁴⁹Kōc ke ŋiēc kek Jethu ēbēn, agut diāār ke buoth ye wāār jiēl yen Galilia, aake daai ē kāk kē ēbēn.*

Jethu acī thiōk

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Mony cōl Jothep ē tō thīn. Ku yēēn ē raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ē ye raan path la cōk, ku yēēn ē ŋōth bēn bāāny Nhialic. Ku yēēn ē ye raan akut luk kōc Itharel.

⁵²Nawēn le tiŋ lōn cī Jethu thou, ke la tēnē Pilato ku thiēēc guōp Jethu. ⁵³Ku bīi piny tim kōu ku der alath, ku tēēu raŋ cī wec kuur yic, raŋ cīn raan cī kaŋ thiōk thīn. ⁵⁴Ee ya akōl nīn dhiēc, akōl ye kōc rōt guir rin akōl cīi kōc ye luui, ee bī guo bēn.

⁵⁵Nawēn cī guōp Jethu bēēi piny tim kōu, ke diāār wāār bō kek Jethu Galilia, buoth Jothep ku tiŋkē tē cī guōp Jethu tāāu thīn raŋ yic, ⁵⁶ku dhukkē

* 23:30Yoth 10:8; Ny 6:16 f 23:31Wētdē yic ee duēr a kēlā, “Na ye kē cīt kēnē rot looi tēnē raan cīn awuōc cī looi, ke ye tak yeñō bī rot looi tēnē raan la guōp awuōc.” g 23:33Tēn kēnē ee ye cōl kēlā rin thiēēc yen kek gondit la guēj-ŋen cīt apen nom raan. * 23:34Wk 22:18

* 23:35Wk 22:7 * 23:36Wk 69:21 * 23:45B.bei 26:31-33 * 23:46Wk 31:5

* 23:49Lk 8:2-3

baai ku lek miök n̄ir guiir b̄i kek guöp Jethu b̄en t̄oc. Naw̄en aköl c̄i k̄oc ye luui, ke ke l̄öŋ c̄it t̄e ye l̄öŋ Mothith lūel ye.*

Jethu ac̄i rot j̄ot raŋ yic

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

24 ¹Naȳon nhiäk rial aköl Nhialic, ke diäär la raŋ nhom kek miök n̄ir c̄ik guiir. ²Ku yökkē alel c̄i raŋ kum nhom ke c̄i laar wei. ³Naw̄en lek raŋ yic ke c̄i guöp Jethu yök th̄in. ⁴T̄ew̄en k̄ēēc kek ke c̄i ḡai, ke r̄öör karou ceŋ al̄ēth yer apēi c̄i la toptop b̄ö, ku k̄ēēckē kel̄öm. ⁵Go diäär riöc ku gutkē kenhīim piny. Go r̄öör w̄en lueel t̄enē ke, “Yeḡö ye wek raan p̄ir b̄en w̄ic t̄en k̄oc c̄i thou? ⁶Ac̄i t̄ö t̄enē, ac̄i rot j̄ot. Takkē k̄ew̄äär c̄i l̄ēk we ēlä w̄äär n̄oot yen Galilia, ⁷l̄on Manh Raan ab̄i th̄on k̄oc rec b̄ik piäat tim c̄i r̄īu k̄öu, ku ab̄i ben p̄ir aköl ye n̄in diäk.” ⁸Go diäär w̄el w̄äär c̄i Jethu l̄ēk ke tak.

⁹⁻¹⁰Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diäär k̄ök, kek aake c̄i la raŋ nhom. Naw̄en dhukkē ke la k̄oc Jethu buc̄oth kathiäär ku t̄ök ku atuuc k̄ök, l̄ēk kē c̄i rot looi. ¹¹Go atuuc tak l̄on ē yen w̄ēt lueth, ku c̄ik gam. ¹²Go P̄iter rot j̄ot ku riŋ raŋ nhom b̄i la tiŋ. Naw̄en guŋ yek̄öu piny ku tiŋ raŋ yic, ke tiŋ al̄ēth w̄äär c̄i guöp Jethu der kep̄ec. Go dhuk baai ke c̄i ḡai aya kē c̄i rot looi.

Jethu ac̄i rot nyuöth k̄ocken ye buc̄oth karou

(Mk 16:12-13)

¹³Ya aköl t̄öŋ aw̄en, ke k̄oc Jethu buc̄oth karou j̄ot r̄öt b̄ik la pan c̄ol Emauth, ku ē mec kek Jeruthalem t̄e c̄it kilom̄iter thiäär ku t̄ök. ¹⁴T̄ew̄en cieth kek ke jam ku takkē k̄äk c̄i r̄öt looi, ¹⁵ke Jethu b̄ö ku cieth ke kuany keyöth. ¹⁶Ku mär k̄ed̄aŋ kepuöth b̄ik c̄i n̄ic. ¹⁷Go Jethu ke thiēc, “Yeḡö bakē lueel t̄ēth̄er aw̄en cieth wek?” Gokē k̄öc ku d̄ötkē piny ke c̄i ken̄ȳin wel. ¹⁸Go raan t̄ök kamken c̄ol Kliöpath w̄etde b̄ēer, “Adhil a ȳin raan t̄öŋ r̄ēer Jeruthalem kuc k̄äk c̄i r̄öt looi th̄in ye n̄inkä yiic.”

¹⁹Go Jethu thiēc, “Ye k̄äŋö?” Gokē b̄ēer, “Aa k̄äk c̄i r̄öt looi t̄enē mony c̄ol Jethu, raan Nadharet. K̄äk c̄i looi ku w̄el c̄i lueel aye nyuc̄oth l̄on ye yen raan ril k̄äk Nhialic tiŋ. Ku ac̄i Nhialic ku k̄oc ēb̄en gam l̄on ril yen k̄eriēc ēb̄en yic ye lueel ku looi. ²⁰Ac̄i k̄ockuan d̄it k̄äk Nhialic ku k̄oc piöoc lööŋ d̄om ku ḡemkē b̄äny mac baai b̄i t̄ēm thou, ku piēētkē tim c̄i r̄īu k̄öu. ²¹Ku ē yeku ŋöth l̄on ye yen raan b̄i k̄oc Itharel waar k̄arec yiic. Ku ē n̄in kadiäk ēm̄en t̄en looi k̄äkkä r̄öt. ²²⁻²³Diäär k̄ök akuötda yic, aake c̄i r̄ieel raŋ nhom w̄en anhiäk, ku lek dhuk ke w̄ēt c̄i yook b̄en c̄ol aḡei l̄on liiu guäpde raŋ yic. Ku l̄on c̄i kek atuuc Nhialic cie l̄ēk ke l̄on p̄ir Jethu tiŋ. ²⁴Go k̄oc k̄ök kamkua riŋ b̄ik la tiŋ. Ku yökkē ayic l̄on liiu guöp Jethu raŋ yic, c̄it t̄e c̄i diäär ye lūel th̄in.”

²⁵Go Jethu l̄ēk ke, “Wek aa k̄oc c̄in kē ŋiēckē! Wek aacie k̄äk c̄i k̄oc k̄äk Nhialic tiŋ l̄ēk we ye lac gam! ²⁶K̄ēc k̄oc k̄äk Nhialic lueel w̄äär, l̄on b̄i Raan c̄i l̄oc ku d̄oc k̄ajuēckä kaŋ guum b̄i jal la B̄änyde yic.” ²⁷Ku t̄ēt Jethu ke k̄äk c̄i lueel rienke w̄el th̄er Nhialic yiic, j̄ock athör Mothith agut k̄äk c̄i k̄oc k̄äk Nhialic tiŋ göt.

* 23:56B.bei 20:10; L.rou 5:14 * 24:6-7Mt 16:21; 17:22-23; 20:18-19; Mk 8:31; 10:33-34; Lk 9:22; 18:31-33

²⁸Nawën cîk thiök kek pan awën le kek thîn, ke Jethu loi rot ke cît raan ber tuej. ²⁹Gokë pëen ku luelkë, “Rëër ke yo, aköl acî cuol.” Go la baai ke ke. ³⁰Tëwën cî kek nyuc bîk mîth, ke Jethu lôm ayup ku dɔɔc ku beny yic, ku gëm ke. ³¹Nyin yic tëwën ke ɲickë ku mër bîk cîi ben tîj. ³²Gokë rôt thiëc ë rôt, “Yo kéc puõth ayum tëwën jiëem yen kek yo, ku teet wël cî gôt theer tënë yo.”

³³Ku jɔtkë rôt nyin yic ku dhukkë Jeruthalem. Ku yökkë kɔc Jethu buoõth kathiäär ku tók ku kɔc kók ke cî kenhîim mat, ku lëkkë ke, ³⁴“Bëny acî rot jɔt ayic, ka cî rot nyuõth Piter.” ³⁵Ku jɔl kɔc wën bõ Emauth karou kë cî rot looi dhël yic teet, tẽ cî kek bëny ɲiec thîn wën beny yen ayup yic.

Jethu acî rot nyuõth atuõcke

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20; Luci 1:6-8)

³⁶Wën ɲot jiëem kek, ke Bëny bõ ku këc kamken ku lueel, “Bî dõr arëer ke we.”

³⁷Gokë pëk wei ku riõckë ëbën ku takkë lɔn yen atiëp yen yekë tîj. ³⁸Goke thiëc, “Yeñõ riõc wek? Yeñõ ye wek diu lɔn cîi yen ye ya? ³⁹Tiëɲkë yacin! Ku tiëɲkë yacök, ee yen ayic. Gatkë ya, ku abäk tîj rin atiëp acie la adiõõɲ ku yom cîmën ye wek ke tîj kek ya.” ⁴⁰Ku wën lueel yen kënë, ke nyuth yecin ku yecök ke. ⁴¹Ku ɲot cîk gam, rin miet diit cî kek puõth miet ku gäi diit cî kek gäi. Go Jethu ke thiëc, “Le miëth camkë tõ thîn?” ⁴²Gokë gäm rëc cî tuak ⁴³ku cuet ke dëci kek ëbën.

⁴⁴Ku jɔl lëk ke, “Käkkä gup aa kāk ca lëk we wäär ɲot rëer yen ke we, lɔn bî keriëc ëbën cî gôt Lõɲ Mothith yic, ku athör kɔc kāk Nhialic tîj ku diet Nhialic yic aya ë rienkië, aa dhil rôt tiëɲ tēden.” ⁴⁵Ku kony ke bîk wël theer Nhialic deet yiic, ⁴⁶ku lëk ke, “Ayakë tîj tẽ cî ye gät thîn lɔn Raan cî lɔc ku dɔc, ë bî gum ku jɔt rot raɲ yic aköl ye nîn diäk. ⁴⁷Ku acî wël cî gôt lueel aya lɔn dhil kɔc pinynhom ëbën, jɔc Jeruthalem lëk bîk kepuõth wël Nhialic, bî kāracken päl piny. ⁴⁸Wek aaci kākä tîj ke cî kenhîim tiëɲ. ⁴⁹Ku wek abî tuõc Wëi Nhialic wäär cî Wä lueel. Rëërkë geeu yet aköl bî riel nhial kënë bën tënë we.”

Jethu acî yäth pan Nhialic

(Mt 16:19-20; Luci 1:9-11)

⁵⁰Nawën ke Jethu jiël ke ke ku lek Bethanî. Ku jɔt yecin nhial ku dɔc ke. ⁵¹Tëwën dɔc yen ke, ke jiël tënë ke ku jɔt ë nhial. ⁵²Gokë door ku dhukkë Jeruthalem ke cî puõth miet. ⁵³Ku keek aake ye lac rëer Luɲ Nhialic ke lec Nhialic.

Wël Jethu cî Joon gôt

Wët nom

Wël cî Joon gôt aa Jethu nyuwoth ke ye Wët theer Nhialic tō thîn ē lanayon ku emēn, ku abī tō thîn ē lanayon ku emēn, ku abī tō thîn atheer, “Ku Wët acī bēn a raan ku ciēŋ kek ʔo.” Cīmēn ye athōōr nom guōp ye lueel, Joon ē gāt wēlkā rin bī kōc kuen ye ŋic lōn nadē ke Jethu yen Aluēēk, Wēn Nhialic wāār cī lēk kōc. Ku kōc bī wētde gam aabī pīr. (20:31)

Jethu aye nyuwoth aban tuēŋ yic, lōn ē yen Wët Nhialic. Ku wēl kōk bō ciēēn ē kēnē cōk, aa kāk juēc jāŋ gōi cī Jethu looi. Ku kākā aa Jethu nyuwoth aya lōn ē yen Wēn Nhialic, ku ē yen Aluāŋ wāār cī lueel. Kākā cōk, kāk jāŋ gōi cī rōt tieŋ aacī teet yiic. Aban athōr kēnē ē ʔo lēk tē cī kōc kōk wēt Jethu gam thīn ku buothkē. Ku dhāl kōc kōk wēlke ku cīk wētde gam.

Jōk cōkdīt 13 ʔet 17 ala yic tē cī Jethu kek kōcken ye buwoth rēēr thīn ē tōk wēēr akōl wāār dōm ye. Ku ēcī jam tēnē kōcken ye buwoth nāākde nom tuēŋ tē bī kek rōt guēer thīn, ku deet kepuōth. Cōk ciēēn aa ʔo lēk dōmdōm Jethu, ku luōŋde ku piēēt cī ye piāāt tim cī rīū kōu, ku jōn rotde. Ku jōl a nyooth cī yen rot nyuwoth tēnē kōcken ye buwoth jōn rotde cōk ciēēn. Anyikōl tiŋ cī kōc ye yōk cōkdīt 8 yic, jōk cōk koor 1 ʔet 11 acī nyāāŋ wei kāk cī gōt theer yiic. Ku akēc kōc tuēŋ kek ke war gētget wēl Jethu yiic gōt. Ku aye kōc kōk gōt aya tēdēt.

Joon ē miōc pīr akōlriēc ēbēn bī gām kōc tē gem wēt Raan cī lōc ku dōc, deet kōc puōth. Ku ē miōc bī rot jōk emēn ke bī gām kōc bī Jethu gam, lōn ye yen dhēl ku yic ku pīr.

Kāk tō thīn

Kāk cī gōt tuēŋ 1:1-18

Joon raan kōc muōc nhīm ku kōc cī Jethu kan buwoth 1:19-51

Piōōc ē Jethu 2:1-12:50

Nīn ciēēn kadhōrou thuōnde nom tuēŋ 13:1-19:42

Jōn rot ku nyooth rot Bēny 20:1-31

Kāk cī gōt ciēēn nyooth rot dēt Galīlia 21:1-25

Wët Pīr

1 ¹Wātheer kēc nhial ku piny cak, Wēt ē tō thīn, ee rēēr kek Nhialic, ku Wēt ē ye Nhialic. ²Wēt ē rēēr kek Nhialic wāār cek kāŋ. ³Kājuēc rēēr nhial ku piny ēbēn aake cak ē ye. Ku acīn kāk tō thīn kēc ke cak ke yēn liu thīn. ⁴Kuat kāk tō thīn ēbēn aa pīr yōk tēnē ye. Ku piērde acī ruel gām raan ēbēn. ⁵Piērde yen ē ruel dēp apeī muōōth yic, ku akēc lēu bī kuōm nyin piny.

⁶Nhialic ëci atuõnyde tooc, raan cõl Joon.* ⁷Acì bën bĩ kõc bën lëk bĩk ruel ñic. Acì bën bĩ lëk ke bĩ raan ëbën wët piñ ku gem. ⁸Yeen ëcie yen ruel, acì bën bĩ kõc bën lëk ruel. ⁹Ku Wët yen ë ye ruel ayic, ruel cĩ bën pinynhom tënë raan ëbën.

¹⁰Wët ë tõ pinynhom, ku Nhialic ë cak piny ë ye, ku akëc kõc pinynhom ñic. ¹¹Yeen acì bën tënë kãk ke cĩ cak, ku akëc kõcken cĩ cak lor. ¹²Ku acì kõc abëk bën lor ku gamkë wëtde, goke gãm riel bĩk aa mĩth Nhialic. ¹³Keek aacie mĩth Nhialic cĩt tẽ ye kõc dhiëeth thĩn, cĩmën ye mĩth la wun dhiëeth ke. Ee Nhialic guõp yen ë Wunden.

¹⁴Wët acì bën a raan ku ciëñ ke yõ. Ku diëekde acuk tiñ, diik Wën tõñ Nhialic. Ku ë yen bĩi yic, ku lier puõu Nhialic tënë yõ.

¹⁵Ku Joon acì tuõl ku lëk kõc ë rienke ëlã, “Kënë yen ë raan wäär ye yen jam ë rienke, raan wäär ya lueel ëlã, ‘Yen abĩ lõk bën yacõk, ku adĩt tënë ya. Yeen ë rëër thĩn wäär ke ya këc cak dhiëeth.’ ”

¹⁶Rin kãpuõth ë yen Wën Nhialic, yen acì yõ dõc ëbën, dõc tõk ë dõc dët cõk. ¹⁷Wãthëer lõñ ëci Nhialic gãm kõc ë Mothith, ku ëmën Nhialic acì yic ku lier piãnde gãm kõc ë Jethu raan cĩ lõc ku dõc. ¹⁸Acĩn raan cĩ Nhialic kañ tiñ tẽyon. Ee Wën tõñ thõñ kek Nhialic, rëër Wun lõm yen acì yõ cõl anic Nhialic.

Athõn Joon raan kõc muõc nhĩim

(Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹Kõcdĩt Itharel Jeruthalem aake cĩ kõc kãk Nhialic ku kõc kuat Lebĩ tuõc tënë Joon, bĩk la thiëëc ëlã, “Ye yĩn ña?”

²⁰Ku Joon akëc bën jai bĩ wëtten dhuk nhom. Acì bën bëër ë cõk ku lueel ëlã, “Acie yen Raan cĩ lõc ku dõc.”

²¹Gokë thiëëc, “Aye yĩn ña? Ee yĩn Elija?” Go bëër, “Acie ya.” Gokë ben thiëëc, “Ye yĩn raandĩt kãk Nhialic tiñ bĩ bën?”^b Go dhuõk ke, “Yei! Acie ya.”

²²Gokë lueel, “Lëk yõ, ee yĩn ña? Yok aa dhil wët dhuõk kõc ke toc yõ. Ye rot yõk ë yĩn ña?” ²³Go Joon bëër, “Yen ë jam apei roor tẽ cĩi ceñ, ‘Guierkë dhël Bëny bĩ la cõk cĩmën wäär cĩ Ithaya raan kãk Nhialic tiñ ye lueel.’ ”^c

²⁴Rõörkã aake tooc kõc akut Parathĩ, ²⁵ku jolkë Joon bën thiëëc ëlã, “Yenõ ë yĩn kõc muõc nhĩim tẽ cĩi yĩn ye Raan cĩ lõc ku dõc, ku yĩn acie Elija ku cĩi ye raandĩt kãk Nhialic tiñ?” ²⁶Go Joon dhuõk ke, “Yen ë kõc muõc nhĩim piũ ë path, ku raan arëër kamkun ë tẽn ku acãk ñic, ²⁷raan yen lõk bën yacõk ciëen, ku acã lëu ba warke dõk.” ²⁸Kën ë loi rot pan cõl Bethanĩ, wãr Jordan kõu tẽwäär ye Joon kõc muõc nhĩim thĩn.

Amãlthiin Nhialic

²⁹Nayõn akõl dët ke Joon tiñ Jethu ke bõ tënë ye, go lueel, “Tiëñkë Amãlthiin Nhialic yen bã adumuõm kõc pinynhom nyaai, kan abõ. ³⁰Yen ë raan ye yen jam ë rienke wäär ë yen ye lueel ëlã, ‘Yen abĩ lõk bën yacõk, ku adĩt tënë ya. Yeen ë rëër thĩn wäär ke ya këc cak dhiëeth.’ ³¹Aacã ñic bĩ ya yen ña, ku yen acì bën ku ya kõc muõc nhĩim piũ rin bĩ yen ye cõl anic kõc Itharel.”

* 1:6Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2 b 1:21Raan kãk Nhialic tiñ bĩ tuõl, bĩ bën Raan cĩ lõc ku dõc bën lueel. Tiñ L.rou 18:15, 18; Mt 4:5 c 1:23Ith 40:3

³² Ku ěcĭ Joon lueel aya ělä, “Yen acĭ Wĕi Nhialic tĭj ke bĭ kecĭt kuur ě dĭt, ku nyuuc yenhom.” ³³ Ku ě ȳot kĕc ħic, ku ěcĭ Nhialic raan toc ya ba kĕc aa mucc nhĭim piu, lĕk ya ělä, ‘Raan bĭ yĭn Wĕi Nhialic tĭj ke bĭ ku nyuuc yenhom yen ě raan bĭ kĕc mucc nhĭim Wĕi Nhialic.’ ³⁴ Ee yic, aca tĭj ku alĕu ba lueel, wenhĭim lĕn ě yen Wĕn Nhialic.”

Kĕc cĭ Jethu kaȳ buccoth

³⁵ Yĕn aköl dĕt, Joon ě kĕac kek kĕcken ye buccoth karou tĕwĕär aköl. ³⁶ Nawĕn tĭj Jethu ke tĕk tĕthiĭk ke ke, go Joon dĕt apeĭ ku lueel, “Tiĕȳkĕ, yen akan yen Amäl Nhialic.” ³⁷ Ku jĕl piȳ kĕc ye buccoth awĕn karou kĕya, gokĕ Jethu buccoth. ³⁸ Nawĕn wel Jethu yenhom, ke tĭj ke ke buccoth ye, go ke thiĕĕc, “Yeȳö wiĕĕkĕ?” Gokĕ lueel, “Rabi, rĕĕr tĕnen?” (Ku wĕtde yic, “Raan Piöc.”) ³⁹ Go lĕk ke, “Bĕk, bĕk bĕn tĭj.” Gokĕ la ku tĭjĕk tĕ rĕĕr yen thĭn. Ku ě ye täȳj aköl, ku jĕlkĕ rĕĕr kek ye abĭ piny cuł.

⁴⁰ Raan tök kam kĕc wĕn karou cĭ wĕt Joon piȳ ku buccoth Jethu, ee ye Andria wĕmĕnh Thaimon Piĕr. ⁴¹ Naȳȳn nhiĕk rial, ke Andria rĕm ke mĕnhĕ, go lĕk ye, “Yok aacĭ Methaya yök.” (Ku wĕtde yic Raan cĭ lĕc ku dĕc.) ⁴² Ku yĕth Thaimon tĕnĕ Jethu. Go Jethu dĕt apeĭ ku lueel, “Yĭn ě Thaimon wĕn Joon, yĭn abĭ cĕl Kepa.” (Ku yen Piĕr wĕtde yic ee kuur.)

Jethu acĭ Pilipo ku Nathaniel ccöl

⁴³ Nawĕn aköl dĕt ke Jethu la Galilia, ke rĕm kek Pilipo, go lĕk ye, “Buccoth ya.” ⁴⁴ Ku Pilipo ě raan Bethaida, ku ě gen yĭ Andria ku Piĕr aya. ⁴⁵ Go Pilipo Nathaniel yök ku lĕk ye, “Yok aacĭ raan wĕär cĭ Mothith gĕt ě rienke athör lööȳ yic, raan yen cĭ kĕc kĕk Nhialic tĭj gĕt ě rienke aya, acuc yök. Yen ě Jethu wĕn Jothep raan Nadharet.”

⁴⁶ Go Nathaniel lueel, “Ye kĕpiath ȳö lĕu bĭ tuöl Nadharet?” Go Pilipo bĕĕr, “Bĕär ba tĭj.”

⁴⁷ Nawĕn tĭj Jethu Nathaniel ke bĭ, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kĕnĕ ě raan Itharel ayic guȳp, kecĭn guȳp ruĕĕny.”

⁴⁸ Go Nathaniel lueel, “Ca ħic kĕdĕ?” Go Jethu bĕĕr, “Yĭn guȳ ħic wĕn rĕĕr yĭn ȳaap cök, tĕwĕn kĕc Pilipo la bĭ yĭ la ccöl.”

⁴⁹ Go Nathaniel bĕĕr ku lueel, “Raan piöc, yĭn ě Wĕn Nhialic, yĭn ě Bĕny Itharel.”

⁵⁰ Go Jethu bĕĕr, “Ca jĕl gam rin cĭ yĕn ye lĕk yĭ lĕn cĭ yĕn yĭ tĭj wĕn rĕĕr yĭn ȳaap cök? Yĭn abĭ kädĭt kĕk wĕr ě kĕkkä tĭj!” ⁵¹ Ku ben mat thĭn, “Wĕt yic alĕk we, wek aabĭ nhial tĭj ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bĕk tĭj ke bĭ piny tĕnĕ Manh Raan ku lek nhial.”

Yan thiĕĕk pan Kana

2 ¹ Nĭn kadiĕk cök ciĕĕn, ke ruäi loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ě tĕ thĭn, ² ku Jethu ěcĭ ccöl yai yic aya kek kĕcken ye buccoth. ³ Nawĕn la mĕu thök, ke lĕk man ye, “Mĕu acĭ liu tĕnĕ ke.” ⁴ Go Jethu lueel, “Tiȳĕ, yĭn acĭ kĕ luccĭ dhil lĕk ya. Akäldiĕ aȳot kĕc yĕĕt.” ⁵ Go man lĕk kĕc luccĭ, “Luccĭk kĕk bĭ lĕk we ěbĕn.”

⁶Ku tönydīt kadātem aake cāp kōc lōm. Tōnykā aake ye ke pīu tāāu thīn bī kōc kecōk aa lōk, cīt tē ye lōn ciēn kōc Itharel ye nyuōth thīn. Ku tōōny tōk ē jōt tē cīt tēn aduōk thiār-rou, tēdē aduōk thiārdiāk. ⁷Go Jethu lēk kōc luoi, “Thiāngkē tōnykā pīu.” Gokē tōny thiōōn abīk thook alic. ⁸Ku jōl Jethu lēk ke, “Gēm kē ye tōnykā yiic, ku gām kē ke raan yen wun ruāāi.” Gokē looi kēya, ⁹ku jōl raandīt kōc athiēk awēn pīu thiēēp, pīu cī waar bī ya mōu. Ku akuc tē bī mōu thīn, aa kōc luoi wēn thiōōn tōny kek aa ŋic ye. Go raandīt kōc athiēk wun nya cōl, ¹⁰ku lēk ye, “Raan ēbēn ē muōn path kaŋ gam tuēn, ku na cī kōc jāl kuēth ke muōn lir ajol lōk gam. Ku yīn cī muōn path waan ciēēn agut ēmēn.” ¹¹Kēnē yen ē kēdīt jāŋ gōi cī Jethu kaŋ looi gen Kana pan Galilia. Ku yen acī diētdē nyuōth, ku aaci kōcken ye buōth jāl gam.

¹²Nawēn ē kēnē cōk, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wēēt wun ku kōcken ye buōth, ku rēērkē thīn ē tēēn nīn lik.”

Jethu acī la luaŋ Nhialic

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³Yōn cī Yan Ayum cīn yic luoi jāl thiōk, ke Jethu la Jeruthalem. ¹⁴Ku jōl ler kal luaŋ Nhialic yic, ke yōk kōc ke yōc wei thīn ē yōk ku amēl ku jōl aa kuōr. Ku kōc wēēu waar yiic aake cī nyuc thīn aya. ¹⁵Go waat nai ē wiēn, ku cop kōc wei kal luaŋ Nhialic yic kek yākken ku thākken ku weer wēēu wei, ku wel agenken yiic. ¹⁶Ku lēk kōc kuōr yaac wei, “Nyaai kē kāk kē ē tēn, ku duōkkē yōn Wā cōl aye yōn yōc.” ¹⁷Go kōcken ye buōth wēl cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic tak. Wēl ye lueel ēlā, “Yīn Nhialic, nhiēr yōndu adēp yāpuōu cimēn mac.”

¹⁸Go kōcdīt Itharel bēn ku thiēckē, “Ye kēdīt jāŋ gōi yīndē ba looi ba nyuōth yō, lōn le yīn yic ba kēcīt kēnē looi?”

¹⁹Go Jethu bēer ku lēk ke, “Rackē luaŋ Nhialic kēnē, ku aba ben looi nīn kadiāk.” ²⁰Gokē lueel, “Acī ruōōn thiārŋuan ku dātem nōk bī jāl thōk, ku lueel ka ba looi nīn kadiāk yiic?” ²¹Ku luaŋ Nhialic jīēm Jethu ē guāpde. ²²Ku na wāar la jōt raŋ yic, ke kōcken ye buōth tak kēwāar cī lueel. Ku gam kē wēl thēer Nhialic cī gōt, ku wēl cī Jethu lēk kōc. ²³Tēwāar rēer yen Jeruthalem yai yic, ke kōc juēc gam wētdē wēn tīŋ kek kākken jāŋ gōi cī looi. ²⁴Ku aake ŋic Jethu ēbēn ku yen akēc rot nyuōth ke. ²⁵Ku acīn kēn nadē ke wīc raan dēt bī ye nyuōth kōc, rin aŋic kāk tō raan puōu.

Jethu ku Nikodemo

3 ¹Raan akut Parathī cōl Nikodemo, ku ē ye raandīt kōc Itharel ē tō thīn, ²nayōn akōu wēēr tōk ke la tēnē Jethu ku lueel, “Raan piōōc, aŋicku yīn ē raan piōōc cī Nhialic tooc. Rin acīn raan loi kāk jāŋ gōi cimēn yīn, tē liu Nhialic kek ye.”

³Go Jethu bēer, “Yīn alēk yic, acīn raan bī bāāny Nhialic tīŋ, tē cīi ye ben dhiēēth dhiēn dēt.”

⁴Go Nikodemo lueel, “Bī raan ben dhiēēth kēdē? Lēu bī dhuk man yāc bī jāl ben dhiēēth?”

⁵Go Jethu bēer, “Wēt yic alēk yī, raan kēc ben dhiēēth ē pīu ku Wēi Nhialic, acīi bāāny Nhialic bī yōk. ⁶Raan aye dhiēēth kōc ē path, ku Wēi Nhialic ē pīr

yam ye Nhialic gäm kɔc. ⁷Duk ye gäi tē lēk yen yī, lɔn dhil we ben dhiēth. ⁸Wēi Nhialic acit mēn dhie ye raan yom piŋ ke wuu, ku cī tē bī yen thīn ku tē le yen thīn ŋic. Yen ē tēn kɔc bī ben dhiēth Wēi Nhialic.” ⁹Go Nikodemo thiēc, “Bī kēnē rot lēu kēdē?”

¹⁰Go Jethu lēk ye, “Yīn ē raan piōoc kɔc pan Itharel ku kuc kēnē! ¹¹Wēt yic alēk yī, ʏok aa jam kāk ŋicku ku luelku kāk cuk tiŋ. Ku ŋot we jei bāk wētɔa cī gam. ¹²Na cāk wētdiē gam tē jiēm yen kāk pinynhom, ke we bī wētdiē gam kēdē tē jiēm yen tēnē we kāk Nhialic? ¹³Acin raan cī kanj la nhial bī kāk Nhialic bēi, ee raan bō nhial Manh Raan bō piny nhial.”

¹⁴Cimēn wäär cī Mothith luŋ wēeth cit kēpiiny jat nhial roor bī yen kɔc cī kēpiiny cam aa dɔc, ke Manh Raan adhil ʏāth nhial,* ¹⁵rin bī raan gam wētde ēbēn pīr akōlriēc ēbēn ʏōk. ¹⁶Nhialic anhiar kɔc pinynhom apei. Yen agem yen Wēnden juŋl, bī raan ēbēn wētde gam cī mār, ku pīrkē akōlriēc ēbēn. ¹⁷Ku Nhialic akēc Wēnde tuōc piny bī kɔc bēn luōk wei, ee rin bī thāi pinynhom pīr ē rienke.

¹⁸Raan gam wētde acī bī luōk wei, ku raan cī jai bī wēt cī gam aci luōk wei, rin kēc yen wēt Wēn tōōŋ ē Nhialic gam. ¹⁹Ku kēn bī ke luōk wei akīn, ruel aci bēn pinynhom ku kɔc aa nhia muōth tēn ruel rin aa luui käreec.

²⁰Raan ēbēn käreec looi ē ruel maan ku cī la ʏer yic, rin cī yen käreec ye looi wic bī ke ŋic. ²¹Ku raan luui kăpath ē bēn ʏer yic bī luōide nyuōth, rin cī ke luŋi Nhialic.

Joon aci ben jam rin Jethu

²²Nawēn ke Jethu kek kacken ye buōth la pan Judia, ku rēer thīn ke ke, ku muōc kɔc nhīim piū. ²³Ku Joon ē ye kɔc muōc nhīim aya tē cɔl Aenon thiāk kek Thalim la yic piū juēc. Ku kɔc aake ye la bī ke la muōc nhīim. ²⁴(Ku Joon ē ŋot kēc guo mac.)*

²⁵Nawēn ke kɔc Joon buōth kōk jɔl teer kek raan Itharel rin lōk ye kɔc kegup lōk, ²⁶gokē la tēnē Joon ku luelkē, “Raan piōoc, lēu ba mony wäär rēer kek yī wār Jordan alɔŋtui tak, raan ye yīn jam ē rienke? Yen amuōc kɔc nhīim ēmēn, ku kɔc juēc aala tēnē ye!”

²⁷Go Joon bēer, “Acin tē bī raan kēdāŋ ʏōk tē kēc Nhialic ye gām ye. ²⁸Week wepēc acāk piŋ ke lēk we ēlä, ‘Yen acie Raan cī lɔc ku dɔc, ku ʏen aci tuōc tueŋ ē path yenhom.’” ²⁹Raan thiēc yen ē raan bī gām nya, ku māthde ē kōc ku ē puō miet tē piŋ yen rōlde. Yen ē miet piāndiē aya ēmēn. ³⁰Yen abī dhiel dit apei ku yen abī kuur.”

³¹Raan bō nhial adit tēnē kɔc ēbēn, ku raan piiny ē kēn piny. Raan bō nhial atō kɔc nhīim tueŋ ēbēn. ³²Ee kɔc lēk kāk cī tiŋ ku kāk cī piŋ, ku acin raan wētde gam. ³³Ku raan cī gam, aci gam lɔn ye Nhialic yic lueel. ³⁴Raan cī Nhialic tooc yen ē jam wēl Nhialic, rin aye Nhialic gām riel Wēike ēbēn. ³⁵Wun ē Wēnde nhiaar ku tēu kēriēc ēbēn yecin.* ³⁶Raan gam wēt Wēn ē Nhialic abī pīr akōlriēc ēbēn, ku raan cī wēt Wēn Nhialic bī gam aci pīr akōlriēc ēbēn bī ʏōk, rin acin kē bī riāk puō ē Nhialic nyaai tēnē ye.

* 3:14Kn 21:9 * 3:24Mt 14:3; Mk 6:17; Lk 3:19-20 * 3:28Jn 1:20 * 3:35Mt 11:27; Lk 10:22

Jethu ku tiŋ pan Thamaria

4 ¹Nawën ke ɲic Jethu lɔn cɪ kɔc akut Parathī ye piŋ, lɔn nadë ke kɔc aa bën tənë ye bɪ ke bën muɔɔc nhīim, ku lɔn cɪ yen la kɔc juëc ye buɔɔth wär kɔc Joon buɔɔth. ²(Ku acie yen ye kɔc muɔɔc nhīim, aa kɔcken ye buɔɔth.) ³Nawën piŋ wët ye lueel, go jäl pan Judia ku dhuk Galilia. ⁴Ku ë bɪ dhieł yet pan Thamaria rin yen ë dhël tēëk yen thɪn.

⁵Go yet pan Thamaria cɔl Thikar thiääk ke piny wäär cɪ Jakop gäm wände Jothep. ⁶Ku yinh cɪ Jakop cɔl awec ë tɔ thɪn. Nawën cɪ Jethu dak ë cäth, go nyuc yith lööm. Ku ë ye aköl ciël yic.

⁷Go tiŋ pan Thamaria bën yiith bɪ bën gem püu, go Jethu lëk ye, “Muɔc yen püu ba dek.” ⁸(Ku kɔcken ye buɔɔth aake cɪ la geeu bɪk la ɔɔc miëth.)

⁹Go tiŋ pan Thamaria lëk ye, “Këdë wën? Yin ë raan Itharel ku thiëc ya, yen raan Thamaria ba yɪ muɔc ë püu?” (Kɔc Itharel aake cie dek kek kɔc Thamaria.)⁹

¹⁰Go Jethu bëër, “Na yɪ ɲic miɔc Nhialic ku raan thiëc yɪ püu ɲuɔt aca thiëc, ku ɲuɔt acɪ muɔc püu pɪr.”

¹¹Go tik lueel, “Bëny, yin acin kë gem yin püu, ku yith amec yic, ba püu pɪr yök tēnen? ¹²Ye yin dɪt tənë wädɪt Jakop raan cɪ ɔo gäm yinh kënë, ku dëk thɪn yen ye nhom kek miëthke ku ɔäkke?”

¹³Go Jethu bëër, “Kuat raan dek piukä abɪ rou ben nök, ¹⁴ku raan bɪ dek püu ba yiëk ye acɪ rou bɪ ben nök, ku püu bɪ yiëk ye aabɪ ya dhiam a yeyic ye püu pɪr kuër thɪn, ku yik ye pɪr alanden.”

¹⁵Go tik lëk ye, “Bëny, yiëk yen piukä bɪ rou ya cɪ ben nök, ba cɪ ben bën tēn ba bën gem püu.” ¹⁶Go Jethu lëk ye, “Löɔr cɔl muɔnydu bäk bën tēn.”

¹⁷Go tik lueel, “Yen acin moc.” Go Jethu bëër, “Këdu ë yic, lɔn cɪn yin moc.

¹⁸Yin acɪ kaŋ rëër kek rööɔr kadhiëc, ku mony rëër kek yɪ ëmën acie muɔnydu. Yin acɪ yic lueel.”

¹⁹Go tik lueel, “Bëny aca ɲic, yin ë raan kāk Nhialic tiŋ. ²⁰Wärkuan theër pan Thamaria aake ye Nhialic door ë gɔn kënë nhom, ku ayakë lueel wek kɔc Itharel lɔn dhil yok Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹Go Jethu lueel, “Gam wëtɔië, yin tiŋ tē bɪ wek Wä door acɪ thiök, ku acie gɔn kënë nhom ku acie Jeruthalem. ²²Wek kɔc Thamaria wek kuc raan yakë door, ku yok kɔc Itharel yok aa ɲic raan yeku door rin pɪr abɔ tənë Itharel. ²³Ku aköl ajɔl bën, ku acɪ guɔ bën ëmën guɔp, tē bɪ riel Wëi Nhialic kɔc cɔl aa dor Wä cımënde, kek aa kɔc wɪc Wä bɪk ye door. ²⁴Nhialic ë Wëi, ku rin riel Wëike yen alëu ye bɪ door cımënde.”

²⁵Go tik bën lëk ye, “Anjiec lɔn bɪ Raan cɪ löc ku dɔc bën. Na le bën ka bɪ ɔo nyuɔth këriëc ëbën.”

²⁶Go Jethu bëër, “Yen ë yen, raan jam kek yɪ.”

²⁷Ku kaamthiin wën jiëem kek, ke kɔcken ye buɔɔth bɔ ku gëikë apeɪ rin jiëem yen kek tik. Ku acin raan tök kamken cɪ tik thiëc, “Yenjö wɪc, ku yenjö jiëem yen kek ye?”

²⁸Go tik tönyden püu nyääŋ piny, ku ket ke dhuk geeu ku lëk kɔc.

²⁹“Bäk tiëŋkë mony cä lëk këriëc ëbën ca looi. Nadë ke ye Raan cɪ löc ku dɔc?” ³⁰Gokë bën bei geeu bɪk la tənë Jethu.

³¹ Ku kaamthiin wën, ke lëk kocken ye buoöth ye, “Raan piöök, jöl mïth.”

³² Go bëër, “Yen ala miëth, cïn kë njiekkë thïn.”

³³ Go kocken ye buoöth röt jöl aa thiëec kamken, “Tëdë le raan cï miëth bëëi tënë ye?”

³⁴ Go Jethu lëk ke, “Miëthdië ee lön ba wët raan toc yen looi, ku thääp luoi cï gäm ya. ³⁵ Cäk kääñ ye lueel dhie ëlä, ‘Pëi kañuan aņoot ku rap abi tem.’ Ku alëk we, jatke wenyin bäk dum tiñ, yemën rap aaci luok ku apath bi ke tem! ³⁶ Raan rap tem aye riop ku ë köth pïr tem alanden, këya raan cumcum ku raan tëmtem aabi puöth miet kedhie. ³⁷ Kääñ aci ya yic. ‘Raan tök ë com ku tëm raan dët.’ ³⁸ Wek tuoc bäk rap la tem dom yic ku ë dom këc wek luui thïn. Koc kök aaci luui thïn ku wek aa röt kony luciden.”

³⁹ Go koc juëc Thamaria ë gen wën yic wët Jethu gam, rin cï tik wët lueel ëlä, “Këriëec ëbën ca looi aci lëk ya.” ⁴⁰ Nawën bö koc Thamaria tënë ye ke länke bi rëer ke ke. Go Jethu nïn karou nök thïn tëën.

⁴¹ Go koc kök juëc wëtde jöl gam rin wël ye lëk ke, ⁴² ku lëkkë tik, “Ëmën, yok aaci wët jöl gam, ku akëcku gam rin wëlkun ca lueel, ku ë rin cï yok wëtde piñ ku njicku lön ë yen Aluäj koc pinyinhom ëbën alanden.”

Jethu aci manh bëny kony

⁴³ Nawën cï nïn karou nök thïn tëën, ke Jethu jöl jöl ku ler loñ Galilia. ⁴⁴ Rin yen Jethu guöp ëci lueel lön, “Raan käk Nhialic tiñ acie theek wuönden.”

⁴⁵ Nawën yeet Galilia ke lor ape, rin wäär cï kek käk cï Jethu looi yai yic tiñ, wäär cï kek la Yan Ayum cïn yic luou yic Jeruthalem.*

⁴⁶ Go Jethu ben dhuk gen Kana tö Galilia, tëwäär cï yen pïu waar thïn bi ya muön abiëc. Ku raandit kam koc mac baai cï manhde tuaany Kapernaum ë tö thïn.* ⁴⁷ Nawën piñ lön cï Jethu jöl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la tënë ye ku lëñ bi la Kapernaum bi manhden cï thiök ke thou kony bi pial. ⁴⁸ Go Jethu lëk ye, “Acin raan bi ye gam kamkun të këc wek kit ku kädit jän göi tiñ.”

⁴⁹ Go raandit awën bëër ku lueel, “Bëny, bäär lokku ba manhdië dööt.”

⁵⁰ Go Jethu lëk ye, “Loo, manhdu abi pïr.” Go mony wën wët Jethu gam ku jiël. ⁵¹ Wën cieth yen dhël yic, ke räm kek kocken luoi ku luelkë, “Manhdu aci yör.”

⁵² Go ke thiëec aköl alon jöl manhde nuëën. Gokë lueel, “Waraköl tään aköl yen ë jiël juai yeguöp.” ⁵³ Go wun njic lön ë yen aköl alon wäär cï Jethu ye lëk ye ëlä, “Manhdu abi pïr.” Ku jöl wët Jethu gam kek kacke ëbën.

⁵⁴ Kënë, yen aye kädit jän göi cï Jethu looi rou, wäär le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

Raan tuany ruöñ 38 aci kony

5 ¹ Nawën ke yan koc Itharel ë tö thïn, go Jethu la Jeruthalem yai yic. ² Ku tethiäak kek të cöl Kal Amël Thok, pul ë tö thïn, pul cöl Bethaida thon koc Itharel. ³ Ku koc juëc tuany aake ye töc thïn, koc cï coor ku koc cï njöl ku koc cï duany. Ku keek aake ye pïu tiit bik la tiaktiak, ⁴ rin atuny Nhialic ë ye bën pul yic, ku cöl pïu ala tiaktiak, ku raan cï kañ la wïr të cï pïu röt tiak, ke kony kuat tueny tö yeguöp. ⁵ Ku raan tuany ruöñ thiardiäk ku bët ë tö thïn.

* 4:44Mt 13:57; Mk 6:4; Lk 4:24 * 4:45Jn 2:23 * 4:46Jn 2:1-11

⁶Nawën tiŋ Jethu puok yic ke cī tōc, ku aŋic lōn cī ye tuaany run juēc, go thiēc, “Wic ba pial?”

⁷Go raan tuany bēer, “Bēny, acin raandiēn tō tēn bī ya yāth wīir tē tiak piu rōt thīn, rin na them ba la thīn, ke raan dēt ē kaŋ wēr thīn.”

⁸Go Jethu lēk ye, “Jōt rot ku lōm biŋŋdu ku cathē.” ⁹Go raan wēn guo pial ku kueny biŋŋde ku cieth. Ku akōl looi kēn rot ē ye akōl cīi kōc Itharel ye luui, ¹⁰go kōc Itharel lēk mony cī kony, “Yakōl, akōl cīi kōc ye luui, ku akēc puōl tēnē yī ba biŋŋdu ket.”

¹¹Go bēer, “Acī raan cā kony ba pial lēk ya ēlā, ‘Lōm biŋŋdu ku cathē.’ ”

¹²Gokē thiēc, “Yeŋa yen raan cī lēk, ‘Lōm biŋŋdu ku cathē?’ ”

¹³Ku raan cī kony ē kuc raan kony ye, rin kōc juēc aake tō ē tēwēn ku Jethu ēcī la lieplāŋ wei.

¹⁴Nawēn ke yōk Jethu luanŋ Nhialic, go lēk ye, “Tiŋ yīn acī pial ēmēn, pāl adumuōōm, tēdēt ke kēdēt rac apeī abī rōt ben luōi yī.”

¹⁵Go mony wēn jāl ku le lēk bāny Itharel lōn ē Jethu yen acī ye kony bī pial. ¹⁶Gokē jōok bik Jethu aa jōōr rin cī yen raan kony akōl cīi kōc ye luui.

¹⁷Go Jethu bēer tēnē ke ēlā, “Wā ē luui akōlakōl, ku yēn adhīl luui aya.”

¹⁸Ku jam kēnē acī bāny Itharel rac puōth apeī, ku wickē bik nōk, ku acie rin cī yen lōŋ akōl cīi kōc ye luui thoŋ rot, ee rin cī yen ye lueel lōn ye Nhialic Wun, ku kēya acī rot looi bī thōŋ kek Nhialic.

¹⁹Go Jethu jal bēer, “Wēt yic alēk we, acin kē ye Wāt looi piānde ē rot, kē ye looi ē tōk, ee kē cī tiŋ kē ye Wun looi. Ku kē ye Wun looi aye Wēnde looi aya. ²⁰Rin Wun ē Wēnde nhiaar, ku nyuth kēriēc ye looi. Ku kādīt tēnē kēwēn aabī nyuōth ye, ku wek aabī jal gāi ēbēn. ²¹Cimēn ye Wun kōc cī thou jōt ku yīk ke pīr, ke Wēnde aya ē pīr yīēk kōc wīc ye. ²²Wun guōp acin raan ye luōk wei. Ku acī Wēnde yīēk riel bī looi tēnē ke ēbēn. ²³Rin bī kōc ēbēn Wēnde theek cimēn ye kek Wun theek. Kuat raan cie Wēnde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

²⁴“Wēt yic alēk we, raan piŋ wētdiē, ku gem wēt raan toc ya pīr akōlriēc ēbēn atō tēnē ye. Acī bī luōk wei, yeen acī jāl thou yic ku yōk pīr. ²⁵Wek aa lēk yic, akōl bī bēn, ku acī guo bēn tē bī kōc cī thou rōl Wēn Nhialic piŋ, ku kōc bī ye piŋ aabī pīr. ²⁶Cimēn ye pīr bēn bei tēnē Wun, kēya, yeen acī Wēnde looi bī ya tē ye pīr bēn bei thīn aya. ²⁷Ku yeen acī Wēnde yīēk riel bī luk looi tēnē kōc, rin ye yen Manh Raan. ²⁸Duōkkē gēi ē wēt kēnē, akōl bī kōc cī thou rōlde piŋ rēŋ yīic abō, ²⁹ku keek aabī bēn bei rāŋken yīic, kōc cī ŋiec luui apath aabī rōt jōt ku aabī pīr, ku kōc cī luui kārec aabī rōt jōt ku aabī luōk wei.*

³⁰“Acin kē lēu ba looi piāndiē ē rot, yēn ē wēt teem kecīt kē cī Nhialic lēk ya, kēya wēt ca teem ala cōk rin acie wēt piāndiē yen wiēc ba looi, ee wēt wīc raan toc ya ē rot.

³¹“Na jaam ē rienkiē ke kē lueel acie gam ciēt ye yic. ³²Ku raan dēt jam ē rienkiē atō thīn, ku aŋiec lōn kē ye lueel rienkiē ē yic. ³³Atuc aa cāk tuōc tēnē Joon ku yeen acī wēt yic lueel.* ³⁴Acie lōn bī yēn la raan jam ē rienkiē, aya lueel yen kēnē rin bī wek pīr. ³⁵Joon ē ye kēcīt mermer dēp ku mer piny, ku week ē yakē wīc kaam thīn-nyōt bāk puōth miet thīn ruelde. ³⁶Ku raan

jam ë rienkië atõ thîn, ku wëtde aril tènë wët cî Joon lueel ë rienkië luçi ya ke looi, luçi cî Wä yiëk ya ba ke looi, keek aa jam ë rienkië ku nyoothkë lôn cî Wä ya tooc. ³⁷Ku Wä aya, raan toc ya, yen ajam ë rienkië aya. Wek aa këc rölde kañ piñ ku akëckë kañ tiñ, ³⁸ku wët cî lueel acäk ye muk wepuõth, rin cii wek wët raan cî tooc ye gam.

³⁹“Athör Nhialic ayakë kueen, rin ye wek ye tak lôn bāk pīr akōlriëec yök thîn. Ku keek aya aa jam ë rienkië! ⁴⁰Ku ñot cāk wīc bāk bēn tēnē ya bāk pīr yök thîn.

⁴¹“Acä wīc bī kōc ya leec. ⁴²Ku wek ñiec, ku añiec lôn tōu nhīer Nhialic wepuõth. ⁴³Yen acī bēn kek riel ë Wä, ku kueckë bāk ya lor, ku na bō raan dēt kek rielde ë rot ke yen abāk lor. ⁴⁴Anhiarkë bāk lec yök tēnē raan dēt, ku acäk ye them bāk lec yök tēnē Nhialic, ye kēdē yen bī wek ya gam? ⁴⁵Ku ëmēn duōkkë tak lôn bī yen we luom tēnē Wä. Mothith guōp yen abī we luom, ku ë Mothith yen acäk ñōõth wepuõth. ⁴⁶Na we cī Mothith gam alanden, ke wek ñot we gam ya aya, rin cī yen wēl gōt ë rienkië. ⁴⁷Ku rin ye wek kuec gām wēl cī gōt, ke lēukë kēdē bāk wēl ca lēk we gam?”

Jethu acī miëth koor juak bī kōc juëc cam

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

6 ¹Ye tēēn ke Jethu tem wār Galilia cōl Tiberia aya. ²Go kōc juëc bucoth rin cī kek kädit jāñ gōi, cī yen kōc tuany kony tiñ. ³Go Jethu la gōt nhom ku nyuuc kek kōcken ye bucoth. ⁴Ku yan kōc Itharel, Yan Ayum cīn yic luçu ëcī thiōk. ⁵Nawēn ciēth Jethu piny ke tiñ kōc juëc ke bō tēnē ye, go Pilipo thiëc, “Ye tēno bī yōk miëth kueth kōc ëbēn yōc thîn?” ⁶Acī kēnē lueel ku bī Pilipo them, rin ñic yen kē bī looi.

⁷Go Pilipo bëēr, “Rin bī raan tōk ayum thin-nyōt yök, ka wīc wēu juëc apeī bī ayuōp yōc.” ⁸Go Andria, mēnh Thaimon Pīter, ku ë ye raan tōk kam kōcken ye bucoth lueel, ⁹“Dhōk atõ thîn tēn ke muk ayuōp kadhiëc ku rec karou, ku aaci kōckä ëbēn bī lēu.”

¹⁰Go Jethu lēk ke, “Calkë kōc anyuc piiny.” (Ku noon ë dīt thîn ë tēēn. Go kōc nyuc ëbēn piiny.) Ku rōör kepēc aake ye tēcīt tēn tiim kadhiëc. ¹¹Go Jethu ayuōp lööm ku leec Nhialic, ku tek ke tēnē kōc wēn cī nyuc ëbēn. Ku ben looi këya kek rec, bī raan ëbēn kueth cīt tē wīc. ¹²Wēn cī kek kueth ëbēn, ke lēk kōcken ye bucoth, “Kuanykë abëk cī dōñ piny, bī ciēn kē riääk.” ¹³Gokë ke kuany ëbēn, ku thiōñkë gāc thiäär ku rou abëk ayuōp cī dōñ piny, tēnē ayuōp kadhiëc wēn cī ke tēk kōc bīk cam.

¹⁴Nawēn tiñ kōc wēn luçi ril cī Jethu looi ke luelkë, “Kēnē ë raan kāk Nhialic tiñ yen bī dhīel bēn pinyinhom.” ¹⁵Go Jethu jāñ ñic lôn bī kek bēn bīk ye bēn dōm riel, ku loikë bī ya bënyaknhom, go ben dhuk gat nhīim ë rot.

Jethu acī cath pīu nhīim

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶Nawēn cī piny cuōl, ke kōcken ye bucoth la piny wār thok, ¹⁷ku lek riäi yic, ku dhukkë ciēēn wār alōñtui lōñ Kapernaum. Nawēn ke wēēr jāl yic dīt ke Jethu ñot këc bēn tēnē ke. ¹⁸Kaam wēn ke yomdīt jōt rot ku loi atiaktiak rot

apei. ¹⁹Ku kacken ye buoath, aake ye təcīt meel kadiäk ayi nuan wən tiŋ kek Jethu ke cath pīu nhīm, ke bō tēthiök kek riäi, gokē riöc apei, ²⁰Go Jethu lēk ke, “Duökkē riöc, ee yen.” ²¹Gokē jat riäi yic, ku go riäi guo yet wär thok tēwən le kek thīn.

Kac aa wic Jethu

²²Nayon nhiäk ke tiŋ kac ke ci döŋ wär alontui, lön ē yen riän tökaliŋ yen acī döŋ. Ku aŋickē lön kēc Jethu la riäi yic kek kacken ye buoath, ku aake ci jāl ē röt. ²³Go riēth kök ke bō Tiberia bēn wär thok tēthiäk ke tēwäär ciem kac juēc ayup thīn, wən ci Bēny lēc gam. ²⁴Nawən tiŋkē lön liu Jethu thīn, ku liu kacken ye buoath aya, gokē keec riäth yiic ku lek Kapernaum bīk Jethu la wic.

Jethu ayum ē pīr

²⁵Nawən lek Jethu yök wär alontui ke lēkkē ye, “Raan piöc, ye nēn bi yin ē tēn?” ²⁶Go Jethu bēer, “Wēt yic alēk we, wek aa wic ya rin ci wek ayup cam təcīt tē wiēcckē, ku acie rin ci wek luikiēn ril deet yiic. ²⁷Duökkē lui rin miēth riäk, luöikē rin miēth rēer rin pīr akölriēc ēbēn. Miēth kēnē abī Manh Raan yiēk we rin Wun, Nhialic acī rielde gām ye ku tooc.”

²⁸Gokē thiēc, “Buk nō looi buk luoi wic Nhialic looi?”

²⁹Go Jethu bēer, “Luoi wic Nhialic bāk looi akīn, ē lön bāk wēt raan ci tuöc gam.”

³⁰Gokē lueel, “Ye kīn riel nō ba looi buk tiŋ ku buk wētdu gam? Yeŋō ba looi? ³¹Wärkuan theer aacā ayum löny nhial cam roor, cīmēn ci ye gōt athör theer wēl Nhialic yiic älā, ‘Ayum nhial acī yiēk ke bīk cam.’ ”*

³²Go Jethu lueel, “Wēt yic alēk we, kē ci Mothith yiēk we acie ayum pan nhial, ee Wä yen ē we yiēk ayum yic bō pan nhial. ³³Rin ayum ye Nhialic gam ē yen raan bō piny pan nhial, ku yīk thāi pinynhom pīr.”

³⁴Gokē thiēc, “Bēny, muoc yo ayum kēnē akölaköl.”

³⁵Go Jethu lēk ke, “Yen ayum ē pīr,” Ku raan bō tēnē ya acīi cök bi kaŋ nök, “Ku raan gam wēt diē acīi rou bi nök. ³⁶Emēn, aca lēk we lön ci wek ya tiŋ, ku aŋot kēcckē gam. ³⁷Raan ēbēn ci Wä yiēk ya, yen abī bēn tēnē ya. Ku raan bi bēn tēnē ya acā bi cuop wei, ³⁸rin ci yen bēn pan nhial ba wēt raan toc ya bēn looi, ku acie wēt piändiē. ³⁹Kē wic raan toc ya ba looi akīn, bi ciēn kē mār kam kāk ci yiēk ya, ku ba ke jōt ēbēn aköl ciēn. ⁴⁰Rin kē wic Wä akīn, lön raan ēbēn tiŋ Wēnde ku gem wētde, abī pīr akölriēc ēbēn yök thīn, ku keek aaba jōt bīk pīr ēbēn aköl ciēn.”

⁴¹Go kac Itharel luöpp guöp rin ci yen ye lueel älā, “Yen ayum ci bēn piny pan nhial.” ⁴²Ku luelkē, “Monyē cie Jethu wēn Jothep? Wun ku man aa ŋicku. Ku yeŋō ye yen ye lueel lön ci yen bēn piny pan nhial?”

⁴³Go Jethu bēer, “Duökkē lum kamkun. ⁴⁴Acīn raan lēu ye bi bēn tēnē ya tē kēc Wä ē toc ya ye thēl yen, ku aba jōt bi pīr aköl ciēn. ⁴⁵Acī kac kāk Nhialic tiŋ gōt älā, ‘Kac ēbēn aabī Nhialic ke piöc.’ Raan ēbēn piŋ wēt Wä ku piöc tēnē ye ē bēn tēnē ya.” ⁴⁶Ku acie rin nadē yen raan ci Wä kaŋ tiŋ, raan bō tēnē Nhialic, yeen ē rot, yen ē raan ci Wä kaŋ tiŋ. ⁴⁷Wēt yic alēk we, raan gam wēt

ala pîr alanden. ⁴⁸Yen ayum ë pîr. ⁴⁹Wärkun theer aacä ayum löny nhial cam roor ku aaci thou. ⁵⁰Ku ayum bö piny pan nhial, yen acit kën na ciem raan ka cie ben thou. ⁵¹Yen ayum ë pîr ci bën piny pan nhial. Raan cam ayum kënë, ka pîr akölrîëc ëbën. Ayum yen ba yiëk ye ë riëndië ya gam bi koc ëbën pîr.”

⁵²Go koc Itharel teer apei kamken, ku thiëckë, “Lëu mony kënë kädë, bi riëndë yiëk yo buk cuet?”

⁵³Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, tã ci wek Manh Raan cuet ku dëkkë riemdië ka cîn pîr bäk yök wëikun yiic. ⁵⁴Raan cuet riëndië ku dek riemdië ala pîr alanden, ku abi jot aköl ciëen bi pîr. ⁵⁵Rin riëndië ë miëth alanden, ku riemdië ë këdek alanden. ⁵⁶Raan cuet riëndië ku dek riemdië abi pîr yayic, ku yen abi pîr yeyic. ⁵⁷Wä pîr acä tooc, ku ë rin rienke yen abi yen aya, ku këya raan cuet yen abi pîr ë rienkië. ⁵⁸Ku yen kin ayum bö piny pan nhial, acit thöj kek ayum ci wärkun theer cam ku lökkë thou. Raan cam ayum kënë abi pîr akölrîëc ëbën.”

⁵⁹Wëlkä aaci Jethu lueel wäär piöoc yen koc tën amat Kapernaum.

Wël pîr akölrîëc

⁶⁰Nawën piñ koc juëc ye buoöth wëlkä, ke luelkë, “Piöoc kënë aril ape. Yeña lëu bi ke piñ?” ⁶¹Go Jethu ñic lön jicem kek wël wën, ku lëk ke, “Wiëckë bäk jäl rin ë wëlkä? ⁶²Yeñö bäk looi tã tiñ wek Manh Raan ke dhuk nhial tëwën rëer yen thün? ⁶³Ee Wëi Nhialic yen ë pîr gam, ku riel raan acin kë ye kony. Wël ca lëk we aa wëi ku aa pîr. ⁶⁴Ku këya acii koc kök kamkun ye gam.” (Rin ëci Jethu guo ñic tueñ lön ye yïña cii bi gam, ku yeña bi ye gaany.) ⁶⁵Ku ben lueel, “Ee rin wët kënë guöp yen alëk yen ye we, lön acin raan lëu ye bi bën tënë ya, tã këc Wä ye looi bi yic pial tënë ye.”

⁶⁶Ku rin ë wëlkä, ke koc juëc kam koc ye buoöth dhuk ciëen, ku cik ben cath kek ye. ⁶⁷Go Jethu atuöccke thiäär ku rou thiëc, “Na week, wiëckë bäk jäl aya?”

⁶⁸Go Thaimon Pïter bëër tënë ye, “Bëny, buk la tënë ña? Yin ala wël pîr alanden. ⁶⁹Ku ëmën acuk gam ku acuk ñic lön ë yin raan dhëñ bö tënë Nhialic.”

⁷⁰Go Jethu bëër, “Cie yen ya kuany we wathiäär ku rou? Ku raan tök kamkun anot ye jögrac.” ⁷¹Yeen ë jam rin Judath, wën Thaimon Ithkariöt. Rin Judath, na cok alon ë yen raan tök kam atuöccke kathiäär ku rou, ka wic bi ye luom.

Jethu ku wämäthakën

7 ¹Wën ë wëlkä cök ciëen, ke Jethu kuany bëëi Galilia yiic, ku ë këc wic bi la kény Judia, rin wic bäny Itharel tö Judia ye bik nöc. ²Ku yan koc Itharel col Yan Duël ëci thiök. ³Go wämäthakën lëk ye, “Jäl ë tën ku löör Judia bi köckun yi buoöth lucidun ye looi tiñ. ⁴Acin raan kë looi thiaan tã wic yen ye bi ñic apath. Rin ye yin kakkä looi, ke yi col koc pinyinhom aa ñic yi.” ⁵Agut wämäthakën aakëc wëtde gam, yen aa lueel kek ye këya.

⁶Go Jethu lëk ke, “Akäldië guöp anot këc yëët. Ku na ye we, ke kuat aköl ëbën apath. ⁷Acin tã bi koc pinyinhom we maan, ku keek aa man ya rin aya

lueel, lɔn rɛɛc lɔɟiken. ⁸Lak yai yic, ku ɣen aɕi la ɛ yan kɛnɛ yic, rin akɔldiɛn bi ɣen la akɛc guɔ bɛn.” ⁹Yeen aɕi jam kɛya ku ɟɔl rɛɛr pan Galilia.

Jethu ala Yan Duɛl yic

¹⁰Nawɛn ci wamathakɛn la yai yic, ke Jethu lɔk la aya, ku akɛc la ke ɟic, yeen aɕi la ke mony rot.

¹¹Ku bany Itharel aake wic Jethu yai yic, ku thiɛckɛ, “Tɔ monyɛ tɛnɛn?”

¹²Ku aluɔp ɛ diɛt apei ɛ rienke. Aye kɔc kɔk lueel, “Yeen ɛ raan path.” Ku lueel kɔc kɔk, “Acie kɛya, yeen ɛ raan kɔc duɔɔɳ.” ¹³Ku acin raan ye jam ɛ rienke kɔc nhiim, rin riɔɔc kek bany Itharel.

¹⁴Wɛn ci nin abɛk yai thɔk, ke Jethu la kal luɔɳ Nhialic yic ku ɟɔl kɔc piɔɔc.

¹⁵Go bany Itharel gai apei ku luelkɛ, “Ye raan kɛnɛ kan ɟic kɛdɛ ku akɛc kan piɔɔc.”

¹⁶Go Jethu bɛɛr, “Wɛl ya piɔɔc acie wɛlkiɛ aa wɛl bɔ bei tɛnɛ Nhialic, Acieɳ ci ɣa tooc. ¹⁷Raan wic ye bi kɛ wic Nhialic looi, abi ɟic lɔn nadɛ kɛ ya piɔɔc abɔ tɛnɛ Nhialic, ku acie riɛldiɛ ɛ rot. ¹⁸Raan jam riɛldɛ ɛ rot ɛ lɛc yen aye wic, ku raan wic lɛc tɛnɛ raan toc ye, yen ɛ raan path, ku acin ruɛɛny tɔ yepuɔu. ¹⁹Kɛc Mothith lɔɳ Nhialic nyuɔth we? Ku acin raan lɔɳ theek kamkun. Yeɳɔ ye wek ye wic bɔk ɣa nɔk?”

²⁰Go kɔc juɛc wɛn bɛɛr, “Yin ala guɔp ɟɔɳrac, yeɳa wic ye bi yi nɔk?”

²¹Go Jethu bɛɛr, “Kɛdiɛt ɟɔɳ gɔi tɔk aca looi guɔkɛ gai wedhie. ²²Mothith aɕi we thɔn bɔk miɛthkun aa ɳoot, ku acie Mothith guɔp yen ci wɛt kɛnɛ ɟɔk, aa wɔrkun theɛr, ku kɛya wek a dhɔk ɳoot akɔl ciɛ kɔc ye luui.* ²³Ku ɛmɛn na ɳot dhɔk akɔl ciɛ kɔc ye luui rin bi lɔɳ Mothith ciɛ dhɔl yic, yeɳɔ ye wek puɔth riɔɔk tɛnɛ ɣa, rin ci ɣen raan tɔk kony bi pial akɔl ciɛ kɔc ye luui?* ²⁴Duɔkkɛ raan ye guɔ tɛm awuɔc wɛt kɔu ayeɛr, yakɛ raan tɛm awuɔc wɛt ɛ yic.”

Ye Jethu raan ci lɔc ku dɔc?

²⁵Go kɔc kɔk Jeruthalem lueel ɛlɔ, “Cie raan kɛnɛ yen wickɛ bɔk nɔk.

²⁶Tiɛɳkɛ! Yen kin jam kɔc nhiim, ku acin kɛ luelkɛ ɛ rienke. Tɛdɛ, ciɛ bany ɟic lɔn ɛ yen Raan ci lɔc ku dɔc? ²⁷Na la Raan ci lɔc ku dɔc bɛn, ka cin raan bi ye ɟic tɛ bi yen thiin, ku aɳicku ɛbɛn yen tɛ biɛ mony kɛnɛ thiin.”

²⁸Nawɛn piɔɔc Jethu luɔɳ Nhialic ke lueel rɔldiɛ, “Ee tɛdɛ, wek aa ɟic ɣa ku aɳieckɛ yen tɛ bi ɣen thiin. Ku ɣen akɛc bɛn wɛtdiɛ ɛ rot, ku yeen raan toc ɣa ala yic ku yeen akuɔckɛ, ²⁹Ku yeen aɳieɛ rin bi ɣen tɛnɛ ye, ku yen acɔ tooc.”

³⁰Gokɛ wic bɔk dɔm, ku acin raan ci yecin tɔau yeguɔp rin kɛc akɔldɛ guɔ bɛn. ³¹Go kɔc juɛc thɔn wɛn yic wɛtde gam ku luelkɛ, “Tɛ bi Raan ci lɔc ku dɔc bi kadiɛt ɟɔɳ gɔi looi cimɛn ɛ raan kɛnɛ?”

Apuruuk aaci tooc bɔk Jethu la dɔm

³²Nawɛn piɳ kɔc akut Parathi lɔn ye kɔc juɛc wɛn wɛlkɔ loop kamken rin Jethu, ke keek ku bany kɔk Nhialic toc apuruuk luɔɳ Nhialic tiit bɔk Jethu la dɔm. ³³Go Jethu lueel, “Yen abi rɛɛr kamkun tɛthin-nyɔt, ku ɣen abi la tɛnɛ

raan yen cä tooc. ³⁴Wek abä wïc, ku wek aaciï ya bi yök, rin acin tē bi wek la tē rēer yen thīn.”

³⁵Go bāny Itharel lueel kamken, “Bi la dā buk cī ben yök? Cī bi la gæth Girik yiic tē ciēŋ kōc Itharel thīn, ku bi kōc Girik piöc?” ³⁶Aye lueel, wek abä wïc ku wek aaciï yen bi yök, ku wek aaciï bi la tē rēer yen thīn, yenjö wïc bi lueel?”

Kuēr pīu ē pīr

³⁷Aköl ciēen yen aköl dīt nīn yai. Akölē, Jethu aci rot jōt ku lueel röldīt, “Kuat raan nēk rou abi bēn tēnē ya ku bi dek.” ³⁸Cimēn cī ye gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, ‘Raan gam wētdiē, kuēr pīu ē pīr abi rēer yepuōu.’” ³⁹Kēnē aci Jethu lueel rin Wēi Nhialic, bi kōc gam wētdē lōk yök. Ku tēnē, Wēi Nhialic a kēc guo gam tēnē kōc, rin kēc Jethu guo la diēkde yic.

Kōc aaci keyiic tek

⁴⁰Kōc kōk kam kōc wēn aaci kēnē piŋ ku luelkē, “Raan kēnē ē raan kāk Nhialic tiŋ alanden!” ⁴¹Go kōc kōk lueel, “Yen ē Raan cī lōc ku dōc!” Ku lueel kōc kōk, “Raan cī lōc ku dōc aaciï bi bēn pan Galilia!” ⁴²Acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic lōn Raan cī lōc ku dōc abi ya raan dhiēnh Debit, ku abi dhiēth Bethalem, gen wāar ciēŋ Debit thīn.”

⁴³Go kōc wēn keyiic tek ē rienke. ⁴⁴Ku wickē bīk dōm, ku acin raan cī yecin tāau yeguōp. ⁴⁵Nawēn dhuk apuruuk ciēen tēnē bāny kāk Nhialic ku kōc akut Parathī, gokē ke thiēc, “Yenjö kēc wek ye bēi?” ⁴⁶Go apuruuk bēer, “Acin raan cī kaŋ jam cimēn ē mony kēnē!” ⁴⁷Go kōc akut Parathī ke thiēc, “Cī we duōŋ aya?” ⁴⁸Le raan tōk kam bāny, ayi kam kōc akut Parathī cī wētdē gam cāk kaŋ piŋ? ⁴⁹Kōckā aa kuc lōŋ Mothith, ku aa kōc cī Nhialic lām kērac.” ⁵⁰Go raan tōk kam kōc akut Parathī, raan cī kaŋ la bi Jethu la tiŋ, cōl Nikodemo lēk ke, ⁵¹“Na ye lōŋ ciēŋ panda, ka cīn tē bi yök raan luōk wei ke kēcū kaŋ piŋ thok tueŋ, ku ŋicku kē cī looi.”

⁵²Gokē bēer, “Yīn aya, ye raan Galilia? Kuen athōr theer wēl Nhialic, ku aba ŋic lōn acin raan kāk Nhialic bēn Galilia.”

[⁵³Nawēn cī raan ēbēn dhuk paande,

Tiŋ cī kāl piny ke kōr

8 ¹ke Jethu la gōn Olip nom. ²Nayōn nhiāk dur yic ke dhuk luŋ Nhialic. Go kōc ēbēn guēr yelōm, ku nyuuc piiny ku jōck piōc cōk tēnē ke. ³Go kōc piōc lōŋ ku kōc akut Parathī tik bēi, ku ē tiŋ cī kāl piny ke kōr. Ku cōlkē akāac kōc nhīm ēbēn, ⁴ku luelkē tēnē Jethu, “Raan piōc, tiŋ kēnē aci kāl piny ke kōr. ⁵Mothith aci lōŋ lēk yō athōr yic lōn kuat tiŋ loi kēcīt kēnē, adhīl biōck aleel bi thou. Na yīn emēn, ye lueel kēdē?” ⁶Keek aake jam kēlā bīk Jethu deep bīk wēt yök bīk la luōm. Go Jethu guŋ ku gēt piny yecin.

⁷Nawēn ŋot ke kāac ku yekē thiēc, ke jōt yekōu ku lēk ke, “Na le raan kamkun cīn adumuōm cī kaŋ looi, ke biōk alel tueŋ yeguōp.” ⁸Ku ben guŋ ku gēt piny yecin. ⁹Nawēn cik wēt kēnē piŋ, ke jiēl ēbēn ke wath rōt, ku kōŋ

* 7:37Leb 23:36 * 7:38It 44:3; Edhe 47:1; Dhāk 14:8 * 7:422Tha 7:12; Mai 5:2

* 7:50Jn 3:1-2 * 8:5Leb 20:10; L.rou 22:22-24

kocdīt jāl tueŋ, agut tē döŋ Jethu ē rot, ku tiŋ wēn ke ɲot kää yenhom. ¹⁰Go yekōu jot ku lēk ye, “Tōkē tēno? Cīn raan cī döŋ bī yī luōk wei?”

¹¹Go bēēr, “Acīn raan Bēny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yīin acā bī luōk wei aya. Lōor ku duk adumuōm ben looi.”^jc

Jethu ee mermer pinyinhom

¹²Go Jethu ben jam tēnē koc ku lueel, “Yen ē ruel pinyinhom, kuat raan buōth ya abī ruel pīr yōk, ku acī bī kaŋ cath muōōth yic.”^{*} ¹³Go koc akut Parathī lēk ye, “Ēmēn, yīn ajam ē rienku, ku wēt ca lueel acīn kē ye nyuōōth.”^{*}

¹⁴Go Jethu bēēr, “Acie kēya, na cōk alōn jiēm yen ē rienkiē, ke wēt lueel ē yic, rin yen aŋic tē bī yen thīn. Ku wek aa kuc tē bī yen thīn ayī tē ler yen thīn. ¹⁵Wek aa wēt teem cīmēn wēt raan, ku yen acīn raan ya gām awuōc. ¹⁶Ku tē bī yen wēt teem, ke wēt ba teem abī jal a yic, rin acie yen tem wēt, Wā ē toc yen arēēr ke ya. ¹⁷Wēt acī gōt lōŋdun yic lōn tē lueel koc karou wēt tōk luk yic, ke wētēn ē ya yic. ¹⁸Yen ajam ē rienkiē, ku Wā cā tooc ajam ē rienkiē aya.”

¹⁹Gokē thiēc, “Tō Wuur tēno?” Go Jethu bēēr, “Wek aacī ya ɲic, ku wek aacī Wā ɲic. Na we ɲic ya, ɲuōt wek aa ɲic Wā aya.”

²⁰Wēlkā ēbēn aacī Jethu lueel wāar piōoc yen luāŋ Nhialic, yōn cī kākken ajuēr tōu thīn. Ku acīn raan cīe dōm rin kēc akālde guo bēn.

Wek aacī la tēdiēn ler yen thīn

²¹Go Jethu ben lēk ke, “Yen abī jāl ku wek abā wīc, ku wek aabī thou awäckun yiic. Tē le yen thīn, acie yen tē bī wek la thīn.”

²²Tēwēn, ke lueel bāny Itharel, “Aye lueel lōn cī yōk bī la tē le yen thīn. Ye ciēt bī rot nōk?”

²³Go Jethu bēēr, “Wek aa koc piny tēn, ku yen ee raan bō nhial. Wek aa koc piny kēnē nom, ku yen acie raan pinyinhom tēn. ²⁴Ee rin kēnē yen acī yen ye lueel lōn bī wek thou adumuōmkun yiic. Ku wek aabī thou adumuōmkun yiic tē kēc wek ye gam, lōn ē Yen tō thīn, yen ē Yen.”

²⁵Gokē thiēc, “Ye yīn ɲa?” Go Jethu bēēr, “Wēt aca lēk we tēwēn jōk yen wēt cōk.”^d ²⁶Yen ala wēl juēc ba ke lueel ē rienkun, ku wēl juēc bī yen ke we luōk wei. Ku raan cā tooc guōp ala yic, ku yen ē koc lēk kuat kē ca piŋ tēnē ye.”

²⁷Gokē kēc deet lōn jiēm Jethu wēt Wun. ²⁸Go Jethu ben lueel tēnē ke, “Akōl bī wek Manh Raan jat nhial, ka bāk jāl ɲic lōn, ‘Yen tō thīn Yen ē Yen.’ Ku abāk deet yic aya lōn acīn kē ya looi ruōtdiē, ku aa ya ke lueel wēl cī Wā piōōc tēnē ya. ²⁹Ku raan cā tooc arēēr ke ya, ku akēc ya nyāāŋ piny yātōk, rin ye yen wēt nhīer looi akōlakōl.”

³⁰Go koc juēc cī Jethu piŋ ke jam ē wēlkā wētde jāl gam.

Koc lāau nhīm ku koc aloony

³¹Go Jethu lēk koc Itharel cī wētde gam, “Na piēŋkē wēl ca piōōc, ke wek aa kocēn buōth ya ayic, ³²ku wek aabī yic ɲic, ku yic abī we wēēr bei.”

c 7:53–8:11Athōr theer juēc aacie (7:53–8:11) ye mat thīn. Ku athōr kōk ee bēn Jn 21:24 cōk, ku kōk ē Lk 21:38. Ku athōr tōk ee lōk bēn Jn 7:36 cōk. * 8:12Mt 5:14; Jn 9:5 * 8:13Jn 5:31 d 8:25Yēŋō ben yen jam tēnē we.

³³Gokë bēēr, “Yok aa kōc dhiēnh Abaram, ku acin kōc kōk cīi ʔo kaŋ loony. Ku na luel, ‘Wek aabī wēēr bei,’ ke yeŋō wīc ba lueel?”*

³⁴Go Jethu lēk ke, “Yic alēk we, raan ēbēn cā adumuōōm looi yen alony adumuōōm. ³⁵Alony acie raan mac thok alanden, ku Wāt yen ee raan thīn lanayōn. ³⁶Na cī Wāt we wēēr bei, ke wek aabī rēēr ke cīn loony alanden.

³⁷“Aŋjēc lōn ye wek dhiēn Abaram. Ku aŋot wiēckē bāk ʔa nōk, rin piōōcdiē acāk ye gam. ³⁸Kē cī Wā nyuōth ʔa yen aya lueel, ku wek aa loi kē cī wārkun lēk we.”

³⁹Gokë bēēr tēnē ye, “Abaram yen ē wāda.” Go Jethu wēt dhuk nhom ku lueel, “Na we mīth Abaram alanden, ŋuōt wek aa loi kēcīt kē cī Abaram looi. ⁴⁰Kēriēēc ēbēn ca looi ē rin ba we lēk yiny ca piŋ tēnē Wā, ku aŋot wiēckē bāk ʔa nōk. Abaram acin kē cī looi cīt kēnē! ⁴¹Wek aa loi kē cī wārkun looi.” Gokë lueel, “Nhialic yetōk yen ē Wāda, ku ʔok aa miēthke guōp.”

⁴²Go Jethu bēēr tēnē ke, “Tē ye Nhialic wuurdun guōp, ŋuōt wek nhīar ʔa, rin cī ʔen bēn tēnē Nhialic, ku ēmēn ʔen atō tēn. Yen akēc bēn wētdiē ē rot, ee yen acā tooc. ⁴³Yeŋō cīi wek kē ʔa lueel ye deet yic? Ee rin cīi wek ye lēu bāk wētdiē piŋ. ⁴⁴Ee jōŋrac yen ē wuurdun, ku ayakē nhīaar bī ʔa kēn wuurdun yen yakē looi. Yen ē raan ē tir tēthēer ʔōn, ku akēc yic kaŋ lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ēbēn. ⁴⁵Yen aluel yic, ku rin ē kēnē yen akēc wek ʔa gam. ⁴⁶Yeŋa kamkun lēu ye bī awuōc nyooth ʔaguōp rin adumuōōm ca looi? Na lueel yic, ke ye rin ŋō cīi wek ʔa ye gam? ⁴⁷Raan bō tēnē Nhialic ē wēt Nhialic piŋ, wek aacīi bō tēnē Nhialic, ku yen ē kē cīi wek wēt bī piŋ.”

Jethu ku Abaram

⁴⁸Go kōc Itharel bēēr tēnē Jethu, “Kēcku wēt yic lueel wēn lōn ē yīn raan pan Thamaria, ku jōŋrac atō yīguōp?”

⁴⁹Go Jethu bēēr, “Acin jōŋrac tō ʔaguōp, ʔen ē Wā theek ku wek aa ʔa dhōl guōp, ⁵⁰Yen acīi lēcdiē wīc. Raan wīc ye atō thīn, ku ē wēt teem bā kony. ⁵¹Wēt yic alēk we, raan piŋ wētdiē acīi bī thou akōlriēēc ēbēn.”

⁵²Go kōc Itharel lēk yen. “Emēn, aŋicku alanden lōn tō jōŋrac yīguōp. Abaram acī thou, ku kōc kāk Nhialic tiŋ aacī thou aya ku ŋot ye lueel, ‘Raan piŋ wētdiē acīi bī thou akōlriēēc ēbēn.’ ⁵³Abaram wāda acī thou, nadē ye lueel lōn dīit yīn tēnē Abaram? Ku kōc kāk Nhialic tiŋ aacī thou aya. Ye tak ye yīn ē ŋa?”

⁵⁴Go Jethu bēēr, “Na ʔa cī rot leec, ŋuōt lēc kēnē acie lēc acin. Ee Wā yen ē raan ʔa leec, ku yeen guōp ayakē lueel ke Nhialicdun. ⁵⁵Yeen akēckē kaŋ ŋic, ku yeen aŋjēc. Na lueel lōn kuc ʔen ye, ke ʔen abī ʔa alueeth cīmēndun, ku yeen aŋjēc, ku ʔen ē wētdē looi puōu ēbēn. ⁵⁶Wuurdun Abaram acī puōu miet apeī lōn bī yen akōl bēndiē tiŋ, acī tiŋ ku acī puōu la yum.” ⁵⁷Go kōc Itharel lēk ye, “Yīn aŋot yī kēc ruōōn thiārdhiēc dōōt, ku yīn ca Abaram tiŋ?” ⁵⁸Go Jethu bēēr, “Wēt yic alēk we, wāār kēc Abaram guō dhiēēth, ‘Ke Yen atō thīn.’” ⁵⁹Gokë aleel kuany bī kek ye biōōk, go Jethu rot thiaan ku jiēl yōn Nhialic.

Jethu acī raan cī dhiēēth ke cī cōōr kony

9 ¹Tēwēn cieth Jethu, ke tiŋ raan cī dhiēēth ke cī cōōr. Go kōcken ye buōōth thiēēc, ²“Raan piōōc, ye adumuōōm cī ŋa looi cōl ye adhiēth ke cī cōōr? Ye adumuōōmde aye adumuōōm kōc ke dhiēth ye?”

³Go Jethu bëër, “Kë cī yen cɔɔr acie rin adumuɔɔm cī looi, ayī rin adumuɔɔm cī kɔc ke dhiëth ye looi, yeen acī cɔɔr bī riel luoi Nhialic tiŋ yeguɔp. ⁴Yok aa dhil la tueŋ ɔo lui luoi raan cā tooc yet tē ɲot ruel aköl, wakɔu abö, ku acin raan bī ye lëu bī luui. ⁵Yet aköl ɲoot ɣen pinyinhom, ke ɣen ë ruel tənë kɔc.”*

⁶Tëwën cī yen jam këlä, ke ɲuut piny ku nueen tiɔp lueëth, ku cɔɔth tiɔp mony wën nyin, ⁷ku lëk ye, “Lɔɔr lɔk yīnyin wär Thiloam.” (Ku wëtde yic, “Cī tooc.”) Go mony wën la ku lɔɔk yenyin, ku le dhuk ke ye piny tiŋ. ⁸Go kɔc akeu nhom ku kɔc cī ye kaŋ tiŋ ke lim thiëc, “Cie mony dhie cool nyuc piiny ke lim kënë?”

⁹Go kɔc kɔk lueel, “Ee yeen guɔp.” Ku lueel kɔc kɔk, “Acie ye ë raan thönj kek ye.” Go mony wën nhom lueel, “Ee ɣen raan wën guɔp.”

¹⁰Gokë thiëc, “Cī rot lëu kädë ba ben daai?”

¹¹Go bëër, “Mony cɔl Jethu acī tiɔp nueen ku cɔɔth ɣanyin ku lëk ɣa, ‘Lɔɔr wär Thiloam ku lɔk yīnyin.’ Guo la, ku kaam wën lɔɔk ɣen ɣanyin, ke ɣa tiŋ piny nyin yic.”

¹²Gokë thiëc, “Yen ako?” Go bëër, “Akuɔc.”

Akut Parathī awic wët tē cī cɔɔr kuɔny thīn

¹³Gokë mony wën cī cɔɔr thel tənë kɔc akut Parathī. ¹⁴Aköl nueen Jethu tiɔp ku cɔɔth raan nyin bī daai, ee ya aköl cīi kɔc ye luui. ¹⁵Go kɔc akut Parathī mony wën ben thiëc tē cī ye liep nyin thīn. Go lëk ke, “Yeen acī tiɔp tääu ɣanyin, ku laak ɣanyin, ku ëmën alëu ba piny tiŋ.”

¹⁶Go kɔc kɔk akut Parathī lueel, “Raan cī kënë looi acīi lëu bī bën tənë Nhialic, rin acī lönj cīi kɔc ye luui thek.”

Go kɔc kɔk lueel, “Lëu kädë bī raan la guɔp adumuɔɔm kädit jän gōi, cit kakkä, looi?” Gokë keyiic tek kamken.

¹⁷Go kɔc akut Parathī mony wën ben thiëc, “Yiin ye lueel lön cī yen yī liep nyin apath, ku yiin ye lueel ye yen ɲa?” Go bëër, “Ee raan kāk Nhialic tiŋ.”

¹⁸Ee këc bāny Itharel gam lön cī yen cɔɔr ku ben nyin kuek, agut tē bī kek kɔc ke dhiëth ye cɔɔl, ¹⁹ku thiëckë ke, “Ye manhdun kënë? Ayakë lueel lön cī ye dhiëth ke ye cɔɔr, lëu kädë, bī piny tiŋ?”

²⁰Go wun ku man bëër, “Aɲicku lön ye yen manhda, ku lön cī ye dhiëth ke ye cɔɔr. ²¹Ku akucku tē cī yen piny jäl tiŋ thīn, ɣok aa kuc raan cī ye liep nyin aya. Thiëckë, yeen acī dīt ku alëu bī kädë bëër ë rot.” ²²Wun ku man aaci jam këlä rin riɔɔc kek bāny Itharel, rin cī kek ye mat lön kuat raan gam Jethu lön ë yen Raan cī lɔc ku dɔc, ka dhil cuɔp wei tən amat kɔc Itharel. ²³Rin kënë, yen ë lueel wun ku man ye ëlä, “Yeen acī dīt, thiëckë!”

²⁴Gokë mony wën cī dhiëth ke cī cɔɔr ben cɔɔl arak dët, ku lëkkë ye, “Kuëŋj ë Nhialic nhom lön bī yin yic lueel. Aɲicku lön mony kënë ë raan adumuɔɔm.”

²⁵Go mony wën bëër, “Akuɔc lön ye yen raan la guɔp adumuɔɔm, wët yen ɲieɔ, ɣen a ɣa ye cɔɔr ku ëmën ɣen ë piny tiŋ.”

²⁶Gokë thiëc, “Yeŋö cī looi tənë yīn? Cī nyiënku kuek kädë?”

²⁷Go bëër, “Aca lëk we wëntheer, ku acäk ye piŋ. Ye rin ɲö wic wek wët bāk ben piŋ? Tëdët wiëckë aya bāk ya kacken ye buɔɔth?”

²⁸Gokë lat ku luelkë, “Yin aci ya raanden ye bucoth, yok aa koc Mothith. ²⁹Ajicku lon ci Nhialic jam tēnē Mothith, ku na ye monytui, ka cökku kuc aya tē bīi yen thīn!”

³⁰Go mony wēn bēēr, “Kē gēi koc akīn! Akuöckë tē bīi yen thīn, ku yeen guöp aci nyiēnkiē liep! ³¹Ajicku lon cīi Nhialic wēt koc adumuööm ye piŋ, ku yeen ē wēt koc thek ye ku loikē luoiden cī lēk ke piŋ. ³²Yonthēer cek piny-nhom akēc kaŋ piŋ lon le yen raan cī dhiēēth ke ye cöör cī kuek nyin. ³³Na cie lon bīi raan kēnē tēnē Nhialic, ka cīi lēu bī kēcīt kēnē looi.”

³⁴Gokë bēēr, “Yin aci dhiēēth ku muk yī adumuööm yic, ku wic ba yō piöcc?” Ku copkë wei tēnē amat.

Cöör ē pušu

³⁵Go Jethu piŋ lon cī kek ye cuöp wei. Nawēn yök ke lueel, “Ye wēt Manh Raan gam?”

³⁶Go mony wēn bēēr, “Bēny, lēk ya ye ŋa, rin ba lēu ba gam.”

³⁷Go Jethu lēk ye, “Yeen aca tiŋ, ku yen ē raan jam kek yī ēmēn.”

³⁸Go mony wēn lueel, “Bēny aca gam.” Ku gut yenhiol piny Jethu nhom.

³⁹Go Jethu lueel, “Yen aci bēn piny-nhom tēn ba wēt teem, rin bī cöör piny tiŋ, ku bī koc piny tiŋ jāl cöör.”

⁴⁰Go koc kök akut Parathī rēēr kek ye wēl cī lueel piŋ ku thiēckë, “Ee ciēt wic ba lueel lon ye yok cöör aya?”

⁴¹Go Jethu bēēr, “Na we ye cöör ke wek aa cīn gup awuöc, ku rin ye wek ye lueel lon ye wek piny tiŋ, ke wēt kēnē aye nyooth lon le wek gup awuöc.”

Kääŋ abiöök

10 ¹Go Jethu lueel, “Wēt yic alēk we, raan cie tēēk kal amēl thok, ku lir nhom tēdēt, yeen ē cuār, ku ē raan rum käng. ²Ku raan tēk kal thok yen abiöŋ amēl. ³Raan tit kal abī kal ŋaany thok tēnē ye, ku piŋ amēl rölde tē cööl yen amälke ē rienken, ku thel ke ayeer. ⁴Ku tē cī ke yāth ayeer, ka cath tueŋ kenhīim ku bucoth amēl cök rin ŋic kek rölde. ⁵Aacīi raan dēt bī bucoth cök, aabī kat ye rin kuc kek rölde.”

⁶Kääŋ kēnē aci Jethu thāth ke, ku wēt lueel tēnē ke akēckë deet yic.

Jethu abiöŋ path

⁷Go Jethu ben lueel, “Wēt yic alēk we, yen ee kal thok tēnē amēl. ⁸Koc kök ēbēn cī kaŋ bēn ŋanhom tueŋ, aa cuār ku aa koc rum käng, ku rölden akēc amēl piŋ. ⁹Yen ē kal thok. Raan bō thīn thuŋdiē abī luök, yeen abī bēn alöŋ-thīn ku ler ayeer, ku yök wel path. ¹⁰Cuār ē bēn rin bī cuēēr, ku nēk käng ku rēc ke. Yen aci bēn bīk pīr yök, pīrdīt alanden.

¹¹“Yen abiöŋ path. Abiöŋ path aye wic bī thou rin amälke. ¹²Raan lui ariöp ku cie raan abiöök ku cie wun amēl, ku tiŋ göl ke bö, ka päl amēl ku ket, bī göl thueet amēl yiic ku thiēi ke roor. ¹³Raan lui ariöp ē kat rin ē raan lui ariöp ē path, ku aliū pušu kegup.

¹⁴⁻¹⁵“Yen abiöŋ path. Cīmēn ŋic Wä yen ku ŋiec Wä, kēya yen aŋic amälkiē ku amälkiē aa ŋic ya. Ku awiēc ba thou ē rienken. * ¹⁶Amēl kök aa tō thīn ku

aa kăkkië ku aa liu thîn kal kënë yic. Keek aaba bëëi aya, ku aabî rôldië piŋ, ku keek aabî ya luŋny tôkaliŋ kek raan tōŋ biôök ke.

¹⁷“Wă anhiar Ƴa rin awiëc ba piërdië puŋl rin bî Ƴen ye ben yök. ¹⁸Acin raan bî piërdië nyaai tēnē Ƴa. Yeen aya puŋl wēt piändië ë rot. Ƴen ala riel ba päl wei, ku Ƴen ala riel ba ben lööm.”

¹⁹Go kôc Itharel keyiic ben tek kamken rin ë wêlkä. ²⁰Kôc juëc kamken aa yekë lueel, “Yeen ala guŋp jōŋrac! Yeen amuŋl! Ƴenjö ye wek wêlke piŋ?”

²¹Go kôc kôk lueel, “Lëu raan la guŋp jōŋrac bî jam cīmēn yen! Lëu jōŋrac kēdē bî cōr cōl akuek yenyin?”

Kôc Itharel aa kuec Jethu

²²Aköl looi Ƴan Dôc luaŋ Nhialic Jeruthalem aci bēn, ku piny ë ye mēi.

²³Ku Jethu ë cath puok yic, cōl puok Tholomon tō luaŋ Nhialic. ²⁴Go kôc Itharel guëër yelōōm ku luelkë, “Yet nen bî yīn Ƴo cōl arëër Ƴo diu puōth? Lëk Ƴo yic la gei, ye yīn Raan cī lōc ku dōc?”

²⁵Go Jethu bëër, “Wēt aca lëk we ku wek aacie wētdië ye gam. Luçikiēn Ƴa looi ë riel Wă, kek ajam ë rienkië. ²⁶Ku wek aacie wētdië ye gam rin cīi wek ye amălkië. ²⁷Amălkië aa rôldië piŋ ku keek anjic ku keek aa Ƴa buōth cōk. ²⁸Pir akölriëc ëbēn aya yiëk ke, ku keek aaci bî kaŋ thou athëer, ku acin raan lëu ye bî ke rum tēnē Ƴa. ²⁹Kë cī Wă yiëk Ƴen awăr kēriëc ëbēn, ku acin raan lëu ye bî ke rum Wă cin. ³⁰Wă ku Ƴen Ƴok aa tōk.”

³¹Go kôc Itharel aleel ben kuany bik biōōk. ³²Go Jethu lëk ke, “Luçi puōth juëc cī Wă yiëk Ƴen ba ke looi, aa ca looi wenhīim, ye luçi tōŋ nen kamken yen wic wek ye bāk Ƴa biōōk aleel?”

³³Go kôc Itharel bëër, “Yin acuk wic buk yī biōōk aleel rin luçi path, ku ë rin ye yīn Nhialic dōl guŋp. Yīn ë raan ë path, ku wic ba rot looi ba Ƴa Nhialic!”

³⁴Go Jethu bëër, “Acī gôt lōŋdun yic guŋp lōn cī Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’” ³⁵Anjicku lōn wēt cī gôt athör wêl theer Nhialic yic ë yic alanden, ku kockä aci Nhialic cōl, ‘Nhialic,’ kôc cī Nhialic thōn wētdē. ³⁶Ku na Ƴen, ke Wă cā cōl ku tuuc Ƴa pinyinhom, ku ye kēdē ye wek ye lueel lōn cī Ƴen Nhialic dōl, ye rin cī Ƴen ye lueel lōn ye Ƴen Wēn Nhialic? ³⁷Duōkkë wētdië gam tē cīi Ƴen luçi Wă loi. ³⁸Ku na Ƴa ke looi, ku cōk alōn cīi wek wētdië gam, ke we dhil luçikië gam, bāk ŋic alanden lōn Wă arëër kek Ƴa ku Ƴen atō Wă yic.”

³⁹Gokë wic bik dōm, go ke käl nyin.

⁴⁰Go Jethu ben dhuk ciēen wār Jordan alōŋtui tēwäär ye Joon kôc muōc nhīim thīn, ku rēër thīn tēēn. ⁴¹Go kôc juëc bēn tēnē ye ku luelkë, “Joon akëc kārīl looi, ku kēriëc ëbēn cī lueel rin ë mony kënë aaci Ƴa yith.” ⁴²Ku gam kôc juëc wētdē ë tēnē.

Thon Ladhāro

11 ¹Raan cōl Ladhāro, ku ë rēër Bethanī, ëcī tuaany. Bethanī ë gen rēër Maria thīn kek nyankēn cōl Martha. ²Maria kēnē yen ë nyan wäär cī Bānyda tōc cōk miōk ŋir, ku wuuny ke nhiēmke. Ku ë mēnhē Ladhāro yen ëcī tuaany. ³Go nyiërakēn wēt tuōc Jethu, “Bēny, māthdun nhiar aci tuany.”

⁴Nawën piŋ Jethu ke lueel, “Tueny kënë acī Ladhäro bī nōk, kënë acī rot looi bī Nhialic leec thīn. Ku yen ē tē bī Wën Nhialic lec yōk thīn.”

⁵Ku Jethu ē nhīar Martha kek nyankën ku Ladhäro. ⁶Nawën cōk piŋ lōn cī Ladhäro tuaany, ke nāk nīn karou tēwën rēer yen thīn. ⁷Ku jōl lēk kōc ye bucoth, “Benku dhuk ciēen pan Judia.”

⁸Go kōc ye bucoth lueel, “Raan piōōc, wāär emēn thiōōk, ee wīc kōc Itharel bīk yī biōōk aleel, ku ye wīc emēn ba ben dhuk thīn?”

⁹Go Jethu bēer, “Akāl tōk cī yīc la akōl ku wakōu? Tē cieth raan ke ruel dīt ke yeen acie kōth, rin ala ruel yen piny tīŋ. ¹⁰Ku na cieth wakōu ka kōth, rin liu ruel tēnē ye.” ¹¹Jethu acī wēlkā lueel ku met dēt thīn, “Māthda Ladhäro acī nīn wit, ku yen ala ba la puōōc.”

¹²Go kōc ye bucoth lueel, “Bēny, na cī nīn ka bī ŋuēen.”

¹³Ku wēt wīc Jethu bī lēk ke ē lōn cī Ladhäro thou. Gokē tak lōn jīem yen wēt nīn ē path. ¹⁴Go Jethu gai yīc tēnē ke, “Ladhäro acī thou, ¹⁵ku yen acī puōu mīet ē rīenkun ba kēc rēer kek ye, rin bāk gam. Jōlku la tēnē ye.” ¹⁶Go Thomath, cōl Acueek, lēk atuuc, “Lokku yodhie kek Raan piōōc, rin buk la thou kek ye.”

Jōn rot ku pīr aabō tēnē Jethu

¹⁷Nawën yet Jethu ke yōk lōn cī Ladhäro thiōk ka la nīn kaŋuan raŋ yīc. ¹⁸Bethanī amec kek Jeruthalem tēcīt tēn meel karou, ¹⁹ku kōc juēc Itharel aake cī bēn bīk Martha kek Maria bēn deet puōth, rin wāmēnhden cī thou.

²⁰Nawën piŋ Martha lōn biī Jethu, ke la ayeer bī la rōm kek ye, ku dōŋ Maria bei. ²¹Go Martha lēk Jethu, “Bēny, na yī tō thīn, ŋuōt wāmāāth akēc thou. ²²Ku aŋīec lōn na cōk amēn ke Nhialic abī kēriēc ēbēn ba thiēc ye, gām yī.”

²³Go Jethu lēk ye, “Wāmuuth abī rot jōt bī pīr.”

²⁴Go Martha bēer, “Aŋīec lōn bī yen rot jōt bī pīr akōl ciēen.”

²⁵Go Jethu lēk ye, “Yen ē jōn rot ku pīr. Raan gam wētdiē, na cōk alōn thou yen ka bī pīr. ²⁶Ku kuat raan pīr ku gem wētdiē acī bī kaŋ thou. Ca kēnē gam?”

²⁷Go lueel, “Ee kēya, Bēny. Aca gam lōn ye yīn Raan cī lōc ku dōc, Wën Nhialic, bī dhiel bēn pīnyhom.”

Jethu adhiau

²⁸Nawën cī Martha wēlkā lueel, ke dhuk ciēen ku cōl nyanakēn Maria amāāth ku lueel, “Raan piōōc atō tēn ku awīc yī.” ²⁹Nawën piŋ Maria wēt kēnē, ke jōt rot ku lōc la ayeer bī la rōm kek ye. ³⁰Ku Jethu ē ŋot kēc yet baai, a ŋot rēer tēwën rēm yen thīn kek Martha. ³¹Go kōc Itharel wēn rēer yōōt kek Maria rin bīk deet puōu, bucoth cōk, wēn tīŋ kek ye ke cī rot jōt ku ben yekōu ayeer. Ee cīk tak lōn ler yen raŋ nhom bī la dhiau thīn.

³²Wën yeet Maria tēwën rēer Jethu thīn, ke cuet rot piny yecōk ku lueel, “Bēny, na yī tō thīn tēn ŋuōt wāmāāth akēc thou.”

³³Nawën tīŋ Jethu ke dhiau, ku kōc Itharel awēn ruēc ye ke dhiau aya, go keŋ yepuōu ku ŋeer yīc apeī. ³⁴Go ke thiēc, “Cāk thiōk tēno?” Gokē lueel, “Bēny, bāär ba tīŋ.”

³⁵Go Jethu dhiau. ³⁶Go kōc Itharel lueel, “Tiēŋkē tē nhīer yen ye thīn.”

³⁷Go kɔc kɔk kamken lueel, “Acī raan cī cɔɔr liep nyin, kɛc looi? Ku yeŋɔ kɛc yen Ladhāro kuŋny bei thou yic?”

Ladhāro acī ben pīr

³⁸Go Jethu yic ben ŋeer apeī ku ler raŋ nhom, ku raŋ ɛcī wec kuur yic, ku kuurdīt acī tāau yethok. ³⁹Go Jethu ke yōōk, “Nyaai kɛ kuur.”

Go Martha, nyanakɛn raan cī thou bɛēr, “Bɛny, acī nhiany. Nīn cī ye thiōk aa ŋuan.”

⁴⁰Go Jethu lɛk ye, “Kɛc lɛk yī lɔn bī yīn lɛc Nhialic tiŋ tɛ gɛm yīn?” ⁴¹Gokɛ kuur laar wei. Go Jethu yenyin ŋāār nhial ku lueel, “Wā yīn alɛɛc rin ye yīn ɣa piŋ, ⁴²ku aŋɛc lɔn ye yīn ɣa piŋ akōlakōl, ku aluɛl rin bī kɔc tō thīn tɛn ye gam, lɔn cī yīn ɣa tooc.”

⁴³Kaam wɛn cī yen wɛlkā lueel ke cōt rōldīt, “Ladhāro, bāār ayeer.” ⁴⁴Go bɛn ayeer ke cī duut cōk ku cin alanh thiɛkthiɛk, ku acī der nyin alath. Go Jethu lɛk ke, “Dākkɛ ku calkɛ acath.”

Amat nɛk Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵Go kɔc juɛc Itharel cī bɛn bīk Maria bɛn neem, kɛ cī Jethu looi tiŋ, ku gamkɛ wɛtde. ⁴⁶Ku dhuk kɔc kɔk ciɛn kamken tɛnɛ kɔc akut Parathī, bīk kāk cī Jethu looi la lɛk ke.

⁴⁷Go kɔc akut Parathī ku kɔc kāk Nhialic mat kek bɛny luk, ku luelkɛ, “Buk ŋō looi? Mony kɛnɛ ee luɔi ril apeī looi! ⁴⁸Na pālku bī la tueŋ kɛlā, ke kɔc ɛbɛn abī wɛtde gam, ku bāny Roma aabī bɛn bīk luaf Nhialic thuōr piny ku reckɛ panda.”

⁴⁹Go Kaipa yen ye raandīt kɔc kāk Nhialic ɛ ruōōn kɛnɛ lueel, “Wɛt tōk akuōckɛ! ⁵⁰Cāk ye tiŋ lɔn aŋuɛn tɛnɛ we bī raan tōk thou rin kɔc, tɛn tɛ bī wuōnda riāāk ɛbɛn?” ⁵¹Ku akɛc wɛt kɛnɛ lueel piānde ɛ rot, ku ɛ rin ye yen raandīt kɔc kāk Nhialic ɛ ruōōn kɛnɛ. Ku ɛ luel kāk tueŋ bī rōt looi lɔn bī Jethu thou rin thān Itharel, ⁵²Ku acie rienken kepɛc, abī thou aya bī mīth Nhialic cī thiɛi pinyinhom kuōōt yiic bīk aa tōk.

⁵³Jōōk akōl kɛnɛ ke bāny aake guīr bīk Jethu nōk. ⁵⁴Kēya, go Jethu kɛc ben acath ɛ path kam kɔc pan Judia, ku jiɛl bī la gen cɔl Epraim tɛthiōk ke ror, ku rɛēr thīn kek kɔc ye buōōth.

⁵⁵Ku Yan Ayum cīn yic luɔi kɔc Itharel ɛcī thiōk, go kɔc juɛc jāl bāāiken yiic bīk la Jeruthalem, bīk kōc wuuny kek kegup yandīt nhom tueŋ la looi. ⁵⁶Gokɛ Jethu wīc, ku thiɛckɛ rōt kamken wɛn cī kek guɛēr luaf Nhialic, “Yeŋɔ yakɛ tak? Bī bɛn yai yic, kua cī bī bɛn?” ⁵⁷Ku kɔc kāk Nhialic ku kɔc akut Parathī aake cī wɛt lueel, lɔn raan ŋic tɛ rɛēr Jethu thīn adhīl wɛt lɛk ke, ku bī dɔm.

Maria acī tɛ theek yen Jethu thīn nyuōōth

(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

12 ¹Nīn kadātem Yan Ayum cīn yic luɔu nhom tueŋ, ke Jethu la Bethanī, pan ciɛŋ Ladhāro thīn, raan wāār cī jōt bei thou yic. ²Gokɛ miɛth guīr tɛnɛ ye, miɛth cī Martha bɛn luui thīn apeī. Ku Ladhāro atō kam kɔc ke rɛēr thīn aya. ³Go Maria karjac cī thiāŋ miōk ŋīr cɔl naar, ye ɣɔɔc wɛūu juɛc

lööm, ku puk Jethu cök ku wuuny nhimken nhom. Go aņır miök yöt rum yic ebën.* ⁴Go raan tók kam kóc Jethu buoƿth, cöl Judath Ithkariöt, raan bi ye luom lueel, ⁵“Yenö kéc miök ņır kënë yaac wëu juéc wär wëu ye döm raan tók, ku yik ke kóc ņöņ?” ⁶Ku ecie rin nhiër kóc ņöņ yen lueel yen kënë, ee rin ye yen cuär, ee ye wëu akut muk, ku e ye rot kony thın.

⁷Go Jethu lueel, “Pälkë, calkë amuk miök rin aköl bi ƿa thiök. ⁸Kóc ņöņ aabi rëer thın akölaköl kek we, ku ƿen acı bi rëer kek we akölaköl.”*

⁹Go kóc juéc Itharel jäl ņic lön tő Jethu Bethani, gokë la thın, ku acie rin Jethu yetök, ee rin bik Ladhäro la tiņ aya, raan wäär ci Jethu jot kam kóc ci thou. ¹⁰Go kóc kāk Nhialic wët mat yic bik Ladhäro nök aya, ¹¹rin wët Ladhäro yen aye kóc juéc Itharel bānyken puöl ku gamkë wët Jethu.

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹²Naƿon nhiaäk dët ke akutdüt kóc ci bën Yan Ayum cın yic luu yic, piņ wët lön bi Jethu Jeruthalem. ¹³Gokë ayör agëp lööm, ku lek bik la lor, ku ketkë ëlä,

“Lec tënë Nhialic!

Nhialic doc raan bö rin Bëny!

Nhialic doc Bëny Itharel!”*

¹⁴Go Jethu akaja yök ku nyuuc yeköu, cit tē ci gät ye athör theer wël Nhialic yic,

¹⁵“Duökkë riök kóc Itharel! Yen kın, Bānydun abö, ke ci nyuc akaja köu.”*

¹⁶Ku kākka aake kēc kocken ye buoƿth deet yiic, nawën ci Jethu rot jot ke lec, ke jölkë ņic lön ci kākka gët athör theer wël Nhialic yic, ku lön ci kek kākka looi tënë ye.

¹⁷Ku kóc juéc ke rëer thın wäär ci Jethu Ladhäro caal aƿeer raņ yic, ku jot kam kóc ci thou, aake kē cik tiņ tēt kóc. ¹⁸Ku rin wët kënë aya yen aa lor kóc juéc ye, rin ci kek lucidit jāņ gōi ci looi piņ. ¹⁹Go kóc akut Parathı lueel kamken, “Cāk ye tiņ lön cın yen kē yökku thın. Tiēņkë, aye thei ebën buoƿth cök.”

Kóc Gırık kök aa wıc Jethu bik tiņ

²⁰Kóc Gırık kök aake tő kam kóc ci la Jeruthalem bik Nhialic la door thın. ²¹Gokë bën tënë Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkë, “Bëny, ƿok aa wıc Jethu buk tiņ.”

²²Go Pilipo wët lëk Andria, ku lekkë karou tënë Jethu bik la lëk ye. ²³Go Jethu bëer, “Emën, aköl bi Manh Raan ya leec apei aci guo ƿëet. ²⁴Wët yic alëk we, nyin rap e rëer ke ye tók e path, tē kēc ye täau tiap yic bi ciët kē ci thou. Na le yic pät bi ciët kē ci thou, ka jöl luok mīth juéc. ²⁵Raan nhia piërde, abi muör ku raan man piërde pinynhom tēn abi muk tēn pır akölriëc ebën.* ²⁶Kuat raan wıc ye bi ƿen luöi ka dhil ƿa buoƿth cök, rin tē rëer ƿen thın, aluonydië abi rëer thın aya, ku Wä abi kuat raan luui ƿa leec.

* 12:3Lk 7:37-38 * 12:8L.rou 15:11 * 12:13Wk 118:25, 26 * 12:15Dhāk 9:9

* 12:25Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; 17:33

Jethu ajam wët Thuonde

²⁷“Piändië arem emën, ku ba nõ lueel? Ba lueel, ‘Wä, duk këræc tit ya cöl abö?’ Ku kënë ë yen cï yen bën thïn, rin ba arem aköl kënë thöl. ²⁸Wä, cöl rienku alec!”

Go röl jam nhial ku lueel, “Aca cöl alec ku aba ben cöl alec.”

²⁹Go kəc ke kääc thïn tēen röl piŋ ku luelkë, “Deŋ aci mār.” Go kəc kək lueel, “Atuny Nhialic aci jam tēnē ye.”

³⁰Tēenē, go Jethu lək ke, “Ee cie tēnē ya yen jieem röl kënë, ee rienkun. ³¹Emën, ë tē bi luk teem tēnē kəc tō pinyhom, ku bēny jakrec abī cuop wei. ³²Tē cī ya jat nhial, ke yen abī kəc ebēn miēt tēnē ya.” ³³Ku wēn lueel yen kënë, ke wīc bi nyuōth yen tē bi yen thou thïn.

³⁴Go akut bēer tēnē ye, “Wēt cī gōt athōr yic ë yok lək lōn bi Raan cī lōc ku dōc, pīr akōlriēc ebēn. Na yīn lēu kēdē ba lueel lōn bi Manh Raan jat nhial? Ku yeŋa yen Manh Raan?”

³⁵Go Jethu bēer, “Aŋoot tēthin nyōt bi ruel rēer kamkun. Lakkë tueŋ dhōl-dun yic emën tōu ruel tēnē we bi muōth we cī dōt, rin raan cath muōth yic akuc tē ler yen thïn. ³⁶Gamkë ruel emën ŋoot yen kek we, rin bāk aa kəc ruel.” Tēwēn cī Jethu wēlkä lueel ke la ayeer ku thieen rot tēnē ke.

Kəc Itharel aa kuc ë gam

³⁷Na cök amēn cī yen luoi rilkä ebēn looi kenhīim guōp, ke keek aa kēc wētdē gam, ³⁸bi wēt cī Ithaya, raan kāk Nhialic tiŋ kaŋ lueel theer yenhom tieŋ, wētden wāar lueel ēlā,

“Bēny, yeŋa cī wēt cuk lək kəc gam?

Yeŋa cī Bēny nyuōth riel?”

³⁹Ku rin ë kënë acin tē bi kek gam, rin wēt kënë aya, aci Ithaya lueel ēlā,

⁴⁰“Aaci Nhialic dhōny nyīn, ku mēr kepuōth.

Bīk kăŋ cī tiŋ kenyīn, ku cīk wēt det kepuōth.

Bīk rōt wēl yen ku ba keek kony.”

⁴¹Ithaya aci kënë lueel rin cī yen lēc Jethu tiŋ ku jieem rienke.

⁴²Ku emën aya, ke bāny kəc Itharel aake cī wēt Jethu gam, ku akēckë lueel kəc nhīim, rin riēc kek kəc akut Parathī bīk ke cī cop wei tēn amat. ⁴³Aake lēc kəc nhiaar tēnē lēc Nhialic.

Jethu abī luk looi tēnē kəc ebēn

⁴⁴Go Jethu lueel rōldit kəc nhīim, “Raan gam wētdiē acie wētdiē rot yen ye gam, ee wēt raan toc ya gam aya. ⁴⁵Ku raan tiŋ ya, ka tiŋ raan cā tooc aya.

⁴⁶Yen aci bēn cimēn ruel pinyhom, bi raan ebēn gam wētdiē cī ben rēer muōth yic. ⁴⁷Raan piŋ wētdiē ku cī lōk looi, ke yen acin wēt ba tēm ye, rin kēc yen bēn ba kəc pinyhom bēn luk, yen aci bēn ba ke bēn piir. ⁴⁸Raan kuc ë ya ku cī wētdiē gam, raan bi ye tēm awuōc abī tō thïn, ku wētdiēn ca lək kəc abī ye luk aköl ciēn. ⁴⁹Ku ë këya, rin kēc yen jam wēt piändiē rot, ku ë Wä Aciēŋ toc ya, yen aci ya thōn kē ba dhiel lueel ku jaam ë yic. ⁵⁰Ku anjēc lōn ye wētdē pīr akōlriēc ebēn bēi. Kāk ya lueel aa kāk cī Wä nyuōth ya ba ke lueel.”

Jethu aci kacken ye buoath loak cök

13 ¹Ee ye aköl Yan Ayum cïn yic luu nom tueŋ. Go Jethu ɲic lön cï aköl jiël yen pinyinhom tən jäl bën, ku bi la tənë Wun. Yeen aci kacken rëer pinyinhom nhiaar alanden, ku nhieer ke yet tē bi wēt thök.

²Jethu ku kacken ye buoath aake cï nyuc bik miëth thei cam. Ku jəŋrac eci wēt täau Judath, wën Thaimon Ithkariöt pušu, bi Jethu gaany. ³Go Jethu ɲic lön cï Wun riel ebën täau yecin, ku ɛ ɲic lön cï yen bën tənë Nhialic, ku ɛ ben dhuk tənë ye. ⁴Go rot cuot wei tēwën mīth kek thīn ku dēk alanh kōu, ku ruk alanh wuōny ye aŋum. ⁵Ku jəl piū puōk aduōk yic ku loak kacken ye buoath cök, ku wuuny ke alanh wuōny wën cï ruōk ye aŋum. ⁶Ku jəl bën tənë Thaimon Piter, go Piter lēk ye, “Ye yīn bā loak cök, Bēny?”

⁷Go Jethu bēer tənë ye, “Ke luōi aci ye deet yic emën, ku aba lōk deet yic.”

⁸Go Piter lueel, “Yīn aci ya bi kaŋ loak cök acin.” Go Jethu bēer, “Na cā yī lōk cök, ke yīn acin tē bi yīn ben a raandiē.”

⁹Go Thaimon Piter lueel, “Bēny, na ye kēya ke yī duk ya lōk cök ɛ rot, lōk yacin ku yanhom aya.”

¹⁰Go Jethu lueel, “Raan cï laak acin guōp acuol, ku abi yecök loak rot. Wek aa yer ebën, ke raan tōk kamkun yen aci yer.” ¹¹Jethu ɛ ɲic raan bi ye gaany, yen ɛ lueel yen ye älā, “Wek aa yer wedhie, ke raan tōk yen aci yer.”

¹²Nawën cï Jethu ke loak cök, ke ben alanhde ruōk ku nyuuc tēden wën rēer yen thīn, ku thiēc ke, “Cāk kāk ca looi tənë we emën deet yiic?” ¹³Wek aa ya cuol raan piōoc ku Bēny, ku yeen apath bāk looi kēya, rin ɛ ya. ¹⁴Yen ɛ Bēny ku Raan piōoc tənë we, ku ɲot we laak cök. Ke week aya, wek aabi wecök loak kamkun, ɲek kek ɲek. ¹⁵Wēt path aca nyuōth we, bāk looi cimën cï yen ye looi tənë we. ¹⁶Wēt yic alēk we, acin alony dīt tənë bānyde, ku acin atuny dīt tənë raan toc ye. ¹⁷Emën ɲic wek wēt yic kēnē, tē looi wek ye, ke miet pušu dīt abāk yōk thīn.

¹⁸“Yen aci jam ɛ rienkun ebën, yen aŋic kōc ca kuēny bei. Ku wēt cï gōt athör theer wël Nhialic yic älā, ‘Raan mīth yok aduāŋ tōk yic acie nom wël ya,’ adhīl yenhom tieŋ.” ¹⁹Wek aa lēk wēt kēnē emën ke kēc rot guo looi, rin aköl bi yen rot looi ka bāk jāl gam lön, ‘Ye Yen Yeen.’ ²⁰Wēt yic alēk we, raan lor raan ca tooc, acā lor aya, ku raan lor yen ka lor raan toc yen aya.”

Kē cïn Judath pušu aci lueel

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹Nawën cï Jethu wēlkā lueel, ke ɲeer yic ku lueel, “Wēt yic alēk we, raan tōk kamkun abi ya gaany.”

²²Go kōc ye buoath kenyin liäāth kamken ke cï nhīim la dil apei wēt ye lueel. ²³Ku raan tōŋ nhieer Jethu kam kōc ye buoath, eci nyuc Jethu lōōm, ²⁴go Piter nieu nyin ku lueel, “Thiēc, ye raan nen yen jiem yen rienke.”

²⁵Go atuny kēnē rot cuōt Jethu ku thiēc, “Bēny, ye yen ɛ ɲa?”

²⁶Go Jethu bēer, “Ee raan bi yen ayup luōt kada yic ku yiēk ye.” Ku lōōm ayum ku lut kada yic ku yik Judath, wën Thaimon Ithkariöt. ²⁷Tēwën lōōm

Judath ayup, ke jəŋrac go la yeguəp. Go Jethu lək ye, “Kě wíc ba looi, ləc looi.” ²⁸Ku acín raan kam kəc ke mĩth kek ye cĩ wět deet yic, ye rin ɲə yen jjeem Jethu kəya tənə ye. ²⁹Ku rin yen Judath yen wěəuken muk, ke cĩ kocken kək tak lən cĩ Jethu ye lək ye bĩ la ɣəcc kă wickě rin yai, tēdē ke cĩ lueel bĩ kəc ɲəŋ muəcc.

³⁰Ku kaam wən lööm Judath ayup, ke la ayeer. Ku ɛ ye wakəu.

Ləŋ Yam

³¹Wən cĩ Judath jəl, ke lueel Jethu, “Ēmən ləc Manh Raan acĩ nyuəth kəc, ku ləc Nhialic acĩ nyuəth kəc ɛ ye. ³²Ku tē cĩ ləc Nhialic nyuəth kəc ɛ ye, ke Nhialic abĩ ləc Manh Raan nyuəth yeguəp, ku abĩ lac looi nyin yic. ³³Miē-thkiē, ɣen acĩ bĩ rēer kek we apeĩ. Wek abā wíc, ku alək we ěmən yen wět ca lək kəc Itharel, ‘Acín tē bĩ wek la tē ler ɣen thĩn.’” ³⁴Ləŋ yam ayiək we, nhiarkē röt kamkun, cĩmən cĩ ɣen we nhiaar, kəya, ke wek aa dhil röt nhiaar kamkun. ³⁵Na nhiarkē röt kamkun ka bĩ ɲic kəc ěbən lən ye wek kockiēn ɣa buəth.”

Pĩter ajei Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶Go Thaimon Pĩter thiēc, “Na yĩn lordē Běny?” Go Jethu bēer, “Tē ler ɣen thĩn acín tē buəth yĩn ɣacək ěmən, ku yĩn abā buəth aköldā.”

³⁷Go Pĩter thiēc, “Běny, yeŋə cĩ ɣen ye lēu ba yĩ buəth ěmən? Atəu ɣapuəu ba thou ɛ rienku.”

³⁸Go Jethu bēer, “Lēu ba thou alanden ɛ rienkiē? Wět yic alək yĩ. Tē ɲot kəc thən ajith kiu, aba lueel arak diək lən kuc yĩn ɣa.”

Jethu ee dhěl la tənə Wun

14 ¹Go Jethu lək ke, “Duəkkē diēer ku rēer kē we rac puəth. Gamkē Nhialic ku gamkē ɣa aya. ²Pan Wā ala yic yōōt juēc, ku ɣen ala ba piny la guiir tənə we. Na cie yic wět kənə, ɲuəth akēc lək we. ³Ku tē cĩ ɣen la ba piny la guiir tənə we, ke ɣen abĩ dhuk ba we mat tēdiē rin bək rēer tē təu ɣen thĩn. ⁴Ku dhěl bĩ wek yet tē le ɣen thĩn aɲieckē.”

⁵Go Thomath lək ye, “Běny, ɣok aa kuc tē le yĩn thĩn, ku buk dhěl bĩ ɣok yet tē tə yĩn thĩn ɲic kədē?”

⁶Go Jethu bēer tənə ye, “Yen ee dhěl ku yic ku pĩr, acín raan la tənə Wā tē cĩ yen rienkiē.” ⁷Ku lək ke, “Ēmən cĩ wek ɣa ɲic, ke wek aabĩ Wā ɲic aya, ku ěmən yet tueŋ, aɲieckē ku acək tiŋ.”

⁸Go Pilipo lueel, “Běny, nyuəth ɣo Wuur, yen ee kē wicku yetök.”

⁹Go Jethu bēer, “Yen acĩ ceŋ apeĩ kek we, ku yĩn aŋot yĩ kēc ɣa ɲic, Pilipo? Raan cā tiŋ, acĩ Wā tiŋ aya. Yeŋə ɛ yĩn ye lueel, ‘Nyuəth ɣo Wuur?’ ¹⁰Kēc gam yĩn Pilipo, lən rēer ɣen Wā yic ku Wā ɣayic?” Ku jəl Jethu lək kocken ye buəth, “Wěl ca lək we aacie wěl bə bei tənə ɣa. Wā rēer ɣayic, yen ɛ luəide looi. ¹¹Gamkē wētdiē lən rēer ɣen Wā yic ku lən tə Wā ɣayic. Na liu gam ke gamkē rin luəikiē. ¹²Wět yic alək we, raan gam wētdiē abĩ luəi ya looi a looi, ku tēdēt abĩ luəidit tənə luəidiē a looi, rin ler ɣen tənə Wā. ¹³Ku kəriēc ěbən

bäk thiëc ë rienkië aba looi, rin bi lec Wun nyuwoth rin Wënde. ¹⁴Të thiëc wek kädän ë rienkië, ka ba looi.

Athön bi Wëi Nhialic bën

¹⁵“Na nhiarkë ya, ke we piñ lōŋkië. ¹⁶Yen abi Wä thiëc ku abi we yiëk raan dët kōc kony, ku ye Wëi ë yic bi rëer kek we akōlriëc ëbën. ¹⁷Acin tē bi kōc pinyhom ye gam, rin acik lēu bik tiñ ku cik lēu bik ñic. Ku yeen anjäckë rin yen adōñ kek we ku aciēñ kek we.

¹⁸“Wek aacä bi puōl wepēc, yen abi dhuk tēnē we. ¹⁹Aŋoot tēthin-nyuot ku kōc pinyhom aaciñ ya bi bën tiñ ku wek aabä tiñ, ku rin piir yen, ke wek aabi pīr aya. ²⁰Të ler akōltui bën ka bāk ñic lōn tō yen Wä yic ku lōn rëer yen weyiic.

²¹“Raan gam lōŋkië ku looi ke, yen ë raan nhiaar ya. Ku raan nhiaar ya abi Wä nhiaar, ku yeen aba nhiaar aya, ku yen abi rot nyuōth ye.”

²²Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariöt, “Bëny, bi rot lēu kädë ba rot nyuōth yo ku ciñ rot nyuth kōc pinyhom?”

²³Go Jethu bëer tēnē ye, “Raan nhiaar ya, ka piñ wētdië ku yeen abi Wä nhiaar, ku yok aabi bën tēnē ye yok Wä buk pīr kek ye. ²⁴Raan ciñ ya nhiaar acie wētdië ye piñ. Wēt cāk piñ tēnē ya acie wētdië, ee wēt bō tēnē Wä raan toc ya.

²⁵“Wēlkä aaca lēk we ëmën ŋoot yen kek we. ²⁶Ku raan kōc kony, Wëi Nhialic bi Wä tuōc ë rienkië yen abi we piōc kēriëc ëbën ca lēk we.

²⁷“Dōr aya nyāñ piny ke we, ku dōrdië guōp ayiëk we. Acä ye gām we cīmën ye kōc piny ye yiëk kōc. Duōkkë yiic ñeer ku duōkkë riōc. ²⁸Acāk piñ ke luēl tēnē we ëlä, ‘Yen ajiel ku yen abi la dhuk tēnē we.’ Na nhiarkë ya ke wek aabi puōth miet rin ler yen tēnē Wä, rin adi tēnē ya. ²⁹Kēnē aca lēk we ëmën ke ŋot kēc rot guo looi, na le rot looi ke bāk gam. ³⁰Acä lēu ba jam apei kek we ëmën, rin jōñ pinyhom abō. Ku yeen acin riel tēnē ya. ³¹Ku adhil kōc pinyhom ñic lōn nhieer yen Wä, yen ë rin ye yen kēriëc ëbën ye thōn ya looi.

“Bāk, jiëlku tēn.

Jethu yen abiēny yic

15 ¹“Yen abiēny yic ku Wä ë raan dom, ²yen ee kuat kēr cie luok tō yakōu teem wei, ku teem kuat kēr luok nhom, rin bi nyāc bi ñic luok apei. ³Wek aaci jāl piath rin piōc ca yiëk we. ⁴Rëerkë akut yic kek ya, ku yen abi rëer akut yic kek we. Kēr acie luok ë rot, alēu bi looi tē rëer yen abiēc yic. Kēya, acāk lēu bāk luok tē ciñ wek rëer yayic.

⁵“Yen abiēc ku wek aa kēr. Raan rëer yayic ku yen yeyic abi luok apei, rin week acin kē lēukë bāk looi tē liu yen tēnē we. ⁶Raan cie rëer yayic ka ya cuat wei cīmën kēr tim ku bi riel, ku kuat kērka aabi kuōt yiic ku cuet ke meec tē bi kek dēp thīn. ⁷Na rëerkë yayic, ku rëer wēlkië wepuōth ke kēriëc ëbën bāk thiëc ku wiēcckë, ka bāk yōk. ⁸Lec Wä aye nyuwoth tē lok wek apei, ku kēya, ke wek aabi ya kōckiēñ ya buwoth. ⁹Wek aa nhiaar cīmën nhieer Wä yen, rëerkë nhiērdië yic. ¹⁰Na thekkë lōŋkië ke wek aabi rëer nhiērdië yic cīmën ci yen lōōñ Wä buwoth yiic, ku rëer nhiērde yic.

¹¹“Kënë aca lëk we, bi miet pušu tō tēnē ya tâu wepuōth aya, ku bi miet piāndu thāap ē dīt. ¹²Ku lōndiē akīn, nhiarkē rōt cīmēn cī yēn we nhiaar.”
¹³Nhiērdīt tet lēu raan bi yīēk māthke, ee gēm wēike ē rienken. ¹⁴Ku wek aa māthkiē tē looi wek kāk ca lëk we. ¹⁵Wek aacā bi ben cōl aloony, rin alony akuc kāk ye wun baai looi. Ku wek aaya cōl māthkiē, rin cī yēn kēriēēc ēbēn ca piŋ tēnē Wā nyuōth we. ¹⁶Aacie wek cā lōc, ee yēn acī we lōc, ku wek aaca tooc bāk la bāk la luui apeī, luoi bi dōŋ atheēr. Ku Wā abī kēriēēc ēbēn cāk thiēēc ē rienkiē yīēk we, ¹⁷kē thōn we akīn, nhiarkē rōt kamkun.

Mān kōc pinyinhom

¹⁸“Na man kōc pinyinhom we, ke dhielkē tak lōn cī kek ya kaŋ maan. ¹⁹Na we kōc pinyinhom, ke kōc pinyinhom aabī we nhiaar rin ye wek kacken, ku wēn cī yēn we kuēny bei pinyinhom, ke wek aacie kōc pinyinhom, ku rin ē wēt kēnē, kōc pinyinhom aa man we. ²⁰Muškkē wēt ca lëk we nhom, ‘Acīn alony dīt tēnē bānyde.’ Na jōrkē ya, ke keek aabī we jōōr aya, na piŋkē wēt-diē, ke keek aabī wētdun piŋ aya.” ²¹Ku keek aabī kākka looi ēbēn tēnē we rin ye wek kackiē, rin kuc kek raan cā tooc. ²²Na ya kēc bēn ku cā jam tēnē we, ŋuōt aa kēc gup la adumuōōm, ku cīt ēmēn kēlā, acīn tē bi ke ben puōl rin adumuōōmken. ²³Raan man ya, ee Wā maan. ²⁴Na ya kēc luōikā kaŋ looi kamken, kāk cīn raan cī ke kaŋ looi, ŋuōt aa cīn gup adumuōōm, cīt ēmēn kēlā, aacī kāk ca looi tiŋ, ku keek aa ŋot ke man ya ku Wā aya. ²⁵Ku kēnē adhil rot looi kēya bi wēt cī gōt lōŋden yic rot tiēēŋ, ‘Keek aa man ya ē path ke cīn wēt yic.’”

²⁶“Raan kuōōny abī bēn, Wēi Nhialic abī yiny Nhialic nyooth, ku yeen abō tēnē Wā. Yeen aba tuōc we tēnē Wā, ku yeen abī jam ē rienkiē. ²⁷Ku week aya wek aabī jam ē rienkiē rin cī wek rēēr ke ya theēr.

16 ¹“Kënë aca lëk we bāk gamdun cīi pāl. ²Wek aabī cuōp wei tēn amat. Ku kaam abī bēn, tē bi kuat raan nāk we ye tak lōn na looi kēnē, ke yeen aluui Nhialic. ³Keek aabī kākka looi tēnē we, rin kuc kek Wā ku kuckē ya. ⁴Kākka aaca lëk we, rin akōl bi kek kākka looi, ka jālkē tak lōn cī yēn ye kaŋ lëk we.

Luoi Wēi Nhialic

“Wēlkā aa kēc lëk we wāār tueŋ rin rēēr yēn kek we. ⁵Ku ēmēn yēn ala tēnē raan cā tooc, ku aŋot cīn raan kamkun ya thiēēc, ‘Na yīin lōr dē?’ ⁶Ku ēmēn cī yēn ye lëk we, wek aacī puōth iēth. ⁷Wēt yic alēk we, aŋuēēn tēnē we lōn jiēl yēn, rin na cā jiēl ke raan kōc kony acīi bi bēn tēnē we. Ku na jāl ke yēn aba la tuōc we. ⁸Ku na bīi, ka bi nyuōth kōc pinyinhom lōn rēec kek rin wēt adumuōōm, ku rin wēt ciēēŋ path ku wēt luŋ Nhialic. ⁹Keek aa rec rin wēt adumuōōm, rin kēc kek ya gam, ¹⁰rin wēt ciēēŋ path cī ladiē tēnē Wā nyuōth, ku kē cīi wek yēn bi ben tiŋ. ¹¹Ku keek aa rec rin luk, rin cī bēny pinyinhom tēn luōk wei.

¹²“Yēn ala kājuēc kōk ba lëk we, ku ēmēn aril yic bāk ke muk wenhīim. ¹³Ku na bō Wēi Nhialic yēn ē yic, ka bi we nyuōth wēl yith ēbēn. Yeen acīi bi

jam wëlke ë rot, ku kâk ye piŋ aabi lëk we. ¹⁴Yeen aba leec, rin bi yen këdiën ba lueel lööm ku nyuth we. ¹⁵Kâk Wä ëbën aa kâkkië, ku ë yen aci yen ye lueel lön bi Wëi kâk ba yiëk ye lööm, ku jöl ke lëk we.

Rëëc pušu ku miet pušu

¹⁶“Aŋoot kaam thin nyoot, ku wek aaciï ya bi tiŋ, ku na ben a kaam thin nyoot ke we abi yen ben tiŋ.”

¹⁷Go koc kôk kam kocken ye buoath lueel, “Kënë wëtde yic yeŋö? Aye lëk yo, kaam thin-nyoot ke week aaciï ya bi ben tiŋ, ku ben a kaam thin-nyoot ku wek aabi ya tiŋ? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler yen tënë Wä.’” ¹⁸Gokë thiëc, “Kam thin-nyoot këne wëtde yic ako? Kë wïc bi lueel akucku!”

¹⁹Go Jethu ŋic lön wïc kek ye bik thiëc, ku lëk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyoot ke wek aaciï ya bi tiŋ, ku na ben a kaam dët ke wek aabi ya tiŋ.’ Ye wët këne yen yakë thiëc kamkun? ²⁰Wët yic alëk we, wek aabi dhiau ku dhu-öörkë apeï, ku koc pinyinhom aabi puöth miet, ku wek aabi puöth rëëc, ku rëëc piändun abi wel tënë we bi ya miet pušu. ²¹Na thiök tik kek dhiëth ka rac pušu rin ci aköl reem ye yëët, ku na ci meth jäl dhiëëth ka arëem wën aciï ben tak rin ci yen pušu miet, rin ci yen meth dhiëëth pinyinhom. ²²Ku aciï këne tënë we aya, wek aa rec puöth ëmën, ku wek aabä ben tiŋ, ku wek aabi kueth miet ë pušu, kuat miet pušu cïn raan bi ye ben nyaai tënë we.

²³“Na la aköl këne bën ke wek aaciï ya bi ben thiëc këdäj. Wët yic alëk we, këriëc ëbën bäk thiëc ë rienkië abi Wä yiëk we. ²⁴Yet yaköl aciï kë cäk thiëc ë rienkië, thiëckë ku abäk yök, bi miet pušu dît tënë we.

²⁵“Kâkkä aake ya lëk we waal, ku të ciï yen bi ben jam waal aci thiök, ku yen abi ya jam tënë we wël la gei rin Wä. ²⁶Të le aköl këne bën, ke wek aabi Wä thiëc ë rienkië. Ku acä bi lëk we lön bi yen ya röök ë rienkun tënë Wä, ²⁷rin Wä anhiar we rin nhieer wek ya, ku rin ci wek ye gam lön yen a ya bö tënë Nhialic. ²⁸Yen abö tënë Wä ba bën pinyinhom, ku pinyinhom aba puöl ku dhuök tënë Wä.”

²⁹Go kocken ye buoath lëk ye, “Tiŋ, yin ajam gei ëmën ke yi ciï ben jam waal. ³⁰Acuk ŋic ëmën lön ŋic yin këriëc ëbën, ku yin aaciï tit bi yi thiëc, rin wët këne acuk ŋic lön biï yin tënë Nhialic.”

³¹Go Jethu bëër tënë ke, “Cäk jäl gam ëmën? ³²Pienjëk tädäj abi bën, ku aci thiök ayic, të bi wek weer bi ŋek ala panden, ku wek aabä nyääj piny yatök. Ku acie yen yatök rot, rin Wä arëër kek ya. ³³Wek aaca lëk këne rin bäk aa tök kek yen, bäk döör yök. Koc pinyinhom aabi we jöör, ku deetkë wepuöth yen aciï karec pinyinhom lëu!”

Jethu aröök rin kocken ye buoath

17 ¹Nawën ci Jethu wëlkä thöl luel, ke ñëër yenyin nhial ku lueel, “Wä, aköl aci yëët. Yiëk lëc Wëndu ku bi Wëndu yi yiëk lëc. ²Rin yin aci bäany yiëk ye koc nhüim ëbën, bi pïr akölriëc ca gam ye yiëk koc ëbën. ³Ku pïr akölriëc akïn, bi koc yi ŋic lön yin ë Nhialic la cök, ku ŋickë Jethu raan ci lóc ku dác wäär ca tuöc pinyinhom. ⁴Yen aci lëcdu nyuoath pinyinhom, ku luoi ca yiëk ya ba looi aca thäap. ⁵Wä, gam ya lëcdu yinhom tën ëmën, lëc wäär rëër kamkua yök yi, wätheer ke piny këc cak.

⁶“Yin aca nyuoath tënë koc ca yiëk ya pinyinhom. Keek aake ye kacku, ku ë yin aci ke gam ya, ku keek aaci wëtdu gam. ⁷Ke ëmën aŋickë lön këriëc ëbën

ca yiëk ya abö tēnē yī. ⁸Wä yen aci wēt ca lēk ya lēk ke, gokē gam, ku anjickē ayic yen lōn bī yen tēnē yī, ku acik gam lōn cī yīn ya tooc.

⁹“Yen ē rōök ē rienken. Yen acie rōök rin kōc tō pinyinhom, ee rin kōc ca yiëk ya rin ye kek kacku. ¹⁰Käkkiē ēbēn aa kākku, ku lecdiē aye nyuwoth keyiic. ¹¹Ku emēn yen abö tēnē yī, yen acī ben a raan rēer pinyinhom, ku keek aatō pinyinhom. Wä dhēn, tit ke riel ē rienku, rin wäär ca yiëk ya, bik aa tōk cīmēn yok yo yī. ¹²Wäär rēer yen ke ke, aaca muk riel ē rienku, keek aaca ke tiit ku acīn tōn cī mää kamken. Arēk ke raan wäär yen bi dhiel mää ē rot, rin bi wēt cī gōt athör theer wēl Nhialic yenhom tieŋ. ¹³Ku emēn yen abö tēnē yī, ku kākka aa ya lueel ya ŋoot pinyinhom bi miet piändiē rēer kepuōth ke dīt alanden. ¹⁴Yen aci wēt lēk ke, go kōc pinyinhom ke maan, rin cī kek ye kōc pinyinhom tēn. Cīmēn cī yen ye raan pinyinhom tēn aya. ¹⁵Yīn acā bi thiēc ba ke nyaai pinyinhom, ku yīn aya thiēc ba ke tiit jōrac. ¹⁶Keek aacie kōc piiny tēn cīmēn cī yen raan piny tēn. ¹⁷Mac ke wēt yic, rin wētdu ē yic. ¹⁸Keek aca ke tuwōc pinyinhom cīmēn cī yīn ya tuwōc pinyinhom. ¹⁹Yen ē rot mac ē rienku, ku bik rōt mac aya wēt yic.

²⁰“Yen acī rōök rienken rōt, yen arōök aya rin kōc bi gam rin piōcōden. ²¹Yen arōök rin bi kek aa tōk. Wä, cōl ke aaye tōk yoyiic cīmēn tō yīn kek ya ku yen kek yī. Cōl ke aaye tōk rin bi kōc pinyinhom ye gam lōn cī yīn ya tooc. ²²Yen aci lec ca yiëk ya, aca yiëk ke bik aa tōk cīmēn ye yok tōk. ²³Yen arēer keyiic cīmēn rēer yīn yayic bik aa tōk ēbēn, bi kōc pinyinhom ŋic lōn cī yīn ya tooc, ku lōn nhiēer yīn ke cīmēn nhiēer yīn ya.

²⁴“Wä, keek aaca yiëk ya, ku awiēc bik rēer tē rēer yen thīn, bik lecdiē tiŋ, lec ca yiëk ya, rin nhiēer yīn ya wäär kēc piny guo cak. ²⁵Wä raan la cōk, kōc pinyinhom aa kuc yī, ku yīn anjēc, ku kōckā anjickē lōn cī yīn ya tooc. ²⁶Yīn aca nyuwoth tēnē ke, ku aba ŋot luwōi kēya, rin bi nhiērdū tēnē ya tō keyiic, ku ba tōu keyiic aya.”

Jethu aci dōm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

18 ¹Tēwēn cī Jethu rōök kēya, ke jiēl kek kōcken ye buwoth ku teem wār cōl Kidron. Ku gōr ē tō thīn tēēnē, go Jethu la thīn kek kōcken ye buwoth. ²Ku Judath raan gōony ye ē ŋic tē cī yen la thīn, rin cī Jethu kaŋ rōm thīn kek kōcken ye buwoth arak juēc. ³Go Judath la gōr yic kek akut apuruuk, ku kōc kōk luŋ Nhialic tiit, cī kōc kāk Nhialic ku kōc akut Parathī tuwōc thīn. Keek aake muk tōwŋ ku mermer, ⁴ku Jethu ē ŋic kēriēc ēbēn bi rot looi tēnē ye, go ke lor nhīm ku thiēc ke, “Yeŋa wiēcckē?”

⁵Gokē bēer, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee yen.” Ku Judath, raan gōony ye ē tō thīn ke ke. ⁶Kaam wēn lēk Jethu ye ke, “Ee yen,” Ke riŋ ciēen kekōth ku wīkkē piny. ⁷Go Jethu ke ben thiēc, “Yeŋa wiēcckē?” Gokē lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸Go Jethu lueel, “Aca lēk we wēnthēer lōn ye yen ya. Na wiēcckē ya, ke we pāl kōckā bik jāl.” ⁹Yeen aci jam kēlā bi wēt cī kaŋ lueel ēlā rot tieŋ tēdē, “Wä, na cōk a raan tōkaliŋ kam kōc ca yiëk ya, ka kēc muōr.”

¹⁰Ku Thaimon Piter ë muk pal. Go miëët bei ku tök alony raandit kâk Nhialic ku teem yinyden cuëc wei. Ku alony ë cöl Malko. ¹¹Go Jethu lëk Piter, “Dhuök paldu jökgöde yic. Ye tak lön cî yen arëem cî Wä yiëk ya bi guum.”*

Jethu aci yäth Anath nhom

¹²Go akut apuruuk kek bányden ku kôc Itharel ke tit, Jethu dôm ku derkë, ¹³ku kônkë yäth tënë Anath. Ku Anath ë ye wun tiŋ Kaipa, raandit kâk Nhialic ye ruöñn kënë. ¹⁴Ee Kaipa yen ëcî ye kaŋ lëk kôc Itharel lön nuëñn yen bi raan tök thou rin kôc.*

Piter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵Go Thaimon Piter kek raan dët Jethu buöth, ku raan Jethu buöth kënë ë ñic raandit kâk Nhialic guöp apeî, go la kal pan raandit kâk Nhialic yic kek Jethu. ¹⁶Ku döŋ Piter ayeer kal thok. Go atuny wën ñiëc kek raandit kâk Nhialic dhuk ayeer, ku jiëem kek nyen tit kal thok, ku biî Piter alonñhin. ¹⁷Go nyen tit kal thok Piter thiëc, “Ciî ye raan tök kam kôc mony kënë buöth?” Go Piter bëër, “Yei, yen acie raande.” ¹⁸Ku wiir ë tñ thîn, go aloony ku kôc tit many cool took, ku këëckë many wën lïöm bik yöc. Go Piter la ku këëc ke ke bi yöc aya.

Jethu aluk raandit kâk Nhialic nhom

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹Go raandit kâk Nhialic Jethu thiëc rin wët kocken ye buöth, ku rin wët piöcde. ²⁰Go Jethu bëër, “Yen ë cool jam akölaköl tënë raan ëbën kôc nhïim, ku piöcdeï ëbën aya looi tën amat ku luaŋ Nhialic tñ ye kôc Itharel guëër thîn. Ku yen acin kë ca kaŋ lueel ke muöny. ²¹Ku yeŋö thiëc yin ya? Thiëc kôc cî wëlkië piŋ. Thiëc ke wël ca lëk ke, rin aa ñic wël ca lueel.”

²²Tëwën cî Jethu jam këlä, go raan tök kam kôc tit ke kääc thîn buöck nyin ku lueel, “Ciî riöc ba jam këlä tënë raandit kâk Nhialic?”

²³Go Jethu bëër tënë ye, “Na ca kuöc jam, ke lëk kôc tñ cî yen kuöc jiëem thîn. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yeŋö meŋ yin ya?”

²⁴Go Anath tuöc tënë Kaipa raandit kâk Nhialic, ke ñot der cin.

Piter aci Jethu ben jai

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵Piter ë ñot kääc tëwën ke yöc mac. Go kôc kôk lueel tënë ye, “Ciî ye raan tök kam abiöth ë mony kënë?” Go Piter jai ku lueel, “Yei, yen acie raande.”

²⁶Go muöny tök kam aloony raandit kâk Nhialic, ruääi kek raan wën cî Piter tök yic wei, jam ku thiëc, “Këc yî tiŋ kek ye gör yic?” ²⁷Go Piter ben jai, ku kiu thon ajith nyin yic.

Kôc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸Gokë Jethu thel wei pan Kaipa ku yëthkë pan bënydit Roma, Pilato. Ku piny ë ye nhiäknhiäk dur yic. Go kôc Itharel ciî la alonñhin pan bënydit, ku bik

* 18:11Mt 26:39; Mk 14:36; Lk 22:42 * 18:14Jn 11:49-50

röt tiit ajuëëc rin cī yai thiōk, ku bīk miēth Yan Ayum cīn yic luu cam. ²⁹Go Pilato la ayeer tēnē ke ku thiēëc ke, “Ye awāc nō cāk yōk ye mony kēnē guōp?”

³⁰Gokē bēēr, “Na cīn awuōc cī looi nūōt akēcku bēēi tēnē yī.”

³¹Go Pilato lēk ke, “Week gup lōmkē ku luōikē luk kē cīt lōŋ ciēŋ pandun.” Go kōc Itharel bēēr, “Akēc puōl tēnē yō buk raan tēm thou.” ³²Kēnē acī rot looi bī wēt cī Jethu lueel rot tiēŋ tēde, wēn lueel yen kuat thon bī yen thou.*

³³Go Pilato dhuk kal yic ku cōl Jethu ku thiēëc, “Ye yīn Bēnyŋaknhom kōc Itharel?”

³⁴Go Jethu bēēr, “Wēt kēnē ye wētdu aye kōc kōk kek cī ye lēk yī ē rienkiē?”

³⁵Go Pilato bēēr, “Ye tak lōn ye yēn raan Itharel? Aa kacku guōp kek kocken dīt kāk Nhialic, kek aa bīi yī tēnē ya. Yēŋō ca looi?”

³⁶Go Jethu bēēr, “Bāānydiē acie bāāny pinyinhom. Na bāānydiē ye kēn pinyinhom, nūōt kackiē aaci thōr bī yēn cīi tēū kōc Itharel cīn. Acie kēya, bāānydiē acie kēn pinyinhom tēn.”

³⁷Go Pilato ben thiēëc, “Yīin, ye bēnyŋaknhom?” Go Jethu bēēr, “Aye lueel lōn ye yēn bēnyŋaknhom. Yēn acī dhiēëth ku yēn acī bēn pinyinhom rin wēt tōŋ kēnē, ba jam wēt yic. Ku kuat raan cī yic nīc ē wētdiē piŋ.”

³⁸Go Pilato thiēëc, “Ku yic ye kēn nō?” Ku ben dhuk ayeer tēnē kōc Itharel ku lēk ke, “Acīn awuōc ca lēu ba yōk yeguōp bī ye luōk wei. ³⁹Ku yēn ē wēt piāndun ba raan tōŋ cī mac lony rin Yan Ayum cīn yic luu. Wiēckē ba Bēnyŋaknhom kōc Itharel luōny we?”

⁴⁰Gokē dhuōk ye ke loi kiēu, “Acie kēya! Acie yen wīcku. Barabath yen awīcku.” Ku Barabath ē ye cuār kōc rum.

Jethu acī tēm thou

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

19 ¹Go Pilato Jethu dōm ku cōl athat. ²Ku jōl apuruuk kēr thii tim la kuōth riic yiic ku ŋek kek yēnhom, ku tēūkē alanh mathiāŋ yekōu, ³ku bīkkē tēnē ye ku luelkē, “Madho, Bēnyŋaknhom, Bēny kōc Itharel,” ku maŋkē nyin.

⁴Go Pilato ben dhuk ayeer ku lēk kōc wēn cī kenhiīm kut, “Yēn aba thēl ayeer tēnē we tēnē, ku bāk tiŋ lōn cīn yen tē bī yēn awuōc yōk yeguōp ba luōk wei.” ⁵Kēya, go Jethu bēn ayeer ke ceŋ ŋakŋak cī looi kuōth ku alanh mathiāŋ yekōu. Ku lueel Pilato tēnē ke, “Yēn kīn, yēn raan!”

⁶Nawēn tiŋkē, ke kōc kāk Nhialic ku kōc tīt kiu ku luelkē, “Piāat tim cī riīu kōu.” Go Pilato lēk ke, “Damkē kek we bāk piāat tim cī riīu kōu, yēn akēc awuōc yōk yeguōp.”

⁷Gokē wēt dhuk, “Yōk aa la lōŋ ciēŋda ye lueel lōn dhil ye nōk, rin acī lueel lōn ye yēn Wēn Nhialic.”

⁸Nawēn piŋ Pilato wēt kēnē, ke riōc apei. ⁹Ku dhuk kal yic ku thiēëc Jethu, “Yīin bāār tēnen?” Go Jethu biet ku cīi bēēr thok acīn. ¹⁰Go Pilato lēk ye, “Cīi wīc ba jam kek ya? Tak yīnhom lōn nadē ke yēn ala riel ba yī puōl, ku yēn ala riel aya ba yī cōl apiēët tim cī riīu kōu.”

¹¹Go Jethu bēēr, “Yīn ala riel tēnē ya rin cī Nhialic ye yiēk yī, ku ē yēn ale raan cā tāāu yīcin guōp awuōc rac apei.”

* 18:32Jn 3:14; 12:32

¹²Nawën piñ Pilato wêlkä, ke wïc apei bî dhël yök bî yen Jethu puöl. Go kóc Itharel kiu tēnē ye ku luelkē, “Tē lony yin ye ka ye nyooth lōn cī yin määth kek Bēnyṇaknhom. Kwat raan rot looi bî ya bēnyṇaknhom, ee raan ater Bēnydan ṇaknhom.”

¹³Nawën piñ Pilato ē wêlkä, ke thel Jethu ayeer ku nyuuc thōny luk tō laar cōl, “Piny cī guiir kuṣr,” Ku ē cōl Gabata thoṇ kóc Itharel. ¹⁴Ku akōl kēnē yen akōl guiir kóc rōt rin Yan Ayum cīn yic luṣu. Nawën tēcīt akōl ciēl yic, ke lēk Pilato kóc Itharel, “Bēnydun ṇaknhom akīn!”

¹⁵Gokē kiu tēnē ye, “Nāk! Nāk! Piäät tim cī rīiu kōu!” Go Pilato ke thiēc, “Wiēcē ba Bēnydun ṇaknhom piäät tim cī rīiu kōu?”

Go kóc kāk Nhialic bēēr, “Bānyda ē tōk, ee bēnyṇaknhom Roma!”

¹⁶Go Pilato ke yiēc Jethu bīk la piäät tim cī rīiu kōu.

Jethu aci piäät tim cī rīiu kōu

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Gokē Jethu dōm. ¹⁷Ku ler ayeer ke ket timden cī rīiu, ke jiēl geeu bî la tē cōl Golgotha. (Ku wētde yic, gōn la gueṇ-ṇeṇ cīt apen nhom raan.) ¹⁸Ku jōlkē piäät tim cī rīiu kōu. Ku piēētkē kóc karou aya tiim cī rīiu kōōth, raan tōk lōṇ cuēc ku raan dēt lōṇ cam. Ku Jethu ciēl kamken. ¹⁹Go Pilato awuṣc gōt bî tääu tim cī rīiu nhom. Ku kēn cī gōt akīn, “JETHU RAAN NADHARET, BēNY-ṆAKNHOM ITHAREL.” ²⁰Ku kóc juēc aake cī kēnē kueen, rin tēn cī Jethu piäät tim cī rīiu kōu thīn, aciī mec ke geu. Ku wēt ēcī gōt thoṇ kóc Itharel ku thoṇ kóc Roma ku thoṇ Gīrik. ²¹Go kōcdīt kāk Nhialic Itharel lēk Pilato, “Duk ye gōt, ‘Bēnyṇaknhom kóc Itharel,’ aṇuēēn ba gōt, ‘Acī mony kēnē lueel, yen ē bēnyṇaknhom kóc Itharel.’”

²²Go Pilato bēēr, “Kē ca gōt arēēr ke ca gōt.”

²³Nawën cī apuruuk Jethu piäät tim cī rīiu kōu, ke lōm alāthke ku tekkē keyiic ṇuan, abaṇ tōk tēnē apuruōk tōk. Ku lōmkē alanh kōu aya cī kōcc kēdiēt tōk, jōck yeyeth yet piny. ²⁴Ku luelkē kamken, “Dukku tem kōu, cuetku gek buk tīṇ bî lōōny tēnē ṇa.” Kēnē aci rot looi bî wēt cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic rot tieṇ tēde,

“Keek aaci alāthkiē tek kamken, ku cuetkē gek rin alanhdiēn kōu.”

Kēnē yen aci apuruuk looi ayic.

²⁵Ku tēthiōk kek tim cī rīiu Jethu, diäär aake kääc thīn, man ku nyankēn ē man, Maria tiṇ Klopāth ku Maria Magdalena. ²⁶Nawën tiṇ Jethu man ku raan ye buōōth nhieer ke kääc aya ē tēēn, ke lēk man, “Tik manhdu akīn.”

²⁷Ku ben lēk raan ye buōōth wēn, “Moor akīn.” Ku yakōl guōp ke wïc raan ye buōōth awēn piny paande.

Jethu aci thou ayic

²⁸Nawën ṇic Jethu lōn cī kēriēc ēbēn thääp, ke lueel bî wēt cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic rot tieṇ, “Yen anēk rou.”

²⁹Ku tōny cī thiāṇ muōn wac ē tō thīn, gokē alath luōt mōu yic, ku tēēukē wai thok, ku yōckkē yethok. ³⁰Nawën cī Jethu muōn wac jooc ke lueel, “Wēt aci thääp.” Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu aci gut pušu

³¹Go kɔc Itharel Pilato thiëc bi ke pušl bik kɔc ci piäät tiim ci riiu köth dhoŋ kušl, ku nyëikë guäpken tiim ci riiu köth. Ku ë loikë kälä rin ye yen aköl niën Dhiëc, ku acik ye wic bi guäpken rëer tiim ci riiu köth aköl niën Dätem, rin yen aköl yandit ape. ³²Go apuruuk la ku dhoŋkë kušl raan tök ku kušl raan dët, ë kɔc ci piäät tiim ci riiu köth kek Jethu. ³³Nawën bikkë tënë Jethu, ke tɪŋkë lɔn ci yen thou ku cik ben dhoŋ kušl. ³⁴Go apuruŋ tök Jethu gut pušu tɔŋ, go riem ku piu kuër nyin yic. ³⁵Ku raan ci kënë tɪŋ aci lueel rin bi wek ye gam aya. Wët ci lueel ë yic, ku yeen aŋic lɔn ye yen wët yic yen lueel. ³⁶Kënë aci rot looi bi wët ci göt athör theer wël Nhialic yic rot tieŋ, “Acin yuɔɔmden bi dhoŋ.”” ³⁷Ku ben lueel tädët athör yic ëlä, “Ku aabi daai raan yen cik gut.””

Jethu aci thiök

³⁸Nawën ë kënë cök ciëen, ke Jothep raan gen Arimatheo bö tënë Pilato ku thiëc bi guöp Jethu nyaai. (Jothep ë ye raan Jethu buɔɔth ci gam, ku aye moony rin riɔɔc yen bany Itharel.) Go Pilato lëk ye lɔn ci guöp pušl tënë ye. Go Jothep la ku le nyaai. ³⁹Go Nikodemo, raan wäär ci kaŋ la tënë Jethu wakšu, rot mät Jothep ku ë muk miök ɲir cɔl mira ci liäp wäl dët cɔl aloe.” ⁴⁰Go röör wën karou guöp Jethu lööm ku derkë kšu alath ke ci wäl ɲir tääu thɪn, rin kënë yen ë tɛ ye kɔc Itharel guiër guöp raan ci thou bi jäl thiök. ⁴¹Ku tɛwën ci Jethu nök thɪn gör ë tɔ thɪn, ku raŋ yam ë tɔ gör yic, ku ë cɪn raan ci kaŋ thiök thɪn. ⁴²Ku rin bi yen aköl yan kɔc Itharel nhiäk, ku rin thiök raŋ aya, gokë guöp Jethu tšɔu thɪn.

Raŋ aci yic lääu

20 ¹Riel yic aköl Nhialic ke piny ɲot la durdur, ke Maria Magdalena la raŋ nhom, go alɛl tɪŋ ke ci nyaai raŋ thok. ²Go riŋ tënë Thaimon Piter, ku tënë raan dët Jethu buɔɔth nhiëer Jethu, ku lëk ke, “Kɔc aaci Bëny nyaai raŋ yic ku akucku tɛ ci kek ye tääu thɪn.”

³Go Piter ku raan Jethu buɔɔth dët wën lööny dhöl, ku lekkë raŋ nhom. ⁴Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buɔɔth dët wën kat ape tënë Piter, ku ye yen kɔŋ yet raŋ nhom. ⁵Go guŋ ku tɪŋ alanh wäär ci Jethu der, ku akëc la alɔŋthɪn. ⁶Go Thaimon Piter guɔ bën ku ler raŋ yic. Go alëth tɪŋ ke rëer piiny, ⁷ku alanh ci Jethu kum nhom ëcɪi rëer kek alëth kɔk, ëcɪ mat yic tɛde rot. ⁸Go raan Jethu buɔɔth dët wën ci kaŋ yet raŋ nhom jäl la alɔŋthɪn, ku gem. ⁹(Ku keek aake ɲot ke këc wët athör theer wël Nhialic deet yic, athör ye lueel lɔn bi yen rot dhiel jɔt thou yic.) ¹⁰Go kɔc ye buɔɔth jal dhuk bei.

Jethu aci rot nyuŋth Maria Magdalena

¹¹Kaam wën Maria ë käac ayeer tɛthiäk kek raŋ ke dhiau. Ku tɛwën ɲot dhiëu yen ke guŋ ku luiit raŋ yic, ¹²Ku tɪŋ atuuc nhial ci ruk alëth yer karou, ke rëer tɛwäär ci guöp Jethu tšɔu thɪn, tök tɛ la yenhom ku dët tɛ la yecök. ¹³Gokë thiëc, “Tik, ye rin ɲö dhiëu yin?” Go lueel, “Keek aaci Banyiäi nyaai, ku akuɔc tɛ ci kek ye tääu thɪn.”

¹⁴Kaam wën lueel yen kënë, ku jol wel yenyin ke tiŋ Jethu ke kääc yelööm, ku akëc ɲic lɔn ë yen Jethu. ¹⁵Go Jethu thiëc, “Tik, ye rin ɲō dhiëu yin? Yeŋa wic?” Go tak lɔn ë yen raan lui dom yic, ku lëk ye, “Bëny, na ye yin ci ye nyaai, ke lëk ya tē ci yin ye tööu thün, ku yen abi la ba la lööm.”

¹⁶Go Jethu lëk ye, “Maria.” Go yenhom wël ye ku lueel thoŋ kɔc Itharel, “Rabuni,” ku wëtde yic, “Raan piöc.”

¹⁷Go Jethu lëk ye, “Duk ya gɔt rin yen ɲot ya këc yet nhial tënë Wä. Ku yün lɔr tënë wämäthkië ku lëk ke, ‘Yen adhuk ciën tënë ye, yen ë Wä, ku ye Wuurdun, Nhialicdië ku ye Nhialicdun.’”

¹⁸Go Maria Magdalena jäl ku le lëk kɔc ye bucoth lɔn ci yen Bëny tiŋ, ku lëk ke wël ci Jethu lëk ye.

Jethu aci rot nyuöth kɔcken ye bucoth

¹⁹Nayɔn thëi ya aköl Nhialic wën, ke kɔc ye bucoth aake ci röt mat yon ci riit thok, rin riöc kek bany Itharel. Go Jethu bën ku këc kamken ku lueel, “Bi döör rëer kek we.” ²⁰Wën ci yen jam kälä, ke nyuth ke yecin ku yelöm. Go kɔc ye bucoth puöth miet apei wën tiŋ kek Bëny. ²¹Ku ben Jethu lëk ke, “Bi döör rëer kek we, cimen ci Wä ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.” ²²Wën ci yen jam kälä, ke jol wëi kenhim ku lueel, “Lömkë Wëi Nhialic. ²³Na pälkë adumuööm kɔc piny, ka pël piny, na cäk ke pël piny, ka cii pël piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴Ku Thomath, cɔl Acueek, raan tök kam kɔc kathiäär ku rou ye bucoth, ee liu thün wën bi Jethu. ²⁵Go abiöth kök lëk ye, “Banyda acuk tiŋ.”

Go Thomath lëk ke, “Na cie tëtöök wäär ci ye piät kek tiŋ yecin, ku täau yacin ë tëtöökkä yiic, ku täau yacin yeyou aya, ka cä kɔŋ gam.”

²⁶Nawën nin kabët cök, ka abiöth aake ci röt ben mat yöt ku Thomath ë rëer thün ke ke, ku yöt ëci riit thok. Go Jethu bën köc kamken ku lueel, “Bi döör rëer kek we.” ²⁷Ku jol lëk Thomath, “Täau yicin tën, ku tiŋ cienkië ku jɔt yikök ba yicin täau yayou. Päl kënë yin käng dhöl yiic, ku gam!” ²⁸Go Thomath bëer, “Banydië ku Nhialicdië.”

²⁹Go Jethu lëk ye, “Ca gam rin ci yin ya tiŋ? Ye këpuoth bi yiëndë tënë kɔc bi gam ke këc ya tiŋ!”

Wët wic athör kënë bi nyuöth kɔc

³⁰Jethu aci kädit jäng göi looi kɔcken ye bucoth nhim, ku keek aa këc gɔt athör kënë yic.

³¹Ku kakkä aaci gɔt rin bäk gam lɔn ye Jethu Wën Nhialic ci lɔc, ku bäk pör yök ë rienke tē ci wek gam.

Jethu aci rot nyuöth kɔc ye bucoth kadhorou

21 ¹Nawën ë kakkä cök ciën ke Jethu ben rot nyuöth kɔcken ye bucoth wär Tiberia you. Ku tē ci luŋi ye akün. ²Thaimon Piter kek Thomath (cɔl Acueek), ku Nathaniel (raan Kana pan Galilia), ku wët Dhubedi, ku kɔc kök karou Jethu bucoth, aake rëer tëtök ëbën. ³Go Thaimon Piter lëk kɔc wën, “Yen ala mei.”

Gokë lëk ye, “Yok aabi cath kek yi.” Gokë la ku lek riäi yic, ku acin kē cık dom ē wëër kënë yic ëbën.”

⁴Tëwën bii aköl nyin, ke Jethu ë kääc wär ycu, ku akëc kacken ye buoöth njic lon ë yen Jethu. ⁵Go lëk ke, “Riënythii, cın kē cäk dom?” Goke bëër, “Acin kädän.”

⁶Go lëk ke, “Cuatkë buci lon cuëny riäi, ku kän aa bäk dom thın.” Gokë buci cuat ku göök ke bik miit rin juëc rec apeı.”

⁷Go raan Jethu buoöth nhieer Jethu lëk Piter, “Kën ë Bëny.” Nawën piñ Thaimon Piter lon ye yen Bëny, ke ruk alanhde yeköu (rin ci yen aläthke däk bei ëbën) ku thuëet wiir. ⁸Go abiöth kök lök bën ke cath riäi, ke thel buci ke ci thiän rec. Ku keek aake ciı mec apeı kek agör, aake ciı akääth bian tök. ⁹Nawën keeckë piny ke tiñ many ë miim ke dëp ku rec ke ci tääu meec kek ayup. ¹⁰Go Jethu lëk ke, “Bëëikë rec abëc rec awën cäk dom.”

¹¹Go Thaimon Piter la riäi yic ku miit buci wär thok ke ci thiän rec dıt, ku rec ëbën aa buoöc ku thiärdhiëc ku diäk. Tëwën cök rec juëc kälä, buci akëc yic reet. ¹²Go Jethu lëk ke, “Bäk, miëthkë.” Ku acin raan tök kam koc ye buoöth ci ye cak thiëc, “Ye yin ıa?” Rin njic kek ye lon ye yen Bëny. ¹³Go Jethu rot cuot ku lööm ayup ku yik ke ku ben looi këya kek rec.

¹⁴Kälä, Jethu aci rot nyuöth koc ye buoöth kën yen yic diäk, tëwën ci yen rot jot kam koc ci thou.

Jethu ku Piter

¹⁵Wën ci kek mıth ke lëk Jethu Piter, “Thaimon wën Joon, nhiaı ya apeı tën tē nhieer köckä ya?”

Go bëër, “Ee këya Bëny, anjic lon nhieer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amäikië apath.” ¹⁶Ku ben Jethu lëk ye, “Thaimon, wën Joon nhiaı ya apeı?”

Go bëër, “Ee këya Bëny anjic lon nhieer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amäikië apath.” ¹⁷Ku ben Jethu thiëc arak dët ye kek diäk, “Thaimon, wën Joon nhiaı ya?”

Go Piter puöu dak rin ci Jethu ye thiëc arak dët ye kek diäk, “Nhiaı ya?” Ku lëk ye, “Bëny, yin anjic këriëc ëbën, ku yin anjic lon nhieer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amäikië apath, ¹⁸Wët yic alëk yi, wäär ıot ye yin riënythii ke yin ye rot guiir ku löc tē wic piändu, ku tē bi yin dhiap ke yin abi yicin yaak tueñ, ku raan dët abi der ku thel yi tē ciı wic ba la thın.”

¹⁹Käkkä aaci Jethu lueel bi nyuöth Piter tē bi yen thou thın, ku bi koc cöl aaye Nhialic leec thın. Ku jol Jethu lëk ye, “Buoöth ya.”

Jethu ku raan dët ye buoöth

²⁰Go Piter yenhom wel ku tiñ raan dët ye buoöth nhieer Jethu ke buoöth ke, raan wäär thiäak kek Jethu wäär mıth kek, ci Jethu bën thiëc ëlä, “Bëny, yeıa bi yi la gaany?” ²¹Wën tiñ Piter ye, ke lëk Jethu, “Bëny, na raan dëtē, bi yiëndē?”

²²Go Jethu bëër, tënë ye, “Na wiëc bi pır yet aköl bi yen bën, ke yeıö tënë yi? Yiin ëmën buoöth ya.”

²³Go wët thiëi piny kam kɔc buɔth Jethu lɔn raan Jethu buɔɔth kënë acii bĩ thou. Ku akɛc Jethu lueel lɔn cii yen bĩ thou. Acĩ lueel, “Na wiɛc bĩ pĩr yet akɔl bĩ yen bɛn ke yerö tɛnɛ yi?”

²⁴Raan kënë yen ɛ raan Jethu buɔɔth jam kāk cĩ tĩŋ, ku yen ɛ gɛt ke aya, ku aŋic lɔn wët cĩ lueel ɛ wët yic.

²⁵Ɛmɛn kajuɛc kɔk aatɔ thĩn, kāk cĩ Jethu looi. Na ke cĩ gāt piny ɛbɛn, tɔk ku tɔk, ke yen aya thɔɔŋ lɔn piny ɛbɛn acii lɛu bĩ athör gāt jɔt.

Luoi Atuuuc Jethu

Wët nhom

Luoi Atuuuc Jethu, athör buoth athör Wël Jethu cî Luka gôt. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bî nyuwoth tē cî Wëi Nhialic kōc ke kōŋ Jethu buwoth kuony thîn, ku bîk Wët Puoth Yam rienke thiäi piny Jeruthalem ku Judia yic ebën, ku Thamaria ku jöl a pinyinhom ebën aya. (1-8) Yeen, anyiköl ë cäth kōc cî gam, cîmën wäär jōk yen rot kam kōc Itharel agut tē bî yen jäl a gam tēnē kōc pinyinhom ebën. Ee wïc raan gät athör bî kōc ye kueen ŋic ku detkē yic aya, lön kōc cî gam aacie kōc ke man kōc Roma mac baai, ku lön nadē, gam kōc cî gam ë tē ye kōc Itharel yanhden theek thîn yen ë jöl thääp.

Alëu bî luoi Atuuuc Jethu tek yic ë diäk, ku bî nyooth tē cî Wët Puoth Yam ye lueel rin Jethu thiëi piny thîn, ku jōk akuut kōc cî gam kecök. Luoi Atuuuc acî tek yic kälä, (1) Cäth kōc cî gam, jōk Jeruthalem la nhial Jethu cök ciëen, (2) Wët Puoth Yam acî yet wuot kōk yiic pan Palethtinia, (3) Ku ler tueŋ aya lōŋ wärdit Adëkdizet agut bî yet Roma.

Këdiit cî tic Luoi Atuuuc Jethu yic, ee luoi Wëi Nhialic cî bën kek riel kōc cî gam gup Jeruthalem aköl Yan Ayum cîn yic luoi, ku ler tueŋ ke tiit ke. Ku yik akut kōc cî gam kek kōcken diit riel, käjuëc cî röt looi yiic cî lueel athör yic. Wët kōc cî gam tueŋ acî gôt kāk cî lëk kōc yiic, ku kāk cî röt looi cî gôt athör Luoi Atuuuc Jethu yic, aa riel ë wët kënë nyuwoth pîr kōc cî gam yic, ku jöl amët ë rot akut kōc cî gam yic aya.

Kāk tš thîn

Guiër kōc ŋic kāk cî röt looi 1:1-26

Lōŋ cî Jethu lueel ciëen ku athōnde 1:1-14

Raan cî kuany nyin Judath 1:15-26

Kë cî nyooth Jeruthalem 2:1-8:3

Kë cî nyooth Judia ku Thamaria 8:4-12:25

Luoi Paulo 13:1-28:31

Atuc tueŋ 13:1-14:28

Amat nhom gen Jeruthalem 15:1-35

Atuc ë rou 15:36-18:22

Atuc ë diäk 18:23-21:16

Paulo acî mac Jeruthalem ku Cetharia ku Roma 21:17-28:31

1 ¹⁻²Tënë Thiöpiluth athördien tueŋ yic, yen acî gët kāk cî Jethu looi, ku kāk cî piöcc tēwäär jōk yen luide cök, agut aköl jōt ye nhial. Tēwën kēc Jethu guo yāth nhial, ëcî wët than piny ë riel cî Wëi Nhialic yiëk ye, tēnē kōc cî lōc bîk atuöccke.* ³Nîn thiärŋuan thuonde cök ciëen, Jethu ëcî rot nyuwoth arak juëc tēnē atuöccke, ku bîk ŋic, ke cîn diu, lön nadē ke yeen aŋot pîr.

* 1:1Lk 1:1-4

Yeen ëci atuöccke tñj ku jicem ke ke kāk bääny Nhialic. ⁴Ku nawën cā atuöccke kenhñim mat tētök, ke thon ëlä, “Duökkë jiël Jeruthalem. Tietkë Wëi Nhialic ci Wä thon bi tuöc we, wäär ca lëk we.” ⁵Joon aci kōc muöc nhñim ë piu, ku nñn lik, Wëi Nhialic bi we muöc nhñim abi tuöc we.”*

Jethu aci yäth nhial

⁶Nawën ci Jethu rōm kek atuöccke, ke thiëckë, “Bëny, ba kōc Itharel cōl aa ben mac ëmën?”

⁷Go Jethu bëer ëlä, “Aköl le yen kē bi looi, ku kāk bi looi, aaye Wä guuir rielde, ku acin kēdun thñn bāk ñic ye nēn bi kek röt looi. ⁸Ku na la Wëi Nhialic bēn, ka bi we yiēk riel, ku wek aabi jam rienkiē Jeruthalem ku Judia, ku Thamaría, ku jōl a pinyinhom ëbēn.”* ⁹Wën ci yen jam këya, ke jōt nhial, ku ë deei kek, ku kum luät bik cñ ben tñj.*

¹⁰Ku jōlkë lñth ke dōt nhial, ku Jethu ke jiël. Tēēn nyin yic ke rōör karou ci ruk alēth yer bō, ku këeckë atuuc lōm, ¹¹ku luelkë, “Kōc Galilia, yerō ye wek kōc ke we dōt nhial? Yen Jethu, ci nyaai tēnē we ku yēth nhial, abi la dhuk tēcit tē ci wek ye tiēj thñn ke la nhial.”

Mathayo aci kuany nyin Judath

¹²Kaam wën, ka atuuc Jethu jiël gōn Olip nhom thiäak kek geu ke cñt kilomiter tōk, ku dhukkë geeu Jeruthalem. ¹³Keek aaci jāl yet geeu ku lek yōn yen ciēj kek thñn. Atuuc Jethu, aake yi Piter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith wën Alpa-wuth, ku Thaimon, raan man kōc thāi bik panden mac, ku jōl a Judath wën Jemith.* ¹⁴Keek aake ye lac rōm ku rōökkë ke ya akut, kek diäär kōk ku Maria man Jethu ku wämāthakēn.

¹⁵Nñn lik cōk, ke kōc ci gam cñt raan buöc ku thiär-rou ëbēn, aake ci kenhñim mat. Go Piter rot jōt ku jicem, ¹⁶“Wämāthkiē, wēt ci gōt athör Wël Nhialic yic abi rot dhiel tiēj. Wëi Nhialic ëci wēt lëk Debit kē bi rot looi aköldä tēnē Judath, raan bi Jethu nyuōth kōc dōm ye. ¹⁷Judath ë ye raan akuōtda, ku yeen ëci Jethu kuany bi la abanj luzi bi looi luzide yic.”

¹⁸⁻¹⁹(Wëu ci Judath riop luzi rēc ci looi, aaci yen ke dōm yōc, dōm yen reet yen yeyic thñn ku thou. Kēnē, aaci kōc ke ciēj Jeruthalem piñ ëbēn, ku jōlkë dōm kēnē aa cōl thuōnden, rin cōl Akeldama, ku wētde yic “Ee Dom Riem.”)

²⁰“Ku aci gōt athör Waak Nhialic yic ëlä,

“Bñ yōnde yic ciēn kē tō thñn, ku cñn raan ciēj thñn.”

“Ku ëci gōt aya kēlä,

“Bñ raan dēt nyiende löök yic luzi yic.”

²¹⁻²²“Këya, raan adhil rot māt yō, ku bi ñic cñmēnda lōn ci Jethu Bānyda rot jōt ran yic. Raan buk māt yoyiic adhil a raan tōj akuōtda. Ku ë raan ñic kñj tēyon jōk Joon luziden miōc nhom cōk, ku jōl a tēwäär ye yōk cath kek Jethu agut aköl jiël yen tēnē yō bi yäth nhial.”*

* 1:4Lk 24:49 * 1:5Mt 3:11; Mk 1:8; Lk 3:16; Jn 1:33 * 1:8Mt 28:19; Mk 16:15; Lk 24:47-48

* 1:9Mk 16:19; Lk 24:50-51 * 1:13Mt 10:2-4; Mk 3:16-19; Lk 6:14-16 * 1:18-19Mt 27:3-8

* 1:20Wk 69:25; 109:8 * 1:22Mt 3:16; Mk 1:9; 16:19; Lk 3:21; 24:51

²³Ku jolkë kəc karou gut rin, Jothep ku ẽ ɲic aya ke cɔl Barthabath (ẽ cɔl Juthuth aya), ku Mathayo. ²⁴Ku röökkë ẽlä, “Bẽny, yĩn aɲic kẽ t̃s raan ẽbẽn puũ, kẽya, nyuõth ɔo raan tõj nhia kamken karou, ²⁵ku bĩ luui ke ya atuu nyin Judath wäär cĩ nyääj piny, ku ler tẽnẽ yen ye tẽde.” ²⁶Ku jolkë cuet gek, ku bĩk raan tøk kuany kam ẽ kockä karou. Ku raan yen cĩk bẽn lɔc ẽ ye Mathayo, ku jɔl met akut atuu kathiäär ku tøk yic.

Bẽn Wõi Nhialic

2 ¹Na la aköl Yan Ayum cĩn yic luu bẽn, ka atuu Jethu kuut kenhiim yõn tøk. ²Kam wẽn ke pěk wei arõl dët piŋkë nhial, ku yen arõl kẽnẽ ẽ cĩt arõl yomdĩt ril. Ku jɔl arõl yõn awẽn rëer kek thĩn thiõj yic. ³Ku tiŋkë lõk mac cĩt liep ke tek rot piny, ku raan tøk kamken ẽ ye kẽ cĩt liem mac nyuc yenhom. ⁴Keek ẽbẽn, aake cĩ Wõi Nhialic lõõny kegup ku jĩemkë thok kők, rin cĩ Wõi Nhialic ke yiẽk riel ku bĩk jam thok kők cie thuokken.

⁵Kəc juẽc Itharel ke ciẽj wuõt kők yiic pinyhom, kəc ke ye Nhialic door aake rëer Jeruthalem ẽ nĩnkä. ⁶Wẽn cĩ kek arõl piŋ, go kəc juẽc rõt kuõõt. Kəc ke cĩ rõt kuõõt aake cĩ gäi, kẽ ye atuu Jethu jam thuokken. ⁷Wẽn cĩ kek gäi apidĩt gokë jam ke cĩ kerõt jɔt apei, “Keek kəc jam kělä aa kəc Galilia! ⁸Ye kẽdẽ, bĩk aa jam thuokkua? ⁹Yook ẽbẽn ɔok aa kəc wuõt kők cĩmẽn Parthia, Mede ku Elam, ku jɔl aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia. ¹⁰Ku jɔl aa Prigia ku Pampilia. Ku jɔl a lɔjip ku bẽi kők pan Libia thiääk kek Thirene. Ku kəc kők ɔoyiic aa kəc wun cɔl Roma. ¹¹Kəc kők aa kuat Itharel. Ku kəc cie kəc Itharel cĩ yäthken waar bĩk yanh Itharel gam. Ku kəc kők ɔoyiic aa kəc pan Kret ku pan Arab. Ku ẽ yen ɲot ye ɔok ke piŋ ke jam thuokkua, ke luel kädĩt cĩ Nhialic looi.” ¹²Aake cĩ gäi, ku muumkë nhĩim kẽ bĩk lueel, gokë rõt aa thiẽc kamken, “Yeɲõ ye nyuõth yen kẽnẽ?”

¹³Go kəc kők atuu Jethu bui, ku luelkë ẽlä, “Kockä aaci wiẽet mõu!”

Jam Pĩter tẽnẽ kəc Itharel

¹⁴Tẽnẽ, ke Pĩter kam atuu Jethu kathiäär ku tøk jɔt rot, ku kẽec ku jɔl jam ke cĩ yeröl jɔt tẽnẽ kəc Itharel awẽn cĩ rõt kuõõt, “Wek wärkiẽ, wämäthkiẽ Itharel, ku jɔl aa wek kəc ciẽj gen Jeruthalem, piẽkẽ wẽtdiẽ apath, ku ba we læk kẽ cĩ rot looi. ¹⁵Kəc yakë lueel ka cĩ muõl mõu, aa kęc wiẽet, tẽcĩt tẽ ye wek ye tak thĩn, aköl akęc tõj, aɲot ye riel. ¹⁶Ku wẽt cĩ Juel raan käk Nhialic tiŋ lueel wäär akĩn,

¹⁷‘Acĩ Nhialic lueel, lɔn kẽ bĩ looi aköl le nĩn thøk akĩn,

Yen abi Wëikiẽ tuõc kəc ẽbẽn.

Wätkun ku nyiẽrkun aabi kẽ bĩ rot looi aköldä læk kəc.

Riẽnythii kun aabi nyuõõth, ku röörkun dīt aabi nyuääth arak juẽc aya.

¹⁸Ee yeen, agut aluakkiẽ röörkun ku diäär, nĩnkui bĩ bẽn.

Yen abi wëikiẽ tuõc kəc ẽ nĩnkä, ku keek aabi käk bĩ rõt looi aa læk kəc.

¹⁹Yen abi kädĩt jãj gõĩ looi nhial, ku kãjuẽc jãj gõĩ aaba looi pinyhom.

Pinyhom abi thiãj riẽm, ku mac, ku jɔl a tol dītett.

²⁰Aköl abi nĩp nyin, ku pẽi abi thieth cĩmẽn riẽm

ee kaam kęc aköldĩt puõth bẽn Bãnyda guo yẽet.

²¹ Ku raan bi Nhialic rōök ku bi ye kony abi poth bi ciī la pan mac.*

²² “Pieŋkē wēlkā, wek wāmāthkiēn cōl Itharel! Jethu raan pan Nadharet ē ye raan ci riel Bānyda nyuōth ke cīn diu kākken dīt jāŋ gōi ci Nhialic looi rienke. Ee kē ŋieckē kek we, rin aaci rōt looi kamkun. ²³ Cīt tē ci Nhialic ye guieer thīn, Jethu ē bi thōn we, ku bāk nōk cīmēn ci wek ye puōl ku bi kōc rec la gup adumuōōm nōk, ku piēētkē tim ci rīiū kōu.” ²⁴ Ku yeen aci Nhialic cōl aben pīr thou yic, wēn ci yen Jethu nyaai rielde thou yic, rin ēciī rot kōŋ lēu yen lōn bi Jethu teem thou yic.*

²⁵ “Aŋicku lōn ēciī rot bi lēu rin ēci Debit lueel ēlā,

‘Yen ee Nhialic tiŋ ŋanhom akōlriēc ēbēn,
ku yen athiōk kek ŋen, ku ŋen acīn kē bā diir.

²⁶ Rin ee wēt kēnē, ŋen amit puōu.

Ku wēl ya lueel aa wēl raan mit puōu.

Ku cōk amēn bi ŋen thou, ke ŋen abi thiōk ke ŋa ŋōth kē bi Nhialic luōi ŋen,

²⁷ rin Nhialic aciī guāpdīē bi puōl bi rēer kam kōc ci thou,

ku Nhialic aciī ŋa bi puōl ba dhiāth raŋ yic ŋen raande.

²⁸ Yīn Nhialic, yīn acā nyuōth dhēl pīr akōlriēc ēbēn,

ku jōl aa rēerdu kek ŋen, abā cōl amit puōu.”*

²⁹ “Wāmāthkiē, wek aaba dhiel lēk kē ŋiee rin wādan dīt ci wēlkā lueel.

Yen Debit aci thou ku thiāk, ku raŋde kīn aa deēi ŋok, agut ci ya akōl. ³⁰ Yen Bēnyaknhom wāar pīr yen ē ye raan kāŋ tiŋ, kāk bi rōt looi akōldā, ku lēk ke kōc, ku ē ŋiee kē ci Nhialic lueel ke bi luōi ye. Nhialic ēci yepuōu tōŋŋ lōn nadē ke bi raan tōk kuatde yic, looi keye bēny cīmēnde.” ³¹ Debit ēci kē bi Nhialic looi tiŋ, go jāl jam lōn bi Raan ci lōc ku dōc rot jōt raŋ yic wēn ci yen ye lueel ēlā, ‘Yen ē kēc nyāāŋ kam kōc ci thou, guāpde ē kēc dhiāth raŋ yic.’

³² “Nhialic ēci Jethu jōt bei raŋ yic bi ben pīr, ku ŋen ku atuuc kōk Jethu acuk tiŋ yen yiny ci rot looi. ³³ Jethu aci jat nhial ku nyuuc kōŋ cuēc Wun, ku ē yen aci ŋok tuōc Wēi Nhialic, cīt tēwāār ci Nhialic ye luēel thīn. Ku kē cāk tiŋ ku pieŋkē ēmēn ē ye kēn ci Nhialic lueel ka bi tuōōc yen aci lōōny ŋogup.

³⁴ Acie Debit yen ci la nhial, ee ci lueel,

‘Ee ci Nhialic lēk Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōŋdiēn cuēc,

³⁵ agut akōl bi ŋen kōc man yīīn cōl aloi nhīīm, ku bīk yīcōk.” ’*

³⁶ “Wek kōc pan Itharel ēbēn, dhielkē ŋiee alanden lōn nadē ke Jethu yen cāk piāāt tim ci rīiū kōu, yen aci Nhialic looi bi ya yen Bēny, ku ye Raan ci lōc ku dōc.”

³⁷ Wēn ci kōc ci rōt kuōōt wēt Pīter piŋ, gokē ya tak yic ke dieer kē bīk looi, ku thiēckē Pīter ku atuuc kōk Jethu, “Buk ŋō looi wāmāthakua?”

³⁸ Go Pīter bēer, “Dhuōkkē wepuōth ciēēn adumuōōmkun yiic, ku calkē rōt aa muōc nhīīm bāk aa kōc Jethu Krītho, ku bi Nhialic adumuōōmkun pāl piny, ku wek aabi Nhialic muōc wēike, ku bi lōōny wegup. ³⁹ Kēnē yen ci Nhialic yepuōu tōŋŋ, ka bi yiēk we ku miēthkun, ku kōc bēēi kōk mec, ku kōc ēbēn ye Bānyda Nhialic cōl bīk aa kacke.”

⁴⁰ Pīter aci kōc lēk ku jiēem kēnhīīm ēlā, “Kuōnykē rōt ku bāk liu awuōc yic, awuōc yen bi tēm kōc rec akōlē!” ⁴¹ Kōc juēc ē kōc awēn yiic aaci kē ci Pīter

* 2:17-21Juel 2:28-32 * 2:23Mt 27:35; Mk 15:24; Lk 23:33; Jn 19:18 * 2:24Mt 28:5-6;
Mk 16:6; Lk 24:5 * 2:25-28Wk 16:8-11 * 2:30Wk 132:11; 2Tha 7:12-13 * 2:34-35Wk 110:1

lëk ke gam, ku colkë röt amuoc nhïim, ku ë cit tënë raan tiim kadiäk kek aaci bën muoc nhïim aköl kënë, ku metkë akuöt den yic.

⁴²Keek aaci rëer bi atuuc Jethu ke piöc, ku yekë atuuc Jethu kony käk yekë looi yiic ku mïthkë tëtök, ku yekë röm ku röökkë tëtök.

Të cï kəc cï wët Jethu gam pïir thïn kamken

⁴³Käjuëc jän göi aaci Nhialic col aa looi atuuc Jethu, ku yen aci kəc juëc col ariöc. ⁴⁴Kəc cï gam ëbën aaci rëer bik cen tëtök, ku yekë röt kony kedhie bik käj aa wëer kamken. * ⁴⁵Aaci käk tō ke ke bëi yiic aa yaac wei, ku yekë wëu tək röt, ku raan tək ë ye yiëk wëu bi kākken wic lëu. ⁴⁶Kek kəc cï wët Jethu gam aake ye röm akölaköl luëk Nhialic kəc Itharel yic, ku yekë röm bääiken yiic ku mïthkë ke cï mïth bëth ku rëerkë ke mit puöth, ⁴⁷ku yekë Nhialic leec ku lec kəc kək ke aya. Ku ye Nhialic akuöt den juak yic akölaköl kəc kek cï Nhialic col aa poth kërac yic.

Raan aduany aci kony

3 ¹Yon akäl tők, tään aköl, tē ye kəc rööc, Pïter ku jol a Joon aake cï la kal luaj Nhialic ye kəc Itharel rööc thïn bik la rööc. ²Wën cï kek yet kal col Kal Dhën thok, ke yök mony cï dhiëth ke ye aduany. Yen mony kënë ë ye cool tē jot ye kal thok, ku bi kəc la kal luaj Nhialic ya lim wëu. ³Nawën tïj Pïter ku Joon ke la kal yic goke lim. ⁴Gokë döt nyin ku lëk Pïter ye, “Daai ë yook!” ⁵Goke döt, ku ye yök yepuö ciët la kē bi yök tënë ke.

⁶Go Pïter lëk ye, “Yen acin wëu ba yiëk yï, ku yin aba yiëk kē tō kek ya, ‘Yin aya yök, rin Jethu raan Nadharet, jot rot ku ba cath!’ ” ⁷Ku döm kön cuëc, ku kony bi rot jot. Kaam wën ke cök ku kuiëc monytui go guo riel, ⁸ku puur rot nhial ku këc cökke ku cieth. Ku ler kal luaj Nhialic ke keek ke cath ke thuet nhial, ke lec Nhialic. ⁹Ku kəc tō luaj Nhialic ëbën ë cïk tïj ke cath, ke lec Nhialic, ¹⁰ku wën cï kek ye njic ke mony dhie nyuc kal col Kal Dhën thok ku lim, gokë gäi apëidit ku nyamkë kethook, ku yekë röt thiëc kē cï rot looi tënë ye.

Jam Pïter luaj Nhialic

¹¹Wën cï mony aduany Pïter ku Joon kuak yiëth, go kəc ke tō kal luaj Nhialic yic gäi ëbën, ku riñkë tēwën rëer kek thïn kät cök, Kän Tholomon kal luaj Nhialic yic. ¹²Nawën tïj Pïter kəc, ke lueel, “Wek kəc Itharel, yenjö ye wek gäi kē cï rot looi, ku yakë lïith yō? Yakë tak lön nadë ke ye rielda ku piathda yopëc yen kony yok mony kënë bi cath? ¹³Nhialic wärkuan dît Abaram, ku Ithäk, ku Jakop yen aci riel yiëc aluonyde Jethu. Ku yen aa cäk gam tënë kəc kek ke mac baai, ku wek aaci jai bi Pilato cï lony cök alon wic yen ye bi lony. * ¹⁴Yen Jethu ë ye raan Nhialic ku ë ye raan path, ku wek aaci kuc ye, ku lëkkë Pilato bi wëtdun gam bi raan yen cï kəc nöc lony, ku ye Jethu yen nëc. * ¹⁵Ku ë këya, wek aaci raan nöc raan yen dhël pïr nyooth, ku yeen aci Nhialic jot ran yic bi pïr ku acuk tïj ke cï rot looi. ¹⁶Ee rielda yen Jethu, yen aci mony aduany col acath. Kë cäk tïj, ku njëckë ë loi ku wët cï yok Jethu gam, ee wët cï yok wët Jethu gam yen aci ye col apuol, agut tē cieth yen wenhiim cit ëmën.

* 2:44Luoi 4:32-35 * 3:13B.bei 3:15 * 3:14Mt 27:15-23; Mk 15:6-14; Lk 23:13-23; Jn 19:12-15

¹⁷“Ku ëmën wek wämäthkië, anjeckë yen kë cäk looi kek we ku banykun cï wek Jethu nõk, ee luwikë ke kuöckë. ¹⁸Ëcï Nhialic lëk kəc kæk Nhialic tñj theer lön bi raan luäk kəc gum, ku yen acï rot dhieel thñn ke ye yic këya. ¹⁹Ke yeen, pälkë luoi käreç, ku ye wët Nhialic yen gamkë, ku bi Nhialic adumuööm cäk looi päl piny, ²⁰ku na luwikë këya, ka aköldä ke Nhialic abï we yiëk riel Wëike, ku abï we tuöc Jethu yen cï ləc tënë we ku bi we kony. ²¹Jethu abï rëer pan Nhialic agut aköl bi käng ëbën ben waar piiny bik aa yam, cit tē cï Nhialic ye luëel thñn theer wäär tënë kacken kække tñj.

²²“Yeen ëcï Mothith lueel ëlä, ‘Nhialicdun abï we tuöc raan käng tñj, cümën cï yen ʔa tuöc we, ku yeen abï ya raan kuatdun.’ ²³Ku wek aadhil keriëëc ëbën bi lëk we gam. Ku raan cïi wël raan käng tñj bi gam, acïi bi mat kəc Nhialic yiic.” ²⁴Ku kəc käng tñj, la kë cik lueel agut cï Thamuel, ku kəc cï lők bën yecök aaci kë loi rot ë ninkä lueel. ²⁵Käk cï Nhialic lueel ka bi luöi we, kæk cï käng tñj lëk we aa kakkun. Ku week dhieelkë röt mat thñn, ku bæk kë cï Nhialic lëk wärkun düt ka bi yiëk ke tek wedhie. Cümën ʔon cï yen ye lëk Abaram ëlä, ‘Ku kuatdu yic yen abï ʔen kəc pinynhom döc.’” ²⁶Ke yen Nhialic acï raan bi këde bën looi ləc, cöl Jethu ku tuuc tueñ, ku bi we döc, ku bi we cöl awel wepuöth wei luoi käreç yiic.”

Pïter ku Joon aaci ʔäth luk yic

4 ¹Tëwën jieem Pïter tënë kəc ku Joon ke kääc yelööm, ke kəc kök kæk Nhialic, ku bëny apuruuk ʔön Nhialic tiit, ku ʔöl aa kəcüt kök, kəc akut Thaduthi bö. ²Keek aake cïi puöth mit wët ye Pïter ku Joon kəc piöc lön nadë ke Jethu acï rot ʔot kam kəc cï thou. Kënë aye nyuöth lön nadë raan cï thou alëu bi ben pïr. ³Gokë ke döm ku lek ke mac agut ʔon nhiäk, rin cï aköl cuöl. ⁴Ku kəc juëc cï wët Pïter piñ aaci gam, ku juakkë röt bik ciët tiim kadhiëc.

⁵Nawën aköl dëëtë ke bany Itharel ku kəcüt baai, ku ʔöl aa kəc piöc lööñ, kuut kenhiim Jeruthalem. ⁶Keek aacä amat ʔäl looi kek raandüt kæk Nhialic cöl Anath, ku ʔöl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhänder, ku kəc kök many Anath thok. ⁷Keek aaci Pïter ku Joon cöl aabi kenhiim, ku ʔolkë ke thiëc, “Ee luwikë këdë ku bi raan aduany cath? Ye riel nõ yen tō kek we ku ye rin ʔa yen looi wek ye?”

⁸Go Pïter ke cï guöþ thiäng riel Wëi Nhialic, dhuök ke, “Wek bany ku kəcüt baai. ⁹Na yakë ʔo thiëc yaköl këpuöth cï looi tënë raan aduany ku tē cï ye kuony thñn, ¹⁰ka dhieelkë ʔic, ku adhil kəc Itharel ʔic ëbën, lön raan kääc wenhiim ke cï pial, ee riel Jethu raan Nadharet wäär cäk piäät tim cï rïiu kōu, ku ʔot Nhialic rañ yic. ¹¹Jethu ë yen raan cï wëtde göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Mën yen cï wek kuc wek atëët loi ʔöt, yen acï bën yök ke ye mën ril apeidit.’”

¹²“Ee yen Jethu yen abï kəc cöl apoth la pan mac, ee yen raan tööñ yen cï Nhialic yiëk riel pinynhom ku bi ʔo kony.”

¹³Go bany luk ʔäl gäi wën cï kek Pïter ku Joon tñj tē cï kek puöth ril thñn, ku keek aake ye kəc ë path këc piöc. Yeen acik ʔic lön nadë ke keek aake ye cath kek Jethu. ¹⁴Ku acin kë cik lueel, rin cï kek raan aduany wën cï kony tñj ke kääc kek Pïter ku Joon. ¹⁵Go bany Pïter ku Joon yöök bik la ayeer yööt ku

lökkë jääm yic kepēc. ¹⁶ Ku jolkë röt jäl thiëc kamken, “Ye kën nõ buk luži è kockä? Raan ëbën Jeruthalem anic kē cī rot looi, kēdīt jān gōi cit è kën cik looi, ku aciī lëu buk jai. ¹⁷ Ku rin buk cīī pāl, bi kē cī rot looi thiēi baai yic, ke keek abuk yōök bik cīī ben jam tēnē raan dēt rin Jethu.”

¹⁸ Ku jolkë Pīter ku Joon caal yōt ku lëkkë ke, cōk alōn ben nõ yiëndē, ke duškkë ben jam, duškkë kōc ben pišōc rin Jethu. ¹⁹ Go Pīter ku Joon dhušk ke, “Week nhīim alëukë bāk guo luk tē ye Nhialic tiēn ye lōn bi ya wētdu n yen buk gam, ku lōn ye yen wēt Nhialic. ²⁰ Yook acuk lëu buk kōšc, buk cīī ben jam rin Jethu, rin cī yōk kākken cī looi tiņ, ku piņku wël cī lueel.” ²¹ Go bāny luk ke thōn apei bik cīī ben jam rin Jethu, ku lonykë ke bik jāl. Ee cī bāny luk tiņ lōn ril yen yic, bik ke tēm awuōc, rin kōc aake tō kelōm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wēt kēpuōth cī rot looi.

²² Mony aduany yen cik cōl apuōl è ye raandīt, ruōnke aake ye thiārņuan ku tē kac.

Kōc cī gam aaci rōök bik cīī rišc

²³ Nyin yic tēwēn cī ke lony, ke Pīter ku Joon dhuk tēnē kōc akuōtden, ku lëkkë ke kā cī kōcdīt kāk Nhialic ku kōcdīt baai lēk ke. ²⁴ Nawēn piņkë è wēlkā, ke rōök Nhialic puōu ëbën ëlā, “Bēny, yin Aciēn nhial ku piny ku wēr ku kāk pīr thīn ëbën!” ²⁵ Yin aci Wēiku tooc bi Wādan dīt theer Debit, raan ye aluōnydu wētdu lēk kōc, ku ëci lueel ëlā,

‘Yeņō cī kōc cie kōc Itharel puōth riāāk apei kēlā,
yeņō cī kōc kekōōth wel bik kārēc aa looi tēnē Nhialic’

²⁶ Bānydīt è pinynhom aake cī rōt guiir, ku mat kōc ke mec bëi kenhīim, bik kērac luži Nhialic ku jōl a Raan cī lōc ku dōc, raan bi Nhialic tušōc piny.”

²⁷ “Ku yeen è ye yic, Antipāth Yērot ku Pilato aake cī mat kedhie Jeruthalem è tēn kek kōc cie kōc Itharel, ku jōl aa kōc Itharel rin Jethu aluāņdun cīn guōp acuōl, ku yeen è yen ca looi ke ye Raan cī lōc ku dōc.” ²⁸ Keek aake cī kenhīim mat, ku bik kākkuon ke ca tak riēldu theer, ka bi rōt looi, bik ke looi. ²⁹ Ku yeen ëmēn bēny, tiņ ke aaci yōk cuēk thook, kony yōk, yōk aluakku, ku buk wētdu aa lēk kōc ke cīn rišōc. ³⁰ Kony yō, tar yīcin riel kōņdu, buk kōc aa kony ku yiēk yō riel buk kādīt kōc gōi aa looi rin aluāņdun cīn guōp acuōl Jethu.”

³¹ Wēn cī kek jāl thōk rōök, ke la kē yiēk tēn awēn mēt kek thīn. Keek aake cī Wēi Nhialic bēn kegup, ku jolkë guo jōk bik wēt Nhialic pišōc tēnē kōc ke cīn rišōc.

³² Akut kōc cī gam ëci mat è tōk. Ee cīn raan tōōņ ye luel kamken lōn nadē kāk tō kek ye aa kākke yetōk, ku aake kāk rēēr ke ke rōm.” ³³ Atuuc Jethu aake cī Nhialic yiēk riēldīt, ku bik aa lueel ke cīī rišc lōn cī Jethu Bānyda rot jōt raņ yic. Ku keek aya, aake cī Nhialic dōc apeidīt. ³⁴⁻³⁵ È cīn raan tōņ nõņ akuōtden yic. Kōc ke la dum kamken ku yōōt aake cik yaac, ku biikë wēū cik kek kāņ yaac, ku yekë ke gām atuuc Jethu. Ku wēū aake yekë tēk rōt cit kēwīc raan tōk kamken.

³⁶⁻³⁷Ku këya, Jothep raan dhiënh Lebī, dhiëth pan Thaipruth, ku yeen ë ye atuuc Jethu cɔɔl, ke cɔl Barnaba (ku wëtde yic “Ee raan kɔc riëel puõth”) ecī duɔmde yaac wei aya, ku biī wëu ebën ku gëm ke atuuc Jethu.

Anyiköl Ananiath kek Thapira

5 ¹Mony cɔl Ananiath ë tɔ thīn ku jɔl a tieŋde Thapira. Keek aake cī abëk kākken baai yaac wei. ²Ku yen Ananiath ëcī wët mat yic kek tieŋde ku bik wëu abëk thiaan, ku yikkë atuuc Jethu abëk. ³Go Pīter Ananiath jāl thiëc ëlä, “Yīn Ananiath, ë rin ŋö cɔl yīn rot alëu jɔŋrac, ku ba Wëi Nhialic bën lëk lueth, ku yīn amuk abëk wëu kek cī yīn ke kākku yaac wei? ⁴Tëwäär kēc yīn kāk paandu yaac, aake ye kākku, ku wëu cī yīn ke yaac aa kākku aya. Ye rin ŋö tek yīn kē cīt kënë ba looi? Yīin aacie yok ca wëŋ, ee Nhialic yen aca wëŋ!” ⁵Kaam wën piŋ Ananiath ye, ke wiëk piny ku thou. Ku kɔc ke cī ye piŋ aaci bën riöc. ⁶Go riënythii ke rëer yööt guäpde kuõth ku jɔtkë, ku lek thiök.

⁷Kaam wën looi kënë rot, ke tiŋ Ananiath bö yōn wën tɔ Pīter thīn, ku ë kuc kē cī rot looi. ⁸Go Pīter thiëc ëlä, “Lëk ya yic, ye kākka kek wëu ebën cī wek kãŋ yaac wek muɔnydu?” Go Thapira bëer, “Ee tēden, aa kek wëu ebën.”

⁹Go Pīter lëk Thapira ëlä, “Yeŋö tek wek ye wek muɔnydu bāk Wëi Nhialic them? Yeŋö looi wek kēcīt kënë, ca kɔc bö kã piŋ cök? Aa kɔc ke cī muɔnydu la thiök, ku ëmën aya aabi jɔt bik yī la thiök.” ¹⁰Kaam wën, ke Thapira wiëk piny ku thou nyin yic. Go riënythii bën yöt, ku tiŋkë ke cī thou, gokë jɔt ku lek thiök muɔnyde löm. ¹¹Kɔc ke tɔ yōn Nhialic ku kɔc kōk cī kē cī rot looi piŋ, aaci bën riöc apeidit.

Käkdüt jãŋ göi cī röt looi

¹²Käkdüt jãŋ göi apei aake cī atuuc Jethu aa looi kam kɔc. Kɔc ke cī wët Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kã Tholomon cök. ¹³Ee cīn raan tōk kam kɔc cie kɔc akuõtden cī ye tak bi met keyiic, cök aa lɔn ye kɔc juëc ke leec. ¹⁴Ku kɔc juëc apeidit, yööm röör ku diäär ke cī wët Jethu gam, aake ye röt mat akuõtden yic. ¹⁵Wët kãpuoth ye kɔc Jethu looi, aake cī kɔc tuany cɔl aaye kɔc ruäi ke ke jat dhöl yiic, ke cī täac biök yiic, ku bi Pīter ke dɔc tē cieth yen. Na cie këya, ku cök a atiëmde ke kum ke piny ku bik pial. ¹⁶Ku kɔc juëc bëi thiääk kek Jeruthalem yiic, aaci kocken tuany ku kocken kōk la gup jakrec bën aa bëi, ku aaci ke bën aa kony.

Atuuc Jethu aaci gum

¹⁷Tëwën, ke raandit kāk Nhialic, ku kocken rëer ke ye, ku jɔl aa kɔc ye buõth tɔ akut Thaduthi yic, aake cī puõth mit tēnë atuuc Jethu. Gokë tak ku bik kërac looi tēnë ke. ¹⁸Ku dɔmkë atuuc Jethu ku riitkë ke yōn ye kɔc mac thīn. ¹⁹Ku ë wëer kënë, ka atuny Nhialic bö ku tuërkë ke bei yööt, ku wet kenhiim ayeer, ku lëk ke ëlä, ²⁰“Lakkë luaŋ Nhialic, ku bāk kɔc la piöc wët pīr yam cī Jethu lëk we.” ²¹Go atuuc Jethu wët cī lëk ke piŋ, ku lek luaŋ Nhialic durdur yic, ku jōkkë piöc wët Nhialic. Go raandit kāk Nhialic kek kacke, kɔcđit baai Itharel cɔl ku bik bën luk yic, ku bik mat. Ku jōlkë thok tuöc tēnë apuruuk tit yōn mēc, ku bik atuuc Jethu kuëth luk yic. ²²Tëwën

yeet kɔc wɛn cɪ tooc, ke keek akɛc atuuc Jethu la yɔk yɔt, gokɛ dhuk ku lek thok lɛk bɔny luk ɛlɛ, ²³“Wɛn yeet yok, yok aacɪ yɔt yɔk ke riɛet thook ku kɔc tɪt ke kɛɛc yethok. Nawɛn ɲanyku thok ka cɪn raan tɔɔŋ cuk yɔk alɔŋthɪn.” ²⁴Nawɛn piŋ bɛny apuruuk luɔŋ Nhialic tiit ku jɔl aa kɔcɔdɪt kɛk Nhialic, gokɛ gɛi kɛ cɪ rot luɔi atuuc Jethu. ²⁵Kaam wɛn, ke raan bɔ yɔt ku lɛk ke ɛlɛ, “Piɛŋkɛ kɛdiɛɛn, kɔc kek ke cɛk riɛet yɔt, aa rɛɛr luɔŋ Nhialic ɛmɛn, ku aa piɔɔc kɔc wɛt Jethu!” ²⁶Tɛɛn, go bɛny apuruuk la kek apuruuk bɪk ke diɛc, ku bɪrkɛ ke luk yic. Keek akɛc atuuc Jethu kuaath, wɛt riɔɔc kek ciɛt ke bɪ kɔc ke nhɪar atuuc Jethu biɔɔk aleel.

²⁷Tɛwɛn cɪ apuruuk atuuc Jethu jɛl bɛɛi luk yic, go raandɪt kɛk Nhialic ke thiɛɛc ɛlɛ, ²⁸“Wek aa we cɪ thɔn apeidɪt ku bɛk kɔc cɪi ben piɔɔc wɛt Jethu. Tiɛŋkɛ kɛ cɛk looi! Cɪ wek kɔc piɔɔc ɛbɛn Jeruthalem, ku week awiɛckɛ ku bɪ aa yok ye gɔk lɔn nadɛ ka yok aa cɔl Jethu anɛk.”

²⁹Go Pɪtɛr kek atuuc Jethu wɛt raandɪt kɛk Nhialic dhuk nhom ɛlɛ, “Yook, ee Nhialic yetɔk yen alɛuku buk theek, ku aacie kɔc ɛ path. ³⁰Wek aacɪ Jethu nɔk, ku piɛɛtkɛ tim cɪ riɪu kɔu, ku yeen acɪ Nhialic wɛrkuan dɪt jɔt thou yic. ³¹Jethu acɪ Nhialic jɔt bei raŋ yic, ku le nyuɔɔc kɔŋden cuɛc ku looi ye bɛny, ku ɛ raan bɪ kɔc kuɔny bei kɛrec yiic. Ku yeen abɪ kɔc Itharel pɛl kaam, ku bɪk kenhɪim waar bɪk cɪi ben luui kɛrec, ku bɪ Nhialic adumuɔɔmken pɛl piny. ³²Yok aacɪ kɛk cɪ Nhialic looi tiŋ, ku Wɛi Nhialic aya, yen cɪ Nhialic tuɔc kɔcken wɛtde gam, ee kɛk cɪ Nhialic looi nyuɔth kɔc.”

³³Tɛwɛn piŋ bɔny luk wɛt cɪ atuuc Jethu lɛk ke, gokɛ puɔth riɛɛk apeidɪt, ku wickɛ bɪk ke nɔk. ³⁴Go raan tɔk kam bɔny, Gamaliel, raan akut Parathɪ. Ku yeen ɛ ye raan piɔɔc lɔɔŋ. Ku ɛ ye raan theek kɔc Itharel apeidɪt, rot jɔt luk yic ku lɛk apuruuk ku bɪk atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic. ³⁵Ku jɔl bɔny luk lɔk jɛɛm nhɪim ɛlɛ, “Wek kɔc wuɔnda Itharel, takkɛ wenhɪim apath kɛ wiɛckɛ bɛk luɔi ɛ kɔckɛ. ³⁶Wɛɛr ɛ run thiɔkkɛ yiic raan cɔl Theudath ɛci tuɔl, ku nyooth rot ke ya aciɛŋ dɪt ril tɔr, abɪ raan buɔt kaŋuan rɔt mɛt ye. Yen Theudath acɪ bɛn nɔk, ku kɔc ke cɪ wɛtde gam aacɪ bɛn thiɛi, ku ɛ yen thɔk wɛtde. ³⁷Raan cɔl Judath ku ɛ ye raan wun cɔl Galilia, ɛci ben tuɔl aya ruɔɔn yɔn kueen kɔc, ku yeen ɛci kɔc rac nhɪim agut bɪ raan tɛdɪt wɛtde gam, ku yekɛ buɔth cɔk. Yeen aya acɪ bɛn nɔk, ku wɛɛr kɔcken wɛɛr ye buɔth. ³⁸Ku ɛmɛn alɛk we, aŋuɛɛn bɪ ciɛn kɛrɛɛc luɔikɛ tɛnɛ ke. Aŋuɛɛn bɛk ke puɔl! Na yekɛ loikɛ, kɛ cɪ raan tak bɪ looi, ka ɲuɔt bɪ ɲuɔt yɛi. ³⁹Ku na ye Nhialic yen cɪ ke yiɛk riel, ka cɛk bɪ lɛu. Rin wek aabɪ rɔt yɔk ke ye Nhialic yen thɛr kek we. Go bɔny luk wɛt Gamaliel gam.”

⁴⁰Ku cɔɔlkɛ atuuc Jethu yɔt, ku tɛmkɛ ke awuɔc bɪ ke that, ku thɔnkɛ kenhɪim bɪk cɪi ben jam rin Jethu. Ku jɔlkɛ ke lony. ⁴¹Tɛɛn atuuc Jethu aacɪ jal jɛl luk yic ke cɪ puɔth la yum wɛt cɪ Nhialic ke cɔl agum, rin cɪ ke that wɛt Jethu. ⁴²Ku yekɛ kɔc piɔɔc wɛt Puɔth Yam Jethu Krɪtho akɔlakɔl luɔŋ Nhialic kɔc Itharel, ku bɛɛiken yiic aya.

Kɔc kadhrou ɛ kɔc kony luɔi aacɪ kuany

6 ¹Tɛwɛn cɪ akuɛn kɔc biɔth rot juak, akɛɛk ɛci rot looi kamken, kɔc Itharel kek ke ciɛŋ Jeruthalem, ku kɔc Itharel jam thon ɠirɪk. Kɔc

Itharel jam thoŋ Ġirík ë yekë lueel lön nadë ke lëerken aake cie kuëëc nhïim, rin cïi ke ye muɔɔc tē tek wëëu ye tēk lëer akölaköl. ²Go atuuc Jethu kathiaär ku rou kɔc cï gam ëbën cɔl ku lëkkë ke ëlä, “Yeen acie yic tēnë ʔo buk luci piöoc wēt Nhialic pułl ku ye wëëu kek yeku tek. ³Ke yen, wek wämäthkua, kuanykë kɔc kadhorou weyiic, kɔc path la gup riel Wëi Nhialic ɲic kəŋ. Ku keek abuk cɔl aaye wëëu muk, ku yekë ke tek. ⁴Ku ʔok aabi ʔonhïim yiëk rök ku jɔl a piöoc wēt Nhialic.”

⁵Kɔc ke cï gam aake cï puŋth miët wēt cï atuuc Jethu lëk ke, ku kuanykë kɔc. Kɔc ke cïk kuany aake yï Ithipin, raan la gam la guɔp Wëi Nhialic, ku jɔl aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen ëcie raan Itharel, ee ye raan pan cɔl Antiök cï yanhde pułl ku gem yanh kɔc Itharel. ⁶Ku jɔl kɔc cï kuany ʔäth tēnë atuuc Jethu, gökë rök rienken ku tēëukë kecin kenhïim bik ke ɔɔc.

⁷Ku piöoc wēt Nhialic ëci la tueŋ ke juak rot. Akuën kɔc biöth Jeruthalem ë yic juak akölaköl, ku akuëndit apeï kɔc kək Nhialic aci bën gam.

Bäny Itharel aaci Ithipin ɔm

⁸Ithipin ëci Nhialic ɔɔc bi cɔl aril apeï, go kəkɔt jän göi apeɔt looi kam kɔc. ⁹Ku kɔc abëk akut amat tēn kɔc Itharel aake cie wētde ye gam, ku keek aake ɲic lön ye ke cɔl kɔc lääu nhïim, wēt ye kek kɔc aa loony cï pułl. Ku yen akut kënë, ee la yic kɔc wun cɔl Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cïk ʔɔk bik aa teer kek Ithipin. ¹⁰Ku yen Ithipin ëci Wëi Nhialic yiëk riel ɲic yen ke wël apeï, na lueel wēt, ka cïn raan lëu ye bi wētde dhöl yic. ¹¹Gökë kɔc kək riɔp, ku bik aa lëk kɔc Itharel ëlä, “ʔok aaci Ithipin piŋ ke jiëëm Mothith ku Nhialic gup!” ¹²Tëwën cï kɔc cï riɔp aa jam këya, tēën ke keek aaci kɔc Itharel, ku kocken ɔt, ku jɔl aa kɔc piöoc lööŋ rac nhïim. Ku ɔm kɔc Itharel Ithipin ku ʔëthkë luk yic. ¹³Ku biikë kɔc kək bik Ithipin bën cək thok ku luekë ëlä, “Mony kënë, cɔl Ithipin ë luanɔan Itharel ku lööŋ-kuan Mothith dhöl yiic. ¹⁴Acuk piŋ ke ye lueel lön nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luanɔan Itharel thuör piny, ku weer ciëŋdan theer Mothith yic.” ¹⁵Go kɔc ke cï nyuc luk yic ëbën Ithipin jäl ɔt apeï, ku tiŋkë ke cit nyin atuny Nhialic.

Jam Ithipin

7 ¹Ku jɔl raandit kək Nhialic Ithipin thiëëc ëlä, “Yekë yith kek kək cï kockä yï gaany?” ²Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wärië ku wämäthkië, piëŋkë wëtɔi! Nhialic Madhol yen ye leec raan ëbën, ëci rot nyuöth wädan ɔt Abaram ʔon ɲot ciëŋ yen pan Methopotamia, wäär këc yen guo kək bi la ceŋ pan ʔaran.” ³Ku yen Abaram ëci Nhialic ʔöök ëlä, ‘Nyään paandu ku kacku piny ku lɔɔr piny ba nyooth tēnë yï.’ ⁴Go Abaram wuönden nyään piny ku ler bi la ceŋ gen ʔaran. Na wäär cï wun Abaram thou, go Nhialic Abaram ʔöök bi bën ceŋ ë wun yen ciëŋ wek thïn ëmën.” ⁵Acin aban piny cïi Nhialic yiëk Abaram, ku ëci thɔn lön bi yen Abaram gäm ë piny kënë bi ya piënyde kek mïthken bi lök dhiëëth aköldä. Tëwäär yen lëk Nhialic Abaram ë wēt kënë, ke Abaram ë cïn mïth cï dhiëëth.” ⁶Nhialic ë cä Abaram

yöök ëlä, ‘Miëthku aabi ceŋ wun thäi kök run buot kaŋuan. Ku keek aabi ya aloony köc ë wun bi kek ceŋ thîn, ku aabi ya jöör apeidit.’ ⁷Ku yen abi köc kek bik aa luöi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jäl ye wun këne. Ku aabi bën bik yen bën door ë tën.’ ⁸Ku ë tēēn aci Nhialic lëk Abaram bi miëthke aa ŋoot, ku yen ë kîn ye nyuwoth lön ci kek döör. Ku Abaram aci wänden Ithäk bën ŋoot nîn kadhorou cök ciēēn wäär dhiëeth ye. Ku ŋot Ithäk Jakop, ku ŋot Jakop wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken dît kuat Itharel ëmën.”

⁹“Wëēt Jakop aake man mēnhden cöl Jothep. Gokë yaac ku bi a lony pan Ijip. Ku Nhialic ë nhiaar Jothep.” ¹⁰Go Jothep kony bi puut bei käreec yiic. Na la Jothep yäth bënyŋaknhom Ijip nom, ke yik Nhialic riel bi käŋ ŋic ku ye raan path. Go bënyŋaknhom ruök bi ya yen bëny pan Ijip. Ku looi aya bi a yen tō tueŋ kāk paande yiic.” ¹¹Ku cök ëci tuöl pan Ijip ëbën ku jöl a Kanaan. Ku yen cōŋ këñ ëci köc baŋ apei. Ee ril yic ku bi wärkuan dît miëth yök.” ¹²Nawën le Jakop piŋ lön tō rap Ijip, go wätke kek wärkuan dît ëmën tooc ku bik la. ¹³Na ben wärkuan dît ben dhuk cäth yic rou, go Jothep rot tēt ke lön ë yen mēnhden ku jöl bënyŋaknhom Ijip manyde ŋic aya.” ¹⁴Ku tuc thok wun Jakop, ku bi lëk wun kek manyden ëbën kathiärdhorou ku dhiëc bik bën Ijip.” ¹⁵Go Jakop jäl la, ku ë yen tē ci Jakop ku wärkuan dît bën la thou thîn.” ¹⁶Gup wärkuan dît aake ci bën la thiök tē cöl Cikem, ku tē ci ke thiök thîn, ee ye piny yuoc Abaram wëēu tēñ thäi cöl Yāmor.”

¹⁷“Na la nîn thiök, nîn kek ke ci Nhialic ke Abaram yöök lön nadë ka la këpuwoth bi luöi ye, ke akuën köckuan ke tō Ijip ëci ye yic juak apei. ¹⁸Ku ëci rot looi bi bëny dēt kuc Jothep pan Ijip mac.” ¹⁹Ku yen bëny këñ ë ye wärkuan dît wēēŋ ku kuc ke ciēēŋ. Ku ye ke cöl acuet miëthken roor ku bi mīth thou.” ²⁰Ku tēēn ë yen ë dhiëēth Mothith, ku yen ë ye manh adhēŋ tēñ Nhialic, ku muk baai pēi kadiäk.” ²¹Ku nawën la cuat wīr, go nyen bënyŋaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde.” ²²Mothith aci piöcc tēcīt tē ŋic köc Ijip käŋ thîn, agut abi ya raandit tet ku ye raan ŋic käŋ apeidit jam yith, ku jöl a luci aya.

²³“Na la run Mothith yet thiärŋuan, go yenhom tak ku bi wämāthakēn Itharel la tiŋ tē ciēŋ kek thîn.” ²⁴Tēwēn ci yen wämāthakēn la tiŋ, go raan tök keyiic yök ke nēk raan Ijip, go mēnhden näk kony, ku guur raande agut tē nēk yen raan awēn thär kek raande. ²⁵(Ee ci Mothith tak lön nadë ka bi kacke deet yic, lön bi Nhialic ye looi bi ke wēēr bei loony yic. Ku akëckë deet.) ²⁶Nayon nhiaak ke yök köc Itharel karou ke thär, go la ku dok ke. Ku jöl ke yöök ëlä, ‘Pieŋkë këdië wek röörkä. Wek aa köc ruäai. Yeŋö kuc wek ceŋ kamkun?’

²⁷“Go raan töŋ wēn ci raan tiaam Mothith piëk wei, ku thiëc ëlä, ‘Yeŋa ci looi ba ya bānyda. Ku ye bëny dēt lēu ba luōŋda luk?’ ²⁸Wic ba ya nōk cimēn wäraköl nēk yin ke raan Ijip?’ ²⁹Tēwēn piŋ Mothith ë wēt këñ, go kat ku le ceŋ Midian. Ku aci bën la dhiëth dhäk karou ë tēēn.”

³⁰“Wēn ci Mothith ceŋ ruöön thiärŋuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuōth ye. Ku atuny nhial ëci Mothith tiŋ kecīt bun dēp roor liet tēthiäak

* 7:6-7Cäk 15:13-14 * 7:7B.bei 3:12 * 7:8Cäk 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18

* 7:9Cäk 37:11, 28; 39:2, 21 * 7:10Cäk 41:39-41 * 7:11Cäk 42:1-2 * 7:13Cäk 45:1, 16

* 7:14Cäk 45:9-10, 17-18; 46:27 * 7:15Cäk 46:1-7; 49:33 * 7:16Cäk 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Joc 24:32 * 7:17-18B.bei 1:7-8 * 7:19B.bei 1:10-11, 22 * 7:20B.bei 2:2 * 7:21B.bei 2:3-10

* 7:23-29B.bei 2:11-15 * 7:29B.bei 18:3-4

kek gɔn Thinaɪ. ³¹Go Mothith gäi kē cī tīŋ, ku cot rot but lōm ku bī tīŋ apath. Go röl Nhialic piŋ ke ye lueel, ³²‘Ee yən Nhialic ye wärkušn dīt door. Nhialic Abaram, ku Ithäk, ku Jakop.’ Go Mothith rišöc arək bī lath ku cīi kēwēn ben döt. ³³Go Nhialic Mothith yōšk, ‘Dēk war bei, rin tē kēēc yīn thīn, ee tē thek. ³⁴Yen aci tēreec guum kackiē thīn pan Ijip tīŋ. Yen aci dhiēnden piŋ. Ku yən aci bēn ku ba ke bēn kony. Bäär ēmēn, ba yī tuōc Ijip.’”

³⁵Ithipin aci la tueŋ ke jam luk yic ēlä, “Mothith ēcī kōc Itharel kuc bīk wētde cīi piŋ. Ee cīk thiēēc ēlä, ‘Yeŋa looi yī ba ya bānyda ku ye luškkua luk?’ Yen Mothith ē yen cī Nhialic tooc ku bī ya bēny, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abī atuny Nhialic cī rot nyuōth ye bun dēp yic, kony luōide yic.” ³⁶Yen Mothith aci kōc Itharel wēt nhīim bei Ijip ke loi kāk jāŋ gōi pan Ijip, ku wäär teem wär aruōör, ku jol a wäär rēer kek ror liēet run kathiärŋuan.” ³⁷Mothith ēcī kōc Itharel yōšk, ‘Nhialic abī we tuōc raan bī we bēn pišöc wētde, raan kāk Nhialic tīŋ cīmēn cī yen ya tuōc we. Ku yen raan bī tuōc we abī ya raan kuatdun.”’ ³⁸Mothith ē yen rēer kek kōc Itharel ke ciēŋ ror liēet. Ee rēer kek wärkuan dīt. Ku jol a atuny nhial yen cī jam tēnē ye gɔn Thinaɪ nhom. Ee yen ye Nhialic yōšk ku bī wētde pīr akölriēēc ēbēn bēn lēk kōc.”

³⁹“Ku wärkuan dīt aake cī kuc ku bīk wēt Mothith cīi piŋ, keek aakēc luui wētde. Ku wīckē bīk dhuk Ijip. ⁴⁰Gokē Aron yōšk, ‘Thäth ʔo jak bī ke aa ket tueŋ kōc wat ʔonhīim tē ciēth ʔok. Akucku yen kē cī rot looi tēnē Mothith yen wäär wēt ʔo bei Ijip.”’ ⁴¹Keek aaci mīlāŋ thōōth ke ye jɔŋ cīt manh weŋ, ku loikē yai bī kek yanhdēn cīk looi aa door. Ku yekē jal nāk.” ⁴²Tēēn Nhialic aci yekōu bēn wēl ke. Ku pēl ke bīk aa kuel tō nhial kek yekē door, cīmēn cī ye gōt athör kōc kāk Nhialic tīŋ yic ēlä,

‘Wek kōc Itharel! Ee cie yən, yən yakē nāk ʔōk.

Yon tō wek ror liēet run kathiärŋuan.

⁴³Ee ye duēl jɔŋdun cōl Molok yakē ket.

Ku jol atīm ciēer, jɔŋdun cōl Repan cāk guaŋ.

Aa kek ke jakkun cāk ke looi, bāk keek aa door.

Ke wek aaba tuōc wei, bāk yet Babilon kōu ciēēn.”

⁴⁴“Wärkuan dīt aake la Duēl yen ye nyuōōth lōn nadē ke Nhialic arēer ke ke ror liēet. Duēl aci yīk tēcīt tē cī Nhialic ye lēk Mothith thīn, cī looi tēcīt tē cī ye nyuōth Mothith thīn.” ⁴⁵Ku yen duēl kēnē ēcī wärkuan dīt aa thōn miēthken wäthēer, agut tē bīi Jocuā ye ē piny cuk bēn rum tēnē kōc ke la ye. Wäär ye Nhialic ke cuōp wei tē bīi ʔok. Ku jol duēl rēer agut wäär ye Debit bēnyaknhom.” ⁴⁶Debit ē nhieer Nhialic. Ku ēcī Nhialic thiēēc ku bī puōl bī luak yīk, luāŋ bī Nhialic Wundīt Jakop ceŋ thīn.” ⁴⁷Ku ē Tholomon yen aci luak bēn buth.”

⁴⁸“Ku yen Nhialic Madhōl acie ceŋ ʔōōt yiic ʔōōt ke yīk. Cīmēn ye kōc kāk Nhialic tīŋ ye luel ēlä,

⁴⁹‘Aci Nhialic luel, ke nhial yen tō thōnydiē thīn,

ku piny yen aye yən ʔacōk tāāu thīn.

* 7:30-34B.bei 3:1-10 * 7:35B.bei 2:14 * 7:36B.bei 7:5; 14:21; Kn 14:33 * 7:37L.rou 8:15, 18

* 7:38B.bei 19:1-20:17; L.rou 5:1-33 * 7:40B.bei 32:1 * 7:41B.bei 32:2-6

* 7:42-43Amo 5:25-27 * 7:44B.bei 25:9, 40 * 7:45Joc 3:14-17 * 7:462Tha 7:1-16;

1Lēk 17:1-14 * 7:471Bŋ 6:1-38; 2Lēk 3:1-17

Ye yon yindē yen bāk yik tēnē yen?

Ye tēnen yen lēu bī yen lōŋ thīn!

⁵⁰ Cie yen ya looi kākā ēbēn!*

⁵¹ “Tēril wek nhīim thīn! Wek aaci kuc bāk wēt Nhialic cī piŋ, rin thōŋ wek puōth kek kōc kēc Nhialic gam cīmēn wārkun dīt theer. Wek aaci kuc bāk wēt cī Wēi Nhialic lēk we cī gam.”

⁵² “Le raan kāk Nhialic tiŋ cī wārkuōn dīt puōl ke kēckē nōk? Wārkuōn dīt aaci kōc cī Nhialic tooc nōk, kōc ke cie ya lueel lōn raan bī kē wīc Nhialic bī looi, abī bēn. Ku ēmēn yen acāk gaany ku acāk cōl anāk. ⁵³ Aa wek cī lōōŋ Nhialic thōn, lōōŋ kek ke cī atuny nhial thōn wārkuōn dīt. Ku keek aa kēckē ke gam!”

Ithipin aci biōōk aleel

⁵⁴ Tēwēn piŋ bāny luk wēl Ithipin, gokē puōth riāāk apeidīt ku kackē kethook tēnē ye. ⁵⁵ Ku yen Ithipin ēcī Wēi Nhialic thōŋ guōp, go yenyin wēl nhial ku dēci, ku tiŋ riel dīt Nhialic, ku tiŋ Jethu aya ke kāac Nhialic lōōm kōŋ cuēc.

⁵⁶ Go Ithipin bāny luk yōōk jalkē tiŋ, “Yen aci nhial tiŋ ke liep yethok, ku yen aci Manh Raan tiŋ ke kāac Nhialic lōōm kōŋ cuēc.”

⁵⁷ Go bāny luk keyīth kum ku reelkē apeī. Ku riŋkē Ithipin guōp, ⁵⁸ Ku yēthkē ayeer geeu ku lek biōōk aleel agut tē thou yen. Kōc kek ke nāk ye aake cā alē-thken nyāŋ riēnythii cōl Thawul ku bī ke lōk tiit. ⁵⁹ Keek aaci Ithipin jāl biōōk aleel, ku Ithipin ē ye Nhialic cōl, “Bānydiē Jethu, lor wēikiē!” ⁶⁰ Ithipin ēcī yenhīol guōt piny ku lueel ke cie rōl jōt apeidīt, “Nhialic! Duk ke gāk kēreec cīk luōi ya!” Wēt kēnē aci lueel, ku thou nyin yic. Nāāk cī Ithipin nōk ēcī raan cōl Thawul gam. Ku mony cōl Thawul ē tō thīn. Ku yeen ēcī lōn nēk Ithipin gam.

Thawul aci kōc cī gam cōl agum

8 ¹ Akōl nēk Ithipin, yen akōl jōok yen rot bī kōc ke cī wēt Jethu gam Jeru-thalem gum apeidīt. Kōc ke cī wēt Jethu gam aake cī kat bīk rōt thiāi wuōt kōk yiic, wuōt Judia ku Thamaria, ku atuuc Jethu kek aake cī dōŋ Jeru-thalem kepēc. ² Kōc ke cī wēt Nhialic gam piānden ēbēn, aa kek cī Ithipin bēn la thiōk, ku jōlkē dhiau apeī rienke.

³ Ku ēcī Thawul them bī kōc cī wēt Jethu gam cōl agum, rin yeen ē ye la panē ku panē, ke kuany bēi yiic ēbēn, ku ē ye kōc cī wēt Jethu gam yōc bei yōōt yiic, rōōr ku diāār, ku kuēth ke bī ke la mac.*

Wēt Puōth Yam aci piōōc Thamaria

⁴ Kōc ke cī wēt Jethu gam, cī thiēi wuōt kōk yiic aake cī la cath wuōt yiic ēbēn, ku piōōckē kōc wēt Nhialic. ⁵ Pilipo ēcī cath bī la gen Thamaria ku le kōc piōōc thīn wēt Jethu Kritho. ⁶ Kōc ke cī kenhiim aa kuōōt, aake cī kepuōth aa tāāu piny ku bīk kē lueel Pilipo aa piŋ apath. Keek aaci wēt Pilipo aa piŋ ku tiŋkē kāk jāŋ gōi cī aa looi. ⁷ Kōc juēc aaci jakreec aa bēn bei kegup ke dhiau apeī, ku kōc cī ruai, ku kōc kōk cī ŋōl aaci Pilipo cōl aa puōl. ⁸ Kēya, kōc Thamaria aaci puōth bēn miet apeidīt.

⁹⁻¹⁰ Ku mony cɔl Thaimon ɛ ciɛŋ gen Thamaria, ku yeen ɛci kɔc cɔl agɛi kɔkken ye looi. Yeen ɛci rot looi ke ye raandit apeɪ, ku kuat kɔc ke ciɛŋ geuu ɛbɛn aake ci kepuɔth tɔ̃au piny ku piŋkɛ wɛtde. Ku ɛ cik aa lueel ɛlɔ, “Jɔŋ cɔl Riɛldit yen aci bɛn piny cimɛn Thaimon.” ¹¹ Ku ɛ yic, Thaimon ɛci kɔc Thamaria cɔl agɛi tɛwɔ̃ar yen kɔkken kɛ looi jɔŋ tɔ̃ yeguɔp, ku kɔc aake ye wɛtde buɔɔth yic ku detkɛ yic. ¹² Nawɛn la kɔc Thamaria wɛt Pilipo gam, wɛt piɔɔc yen kɔc Wɛt Puɔth Yam rin bɔ̃any Nhialic, ku rin Jethu Kritho, go rɔɔr ku diɔ̃ar gam bik rɔt cɔl aa muɔc nhɔ̃im. ¹³ Yen Thaimon aya ɛci wɛt Nhialic gam, ku cɔl rot amuɔc nhom, ku jɔlkɛ rɛɛr tɔk kek Pilipo, ku yeen ɛci bɛn gɔi tɛwɛn tiŋ yen kɔkdit jɔŋ gɔi ye Pilipo looi.

¹⁴ Go atuuc Jethu ke tɔ̃ Jeruthalem piŋ lɔn nadɛ ke kɔc Thamaria aake ci wɛt Nhialic yet tɛnɛ ke. Gokɛ Piter ku Joon tooc bik la tɛnɛ ke. ¹⁵ Nawɛn ci Piter ku Joon yet Thamaria, gokɛ rɔɔk ku bi Wɛi Nhialic lɔɔny kɔc Thamaria gup. ¹⁶ Kɔc Thamaria aake ci muɔc nhɔ̃im rin Jethu Kritho ku Wɛi Nhialic ɛ ɲuɔt kɛc lɔɔny kegup. ¹⁷ Go Piter ku Joon kecin tɔ̃au kenhɔ̃im go Wɛi Nhialic lɔɔny kegup.

¹⁸ Tɛwɛn ci Thaimon ye tiŋ ke Wɛi Nhialic ci lɔɔny kegup, wɛn ci Piter ku Joon, atuuc Jethu, keek dɔɔc, go wic bi Piter ku Joon gɔm wɛ̃ɛu, ¹⁹ ku jɔl ke yɔ̃ɔk, “Yiɛkkɛ ɲa riel kɛnɛ aya, rin na le raan daac, ke Wɛi Nhialic lɔɔny yeguɔp.”

²⁰ Go Piter wɛt Thaimon dhuk nhom ku lueel, “Aŋuɛ̃ɛn diɛt yi ku wɛ̃ɛuku cuet pan mac ɛbɛn, rin ɛ yin ye tak diɛt yi ɲɔc miɔc Nhialic wɛ̃ɛu. ²¹ Yin acie raan akuɔtda ku acin kɛn yi mat ke ɲo, rin piandu acit la cɔk tɛnɛ Nhialic. ²² Dhuɔk yipuɔu ciɛ̃n, ku pɔl luci kɔ̃rec, ku rɔ̃ɔk Nhialic ku bi kɔ̃rec ye tak cimɛn ɛ kɛnɛ pɔl piny. ²³ Yen aye tiŋ yiguɔp lɔn til yin ɲo apeidit, ku yin aci kɔ̃rec ye ke looi muɔr.”

²⁴ Go Thaimon Piter ku Joon yɔ̃ɔk. “Rɔ̃ɔkkɛ tɛnɛ Nhialic rienkiɛ, ku bi ciɛn kɛ̃rec loi rot tɛnɛ ɲa kɔk cɔ̃ lueel yiic.”

²⁵ Tɛwɛn ci Piter ku Joon kɔc Thamaria lɛk lɔn ye wɛt Nhialic ye lɛk ke yic, gokɛ dhuk Jeruthalem. Ku tɛwɛn dhuk kek, aake ye kɔc piɔ̃ɔc Wɛt Puɔth Yam Nhialic ɛ bɛ̃i juɛc cik tɛ̃ek yiic pan Thamaria.

Pilipo ku bɛny wɛ̃ɛu Ithiɔpia

²⁶ Atuny Nhialic ɛci Pilipo lɛk ɛlɔ, “Guir rot ku kuɛny dhɔl yic, dhɔl jiɛl Jeruthalem bi la Gadha.” (Dhɔl kɛn acie ben tɛ̃ek ɛmɛn.) ²⁷ Go Pilipo rot guir ku lɔɔny dhɔl. Ku tɛ̃n, ke yɔk raan Ithiɔpia, raan ci la Jeruthalem bi Nhialic la door. Ku yen mony kɛnɛ ɛci roc. Ku ɛ ye bɛny wɛ̃ɛu muk wɛ̃ɛu tiŋ cɔl Kandake, tiŋ ye bɛny Ithiɔpia, ²⁸ ku yen ɛ dhuk Ithiɔpia riɔn thel mathiɔŋ. Tɛwɛn ciɛth yen dhɔl yic, ee kuen athɔr Ithaya raan kɔk Nhialic tiŋ. ²⁹ Ku ɛci Wɛi Nhialic lɛk Pilipo, “Lɔɔr ku cath keyi thiɔk rot riɔn thel mathiɔŋ.” ³⁰ Go Pilipo jɔl riŋ tɛthiɔk kek ye ku piŋ ke kuɛn athɔr Ithaya yic. Go jal thiɛc, “Ye deet yic yen kɛ kuen?”

³¹ Go bɛny tɔ̃ɔu wɛ̃ɛu dhuk nhom, “Ba jal deet yic kɛdɛ, ke cin raan cie tɛt yic ɲa?” Ku yɔ̃ɔk Pilipo bi la nhial riɔi yic, bi cath kek ye. ³² Kɛnɛ yen kuen athɔr theer wɛl Nhialic yic akɛn,

“Yen ee cīt amāl thel ku bī la teem röl,
acīt manh amāal cie dhiau tē teem nhiēmde wei, ee cīn wēt ye lueel.
³³ Yeen ee cī rac guōp, ku kōc aake cīi kuc bik yienyde cīi gam.

Acīn raan mīthken bī dōŋ bī lōk lueel,

bī käreç riēc akölē lōk a lueel, rin cīi pīerde pinynhom guo cōl athōk.”

³⁴ Ku jōl bēny tōsu wēu Pilipo yōōk, “Lēk ɣa, Ithaya jieem rin ɣa, jieem riēnke aye rin raandā?” ³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jōk jamde kēthiōōk awēn cī bēny tōsu wēu kuen athōr theer wēl Nhialic yic. Ku jōl lēk Wēl Puoth Yam rin Jethu. ³⁶ Tēwēn cieth kek dhōl yic, ke yet tē tōu pīu thīn, go bēny tōsu wēu Pilipo jal thiēc, “Pīu akik, yeŋō bā pēen ke ɣa cī muoc nhom?”

³⁷⁻³⁸ Bēny tōsu wēu pan Ithiōpia acī raan kuath riāi yōōk bī riāi cōl akāāc, ku jōl Pilipo ku bēny wēu la piny ku lek pīu yiic, ku muoc Pilipo bēny wēu Ithiōpia nhom. ³⁹ Nawēn cīk jāl bēn bei pīu yiic, go Wēi Nhialic Pilipo diēr piny. Ku bēny tōsu wēu akēc Pilipo bēn tīŋ, go lōōny dhōl ke dhuk panden, ku yeen ē mit puōu apeī. ⁴⁰ Pilipo acī rot yōk ke cī yet gen cōl Adhotuth, ku ler ku piōoc kōc Wēl Puoth Nhialic geeth yiic ēbēn, gut tē yet yen gen cōl Cetharia.

Thawul acī wēt Jethu gam

(Luoi 22:6-16; 26:12-18)

9 ¹⁻² Thawul acī la tuēŋ ke riēc ye yen kōc buoth Bēny riāac lōn nēk yen ke. Ee cī la tēnē raandīt kāk Nhialic, ku bī ye la yiēc athōōr tēnē bāny akut yanh Itharel rēer gen Damathkuth, ku aye athōrkā lēk kōc Itharel tō Damathkuth, lōn na la Thawul kōc cī wēt Jethu gam yōk, diāār ku rōōr, ke bī dōm, ku kueeth ke Jeruthalem.

³ Tēwēn cieth Thawul dhōl yic ke la Damathkuth, ku wēn cī yen jal thiōk kek geu, ke kam thiin wēn ke tīŋ mac la biliny nhial, ku ɣer piny ēbēn yelōōm. ⁴ Ku wīik piny ku piŋ raan rōl ke jam ku lēk ye, “Thawul, Thawul! Ye rin ŋō cōl yīn ɣa agum?”

⁵ Go Thawul thiēc ēlā, “Ee yīn ɣa Bēny?” Go rōl wēn cī piŋ dhuōk ye, “Ee ɣen Jethu, ɣen raan jōr. ⁶ Ku yīin jōt rot ēmēn ku lōr geeu, ku yīn abī lēk kē ba dhiel looi.”

⁷ Rōōr ke cath kek Thawul aake cī kōōc, ke bit, ku keek ē cīn raan cīk tīŋ, ku aake cī rōl raan jam piŋ. ⁸ Go Thawul rot jōt, nawēn liep yenyin, ke cie piny ye tīŋ. Go kōc ke cath kek ye dōm cin ku thelkē, ke la Damathkuth. ⁹ Ku jōl rēer nīn kadiāk ke cie daai, ku yeen ē nīnkā yiic kadiāk ēcie dek pīu ku ēcie mīth.

¹⁰ Raan cōl Ananiath cī wēt Nhialic gam ē rēer Damathkuth. Ku ē la kēn cī rot nyuōth ye, ku ē ye tēn cī Nhialic ye cōl thīn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bēer, “Yen akīn Bēny.”

¹¹⁻¹² Go Bēny lēk ye, “Jōt rot, ba la dhōl cōl, ‘Dhōl la cōk,’ ku na ɣeet pan raan cōl Judath ke yī thiēc raan cōl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul arōōk, ku yeen ala kē cī rot nyuōth ye lōn cī yen ke raan kāk Nhialic cōl Ananiath tīŋ ke bō ɣōt, bī ye bēn dōc, rin bī yen ke piny bēn tīŋ.”

¹³ Go Ananiath bēer, “Bēny, kōc juēc aacā lēk käreç apeī ye raan kēnē luōi kōc cī wētdu gam tō Jeruthalem. ¹⁴ Ku yeen acī bēn Damathkuth tēnē, ke cī raandīt kāk Nhialic yiēc riel, ku bī kōc yī door bēn dōm.”

¹⁵Go Nhialic lëk Ananiath, “Loor yen aca loc, ku bi ya aluanjä. Yen abi ya col ajic koc cie koc Itharel, ku jol aa banydit pinyinhom ebën, ku jol aa koc Itharel. ¹⁶Ku aba nyuoth ye, yen yen, yen tē bi yen guum thin wētdiē.”

¹⁷Go Ananiath lööny dhöl ku ler yon wën rēer Thawul thin, ku jol döc. Ku yook Ananiath elä, “Yin wämäath Thawul, Jethu yen Wën Nhialic nhom, yen ci rot nyuoth yi dhöl yic wäär bi yin acä tooc. Acä tooc, ku ba yi bën döc ku ba ben daai, ku bi Wëi Nhialic lööny yiguöp.” ¹⁸Kaam wën, ke kacit kuac rēc lööny piny Thawul nyin ku ben piny tin. Ku jot rot bi köc ku col rot amuc nhom, ¹⁹nawën ci jäl mith, ke ben riel yök. Thawul aci jäl rēer nin lik Damathkuth kek koc ci gam.

Thawul aci koc piöc Damathkuth

²⁰Nawën ke la tēn amat koc Itharel ku jiem rin Jethu. Ee ci koc aa lëk elä, “Jethu ē ye Wën Nhialic.”

²¹Koc ke ci wēt lueel Thawul pin aaci bën gäi, ku yekē röt thiēc kamken, “Cie yen mony kēnē wäär tō Jeruthalem, yen koc ci wēt Jethu gam nök? Ku cie yen bi yen tēnē emēn, bi koc ci wēt Jethu gam bën döc ku kueth ke tēnē raandit kāk Nhialic?”

²²Ku yen Thawul ēci riel piöc yic apeidit, rin kāk ke ye lueel, aaye nyuoth lon nadē ke Jethu yen ē raan bi Nhialic tooc bi koc bën luök, aake ye yith koc rac nhim, ku ē cın kēn ye koc Itharel tō Damathkuth ben bēer.

²³Nawën ci nin juēc thök, ke koc Itharel kuut kenhim ku jolkē tē bi kek Thawul nāk thin cāt. ²⁴Ku yen Thawul ēci bën lëk kē ci koc Itharel mat yic, kē bik luōi ye. Aake ci dhöl la ayeer kal geeu yic bën aa tiit thook aköl ku wēer, rin na tēk thin ke nāk. ²⁵Nayon akäl tök ke tēu kocken ye buoth alom yic, ku luēnkē tēyör pany köu, ku jolkē luaac piny ē wiēn.*

Thawul aci dhuk Jeruthalem

²⁶Thawul aci bën dhuk Jeruthalem ku them bi rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akēc koc ke ci wēt Jethu gam, gam lon ci Thawul rot wel ku bi ya raanden, ku keek aake ye riöc ē ye. ²⁷Go Barnaba döc cin ku yēth tēnē atuuc Jethu. Ku jol tēt yic atuuc Jethu yen tē ci Thawul Jethu tiēn thin dhöl yic ke la Damathkuth, ku lon ci Jethu jam tēnē ye. Ku yeen aya ēci tēt yic atuuc Jethu, yen tē ci Thawul koc piöc thin ke ci riöc Damathkuth rin Jethu. ²⁸Ku këya Thawul aci bën rēer ke ke. Ku jol a cath gen Jeruthalem yic ke piöc koc rin Jethu ke cie nyin ye riöc. ²⁹Yeen aya aci ya jam ku teer wēl kek koc Itharel jam thon Girik, ku ēci kockä duēr bën nök. ³⁰Nawën le koc akuötde yök lon wic ye bi nök, gokē nyaai ku yēthkē tē col Cetharia ku jolkē la tuoc Tarthuth.

³¹Ku tēn, yen ē tē ci koc ci wēt Nhialic gam nhim bën läu, ku rēerkē ke cın riöc geeth yiic ebën, Judia, ku Galilia ku jol a Thamaria. Akut koc ke ci wēt Nhialic gam ēci yeyic juak, ku ēci dit rin ye Wëi Nhialic ke kony, rin ē kek rēer ke thek bēny Jethu.

Piter aci la Lida ku Jopa

³²Piter aci bēi juēc tēk yiic, na ye yon akäl tök ke la koc ci wēt Nhialic gam ciēn pan col Lida neem. ³³Go Piter mony col Ainieth yök Lida, ku yen mony

kënë akëc cath run kabët rin cī yen ruai. ³⁴Go Pīter lëk Ainieth ëlä, “Ainieth, Jethu Krītho acī cōl apuol. Jōt rot ku lōm biōṅdu.” Go Ainieth rot jōt nyin yic. ³⁵Go kōc ke ciēṅ Lida ku Caron Ainieth tiṅ ke cath, gokë wët bëny Jethu gam.

³⁶Ku tiṅ cōl Tabitha cī gam ë ciēṅ Jopa. (Ku rienke yen tiṅ kën thoṅ Gīrīk ë cōl Dorkath, ku wëtde yic, “Ee lōc.”) Ku ë ye kăpath looi ku kony kōc ṅōṅ. ³⁷Ke tēēn ëcī tuany nawēn ke thou. Go guāpde lōk ku tōu yōn nhial. ³⁸Pan cōl Jopa ëcī mec apeī ke Lida. Nawēn piṅ kōc akut cī wët Jethu gam lōn rēēr Pīter Lida, gokë kōc karou tooc bīk la lëk ye ëlä, “Lōc bēn tēnē yo.” ³⁹Go Pīter rot jal guiir ku lōōny dhōl kek rōōr awēn karou. Nawēn le Jopa, ke yēth yōn nhial. Ku guōp ëcī diāār lēēr gōōm piny ke dhiau. Ku yekë alēth cī kōc yen Tabitha yōn pīir yen jāl aa nyuōth Pīter. ⁴⁰Go Pīter kōc cōl ala ayeer yōōt, ku jōl yenhiol guōt piny bī rōōk, ku wël yenhom guōp raan ku lueel, “Tabitha, jōt rot!” Go Tabitha ye nyin jāl liep. Nawēn tiṅ Pīter go yekōu jōt piiny. ⁴¹Go Pīter dōm kōk ku kony bī rot jōt. Ku jōl Pīter kōc akut cī wët Jethu gam cōl, ku jōl aa diāār lēēr, ku jōl ke nyuōth Tabitha ke cī pīr. ⁴²Thoṅ cī Pīter Tabitha cōl aben pīr acī jāl thiēi Jopa yic ëbēn. Ku tēēn kōc juēc aacī wët bëny Jethu bēn gam. ⁴³Ku jōl Pīter ceṅ nīn juēc pan raan biōk duny cōl Thaimon.

Kornelio acī Pīter caal paande

10 ¹Mony cōl Kornelio ë tō gen Cetharia. Ku yen ë ye bëny mac apuruk bucōt, “Ke ye cōl apuruuk Italia.” ²Ku yeen ë ye raan path riōōc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye kōc Itharel ṅōṅ nyin kony, ku ë ye lac rōōk tēnē Nhialic.

³Nayōn akāl tōk, tōōṅ akōl, ke kēdāṅ bō kēcīt nyuōth, ku tiṅ atuny nhial ke bō ku lueel tēnē ye, “Korneliol!”

⁴Go Kornelio atuny nhial dōt ke cī riōōc ku lueel, “Ye kënë ṅō Bēny?” Go atuny nhial dhuōk ye, “Nhialic acī rōōkku piṅ, ku acī kuōony ye looi tēnē kōc ṅōṅ nyin tiṅ aya. Ku awīc bī ke dhuk nhīim. ⁵Tuōc kōc Jopa ëmēn bīk mony cōl Thaimon Pīter la cōl. ⁶Yeen arēēr pan raan duny biōk cōl Thaimon, wār nhom.” ⁷Tēwēn cī atuny nhial awēn luel ë wēlkā jāl, ke Kornelio cōl kōc karou ken lui baai, ku cōl apurukden tīt baai ë Nhialic door, ⁸ku lëk ke wët cī atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹Nayōn akōl dēēt, ke rōōr awēn ṅoot dhōl yic, ke cī thiōk kek Jopa, ke Pīter la yōn nhial thok tēcīt akōl ciēl yic bī la rōōk. ¹⁰Ku jōl cōk nōk, ku wīc bī mīth. Tēwēn guiir miēth ke kēcīt nyuōth loi rot tēnē ye, ¹¹ku tiṅ nhial ke cī rot liep, ku luēc kēdāṅ rot piny, kēdīt la tēyēi, la guōk kaṅuan, ¹²la yic kuat lāāi ëbēn, ku kāk wuc keyōth piiny ku diet pār nhial. ¹³Ku piṅ rōl ke lëk ye, “Jōt rot Pīter, nāk lēi ku cuet.”

¹⁴Go Pīter lueel, “Acie tēde Bēny! Yen akëc kaṅ mīth kāk cie cam cīt kākā.”

¹⁵Go rōl bēn jam tēnē ye, “Duk tak lōn le yen ke ciī path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.” ¹⁶Kënë acī rōl awēn ber yic arak diāk, nawēn ke wiēn mit, ku dhuk nhial.

¹⁷Ku gēi Pīter kē wīc Nhialic bī lëk ye ë nyuōth kënë yic. Ku ë kaam awēn ke kōc cī Kornelio tooc aacī tē rēēr pan Thaimon thīn ṅic, ka kāac yōl thok.

¹⁸Ku cōōtkē ku thiēckē, “Le jāl tō baai tēn cōl Thaimon Pīter?”

¹⁹Tēwēn ṅot wīc Pīter ye bī nyuōth deet yic, ke lëk Wēi Nhialic ye, “Pīter, piēṅ yīyic, ala kōc kadiāk cī bēn wīc yī. ²⁰Guir rot ku lōr piny, ku duk wët

cieth kek yōŋ yic ba cīi la ke ke, ee yen acōl ke aabō.” ²¹ Go Pīter la piny ku lēk ke, “Ee yen raan wiēckē. Yenō bīi wek?”

²² Gokē bēēr, “Yok aacī bēny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ē raan path Nhialic door, ku yeen atheek kōc Itharel ēbēn. Acī atuny Nhialic lēk ye bī yī caal paande, rin bī yen wēt ba la lēk ye piŋ.” ²³ Go Pīter ke cōl, “Bāk nienkē ē wēēr kēnē.”

Nawēn bak piny ke Pīter jiēl ke ke, ku cath kōc kōk cī gam Jopa kek ye aya. ²⁴ Na akōl dēēt ke yet Cetharia tē tiit Kornelio ye thīn, kek kacke ku māthken cī cōl. ²⁵ Tēwēn dōōt Pīter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhiaal piny yenhom. ²⁶ Go Pīter cōl ajōt rot bī kōc ku lueel, “Yen guōp, yen ē raan ē path.” ²⁷ Ku jōl Pīter jam kek Kornelio agut tē yet kek yōt, ku yōk kōc juēc ke cī kenhīim mat, ²⁸ ku lueel tēnē ke, “Anjeckē lōn lōndan Itharel ē raan pēēn bī cīi la bēēi kuat dēt yiic, ku cīi mēt ke ke. Ku acī Nhialic nyuōth ya lōn acīn raan lueel ka la guōp kārēc. ²⁹ Kēya, wēn cī yīn ya tuōc, yen acī bēn ke cīn diu, ku awiēc ba njic aya, yenō tuc yīn ya.”

³⁰ Go Kornelio lueel, “Wäär nīn kadiāk cōk yen ya rōōk yōōt ē tēn, tēcīt mēnē tāāŋ akōl, kaam wēn ke raan ceŋ alēth yer apēi bō ku kēēc ŷanhom, ³¹ ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic acī rōōkku piŋ, ku acī kuōny ye looi tēnē kōc ŋōŋ nyīn tiŋ. ³² Tuōc raan Jopa bī mony cōl Thaimon Pīter la cōl. Yeen arēēr pan raan duny biōk cōl Thaimon tō wār nhom.’ ³³ Guō yī tuōc nyīn yic. Ku yīn acī kēpath looi ba bēn. Ēmēn, yok aa rēēr tēn ēbēn ŷo dēēi Nhialic, buk kē cī Nhialic lēk yī ba lueel, piŋ.”

Lōŋ Pīter

³⁴ Go Pīter jāl jam ēlā, “Aca deet yic ēmēn lōn ē yic, Nhialic acie kōc ē poc yiic.” ³⁵ Kuat raan ye door ku looi kāpath, aye gam. Acīn kēde kek kuat. ³⁶ Yīn anjic wēt cī lēk kōc Itharel, Wēt Puōth Yam cī Jethu Bēny mac kōc ēbēn bēēi bī kōc dōōr ke Nhialic. ³⁷ Yīn anjic kākdiit cī rōt looi pan Itharel ēbēn, jōōk wun Galilia, lōk wēi wäär ye Joon lēk kōc cōk ciēēn. ³⁸ Yīn anjic Jethu raan Nadharet, raan cī Nhialic lōc ku cōl Wēike abō tēnē ye ku gēm riel. Jethu ē ye la ŷōn juēc yiic, ku looi kāpath tēnē kōc. Ku kony kōc la gup jakrēc. ³⁹ Yok aacī kājuēc cī looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ēbēn tiŋ, ayī kē cī ye piāāt tim cī rīiū kōu bī nōk. ⁴⁰ Ku ben Nhialic cōl apīr ku jōt bei piiny raŋ yic akōl ye nīn diāk, ku cōl anyuth rot ŷo. ⁴¹ Ku acie kōc ēbēn aa ŷook kōc yok cī Nhialic lōc buk njic. Yok aacī mīth ku dēkku kek ye wäär jōn rotde cōk ciēēn. ⁴² Ku lēk ŷo buk wētde lēk kōc, ku luelku lōn ē yen acī Nhialic lōc bī luk looi tēnē raan ēbēn, kōc pīr ku kōc cī thou. ⁴³ Kōc ēbēn, kōc kāk Nhialic tiŋ aacī jam rienke, ku luelkē na gam raan wēt Jethu, ke Nhialic apēl kāracke piny rienke.”

Kōc cie kōc Itharel aacī Wēi Nhialic lōōny kegup

⁴⁴ Tēwēn ŋot jiēem Pīter, ke Wēi Nhialic lōōny kōc awēn pīŋ gup. ⁴⁵ Ku kōc Itharel wäär bō Jopa kek Pīter aake cī gāi, rin cī kek Nhialic tiŋ ke cī miōcde gām kōc kuat dēt cie kōc Itharel aya. ⁴⁶ Rin aa cīk tiŋ ke jam thok kōk, ku luelkē, “Nhialic adiit.” Go Pīter jam, ⁴⁷ “Kōckā aacī Wēi Nhialic bēn tēnē ke cīmēnda aya. Nadē, le raan bī ke pēēn bī ke cīi muōc nhīim?” ⁴⁸ Ku cōl ke aa muōc nhīim rin Jethu Krītho. Ku lēk Kornelio Pīter bī rēēr ke ke nīn lik.

Pïter acä akut Jeruthalem lëk kē cī looi

11 ¹Atuuc Jethu ku kōc kōk cī gam pan Judia yic ēbēn, ee cīk piŋ lōn nadē ke kōc cie kōc Itharel aake cī wēt Nhialic yet tēnē ke. ²Tēwēn cī Pïter yet Jeruthalem, go kōc ke wīc ye ku bī kōc cie kuat Itharel aa ŋoot ye jāām guōp ēlā, ³“Yīn yī ye jāl pan kōc cie ŋoot, ku yīn yī ye rōm ke ke!” ⁴Go Pïter ke tēt kēriēēc ēbēn cī rot looi, ⁵“Wāār ē la kēn ca tiŋ ke ya rōōk gen Jopa. Ee la kēdīīt la tēyēi, la guōk kaŋuan, ca tiŋ ke luēc piny nhial, ku tēēu piny yalōōm. ⁶Ku jāl luiit yic, guo lāāi baai ku lāāi roor ku jōl aa lāāi wuc keyiic, ku diet roor tiŋ thiin. ⁷Ku piēŋ rōl ke ye lēk ya, ‘Jot rot Pïter, nāk lāāi ku cuet!’ ⁸Guo lueel, ‘Acie yic, Bēny! Acīn mīith rec ca kaŋ cam cīt kākā.’ ⁹Guo rōl ben piŋ nhial. ‘Duk tak lōn le yen kē cī path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.’ ¹⁰Kēnē acī rot looi arak diāk, ku jōl kēdīīt la tēyēi la guōk kaŋuan awēn tō lāāi thiin, miit ku dhuk nhial. ¹¹Kaam thiin awēn ke rōōr kadiāk cī tuōc ya tē cōl Cetharia yēēt pan awēn rēer yēn thiin. ¹²Ku ēcī Wēi Nhialic lēk ya, ba nhom cīi thiek ba cath ke ke. Ku jōl kōckā kadātem akutdan kōc cī gam yic ya ruac, jāl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio. ¹³Ku lēk Kornelio yō lōn cī yen atuny nhial tiŋ ke kāac yēnhom yōnde ku lēk ye, ‘Tuōc raan Jopa tēnē mony cōl Thaimon Pïter bī bēn. ¹⁴Yēn abī lēk wēl bī yīn ku miēthku cōl apoth kērac yic.’ ¹⁵Nawēn jaam, ke Wēi Nhialic lōōny kegup cīmēn yōn tuēŋ kōŋ yēn lōōny yōgup. ¹⁶Ku jāl kēnē cī Bēny Jethu lueel yōn tak, ‘Joon ē ye kōc muōc nhīim ē pīu, ku wek aabī muōc nhīim Wēi Nhialic.’” ¹⁷Acie kē lēu bī baai dhōl lōn cī Nhialic kēnē yēn cī yiēk yō, yiēk kōc cie kōc Itharel aya, ku ē yīk yō wēt cī yok wēt Bēny Jethu gam, ke yēn ya ŋa, ba them ba Nhialic gēl nhom!”

¹⁸Nawēn piŋkē wēt cī Pïter lueel, gokē cī ben jāām guōp ku leckē Nhialic ēlā, “Kēn yēn ē wīc Nhialic aya, ku bī kōc cie kōc Itharel kārēc yekē looi puōl, ku bīk met pīr akōlriēēc ēbēn yic!”

Kōc cī gam pan cōl Antiōk

¹⁹Kōc ke cī gam aake cī weer rin cī kek riōōc lōn nēk ke cīmēn wāār cī Ithipin nōk. Kōc kōk ke yīic aacī yet pan cōl Ponicia ku Thaipruth ku Antiōk. Ku keek aake ye kōc Itharel kepēc kek aake ye lēk wēt yam Jethu. ²⁰Ku kōc kōk ke cī gam, ku aake ye kōc pan Thaipruth ku Thirene, aake cī la Antiōk ku lek Wēt Puōth Yam lēk kōc cie kōc Itharel aya. Aa cīk aa lēk thoŋ puōth yam rin Bēny Jethu. ²¹Aake cī Nhialic yiēk riel. Go kōc juēc gam ku yekē Nhialic door.

²²Thoŋ cī kōc cie kōc Itharel gam Antiōk acī yet tēnē kōc cī gam Jeruthalem. Gokē Barnaba tuōc Antiōk. ²³Wēn cī yēn yet ku tiŋ tē cī Nhialic kōc Antiōk daac thiin, ke jōl puōu miet ku jiēēm kenhiim ku bīk aa kōc path yer puōth, nhia Nhialic piānden ēbēn. ²⁴Barnaba ē ye raan path cī Nhialic gam piānde ēbēn, ku ē la guōp Wēi Nhialic. Kōc juēc aacī wēt Bēny bēn gam.

²⁵Ku jōl Barnaba jāl ku ler pan cōl Tarthuth ku bī Thawul la wīc. ²⁶Nawēn le yōk, gokē bēn Antiōk. Ku jōlkē rēer Antiōk ē ruōōn, ku keek aake ye rōm kek kōc cī gam, ku aacī akut dīt apeī bēn piōōc. Antiōk yēn ē tēn kōŋ kōc cī gam aa cōl thiin ka Krīthiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuɔɔc Jeruthalem

²⁷Ruɔɔn yen rëer Barnaba kek Thawul Antiök, yen ë tën jiël kɔc kɔk kāk Nhialic tɨŋ Jeruthalem ku lek Antiök. ²⁸Raan tɔk ke yiic cɔl Agabuth ëci Wëi Nhialic yiëk riel, ku bɨ lëk kɔc lɔn le yen cɔŋdɨt bɨ bën pinyinhom ëbën. (Cɔŋ kënë aci bën bën ɔɔn ye Klaudiöth bënɣaknhom.) ²⁹Ku abiöth aaci raan tɔk keyiic ëbën la kënë cɨ ya tuɔc wämäthaken cɨ gam ciëŋ wun Judia. ³⁰Ku keek aaci wëu kuɔt yiic, ku jɔlkë Barnaba ku Thawul tooc bɨk ke ɣäth tënë kɔcɨt akut kɔc cɨ gam.

Kɔc cɨ gam aaci ŋuɔt ke gum apei

12 ¹Ë runkä cɔk ëci baai kööl agut Judia, go bëny Judia cɔl Yërot Agrîpa kɔc abëk kɔc cɨ gam yiic cɔl aban. ²Yeen aci mënŋ Joon cɔl Jemith cɔl atɔk yeth pal. ³Na le tɨŋ ke kɔc Itharel mit puɔth kë cɨ looi, go Pîter cɔl adɔm ku mac, (yen kënë ë loi rot ɔɔn ciem Yan Ayum cɨn yic luu.) ⁴Nawën cɨ Pîter dɔm ku mac, ke thön akuut apuruuk kaŋuan bɨk aa tiit. Ku akuɔt tɔk ë la yic kɔc kaŋuan. Ee cɨ Yërot Agrîpa tak ku bɨ Pîter ɣäth luk yic aköl Yan Ayum cɨn yic luu cɔk ciëŋ. ⁵Ku Pîter aci jäl rëer mëc yic. Ku kɔc cɨ gam aake ye röök rienke apei tënë Nhialic.

Atuny Nhialic aci Pîter luɔny bei ɣön mëc

⁶Wëer yen bɨ Yërot Agrîpa ye cɔl abii luk yic rial, Pîter ë nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee cɨ rek cɨn arëk karou, ku ɣön mëc ë tit thok apuruuk kek ke lui akölë. ⁷Tëwën nyin yic ka atuny Nhialic bɨ ku këc ɣöt thok ku mer ɣöt yic. Ku mëŋ Pîter kët ku puɔc bɨ rot jɔt ku lëk ye, “Lɔc rot jɔt! Ku ban yikö!” Nyin yic, ke luɔŋ awën cɨ ye rek lööny wei yecin. ⁸Ku lueel atuny nhial, “Dut yiyc ku ruök warku.” Go Pîter yeyic duut ku ruk war, ku lëk atuny nhial ye, “Paat alanhdu yikö ku buɔth ɣa.” ⁹Go Pîter jäl biaath cɔk ayeer, Pîter ë këc kën loi rot deet yic, lɔn nadë ke kë looi atuny nhial ë yic. Ëci tak ciët ye nyuöth. ¹⁰Keek aaci jäl tääk akuɔt tɔk lööm, akut apuruuk ke tit, ku benkë rëet akut dët ye kek rou lööm ku jɔlkë yet kal thok, kal ye gur thok wëeth cɨ yethok wel geeu. Go kal yethok ŋaany ë rot ku lek ayeer. Keek aaci jäl la ke cath dhël yic, nawën ka atuny nhial mär.

¹¹Ku jɔl Pîter kë lui rot ye deet yic ku lueel, “Ëmën aca jäl ŋic lɔn ye yen yic kënë awën ya tɨŋ këcɨt nyuöth! Nhialic acä tuɔc atuɔnyde bā bën kuɔny bei Yërot Agrîpa cin, ku jɔl aa kāk ke ye kɔc Itharel tɨŋ ke bɨk luɔi ɣa.”

¹²Nawën ŋic lɔn rëer yen tärac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku kɔc juëc aake cɨ kenhiim kut thïn ë ke rök. ¹³Ku jɔl Pîter ɣöt tɔɔŋ thok ayeer, go nyan aluaak lui baai cɔl Roda la bɨ raan ɣöt gut thok la tɨŋ. ¹⁴Ku ëci Pîter ŋic röl, go puɔu miet apei, ku go guo kat ke këc ɣöt liep thok, ku le lëk kɔc lɔn yen ke Pîter yen akääc ayeer. ¹⁵Go kɔc awën rëer ɣöt lëk ye, “Yin aci muɔl!” Go lëk ke lɔn ë yic yen aci lëk ke. Gokë lueel, “Ka atiëmde yen aci bën.”

¹⁶Ku la Pîter tuen ke tɔŋ ɣöt thok, gokë ɣöt ŋaany thok. Gokë tɨŋ ku gëikë. ¹⁷Go Pîter lëk ke bɨk biët, ku jɔl tët yic ke yen tã cɨ Nhialic ye bëi bei thïn ɣööt ë mëc yic ku lëk ke, “Lëkkë Jemith ku wämäthkuan kɔk yen kë cɨ rot

looi.” Ku jiël bī la tēdēt. ¹⁸Na la piny bak, go apuruuk ke tīt nhīim la cōt, ku yekē rōt thiēc kamken, “Yenō cī rot looi tēnē Pīter?” ¹⁹Go Yērot Agrīpa apuruuk yōōk bīk yōōp. Ku akēc kē bēn yōk. Go apuruuk cōl adet thook, ku lēk kōc kōc nōk bī ke nōk. Tēwēn cī ē kēnē rot looi go Yērot Agrīpa jāl Judia, ku ben la ceŋ Cetharia.

Antipāth Yērot aci thou

²⁰Nawēn cī Yērot Agrīpa puū riāāk tēnē bāny Tire ku Thidon, gokē la ke ya akut bīk la tīj. Ku ē cik kaŋ lēk Blatuth raan kāk pan bēny tiit bī wēden gam. Ku jōlkē la tēnē Yērot Agrīpa ku thiēc kē bī dōōr ke ke, rin keek aake ye mīth yōk wun yen mec Yērot Agrīpa.

²¹Nayon akōl yen cī Yērot Agrīpa lueel bī yen mat ke ke, go ruk alēthken bāāny ku nyuuc thōnyde nhom ku jieem ke kōc. ²²Ku jōl kōc duōōt aa looi ēlā, “Acie raan yen jam, Aciēk.” ²³Ee tēēn, Yērot Agrīpa aci atuny Nhialic bēn cōl atuany, rin cī yen rot looi bī a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawēn ke cuet kām tō yeyāc yic, ku thou.

²⁴Wēt Nhialic aci bēn la tueŋ ku kōc juēc aaci bēn gam.

²⁵Ku Barnaba kek Thawul aaci luoiden bēn thōl, ku dhukkē Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

Barnaba ku Thawul aaci lōc ku toc ke

13 ¹Kōc ke cī gam Antiōk aake la yiic kōc ke ye kāk Nhialic tīj, ku jōl aa kōc ē kōc cī gam piōōc, ku keek aake ye yī Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku Lukiōth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ē ye mēthē bēny cōl Antipāth Yērot) ku Thawul. ²Tēwēn ye kek rōōk thīn tēnē Bānyda, ku yekē mīth theek ke ye dhēl dēt dōōr kek Nhialic, go Wēi Nhialic lēk ke ēlā, “Pālkē Barnaba ku Thawul ku bīk luci ca lōc ke aa looi.”

³Ku jōl kōc cī gam miēth aa theek ku rōōkkē ku jōlkē Barnaba ku Thawul dōōc ku jōlkē ke cōl ajiēl bīk luci cī Nhialic lōc ke la luōi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci kený Thaipruth

⁴Barnaba ku Thawul aake cī Wēi Nhialic tooc bīk la gen cōl Theleukia ku lek teem kōu riāi ku lek gen tō gool nhom wār ciel yic cōl Thaipruth. ⁵Na lek yet gen dēt cōl Thalamith, gokē kōc aa piōōc wēt Nhialic tēn amat kōc Itharel. Ku Joon Marko ē cath ke ke rin bī keek aa kony luci.

⁶Keek aaci cath ku temkē Thaipruth kōu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dēt tiēt cōl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yōk thīn. Ku ēcī rot a nyuōōth ciēt ye raan kōc lēk wēt Nhialic. ⁷Yen Bar-Jethu ē ye mēthē bēnydīt cōl Therjiuth Pauluth, bēny wun tō gool nhom wār ciel yic. Ku yeen ē ye raan pel nyin apeī. Bēny ēcī Barnaba kek Thawul tuōc ku bīk bēn tēnē ye, rin ē wīc bī piōōc wēt Nhialic. ⁸Ku yen luoiden bī kek bēny piōōc ēcī tiēt Elimath (aa kek rienke thoŋ Girik) duēr rac, rin cī yen ye them bī bēny rac nhom bī wēt Nhialic cīi gam. ⁹Ke Thawul, ku aŋic aya lōn cōl ye Paulo, ēcī Wēi Nhialic la yeguōp, go tiēt tīj ku dōt apeī, ¹⁰ku lēk ye, “Yīn mǎnh jōrac. Yīn raan la ater kek kǎpath ēbēn. Yīn athiāŋ guōp kǎrec, ku aye them akōlakōl ba yith Nhialic wel bīk aa lueth! ¹¹Yīn abīi Nhialic jak guōp ēmēn. Yīn abī cōōr ku yīn abī nīn nōk ke yī cīi piny ben tīj.” Nyin yic Elimath, ēcī kēn macār guō paat nyin piny, ku

jol cath ke wïc raan bi ye ðom cin bi thel. ¹²Nawën tiñ bēnydīt kē cī rot looi, go wēt Nhialic gam rin yeen ēci gāi apeidīt kāk cī ke ye piöc wēt Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiök tō Pithidia

¹³Paulo ku jol aa kocken cath kek ye aaci wär teem riäi ke jiël Papoth ku lek Perga, wun cöl Pampilia. Tēwën, Joon Marko aci bēn pučk ke ke ku dhuk Jeruthalem. ¹⁴Ku ben kē jāl Perga ku yeetkē Antiök tō wun cöl Pithidia. Nawën aköl löñ, aköl cīi kōc ē luui, go Barnaba ku Paulo la tēn amat ku nyuuckē thīn. ¹⁵Nawën cī lööñ Mothith, ku jol aa wël kōc kāk Nhialic tiñ kueen, go bāny tēn amat wēt lēk Barnaba ku Paulo ēlä, “Wāmāthakua wek aa wicku bāk kōc jāām nhīim, tē le yen wēt bi ke riel puōth bāk lēk ke.” ¹⁶Go Paulo rot jat, ku nyooth yecin bi kōc biet. Ku jol jam ēlä, “Wek mēthkiē pan Itharel, ku jol aa kōc cie kōc Itharel Nhialic door, pienkē wētdiē. ¹⁷Nhialic kōc Itharel ēci wärkuan dīt lōc ku looi ke ke ye kuatdīt ril tör tēwäär ciēñ kek ke ye alei wun cöl Ijip. Keek aake cī Nhialic bēēi bei Ijip rielde.” ¹⁸Ku aci käreç yekē luōi ye guum roor ruöñ thiärñuan.” ¹⁹Ku Nhialic aci wuōt kadhorou cuöp wei pan Kanaan. Ku looi kacke bi aa kek la piny, ²⁰tēcīt run buot kañuan ku thiärthiēc.

“Wën cī kēn rot looi, go Nhialic ke yiēk kōc mac ke agut tē tul raan kāk Nhialic tiñ cöl Thamuel.” ²¹Nawën thiēcēkē Nhialic bi ke yiēk bēnyñaknhom, go Nhialic ke yiēk Thawul raan many Kic, kuat Benjamin yic, ku bi ya bēny ruöñ thiärñuan.”

²²“Nawën cī Thawul nyaai bāāny yic, go Nhialic Debit looi ke ye bēnyñaknhomden. Ku kēn cī Nhialic luēl rienke akīn, ‘Aca yök lōn Debit, wën Jethe yen ē raan yen wiēc. Ku ē yen raan bi kāk wiēcēkē bik rōt looi, aa looi.’”

²³“È ye Jethu raan kuat Debit, yen cī Nhialic looi ke ye raan bi kōc Itharel lučk, tēcīt tē cī yen ye luēl thīn wäär. ²⁴Wäär kēc Jethu luçide jock, ke Joon ēci kōc Itharel kañ lēk wēt Nhialic. Ku ye ke yōčk bik muöl luoi käreç, ku cōlkē rōt aa muç nhīim pīu.” ²⁵Na wäär cī luoi Joon thičk kek thōk, go kōc thiēcēk ēlä, ‘Yakē tak ya ña? Acie yēn raan tietkē. Raan tietkē abī lōk bēn yacōk. Ku acie yēn raan lēu ye ba warke dāk bei yecōk.’”

²⁶“Wek wāmāthkiē Itharel, mīth Abaram, ku jol aa wek kōc cie kōc Itharel rēēr tēn Nhialic door. Wēt bi kōc kony bi kōc cīi la pan mac aci lēk yō. ²⁷Ku yeen akēc kōc ke ciēñ Jeruthalem ku bānyken ñic, lōn nadē ke yen raan bi kōc bēn kony. Ku keek akēc wël deet yiic aya, wël ke ye kōc kāk Nhialic tiñ lēk ke wäär ye kueen akōlaköl, aköl löñ. Ku keek aaci wël kōc kāk Nhialic tiñ cöl aa tiñ kenhiim, rin cī kek Jethu cöl anāk. ²⁸Cok alon cin yen yiny cīk yök bi ke ye tēm thou, gokē ñuōt ke thiēc Pilato bi dhiel nōk.” ²⁹Ku wën cī kek kēriēc ēbēn looi, kāk ke cī gōt athör theēr wël Nhialic yic rienke, gokē jat piny tim cī rīiu kōu ku lek thičk rañ yic.” ³⁰Ku yeen aci Nhialic cöl aben pīr. ³¹Ku aaci rot nyuōth kōc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nīn juēc yiic. Kek kockä, kek aaci kāk cī rōt looi tiñ, ku lēkkē ke kōc Itharel.”

* 13:17B.bei 1:7; 12:51 * 13:18Kn 14:34; L.rou 1:31 * 13:19L.rou 7:1; Jōc 14:1

* 13:20Bāny 2:16; 1Tha 3:21 * 13:211Tha 8:5; 10:21 * 13:221Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20

* 13:24Mk 1:4; Lk 3:3 * 13:25Mt 3:11; Mk 1:7; Lk 3:16; Jn 1:20, 27 * 13:28Mt 27:22-23;

Mk 15:13-14; Lk 23:21-23; Jn 19:15 * 13:29Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42

* 13:31Luoi 1:3

³²⁻³³ “Ku yok aaci bën buk we bën lëk thoŋ path cī Nhialic yepuŋ tɔŋ ke bī luŋi wārkuān dīt. Aci luŋi ɔo ɛmēn yok miēthken, rin cī yen Jethu cɔl aben pīr ke cī thou. Cīmēn cī ye gōt ɛlā waak rou athōr theer wēl Nhialic yic,

‘Yin ee wēndiē, ɣen aci ya Wuur akölē.’”

³⁴ “Ku yen kēnē yen ē kē cī Nhialic lueel, lɔn bī yen ye cɔl aben rot jɔt thou yic, ku bī cīi kɔŋ dhiāth raŋ yic,

‘Yin aba yiēk yath, ku yin aba dɔɔc cīt tēwäär,

cī ɣen ɣapuŋ taan thīn tēnē Debit.’”

³⁵ “Ku ē yic alanden, ɛcī lueel kēlā wēt dēt cī gōt yic,

‘Yin acā aluonydu bī puŋl bī dhiāth raŋ yic.’”

³⁶ “Ku yen Debit ē ye kāk Nhialic looi wäär pīr yen, ku jɔl thou ku thiāk tē cī wārken dīt thiōk thīn. Ku guāpde aci bēn dhiāth raŋ yic. ³⁷Ku kēn akēc rot looi tēnē raan cī Nhialic jɔt bei raŋ yic.

³⁸⁻³⁹ “Awiēc bāk ŋic wek wāmāthkiē Itharel, lɔn nadē ke rin Jethu yen abī kārēc pāl piny tēnē kɔc. Raan bī wētde gam abī adumuŋmke pāl piny tēnē ye. Ku kēnē ē kēc lōŋ Mothith looi wäär tēnē we. ⁴⁰Tāāukē wenyin piny apath bī kē cī kɔc kāk Nhialic tīŋ, cīk lēk kɔc ɛlā rot cīi lui we,

⁴¹ ‘Tiēŋkē wek kɔc kɔc dɔl gup! Gāikē ku wek aabī liu, rin kē luŋi akölē!

Acie kē bāk gam, cɔk alɔn bī raandā ye teet yic tēnē we!’”

⁴² Wēn jiēl Paulo ku Barnaba tēn amat, goke yōk ku bīk bēn bēn aköl dēt amat bīk wēt lōŋ Nhialic bēn ber yic. ⁴³Wēn cī kɔc jāl amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruēc kɔc juēc Itharel, ku kɔc juēc cie kɔc Itharel cī ciēŋ kɔc Itharel gam. Ku jɔl Paulo kek Barnaba lēk ke bīk kepuŋth dēt, ku bīk pīr ke ŋōth piath Nhialic.

⁴⁴ Nawēn aköl dēt amat, ke kɔc juēc apei bō amat yic aabī ciēt kɔc ɛbēn geeu kek cī guēer bīk bēn piŋ wēt Nhialic. ⁴⁵Nawēn tīŋ kɔc Itharel akut dīt kēnē ke dɔm tiēl ke. Ku yekē wēt lueel Paulo dhōl yic ku yekē lat. ⁴⁶Ku Paulo kek Barnaba aaci bēn jam apei kēlā ke cīi riōc, “Kēn yen bī rot kaŋ looi tuēŋ, ee lɔn bī we lēk wēt Nhialic. Ku na cāk kuec bāk wēt Nhialic cīi gam, ku yakē rōt yōk ke we cie kɔc wīc pīr akōlriēc ɛbēn, ke wek aa buk nyāāŋ piny ku lok tēnē kɔc kōk cie kɔc Itharel. ⁴⁷Rin yok aaci Nhialic yōk ɛlā, ‘Wek aaca looi ke we cīt mermer tēnē kɔc cie kɔc Itharel, rin bī raan ɛbēn pinyinhom poth la pan mac.’”

⁴⁸ Nawēn piŋ kɔc cie kɔc Itharel wēt kēnē, gokē puŋth miet ku leckē wēt Nhialic cīk piŋ. Ku kɔc ke cī lɔc bīk aa kɔc pīr akōlriēc ɛbēn aake cī bēn gam.

⁴⁹ Wēt Nhialic aci bēn ɣet bēikē yiic ɛbēn. ⁵⁰Go kɔc Itharel, kɔc dīt baai geu yic ɛbēn ben rac nhīim agut diāār kɔc dīt cie kɔc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bēn cuŋp wei panden. ⁵¹Go atuuc Jethu mēl kuēŋ ku teŋkē kecōk rin cī kek puŋth riāāk tēnē ke. Ku jiēlkē ku lek pan cɔl Ikonīa.* ⁵²Kɔc ke cī gam Antiōk aake cī Wēi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puŋth apei.

Paulo ku Barnaba aa kɔc Ikonīa lēk Wēt Puŋth Yam

14 ¹Kēcīt kēwäär cī rot looi tēnē Paulo ku Barnaba Antiōk acie yic ben ber aya tēnē ke Ikonīa. Paulo ku Barnaba aake cī la ɣon ye kɔc Itharel

* 13:33Wk 2:7 * 13:34Ith 55:3 * 13:35Wk 16:10 * 13:41Yab 1:5 * 13:47Ith 42:6; 49:6

* 13:51Mt 10:14; Mk 6:11; Lk 9:5; 10:11

mat thïn, ku jieemkë arëk bi kôc juëc Itharel ku kôc cie kôc Itharel wët Jethu gam. ²Ku kôc kôk Itharel ci kuc bik wët ciï gam, aaci kôc Ikonía luôm thook bik kenhïim wël Paulo ku Barnaba. ³Ku Paulo kek Barnaba aaci rëer Ikonía nïn juëc. Ku jieemkë apei rin Jethu ke ciï riôc, ku wët yekë lueel ëbën ë yic, rin ci Jethu ke yiëk riel bik kâk jâj gôï aa looi. ⁴Ku kôc juëc tó geeu aake ci keyiic tek, kôc kôk aake wël kôc Itharel piñ ku gam kôc kôk wët atuuc Jethu.

⁵Nawën ke met kôc Itharel yic kek kôcken dît ku kôc Konya bik agaac jôk, ku wickë bik ke nôk. ⁶Nawën la kôc piöôc wët ci mat yök cök, gokë riñ tẽ cöl Likonia tó geeth Lithtra ku Derbe thïn. ⁷Ku piöôckë Wët Puuth Yam Bány Jethu ë geethkâ yici.

Paulo aci duër nôk Lithtra

⁸Mony ci ruai, cie cath, yecök yôc piiny tẽwäär dhiëeth ye ë tó gen Lithtra. ⁹Ku ë ye wël Paulo piñ. Go Paulo tiñ ke ci gam ku peth bi kony. Go dôt, ¹⁰ku lueel, “Jot rot ba kôc!” Go rot wuöl nhial ku cieth.

¹¹Nawën tiñ kôc juëc kã ci Paulo looi, gokë jam apei thonjen Likonia, “Aciëek cit kôc aaci bën piny nhial tënë yoi!” ¹²Ku ciëkkë Barnaba ke cöl Deuth ku ciëkkë Paulo ke cöl Yërmith rin ë yen raan ye wëlken lueel. ¹³Go raandit jôj cöl Deuth door, jôj rëer yiënde kal thok miöör la yiëth adir ci cuëec yôök bëëi. Ku wic kek kôcken juëc rëer ke ye bik atuuc door ë ke.

¹⁴Nawën piñ Barnaba ku Paulo ke wickë bik looi, gokë aläthken ret yiic kekôth bik nyuôth lön ciï kek këcit kënë wic, ku riñkë ciel thän awën yic ku lueelkë, ¹⁵“Yenö looi wek kënë? Yok aa kôc ë path cimëndun. Yok aaci bën buk Wët Puuth Yam Jethu bën lueel, ku buk we nyaai kâk yakë doorkä yiic rin cïn kek wëtden yic, ku bäk aa door Nhialic tön pîr, ci nhial ku piny ku wër kek kâkkith tó thïn ëbën cak.” ¹⁶Wäthëer Nhialic ëci kôc puöl bik kâkken cik tak aa door. ¹⁷Ku Nhialic ë rot nyuôth akölaköl kapuuth ye looi yiic tënë kôc. Ee deñ cöl atueny ku lok kâj ëbën cit tãden ye kek luk, ku mitkë puuth.” ¹⁸Cök awën këc kôckä wëlken lac gam, ka cik bën lëu bik kôc dök bik miöör ciï nâk.

¹⁹Nawën ke kôc Itharel kôk bö Antiök gen tó Pithidia, ku bö kôc kôk Ikonía, ku reckë kôc nhïim ku biöökkë Paulo ku yöckë ayeer geeu, ku takkë lön ci yen thou. ²⁰Nawën la kôc ci gam kenhïim kut yelööm, ke jot rot ku dhuk geeu. Naçon nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tó Thiria

²¹Paulo ku Barnaba aaci Wët Puuth Yam lëk kôc Derbe ku gam kôc juëc wët Jethu. Nawën ke dhuk Lithtra. Ku lek Ikonía ku jöl a Antiök tó Pithidia. ²²Ku lëkkë kôc ci gam bik gamden muk apath, ku lek tuen ke nhia Jethu. Ku lëkkë ke piöôcden yic ëlä, “Kôc ci gam ëbën aa dhil gum ë pîr kënë yic rin bi kek met bäány Nhialic yic aköldä.” ²³Ku kuanykë kocdît akuut kôc ci gam yiic ëbën, ke ci kañ röök tënë Nhialic. Ku thekkë miëth rin bi kek Nhialic kañ door. Ku jolkë ke than Bëny Jethu cin, raan ci kek wëlke gam.

²⁴Tëwën kueny kek Pithidia yic, gokë bën Pampilia. ²⁵Ku piöôckë Wët Puuth Yam tënë kôc gen Perga ku lek Atalia. ²⁶Ku tēen ke gër, ku dhukkë Antiök, tẽwäär ci kôc ci gam ke thön Nhialic thïn rin luoiden cik thöl.

²⁷Wën cī kek yëët Antiök, ke kuut kōc cī gam nhīim ku lëkkë ke kajuëc cīk looi riel Nhialic, ku nyooth Nhialic lōn alëu bī kōc cie kōc Itharel gam aya.
²⁸Ku rëërkë Antiök pëi juëc kek kōc cī gam.

Lōŋ Mothith

15 ¹Kōc kōk pan Judia aacī bën Antiök, ku piöockë kōc cī gam ëlä, “Wek aacī Nhialic bī kony tē cīi we dhil ŋoot, cīt tē cī lōŋ Mothith luël ye.” ²Go Paulo kek Barnaba jam apeī rin ë wët kënë kek kōc awën bō Judia. Nawën ke mat yic, bī Paulo ku Barnaba ku kōc kōk Antiök la Jeruthalem bīk wët kënë la jääm yic kek atuuc Jethu ku kōcdīt kōk.

³Go akut kōc cī gam ke jal tooc, ku wën tēek kek Ponicia ku Thamaria, ee cīk lëk kōc lōn cī kōc kōk cie kōc Itharel wët Nhialic gam. Wët kënë acī kōc cī gam ëbën cōl amit puōth.

⁴Nawën yëëtkë Jeruthalem ë ke lor akut kōc cī gam, ku atuuc Jethu ku kōcdīt, kōc cīk bën lëk kajuëc cī Nhialic ke kony bīk ke looi. ⁵Go kōc kōk akut Parathī cī gam rōt jat nhial ku luelkë, “Keek aa dhil ŋoot ku lëk ke bīk lōŋ Mothith dhiel theek.”

⁶Go atuuc Jethu ku kōcdīt kenhīim mat bīk wët kënë tak yic. ⁷Wën cī kek wët jääm yic apeī, ke Pīter jōt rot ku lueel, “Wek kackië aŋiëckë lōn ŋen acī Nhialic lōc wäär kamkun, ba Wët Puōth Yam lëk kōc cie kuat Itharel, rin bī kek wët Bëny piŋ ku gamkë.” ⁸Ku Nhialic aŋic kē tō raan ëbën puōu, acī nyuōoth lōn yeen alëu kōc kōk cie kōc Itharel bīk gam aya cīmën cī yen Wëike cōl abō tēnë ke, cīmën wäär cī yen ye luōi ŋo aya. ⁹Acī nyuōoth lōn ŋok kōc Itharel ku thāi kōk, ŋok aa thōŋ ëbën, ku nyeei käreec kepuōth rin cī kek gam.

¹⁰“Na ye këya, ke yeŋō looi wek kē cī Nhialic nyuōth we bāk cīi loi, rin wīc wek ye ë path bāk tē bī yen puōu riëek thīn tiŋ. Tē jōt ŋok kōc cī gam nhīim kēril kēc wärkuan dīt ku ŋo aya, kaŋ lëu buk yäac? ¹¹Acie tēde! Ayeku gam lōn bī ŋo kony rin piath Bëny Jethu, ku abī ya tēde aya tēnë ke.”

¹²Go akut ëbën biet ku piŋkë kāk jāŋ gōi cī Nhialic cōl aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kōc kōk cie kōc Itharel. ¹³Wën cī kek thōk jam, ke Jemith jōt rot ku bëer ëlä, “Pieŋkë wëtdië wek kōc akuōtda! ¹⁴Acī Thaimon tēt ŋo tē cī Nhialic ye nyuōoth thīn lōn ye kōc cie kuat Itharel kacke aya, rin cī yen kōc kōk nyaai keyiic bīk aa kacke. ¹⁵Ku wël kōc kāk Nhialic tiŋ aacī rōm kek ë wëlkä alanden. Cīmën cī ye gōt athōr theer wël Nhialic yic ëlä,

¹⁶‘Ku lueel Bëny, ŋen abī dhuk,

ku ŋen abī many Debit cī riääk ben jōt nom.

Ku ben kākken cī riääk cōk piny bīk riel.

¹⁷Ku këya, kōc ëbën aabī Bëny wīc,

kōc cie kōc Itharel ca cōl bīk aa kackië.

¹⁸Yen ee wët cī Bëny lueel akan,

Bëny yen cī wët kënë cōl aŋic theer.”

¹⁹“Ku la Jemith tueŋ ku lueel, na ye ŋen, ke ŋok aacī kōc cie kōc Itharel cī Nhialic dhuōk rëëm nhīim. ²⁰Aŋuëën buk ke gāt athōr ku lëkku ke, bīk cīi mīth kuat miëth cī ke jakrec door, ku titkë rōt bīk gup cīi la akor. Ku cīk

riem cam ku cık cuët riŋ län kęc teem röl bĩ riem kuër.* ²¹ Rin lõŋ Mothith aci kueen run juęc yiic, yŋn ye kęc Itharel mat thĩn akööl cĩi kek ẽ luui yiic, ku wëlkä aaye piöcc geeth yiic ẽbën.”

Athör cĩ gät kęc cie kęc Itharel cĩ gam

²² Nawën ke atuuc Jethu, ku kœdĩt kek kęc akut kęc cĩ gam ẽbën, mat wët yic bĩk rööř aběk akut yic kuany, ku bĩk ke tuöcc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokë Judath cöl Barthabath aya, ku Thilath kęc theek akut rin luoiden, kuany. ²³ Ku gëmkë ke athör kënë tënë kęc cĩ gam Antiök,

“Yok atuuc Jethu ku kœdĩt, miëthakun, yok aaci miäthda tuöc miëthakua cie kuat Itharel ciëŋ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia. ²⁴ Acuk piŋ lõn cĩ kęc kők akuötda yic la ku rečkë wepuöth kāk yekë lueel, ku keek aa khecku ke tooc bĩk kākķā aala lueel. ²⁵ Këya, yok aaci yonhiim mat ku gamku buk kęc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wämäthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo, ²⁶ cĩ wëiken gam bĩk luui rin Jethu Kritho. ²⁷ Wek aa tucku Judath ku Thilath, bĩk we lëk wël cĩ göt athör kën yic aya. ²⁸ Acĩ Wëi Nhialic tääu yopuöth bĩ ciën lõŋ ril dët metku ẽ lõöŋ cĩ gät we kă yiic. ²⁹ Ku wek aa cĩi kākķā dhil loi, duökkë ye mĩth miëth yeke jakrec door, duökkë riem cam, duökkë cuët riŋ län kęc teem röl bĩ riem kuër, ku tietkë röt bāk gup cĩi la akör. Na luikë kākķā cit ẽmën cĩ yok ke lëk we, ke lucidun abi piath. Yenakan.”

³⁰ Ku toočkë atuuc Antiök. Nawën cĩk yet, ke mat kęc cĩ gam ẽbën nhiim ku gëmkë ke athöör. ³¹ Wën cĩ kek athöör kueen ẽ ke mit puöth rin cĩ wël cĩ göt athöör yic ke deet puöth. ³² Judath ku Thilath, kęc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apei kek kęc cĩ gam bĩk ke deet puöth ku rilčkë puöth. ³³ Tëwën cĩ kek nĩn nök ke le lony wämäthakua dhöl bĩk dhuk ke puöl gup tënë kęc ke toc ke. [³⁴ Ku Thilath acie nhom bën waar ku döŋ.] ³⁵ Paulo ku Barnaba aake cĩ pëi nök Antiök, ke piöcc wët Bëny kek kęc juęc kők tënë kęc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puök

³⁶ Nawën cĩk pëi nök Antiök, ke Paulo yöök Barnaba, “Dhukku ciëen geeth wäär yiic cĩ yok Wët Puöth Yam piöcc thĩn, buk wämäthakua la neem, ku buk tiŋ lõn le kek tueŋ apath kek gamden.” ³⁷ Ku ẽ wic Barnaba bĩ Joon Marko cath ke ke, ³⁸ ku akęc Paulo tak lõn puöth yen bĩ cath ke ke rin aci bën dhuk Pampilia, ku cĩi rëër ke ke bĩk luoiden thäap kedhie.* ³⁹ Wët kënë acik teer apei nawën ke puök. Ku jiël Barnaba kek Joon Marko ku geerkë Thaipruth. ⁴⁰ Ku cöl Paulo Thilath bĩ cath kek ye, ku pël miëthakën ke dhöl bĩ Nhialic ke cöl aa cath ke puöl gup. ⁴¹ Ku jolkë la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet kęc cĩ gam puöth bĩk gamden muk apath.

Timothĩ aci cath kek Paulo ku Thilath

16 ¹ Paulo aci cath bĩ la Derbe ku Lithtra tẽ ciëŋ Krithian cöl Timothĩ thĩn. Man Timothĩ ẽci gam aya, ku yeen ẽ ye nyan kuat Itharel, ku wun ẽ ye Giriık. ² Kęc le yok gam tök ẽbën Lithtra ku Ikonia, aake ye ȳiec jam rin Timothĩ. ³ Go Paulo Timothĩ cöl aŋot rin wic yen ye bĩk cath. Ee looi këya

rin aŋic kɔc Itharel ke ciɛŋ Derbe ku Lithra ɛbɛn lɔn ye wun Timothĩ Gĩrik, kuat ciɛ ɲoot. ⁴Tɛwɛn ye kek jɛl gen ku lek gen, aake lɔɔŋ cĩ atuuc Jethu ku kɔcdit tɔ Jeruthalem guir tɛt kɔc cĩ gam, ku lɛkkɛ ke bĩk aa luui cit tɛ wic atuuc Jethu ku kɔcdit tɔ Jeruthalem ye thĩn. ⁵Kɛya, kɔc akut kɔc cĩ gam aaci cɔk puɔth bĩk gamden cĩi war, ku kɔc cĩ gam aaci rɔt aa juak akɔlakɔl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin cĩ Wɛi Nhialic ye nyuɔth ke bĩk Wɛt Puɔth Yam cĩi piɔɔc ɛ bɛi Athia kɛ yiic. ⁷Tɛwɛn cĩ kek aken Mithia dɔɔt, ke wickɛ bĩk la pan cɔl Bithinia, ku keek aaci Wɛi Nhialic nyuɔaath bĩk cĩi tɛk thĩn. ⁸Gokɛ Mithia bar yic ku lek Troath. ⁹Ku ɛ wɛɛr kɛnɛ Paulo aci kɛdɛŋ tiŋ kɛcit raan Mathedonia ke kɛac yenhom ku lɛŋ. “Bɛar yĩn Paulo Mathedonia ba ɲo bɛn kony.” ¹⁰Wɛn cĩ Paulo nyuɔth ɛ kɛnɛ, goku rɔt guir buk la Mathedonia, rin acuk ɲic lɔn cĩ Nhialic ɲo cɔl buk Wɛt Puɔth Yam la piɔɔc tɛnɛ kɔc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹Goku jɛl Troath ɛ riɛi ku gɛrku buk teem Thamodhraki, naɲɔn nhiɛk dɛɛt ɲo la Nipolith. ¹²Ku jiɛlku Nipolith ku lok Pilipi gen tuɛŋ ye kaŋ thiɔk tɛ le kɔc Mathedonia, ku yen ɛ ye gen rɛɛr kɔc Roma thĩn. Ku nɛkku nĩn juɛc geeu. ¹³Nawɛn akɔl cĩi kɔc Itharel ɛ luui ke ɲo jiɛl geeu, ku lok wɛryɔu tɛ yeku tak lɔn ye kɔc Itharel kenhĩim mat thĩn bĩk rɔɔk. Ku nyuucku piiny ku jiɛmku tɛnɛ diɛar ke cĩ kenhĩim mat thĩn aya. ¹⁴Kam kɔc cĩ wɛlkua piŋ ɛ kɔc ke tɔ thĩn yiic, ee tiŋ gen Thiatira cɔl Lidia, ku ɛ ye ɲɔɔc wei alɛth mithiɔŋ ril ɲɔnyden yic apei. Lidia ɛ ye Nhialic door, ku ɛci Nhialic cɔk puɔu bi wɛt luel Paulo piŋ. ¹⁵Wɛn cĩ ye gɛm lɔkwɛi kek kɔc ciɛŋ baai kek ye, ke cɔl ɲo ku lɛk ɲo, “Bɛk, rɛɛrkɛ paandiɛ, tɛ cĩ wek ye gam lɔn cĩ ɲen gam ayic.” Ku lɛŋ ɲo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶Naɲɔn akɛl tɔk, tɛwɛn le ɲok tɛ ye kɔc la rɔɔk thĩn, ke ɲo rɛm kek nyan alony la guɔp jɔŋ ye cɔl alɛk kɔc kɛ bi rot looi. Ku yeen ɛci wɛɛu juɛc apei bɛi tɛnɛ kɔcken cĩ ye loony. ¹⁷Nawɛn ke buɔth Paulo ku ɲo ɛbɛn ke loi duɔɔt, “Kɔckɛ aa lui rin Nhialic Madhɔl. Aa yĩn lɛk tɛ bi Nhialic yi kuɔny thĩn.” ¹⁸Ku looi kɛya nĩn juɛc, agut bi Paulo puɔu riɛak, ku wel yenhom ku lɛk jɔŋ tɔ nya guɔp, “Rin Jethu Kritho bɛar bei ɛ nya guɔp!” Ee kaam wɛn, ke jɔŋrac jiɛl yeguɔp. ¹⁹Nawɛn le kɔc cĩ yeen loony tiŋ, ke nyan alony cĩn wɛɛu ye ben bɛi tɛnɛ ke, gokɛ Paulo dɔm ku Thilath ku thelkɛ ke luk yic. ²⁰Ku ɲɛthkɛ ke bɛny nhiim ku luelkɛ, “Rɔɔrkɛ aa kɔc Itharel, ku keek aa loi aliɛap genda. ²¹Aa ɲook piɔɔc buk kɛk liu ciɛɛŋda ku lɔɔŋkua yiic, aa looi. ɲok aa kuat Roma. Kɛya, ɲok aaci dhil luui kɛk yekɛ lɛk ɲo buk ke looi.”

²²Ku met thɛn awɛn kɛac luk kɔu wɛtɛn yic ku biɛkkɛ ke, ku rɛt bɛny alɛth Paulo ku Thilath yiic kekɔth, ku cɔlkɛ ke aa that. ²³Wɛn cĩ apuruuk Paulo ku Thilath that ku biɛkkɛ ke apei, ku riitkɛ ke ɲɔn mɛc, ku ɲɔɔk bɛny apuruuk ɛ tiit kɔc cĩ mac, bi ke der rin bi kek cĩi kat. ²⁴Nawɛn piŋ apuruuk ɛ wɛt kɛnɛ, ke riitkɛ ɲɔn tɔ ciɛn ku rekkɛ kecɔk, ku meckɛ ke gurgurdit thiek kɔu.

²⁵Nawën tēcīt wēer ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake rōōk ku ketkē waak door kek Nhialic, ku kōc kōk ke cī mac kek keek aake pīŋ. ²⁶Kaam awën ke piny yiēk rot apei, ku yiēk tēwën cī yōn mēc buth thīn aya. Nyin yic tēwën ke yōōt ŋany kethook, ku dāk luŋ werwer kecōk.

²⁷Go bēny apuruuk wën tit yōt thok rot puur ku tīŋ yōōt ke ŋaany thook, ku tek lōn cī kōc cī mac rōt kual, go palde miētē bei, ku wīc bī rot nōk. ²⁸Go Paulo rēl apei, “Duk rot nāk! Yok aatō tēn ēbēn!”

²⁹Go bēny apuruuk mac cōl, ku riŋ yōt ku wīk Paulo ku Thilath cōk ke leth. ³⁰Nawën ke wet nhīim ayeer ku thiēc ke, “Wek bāny, yeŋō ba looi bī ya kony?”

³¹Gokē lueel, “Gam wēt Bēny Jethu, ke yīn akony wek kacku.” ³²Nawën ke jōl wēt Bēny Jethu piōc tēnē ye ku tēnē kōc kōk tō paande ēbēn. ³³Ku ē wēer kēnē, ke Paulo ku Thilath nyeci bēny apuruuk wën ke bī tētōkken la lōk yiic ku dēr keyiic, ku muoc nhom nyin yic kek kacke ēbēn. ³⁴Ku yēth Paulo ku Thilath paande ku gēm ke miēth. Ku jōl puōu miet kek kacke rin cī yen wēt Nhialic jal gam.

³⁵Nayōn nhiāk ke bāny geeu toc bāny apuruuk, “Lak, lēkkē bēny apuruuk tīt yōn mēc bī Paulo ku Thilath lony.”

³⁶Go bēny apuruuk tīt lēk Paulo, “Bāny aaci wēt tooc riēnkun bī we lony. Kēya, wek aaci puōl bāk jāl ke cīn awuōc yīk we.”

³⁷Go Paulo lueel tēnē bēny apuruuk, “Yok aa kēc yāth luk yic, ku yok aaci bāny cōl athat thēi nhom ku mac yō, ku yok aa kōc Roma! Ku ēmēn, awīckē buk jāl yō cīi ŋic? Acie tēde! Kek bāny nhīim, aa dhil bēn tēn bīk yō bēn luōny bei.”

³⁸Go bāny apuruuk wēt cī Paulo ku Thilath lēk ke la kuan yic tēnē bāny geeu. Nawën piŋkē lōn ye Paulo ku Thilath kōc Roma, gokē riōc. ³⁹Ku lek bīk ke la lōŋ, bīk wēt pāl piny tēnē ke, ku bīkē ke bei yōn mēc ku lēkkē ke bīk jāl geeu. ⁴⁰Go Paulo ku Thilath jāl ku lek pan Lidia. Ku matkē kenhiim thīn kek kōc cī gam, ku jīemkē tēnē ke wēl deet kek kepuōth ku jīlkkē.

Kōc Thethalonika aaci wēt Paulo maan

17 ¹Paulo ku Thilath aaci tēk geeth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jōlkē bēn Thethalonika tē rēer tēn ye kōc Itharel kenhiim mat thīn bīk rōōk. ²Go Paulo, cīmēnden theer, la tē ye kōc Itharel kenhiim mat thīn, ku akōōl yiic kadiāk, akōōl cīi kōc Itharel ye luui, ke Paulo jōl kāk cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic aa tēer kek kōc. ³Ku nyuth ke kē cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic, ee lōn bī Jethu Krītho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jōt rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlā, “Jethu jīem yēn rienke tēnē we ēmēn, yen aci Nhialic lōc ku dōc.” ⁴Go kōc kōk kāk cī Paulo lueel yōk ke ye yith, ku mētkē rōt Paulo ku Thilath, ku yen lan kōc juēc Gīrik Nhialic door aya, ku diāār kōk kōcdīt.

⁵Ku kōc Itharel aake cī tiēl dōm rin cī kōc juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē kōc aliāap dhōl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duōt, ku mekkē pan Jathon ku wīckē Paulo ku Thilath yōōt yiic bīk ke bēi ayeer tēnē kōc. ⁶Nawën cik ke yōk, gokē Jathon ku kōc kōk cī gam thel tēnē kōcdīt geeu ke loi duōt ēlā, “Rōōrkā aacā liāap looi geeth juēc yiic, ku ēmēn aaci bēn genda. ⁷Ku aaci Jathon nyuōc paande. Keek aaci lōōŋ bēnyŋaknhom Roma dhōl yiic, ku

luelkë ka la bēnyaknhoḿ dēt yam cōl Jethu.” ⁸ Ku wēlken kă, aaci thāndit geu ku bāny liāāp nhīīm. ⁹ Ku jōl bāny Jathon ku wāmāth kōk awēn cōl aa tēu wēu piny bik rōt waar, ku pālkë ke bik jāl.

Paulo ku Thilath aaci la Beria

¹⁰ Tēwēn cī piny cuōl, ke kōc cī gam cōl Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawēn cīk yet, ke la tē ye kōc Itharel mat thīn. ¹¹ Aye kōc Itharel tō Beria nhiaar bik wēt Paulo piṅ tēnē kōc Thethalonika. Ku aake wēl Nhialic kuen akōlakōl, bik tiṅ lōn ye kāk ye Paulo lueel yith. ¹² Kōc juēc aaci wēt Jethu ye Paulo lēk kōc bēn gam. Ku diāār juēc kōcdit Gīrik, ku rōrō juēc Gīrik aaci wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

¹³ Nawēn le kōc Itharel tō Thethalonika piṅ lōn cī Paulo wēt Nhialic la piōōc Beria aya, gokē bēn ku kuutkë kōc thook bik aliāāp looi. ¹⁴ Tēwēn nyin yic, ke kōc cī gam cōl Paulo ajiēl kek kōc kōk bik la wath thok, ku dōṅ Thilath ku Timothī Beria. ¹⁵ Ku kōc awēn ruēc Paulo aaci bēn ger kek ye, bik yet Athen. Ku dhukkë Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bik rōt lac māt ye.

Paulo aci la Athen

¹⁶ Tēwēn tiit Paulo Thilath ku Timothī Athen, ee kēc puōu la yum wēn tiṅ yen geu ke cī thiāṅ yīik ye kek jakken door thīn. ¹⁷ Go jāl a teer kek kōc Itharel, ku kōc wuōt kōk Nhialic door tē ye kōc Itharel mat thīn kek thān dēt guēer tē ye kōc kenhīīm mat thīn geeu, bik wēlkă bēn piṅ. ¹⁸ Go kōc kōk piōōc Epikuria ku Ithtōk jam kek ye aya. Ku lueel kōc kōk, “Yēṅō wīc raan kēnē kēc piōc, bī lueel?” Ku ben kōc kōk lueel, “Yē ē ciēt jam rin jak kucku.” Ee luelkë kēya rin Paulo ē piōōc rin Jethu, ku lōn ye kōc rōt jōt thou yic. ¹⁹ Gokē Paulo cōl amat yic, amat ē rōm gōn cōl Ariōpakuth nhom ku luelkë, “Awīcku buk piōōcdun yam ye lueel kēnē ṅic. ²⁰ Kōk yeku piṅ ke ye lueel, aaci thōṅ kek kāk cuk kaṅ piṅ, ku awīcku buk wētden yic, ṅic.” ²¹ (Rin anhiēer kōc ke dhiēth Athen, ku thāi kōk la rēer thīn, bik kōc aa lēk wēl yam cīk piṅ, ku piṅkë kāk yam tēnē kōc kōk aya.)

²² Go Paulo rot jōt ku kēc amat Ariōpakuth nhom ku lueel. “Kōc Athen! Aya tiṅ kăjuēc yiic lōn ye wek jak juēc theek. ²³ Rin tē cieth yēn gendun yic, ku daai kākkuṅ yakē door, yēn ē yīk yōk aya ke cī gōt nhom kēlă, ‘Tēnē Nhialic kuc.’ Yēn kē yakē door kēnē, yēn ē kēnē ya lēk we, ku acāk ye ṅic. ²⁴ Nhialic cī piny cak ku kāk tō thīn ēbēn, yēn ē Bēny nhial ku piny. Ku acie ceṅ luēk cī buth yiic bī ye aa door thīn. ²⁵ Ku yēn aya, acie wīc kōk bī luōi ye, rin ē yēn atō pīir yecin, ku ē yēn kēriēēc ēbēn wīc raan, gām raan. ²⁶ Nhialic aci raan tōk kaṅ cak tueṅ, ku raan tōṅ kēnē yēn abiī thāi bei thīn ēbēn, ku jōl ke aa thiēi pinynhom ēbēn bī kek ceṅ thīn. Ku tueṅ kēc yēn ke cak, ēcī guīir, ye nēn, ku ye tēnēn bī kek ciēṅ thīn. ²⁷ Aci cak rin bī kek ye wīc bik ṅic, tēdē abīk yōk tē wīc kek ye. Ku ē yic Nhialic aci mec kek yō. ²⁸ Cīmēn cī raan dēt ye lueel ēlă theer, ‘Yēn acōl yō aa pīir, ku ciēṅku cīmēn kēnē!’ Ku aci kōckun wak lueel aya ēlă, ‘Yōk aa miēthke aya.’

²⁹ “Cīmēn ye yōk mīth Nhialic, acuk dhil tak lōn Nhialic aci mīlāṅ, ayī alel cī atēt guaṅ bī thōṅ Nhialic. ³⁰ Akēc Nhialic kuēc nhom, bī kōc tēm awuōc

wäär kéc ye ɲic, ku ɛmèn ɛ kɔc lɛk pinynhom ɛbèn, bɪk kàrec yekè looi puɔl.
³¹Rin acɪ guir bi la akòl tɔŋ bi raan cɪ lɔc luk looi tènè kuat raan ɛbèn piny-
 nhom. Ku yen acɪ nyuɔth raan ɛbèn lɔn bi yen kènè looi, jòn cɪ yen raan bi
 luk looi jɔt raŋ yic!”

³²Tɛwèn piŋ kek Paulo ke jam jòn rot thou yic, ke bui kɔc kɔk, ku lueel kɔc
 kɔk ɛlä, “Awicku, ba kènè ben ber yic, buk piŋ.” ³³Go Paulo jäl amat yic. ³⁴Ku
 mèt röör kɔk röt ye, ku gamkè wèt cɪ lueel, kam ɛ röörkä ɛ ye raan kɔc amat
 cɔl Diönithiòth, ku tiŋ cɔl Damarith, ku kɔc kɔk ke cɪ gam aake tɔ thɪn aya.

Paulo acɪ la Korinth

18 ¹Wèn cɪ Paulo jam amat yic, ke jiël Athen ku ler Korinth. ²Ku rɛm
 thɪn kek mony Itharel cɔl Akuila, dhièth Pontuth, ke puɔc bèn Italia
 kek Prithkila tieŋde, rin cɪ Klaudiòth, Bɛnyɲaknhom kɔc Itharel cuɔp wei
 Roma. Go Paulo la bi ke la neem. ³Ku rɛër ku luui ke ke, wèn cɪ yen ke yök
 ke ye cuèc alèth dhil ye guòt piny cɪt duël, ku ɲɔckè ke cimèn yen aya. ⁴Ku ɛ
 ye jam apei tɛ ye kɔc Itharel mat thɪn akööl cɪi kɔc ye luui yiic, bi ke lɛk yith,
 rin bi kɔc Itharel ku kɔc Giriik wèt Nhialic gam aya.

⁵Nawèn la Thilath ku Timothɪ bèn Mathedonia, ke Paulo päl kækken ke ye
 looi ku yik yenhom piöc wèt Jethu, ku tèt kɔc Itharel lɔn Jethu yen aluaŋ bi
 Nhialic tuɔc pinynhom. ⁶Nawèn ke jɔnykè ku luelkè kàrec rienke, go yecök
 teŋ ku lɛk ke, “Na cäk määb bäk Nhialic kuc, ka wek aabi röt gök ɛ röt! Acin
 raan bäk gök. ɛmèn wek aba puɔl ku la wèt Jethu piöc tènè kɔc cie kɔc
 Itharel.” ⁷Goke jal nyääŋ piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door
 cɔl Titiòth Juthtuth bi la rɛër thɪn. Ku pan Titiòth ɛ thiääk kek tèn amat kɔc
 Itharel. ⁸Raandit tèn amat cɔl Krithputh ɛci wèt Nhialic gam, yeen ku kacke
 ɛbèn ku kɔc kɔk Korinth aake cɪ wèt Jethu piŋ ku gamkè, ku muɔc Paulo
 kenhiim.

⁹Nayon wɛër tøk, ke Paulo tiŋ kɛdäŋ kɛcit nyuɔth, ku lɛk Nhialic ye ɛlä,
 “Duk riöc ɛ kɔckä, lɔr tueŋ yɪ jam tènè ke, ku duk dhör kè loi yic, ¹⁰rin
 yen arɛër kek yɪ. Acin raan bi ye lɛu bi yièk tètök, rin kɔc juèc rɛër ɛ tèn aa
 kackiè.” ¹¹Go Paulo rɛër geeu ruöŋ tøk ku abak, ke piöc kɔc wèt bɔ tènè
 Nhialic.

¹²Nawèn cɪ Galio bɛnyɲaknhom Roma, jal looi bi ya bɛnydit pan Giriik, ke
 kɔc Itharel mat keyiic ku dɔmkè Paulo ku yèthkè luk yic tènè Galio. ¹³Ku luelkè
 tènè ye, “Mony kènè, awic kɔc bɪk Nhialic aa door dhöl cɪi thääny kek lɔŋda.”

¹⁴Tɛwèn wic Paulo ye bi jam, ke luel Galio tènè kɔc Itharel ɛlä, “Na ye
 awuöc yen cɪ looi, ɲuòt yen acä yic päl piny ku piɛŋ wètɔn. ¹⁵Ku ɛmèn nɛk
 ater we ɛ path wèt rin ku wël ku lɔŋkun, wek aa dhil kɛdun lueel wepɛc. Yen
 acie bɛny kæk cɪt kakkä.” ¹⁶Ku cɔl ke aa nyɛci luk yic. ¹⁷Gokè Thothenth,
 raandit tèn amat dɔm ku bièkkè luk yic. Ku kènè akèc Galio kuèc nhom.

Paulo acɪ dhuk Antiök

¹⁸Paulo ɛci nɪn juèc nɔk Korinth kek kɔc cɪ gam, nawèn ɛ ke tɔŋ ke, ku ler
 riäi yic kek Prithkila ku Akuila, riän la Thiria. Ku wèn kɛc kek guɔ la wüir bɪk
 ger, ee cɪ kuèŋ Kankèria tènè Nhialic, ku cɔl rot amut nhom. ¹⁹Nawèn ɛ ke

yet Epethuth, tē cī Paulo Prithkila ku Akuila bēn nyään thīn. Ku ler tēn amat kōc Itharel, ku jieem apeī ke ke. ²⁰Ku pēen kōc amat bī lōk rēēr kek ke, go cī gam. ²¹Ku lēk ke ēlā wēn jiēl yen, “Na ye yen kē wic Nhialic, ke yen abī dhuk tēnē we.” Ku ler riāi yic ku jiēlkē Epethuth.

²²Wēn le yen yēēt Cetharia, ke la Jeruthalem ku muōth akut kōc cī gam, ku jol la Antiōk. ²³Nawēn cī nīn nōk Antiōk ke jiēl ku ler wuōt Galatia ku Prigia ku deet kōc cī gam thīn ēbēn puōth.

Apolo ē kōc Epethuth ku Korinth piōōc

²⁴Go raan Itharel cōl Apolo, dhiēth Alekdhāndria pan Ijip, bēn Epethuth. Yen ē njic wēl theēr cī gōt athōr theēr wēl Nhialic yic, ku ē njic jam apeī. ²⁵Ku ēcī piōōc dhēl Bēny ku nhieer ke ku jieem ku piōōc kōc yith rin Jethu. Ku kākā aake pēk thook miōc nhom wāār ye Joon looi. ²⁶Ee ye kēriēēc ēbēn njēc teet yiic apath tēn amat ke cī riōc. Tēwēn piŋ Prithkila ku Akuila wēlkā, gokē yāth panden ku tētkē dhōl cī Nhialic nyooth tēnē kōc.

²⁷Ku jol Apolo tak bī la pan Gīrik, go kōc cī gam Epethuth kony ku gētkē athōōr tēnē kōc cī gam tō pan Gīrik, ku lēkkē ke bīk njec lor apath tē yēet yen. Ku yeen acī bēn aa raan cī kōc cī Nhialic kuony dhēēnde bīk gam, bēn kony apeī wēn yēet yen. ²⁸Rin wēlken ril cī lueel aacī yen kōc Itharel thōl nhīim amat yic, ku nyuth ke yith wēl theēr Nhialic cī gōt yiic lōn Jethu yen ē raan cī lōc ku dōc.

Paulo acī la Epethuth

19 ¹Tēwēn rēēr Apolo Korinth, ke Paulo jol cath bī wuōt kuany yiic ku yēet Epethuth. Tēēn, acī kōc kōk abiōth yōk thīn ²ku thiēēc ke, “Cī Wēi Nhialic lōōny wegup wēn cī wek gam?” Gokē dhuōk ye, “Akēcku cak piŋ lōn tō Wēi Nhialic thīn.”

³Go Paulo ke thiēēc, “Na ye kēya, ye miōc nhom njō cāk yōk?” Gokē bēēr, “Ee miōc nhom ye Joon gām kōc.”

⁴Go Paulo lēk ke, “Miōc ye Joon kōc muōc nhīim aye looi tēnē kōc cī kepuōth wel wei kārec yiic. Ku lēk kōc Itharel wek aa dhil Jethu raan bī lōk bēn yacōk gam.”

⁵Wēn piŋ kek ē wēt kēnē, ke muōc nhīim bīk jāl aa kōc buōth Jethu. ⁶Ku tēū Paulo yecin kenhīim, ku bō Wēi Nhialic kegup, ku jieemkē thok kōk, ku jolkē wēt cī bēn tēnē Nhialic aa lueel. ⁷Ku rōōr aake cīt thiāār ku rou ēbēn.

⁸Ku tēn pēi kadiāk, Paulo ē ye la tē ye kōc Itharel mat thīn, ku jieem ke ke apeī lōn ye wēt ye lueel rin bāāny Nhialic yic. ⁹Go kōc kōk nhīim riel keyiic ku cik gēm, ku luekē kārec apeī kōc nhīim rin dhēl pīr cī Bēny nyooth. Go Paulo ke nyään piŋy ku jiēl kek kōc cī gam, ku jolkē wēt aa jaam yic akōlakōl, yōndit ye mony cōl Tiranuth jam thīn tēnē kōc juēc. ¹⁰Ku la Paulo tueŋ run karou ke loi kēnē, abī kōc ke rēēr wun Athia, kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel, wēt Bēny piŋ.

Aye wēēt Ithkiba them bīk jakrec cuōp wei

¹¹Nhialic ēcī Paulo cōl aloi kāk kōc gōi kēc rōt kaŋ looi. ¹²Alanh yen tuc wuuny, ku alanh ye ceŋ tēn luci, aake ye yāth tēnē kōc tuany. Ku tē cī ke

* 19:4Mt 3:11; Mk 1:4, 7-8; Lk 3:4, 16; Jn 1:26-27

yäth, aa tuaany cöl ajiël ku jiël jakrec kegup aya. ¹³Ecî kôc kôk Itharel kéc gam baai kuan yic ke ye jakrec cuop wei kôc gup, aa them aya bik rin Bëny Jethu aa lueel, ku yekê jam tènê jakrec ëlä, “Yin ayöök rin Jethu, ye Paulo jam rienke.” ¹⁴Wëët raandit kâk Nhialic cöl Ithkiba kadhrou kek aake ye kënë looi.

¹⁵Go jörrac lueel tènê ke, “Yen anic Jethu, ku yen acî wët Paulo piñ ku week yakê tak ye wek yî ña?”

¹⁶Go raan tî jörrac yeguöp thuæt kegup ku yîk ke tëtöök, ku ret aläthken yiic keköth. Nawën ke kat paande kecin köth alëth, ke kuër gup aya. ¹⁷Kôc Itharel ëbën ku kôc cie kôc Itharel ke ciëñ Epethuth, aake cî kē cî raan la guöp jörrac looi piñ, gokê riöcc apeî, ku jöl rin Bëny Jethu aa leec apeî. ¹⁸Go kôc juéc cî gam bën ku lekkê kâkken rec cik looi kôc nhïim.

¹⁹Go acör juéc luui ë kâkkâ athörken bëëi ku cuänykê ke ke deei raan ëbën. Ku matkê wëëu ke yôcc athör yiic gokê aa wëëu juéc apeî. ²⁰Käjuéc ril cî rôt looikâ aaci kôc cök puöth apeî, ku jöl wët Bëny la tuenj ke thiëi piny, ku gëm kôc juéc.

Kôc Epethuth aacä aliäap looi

²¹Wën cî kâkkâ rôt looi, ke bö Paulo puöu bi la Jeruthalem ke tēk Mathedonia ku Gîrik, ku lueel, “Tē cî yen la ë bëëikâ yiic ke yen abi dhiel la Roma aya.”

²²Go Timothî ku Eratuth kacken ye kony tuöcc Mathedonia, ku lök rëër Athia.

²³Tëwën rëër yen Athia yen ëcî aliämdit rot looi Epethuth rin dhël piir cî Bëny nyooth. ²⁴Mony thöth milöñ cöl Demetriöth ë tî thîn. Ku yeen ë ye kâñ thöth milän kécit luék kor ye ke jöñ tik cöl Artemith door thîn. Ku kacken luci aake wëëu juéc yök ë lucidan kënë yic. ²⁵Go kacken luci cöl ëbën, ku cöl kôc kôk milöñ thöth kécit luék Artemith cimenden aya, ku lëk ke, “Week, anieckê lön ye yök wëëukuan piir yök yök ë luci kënë yic. ²⁶Ayakê piñ ku tiëñkê yen kē looi raan cöl Paulo. Aye lueel lön kâk ye thöth aacie Nhialic acin, ku yeen acî kôc juéc wel nhïim Epethuth ë tēn, ku jöl a Athia ëbën. ²⁷Kërac abi rot looi rin kôc aaci bi ñieç aa jam ë lucidan kënë. Ku acie këya rot, acin kôc bi ye ben aa tak lön ye luan jöñdan cöl Artemith kē thiek yic. Ku acin kôc bi jöñdan cöl Artemith ben aa theek, jöñdan ye raan ëbën Athia ku pinyhom, door!”

²⁸Wën piñ thän awën cî kenhïim mat kē cî Demetriöth lueel, ke tuuc kegup ku riëëkkê puöth apeî, ku loikê wuöcu ku yekê lueel ëlä, “Artemith Epethuth adit apeî alanden!” ²⁹Ku jöl kôc juéc geu yic ëbën, duöot looi. Ku döm thän awën Gaiöth ku Aritharkuth, kôc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riijê ke tē ye kôc geu kenhïim mat thîn. ³⁰Go Paulo wic bi la jam kek kôc wën cî kenhïim mat. Go kôc cî gam pëen bi ciï la. ³¹Ku kôc kôk ñieç kek ye kocdit geu yiic aake cî wët tooc aya bik lëk, bi ciï bö bi bën jam kôc nhïim. ³²Tëwën kôc ke cî bën amat yic aake loi duöot. Ku ye kôc kôk jam wël ciï thöñ kek wël kôc kôk, rin kôc juéc keyiic aake cök kënë met kôc kenhïim kuc. ³³Go kôc kôk tak lön ë yen Alekdhänder yen cî kënë looi, rin cî kôc Itharel ye cöl ala kôc nhïim tuenj. Go Alekdhänder yecin jöt bi kôc cöl abit, ku bi tēt ke lön ciï kek cök tî ë wët kënë yic. ³⁴Nawën lek Alekdhänder ñic lön ë yen raan Itharel, ë ke ñot ke loi duöot ku ñuot yekê kiit yic, “Artemith Epethuth aril apeî alanden.”

³⁵Nawën ke jol raandit bëny geeu lëu bi kəc duöm thook piny ku lueel, “Kəc Epethuth anjic raan ëbën, lön yen gen Epethuth yen ala riël bi luaj Artemith tiit, ku jol a kuör yath ci löny nhial. ³⁶Acin raan dhäl ë kakkä. Këya, pälkë röt piny, ku duökkë lui luci mïth. ³⁷Wek aaci röörkă bëëi ë tën, cək alön cïn yen kə yaath ci nyaai lueək, ku lön cïn yen käreç cık lueəl jaŋda guöp aya. ³⁸Na la Dimitriöth kek kacken luci raan yekë gaany, ka akööl ye kəc luk aatö thïn ku bány aa rëer thïn, alëukë bık raan wickë la gaany akölë. ³⁹Ku na le kədëët ɲuöt wiëkkë, ka bi luk amatdüt yic. ⁴⁰Rin alëu bány Roma kuan mac ɣo bık lueel lön ci ɣok aliäap looi rin kə ci rot looi akölë, rin acin raan lëu ye bi lueel, lön ala wët puoth looi aliäap, ku acin wët yic lëuku buk lueel aya rin aliäm kënë.” ⁴¹Wën ci yen wët kënë lueel, ke däk amat nhom.

Paulo aci la kenya Mathedonia ku pan Gırık

20 ¹Tëwën ci kəc ke wic Paulo bık nök röt päl piny, go Paulo kəc ci gam cöl ku mët ke ke, ku lëk ke wël deet yen kepuöth ku jol ke tööŋ, ku jiël bi la Mathedonia. ²Ku jol cath wuöt juëc yiic ku lëk kəc ci gam wël juëc deet yen kepuöth bëëi ci ke tëek yiic. Ku jol la wun Gırık. ³Ku rëer thïn pëi kadiäk. Tëwën guir yen rot bi la Thiria, go ɲic lön ci kəc ltharel ye thiën dhël yic bık nök. Go tak ku dhuk ciëen bi la tëek Mathedonia bi jäl la Thiria. ⁴Kəc ci yen bën ruac aayı Thopater, wën Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kəc Thethalonika, ku Gaiöth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kəc wun Athia, ku jol aa Timothı. ⁵Keek aaci la tueŋ ku lek ɣa tiit ɣok kəc kök ke cath kek ɣa Troath. ⁶Ku ɣok aaci cath riäi jäl Pilipi ke ɣo ci Yan Ayum cïn yic luu kan cam. Nawën nın kadhiëc cök, goku ke jal la dööt Troath, ku ë yen tē ci ɣok nın kadorou bën nök thïn.

Paulo aci dhuk Troath

⁷Nayon thëëi aköl nın dätēm, ke ɣok aa ɣo ci ɣonhiim kut ku buk ayup bany yic ku camku ɣok kəc ci gam. Ku jol Paulo jam, ku le tueŋ ke jiëem kəc nhiim yet wëer ciël yic, rin ë bi jäl ɣon nhiäk. ⁸Ku mëc juëc aake dëp yon nhial tēwën mët ɣok thïn. ⁹Ku mony riënythii cöl Eyutikuth ëci nyuc aluiit nyin. Nawën ci jam Paulo kōu bër apei, go nın nök abi nın, ku lööny piny aluiit nyin aɣeer. Ku ɣöt ëci buth ke cöoc nhom arak diäk. Nawën lek jat ke yökkë ke ci thou. ¹⁰Go Paulo bën ku cuet rot yekōu ku pëet yic. Ku lëk kəc, “Duökkë riöç, aŋot pïir!” ¹¹Ku dhuk nhial, ku le röök ku banykë ayup ku camkë. Nawën ci jam ke ke apei agut bi piny bak, ke jiël. ¹²Ku ɣëthkë riënythii wën baai ke pïir, ke ci puöth miët apei.

Paulo aci jäl Troath ku ler Miletuth

¹³Yok aaci la tueŋ buk la riäi yic, ku ger ɣo buk la Athoth tën yen bi Paulo la met riäi yic thïn. Ku ëci lëk ɣo ku buk looi këya, rin ë wic bi la Athoth yecök. ¹⁴Nawën le röm ke ɣo Athoth, go cath kek ɣo riäi ku lokku Mitilene. ¹⁵Ku tēmku ë riäi ku yeetku Kayoth ɣon nhiäk dët. Na aköl dëët ke ɣo la Thamoth, nawën ben bak goku yet Miletuth. ¹⁶Ku ëci Paulo tak ku bi Epe-thuth waan thok, rin ci yen ye wic bi gäau wun Athia. Ku ë ban yekōu rin ë wic bi them apei bi yet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cïn yic luu.

Paulo acī kœcdīt Epethuth tōōŋ

¹⁷Tēwēn cī Paulo yet Miletuth go thok tuōc tēnē kœc Epethuth, ku bī kœcdīt kek bāny kœc cī gam rōm kek ye. ¹⁸Tēwēn cī kek yēēt go lēk ke, “Wek aa ŋic lucidiē, ku tē cī yēn cieŋ thīn kek we akōl tōōŋ yōn yēēt yēn wun Athia. ¹⁹Yēn akēc rot looi ke ya ye raan nhiam. Ku yēn ya loi luci ya ya aluaŋ Nhialic. Ku yēn ya ye rēēr ke ya dhiau pušu wēt pīr ril yic ye kœc Itharel ye wīc bīk yēn nōk. ²⁰Yēn acīn kē ca muōny we, kēn yēn bī we kony tēwāār ye yēn kœc lēk, ku ya kœc piōc wēt Nhialic agut bāaikun yiic. ²¹Kœc Itharel ku kœc cie kœc Itharel, aa ca ke aa lēk alanden ku bīk kepuōth dhuōk ciēēn ku gamkē wēt Bānyda Jethu. ²²Ku ēmēn, rin theek yēn wēt cī Wēi Nhialic lēk ya, ke yēn adhuk Jeruthalem, ku akuōc yēŋō bī rot la looi tēnē ya tētui. ²³Kēn yēn ŋiec ē kē cī Wēi Nhialic thōn yēn geeth ca tēēk yiic ē lōn bī ya mac, ku kārec bī luōi ya geeth yiic ēbēn aatit ya. ²⁴Ku piērdiē acā ye kuēēc nhom lōn ye yēn kēpath tēnē yēn, ku ē rin wīc yēn ye ku ba luci yēn cī Bēny Jethu yiēk ya ba thōl, yēn lōn bī yēn ye aa lēk kœc, yēn thoŋ path tēnhieēr Nhialic kœc thīn.*

²⁵“Yēn acī cath kamkun, ke ya jam wēt bāāny Nhialic. Ku aŋiec ēmēn lōn cīn yēn raan dēt kamkun bā ben tiŋ. ²⁶Kēn yēn alēk we ku bāk muk wenhīim akōlē, tē le yēn raan bī dhēl ca nyooth lōk puōl bī mār, ka cīi yēn bī gōk. ²⁷Rin acīn kēdēt ca moony kēc lēk we ye kē wīc Nhialic ēbēn ku bī looi. ²⁸Tietkē rōt apath ku tietkē kœc cī Wēi Nhialic we looi bāk aa kœc mēc ke. Calkē rōt aaye abiōk kœc cī wēt Nhialic gam, kœc cī looi bīk aa kacke thon Wēnde. ²⁹Aŋiec na la jāl ke kœc ater Nhialic, cīt gal cī wāth aabī bēn kamkun, ku keek acīn raan tōk kam kœc cī gam bīk puōl. ³⁰Nīnkui bī bēn kœc kōk akuōtdun yic aabī lueth aa lueel na lēukē ka wēŋ kœc cī gam. ³¹Tietkē wenhīim, ku duōkkē nhīim mār, aŋiec wek aca piōc piū nyin akōl ku wēēr tēn run kadiāk.

³²“Ku ēmēn wek aca pāl Nhialic bī we tiit dhēēŋden nhieēr yēn we. Yēn ala riel bī we dōc bāk kēpath yōk, kēpuōth kek ye yiēk kœcken cī lōc. ³³Acīn kēpuōth raan dēt cīmēn luŋ thith, ku mīlāŋ tōc, ku alēth ca tuōōr nyīn. ³⁴Aŋieckē wepēc lōn ke luci ca looi, cī yēn ke wēēu juēc yōk thīn aa kek cī yēn kākkiē ku kāk kœc rēēr kek yēn yōc. ³⁵Aca nyuōth we kājuēc yiic ēbēn, lōn nadē raan luui apeī yēn ē kœc niōp kony, ku wēl cī Bēny Jethu lueel aake muōk yānhom yōn cī yēn ye lueel ēlā, ‘Raan kœc muōc ē yēn puōu miet apeī tēn lōn bī raan dēt ye muōc!’ ”

³⁶Tēwēn cī Paulo thōk jam, gokē kenhiol guōt piny ku rōōkkē Nhialic. ³⁷Keek aacī dhiau tēwēn ye kek Paulo paat yic, ku yekē ciem ke tōŋkē. ³⁸Keek aake rec puōth wēt cī yēn ye lueel ēlā, wek aacī ya bī ben tiŋ. Ku jōlkē ruac riāi yic.

Paulo acī la Jeruthalem

21 ¹Yok aacī kœc cī gam ke bō Epethuth tōōŋ ku jiēlku. Tēwēn cī yok wār teem riāi, goku yet tē cōl Koth. Na yōn akōl dēētē ke yō yet pan cōl Rodeth, ku jiēlku thīn ku lokku tē cōl Patara. ²Ee tēēn yok aacī riān la Ponicia bēn yōk thīn, goku kēec thīn ku ger yō. ³Yok aacī bēn yet tē ye yok

Thaipruth tñj thñn, ku jol riäi cath ke Thaipruth tō kõj cam ke yo la Thiria. Yok aaci bñn la piny riäi yic Tire, ku ë yen tñn bi kāk ke tō riäi yic la jat piny thñn. ⁴Yok aaci kōc kōk ci gam bñn yōk Tire, goku rēer ke ke nñn kadhorou. Keek kōc Tire aake ci Wēi Nhialic yōōk ku bik Paulo lēk ku bi ciñ la Jeruthalem. ⁵Na la nñnkuan ke buk nōk ke ke Tire thōk, goku jāl. Keek ēbēn agut diäär ku miēthken aaci yo bñn ruac. Nawēn yeetku wath thok ke yo gut yonhiol piny agōr thok ku rōōkku Nhialic. ⁶Ku tōñku ke ku lok riäi yic ku dhukkē baai.

⁷Yok aaci ger jāl Tire agut Ptolimiath, tē yen ci yok kōckuan ci gam bñn la muōōth thñn ku rēerku ke ke niēn tōk. ⁸Na akōl dēētē ke yo jiēl ku yeetku Cetharia. Tēēnē, yok aaci bñn la pan Pilipo raan kōc piōōc Wēt Puoth Yam Nhialic, ku rēerku kek ye. Yeen ē ye raan tōñ kōc kadhorou ke ci kuany Jeruthalem. ⁹Yeen ē la nyiir kanuan kēc thiaak ku keek aake ci kōc kāk Nhialic tñj. ¹⁰Tēwēn ci yok nñn nōk paande ke raan kāk Nhialic tñj cōl Agabuth bō wun Judia, ¹¹bi yo bñn tñj. Ku lōōm gōm ye Paulo yeyic duut, ku duut yecōk ku yecin ku lueel, kē ci Wēi Nhialic lēk ya akñn, raan la gōm kēnē abī kōc Itharel la der Jeruthalem ci ēmēn ci yen ye nyuōōth, ku abīk thōñ kōc cie kōc Itharel.

¹²Tēwēn piñ yok ē wēt kēnē, yook ku jol aa kōc ē pan wēn, goku Paulo lōñ bi ciñ la Jeruthalem. ¹³Go dhuōk yo ēlā, “Yerō luoi kē ēmēn dhiēu wek kēlā, bāk ya cōl akōc puōu? Acie lōn bi yen la der Jeruthalem yetōk yen ca gam, awiēc aya ku ba la thou thñn rin Bēny Jethu.”

¹⁴Ee kēcku lēu buk dōk, goku puōl, ku jolku lueel, “Pēlku Nhialic ku bi kē ci tak looi.”

¹⁵Tēwēn ci yok nñn ē tēēn, ke yo jol rōt guiir ku jiēlku buk la Jeruthalem.

¹⁶Kōc kōk kam abiōth Cetharia aaci yo bñn ruac, ku yēthkē yo pan raan bi yok la rēer thñn cōl Menthon, raan Thaipruth, ku ē ye raan tōōñ kam kōc tuerj ke kōñ wēt Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tñj

¹⁷Nawēn yeetku Jeruthalem go kōc ci gam yo lor ke mit puōth. ¹⁸Na la akōl dēētē bñn, goku la yok Paulo buk la jam kek Jemith, ku kōcdit kāk Nhialic aake tō thñn. ¹⁹Keek aaci Paulo jāl muōōth ku jolke kuēny yic kāk ci looi ēbēn tēnē kōc cie kōc Itharel riel ci Nhialic yiēk ye. ²⁰Nawēn cik kāk ci Paulo kuany yiic piñ, gokē Nhialic leec. Ku jol kē lēk ye, “Alēu ba tñj ēmēn yñn wāmāāthda. Kōc juēc apeidit ke ye kōc Itharel aaci gam, ku keek aa thek lōñ Mothith apeidit. ²¹Ku acik piñ lōn ye yñn kōc Itharel tō wuōt kōk yiic piōōc ku bik Lōñ Mothith puōl. Ku aca aa lēk ke bik miēthken ci ye yoot ku pāl kē tēcit tē ye kōc Itharel cien thñn. ²²Abīk dhiel piñ yen lōn ci yñn yēēt. Yerō buk looi ēmēn? ²³Añuēēn ba kē buk lēk yi looi. Ala kōc kanuan ē tēn ci kuēēñ. ²⁴Cath ke ke, ku māt rot kōc bi kegup wuōōny wei, bāk rōt kōc ē tōk ku tāāu wēēuken piny, wēēu kāk kek bi kek rōt kōc, ku keek aabi kenhīim muut. Kēya, abīk jal ñic ēbēn lōn wēl ci lēk ke riēnku aa lueth, ku yñhom yñn adhīl ceñ tēcit tē ye lōñ Mothith ye luēl thñn.” ²⁵Ku kōc cie kōc Itharel ci gam, aa cuk tuōc athōōr buk lēk ke bik miēth

cī ke jakrec door cīi ben ya cam, ku jol aa riem ku lān dēt cī dec, ku titkē rōt bīk gup cīi la akor.”*

²⁶Go Paulo rot māt rōor wēn, naʔon nhiäk ke kōc rot ke ke. Ku jol la luaŋ Nhialic, ku lēk kōc tē bī nīn kōc thōk, tēn yen bī kōc jāl a looi tēnē raan tōk keyiic ēbēn.

Paulo aci thel ayeer luaŋ Nhialic

²⁷Nawēn cī nīn kadhorou thiök ke thōk, go kōc kōk Itharel ke bō wun Athia Paulo tiŋ luaŋ Nhialic. Gokē kōc rac nhiim ēbēn ku dōmkē Paulo. ²⁸Ku luelkē ke cī kerōt jot, “Kōc Itharel! Kuōnykē ʔo! Yen raan kēn, ee yen piny kuany yic ke piōōc kōc ku ye luel kōc Itharel aa kōc rec, ku ē lōŋ Mothith, ku jol a luaŋ Nhialic kēnē yōōŋ yiic. Ku ēmēn aci kōc cie kōc Itharel bēēi luaŋ Nhialic aya, ku bīk bēn yiēk yic buōōl yen tēn athēēk Nhialic!” ²⁹(Ee luelkē yen kēn, wēt cī kek Tropimuth raan Epethuth tiŋ ke cath kek Paulo geeu, gokē tak lōn cī Paulo bēn kek ye luaŋ Nhialic.)

³⁰Go aliäap thiēi kal yic ēbēn, ku jol kōc kat ku lek Paulo dōm, ku thelkē ayeer luaŋ Nhialic. Ku thiōkkē kal thok nyin yic. ³¹Tēwēn wīc kek ye bīk Paulo nōk, ke thok ēcī tuōōc tēnē bēny apuruuk Roma lōn nadē ke kōc ēbēn Jeruthalem aa loi ariēer. ³²Go bēny apuruuk lōōny dhōl nyin yic kek bāny kōk apuruuk ku apuruuk, ku riŋkē tēn tō yōōm thīn. Nawēn tiŋ thān awēn wīc Paulo bīk nōk apuruuk, gokē puōl.

³³Go bāny apuruuk la tēnē Paulo ku dōmkē, ku yōōkkē apuruuk bīk der cīn arēk karou. Ku jolkē thiēc, “Yeŋa yen monyē, ku yeŋō cī looi?” ³⁴Go kōc ke tō yōōm yic wēl cīi thōŋ aa luel. Ku jol aliäap rot looi agut bī bāny apuruuk ciēn kē detkē, kē cī rot looi yic. Gokē apuruuk yōōk bīk Paulo kuaath tēden rēer kek thīn. ³⁵Nawēn cīk jāl cath ku rēētkē tēthōny, ke yōōm juak rot apeī, go apuruuk Paulo jot. ³⁶Gokē buōōth ku yekē kiu ēlä, “Bāk, dhilku nōk.”

Paulo aci rot kony

³⁷Tēwēn dōōt kek tē ye apuruuk rēer thīn, go Paulo lēk bēny apuruuk, “Cī ʔa pāl ku ba ʔi lēk wēt diēēnē?”

Go bēny apuruuk jāl thiēc, “Ye jam thoŋ Giriŋ? ³⁸Ku ʔin, cīi ye raan Ijip wāār cī raan tim kaŋuan muk dhēŋ wat nhiim roor, ku wīc ba thōr kek kōc mac baai?”

³⁹Go Paulo dhuk nhom, “Yen ē raan Itharel, dhiēth pan cōl Tarthuth wun Cilicia, ʔen ē raan gen diit ŋic. Pāl ʔa ku ba jam tēnē kōc.” ⁴⁰Ke yeen aci bēny apuruuk bēn puōl ku bī kōc jāam nhiim, ku jol Paulo keec nhial tēthōny ku nyooth yecin bī kōc biet. Nawēn cīk biet, go Paulo jam tēnē ke thuōŋden.

22 ¹“Kōckīēn dīt ku wek wāmāthkiē ku wek wārkuā, piēŋkē apath ʔen aciŋ kēreēc ca looi nēk ʔa.” ²Nawēn piŋkē ke jam thuōŋden, gokē biet, abī piny la dīl ku jol Paulo la tuēŋ ke jam, ³“Yen ē raan Itharel, dhiēth Tarthuth wun Cilicia, ku ʔen ʔa dīt Jeruthalem tēn ku ē Gamaliel yen aci piōōc. Yen aci piōōc tē bī ʔen lōōŋ wārkuān dīt theek thīn, cīmēndun wek kōc tō tēn akōlē.” ⁴Yen aci kōc ke buōōth dhēl kēn yic cōl agum. Yen aci rōōr ku diāār cōl amac. ⁵Raandit kāk Nhialic ku kōc akut luk ēbēn alēukē ku bīk luel

lon nadë ke yic yen kë ya lueel. Keek aacä yiëk athör ku ba ke la yiëk kockuan Itharel tō Damathkuth. Ke yen aci kōc cī gam bēn la dōm ku rek kecin, ku kuëth ke ciēen Jeruthalem rin bī ke bēn tēm awuōc.”*

Paulo aci tē cī yen a raan cī gam teet yic

⁶“Yōn akōl ciēl yic ke ya cath, ya cī thiōk kek Damathkuth, ke kēcīt mac la biliny nhial ku go ya guō gōōl piny. ⁷Ku wiēēk piny ku piēn rōl raan ke jam ku lēk ya, ‘Thawul! Thawul! Ē rin nō cōl yīn ya agum?’ ⁸Guō thiēc, ‘Ye yīn ŋa Bēny?’ Go lēk ya, ‘Ēe yen Jethu raan Nadharet, Ē rin nō cōl yīn ya agum.’ ⁹Kōc ke cath kek ya aake cī mac tīn, ku aa kēc rōl jam tēnē ya piŋ. ¹⁰Guō thiēc, ‘Yenō ba looi, Bēny?’ Ku aci Bēny bēn lēk ya, ‘Jōt rot ku lōōr Damathkuth, ku yīn abī la lēk kēriēc ēbēn yen cī Nhialic tak ku ba looi tēnē ye.’ ¹¹Yen ya cī many cā bir nyin cōōr, go kōc ke cath kek yen ya thel ku yēthkē ya Damathkuth.

¹²“Ku mony cōl Ananiath ē tō Damathkuth, ku ē ye raan Nhialic door ku ē thek lōŋ kōc Itharel, ku yeen ē thekkē apei. ¹³Yeen ēcī bēn tēnē ya, ku kēēc yalōōm ku lueel, ‘Wāmāāth Paulo, ba pial ba ben daai!’ Nyin yic nyiēndiē aci rot bēn liep ku tiēn piny. ¹⁴Ku lueel, ‘Nhialic ye wārkuān dīt door aci lōc ku ba kē wīc ba looi tēnē ye ŋic, ku tīn Aluandeen puōth kākā looi, ku piŋ rōlde ke jam. ¹⁵Ku yīn abī ya raan ŋic ē wēt kēnē, ku ba raan ēbēn lēk kē ca tīn ku kāk ca piŋ. ¹⁶Ku ēmēn, yenō ŋuōt tit? Jōt rot ku bī yī muōc nhom, ku cōl adumuōōmku aa lōōk wei, ku ba Nhialic ya rōōk.’

Nhialic aci Paulo yōōk bī kōc cie kōc Itharel piōōc

¹⁷“Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wēn cī yen la ba la rōōk luān Nhialic, ke ya tīn kēcīt nyuōth, ¹⁸ku tiēn Jethu ke lēk ya, ‘Jāl ēmēn Jeruthalem ku ban yīkō, rin kōc tō tēn, aaci wēlkun ba ya lueel rienkiē bī gam.’ ¹⁹Guō dhuk nhom, ‘Bēny, anickē apath lon cī yen a la yōn amat Itharel yīic, ku dam kōc cī gam ku cal ke aa that. ²⁰Ku ē ca gam wāār ku bī Ithipin nōk raan ye kōc piōōc wētdu, ku ē yen ya cā alēth kōc ke nēk ye lōk tiit.’ ²¹Go Jethu lēk ya, ‘Lōōr, rin yīn aba tuōc tēmec tēnē kōc cie kōc Itharel.’ ”

²²Go kōc wēn wēl Paulo piŋ, agut lon lueel yen wēt bī ye tuōc tēnē kōc cie kōc Itharel. Gokē duōōt ben looi, “Nyaai kē raan cīt kēn ē pinynhom! Nākkē! Acie raan path bī pīr!” ²³Ku jōlkē aa kiu, ke ya alēthken piēer nhial ku yekē liēet wēer nhial. ²⁴Go bēny apuruuk Roma apuruuk yōōk bīk Paulo yāth yōt tē ye apuruuk tiit thīn, ku lēkkē ke ku bīk that, rin bī Paulo wēt ye kōc Itharel ye jāām guōp lek. ²⁵Ku wēn cī kek ye der ku bīk that, go Paulo lēk bēny apuruuk wēn kāāc kēōm ēlā, “Ye lōŋ lueel lon nadē ke raan Roma that ē path ke kēc yāth luk yic, bī la awuōc yōk yeguōp?”

²⁶Nawēn piŋ bēny apuruuk wēt cī Paulo lēk ye, go la tēnē bēnydīt apuruuk ku thiēc, “Yenō loi? Yen monyē ē raan kōc pan Roma.”

²⁷Go bēnydīt apuruuk la tēnē Paulo ku thiēc, “Lēk ya, ye raan Roma?” Go Paulo bēēr, “Ēe yic.”

²⁸Go bēnydīt apuruuk lueel, “Yen ē raan kōc pan Roma rin cī yen wēēu juēc tāāu piny tēnē kōc mac baai.” Go Paulo bēēr, “Yen ē raan pan Roma rin ye kōc ke dhiēth ya kōc pan Roma.”

²⁹Go kɔc kɔk ke bi Paulo bɛn thiɛɛc, dhuk ciɛn ku nyiɛɛŋkɛ thɛn, ku bɛnyɔdɪt apuruuk ɛci riɔc wɛn ci yen ye ɲic lɔn ye Paulo raan kɔc Roma, ku rin ci yen ye cɔl ader aya.

Paulo aci yāth luk yic

³⁰Na aköl dɛɛt, wɛn wɪc bɛny apuruuk Roma ye bi awuɔc ye kɔc Itharel Paulo gaany ɲic, go Paulo cɔl adɛk apuruuk cin, tɛwɛn ci ye rek ku yöök kɔcɔdɪt kāk Nhialic ku kɔc amat ɛbɛn bɪk rɔm. Ku bi Paulo kenhɪim.

23 ¹Go Paulo kɔc amat dɔt ku lueel, “Kackiɛ, acin kāk tɔ yapuɔu, ba ke thiɛɛc rin piɛrdiɛ, ya dɛɛi Nhialic agut ciɛt akölɛ.” ²Ee tɛɛn, ke raandɪt kāk Nhialic cɔl Ananiath yöök kɔc wɛn kääc tɛthiɔk kek Paulo bɪk buɔɔk thok. ³Go Paulo lɛk ye, “Nhialic abɪ dhiel buɔɔk aya, yin kɛ cie guɔp ye yār! Yin aci nyuc ba luk looi tɛnɛ ya ciɛt tɛ ye lɔŋ ye lueel thɛn, ku yin aɲot yi cɪi lɔŋ dhoŋ kɔu rin ci yin kɔc yöök bɪk ya biäk!”

⁴Go kɔc thiääk kek Paulo lɛk ye, “Yin alat raandɪt kāk Nhialic!”

⁵Go Paulo bɛɛr, “Acä ɲic, kackiɛ lɔn ye yen raandɪt kāk Nhialic. Aye athör theer wɛl Nhialic lueel, ‘Yin aci kɛrac dhil lueel bɛny mac kacku guɔp.’ ”*

⁶Nawɛn tiŋ Paulo, ke kɔc kɔk aa kɔc akut Thaduthɪ ku kɔc kɔk ke ye kɔc akut Parathɪ, ke jam apei röldɪt tɛnɛ kɔc luk, “Kackiɛ! Yen ɛ raan akut Parathɪ, kɔc ke dhiɛth ya aake kɔc akut Parathɪ. Yen aci bɛɛi luk yic rin ye yen ye ɲɔɔth lɔn bi kɔc ci thou rɔt jɔt aköldä!”

⁷Nyin yic tɛwɛn lueel yen wɛt kɛnɛ, ka agöth la nhial kam Parathɪ ku Thaduthɪ ku tekkɛ keyiic. ⁸Rin aye Thaduthɪ lueel lɔn cɪi kɔc rɔt bi jɔt thou yic, ku acin atuuc nhial ayi atɪip kɔc ci thou. Ku Parathɪ aa kākä gam ɛbɛn kadiäk. ⁹Ku juak jam rot apei kam Parathɪ ku Thaduthɪ. Go kɔc kɔk piöc lööŋ, ke ye kɔc akut Parathɪ, rɔt jɔt ke ci puɔth riääk apei ku luelkɛ, “Acin kɛrɛɛc ci yök ke ci looi! Tɛdɛ, ke atuny nhial, yen aci diɛt jam tɛnɛ ye!”

¹⁰Ku la agöth nhial apei, nawɛn ke bɛny apuruuk riɔc ciɛt ke bi Paulo cak nök. Go apuruɔɔkke tooc bɪk Paulo la nyaai luk yic, ku yɛthkɛ tɛden ye kek rɛɛr thɛn.

¹¹Nayɔn akɔu ke Bɛny kääc Paulo lööm ku lueel, “Dɛɛt yipuɔu! Aca nyuɔoth Jeruthalem, lɔn ɛ yin raandiɛ, ku yin adhil kɛciɛt ɛ kɛnɛ looi Roma aya.”

Ee wɪc kɔc Itharel bɪk Paulo nök

¹²Nayɔn nhiäk ke kɔc kɔk Itharel mat kenhɪim, ku kuɛɛŋkɛ lɔn cɪi kek kuat miɛth bi kaŋ cam ku dɛkkɛ tɛ kɛc kek Paulo kaŋ nök. ¹³Kɔc ke mat kɛnɛ yic, aake thiärŋuan ku tɛ kac. ¹⁴Ku lek tɛnɛ kɔc kāk Nhialic ku kɔcɔdɪt baai ku luelkɛ, “Yok aaci kuɛɛŋ apei yodhie buk cɪi mɪth, yet tɛ bi yok Paulo kaŋ nök. ¹⁵Ku ɛmɛn, week ku kɔc kɔk akut, tuɔɔckɛ wɛt tɛnɛ bɛnyɔdɪt apuruuk raan Roma bi Paulo bɛɛi tɛnɛ we, ku luelkɛ lɔn wɪc wek ye bāk kɛ ci looi bɛn deet, ku yok aabi rɔt guir buk nök kɛ kɛc yɛɛt wenhɪim.”

¹⁶Ku wɛn nyankɛn ɛ Paulo ɛci wɛt nɛk nɛr piŋ, go riŋ tɛ rɛɛr apuruuk thɛn ku le wɛt lɛk Paulo. ¹⁷Go Paulo raan tök kam bāny apuruuk cɔl ku lɛk ye, “Yāth riɛnythii kɛnɛ tɛnɛ bɛnyɔdɪt apuruuk, ala wɛt wɪc bi lɛk ye.” ¹⁸Go bɛny

* 23:3Mt 23:27-28 * 23:5B.bei 22:28 * 23:6Luci 26:5; Plp 3:5 * 23:8Mt 22:23; Mk 12:18; Lk 20:27

apuruuk riénythii wën yäth tēnē bēnydīt apuruuk ku lueel, “Yen aci Paulo, raan mac, cōl ku lēk ya ba riénythii kēnē bēi tēnē yī, rin ala wēt bī bēn lēk yī.”

¹⁹Go bēnydīt apuruuk dōm cin ku yēth tēden rōt ku thiēc, “Yenō wic ba lēk ya?”

²⁰Go lueel, “Aci kocdīt Itharel mat yic bīk yī thiēc bī Paulo yāth luk yic nhiāk, rin wic koc luk ye bīk kāk juēc cī Paulo looi la deet. ²¹Ku duk wētden piŋ, rin abī la raan thiārguan ku tē kac bī ye thiēn bīk nōk. Aaci kuēŋ bīk cī mīth ku dēkkē yet tē bī kek ye nōk. Ku ēmēn aaci rōt guiir bīk looi, ku aa tit wētdu bīk piŋ.”

²²Go bēnydīt apuruuk lēk ye, “Duk ben lēk raan dēt lōn cī yīn ya lēk wēt kēnē.” Ku cōl riénythii ajiēl.

Paulo aci yāth tēnē bēnydīt Pelik

²³Nawēn ke bēnydīt apuruuk cōl bānyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykē apuruuk buot karou ku jōl aa raan thiārdhorou cath mathiāŋ, ku raan buot karou ke muk tōŋ bīk la Cetharia, ku rēerkē ke cī rōt guiir bīk lōōny dhōl ēmēn akāu. ²⁴Ku wiēcckē mīthiōŋ bī Paulo ke cath, ku yāthkē tēnē bēnydīt Pelik ke cīn kērec yōk ye dhēl yic.” ²⁵Ku jōl bēnydīt apuruuk athōr gōt ēlā,

²⁶“Yen, Klaudiōth Lithiath yen agēt athōr kēnē tēnē yī bēnydīt Pelik path apei. Yīn aca muōth. ²⁷Koc Itharel aake cī mony kēnē dōm ku duērkē nōk. Ku aca piŋ lōn ye yen raan Roma, guo la kek apuruōōkkiē bīk la kony. ²⁸Ē wiēc ba awuōc ye kek ye gaany ŋic, guo yāth amat yic tēnē ke. ²⁹Aca yōk lōn acīn awuōc cī looi bī yōk ye nōk, nadē ke macku. Ayekē gaany kāk la thiāāk kek lōōŋken. ³⁰Nawēn la lēk ya lōn cī koc kōk Itharel wēt mat yic bīk mony kēnē nōk, guo tak ba tuōc tēnē yī. Ku lēk koc awēn gōony ye, week lak tēnē Bēnydan dīt bāk awuōc cī monyē looi la lueel yenhom.”

³¹Go apuruuk kēwēn cī lēk ke looi. Ku nyēikē Paulo ē wēer kēn bīk yet Antipatrith. ³²Nawēn bak piny, ka apuruuk ke cath kecōk dhuk Jeruthalem, ku nyiēnkē Paulo apuruuk cath mīthiōŋ bīk la kek ye. ³³Ku yēthkē Cetharia, ku gemkē athōr tēnē bēny Pelik ku thōnkē Paulo. ³⁴Nawēn cī bēnydīt Pelik athōr kuen, ke thiēc Paulo, “Ye raan wun nēn?” Nawēn yōk lōn ē yen raan wun Cilicia ³⁵ke lueel, “Yen abī wētdu piŋ tē le koc gōony yī yēēt.” Ku yōōk apuruuk bīk Paulo la muk ku titkē pan wāar buth Antipāth Yērot.

Koc Itharel aaci Paulo gaany

24 ¹Nawēn nīn kadhiēc cōk ciēn, ka Ananiath raandīt kāk Nhialic la Cetharia kek kocdīt kōk ē baai, ku jōl a raan bī wētden ŋiec la kuany yic luk yic cōl Tertuluth. Ku lek bēnydīt Pelik nhom ku lēkkē wēlken gōony kek Paulo. ²Go Tertuluth cōl ku jōl Paulo gaany ēlā, “Yīn bēnydīt! Wēt ye yīn raan ŋic koc mac ē yen aci yōk rēer run juēc dōr yic ke cīn aliāāp. Ku kajuēc peth ca looi kek aaci wuōnda yāth tueŋ. ³Kāpuōthkā aa nhiarku ke ēbēn akō-lakōl. Ku yīn acuk leec yōpuōth apei. ⁴Acā wic ku ba jam apei, ku yīn alāŋ ba wēl kuēnku yī piŋ. ⁵Yōk aaci mony kēnē yōk ke ye raan rac. Yen acā aliāāp a looi kam koc Itharel pinynhom ēbēn. Ku yeen ē bēny koc akut Nadharet. ⁶Yeen awic bī luāŋ Nhialic yiēk yic buōl. Ku yeen acuk dōm. Acuk them buk

tēm awuɔc tēcīt tē ye lōōŋ panda ye lueel thīn. ⁷Ke yeen aci bēnydīt apuruuk Lithiath bēn dōm bei yocin riel ku nyieɛi. ⁸Ku yōōk kɔc cī Paulo gaany ku bīk bēn luk yic yīn hom. Tē thiēec yīn ye, ka ba guɔ ŋic kek kāk cī yōk ye gaany.”
⁹Ku met kɔc Itharel thīn aya ku luekē lōn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nhom

¹⁰Go bēnydīt baai Paulo jāl yōōk bī jam, ku jol Paulo lueel ēlā, “Aŋieɛ lōn ye yīn raan cī luk luɔk run juēc ē wundaan. Ke yēn amit puɔu ku ba rot kony yīn hom. ¹¹Tē lēu yīn ye ba yic ŋic, ke wāār tēcīt nīn kathiāār ku rou ēmēn, yēn ē le yēn Jeruthalem ba la rōōk thīn. ¹²Ku kɔc Itharel acīn raan cīk yōk ke gōth ke yēn luāŋ Nhialic. Ku keek aakēc ya yōk ke ya ye kɔc rac nhīīm tēn amat Itharel. Ku jol aa yōn kōk yīic aya. ¹³Ku keek acīk bī lēu bīk yī lēk kēn ye nyuɔth lōn ye kāk cīk kuēn yaguɔp yith. ¹⁴Wēt lēu ba gam akīn. Yēn ē Nhialic ye wārkuān dīt door, door aya dhēl yēn yekē lueel ka cie yic. Ku yēn ē kēriēec ēbēn cī gōt lōōŋ Mothith ku athōr kɔc kāk Nhialic tīŋ yīic gam. ¹⁵Yēn ala ŋōth cīt ŋāthden aya tēnē Nhialic lōn bī kɔc ēbēn, kɔc path ku kɔc rac rōt jot thou yic akōldā. ¹⁶Ke yēn aya them ku ba kē la cōk looi tēnē Nhialic ku kɔc ēbēn.

¹⁷“Yēn aci run nōk wei Jeruthalem, ke yēn ya cī la wēēu ba yāth tēnē kackiē ku la rot kōc. ¹⁸Ee wēn looi yēn ē kēnē yēn ē yōk kek ya luāŋ Nhialic ke ya cā guɔp wuɔōny wei kārēc. Ee cīn yōōm rēēr kek ya, ku ē cīn aliām cī rot looi.” ¹⁹Ku kɔc Itharel ke bō wun Athia aake rēēr thīn. Ku keek nhīīm, ŋuɔt aaci dhiel bēn yīn hom ku bīk kē ca wuɔōc bēn lueel. ²⁰Na cie kēya, ke ē rōōr rēēr ē tēn, ka lueel awuɔc cīk yōk ca looi wāār cī ya yāth luk yic. ²¹Kē ŋieɛ ē kē tōŋ ca lueel ēlā ke ya kāac kenhīīm, ‘Yēn aci bēēi luk yic akōl wēt cī yēn ye gam lōn nadē ke kɔc cī thou aabī rōt jot bīk pīr.’ ”

²²Ku ē ŋic Pelik apath yēn tē ye dhēl pīr kɔc Itharel theek thīn. Go luk puɔl ku lēk ke ēlā, “Na la bēnydīt apuruuk Lithiath yēēt ke luōŋdun aba tīŋ.” ²³Ku lēk bēny apuruuk rēēr apuruuk Paulo tiit nhīīm ku bī Paulo cī tiit apil yic, ku yekē kɔc māāth kek ye puɔl bīk kākken wīc aa bēēi tēnē ye.

Paulo aci jam tēnē Pelik ku Druthila

²⁴Na la nīn lik thōk, ke Pelik bō kek tīeŋde Druthila, ku ē nyan kɔc Itharel. Ku tuc Paulo bī bēēi bī wēt ye Paulo gam rin Jethu Krītho bēn piŋ. ²⁵Nawēn la Paulo tueŋ ke jam wēt path ku lōn bī raan rot tiit kārēc, ku jol a bēn akōl luŋdīt, go Pelik riɔōc ku lueel, “Yīin alēu ba jāl ēmēn. Yīn aba ben cōol tē cī yēn nhom ben lāāu.” ²⁶Ku ye ŋōōth lōn bī Paulo ye riɔp wēēu. Ku rin ē wēt kēnē aci bēn a tuɔc akōlakōl ku jīēm kek ye.

²⁷Na la run karou thōk, ke Porkiōth Pethtuth wēēr nyin bēnydīt Pelik ke ye bēny. Pelik ē wīc ku bī kɔc Itharel nhiaar, go Paulo nyāāŋ mēc yic.

Paulo aci thiēc ku bī tuɔc tēnē Bēnyŋaknhom

25 ¹Nin kadiāk cōk ciēēn wēn cī Pethtuth yēēt Cetharia, ke jiēl thīn bī la Jeruthalem. ²Tēwēn ke kōcdīt kāk Nhialic ku jol aa bāny Itharel ke gōōny Paulo la tēnē ye, ku lēkkē wētēden. Ku lāŋkē Pethtuth, ³ku bī ke luōi

kë wickë kepuõth ku bi Paulo bëëi Jeruthalem, rin ë cık mat yic ku bik Paulo nõk dhël yic. ⁴Go Pethtuth bëër, “Paulo abi rëër ke mac Cetharia, rin yen adhuk ë ninkä. ⁵Calkë bänykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuën guõp tẽ le yen awuõc ci looi.”

⁶Go Pethtuth nın kabët aduërkë aa thiäär kaŋ nõk ke ke, ku jöl la Cetharia. Na aköl dëëtë ke la luk yic, ku jöl apuruuk yõõk ku bik Paulo kuëëth yenhom. ⁷Na la Paulo yëët, go kıc Itharel ke bö Jeruthalem ke kääc, ke cık gõõm piny, jock bik käreç apeı luël yeguõp, ku acın kë cie nyuõõth lõn ye kakkä yith. ⁸Go Paulo rot kony ëlä, “Yen acın kë ca wuõõc löõŋ kıc Itharel yiic, ku acın aliäm ca looi luŋ Nhialic, agut Bënyŋaknhom Roma acın wët rëç ca luël yeguõp.”

⁹Ku wën wıc Pethtuth ye bi nyuõth kıc Itharel lõn nhieer yen ke, go Paulo thiëç, “Ci lëu ba la Jeruthalem ku ba luõŋdu la luk thın lõn ye kık ci kuën yiguõp yith?”

¹⁰Go Paulo lueel, “Të këç yen thın ë luŋ bëny yic, ku ë yen tẽ lëu ye bi luõŋdië tiŋ thın. Acın këreç ca looi tënë kıc Itharel, cimën ȋic yın ye apath.

¹¹Na ca lõŋ dhoŋ kõu, ku le këreç ca looi lëu bi ya tēm awuõc bi ya nõk, ka cä lëu ku ba thiëç bi yen puõl. Ku na cın yiny tõ thın kık ci kuën yaguõp, ka cın raan lëu ye bā thõn ke bik ya nõk. Ke yeen awiëç ku bi ya bëny yen bi luõŋdië la luk.”

¹²Go Pethtuth wët ci Paulo lueel kaŋ guëk yic kek kıc akutden luk, ku jöl dhuk nhom, “Wët ci yın ye lueel ke Bëny Agrıpa yen abi luõŋdu luk, ke yın abuk tuõc ye.”

Pethtuth aci luŋ Paulo tët yic Bëny Agrıpa

¹³Nın lik cõk ciëen ke Bëny Agrıpa kek Bernike bö Cetharia bik Pethtuth këny, bik la lëk ye lõn mit kek puõth wët ci yen yëët. ¹⁴Tëwën ci kek rëër nın juëç, ke Pethtuth jöl wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëër ë tēn ci Pelik nyääŋ piny ke mac. ¹⁵Na wäär lar Jeruthalem, go raandit kık Nhialic kıc Itharel ku bänyken, gaany tënë ya ku wickë ba tēm awuõc. ¹⁶Guo lëk ke lõn nadë kıc pan Roma aacie raan ci gaany ye gam, wët këreç ci looi ke kęc kaŋ tuõõm nhom kek kıc ci ye gaany, ku bi rot kony awuõc ci ye gaany. ¹⁷Na wäär ca bēn ë tēn, ke yen akęc bēn gääu. Yen aci bēn la luk yic aköl bi niēnkië aa rou ë tēn, ku yõõk apuruuk ku bik ë mony kēnë bëëi ba luõŋde tiŋ. ¹⁸Kıc aterde aaci röt bēn jõt, ku acın këreç diit cık bēn kuën yeguõp tēcit tēn ye yen ye tiēŋ thın. ¹⁹Kë ca bēn yök ë lõn ye kek teer kek ye tẽ ye yen Nhialic duõõr thın, ku jöl aa mony dëët col Jethu ci thou, ku yen ë mony kēnë aye Paulo lueel ka pır. ²⁰Ee cä dhal ba yic yök rin ë wëlkä, guo Paulo thiëç bi la Jeruthalem ku ba luõŋde la looi thın. ²¹Go Paulo lueel ka wıc bi puõl ke tiit apuruuk agut tẽ bi bënyŋaknhom luõŋde tiŋ. Guo apuruuk yõõk ku bik tiit agut tẽ bi yen ye tuõõc tēnë bënyŋaknhom.”

²²Go Agrıpa lëk Pethtuth, “Luŋ ë mony kēnë aba luk yen ya nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom ëlä, “Abi bëëi yınhom nhiäk.”

²³Nawën bak piny ke Agrıpa ku Bernike bö ku lor ke yai, ku luëŋkë yõn luk kek bänydit apuruuk ku jöl aa bäny ë geu. Ku yõõk Pethtuth apuruuk bik Paulo kuëëth luk yic alõŋ thın. ²⁴Ku lueel, “Yın bëny Agrıpa, ku jöl aa wek kıc rëër tēn kek yo. Mony yen dēci wek kēnë ë yen raan ci kıc Itharel rëër

ë tən ku jəl aa Jeruthalem gaany tənë ya. Ayekë lueel ke loi duoɔt lɔn nadë ka cīi päl ke pīr. ²⁵Ku yeen acin awuɔc ca yök cī looi lëu bī ye tēm awuɔc bī nök. Ku yeen nom acī wic bī ya bëny yen luk luŋde, guo gam ku ba tuɔc tənë ye. ²⁶Ku yen acin yiny puoth ca yök ba göt ë rienke tənë bëny. Ke yeen aca bëi yinhom, ku ë yin bëny Agrīpa, rin ba wëtde wic yic, rin ku bī la kë jäl göt. ²⁷Aya tiŋ lɔn cīi yen path ku bī raan cī mac tooc ke cīn kën wën cī rot deet ye nyuɔth, kek kāk cī ye gaany.”

Paulo acī rot kony Agrīpa nom

26 ¹Go Agrīpa Paulo yöök, “Yin aca puöl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuɔth bī koc biet ku jəl jam ëlä bī rot kony.

²“Bëny Agrīpa! Yen ë rot yök aköl kënë ke ya mit guöp rin bī yen rot kony yinhom kāk cī koc Itharel ya gaany ëbën. ³Kënë adhil a yic alanden rin yīn anjic apath, yen tē ye koc Itharel cieŋ thīn, ku kāk ye kek wäac thīn. Yin aba löŋ emën ku ba yīguöp päl piny ku ba wëlkië piŋ.

⁴“Koc Itharel ëbën anjickë yen tən piir yen thīn tēyɔn koor yen. Anjickë tē cī yen piërdië jaak thīn yɔn tuen panda ku jəl a Jeruthalem. ⁵Anjickë akölaköl, ku acik bī dhöl lɔn nadë ke yen acī kaŋ cieŋ ke ya ye raan akut Parathī koc ke muk löŋ Nhialic cök apeī.” ⁶Ku emën yen a kääc luk yic ë tən rin ye yen wët cī Nhialic lëk wärkuan dīt nōth, ⁷kën yen ye kuat kackua kathiäär ku rou nōth ka bik yök, tē ye kek Nhialic door aköl ku wëär. Ku ë rin nōth kënë, yin Bënydit, yen acī koc Itharel ya gaany! ⁸Yenjo ye wek ye yök wek koc Itharel ke ril yic bāk gam lɔn ye Nhialic raan cī thou jɔt bei thou yic?

⁹“Aca them yen yen ku ba këriëc ëbën looi, kāk bī rin Jethu raan Nadharet rac guöp. ¹⁰Yen ë kën aca looi Jeruthalem. Yen ya ye bënydit kāk Nhialic yiëk riel ku ba koc juëc cī wët Jethu gam aa dɔm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lɔn nök koc cī tēm awuɔc bī ke tēm thou. ¹¹Aaca cɔl aaye tēm awuɔc arak juëc yɔn amat koc Itharel yiic, ku aca them ba ke cɔl aban bik wët Jethu puöl, ku riääk puu apeī tənë ke, agut ba ke aa luɔp wuöt kök yiic ku cal ke agum apeī.”

Paulo acī tē cī yen a raan cī gam teet yic

(Luci 9:1-19; 22:6-16)

¹²“Ee rin ë wët kënë yen ë ler yen Damathkuth ke ya cī raandit kāk Nhialic yiëk riel. ¹³Nawën aköl ciel yic, Bënydit, ke ya ŋoot dhël yic, ke ya tiŋ many yer apeī, wär aköl, ke ruel nhial ke cä göm piny kek koc ke cath kek ya. ¹⁴Ku wiikku piny ëbën, ku pieŋ röl ke ye lëk ya thuŋdië, ‘Thawul, Thawul! Yenjo cɔl yin ya agum? Yin acī rot ban, rin ye yin ye wic ku ba këcit këdhie ye akaja looi, kë ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kueeth, wec ciëen.’ ¹⁵Guo thiëc, ‘Ye yin ŋa Bëny?’ Go Bëny lueel, ‘Ee yen Jethu, raan ca cɔl agum. ¹⁶Ke yeen jɔt rot ku kääc cökku. Yen acī rot nyuoth yī, rin yin aca lɔc ku ba ya aluanjdië, yin abi koc kök lëk kë ca tiŋ tənë ya akölë, ku kë ba nyuoth yī aköldä. ¹⁷Yin aba tiit bī ciën kërec yī yök koc Itharel ku koc cie koc Itharel cin, koc bī yen yī tuɔc thīn. ¹⁸Keek aaba piöc bik käng ŋic, ku bik luoi kërec puöl, ku jiëlkë riel jɔnrac yic ku lek tənë Nhialic, rin gäm bī kek wëtdië gam, yen aabi kërec cik looi päl piny ku tēu ke kam koc cī Nhialic lɔc.’

Paulo aci tē cī yen kōc piōc thīn teet yic

¹⁹“Kēya, Bēny Agrīpa, ʔen akēc wēt kē ca tiŋ nhial cīt nyuōth dhōl yic. ²⁰Wäär tueŋ Damathkuth ku Jeruthalem, ku jōl aa wuōt kōc Itharel yiic ēbēn, ku kam kōc cie kōc Itharel, aake ya lēk lōn bīk luoi kārec puōl ku dhukkē Nhialic, ku yekē luui kāpath ye nyooth lōn cī kek muōl kārec.” ²¹Ee rin ē wēt kēnē, yen aa dōm kōc Itharel ʔa ke ʔa tō kal luāŋ Nhialic, ku wickē bīk ʔa nōk. ²²Ku agut cī akōl kēnē Nhialic acā kony, ku ē wēt kēn, yen akēc ʔen ē tēn ku ba kē ŋiec lēk raan ēbēn, kōckor ku kōcdīt. Kāk ya lueel ka bī rōt looi aa thōŋ kek kāk ye kōc kāk Nhialic tiŋ ku Mothith lueel, ²³lōn nadē Raan cī lōc ku dōc abī gum, ku ē yen bī rot kaŋ jōt thou yic, ku ē yen abī kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel lēk wēt bī kōc kuōny bei kārec yiic.”*

²⁴Tēwēn jicem Paulo ke kony rot ē wēlkā, go Pethtuth rēl, “Paulo! Yīn aci muōl. Piōc cī yīn piōc aci cōl amuōl!”

²⁵Go Paulo bēēr, “Bēnydīt! Yen akēc muōl. Wēl ya lueel aa yith cīn yic muōl. ²⁶Bēny Agrīpa! Alēu ku ba jam tēnē yī ke ʔa cīi riōc, rin yīn aŋic kākā ēbēn. Aŋiec alanden lōn nadē ke keek aaca lēk yī ēbēn rin kēnē acie kē cīi thiaan, aa kāk ŋic jāŋ ēbēn. ²⁷Bēny Agrīpa! Cī wēl kōc kāk Nhialic tiŋ ye gam? Aŋiec lōn ye yīn ke gam!”

²⁸Go Agrīpa lēk Paulo, “Ye yōk yīpuōu ē kaam thīn lōn bī yīn ʔa wel ba ya Krithian?”

²⁹Go Paulo bēēr, “Na cōk aa kaamkōor ku kaamdīt, rōckdiē tēnē Nhialic ē lōn bī yīn ku kōc kōk piŋ kāk lueel ke akōl rōt wel bīk ciēt ʔa, ku acie rin bī ke mac.”

³⁰Go bēny ku Pethtuth ku Bernike, ku kōc kōk ke cī nyuc luk yic rōt jōt, ³¹ku wēn cī kek jāl aacī jal aa jam kamken, ēlā, “Acīn kē cī ē mony kēnē looi, kē lēu bī ye cōl anak ku mac aya.” ³²Ku jōl Agrīpa lēk Pethtuth, “Yen ē mony kēnē ŋuōt aci lony, ke rin cī yen ye wīc ku bī ya Bēnyŋaknhom yen bī luōŋde la tiŋ.”

Paulo ayēth Roma

27 ¹Tēwēn cī ye mat ku buk cath riāi buk la Italia, gokē Paulo ku jōl aa kōc kōk cī mac thōn Juliōth, bēny akut apuruuk Roma, akut cōl, “Akut Bēnyŋaknhom.” ²Ku lok riān bō Adramitiōm, riān cī guiri bī jāl wath thok wun Athia. Arithtarkuth raan pan Mathedonia wun cōl Thethalonika ē cath kek ʔo. ³Na akōl dēētē ke ʔo ʔet Thidon. Juliōth ē ye raan path, ee cī Paulo puōl ku bī kōc määth kek ye la tiŋ, rin bīk la yiēk kāk wīc.

⁴ʔok aci bar, ku rin cī ʔok yōnhīm wēl yom, goku riāi geēr tē bī yen cath thīn apath, ku ē ye alōŋ ye akōl bēn thīn rial pan tō gool nhom wār ciel yic cōl Thaipruth. ⁵Ku jōlku wār teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tō wun cōl Likia. ⁶Tēnē, ke bēny apuruuk yōk riān jāl Alekdhāndria ke la Italia, go ʔo ʔāth thīn.

⁷Ku riāi ē cath amääth rin yom ē dīt apei. Ku ʔok aacī nīn juēc bēn nōk dhēl yic buk jāl ʔet gen cōl Kniduth. Yom ē kēc ʔo puōl ku buk la dhēldan yen buothku yic, goku ret wanh cōl Thalmone tēn yen bī pan thīn tō gool

nhom cɔl Kret yook kɔl ẽ yom. ⁸Ku ciethku ke ʔo göök yom ke ʔo kuany agör ʔou, ku ʔok aacĩ bẽn yet tẽ cɔl Wanh Path ẽ riel, ku ẽ tẽn cĩi mec kek gen cɔl Lathia.

⁹Ku ciẽŋku thĩn nĩn juẽc, ku ril yic buk la tueŋ ʔo cath wĩr, rin ẽ nĩnkã aköl Yan lɔk kɔc kegup wĩr ẽcĩ bar, tẽn yen ye yom rut rot ʔot apei. Go Paulo ke lẽk ẽlã, ¹⁰“Kackiẽ, aya tiŋ lɔn cãthda jãl ẽ tẽn abĩ yic riel, riãĩ abĩ riããk ku kãk tĩ thĩn aabĩ puk wĩr, ku kɔc aabĩ mou aya.” ¹¹Ku bẽnĩ apuruuk ẽ wẽt raan kuath riãĩ ku raan la riãĩ yen aye piŋ, ku kueec wẽt cĩ Paulo lueel. ¹²Ku wath thok tẽ ye riãĩ mac thĩn ẽcĩ path bĩ kɔc mãi thĩn. Go kɔc juẽc keyiic wic ku bik la tueŋ bik yet Ponik tẽ lẽu yen rot. Yen ẽ wanh tĩ Kret, ku ẽcie yethok wel lɔŋ bẽr tẽ ye aköl lööny piny thĩn.

Yomdĩt acĩ rot ʔot wĩr

¹³Yom thöŋ rot ẽcĩ ʔot ke bõ ciẽm tẽ cĩ raan yenhom wel tẽ ye aköl lööny piny thĩn, go kɔc ke cath riãĩ tak lɔn nadẽ ka lëukẽ bik la tueŋ ke cath, gokẽ riãĩ lony ku gerkẽ ke kuẽnykẽ agör Kret ʔou. ¹⁴Ku kaam thiin awẽn ke yomdĩt ril apei bõ cuẽec tẽ cĩ raan yenhom wel tẽ ler aköl thĩn, ben bẽn ke ye pĩu apei. ¹⁵Ku yiẽek riãĩ bĩ la bẽẽŋbẽẽŋ, ku ril yic apei bĩ geer tueŋ tẽ bĩ yom thĩn, goku pušl buk cɔl akueeth yom. ¹⁶ʔok aacĩ bẽn lɔŋ wẽn tẽek ʔok lɔŋ ye yom rut yenhom wel thĩn, pan thiin tĩ gool nhom cɔl Kauda. Tẽẽn, acuk bẽn lẽu buk riãĩn koor duššt riãndĩt cök. ¹⁷Ku rin diĩt yom apei, gokẽ duššt riãndĩt kũu rin bĩ yom tiim cĩ ke riãĩ looi cĩi piir wei, ku ʔolku duššt piny wĩĩn. Keek aake rišc ciẽt riãnden bĩ la döt liẽet yic wanh Libia thok, gokẽ alẽth ye yom ke riãĩ kuaath dãk bei, ku cɔlkẽ riãĩ aʔol yom kuaath. ¹⁸Yomdĩt ril awẽn acĩ la tueŋ ke pĩu apei, nawẽn aköl dẽtẽtẽ ke ʔokkẽ bik kãk tĩ riãĩ yic cuat wĩr. ¹⁹Nawẽn aköl ye nĩn diãk ke cuet abẽk kãk gẽr wĩr cienken. ²⁰Ku cuk aköl ku kuẽl tiŋ nĩn juẽc, ku yom acĩ la tueŋ ke pĩu apei. Akẽcku ben bẽn ʔššth lɔn bĩ ʔok piir.

²¹Nawẽn cĩ kɔc nĩn juẽc nõk ke cĩn miẽth cik cam, go Paulo rot ʔot ku kẽec kenhiĩm ku lueel, “Kackiẽ, na we cĩ wẽtdiẽ piŋ wãar bãk riãĩ cĩi geer wei Kret ʔušt ʔok aa kęc mam këlã. ²²Ku ẽ mẽnẽ wek aa lãŋ, deetkẽ wepušt! Acĩn raan tɔŋ bĩ thou weyiic, ẽ riãĩ yetök yen abĩ riããk. ²³Ku wẽn akũu atuny Nhialic yen ye ʔen raande, ku yen ya door acĩ bẽn tẽnẽ ʔa, ²⁴ku lueel, ‘Duk rišc, Paulo! Yin abĩ yet Bẽnĩnaknhom nhom, ku rin ẽ wẽt kẽnẽ Nhialic acĩi yĩ pël wei, ku kɔc cath kek yĩ riãĩ yic aabĩ piir.’ ²⁵Kẽya, kackiẽ, deetkẽ wepušt! Nhialic aca deet pušũ, abĩ kẽpath looi tẽcit tẽ cĩ ye lẽk ʔa thĩn wẽnakũu. ²⁶Ku yom abĩ riãĩ kuaath bĩ cɔl ala gool nhom cɔk alɔn bĩ yen la riããk thĩn.”

²⁷Ku nĩn aake cĩ ya thiãar ku ʔuan, ku yomdĩt apei ẽ kuath riãnda wãrdĩt Adẽkdiẽt yic. Na ye tẽcit wẽer ciẽl yic, ke ye kɔc ger riãĩ yök kepušt ciẽt ʔo cĩ thišk buk yet agör thok. ²⁸Gokẽ wĩn cĩ dušt thok kẽthiek luaac piny pĩu yiic, ku wẽn ye kek ye luaac piny ẽmẽn ku mẽn, ke yökkẽ lɔn thišk wãr yic. ²⁹Gokẽ rišc ciẽt riãĩ bĩ rot deeny kušr tĩ pĩu yiic, gokẽ wĩĩn cĩ dušt thook aleeldĩt ye riãĩ dɔm luaac piny riãĩ thar ciẽẽn, ku ʔolkẽ bak piny ʔššth. ³⁰Ɛcĩ agër kők them ku bik röt kuẽl bei riãĩ yic. Ku ʔotkẽ riãĩ thiin koor tĩ riãndĩt yic bei, ku tẽẽukẽ wĩr ke ye kɔc ciẽt ke la wĩĩn cĩ dušt thook aleel luaac piny riãĩ nhom tueŋ. ³¹Go Paulo lẽk bẽnĩ apuruuk kek apurušškke, “Na cã agër rẽer riãĩ yic, ke kɔc tĩ riãĩ yic aacĩ bĩ piir.” ³²Go apuruuk wĩĩn cĩ riãĩ mac piny teem kššth ku cɔlkẽ ke aa buk kuẽer.

³³Nawën bak piny, go Paulo ke lõj bîk mîth ku lëk ke, “Wek aaci tîit nîn thiäär ku nuan ëmën, ku keek ë nînkä yîic acîn kë cäk cam. ³⁴Wek ya lõj, ku bäk la miëth camkë, wek aa wîc miëth rin ku bäk pîir. Acîn raan tøk weyiic la kë bî ye goot.” ³⁵Tëwën cî yen wët kënë lueel, go Paulo ayup lööm, ku röök ke lec Nhialic kenhiim ëbën, ku beny ayup yic, ku lõj jock bî mîth. ³⁶Keek aaci kepuõth bën deet, ku mîthkë ëbën. ³⁷Yok koc yo tã riäi yic, yok aa yo ye buot karou ku thiärdhorou ku dätëm. ³⁸Nawën cî raan ëbën mîth, gokë rap ke tã riäi yic dhëëth wîir rin bî riäi pial.

Riäi aci atiaktiak rac

³⁹Nawën cî piny bak, ke koc ger riäi aake këc tã cî kek yëët thîn ñic, keek aaci tã cî wär yekõu tot thîn, la yic liëet tîj, gokë tak bîk riäi geer thîn bîk la mac. ⁴⁰Gokë wîin yeke riäi mac piny teem wei bîk diir piny, ku dökkë wîin cî ke alau duõõt piny. Ku jotkë alëth nhial ku bî yom riäi kuaath tuej, bî la agör thok. ⁴¹Ku riäi aci bën la tã cääl ku dööt liëet yic bî ciën tã ben yen rot nyoonj, ku cî abañ ciëen dhoj atiaktiak abî döj ke ya apet.

⁴²Ecî apuruuk tak bîk koc cî mac ëbën nõk, bî ciën raan tööj kuëej ayeer bî kat. ⁴³Ku ë wîc bëny apuruuk bî Paulo kony bî cîi nāk, go apuruuk yõök bîk ciën kë loikë tënë koc mac. Ku yõök koc ñic kuañ bîk kañ theet wîir tuej ku bîk kuëej ayeer, ⁴⁴ku koc kōk aake bî jal lõk kuañ, ke cî tiim riäi cî duocny kuik bîk ke yäth ayeer. Ku ë yen tã cî yok bën kuëej ayeer thîn akan ke yo puol gup.

Kë cî rot looi tënë Paulo Malta

28 ¹Wën cî yok yet wär alontui yo puol gup, ke jolku ñic lõn cõl pan tã gool nhom Malta ²ku koc ke ciën thîn aaci yo lor, ku nyuuckë yo apath. Tëwën ke deñ tueny ku lir piny apeî, gokë mac took ku cõlkë yo buk yõc. ³Go Paulo tiim kuar piiny ku tãëu ke mæec, tãwën ke kãpiiny bõ bei tiim yîic, ku kec cin abî nuet thîn. ⁴Ku tîj koc awën tã thîn kãpiiny ke cî nuet Paulo cin, ku jîemkë kamken, “Mony kënë ala cin rim. Ku kënë acîi yen bî pîr, cõk alõn cî yen poth wîir ke këc mou.” ⁵Ku tën awën ke Paulo yîr kãpiiny mæec, ke cîn këræec cîi rot looi tënë ye acîn. ⁶Ku ë titkë bîk tîj ke cî but cin, nadë ke wiëëk piny nyin yic ke cî thou. Ku tãwën cî kek tîit apeî ku cîn kë tîj kë ke cî rot looi tënë Paulo, ke war kenhiim ku luelkë, “Yeen ala guõp jõñril apeî.”

⁷Dum raandit baai cõl Publiõth, aake cî mec kek tãwën looi kënë rot thîn tënë Paulo. Ku yeen aci yo ñiec lor aya, ku rëerku yo ye jãälke nîn kadiäk. ⁸Wun Publiõth ë rëer biõök yic ke cî juäi dõm ku yîäny riem. Go Paulo la yõt tënë ye, ku röök ku dõc, go pial. ⁹Wën cî kënë rot looi, go koc juëc ke tuany bën, go Paulo ke dõc bîk pial. ¹⁰Ku gëmkë yo kãjuëc, ku wën jiël yok, gokë kāk bî yok dhël tëek tãäu riäi yic.

Paulo aci jāl Malta bî la Roma

¹¹Nawën pëi kadiäk cõk, ke yo jiël riän cõl, “Jak Acuek,” bõ wanh cõl Alekdhändria ku yen aci pëi bën nõk ke kääc Malta rin yom ë dit apeî. ¹²Ku yeetku gen cõl Thirakuthe, ku nākku nîn kadiäk thîn. ¹³Ku jiëlku thîn, ku lok gen cõl Regium. Nawën bak piny ke wel yom nhom, ku yeetku gen cõl Putõli

nɪn karou ɕɔk. ¹⁴ Ku yɔkku kɔɕ cɨ gam thɪn, ku thiɛkɕ ʔo buk rɛɛr ke ke nɪn kadhorou. Ku jɔlku jɔl tɛn ku lok Roma ʔocɔk. ¹⁵ Wɔmɔthkuan tɔ Roma aake cɨ ʔo piŋ lɔn biɪ ʔok, go kɔɕ kɔk bɛn gen ʔɔɔɕ cɔl Apiɔth ye jɔɔl nɪn thɪn biɕ ʔo lor. Wɛn tiŋ Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kɛnɛ puɕu.

Paulo aɕi ʔɛɛt Roma

¹⁶ Wɛn cɨ ʔok ʔɛɛt Roma, Paulo aɕi bɛny mac Roma puɔl bi rɛɛr ɛ rot kek apuruk tɔŋ tit ye. ¹⁷ Nawɛn nɪn kadiɔk ɕɔk, ke Paulo cɔl kɔɕdɪt Itharel rɛɛr Roma biɕ rɔm kek ye. Nawɛn ɕik kenhiim mat, ke lueel tɛnɛ ke, “Wɔmɔth-kiɛ! Wɛn ɕok yen ciɛn kɛrɛɕ ca looi tɛnɛ kackua, ayɨ lɔn kɛɕ ʔen ciɛɛŋ wɔrkuandɪt dhɔl yic, ʔen aɕi mac Jeruthalem ku thɔn ʔa apuruuk Roma. ¹⁸ Gokɛ ʔen thiɛɕ awuɕ ca looi, ku wickɛ biɕ ʔa lony, rin aɕik ʔok ke cɪn kɛ ca looi lɛu ye bi ʔa nɔk. ¹⁹ Nawɛn la kɔɕ Itharel kuc wɛt bi ʔa lony, guɔ luɔŋdiɛ cɔl ʔyɛth tɛnɛ bɛnyŋaknom Roma mac wuɔnda aya, ɕok a lɔn cɪn yen kɛ gɔɔny ʔen ɛ kackua.” ²⁰ Yen ɛ kɛ wɪc ʔen we buk rɔm, ku jaam kek we, rin ʔen acath ʔa mac rin wɛt raan yen ŋɔɔth kɔɕ Itharel.”

²¹ Gokɛ lueel tɛnɛ ye, “Acɪn athɔr cɨ ʔɛɛt tɛnɛ ʔo Judia riɛnku, ku acɪn wɔmɔthdan cɨ bɛn kek wɛt, lɔn le yen kɛrɛɕ ca looi. ²² Anhiarku buk wɛlku piŋ rin aŋicku lɔn ye kɔɕ juɛɕ akut tɔ yɪn thɪn, jɔɔm guɔp.”

²³ Kɛya, gokɛ akɔl bi kek rɔm kek Paulo mat yic, ku kɔɕ juɛɕ aacɨ bɛn akɔl kɛnɛ tɛ rɛɛr Paulo thɪn. Ku jɔl Paulo wɛt bɔɔny Nhialic teet yic tɛnɛ ke, jɔɕk riel ʔet thɛɛi. ɛɕi them bi nyooth tɛnɛ ke lɔn kɛ ye lueel rin Jethu ɛ yic, ku nyooth lɔn thɔŋ lɔŋ Mothith ku kɔk kɔk cɨ gɔt kɔɕ kɔk Nhialic tiŋ, kek wɛt ye lueel. ²⁴ Go kɔɕ kɔk wɛt ye lueel gam, ku kuc kɔɕ kɔk. ²⁵ Gokɛ jɔl ke tɛr kamken, wɛn cɨ Paulo ye lɛk ke ɛlɔ, “Ee yic apei, yen tɛ cɨ Wɛi Nhialic raan kɔk Nhialic tiŋ cɔl Ithaya lɛk thɪn bi lueel ɛlɔ tɛnɛ wɔrkuan dɪt. ²⁶ Rin aɕi lueel ɛlɔ,

‘Lɔɔr luel tɛnɛ kɔɕ Itharel,
Wek aabi weyɪth diɛl piny apei ku acɔk bi deet,
wek aabi wenyɪn pɔl piny apath, ku acɔk bi tiŋ.

²⁷ Rin kɔckɔ aa ril nhɪim,
keek aacɨ keyɪth cuɕk,
ku keek aacɨ kenyiɪn niɛɛn.
ŋuɔt keek aa daai, ku ŋuɔt keek aa piŋ, ku detkɛ kɔŋ yiic, ku lueel
Nhialic.

Na cɨ rot looi kɛya,
ŋuɔt aacɨ kepuɔth wɛl ʔen ku kuɔny ke.’ ”

²⁸ Ku wit Paulo wɛtde ɛlɔ, “Alɛukɛ bɔk dhiɛl ŋic, lɔn wɛt bi kɔɕ kony bi kɔɕ pɪr, bɔ tɛnɛ Nhialic, aɕi lɛk kɔɕ cie kɔɕ Itharel. Ku abik piŋ.”

[²⁹ Wɛn cɨ Paulo ɛ wɛt kɛnɛ lueel, ke kɔɕ Itharel jiɛl ke tɛr apeiɪt kamken.]

³⁰ Ku jɔl Paulo rɛɛr run karou pan ye riɔp yic, ku ɛ ye kɔɕ bɛn biɕ ye bɛn tiŋ lor ku nyuuc ke. ³¹ Ee ye piɔɔc wɛt bɔɔny Nhialic, rin Bɛny Jethu Krɪtho, ku jiɛm tɛnɛ kuat raan ɛbɛn ke cɨ riɔɕ, ku acɪn kɛnɛ ye gɛl bi cɨ ye piɔɔc.

Athör cī Paulo gät kəc Roma

Wēt nom

Athör Paulo tēnē kəc Roma ē gēt rin bī ke lēk lōn cī yen ye guir bī akut kəc cī gam Roma la neem. Ee cī Paulo guir bī lōk la rēer bī luui kam kəc cī gam tētui, ku bīk jāl kuony dhōl bī la Ithpania. Acī gōt bī kəc cī gam Roma tēt kē ŋic rin gam, ku tē ye gam pīr kəc cī gam luoi thīn. Athör kēnē ala yic wēt ril yen gēt Paulo athōr rin Wēt Puoth Yam.

Wēn cī yen akuut kəc cī gam Roma muōth ku lēk ke lōn ē yen rōök rienken, ku jōl gōc wēt lēk ke ēlā, “Wēt Puoth Yam aye nyuōth tē ye Nhialic kəc kuony thīn bīk la cōk yenhom.” Ku kēnē aye Nhialic jōk ku rēer thīn kēya rin gam ē raan, cimēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Ku raan la cōk Nhialic nom abī pīr ē gam.” (1:17)

Ku jōl Paulo ē gōc kēnē teet. Raan ēbēn, kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, aa dhil la cōk tēnē Nhialic rin keek ēbēn aatō adumuōm yic. Kəc aa la cōk tēnē Nhialic tē gem kek Jethu Kritho. Ku ben Paulo mǎn rot kek Jethu raan cī lōc ku dōc, yen pīr ē yam teet, lōn raan cī gam ala dōr ke Nhialic. Ku aye Wēi Nhialic bēi bei riel adumuōm yic ku thou. Cōkdīt ē 5 yet 8; Paulo acī jam aya rin lōŋ Nhialic, ku riel Wēi Nhialic rot nyuōth pīr raan cī gam yic. Ku gēt Paulo lōn ye kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel nhīm thōŋ kē cī Nhialic guir tēnē raan ēbēn yic.

Ku wit wētdē lōn kuc cī kəc Itharel kuc Jethu ē luoi Nhialic, rin yen ē tē bī raan ēbēn cōl ayōk dhēŋ Nhialic dhēl Jethu raan cī lōc ku dōc. Ku aye Paulo ŋic lōn cīi kəc Itharel bī la tueŋ ke kuc Jethu akōlakōl. Ku jōl Paulo gōt ciēn tē dhil raan cī gam pīr thīn, ku nhīer bī raan kəc kōk nhiaar. Paulo acī kārīl gōt ke ye luide tēnē Nhialic, ku luoi raan cī gam tēnē baai ku tēnē raan dēt, ku puōn la cōk ŋic kēpath ku kērac. Ku thīk athōr cī gōt cōk muōth ku wēl lec tēnē Nhialic.

Kāk tō thīn

Wēt nom ku gōc 1:1-17

Kē wīc raan bī pīr 1:18–3:20

Dhēl Nhialic rin pīr 3:21–4:25

Pīr yam rin Raan cī lōc ku dōc 5:1–8:39

Kəc Itharel ē guir Nhialic yic 9:1–11:36

Ŋic ciēŋ raan cī gam 12:1–15:13

Thōk ē wēt ku muōth 15:14–16:27

1 ¹Ee yēn Paulo alony Jethu Kritho. Yēn raan cī Nhialic cōl ba ya atuuc ba Wēt Puoth Yam lueel.

²Wēt Puoth Yam, ee wēt cī Nhialic thōn theer, ku ēcī kəc kākke tīŋ lueel tēcīt tē cī gāt ye wēl theer Nhialic yiic.

³Wēt yam kēnē ē wēt Wēn Nhialic cī bēn a raan kuat Bēnyaknom Debit.

⁴Ku Jethu acī nyuōth ē Wēi Nhialic ke ye Bānyda, Wēn ril Nhialic, wār jōt ye bei raŋ yic. ⁵Ku ē rienke yen acī Nhialic yēn yiēk dhēŋde ku cōl yēn aye

atuny Jethu, ku ba koc pinynhom ebën cie koc Itharel cöl bik gam ku thekkë Nhialic. ⁶Ku wek koc ci gam tö Roma aya, wek aaci Nhialic cöl bāk aa koc Jethu raan ci loc ku doc.

⁷Këya, yen agët tënë we ebën, wek koc nhieer Nhialic, ci ke cöl bāk aa kacke, Bi Nhialic Wāda ku Bëny Jethu we tušc dhëej ku döör.

Aḡḡōth Paulo lōn bi yen la Roma

⁸Tuej, yen alec Nhialicdië rin Jethu raan ci loc ku doc ë rienkun, rin koc ebën pinynhom aaci gamdun njic ebën. ⁹Nhialic yen luḡḡi piändië ye yen koc lëk Wët Puoth Yam ci Wënde lëk koc, anjic tē ye yen we ¹⁰tak thün akölaköl ë rḡḡkkië yiic. Yen ë rḡḡk lōn bi Nhialic ya puḡl tē wic yen ye ba we la neem. ¹¹Rin awiëc apeidit ba we la tīj ku ba we gām athieci Wëi Nhialic bāk riel ë gamdun yic. ¹²Ku kē lueel akīn, rin bi gamda we ku yen yo deet puoth yodhie. ¹³Awieëc bāk njic miethakāi lōn ë ca guiir arak juëc ba la tënë we, ku ala kën ye yen gël ba ciī la. Ee wiëc ba la tënë we ba koc kōk lëk bik gam kamkun aya, cimën le yen koc kōk pinynhom ci gam cie koc Itharel.*

¹⁴Rin ala kē ci yiëk ya ba dhiei looi tënë koc ebën, koc peth cieej ku koc rēec cieejden, ku tënë koc ci piöc ku koc kēc piöc. ¹⁵Ku ë wët kënë yen awic yen ye apei ba we dhiei lëk Wët Puoth Yam wek koc rēer Roma aya.

Riel Wët Puoth Yam

¹⁶Yen acie guḡp ë yār Wët Puoth Yam, rin ë yen riel Nhialic koc ci ye gam kony, koc Itharel ku koc pinynhom cie koc kōk Itharel aya.* ¹⁷Ku Wët Puoth Yam aye nyuḡḡth tē ye Nhialic koc kuḡny thün bik la cōk yenhom. Ku kënë aye Nhialic jōk ku rēer thün këya rin gam ë raan, cimën ye athōr theer wël Nhialic ye lueel ëlā, “Ku raan la cōk Nhialic nhom abi pīr ë gam.”*

Awuḡc ë raan

¹⁸Rēec puḡu ë Nhialic ë rot nyuḡḡth pan Nhialic tënë koc man Nhialic. Ku käreëc yekë ke looi aa yic gël bi ciī cōl anjic. ¹⁹Nhialic ë puḡu rēec tënë ke rin kē lēu raan bi njic rin Nhialic ala gei apei, aci Nhialic tāāu raan ebën puḡu bi njic. ²⁰Tēthēer ḡon cek Nhialic nhial ku piny, alēu raan ebën bi njic ë gai lōn riel Nhialic ë rēer thün akōlriëc ebën, ku yeen ë Nhialic alanden. Kājuëckā aacie tīj ku aaye njic rin kājuëc ci Nhialic cak. Këya, acin kē kōj kek rōt kony. ²¹Keek aake njic Nhialic ku ḡot ke kuec bik ciī dor. Ku kueeckë bik ciī gēm alēecden ë yen Nhialic. Ku jōl kākken yekë tak ciënkë konykë ku la piäthken biḡh.* ²²Na cōk alōn ye kek ye lueel lōn njic kek kān, ku acin kē njickë. ²³Ku lōn bi kek ye aa door ë Nhialic pīr akōlriëc ebën, ka yekë ke door kāk ciī pīr ku raan ë thou. Ku kōk ci kiëët ke ciḡ diet ku lāāi. Ku kākḡkōk wuc piiny keyōth cimën kāpieny.*

²⁴Ku rin ë kënë, aaci Nhialic ke puḡl bik aa luui käreëc wic piäthken, kāk la biḡh. Ku wiḡwic ë diāār ku kākḡkōk yekë ke looi kamken kāk koc cōl ayār gup. ²⁵Ku lōn bi kek kën yic njickë rin Nhialic gam, ka yekë gam ë lueth ku yekë ke door kāk ke cek Nhialic, ku kueeckë Aciëj yen cak kākḡā yen dhil ya door akōlriëc ebën. Yenakan.

²⁶ Ku ẽ yen aci Nhialic ke puɔl bik aa luui karec kɔc yɔɔr gup. Ayi diäärken aya aaci tẽ ci kɔc cak thin puɔl, ku aa rɔt lõm ẽ rɔt. ²⁷ Kělä aya, rɔɔr aaci tɔc ye kek tɔc kek diäär, cit tẽ ci kɔc cak thin puɔl, ku rum bal kepuɔth bik ke aa lõm rɔɔr kɔk cit ke. Rɔɔr tuil rɔɔr kɔk, ku yekẽ karec cit kakkä looi, aaye tẽm awuɔc thõŋ kek karec yekẽ ke looi. Käk kɛc puɔl bi ke aa looi këya.

²⁸ Ku yeen aya rin ci kek kuc bik yiny Nhialic cĩi ɲic, aaci Nhialic puɔl aya bik aa tak karec ku yekẽ luui karec cĩi ke lëu bi raan ke looi. ²⁹ Ku aaci puɔth thiãŋ kuat karec apei, adumuɔm, kook ku kɔɔr. Ku aaci puɔth thiãŋ aya ẽ tiel, nääk, thör, ruëeny ku kuith, ku aa luum. ³⁰ Ku aa kegup tör lueth ku aa man Nhialic. Aa kɔc nhiam, kɔc dhäl kɔc gup cĩn gup athëk. Kɔc tak dhöl juëc bi kek karec looi. Kɔc cie kɔc ke dhiëth ke ẽ theek. ³¹ Kɔc cĩn gup nhĩm, kɔc kädãŋ gam ku cik loi. Kɔc cĩn puɔth cie yiic ẽ ɲeer raandä. ³² Cɔk alɔn ɲic kek ye lɔn karec yekẽ ke looi, alëu ke bi Nhialic ke tẽm thou, ke keek aacie kakkä ẽ looi kepɛc, aa kɔc kɔk ke looi lec nhĩm aya.

Luj Nhialic

2 ¹ Yĩn acĩn tẽ bi yĩn rot kony tẽ luk yĩn kɔc kɔk wei. Rin tẽ ye yĩn kɔc kɔk lušk wei, ku loi käwën yekẽ ke looi aya, ke yĩn ẽ rot dɔm ẽ rot.*

² Ku ẽmën aɲicku lɔn Nhialic ala yic tẽ luk yen kɔc wei, kɔc kakkä looi. ³ Ku na ye kɔc lušk wei, yĩn raan ẽ path, ku ɲot yi loi ẽ kakkä, ke ye tak lɔn bi yĩn luj Nhialic ban? ⁴ Tëdët aya, yĩn ẽ käjuëc rëer piath Nhialic yiic cĩmën piathden dīt, gum, ku lääu ẽ puɔu yɔɔŋ yiic, rin akuc lɔn aye piath Nhialic nyooth ba yĩpuɔu dhušk ciëen. ⁵ Ku riel ẽ nhom, ku rin ci yĩn kuc ba yĩpuɔu cĩi dhuk ciëen abä awäcdu juak yic aköl bĩi riääk puɔu Nhialic, ku tẽ bi yen ɲic luk thĩn abĩ rot nyuɔth. ⁶ Rin Nhialic abĩ ɲek a gãm kẽ thõŋ kek tẽ ci yen luui thĩn.* ⁷ Kɔc bi kepuɔth deet ku luuikẽ käpath ku wickẽ duar, lec ku pĩr akölaköl, aabi Nhialic gãm pĩr akölriëc ëbën. ⁸ Ku kɔc ke looi kāk wic piäthken ku kueckẽ yic ku buothkẽ karec jɔŋrac, aabi Nhialic puɔu riääk tënë ke. ⁹ Kɔc ëbën ẽ luui karec aaba arɛem ku gum rac apei yök. Ku abĩ rot kaŋ looi tënë kɔc Itharel, ku tënë kɔc cie kɔc Itharel aya. ¹⁰ Ku Nhialic abĩ duar ku lec ku döör gãm kɔc luui käpath, tuer tënë kɔc Itharel ku jl aa kɔc kɔk cie kɔc Itharel, ¹¹ rin Nhialic ẽ luk ɲic looi tënë kɔc ëbën.*

¹² Ku kɔc cie kɔc Itharel kuc lõŋ Mothith, ku aa karec looi luk abĩ looi tënë ke cɔk alɔn kuc kek lõŋ. Ku kɔc Itharel aa ɲic lõŋ Mothith, aa karec looi ku luk aye looi tënë ke tɛcit tẽ ye lõŋ ye luël thĩn. ¹³ Rin aacie piŋ ẽ lõŋ yen kɔc cɔl aye kɔc path tënë Nhialic, aa kɔc ye looi kẽ ye lõŋ lueel kek aabi ya kɔc la cök Nhialic nhom. ¹⁴ Ku ẽ yic, kɔc kɔk cie kɔc Itharel cĩn lõŋ, tẽ looi kek kädãŋ tɛcit tẽ ye lõŋ tɔ kepuɔth ẽ path ye luël thĩn, ke keek aa cit kɔc la lõŋ cɔk alɔn cĩn kek lõŋ Mothith. ¹⁵ Tẽ ye kek luui thĩn aye nyuɔth lɔn kāk wic lõŋ aaci gõt kepuɔth, aa käpath ku karec yekẽ ke looi ɲic rin aaye piäthken nyuɔth ke. ¹⁶ Ku kělä aya, cĩmën Wët Puɔth Yam ya lëk we, yen ẽ kẽ bi rot looi aköl luk tẽ bi Jethu Kritho luk looi rin Nhialic tënë kɔc ëbën, ɲek kek këden ci thiaan yeyic.

Kɔc Itharel aacie lõŋ ye theek

¹⁷ Ku yĩĩn ẽmën, yĩn ẽ rot cɔl aye raan Itharel, ku yĩn ẽ rot cɔl aye raan muk lõŋ, ku ye jam nhiaam lɔn ye yĩn raan Nhialic. ¹⁸ Yĩn aɲic kẽ wic Nhialic ba

looi ku yin anjic yic rin ci lõn ye lëk yi. ¹⁹Aca gam lõn yin awat kac ci cöc nhüim, ku yin ë ruel tënë kac tō muḥḥ yic, ²⁰ku yin ë kac piḥḥ, kac kuc kǎn, ku yin ë raan piöc mīth. Ku rin le yin lõn aye tak lõn ɲic yin kǎn ëbën. ²¹Yin ë kac kōk piḥḥ yeŋö cī yin rot ye piḥḥ? Yin ë kac wëēt ëlä, “Duḥkë ye cuëër.” Ku yin cī ë cuär ë yienhdu? ²²Aye lueel, “Duḥkë ye köör.” Cī akör ye looi? Yin aman jak ci kiëēt, cī kǎpuḥ tō yīk jak ci kiëēt yiic ye rum? ²³Yin ë jam nhiaam lõn ɲic yin lõn Nhialic, cī Nhialic ye dhöl guḥp tē cī yin lõnde loi? ²⁴Aye athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Kac cie kac Itharel aa käreec lueel Nhialic guḥp ë rienkun.”*

²⁵Cieḥ kac Itharel ye ke ɲoot ë piath tē theek kek lõn, ku na cī lõn thek ke yin acit raan kēc ɲoot. ²⁶Na raan cie raan Itharel kēc ɲoot, raan cī kē wic lõn ë dhöl yic, cī bī ciēt kac ci ɲoot? ²⁷Ke wek kac Itharel wek aabī kac kēc ë ɲoot, ku aa lõn theek ya yḥk lõn acin raan bāk gōk, tē le we tēm awuḥc rin wek aacie lõn ye theek, cōk alon ɲic wek kē ci gōt ku ɲot we.

²⁸Yeḥa yen raan Itharel ayic, yen ci ɲoot? Acie raan yeke ɲuḥt tiḥ ye guḥp ë path yen ya raan Itharel. ²⁹Raan Itharel guḥp, ee ya raan yepuḥ alonḥin ci piānde ɲoot Wëi Nhialic, ku acie lõn ci gōt. Ku raan kënë acie læc yök tënë kac, aye yök tënë Nhialic.*

Nhialic acie athönde ye waar yic

3 ¹Ye kēpuḥ nen wër kac Itharel kac cie kac Itharel? Tëdēt ye kēpiath ɲö ye yök ɲuḥt yic? ²Kǎjuëc aaye yök ayic! Tueḥ, kac Itharel aaci Nhialic thōn wëtde bīk muk apath.

³Ku yeŋö bī yiëndē tē cīn kac kōk Itharel gam? Bī kē cīn kek gam Nhialic cōl awar athönde yic?

⁴Acī bī waar yic! Yiny Nhialic adhīl tō thīn akōlakōl cōk alon ye kac alueth. Cīmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Këya, bī ɲic lõn le yin yic, wël ye lueel yiic, ku luk yīin yic.”*

⁵Ku na käreec yeku ke looi ye Nhialic nyuḥḥ lõn le yen cōk alanden, ke yeŋö buk lueel? Buk lueel Nhialic acin yic tē tēm yen ɲo awuḥc? (Ee tē ye kac jīëem thīn yen aluëel.) ⁶Acie tēde! Na Nhialic cī la cōk ke lëu bī luk looi tënë kac pinynhom?

⁷Alëu raan dēt bī lueel ëlä, “Na ye lueth ya ke lueel yic Nhialic nyuḥḥ thīn alanden ku juëc duarde yic, ke yeŋö ɲot ye ɲa cōl aye raan ci kērac looi ku tēm ɲa awuḥc?” ⁸Yeŋö cī ye luel, cīmën ye kac kōk ɲa cāk thok ku luelkë lõn ci ɲen ye lueel ëlä, “Loiku kērac bī kēpath bën.” Ee yic bī kōckä tēm awuḥc.

Acin raan la cōk

⁹Këya, ye ɲok ɲuëën tënë kac cie kac ë kuatda ɲok kac Itharel?

Acie yic! Aca nyuḥḥ wēnthëer lõn ɲok kac Itharel ku kac cie kuatda ɲok arëër adumuḥm yic yōdhie, ¹⁰cīmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Acin raan tōḥ la cōk,

¹¹acin raan kǎn deet yiic, acin raan wic yeen bī Nhialic ɲic.

¹²Kac aaci kekōth wël Nhialic, keek aaci rëëc ëbën ka ci la bīth,

acɪn raan kɛpath looi, acɪn mɛn raan tɔk.”*

¹³ “Wɛl yekɛ keek lueel aa nhiany, aa cɪt raŋ cɪ ŋaany nhom, liɛpken aaci luel lueth ŋic.”

“Wɛl yekɛ keek lueel aa cɪt wɛl kɛpiiny kɔc luaaŋ.”*

¹⁴ “Aa wɛl ye kɔc lam ku wɛl rem apeɪ kek aatɔ kethook.”*

¹⁵ “Aa kɔc lac nɔk path,

¹⁶ riääk ku mam aa döŋ tɛ cɪ kek tɛɛk thɪn,

¹⁷ ku keek aaci dhɛl döŋr ŋic.”*

¹⁸ “Ku riöc, riöc kek Nhialic aliu kāk yekɛ looi yiic.”*

¹⁹ Ku aŋicku kuat kɛ ye löŋ lueel, aye lueel tɛnɛ kɔc la ye rin bi ciɛn raan la kɛ kony yen rot, ku bi raan ɛbɛn köc Nhialic nhom. ²⁰ Kɛya, acɪn raan bi la cök Nhialic nhom tɛ cök yen ye them bi kɛ wɪc löŋ looi. Kɛ ye löŋ looi ɛ lɔn bi nyuɔth raan lɔn cɪ yen kɛrac looi.*

Tɛ ye Nhialic kɔc cök thɪn

²¹ Ku ɛmɛn tɛ ye Nhialic kɔc cök thɪn yenhom aci nyooth. Aci löŋ ku kɔc kāk Nhialic tiŋ lueel theɛr.* ²² Nhialic ɛ kɔc cök tɛ le kek gam tɛnɛ Jethu Kritho. Ee kɛnɛ looi tɛnɛ kuat raan ɛbɛn cɪ Raan cɪ lɔc ku döc gam, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aa thöŋ ɛbɛn. ²³ Ku rin cɪ kek ɛbɛn kɛrac looi, ee keek cɔl amec tɛnɛ duaar Nhialic. ²⁴ Ku keek aaci Nhialic muɔc dhɛŋde piände ɛbɛn bik la cök tɛnɛ ye. Ku dhɛŋ ye yök tɛnɛ Raan cɪ lɔc ku döc Jethu yen ɛ kɔc kony bik kɛrac ciɪ loi. ²⁵ Jethu aci Nhialic gam rin bi thuɔnde a kɛ ye adumuööm päl piny tɛ le raan gam tɛnɛ ye. Kɛnɛ aci Nhialic looi bi nyuɔth thɪn lɔn le yen cök. Ku wäthɛr Nhialic ɛ lir puɔu, ɛcie kɔc ye tɛm awuɔc rin kɛrac cɪk looi. ²⁶ Ku ɛmɛn aci adumuööm cɪ looi ɛbɛn päl piny bi nyuɔth lɔn le yen cök. Nhialic aci kɛnɛ looi rin le yen cök. Ku tɛ looi yen kɛnɛ ɛ raan ɛbɛn cɪ Jethu gam cɔl ala cök.

²⁷ Na ye kɛya, yeŋö ye yök jam nhiaam ɛ path? Acɪn kɛdäŋ! Ku ye wɛt nen ye yök nhiam? Ye rin cɪ yök löŋ theek? Acie tɛde, ee tɛ cɪ yök gam. ²⁸ Rin aŋicku raan ɛ la cök tɛnɛ Nhialic rin gam ku acie thɛk löŋ ɛ rot. ²⁹ Ye Nhialic, Nhialic kɔc Itharel kepɛc? Yeen ciɪ ye Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya? Ee yic ɛ Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya, ³⁰ rin yen Nhialic töŋ bi kɔc Itharel cɔl ala cök ɛ gamden, ku cɔl kɔc cie kɔc Itharel aala cök rin gamden aya.* ³¹ Yeku löŋ dhöl yic tɛ le yök gam kɛnɛ? Acie tɛde acɪn, yök aa löŋ juak bi riel.

Gam Abaram

4 ¹ Yeŋö buk jäl lueel rin Abaram wundit theɛr kɔc Itharel? Yeŋö cɪ rot looi tɛnɛ ye? ² Na Abaram la kɛnɛ cɪ looi bi yen la cök tɛnɛ Nhialic, ŋuɔt ala kɛnɛ ye yen nhiam. Ku aciɪ loi kɛlä tɛnɛ Nhialic. ³ Cimɛn ye wɛl cɪ göt athör theɛr wɛl Nhialic yic ye lueel ɛlä, “Abaram aci Nhialic gam ku rin gamde aci Nhialic cɔl ala cök tɛnɛ ye.”*

⁴ Raan luui aye riɔp, ku wɛu ye ye riɔp aacie miöc, ariöpdɛn cɪ yen luui.

⁵ Ku raan cie luui la gam tɛnɛ Nhialic, Nhialic yen kɔc cɪ kɛrac looi cɔl aala

* 3:10-12Wk 14:1-3; 53:1-3 * 3:13Wk 5:9; 140:3 * 3:14Wk 10:7 * 3:15-17Ith 59:7-8

* 3:18Wk 36:1 * 3:20Wk 143:2; Gal 2:16 * 3:21Gal 2:16 * 3:30L.rou 6:4; Gal 3:20

* 4:3Cäk 15:6; Gal 3:6

cök, ke gamde yen ë ye cöl ala cök tënë Nhialic. ⁶ Ku Debit aci wët thönj kek ë wët kënë lueel wäär yen jam rin raan mit pušu cï Nhialic gam ke la cök tënë ye, ke cie luoi puoth ye looi,

⁷ “Koc mit puoth aa koc cï Nhialic awäcken päl piny,
ku wuuny adumuöömken wei.

⁸ Raan mit pušu ee raan cï Bëny bi kuën guöp kärec cï looi.”*

⁹ Ye miet pušu cï Debit jam kën koc Itharel ë röt? Acie këden kepëc. Ee kën koc cie koc Itharel aya, ku wek aa we yeku lëk kë cuk yök athör wël Nhialic yic, rin aci wët cï göt theer lueel lön, “Abaram aci Nhialic gam, ku gamde aci yen a raan la cök tënë Nhialic.” ¹⁰ Ye nen yen looi kënë rot? Loi rot tuej wäär këc Abaram ñoot aye wäär cï ye ñoot? Ee tuej, acie ñuöt cök ciëen. ¹¹ Ku ñuötden jöl ye lök ñoot ciëen, aye nyuöth lön gam Abaram aci Nhialic ye gam ke ye raan la cök tënë ye tuej wäär këc ye cak ñoot. Ku këlä, Abaram ë wundit koc cï Nhialic gam, ku aaye gam ke ye koc la cök tënë ye cak alon këc ke ñoot.* ¹² Ku yen ë wundit koc cï ñoot aya. Ku acie rin cï ke ñoot, ee rin cï kek dhël pïr gam thönj ke pïr wäda Abaram buöth yic wäär këc ye cak ñoot.

Athön ku löj

¹³ Nhialic acä Abaram thon ku mith bi lök dhiëeth lön bi pinyhom a këden. Nhialic akëc athön kënë looi rin theek Abaram löj, ee rin cï yen gam, ku gam yen aci yen a raan la cök tënë Nhialic.* ¹⁴ Rin na ye kë ye Nhialic thön koc gäm koc löj theek, ke gam acin wëtde yic, ku cïn këpuoth tō athön Nhialic yic.* ¹⁵ Löj ë rëcc pušu Nhialic bëëi, ku tē cïn yic löj, acin löj ye dhöl yic.

¹⁶ Nhialic ë loi athönde rin gam ku rin dhëjnde, bi athönde a kën yic tënë mith bi lök dhiëeth tënë Abaram ëbën. Ku acie tënë koc la löj ë röt, ee tënë koc cï gam aya cimën Abaram. Rin Abaram yen ë wädan wëikua yodhie,* ¹⁷ cimën cï ye göt athör theer wël Nhialic yiic ëlä, “Yin aca looi ba ya wun koc wuöt juëc.” Abaram aci ya Wäda Nhialic nom, Nhialic cï gam, Nhialic yen koc cï thou cöl aben pïr, ku wët ye lueel ke liu thïn cöl aloi rot.*

¹⁸ Abaram aci gam ku ñëeth kë cïn kë ñöth thïn, ku yen aci yen bën a wun koc wuöt juëc cimën cï Nhialic ye lëk ye ëlä, “Kockun bi lök dhiëeth aabi juëc ka bi ciët kuël.”* ¹⁹ Wën cï Abaram cak dhiöp ë ruönke aa cit buöot, ku ñic lön tiejde Thara ke cï dhiöp ke këc dhiëth, ke ñot këc dhör gamde yic.* ²⁰ Ku rëer ke ñöth ku cï diu athön Nhialic, ku gamde aci ye bën yiiek riel ku leec Nhialic. ²¹ Ee ñic, ke cïn diu lön bi Nhialic la riel bi kë cï thon dhiel looi. ²² Ku ë yen aci Nhialic Abaram gam ke ye raan la cök tënë ye. ²³ Ku wëlkä, “Yen aci gam ke ye raan la cök,” aa këc göt rienke ë rot. ²⁴ Aake gët rienkua yök koc bi Nhialic gam aya ke yō la cök, yök koc ye gam lön yen Nhialic yen cï Jethu Bänyda jöt thou yic. ²⁵ Yen aci cöl athou rin adumuöömku, ku jöt bi pïr bi yō cöl aala cök tënë Nhialic.*

Gam yen abi yō luök

5 ¹ Këya rin gamda Nhialic aci yō cöl ala cök tënë ye, ku yök aala döör kek ye rin Bänyda Jethu raan cï lōc ku dōc. ² Yök aaci gamda cöl abi Jethu

* 4:7-8Wk 32:1-2 * 4:11Cäk 17:10 * 4:13Cäk 17:4-6; 22:17-18; Gal 3:29 * 4:14Gal 3:18

* 4:16Gal 3:7 * 4:17Cäk 17:5 * 4:18Cäk 15:5 * 4:19Cäk 17:17 * 4:25Ith 53:4-5

dhëēj Nhialic yic, dhëēj yen rëer yok thīn emēn. Ku ayeku nǝǝth ʔo mit puǝth lōn yok aa duaar Nhialic rōm kek ye. ³Ku acie kēlā rot, yok aa puǝth miet aya tē guum yok, rin gum ē deet puǝu bēēi, ⁴ku gum ku deet ē puǝu aye Nhialic gam. Ku gēm ye Nhialic ye gam yen ē nǝth bēēi. ⁵Ku nǝth acie ʔo cōl ayār gup rin cī Nhialic nhiērde cōl athiōŋ ʔopuǝth, Wēiken cī gām ʔo.

⁶Rin wäär ʔot cīn yen tē ye yok rōt kuǝny thīn, ke Raan cī lōc ku dōc thou rin kōc kuc Nhialic akōl cī Nhialic lōc. ⁷Aril yic bī raan thou rin raan la cōk, cōk alōn lēu yen rot bī raan dēt thou rin raan path. ⁸Ku Nhialic aci nhiēr nhiēr yen ʔo nyuǝth ē kēnē yic, rin tēwäär ʔot ye yok kōc la gup adumuǝm, Raan cī lōc ku dōc aci thou riēnkua. ⁹Ku emēn thuǝnde aci ʔo cōl ala cōk tēnē Nhialic. Ku na cī kēnē looi, ke cīi ʔo bī wēer bei ayic riāŋ puǝu Nhialic yic akōl ciēen? ¹⁰Ku wäär ye yok kōc ater tēnē Nhialic, yok aaci thon Wēnde cōl aben dōr kek ye. Ku na ye kēya, ke pīr Raan cī lōc ku dōc cīi ʔo bī kony? ¹¹Ku acie kēnē ē rot, yok amit puǝth aya tēnē Nhialic rin Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc aci ʔo dōr ke Nhialic.

Adam ku Jethu

¹²Adumuǝm aci bēn pinynhom rin raan tōk, ku adumuǝm cī looi yen aci bēn ke thou. Ku kēlā, thou aci bēn tēnē raan ēbēn rin cī kek adumuǝm looi ēbēn. ¹³Adumuǝm ē tō pinynhom wäär kēc lōŋ Mothith gām kōc, ku tē cīn yic lōŋ tō thīn, adumuǝm acie kuēēc nhom. ¹⁴Ku jōk Adam bī bēn Mothith, thou ē ʔot ye tēm kōc agut kōc kēc lōŋ Nhialic dhōl yic, cīmēn wäär cī Adam wēt cī Nhialic lēk ye dhōl yic.

Adam yen ē ye kīn raan yen bī bēn. ¹⁵Ku keek karou aaci thōŋ, rin miōc Nhialic cī gām kōc ē path aci thōŋ kek adumuǝm Adam. Raan tōk, Adam, aci adumuǝm looi, ku aci thou bēēi tēnē kōc juēc. Ku kēdīt apei aya, raan tōk, Jethu raan cī lōc ku dōc aci miōcdīt dhëēj Nhialic bēēi tēnē kōc juēc. ¹⁶Ku miōc Nhialic aci thōŋ kek adumuǝm ē raan kēnē. Ku adumuǝm tōŋ kēnē cōk kōc juēc aaci tēm awuōc, ku adumuǝm juēcā cōk, miōc tōŋ Raan cī lōc ku dōc Nhialic aci bēn ku cōl kōc aa ben la cōk yēnhom. ¹⁷Rin adumuǝm raan tōk thou aci bēn pinynhom. Ku kēdīt apei kōc cī miōcdīt Nhialic yōk cī jāl la cōk, aabi mac ku pīrkē akōlriēc rin Raan cī lōc ku dōc.

¹⁸Kēya, cīmēn ye adumuǝm tōk kōc cōl aa tēm awuōc ēbēn, ke kēlā aya, luōi tōŋ la cōk ē kōc ēbēn cōl aala cōk Nhialic nhom, ku bīi pīr akōlriēc tēnē raan ēbēn. ¹⁹Ku cīmēn cī raan tōk wēt Nhialic dhōl yic, ku bī kōc juēc cōl aala gup adumuǝm, ke kēlā aya, rin cī raan tōk wēt Nhialic theek, kōc juēc aabi la cōk. ²⁰Lōŋ ē gem ē rin bī luōi kārec rot juak, ku tē ye kārec rōt juak thīn, dhëēj Nhialic ē rot jāl juak apei. ²¹Ku cīt lōn ye adumuǝm kōc mac ku bīi thou tēnē raan ēbēn, ke yēen aya awic Nhialic bī dhëējde kōc mac ku looi ke bīk la cōk tēnē ye. Ku gēm ke pīr akōlriēc ēbēn rin Jethu raan cī lōc ku dōc, Bānyda.

Pīr rin Jethu

6 ¹Yēǝ buk lueel emēn? Buk la tuēŋ ke ʔo loi adumuǝm rin bī dhëēj Nhialic yeyic juak? ²Acie tēdē! Acīt kē cī thou tēnē ʔo, aaci ʔo bī ben

mac. Ye kēdē bī yok la tuen̄ yo pīr kēlā? ³Rin an̄ieckē ayic lōn riel adumušōm acī dhoŋ kōu wāār mucc̄c̄c̄ yonhīim buk aa kōc Jethu raan cī lōc ku dōc, ku yok aacī mucc̄c̄c̄ nhīim ē thuōnde. ⁴Ku yeen aya, wāār mucc̄c̄c̄ yonhīim, yok aa yo cīt kōc cī la raŋ tōk yic kek ye thuōnde yic. Ku cīmēn wāār cī Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic duaar Wun, ke yok aabī pīr ē pīr yam aya.*

⁵Na cuk rōt mat kek ye thuōnde yic, ke yok aabī rōt dhiel jōt thou yic kek ye aya. ⁶Rin yok aa yo ye kōc adumušōm, pīrdan theer ēcī thou tim cī rīu kōu kek Raan cī lōc ku dōc, bī tē ye yok kōc adumušōm ciēn kē ben lēu tēnē yo. Ku buk cīi ben aa kōc tō adumušōm yic, ⁷rin raan cī thou acīi ben rēēr riel adumušōm yic. ⁸Na yo cī thou kek Raan cī lōc ku dōc, ka yeku gam aya lōn bī yok pīr kek ye. ⁹Rin an̄icku lōn na cī Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic, ka cīi ben thou, rin thou acīi ben la riel tēnē ye. ¹⁰Acī thou arak tōk rin kōc ēbēn bī riel adumušōm nyaai, ku piērde ēmēn ē pīr mit Nhialic pušu tēnē ye. ¹¹Kēlā aya, yakē rōt cōl aacīt kōc cī thou tēnē adumušōm, ku wek aacī pīr tēnē Nhialic rin Raan cī lōc ku dōc Jethu.

¹²Duškkē adumušōm cōl amec piērdun bāk ke aa theek kārēc wīc guāpkun. ¹³Ku duškkē guāpkun pēl adumušōm bī ya kārēc kek yakē ke looi. Wek aa dhil rōt thōn Nhialic, ciēt we kōc cī thou cī ben pīr. Wek aa dhil guāpkun thōn Nhialic ku bāk aa kōcken ye looi kē la cōk. ¹⁴Adumušōm acīi we dhil mac rin wek aacīi ŋoot lōŋ theer yic, wek aatō dhēēŋ Nhialic yic.

¹⁵Ye kē pīir yok ē dhēēŋ Nhialic ke cie lōŋ, ŋook pušl buk adumušōm aa looi ē path? Acie tēde! ¹⁶An̄ieckē alanden lōn na thōnkē rōt raan dēt ku yakē theek we cīt aloony, ke wek aa loony ē raan kēnē cōk ben adumušōm we yāth thou yic, ku kēya, thekkē Nhialic bāk la cōk tēnē ye. ¹⁷Lecku Nhialic, rin wek aa we ye aloony adumušōm, ke wek aacī yith yakē yōk kāk ye pišōc tēnē we yiic, gam piāthkun ēbēn. ¹⁸Wek aacī wēēr bei adumušōm yic, ku wek aacī ya aloony luoi kāk la cōk. ¹⁹Yen ajam kēlā ē path cīmēn tēdun ye wek jīēm thīn, rin bī wek kē luēl deet yic. Cīmēn wek aa we ye guāpkun ēbēn thōn luoi kārēc rin cī luoiden we rum pušth. Ēmēn, wek aa dhil rōt cōl aaye aloony kāk la cōk rin luoi kēpath.

²⁰Wāār ye wek aloony adumušōm, wek aa we cie diēer luoi la cōk. ²¹Yerō kēn cāk yōk luoi ē kākka yiic, kāk ye wek gup yār thīn ēmēn? Kākka, ee thou yen ē yakē yōk thīn. ²²Ku ēmēn, wek aacī wēēr bei adumušōm yic, ku wek aacī ya aloony Nhialic. Ku piērdun ēbēn ē kēde, ku kē yakē yōk thīn ē pīr akōlriēc ēbēn. ²³Rin kē ye yōk luoi adumušōm yic, ee thou. Ku mišc Nhialic ē pīr akōlriēc ēbēn rin Raan cī lōc ku dōc, Jethu Bānyda.

7 ¹An̄ieck, wek aa kē luēl deet yic miēthakāi cī gam rin wek aa ŋic lōŋ. Lōŋ ē la riel bī raan dōm tē ŋot pīir yen. ²Tē thōŋ yok ye, ke tiŋ cī thiaak acīi lōŋ ye pušl bī wīc mony dēt. Ku na thou muōnyde ka cīn lōŋ ben ye gēl. ³Na wīc mony dēt ke muōnyde pīr, ka cī ya tiŋ cī kōc. Ku na cī moc thou, ke lōŋ gēl yeen aliu. Na thīēk mony dēt ka cīn akōr.

⁴Ku ē yen tēde aya tēnē we miēthakāi cī gam. Tē thōŋ yok ye lōŋ, ke wek aa cīt kōc cī thou tēnē lōŋ rin wek abaŋ guōp Raan cī lōc ku dōc. Ku ēmēn wek aa kacke yen raan cī jōt thou yic, rin bī wek aa kōc pušth loi wēt Nhialic. ⁵Wāār ŋot pīir yok cieŋdan theer cī yo cak thīn, kārēc ke cī lōŋ tāau yopušth

aake lui apeî yogup. Ku aa kâk thou kek aake yeku ke looi ëbën. ⁶Ku ëmën yok aaci bën bei lõj theer yic rin ci yok thou tënë lõj wäär yen mec yo. Ku yok aa jol luui dhël yam Wëi Nhialic, ku acie lõj theer ci gõt.

Lõj ku adumuššm

⁷Yeñö buk jâl lueel ëmën? Ye lõj yen adumuššm? Acie tède! Na ye këya ayic, ñušt yen akëc adumuššm ñic tën cîi yen ye lõj. Rin ñušt akëc ñic yen këreec wîny kënë raandâ yîpušu tën këc lõj ye lëk yen ëlä, “Duk kën raandâ wïc yapušu.”* ⁸Ku adumuššm aci lõj wel bi yen yen a duššö ba pušu ayiëk kâkkök. Ku na cie lõj ñušt acin adumuššm. ⁹Wätheer, yen a ya ciëñ ke ya kuc kë ye lõj lueel. Ku wäär le yen lõj ñic, aca bën yok yapušu lõn ci yen lõj dhoñ kôu ku ya raan ë thou. ¹⁰Aca bën yok lõn lõj puoth wën ñic ke yen bi pîr bëï, aci bën a kën thou bëï. ¹¹Ku adumuššm aci lõj wel bi yen ke yen a duššö, ku rin lõj, yen aci adumuššm cöl athou.*

¹²Ku ë cîn këreec tš lõj yic, ee ye lõj Nhialic la cök ku peth. ¹³Ye këlâ, lõn nadë ke këpath yen aci thou bëï tënë ya? Acie këya! Adumuššm yen ë looi ye. Aci këpath lööm bi yen thou bëï tënë ya rin bi tèreec yen thîn, yen adumuššm tîc. Ku këlâ, rin ë lõj, adumuššm aye nyuwoth ke ye kërac apeidit. ¹⁴Añicku lõj ë bën tënë Wëi Nhialic, ku yen ë raan ë path, alony adumuššm.* ¹⁵Yen acie kë ya looi ye deet yic, rin yen acie kë wiëc ba looi ye looi, ku aya looi ë kë maan ba looi. ¹⁶Ku na lucoi kë cä wïc ba looi, ka ya gam lõn lõj apath. ¹⁷Këya, acie yen ë kënë looi ayic, ku adumuššm rëër ke ya. ¹⁸Añiec, acin këpuoth rëër ke ya, rin cît tē cî ya cak thîn kek adumuššm. Rin na cak alon wïc yen ye ba këpath looi, ka cä ë lëu ba looi. ¹⁹Rin kë ya looi acie këpuoth ya wïc ba looi, ku këya kë cîi path cä ë wïc ba looi, yen aya looi. ²⁰Ëmën na ya looi kë cä wïc ba looi, ka cie yen ye looi, adumuššm rëër ke yen yen ë ye looi.

²¹Këya, aya yok lõn luui lõj kënë. Tē wïc yen ye ba këpath looi, ke kë cîi path yen ë rot tēem thîn. ²²Ku piändië guöp anhiar lõj Nhialic, ²³ku yen ë lõj dēt tîñ ke lui yaguöp, lõj cie la piny kek lõj cî piändië gam. Ku yen ë ya cöl aye alony adumuššm yen lõj lui yaguöp kënë. ²⁴Yeñö be kërac ya yok këlâ! Yeña bâ kony guöp ya yäth thou yic? ²⁵Lecku Nhialic rin ci yen Bányda Jethu raan ci loc ku doc, cöl akony ya.

Këya, kënë yen ë tēdië, yen nom piändië yic alony lõj Nhialic, ku cît tē cî ya cak thîn alony adumuššm.

Pîr Wëi Nhialic yic

8 ¹Ku këya, acin awuöc ye tēm koc cî ya tōk kek Raan cî loc ku doc Jethu, ²rin lõj yam, Wëi Nhialic ë pîr bëï rin Jethu raan cî loc ku doc, acä wëër bei lõj adumuššm yic, lõj thou. ³Kën këc lõj lëu bi looi rin tē cî yo cak thîn ke yo cîi ril rin adumuššm, aci Nhialic looi ë tuuc cî yen Wënde nom tuššc ke ye raan cîmënda, ku bi nōk bâ adumuššm nyaai. Ku tē looi yen kënë, acä adumuššm tš koc gup cöl acin riel. ⁴Kënë aci Nhialic looi rin bi luoi wïc lõj dhiel la cök yogup yok koc pîr Wëi Nhialic, ku acie tē cî yo cak thîn. ⁵Koc pîr cît tē cî ke cak thîn kek adumuššm, aake nhîim yiëk kâk ye tē cî cak ke

wíc, ku kɔc pír cīt tē wíc lõŋ Wēi, aake nhīim tāau kāk wíc lõŋ Wēi yiic. ⁶Tē yík raan yenhom luoi kāk adumuššm, ka thou. Ku na yík raan yenhom kē wíc lõŋ Wēi, ka yök pír ku dššr. ⁷Ku raan ē la ater kek Nhialic tē yík yen yenhom kāk luoi adumuššm rin acie lõŋ Nhialic ye theek, ku aciī lēu bī lõŋ Nhialic theek. ⁸Ku kɔc ye theek tē cī ʔo cak thīn aacie Nhialic cɔl amit pušu.

⁹Ku kēya wek aaciī ciēŋ cīt tē cī we cak thīn, wek aa ciēŋ cīt tēnē lõŋ Wēi tē rēer Wēi Nhialic ke we ayic. Ku na ye raan cīī rēer kek Wēi Jethu raan cī lɔc ku dɔc, ka cie raande. ¹⁰Ku na rēer Raan cī lɔc ku dɔc kek we, ke guāpkun aaci thou rin adumuššm ku wēikun aŋot ke pír rin cī ke looi bīk la cök tēnē Nhialic. ¹¹Na Wēi Nhialic yen ʔot Jethu thou yic rēer kek we, ke raan ʔot Raan cī lɔc ku dɔc thou yic, ka bī guāpkun thou cɔl aa pír rin rēer Wēike wegup.*

¹²Kēya, miēthakāi ʔok aala kē dhilku looi, ku acie lɔn bī ʔok rēer pirdan theer cī ʔo cak thīn yic. ¹³Rin na piērkē cīt tē cī we cak thīn, ke wek aabi pír yök.

¹⁴Kɔc ye Wēi Nhialic nyuššth, aa mīth Nhialic. ¹⁵Rin Wēi cī Nhialic gām we acie we cɔl aye ben ya aloony adumuššm, ku looi we bāk riššc. Ku Wēi Nhialic ē ʔo cɔl aye mīth Nhialic, ku wek aaci Wēi Nhialic cī we looi bāk aa miēthke yök. Ku Wēi aci ʔo cɔl aye Nhialic lõŋ, “Wä! Wä!” ¹⁶Aye Wēi Nhialic gušp kek wēikua luel lɔn ye ʔok mīth Nhialic. ¹⁷Ēmēn ye ʔok miēthke, ʔok aabi kākken muk tēnē kacke thɔn. Ku kăpušth muk rin Raan cī lɔc ku dɔc aya rin tē guum ʔok cimēnde, ke duarde abi ya kēda aya.*

Duaar aköldä

¹⁸Aya tak lɔn kāk yeku guum piērda yic ēmēn, aaciī kɔŋ thššŋ kek duaar bī Nhialic nyušth ʔo, duaar bī rēer kek ʔo aköldä. ¹⁹Kāk cī Nhialic cak pinyhom ēbēn aa rēer ke ʔōth apei, ke tit aköl bī Nhialic miēthke nyušth. ²⁰Ku kāk cī cak, kɔc pinyhom aake bī rēer ke cī pušth mum, ku aacie kek ke cīī yen tak, ee Nhialic yen loi ye kēya. Ku ʔōth kēnē ē ʔot tš thīn.* ²¹Ku kāk cī cak aabi waar aköldä rin bīk cīī riääk, ku bīk lāau nhomdīt mīth Nhialic rɔm ke ke.

²²Rin aŋicku agut cīt ēmēn, kāk cī cak aa rēer ke dhiau ke rem, arēem cīt arēem tiŋ röp. ²³Ku aacie kāk cī cak ē röt, ʔok kɔc cī Wēi yök ke ye mišc tuēŋ ē Nhialic, ʔok aa rēer ʔo dhiau ʔo rem pušth aya, ke ʔo tit apei tē bī Nhialic ʔo luɔi thīn buk aa miēthke, ku cɔl guāpkua aa waar röt bīk aa yam.* ²⁴Rin ē ʔōth yen ē cɔl ʔo apoth, ku na yeku kē ʔōthku tiŋ, ka cie ʔōth acin. Rin ye ŋa kē tš kek ye ʔōšth? ²⁵Ku na yeku ʔōšth kē cīī tš ke ʔo, ka yeku tiit ke ʔo lir pušth.

²⁶Ku cīt mēn aya, Wēi Nhialic ē bēn aya ku kony ʔo rin ye ʔok cīī ril, rin kuc ʔok tē dhil ʔok Nhialic rššk thīn, ke yeen ē Nhialic lõŋ rienkua, ku lēŋ ke dhiau dhiēn cin wēl ye teet. ²⁷Ku Nhialic yen kē rēer raan pušu tiŋ, aŋic kē luel Wēike, rin Wēike ē rōök rin kacke cīt tē wíc Nhialic ye thīn. ²⁸Ku aŋicku kēriēc ēbēn yic, Nhialic ē luui kăpath rin kɔc nhiaŋ ye, kɔc cī cɔl bīk kēden wíc looi. ²⁹Kɔc kek cī Nhialic lɔc theer, aaci looi aya bīk ciēt Wēnde, ku bī Wēnde a kaai wāmāthakēn juēc yiic. ³⁰Kēya, Nhialic aci kɔc cī lɔc cɔl ku looi ke bīk la cök tēnē ye, ku kɔc cī cɔl aala cök tēnē ye aaci la duarde aya.

* 8:111Kor 3:16 * 8:15Mk 14:36; Gal 4:6 * 8:15-17Gal 4:5-7 * 8:20Cäk 3:17-19

* 8:232Kor 5:2-4

³¹ Këya, yenjö buk lueel rin ë kënë? Na Nhialic akäac kek yo, ke yença bi yo maan? ³² Na Nhialic akëc Wënde nhom guöp guään wäär ku cöl athou rienkua ëbën. Na ci yo gäm Wënde, ke cii yo bi gäm käng ëbën ë path aya? ³³ Yença bi la wët bi lueel koc ci Nhialic loc gup? Ee Nhialic nhom guöp yen aci ye lueel lön le kek cök tënë ye. ³⁴ Le raan dët lëu ye bi ke tëm awuöc? Acin raan agut Jethu aya raan ci loc ku döt ci thou, ku jöt ran yic bi ben pîr, ku arëër kõj cuëc Nhialic, ee Nhialic lõj rienkua. ³⁵ Yença bi yo tæk bei nhier Raan ci loc ku döt yic? Lëu aliäap, tädë ba gum rin ye yin raan ci gam, ayi njöj, ayi riöc rin käreec, ayi lön bi yi nöc ba thou? ³⁶ Cimën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Rin wëtdu yok aa rëer kāk
nāk yook yiic aköl thok ëbën,
yok aaye looi cimën amël la teem röt.”*

³⁷ Acie tädë, kakkä yiic ëbën yok aala riel dît ye yok käng tiaam rin raan yen nhiaar yo. ³⁸ Rin anjiec alanden lön acin ke tæk yo bei nhierde yic. Cök athou ayi pîr, cök atuuc nhial ayi jakrec, cök aa kāk loi röt ëmën, ayi kāk bi röt looi aköldä, ayi kakkök ril. ³⁹ Ayi nhial, tädët wërdit cök piiny, acin kē lëu ye kuat kakkä yiic ëbën bi yo tæk bei nhier Nhialic yic, yeen ë këda rin Raan ci loc ku döt, Jethu Bänyda.

Nhialic ku kacke

9 ¹ Kë ya lueel ë yic. Yen acie jam lueth rin yen ë raan, Raan ci loc ku döt. Aye puëndiën mec Wëi Nhialic lëk ya apeil lön yen acii lueth luel. ² Rin dak piändië adit apeil, ku tē reem piändië thün rin kackië acie yop. Yen ajam rin koc kuatdië, koc Itharel. ³ Ku na lëu rot ba ke kony, nuöt awiëc bi Nhialic ya tëm awuöc ku cä ben a raan Raan ci loc ku döt. ⁴ Keek aa koc ci Nhialic loc ku cöl ke aaye kacke, ku nyuth ke duaarde ku looi döör ke ke ku gëm ke lõj. Ku nyuth ke tē bi kek ye aa duöör thün apath. Ku yökkë kāk ci Nhialic thön ke. ⁵ Keek aa ke ye kuat koc njic theer. Ku Raan ci loc ku döt, wäär ci yen jäl a raan cimënda ë ye raan kuatden. Raan ëbën adhil Nhialic yen mec käng ëbën a leec akölrüec ëbën. Yenakan.

⁶ Acä ye lueel lön kē ci Nhialic thön akëc rot looi. Kē ci Nhialic thön aci rot dhiel looi, rin acie koc Itharel kek ke ci Nhialic loc ëbën. ⁷ Aci Nhialic lueel tënë Abaram, “Aacie mith ëbën bi dhiëth tënë yi kek bi ya mith Nhialic, aa mith bi dhiëth many Itharel kek aabi ya miëthku kek ca thön yi.” ⁸ Këya, aye kënë nyooth lön aacie mith bi dhiëth Abaram ëbën kek ke bi ya mith Nhialic, aa mith ke ci Nhialic thön ye kek aake bi ya miëthke. ⁹ Kënë ci Nhialic lueel akin wäär thön yen wët tënë Abaram, “Tē le akälde bën, ke yen abi dhuk ku Thara abi manh moc yök.”*

¹⁰ Kē cît ë wët kënë aya, mith Rabeka karou, wunden ë ye tök, wäditda Ithäk.

¹¹⁻¹² Aci Nhialic lueel tënë Rabeka, “Wëndun dît yen abi ya luui tënë wëndun koor.” Aci kënë lueel rin bi nyooth lön kē ci yen raan tök loc keyiic ku pël raan dët, ee wic piände ë rot bi looi këya. Nhialic ë luel wët kënë tënë Rabeka, ke Rabeka kēc mith cak dhiëth, ke cîn këpath ku këræec ci njek looi.

Kënë cī rot looi ē kē cī Nhialic raan tōk cōl ku pēl raan dēt. Ku acie kënë cī ŋek looi kamken.* ¹³ Cīmēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Jakop aca lōc ku kuɛɛc Ethau.”*

¹⁴ Abī kōc kōk aa lueel lōn Nhialic acīn yic, ku acie tēde. ¹⁵ Rin acī Nhialic lueel tēnē Mothith ēlā, “Na wiēc ba raan dēt ŋuään, ka luɔɔi, na wiēc ba pušu lōny tēnē raan dēt, ka luɔɔi aya.”* ¹⁶ Kēya, acie kē wīc raan, tēde kē ye looi, ee lier pušu ē Nhialic. ¹⁷ Rin acī Nhialic lueel wēl theer cī gōt yiic tēnē bēny Ijip ēlā, “Yīn aca looi ba ya bēny rin bī rieldiē yī nyuɔɔth, rin bī kōc pinyinhom ēbēn ɣa piŋ.”* ¹⁸ Kēya, na wīc Nhialic bī raan ŋuään, ka looi. Ku na wīc raan dēt bī cōl aril nhom, ka looi aya.

Nhialic ē kōc ŋuään ku tēm kōc awuɔc

¹⁹ Tēdēt yen abī raan dēt thiēc ēlā, “Na ye yen tē ye Nhialic luui thīn akan, ke yeŋō ye yen raan tēm awuɔc? Ku yeŋa lēu ye ku bī kē wīc Nhialic jōōny?” ²⁰ Ye tak ye yīn ē ŋa ba yinhom jāām kē cī Nhialic looi? Tōny acie tiŋ cuēc ye ye thiēc, “Yeŋō cuēc yīn ɣa kēlā?”* ²¹ Tiŋ cuēc tōny ala yic bī tiɔp cuēc tēden wīc yepušu, ee tōny karou cuēc ē tiɔm tōŋ yic, amuc yen jōōl muɔc ku tōōny ye yen luui baai ē path.

²² Kē cī Nhialic looi athōŋ kek ē kēnē. Awīc bī riāāk piānde nyuɔɔth ku cōl rielde aŋic. Ku ŋot pēl yepušu piny tēnē kōc rɛɛc yen pušu thīn, kōc rēēr ke bī tēm awuɔc dīt apei. ²³ Ku ee wīc aya bī duaarden dīt nyuɔth ɣo, duaarden dīt cī yen ɣo mat thīn ɣok kōcken cī ŋuään. ɣok kōcken cī guiir theer buk duaarde yōk. ²⁴ Ku ɣok kōc cī cōl ɣok aa ɣo la yiic kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel aya. ²⁵ Ku kēnē cī Nhialic lueel akīn, kē cī gōt athōr ɣocia yic raan kāk Nhialic tiŋ,

“Aba cōl kackiē,
tē jiēm ɣen kōc cie kackiē ayic.
Aba cōl kōckiēn nhiaar,
tē jiēm ɣen rin kōc cā ke nhiaar.”*

²⁶ Ku tēnē yen acī Nhialic ye lueel thīn ēlā,

“Wek aacie kackiē,
tēēn aabī cōl ka wēēt Nhialic tō pīr yecin.”*

²⁷⁻²⁸ Ku Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ acī jam apei theer rin kōc Itharel ēlā,

“Na cōk kōc Itharel juēc abik ciēt liēet agōr,
ka kōc lik keyiic kek aabī poth,
rin Nhialic abī luk lac looi luŋ cī yeyic dhuk tēnē kōc pinyinhom ēbēn.”*

²⁹ Acīt wēt cī Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ lueel wātheer ēlā,

“Na Nhialic Madhōl kēc ɣook nyāŋ kōc ē kuatda yic,
ŋuōt ɣok aacī ciēt kōc gen Thodom ku Gomora.”*

Wēt Puoth Yam ee luel tēnē kōc Itharel aya

³⁰ Kēnē yen ē lueel, “Ee kēc kōc cie kōc Itharel them bīk la cōk tēnē Nhialic. Ku aacī Nhialic bēn cōl aa la cōk rin cī kek ye gam. ³¹ Ku ēcī kōc Itharel them

* 9:12Cāk 25:23 * 9:13Mal 1:2-3 * 9:15B.bei 33:19 * 9:17B.bei 9:16 * 9:20Ith 29:16; 45:9
* 9:25Yoth 2:23 * 9:26Yoth 1:10 * 9:27-28Ith 10:22-23 a 9:29Kōc Thodom ku Gomora
aake cī Nhialic cōl aa nyuɔp bīk thou ēbēn rin kārɛc yekē looi, tiŋ Ith 1:9

bik la cök Nhialic nom rin thek ë lõj, ku acin kē cik bēn yök.” ³² Ku raan dēt abī thiēc ëlä, “Yejō cīn yen kē cik yök?” Acin kē cik yök rin acik them bik looi ë röt ku cik Nhialic gam. Kēya, aa cīt koc cī kecök deeny alēl, ³³ alēl yen ye athör theer wēl Nhialic jam ye ëlä,

“Piengkē apath, yen abā alēl bī koc cōl aaye kecök deeny.

Tōōu Jeruthalem, alēl bī koc cōl awiēk.

Ku raan bī wētde gam acī bī rac puōu.”

10 ¹ Miēthakāi, kē wic piändiē ku rōōkkiē tēnē Nhialic rienken, ee lõn bī kōckien Itharel njc tē bī Nhialic ke kuony thīn. ² Alēu ba ya raan njc ye lõn awickē bik luui apeī bik Nhialic cōl amit puōu tēnē ke. Ku dhēl ye kek ye wic bik Nhialic cōl amit puōu, acik ye deet yic apath. ³ Ku rin kēc kek dhēl ye Nhialic koc cōl aala cök tēnē ye deet, acik them bik dhēl yök ë röt, dhēl bī ke cōl aala cök tēnē Nhialic. Ku aa kēc dhēl ye Nhialic koc cōl aala cök tēnē ye gam. ⁴ Ku Raan cī lõc ku dōc yen aye lõj thōk thīn. Ku kēya, Nhialic ë kuat raan cī gam ëbēn cōl ala cök tēnē ye.

Acin raan cī Nhialic ye kony

⁵ Mothith acī tē ye koc la cök thīn tēnē Nhialic tē theek ë lõj gōt ëlä, “Na loi raan kē ye lõj lueel, ke yeen abī lõj cōl apīr.” ⁶ Kē ye wēl Nhialic cī gōt theer lueel rin bī raan la cök tēnē Nhialic rin gam akīn, “Duk rot ye thiēc, yeja bī la pan Nhialic.” Rin bī yen Raan cī lõc ku dōc la thiēc bī bēn piny tēnē yō. ⁷ “Duk rot ye thiēc aya, yeja bī la piny.” Ku wētde yic bī Raan cī lõc ku dōc la bēi bei kam koc cī thou. ⁸ Kē ye wēl Nhialic cī gōt theer lueel akīn, “Wēt Nhialic athiōk kek yī, arēer yithok ku yīpuōu.” Ku kēnē yen ë wēt tōj yeku lēk we.” ⁹ Na ye lueel koc nhīm ëlä, “Jethu ë Bēny ku gam yīpuōu lõn cī Nhialic ye jōt thou yic, ke Nhialic abī kony. ¹⁰ Gam ë bēn bei yōpuōth ku cōl yō aala cök tēnē Nhialic, ku lueel ye yök gam lueel yothook koc nhīm aye Nhialic yō kony.” ¹¹ Cīmēn cī ye gōt athör theer wēl Nhialic yic ëlä, “Ku raan bī wētde gam acī bī rac puōu.” ¹² Kēnē atō raan ëbēn thīn, rin Nhialic Bēny athōj tēnē koc ëbēn, koc Itharel ku cie koc Itharel aya. Ku ë koc rōōk tēnē ye ëbēn gām kajuēc path apeī. ¹³ Cīmēn ye wēl Nhialic cī gōt theer ye lueel ëlä, “Na le raan Bēny cōl ke yen akony Bēny.”

¹⁴ Ku yeen acik bī cōl ayic tē kēc kek gam. Ku keek aacī bī gam tē kēc kek wēt piñ. Ku wēt acik bī piñ tē kēc ye lēk ke. ¹⁵ Ku bik wēt piñ kēdē tē cīn yen raan cī tuōc ke. Cīmēn cī ye gōt athör theer wēl Nhialic yic ëlä, “Ee kēpath apeī, koc bī wēt puōth yam aa bō.” ¹⁶ Ku acie raan ëbēn yen cī Wēt Puōth Yam gam. Acī Ithaya nom guōp lueel ëlä, “Bēny yeja cī wētda gam?” ¹⁷ Kēya, keek aa wēt kañ piñ tuen ku jōlkē gam. Ku wēt kēnē aye piñ tē piōōc koc rin Raan cī lõc ku dōc.

¹⁸ Ku ë yic alanden, keek aacī wēt piñ. Cīmēn cī ye gōt athör theer wēl Nhialic yic ëlä,

“Wēl cik lueel apeī aacī thiēi piny.

Wēl thuōjden aacī yet pinyhom ëbēn.”

¹⁹ Ku koc Itharel guōp ë njckē. Mothith nom ke jam nyin Nhialic, yen abī ye kañ lueel,

* 9:33Ith 28:16 * 10:5Leb 18:5 * 10:6-8L.rou 30:12-14 * 10:11Ith 28:16 * 10:13Juel 2:32

* 10:15Ith 52:7 * 10:16Ith 53:1 * 10:18Wk 19:4

“Wek wundiën Itharel, wek aaba cöl adom tieel.
Rin koc cii cök a wut, wek aaba cöl ariäak puõth
rin koc wun cîn kē cik deet.”*

²⁰ Ku jam Ithaya nyin Nhialic, ku gei yic ëlä,

“Yen aci koc ke cii yen wic yök.

Yen aci rot nyuõth koc ke cie yen ë thiëc.”*

²¹ Ku aci lëk yo lön ci Nhialic ye lueel rin koc Itharel ëlä,

“Yen acá cin taar aköl thok ëbën tënë koc dhël yen, koc cie wëtdië ye
pij.”*

Nhialic ë nuãände nyuõth koc Itharel

11 ¹ Kē thiëc, cii Nhialic kuc kacke? Acie tēde. Yen nom guõp, yen
ë raan Itharel, yen ë raan kuat Abaram, raan many Benjamin.*

² Nhialic akëc kuc kacke, koc yen lóc ke theer. Wek aa njic kāk cī gõt athör
theer wël Nhialic yic, kãwäär ye Elija Nhialic cöl rin kãrec cī koc Itharel looi,

³ “Bëny, keek aaci koc kākku tiŋ nõk ku thurkë ariäaku piny, ee yen raan tõŋ
kākku tiŋ cī dõŋ, ku keek awickë bīk ya nõk.”* ⁴ Ku tē cī Nhialic ye bëer thīn
tënë ye akīn, “Ku yen aci rōör tiim kadhōrou cöl arëer kek ya, rōör kēc jōŋ
cöl Baal ye koc kōk cöl aye Nhialicden kaŋ door.”* ⁵ Ëmën kē thōŋ kek ë kënë
aci rot looi, Nhialic aci koc lik lóc rin dhëŋde. ⁶ Nhialic acie koc ë lóc rin kāk
cik looi. Rin na Nhialic ë koc lóc rin kāk cik ke looi, ke nuõt aci dhëŋde ye
nyuõth acīn.

⁷ Ku ë yic koc Itharel aa kēc kënë yen wickë apei yök, ku aa koc ke cī
Nhialic lóc kek aaci ye yök. Ku Nhialic aci koc kōk looi bīk kē ye lueel cii pij.

⁸ Cīmën cī ye gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Keek aaci Nhialic looi bīk kãŋ cii ye deet yiic agut cit akölë,
aacit koc cie pij ku cōrkë.”*

⁹ Ku aye Debit lueel,

“Yen ee rōök tënë Nhialic

lön bī yen ke deep ku dōm keek yāiken yiic.

Bīk wīk bī keek tēm awuõc.

¹⁰ Ku cöl Nhialic keek aa la nyīn dum bīk ciën kē yekë tiŋ.

Bī kākken rec yekë keek looi ciët kãthiek kekõth.”*

¹¹ Aluëel piändië ëbën lön na cök alon cī koc Itharel kecök deeny bīk wīk,
ke keek aa kēc gëëk piny. Ku rin cī kek adumuõm looi, ke kuõny Nhialic
aci bën tënë koc cie koc Itharel. Kënë aci rot looi rin bī tieel koc Itharel nõk
ë rienken. ¹² Ku rin cī koc Itharel adumuõm looi, ke koc kōk pinyhom aaci
dōc. Ku rin kēc koc Itharel kepuõth yiëk dhël pīr, dōcdit aci gam tënë koc cie
koc Itharel. Ku bī dōc jāl dīt kēdë tē jol koc Itharel met thīn.

Koc cie koc Itharel aabi kony

¹³ Kē lueel ëmën ë kē lëk koc cie koc Itharel. Cīmën ye yen atuny koc cie
koc Itharel, yen abi nhiam luoi cī Nhialic yiëk ya ba looi. ¹⁴ Tēdë, ke yen abi
koc kuatdië cöl adom tieel, ku rin luõidiën ca looi, Nhialic abi koc kōk kony

* 10:19L.rou 32:21 * 10:20Ith 65:1 * 10:21Ith 65:2 * 11:1Plp 3:5 * 11:31Bj 19:10, 14

* 11:41Bj 19:18 * 11:8L.rou 29:4; Ith 29:10 * 11:9-10Wk 69:22-23

keyiic. ¹⁵Tëwën cī Nhialic kuc ke, go koc kōk pinyinhom cōl aala dōōr kek ye. Ku tē le koc Itharel gam aya, ka bī ciēt koc cī thou cī ben pīr. ¹⁶Na gem raan abān ayup tēnē Nhialic, ka ayup ēbēn ē kēnē Nhialic aya. Ku na ye mei tim kāk Nhialic ke kēr aa kākke aya.^b

¹⁷Kēr kōk tim ye com cōl Olip aacī yep wei, ku nuet kēr Olip cil roor ē rot tēden wēn, ku jōl dīt apēi abī ciēt Olip ye com baai, ye nīec muk apath. Kēya, wek koc cie koc Itharel kōk bēn tēnē koc Itharel, wek aa kāpath yōk thīn aya cīmēn ye kēr Olip piērdēn yōk tēnē Olip dēt cī ye nuet yekōu.^c ¹⁸Kēya, duōkkē koc cī Nhialic yep wei cīmēn kēr tim ye bui. Acīn kēnē yī cōl anhiām, acie yīn meeī looi bī riel, ee meeī yen ē yī looi ba riel. ¹⁹Abī raan dēt kamkun lueel ēlā, “Kēr aacī yep wei rin bī yō nuet nyiēnken yiic.” ²⁰Kēnē ē yic. Aacī yep wei rin kēc kek gam, ku dōōjkē nyiēnken yiic alandēn rin cī wek gam. Ku duōkkē nhīām ē kēnē, riāāckē kē bī bēn. ²¹Na kēc Nhialic koc Itharel puōl bī ke cī tēm awuōc, koc cīt kēr tim cī com baai ka cīt we bī puōl aya.

²²Ayeku tiŋ ēmēn yen tē peth Nhialic thīn, ku tē yen koc tēm awuōc thīn. Ee koc ca adumuōōm looi tēm awuōc. Ku ē piath tēnē yī tē ye yīn rēēr ke yī nōth piathde ku looi kāk ye cōl apath puōu tēnē yī. Ku na cīt kēnē loi, ke Nhialic abī yī yep wei aya. ²³Ku na dhuk koc Itharel kepuōth ciēēn ku gamkē wēt Nhialic, ka dhuk tēden thēēr wāār yep ke wei thīn, rin alēu Nhialic bī ke ben dhuōk thīn. ²⁴Kēya, wek koc cie koc Itharel wek aa cīt kēr tim Olip cī yēp bei Olip cil roor kōu, ku nuētē ke kek tim Olip ye com. Koc Itharel aa cīt tim cī com kēnē, ku abī yic pial tēnē Nhialic bī kēr cī yep wei ben nuētē kek tim yēp ke bei thīn.

Koc Itharel ēbēn aabī kony

²⁵Ala yic kēcēk kaŋ nīc wāmāthkiē wiēc ku bāk nīc. Na nīeckē ē yiny kēnē, ka cāk bī ya tak piāthkun ku luelkē, “Yok aa nīc kāŋ.” Ku yiny kēnē akīn. Wēt cī koc kōk Itharel kuc bik cīt gēm acīt bī tō thīn akōlakōl, abī rēēr thīn yet akōl bī akuēn koc cie koc Itharel wīc Nhialic bēn bāānyde yic tēnē ye. ²⁶Ku ē yen tē bī Nhialic koc Itharel ēbēn kuōny thīn, cīmēn ye athōr thēēr wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Raān luāk koc abī bēn Jeruthalem ku nyēi adumuōōm koc Itharel gup.”

²⁷Ku lueel Nhialic, yēn abī dōōr kēnē looi ke keek,

tē le yēn adumuōōmken nyaai.”*

²⁸Rin cī kek kuc Wēt Puōth Yam, aacī ya koc ater tēnē Nhialic, ku kēnē acī rot wel ke ye kuōny tēnē we, wek koc cie koc Itharel. Ku rin cī Nhialic ke lōc, acī wārken dīt thōn lōn kuatden aabī ya māthke akōlakōl. ²⁹Rin Nhialic acie yēnhom ē wār tēnē koc cī lōc ku dōōc ke. ³⁰Ku wek koc cie koc Itharel, wek aa we cī kuc Nhialic wāthēēr, ku ēmēn wek aacī Nhialic ŋuāān rin cī koc Itharel Nhialic dhōl. ³¹Kēlā aya, rin ŋuēēn cāk yōk, ke koc Itharel aa dhāl Nhialic ēmēn, rin bī kek ŋuēēn yōk ēmēn aya. ³²Nhialic acī koc ēbēn cōl aa cīt koc cī mac rin cī kek ye dhōl guōp, ku bī ŋuāānde nyuōth ke ēbēn.

b 11:16Paulo aluel kēnē bī nyuōth lōn koc Itharel aa ŋot ke ye koc Nhialic, cāk alōn cī kuōny gām koc cie koc Itharel ēmēn. **c** 11:17Koc cie koc Itharel aa kāpath yōk tēnē koc Itharel cīmēn ye kuēl ayi acīek piērdēn yōk tēnē tim cī yen cil yekōu. ***** 11:26th 59:20

***** 11:27Jer 31:33-34

Yok aa dhil Nhialic leec

³³ Kăpuo̯th Nhialic aa juēc apei. Ku yeen acin kënë ye wuō̯ŋ, aŋic kăŋ ebën. Yeŋa lëu ye bī tē yen tek thīn teet yic? Acin raan lëu ye bī tē yen kăkke luō̯i thīn deet yic. * ³⁴ Cīmēn ye athōr theer wël Nhialic ye lueel ëlă,

“Acin raan ŋic tē ye Bēny tek thīn, acin raan lëu yeen bī Bēny wēt?”*

³⁵ “Acin raan lëu yeen bī Nhialic gām kēdăŋ, rin bī Nhialic yeen kōōny.”*

³⁶ Rin ē Nhialic yen ē cak kēriēc ebën, ku ē yen amuk kēriēc ebën, ku kăriēc ebën aa tō thīn ē rienke. Yok aa dhil Nhialic leec akōlriēc ebën! Yenakan.*

Yok aa pīr rin bī yok Nhialic luō̯i

12 ¹ Kēya miēthakāi, rin cī Nhialic yo nyuō̯th lier ē piānde, alēk we piāndiē ebën, tē juēr wek rōt Nhialic bāk ciēt kē nēk ye, ku week ke we pīr, ke we loi ē kënë bāk aa kăkke alanden. Kënë yen ē dhël dhil wek Nhialic door wepuō̯th. ² Duō̯kkē tē ye koc pinyhom ē tēn luui thīn ye buō̯th yic, calkē Nhialic awar wepuō̯th papot, bī we gām nhom yam ku bāk kē wic Nhialic ŋic, ku kē wic Nhialic ē kēpeth ye col amit puō̯, ku le cōk.

³ Ku rin dhēēŋ puo̯th cī Nhialic yiēk ya, alēk we ebën. Duō̯kkē ye tak lōn ye wek kocdīt wēr koc kōk ŋiny kăŋ, tēn tē rēer wek thīn emēn wek koc ē path, ku ye ŋek rot tōōu tēden thōŋ kek gam cī Nhialic yiēk ye. ⁴ Yok aa le ŋek ke guō̯p, ku guō̯p ala kăjuēc, ku kăkkă aa ye tōk la kēden ye looi. ⁵ Kēlă aya, yok aa juēc, ku yok aa cīt guāp tōk rin yok aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc, yok aaci mat ē tōk cīmēn kăk cī thōŋ tō guāp tōk yic. * ⁶ Kēya, ŋek kamkua adhīl kē cī gām ye luō̯i tēcīt tē cī Nhialic ye gām ye bī looi. Na ye kē cī Nhialic gām yo lōn bī yok wēde lēk koc, ka dhilku looi tēcīt tē dīt gamdan cī Nhialic yiēk yo thīn. ⁷ Na cī Nhialic yo col aye koc luō̯i, ka dhilku kony. Na cī yo col aye piōōc, ke yok aa piōōc. * ⁸ Na cī yo looi buk koc kōk aa deet puō̯th, ka dhil looi kēya. Raan kē tōu kek ye tek kek koc kōk, adhīl looi puō̯n biōkruēl. Raan cī Nhialic yiēk riel bī yen koc mac adhīl looi puō̯ ebën, ku raan lier puō̯ nyuō̯th tēnē koc kōk, adhīl looi ke dal, ke mit puō̯.

⁹ Duō̯kkē rōt ye nyuō̯th ciēt we nhīar koc, dhielkē koc nhīaar puō̯ ebën. Mankē kērac ku muō̯kkē kēpath riel. ¹⁰ Nhīarkē rōt piāthkun ebën cīmēn ŋek ke wāmēnh, ku nyuō̯th tē ye yīn raan dēt theek thīn, ku duk tē bī yī theek thīn yīk yīnhom. ¹¹ Duō̯kkē rōt dak, luō̯i kē apei. Luō̯i kē Bēny piān tōk. ¹² Rēēr kē we mit puō̯th tē cak koc kōk we jōōr rin le wek ŋōth, ku rōōkkē Nhialic akōlakōl. ¹³ Gām kē koc cī gam kē wickē muō̯kkē liu tēnē ke. Ku luō̯rkē jōōl bō bāaikun yīic.

¹⁴ Rōōkkē Nhialic rin bī yen koc jōr we dōc, ku duō̯kkē rōōk tēnē ye rin bī yen ke tēm awuō̯c. * ¹⁵ Miet puō̯ kek koc kōk mit puō̯th, ku dhīaaukē kek koc dhīau. ¹⁶ Calkē yer piāndun athōŋ tēnē koc ebën. Duō̯kkē nhīam, dhuō̯kkē rōt piny ku luō̯i kē tēnē koc kor tēnē we. Ku duō̯kkē ye tak lōn ē wek ŋic kăŋ. *

¹⁷ Na loi raan dēt kērac tēnē we, ke duō̯kkē col kērac dēt. Loi kē ye raan ebën tak ke path. ¹⁸ Luō̯i kē kăpuo̯th lēukē ke bāk ke looi rin bī wek ŋic cen

* 11:33Ith 55:8 * 11:34Ith 40:13 * 11:35Jop 41:11 * 11:36IKor 8:6 * 12:4-5IKor 12:12

* 12:6-8IKor 12:4-11 * 12:14Mt 5:44; Lk 6:28 * 12:16Kēŋ 3:7

kek koc. ¹⁹Duökkë kädän guur mäthkië, calkë aguur Nhialic. Rin aye Bëny lueel athör wël theer yic ëlä, “Yen abï kërëec cï koc kök looi guöör.” ²⁰Duökkë kënë kəŋ looi, luikë kə ye athör theer wël Nhialic lueel, “Na raan aterdu anëk cək, ke gäm miëth, na nək rou, ke gäm kə dek, rin tē looi yin kăkkä ka ba cəl ayär guöp.” ²¹Duökkë kërëc cəl arum wepuöth, luikë kəpath bi wek kërëc gël wei.

Raan adhil koc mac baai theek

13 ¹Week ëbën wek aa dhil bāny məc baai theek rin acin raan koc mac tē kēc Nhialic ye gam bi koc mac. Ee Nhialic yen ë koc yiëk bāāny. ²Këya, raan cie wët bëny məc baai ë gam, ee bāāny cï Nhialic gam dhöl yic, ku raan loi kē cīt kënë abï tēm awuöc. ³Rin bāny aacïi koc kəpath looi ye riöc, aa koc kərəc looi kek aa riöc ke. Ye looi kəpath yen abï bëny yi aleec. ⁴Rin yen aluui Nhialic kəpath kony yen yi, ku na loi kərəc, ke yi riöc ye rin riel tō kek ye acïi muk ë path. Rin bëny ë Nhialic luösi ku nyooth riäak puöu Nhialic, ku tēm koc kərəc looi awuöc. Ee koc awuöc looi cəl agum. ⁵Këya, wek aa dhil bāny theek ku acie rin ë wët kënë rot, ku yeen aya anjeckë wepuöth lön ë kē dhielkë looi. ⁶Kënë yen ë wët dhil wek ajuër täau piny aya, rin bāny aa luui tənë Nhialic tē looi kek luiden ë cök bik koc mac. ⁷Täau ajuër piny ajuër yen ba juaar tənë ke, ku nyuöthkë athëkduon ëbën tənë bāny.”

Koc aa dhil röt nhiaar ë kamken

⁸Duökkë röt cəl aköony raan dët, kē tō thün ë tøk yen adhil looi, ku ë kē bi wek röt nhiaar kamkun, ku raan nhiaar koc ëbën ë kē wïc lön yen aye looi. ⁹Löönkä, “Duk akor loi, duk raan näk, duk cuëer, duk kënë raandä wïc yipuöu,” löönkä ku löön kök aa met lön tön ye lueel ëlä, “Yin adhil koc ëbën nhiaar cimën nhieer yin rot.” ¹⁰Raan nhiaar raan dët ka cïn kërëec ye raan kënë looi tənë ye. Këya raan nhiaar koc kök, ee kē wïc lön yen aye looi.

¹¹Wek aa dhil kënë looi rin anjeckë lön aköl dhil wek nhüim tir acï bën. Rin aköl bi Nhialic yo kony acï thiök ëmën tən tēwäär tueŋ gem yok wët. ¹²Acit lön nadë ke waköu athök ku aköl abö, pätku kərəc yeke looi muöth yic waköu, ku këya lömkë kāk bi yo cəl apir apath aköl bi Jethu dhuk. ¹³Yok aa dhil röt mac apath cimën koc ë rëer yer yic aköl cïn kē yekë thiaan. Wek aacïi röt met akut luui kərəc yic, kərəc cimën wiet ë mäau ku winy ë diäär. Ku duökkë ater ye looi ku tielkë röt kamkun. ¹⁴Lömkë Bëny Jethu Kritho, bi thiäak ke we. Duökkë wepuöth ye yiëk kāk we cəl aloi adumuööm, bāk kënë yen wïc piändun looi.

Duk koc kök cï gam luk wei

14 ¹Gamkë raan koor gamde bi rëer ke we, ku duökkë ye teer ke ke kāk yekë tak, kāk cïi ril. ²Gam raan dët, ee ye cəl acam kuat miëth ë path, ku raan koor gamde acin kuat riŋ ye cuet. ³Ku raan cïn kën ye yen ke kuc bi cam, acïi raan kuc miith kök dhäl guöp. Ku raan kuc miith kök acïi raan cïn kën ë yen kuc bi cam ye yöck lön ë yen kërëc looi, rin kē ye raan

* 12:19L.rou 32:35 * 12:20Këŋ 25:21-22 * 13:6-7Mt 22:21; Mk 12:17; Lk 20:25

* 13:9B.bei 20:13-15, 17; L.rou 5:17-19, 21; Leb 19:18

cîn kên ye yen kuc looi acî Nhialic gam. ⁴Ye yîn ë ɲa, ba kē cî alony raan dēt looi, lueel ke yic, tēdē ke cie yic? Ee wun alony yen alēu ye bî lueel lōn le aluɔnyde cōk ku lōn cīi yen la cōk. Ku yen abî la cōk rin abî Bēny cōl ala cōk.

⁵Aye koc kōk tak lōn ala akōl dīt tēnē aakōōl kōk, ku aye koc kōk tak lōn akōōl aa thōŋ ēbēn. ɲek adhîl kē ye yen ye tak kēya ɲic apath. ⁶Raan kên looi aye looi rin wīc yen Bēny bî theek. Ku raan cîn kēnē ē yen ke kuc bî cam, aye looi rin wīc yen ye bî athēk nyuɔɔth tēnē Bēny, rin ē Nhialic leec rin miēth. Ku raan kuc bî mīth kōk cīi cam aye looi kēya rin athēk tēnē Bēny, ku athēk gām Nhialic.*

⁷Acîn raan tōk kamkua pīr rienke ē rot, ku na thou raan acie thou rienke ē rot. ⁸Na pīrku ke rin Bēny, ku na thouku, ke rin Bēny aya. Tē pīr yok ayî tē thou yok, ke yok aa koc ē Bēny. ⁹Rin Raan cî lōc ku dōc acî thou ku jōt rot bî pīr rin bî yen a Bēny koc pīr ku koc cî thou. ¹⁰Ku kēya, yeŋō ye wek miē-thakun luōk wei, tēdē ke dhālķē gup, rin yok yodhie yok aabî kōc Nhialic nhom luk yic akōldā. ¹¹Cimēn ye athōr theer wēl Bēny cî gōt ye lueel ēlā,

“Cimēn pīr yēn ayic, aluēl alanden lōn raan ēbēn abā door.

Ku abî raan ēbēn lueel lōn ye yēn Nhialic.”*

¹²Kēya, ɲek yoyiic abî Nhialic ya tēt kēden cî looi, ku ye rin ɲō yen looi yen ye.

Duk koc cî gam thōc adumuōm yic

¹³Yok aaciī rōt dhil tēm awuōc kamkua, ku duk kē bî raan dēt cōl aloi awuōc loi. ¹⁴Ku rin ye yēn raan buɔth Bēny Jethu aɲiec alanden lōn acîn miēth rēec yetōk ē rot. Ku na gēm raan lōn miēth arac, ka rac tēnē ye. ¹⁵Na cōl wāmuuth arac puōu rin ciēm yīn miēth ye tak lōn rēec yen, ka ye kē loi nyuɔɔth lōn yēen aciī nhīar. Ku duk wāmuuth cî Raan cî lōc ku dōc thou rienke rēc miēth ye cam. ¹⁶Duk tē ye yīn kākku path luōi thīn cōl aye koc kōk tak lōn rēec yen. ¹⁷Rin bāāny Nhialic acie cām ku dēk, ee la cōk ku dōr ku miēt puōu ye Wēi Nhialic gam. ¹⁸Ku kuat raan, Raan cî lōc ku dōc luōi kēlā ē Nhialic cōl amit puōu, ku cōl raan ēbēn agam kēden ye looi.

¹⁹Kēya, adhīlku them buk kāk koc kēk nyaai ku loiku kāk koc kōk kony bīk riel gamden yic. ²⁰Na ye kēya, duk kē cî Nhialic looi rēc rin miēth, mīth aa path ēbēn. Ku na ye raan dēt cōl aloi adumuōm rin kē ye cam, ka cīi path. ²¹Kēpath akīn, duk rīŋ cuet ku duk mōu dek, ku duk kuat kē bî wāmuuth cōl aloi adumuōm loi. ²²Kēya, kē ye tak ke path ē kākķā, muk kamkun wek Nhialic. Na cīi raan ye lueel lōn kē cî looi awuōc, tē looi yen kē ye tak ke ye yic, ke yēen amit puōu. ²³Ku na ye raan puōu rou tē cem yen kuat mīth kōk, ka ye Nhialic cōl aye kērac yen looi tē cem yen ye, rin acie gam yen cōl ye aloi ē kēnē. Ku na yeku kēdāŋ looi ēbēn ke cīn gam, ke yēen adumuōm.

15 ¹Yok koc ril ē gamda yic, yok aadhil koc cīi ril kony bīk la tuēŋ kek gamden apath, ku acie kēnē yō cōl amit puōth yen dhīlku aa looi. ²ɲek yoyiic adhīl wāmāāthdan cī gam luōi kēpath, kē bî yēen cōl amit puōu. Yok aa dhil kēnē looi rin bî yok gamde cōl adhīl riel. ³Rin Raan cî lōc ku dōc akēc kē cî looi looi rin bî yen ke puōu miēt, cimēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Wāar let yī, lēēt aaci bēn aa kākķiē.”* ⁴Kēriēc ēbēn cī gōt athōr

theer wël Nhialic yic ë yo piöc, rin wël theer Nhialic aa yo cöl anjth, ku aa yo deet puöth. ⁵Bĩ Nhialic yen koc cöl agum, ku deet kepuöth we yiëk döör kamkun, cimen ye wek koc buöth Raan cĩ loc ku doc Jethu. ⁶Rin week ebën bäk Nhialic wun Bányda Jethu Kritho aa leec.

Wët Puöth Yam aci lëk koc cie koc Itharel

⁷Nhiarkë röt kamkun rin bĩ koc ebën Nhialic leec, luöikë kënë cimen tẽ cĩ Jethu we nhiaar thĩn. ⁸Rin alëk we lon cĩ Raan cĩ loc ku doc a raan luui koc Itharel, ku nyuth ke lon kẽ cĩ Nhialic lueel ë yic, rin bĩ kãk cĩ thõn wãrkuan dīt aa yith. ⁹Ku dët aya, bĩ koc cie koc Itharel cöl aa lec Nhialic rin lier piãnde, cimen cĩ ye gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä, aci Bëny Debit lueel,

“Këya, tẽ rëer yen kam koc cie koc Itharel ke wek ba gãm lec.

Ku waak alëc aba ket tënë yĩn.”*

¹⁰Ku ben athör theer wël Nhialic lueel ëlä,

“Mietkë puöth wek koc cie koc Itharel kek koc cĩ Nhialic loc.”*

¹¹Ku ben athör theer wël Nhialic lueel aya,

“Wuöt ebën aa dhil Bëny leec,
ku koc ebën aa dhil ye leec apeĩ.”*

¹²Ku ben Ithaya lueel athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Ala raan many Jethe wun Debit bĩ bën.

Abĩ Nhialic looi bĩ ya Bëny koc cie koc Itharel.

Ku ñãthden abĩ tẽ tënë yeen.”*

¹³Bĩ Nhialic ñjth bëi ku cöl we athiãñ miet puöth dīt apeĩ ku döör, cimen ye wek ye gam bĩ Wëi Nhialic we cöl aala ñjth dīt apeĩ.

Luoi Paulo kam koc cie koc Itharel

¹⁴Wãmãthkiën cĩ gam, yen nhom, aגיע alanden lon week nhĩim wek aa path apeĩ, wek aa ñic kẽ bäk dhil looi ku alëukë bäk röt piöc kamkun.

¹⁵Wek aca gät athöör puöth ebën ke cĩn kẽ muöny rin kãk wiëc ba ke ben lëk we, rin dhëñ cĩ Nhialic gãm ya, ¹⁶ba ya raan luui Jethu Kritho, ba luui rin koc cie koc Itharel. Yen ë luoi kãk raan Nhialic looi tẽ lëk yen koc Wët Puöth Yam. Rin bĩ koc cie koc Itharel ciët kẽ cĩ Nhialic door, kẽ cĩ Nhialic gam apeĩ. Ku bĩ Wëi Nhialic ke cöl aye kacke.

¹⁷Yen anhiam luöidiën ya luöi Nhialic, rin cĩ yen mat kek Raan cĩ loc ku doc Jethu. ¹⁸Yen abĩ jam kãk cĩ Raan cĩ loc ku doc cöl aluöi ë röt, kãk ya lueel ku kãk ya looi aaci koc cie koc Itharel cöl athek Nhialic, ¹⁹rin kãril ku kãk koc göi, cĩ Wëi looi dhël ril. Këya, yõn ca ke tẽek ebën jãl Jeruthalem ku wun cöl Dalmatia, yen aci koc lëk Wët Puöth Yam rin Raan cĩ loc ku doc. ²⁰Kën yen tẽ yapuöth ë tøk ë path, ee lon ku ba koc lëk Wët Puöth Yam tẽ kēc rin Raan cĩ loc ku doc kañ piñ thĩn, rin bĩ ye cĩ lueel lon ye yen luoi cĩ koc køk jock yen luöi.

²¹Cimen cĩ ye gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Koc kēc kañ lëk wëtde abik tiñ.

Ku koc kēc ye piñ abik deet yic.”*

* 15:92Tha 22:50; Wk 18:49 * 15:10L.rou 32:43 * 15:11Wk 117:1 * 15:12Ith 11:10

* 15:21Ith 52:15

Awic Paulo bi la kenya Roma

²²Ku rin ë wët kënë, aca them ku yen aci pëen arak juéc ba la tënë we.*
²³Ku ëmën cî yen kē lucoi thöl tē rëer yen thîn tēn, ku tēyɔn wïc yen ye run juéc ba we la tîŋ, ²⁴aŋääh ba jäl looi ëmën. Ku ëmën le yen Ithpeen, wek aa bar ba we tîŋ. Ku awiéc bāk ya kony ba yet thîn, tē cî yen kaŋ rëer ke we tēthin-nyoot. ²⁵Ëmën thiin yen ala Jeruthalem ba kuɔny la gam tënë koc Nhialic rëer thîn. ²⁶Ku akuut koc cî gam tō Mathedonia ku Girík aaci puõth miet, ku matkē bik wëu juaar tënë koc ŋŋ kam koc Nhialic tō Jeruthalem.*
²⁷Kek aa mat yeyic ë röt bik looi këya, ku ë yic keek aa dhil koc ŋŋkã kony. Koc Itharel aa kãpuoth yekē yök tënë Nhialic rin wëiken rɔm kek koc cie koc Itharel. Këya, koc cie koc Itharel cî gam aa dhil koc Itharel cî gam kony bik ke yiék kāk yekē wïc akōlaköl rin piërden.* ²⁸Tē cî yen kënë thöl, ba ke gãm wëu ke cî kuõõt yiic rienken, ke yen abi la Ithpeen, ku wek aaba kaŋ neem ba jäl la Ithpeen. ²⁹Te yeet yen tënë we, aŋiɛc yen abi döcdit Raan cî loc ku doc la rɔm ke we.

³⁰Rin gamda tënë Bëny Jethu raan cî koc ku doc, ku rin nhiër cî Wëi Nhialic gãm ɔ, wek aa län mātke röt yen aterdië yic bāk rōök kek yen apeï tënë Nhialic rienkië. ³¹Yen arōök bi koc Judia kéc wët Jethu Kritho gam yen cîi baŋ, ku bi koc Nhialic tō Jeruthalem puõth miet bik kē ca looi bi yen ke kony gam. ³²Ku këya, na wïc Nhialic, ke yen abi bën tënë we ke miet puõu, ku mitku puõth nēm bi ɔ ben puõc. ³³Yen arōök bi Nhialic yen ye yok döör yök thîn, rëer kek we ëbën. Yenakan.

Paulo ë koc Roma muõõth

16 ¹Awic ba lëk we, lon nyankäida Pobï luui akut koc cî gam Kankëria ë raan path. ²Luorkë cimën raan Bányda, ku cit tē ye koc Nhialic röt luor thîn kamken, ku yiëkkë kuat kuɔny bi thiëc tënë we. Yeen ë path tënë koc juéc, ayi yen aya.

³Yen ë Prithkila ku Akuila, koc cî röt māt ya buk luui rin Jethu raan cî loc ku doc, muõõth apeï,* ⁴koc kéc dieer kē bi ke nōk rienkië. Yen amit puõu tënë ke apeï. Ku acie yen ë rot, akuut koc cie koc Itharel cî gam aa mit puõth aya. ⁵Yen akut koc cî gam, yenhom mat panden, muõõth aya.

Yen ë mätthdië Epanetuth, raan cî Raan cî loc ku doc kaŋ gam wun Athia, ⁶ku Maria raan cî luui apeï rienkun, aaca muõõth aya. ⁷Andronikuth ku Junieth, koc Itharel cimëndië, wäär cî mac ke ya aaca muõth aya. Keek aa ŋic apeï rin ye kek atuuc aya, ku kek aake kɔŋ gam tënë ya. ⁸Miäthdië tënë Ampliatuth, yeen ë mätthdië apeï, ku yeen aci rot māt Bëny. ⁹Muõth tënë Urbano, raandan lui rin Raan cî loc ku doc. Ku muõth aya tënë mätthdië apeï, Ithakith. ¹⁰Muõth tënë Apeleth, raan cî tē kēc yen thîn kek Raan cî loc ku doc nyuõoth kãril yiic. Ku muõth tënë koc many Arithtobuluth. ¹¹Muõth tënë Yërodiön raandan Itharel ku wämäthakua, koc cî gam many Narkithuth.

¹²Miäthdië tënë Tripina ku Tripotha, diäär cî luui rin Bëny ku tënë mätthdië apeï Perthith raan cî luoidit looi rin Bëny. ¹³Yen ë muõth tuõc Ruputh raan ŋic luoidé apeï rin Bëny ku tënë man, raan yen kony akōlaköl ciët ya ye

manhde.* ¹⁴ Miäthdië tēnē Athinkrituth, Plegon, Yermath, Patrobath, Yermath ku wāmāthakua ēbēn cī gam rēēr ke ke. ¹⁵ Muōth tēnē Pilologuth ku Julia ku tēnē Neriōth kek nyankēn, ku tēnē Olimbath ku tēnē koc cī gam rēēr kek ē tōk. ¹⁶ Miāthkē rōt kamkun puōu ēbēn. Akuut koc cī gam ēbēn aa we tuōc miāthden wek akut koc cī gam Roma.

Paulo ē koc tō Roma lēk kē dhilkē looi

¹⁷Wek aa lēk apeī wāmāthkiē bāk nhīim tīr koc ē koc tek yiic, ku reckē koc nhīim bik gamden cīi muk apath, koc cīi piōōcden ē thōj kek tē cī we piōōc thīn, duōkkē rōt ye thiāk ke. ¹⁸Rin koc kākā looi aacie luui rin Raan cī lōc ku dōc Bānyda, aa lui rienken ē rōt. Aa wēl mit apeī lueel, ku aa koc cīn kārec yekē ke looi wēēj. ¹⁹Acī raan ēbēn piŋ yen tē muk wek wēt yam cāk gam thīn. Kēya wek aa ŋa cōl amit puōu apeī. Awiēc bāk kāpath ku kārec kaŋ ŋic, ku bāk kāpath aa ŋic ku duōkkē rōt cōl aaye tōu luoi kērac yic. ²⁰Ku Nhialic yen ye yōk dōr yōk thīn abī riel jōŋrac rac, ku cōl adhuk wecōk ciēēn.

Yen arōōk bī Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc la tuēj ke nyuth we dhēējde. ²¹Timothī, raandiēn luui yōk ē tōk, ee we tuōc miāthde, ku yen lan Lukiōth, Jathon ku Thothipater kōckien Itharel.* ²²Yen Tertiath, ŋen raan ŋa gāt wēl cī Paulo lueel athōr kēnē yic, wek aa ya tuōc miāthdiē ke ŋa ye raan cī gam aya.

²³Gaiōth, raan rēēr ŋen paande, ku yen ye akut koc cī gam rōm thīn, ee we tuōc miāthde. Eratuth, raan wēu mir (akuma) mēc geu muk ku wāmāāthda Kuartuth, aa week tuōc miāthden.*

[²⁴Bī dhēēj Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēēr kek week ēbēn. Yenakan.]

Paulo ē lec gam tēnē Nhialic

²⁵Lecku Nhialic bī we looi bī gamdun riel. Yen ē kē ya lueel tē lēk ŋen koc Wēt Yam rin Jethu raan cī lōc ku dōc, ku ē yen acī yic cī moony run juēc apeī nyuōōth. ²⁶Ku ēmēn kāk cī koc kāk Nhialic tiŋ gōt aacī yiny kēnē cōl aŋic koc juēc, acī Nhialic tō thīn tēŋon ku abī rēēr thīn atheer lueel bī wuōt pinyinhom ēbēn yic kēnē dhiel ŋic. Kēya, rin bī koc ēbēn Nhialic gam ku thekkē.

²⁷Tēnē Nhialic tōk, Nhialic kēriēc ēbēn yic, yen ŋic kōŋ, aa leec. Kēnē adhil rot looi akōlriēc ēbēn rin kē cī Jethu raan cī lōc ku dōc looi. Yenakan.

Athör tueṇ cī Paulo gät kac gen Korinth

Wēt nom

Athör tueṇ cī Paulo gät tēnē kac cī gam gen Korinth, ee gēt rin aliām cī rot lōk jat nhial, cī pīr ku gam lōk wāac apei akut kac cī gam yic, akut wāar cī Paulo jōk cōk gen Korinth.

Pan Gīrik yen tō gen Korinth thīn ē mec bēnydīt kac Roma. Ku Korinth, tēwāar gēt Paulo athör ē ye gendīt wun cōl Akaya, ku ē ciēṇ kac juēc thīn. Gen kēnē ēcī ṇic apei ē wēt Ƴōc ye looi thīn, ku ciēṇ ē nhiaam ku luoi kārec cīmēn luoi kāk ē bal ku thēk yiēth juēc.

Kē cī akut kac cī gam yeyic tek, ku wīny ē diäär ku ciēṇ rēc tō kam rōör ku diäär, ku wēt ē thiēk, ku wēt ciēṇ path, ku tēpeth ye Nhialic duōc thīn, ku miōc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Kākkā ēbēn, kek aa wēl ril kek gēt Paulo athōör tēnē kac cī gam Korinth. Acī them piānde yic ēbēn bī nyuōth yen kē ye Wēt Puoth Yam lēk kac rin ē kākā ēbēn.

Kāk tō thīn

Muōth tueṇ 1:1-9

Tē cī kac cī gam keyiic tek thīn akuut 1:10–4:21

Wīny ē diäär ku pīr baai 5:1–7:40

Kac cī gam rēer kam kac kēc gam 8:1–11:1

Tē dhil kac aa rōök thīn ēbēn 11:2–14:40

Jōn e rot Jethu ku kac cī gam 15:1-58

Ajuēr tēnē kac cī gam Jeruthalem 16:1-4

Wēl ciēn ē Paulo 16:5-24

1 ¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, raan cī cōl ē wēt Nhialic bī ya atuny Jethu Krītho, ku tēnē wāmāathdan cī gam Thothēneth.

² Yen agēt tēnē Krīthiaan rēer gen Korinth, kac cī Nhialic cōl bīk aa kacke, rin cī kek mat kek Jethu Krītho, cīmēn kac cōk cī gam, kac ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.*

³ Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krītho, we yiēk dhēēṇ ku dōr.

Nhialic acī Ƴo dōc rin Jethu

⁴ Yen ē Nhialic ya door leec ē rienkun akōlakōl, rin kē cī looi tēnē we. Acī we nyuōth piathde, ku gēm we kājuēc yakē yōk rin Jethu Krītho. ⁵ Rin rēer wek ke we ye tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Nhialic

* 1:2Luoi 18:1

aci we muɔɔc bāk kājuēc ɲiec aa looi cīmēn ye wek kɔc lēk wētde, ku ɲieckē kājuēc.

⁶Nhialic aci wēt Raan cī lɔc ku dɔc cɔl awēi wepuōth apei, ⁷ku kēya acin miɔc tōɲ Nhialic liu tēnē we ēmēn rēer wek ke we tīt akōl bī Nhialic Bānyda Jethu Krītho cɔl aben dhuk. ⁸Ku Jethu abī we kony bī gamdun riel bī Nhialic we tīɲ ke we cīn gup awuɔc akōl le Bānyda Jethu Krītho dhuk. ⁹Aɲieckē kecīn diu, lɔn Nhialic akōlakōl ē kē cī thɔn ke bī looi, looi. Ee yen aci we cɔɔl bāk aa tōk kek Wēnde Jethu Krītho Bānyda.

Kɔc cī gam Korinth aaci keyiic tek

¹⁰Wek aa lāɲ wāmāthakua rin riel Jethu Krītho, bī ya wēt tōk yen yakē lueel, ku bāk weyiic cīi ye tek. Matkē rōt ēbēn ku calkē tāktākdun aye tōk.

¹¹Acī kɔc kōk ē many Kulowi lēk ɲa lɔn wek aa gōth ē kamkun.

¹²Kē wiēc ba lueel akīn, aye kɔc kōk ē kamkun lueel ēlā, “Yok buōth Paulo.” Ku lueel kɔc kōk, “Yok aa buōth Apolo.” Ku lueel kɔc kōk, “Yok aa buōth Pīter.” Ku kɔc kōk, “Yok aa buōth Raan cī lɔc ku dɔc.”* ¹³Ye tēde bī Raan cī lɔc ku dɔc ya tek yic akuut? Ye ɲen Paulo ɲen cī thou tim cī rīiū kōu ē rienkun? Nadē le raan cī we muɔɔc nhīim rin bī wek aa kɔc buōth ɲen Paulo?

¹⁴Yen alec Nhialic rin acin raan ca muɔɔc nhom ē kamkun, ee Krīthputh ku Gaiōth kepēc.* ¹⁵Kēya, aci raan luel ye lɔn cī we muɔɔc nhīim bāk aa kɔc buōth ɲa. ¹⁶(Aca ben tak, ɲen aci Ithipanath kek kacke muɔɔc nhīim. Ku acā ye tak lɔn le yen raan dēt ca muɔɔc nhom.) ¹⁷Raan cī lɔc ku dɔc akēc ɲa tooc ba kɔc aa muɔɔc nhīim. Acā tooc ba kɔc aa lēk Wēt Puōth ē Yam. Ku lēk ke ē cōk ke cie wēl raan ɲic kāɲ ē path, rin ba nyuōth lɔn thɔn cī Krītho thou tim cī rīiū kōu, ala rieldīt apei.

Jethu ē ɲīny kāɲ ku riel Nhialic nyuōth

¹⁸Aye kɔc mār, kɔc kuc tē bī ke kuɔny thīn tak lɔn thɔn cī Raan cī lɔc ku dɔc thou tim cī rīiū kōu, acin kē ye kony tēnē ke. Ku ɲook, kɔc cī luōk thɔn cī Raan cī lɔc ku dɔc thou tim cī rīiū kōu, ee Nhialic nyuōth tē ril yen thīn.

¹⁹Ku yeen aci gōt athōr theer wēl Nhialic yiic ēlā, “Yen abī kāɲ gēl bīk rōt cīi loi tēnē kɔc ɲic kāɲ ku kɔc cī piōc apei.”* ²⁰Na ye kēlā, yeyō buk lueel rin kɔc ɲic kāɲ ku kɔc cī piōc apei, ku kɔc ɲic teer wēl ē riēcēc akōl yic? Acī Nhialic nyuōth lɔn ɲīny ē kāɲ ē kɔckā acin wētde yic!* ²¹Rin ɲiēcēc ē kāɲ tōu kek Nhialic, akēc kɔc pinynhom ye lēu ku bīk ye ɲic cōk alɔn ɲic kek kāɲ. Ku Nhialic aci wēt yeku lēk kɔc, wēt yen ye yōōɲ yic, looi bī yen kɔc ye gam kony. ²²Ku awīc kɔc Itharel bīk kārīl ē kɔc gōi tīɲ, kāk bī ye nyuōth lɔn Nhialic alui. Ku kɔc cie kɔc Itharel ē wīckē bīk kāɲ aa ɲic. ²³Ku ɲook wēt yeku lueel, ee Raan cī lɔc ku dɔc cī thou tim cī rīiū kōu cīi kɔc Itharel ye lēu bīk gam. Ku yōōɲ kɔc cie kɔc Itharel yic lɔn cīn yen wētde yic. ²⁴Ku tēnē kɔc cī Nhialic cɔɔl, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, wēt cī Raan cī lɔc ku dɔc thou, ee riel Nhialic ku ɲiēcēc kāɲ Nhialic nyuōth. ²⁵Rin kē ye tīɲ ciēt Nhialic cīn kē ɲic, aɲic kāɲ apei ka wār raan ɲic kāɲ. Ku kē ye tīɲ ciēt Nhialic cīi ril, aril apei ka wār riel ē raan.

* 1:12Luo1 18:24 * 1:14Luo1 18:8; 19:29; Rom 16:23 * 1:161Kor 16:15 * 1:19Ith 29:14

* 1:20Jop 12:17; Ith 19:12; 33:18; 44:25

²⁶Takkë ëmën miëthakäi, we ye kɔc yindë wäär këc Nhialic we cɔl bāk aa kɔc buɔth Jethu. Cīt tē cī raan cak thīn, aa kɔc lik ē kamkun kek aake ɲic kǎŋ, tēdē ke kek la riel, tēdē ke ye kɔc ke dhiëëth kɔc cī jak. ²⁷Nhialic aci kɔc ye tīŋ kecīn kēpeth tō ke ke lɔc, rin bī yen kɔc rōt cɔl ka kɔc ɲic kǎŋ cɔl ayār gup. Ku lɔc kɔc ye yōk ciēt ke nɔp, rin bī yen kɔc rōt yōk ke ril cɔl ayār gup. ²⁸Ku Nhialic aci kɔc cīi ke ye kuëëc n̄hīm lɔc, rin bī yen riel kɔc rōt yōk ke kek ye kɔc ril rac. ²⁹Ku aye kēnē nyuɔɔth lɔn acīn raan lēu ye bī nhiam Nhialic nhom. ³⁰Ku ē rin Nhialic yen aci wek ya kɔc Jethu Krītho. Ku ɲiëëc ē kǎŋ tōu kek Nhialic, ayeku yōk tēnē Jethu. Ee rienke yen aye yōk la cōk tēnē Nhialic ku yeku kɔcken path, ku wēër yō bei adumuɔɔmkua yiic. ³¹Këya, aci gōt athōr theer wēl Nhialic yic ëlä, “Na ye raan wūc ye bī nhiam rin kē cī ye cɔl amit puɔu, ka dhil nhiam rin kē cī Bēny looi.”

Tē cī Paulo kɔc Korinth lēk thīn

2 ¹Wäär cī yēn bēn tēnē we miëthakäi, ba we bēn lēk wēt ē Nhialic cī moony, wek aa këc bēn aa jāām wēl ril ye nyooth ciēt ya ye raan cī piöc apēi tēnē we. ²Rin wäär rēer yēn kek we, aca bēn tak bī ciēn dēt lēk we, ee wēt rin Jethu Krītho, wēt cī yen thou tim cī rīiū kōu. ³Këya, wäär bīi yēn tēnē we, yēn ē ya bō ke ya cī riōōc rin cīi yēn ril. Yēn ē ya ye lath. ⁴Ku yēn akēc piöc ku lēk kɔc Wēt Puɔth ē Yam wēl puɔth ɲic. Ee Nhialic yen aci ye looi bī piōōcdiē ku tē ye yēn kɔc lēk thīn la cōk ē riel Wēi Nhialic. ⁵Këya, acie wēl puɔth yakē ke piŋ kek cɔl we aa gam Raan cī lɔc ku dɔc, ee riel Nhialic.

Ŋiŋy ē kǎŋ bō tēnē Wēi Nhialic

⁶Kē ya piōōc ē wēt ɲiëëc tēnē kɔcdīt cī gam. Ku acie ɲiëëc tōu kek kɔc piny-nhom. Tēdē ke ɲiëëc ē kǎŋ tōu kek kɔc mēc ëmën, kɔc la riel bī rielden guo liukä. ⁷Ŋiëëc ē kǎŋ ya lueel, ee ɲiëëc tōu kek Nhialic këc cɔl alɔc tīc tēnē kɔc. Ku aci Nhialic guiir theer këc piny cak lɔn ɲiëëc ē kǎŋ kēnē yen abī duaar bēi tēnē yō. ⁸Ku ɲiëëc kāk Nhialic kēnē ē këc kɔc mēc ëmën ɲic. Na cīk ɲic ɲuōt aa këc Bēny rɔm duaar kek Nhialic piāāt tim cī rīiū kōu.

⁹Ku ē yen kē ye athōr theer wēl Nhialic lueel ëlä, “Acīn raan cī ye kǎŋ tīŋ, acīn raan cī ye kǎŋ piŋ, lɔn bī yen rot looi, yen kē cī Nhialic guiir tēnē kɔc nhīar ye.” ¹⁰Ku aa yōk aci Nhialic bēn cɔl aŋic kākken këc cɔl alɔc tīc riel ē Wēike. Wēi Nhialic aŋic kēriëëc ëbēn agut kāk cī Nhialic moony. ¹¹Ee puōn raan rot yen ē kāk ye raan tak ɲic. Kēlä aya, ee Wēi Nhialic yen aŋic tēktēk ē Nhialic ëbēn. ¹²Yok kɔc cī gam, yōk aacie kǎŋ ye tak tēcīt tē ye kɔc piny-nhom, kɔc cie kɔc cī gam ke tak thīn. Yok aaci Wēi cī Nhialic tuōc yō yōk. Ku aci yook kony buk kāk cī Nhialic yiēk yō ya deet yiic apath.

¹³Këya, tē jiëem yōk, yōk aacie jam wēl cī yō piöc tēcīt tē ɲic kǎŋ thīn piny-nhom. Yok aa jam ē wēl ye gām yō ē Wēi Nhialic, tē jiëem yōk kāk Nhialic tēnē kɔc rēer Wēi Nhialic ke ke. ¹⁴Raan liiū Wēi Nhialic tēnē ye, acie kāk ye Wēi Nhialic piōōc ye gam, aa cīn wētde yic tēnē ye. Ku aaci ke ye deet yiic, rin alēu raan bī piath ē kākka ɲic tē rēer Wēi Nhialic kek ye. ¹⁵Raan rēer Wēi Nhialic kek ye, alēu bī kērac ku kēpath deet yic, ku acīn raan lēu bī ye jōōny.

¹⁶Cimën cî ye gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä,
 “Yeŋa ɲic kě tek Bëny? Yeŋa lëu bî yeen wëët?”
 Ku yok aa tak cimën Raan cî lóc ku dác.*

Yok aa lui rin Nhialic

3 ¹Miëthakäi le yok gam tók, akéc lëu ba jam tënë we təcît tən bî yen jiejem thîn tënë kóc rëër Wëi Nhialic ke ke. Yen a ɣa ye jam tënë we ciët ye kāk pinynhom kek yakě ke tak kepēc. Ku ciët we ye kóc cît mîth ë tēdun ye wek piöök kóc cî gam dæet yic thîn. ²Wek aa we cā gām kāk bāk ke dek ku acie miëth ril kōu, rin wek aa we kēc guɔ cam miëth ril kōu. Agut cît ëmën, acāk lëu bāk liek,* ³rin wek aŋot we ciëŋ cimën kóc pinynhom kepuõth yiëk kāk ye piäthken wïc. Tē rëër tiëel ë kamkun, ku yakě rëër ke ɲek göth ke ɲek cîi ye nyuõth lön ciëŋ wek cimën kóc pinynhom? ⁴Yen aŋic ë kënë tē ye ɲek kamkun ye lueel, “Yen abuoth Paulo.” Ku raan dēt. “Yen abuoth Apolo,” Ke wek aa tak cimën kóc kēc gam.*

⁵Yeŋö Apolo ku Paulo cōl aaye kóc ril apeï? Nhialic acî ɣo luõõi buk we kony bāk gam. ɲek ë kamkua ë luoi cî Bëny tēk ye looi. ⁶Yen acî käu com ku yor Apolo, ku ë Nhialic yen acōl ye acil.* ⁷Raan cî kēdāŋ com ku raan cî ye yor aacie kek ril. Ee Nhialic yen aril apeï, rin ë yen acî käu cōl acil. ⁸Raan cî käu com ku raan cî ye yor aa thōŋ rin yok aa loi luoi tók yodhie rin ë Nhialic. Ku Nhialic abî ɲek ya gām ariöp thōŋ kek luoiden cî looi. ⁹Rin yok aa cît dom luui Nhialic thîn. Wek aa cît yōn buth Nhialic. ¹⁰Yen acî Nhialic gām tēët ye yen ɲiec buth. Ku ë yen aye yen atēn kāk buth ɲiec jōok cōk, kāk ye raan dēt buth thîn aya. Ku ɲek adhîl yenhom tääu piny apath tē buth yen thîn. ¹¹Rin Nhialic acî Jethu Kritho yetōk looi bî a yen ë jōk ë cōk. Kēya, acin raan dēt ben jōk ë cōk dēt ben yam. ¹²Kóc aabî aleel ril apeï lööm ku bî kek kē cî jōok cōk buth, ku kóc kōk aabî luui ë tiim ku bel. ¹³Ku kóc aabî kē yen puõth luoi ë ɲek tiŋ aköl le Raan cî lóc ku dác dhuk. Rin aköl kënë, mac abî luoi cî looikā them ëbën, ku luoi bî mac göök abî tiŋ. ¹⁴Nhialic abî raan buth kē cî jōok cōk ë kāk cîi mac ye rac, yiëk ariöp.

¹⁵Ku na le raan rēc mac luõide, ka cîn ariöp yök. Ku yeen nhom abî poth cimën raan yōöt rot bei mac yic. ¹⁶Cāk ɲic lön wek aa cît luāŋ ë Nhialic, ku Wëi arëër kek we? ¹⁷Na ye raan loi luāŋ ë Nhialic bî yic la buõõl, ke raan kënë arec Nhialic. Rin luāŋ Nhialic ë kēde ë rot. Ku aa wek aa ye ɲek ke luāŋ ë Nhialic.

¹⁸Acin raan meth rot. Na ye raan ye tak ka wär we ɲiny ë kāŋ, ka dhil rot cōl acit raan cîi kāŋ ɲic ë riëēc akölë yic, rin bî yen a raan ɲic kāŋ.

¹⁹Kē ye kóc akölë pinynhom tēn tak kepuõth ciët ke ɲic kāŋ, acin ɲiny ë kāŋ tōu thîn cît tē ye Nhialic tiëŋ ye. Cimën cî ye gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Nhialic ë kóc deep ɲinyden ë kāŋ yic.” ²⁰Ku acî gôt alōŋ dēt yic ëlä, “Aŋic Bëny lön tēktēk kóc ɲic kāŋ acin kēpuõth tō thîn.”*

²¹Duõkkē ye nhiam lön buõth wek ɲek ku ɲek. Kāk piöök ëbën aa kākku. ²²Paulo, Apolo ku Piter, kēriëēc ëbën pinynhom, pîr ku thou, kāk tōu thîn ëmën ku kāk aköldä, kākka ëbën, aa kākku bî wek kāpath yök thîn. ²³Ku

* 2:16It 40:13 * 3:2Yëb 5:12-13 * 3:41Kor 1:12 * 3:6Luoi 18:4-11, 24-28

* 3:161Kor 6:19; 2Kor 6:16 * 3:19Jop 5:13 * 3:20Wk 94:11

week ku yook aatō Raan cī lōc ku dōc cōk. Ku Raan cī lōc ku dōc atō Nhialic cōk.

Yok atuuc Raan cī lōc ku dōc

4 ¹Wek aadhil ʔo ya tīŋ ke ʔok kōc lui rin Raan cī lōc ku dōc, kōc cī Nhialic looi buk yithken cī moonʔ lueel. ²Kē tōŋ ye wīc tēnē raan lui, ee lōn bī kāk wīc bānyde ēbēn bī ke looi, looi. ³Yen acie diēer rin acie wek la yic pinyinhom tēn, tē looi wek luk tēnē ʔen tēdē ke ye kōc kōk ku bāk ŋic lōn puōth luoidiē tēdē ke rac. Ku ʔen acie rot ye luōk yic ē rot. ⁴Acin kē ya tak ke ca kuōc looi. Ku kēnē acie ʔen cōl acin guōp awuōc. Ee Bēny ē rot ʔen abī luk looi tēnē ʔa. ⁵Kēya, duk raan dēt luk wei ke tē bī ye luōk wei kēc bēn. Luŋ ciēen adhīl Bēny tiit bī dhuk, ʔen abī kārec ye thiaan cōl atiēc ku nyooth kārec ye puōn ŋek tak. Ku tēnē, ŋek abī lec a yōk tēnē Nhialic rin kāpuōth cī looi.

⁶Ēmēn miēthakāi, kāk ca ke lueel ēbēn, ee ciēt ʔa jam rienkiē ku Apolo, rin bī wek kāk cī gōt ēlā deet yiic, “Duk kāk cī gōt theer lir nhiim yīpuōu.” Acin raan kamkun loi rot bī nhiam rin ē ʔen raan buōth ŋek ku dhēl raan cīi buōth guōp. ⁷Yeŋa cōl yī aye raan ŋic kāŋ tēnē kōc kōk? Cie Nhialic ʔen gēm yī kēriēc ēbēn tō kek yī? Na ye kēya, yeŋō yī cōl anhiam ciēt kāk tō ke yī cie kāk ke gēm yī. ⁸Cāk kājuēc wiēcckē ke yōk ēbēn? Cī Wēi Nhialic we yiēc miōc wiēcckē ke ēbēn? Cāk aa bāny mac kōc, cōk alōn cīi ʔok mēc? Ee tēde, aya wīc bāk aa bāny mēc ayic, rin ku buk aa bāny ʔodhie ke we. ⁹Aya yōk ʔapuōu lōn cī Nhialic ʔo tōōu ciēen ʔok atuuc, cīmēn kōc cī tēm awuōc bī ʔo nōk bī kāk cī cak ēbēn, kōc ku atuuc nhial aa daai ē ʔo. ¹⁰Rin ye ʔok kōc Raan cī lōc ku dōc, ʔok aa cīn kē ŋicku, ku wek aa ŋic kāŋ tē ʔe wek tōk kek Raan cī lōc ku dōc. Yok aaci ril ku wek aa ril! Yok aaye bui ku wek aaye leec. ¹¹Agut cīt akōlē, ʔok aa rēer ke ʔo nēk cōk ku ʔok aa rēer ke ʔo nēk rou. Yok aa ciēŋ alēth cī riāāk cī la yueryuer, ʔok aa ye biāk, ʔok aa cīn nhiim tē ceŋku, ʔok aa rēer ʔo kuany baai yic. ¹²Yok aa luui apeī ʔocin. Tē wēi kōc ʔo kārec, ʔok aa Nhialic thiēc bī ke dōc. Tē beŋ ʔo ka yeku guum, ¹³tē bui ʔo, ʔok aa kōc jāām ē wēl path. Yok aa cīt kādhie cīn kēpuōth tōu kegup ye cuat wei.

¹⁴Yen aciī kākā gēt rin bī ʔen we cōl ayār gup, ē rin bī ʔen we lēk cīmēn mīthkiēn nhiaar. ¹⁵Rin na cōk alōn le wek kōc juēc apeī kony we pīrdun kōc cī gam yic, ke wek aa cīn wurkun juēc. Rin pīrdun ye wek tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu, ʔen aciit wuurdun rin cī ʔen Wēt Puōth Yam bēi tēnē we. ¹⁶Wek aa yōōk bāk ʔa aa kiēt. ¹⁷Ku rin ē wēt kēnē ʔen atooc ʔen Timothī tēnē we. Rin ē manhdiē apeī, ku aca deet puōu. Abī we cōl aa tak yith rin tē pīir ʔen thīn, ke ʔa ye tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu. Yithkā, kek aa ya piōōc tēnē akuut kōc cī gam ʔōn juēc yiic.

¹⁸Kōc kōk kamkun aa tak lōn cīi ʔen we bī la neem, ku kēya, aaci nhiam. ¹⁹Na wīc Bēny, ke ʔen abī lac la ba we la neem, ku ba riel cī kōckā nhiam la yōk, ke cie wēt yekē lueel ē path. ²⁰Nhialic ē māacde nyuōōth tē ye kōc luui thīn ē piērden yic, ku acie tē ye kek jīēm thīn ²¹Yeŋō wiēcckē ba looi tē le ʔen ba we la neem, bī dhiel a yic ba we tēm awuōc, kua ba nhiērdiē nyuōōth we ku ŋic we aa jāām.

Cuopkë raan kāk bal looi akut yic

5 ¹Ēmēn, yic aci kōc kōk lēk ʔen lōn raan tōk akuōtdun yic, aloi adumu-
 ʔōm rac apei, rin ē yen tōc kek tiŋ ruēēi kek. Na cōk aa kōc cie Nhialic
 la cōk ē door, ka cīi adumuʔōm cīt kēnē nhīar. ²Yeŋō ye wek nhiam? Kēnē
 adhielkē maan, ku wek aa dhil raan adumuʔōm cīt kēnē looi cuop wei akuōt-
 dun yic. ³Na cōk alōn cīi ʔen rēēr kek we ke piāndiē arēēr ke we, ku ʔen aci
 raan cī kēnē looi tēm awuōc ciēt ʔa rēēr ke we. ⁴Tē rēm wek rin Bānyda Jethu
 ke piāndiē arēēr kek we, ku riel Bānyda Jethu arēēr thiin. ⁵Cuopkë raan kēnē
 wei bī la rēēr jōŋrac cin, na cōk alōn rēc yen guāpde, ke wēike abī kony akōl
 bī Bānyda dhuk.

⁶Acīi rot lēu bāk nhiam. Wek aaci kē cī lueel ēlā theēr piŋ, “Lon thin koor
 ayup cōl apiāār ēbēn.” ⁷Kēya, nyaaikē adumuʔōm cīt luu ku bāk ben aa kōc
 ē gam. Ku wek aabī jāl ciēt ayum ē yam cīn yic luu, cīmēn ŋic ʔen ye lōn
 wek aa cīt kēnē alanden. Rin Raan cī lōc ku dōc, amiōcdan Yan ayum cīn yic
 luu aci nōk.*

⁸Tē cem ʔok ayumdan Yan ayum cīn yic luu, ka cuk cam ke ʔo la puōth
 luu kārēc ku adumuʔōm, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luu. Apath buk ciēn
 ruēēny ku loiku yic, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luu.^a ⁹Aca lēk we athōr wāār
 ca gāt we yic bāk ciēn buro kek kōc ē rēēr ke wīc diāār. ¹⁰Ku aacie kōc cīi
 Nhialic la cōk ye door, ayī kōc dīt puōth nhīar kājuēc ku cuēr, kek lueel. Na
 ye kat tēnē kōc cīt ē kōckā, ke yīn acīi cīt raan pinynhom tēn ceŋ. ¹¹Kēn yen
 lueel ē lōn bāk ciēn buro kek wāmuuth cī gam wīc ē diāār, ku nhīēr kājuēc
 ku ye jak cī kiēēt door, ku ye kōc jāām gup ē lueeth, ku ye wīeet ē māāu ku ye
 cuār. Duk cōk mīth ke wāmuuth cīt ē kēnē.

¹²⁻¹³Yic akīn, acie luōidiē ba luk looi tēnē kōc kēc gam. Ee Nhialic yen abī
 luk looi tēnē ke. Ku cīi ye luōidun bāk luk looi tēnē kōckun cī gam? Cīmēn cī
 ye gōt athōr theēr yic ēlā, “Nyaaikē raan rac akuōtdun yic.”*

Kōc cī gam aa kōcken kōk ʔāth luk yic

6 ¹Na cī raan gōth ē kamkun kek wāmēnhē dēt cī gam, ke ye yīeē ŋō tō
 kek ye bī yen raan la gaany tēnē kōc cie Nhialic la cōk ē door, ku cīi
 ʔēth tēnē kōc cī gam bīk luk looi? ²Cāk ŋic lōn bī kōc cī gam la riel bī kek
 luk looi tēnē kōc ē pinynhom? Ku na luōikē luk tēnē kōc pinynhom, ke cāk
 lēu bāk kāthīi tō kamkun luk? ³Cāk ŋic lōn bī ʔok luk looi tēnē atuuc jōŋrac?
 Na ye kēya, alēuku aya buk kāk rōt looi piērda yic akōlē aa luk. ⁴Na yakē la
 luōk cīt kākā, ke yeŋō ye wek ke ʔāth tēnē kōc kēc gam bī ya kek luōkkun la
 looi? ⁵Calkē rōt aa thiēēc lōŋ bī we rac gup. Cīn raan ŋic kāj tō weyiic bī kāk
 cī wāac kam kōc cī gam ya luk? ⁶Ku Krīthian ē wāmēnhē dēt ē Krīthian ʔāth
 tēnē kōc kēc gam, bī ya kek la luk looi.

⁷Ku rin ye wek rōt ʔāth luk yic ē rōt bāk kāk we kēēk la luk, aye nyooth lōn
 cī ciēŋ path we gōōk. Ee bī ŋuēēn tēnē we bāk kēreēc cī luōi we ya guum. Ku
 ē bī ŋuēēn tēnē we bāk kōc kōk cōl aa lōm kākku. ⁸Alēuku buk ŋic aya lōn ye
 ʔok kārēc looi tēnē kōc kōk, agut tēnē miēthakāi kuan cī gam. ⁹Aya dhiel tak

* 5:1L.rou 22:30 * 5:6Gal 5:9 * 5:7B.bei 12:5 a 5:8Yok aa dhil ciēt ayum kēc yiēk yic luu,
 B.bei 13:7; L.rou 16:3 * 5:13L.rou 13:5; 17:7

lɔn ɲic wek ye lɔn Nhialic acii kɔc rɛc bi puɔl bik bäänyde rɔm kek ye. Wek aa dhil ẽ kënë ɲic. Kɔc luui kāk bal, tēdē kɔc diäär kɔɔr, tēdē kɔc jak ci kiēt door, ku kɔc lööm rōör kōk cit ke. ¹⁰ Cuēr ku kɔc kepuɔth yiēk kajuēc. Kɔc wiet ẽ mäu, ku kɔc kɔc kōk jāam gup ku kɔc kǎɲ tuɔɔr nyin. Kɔckä ebën aacii Nhialic bi puɔl bik bäänyde rɔm ke ye. ¹¹ Kɔc kōk ẽ kamkun aake cit ẽ kɔckä. Bēny Jethu Kritho ku Wēi Nhialic acā adumuɔɔm nyaai wegup, ku wek aaci jāl aa kɔc ẽ Nhialic, ku cɔl we aala cōk kek Nhialic.

Luoi kāk bal

¹² Abi raan dēt lueel ɛlä, “Acin löŋ ɣa gël ba kē wiēc cii loi.” Ee tēde, ku keriēc ebën acii path tēnē yi. Alēu ba lueel lɔn ci ɣa puɔl ba kua kē wiēc looi, ku ɣen acii rot loi ba ya alony kāk ya ke looi.” ¹³ Abi raan dēt lueel, “Miēth ẽ kēn yāc ku yāc ẽ kēn miēth.” Ee tēde, ku keek aabi Nhialic rac kedhie. Guɔp acie luɔɔi wēt bal ẽ path, aye luɔɔi kē wic Bēny rin guɔp ẽ kēde. ¹⁴ Nhialic aci Bēny jɔt thou yic ẽ rielde, ku abi ɣook jɔt aya ẽ rielde.

¹⁵ Anjeckē lɔn ye guāpkun tōk kek Raan ci lɔc ku dɔc. Lēu ba guɔp aban Raan ci lɔc ku dɔc looi bi ɣa guɔp aban a dējōk? Acii rot lēu. ¹⁶ Cāk lēu bāk ɲic, mony guāpde cɔl aye kēn adējōk lɔn guāpken aabi ya tōk? Acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic ɛlä, “Ku keek karou aabi ya guāp tōk.” ¹⁷ Ku raan rot mat kek Bēny, ee ya tōk kek ye wēike yiic.

¹⁸ Nyaai yipuɔu kāk bal yiic. Adumuɔɔm kōk ye raan ke looi aacii guāpde ye rac, ku raan yepuɔu yiēk bal, adumuɔɔm guāpde rac yen aye looi. ¹⁹ Anjeec lɔn ye ɲek ye ɲic lɔn guɔp acit luaj ye Wēi Nhialic rēer thīn. Acie wek we cak rōt wepēc. Wek aa kāk Nhialic. ²⁰ Nhialic acā ariōp dīt apei tōɔu piiny bi yen yi ɣɔc. Kēya, calkē guāpkun aaye wek Nhialic leec.

Thiēek

7 ¹ Ēmēn, ɣen abi jāl jam wēl wäär ci wek ɣa gāt athōör. Ee yic, apath bi raan cii thiēk. ² Ku rin bi ciēɲ rɛec kāk bal puɔl, apath bi moc ala tiēnde ku ye tik la muɔnyde. ³ Moc ku tik aa dhil rēer apath ẽ rēer moc kek tiēnde ku rēer ẽ tik kek muɔnyde, ke cin raan kuc ẽ ɲek. ⁴ Guɔp rēer ke tik acie kēde ẽ rot, ee kēnē muɔnyde. Ku guɔp rēer ke moc acie kēde ẽ rot, ee kēnē tiēnde aya. ⁵ Cii ɲek kuc bi cii tōc ke ɲek. Apath bāk kan mat lɔn bi ɲek atōc ẽ rot, rin bāk la nin lik bi wek ke rōök. Kan kē mat yic ku gamkē wedhie. Na la nīnkā thōk ke we rɔm biōök cīmēndun theer. Tē looi wek ye kēlä, ke jɔɲrac acii we bi piēk adumuɔɔm yic. Rin acāk bi lēu bāk bal gōök. ⁶ Wek aa cā yōök bāk rēer ẽ rōt kēlä, wek aa pāl bāk looi cit tē wic wek ye thīn. ⁷ Ee ba nhiaar apei tēcit wek ɣa. Ku ɲek ẽ la kēden ci Nhialic gām ye. Raan ẽ la miōcde ẽ rot ku raan dēt kek miōcde ẽ rot.

⁸ Ēmēn, awiēc ba lēk rōör kēc thiēek ku diäär ci rōörken thou rēer ẽ rōt, lɔn apath bik rēer ke cii ben thiaak, ku cii rōör thiēk aya cīmēn ɣen. ⁹ Ku na cāk lēu bāk rēer ẽ rōt, ke we thiēk ku thiak diäär rin aɲuēn bak thiēek tēn tē bi wek aa tuil akōlakōl. ¹⁰ Alēk kɔc ci rōt thiaak ẽ riel bānyda ku acie riel diē, tik acii muɔnyde pāl. ¹¹ Ku na pēl moc, ka dhil rēer ke cii mony dēt wic, tēdē ke dhuk tēnē muɔnyde. Ku moc acii tiēnde lii.

¹² Yen acie Bëny, ku yen aluel wët kënë ke ya ye raan ë path. Na le wämääth cï gam la tiŋ kəc gam, ku wïc tik kënë bï rëër ke ye, ka cïi tik dhil liši. ¹³ Ku na cï tiŋ cï gam thiaak ë mony kəc gam, ku wïc mony kënë bï rëër ke ye, ke tik acïi moc päl. ¹⁴ Rin Nhialic ë mony kënë gam rin cï yen tiŋ cï gam thiaak. Ku yeen ë tiŋ kəc gam cöl aye raande rin cï ye thiaak mony cï gam. Na cïi cït kënë, ɲuŋt miëthken aa cït mïth kəc cie Nhialic la cök ë door. Ku rin cït yen kënë, mïth aaye Nhialic mat ë kacke yiic.

¹⁵ Ku na wïc raan kəc gam bï raan cï gam rëër kek puŋl, ka dhil raan kënë looi këya. Acïn kënë ɲek duut ë kamken kedhie, moc ku tik, bï rëër ke ɲek. Rin yok aaci Nhialic puŋl buk rëër apath. ¹⁶ Tiŋ cï gam, ye ɲic kədë lön cïi yïn muɲnydu bï kony bï gam? Ku yïn mony cï gam, ye ɲic kədë lön cïi yïn tiɲɲu bï kony bï gam?

¹⁷ Wët ya lëk akuut kəc cï gam, ee lön bï raan a pïr dhël cï Bëny nyuŋth ye. Ku ɲek adhil pïr təcït tēwäär pïir yen thïn ɲon cöl Nhialic ye bï wëtde gam. ¹⁸ Kë luɛɛl akïn, na raan cï ɲoot cï cöt Nhialic gam, ka cïi ɲuŋt man, ku ye wïc diët kəc ë ɲoot. Na raan kəc ë ɲoot cï cöt Nhialic gam, ka cïi rot cöl aɲot. ¹⁹ Athŋj ebën tēnē Nhialic tē cï raan ɲoot ayi tē kəc ye ɲoot. Kën yen ril ë lön bï yïn lōŋɲke gam. ²⁰ Raan ebën adhil rëër cït tēden wäär rëër yen thïn ɲon cöl Nhialic ye. ²¹ Na yi alony wäär cöl Nhialic yi, ke yi duk ye diɛɛr. Ku na le kë kony yi ba nhom lääu, ke loi. ²² Raan alony cï Bëny cöl bï ya tők kek Raan cï ləc ku dəc, ke ye alony cï Raan cï ləc ku dəc looi bï nhom lääu. Ku yeen aya, raan cï Nhialic cöl bï ya tők kek Raan cï ləc ku dəc, ee ya alony Raan cï ləc ku dəc. ²³ Nhialic acä ariöpdït tääu piny ë rienkun. Duŋkkë röt loi bāk ya alony ë kəc. ²⁴ Miëthakäi cï gam, ɲon cöl Nhialic we, ɲek ë la tēden ciɛŋ yen thïn. Cimën wäär ciɛŋ wek ɲon cöl Nhialic we. Rëër kē këya we ɲic Nhialic. Ciɛŋkë këya.

²⁵ Awiëc ba wët cāk thiëëc ë yen rin kəc kəc thiëëk dhuk nhom. Bëny akēc ya lëk kë ba looi. Ku wek aa ba lëk wët ë piändië, ke ya cït raan cï Nhialic ɲōŋth puŋu bï la kēden luɔɔi. ²⁶ Tē tiŋ yok kārīl bï röt looi, ka ɲuëën bï raan rëër ë rot ke cïi thiëk. ²⁷ Na yïn ala tik, ke duk liši. Na kəc thiëëk, ke yi duk thiëk. ²⁸ Na wïc bï yi thiaak, ka cïn adumuŋm tō thïn. Ku kəc cï thiëëk aabi gum apei piërden yic, ku awiëc bāk cïi gum.

²⁹ Kë luɛɛl akïn miëthakäi cï gam, tē cï dōŋ piërda yic aciek. Ku ëmën le tueŋ rōör cï thiëëk aa dhil ciɛŋ ciët ke kəc thiëëk. ³⁰ Kəc dhiau ku yekë nyuɔŋth ciët ke cïi dhiau. Kəc dal ku yekë nyuɔŋth ciët ke cïi puŋth mit, kəc ë ɲɔɔc, ku yekë nyuɔŋth ciët kāk cïk ke ɲɔɔc cie kākken. ³¹ Ku kəc kāk piny-nhom luŋŋi, apath bïk cïi ye diɛɛr apei ciët cïn kaam dīt cïk nōk ke lui. Piny kënë kek kākken tō thïn ebën, acïi bï ciɛŋ apei.

³² Anhiaar bāk rëër ke we cie diɛɛr. Kam kəc cï gam, raan kəc thiëëk ë yenhom yiëk luɔi kāk Bëny, rin bï yen Bëny cöl amit puŋu. ³³ Ku raan cï thiëëk ë yepuŋu yiëk kāk piny-nhom, rin bï yen tiɲɲe cöl amit puŋu. ³⁴ Ku këya, piände ë nhom rou. Ku tiŋ kəc ben thiaak, tēdë nyan kəc kaŋ thiaak, ee yepuŋu yiëk luɔi kāk Bëny, bï guäpde ku wēike aa kāk Bëny kedhie. Ku tiŋ la moc ë yenhom yiëk kāk piny-nhom, rin bï yen muɲnyde cöl amit puŋu.

³⁵ Kākkä ebën aa ca lëk we rin wïc yen ye ba we kony, ku cä we gël bāk kāk wiëckë ke cïi ye looi. Awiëc bāk kën yic aa looi ku piëërkë dhël la cök, ku bāk Bëny luŋŋi puŋu ebën.

³⁶Na ye moc tak, lɔn kɛ cɪ yen thiɛk gɔɔu tɛnɛ nyan cɪ meek acɪ path, ku yeen ala puɔu thiɛk, ka thiɛk tɛcɪt tɛ wɪc yen ye thɪn. Acɪn adumuɔɔm tɔ thɪn. ³⁷Ku mony cɪ ye guiɪr piɛnde ɛ rot, ke cɪn kɔc thɔɔc ye thɪn, ku ɲic aya apeɪ lɔn bɪ yen ye lɛu bɪ rɛɛr apath ke cɪi thiɛk, ke kɛpath yen alooi bɪ nya cɪi thiak. ³⁸Kɛya, mony thiak nya ɛ kɛpath looi, ku mony cɪi nya thiak ɛ kɛ ɲuɛn apeɪ looi.

³⁹Acɪ path bɪ tik mony dɛt wɪc ke muɔnyde pɪr, ku na cɪ moc thou, ka lɛu bɪ mony dɛt nhiɛr thiaak, ku yeen adhɪl a raan cɪ gɛm. ⁴⁰Ku na ye wɛtdiɛ, ke yeen abɪ puɔu miet tɛ rɛɛr yen ke cɪi ben thiaak. Aya tak lɔn ye Wɛi Nhialic ya kony tɛktɛkdiɛ yic aya.

Miith ye gɛm jak cɪ kiɛt

8 ¹Ɛmɛn ɲɛn abɪ jɛl jam miith ye ke gɛm jak. Ee yic, ɲok aɲic kɛjuɛc rin ɛ wɛt kɛnɛ. Ku ɲiɛɛc kɛjuɛc ɛ raan cɔl anhiam, ku nhiɛr ɛ raan juak bɪ riel. ²Na ye raan tak lɔn cɪ yen kɛɲ ɲic, ka ɲot kɛc tɛ bɪ yen kɛɲ jɛl ɲic dɔɔt.

³Ku raan nhiaɪ Nhialic aye Nhialic ɲic.

⁴Ku dɛt rin ye ke miith cɪ gɛm jakrec cam, aɲicku lɔn nhialic ye kiɛt ɛ kɛɲ, acɪi tɔ thɪn. Acɪn Nhialic dɛt, Nhialic ɛ tɔk. ⁵Ee yic, kɔc aa jam lɔn tɔ jak cɪt kɛkkɛ thɪn nhial ku piny. Ku na cɔk alɔn tɔ jak juɛc cɪt kɛkkɛ thɪn, ⁶ke tɛnɛ ɲo ɛ Nhialic tɔk yen atɔ thɪn. Yen acɪ kɛriɛɛc ɛbɛn cak, ku ɛ rienke yen aye ɲok pɪr. Ku Bɛny ɛ tɔk, Jethu Kritho, ku ɛ rienke yen acɪ kɛriɛɛc ɛbɛn cak, ku ɛ yen piir ɲok.

⁷Ku acie raan ɛbɛn yen ɲic ɛ yic kɛnɛ. Kɔc kɔk aa ɲoot nhɪim kɛk cɪ kiɛt yiic, na camkɛ miith cɪ gɛm jak cɪ kiɛt, ka yekɛ tak ciɛt ke cɪ miith cɪk cam yiɛk gup ajuɛɛc. ⁸Miɛth yeku cam acie ɲo ɛ looi buk la cɔk tɛnɛ Nhialic. Acɪn kɛ ye nyaai tɛ cem ɲok ye, ku acɪn kɛ ye juak thɪn tɛ cem ɲok ye aya.

⁹Wek kɔc cɪ gam, duɔkkɛ kɛ cɪn yen miith ya ke theek loi bɪ wek kɔc koor gamden muɔr, bɪk tak lɔn ɛ yen adumuɔɔm yen cɪk looi cem kek ɛ miithkɛ, tɛ cɪ kek we tiɲ ke camkɛ ke. ¹⁰Na tiɲ raan koor gamde yɪ raan ɲic kɛɲ, yɪ miith kɛk yai cɪ gɛm jak cɪ kiɛt, ke cɪ kɛnɛ bɪ riel nyin abɪ mieth cɪ gɛm jak cɪ kiɛt cam? ¹¹Kɛya raan koor gamde, wɛmuuth cɪ gam cɪ Raan cɪ lɔc ku dɔc thou ɛ rienke, abɪi tɛdun ɲic yɪn kɛɲ thɪn rac. ¹²Tɛ looi yɪn adumuɔɔm tɛnɛ wɛmɛth-kun cɪ gam, ba gamden koor rac kɛlɛ, ke yɪn adumuɔɔm looi tɛnɛ Raan cɪ lɔc ku dɔc alanden. ¹³Kɛya, na ye mieth ya cam wɛmɛɛth cɪ gam cɔl aloi adumuɔɔm, ke ɲɛn acɪi mieth kɛnɛ ben cam rin ba wɛmɛɛth cɪi cɔl aloi adumuɔɔm.

Yic ku luɔi atuuc

9 ¹Ɛn ala yic ba kɛk piɛrɛdiɛ wɪc. Ɛn acɪ Jethu Bɛnyda tiɲ ku ɲɛn atuɔ-nyde. Ee gamɔn yen ɛ luɔi ca looi tɛnɛ Bɛny. ²Na cɔk alɔn cɪi kɔc kɔk ye ye gam lɔn ye ɲɛn atuuc, ka ɲiɛc lɔn ɲic wek ye lɔn ye ɲɛn atuuc, rin aye kɛ piir wek, ke we ye tɔk kek Bɛny nyuɔɔth lɔn ye ɲɛn atuuc.

³Ɛn ɛ tɛ ye ɲɛn rot kuɔny thɪn tɛ jɔɔny kɔc kɔk ɲɛn. ⁴Ɛn ala yic bɪ ɲɛn yiɛk mieth ku kɛ dɛk rin luɔidiɛ, ⁵cɪmɛn ye atuuc kɔk ku wɛmɛthakɛn ɛ Bɛny, ku Pɪter la kenye kek diɛɛrken, cɛ la yic ba thiɛk tiɲ cɪ gam ba ya kenye kek ye? ⁶Nadɛ ke ye Barnaba ku ɲɛn ɲopɛc, ɲok aa tuuc dhɪl luui ɲocin rin piɛrda? ⁷Apuruk acie rot riɔp ɛ rot. Raan tim ɛ luɔk com aye ɲɔɔth lɔn bɪ yen miith abɛk cam. Aye abiɔɔk ɲɔɔth lɔn bɪ yen dɛk cek ye ɲok tɛnɛ amɛlke.

⁸ Acie kāk yakē tiŋ ke loi röt akōlaköl kek lueel kepēc, rin kā cīt kākka aaci gōt lōŋ Mothith yic.

⁹ Aci gōt lōŋ Mothith yic ēlä, “Duk muōr der thok tē luui yin ye bī rap kōm. Ye miōr kek ye Nhialic yiēk yenhom?”^{9b} ¹⁰ Cie yok ye lueel yen wēt kēnē? Ee gāt rienkua, rin raan pur ku raan tēm ayekē ŋōōth rin le yen kē bīk yok rap cīk looi yiic. ¹¹ Yok aaci luui buk kāk wēi tiēŋ wepuōth, ke yakē tak lōn cī yok puōth dīt tē ŋēēth yok ye lōn le yen ariōp bāk gām yo?” ¹² Ku na le kōc kōk la yic bīk kākka yok tēnē we, ke yo cīi la yic wār yienyden? Ku akēcku kaŋ them buk la kē yōkku, tē cōk alōn ē yen ke yienyda. Ku kēriēc ēbēn acuk guum rin buk kōc cōl aa gam Wēt Puoth Yam rin Raan cī lōc ku dōc. ¹³ Aŋiēc lōn ŋic wek ye lōn rōōr ē luui luanŋ Nhialic aa miēthden yok ē luoi luanŋ Nhialic yic. Ku kōc kāk cī bēēi luanŋ Nhialic juaar ariāk nhom aa bēk lōōm kāk cī juaar yiic.” ¹⁴ Kēlä aya, aci Bēny looi bī kōc ē kōc lēk Wēt Puoth Yam, kē piūr kek aa yok thīn.” ¹⁵ Yen akēc luui ē yithkā. Ku yen aci athōr kēnē gāt ēmēn rin bī yen ē yithkā wīc ē rienkiē. Aŋuēēn ba thou tēn tē looi yen ē kēnē. Acin raan bī wētidiēn nhieem yen kēnē nyaai tēnē ya. ¹⁶ Acie rin ye yen kōc lēk Wēt Puoth Yam yen ya cōl anhiām. Ku yic ē rin cī Nhialic ya yōōk ba kōc lēk, ku abī rēcē apei akōldā tēnē ya tē cīi yen kōc ē lēk Wēt Puoth Yam. ¹⁷ Na luōi ē luoi kēnē tē cī yen ye tak ba looi, ke yen adhīl ariōp wīc. Ku na cie yen tak ye, ku ye Nhialic yen lēk ye ya ba looi, ke ya bā ariōp wīc kēdē? ¹⁸ Yenō yen ariōpdiē? Ariōpdiē ē kē bī yen kōc lēk Wēt Puoth Yam ke ya cīi thiēc ariōp, ku cā yinydiēn bī akut kōc cī gam yiēk ya wīc.

¹⁹ Yen raan ē rot. Yen acie alony raan dēt. Ku ēmēn yen ē rot cōl aye alony raan ēbēn, rin bī yen kōc juēc lēu bīk gam. ²⁰ Tē luui yen kek kōc Itharel, yen ē ciēŋ cīmēn raan Itharel rin bī yen ke lēu, cōk alōn cīi yen ē kēdīt tēnē ya ba ciēŋ ciēŋden. Yen ē ciēŋ cīmēn raan wīc ye bī lōōŋ cī Mothith gōt theek, tē luui yen kek kōc ē lōōŋkā, rin ba ke lēu bīk aa buōth Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Kēlä aya, tē luui yen kek kōc cie kōc Itharel, yen ē ciēŋ cīmēnden ke ya cīi lōōŋ kōc Itharel thek. Kēnē aya looi rin bī yen kōc cie kōc Itharel cōl aa buōth Raan cī lōc ku dōc. Ku acie lōn ciēŋ yen ke ya kuc lōŋ Nhialic, yen abuōth lōŋ Raan cī lōc ku dōc yic. ²² Tē rēcē yen kek kōc ē gam, yen ē ciēt raan tōk kamken, rin bī yen ke lēu. Kēya, yen ē rot looi ba thōŋ ke kōc ēbēn rin ba kōc kōk kony keyiic bīk gam, kuat dhēl bī yen ye lēu thīn. ²³ Yen ē kākka looi ēbēn rin bī yen Wēt Puoth Yam ē rin Jethu yāth tueŋ. Ku rin bī yen dōc ye yok tē yēth Wēt Puoth Yam tueŋ yok aya.

²⁴ Aŋiēcē, tē wēcē kōc, ee raan tōŋ cī kōc wuōr yen ē kēn wēcē kōc nyaai. Wek aa dhīl kat cīmēn kōc wēcē bāk ē kēnē lōōm. ²⁵ Raan tuk, ee lōōŋ ē tuk dhīl theek apei, rin bī yen kē ye gām raan tō tueŋ, kēn bēn yāi akōldā, nyaai. ²⁶ Yen ē kēnē ye yen kat ke ya cōk yanhom ba tē riŋ kōc thīn thap thok piny. Ku yen acie pēcē ē gut yic ē path. ²⁷ Yen ē rot looi ba riel, ba Jethu buōth, rin na ca kōc juēc piōōc ke Nhialic cīi ya reec akōldā.

Paulo ē kōc cī gam piōōc rin jak ye kiēēt

10 ¹ Miēthakāi cī gam, awiēc bāk kēwār cī rot looi tēnē wārkuān dīt wār buōth Mothith ror liēt tak. Keek aake tiit luēt, nawēn ke tem

b 9:9Aliu ciēŋ ē Jiēŋ yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18 * 9:11Rom 15:27 * 9:13L.rou 18:1

* 9:14Mt 10:10; Lk 10:7

Wär Lual ë path.^{*} ²Tēwäär buoʒth kek luët, ku wäär teem kek wär, keek aake cīt koc cī muʒc nhīm bīk aa koc buoʒth Mothith. ³Keek ëbën aacī miēth tōj thōj cam, miēth yīk Nhialic ke ë rielde, ⁴ku dëkkë ë pīu ke looi Nhialic bīk kuēr kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur ë ye Raan cī lōc ku dōc guōp. ⁵Cōk alōn cī kăpuoʒthkă rōt looi ëbën, ke Nhialic ëcīī puʒu mit kek wärkuan dīt juēc. Go Nhialic ke nōk ku weer guäpken roor tē cīī cieḡ.^{*}

⁶Ēmën, Nhialic acī wärkuan dīt wäär cīī yen puʒu mit tēnë ke tēm awuʒc, bī yo wēt buk ʒopuʒth cīī ye yīek käreec cīmën wäär cī kek ye looi, ⁷tēdë ke yo dor jak cī kiēt cīmën cī koc kōk keyiic ye looi ʒon. Rin acī gōt athōr theer wël Nhialic yic ëlä, “Koc aacī nyuc bīk mīth ku dëkkë ku jolkë dier.” ⁸Dukku ʒopuʒth ye yīek bal cīmën wäär cī koc kōk keyiic ye looi, nawën ke raan tim thiār-rou ku ʒuan thou akāl tōk. ⁹Acuc lēu buk Bëny them cīmën ʒon cī koc kōk keyiic ye looi, nawën ke thōñ kăpieny ke. ¹⁰Duōkkë ye rēer we jiēm wenhīm cīmën wäär ye koc kōk keyiic ye looi, ku aacī Nhialic bën tuʒc atuʒnyde bī ke nōk. ¹¹Kăkkă ëbën aacī rōt looi tēnë koc Itharel bī ke yo lēk. Ku kăkkă aacī gāt piny rin bī yo lēk thīn aya. Rin ʒok aa pīr tē bī thōk piny guo bën thīn.

¹²Raan cī gam ye tak lōn atiit gamde, adhīl yenhom tāau piny bī ciën käreec ye. ¹³Na them yī ba adumuʒm looi ke ʒic lōn cī koc kōk kaḡ them kēlä aya. Nhialic ë kē cī thōn dhīel looi. Acīn raan bī Nhialic puʒl bī them arēk aba athēmde cīī gōk. Ku tē them yī ka la dhēl kony Nhialic yī ba athēm gōök.

¹⁴Këya, miēthakāi nhiaar, duōkkë jak cī kiēt kōḡ door acīn. ¹⁵Yen ajam tēnë we rin aḡiec lōn ye wek koc cī nhīm bak, takkë wēt lueel kēnë yic wepuʒth ë rōt. ¹⁶Tē dēk ʒok bīny ye ʒok dek muʒn abiēc miēth Bëny yic ye ʒok Nhialic leec thīn, ke ʒok aa rōm riem Raan cī lōc ku dōc. Ku tē beny ʒok ayup ku camku, ke ʒok aa rōm guōp Raan cī lōc ku dōc. ¹⁷Rin ayuʒm tōk yen atō thīn, ke ʒo ëbën cōk alōn juēc ʒok, ʒok aa guäp tōk rin ʒok ayuʒm tōk rōm.

¹⁸Takkë koc Itharel tē ciem kek kāk cī juēr Nhialic, ke keek aa ya tōk kek Nhialic. ¹⁹Yeḡo wiēc ba lueel tē jiēm ʒen kēlä? Ye nadë ke jak cī kiēt, ayī miēth cī juēr ke aa la wētden yic? ²⁰Acie këya! Kē lueel ë lōn kāk ye koc cīn gam la cōk juaar, ee tēnë jakrec acie tēnë Nhialic. Ku acā wīc bāk rōt aa mat kāk jakrec yīc. ²¹Yīn acīī dēk bīny muʒn abiēc ë Bëny, ku ben dek bīny kāk jakrec. Yīn acīī rōm kek Bëny ku ben rōm kek jakrec. ²²Na loiku ë kēnë, ke rin wīc ʒok ye buk Bëny rac puʒu. Yeku tak lōn ril ʒok apeī buk Bëny dhōl ku cīī yo tēm awuʒc?^{*}

²³“Ayeku lueel ʒok aacī puʒl buk kāk wīcku ke looi.” Ee yic, ku acie kēriēc ëbën yen path. “Kēriēc ëbën acī puʒl buk looi.” Ku acie kēriēc ëbën yen ʒo kony. ²⁴Yīn adhīl luui kāk koc kōk cōl amit puʒth, tēn lōn ye yīn luui kāk yī cōl amit puʒu ë rot.

²⁵Apath tēnë yī ba kuat riḡ ye ke ʒaac tē ye riḡ ʒōc thīn cuet, ke yī cīī puʒu diu. ²⁶Rin acī gōt athōr theer wël Nhialic yic ëlä, “Piny ku kēriēc ëbën tō thīn aa kāk ë Bëny.”^{*}

* 10:1B.bei 13:21-22; 14:22-29 * 10:3B.bei 16:35 * 10:4B.bei 17:6; Kn 20:11

* 10:5Kn 14:29-30 * 10:6Kn 11:4 * 10:7B.bei 32:6 * 10:8Kn 25:1-18 * 10:9Kn 21:5-6

* 10:10Kn 16:41-49 * 10:16Mt 26:26-28; Mk 14:22-24; Lk 22:19-20 * 10:18Leb 7:6

* 10:20L.rou 32:17 * 10:22L.rou 32:21 * 10:231Kor 6:12 * 10:26Wk 24:1

²⁷Na cǐ yǐ cǒl ba la mǐth pan raan cǐn gam ku ca gam ba la, ke yǐ cam kuat mieth cǐ bēēi tēnē yǐ ke yǐ cǐi thiēc. ²⁸Ku na lēk raan dēt yǐ, “Mieth kēnē aci juēr jak cǐ kiēēt,” Ke yǐ duk ē mieth kēnē cam, ku acie rǐn diu tǒ yǐpuōu, ee rǐn wēt rēēr raan cǐ ye lēk yǐ puōu. ²⁹Kēya, acie kē tǒ piāndu yic, ē kē tǒ puōn raan dēt yic. Raan dēt abǐ thiēc ēlā, “Yējō ye kē rēēr puōn raan dēt yic ya gēl ba kēdiēn tǒ ɣapuōu cǐi loi? ³⁰Na leec Nhialic rǐn mieth, ke yējō bǐ raan dēt ya nyieeny mieth cǐ ɣen Nhialic leec?”

³¹Kēya, kuat kē loi, tē mǐth yǐn ayǐ tē dēk yǐn, loi ke ēbēn dhēl ye ke Nhialic leec thǐn. ³²Duk kē ye kǒc kǒk yōk ke rac loi cǐmēn kǒc Judia, tēdē kǒc cie kǒc Judia, ayǐ kǒc akut kǒc cǐ gam. ³³Luōōikē cǐmēndiē, aya looi ba raan ēbēn cǒl amit puōu kāk ya ke looi yiic, ke cā loi kēpath tēnē ɣen ē rot, ke ye kāpath tēnē kǒc ēbēn rǐn bǐ raan ēbēn luōk.

Dhēl puōth ē rōōk

11 ¹Luōōikē cǐmēndiē, cǐmēn ye ɣen luui cǐmēn Raan cǐ lǒc ku dǒc.* ²Wek aa ya leec rǐn ye wek luōidiē ku kāk ya piōōc muk nhǐim akō-lakōl. Ku wek aa kāk cǐ piōōc tēnē kǒc cǐ gam, kāk ca ke ɣic tēnē kǒc kǒk ku nyuōth ke we, buōōth yiic. ³Ku awiēc bāk ɣic lǒn Raan cǐ lǒc ku dǒc atō moc nhom ku moc atō tik nhom, ku Nhialic atō Raan cǐ lǒc ku dǒc nhom. ⁴Kēya, mony ē rōōk, tēdē ke lēk kǒc wēt Nhialic ke cǐ yenhom kum, ee Raan cǐ lǒc ku dǒc rac guōp. ⁵Ku tiŋ ē rōōk tēdē ke lēk kǒc wēt Nhialic ke kēc yenhom kum ē muonyde rac guōp, athōŋ ke tiŋ cǐ muut nhom bǐ rac guōp. ⁶Na cǐi tik yenhom ye kum, tē rōōk kǒc, ke ye rac guōp cǐmēn tiŋ cǐ muut nhom. Kēya, adhǐl yenhom kum. ⁷Moc aci yenhom kum rǐn aci Nhialic looi bǐ ciēt ye, ku gēm kēnē ye cǒl athōŋ kek ye. Ku athēēk tik tēnē moc aye nyuōōth lǒn cǐ ye looi ke cǐt moc.* ⁸Rin acǐn kē cǐi Nhialic lōōm tēnē tik bǐ yen moc cak, ee tik yen aci cak kē cǐ lōōm tēnē moc. ⁹Ku moc akēc cak rǐn ē tik, ē tik yen ē cak rǐn ē moc.* ¹⁰Kēya, rǐn ē wēt kēnē ku rǐn atuuc nhial, tik adhǐl yenhom kum bǐ nyuōōth lǒn tǒ yen moc cōk. ¹¹Ku cǐt lǒn ye ɣok kǒc cǐ mat kek Bēny, tik acie kē puōl yic tēnē moc cǐmēn ye moc kē cǐi yic puōl tēnē tik. ¹²Ee yic, ee lōm ē moc yen aci lōōm bǐ ke tik cak ku ē yic aya, lǒn ē tik yen ē moc dhiēēth ku keek kedhie aabō tēnē Nhialic raan cǐ kēriēc ēbēn cak.

¹³Takkē yic, kek we ē rōt lǒn puōth yen bǐ tik rōōk tēnē Nhialic ke kēc yenhom kum tē rōōk kǒc juēc thǐn. ¹⁴Aye ciēŋ nyuōōth lǒn bēr nhǐm nhom apeǐ aaci path ke moc. ¹⁵Ku tēn tik ē kēn dhēēŋ. Nhiēm bāār aci Nhialic gām ye bǐ ya kēn yen yenhom kum. ¹⁶Ku na le raan ye tak lǒn wēt luēl acie yic, ke ɣen ku akuut kǒc cǐ wēt Nhialic gam, ɣok aa cǐn tēdēt ye ɣok Nhialic duōōr thǐn.

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

¹⁷Wek aa cā bǐ leec wēl lēk we kā yiic, rǐn tē rēm wek bāk Nhialic door, kārēc yakē ke looi kek aa juēc tēn kāpuōth yakē ke looi. ¹⁸Tueŋ, aci kǒc kǒk lēk ya lǒn tē rēm wek, wek aa weyiic tek. Ku acie wēt tōk yen yakē luēl. Ku kēnē alēu bǐ ya yic. ¹⁹Ee tēde, alēukē bāk weyiic tek ē kamkun rǐn bǐ kǒc luēl ɣic. ²⁰Tē rēm wek ēbēn ke we ye akut, ku cōk alōn ye wek ye tak lǒn ē yen

kë cī Běny dōŕ looi kam kōc yen camkë, ka cie yic. ²¹Rin tē mīth wek, wek aye ŋek mīth ē rot ke we cī rōt tit. Kōc kōk aa rēer ke nēk cōk ku wīet kōc kōk. ²²Ciēnkë nhīim bēi ye wek mīth thīn ku dēkkë thīn? Aye akut kōc cī gam yen yakë bēn rac guōp, ku guōtkë kōc cīn kājuēc nyīn? Yakë tak yēŋō ba lueel tēnē we rin luoi cīt kēnē? Ba we leec? Acā kōŋ looi acīn.

²³Rin yēn acī piōoc yōk tēnē Běny. Ku ē yen aca bēn gām we aya, lōn Běny Jethu, ee wēer wāar bī ye luōm, ee cā ayup lōm, ²⁴nawēn cī Nhialic leec, ke bēny ayup yic ku lueel, “Kēnē ē guāpdiē cī looi rienkun. Camkë ayum kēnē bī wek yēn aa tak.” ²⁵Kēlā aya, wēn cī miēth thōk ke lōm aduŋ cī thiāŋ muōn abiēc ku lueel, “Aduŋ muōn abiēc kēnē ē dōŕ yam kek Nhialic cī thany riēmdiē. Tē dek wek ye, luōikë kēya bī wek yēn aa tak.”*

²⁶Wek aa thon ē Běny luēl, yet akōl bī yen ben dhuk tē cem wek ayum kēnē ku dēkkë muōn abiēc aduōk yic. ²⁷Kēya, na cam raan ayum Běny ku dēk aduŋ muōn abiēc yic, dhēl yen ye dhōl guōp, ke yēn ala guōp awuōc, rin cī yen adumuōm looi tēnē guōp ku riēm ē Běny. ²⁸Raan adhīl yepuōu kaŋ caath kārēc cī ke looi bī jāl mīth ayup ku dēk aduōk yic. ²⁹Na cam raan ayup ku dēk aduōk yic, ku cī tēden ye kek tōk thīn kek guōp ē Běny yīk yēnhom bī ŋic, ka bī Nhialic tēm awuōc tē cem yen ayup ku dēk aduōk yic. ³⁰Yēn ē kē cī kōc juēc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou kōc juēc. ³¹Na kōŋku yopuōth wīc kārēc cuk ke looi, ka cīn kē tēm Běny yō awuōc. ³²Ku luk aye Běny looi ku tēm yō awuōc, rin na nhiāk la piny thōk ke Nhialic cī yō tēm awuōc kek kōc pinyŋhom ēbēn.

³³Kēya, miēthakāi cī gam, tē met wek wenhīim bāk mīth, ke we ye rōt tiit. ³⁴Ku na le raan nēk cōk, ka dhīl mīth baai rin bī Nhialic we cī tēm awuōc, rin cī wek rōt ye tiit tē rōm wek. Ku wēl kōk aa ba la lueel tē yet yēn tēnē we.

Miōc Wēi Nhialic

12 ¹Ēmēn, awiēc ba jam miōc ye yōk tēnē Wēi Nhialic. Awiēc bāk yith ŋic rin ē kākā miēthakāi cī gam. ²Aŋieckë, wāar ye wek kōc cie Nhialic ē door, wek aa we cī muōr dhōl juēc bāk ke aa door jak cī kiēt. ³Awiēc bāk ŋic lōn acīn raan ye Wēi Nhialic cōk puōu, lēu ye bī Jethu lēk guōp wēl rec. Ku acīn raan la riel bī lueel lōn ye Jethu Běny tē kēc Wēi Nhialic ye tāau yepuōu.

⁴Miōc juēc cī thōŋ aatō thīn, ku ee Wēi Nhialic tōŋ yēn ē ke gam. ⁵Kōc aa luui dhōl juēc, ku ē Bāny tōk yen aye kē luōi. ⁶Miōc juēc cī thōŋ ye kōc luui aatō thīn, ku ē Nhialic tōŋ yēn ē ke gām raan ēbēn rin luōiden wīc. ⁷Nhialic ē raan gām kē ye raan ye ŋic lōn rēer Wēi Nhialic kek ye, ku bī luōi bī yen akut kōc cī gam kony. ⁸Wēi Nhialic ē raan tōk gām ŋiēc kāŋ. Ku Wēi Nhialic tōŋ kēnē, ee raan dēt looi bī kōc aa lēk kājuēc ŋic bō tēnē Nhialic. ⁹Wēi Nhialic tōŋ, ee raan yīek riel bī yen Raan cī lōc ku dōc gam apeī. Ku yīk raan dēt riel ē yen kōc tuany kony. ¹⁰Wēi Nhialic ē raan gām riel bī yen kāk jāŋ gōi aa looi. Ku gēm raan dēt riel ē yen wēt Nhialic lēk kōc. Ku raan dēt ke riel ē yen miōc bō tēnē Wēi Nhialic, ku kōk cie bēn tēnē ye tek thook. Ee raan yīek riel bī jam thok kōk, ku gēm raan dēt riel bī kāk cī lueel thok kōk

* 11:25B.bei 24:6-8; Jer 31:31-34

teet yiic. ¹¹ Ku ë Wëi Nhialic tön kënë yen ë kakkä gam ëbën təcit tē wïc yen ye thïn. Ee ñek gäm miöc cīi thōñ kek miöc ë ñek.*

Guöp ala yic kajuéc

¹² Guöp Raan cī lóc ku dác ë guäp tók la yic kajuéc, cīmën guöp raan la yic kajuéc.* ¹³ Kēlä aya, yook ëbën ke yó ye kóc Judeo, tēdē ke yó ye kóc cie kóc Judeo. Tēdē ke yó ye kóc lääu nhīm, tēdē ke yó ye aloony. Wëi Nhialic aci ñek kamkua a muöc nhom ku arēer kek yó, ku aci yó looi buk aa bañ guöp Raan cī lóc ku dác.

¹⁴ Ku guöp acie abañ tók, ala yic abək juéc. ¹⁵ Tēdē na lueel cök ëlä, “Rin cīi yén ye cin, yén acie abañ ë guöp.” Ka cīi kënë ye looi, bī cīi ye abañ ë guöp. ¹⁶ Tēdē ke lueel yic ëlä, “Rin cīi yén ye nyin, yén acie abañ ë guöp.” Ka cīi kënë ye looi aya bī cīi ye abañ ë guöp. ¹⁷ Na guöp ëbën ye nyin, ke ye piñ kēdē? Ku na guöp ye yic yetök, ke ye ñör kēdē? ¹⁸ Ku yic akīn, Nhialic aci abək cīi thōñ tääu guäp tók yic təcit tē wïc yen ye thïn. ¹⁹ Na ye abañ tók yen tō thïn ë rot, ñuöt acīn guöp. ²⁰ Ku yic akīn, abək juéc aatō thïn ku guöp ee tók.

²¹ Kēya, acīi nyin lëu bī lueel tēnē cin ëlä, “Yin acä wïc.” Ku acīi nhom luel tēnē cök, “Wek aacä wïc!” ²² Ku yic akīn, abək guöp ye tak ciēt ke cīi ril, aacīi dhil liu thïn. ²³ Ku abək guöp ye yök ke cīn luoi ye ke kuëc nhīm, kek aa yeku ñiec muk apath. Ku guöp alon cie nyuöth ë path, aye ñiec kum. ²⁴ Ku guöp alon cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acä abək ë guöp cīi ke looi bīk aa guäp tók ëbën, ku acä abək ë guöp cīi ke ë kuëc nhīm looi bī ya kek kädīt apei. ²⁵ Kēya, guöp ë tók acīi yeyic ë tek, ku abəkken cīi thōñ aa röt kuony kamken. ²⁶ Na rem guöp abañ tók, ka abək kök ë guöp aacīi la lēñ aya. Na lec abañ tók, ka abək kök aa mit puöth kek ye ë tók.

²⁷ Week ëbën wek aa guöp Raan cī lóc ku dác, ku ñek kamkun abañ guäpde. ²⁸ Akut kóc cī gam yic, Nhialic acä atuuc tōöu tueñ. Ku bö kóc wël Nhialic lueel kecök. Ku bö kóc ë piöc. Ku kóc la riel ë luui kāk jän göi. Ku bö kóc la riel ye kek kóc tuany kony bīk pial. Ku kóc ë kóc kony, ku kóc mac kóc, ku kóc jam thok kök.* ²⁹ Keek acie atuuc ëbën, ku aacie kóc lëk wët Nhialic ëbën, ku aacie kóc ë piöc ëbën. Acie raan ëbën yen la riel ë yen luui kāk kóc göi, ³⁰ tēdē acie raan ëbën yen la riel ye yen kóc tuany kony bīk ben pial, tēdē acie raan ëbën yen jam thok kök, tēdē acie raan ëbën yen la riel bī kāk cī lueel thok kök teet yiic. ³¹ Wëlkë wepuöth miöc kek dīt apei. Ku miöc path kamken ëbën akīn.

Nhiër

13 ¹ Alëu ba jam thok kök, ayī thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhiër tēnē ya, ke yén acīt raan loi duöc, tēdē ke yén athōñ kek lönh guöt ë path. ² Na ba la riel ye yén kóc ñiec lëk wët Nhialic. Ayī ñiëc ye yén kāk ye moony deet yiic. Ayī lon ba la gam ril apei tēnē Nhialic, lëu yén ye ba gat yöök bīk röt nyooñ tē rēer kek thïn. Ku na ciën nhiër ke yén ë raan cīn kē ya lëu acīn.* ³ Na gam ba kāk tō ke yén ëbën tek tēnē kóc ñōñ, ku gam rot bī yén cuat mæc, ku na ciën nhiër ka cīn kē kony tēnē ya.

⁴Nhiër ë lön bī raan këracc guum ku lir puṣu, acie tiel ku nhiaam. ⁵Nhiër acie kuṣṣc ë wël ku acie cōk ku acie thōök ë puṣu. Raan la nhiër acie këracc cī luṣi ye ë muk nom. ⁶Kōc la nhiër cīt nhiër kōc cī gam, aacī puṣth dhil miet tē looi kāracc, ku aa ye yic cōl aa mit puṣth. ⁷Nhiër ë ʔo cōl agum kəriëëc ëbën, ku ë ʔo cōl amuk gamda kuat kāk loi rōt yiic, ku cōl ʔo aṇṭh Nhialic ku cuk yit.

⁸Nhiër ë rēër thīn akōlakōl, ku miṣc kōk cīmën luel wēt Nhialic, ku jam thok kōk ku ṇiëëc ë kṇ, kākka ëbën aa rēër ku bīk liu. ⁹Rin miṣcdan ye ʔok kṇ ṇic arēër ke ye abak, ku riel ye ʔok wēt Nhialic luel a bak aya. ¹⁰Ku na la kē cie abak bën, ke kënë abak acī ben wic.

¹¹ʔon ye ʔen meth, ʔen a ʔa ye jam cīmën meth ku tāk cīmën meth, ku ëmën ye ʔen raandīt, ʔen acie ben luui cīmën meth. ¹²Kē yeku tīṇ ëmën acīt mën dhie ye raan rot tīṇ macar la nyin durdur yic. Ku akōl dēt ʔok aabī kəriëëc ëbën tīṇ apath. Ku ëmën ʔen acī kəriëëc ëbën ṇic, ku aa ba ṇic ëbën cīmën tē ṇic Nhialic ʔa thīn.

¹³Ku ëmën gam ku ṇṭh ku nhiër aatō thīn, ku kēdīt ke ëbën ë nhiër.

Wël juëc rin miṣc Wēi Nhialic

14 ¹Ee nhiër yen adhielkē yiëk wepuṣth apei, ku tāaukē wepuṣth miṣc ye ʔok tēnē Wēi Nhialic, cīmën miṣcdīt kōc yiëk riel bīk wēt Nhialic luel. ²Raan jam thoṇ cī kōc kōk ṇic ë Nhialic yen aye yen jam tēnē ye, acie kōc kōk rin acīn raan wētde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith cī ke ṇic. ³Ku raan wēt Nhialic luel ë jam tēnē kōc, ku wëlke aa kōc kony ku deetkē kōc puṣth bīk rēër apath. ⁴Raan jam thok cīn kōc ke piṇ ë yen rot kony yetōk. Ku raan wēt Nhialic luel, akut kōc cī gam kony ëbën.

⁵Alēu ba nhiaar tē ye wek ëbën jam thok cīn kōc ṇic ke. Ku anhiaar apei bāk la miṣc ye wek wēt bō tēnē Nhialic luel. Rin raan wēt ë Nhialic luel aloi kēpath apei tēnē raan ë jam thok cīn kōc ṇic ke, na cie kēya, ka dhil la raan tet wël ye luel yiic rin bī akut kōc cī gam kony. ⁶Kēya, tē le ʔen bën tēnē we miëthakāi cī gam, ʔeṇō ba kuṇy we tē ye ʔen jam thok cī ke ye piṇ? Acīn kēdṇ. Ku ë bī piath tē lēk ʔen we wēt cī Nhialic nyuṣth ʔa, ku tē piōōc ʔen ṇiëëc ë kṇ cī Nhialic gam ʔa. ⁷Ku kēlā aya, kāk cīn yiic wël ye ke piṇ tē gut ke cīmën lōr ku thom, na cī raan ke gut tēcīt tē wic bī rōlden nyooth, ke kōc piṇ bī kēn yen wic bī looi ṇic kēdē? ⁸Ku na cī raan lōr ë tṇ gut tēcīt tē ye ṇiëc ye, ke kōc bī rōt guiir kēdē bīk la tṇ? ⁹Ku kēlā aya, bī raan dēt wēt lēk kōc ë thok kōk deet yic kēdē tē cī yen la gei? Yin abī ciēt raan jam alir yic ë path. ¹⁰Thok juëc cī thōṇ aatō pinynhom, ku acīn thoṇ tōṇ cī kēde ye deet yic. ¹¹Ku na cā thoṇ jiem raan ye deet yic, ke raan jam ë thoṇ kēnē ë raan kuat dēt tēnē ʔen, ku ʔen ë raan kuat dēt tēnē ye. ¹²Ku cīt lön wic wek ye apei bāk riel ye Wēi Nhialic gām kōc ʔok, dhielkē them kam kākōk yiic ëbën bāk riel ye ke kōc cī gam kony, kuany.

¹³Kēya, raan jam thoṇ cī kōc kōc ye deet yic, adhil rōök bī la riel teet yen wël ye luel yiic. ¹⁴Rin na rōök kēlā aya thoṇ cā ṇic, ke Wēi Nhialic arōök aya ʔapuṣu, ku nhiamdië acīn kēpuṣth looi. ¹⁵Na ye tēde kan, ke ʔeṇō ba dhiel looi? Yen abī rōök ku wak ʔapuṣu ku nhiamdië kedhie. ¹⁶Tē leec yīn Nhialic yīpuṣu ë rot, thoṇ kuc raan dēt bī rōök ʔa gam kēdē, “Yenakan.” Rin kuc yen kē ye luel? ¹⁷Na cōk lēcdun tēnē Nhialic piath apei, ke yīn acie raan dēt ë kony acīn.

¹⁸Yen alec Nhialic rin ye yen jam thok juëc cii ñic wär yen we ëbën. ¹⁹Ku tén amat kóc ci gam, aya wíc apeí ba jam wël lik lëu bí ke deet yiic rin bí yen kóc kók piöc, tén tē bí yen jam wël juëc cín kóc ē ke piñ.

²⁰Miëthakäi, kóc ci gam, pälkē kē ye wek tak cimen mīth. Yakē tak cimen kóc ci nhīim bak ku bāk gup ciën awuöc cimen mīthkor cín awuöc yekē looi.

²¹Ací gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Yen abí kóc ē jam thok cín kóc ñic keek

cól ajam tēnē kackië,

ku na cōkkē looi këya,

ke keek aa ñot ke cii wētdië bí piñ.”*

Ací Bëny lueel.

²²Këya, miöc ye kóc jam thok kók, acie kīn kóc ci gam, ee kīn riel Nhialic nyuöth tēnē kóc kēc gam. Ku miöc ye wēt Nhialic lueel, ee kē ye kóc ci gam kony, acie kē ye kóc kēc gam kony. ²³Na mat kóc ci gam kenhiim ëbën ku rekkē jam yic thok cii thōñ, ku bö kóc kēc kǎñ deet ku kóc kēc gam, ke cik bí lueel lón ci jōñrac ke dōm? ²⁴Ku na bö kóc kēc kǎñ deet ku kóc kēc gam, tē lēk wek kóc wēt Nhialic, ka bí raan yök ē rot lón le yen guöp adumuööm tē piñ yen ē wēlkā. Abí wël ci piñ cól añic kē ci wuöc. ²⁵Ku wēt Nhialic abí kākken ye tak yepuöu cól añic kóc kók. Ku abí yenhom guöt piny ku door Nhialic ku lueel, “Nhialic arēër kek we ayic!”

Käpuöth ye looi tē röök kóc

²⁶Yeñö ba jäl lueel miëthakäi ci gam? Tē met wek wenhiim bāk Nhialic door, raan tök ee waak ket ku piöc ñek. Ku luel raan dēt kāk ci nyuöth ye, ku war raan dēt wēt ci lueel ē thoñ dēt yic. Kākkā aaye looi ëbën bīk akut kóc ci gam kony. ²⁷Kóc jam weyiic ē thok kók cii ñic tē met wek wenhiim, aciī kóc karou ayi kóc kadiäk wan thook. Wek aa dhil ñek ajam ē ñek cök, ku raan war wētdun lēkkē kóc yic, adhīl tō thīn. ²⁸Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thoñ cie piñ kóc kók abit ku jīēm yepuöu ē rot tēnē Nhialic. ²⁹Calkē kóc karou, tēdē kóc kadiäk ci Nhialic gām wētde, aa lēk kóc. Ku kóc kók akut, kóc ci gam aa bit bīk kē luel dōt yic kepuöth. ³⁰Ku na bīī Nhialic wēt raan ci nyuc amat yic puöu, ke raan jam akāac. ³¹Calkē raan tök aye jam ku ben ñek la yecök, rin bí raan ëbën piöc ku deet ē puöu. ³²Raan jam, lēk kóc wēt Nhialic adhīl ñic yenhom bí köc ku ben raan dēt päl jam, ³³rin awic Nhialic buk aa jam ke ñek ē ñek cök, ku cuk ye tēër ē kamkua.

Tē met akut kóc ci gam yenhom tēden ye kek röök thīn, ³⁴ke diäär aaciī päl bīk jam. Keek aa dhil biet ku piñkē. Aa dhil tō röör cök cit tē yeku yök ye ke ci gōt lõñ kóc Judeo yic. ³⁵Na le kē wickē bīk deet yic, ka dhil rōörken thiëc tē ci kek dhuk baai. Rin aciī path bí tik jam amat akut kóc ci gam yic.

³⁶Nadē ke ye wek we bīī wēt ē Nhialic thīn? Nadē ke ye we wepēc yen bīī yen? ³⁷Na ye raan tak lón ye yen raan kāk Nhialic tiñ, tēdē ke ye Wēi Nhialic nyuöth, ka dhil ñic lón kāk gāt ke aa kāk bö tēnē Bëny. ³⁸Na ye kākka dhöl yiic, ke duökkē ye kuëc nhom.

³⁹Këya, miëthakäi ci gam, tääukē wepuöth kāk bí Nhialic nyuöth we yiic bāk ke aa lēk kóc, ku duökkē kóc kók ci gam jam thok kók, ye gël bīk cii jam.

⁴⁰Wek aa dhil kēriëc ëbën looi dhël la cök.

* 14:21lth 28:11-12

Jethu aci jət raŋ yic

15 ¹Ēmən miēthakāi cī gam, wek aa ba ben lēk rin Wēt Puoṯh Yam ya lēk we, wēt cāk yök ku yen cāk gam wepuoṯh ēbən. ²Wēt ya lēk we, ku yen bī we luōk aya tē muk wek ye cīt tē cī yən ye lēk we ṯhīn, ka bī ciēn wēt puoṯh cāk gam, tē cīi yen ye yic.

³Yen aci wēt thiek yic apeī yök ku lēk we. Wēt cī Raan cī lōc ku dōc thou rin adumuōōmkua. Cīt tē cī gāt ye athōr theer wēl Nhialic yic. ⁴Acik thiōk ku yeen aci Nhialic jət thou yic nīn kadiāk cōk bī ben pīr, cīt tē cī gāt ye athōr theer wēl Nhialic yic. ⁵Ku nyuth rot Pīter ku jəl atuuc kathiāār ku rou. ⁶Ku ben rot nyuoṯh tēnē kōc juēc wār kōc buot kadhiēc, kōcken ye buoṯh cōk, kōc ɲot ke pīir kōc juēc, cōk alon cī kōc kōk thou. ⁷Ku ben rot nyuoṯh Jemith ku jəl rot ben nyuoṯh atuuc ēbən.

⁸Ku jəl rot nyuoṯh yən ciēn cīmən raan lōk dhiēēth ciēn. ⁹Rin ē yən akoor tēnē atuuc ēbən, aya yök aciī path bī yən a cōl yən atuuc rin yən aci kōc akut, kōc cī gam jōōr, ku cal ke aa gum apeī. ¹⁰Ku dhēēɲ ē Nhialic acā cōl acit kēnē akölē. Ku dhēēɲ cī gām yən akēc nhom deer piny. Yen aci luui apeī luoi wār yən atuuc kōk, ku acie rieldiē ē rot, ee miōc cī Nhialic gām ya yen alēu yən ē luoi kēnē. ¹¹Kēya, na ye wēt kēnē yen ya lēk kōc, tēdē ke ye yen lēk atuuc kōk kōc aya, ke yen ē wēt tōɲ le yök tuenɲ ke lēkku kōc, ku ē yen acāk gam.

Kōc cī gam aabī rōt jət rēɲ yiic

¹²Na ye lēk kōc lōn cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jət thou yic, ke yeɲō ye kōc kōk ē kamkun ye lueel lōn cīi kōc cī thou bī jət bīk ben pīr? ¹³Na ye wēt yekē lueel yic, lōn cīn yen raan cīi jət ē thou yic, ke Nhialic akēc Raan cī lōc ku dōc jət ē thou yic aya. ¹⁴Ku na Raan cī lōc ku dōc kēc jət raŋ yic, ke wēt yeku lēk kōc ku gamdun tēnē Raan cī lōc ku dōc acīn wētde yic. ¹⁵Ku dēt aya abī nyooth lōn lueel yök lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lōn cī yen Raan cī lōc ku dōc jət thou yic. Ku na ye yic lōn kēc kōc cī thou jət bīk ben pīr, ke Nhialic akēc Raan cī lōc ku dōc jət thou yic. ¹⁶Rin na kēc kōc cī thou jət, ke Raan cī lōc ku dōc akēc jət aya. ¹⁷Na Nhialic kēc Raan cī lōc ku dōc jət thou yic, ka cīn kē kuny gamdun we tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku adumuōōmkun aa ɲot ke kēc pāl piny. ¹⁸Na Raan cī lōc ku dōc kēc jət thou yic, ke wētde yic aya, abī ciēt lōn cī kōc cī gam ku aaci thou, aa kōc ɲot ke rēēr adumuōōm yic. ¹⁹Na yeku ɲōōth lōn bī Raan cī lōc ku dōc yō kony pīr akölē yic ē rot, ku acie pīr akölriēc ēbən, ke yök aabī kuat raan tō pinyinhom ēbən yic ɲeer ē rienkua.

²⁰Ku yic ē kē cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jət thou yic bī nyuoṯh lōn bī yen kōc cī thou jət aya. ²¹Cīmən ye kōc thou rin kēwāār cī raan tōk looi, ke kōc aabī rōt jət thou yic aya rin kē cī raan dēt looi. ²²Cīmən wātheer ye kōc thou rin ye kōc tōk kek Adam, ke yeen aya kōc aabī jət bīk pīr rin cī kek mat kek Raan cī lōc ku dōc. ²³Ku ɲek abī la akölden bī ye jət thou yic. Raan cī lōc ku dōc yen aci kaŋ jət thou yic, ku kacke aabī jət aköl le yen dhuk. ²⁴Ku thōk ē piny abī jāl bēn, ku Raan cī lōc ku dōc, abī jak ril pinyinhom kek kacken rac

* 15:3Ith 53:5-12 * 15:4Wk 16:8-10; Mt 12:40; Luoi 2:24-32 * 15:5Mt 28:16-17; Mk 16:14; Lk 24:34, 36; Jn 20:19 * 15:8Luoi 9:3-6 * 15:9Luoi 8:3

ëbën, ku gem Bäany tənë Wun Nhialic. ²⁵Rin Raan cī lōc ku dōc adhīl mac yet akōl bī Nhialic kōc ater ëbën göök ku bīi ke yecōk.* ²⁶Raan ater bī jāl göök ciëen ee thou.

²⁷Acī gōt athōr thēer wël Nhialic yic ëlä, “Nhialic acī kēriëëc ëbën tāäu yecōk.” Alëu bī deet yic lōn, kēriëëc ëbën, ye lueelkă, Nhialic guōp aliū ë kăkkă yiic rin ee yen Raan cī lōc ku dōc looi bī kăj mac ëbën.* ²⁸Ku na cī kēriëëc ëbën tāäu Raan cī lōc ku dōc cōk, ke yeen nhom yen Raan cī lōc ku dōc abī rot tāäu Nhialic cōk, yen raan kēriëëc ëbën looi bīk tō yecōk, ku Nhialic yen abi kēriëëc ëbën jāl mac.

²⁹Takku ëmën kōc ye muōc nhīim rin kōc cī thou. Yejō yakë njōth? Ye kēpiath njō ye kōc ye muōc nhīim rin kōc cī thou looi tē cīi Nhialic kōc cī thou ë jōt bīk ben pīr? ³⁰Na cīi kōc cī thou rōt ë ben jōt, ke yejō ye yōk yonhīim rāām akōlakōl kē ye yōk thou yōk thīn. ³¹Miēthakăi cī gam, thou ë ya tiēt piny akōlakōl. Yen akuëñj, yen aluel yic rin ee kënë ë nhiaamdië ë rienkun, lōn cī yōk rōt mat kek Raan cī lōc ku dōc Jethu Kritho Bānyda, ee piërda yic. ³²Yejō ca yōk thīn wäär thēr yen kek kōc cīt lăäi Epethuth? Na kōc cī thou cie jōt bīk ben pīr, ke yō mīthku ku dēkku, nhiäk yōk aabī thou.* ³³Duk rot cōl amār, “Na ye cath ke kōc rec, ka rec yī ba ciët ke.” ³⁴Yakë njēc tak ku pălkë dhōlkun adumuōm. Ee yār guōp rin kōc kōk weyiic aa kuc Nhialic.

Guōp cī rot jōt rañ yic

³⁵Raan dēt abī thiēc ëlä, “Bī Nhialic kōc cī thou jōt kēdë bīk ben pīr? Ye guōp yīndë bī tō ke ke?” ³⁶Yejō thiēc wek kēlä! Tē com yīn kău, ku cīi yic kōj pāt bī ciët kē cī thou ka cīi cil. ³⁷Ku kē ye com ë kău ë path cīmën kău ë rap ku kăk kōk, acie kool rap yen ye com bī ben dīt. ³⁸Nhialic ë kău găm guōp cī lōc ye. Ee kuat kău găm guōpden path ke ye.

³⁹Gup kăk pīr ëbën aaciī thōñ. Kōc aa la guāpden ë rōt, lăäi aa la guāpden ë rōt, diet aa la guāpden ë rōt, ku rec aa la guāpden ë rōt aya.

⁴⁰Ala gup tō nhial ku gup tō pinyinhom, ku dhēñj rēër kek gup tō nhial aciī rēër ke gup tō pinyinhom. ⁴¹Akōl ala dhēñjde ë rot, pēci ala dhēñjde ë rot ku kuēl aa la dhēñjden ë rōt. Ku kam ë kuēl, kuēl kōk aa la dhēñjden ë rōt aya.

⁴²Abī ciët ë kënë tē le Nhialic kōc cī thou jōt bīk pīr. Tē cī guōp thiōk ka dhiāth bī ya tiōp, ku tē jōt ye, ka cīi ben thou ku cīi ben dhiāth. ⁴³Tē cī guōp thiōk, ka cī riāäk ku cīn dhēñj ku riel. Tē jōt Nhialic ye, ka bī dhēñj ku ril. ⁴⁴Tē cī ye thiōk, ke ye guōp pinyinhom tēn, tē jōt ye, ka bī ya guōp ye Wēi Nhialic găm pīr. Cīt lōn tō guōp pinyinhom thīn, guōp pan Nhialic atō thīn aya. ⁴⁵Rin acī gōt athōr thēer wël Nhialic yic ëlä, “Raan tueñ Adam ëci cak ku bī pīr, ku Adam ciëen ë pīr wēi gam.”* ⁴⁶Acie guōp pan Nhialic yen kōj bēn ë guōp pinyinhom. ⁴⁷Adam tueñ ë cak ë tiōp, ku Adam dēëtë ë bō nhial. ⁴⁸Kōc pinyinhom aa thōñ kek raan wäär cak tiōp, ku kōc ë kōc nhial aa thōñ kek raan bō nhial. ⁴⁹ëmën yōk aa thōñ kek raan cī looi ë tiōp, ku akōldă yōk aabī thōñ kek raan bō nhial.

⁵⁰Miēthakăi cī gam, awiēc bāk njic lōn gupkuan la yiic adiñj ku riem aabi riāäk piiny rañ yic. Aaciī rōt bī mat ë bāāny Nhialic yic, bāāny rēër thīn

akölriëc. ⁵¹Wek aa ba lëk kē cāk ɲic thæer ku bāk deet yic ëmën. Acie ɣo ëbën ɣok bī thou, ɣook ëbën ɣok aabī yiëk guǝp ë yam. ⁵²Abī rot looi kaam thīn koor ë path. Tē piŋ kēcīt kaŋ yic aköldä thöök piny, Nhialic abī kōc cī thou jōt bīk pīr. ɣok aabī waar ëbën buk cīī ben thou. ⁵³Gupkuan cī thou ku riëëkkē ë raŋ yic, aabī waar gup cie thou, gup cie riääk raŋ yic. Ku ɣok kōc pīr ɣok aabī gām gup cie thou. ⁵⁴Tē le kēnē rot looi, gupkuan ë thou ku riëëkkē aabī waar bīk cīī ben aa thou, ke wël Nhialic cī gōt thæer aabī kenhīim jāl tiëŋ,

“Riel ë thou aciī liu, thou aci göök papot!”*

⁵⁵“Yīn thou, rieldu ako? Yīn thou, rieldun yīn ɣo göök ë yīn kōc nōk ako?”*

⁵⁶Thou ee rielden yen kōc nōk ɣōk tēnē adumuǝǝm, ku adumuǝǝm ee rielde ɣōk tēnē lõŋ. ⁵⁷ɣok aa dhil Nhialic leec, rin cī yen ɣo cāl ayōk riel ye ɣok adumuǝǝm ku thuǝu tiaam, rin kē cī Bānyda Jethu Krītho looi.

⁵⁸Kēya, miëthakāi cī gam, muǝkkē gamdun apath guǝǝmkē. Yakē luui akō-lakōl rin Bēny, rin aŋiëkkē acīn kuat luɔi yakē looi rin Bēny bī nhom kaŋ dæer piny ë path.

Wëu ye juaar rin kōc cī gam Judia

16 ¹Awiëc ba jam rin wëu wiëckē bāk ke juaar rin bī wek kōc cī gam Judia kony. Wek aa dhil kē ca lëk akuut kōc cī gam Galatia looi.* ²Ŋek ë kamkun adhīl wëu atǝu tēcīt tēn akuēnden bī lëu akōl Nhialic thok ëbën, rin bī ciën wëu ben kuǝǝt yiic akōl bī ɣen bën. ³Na la bën ke ɣen abā athōor gām kōckun cāk kuany, ku lëk kōc Jeruthalem lõn kōckā aa kōc ɣēth wëu cīk juaar tēnē we. ⁴Na peth tēnē ɣa ba la Jeruthalem, ke kek aabī cath ke ɣa.

Tē cī Paulo guiër kenye

⁵Yen abī jāl bën tēnē we tē cī ɣen kaŋ tēek Mathedonia, rin aca guiir ba tēek thīn.* ⁶Aya ɣōk ɣen abī lõk ɣa la rēer kek we, tēdē ɣen abī rut thōl, ku wek aa bā kuony la kenydië yic kuat tē le ɣen thīn. ⁷Acā wīc ba we tiŋ ë path ëmën ku bar tuëŋ. Aya ŋǝǝth ciët ɣa bī rēer apeī kek we tē pël Bēny ye bī rot looi.

⁸Yen abī rēer Epethuth ë tēn ɣet akōl Yan Ayup cīn yic luɔu,* ⁹rin ɣen ala kē luɔi ke dīt tēn apeī, cōk alōn cīī kōc juëc kē luɔi wīc.*

¹⁰Na bō Timothī, ke nyuǝthkē ye lõn acīn kē bī ye cāl ariōc tē rēer yen kek we, rin alui rin Bēny cīmën luui ɣen rin Bēny aya.* ¹¹Acīn raan ë kamkun ɣōŋ Timothī guǝp. Kuonykē bī dhōlde tēek apath bī dhuk tēnē ɣa ke puł guǝp, rin aŋaāth bī dhuk kek miëthakāi cī gam luui ɣok ke ë tōk.

¹²Ëmën, rin wāmāāth Apolo, aca ya ɣǝǝk bī la tēnē we kek miëthakāi kōk cī gam. Ku aciī wīc bī la tēnē we ëmën, aŋot bī la tē lëu yen rot.

Wël ciën

¹³Tiëerkē nhīim, kääckē ë cōk gamdun yic, duǝkkē riōc, rielkē puǝth. ¹⁴Wek aa dhil kēriëc ëbën looi kek nhiër wepuǝth. ¹⁵Wek aa ɲic Ithipanath

* 15:51-52The 4:15-17 * 15:54Ith 25:8 * 15:55Yoth 13:14 * 16:1Rom 15:25-26

* 16:5Luɔi 19:21 * 16:8Leb 23:15-21; L.rou 16:9-11 * 16:8-9Luɔi 19:8-10 * 16:10IKor 4:17

kek kacke, kek aa kɔc ke kɔŋ wět Nhialic gam pandun Akaya ku yekë luui apei rin kɔc ë Nhialic. Wek aa län, miëthakäi,* ¹⁶ bāk kɔc cīt kākķä theek ku raan dēt rot māt thīn bī luui kek ke.

¹⁷ Yēn amit puū rin cī Ithipanath ku Portunato ku Akaikuth bēn, keek aacī bēn luui nyiendun wäär liiu wek. ¹⁸ Rin aacā bēn cōk puū ku we aya. Dhielkē wēt ye kockä lueel piŋ.

Muōth ciēēn

¹⁹ Akuut kɔc cī gam wun Athia aa we tuōc miäthden, Akuila ku Prithkila ku akuut kɔc cī gam mat panden, aa we tuōc miäthden apei rin Bēny.* ²⁰ Miëthakäi cī gam tō ë tēn aa we muōōth. Miäthkē rōt ë kamkun muōth kɔc cī gam.

²¹ Ee yēn Paulo yēn agāt ë muōth kēnē ë cieēndiē.

²² Kuat raan cī Bēny nhia abī kērac yōk. Bānyda, bäär!

²³ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu rēer ke we.

²⁴ Nhiērdiē arēer kek we ëbēn rin Jethu Krītho.

Athör ë rou cî Paulo gät kəc gen Korinth

Wët nom

Athör ë rou tənë kəc cî gam gen Korinth, ee gët Paulo wäär cî wël wääc kam akut kəc cî gam kek ye. Kəc kők kam akut kəc cî gam yic aake ye Paulo lëk guöp wël rec apeî. Ku acî Paulo nyuõth ke lön wïc yen ye bî ben dõr ke ke, ku acî puõu miet apeî wën cî yen rot looi.

Abaŋ tueŋ athöör yic, Paulo ë jam ciẽẽde kek akut kəc cî gam gen Korinth. Ku tët ke kën gët yen athöör wäär ke tuc puõu apeî. Ku lëk ke miet ë piãnde rin pël ë wët piny, ku dõr kamken cî wël cî lëk ke athör kënë yic cöl aloi rot. Ku jöl lëk akut kəc cî gam bîk kəc nõŋ cî gam pan Judia aa kony ë puõu ëbën. Ku wën jöl wël wicke bî ke lueel thök, Paulo acî rot bën kony tənë kəc kők Korinth ye lueel lön kek atuuc ayic, ku lön cî Paulo ye atuny la cök.

Käk tő thîn

Wët Nhom 1:1-11

Paulo ku akuut kəc cî gam gen Korinth 1:12–7:16

Kuõõny rin kəc cî gam Judia 8:1–9:15

Paulo ë rot kony lön ë yen atuuc ayic 10:1–13:10

Thök ë wël 13:11-13

1 ¹Athör kënë abõ tənë Paulo, atuny Jethu Kritho ë wët wïc Nhialic, ku wämäãthda Timothî ku tənë akut kəc cî gam gen Korinth, ku tənë kəc kők ë Nhialic ëbën rëër pan Akaya.*

²Bî Nhialic Wäda ku Bëny Jethu Kritho we yiëk dhëẽŋ ku dõr.

Paulo ee Nhialic leec

³Lecku Nhialic Wun Bänyda Jethu Kritho. Yen ë Wädan lîr puõu tənë yo ku yen ë yo deet puõth käreec yiic akölaköl. ⁴Ee yo deet puõth käreec yo yök yiic, rin buk lëu aya buk kəc kők aa deet puõth kāracken yiic. Aayeku ke deet puõth cît tẽ ye Nhialic yo deet puõth thîn. ⁵Ku cît lön ye yök gum aya rin wët Raan cî lóc ku dəc, yen ë tède aya, Nhialic ë yo deet puõth kãjuëc ril yiic apeî akölaköl. ⁶Na guumku, ke rin bî we deet puõth ku luäk we, na deet yopuõth ke rin bî we deet puõth, ku gëm we riel ye wek gum cîmën tẽ ye yök kãŋ guõõm thîn aya. ⁷Wek aa nõthku apeî, rin aŋicku lön guum wek cîmënda, këya yök aabî deet puõu röm yodhie.

⁸Miëthakäi, awicku bäk käreec cî yo yök wäär rëër yök pan Athia njic. Käreec ke cuk yök aake dît apeî ciët ke cuk bî lëu buk ke guum, yök aa yo cî yonhiim

* 1:1Lusi 18:1

ɲiec wei ɛ piərda.* ⁹Acuk yök lɔn cīt yok kɔc cī tēm thou. Ku kënë aci rot looi bī nyuõth ɔo lɔn acie rielda yen ɲõthku, ee riel Nhialic raan kɔc cī thou jat. ¹⁰Acī ɔo puõõt bei kāk ke duër ɔo nõk yiic, ku abī ɔo kony. Ku aɲõthku lɔn bī yen ɔo ben kuõny bei, ¹¹cimën cī wek ɔo kony ɛ rõõkkun. Këya, rõõk juëc bī looi ɛ rienkua aabī Nhialic dhuk nhīim ku dɔɔc ɔo, ku kɔc juëc aabī Nhialic leec rin kēpuõth cī looi tënë ɔo.

Paulo aci kenye waar yic

¹²Aɲicku ɔopuõth kuat kāk yeku ke looi pinyinhom ɛ tən aa yeku ke looi puõn ɔer cī Nhialic gām ɔo. Ku ɛ yen kënë ɔo cɔl aɲic rëer kek we. Ku yen aloiku dhëej ɛ Nhialic, acie ɲiëc kaɲ tō ke raan. ¹³⁻¹⁴Wek aa ya gāt kāk lëukë bāk ke kuen ku detkë keyiic. Ku na cɔk amën cīi wek wëlkä ye deet ëbën, ka ya ɲõõth lɔn ɲot bī wek ke deet yiic ëbën, rin na ye aköl le Bānyda Jethu dhuk ke wek aabī nhiam rienkua cimën bī yok nhiam ɛ we.

¹⁵Rin ɲic ɔen ye lɔn bī wek wëlkië deet, aca guiri tueɲ ba la tënë we bāk dët ben yök. ¹⁶Rin ɛ ca guiri ba tëek tënë we tē le ɔen Mathedonia, ku tē le ɔen dhuk aya, ku bāk ɔa cɔl ala Judia.* ¹⁷Wäär guiri ɔen kenydië këya, ye nyooth lɔn cīi ɔen ye wïc ba dhiel looi? Tē guiri ɔen kē wiëc ba looi cā ye yiëk ɔanhom? Tëdë ya ke guiri cimën kɔc pinyinhom ɛ tən, kɔc ye lueel, “Yëë,” Ku gokë lueel, “Yei, yei,” Nyin yic kedhie? ¹⁸Cimën ɲic yok ye alanden lɔn Nhialic ɛ wëtde tiëej nom, kē ca thõn we ëcie “Yëë,” tēdë ke ye “Yei.” ¹⁹Rin Wën Nhialic Jethu Kritho ye yok wëtde lëk we yok Thilath ku Timothī, ɛ kēc bën ke ye puõu rou, ëci bën ke ye puõu tøk.* ²⁰Na cɔk la kajuëc cī Nhialic thon ka tøk rin Raan cī lɔc ku dɔc, rin yen ɛ kāk cī Nhialic ke thon tiëej nhīim. Ku ayeku lueel ɛ rienke, “Yenakan,” tē leec yok Nhialic. ²¹Ee Nhialic yen ɛ ɔo looi ɔodhie buk aa tøk kek Raan cī lɔc ku dɔc. Acī ɔo dɔɔc, ²²ku yik ɔo kinden ye yok kacke, ku tēü Wëike ɔopuõth bī nyooth lɔn ye yok kacken bī kāk cī tõõu yök.

²³Na ye lueth yen lueel, ke Nhialic abä tēm awuõc. Wët kēc ɔen ben la Korinth ɛ rin cīi ɔen ye wïc ba we cɔl aben gum. ²⁴Acuk wïc buk we mäk kē bāk gam. Aɲicku lɔn wek aa ril ɛ gamdun yic. Wek aa konyku ke rin miet ɛ piāndun.

2 ¹Këya, aca ben tak ba cīi bō tënë we rin bī ciën kërëec dët ben rot looi. ²Rin na cal we aa riääk puõth, ka cīn raan dët cī dõj bī ɔen cɔl amit puõu, rin aa wek aca rac puõth. ³Ku cīt lɔn yen tënë cī ɔen we gāt athöör thīn, ɔen acīi bī bën, rin aya yök ke ɔa bī riääk ɛ puõu yök, tē ya tak ke ɔa bī kē cɔl ɔa amit puõu yök thīn. Ee ɲiec alanden, kē bā cɔl amit puõu abī we cɔl amit puõth aya. ⁴Wäär gët ɔen we athöör, ɔen a ɔa rem puõu apeī aba ya dhiau, ku kën luõci acie lɔn bī ɔen we rac puõth, ee rin bāk tē nhieer ɔen we thīn apeī ɲic.

Pël wët piny tënë raan cā awuõc looi

⁵Na cī raan awuõc looi tënë raan dët, ka kēc looi tënë ɔen ɛ rot, ee tënë we rin acit kē cī looi tënë we cɔk cīi ye we ëbën. (Aluëel këlā rin acā wïc ba jam ɛ wët kënë yic apeī.) ⁶Ee tēde yen tē cī kɔc juëc kamkun raan kënë wëët thīn.

⁷Ēmēn këya, wek aa dhil wēt päl piny tēnē ye ku deetkē pušu rin bī pušu cīi pēk wei bī jāl ē gam yic. ⁸Këya, wek aa yōök bāk cōl aŋic lōn nhieer wek ye. ⁹Wek aaca gāt athör kēnē rin ē wiēc ba ŋic lōn ye wek wēlkiēn ca lēk we gam ēbēn. ¹⁰Na le raan tōŋ pēl wek wēt piny tēnē ye, ke ŋen apēl wēt piny tēnē ye aya, tē le yen awuēc cī looi dhiel päl piny tēnē ye ayic. Aya looi ē rienkun ke Raan cī lōc ku dōc daai kē tō ɣapušu. ¹¹Yen ē kēnē looi rin bī Bēny jakrec riel cīi yōk bī luōida rac, rin tēden yen luui thīn aŋicku apeī.

Diēer ē Paulo gen Troath

¹²Wäär ɣēet ŋen gen Troath ba Wēt Puoth Yam ē Raan cī lōc ku dōc bēn lēk kōc, ke yōk lōn cī Bēny Jethu dhēl ē luoi ŋaany thok. ¹³Ku ŋen ē ɣa cī diēer apeī rin kēc ŋen wāmāath Tito yōk. Guo kōc tōŋ ku bar Mathedonia.*

Riel ye yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc

¹⁴Lecku Nhialic! Ee ɣook wat nhīim akōlakōl buk tiam rin Raan cī lōc ku dōc. Nhialic ē ɣo luōi bī ŋiēc rin Raan cī lōc ku dōc piny thōŋ yic ēbēn cīmēn miōk ŋir apeī. ¹⁵Rin ɣok aa cīt adōŋ ŋir mit ye Raan cī lōc ku dōc gām Nhialic, adōŋ ŋir ē thiēi piny kam kōc luēk Nhialic, ku kōc mār. ¹⁶Tēnē kōc kōk ē ŋuāc reec ē thou bēēi, ku tēnē kōc kōk ē ŋuāc mit ē pīr bēēi. Yeŋa lēk ye bī kēnē looi? ¹⁷Yok aacīi cīt kōc juēc kōk wēt ē Nhialic looi bī kek aa la lim. Yok aa wēt ē yic lueel ē Nhialic nhom, rin ɣok aa kōc Raan cī lōc ku dōc, ku ē Nhialic yen aci ɣo tooc.

Kōc lui ē Dōör Yam

3 ¹Yakē tak lōn ɣok aa ben rōt lēk we? Acie tēde. Kōc kōk athör lōom tēnē we bī kek rōt la nyuōth kōc kōk, ku kōc kōk aa athör bēēi tēnē kōc kōk bī kek rōt bēn nyuōth we. Ku ɣok acie wiēc athör cīt kākka. ²Aa wek athōrdan yeku muk, cī gōt ɣopuōth bī raan ēbēn ŋic ku kueen. ³Wek aa cīt athör bō tēnē Raan cī lōc ku dōc. Akēc Raan cī lōc ku dōc gōt galam, aci gōt Wēi ē Nhialic pīr. Akēc gōt aleel pat yiic kōth, aci gōt ɣopuōth.*

⁴Alēuku buk kākka lueel ke ɣo ŋic Raan cī lōc ku dōc ē Nhialic nhom. ⁵Acā lēu ba lueel lōn ɣok aa la rielda ē rōt ye ɣok Nhialic luōi. Riel ye ɣok ye luōi ayeku yōk tēnē ye. ⁶Yen aci ɣo yiēc riel ye ɣok kōc lui rin dōör ē yam kek ye, dōör ē Wēi cīi cīt lōŋ cī gōt. Lōŋ cī gōt ee thou bēēi tēnē kōc, ku Wēi ē pīr bēēi.*

⁷Lōŋ ēcī gōt aleel pat yiic kōth, ku diik Nhialic ēcī rot nyuōth wäär gem ye. Na cōk a wäär cī ruel Nhialic yen cī Mothith paat piny bēn jāl amāath, ke ŋot ril apeī bī kōc Itharel cī lēu bīk Mothith dōt. Këya, na ye lōŋ thou bēēi, tēnē kōc yen luui kōc yen bēn kek diikdīt cīt kēnē,* ⁸ke diik luoi Wēi cīi bī dīt apeī! ⁹Na ye lōŋ dōör theer kōc cōl atēm awuēc la diik, ke ye diikdīt yīndē bī lōŋ dōör yam kōc cōl aala cōk tēnē Nhialic bēēi! ¹⁰Ee yic, lōŋ dōör theer acīn kēpuōth bī ye thōŋ kek lōŋ dōör yam. ¹¹Na ye lōŋ dōör theer cī guo bēn liu la diik, ke ye diikdīt yīndē bī dōör yam cīi bī kaŋ liu bēēi!

¹²Yok aa cie riōēc tē jīēm ɣok rin le ɣok ŋōth lōŋ dōör yam la diikdīt akōlriēc ēbēn ¹³Yok aacīi cīt Mothith wäär yenyin kum bī kōc Itharel diik

* 2:12-13 Luoi 20:1 * 3:3B.bei 24:12; Jer 31:33; Edhe 11:19; 36:26 * 3:6Jer 31:31

* 3:7B.bei 34:29

Nhialic cīi ɲic tē jiēl yen thīn amäāth.* ¹⁴Keek aake cī muör puöth. Agut cīt emēn kēn ke cōl aacīi kǎŋ ɲic aɲoot tē kueen kek athör löŋ theer, kēn ke muör puöth aɲot tō thīn. Ku aye nyaai tē mēt raan rot Raan cī löc ku döc. ¹⁵Agut cīt emēn gēt ɲen athör, tē kueen kek löŋ Mothith, kēn ke muör puöth bīk kǎŋ cīi ɲic aɲoot thīn. ¹⁶Ku kēnē aye nyaai tē mēt raan rot Bēny.* ¹⁷Ku Bēny ye lueel ē wēlkā yiic ē Wēi. Ku tē rēer Wēi Bēny thīn, lääu nhom ē tō thīn. ¹⁸Diik Nhialic ayeku nyuöth rin cīn yen kēn ɲo muör puöth. Ku Wēi Bēny ē ɲo looi ebēn buk ciēt ye, ku diiekde ē rot juak, kēnē ē luoi Wēi ē Bēny.

Riel Nhialic gupkuan cīt tōny cī cuēec tiap

4 ¹Kēya, ɲok aacie dhör ē luoi kēnē rin ē Nhialic yen agēm ye ɲo ē lier piānde. ²Yok aacīi kuc buk kāk ye moony ku kāk kōc rac gup cīi ye lueel. Ee yic yen ayeku lueel kōc nhīm. Ku yen aye kek ye ɲic kepuöth ebēn, yeku kōc yīndē ē Nhialic nhom. ³Na cīi kōc kōk Wēt Puöth Yam yeku lēk kōc ye deet yic, ka kōc cī puöth määŋ kek aacie ye ye deet yic. ⁴Jŋrac mac kōc piny kēnē ya aköl acī kōc kēc gam muör puöth, ku bīk rucl ē bēn tēnē Wēt Puöth Yam cīi ye tiŋ, wēt yam diik Raan cī löc ku döc yen cīt Nhialic guöp. ⁵Yok aacīi kōc ye lēk rin bī ɲok röt lueel, ɲok aa kōc lēk rin Jethu Kritho ke ye Bēny. Ku ɲook ke ɲo ye aloony tēnē we rin Jethu. ⁶Nhialic yen luel ye athör theer yic ēlä, “Cōl rucl aruel muöth yic.” Yen ē Nhialic tööŋ cōl rucl ɲiēc kaŋ aruel ɲopuöth bī ɲo nyuöth diik Nhialic ē rucl Raan cī löc ku döc nyīn.”

⁷Ku ɲok kōc la kēpuöth diīt kēnē, ɲok aa cīt tööny cī cuēec ē tiap. Ku ē rot looi kēya bī nyuöth löŋ riöldīt apeī ē bēn tēnē Nhialic, acie ɲo. ⁸Yok aa kāk jör ɲo yök ku aacie ɲo ye rac. Na cōkku kē loiku kuc, ke ɲok aacie dhör. ⁹Yok aaye cōl agum, ku ɲok aa kēc Nhialic päl wei. Yok aacīi nōk buk la naŋ piiny, ku ɲok aa kēc thou. ¹⁰Kuat tē yeku tēk ebēn ɲok aa ciēt kōc bī nōk cimēn Jethu. Kēya alēu kōc kōk bīk pīr Jethu tiŋ ɲogup. ¹¹Rin ɲok kōc pīr, ɲok aa rēer akölaköl ɲo cīt kōc bī thou rin Jethu, rin bī piērde tiŋ guöpdan bī thou yic. ¹²Kēya, ɲok thou rin bī wek pīr.

¹³Acī gōt athör theer wēl Nhialic yic ēlä, “Yen ē jam rin cī ɲen gam.” Ku rin le ɲok gam tōŋ thōŋ, ɲok aa jam aya rin cī ɲok gam.* ¹⁴Rin aŋicku Nhialic yen jōt Bēny Jethu bī bēn pīr, abī ɲo jōt kek Jethu aya, ku nyēēi ɲo ku we bī ɲo ɲāth tē rēer yen thīn. ¹⁵Kēnē aloi rot ebēn ē rienkun. Aloī rot rin bī dhēēŋ ē Nhialic yet tēnē kōc juēc, rin bī kōc juēcä piath ē Nhialic ɲic, ku bīk aa leec ku dorkē.

Pīr rin ē gam

¹⁶Ku rin ē wēt kēnē ɲok aacie puöth ē bath cōk alōn thōök riēlda amäāth-amäāth, ke piäthkua aa ber piny akölaköl. ¹⁷Aterthii yeku ke yök emēn, aa guir ɲook rin pīr akölriēc bī aterthii kuankä looi bīk cīi ye kǎŋ acīn. ¹⁸Rin ɲok aacie ɲopuöth ē tääu kāk ye tiŋ yiic, ɲok aa ɲopuöth tääu kāk cīi ke ye tiŋ yiic. Rin kāk ye tiŋ aa guo jāl, ku kāk cīi ke ye tiŋ aa rēer thīn atheer.

5 ¹Rin aŋicku löŋ guäpkua pinynhom ē tēn aa cīt duēl ye ɲok rēer thīn kaam koor. Ku na la duēl kēnē riäak ke Nhialic abī ɲo yiēk yōt tēden rēer yen thīn, ɲōn kēc raan looi yecin. Yōn ē looi Nhialic nhom guöp, cīi bī

kaŋ riääk. ²Cit emën rëer yok yo dhiau, ayeku wic lön bi Nhialic yo gam gupkuan yam bö nhial. ³Ku rin ci yok bi njöŋ ë guöp, yok aabi gam guöp yam. ⁴Gupkuan rëer ke yo pinynhom aaci bi rëer thin atheer. Yok aa dhiau rin käjuéc buk guum. Ku acie lön wic yok ye buk thou ayic, kë wicku ë lön bi Nhialic yo waar bi yo gam guöp ë yam bi pir akölrüéc ëbën. Këya, yok aa wic gupkuan pinynhom bi ke waar guöp bi rëer thin atheer. ⁵Ee Nhialic yen aci yo guiir rin awër kënë. Ku gëm yo Wëike buk njic lön bi yen ye looi.

⁶Këya, yok aa rëer yo deet yopuöth akölaköl. Ku anjicku tã rëer yok ë guöp-dan kënë yic ë pinynhom tën, yok aa rëer ke yo mec kek tën bi yok rëer thin kek Bëny. ⁷Yok aa pir ë gam, acie kë yeku tiŋ. ⁸Yok aa rëer yo deet yopuöth ku guirku röt apeï buk guöpdan pinynhom puöl rin bi yok la tã rëer Bëny thin. ⁹Adhillku looi buk Bëny cöl amit puö piërda yic pinynhom ë tën, ku pirdan aköldä aya. ¹⁰Rin yok aabi dhiel köc Raan ci löc ku döc nhom aköl ë luk, bi njek atëm awuöc, tädë ke döc rin kækken ci looi wäär piir yen pinynhom.*

Nhialic ë koc cöl amäath kek ye rin Jethu

¹¹Cit lön njic yok ye apeï yen tã dhil yok riöc thin ë Bëny, yen aye yok koc kök lëk bik kepuöth wël Bëny. Bëny njic yo apeï, ku aya njöth lön piäthkun yiic wek aa njic yo aya. ¹²Acie lön wic yok ye buk röt ben lëk we, wek aa wicku buk we nyuöth kë bi wek aa nhiam ë yo, tã rëer wek kek koc nhiam kæk ye tiŋ ku aa liu kepuöth. ¹³Na ye koc kök yo tiŋ ke yo ci nhüim liäp, ke këda ë röt kek Nhialic, na lok nhüim cök, ke këpiathdun. ¹⁴Kæk yeku ke looi, aa yeku looi rin nhiër Raan ci löc ku döc. Ku emën anjicku lön ci raan tök thou rin koc ëbën. Ku këya, koc ëbën aa rom thuönde. ¹⁵Acï thou rin koc ëbën. Këya, koc pir aaci dhil pir rin bi kek puöth miet ë röt, ku aabi pir rienke yen raan ci thou ku ben jöt pir ë rienken.

¹⁶Ku emën le tueŋ yok aaci raan lëu buk njic cit tã ye tiëŋ ye. Ku na le koc ke njic Raan ci löc ku döc ke ye raan wäär rëer pinynhom, ka cie tädë këya emën. ¹⁷Tã ci raan rot mët Raan ci löc ku döc, ke yeen aci ya raan ci ben cak. Këtheer aci jäl ku kën yam aci bën. ¹⁸Kënë ee Nhialic yen aloi ye ëbën. Acï yo döör kek ye rin Raan ci löc ku döc. Ku yik yo luoi buk koc kök döör kek ye. ¹⁹Kë yeku lëk koc, ee lön looi Nhialic koc ëbën bik döör kek ye rin Raan ci löc ku döc. Nhialic akëc awuöc yekë ke looi kuëc nhüim, ku aci yo gam luoi ye lueel tã bi yok koc ya döör thin.

²⁰Këya, yok aa tuc jam nyin Raan ci löc ku döc. Acit Nhialic guöp yen luel wëtde ë thuönda. Yok aa jam rin Raan ci löc ku döc, ku yok aa thiëc raan ëbën. “Döörkë kek Nhialic.” ²¹Raan ci löc ku döc ë cïn guöp adumuömm. Ku aci Nhialic looi bi Jethu thou rin adumuömmkua, rin tã met yok röt kek ye, ke yok aabi ya koc la cök ë Nhialic.

6 ¹Lucida yic yodhie ke Nhialic, wek aa yöökku, wek koc ci dhëŋ Nhialic yök bæk ci cöl adeer nhom piny ë path.

²Rin aci Nhialic lueel, “Aköl wäär wic yen ye ba we kony, yen aci röökkun bën piŋ. Ku aköl wäär wic yen we ba we luök, wek aaca bën kony.” Piënkë, kënë yen aköl bi wek kuöny Nhialic yök, aköl yen aköl bi we luök.*

³Acuk wic bī la raan luiku kē jör ye kēriëëc ëbën yic, rin bī ciën raan luel ye lön cīi lucida path. ⁴Këya, ayeku nyuöth kēriëëc ëbën yeku looi yic lön ye yok kōc lui rin ë Nhialic, rin ye yok käreëc ku käril yo jöör guum ë path ke yo cīi gup tuc. ⁵Yok aaci that, yok aaci mac ku jot kōc juëc man lucida aliäap nhial, ku yok aa yo ye luui apeu ku cuk nin waköu ku nēk cōk yo. ⁶Ku yok aaci rēer ke yo cīn gup ajuëëc yo lir gup, ke yo yer puöth, ku detku käng yiic. Ku Wēi Nhialic aci rēer kek yo ku nhiërda acīn tē diu thīn, ⁷ee wēt yic yen ayeku lēk kōc ë riel Nhialic. Ku kē le yok cōk Nhialic nhom yen ë tōj ye yok thör ku kony yok röt. ⁸Kōc kōk aa yo leec ku kōc kōk aa yo bui. Kōc aa yo jääm gup ku kōc kōk aa yo njēc jääm. Yok aaye yōök lön ye yo alueth ku ë yic yen ayeku lueel akōlaköl. ⁹Yok aaye ciëëj ciët yo cīi njic ku yok aa njic apeu, ayekē lueel lön thou yok, ku tiënkē, yok aa njot yo pīr. Aa yo banj apeu ku aacie yo ye yēet wei, ¹⁰Yok aa rēer ke yo mit puöth akōlaköl agut aköl guum yok thīn. Na cōk alon njōj yok ke yok aa kōc juëc looi bik jak, na cōk alon cīn yok käng, ke yok aa njot yo la käriëëc ëbën.

¹¹Mäthkien gen Korinth! Wek aa cuk lēk alanden yo lääu puöth. ¹²Nhiërda tēnē we akēc yit, aa wek aaci nhiërdun tēnē yo yit. ¹³Cīt ëmēn lēäu yok puöth tēnē we, wek ayōök ciët we ye miëthkië, bāk puöth lääu aya.

Duk mēt kek kōc kuc Nhialic

¹⁴Duökkē röt mat kek kōc kēc wēt Jethu gam. Yejō kōc la cōk Nhialic nhom kek kōc cīi la cōk mat? Yejō ruel ku muöth cōl aaye tōk? ¹⁵Le mänh tō kam Raan cī lōc ku dōc kek jōrac? Yejō rōm kōc Krīthiaan kek kōc cie Krīthiaan? ¹⁶Yejō luaj rēer Nhialic thīn cōl arām kek luaj kōc ye ke jak cī kiëët door thīn? Yok aa luaj rēer Nhialic thīn. Cīmēn cī Nhialic ye lueel ëlä,

“Yen abī paandië looi ke kackië

ku rēer ke keek

yen abī ya Nhialicden

ku wek aabi ya kackië.”*

¹⁷Ku lueel Bēny aya,

“Wek aa dhil jāl kam kōc kēc gam

ku tekkē we thook tēnē keek.

Duökkē kē la guöp acuol rin adumuööm ye goot,

ku wek aaba gam.”*

¹⁸“Yen abī ya wuurdun, ku wek aabi ya wätkië ku nyiërkië,” lueel Bēny Madhol.*

7 ¹Mäthkië, Nhialic aci kakkä thon ëbën. Këya wuunyku yogup wei käreëc yeku looi, bī guäpkua ku wëikua yiic ciën ajuëëc. Yok aa dhil Nhialic theek ku themku buk pīr ë pīr la cōk Nhialic nhom.

Akut kōc cī gam ee Paulo cōl amit puöu

²Lääukē puöth tēnē yo. Acīn raan tōj cuk luōi awuöc, acīn raan tōj cuk kum thok, ku acīn raan tōj cī yok kēde nyaai dhël ruëëny. ³Tē jicēm yen kēlä ka cie wek nyiëeny, rin aca lueel wätheer lön nhiërda tēnē we aacie yit

* 6:5Luci 16:23 * 6:16Leb 26:12; Edhe 37:27; 1Kor 3:16; 6:19 * 6:171th 52:11

* 6:182Tha 7:14; 1Lēk 17:13; 1th 43:6; Jer 31:9

yopuõth. Alëuku buk pīr ku thouku kek we. ⁴Aya yök alëu ba jam tēnē we kecin kē muõny, yen anhiam ē we, wek aa yen deet puõu apeĩ, cõk alon le yen käreec ya yök, ke yen amit puõu apeidit.

⁵Agut wäär cõk yok yēet Mathedonia yok kēc gup kaŋ la laŋ. Yok aa yo cĩ röm kek ater juēc ku agõth ke kõc kõk, ku riõõc yopuõth. ⁶Ku Nhialic yen kõc cĩ puõth mum deet puõth, acĩ yo bēn deet puõth rin cĩ yen Tito bēn cõl abõ tēnē yo. ⁷Acie bēnde yen cĩ yo bēn cõl amit puõth ē rot, tē cĩ wek ye deet puõu thĩn acĩ yo yuum puõth aya. Acĩ lēk yen lōn wíc wek ye apeĩ ba we la neem, ku tē cĩ wek puõth riēek thĩn rin kāk cĩ rõt looi tēnē ya, ku lōn wíc wek ye apeĩ bāk ya kony. Kēya, emēn yen acĩ puõu miet apeidit.

⁸Yen acĩ rõt gāk cõk alon cĩ athör wäär ca gāt we we cõl arem puõth, yen aa ya cĩ rõt gõk tuen, rin cĩ athördiē we reem puõth, rin anjiec rēm ē puõu rin athör ca gõt acĩ guo bēn jāl wepuõth. ⁹Ku emēn yen amit puõu, ku acie rin cĩ yen we cõl arem puõth, ee rin cĩ arēm ē puõu we cõl adhuk wepuõth ciēen. Arem ē puõu acĩ rõt looi ke cit kē wíc Nhialic. Ku kēya, acin käreec cuk looi tēnē we. ¹⁰Rin arēm puõu ye Nhialic bēi tēnē we, ee we cõl adhuk wepuõth ciēen bĩ we luõk, ku acin agäak rõt ē tēen. Ku na ye we reem puõth rin wíc wek ye bāk ke ya looi kāk pinynhom, ke arēm puõu kēnē ē we cõl aloi adumuõm ku mēr wēikun. ¹¹Tiēnkē kēnē wíc Nhialic arēm ē piāndun yic. Wek acĩ puõth tĩr. Acāk wíc bāk kãŋ cõk piny. Wek aaci puõth riäk rin käreec cĩ kuõc looi. Wek aaci ya riõõc ē Nhialic ku yakē wíc apeĩ ba la tēnē we. Ku dhiekkē looi bāk raan cĩ keriēec ebēn looi tēm awuõc. Acāk nyuõoth lōn kēnē cāk looi keriēec ebēn yic ē ye tēde.

¹²Kēya, na cõk a wäär cĩ yen ke athör kēnē gõt, ka cie rin raan wäär cā awuõc looi ku acie rin akut cĩ luõĩ kērac, ee rin bāk tē ye wek diir thĩn ē yen nyuõoth Nhialic nhom. ¹³Kēnē, yen acõl yo adeet yopuõth.

Ku dēt aya, deet ē piānda, yok aaci puõth bēn miet apeĩ wäär piŋ yok tē cĩ Tito puõu mit thĩn, ku tē cĩ wek ebēn ye bēn dhuõk puõu piny thĩn. ¹⁴Wek aa we ca leec tēnē ye, ku wek aa kēc yen cõl ayär guõp. Wek aa yeku lēk yith akõlakõl, ku yen amit puõu rin lec wäär yen we leec acĩ ya yic. ¹⁵Kēya, nhiēden nhiēer yen we, ee rõt juak apeĩ tē tek yen we tē ye wek ye theek thĩn ku piēnkē wētde, ku tē cĩ wek ye luor thĩn abĩ we aa lath. ¹⁶Yen amit puõu rin njõth yen we.

Ajuēr rin akut kõc cĩ gam Judia

8 ¹Miēthakäi, awiõku bāk tē cĩ Nhialic dhēēnde nyuõoth thĩn tēnē akuut kõc cĩ gam Mathedonia njic. ²Cõk alon cĩ käreec apeĩ ke yök, ku wēn cõk kek aa kõc njõŋ aya, aake ye puõth miet apeĩ tē miõõc kek. ³Alëu ba lēk we ayic lōn kek aake ye miõõc bik kākken lik mukkē aa dhuõl wei. Ku ayekē looi piānden ē rõt. ⁴Ku keek aake ye yo lac thiēec lōn anhiarkē aya bĩk la kāk yekē ke gam tēnē kõc ē Nhialic Judia. ⁵Aaci rõt kaŋ gãm Bēny Jethu tuen, ku jol Nhialic ke cõl aa gēm rõt yo tēcit tē wíc ye. Ee cuk ye tak lōn bĩ kek kāk cit kākka gam. ⁶Kēya, ku jolku Tito raan wäär jõk ē luõĩ kēnē thiēec bĩ la tuen kek ye, ku kony we bāk luõidun path kēnē thääp. ⁷Wek aa la gamdīt. Anjiekē apath yen tē ye wek ye lēk kõc thĩn. Wek aa la njēēcdīt cĩ wek rõt gam puõu

ëbën, ku nhiarkë yo. Wek aa käriëc ëbën ñic looi apath. Ku këya, wek aa wicku bāk miöcdun muk thîn.

⁸Acä ye lueel lön dhil wek ye looi, ku awiëc ba nyooth të nhiëer kōc kōk ye thîn bīk kony. Këya, awiëc ba ñic të ye nhiërdun yic thîn. ⁹Wek aa ñic dhëëñ Bānyda Jethu Krītho cōk alōn yen ajak, ka cī bēn a raan ñōñ ë rienkun, ku bī ñāāñde ya kē yōk wek jīek.

¹⁰Wētdië, apath bāk kēwäär cāk jōk runwäär thāāp. Aa wek kōc tuēj cī luci kēñ jōk, ku acie jōk ë rot ë tō wepuōth bāk luui këya. ¹¹Ëmēn, thāāpkē luci wäär cāk jōk. Lucikē kē nhiarkē wepuōth cīt tēwäär cāk guiër ye kāk muōkkē ke ëmēn. ¹²Na wic ba miöc, ke Nhialic agam kēdun ba gam kēdun tō thîn yic wic ba gam, ku acie kē liu thîn.

¹³Acä ye lueel lön ye we jōt yiēth kāthiek rin bī kōc kōk kăpuol muk. ¹⁴Kē lueel ë lön na lak kăjuëc ëmēn, ke we kony kōc cīn kăñ rin na lek kăjuëc aköldä, ke ke kony we aya. Kēlä, ke wek aabī rōt kony wedhie ëbën. ¹⁵Cimēn ye athör thëer wēl Nhialic ye lueel ëlä rin miēth cī Nhialic gām kōc Itharel wäär ror liët, “Raan cī kăjuëc kuany acin kāk cīi ben dōñ piny, ku raan cī kāklik kuany aci ben la kāk wic.”*

Tito ku kōc kōk aaci tuōc Korinth

¹⁶Yen alec Nhialic rin cī yen Tito cōl anhiar we bī we kony, nhiër thōñ ke nhiër nhiëer yen we. ¹⁷Rin yōk aaci Tito thiëc bī la tēñ we, go gam. Ku ë wic bī cak la aya ë rot. ¹⁸Ku yōk aa toc wāmāāth cī gam kek ye, raan theek akuut kōc cī gam ëbën, rin ë yen Wēt Puoth Yam lēk kōc. ¹⁹Ku yeen aya ë raan cī akuut kōc cī gam kuany bī cath kek yo të yēth yōk kuōnydan yeku looi bī Bēny nom guōp leec, ku nyoothku të nhiërku luci buk aa kony. ²⁰Acuk wic bī la kōc jiēm yōgup të ye yōk kāk cī juaarkä ñic luōi thîn. ²¹Awicku bī ya kē la cōk yen yeku looi, ku acie Bēny nom ë rot ee raan nom ëbën.*

²²Këya, yōk aa toc wāmāāth dēt ke ke, wāmāāth cuk them arak juëc dhöl juëc ku acuk yōk ke ye raan nhiar kuōny. Ku cīt ëmēn ñic yen we apei, anhiër bī we kony aya apei. ²³Tito ë raan ye yōk rōm ku alui kek yen bī we kony, ku miēthakāi cath ke ye, aa kōc tō nyin akuut kōk, ku aa lēc Raan cī lōc ku dōc. ²⁴Nyuōthkē ke nhiërdun rin bī akuut kōc cī gam tīñ ku ñickē, kē ye yōk nhiam ë we.

Guiër kuōny tēñ kōc cī gam Judia

9 ¹Acä wic ba gēt tēñ we rin kuōny bāk looi tēñ kōc cī gam Judia. ²Rin anjic atō wepuōth bāk kony, ku wek aaca lēc tēñ kōc Mathedonia. “Aca lēk ke, Miēthakāi cī gam pan Akaya ë wickē bīk kuōny guo jōk runwäär.” Ku luoidun nhiëer wek ye bāk kony, aci kōc juëc apei kamken wēl puōth thîn bīk kony aya. ³Ëmēn yen atoc miēthakāi cī gamkă rin bī lēcdan ye yōk we leec cīi ye lueth. Ku cīt lön cī yen ye lueel, wek aabī yōk ke we cī kuōnydun guiir. ⁴Rin na le kōc Mathedonia la kek yen Korinth, ku yōkkē we ke we kēc rōt guiir, ke yōk aabī gup yār apei të yōk kek kē ye yōk we leec ke kēc rot looi, ku pāl yār ë guōpdun ñic yōk we apei. ⁵Këya, aca tak lön puoth yen ba wāmāthakua cōl aala tēñ we yānhom tuēj, bik wēü cāk lueel

kaŋ kuööt yiic. Na jäl la ke yök keek ke cäk mat yiic, ku abī rot nyooth lön ë wiëckë bāk looi piäthkun ke cī lëk we.

⁶ Aŋieckë apei lön raan pur domdīt ë rap juëc tem, ku raan pur domkoor acin rap juëc ye tem. ⁷ Ŋek adhil këden bī gam cī guir yepuöu ëbën gam, ke cīi nhom thiek tēdë ke mēc ye, rin Nhialic anhiar raan këde gam puöu ëbën.

⁸ Ku alëu Nhialic bī gām kājuëc apei, ku yīn abī la kājuëc path ye yīn koc kony akölaköl.

⁹ Cīmën ye athör thëer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Acī koc ŋōŋ kony puöu ëbën, ku yeen abī rëer ke la cök akölrüëc.”*

¹⁰ Ku Nhialic ë köth cöl alok bīk ya miëth ye cam abī kākūn juak yiic, ku abī we cöl aala cök apei, bāk kājuëc ya gam tēnë koc wīc kuöony.* ¹¹ Abī Nhialic looi bāk jak apei këriëc ëbën bāk aa abiökruel akölaköl. Ku koc juëc aabī Nhialic leec tē le yök kuönydun cäk wīc puöu ëbën gām ke. ¹² Tē luui wek këlä, ka cie kāk wīc koc cī gam kek yakë ke lëu ë röt, wek aa koc juëc cöl alec Nhialic. ¹³ Ku rin luidun puöth cī wek röt nyuöoth, koc juëc aabī Nhialic leec rin looi wek kāk wīc Wēt Puöth Yam Raan cī lōc ku döc wäär cäk gam, ku ramkë ke ke ku raan ëbën. ¹⁴ Ku röökken yiic ë rienkun aabī kepuöth wel rin dhëëndīt cī Nhialic gām we. ¹⁵ Lecku Nhialic rin miöcdiit cīn kë thōŋ kek cī gām yō.

Paulo ë luide kony lön puöth yen

10 ¹ Wek alāŋ ë puöu ëbën yēn Paulo rin lier puöu Raan cī lōc ku döc, cök alōn ye koc kōk kamkun ye lueel lön ye yēn riöc tē rēm yēn ke we, ku ya wël tuc lueel tē mec yēn. ² Wek alāŋ na la bën tēnë we ke yēn acīi bī ben jam wël tuc apei tēnë koc kōk kamkun, cīt tē ya tāk ye lön dhil yēn ya tēde, rin ye koc kōk ye lueel lön pīir yök pīr pinynhom tēn. ³ Ee yic yök aa koc pīr pinynhom tēn, ku yök aacie thör cīt tē ye koc ë pinynhom thör thīn. ⁴ Riel ye yök thör acie riëdan pinynhom, ee riëdīt ye Nhialic yiëk yō yēn aye yök kāk bääny Nhialic gël nhom göök. Yök aa luethken yekë ke lueel rac ëbën. ⁵ Yök aa tēktëk kanhiaam cī wēt Nhialic thany piny rac. Ku dömkū kuat tēktëk kēnë cīmën raan ater dhie ye döm tōŋ yic, ku loiku bī Raan cī lōc ku döc theek. ⁶ Ku tē tīŋ yök ye ka athëëkdun cīn yic diu, ke yök aabī kuat raan yeku yök ke dhāl wēt Nhialic ë yic tēm awuöc.

⁷ Wek aa kāŋ tīŋ köth ayeer. Na le raan ye gam alanden lön ë yēn raan ë Raan cī lōc ku döc, ke cöl atak kë looi yic apath, rin yök aa koc Raan cī lōc ku döc aya cīmēnde. ⁸ Yēn acī guöp ye yār tē cök yēn jīem kanhiaam riel cī Bēny gām yō. Riel cī gām yō ee riel bī yök gam cök piny ku cīi we rēc. ⁹ Awiëc bāk cīi tak lön wīc yēn ye ba we riäac athör ya gāt we. ¹⁰ Aye raan dēt lueel, “Athör Paulo aaye göt ke thiek yiic, ku tē rëer yēn ke yō ë koc ku wëlke aacie riel!” ¹¹ Adhil raan kēnë deet yic lön acin kë wäac athör ya ke göt tē mec yēn, kek kë ba looi tē ben yēn dhuk tēnë we.

¹² Acuk wīc buk röt thöŋ kek koc röt leec kamken ë röt. Acīn kë ŋickë. Keek aa lēcde thöŋ kamken ë röt ke cie lēc Nhialic. ¹³ Kēya, yök aacīi bī nhiam ku jīemku kāk liu luoi cī gām yō yic buk looi. Nhiaamda abī nhom pēk luoi cī Nhialic yiëk yō yic. Ku ala yic luoida yēn loiku kamkun. ¹⁴ Yök

aaciĩ bi nhiam apei cit tẽn bi yen ke rot luoci thĩn tẽn kẽc yok bẽn tẽnẽ we, rin ci yok Wẽt Puoth Yam rin Raan ci loc ku doc bẽi tẽnẽ we. ¹⁵Ku yok aacie nhiam luoci ci koc kók looi. Kẽ yeku ƚõõth ẽ lon bi gamdun rot juak rin bi luoci ẽ kamkun rot juak apei ku thiẽi piny. ¹⁶Ku buk lẽu buk Wẽt Puoth Yam la lẽk koc bẽi mec ke we, rin acuk wic buk nhiam luoci ci Nhialic gam koc kók bik looi bẽi kók yiic.

¹⁷Ku cit lon ye wẽl ci gõt athõr theer wẽl Nhialic yic ye lueel ẽlã, “Raan wic ye bi nhiam adhil nhiam rin Bẽny.” ¹⁸Rin raan rot leec ẽ rot acie yen ye gam, ee raan ye Bẽny leec.

Paulo ku koc rõt cõl aaye atuuc

11 ¹Awiẽc bæk kẽ ca wuõõc guum, tẽ ci yen kãn duẽr kuc. Wek aa lãn bæk looi kẽya. ²Yen aye tiẽl dõm tẽ tiƚ yen koc kók ke wickẽ bik we muõr, ku ẽ yen lon ẽ Nhialic aya. Wek aa cit nyen bim ca loc muõny tõk bi thiaak, yen Raan ci loc ku doc. ³Wek aa ƚic anyikõl wäär duõõƚ kẽpiiny Eba ẽ pel nyinde. Yen ariõc lon bi wek ciẽt kẽnẽ. Wek aabi duõõƚ ku palkẽ nhiẽrdun nhiẽer wek Raan ci loc ku doc. ⁴Ayakẽ guo nhiaar ku gamkẽ tẽ biĩ raan dõt bi we bẽn lẽk Jethu dõt cie yen Jethu cuk lẽk we. Ku wek aa puõth miet ku tãaukẽ wenhiĩm piny ku gamkẽ wẽi ku wẽt, kæk cie Wẽi ku Wẽt Puõth Yam wäär cuk lẽk we.

⁵Aya tak lon kocã yakẽ ke tiƚ ciẽt kek aa tuucdiĩ, aaciĩ diĩ tẽnẽ ya acin, ku acã ye tak lon aa tuuckun kã aa loi luoci path wẽr kek ya. ⁶Tẽdẽ, yen akẽc piõc ba ƚic ajam apath koc nhiĩm, ku yen aƚic kaƚ. Kẽnẽ aca nyuõth we kãjuẽc yiic ẽ dhõl juẽc yiic.

⁷Wek aa kẽc kaƚ thiẽc bæk ya riõp wäär lẽk yen we Wẽt Puoth Yam ẽ Nhialic. Yen aci rot dhuõk piny ku luõõi ẽ path rin bi wek aa kocdiĩ. Ye kẽrac yen ca looi? ⁸Tẽwäär luui yen ẽ kamkun, yen a ya ye koc akuut koc kók ci gam riõp. Aake ya rum bi yen we bẽn kony. ⁹Ku wäär rẽer yen kek we, acin raan ca rãam nhom bi ya kony. Miẽthakãi ci gam wäär bõ Mathedonia aaci kẽriẽc ẽbẽn wiẽc ke bẽi tẽnẽ ya. Acin kẽ ca kaƚ thiẽc tẽnẽ we, ku yen aciĩ rot bi kaƚ der weyiẽth acin. ¹⁰Ku cit ẽmẽn rẽer yiny Raan ci loc ku doc kek ya, acin raan pan Akaya bã pẽen ba ciĩ jam kanhiaam kẽlã. ¹¹Tẽ lueel yen ye lon yen aciĩ rot bi kaƚ der weyiẽth, ke ye rin ciĩ yen we nhiaar? Aƚic Nhialic lon nhiẽer yen we!

¹²Yen abi la tueƚ ke ya loi kẽ luoci ẽmẽn, rin bi kocã ciẽn kẽ ye kek nhiam, lon ye kek luui cimẽnda aya. ¹³Kocã aacie atuuc acin. Aa koc wẽƚ luocien yic, ku loikẽ rõt ciẽt ke ya atuuc Raan ci loc ku doc. ¹⁴Acin kẽ gẽi koc thĩn! Na cok a Bẽny jakrec ka loi rot bi ciẽt atuny nhial ẽ yer bẽi. ¹⁵Kẽya, acin kẽril tõ thĩn tẽ ye atuõõcke rõt cõl aaye atuuc luoci la cõk. Ku keek aabi awuõc thõƚ kek kækken loikẽ ke yok akõldã.

Tẽ ci Paulo guum thĩn ke ye atuuc

¹⁶Aca lueel wäär ku aben ber yic, acã wic bi la raan ye tak lon cin yen kẽ ƚic. Ku na yakẽ tak lon cin yen nhom, ke we pãl ya ba nhiam kækkiẽn ya lẽk we. ¹⁷Tẽ ye yen rot leec kẽlã, ke yen ajam cimẽn raan ciĩ kãn ƚic. Ku acie tẽ

wíc Běny ye thîn. ¹⁸ Ku ěmĕn ye kɔc kɔk jam ě nhiam cīt tē ye kɔc pinyňhom jĕem thîn, aba looi kĕlā aya. ¹⁹ Wek aa ɲic kăŋ apei ku aŋot nhiarkĕ bāk wĕl kɔc kuc kăŋ buɔɔth yiic. ²⁰ Wek aa wĕl raan we loony gam, raan kăkkun cam, raan rot cɔl aril ě we, raan nhiam rot tăău tueŋ raan na cɔk we ɲuɔɔt nyĭn, ka ɲot cĭn kĕ mankĕ thîn. ²¹ Yĕn aci guɔp yăr ba gam lɔn yĕn akĕc kăkkā looi.

Kĕ ye raan dĕt wíc bĭ yenhom lec ye, ke yĕn alec yanhom ye aya. Yĕn ajam ěmĕn ciĕt ya kuc kăŋ. ²² Na yekĕ kuat Ibru, ke yĕn ě Ibru. Na yekĕ kɔc Itharel, ke yĕn ě raan Itharel. Ku na yekĕ dhiĕnh Abaram, ke yĕn ě raan Abaram aya. ²³ Ye kĕ kɔc lui rin Raan cĭ lɔc ku dɔc? Yĕn ajam jam raan cĭ muɔl, ku yĕn ě raan ě luoi ɲuĕĕn tĕnĕ ke! Yĕn aci luoi luoidit apei tĕnĕ ke. Ku yĕn aci mac arak juĕc tĕnĕ ke. Ku yĕn aci that thăndit apei tĕnĕ ke, ku duĕr thou arak juĕc. ²⁴ Yĕn aci that waat thiărdiăk ku dhoŋuan arak dhiĕc kɔc Judeo. ²⁵ Ku kɔc Roma aaci ya that arak diăk atuel. Ku biôk ya aleel arak tɔk. Ku riăi ěci riăăk wĭir arak diăk ke ya wĕĕr thîn. Ku arak tɔk, yĕn aca akɔl ku wĕĕr thɔl wĭir. ²⁶ Ku akôl kɔk căthdiĕ yic, yĕn aci rɔm kek kăkjuĕc kɔc nɔk. Ku duĕr mou wĕr yiic, ku duĕr cuĕr ya rum. Ku duĕr kockiĕn Judeo ya nɔk. Ku duĕr kɔc cie kackiĕ ya nɔk. Ku yɔk kăk kɔc nɔk geeth ku bĕĕi yiic ku Adĕkdiĕet yic. Ku tĕnĕ kɔc rɔt looi ke cīt kɔc cĭ gam. ²⁷ Yĕn ě ya ye luoi apei ba guɔp thiai ku că ye nin akôldĕt, yĕn ya ye cɔk nɔk ku rou. Ku yĕn ě lac rĕĕr ke cĭn miĕth ku tĕ niin yĕn thîn. Ku yĕn ya ye rĕĕr ya nĕk wiir rin cĭn yĕn alĕth juĕc ya kony ě wiir. ²⁸ Ku kăjuĕc kɔk acă luel, yĕn ě rĕĕr ya tĕk akolăkɔl rin akuut kɔc cĭ gam ěbĕn. ²⁹ Tĕ niɔp raan gam yic, ke yĕn ě rot yɔk ya niɔp aya. Ku tĕ cɔl raan raan dĕt aloi adumuɔm, ke yĕn ě rĕĕr ya rem puɔu apei.

³⁰ Na le kĕ cɔl yĕn ajam ě nhiaam, ka kăk ye nyooth lɔn yĕn aci ril. ³¹ Aɲic Nhialic, Wun Bĕny Jethu lɔn cĭi yĕn lueth yĕn luel. Bĭ rienke aleec atheer. ³² Wăăr tɔ yĕn Damathkuth, bĕny rĕĕr ě Bĕnyaknhom Aretath cɔk ě că apuruuk ě geu tiit tɔɔu kal thok bĭk ya dɔm. ³³ Ku yĕn aci bĕn tăău alom yic, ku luĕĕŋ yĕn tĕyɔr păny kɔu ku kual rot.*

Paulo acie nhiam kăk cĭ nyuɔth ye

12 ¹ Yĕn abi dhiel la tueŋ ya jam ě nhiaam cɔk alɔn cĭn yĕn kĕpuɔth ye yɔk thîn. Ku ěmĕn yĕn abi jam kăk ca tĭŋ cĭ nyuɔth ě Bĕny. ² Aɲiec ruɔɔn thiăăr ku ɲuan cĭ bar, raan cĭ gam ěci jɔt ku yĕth tĕmec apei pan Nhialic. Acă ɲic ayic lɔn ě yĕn guăpde ku lɔn ye kek wĕike kek cĭ la nhial, ee Nhialic yĕn aɲic ye. ³⁻⁴ Cĭmĕn awĕn cĭ yĕn ye luel, aɲiec yĕn raan kĕnĕ aci jat pan Nhialic. Ku aber yic, acă ɲic lɔn ě yĕn guɔp ěbĕn, tĕdĕ ke ya abăŋ guɔp yĕn cĭ yăth pan Nhialic, ee Nhialic yĕn aɲic ye. Ku tĕĕn aci kăk cĭi raan lĕu bĭ ke kuany yiic yethok pĭŋ, kăk cĭi pĕĕn bĭ ke cĭi luel. ⁵ Alĕu ba jam ě nhiaam rin raan cĭt kĕnĕ, ku yĕn aci nhiam ě rienkiĕ, rin na luɔɔi kĕya, ke pial yic diĕ. ⁶ Na wiĕc ba nhiam kĕlā, ka cie lɔn kuc yĕn kăŋ rin ě yic yĕn aba luel. Ku yĕn aci bĭ nhiam rin acă wíc bĭ la raan ye tak lɔn ɲic yĕn kĕriĕĕc ěbĕn, ke cie kĕ căk tĭŋ ke luɔɔi tĕdĕ ke luel.

⁷ Yĕn aci nyuɔth kăjuĕc, kĕya yĕn aci yĕn kĕril ya tuɔm cĭt kou bĕn yɔk. Acit lɔn cĭ atuny Bĕny jakrec bĕn bă bĕn that ku gĕl yĕn ba cĭi nhiam. ⁸ Yĕn

* 11:23Luo1 16:23 * 11:24L.rou 25:3 * 11:25Luo1 16:22; 14:19 * 11:26Luo1 9:23; 14:15

* 11:32-33Luo1 9:23-25

acî Bëny lõj arak diäk bi kē ban yen nyaai. ⁹Ku acî bën bëër, “Ee dhëëndië yen awiëc, rin riëldië aye jal gam apei tē njic raan ye lõn cīi yen ril.” Këya yen amit pušu ba nhiam wēt cī yen ril rin bi yen riel Raan cī lõc ku dōc ya tiit lõöny yaguöp. ¹⁰Yen ë pušu miet tē cīi yen ril, ku tē lëët yen, ku tē le yen kërëec cā yök, ku tē guum yen, ku yök kārıl kōk rin Raan cī lõc ku dōc. Rin tē niöp yen ke yen ë riëldië.

Paulo ë dieer kōc cī gam gen Korinth

¹¹Yen ë ya cīt raan cīn kē njic wäär ë yen yanhom læc. Ku aa wek cā cōl alui cīmën raan cīn kē njic. Ku nušt aa wek aa cā læc ke. Cōk alōn ye yen raan cie kuëëc nhom, ke yen acīi tō ciëën tēnë atuuckun yakë yök ciët kek njic kañ. ¹²Kāk raan nyuōōth lõn ë yen atuuc cīmën kāk kōc göi, ku kāk riel Nhialic nyuōōth, aacī rōt looi ë kamkun amääth-amääth. ¹³Yenjö ca looi rin akuut kōk kōc cī gam kēc looi ë rienkun, cie kē kēc yen kuōōny wīc tēnë we? Pälkë awuōc ca looi piny tēnë ya.

¹⁴Kēnë yen abī nēmđië yic a diäk tēnë we ku acīn kē ba wīc bi wek ya kony. Aa we nhīim wek aa wiëc ke, aacie wëëukun. Aacie mīth kek dhil kōc ke dhiëth ke muōc, aa kōc ke dhiëth kek aadhil mīth muōc. ¹⁵Yen abī pušu miet ba we gām kǎñ ëbën ayī piërdië. Na nhiaar we apeidit kēlä, ke nhiërdun tēnë ya bi kuur?

¹⁶Abāk gam lõn kēc yen rot tääu weyiëth. Ku abī raan dēt luel lõn cī yen wēt pušk kōu piny ku deep we ë lueth. ¹⁷Ye kēdë, le raan ca tuōc we, le raan cī we la ruëëny ë rienkië? ¹⁸Yen acī Tito lõj bi la, ku cal wāmääth dēt cī gam ala kek ye. Cī Tito we ruëëny. Cīi Tito ku yen kē tō yopuōth ye looi ë dhël tōñ thōñ?

¹⁹Tēdë ayakë tak tēthëer wäär lõn wīc yok ye ku buk rōt kony wenhīim. Aacie tēde! Yok aa jam cīt tē wīc Raan cī lõc ku dōc ye buk jīem thīn ke yo dëi Nhialic. Ku kāk yeku ke looi ëbën mǎthkuan nhiarku ke, aaye looi rin bi we kony. ²⁰Yen ariōc pušu ciët ba yök ke tē ye wek ke luui thīn cīi yen bi yuum pušu tē le yen bën, ku tē ye yen ke luui thīn acīi we bi yuum puōth aya. Yen ë dieer ciët ye agōth, ku tuōc ë pušu, ku nhiër ë rot ku tiël ku lëët ku luōōm ku nhiaam ku aliäap kek ba yök. ²¹Yen ë pušu riōōc ciët Nhialic ya luōōi bā cōl ayār guöp tē ben yen we la neem. Ku yen abī pušu lõny rin kōc juëc aa njot ke kēc adumuōōmken theer puöl, kāk bal cīi path.

Lëk ciëën

13 ¹Kēnë, yen abī nēmđië yic ya diäk tēnë we, “Ku kuat awuōc ye luel raan guöp adhil a kēn cī kōc karou, tēde ke ye kōc juëc kañ tiñ.” Cīt tē ye wël cī gōt athōr theer wël Nhialic ye luel thīn. ²Wäär le yen we neem kēn ye nēm yic rou, yen acī kōc kārëc looi ku kuat raan dēt lëk bīk cīi ben la tueñ ke loi kākka. Ku wek aa ben lëk ëmën mec yen ke we. Tē ben yen la ka cīn raan kārëc looi ba puöl ke cā tēm awuōc. ³Abī kēnë dhiel nyooth tēnë we lõn yen ë jam rin Raan cī lõc ku dōc. Tē cōk yen we ka cīi bi niöp, abī riel apei. ⁴Ee yic, ee cīn riel wäär piëët ye tim cī rīiu kōu, ku ëmën apīr riel Nhialic yic. Yok aa cīn riel ë rōt cīmën wäär cīn Raan cī lõc ku dōc riel. Ku ëmën cī yok ya tōk kek Raan cī lõc ku dōc, yok aabi la riel Nhialic tē luui yok kek we.

* 13:1L.rou 17:6; 19:15

⁵Wiëckë bāk yēn them, dhielkë röt them ë röt ku abāk yök lōn Raan cī lōc ku dōc arēēr kek we. Na cie këya, ke wek aacī mää. ⁶Ku abāk yök aya lōn acie kērac yēn cuk looi wäär bīi yök Wēt Puōth Yam tēnē we. ⁷Yok aa rōök rin cīn yēn kērac bāk looi, ku acie lōn wīc yök ye buk röt nyuōth ke yō ye atuuc path, yok aa rōök bī ya kēpath yēn yakē looi cōk alōn ye yō tīn ke yō cī kuōc luui. ⁸Yok aa kēc Nhialic yiēk riel bī yök wēt ë yic rac, yok aacī yiēk riel bī yök yic yāth tueŋ. ⁹Cōk alōn kōc yok, ke yok aa puōth miēt tē ril wek, ku yok aa rōök lōn bī wek röt ben cōk. ¹⁰Kēya, yēn agēt athōr kēnē ke ya mec tēnē we, rin na la yet ke ya cīi ben jam wēl rēc tēnē we ë riel cī Bēny gām ya, riel bī yēn we col aala cōk gamdun yic, acie riel rēc yēn we.

Muōth ciēen

¹¹Ku ēmēn miēthakāi, miētkē puōth. Yiēkkē wenhīim luoi la cōk, piēnkē wēlkiē, yakē röt piēn wēl ku rēērke ke dōr ë kamkun. Ku Nhialic ë nhiēr ku dōr gam abī rēer ke we.

¹²Miäthkē röt ë kamkun muōth kōc cī gam. Kōc Nhialic ēbēn rēer ë tēn aa we muōth.

¹³Bī dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho ku nhiēr Nhialic ku Wēike rēer ke we ēbēn.

Athör cī Paulo gät kac pan Galatia

Wët nom

Tëwën cī ke wët puoth yam ye kac jam wët Jethu jock bī pißc, aci kac cie kac Itharel bën nhiaar. Ku wët yen cī bën bën nhial ë lön nadë ke lõj Mothith yen bī dhiel theek rin bī raan jal a Krīthian. Ku ë yen kē cī Paulo bën a jam wët cī yen ë yic, rin wët tōj ë yic, ee pīr la yic gam Jethu, yen bī kac rēer thīn ëbën ke Nhialic. Ku kam kac cī gam pan Galatia, pan mēc kac Roma Athia cōk ciēen, kac kōk ke cī bën thīn aaci Paulo bën aa jōny. Ku yekē lueel lön dhil raan Lōj Mothith theek bī jal a raan path ke Nhialic.

Paulo aca athör kēnē gōt bī gam la cōk dhuōk ciēen bī kac cī wel nhīm cī pißc ë lueth cōl aloi yic. Aci kaŋ nyuōth ke lön le yen yic, bī ya cōl atuny Jethu Krītho. Aci dēt yic ke lön wët ye yen cōl atuuc abō tēnē Nhialic, acie riel ë raan, ku luōnde tēnē kac cie kac Itharel ë rōt. Tēen, yen aci yen wētde dēt yic, lön ee gam ë rot yen ë kac cōl aala cōk tēnē Nhialic. Aci nyuōth wēlke cōk ciēen, lön ciēŋ path kac cī gam ë cāth bī kac cath atheer kek nhīer, ku gam bën bei tēnē Raan cī lōc ku dōc.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-10

Riel Paulo ye yen ke atuuc 1:11-2:21

Athör dhēŋ ë Nhialic 3:1-4:31

Läau nom ku luoi kac cī gam 5:1-6:10

Thōk ë wēl 6:11-18

1 ¹Yen Paulo, wäär kueny Jethu kek Nhialic ba ya atuny Jethu wäär cī Wun Nhialic jōt bei raŋ yic. Acie raan ë path yen kuany ya ba ya atuny Jethu. ²Yen yok miēthakāi cī gam rēer kek ya ë tēn, yok aa gēt we athör kēnē buk wek akuut kac cī gam pan Galatia muōth ëbën.

³Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām dōr ku athieiden.

⁴Rin bī yen yo luōny bei lēŋ kēnē yic, Raan cī lōc ku dōc aci thou rin adu-muōmkua rin theek yen Wāda Nhialic. ⁵Bī Nhialic aleec akōlriēc ëbën. Yenakan.

Wët Puoth Yam

⁶Kē cāk looi acā gōi apeidit. Kam thiin yen cī wek guo jāl raan wäär cōl we aa ril cōk, Bānyda Jethu. Ku yakē gam piōoc dēt yakē cōl aye Wēt Puoth Yam wēl athör kōk. ^a ⁷Ku yeen acie Wēt Puoth Yam acin. Ku wēt lueel yen ye kēlā, ë rin ala kac kōk wic ye bīk kac la liāp nhīm, ku wickē bīk athör wēl

a 1:6Rin diik Raan cī lōc ku dōc.

Jethu waar yiic. ⁸Na cök atuny Nhialic, nadë ke ye ʔo, ʔok piöcc kē cī thōŋ kek athör wël Jethu wäär cuk piöcc tēnē we, ke diēt Nhialic nāk raan kē cīt kēnē looi ku cuet mæc. ⁹Acuk kaŋ lueel, ku abuk bēn ber yic ēmēn, na le raan piöcc we wël cī thōŋ kek wël cāk gam theer, ke diēt Nhialic cōl anāk raan kēnē ku cuet mæc.

¹⁰Ye ciēt alæc ē raan yen wiēc ēmēn? Acie ye, kē wiēc alæc Nhialic. Ye lōn bī ʔa piŋ raan ēbēn? Na ʔa ŋoot ke ʔa them ba looi kēya, ŋuŋt ʔen acie alony ē Jethu.

Paulo aci Nhialic cōl

¹¹Calkē alēk we miēthakāi cī gam, wēt Jethu ʔa piöcc tēnē we acie wēt raan ē path. ¹²Acā ʔōk tēnē raan ē path, ku acie raan ē path yen piöcc ʔen ē wëlkā. Ee Jethu nhom yen aa nyuth ke ʔa.

¹³Acī lēk we yen tē ciēŋ ʔen thīn wäär rēer ʔen kam kōc Itharel ē lōŋden yic, ku tē ye ʔen kōc cī wēt Jethu gam nāk thīn. Ku aca them ba akut kōc cī gam rac. ¹⁴Acīn raan wār ʔa thēk lōŋ Mothith, lōŋ kōc Itharel, ee kōc riēcēc kek ʔa yiic ēbēn. Lōŋ wārkuān dīt athēek apei dīt.

¹⁵Nhialic ē dhēēŋde yic, yen ago ʔen guo kuany ke ʔa kēc cak dhiēēth, ku cōl ʔen ba ʔa aluonyde, ¹⁶bī Wēnde cōl anyuth rot ʔa, ku ba wētde la piöcc tēnē kōc cie kōc Itharel. Acīn raan cī ʔen la tēnē ye bī ʔa la wēt, ¹⁷nadē ke ʔa cī la Jeruthalem ba atuuc wäär kek kōŋ la wēt Nhialic yic tēnē ʔa, la tiŋ bīk ʔen la lēk kē luōi. Yen aci la Arebia nyin yic, ku dhuōk Damathkuth. ¹⁸Yen aci run kadiāk bēn la thōl, ku jal dhuk Jeruthalem ba wël la deet tēnē Pīter. Ku la rēer kek Pīter tēcīt tēn nīn kathiāār ku ŋuan. ¹⁹Acīn atuuc kōk juēc ca bēn ʔōk, ee Jemith mēnh ē Bānyda Jethu ē rot yen aca bēn ʔōk.

²⁰Kē gāt we ē yic. Aŋic Nhialic acie lueth yen luēl.

²¹Nawēn ke ʔen aci bēn la bēēi kōk yiic pan Thiria ku pan Cilicia. ²²Ye nīnkā kōc akut kōc cī gam pan Judia aake kuc ʔa. ²³Kēnē ŋickē ē kēnē ye kōc kōk lueel ēlā, “Mony wäär ʔo nōk ʔok kōc cī gam, yen apiöcc wēt wäär wīc bī rac ēmēn.” ²⁴Ku yen aaci kek Nhialic bēn leec rin cī yen ʔa wel puōu ba ʔa raande.

Paulo ku atuuc kōk

2 ¹Na la ruōn thiāār ku ŋuan thōk ke ʔa ben la Jeruthalem ʔok Barnaba, ku luath Tito kek ʔa. ²Yen a ʔa la Jeruthalem rin cī Nhialic ye nyuōth ʔa ba dhiel la. Na la rōm ē rot kek kōc wat akut ē kōc cī gam nhom Jeruthalem, ke jal lēk ke yen Wēt Puoth Yam Jethu ʔa piöcc tēnē kōc cie kōc Itharel. Rin acā wīc bī kē ca looi theer ku kē luōi ʔa akōl ciēn kēpuoth ʔōk thīn. ³Raandiēn wēn cath kek ʔa cōl Tito, tēwēn cōk yen a raan pan Gīrik aci raan cie mac thīn bī cōl aŋot, ⁴cōk a wäär wīc kōc kōk ye bīk looi kēya. Kōc kōk aake ye rōt looi bīk aa kōc cī gam, ku keek aake ye rōt kuēl akut yic ke ye luum, aa wīckē bīk ŋic ye nhom lāāu ŋō yen rēer kek ʔok, kōc cī mat kek Jethu. E wīckē bī ʔa lōŋ Mothith yen yeku theek. ⁵Ku rin wīc ʔok ye buk Wēt Puoth Yam ŋiec muk tēnē we bāk yic ŋic, wētde akēcku bēn gam.

* 1:13Luoī 8:3; 22:4-5; 26:9-11 * 1:14Luoī 22:3 * 1:15-16Luoī 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18

* 1:18Luoī 9:26-30 * 2:1Luoī 11:30; 15:2

⁶Ku kɔc wäär kek ye ke cɔl kɔc wat akut nhom, kënë a lueɛl rin acin kē ye waar tēnē ʔa, ye kek ʔiŋa. Nhialic acin raan ye lušk wēi, acii kɔc ye tek ʔiic, kɔc röt cɔl kek wat akut nhom, acin kōk yam cik nyuöth ʔa. ⁷Acie këya, acik tiŋ lɔn ē Nhialic yen acä gām ē luɔi kënë, ba Wēt Puöth Yam nyuöth kɔc cie kɔc Itharel, cimen wäär ci Piter kuany bi Wēt Puöth Yam la nyuöth kɔc Itharel. ⁸Ee riel Nhialic yen aci ʔa looi ba ya atuuc rin kɔc cie kɔc Itharel, cimen wäär ci Piter looi ke ya atuuc tēnē kɔc Itharel. ⁹Jemith, ke Piter ku Joon wäär cit kek kɔc wat akut nhom, acik bēn ɲic lɔn ē Nhialic yen aci ʔa gām luɔi kënë. Aaci ʔo bēn dɔm cin ʔen ku Barnaba, ku bi nyooth lɔn yok aa loi tök ke ke. Ku jolku gam lɔn ʔen ku Barnaba, yok aabi luui kek kɔc cie kɔc Itharel, ku keek aabi aluui kek kɔc Itharel. ¹⁰Kē cik bēn thiëc tēnē ʔo ē lɔn buk kɔc ɲɔŋ nyin akuötten yic aa kony, ku kënë yen ē kē nhiaar ba looi.

Paulo aci kē looi Piter maan

¹¹Tēwēn rēet Piter Antiök, ʔen aci bēn jai wētde kɔc nhiiim ēbēn rin ci yen awuöc looi awuöc dēi kɔc ēbēn. ¹²Wäär kēc kɔc ci Jemith ke tooc guo ʔēet, Piter aye mīth kek wāmāthakua ke ye kɔc cie kɔc Itharel, na la kockä ʔēet, ke Piter tem yethok bi cii ben mīth ke ke, rin ci yen guöp riöc kɔc ye lueel lɔn kɔc cie kɔc Itharel aadhil ɲoot. ¹³Kɔc Itharel wäär rēer thin aaci bēn met Piter cök agut ci Barnaba aci met thin aya, ee luɔi kariöc kënë yic. ¹⁴Na wäär la tiŋ lɔn keek aacii cath dhēl la cök dhēl Wēt Puöth Yam yic, guo lēk Piter kɔc nhiiim ēbēn, “Yin ē raan Itharel ku yin rēer kek kɔc cie kɔc Itharel ke ʔi cit ke, ʔeŋö ʔo yin kɔc cie kɔc Itharel lēk bik pīr, pīr kɔc Itharel?”

Kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aaye gam kony ēbēn

¹⁵Ee yic, yok aci dhiëth ʔo ye kɔc Itharel, ku yok acie kɔc thāi kɔc la gup adumuööm, cit tē ye ke caal thin. ¹⁶Ee këya, anjicku lɔn ē ɲöth Jethu, yen ē raan cɔl ala cök Nhialic nhom, gam ci raan wēt Jethu gam yen ē raan cɔl apir Nhialic nhom. Ku acie thēk löŋ theer yen kɔc cök piny Nhialic nhom. Yook aya, acuk gam yen wēt Jethu, ku bi Nhialic ʔo kony buk la cök yenhom. Ku acie thēk löŋ theer yen bi ʔo kony, rin acin raan la cök Nhialic nhom rin ye yen ke löŋ theer theek. ¹⁷Na yeku them buk la cök Nhialic nhom rin ci yok mat kek Jethu, ku yeku gup la adumuööm cimen kɔc cie kɔc Itharel, ye kënë nyuöth lɔn ye Jethu ye nhiaar bi raan adumuööm looi? Acie yic. ¹⁸Na wiēc ba löŋ ca rac ben cök, ka ye nyuöth lɔn ʔen ē lööŋ dhoŋ köth. ¹⁹ʔen a ʔa pīr aya wātheer tēcit tē wic löŋ ye thin. Ku wäär ci ʔen wēer bei ē löŋ kënë yic, aci rot bēn lēu ba pīr tēnē Nhialic, ciēt ʔa ci nōk kek Jethu tim ci riü kōu. ²⁰Rin acie ʔen, ʔen ben wēikiē muk. Ee Jethu yen ajol pīr ʔaguöp. Pīr pīr ʔen emēn, ʔen apir, pīr rin gam ci ʔen wēt Jethu gam, raan nhiaar ʔen arēk abi wēike gam rienkiē. ²¹ʔen acii jei dhēŋ ē Nhialic. Ku na raan ye la cök Nhialic nhom rin löŋ theer, ka nyooth lɔn Raan ci lɔc ku dɔc aci thou ē path.

Löŋ, tēdē ke ye gam

3 ¹Kɔc cīn puöth pan Galatia! ʔeŋa ci we wel puöth? Ku thon Jethu Kritho tim ci riü kōu acäk piŋ. ²Lēkkē ʔa tööŋ kënë, we yök Wēi Nhialic rin ci

wek lõg theer theek, aye rin ci wek Wët Puoth Yam gam? ³Yenö jol wek ciën puõth kēlä, bāk jock Wēi Nhialic, wiēckē ěmēn bāk thōl nhom riēdun ě rōt? ⁴Cīn kē cī kuat kārīl cāk ke yōk waar wegup? Ee yic aala kē cī dhiel looi. ⁵Ye Nhialic kē dīt kōc göi looi kamkun, ku gēm we wēike rin theek lõg Mothith, ku aye rin ci wek ke Wët Puoth Yam piñ ku gamkē?

⁶Tiēṅkē wādīt Abaram, acī lueel athōr theer wēl Nhialic yic, “Lōn cī yen Nhialic gam, ku rin cī yen wēt Nhialic gam acī Nhialic bēn looi bī la cōk yēnhom.” ⁷Alēukē bāk deet yic lōn mīth Abaram ayic, aa kōc cī wēt Nhialic gam cīmēn wäär cī Abaram ye gam. ⁸Acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic lōn Nhialic abī kōc cie kōc Itharel looi bīk la cōk yēnhom, rin gam cī kek wētde gam. Ke yen athōr theer acī Wēt Puoth Yam nyuõth Abaram ēlä, “Rienku, Nhialic abī raan wut ēbēn dōc.” ⁹Abaram acī wēt Nhialic gam, go Nhialic dōc. Ku yen tēde ēbēn, kuat raan cī Nhialic gam aye dōc cīmēn Abaram.

¹⁰Kōc lui lõg theer, acīēn rac aṅoot panden. Rin acī lueel athōr theer wēl Nhialic yic ēlä, “Kuat raan cie kē cī lueel lõg yic theek ēbēn, atō acīēn rac yic.” ¹¹Ěmēn acī rot nyuõth lōn acīn raan bī la cōk Nhialic nhom rin lõg theer, rin acī athōr theer wēl Nhialic lueel ēlä, “Ee raan cī Nhialic gam ě rot yen abī pīr la cōk yōk Nhialic nhom.” ¹²Ku lõg theer acīn yic gam, tēcīt tē cī athōr theer wēl Nhialic ye lueel thīn ēlä, “Raan ye looi kē cī lõg lueel ēbēn yen abī pīr.”

¹³Rin cī Jethu thou rienkua, acī yōk wēēr bei thou yic, thon yen ye lõg lueel, rin aye athōr theer wēl Nhialic lueel, “Raan cī nōk ku nōk tim nhom ě raan cī Nhialic tēm awuōc.” ¹⁴Acī Jethu looi kēya, ku bī dōc Nhialic wäär cī lueel ka bī gām Abaram, bī gām kōc cie kōc Itharel aya rin Jethu. Ku rin gamda yen abī yō cōl aa yōk Wēi Nhialic wäär cī thōn yen Nhialic.

Lõg ku wēt cī thōn

¹⁵Miēthakāi cī gam, ee kēn rot looi akōlakōl yen aba thōṅ, tē cī kōc karou nyuc ku gamkē wēt tōk ku gātē athōr ku thenyē yic, ka cīn raan ben kē wēn dhoṅ kōu, nadē ke juēk thok dēt kēc ě mat. ¹⁶Nhialic acī athōnde lēk Abaram ku tēnē manhde. Acī athōr theer wēl Nhialic ye lueel, “Ka miēthke,” Ku wētde yic kōc juēc, aye lueel, “Manh tōk,” Ku manh kēnē yen ě Raan cī lōc ku dōc. ¹⁷Kē wiēc ba lueel ě kēnē yic, ee lōn nadē ke Nhialic acī mat kek Abaram, ku yēen acī bēn muk nhom apath. Lõg wäär gem ruōñn buot kaṅuan ku thiārdiāk cōk, acī kē cī Nhialic gam kek Abaram bī bēn dhoṅ kōu. ¹⁸Na miōc Nhialic ye gam rin lõg, ka cī ben a kē cī thōn yen lui. Kēya, ee rin wēt wäär cī Nhialic thōn wādīt Abaram yen agem Nhialic kēnē tēnē ye.*

¹⁹Ke yēen, yenö kē looi lõg? Lõg aa met Nhialic thīn, rin bī kārēc rōt looi aa nyuõth. Ku bī rēēr thīn yet tē bī manh bī lōk dhiēēth kuat Abaram yic bēn, raan wäär cī Nhialic wēt thōn Abaram ě rienke. Lõg atuuc ě Nhialic kek aake bī ye piny, ku gēmē raan cī jāl bēn. ²⁰Ku na ye akut tōk, ke raan tō kam kōc acī ben wīc, Nhialic ě tōk.

* 3:6Cäk 15:6; Rom 4:3 * 3:7Rom 4:16 * 3:8Cäk 12:3 * 3:10L.rou 27:26 * 3:11Yab 2:4

* 3:12Leb 18:5 * 3:13L.rou 21:23 * 3:16Cäk 12:7 * 3:17B.bei 12:40 * 3:18Rom 4:14

Wët looi ë lõn

²¹Ci lõn kāk cī Nhialic thōn dhōl yiic? Acie kēya rin na kōc pinyinhom cī lõn yōk, lõn bī pīr akōlriēēc ēbēn bēēi, diēt raan ēbēn acī la cōk Nhialic nhom rin theek yen lõn kēnē. ²²Ku acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic lõn pinyinhom ēbēn arēēr riel jōnrac yic, ke yen wēt wāār cī Nhialic lueel ka bī gām kōc rin Jethu, acī gām kōc cī wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, gam.

²³Ke gam kēnē kēc yēēt, lõn acī yō looi buk ciēt kōc cī mac, yet tēwāār jōl wēt puōth yam rin gam war kōc nyuōth. ²⁴Ku ë lõn yen ë muk kōc yet tē bī Raan cī lōc ku dōc bēn bī yō bēn cōk piny Nhialic nhom, rin cī yōk wētde gam. ²⁵Ēmēn cī wēt Jethu bēn ku gamku, lõn acie yen ben yō mac.

²⁶Ee gam yen ë we cōl aaye mīth Nhialic ë tōk kek Jethu raan cī lōc ku dōc. ²⁷Wek cī muōc nhīim bāk aa tōk kek Jethu. Wek aa cieŋ alanh pīr kek Jethu guōp. ²⁸Kēya kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel, alony ku raan cie alony, tik ku moc aa thōŋ ēbēn, week ēbēn wek aa tōk, wek cī mat kek Jethu raan cī lōc ku dōc. ²⁹Na yakē kōc Raan cī lōc ku dōc, ke wek aa mīth Abaram, ku wek aabī kēwāār cī Nhialic thōn Abaram yōk.*

4 ¹Kē lueel akīn, manh koor yen bī kāk wun lōk thōn aye jōōr cīmēn alony cōk alōn ë yen ala kāŋ ēbēn. ²Tē ŋot koor yen ala kōc kōk ye muk, ku loikē bī kē cīk lueel dhiel apiŋ, yet akōl bī wun ye lueel meth acī dīt alēu bī kākke jal thōn. ³Ee kēya, wāār aya yōk aa yō ye alony jak la riel pinyinhom, wāār kēc yōk yic guō ŋic. ⁴Na wāār la nīn thōk, go Nhialic Wēnde tuōōc pinyinhom. Acī bēn kecīt raan bī dhiēēth tik ë path. Ku muk lõn kōc Itharel, ⁵bī kōc bēn kuōny bei lõn kēnē yic, ku bī nadē ke yō ye mīth Nhialic.

⁶Rin ye wek mīth Nhialic, Nhialic acī wēi Wēnde tuōōc yōpuōth, ku wēi ë yō cōl adhiau ēlā, “Wā, Wādiē.” ⁷Kēya yīn acī ben alony, yīn ë manhde. Rin ye yīn manh Nhialic, Nhialic abī yī gām kāk ke cī tāu miēthke.*

Paulo anhiar kōc pan Galatia

⁸Theer wek aa we kuc Nhialic, ku kēya wek aa we ye loony jakrec cie Nhialic. ⁹Ku ēmēn ŋic wek Nhialic tēdē alēu ba lueel aya lõn Nhialic aŋic we, ye kēdē wīc wek ye bāk dhuk tēnē jakrec nīōp wāār mac piny? Yeŋō wīc wek ye bāk ben aa loony cīmēn theer wāār? ¹⁰Bī ya nīn kōk kek yakē ke muk nhīim, ke pēi ku run aya. ¹¹Yen acī yic ŋeer we! Lēu bī ya luōi ēbēn ca looi tēnē we yen cīn wētde yic?

¹²Wek aa liēm miēthakāi cī gam, calkē rōt aa cīt ya. Ee yic yēn aya, yēn acīt we. Acīn kārēc cāk luōi ya. ¹³Adhielkē muk wenhīim lõn wāār piōōc yēn wēt Jethu tēnē we tuēŋ, ee rin wāār tuēeny ya. ¹⁴Ku na cōk a wāār cī tuāa-nydiē we jōt puōth, wek aa kēc ya bēn jai ku cuōpkē ya wei. Ee kēya, wek aaci yēn bēn lor cīt ya atuny nhial bō pan Nhialic, wek cā bēn lor, lur bī wek Jethu raan cī lōc ku dōc lor. ¹⁵Wek aa we cī puōth miet! Yeŋō cī rot looi? Alēu ba lueel lõn lēu wek ye bāk nyiēnkun ŋuēt bei, ku gām kē ke ya, tē lēu yen rot. ¹⁶Ca ya raan aterdun ēmēn rin cī yēn we lēk yic?

¹⁷Kek kōc kōkkā rōt nyuōth bīk aa kōc nhīar we, acie kēpath, ee ku bīk yēn tek yic kek we, ku bāk ke nhīar cīmēn nhīēr kek ya. ¹⁸Ēmēn apath

akölaköl bāk la nhiër path ke ye yen nhiër la cök, ku kënë ë yic, ku acie te rëer yen ke we ë röt. ¹⁹Miëthkië, kōc cī gam, aben lēk we, kē dēt cīmēn tiŋ rem yic dhiëth, aya yök yen ë tē rēm ya, yet tē bī wēt Jethu la cök wepuōth. ²⁰Anhiaar ba rëer ke we ëmēn, ku ba tē ye yen tēk thin ë rienkun waar yic. Yen acī yic ƚeer wētdun apeī.

Yagär ku Thara

²¹Calkë röt athiëc ëmēn, wek kōc wīc ye bī ya lõŋ yen yakë theek, kē ye lõŋ lueel cāk ye piŋ? ²²Aye lueel Abaram aa la dhāk karou, dhāŋ tōk aye manh tiŋ alony, ku tōk ke ye manh tiŋden cī thiaak cie alony tēnē ye.* ²³Dhōŋ tiŋden alony ëcī dhiëth ë path. Ku dhāŋde kek tiŋden cī thiaak cie alony, ee Nhialic yen acī ye lueel këya. ²⁴Käkkä aa lēu bī ke deet kecīt kē thōŋ kek dēt ril, diäär karou aatō nyin lõŋ dōōr karou yiic. Kē tueŋ acīt lõŋ cī Nhialic looi gon Thinaī nhom, ku keek aa mīth tiŋ alony yen cōl Yagär. ²⁵Tiŋ cōl Yagär yen arëer nyin gon Thinaī pan Arebia. Alēu bī thōŋ aya kek gen Jeruthalem ya aköl, ku kōc rëer thīn aa cīt aloony rin lõŋ. ²⁶Gen Jeruthalem rëer pan Nhialic yen ë gen path la duk ku acīt mada. ²⁷Aye athör theer wēl Nhialic lueel ëlä,

“Miet puōu, yīn tiŋ cīn meth!

Loi lala ku loi kieu miet ë puōu, yīn raan kēc arēm rōm ë dhiëth kaŋ yök!

Rin tiŋ cī moc puōl yen abī mīth juēc dhiëth tēnē tiŋ rëer kek moc.”*

²⁸Emēn, ke wek miëthakāi kōc cī gam, wek aa mīth Nhialic tēcīt tē wäär cī ye lueel thīn cīmēn Ithāk wäär. ²⁹Ƴon theer manh wäär dhiëth ë path acī manh wäär dhiëth riel Nhialic bēn baŋ, ke yeen athōŋ kek ya aköl.* ³⁰Ye athör theer wēl Nhialic lueel kēdē? Aye lueel, “Cuōp tiŋ alony wei kek wēnde, rin manh tiŋ alony acīi kāk wun bī rōm kek manh tiŋ cie alony.”* ³¹Ee këya miëthakāi cī gam, Ƴok acie mīth tiŋ alony, Ƴok aa mīth tiŋ cie alony.

Muōkkë lääu nhomdun apath

5 ¹Nhom lääu yen ë kēda. Ee Jethu raan cī lōc ku dōc yen acī Ƴo gām nhom lääu! Kääckë apath ke we ye kōc lääu nhiim, duōkkë röt cōl aben aa loony ë lõŋ cīmēn theer.

²Pieŋkē! Ee Ƴen Paulo, alēk we na calkë röt aŋot, ke wētde yic ë lōn tēnē we kē cī Jethu looi, acīn kē cī kuōny we. ³Wek aa ben lēk wēt dēt, acīn raan cōl rot aŋot rin theek yen lõŋ ëbēn. ⁴Kōc kōk tō kamkun ye them bīk la cök Nhialic nhom rin theek kek lõŋ, aa röt tēm wei tēnē Raan cī lōc ku dōc. Aaliu dhēŋ Nhialic yic. ⁵Rin Ƴook kē ŋōthku ë lōn bī Nhialic Ƴo cōl aala cök tēnē ye, ku ë yen kē tiit Ƴok riel Wēi Nhialic lui gamda yic. ⁶Rin tē cī Ƴok mat kek Raan cī lōc ku dōc Jethu, ka cie ŋuōt, nadē ke Ƴo kēc ŋoot yen kony Ƴo, kē ril ë gam ye nhiër bëi.

⁷Wek aa we lui apath! Yeŋa cī we ben pēn thēk ë yic? Cī we rac nhiim kēdē? ⁸Acie Nhialic raan cī we cōl yen lui këya. ⁹“Ee lon koor yen ayumdīt cōl apiäär,” tēcīt tē ye ye lueel thīn.* ¹⁰Ee këya wek ŋot we ŋāath apeī. Wēt

* 4:22Cäk 16:15; 21:2 * 4:27Ith 54:1 * 4:29Cäk 21:9 * 4:30Cäk 21:10 * 5:9IKor 5:6

piërda ke ʔo cī rōt mat kek Bēny, ee we cōl aṇāāth ʔapuṣu lōn wek acīi wenhiīm bī waar. Ku yeen, raan yen rēc wenhiīm, tē cōk yen a raan yīndē ka ʔot bī Nhialic gām awuōc.

¹¹ Ku tēnē ʔen, miēthakāi cī gam, na la tueṇ ke ya lueel ʔuōt apath, ke yeṇō yen ben nāk ʔen? Na ye yic, diēt kē ya piōōc rin tim cī riīu Raan cī lōc ku dōc, diēt akēc ʔa maan. ¹² Awiēc bī kōc we liāāp nhiīm, rōt rac ē rōt.

¹³ Ku tēnē we miēthakāi cī gam, wek aa we cōl bei bāk cīi ben ciēt aloony lōṇ theer yic. Ku duōkkē kēwāār cī wek wēēr bei lōṇ theer yic, cōl amār we bāk aa luui käreec. Calkē aye nhiēr kamkun yen mac we. ¹⁴ Rin lōōṇ theer ēbēn aaci ke mat tōk yic ēlā, “Nhiar raan dēt cīmēn nhiēer yīn rot.” ¹⁵ Ku na yakē luui cīmēn lāāi rēēr roor, bāk rōt aa nōk kamkun ē rōt, ke ʔieckē wenhiīm wek aabī rōt thōl ē rōt.

Wēi Nhialic ē kōc cōk puōth

¹⁶ Aye lueel, calkē aye Wēi Nhialic yen we cōk nhiīm. Ku acie kē wīc ʔuōp yen bāk aa looi. ¹⁷ Rin kē wīc ʔuōp raan acie yen kē wīc Wēi Nhialic, ku kē wīc Wēi Nhialic acie yen ke wīc ʔuōp raan. Kākkā karou aman rōt kamken, ku wētde yic ē lōn kē wīc ba looi yīpuṣu acīi lēu ba looi. ¹⁸ Na ye Wēi Nhialic yen thel yī, ke yīn acīi lōṇ theer ben mac.

¹⁹ Kē ye raan liiu Wēi Nhialic yepuṣu looi aye tiṇ gei. Ee rot nyuōoth ke rac apei, ku acin yic athēēk, ²⁰ tē ye Jōṇ cī kiēt door ku tit, kōc aa rōt maan ku aa thōr, aa rōt til ku diitkē puōth. Aake yiic tēēk akuut. ²¹ Kōc aa rōt maan, ku aa wīet māū ku bal, kuat käreckā aayekē ke looi. Wek alēk ēmēn, cīmēn wāār cī ʔen we kaṇ lēk, kōc kāk cīt kākkā looi aaci bī kaṇ la bāāny Nhialic yic.

²² Ku Wēi Nhialic ē kōc gām nhiēr ku miet puṣu, ku dōr ku pēl rōt piny, ku lier puṣu ku piath ku gam, ²³ ku athēēk, ku duut puṣu. Acin lōṇ man kāk cīt kākkā. ²⁴ Kōc ē Raan cī lōc ku dōc Jethu, aaci käreec ye ʔuāpken wīc, ku käreec yekē ke nhiaar kepuōth puōl ēbēn bīk liu kegup. ²⁵ Wēi Nhialic aci ʔo gām pīr akōlriēc ēbēn, ku adhil wēikua tiit aya. ²⁶ Yok acīi dhil nhiam nadē ke ʔo man rōt kamkua, tēdē ke ʔo til rōt.

Kony raan dēt kērac yic

6 ¹ Mith ma cī gam, na le raan yōk kamkun ke loi kērac, ke kōc la gam ril kamkun la thiin bīk cōk puṣu piny, ku adhil looi ē dhēl path. Ku tietkē rōt apath bāk cīi mēr dhēlde yic aya. ² Yakē rōt kony kamkun, na luōikē kēya, ke wek cī lōṇ Raan cī lōc ku dōc theek. ³ Na le raan ye tak kamkun lōn yen adiēt kōc ēbēn, ke yen rot math yetōk. ⁴ Raan ēbēn adhil rot jōōny ē rot. Na ye kēpath yen cī looi ke jōl many ye, ku cīi thōōṇ kek kē cī raan dēt kaṇ looi theer. ⁵ Raan ēbēn abī ya thiēc kēden cī looi.

⁶ Kuat raan ye piōōc wēt Jethu adhil kāpuōth tō kek ye rōm kek raan piōōc ye. ⁷ Duōkkē rōt ye math ē rōt. Duk ye tak lōn cīi Nhialic yī bī tēm awuōc tē kuc yīn ye. Kāpath ku käreec ye raan ke looi aa ye atiit tueṇ. ⁸ Na ye raan luui kērac, ke thou yen ayōk, ku na looi kē wīc Nhialic, ke Wēi Nhialic abī pīr akōlriēc ēbēn gām ye. ⁹ Kēya, dukku go dhōr luoi kāpath, rin na cuk go dhōr, ka akōl alōṇ kāpath aci thiōk, buk kāpath yōk thiin. ¹⁰ Ku kēlā tē lēu yok

ye, ke yok aadhil käpath looi tēnē kōc ēbēn, ku jol aa kōc rēēr yok ke gam tōk yic apēi.

Muōth ciēēn

¹¹ Tiēŋkē kīt dīt nyīn ya ke gōt tē gāt yēn we athōr ē ciēēndiē. ¹² Kōc ye wīc riel bīk we col aŋot, kek aa kōc ye wīc bīk rōt aa nyuōoth ku yekē nhiam kāk ye tīŋ guōp yic ē path. Ayekē looi kēya rin cī ke bī nōk, rin ye kek ye piōōc lōn thon Jethu tim cī rīiū kōu yēn abī kōc kony ē rot. ¹³ Ayī kōc ye cak ŋoot aaciī lōŋ ye theek, awīckē bīk we ŋoot bīk nyuōoth lōn wek aaci wētden gam.

¹⁴ Ku na ye yēn, ke thon Bānyda Jethu Krītho tim cī rīiū kōu yēn aye yēn nhiam ē rot. Ku rin cī Jethu thou rienkiē tim cī rīiū kōu, acā ben wīc ba kāk ye looi pinynhom buōoth yiic, ku kōc ē luui kāk pinynhom aaciī ya nhīar.

¹⁵ Acīn kē ye looi tē cī raan ŋoot nadē ke kēc ŋoot, kēn rot looi ē lōn nadē ke yīn aci cak cāŋ ē yam. ¹⁶ Ku rin kōc pīr wēt Jethu bī dōōr Nhialic ku pēl wēt piny rēēr ke ke, ku kōc Nhialic ēbēn aya.

¹⁷ Thōk ē wēl, cīn raan ben yēn luōi aliāāp, rin piār rēēr yaguōp ēbēn, aa piēr ye nyuōoth lōn yēn alony Jethu.

¹⁸ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēēr ke week ēbēn, miēthakāi cī gam.

Athör cî Paulo gät kɔc Epethuth

Wët nhom

Wët tueŋ kam kəriëc ëbën yen gët Paulo athör kënë tënë kɔc Epethuth ë wët kënë, “Kë cî Nhialic guiir, ke bî jal thöl akölden cî tak. Ee lön bî yen kāk cî cak ëbën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cî lɔc ku dɔc kenhīm tueŋ.” (1:10) Kɔc cî gam aya awic ke bîk deet yic, ku bîk ya pîr kēdīt cî Nhialic guiir kënë yic. Ku bî kɔc aa tōk ëbën kek Jethu Kritho.

Abaŋ athöör yic tueŋ, acî Paulo nyuɔth tē bî kɔc keyiic mat thîn, ke lëk kɔc dhël cî Nhialic kacke kuany thîn. Ku ye kēdë cî ke adumuɔm pāl piny thîn, ku yîk kɔc lääu nhom ë Wēnde Jethu Kritho. Ku aye Wēi Nhialic nyuɔth ʏo lön bî athön Nhialic yenhom tiēŋ. Paulo ë kɔc ba athöör kueen lëk abaŋ ë rou yic, lön nadë ke kɔc bî ya tōk kek Raan cî lɔc ku dɔc adhil ayic ë piërden yic kedhie. Acî jam ë waal juëc tē bî kɔc ë Nhialic lusi tōk aa nyuɔth thîn, ke cî röt mat kek Raan cî lɔc ku dɔc. Akut kɔc cî gam acî guɔp, ku ye Raan cî lɔc ku dɔc yen nhom, tēdë ke cît luak ku ye Raan cî lɔc ku dɔc mēen, tēdë ke ye tik, ku ye Raan cî lɔc ku dɔc muɔnyde. Athör kënë ë jam wël thiek yiic apeï, rin raan ë gät ye agët ë guiër cî dhēŋ Nhialic rēer kek Raan cî lɔc ku dɔc bëi yenhom ku yepuɔ. Ku kuat kəriëc ëbën aye tiŋ nhier Raan cî lɔc ku dɔc yic, nāk, ku pël piny adumuɔm, ku dhēŋ la cök.

Kāk tɔ thîn

Muɔth tueŋ 1:1-2

Raan cî lɔc ku dɔc ku luanj ë Nhialic 1:3–3:21

Pîr ë yam rēer ke Jethu 4:1–6:20

Muɔth ciēn 6:21-24

1 ¹Ee ʏen Paulo cî Nhialic kuany ba ya atuny Jethu Kritho. Tënë kɔc Nhialic rēer Epethuth, kɔc cî Jethu Kritho gam piërden yic.*

²Bî Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Kritho we gam dōr ku athieci.

Raan cî lɔc ku dɔc ë dɔc wēi bëi

³Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Kritho! Rin cî ʏok röt mat kek Jethu Kritho, acî yen ʏo ʏiëk dɔc wēi ë riel nhial. ⁴Thēer ke piny kēc cak, Nhialic acî ʏo kuēny bei buk aa miëthke, wët cî ʏok mat kek Jethu, acî ʏo cɔl aye kacke, kɔc cîn gup awuɔc.

⁵Rin nhier yen ʏo, acî Nhialic looi thēer lön bî Jethu Kritho ʏo cɔl aye miëthke, ku kënë yen ë miët puɔ Nhialic yen wic. ⁶Lecku Nhialic rin kăpuɔth

* 1:1Lusi 18:19-21; 19:1

juéc apei cī gām yo ē path, rin cī yen Wēnden nhieer juaar rienkua. ⁷Rin thon Raan cī lōc ku dōc acī yōk jāl riel jōgrac yic, rin cī adumušōmkua pāl piny. Ku kēya, aye Nhialic nyuōth yo lōn diit dhēēnde apei. ⁸Dhēēn cī gām yo ke diit apei, rin nīēc ku dēt yic kān. ⁹Acī Nhialic nyuōth yo yen kēden cī guir bī looi, ku acuk yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc, cōk a lōn wāār cī yen ye thiaan. ¹⁰Kē cī Nhialic guir ke bī jāl thōl akōlden cī tak, ee lōn bī yen kāk cī cak ēbēn nhial ku piny mat yiic, ku tēēu Raan cī lōc ku dōc kenhīim tuenj.

¹¹Ee rienke yen aye yo cōl aye mīth Nhialic. Kēriēc ēbēn aacī Nhialic guir kēya wāthēer, ku ē yen ke bišōk tēcīt tē wic ye. ¹²Kēya lecku Nhialic yōk kōc tuenj wāār cī la nōth tēnē Raan cī lōc ku dōc.

¹³Ku ēmēn aya, wek aacī yic piñ, yiny yen wēt puoth yam ye Nhialic we luōk. Ku wāār cī wek Raan cī lōc ku dōc gam, acī yen we yiēk Wēi Nhialic wāār cī thon ka bī yiēk kacke. Wēi yen ē ye nyuōth lōn ye wek kacke. ¹⁴Ku Wēi Nhialic yen ē ye nyuōth lōn bī yōk kāwāār cī Nhialic thon ka bī yiēk yo yōk. Ku aye kēnē nyuōth lōn cī Nhialic yo wēer bei riel jōgrac yic buk aa kacke. Kēya, buk Nhialic aa leec akōlakōl.

Rōōk ē Paulo

¹⁵Ku wēt kēnē, tēyon piñ yen gām cī wek wēt Bēny Jethu gam, ku nhieer nhieer wek kacke, ¹⁶yen akēc yen nhom kan māār ba we atak, tē rōōk yen Nhialic aya leec rienkun. ¹⁷Yen ē rēer ya thiēc Nhialic Wādan la diik, ku yen Wun Jethu Krītho, bī we gām Wēike bī we cōl anic kān, ku nyuth we Nhialic bāk nīc apath. ¹⁸Yen ē rōōk aya bāk yic nīc. Kēya bāk nīc lōn ē yen yic lōn bī wek kājuēc puoth cī tōu tēnē we yōk, rin cī yen we cōl. Ku abāk nīc aya lōn kājuēc puoth cī thon bī ke gām kacke aa thiek yiic apei. ¹⁹Ku kēya, abāk nīc aya lōn rielde adīt kān ēbēn. Ku yeen alui yōgup rin cī yōk wēde gam. Riel lui yōgup kēnē athōj ke rieldīt, ²⁰wāār jōt yen Raan cī lōc ku dōc bei ran yic, kam kōc cī thou ku jōt nhial, ku nyuuc kōj cuēc Nhialic. ²¹Raan cī lōc ku dōc amac wēi ril tō nhial ēbēn, cōk alōn le kek rieldīt. Rienke aa thiek yiic tēnē rin bānydīt mēc. Ku aacie bāny mēc ēmēn ē rōt, aabī yiic thiek tēnē rin bāny bī mac akōldā. ²²Ku Nhialic acī kēriēc ēbēn tāau yecōk, ku looi bī a yen wat akut kōc cī gam pinynhom. ²³Ku akut kōc cī gam yen ē guōp Raan cī lōc ku dōc, yen thiān wēi Raan cī lōc ku dōc. Ku ē yen pīr gām kēriēc ēbēn tēriēc ēbēn.*

Thon cī ya pīr

2 ¹Theer, Nhialic acī we tēm thou rin awuōcdīt rēer wegup. ²Wāthēer wek aa we ye jōgrac, jōj yen mac jakrec ēbēn buōth cōk, jōj yen ye kōc cī Nhialic thek wēde gam ēmēn. ³Yōk aa yo thōj ke ke, ke yo pīr pīr rac. Ayeku looi kuat kāk wic guāpkua ku piāthkua. Ku pīrdan rac aye Nhialic yo tēm awuōc cīmēn kōc kōk ē luui kārec.

⁴Nhialic ayer puōu, ku nhieer nhieer yen yo adīt apei. ⁵Nawēn cōk atiēēpkua thou rin adumušōm juēc rēer yōgup, yōk aacī Nhialic cōl aben pīr kek Raan cī lōc ku dōc. Ku ee dhēēn Nhialic yen acī yo luōk. ⁶Ku rin cī yōk aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc Jethu, Nhialic acī yo jōt ē thou yic ku buk rēer bāānyde yic

nhial kek Jethu Kritho. ⁷Ee looi Nhialic këya rin bi kôc aköldä piathden cîn kë thöñ kek tiñ, rin nhiëer yen yo, rin Raan ci lóc ku dóc Jethu. ⁸Rin ë piath Nhialic yen aci we kony bák pîr rin ci wek wët Jethu gam. Ee miöc Nhialic yen acól we agam Jethu. ⁹Pîr cuk yök acie rin ë luoida ë röt nadë ke yo nhiam ye. ¹⁰Ee Nhialic guöp yen aci ye looi këya. Ku rin ye yök tök kek Raan ci lóc ku dóc Jethu, aci yo cak buk këpath aa looi, ku ë yen kë ci guir buk aa looi.

Yok aa tök kek Raan ci lóc ku dóc

¹¹Këya, wek aa we cie kôc Itharel. Ku këya, wek aa we ye kôc Itharel cöl wäthëer kôc këc ñoot. Ku kôc Itharel aake ye röt cöl aaye kôc ci ñoot. Ku ñuötten ye ke ñoot, ee yekë ye looi kegup ë path. ¹²Ku wäär wek aa we cie kôc Raan ci lóc ku dóc. Wek aa we ye thäi, wek aa we cie kôc Itharel, kôc ci Nhialic lóc. Wek aa we liu löñ döör Nhialic yic, löñ kôc ke tit bën Jethu Bányda. Wek aa we rëer we kuc Nhialic. ¹³Ëmën, rin ci wek aa tök kek Jethu Kritho, wek wäär cak mec wek aaci bëëi tēthiök rin thon Raan ci lóc ku dóc.

¹⁴Rin Raan ci lóc ku dóc aci döör looi kam kôc Itharel ku kôc cie kôc Itharel rin ci yök aa kac tök. Riemde aci këwäär ke tek yiic, ku cöl ke aaye kôc man röt nyaai. ¹⁵Ací löñ kôc Itharel teem kôu ë thuonde, rin bi yen kôc Itharel ku kôc cie kôc Itharel cöl aaye kac tök rin ci kek röt mat kek ye, ku këlä, aci döör bëëi. ¹⁶Ku thon ci Raan ci lóc ku dóc thou tim ci rîu kôu, acä kuëth rëer kamkun nyaai. Ku thuonde aci yen ke cöl aaye kôc Nhialic kedhie. ¹⁷Këya, Raan ci lóc ku dóc aci bën ku lëk kôc Wët Puöth Yam ë döör bëëi tēnë kôc ëbën, wek kôc cie kôc Itharel wäär mec ke Nhialic ku kôc Itharel wäär thiök ke ye. ¹⁸Ku ë rin Raan ci lóc ku dóc yen ë yo ëbën, kôc Itharel ku kôc cie kôc Itharel cöl aala tē rëer Nhialic thün ë Wëi Nhialic töñ.

¹⁹Këya, wek kôc cie kôc Itharel, wek aaci ben aa lëi ëmën, wek aa tök kek kôc ci Nhialic lóc. Wek aa many töñ ë Nhialic. ²⁰Ku week aya, wek aaci yön ci atuuc ku kôc kâk Nhialic tiñ jock cök, ku Jethu Kritho yen ë mën. ²¹Raan ci lóc ku dóc yen ë kë ci buth cöl akääc ke ye tök ku bi ya yön Bëny. ²²Ku rin ye wek tök kek ye, week aya wek kôc kôk, wek aaci kë buth bi Nhialic a rëer thün ë Wëike.

Luoi Paulo rin kôc cie kôc Itharel

3 ¹Rin ci Nhialic ye looi bi kôc Itharel ku kôc cie kôc Itharel mat bik aa tök, rin dhëñde tēnë kôc cie kôc Itharel ke yen Paulo, raan ci mac rin wët Jethu Kritho ë rienkun, yen ë rööc tēnë Nhialic.

²Acäk piñ lön ci Nhialic ya lóc ë dhëñde ba luoi këñë looi. ³Nhialic acä nyuöth këden ci guir, cîn raan ñic ye theer, athör wäär ca göt ke ciek. ⁴Ku na kuenkë kâk ca göt, ke wek aabi kâk ñic ke rin Raan ci lóc ku dóc deet yiic. ⁵Kâk cîn raan ñic ke theer, cimën ci Wëi Nhialic ye nyuöth atuuc ku kôc kâk Nhialic tiñ ëmën.

⁶Këya, kë ci moony akîn, rin wët puöth yam, kôc cie kôc Itharel aabi dök Nhialic yök kek kôc Itharel ci gam. Keek aabi ya kac tök ku römë kë ci Nhialic thün kôc Itharel rin Raan ci lóc ku dóc.

⁷Kënë, yen ë Wët Puöth Yam ya lëk kôc. Nhialic acä gäm luoi ye yen Wët Puöth Yam luël riel ë dhëñde. ⁸Yen atö ciëen kôc ë Nhialic cök ëbën, ku

Nhialic aŋot cä yiëk ë luoi kënë, ba kəc cie kəc Itharel lëk kăpuoth juëc cîn thook akeu ye Raan cî ləc ku dəc gam. Kăpuothkă aa dît tënë kăk ye deet yiic. ⁹Acă yiëk luoi ba tět kəc ëbën tē bî yen kēden cî guir cîi ŋic, thăăp thîn. Ku Nhialic yen cak kəriëec ëbën, ëcî kënë moony tënë kəc theer wăär.

¹⁰Acî looi kělă ëmën dhël akut kəc cî gam nyuõth atuuc nhial, kek bānyken la riel nhial, bîk ŋiëec kănde cî nyuõth rin kē cî looi tënë ke ŋic. ¹¹Acî Nhialic tak ku looi kēya theer kēc yen piny ku nhial cak. Ku ë looi ë rin Jethu Krîtho Bānyda. ¹²Rin cî yok ye gam ku yok aa tők ke ye, aabî yok la tënë Nhialic yo cîi riöc. ¹³Kēya, wek aa lëk bāk puoth cîi bath cək amën guum yen ë rienkun, guõmdië yen abî ya rieldun.

Nhiër Raan cî ləc ku dəc

¹⁴Rin ë wēt kënë, yen ë ŋanhîl guõth piny Nhialic Wăda nhom ku rōök ë rienkun. ¹⁵Kocken tō nhial ku kəc tō piiny aa mac thok rin yen ë Wăda yodhie. ¹⁶Yen ala riel ku dəc juëc ye găm kacke. Kēya, aya thiëec bî we yiëk riel ë Wēike bāk puõth cîi kəc. ¹⁷Ku yen ë rōök bî Raan cî ləc ku dəc rēer wepuõth atheer rin cî wek ye gam. Yen ë rōök aya bî tē nhieer wek Nhialic thîn, ku tē nhieer wek rôt thîn ë kamkun we cəl aril. Na luöikē kělă ke wek aa cît tim cî meike yet piny, ku yõn buth cî ŋiec jock cök. ¹⁸Ku dhël kënë, week ku kəc ë Nhialic abāk jāl ŋic yen tē nhieer Raan cî ləc ku dəc we thîn. Anhiar yo apeî nhiër cîn thok akeu. ¹⁹Na cək ciën raan ŋic ye ayic yen tē nhieer Raan cî ləc ku dəc yo thîn, yen ë Nhialic thiëec bāk ŋic. Ku bî tē ye wek luui thîn ciët tē ye Nhialic luui thîn.

²⁰Nhialic ala riel yen kăŋ looi wăr kăk yeku ke thiëec ku kăk yeku ke tak, ku aaye ke looi rielden lui yopuõth. ²¹Lecku Nhialic rin kăpuoth cî looi rin akut kəc cî gam ku rin Jethu Krîtho. Lecku akölriëec ëbën! Yenakan.

Mën yic kəc cî gam tënë guõp Jethu

4 ¹Rin kē wïc Nhialic bî looi, yen raan cî mac rin looi yen wēt Bēny, wek alăŋ bāk ŋiec luui dhël path, dhël yen cî Nhialic we cəl. ²Yakē kăk yakē ke looi ëbën looi dhël athëek ku lier ë puõu, ku yakē kəc ŋiec ciëŋ. Nhiarkē rôt ku yakē kărec pāl piny ë kamkun. ³Wēi Nhialic acî we mat yiic, themkē bāk la dōr ë kamkun bāk aa kac tők. ⁴Yook ëbën, yok aa thõŋ kek kăk tō guõp tők yic, ku yok aa la Wēi Nhialic thõŋ ciëŋ ke yo. Yok aa ŋõth dəc cî Nhialic thõn ke bî găm kacke, rin Nhialic acî yo cəl ëbën buk aa kacke. ⁵Yok aa la Bāny tők ku gam tők, ku yok aaci lők ë wēi tők yok ëbën. ⁶Yook ëbën yok aa Nhialic tōõŋ door, ku yen ë Wăda yodhie. Yen amec yo ku ë luui yopuõth ëbën, ku aciëŋ kek yo ëbën.

⁷Raan cî ləc ku dəc acî raan ëbën ë kamkua yiëk rielden bî yen aluui. Ŋek acî yiëk rielde cît tē cî Raan cî ləc ku dəc ke tək thîn. ⁸Acî gõt athör theer wël Nhialic yic ëlă,

“Acî la nhial, ku looi jakrec bîk yeen buõth cök,
cîmën raan cî döm ë təŋ yic,
ku tek kăpath tënë kuat raan ëbën.”*

⁹Tē luel ye ëlă, “Acî la nhial.” Wētde yic yeŋō? Wētde yic aye luel lən cî Raan cî ləc ku dəc kaŋ bën pinyinhom ë tən. ¹⁰Raan cî bën pinyinhom ë tən yen

ee raan tööj cī ben dhuk nhial, pan Nhialic, ku bī rēer kek kēriēec ēbēn piny-nhom. ¹¹Ee yen Raan cī lōc ku dōc yen ē gem miōc tēnē kōc. Acī kōc kōk looi bīk aa tuōōcke, ku kōc kōk aaci looi bīk aa kōc kāk Nhialic tīj, ku ye kōc kōk wēl ē Nhialic lēk kōc, ku ye kōc kōk abiōk kōc cī gam ku piōōckē ke. ¹²Acī kēnē looi rin bī kōckā, kōc ē Nhialic, guir bīk luui tēnē ye ku bīk aakuut kōc cī gam, yen guōp Raan cī lōc ku dōc la tūeŋ ke ril. ¹³Ku kēlā, yōk aabī mat yiic buk aa tōk ē gam bī yōk Nhialic ku Wēnde njic. Ku jōlku aa kōc cī gam cī nhīim bak, ku yōk aabī jāl la cōk cimēn Raan cī lōc ku dōc. ¹⁴Ku yōk aacie kōc bī ben ciēt mīth. Ku yōk aaci kōc kāk lueth piōōc bī ben duōōj buk luethken gam, yōk aaci bī ya wel nhīim cimēn riāi, wēl lueth ē path. ¹⁵Yōk aa dhil yic aa lueel ke yō la nhier. Ku kēlā yōk aabī la tūeŋ ke yō cīt Raan cī lōc ku dōc yen wat akut kōc cī gam nhom. ¹⁶Raan cī lōc ku dōc, ee kacke mat yiic cimēn ye rēl yom thook guōp ē raan nuēt yic bī ya tōk. Na loi guōp abak luide cīt tē dhil yen luui thīn, ke guōp ēbēn ala tūeŋ ke cil ke ril. Yen ē tēn akut kōc cī gam. Na nhiar kōc akut rōt ku loikē luiden, ka akut ala tūeŋ apath ē riel Raan cī lōc ku dōc.*

Yok aa dhil piērda waar yic

¹⁷Rin ē wēt kēnē, alēk we rin Bēny duōōkkē ben aa luui cimēn kōc kuc Nhialic. Kāk yekē ke looi aacie kāk ke kony. ¹⁸Aacie yic ye deet. Acīn pīr yam ye Nhialic gām kōc, rin keek aa ril nhīim, ku kēya aa kuc dhēl ē Nhialic. ¹⁹Aacie gup ē yār tē cōk kek kārēc looi, rin aa kepuōth yiēk kāk wīc guāpken. Kāk yekē ke looi ēbēn aa kāk ē bal ku aacie kōōc luoi ē kākā yiic.

²⁰Yen ē tē wiēc bī wek cīi la thīn, rin acie yen tēwāār cī we piōōc thīn rin Raan cī lōc ku dōc. ²¹Ee yic, wek aaci wētde piŋ, ku wek aa we cī piōōc rienke, tē cīt tēn yiny rēer kek Jethu. ²²Wek aaci piōōc bak tēdun ye wek luui thīn theer puōl. Kākkun ke yakē ke looi aake cī we muōr ku reckē we.* ²³Ēmēn, calkē rōt aa wēer Nhialic puōth ku bāk ya tak tēj ē yam. ²⁴Nhialic aci we gām ciēŋ ē yam cīt kēde. Kēya, yakē ciēj ē ciēŋ kēnē. Ciēŋ kēnē ala cōk cīt tē ye yic rin Nhialic piōōc thīn.*

²⁵Kēya, duōōkkē lueth ben aa lueel. Ŋek adhīl yic alēk māthden cī gam, rin yōk aa cīt kāk cīi thōŋ rēer ē guāp tōk yic.* ²⁶Na cōk alōn cī yīn puōu riāāk, ke yī duk adumuōōm loi. Duk rēer kek riāāk ē puōu abā akōl lōōny piny.* ²⁷Rin bī jōŋrac yī cīi thel adumuōōm yic. ²⁸Na le raan ye cuār theer kamkun ka cīi ben cuēer, adhīl luui ē kōŋde bī rot muk ku kony kōc ŋōj aya. ²⁹Pālkē kuōc jam. Yakē ke lueel wēl kōc cōl aril puōth gamden yic. Yakē ke lueel wēl nhiar ke bī ke piŋ, rin bī yīn kōc la kē lēk ke, kony. ³⁰Muk yīnhom bī ciēn kē lueel bī Wēi Nhialic cōl arem puōu, Wēi cī Nhialic gām yī. Nhialic aci gām Wēi ye nyooth lōn ē yīn kēde, ku Wēi Nhialic abī rēer kek yī yet akōl luŋdīt bī Nhialic yī kony tēnē jōŋrac. ³¹Duōōkkē kōc kōk ye maan ku duōōkkē puōth ye riāāk. Duōōkkē ye gōth ku lāātē kōc, tēdē ke we loi kāk cīi path. ³²Rēer kē apath ē kamkun. Ku yakē kārēc pāl piny tēnē kōc kōk cimēn ye Nhialic ke pāl piny tēnē we rin Raan cī lōc ku dōc.*

Pīr rēer ruel yic

5 ¹Kēya, wek aa dhil luui cimēn Nhialic rin ye wek mīthken nhier apeī. ²Nhiarkē kōc kōk cimēn nhier Raan cī lōc ku dōc yō. Cimēn cī Jethu ye

* 4:16Kol 2:19 * 4:22Kol 3:9 * 4:24Cāk 1:26; Kol 3:10 * 4:25Dhāk 8:16 * 4:26Wk 4:4

* 4:32Kol 3:13

nyuõth lön nhieer yen yo, rin cĩ yen thou bĩ yo luõk. Kẽ cĩ looi, acĩ Nhialic cõl amit puõu rin cĩ yen rot juẽr Nhialic. ³ Wẽt ye wek kõc ẽ Nhialic acĩ path bĩ wic wic ẽ diäär, ku kãk kõc cõl ayär gup, ayĩ kook aa piẽr wegup.*

⁴ Jam la bĩth ku buro rac aacĩ path. Anuẽen bãk Nhialic aleec rin kãk ye ke looi tẽnẽ we.

⁵ Dhielkẽ nĩc lön acĩn raan wic ẽ diäär ayĩ raan ẽ luui kãk kõc cõl ayär gup, ku raan dẽt kok lẽu ye bĩ la bãány Raan cĩ lõc ku dõc kek Nhialic ẽ yic, ku yõk kãpuõth cĩ Nhialic thõn kõc. Raan kok acĩt raan ẽ jak cĩ kiẽẽt door. ⁶ Duõkkẽ rõt cõl ameth ẽ nyĩn wẽl cĩ path ye kõc kõk lueel. Nhialic abĩ kõc cĩ wẽtde ye piĩ, kõc luui ẽ kãreckã tẽm awuõc. ⁷ Kẽya duk ye mat kek kõc luui ẽ kãreckã.

⁸ Rin wek aa we rẽẽr ẽ muõõth yic. Ku ẽmẽn wek aacĩ rõt mat kek Bẽny, wek aacĩ la ẽ ruel yic. Kẽya, yekẽ luui cĩmẽn kõc tõ ẽ ruel yic. ⁹ Yen aluel kẽnẽ rin kõc tõ ruel yic, kõc nĩc Nhialic, aaye ruel cõl alĩr puõth ku loikẽ kẽn ẽ yic.

¹⁰ Themkẽ bãk kãk Bẽny cõl amit puõu nĩc ku luõikẽ ke. ¹¹ Duõkkẽ ye luui kãk ye kõc tõ muõõth yic looi, kõc kuc Nhialic. Nyuõthkẽ ke lön kãkkã aacĩ path.

¹² Kãk ye ke looi ke cie tiĩ, aa rẽc apei ka ye jamden kõc rac gup ¹³ Tẽ bĩ kãĩ tẽyer, ke kõc aa tiĩ tẽ rẽec kãkkã thĩn, ¹⁴ rin ẽ ruel yen ẽ keriẽẽc ẽbẽn cõl atĩĩ. Yen acĩ ye lueel ẽlã, “Pãackẽ nĩn yic, jatkẽ rõt rẽĩ yic ku Raan cĩ lõc ku dõc abĩ ruel wegup.”

¹⁵ Tiẽnkẽ piẽrdun apath. Duõkkẽ pĩr ẽ pĩr kõc kuc Nhialic, calkẽ rõt aaye kõc nĩc kãĩ. ¹⁶ Kuat tẽ bĩ yĩn ye yõk ba kẽpath looi thĩn, ke loi, rin kõc aa loi kãk cĩ path ẽmẽn.* ¹⁷ Duõkkẽ lui ẽ luoi kõc cĩnkẽ nĩckẽ, nĩeckẽ kẽ wic Bẽny ku yen luõikẽ. ¹⁸ Duõkkẽ ye dek ẽ mõu, mõu ẽ kõc rac. Calkẽ Wẽi Nhialic piẽrdun yic akõlakõl. ¹⁹ Ketkẽ waak ẽ Nhialic cĩ gõt athõr waak yic ẽ kamkun. Ketkẽ wak wẽi bãk Bẽny leec ẽ piãthkun ẽbẽn. ²⁰ Yeku Nhialic Wãda leec akõlakõl rin Bãnyda Jethu Krĩtho, kuat kãjuẽc yeku ke looi yic.*

²¹ Yakẽ rõt theek ẽ kamkun rin riõõc wek Raan cĩ lõc ku dõc.

Diäär ku Rõõr

²² Wek diäär, thekkẽ rõõrkun cĩt tẽ ye wek Bẽny theek thĩn.* ²³ Rin moc yen ẽ tik wat nhom, cĩmẽn ye Raan cĩ lõc ku dõc akut kõc cĩ gam wat nhom. Raan cĩ lõc ku dõc yen aluãĩĩ akut kõc cĩ gam, yen guãpde aya. ²⁴ Kẽya, diäär aa dhil rõõrken theek cĩmẽn ye akut kõc cĩ gam Raan cĩ lõc ku dõc theek.

²⁵ Wek rõõr wek aa dhil diäärkun nhiaar cĩmẽn nhieer Raan cĩ lõc ku dõc akut kõc cĩ gam arẽk abĩ thou rienke.* ²⁶ Acĩ thou rin akut kõc cĩ gam bĩ rẽẽr ke dhẽẽĩ Nhialic. Ku lõk kegup piũ ẽ Nhialic piũ ẽ lõk wẽi ku wẽtde.

²⁷ Acĩ kẽnẽ looi rin bĩ yen kacke kõc cĩ gam, wuõõĩ gup wei kãrec ku bĩĩ ke yelõõm. Ku akẽc wic bĩk gup la adumuõõm. ²⁸ Cĩt ẽ kẽnẽ aya, rõõr aa dhil diäärken nhiaar cĩmẽn nhieer kek rõt. Na nhiaar moc tiẽĩĩ, ka thõĩĩ kek lön nhieer yen rot. ²⁹ Acĩn raan man guãpde, raan ẽ mĩth ku tiĩt guãpde, cĩmẽn ye Raan cĩ lõc ku dõc akut kõc cĩ gam tiĩt, ³⁰ rin yõk akut kõc cĩ gam, yõk aa guãpde. ³¹ Cĩmẽn cĩ ye gõt athõr theer wẽl Nhialic yic ẽlã, “Moc abĩ wun ku man nyããĩĩ piny ku met rot kek tiẽĩĩ, ku keek karou aabĩ ya tõk.”* ³² Wẽlkã aa la yic yinydĩt apei, ku aa jam tẽ ye Raan cĩ lõc ku dõc tõk thĩn kek akut

* 5:3B.bei 29:18; Wk 40:6 * 5:16Kol 4:5 * 5:19-20Kol 3:16-17 * 5:22Kol 3:18; 1Pĩt 3:1

* 5:25Kol 3:19; 1Pĩt 3:7 * 5:31Cãk 2:24

koc cī gam. ³³Ku wēlkā aa jam rienkun aya, moc adhil tieņde nhiaar cīmēn nhieer yen rot, ku tik aya adhil muonyde theek.

Mīth ku koc ke dhiēth ke

6 ¹Wek mīth, wek aadhil koc ke dhiēth we theek, rin yen ē kēpath lēu bī raan looi rin Bēny. * ²“Thek wuur ku moor,” Kēnē yen ē lōņ tueņ cī bēn kek athōn, ³athōn akīn, “Na loi kēnē, ke yīn abī kājuēc path ya yōk, ku thiei yī ba nīn juēc nōk pinynhom.” * ⁴Koc ke dhiēth duōkkē miēthkun ye luōi kāk bī ke rac puōth. Muōkkē ke ku piōōckē ke dhēl cī Bēny gam. *

Aloony ku Bāny

⁵Aloony, thekkē bānykun muk we pinynhom ē tēn, riāäckē ē ke ku thekkē ke piāndun ēbēn ciēt we luui Raan cī lōc ku dōc. ⁶Yakē luui ē puōn yer tē cōk kek cīi daai we. Loi luōidu puōu ēbēn cīt tē wīc Nhialic ye thīn, rin yīn alony Raan cī lōc ku dōc. ⁷Na cōk alōn ye yīn alony, lui puōn yer bī ciēt Nhialic yen luōōi. ⁸Ŋic yīnhom lōn bī Nhialic raan ēbēn yiēk kēde, alony ku raan cie alony, rin kăpuōth ye looi pinynhom. * ⁹Wek koc mac aloony, wek aadhil luui ē dhēl tōōņ yic, ku duōkkē ke ye riāāc ē nāāk, muōkkē wenhīim lōn week ēbēn, aloony ku week, bēnydun ē tōk nhial, raan bī luk looi kamkun ēbēn ke cīn raan ŋuēēn. *

Tōņ tēnē Jōņrac

¹⁰Wēt jāl lēk we ciēēn akīn, lōmkē riel tēnē Bēny bāk riel ē ye, rin rielde adīt apei. ¹¹Lōmkē kāk cī Nhialic gām we bī wek rōt kony, bāk kājuēc ye jōņrac we ruēēny gōōk. ¹²Rin yōk aaciī thār kek koc cīt yō, yōk aa thār kek jakrec rēēr ē muōth yic kek bānyken, ku riel ē jōņrac tō nhial. ¹³Kēya, rin ē wēt kēnē lōmkē kāk cī Nhialic gām we bī wek tōņ thōr. Na akōl le jōņrac bēn, ke we tit rōt ye akōlriēēc ēbēn. Ku na cāk tōņ jōņrac gōōk kēriēēc ēbēn yic, ke wek aabi dōņ we ril. ¹⁴Lōmkē yic bī wek rōt guiir ē tōņ. Ku luōikē kē la cōk ke cīt alanh dhie ye raan yeyic duut tē le ye tōņ. * ¹⁵Rēērkkē ke we ye koc lēk Wēt Puōth Yam ē dōōr bēēi tēnē koc. Ku yen abī ciēt lōn cieņ wek war ril apei wecōk. * ¹⁶Dēt akīn, gamkē Jethu Krītho. Gamdun abī ciēt kōn ye wek wieth dēp ye jōņrac we moc jōc yiic. ¹⁷Ŋieckē alanden lōn cī Nhialic we luōk, aciēt lōn dhie cieņ raan akuāma yenhom tōņ yic, bī cīi yup nhom. Lōmkē wēt ē Nhialic ē bēn tēnē Wēi ke cīt tōņ ye muk. * ¹⁸Yakē lac rōōk cīt tē ye Wēi Nhialic we cōk puōth thīn. Ku thiēckē Nhialic bī we kony kēriēēc ēbēn yiic. Yakē wepuōth cōk tē rōōk wek ku duōkkē thōr. Yakē rōōk akōlakōl rin koc ē Nhialic.

¹⁹Rōōkkē ē rienkiē, ku lōn bī Nhialic ŋa gām wēl la cōk ba lueel tē le ŋen wēt ē Nhialic lēk koc ke ŋa cīi riōc. ²⁰Jethu Krītho acā lōc ba ya atuōnyde ba koc lēk Wēt Puōth ē Yam, ku ē yen wēt cī ŋa mac. Kēya, rōōkkē ku thiēckē Nhialic bā gām riel ba wētde lēk koc ke cīt yiny dhieł looi ke cīn riōc.

* 6:1Kol 3:20 * 6:2-3B.bei 20:12; L.rou 5:16 * 6:4Kol 3:21 * 6:5-8Kol 3:22-25

* 6:9L.rou 10:17; Kol 3:25; 4:1 * 6:14Ith 11:5; 59:17 * 6:15Ith 52:7 * 6:17Ith 59:17

Muõth ciëen

²¹Tikuth, wämääthdan cī gam nhiarku, ku yeen alui apath rin Bëny, abī we lëk wël ë yam rienkië ku bāk kē luɔɔi ŋic. * ²²Yen atuöc we ku bī we la lëk kē loi rot tënë yo, ku deet wepuõth aya.*

²³Bī Nhialic Wäda ku Bännya Jethu Krītho we yiëk döör, wek kɔc cī gam. Ku bīk we cɔl anhiar röt ë kamkun ku muökkë gamdun. ²⁴Bī Nhialic dhëëŋde nyuõth kɔc nhia Bännya Jethu Krītho kek nhiërden cīn thok akeu.

* 6:21Luzi 20:4; 2Tim 4:12 * 6:21-22Kol 4:7-8

Athör cǐ Paulo gät kac gen Pilipi

Wët nhom

Athör cǐ Paulo gät kac gen Pilipi ẽ gët kac cǐ gam pan mec kac pan Roma cǎl Mathe-
donia. Ee gët ʔon ɲot mec yen. Ku ẽ rem puʔu piöcc ẽ lueth kac kök cǐ gam gen Pilipi.
Athör kënë ẽ gam ril ẽ Paulo tënë Jethu raan cǐ lɔc ku dɔc nyuɔɔth.

Kënë yen gët athöör ẽ wët bǐ yen kac cǐ gam gen Pilipi leec kākken cǐk tuɔc ye ʔon cǐ
kākke yiic riel. Aake gët keek athöör aya bǐ ben lëk ke bǐk puɔth riel, ku thɔɔn kepuɔth
kuat aliämde yic, ku aliäm cǐ ke yök aya. Ku yöök ke bǐk röt aa dhuɔk piny bǐk ciët
Jethu, tən lɔn bǐ nhiaam ku nhier rot ke thel wei. Acǐ lëk ke lɔn pǐr ẽ tök kek Raan cǐ
lɔc ku dɔc, ee dhëŋ cǐ Nhialic yiëk kac ẽ dhöl gam, acie dhöl athëk löŋ kac Itharel.
Acǐ gët rin miet puʔu ku döör ye Nhialic yiëk kac cǐ röt mat kek Raan cǐ lɔc ku dɔc.

Athör kënë, ee miet ku thɔn ẽ puʔu ku ɲiec rëer, ku bǐ gam ku pǐr tɔ kek kac cǐ gam
muk nhom. Ku ẽ nhier nhier Paulo kac cǐ gam tɔ gen Pilipi nyuɔɔth aya.

Käk tɔ thɔn

Muɔth tueŋ 1:1-11

Käk cǐ röt looi tënë Paulo 1:12-26

Pǐr rëer ke Jethu 1:27–2:18

Käk cǐ guiir tënë Timothǐ ku Epaprodituth 2:19-30

Lëk rin käreec ku kac ater 3:1–4:9

Paulo ku mǎthke gen Pilipi 4:10-20

Muɔth ciëen 4:21-23

1 ¹Yen Paulo ku Timothǐ ʔok kac lui rin Jethu raan cǐ lɔc ku dɔc, ʔen agät
we athöör, wek kac ẽ tök kek Jethu gen Pilipi, ku kacdit akut ku kuat
kac ke kony rëer thɔn ëbën.*

²Bǐ Nhialic Wäda kek Bëny Jethu raan cǐ lɔc ku dɔc we gäm athieei ku döör.

Röök Paulo rin kac kuen athörde

³Yen ẽ Nhialic wäda leec tẽ tak ʔen we akölaköl. ⁴Yen ẽ puʔu miet apeɪ
röökdië yic rienkun ëbën, ⁵rin cǐ wek ʔen kony bāk Wët Puɔth Yam nyuɔth
kac ya aköl töŋ wäär ɲic wek ye agut ëmën. ⁶Aniec ʔapuʔu lɔn Nhialic, raan
wäär loi ẽ kënë tënë we, abǐ dhiel muɔk thɔn këya ʔet aköl bǐ Raan cǐ lɔc ku
dɔc Jethu dhuk pinyinhom.

⁷Wek aa köckiën nhiaar apeɪ, wek aaya tak akölaköl. Ku ẽ yic, ba we aa tak
wët nhier ʔen we. Rin wek aa lui ku kuɔnykë ʔen ẽ luoi ril cǐ Nhialic yiëk ʔen

* 1:1Luoi 16:12

ëmën. Ku ëmën mec yen ku wäär kéc yen mac, yen aci bën njec la jam rin Wët Puoth Yam, ku aci bën riel apeí yet tẽ cí ye gam kóc juéc apeí. ⁸ Añic Nhialic lón kẽ luẽl ẽ yic lón nhiërdiẽ tẽnẽ we aciñ nhiër Bányda Jethu nhiër yen yo.

⁹ Yen ẽ röök bí nhiërdun rot ajuak akólaköl, ku bák yic njic, ku yakẽ ke looi kák la cök Nhialic nhom, ¹⁰ bí we kony bák aa looi kèpath. Këya, ke wek aabí gup ciẽn awuõc aköl le Raan cí lóc ku dác dhuk pinyinhom. ¹¹ Piërdun abí yic thiãñ kápath ẽ Jethu yen ye ke yök thĩn, rin bí Nhialic aleec ku dor.

Raan cí lóc ku dác yen ee pír

¹² Awiéc bák njic miëthakái cí gam, lón kuat kák cí röt luõi yen aaci Wët Puoth Yam cöl ala tueñ. ¹³ Kuat raan rëër tẽn ebën agut kóc tit pan bëndýt thok, añikẽ lón cí yen dóm rin ye yen raan lui rin Jethu. ¹⁴ Ku rin cí yen mac, aci miëthakái cí gam cöl aa ril puõth bik Wët Puoth Yam aa lèk kóc ke cĩn riõõc.

¹⁵ Ee yic, kóc kók aa wët Raan cí lóc ku dác piõõc ẽ tiẽl ku rin cĩi kek luõi-diẽ nhia. Ku kóc kók ayekẽ piõõc piãnden ebën. ¹⁶ Aye kocká looi rin nhiër ku rin njic kek ye aya lón cí Nhialic ya luõõi ba wëtde tiit bí cĩi riãäk. ¹⁷ Kóc kók kamken aya, aacie piõõc ẽ cök, aa piõõc rin nhiaam ẽ path, ku yekẽ tak lón bí kek ya luõi aliããp tẽ ñot mec ya. ¹⁸ Acĩn kẽ ye looi, yen amit puõu tẽ ñot ye wët Raan cí lóc ku dác piõõc kuat dhël cí yök, cök alón le yen kẽ tõ kepuõth. Yen abí rëër ya mit puõu.

¹⁹ Rin añiec lón röökkun ku kuõõny bö tẽnẽ Wëi ẽ Jethu raan cí lóc ku dác, aa bá cöl alony. ²⁰ Aya ñõõth yapuõu lón bí yen a kèpath yen luõi akólaköl agut ëmën thiin, yen abí la riel ẽ puõu kek guãpdiẽ ebën, bí ya kèpath yen luõi rin bí yen lac bëi tẽnẽ Jethu tẽ pír yen, tẽdẽ ke ya thou. ²¹ Pír ẽ wët Raan cí lóc ku dác juak tueñ, ku na thuõu rin wëtde ka path aya tẽnẽ ya. ²² Ku na ye kẽ bí yen ñot ya pír yen bí yen luõi juéc path looi, ka cá njic yenõ ba kuany. ²³ Aköl dët aya nhiaar ba cĩi thou, ku aköl dët awiéc ba thou rin anhiaar ba la rëër kek Raan cí lóc ku dác, ku kënë yen aya yök ke path. ²⁴ Ku rienkun, apath apeí ba pír ẽ tẽn pinyinhom. ²⁵ Kënë añiec apeí, kẽ yen njec yen abí rëër. Yen abí rëër ẽ tẽn kek we ebën ba miet puõu gamdun juak yic. ²⁶ Këya, tẽ ben yen la dhuk ba rëër kek we, ke wek aabí nhiam rienkiẽ piërdun yic, ke we ye tók kek Jethu Raan cí lóc ku dác.

²⁷ Kuat kẽ bí rot looi tẽnẽ ya, muõkkẽ wenhiĩm lón dhil wek pír, pír kóc cí gam, cök alón cĩi yen week bí ben tiñ aköldã. Aba ya piñ lón wek aa ril wët Nhialic yic, ku week aa lui tók apeí rin Wët Puoth Yam. ²⁸ Duõkkẽ ye riõõc kóc aterkun, yen abí ye nyuõth keek lón cĩi kek we bí lëu, rin yeen Nhialic yen we gãm riel bí wek ke göök. ²⁹ Rin wek aaci gãm yic bák Raan cí lóc ku dác aa luõõi ku acie gam ẽ rot, ee ku bák gum cimẽnde aya. ³⁰ Ëmën alëukẽ bák yen kony ye luõi kënë. Yen luõi tõñ wäär cäk tiñ theër ke luõi, ku cĩt tẽ yakẽ piẽñ ye, yen añot ya lui apeí.*

Jethu ẽ rot dhuõk piny cök alón ril yen apeí

2 ¹ Piërdun ke we ye kóc Raan cí lóc ku dác, ee we cöl aril ku nhiërde ẽ we liër puõth. Wek aa rëër ke Wëi Nhialic, wek aa la piath ku nhiër nhiër

wek röt kamkun. ²Matkë weyiic bāk aa looi ē tōk, ku nhiarkē röt, yen abī miet ē puōu bēēi tēnē ya. ³Duōkkē puōth ē dit bāk kāŋ aa wic ē rienkiē ku yakē nhiam, yakē röt dhuōk piny kōc kōk nhīim. Yakē kōc kōk tīŋ ciēt kek path tēnē we. ⁴Acīn raan ben a lui kēnē nhiamde, yakē jal looi kē kony we ēbēn.

⁵Wek aadhil thōŋ kek Jethu raan cī lōc ku dōc ē tāktākdun yic.

⁶Wēn cōk Bānyda Jethu aa Nhialic guōp akēc rot thōōŋ ke Nhialic.

⁷Ku acī tēden dīit yen thīn puōl, ku cōl rot aye alony cīmēn raan ē path.

⁸Acī rot bēn dhuōk piny, ku gēm bī gum ku thou, cīmēn raan la guōp awuōc, arēk abī piāāt ē tim cī rīiu kōu.

⁹Rin ē wēt kēnē yen acī Nhialic ye bēn jōt bei raŋ yic kam kōc cī thou, ku yēth nhial ku ler ku yīk riel kēriēc ēbēn nom.

¹⁰Ku kēya rin athēēk rin Jethu, kāk nhial ku pinyhom, ku piny tēn kōc cī thou aa dhil kenhiol guōt piny.

¹¹Ku keek ēbēn abik lueel lōn ye Jethu raan cī lōc ku dōc Bēny, rin duaar ē Nhialic Wun.*

Piērdēn ē Jethu nyuōoth

¹²Kēya, wāar rēēr yēn kek we miēthakāi cī gam, wek aa we ya theek, ku ēmēn awiēc bāk ŋot we thek yēn ke ya cīi rēēr kek we. Lak tueŋ ke we thek Nhialic rin cī we wēēr bei. ¹³Rin Nhialic alui weyiic, ee we kony bī we cōk puōth ku bāk kē wic looi.

¹⁴Luōikē kēriēc ke cīn ater kamkun ku agōth, ¹⁵rin bī wek aa mīth Nhialic cīn gup awuōc ē piny cī thiāŋ kōc rēc la gup adumuōōm. Calkē rōt aa la gei kamken cīmēn pēci nhial,* ¹⁶cīmēn ye wek ke lēk wēt pīr. Na luōikē kēya, ke yēn abī nhiam rienkun akōl le Raan cī lōc ku dōc dhuk pinyhom, rin bī ye nyuōoth lōn kēc luōidiēn ca looi nom deēr piny ē path.

¹⁷Na cōk aa lōn guum yēn rin bī gamdun riel tēnē Nhialic, ke yēn abī puōu miet apēdit ke we ēbēn. ¹⁸Ku kēlā aya, wek aabī puōth miet kek ya.

Timothī ku Epaprodituth

¹⁹Na wic Bēny ke wek aba tuōc Timothī ē nīnkā, rin bī tē luui wek thīn ya deet puōu. ²⁰Ee yen raan tōŋ ē tak cīmēndiē, kē tō yāpuōu looi, ku acīn raan nhīar we apēi cīmēnde. ²¹Raan ēbēn ē yēnhom yīēk kēden looi, ku cīi yepuōu yīk kē wic Jethu raan cī lōc ku dōc. ²²Ku aŋieckē kek we ē rōt yen tē cī Timothī rot nyuōoth thīn cīmēn meth ke wun. Yok aacī luui ē tōk rin Wēt Puoth Yam. ²³Kēya aba tuōc we, tē le yēn ye ŋic yēŋō bī rot looi tēnē yēn ēmēn cī ya mac. ²⁴Ku yēn aŋōth Bēny lōn bī yen rot lēu ba bēn tēnē we ē nīnkā.

²⁵Aca tak ba wāmāāth cī gam, Epaprodituth cōl adhuk. Yēn ē raan ē luōi apēi buōth Bēny cīmēndiē. Ee cāk tuōc yēn bā bēn a kony, ²⁶ku ēmēn awiēc apēi bī we tīŋ. Adieēr rin cī wek ye piŋ lōn cī ye tuaany. ²⁷Ee cī tuaany abī duēr thou. Ku yēn acī Nhialic bēn cōl apuōl, ku acie yen ē rot, pial guōpde acī kēnē bī yēn cōl aŋeēr yic bēn wel yic aya. ²⁸Awiēc aya ba cōl adhuk tēnē we rin tē ben wek ye tīŋ ke wek aabī puōth miet, ku acīn dēt bī yēn ben dieēr.

²⁹Luorkë ë puõn path apeï ke cõt menhkui Jethu nhom. Nyuõthkë kuat raan cõt ye ëbën athëëk, ³⁰rin ëcï duër thou rin luoi tënë Raan cï lóc ku dác, ku akëc diëer ë wëike ku gëm ya kuõny cïn tẽ bák lëu ye.

Yiny la cök

3 ¹Ku wët dët ba lëk we miëthakäi cï gam ë ku bák puõth miet rin cï wek mat kek Bëny. Acïi rac ba kák ca gät we theer ben dhuõk yiic, ku ë yen abï we kuõny tẽ looi yen ye këya.

²Tietkë röt kóc rëc, kóc luui cïmën jök. Acie ñuõt ë rot yen wickë, wek aa wïc käjuëc kók bák ke looi. ³Aa yook, aacie kek cï ñuõt yic yök, rin yok aa Nhialic door riel ë Wëike. Ku yok aa mit puõth piërda yic rin cï yok aa kóc Raan cï lóc ku dác Jethu. Acie kák ye raan ë path looi ye tiñ kek yeku ke ñjõth. ⁴Na le raan ye tak lón bï yen pïr Nhialic nhom rin kák ye looi kóc gup, ka cïn raan wär yen mukmuk nhom lõg theer. Na ye kóc pïir, ñuõt yen acï pïr. ⁵Yen a ya ñot ke ya la nïn kadhorou tën dhiëëth ya. Yen ë raan Itharel, raan dhiënh Benjamin, kuat Itharel ë gei. Rin muñ lõg nhom, yen ë raan akut Parathï. ⁶Rin ye yen raan akut Parathï yen aye yen kóc cï gam cöl aa nëk, ku rin ye raan la cök tẽ theek yen lõg, ke yen a ya cïn guõp awuõc.*

⁷Kuat kãwäär ya ñjõth kecït kãpath, aacïi bën cïi ye kãpath. ⁸Acïn këpuõth wär ñjiny bï yen Bãnydië Raan cï lóc ku dác Jethu ñic. Yen acï këriëëc ëbën puõl rin bï yen a raande, ⁹ku ba ya tók ke ye. Rin acã lëu ba la cök ë Nhialic nhom tẽ theek yen lõg. Ku yen acï jal la cök rin cï yen Jethu gam, la cök tënë Nhialic rin ë gam. ¹⁰Kë wiëc ë lón ba Raan cï lóc ku dác, ku riel wäär jót ye kam kóc cï thou ñic. Awiëc ba ya tók ke ye ë gum ku thuõnde yic. ¹¹Ku ñãäth lón bï yen jót thou yic ba pïr.

¹²Acã ye lueel lón cï yen jal a raan la cök, añot wiëc apeï ba ya raan la cök cõt tẽ wïc Jethu raan cï lóc ku dác ye thiin. ¹³Wët lëk we akïn miëthakäi cï gam, acã ñic lón le yen kë ca lëu, yen acie dëci ciëën, yen ë daai tueñ bï ya wët aköldä yen thuuth yen ku päl kãtheer. ¹⁴Yen abuõth dhël yic apath rin bï yen ariõp yök. Ee yen ariõp bï Nhialic gãm ya rin kë cï Raan cï lóc ku dác looi.

¹⁵Yok kóc la gam ril yok aa dhil luui ë dhël kënë. Ku na le kóc kók kamkun cïi lui ë dhël kënë, ke Nhialic yen abï ye dët yic we. ¹⁶Lokku tueñ kek lõg Nhialic cïmën wäär ñic yok ye.

¹⁷Miëthakäi cï gam biathkë yacök, ku piõckë tënë kóc kãwäär ca piõc tënë ke buõth yiic.* ¹⁸Wek aaca lëk ë kënë arak juëc, ku ëmën aben ber yic pïu ë nyin guõp, kóc kók aacie thon Jethu tim cï riïu kõu rin bï yen ke waar adumuõmken yiic ë gam. ¹⁹Aabi la pan mac rin ye kek kepuõth yiëk kák wïc guäpken. Aa nhiam kák ke bï ke cöl ayär gup, ku aa kák pinyinhom kek aa yekë tak kepëc. ²⁰Ku yook pan Nhialic yen këda. Yok aa tit Aluãndan bï bën nhial, Bëny Jethu Raan cï lóc ku dác, ²¹yen la riel ë yen këriëëc ëbën cöl aa bõ yecök, abï gupkuan cï thiãñ adumuõm looi bïk yer cïmën guäpde.

Lëk

4 ¹Miëthakäi cï gam wek aa nhiaar apeï, dëetkë wepuõth ku thekkë Bãny. Wek aaca dak, wek aa yen cöl amit puõu, wek aa yen cöl anhiam.

* 3:5Lui 23:6; 26:5; Rom 11:1 * 3:6Lui 8:3; 22:4; 26:9-11 * 3:17IKor 4:16; 11:1

²Yin Yuodia ku yin Thintike wek läŋ, döörkë, wek aa kōc tōŋ ë Bëny. ³Ku tēnë yī raandiēn nhiaar lui kek ya, awiēc ba diäärkä kony rin aaci luui kek yen apei buk Wēt Puoth Yam tek piny, keek ëbën kek raan cōl Klemen ku kockuan kōk lui ke yo tō rienken athör Nhialic yic, athör pīr.

⁴Yakë puōth miet rin ye wek tōk ke Bëny. Aber yic, yakë puōth miet. ⁵Yakë rōt piēŋ wël ë kamkun. Bëny aci thiōk. ⁶Acin kē riōōc wek, ku yakë Nhialic thiēc rōōkdun yic kāk wiēcķë ke, yakë thiēc ë puōn path akōlakōl. ⁷Ku döör Nhialic cie deet yic raan ë path, abī we kony bāk cīi ye diēer ku cāk riōc kārīl we yōk yiic, ke we ë tōk kek Raan ci lōc ku dōc Jethu.

⁸Wēt cī jal dōŋ ba lueel miēthakāi, yakë ke tak kāpath, kāk ye raan ëbën nhiaar, kāk ye we leec thīn, kāk yith thiek yiic, kāk la cōk ku lek gei, kāk nhiaar ke raan ëbën. ⁹Wek aa ŋic kāwāār ca piōōc tēnë we, ku kāk cāk piŋ ke ya lueel ku tiēŋķë yen ke luōōi ke. Kēya, biathķë luōidiē yic, ku Nhialic yen döör gam abī rēēr ke we.

Paulo acā aleec gam rin kāk cī gām ye

¹⁰Piērdiē yic kek Bëny, yen aci puōu miet rin tēdiit cāk nōk ku benķë yen ben nyuōth tēduun muk wek ya thīn. Ku acie rin cī wek kōōc we cīi wenhiim yīk yen, ee rin cīn wek riel. ¹¹Yen aaci kēnē luel rin cī wek ya pāl wei, aa kāk rēēr kek yen kek aaca ŋiēc rot. ¹²Alēu ba pīr ë path tē cōk yen la kālīk, kueth ku cōk aa thōŋ tēnë ya, jīēek ku ŋōōŋ aya, aa thōŋ. ¹³Kuat kē ya looi ëbën, aya looi riel ye Raan ci lōc ku dōc gām yen.

¹⁴Ku apath apei yen wēt cī wek ya kony aterkiē yiic. ¹⁵Wek kōc gen Pilipi anjeckē apath, lōn wāār jīēl yen Mathedonia nīn tueŋ wāār piōōc Wēt Puoth Yam, wek aa we kōc cī gam ya kony. Wek aa we ye kōōc kek yen kāpiathkiē ku kārackiē yiic.* ¹⁶Agut cī wāār cōk yen rēēr Thethalonika wek aaci kuōōnydun bēn aa tuōc yen ēmēn ku ēmēn.* ¹⁷Acie ku bāk ya muōōc yen wiēc, ee dōc ye yōk tē muōōc raan kōc yen awiēc ba juak yic. ¹⁸Kāk wiēc aaca yōk, ku aa juēc apei. Kuat kāk wiēc ëbën aaci Epaprodituth bēēi tēnë ya. Aa cīt tol adōŋ ŋīr ye took luaŋ ë Nhialic, ajuēr cī Nhialic gam ku cōl ye amit puōu.* ¹⁹Ku Nhialic abī we gām kāk wiēcķë ë kākken juēc yiic, kāk ye ke yōk rin Raan ci lōc ku dōc Jethu. ²⁰Bī Nhialic Wāda aleec akōlakōl! Yenakan.

Muōth ciēēn

²¹Miāthķë kōc cī gam, kōc Raan ci lōc ku dōc Jethu. Miēthakāi rēēr kek yen aa we muōōth. ²²Kōc cī gam ëbën ë tēnë agut kōc lui pan Bēnyŋaknhom Cithēr aa we muōōth aya.

²³Athiēcī ë Bānyda Jethu raan ci lōc ku dōc, abī ya rēēr kek we ëbën.

Athör cî Paulo gät kac gen Kolothia

Wët nom

Athör Paulo cî gät kac gen Kolothia, agët akut kac cî gam pan Athia tō ciëen gen Epethuth. Akut kac cî gam kënë acie Paulo yen loi ye, ku aye yök yepuūu ke ye luuoi dhil looi aya, cît lön cî yen kacke tuuoc gen Epethuth aya, yen gendit yen rëer raandit bëny apuruuk pan Athia thîn. Ėcî Paulo piŋ lön ala kac ě piöoc kōk kac cî gam gen Kolothia piöoc bik dhël la cök puŋl. Ku yekë lueel lön raan adhil jak kōk atheek, nadë ke bî jal luōk ě kuat kē cît ŋuōt, thëk lōŋ ku miëth ye cam.

Paulo agät athör kënë bî jai piöoc ræckä, ku ye piöoc dhël peth ě yic Wët Puoth Yam, yen gam. Kē tō thîn, ee lön nadë ke Jethu Kritho alëu bî kac luōk ě rot, ku kuat kāk cît kākä aa kac thel wei Jethu lōm. Rin Jethu Kritho Nhialic acî nhial ku piny ku kāk tō thîn cak. Ku rienke aya yen awic yen ye bî kac dhuōk yeyou. Ee mët bî kac rōt mat kek Jethu Kritho yen ě ŋōth bî kac luōk ě rot pinynhom. Acî Paulo lëk kac aya lön piöoc kënë ě kac cî gam col aa pîr pîr path.

Dët lëu bî ŋic ě lön nadë ke raan col Tikikuth yen yëth athör gen Kolothia rin Paulo aa cath kek raan col Onethimuth, alony yen cî Paulo athör gôt rienke tënë Pilemon.

Kāk tō thîn

Muōth tueŋ 1:1-14

Dît ě Raan cî lōc ku dōc 1:15-23

Luoi Paulo ke cît alony tënë akut kac cî gam 1:24–2:5

Pîr yam Raan cî lōc ku dōc yic 2:6–4:6

Muōth ciëen 4:7-18

1 ¹Ee ŷen Paulo cî Nhialic looi ba ya atuny Jethu raan cî lōc ku dōc, ŷen agät athör kënë yōk wāmāāth cî gam Timothy.

²Tënë wek kac cî Nhialic gam gen Kolothia, kac buoth Raan cî lōc ku dōc. Bî Nhialic we gām athieei ku dōr.

³Nhialic Wun Bānyda Jethu raan cî lōc ku dōc, ayeku leec akōlākōl tē rōök yōk rienkun. ⁴Rin gamdun tënë Raan cî lōc ku dōc Jethu, ku nhiërdun tënë kac ě Nhialic aa cuk piŋ. ⁵Wäär bîi Wët Puoth Yam tënë we tueŋ, wek aa we cî kēn la yic ŋōth piŋ Ku ě yen atō gam ku nhiërdun thîn, kāk ŋāthkē ke aaci tōōu apath tënë we pan Nhialic. ⁶Wët Puoth Yam athieei bëei akōlākōl ku athiei pinynhom ëbën, cīmën wäär looi yen rot këya kamkun tēwäär piŋ wek dhëŋ ě Nhialic ku detkē yic tō thîn. ⁷Wek aaci dhëŋ Nhialic piŋ tënë Epaprath raandan nhiarku lui ě puōu ëbën tënë Raan cî lōc ku dōc, ee rienkua. ⁸Acî ŷo lëk nhiër cî Wëi Nhialic gām we.

* 1:7Kol 4:12; Plm 23

⁹Wët kënë yen aye yok ke röök rienkun tēwäär piñ yok we. Nhialic ayeku lõñ bī we cōl anjic ye, ku njiēc ē kǎñ ēbēn wíc Nhialic ku dēt ē wēl aya ye Wēi Nhialic ke gām kōc. ¹⁰Ee kēya, ke week abāk lēu bāk pīr ē pīr yen wíc Bānyda, ku kënë ye cōl amit puñu yen abāk aa looi akōlakōl. Piērdun abī ya kǎpath kek ye bēēi, ku njiēc njic wek Nhialic abī rot juak. ¹¹⁻¹²Bī Nhialic we looi bāk riel, riel bēn dhēēñ ē Nhialic, ku bāk lēu bāk kǎjuēc aa gōök ke we duut wepuōth. Ku yakē Wāda leec ke we mit puōth, yen cī we gām riel bāk la abañ kǎk Nhialic wäär cī tǎu kacke ruel Bāānyde yic tēyer. ¹³Acī yō luāk bei riel jōgrac yic, ku bīi yō ē bāāny Wēnden nhīer yic, ¹⁴yen cī yō wēer bei, ku pēl adumuōōmkua piny.*

Dīt ē Raan cī lōc ku dōc

¹⁵Raan cī lōc ku dōc yen ye tñj ke thōñ ke Nhialic cie tñj. Yen ē kaaide, ku yen atō tuerj kǎk cī cak ēbēn nhīim. ¹⁶Rin ē yen acī Nhialic kǎriēc ēbēn cak, kǎk nhial ku piny, kǎk ye tñj ku kǎk cie tñj, acā atuuc nhial ku kǎril kōk cie tñj la riēdīt cak. Nhialic acī nhial ku piny cak ē yeen ku kǎk tō thīn ēbēn aa kǎkke. ¹⁷Raan cī lōc ku dōc a rēer thīn ke kǎñ ēbēn kēc cak, ku ē rienke yen aye kǎriēc ēbēn rēer nyiende. ¹⁸Yen ē bēny kōc cī gam. Yen aye kek piērden yōk thīn. Yen ē Wēndīt tuerj wäär cī jōt bei rañ yic rin bī a yen tō tuerj kǎriēc ēbēn.* ¹⁹Rin ē Nhialic yen acī ye tak ē rot bī Wēnde ciēt yen Nhialic guōp alanden. ²⁰Rin Wēnde yen acī Nhialic looi bī kǎk tō nhial ku piny aa dōōr kek ye. Thon Wēnde tim cī rīiu kōu yen acī yō cōl adōōr kek Nhialic Wun.*

²¹Thēer wek aa we mec ke Nhialic, ku wek aa we kōc aterde rin tēktēk rac ku kǎrec ke yakē ke looi ku takkē ke. ²²Ku ēmēn, rin cī Wēnden wäär cī ya raan cīmēnda thou rienkua ēbēn, Nhialic acī we cōl aaye mǎthke bī we bēēi bāk aa dīl la cōk cīn gup awuōc yenhom. ²³Wek aa dhil la cōk ku muōkkē rōt ē dīl yenhom. Ku duōkkē rōt cōl aben thel wei ē njōthdun cǎk yōk Wēt Puōth Yam yic wäär cǎk piñ. Ee rin ē Wēt Puōth Yam kënë yen acī yēn ya alony, Wēt Puōth Yam kënë cī ya lēk raan ēbēn pinyinhom.

Luai Paulo ke cit alony tēnē akut kōc cī gam

²⁴Ku ēmēn yēn acī puñu miēt rin cī piōōcdiēn cā cōl agum we kony. Gum-diēn mec yēn kënë, ee rin ba dhōl cī Raan cī lōc ku dōc guum thīn, kuōny bī thāāp ē rin akut kōc cī gam ēbēn cit guōp Jethu. ²⁵Ku ē Nhialic yen acā looi ba ya alony akut kōc cī gam. Yen acā gām luai ril kënë, ba looi rin piathdun. Yen ē luai wētde ēbēn nyuōōth. ²⁶Ku yen ē kē cī moony tēthēer yōñ tēnē raan ēbēn, ku ēmēn acī jāl nyuōōth kacke. ²⁷Kē cī Nhialic guīi ē lōn bī kē cī moony nyuōōth tēnē kacke, kǎpiathke ku dhēēñden cī moony muk rin kōc ēbēn. Ku kē cī moony ē lōn nadē ke Raan cī lōc ku dōc arēer wegup, ku wētde yic wek aabi duaar Nhialic rōm kek ye. ²⁸Kēya, Raan cī lōc ku dōc ayeku lēk raan ēbēn. Yok aa kōc lēk ku nyuthku ke kuat kǎriēc ēbēn njicku ē rin buk raan ēbēn bēēi Nhialic nhom, ke cit raan la cōk cī mat kek Raan cī lōc ku dōc. ²⁹Rin bī kënë rot jal dhiel looi kēya, yēn a yā cī buōc apeī ē riel wäär cī Raan cī lōc ku dōc gām yā, riel yen lui yaguōp.

2 ¹Awiēc ku bāk njic yen buōcdīt buōc yēn ba luui apeī rienkun, ku kōc gen Lodikia ku kōc kōk ēbēn kuc yā. ²Yēn a yā lui kēlā rin ba ke deet puōth,

ku bîk rôt nhiaar kamken ku rëërkë ë tók. Këya, ka bî rôt aa deet ku njickë kën ciëŋ path bëëi kamken. Ku ë dhëlë, yen abi kek kë cî Nhialic muöny ke njic, ku yen ë Raan cî lóc ku dác guöp. ³Ee yen ë rot, yen ë Ƴo kony buk wët ril kënë deet yic, wët cî Nhialic jal cöl aŋic ëmën.

⁴Wek alëk kënë, duökkë rôt cöl ameth nyin wël bî we thel wei bák la këracyic, tē cök ke aa piŋ ke cīt yith. ⁵Na cök amën cīi Ƴen rëër ke we, ke piändië arëër ke we, Ƴen ë puöu miet tē piŋ Ƴen we ke we kääc ë cök gamdun yic tēnë Raan cî lóc ku dác.

Pîr la cök Raan cî lóc ku dác nhom

⁶Cīt lön cî wek ye gam lön ye Raan cî lóc ku dác Jethu Bëny, rëërkë ke we cî weyic mat kek ye. ⁷Calkë aye yen ë mæeidun ku piërdun, bák riel apei ë gamdun yic cimën wäär cî we piöc. Ku bák la lecdīt apei.

⁸Tiëërkë nhīim lön nadë ke cīn raan ben we thel lëŋ yic ë kāk lueth ye raan lueel yenhom ë path, wël jak pinynhom ku ciëŋ theer ku aacie kāk Raan cî lóc ku dác. ⁹Yeen nhom ë Nhialic alanden agut wäär rëër yen pinynhom, ku yeen ë raan aya. ¹⁰Ku week aaci gām pîr alanden rin cî wek mat kek ye, rin ë yen bëny mac atuuc nhial ku jak kōk la riel.

¹¹Wäär cî wek mat kek Raan cî lóc ku dác, aci we Ƴoot ku acie Ƴuöt dhie ye looi kōc gup, ee Ƴuöt Raan cî lóc ku dác yen ye looi wëi yiic, Ƴuöt ë kōc wëër bei adumuööm yic, adumuööm ye raan looi rin tē cî ye cak thīn. ¹²Rin wäär cî we muöc nhīim, wek aa we cīt kōc cî thiök raŋ yic kek Raan cî lóc ku dác. Ku miöc nhom aci we bën gām pîr ë yam cīt kōc cî jōt bei raŋ yic kek Jethu. Rin cî wek riel cî Nhialic Jethu jōt bei raŋ yic gam.* ¹³Ƴon theer wëikun aake cî thou rin adumuöömkun, rin wek aa we ye kōc cie kōc Itharel, alei kuc Nhialic ku löŋke. Ku Nhialic ëmën aci we bëëi pîr path yic kek Raan cî lóc ku dác. Nhialic acā adumuöömkua Ƴodhie pāl piny.* ¹⁴Acī kājuëc cuk wuöc cī gōt rienkua, kek lööŋ juëc la yiic kāk cīi ke lëu bî ke muk nhīim wuöŋny wei. Acīt lön cî Nhialic ke piäät tim cî rīiü kōu kek Jethu.* ¹⁵Ku ë tim cî rīiü kënë kōu yen aci Raan cî lóc ku dác lāau nhom yök tēnë jak la riel, aaci ke cöl abuöth yecök bî raan ëbën ke tūŋ cimën raan ril cî kōc ater dōm tōŋ yic. Ku jöl yai cam rin cî yen riel.

¹⁶Këya, duökkë raan dët cöl aye yen we lëk miëth yakë cam, tēdë kē yakë dek ku löŋ wil ë pæi, ku löŋ aköl cīi kōc Itharel ë luui, ku akööl kōk.* ¹⁷Kek lööŋkă acīn kē yekë nyuöth, aake jam kē bî rot looi kën yen ë yic ë Raan cî lóc ku dác. ¹⁸Duökkë raan dët pāl bî we muör bāk ariöpdun cīi yök tēnë Jethu. Raan ye lueel ke yen apath tēnë kōc kōk. Raan rot yök ciët yen ye Nhialic nyuöth kân. Kōc rôt nyuöth ciët ke ye kōc path ku keek aaci path acīn. Kōc ye lueel bā atuuc nhial aa door. ¹⁹Raan cīt kënë aci rot mæec wei tēnë Raan cî lóc ku dác yen mac akut kōc cī gam. Akut kōc cī gam acīt guöp Raan cî lóc ku dác. Yeen amac akut ku ë diëer ë ye. Ku ë kāk tō thīn cöl alui ë tók rin bî akut riel, ku le tueŋ dhöl yen wic Nhialic.*

Thuöu ku pîr kek Raan cî lóc ku dác

²⁰Wek aaci thou kek Raan cî lóc ku dác, ku wek cî wëër bei tēnë jōŋrac pinynhom. Yeŋö kē dëët ye wek pîr abāk ciët kōc pinynhom ë tēn? Yeŋö ye

wek lööŋkā theek? ²¹ “Duökkē kēnē ye muk,” “Duökkē kēnē ye bil,” “Duökkē dēēt ye gōot?” ²² Lööŋkā ēbēn aacīn kē yōk thīn rin aa jam kāk guo thōk, aa lööŋ raan ē path kek piöōcden. ²³ Aŋic raan ēbēn lōn kōc ke loi lööŋkā aacit kōc ŋic kāŋ. Ku ē lueth ē path. Ee dhēl ye kek kōc mac thīn, bī kek kāk cie Nhialic aa door. Ku yekē rōt cōl aaye kōc path. Ku lööŋken aa la yiic kākjuēc ril. Ku kārīlkā aacie raan ē kony bī raan kē wīc guāpde lēu bī duut.

3 ¹ Rin cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic, yen ē landun aya, acī we gām pīr ē yam. Kēya, yakē ke wīc kāk cī tāu we pan Nhialic, tē cī Raan cī lōc ku dōc nyuc thīn ē kōŋ cuēc ē Nhialic. ² Lak tuēŋ ke we tak kākā yiic ke cie kāk pinyinhom ē tēn. ³ Ku wek cī thou ke Jethu ku wek aa pīr ke ye ē Nhialic yic. ⁴ Pīr ē yic ē lōn bāk aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc, rin tē ben yen la bēn ke week aya wek aabī duaarde rōm kek ye.

Pīr Theer ku Pīr ē Yam

⁵ Pālke kuat kārēc ye guōp raan wīc pinyinhom cīmēn wīc wīc ē diäär. Ku luōi rēcēc kōk, ku tuil tiŋ raan dēt, ku kāk kōc cōl ayār gup, ku dīt ē puōu. (Rin dīt puōu acit lōn ye raan jak door.) ⁶ Rin ē kākā, riāŋ puōu ē Nhialic abī bēn tēnē kōc cīi yen ē theek. ⁷ Wek aa we ē luui ē kārēcā wāār kuc wek Nhialic, ku piērdun ēcī luōi ē kākā rum.

⁸ Ku ēmēn wek aa dhil luōi kākā puōl, riāāk ē puōu, ku kuith ku lumlum aa dhil ke puōl. ⁹ Duökkē rōt ē jāām ē lueth, rin cī wek ciēŋ theer puōl, ¹⁰ ku ŋek ē kamkun ēmēn acī ya raan ē yam. Ku Nhialic aloi we bāk aa ciēt yeen raan ē cak we, ku abāk jāl ŋic apath. ¹¹ Ku ē kēya, Raan cī lōc ku dōc ē kōc ēbēn nhiaar kōc cie kōc Itharel ku kōc Itharel. Kōc cī ŋoot ku kōc kēc ē ŋoot, kek kōc ye ŋoot, kōc cī kājuēc ŋic, raan kuat nhiaar tōŋ. Aloony ku kōc cie aloony, rin Raan cī lōc ku dōc yen ē kēriēc ēbēn, ku arērē kāŋ yiic ēbēn.

¹² Wek aa kōc kam kōc akut nhiaer Nhialic, ku acī wek kuēny bei bāk aa kacke, wek aa dhil rōt nyuōōth we ye kōc path la puōth, ŋerkē puōth ku lierkē puōth ku yakē gum. ¹³ Yakē ŋiēc rēer ku yakē rōt pāl piny tē le yen raan cī luōi kērac, tēdē ke menhkui yen cī luōi awuōc. Yakē rōt pāl piny kamkun cīmēn ye Bēny kārackun pāl piny. ¹⁴ Ku kāk puōthkā ēbēn, matkē nhiaer thīn, nhiaer yen kāŋ mat yiic ku cōk ke piny. ¹⁵ Dōōr yen ye Raan cī lōc ku dōc gām we, yen ē we cōk nhiaer taktākūn yic, rin dōōr yen acī Nhialic we caal akut kōc cī gam yic ēbēn rin bāk aa leec. ¹⁶ Wēt Raan cī lōc ku dōc adhil rēer wēpuōth apath, tetkē wēt kēnē yic tēnē kōc ēbēn, ku tetkē yic apath kamkun aya dhēl la cōk. Ketkē waak puōth Nhialic, waak alēc ye ke Nhialic door. Kietkē waak tēnē Nhialic kek alēc Nhialic wēpuōth. ¹⁷ Kuat kāk yakē ke looi ēbēn, ku luēlkē ke, aa dhiełkē ke looi kēya rin Bānyda Jethu, yen aye wek alēc yiēc Nhialic Wāda ē dhōłde.*

Bī raan rot muk kēdē Pīr Yam yic

¹⁸ Wek diäär piēŋkē wēl ye rōōrkun lēk we, ku dhiełkē looi kēya rin ye wek kōc ē Bēny.*

¹⁹ Wek rōōr aya, wek aa dhil diäärkun nhiaar ku duökkē ke ye kuōc ciēēŋ.*

* 3:1Wk 110:1 * 3:9Epe 4:22 * 3:10Cāk 1:26; Epe 4:24 * 3:12-13Epe 4:2 * 3:13Epe 4:32

* 3:16-17Epe 5:19-20 * 3:18Epe 5:22; 1Pit 3:1 * 3:19Epe 5:25; 1Pit 3:7

²⁰Wek mīth, wek aa dhil kōc ke dhiēth we aa theek akōlakōl, rin yen ē Nhialic cōl amit puōu.*

²¹Wek kōc we dhiēth mīth, duōkkē ke ye nyieeny ē path, tēdē ka bī dhōr ē we.*

²²Wek aloony, wek aa dhil kōckun muk we theek ē kuat kājuēc yiic ēbēn. Ku acie nadē ke daai ē we, ke we lui tēnē ke ku bāk alēc yōk thīn, acie kēya, yakē luui puōn cīn yic tiēl rin theek wek Nhialic.* ²³Kuat kāk yakē ke looi ēbēn, luōikē ke piāndun ēbēn, cīt ke luōikē ke Nhialic, ku acie raan yen luōikē ke. ²⁴Dhielkē muk wenhiīm lōn Nhialic abī week gām kēpuōth cī tāu kacke, rin Raan cī lōc ku dōc yen ē raan yakē luōi. ²⁵Kuat raan cī kērac looi abī tēm awuōc rin kārēc ye looi, rin Nhialic ē raan gām awuōc thōŋ kek kē cī looi, tēdē ye kēpath aye kērac.*

4 ¹Wek kōc ye luōi, dhielkē la cōk apath tēnē aluōnykun. Muōkkē wenhiīm lōn wek aa la Bēnydun mac we pan Nhialic aya.*

Lēk

²Yakē dhiel rōōk akōlakōl, dhielkē wepuōth aa tāau thīn ke we lec Nhialic.

³Yakē rōōk ē rienkua aya rin bī Nhialic cōl apuōl yic, ba Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc ē kuc theer a piōōc. Rin wēt kēnē yen amēc yen. ⁴Rōōkkē, ba ya jam apei dhēl bī wēt kēnē cōl adet yic apath.

⁵Ŋieckē kāŋ aa looi tēnē kōc kuc wēt Nhialic, ku lēkkē ke apath, kuat tē cī wek rōm thīn ke ke.* ⁶Kāk yakē lueel aa dhil aa kāk ye kōc kepuōth tāau thīn, ku nhiarkē ke bīk ke piŋ. Ku kēya abāk ŋic yen tē bī wek wēl aa dhuōk nhiīm thīn tēnē kuat raan we thiēc.

Muōth Ciēn

⁷Wāmāath nhiaar cōl Tikikuth, raan la cōk lui ke yō rin Bānyda, abī we lēk kuat kāk cī rōt looi tēnē ya ēbēn.* ⁸Ku yen ē wēt tuc yen ye we, rin bī we la deet puōth, ku lēk we kuat kāk loi rōt tēnē yō aya.* ⁹Yeen ala kek Onethimuth, wāmāathdan la cōk, ku yen ē raan akuōtdun. Ku keek aabī we lēk tē ciēŋ yok thīn ē tēn.*

¹⁰Arithtarkuth cī mac ke yen ē tēn ē we muōth aya, ku Marko wēn mēnh ē Barnaba. (Wek aca lēk theer bāk Marko lor tē le yen yet tēnē we.)* ¹¹Jocua, ku aye cōl Juthtuth aya, ee we muōth. Keek kadiāk aa kek kōc Itharel cī gam kepēc lui kek yen rin wēt bāāny Nhialic, ku keek aacā kuōny apeidīt.

¹²Epaprath ē we muōth ku yen ē raan akuōtdun, ku ye raan lui tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu. Yeen ē rōōk rienkun akōlakōl ē piānde ēbēn, ke thiēc Nhialic bī we cōl aril puōth gamdun yic ke we ŋic kē wīc Nhialic.* ¹³Alēu ba lēk we apei yen tē cī yen luui thīn rienkun bī Nhialic we kony, ku kōc gen Lodikia ku Yērapolith aya. ¹⁴Luka, akīmdan nhiarku apei ku Demath aa we tuōc miāthden aya.*

¹⁵Lēkkē miēthakāi rēēr Lodikia ku Nimpa ku akut kōc cī gam ē mat paande lōn aa yake muōth apeidīt. ¹⁶Tē cī wek athōr kēnē kueen, ke dhielkē kuēn

* 3:20Epe 6:1 * 3:21Epe 6:4 * 3:22-25Epe 6:5-8 * 3:25L.rou 10:17; Epe 6:9 * 4:1Epe 6:9

* 4:5Epe 5:16 * 4:7Luo 20:4; 2Tim 4:12 * 4:7-8Epe 6:21-22 * 4:9Plm 10-12

* 4:10Luo 19:29; 27:2; Plm 24; Luo 12:12, 25; 13:13; 15:37-39 * 4:12Kol 1:7; Plm 23

* 4:142Tim 4:10, 11; Plm 24

akut koc cī gam rēer Lodikia. Ku wek aa dhil athör ca tuōc miēthakāi rēer Lodikia kuen aya. ¹⁷Ku lēkkē Arkiputh ēlā, “Dhiel njic ba luoi ē Bēny wäär cī gām yī ba looi, dhiel thöl.”* ¹⁸Ee ciēendiē ayic yen agāt yen muōth kēnē tēnē we, duōkkē nhiim mār wēt rēer yen lōc. Bī dhēēj ē Nhialic rēer ke we.

* 4:17Plm 2

Athör tueṇ cǐ Paulo gät kɔc cǐ gam Thethalonika

Wēt nom

Thethalonika ɛ ye gendit pan Mathedonia mac kɔc Roma. Ee yen cǐ Paulo akut kɔc cǐ gam looi thĩn wäär cǐ yen ke jăl Pilipi. Kaam thin wäär cǐ ke akut looi, ke kɔc Itharel go tiel dɔm ku kueeckɛ, rin cǐ kek ye tĩṇ ke kɔc cie kɔc Itharel wäär thek yanhden cǐ yanhden puŋl, ku piṇkɛ wēt ye Paulo piŋc ku buothkɛ yic. Kɛya, aacǐ Paulo bɛn cop bǐ jăl Thethalonika ku le tueṇ gen Beria. Wäär cǐ Paulo dhuk pan Girik gen Korinth, go Timothĩ wäär cǐ kený Thethalonika, lɛk ye tɛ rɛər kɔc cǐ gam Thethalonika thĩn.

Ku jăl Paulo athör tueṇ kɛnɛ gõt bǐ yen kɔc cǐ gam dɛet puoth. Ku leec Nhialic rin cǐ yen ke piṇ ke rɛər gamden yic ku nhiarkɛ röt kamken, ku bǐ ke cɔl aa tak tɛwäär ciɛṇ kek thĩn ke ke, ku bǐ thiɛcɛn cĩk bɛɛi nhial dhuk nom wēt bǐ Raan cǐ lɔc ku dɔc ben la dhuk pinynom. Yeṇö bǐ rot looi tɛnɛ kɔc cǐ gam cǐ thou ɛ kaam kɛnɛ tɛ le Jethu dhuk? Ku ye nen yen bǐ Raan cǐ lɔc ku dɔc ben dhuk? Ku lɛk Paulo ke bik la tueṇ ke lui apath ke tit bɛn Raan cǐ lɔc ku dɔc.

Käk tɔ thĩn

Muõth tueṇ 1:1

Alɛc 1:2–3:13

Lɛk ɛ ciɛṇ kɔc cǐ gam 4:1-12

Lɛk wēt bɛn Raan cǐ lɔc ku dɔc 4:13–5:11

Lɛk ciɛn 5:12-22

Thök ɛ wɛl ku muõth ciɛn 5:23-28

1 ¹Athör kɛnɛ aa yok yĩ Paulo ku Thilath ku jăl a Timothĩ aa yok cǐ ye tuŋc we, wek akut kɔc cǐ gam gen Thethalonika, ku yakɛ kɔc Nhialic Wäda, ku jăl a Bányda Jethu raan cǐ lɔc ku dɔc. Bǐ dhɛən ku dörr rɛər ke we. *

Pir ku gam kɔc Thethalonika

²Yok aa Nhialic leec rienkun ɛbɛn akölaköl tɛ röök yok. ³Wek aa yeku tak akölaköl tɛ röök yok Nhialic Wäda rin luɔidun bɛn gam yic, ku week aacǐ luui apeɪ rin nhieer wek Jethu Kritho, ku rielkɛ puoth rin ṇjõth wek ye. ⁴Aṇicku miethakua lɔn nhieer Nhialic we, ku acǐ we lɔc ku bāk aa kacke. ⁵Rin yok aacǐ Wēt Puoth Yam bɛɛi tɛnɛ we, acie wēt ɛ path, ee cath kek riel ku Wɛi Nhialic ye nyuɔɔth lɔn ɛ yen yic alanden athɛer. Aṇieckɛ yen tɛ cǐ yok ciɛṇ thĩn wäär rɛər yok ke we, ee rin ku buk we kony. ⁶Wek aacǐ röt thõṇ yo ku Bányda, rin na cɔk alɔn cǐ wek gum apeɪ, ke wek aacǐ wēt piṇ ke miɛt ɛ

* 1:1Lui 17:1

pušu bō tēnē Wēi ē Nhialic.* ⁷Ku kēya, tē cī wek cien thīn yen acī kōc cī gam Mathedonia ku Akaya tīj. ⁸Ku acie rin cī wek wēt Bānyda Jethu pišōc tēnē kōc Mathedonia ku Akaya ē rot, gamdun tēnē Nhialic acī kōc pinynhom ŋic ēbēn. Ku acīn kē lēuku buk bēn lueel. ⁹Rin aa jam lōn cī wek ʔo ŋic nyušōc wāār cī ʔok kený tēnē we, ku kē cī wek mušl thīn bāk jak cī ben aa theek, ku ye Nhialic ē yic pīr yetōk yen yakē door. ¹⁰Ku bāk Wēnde yen bī bēn pan Nhialic tiit, Wēnde Jethu yen cī ʔot thou yic, ku ē yen abī ʔo lušk tē luk Nhialic luk rin cī yen ke pušu riāk apei rin adumušōmkua.

Kāk cī Paulo looi Thethalonika

2 ¹Miēthakua, aŋieckē kek week lōn kenýda tēnē we akēc nhom tēc piny. ²Aŋieckē yen tē cī ʔo lāat thīn, ku jōr ʔo Pilipi ke ʔo kēc ʔet tēnē we. Ku na cok alon wāār cī kōc juēc ye wīc, ke Nhialic acī ʔo bēn deet pušth buk we lēk Wēt Puoth Yam bō tēnē ye.* ³Wāār ye ʔok we lēk Wēt Puoth Yam, wek aa we cuk ē lēk lueth, tēdē ke ʔo ye jam rin le yen kē buk ʔok thīn, ku acīn raan cuk wīc ku buk ruēny. ⁴Kēya, aa yeku them buk aa jam tēcīt tē wīc Nhialic ye thīn rin cī yen ʔo lōc, ku thōn ʔo lučī bī ʔok Wēt Puoth Yam aa pišōc. Aa kēcku them ku buk aa looi kēn kōc miēet pušth, ee kēn wīc Nhialic raan kē tō kōc pušth ŋic. ⁵Aŋieckē apath lōn ʔok aa kēc bēn buk we bēn wel nhīm wēl pušth yeku ke lueel, ku aa kēcku ke lueel buk rōt kum ē ke, bī la kē ʔok tēnē we. Nhialic aŋic kē tō ʔopušth. ⁶Akēcku wīc ku bī la raan lec ʔo ē kamkun ku kōc kōk, ⁷ku cīt lōn ye ʔok atuuc Raan cī lōc ku dōc, ee la kēn buk aa wīc tēnē we. Wek aa we nhiarku, ku rēerku ke we cīmēn ye man mīth miēthke muk. ⁸Rin nhīer ʔok we apei acie Wēt Puoth Yam yen wīcku buk lēk we ē rot, aa cuk gam buk thou riēnkun aya. Wek aa we nhiarku apeiđit. ⁹Yeen adhielkē muk wenhīm wek miēthakua tē cī ʔok luui thīn apei. ʔok aacī luui akōl ku wēer, rin ku bī ciēn kē yeku thiēec tēnē we tēwāār ye ʔok we pišōc Wēt Puoth Yam ē Nhialic. ¹⁰Wek aa ŋic kāk cuk looi, agut Nhialic aŋic aya lōn ʔok aacī ŋic cej kek wek kōc cī gam, ku week aa cuk ciēŋ ē dhēl dhēŋ la cok cīn yic agāāk. ¹¹Aŋieckē yen tē cī ʔok we ciēŋ thīn, acīt tē ye raan ē dhiēth miēthke ciēŋ thīn. ¹²Wek aa cuk cōl aril pušth, ku wek aa cuk nyušōc pušth, ku lok tuej ke lēcku we ku bāk pīr dhēl yen Nhialic cōl amit pušu, Nhialic yen we cōl ku bāk rōt mat bāānyde ku duaarde yic.

¹³Ku ala wēt dēt ye ʔok Nhialic leec akōlakōl. Wāār bīi ʔok wēt Nhialic tēnē we, aa cāk piŋ ku gamkē, ke ye wēt bō tēnē Nhialic, acie kē bō tēnē raan. Ku wēt Nhialic alui wepušth ke war piērdun yic wek kōc cī gam. ¹⁴Miēthakua, kāk cī rōt looi tēnē we aa cīt kāk cī rōt looi tēnē akut kōc cī wēt Jethu Krītho gam Judia. Wek aacī kārec ʔok tēnē kackun cīmēn wāār cī kōc cī gam Judia kārec ʔok tēnē kōc Itharel,* ¹⁵cī kōc kōk keyiic kōc kāk Nhialic tīj nōk, ku ben kōc kōk keyiic Bēny Jethu nōk. Ku kōcken kōk aacī ʔo cōl agum. Keek aacī Nhialic rac pušu apei. Keek aa kōc ater tēnē kōc ēbēn.* ¹⁶Acīk them bīk ʔo aa gēl buk kōc cie kōc Itharel lēk wēt bī ke lušk. Kēya, keek aacā adumušōm yekē ke looi akōlakōl thōl thook. Ku ēmēn Nhialic acī pušu riāk tēnē ke ku aabī tēm awušc.

* 1:6Luci 17:5-9 * 2:2Luci 16:19-24; 17:1-9 * 2:14Luci 17:5 * 2:15Luci 9:23, 29; 13:45, 50; 14:2, 5, 19; 17:5, 13; 18:12

Awic Paulo bi koc Thethalonika ben la neem

¹⁷Ku yook miethakäi, tēwäär ci yo pučk yiic ē kaam koor, aa guāpkua kek aake ci jāl, ku wek aa we yeku tak tē ci yōk we dak thīn, ku acuk them apeī ku buk we ben tiņ. ¹⁸Acuk wic ku buk dhuk tēnē we. Yen nom aca them arak juēc ku ba dhuk, ku jōņ ater ē Nhialic akēc yo pučl ku buk dhuk. ¹⁹Cie week ē rōt wek ē ŋōth, ku miēt ē pušu. Ku cie wek ajōmdan bi yōk nhiam Bānyda Jethu nom tē le yen dhuk? ²⁰Wek aa diik ku miēt ē piānda.

Timothī aci la Thethalonika

3 ¹Acuk jāl yōk lōn nadē, ke kē cīi yōk we bi ben tiņ, acuk ben guum. Ke yeen acuk tak buk dōņ Athen warou,* ²ku Timothī acuk tooc bi la tēnē we, ku ē wāmāāthdan lui kek yo ē tōk tēnē Nhialic yōk koc lēk Wēt Puōth Yam, rin Raan ci lōc ku dōc. Yen acuk tooc ku bi we la cōl aril puōth ku bi we kony gamdun yic, ³rin ku bi ciēn raan tōk ē kamkun bi yenhom ben waar wēt guum wek. Week nhīim anjeckē lōn guōm ē kē tōōņ tō kam kāk ci Nhialic guiir tēnē yo. ⁴Cimēn wäär ŋot rēēr yōk ke we, acuk lēk we tuer lōn yook yodhie yōk aabi gum, ku yeen anjeckē apeī, yen ē kē ci rot looi alanden. ⁵Ku ē yen kē tooc yen Timothī. Yen acā lēu ku ba guum acīn, ke yen aci yen ye tooc bi gamdun la tiņ. Aduēr ayic alanden lōn nadē ke jōņrac aci we lōk ruēņy, ku lucidan cuk looi aci riāāk.

⁶Emēn Timothī aci dhuk ciēn, ku yeen aci thoņ path ci yo miēt puōth bēi lōn wek aņuot we muk gamdun ku nhiarkē rōt. Aci lēk yo lōn ye wek yo tak akōlakōl, ku awiēcēkē bāk yo ben tiņ cimēn wic yōk ye buk we la tiņ.* ⁷Kēya, kārec gumku ke yiic, yōk aaci gamdun dēt puōth miēthakua, ⁸rin ci yōk ye piņ emēn lōn kēc wek ē cōk gam yic, gam yo gām pīr yam. ⁹Buk Nhialic leec apeī kēdē rienkun, rin miēt pušu rēēr ke yo Nhialic nom ē wētdun? ¹⁰Akōl ku wēēr, Nhialic ayeku thiēc yopuōth ēbēn ku buk we la tiņ ku nyuthku we kē ŋuot kēcēkē ŋic gamdun yic.

¹¹Bi Nhialic yen Wāda nom ku Bēnydan dīt Jethu dhēl guiir tēnē yo ku buk la tēnē we. ¹²Bi Bānyda nhiēr juak kamkun ku koc kōk aya apeī, cimēn nhiēr yōk we. ¹³Bi we cōl aril puōth, ku wek aabi ya koc cīn gup adumuōm Nhialic Wāda nom, tē le Bānyda Jethu bēn kek koc ē kacke ēbēn.

Pīr Nhialic cōl amit pušu

4 ¹Kēya miēthakua, wek aa cuk lēk tē bi wek ŋiec ciēņ thīn bi Nhialic pušu miēt. Ku ē yen tē pīr wek thīn alanden. Ku emēn wek aa yeku lōņ ku yōōku we rin Bānyda Jethu, bāk ciēņ kēnē cuot tuer. ²Wek aa ŋic kē cuk lēk we ē riēl cuk yōk tēnē Bēny Jethu. ³Wek aa wic Nhialic bāk dhiel aa koc path, ku cāk wepuōth ye yiēk kāk ē bal. ⁴Ŋek adhīl yeguōp tiit bi ciēņ dhēl puōth Nhialic kek athēēk, ⁵ku cīi yepušu yīk kāk ē bal cimēn raan cīn gam tēnē Nhialic. ⁶Ku ē kēnē yic, acīn raan loi kērac tēnē mēnhē dēt ci gam. Wek acuk lēk ē wēt kēnē, ku acuk tēt we aya lōn bi Nhialic koc kārečkā looi tēm awuōc. ⁷Acīi Nhialic wic buk yopuōth aa yiēk kāk ē bal. Awic buk ciēņ yo cīn gup adumuōm. ⁸Kēya, raan kuc bi wēl cuk lēk weekkā cīi piņ, acie wētda yen cīi piņ, ee wēt Nhialic, Nhialic we yiēk wēi.

⁹Acin kën nadë ke benku lueel athör kënë yic bāk kōc kōk cī wēt Jethu gam nhiaar. Rin Nhialic guōp aci we piōōc tē bī wek rōt aa nhiaar thīn kamkun. ¹⁰Ku ē yic, wek aa nhiaar miēthakun Mathedonia yic ēbēn. Ku aṇot lēkku we, bāk nhiērdun juak yic. ¹¹Tāaukē wenhīim ku bāk cieṇ apath, bāk cīi ē cieṇ guēnyguēny, ku raan ē rot muk apath kam kōc ē kōṇde cīmēn wāār cī ṽok ye lēk we. ¹²Na luōikē ē kënë ke wek aabī kōc kōk kēc wēt Jethu gam nhiaar ku thekkē we. Luōikē rōt bī ciēn kē yakē wīc tēnē kōc kōk.

Akōl bēn ē Bēny

¹³Miēthakua, awīcku bāk yic ṇic rin kōc cī thou ē kamkun, ku bāk cīi dhiau wepuōth cīmēn kōc kōk cīnkē yekē ṇōōth. ¹⁴Ayeku gam lōn cī Jethu thou ku aci ben pīr. Kēya, ṽook aya, ayeku gam lōn Nhialic abī kōc ke cī wēt Jethu gam ku thoukē, col aa ben pīr ku dhukkē kek ye.

¹⁵Kēn yen lēkku we ēmēn, ee kē cī Bēny piōōc tēnē ṽok kōc bī ṇot ṽo pīr. Akōl bī Bēny bēn, ṽok aacīi bī la tueṇ tēnē kōc cī kaṇ thou. ¹⁶Kōc ēbēn aabī rōl atunydit Nhialic piṇ, ke koth kaṇ ē Nhialic lēk kōc, ku Bēny guōp abī bēn piny nhial. Ku kōc cī thou ke cī wēt Raan cī lōc ku dōc gam, kek aabī kaṇ pīr. ¹⁷Ku ṽok kōc bī ṇot ṽo pīr akōl kēnē, ṽok aabī kuōōt yiic ke ke, ku ṽēth ṽo luāt yiic buk rōm kek Bēny aliir yic nhial, ku ṽok aabī rēer ke Jethu akōlakōl. ¹⁸Kēya, deetkē wepuōth ē wēlkā.

Guierkē rōt ē rin bēn Bēny

5 ¹Acin kën nadë ke benku lueel athör kënë yic buk akōl bī kākka rōt looi lēk we. ²Anjiekē kek we lōn Bēny abī bēn ke cīi ṇic, cīmēn dhie ye cuār bēn wakōu ke cīi ṇic. ³Tē lueel ye ēlā, “Kēriēēc ēbēn apath aciṇ kērac,” ke kērac bī kōc gum thīn abī dhīel bēn ke cīn raan ye tak lōn bī yen rot looi cīmēn tiṇ dhie rōp rem apeī. Ku aciṇ kōc bī poth ē kērac kēnē yic. ⁴Ku wek miēthakāi, wek aacīi cīt kōc rēer muōōth yic, rin wek aa ṇic Nhialic. Kēya, akōl kēnē acīi bī la ciel wegup cīmēn cuār ke kuōckē. ⁵Week ēbēn, wek aa rēer ruel yic rin ṇic wek Jethu. ṽok aacīi cīt kōc rēer muōth yic kuc Nhialic. ⁶Na ye kēya, ke ṽok aacīi nin cīmēn kōc kōk, ṽok aa dhīl nhīim tīr ku dukku ye wīet māāu. ⁷Ee wakōu yen aye kōc nin, ku yen dēk kek thīn māāu apeī. ⁸Ku ṽok aa kōc ruel. Kēya, tīirku nhīim ku titku rōt ē gamda ku nhiērda bī jōṇrac ṽo cīi duōṇ. Ku colku ṇōth rēer ke ṽo lōn bī Jethu ṽo luōk, aye kōt. ⁹Rin Nhialic akēc ṽo lōc ē tēn rin bī yen ṽo tēm awuōc akōl lundit, aci looi kēya, bī ṽo luōk dhēl Bānyda Jethu Krītho. ¹⁰Acī thou rienkua rin bī ṽok pīr ṽodhie kek ye akōldā, tē pīir ṽok ayī tē cī ṽok thou. ¹¹Yakē wepuōth deet, ku kuonykē rōt kamkun, cīmēn looi wek ye ēmēn.

Lēk ciēn ku muōth

¹²Wek aa lēṇku miēthakua ku bāk kōcdit wat wenhīim gam Bānyda yic, kōc luikā apeī kamkun theek, kōc we nyuōth kē bāk looi pīr kōc cī gam yic. ¹³ṇiekē kōc ciēēṇ apēdit ku nhiarkē ke rin kōpuōth yekē ke looi. Ku ṇiekē ceṇ kamkun.

¹⁴Week aa yōōkku miēthakua, bāk kōc aa dak rōōt cie luui lēk, ku riēelkē kōc riōc gup nyīn, ku kuonykē kōc wīc kuōny, ku yakē raan ēbēn jāām ke

we cī wepuōth pāl piny. ¹⁵Dhielkē ŋic lōn acīn raan guur kērac kēreec dēt, ku yakē wīc wepuōth bī ya kēpath yen yakē looi kamkun ku kōc ēbēn akōlakōl.

¹⁶Yakē rēēr we mit puōth akōlakōl, ¹⁷ku yakē rēēr we rōōk, ¹⁸yakē Nhialic leec, kuat kēriēc rot looi tēnē we. Kēnē, yen awīc Nhialic tēnē we piērdun yic, ke we ye kōc cī mat kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu. ¹⁹Duk Wēi Nhialic gēl nhom. ²⁰Ku duk wēl kōc ye lueel lōn ye kek kāk Nhialic tīŋ, ye yōōŋ yiic. ²¹Kaŋkē deet yic, muōkkē wenhīim kēpath, ²²ku duōkkē rōt ye thiāk kuat kērac.

²³Bī Nhialic ē ʔo yiēk dōōr, we looi bāk aa kōc path kēriēc ēbēn yic, ku muk wēikun ku guāpkun ke cīn yic ajuēc akōl bīi Bānyda Jethu Krītho. ²⁴Ku yen raan we cōōl ala gam ku abī looi.

²⁵Rōōkkē aya rienkua miēthakua. ²⁶Miāthkē kōc cī gam puōu ēbēn. ²⁷Wek aa yōōk rin Bānyda, bāk athōr kēnē kuen tēnē kōc cī gam ēbēn.

²⁸Bī dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho rēēr ke we.

Athör ë rou cî Paulo gät koc cî gam Thethalonika

Wët nhom

Athör tueŋ yic tēnē akut koc cî gam Thethalonika, ěcî Paulo gôt lōn Raan cî lōc ku dōc abī ben dhuk pinyinhom. Kēnē ěcī koc kōk liäp nhīm Thethalonika. Ku athörden yic tēnē koc Thethalonika aya, Paulo ě jam lōn akōl bī Bēny bēn acī thišk. Rin ě wēt kēnē, koc kōk aake cī kōšc ě luoi, ku rēerkē ě path ke tit bēn Jethu raan cî lōc ku dōc. Ku Paulo ě wēt kēnē cōk piny ku nyooth, lōn tueŋ ke Raan cî lōc ku dōc kēc dhuk, ke raan cōl “Raan Rac” apeī abī tušl ku yeen abī yet nhial apeī luoi kārēc.

Ku Paulo atuny Jethu, ee koc cî gam leec rin gamden looi kek luoi pīr akōlriēec ěbēn, cōk alōn rēer kek ke gum ke liēp kenhīm ěmēn. Aaye deet puōth bīk kōšc ě cōk ku buothkē tēden yen luui thīn yic, ku lek tueŋ ke loi kāpath.

Kāk tš thīn

Mušth tueŋ 1:1-2

Paulo adeet koc cî gam puōth 1:3-12

Kāk bī rōt dhiel looi ke Jethu kēc dhuk 2:1-12

Koc cî gam aa dhil kōšc ě cōk 2:13-17

Ršškkē rienkua 3:1-5

Koc aa dhil luui 3:6-15

Mušth ciēn 3:16-18

1 ¹Yen Paulo ku Thilath ku jōl a Timothī aa yok cī we tušc athör wek akut koc cî gam gen Thethalonika, ku yakē koc Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho.*

²Bī Nhialic Wāda ku jōl a Bānyda Jethu Krītho we yiēk dhēēŋ ku dšōr.

Paulo adeet koc cî gam puōth

³Miēthakāi yok aa Nhialic dhiel leec akōlakōl ě rienkun. Ku ě yic buk looi kēya, rin gamdun ě rot juak akōlakōl ku nhiēr kamkun ě rot juak aya. ⁴Ku ě yen rin ye yok jam ke yo nhiam ě rienkun akuut koc cî gam nhīm. Yok aa nhiam wēt rēer wek ke we gum ku gamkē wēt Nhialic, cōk alōn ye wek rēer ke we jōr.

⁵Ku Nhialic acī jšōr kēnē looi bī yen tē le yen cōk thīn nyuōōth. Rin abī we looi bāk aa koc bī mat bāānyde yic, rin bāānyde yen aguum wek. ⁶Ku Nhialic abī kē la cōk looi, rin abī koc kek we jšōr cōl aa gum aya. ⁷Ku yen abī kāk gumku nyaai tēnē yo ku wek koc gum ěmēn, ku lok tēn lšŋ yodhie. Kēnē abī

* 1:1Luoi 17:1

rot looi tē le Bēny Jethu bēn piny nhial kek rieldit apei kek atuucken nhial. ⁸Tē bī Jethu, mac abī dēp, ku kōc cī jai wēt Nhialic abī tēm awuōc, kek kōc cī jai bīk cīī pīr Wēt Puoth Yam ē Jethu Bānyda. ⁹Keek aabī tēm awuōc bī kek gum akōlriēc ēbēn, ku keek aabī gēl wei tēnē Bānyda Jethu, ku kākken dīt puoth bī ya kāk kōc gōi, yiic. ¹⁰Tē bī yen akōldā, ke yeen abī gām alēecdīt apei rin kē cī looi rin kacke. Ku kōc cī gam aabī gāi ku dorkē rin riel tō kek ye.

¹¹Ku ē yen kē ye yok rōōk akōlakōl rienkun. Yok aa Nhialicda thiēc bī we bēi pīr cī yen we caal thīn yic, ku bī we tīŋ ke lēukē bāk met ē pīr kēnē yic. Nhialic abī we yiēk riel ku bāk kāpuoth wiēcē bāk ke looi, aa looi. Ku bāk kāk wiēc bāk ke looi aa looi dhēl la cōk rin cī wek Jethu gam. ¹²Tē looi wek ē kēnē ke wek abī Bānyda Jethu cōl aye leec, ku abī we cōl aye theek. Kēnē abī rot looi rin dhēēŋ Nhialicda ku Bānyda Jethu Krītho.

Kāk bī rot dhiel looi ke Jethu kēc dhuk

2 ¹Miēthakāi, calkē rōt aa benku lēk bēn Bānyda Jethu Krītho, ku tē bī yok yonhīim mat thīn ku rēerku kek ye. ²Duōkkē rōt cōl aa liēp nhīim ku riāākkē puōth wēl ye ke lueel lōn cī Bānyda Jethu bēn. Tēdē alēukē bīk lueel lōn cī Wēi Nhialic yō nyuōth ē kēnē, tēdē ayekē lueel lōn cī yok kēnē piōc tēnē kōc, tēdē lōn cī yok ye gōt ku tucku ke. ³Duōkkē rōt cōl awēŋ nyīn kuat dhōl yiic ēbēn, rin akōl bī Bānyda bēn aŋoot, yet akōl bī kōc juēc keyiic jāl mat ku kueeckē wēt Nhialic, ku Raan Rac, raan lōōŋ dhōl yiic ēmēn abī tīc, raan ye pan mac kēde. ⁴Yeen abī jai kuat kē ye door ēbēn, ku yeen abī rot tāāu tuēŋ kēriēc ēbēn nom ke ye door ke cīt Nhialic. Abī rot yāth tuēŋ ku dhēl Nhialic ku rec kāk ye Nhialic door ēbēn. Ku yēth rot nhial ku tēū rot ciel luanŋ Nhialic.*

⁵Cāk kākā ye tak lōn cī yēn ke lēk we wāār rēer yēn ke we? ⁶Ku ēmēn aŋieckē alanden yēn kē gēl Raan Rac, raan lōōŋ dhōl yiic bī cīī bō. Ku yeen abī nyuōth tē le tēde bēn. ⁷Ku rielden ye kek kuc lōōŋ ēbēn alui piiny, ku yeen abī luui piiny kēya yet tē bī raan ye gēl nyaai. ⁸Tēēn ke Raan Rac, raan lōōŋ dhōl yiic ēbēn abī tīc. Ku tē le Jethu Bānyda bēn ka bī nōk aliir thok ē path ku mēr piny ē ruēlde. ⁹Raan lōōŋ dhōl yiic abī bēn ke riel jōŋrac. Ku abī kāk cie yith ya looi, kāk ruēēny ye tē ye luōi ke kōc gōi. ¹⁰Ku looi kuat kāk ye ke kōc ruēēny ēbēn tēnē kōc bī mār. Keek aabī mār rin cī kek kuc bīk yic cīī nhīar rin bī ke luōk. ¹¹Ku aabī Nhialic looi bī ke ruēēny apeidīt bī ya kē cie yic yēn yekē gam ē rot. ¹²Ku kē bī rot looi akīn, kuat raan kēc yic gam ku ye puōu miet luoi adumuōm yic, abī luōk wei.

Kōc cī gam aa dhil kōc ē cōk

¹³Miēthakāi, wek aa kōc nhīer Bēny. Yok aabī Nhialic aa leec ē rienkun akōlakōl rin wek aaci Nhialic lōc bāk tō kam kōc tuēŋ bī kaŋ luōk yiic. Wek aaye luōk dhēl Wēi Nhialic we looi bāk aa kōc path, ku rin ye wek wēt yic gam. ¹⁴Nhialic aci we cōl ē dhēl Wēt Puoth Yam yēn yeku lēk we. Yeen aci we cōl ku bāk diik Bānyda Jethu Krītho rōm kek ye. ¹⁵Kēya, miēthakāi duōkkē wenhīim war, lak tuēŋ ke we muk yic cuk piōc tēnē we wāār rēer yok ke we, tēdē ke cuk gōt athōr cuk tuōc we yic.

¹⁶Nhialic Wäda anhiar yo, ku ë yo nyuõth lier piände. Ku ë yen cïi yen ye kõõc deet yen yo deet puõth, ku cõl anjicku lõn bï yok la pan Nhialic. Yok aa rööc bï Nhialic kek Bányda nhom, Jethu Kritho, ¹⁷week deet puõth ku gëm we riel bï wek aa luui käpath. Ku lëukë bäk käpath aa lueel akölaköl.

Rõõkkë rienkua

3 ¹Ëmën, tẽ jõl wëtdië wïik, wek aa yõõk miëthakäi bäk rööc rienkua, rin bï wët Bányda lac thiëi piny ke diëckde cïmën cï yen rot looi këya kamkun. ²Rõõkkë aya bï Nhialic yo kony tënë kõc rëc, rin acie raan ëbën yen wët gam. ³Ku Bëny ë kẽ ye lueel tiëeñ nhom, ku abï we deet puõth ku abï jõñrac gël bï ciën kërëec lui we. ⁴Ku Bëny yen ë ye cõl anjicku alanden lõn looi wek kẽ yeku lëk we, ku lõn bï wek la tueñ ke lucikë këya. ⁵Yen ë rööc bï Bëny we cõl anjic nhiër Nhialic apeidit. Ku yik we riel puõu cïmën riel piände yen Kritho.

Kõc aa dhil luui

⁶Miëthakäi, wek aa lëkku riel cï Bányda Jethu Kritho gãm yo bäk röt mëec wei tënë miëthakäi aa dak rööc cie luui, cie käk cuk lëk ke ye looi. ⁷Week anjickë yen tẽ dhil wek yo kiëët thïn, rin yok aa yo cie röt ë dak wäär rëer yok ke ë tøk. ⁸Acin kënë raan cuk kañ lõöm ke këcku yõc, yok aa yo ye luui aköl ku wëër, ee rin bï ciën raan kamkun tẽu këde piny bï yen yo kony. ⁹Kënë acuk looi, ku acie lõn cïn yok yic buk we thiëc ë miëth. Yok aaci luui, rin bäk yo kiëët bäk pïr cïmënda aya. ¹⁰Acuk lëk we wäär rëer yok ke ë tøk, “Na ye raan kuc bï cïi lui ke duõkkë gëm këcam.”

¹¹Yok aa gät athör kënë rin ayeku piñ ëmën lõn rëer kõc aa dak rööc cie luui kamkun, kõc cie kækken ye looi, kõc rëer ke ciik röt käk kõc kõk yiic. ¹²Yok aa lëk kockä riel Bányda Jethu Kritho bïk pïr pïr path, ku yekë luui bïk röt muk kækken. ¹³Ku week, miëthakäi duõkkë dhör luoi këpath.

¹⁴Na le raan kuc bï wët ca gõt athör kënë yic cïi gam, ke muõkkë nhom ku yakë gõr, ee rin bï njic lõn yen kërac yen looi. ¹⁵Ku duõkkë ye ciëeñ cïmën raan la ater ke we, lucikë cïmën menhkui dun wiëckë bï kañ njic.

Muõth ciëen

¹⁶Bï Bëny nhom guõp, raan yo gãm dõr we yiëk dõr, kuat kërïëc ëbën yic akölaköl. Ku rëer ke we ëbën.

¹⁷Yen Paulo, yën agät ë muõth kënë ë ciëendië, kënë yen ë tẽ ye yën rienkië gät thïn athör ya gõt ëbën cök, kënë yen ë tẽ ye yën ye gät thïn.

¹⁸Bï dhëeñ Bányda Jethu Kritho rëer kek we.

Athör tueŋ cï Paulo gät Timothï

Wët nom

Timothï ë ye riënythii cï gam pan yen Turkia ëmën, wun ë raan Gïrik ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ë piöc. Athör kënë cï Paulo gät Timothï ë jam wël kadiäk.

Athör acï jöök yöök piöc lueth tënë akut kôc cï gam, cï liäp nom kek piöc kôc Itharel ku kôc cie kôc Itharel. Piöc kënë aye lueel lön kâk pinynhom aa rec. Ku alëu raan bï kuöny yök ë njny kâj cï moony ë rot, ku luoi ye ke mïith kôk theek ku cïi thiëk. Ku dët ye kek rou tï athöör yic aya, ee piöc määc akut kôc cï gam ku duör Nhialic kek tẽ bï bány kôc cï gam ku jol aa kôc ke kuöny aa rëer thïn. Ku kẽ ye kek diäk, Paulo ë Timothï wët athör cök ciëen tẽ bï yen ya alony Jethu Krïtho thïn, ku jol a luoi muk ke lön akuut juëc kôc cï gam.

Kâk tï thïn

Muöth tueŋ 1:1-2

Piöc rin akut kôc cï gam ku kôc mac ke 1:3–3:16

Piöc tënë Timothï rin lucide 4:1–6:21

1 ¹Ee yen Paulo atuny ë Jethu Krïtho cï Nhialic yen yo luök, ku Jethu Krïtho yen ñäthda lëk ba ya atuuc. ²Ee yen tuc athöör manh cït manhdïë ayic cï wët Nhialic gam cöl Timothï. Bï Nhialic Wäda ku Jethu Krïtho Bányda yïn a ñuään ku yïk yï dhëëŋ ku döör.*

Paulo acï Timothï lëk bï yenhom tiit piöc ë lueth

³Wäär cieth yen ya la Mathedonia, yïn aca yöök ku ba rëer Epethuth, rin ba kôc kôc piöc ë lueth yöök ku bïk cïi la tueŋ ke piöc wël lueth. ⁴Lëk ke bïk kôc anyikööl yekë ke lueel akölaköl. Ku jol aa rin juëc wärkendit kôc, ee rin ye kôc rëer ke teer röt ë path, acïn kẽ yekë juak kâk cï Nhialic guiir yiic. Rin wët Nhialic aye ñic tẽ cï raan gam. ⁵Wët lëk yï ë rin nhïer bën ke ñic puön path, ku gam ë yic. ⁶Kôc kôk aa cï kenhïim wël roor ku yekë jam wël cïn kẽ kony kôc thïn. ⁷Awickë ku bïk kôc piöc lööŋ Nhialic, ku keek acie wëlken yekë lueel ë deet yiic, wël yekë ke lueel ke cï kepuöth tawŋ.

⁸Añicku yen lön puöth löŋ tẽ ñic ye muk nom apath. ⁹Añicku aya, lön löŋ acie looi rin kôc path. Aye bëëi bei rin kôc rec. Ku aa kôc löŋ dhöl yic, ku kôc cï wët Nhialic dhöl yic. Ku kôc käreec looi, ku kôc cie Nhialic ye röök ku cik thek. Ku rin kôc ë kôc ke dhiëth ke nök. Ku rin kôc kôc nök. ¹⁰Ku tënë kôc la

* 1:2Luoï 16:1

gup akər ku kəc kők ke lööm röör kők cīt ke. Ku kəc kəc yaac, ku alueth, ku kəc ě lueth lueel cək aa lən kuēēj ke, ku jəl a kəriēēc ěbēn cĭi thāāny kek yith ye piōōc. ¹¹Ku piōōc puoth kēnē athōj kek Wēt Puoth Yam path apei bō tēnē Nhialic la dōc, ku ě yen acĭ thōn Ƴa ba piōōc.

Dhēēj Bēny tēnē Paulo

¹²Jethu Krĭtho Bānyda aba leec rin cĭ yen Ƴa yiēk riel. Ku ŋjōth Ƴapuōu ku looi Ƴa ba luōide looi. ¹³Cək alən cĭ Ƴen ke kuōc aa jam wāthēer rin Jethu, ku ca kəc cəl agum. Ku Ƴa kək kők looi, ke Ƴen acĭ Nhialic nyuōth lier piānde, rin Ƴen acĭ luui ke cĭn kēn ě ŋiec. Ku Ƴen a Ƴa kēc wēt Nhialic gam. * ¹⁴Ku Bānyda acā yiēk dhēējden dīt apei kek nhĭer, ku gam kək tō ě tōk kek Jethu Krĭtho.

¹⁵Wēt yic yen lēu ba lueel, ku alēu bĭ gam akĭn, Jethu Krĭtho acĭ bēn piny-nhom ku bĭ kəc kərəc looi bēn luōk. Ku Ƴen, ee Ƴen raan wat kəc rēc nhĭim. ¹⁶Ku Nhialic alir puōu tēnē Ƴa, ku ě rin ě wēt kēnē yen acĭ Jethu Krĭtho Ƴa nyuōth lier piānde dīt apei, rin bĭ Ƴa Ƴen ye ke raan kərəc looi apeidit nyuōth thĭn. Ku bĭ Ƴa thōj kəc bĭ wētde gam akōldā ku yōkkē pĭr akōlriēēc ěbēn. ¹⁷Tēnē Nhialic Madhōl Bēny mēc akōlriēēc cie tĭj, Nhialic tōk ye theek ku lec akōlriēēc ěbēn. Yenakan.

Paulo acĭ Timothĭ yōōk ku bĭ yepuōu dēet

¹⁸Timothĭ, wēndiē, yĭn aba thōn kēnē ku bĭ wēl cĭ lueel rienku thēer rōt tiēēj, rin na buoth keyiic ke yĭn abĭ luōidu ŋiec looi, ¹⁹tē muk yĭn gamdu apath ke ŋic puōn path. Kəc kők aa kēc wēl cĭ thōn ke muk nhĭim ku aacĭ gamden rac. ²⁰Kam ě kōckā aa yĭ Yēminaith ku jəl aa Alekdhāndēr, kəc kek ca thōn jōjrac ku bĭ ke piōōc bĭk Nhialic cĭi ben dhōl.

Tē bĭ kəc aa rōōk thĭn

2 ¹Tuej, yĭn ayōōk bāk aa rōōk ku yakē Nhialic thiēēc. Ku yakē rōōk rin kəc kők ku leckē rin raan ěbēn, ²cĭmēn bānyjaknhĭim, ku kəc kők tō riel kecin. Ku buk pĭr ke Ƴo dōōr ke cĭn akēēk kam kəc. Ku yeku kac tōk kek Nhialic ku cĭnku gup acuōl. ³Kēnē ě kēpath ku ě Nhialic cəl amit puōu, ⁴Ƴen wĭc raan ěbēn bĭ poth kērac yic ku bĭk wēt yic ŋic. ⁵Nhialic ě tōk ku jəl aa raan tōj dōōr kəc ke Nhialic, Jethu Krĭtho, ⁶Ƴen cĭ rot gam bĭ nōk bĭ kəc ěbēn waar, ku wēt kēnē acĭ nyuōth akōl cĭ lōc. ⁷Ku rin ě wēt kēnē yen acĭ Ƴa kuany, ke Ƴa atuuc ku Ƴa raan piōōc tēnē kəc cie kəc Itharel, ku ba gam ě yic lueel. Ƴen acĭi lueth luel, ee yic yen aluēel. *

⁸Ƴen awĭc röör wuōōt thok ěbēn, ku bĭk kecin taar nhial ke rōōk tēnē Nhialic, ke cĭn riāk ě puōu, ku agōth.

⁹Ƴen awĭc diāār bĭk aa cieŋ alēth path. Ku cikē kēnhĭim ye nai dhōl tuut kek kəc. Ku cik ye cieŋ mĭlāj tōc ku alēth ku guēt kők ye Ƴōōc wēu juēc apei. * ¹⁰Ku keek aa dhil rōt cəl adhēj kăpuōth yekē ke looi, kək ye diāār cĭ gam looi bĭk Nhialic aa door.

¹¹Tik adhĭl piōc lier guōp ku ye wēt cĭ lēk ye gam. ¹²Tik acā ye puōl ku bĭ Ƴa piōōc tēdē ke la riel tēnē röör, aadhĭl rēer ke lĭr gup. ¹³Rin Adam yen ě kōj cak, ku jəl Eba ben cak. * ¹⁴Ee cie Adam yen cĭ wēj nyin ě ye tik yen ěci

wet nyin, ku cī lōŋ Nhialic thek.* ¹⁵ Ku diäär aabī kony ku luāk keek dhiēnh mīth yiic, tē le kek tuer keye kōc cī gam, ku nhiēr kepuōth, ku yekē kōc ē luui kāpath dhēl athēēk.

Bāny akut kōc cī gam

3 ¹ Ku wēt yic cīn yic lueth akīn, na le raan wīc ye ku bī ya bēny kōc cī gam, ke luoi path nhiaar. ² Bēny adhil a raan cīn kēreec ye looi. Yeen adhil la tieŋ tōk, cī gam puōu ēbēn. Ku alir guōp ku cīi kāŋ ye bāth ku athek yeguōp. Ku ē kōc bēn tēnē ye ŋiec lor. Ku alēu ku bī kōc piōōc. ³ Yeen acie raan ē wīet ē māāu, tēdē keye raan ē tōŋ. Adhil a raan ŋic cieŋ ke kōc. Ku acie raan nhiaar wēēu apeī. ⁴ Adhil paande ŋiec mac apath bī miēthke cōl athek ye, ku yekē wētde piŋ. ⁵ Na kuc raan paande mac, ke lēu kēdē ku bī kōc cī Nhialic gam ŋiec aa guir? ⁶ Yen adhil a raan cī nhom bak ē gam yic rin ku bī cīi nhiam bī luōk wēi aya cīmēn jōŋrac. ⁷ Ku yeen adhil a raan ye kōc kēc gam ŋiec jam rienke, rin bī cīi wāi wīn jōŋrac bī guōp yār.*

Kōc kōc kony luoi kāk Nhialic

⁸ Kōc kōc kony luoi kāk Nhialic aa dhil aa kōc path thek cīn kē yekē moony. Keek aacie kōc dek mōu apeī, tēdē keye kōc kok wēēu. ⁹ Keek aa dhil gam cī nyuōth ke muk kepuōth, ku mukē puōn yer. ¹⁰ Keek aa dhil them tuer, ku na cīk ŋiec luui, ka jōl puōl bīk kōc aa kony luoi. ¹¹ Diäärken aya aa dhil gup la athēēk ku cīk ē luum kōc tōr gup, keek aa dhil aa kōc lir gup, ku aacie kōc ye ruēny kēriēec ēbēn yic. ¹² Raan kōc kony luoi kāk Nhialic adhil la tiŋ tōŋ cī gam puōu ēbēn, ku adhil miēthke ku paande ŋiec mac apath. ¹³ Kōc kek kōc kony luoi, ku aa luoiden ŋiec looi, aaye theek, ku alēukē bīk aa jam kōc nhīim ke cīn riōōc guōp. Ku piōrkē gamden yic tēnē Jethu Krītho.

Kēril nyuōth

¹⁴ Cīmēn gēt yen athōr kēnē tēnē we, aya ŋōōth wek aba la tiŋ. ¹⁵ Ku na le kē gōu ya, ke athōr kēnē abī we cōl aŋic tē lēu bī wek kāk akut cī gam aa luōi thīn, ku yen akut kōc cī gam ē Nhialic pīr, yen ē mēn yen yic kuōny.

¹⁶ Acīn raan lēu bī kē cī nyuōth, kēdan thekku ē yic, jai.

Yeen acī nyuōth ke ye raan.

Acī Wēi Nhialic nyuōth lōn ee yen raan la cōk.

Ku acī atuuc nhial tiŋ,

ku lēk wuōt ēbēn.

Ku kōc pinynhom aacī bēn la gam tēnē yeen,

ku acī yāth nhial pan Nhialic.

Kōc piōōc aa wēēŋ

4 ¹ Aye Wēi Nhialic lueel ē gei lōn kōc kōk aabī gamden cīi ben aa theek akōldā. Keek aabī kāk bī jakrec ke aa wēŋ nyīn aa gam, ku buōthkē piōōc jakrec yic. ² Piōōc cīt ē kēnē aye thiāi piny kōc aa lueth kōc wēŋ, kōc cīn kē ŋic piāthken. ³ Kōc cīt kākā, aa kōc yōōk ka awuōc ku bī raan thiēēk, ku ciem mīith kōk yekē tak ka rec. Ku yen Nhialic acī mīithkā cak ku bī kōc

cī gam njic yic keek aa cam tē cī kek kaŋ rōök. ⁴Kuat kēriēēc ēbēn cī Nhialic cak apath, acin kē lēu bī kōc kuc, ku yen kēriēēc ēbēn aye cam ku rōök kōc bī Nhialic leec, ⁵rin wēt Nhialic ku rōök ē miēth cōl apath.

Aluaŋ Jethu Krītho

⁶Tē piōōc yīn wēlkā tēnē miēthakua, ke yīn abī ya raan luoi path ē Jethu Krītho cī njic muk ē dhōl gam yith ku piōōc path ca buōoth yic. ⁷Ku mēec rot wei anyikōōl cie yith ē Nhialic, anyikōōl cīn wētēden yic cī path bī ke aa lēk kōc. Lui apeī ba rot piōōc ba pīr cīt tē wīc Nhialic ye thīn. ⁸Luoi ye raan looi ē guōp muk bī riel apath, ku luoi ye yīn rot piōōc ba pīr cīt tē wīc Nhialic ye thīn aŋuēēn apeī, rin ala kē ye njōth thīn piīr ēmēn yic, ku pīr pan Nhialic akōldā. ⁹Ku yic yen lēu ba lueel bī gam akīn. ¹⁰Yok aabī buōc ku luuiku apeī, rin yok aa njōth Nhialic pīr, yen raan ēbēn kony, ku tuer aa kōc cī wētde gam.

¹¹Yakē kōc yōōk ku piōōckē ke ē kākā. ¹²Duōkkē kōc cōl aaye we dhōl gup rin koor wek. Ku luoi kē rōt bī kōc cī gam rōt aa thōŋ we ē jamdun yic, ku piērdun ku nhiērdun ku gamdun ku lōn cīn wek gup ajuēēc. ¹³Agut tē bī ŋen bēn, yakē wēl cī gōt athōr Nhialic yic kuēn kōc. Ku yakē kōc lēk ku piōōckē ke. ¹⁴Duk yīpuōu wel wei kē cī yiēk yī yic ē rot, kēwāār ca yōk dhēl cī Nhialic lēk kōc ē rienku wāār tēū kōc dīt akut, kōc cī gam kecin yīn hom.

¹⁵Tāāu yīpuōu piny apath ba kāk Nhialic njic looi, ku bī raan ēbēn luoi du tiŋ tē le yen tuer thīn. ¹⁶Tiŋ piērdū cōk ku kāk ye piōōc apath. Deet wētdu yic apath, rin na loi kēya ka bī yī luōk ku kōc wēlku piŋ aya.

Kāk loi tēnē kōc cī gam

5 ¹Duōkkē raandīt ye kuōc jāām, yakē jāām dhēl athēēk cīmēn wuurdun. Yakē riēnythīi njic jāām apath cīmēn miēthakun, ²ku yakē diāārdīt jāām kecīt mārkun, ku diāārkor kecīt nyiērakun ke we cīn puōth akuēeth.

³Thēkkē lēer cīn nhīim kōc ke kony. ⁴Ku na la lēer mīth, tēdē ke ye mīth miēthke, ke keek aa dhilkē kaŋ nyuōoth lōn cī kek gam ē dhōl muk kek kōc manyden thok thīn. Ku kēya aabī kōc ke dhiēth ke, wārken dīt ku mārken dīt riōp rin wāār muk kek ke. Ku kēnē yen ē Nhialic cōl amit puōu. ⁵Lēer rēer ē rot ke cīn raan muk ye ayic ē Nhialic njōth, ku ye rōök wēer ku akōl, ke ye Nhialic thiēēc ku bī ye kony. ⁶Ku lēer ye yiēk yepuōu miet puōu ē rot, acit raan cī thou cōk alōn ŋuōt piīr yen. ⁷Lēkkē kōckun cī gam ē wēlkā aya, rin ku bī ciēn raan gāk ke. ⁸Ku na le raan cī kōc ruāāi kek ye muk, nadē ke ye manyde thok, ka cī kuc ē gam, ku raan cīn gam aŋuēēn tēnē ye.

⁹Acin lēr met akut lēer yic tē kēc ruōnke thiārdātem waan thok. Ku ē ye tiŋ path tēnē muōnyde. ¹⁰Ku aye njic rin wēt kāpuōth ye looi, cīmēn lōn njic yen mīth muk, ku ē kōc gōōŋ apath, ku ē kōc cī Nhialic gam luoi kāpath, ku ye kōc la kē jōr ke kony, ku ye cool luoi kuat kēriēēc ēbēn path.

¹¹Duōkkē lēer kor ye mat akut lēer yiic, rin na lek rōōr tak, ka cōl rōt athiak, ku cik kepuōth ben yiēk wēt Raan cī lōc ku dōc. ¹²Ku kēya, ka cā awuōc looi ē rin cī kek athōn wāār bik aa looi thoŋ kōu. ¹³Keek aya aabī piōc rēer piiny ē path ku yekē bēēi kuany yiic, ku dēt rac aya, keek aabī aa kōc alop jōt ku yekē luup wēl cī path. ¹⁴Ke yeen aya tak lōn puōth yen bī lēer kor aa thiaak, ku bik la mīth, ku mackē bāāiken apath, rin bī raan atēda dhēl cī yōk bī ke aa jāām wēl rēc kegup.

¹⁵Lēer kōk ēmēn aacī jai wēt Jethu ku keek aacī jōŋrac buōoth cōk.

¹⁶Ku na le tiŋ cĩ gam tō lëër manyden thok, ka dhilke muk apath, ku cĩ ke pël akut kɔc cĩ gam bĩ ya yen muk ke, rin bĩ akut kɔc cĩ gam yenhom yiëk muöök lëër cĩn nhĩim kɔc muk ke.

¹⁷Bäny luoi akut kɔc cĩ gam looi apath aaye theek ku riop ke, rin ye kek kɔc ë luui apei, kɔc kek kɔc lëk wët Nhialic ku yekë kɔc piöc. ¹⁸Aye athör theer wël Nhialic lueel, “Duk muor der thok tē luui yĩn ye bĩ rap kōm.” Ku këya, “Raan ë luoi adhil yiëk ariöpdē.”^a

¹⁹Duökkë wët gɔɔny raandit ye gam tē cĩ yen kɔc karou ku diäk kek gɔɔny yen.* ²⁰Tē le yen kɔc cĩ kërɔc looi ka dhil nyieeny kɔc nhĩim, rin ku bĩ kɔc kɔk këcit ë kënë cĩ ben looi.

²¹Wek ayöök Nhialic nhom, ku Jethu Kritho ku jol atuuc cĩ Nhialic lɔc, thekkë wëlkä ke we cĩ kɔc ye tek yiic bĩ la raan dët yakë ɲuään kuat kë luoi kë yic.

²²Duökkë ye lɔc yen lɔn kueny wek raan bĩ Nhialic luösi. Duökkë röt mat luoi kärec yiic, rëërkë ke we lip gup.

²³Duökkë pũ ye dek kepëc, yakë muön thin-nyoot dek, ku bĩ we kony bĩ thiöör we cĩ ye lac piäär yiic.

²⁴Kärec ye kɔc kɔk looi aa la gei kɔc nyĩn, ku aake wat nhĩim ë luk yic, ku kɔc kɔk aaye käracken cik thiaan jäl ɲic ciëen. ²⁵Ku ë dhöl tööŋ kënë, käpuoth ye raan looi aa cie muɔny, ku käpuoth kɔk cĩ thiaan aabi ɲic aköldä.

6 ¹Aloony ëbën aa dhil luui apei, ku yekë bänyken theek apei, rin bĩ ciën raan kuc jam rin Nhialic, ku jol aa piöc ye yok kɔc piöc. ²Aloony kɔc cĩ gam acik lëu ku bik kɔcken cĩ ke loony dhöl gup, rin keek aa wämäthakën. Kë lëukë bik looi ë lɔn bik luoiden aa looi apath, rin kɔc la kë yekë yok luoi yic, aa kɔc cĩ gam nhiarkë ke. Aa kek kāk lëukë bāk ke piöc tēnë kɔc, ku yakë ke dët puöth bik ke theek.

Piöc ë yic ku piöc ë lueth

³Raan piöc wët dët cie kën ë Nhialic ku acii thöŋ kek wël Bänyda Jethu Kritho ku jol aa piöcda rin Nhialic, ⁴ke yeen anëk nhiam wei ku acin kë ɲic. Yeen ala kë wic cie thök yepuöu bĩ rot aa teer ku göth ke kɔc wël cie yith, ku kënë ë tiel bëi ku këk kɔc, ku lëët kɔc röt, ku bi diu rac kam kɔc, ⁵ku kɔc cĩn nhĩim aa röt cool ë teer ku acin yiny tō ke ke. Ayekë tak lɔn yath ë dhël kɔc cɔl ajak.

⁶Ee këya, yanh la cök ë raan cɔl ajak apei, tē cĩ yen kāk tō ke ye gam piände ëbën. ⁷Rin yook acin kë cuk bëi pinynhom, ku ka cĩn dët lëuku buk nyaai thĩn. ⁸Na lok kë camku ku kë ceŋku ka cĩn dët yikku yopuöth. ⁹Kɔc ye wic bik jak, aaye piäthken thël kärec yiic, ku keek aa wëi kāk kuckë ku kärec ye piäthken nhiaar, kāk ke thël riääk yic ku rec ke. ¹⁰Rin ku bĩ raan jieek nhiaar, ee kɔc miæt kuat kākjuëc rec yiic. Kɔc kɔk aaci kepuöth yiëk jieek apei agut bik nhĩim mää ë gam, ku keek aaci kajuëc ɲöŋ ë nyin bëi kepuöth.

Timothĩ aci nyuöth luoid

¹¹Ku yĩn raan Nhialic mæc rot wei luoi kärec yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui kāk Nhialic ke yĩ ɲöth Jethu ku ye kɔc nhiaar, ku ye

gum, ku ye raan ɲic cieŋ ke kɔc. ¹² Thär kē yeku gam apath, ku muk pīr aköl-riëëc yen ē cɔɔl Nhialic yī apath aya, kēwāār ca gam ba lueel thuɔŋdu kɔc juëc nhīim. ¹³ Nhialic nhom, yen wēi yiëk kēriëëc ēbēn, ku Jethu Krītho, yen cī ye lueel gai wāār Pilato nhom, yīn aya yōök, * ¹⁴ muk lööŋkă nhīim apath ke cīn kē wāac yet aköl bī Bānyda Jethu Krītho ben bēn. ¹⁵ Lɔn bī yen ben bēn abī rot looi aköl cī Nhialic tak yen raan cī dɔɔc, ku yen Bēnyŋaknhom yetök, yen Bēnyŋaknhom tō tueŋ bānyŋaknhīim, ku ye Bēny bāny. ¹⁶ Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciëŋ ruël yic, ruël cīn raan rot thiäk ye. Acīn raan cīi ye kaŋ tiŋ, ku acīn raan lēu ku bī ye tiŋ. Yen aaye theek, ku ala riëldīt tet akölriëëc ēbēn. Yenakan.

¹⁷ Yōök kɔc cī jak kāk pīir pinynhom bīk cīi nhiam, ku cīk ɲäthden tēëu kāk cie yīth yiic cīmēn jīëk, ku ye Nhialic yen ɲōthkē, Nhialic cī ɔo yiëk kēriëëc ēbēn ē biökruaalde ku buk puōth miet. ¹⁸ Yōök ke bīk kăpath aa looi, bīk aa abiökruël, ku dhilkē kākken aa rɔm kek kɔc kōk. ¹⁹ Kēya, keek abī jīëk la cök tōöu ē rienken pan Nhialic. Ku ē yen abī ya kēril diīt bī ke cök piny aköldä. Ku yen abī kek pīir la cök yök. ²⁰ Yīn Timothĭ muk kē cī kuëi yī apath. Mēec rot wei ē jam rac cīi thiääk ke Nhialic yic, ku ater cīn yic kē kuany ye kɔc kōk yīn jōöny ē lueth ku luelkē ke ɲiëëc ē kăŋ. ²¹ Rin aye kɔc kōk lueel lɔn ɲic kek kăŋ, ku ē tēēnē, keek acī mēr wei dhöl gam yic.

Dhëŋ Nhialic abī rēër ke we ēbēn.

Athör ë rou cï Paulo gät Timothï

Wët nom

Athör ë rou cï Paulo gät Timothï ala yic wël wëët juëc. Rin cït Timothï manh koor ku ye raan ye kony ë luci. Wëtdit athör yic, ee gum. Timothï aye yöök bï yepuü deet ke la tuej ke nyooth wët Jethu Krïtho ke cï gam. Ku muk piöoc ë yic Wët Puoth Yam ku athör theer wël Nhialic. Ku ye luui kecït raan ë piöoc ku ye raan koc lëk wët ë Nhialic, ke cïi riöc koc bï ye luc ku jeikë wët lueel.

Paulo acï Timothï lëk athöör yic apeï ku bï rot cïi met jam kanyiaap yic ku teer wël kuc nhïim. Wëlkä koc ke piñ, aa kërac yök thïn.

Ku kënë ëbën, Timothï acï bën lëk pïr raan ë gët athöör, wët gamde, lier puü, nhïer, riel ë puü ku gum.

Käk tō thïn

Muöth tuej 1:1-2

Lec ku lëk 1:3–2:13

Wëët ku lëk 2:14–4:5

Pïr Paulo 4:6-18

Thök ë wël 4:19-22

1 ¹Ee yen Paulo atuny Jethu Krïtho cï tooc ba koc bën lëk pïir cï thon rëër ke Jethu Krïtho.

²Tënë Timothï, manhdiën nhiaar, bï Nhialic Wäda ku Jethu Krïtho Bányda yï quään ku yïk yï dhëej ku döör.*

Timothï acï deet puü bï gamde muk

³Nhialic yen ya door puön cïn yic diu, aya leec cïmën wärkuan düt. Aya leec tē tek yen we tē rööc yen aköl ku wëër. ⁴Yon cï wek dhiau rin cï yok puök aya tak, ku awiëc ku ba we ben tiñ, rin ba puü miet. ⁵Lon ye wek koc cï gam ë yic amuök nom, ku athöj kek tēcīt tē cï moordīt Loith ku jol aa moor Yunith gem thïn aya. Aya yök yapuü lon cï yin gam aya.* ⁶Ee rin ë wët kënë yen aye yen yï lëk ba miöc wäär cï Nhialic yiëk yï, wäär tēëu yen yacin yinhom ba yï döcc col arëër ke dëp yipuü. ⁷Wëi cï Nhialic yiëk yo acie yo col ariöc. Wëi Nhialic ë yo yiëk riel, ku nhiarku röt, ku ye raan rot muk apath bï kërac cïi loi.

⁸Duk rot ye yök ciët yï bï guöp yär tē lëk yin koc wët Bányda, ku yeen aya, duk rot yök ke yï bï guöp yär rin cï ya mac wëtde. Mät rot ya ba gum rin Wët

* 1:2Luci 16:1 * 1:5Luci 16:1

Puoth Yam, ku Nhialic abī yiēk riel ba luui rin wētde. ⁹Yeen aci ʔo kony ku aci ʔo lɔc buk aa kacke, ku acie rin kēpuoth cuk looi, ee rin kēden wic. Ku aci Nhialic guiir kēya rin piathde. Ku tēwäär kēc piny guɔ cak, Nhialic ēci Jethu Krītho guiir bī ʔo nyuōth piathde. ¹⁰Ku ēmēn Jethu Krītho aci lɔc ku dɔc, aluānda aci riel thou tiaam, ku bīi Wēt Puoth Yam la gei cīt ruel. Ku yīk ʔo pīr akōlriēc ēbēn.

¹¹Nhialic aci ʔa kuany ba ʔa atuuc ku ʔa raan piōoc ba Wēt Puoth Yam lēk kɔc.* ¹²Ee wēt kēnē yen aguum ʔen kākā ēmēn. Yen ʔot ʔa kēc puōu pēk wei, rin ʔen aɲic raan cī ʔen wētde gam, ku aɲic alanden lɔn yeen ala riel, ku abi kē cī thɔn tiit apath agut cīt akōl bī yen ben la dhuk. ¹³Muk wēl puoth yith ca piōc tēnē yī nhīim apath, ke cīt kāk ba buōth cōk piēru yic. Ku rēer ē gam ku nhier yic, kāk ye yōk rin ye wek tōk kek Jethu Krītho. ¹⁴Muk kāpuoth cī thōn yī apath ē riel Wēi Nhialic rēer kek ʔo.

¹⁵Yīin aɲic lɔn cī kɔc ke rēer kek ʔen ēbēn pan Athia, agut Pigeluth ku Yēr-mojinīth, kuc piōcdiē ku jīlkē.

¹⁶Bī Nhialic paan Onethiporuth dɔc rin aci ʔen kony bī ʔen a muɔc miēth, ku cīi guōp riōc wēt cī ʔa mac. ¹⁷Ku nawēn la ʔēt Roma akēc bēn gāāu, aci tē tō ʔen thīn bēn yōp apei agut tē yōk yen ʔa. ¹⁸Yeen abī Bēny Jethu cɔl ayōk kēpath akōl bī yen ben la dhuk. Ku yīin aɲic apath yen tē cī yen ʔa kuony thīn pan Epethuth.

Apuruk path tēnē Jethu Krītho

2 ¹Ku tēnē yī, yīn wēndiē, cɔl rot aril puōu riel yen ba yōk wēt puoth Jethu Krītho, rin ye yōk tōk kek Jethu Krītho. ²Muk wēl ʔon ca lueel nhīim ke kɔc juēc tō thīn. Ku lēk ke kɔc ca deet puōth bik ke muk nhīim, ku aa kɔc lēu ku bik kɔc kōk piōc aya. ³Gum kek ʔo cīt ye apuruk path tēnē Jethu Krītho. ⁴Apuruk tō luɔi yic aye wic ku bī bānyde cɔl amit puōu, ku acie rot la liāāp wēl cie kāk apuruuk yiic bī pīr cīmēnden. ⁵Raan wēer kek kɔc ē kat yic, acie ariōp cī yen kɔc wuōr ē yōk tē kēc yen lōōŋ buōth yiic apath. ⁶Raan ē pur apei, adhīl duɔmde kaŋ tem. ⁷Tak yic apath yen kē lēk yī, rin Bēny abī yī cɔl adet kāŋ yiic ēbēn.

⁸Muk yīnhom Jethu Krītho, yen cī jōt bei ē raŋ yic, yeen ee raan many Debit, cīt tē cī ye luēl thīn ē Wēt Puoth Yam ʔa piōc. ⁹Rin ye ʔen Wēt Puoth Yam piōc ē yen ye ʔen gum, ku ye ʔa rek ciēt ʔa ye raan cā awuōcdit apei looi. Ku Wēt Puoth Yam akēc rek bī cīi la tueŋ. ¹⁰Ku ē wēt kēnē, yen aye ʔen kēriēc ēbēn guum, rin kɔc cī Nhialic lɔc ku bī ke luōk rin Jethu Krītho, ku bik la duaar akōlriēc ēbēn.

¹¹Kākā aa wēl yith,
“Tē cī ʔok thou kek yeen,
ke ʔok aabī pīir kek yeen.

¹²Ku na lok tueŋ ke ʔo gum,
ke ʔok aa mēc kɔc kek yeen.
Na jeiku, ka bī ʔook jai aya.*

¹³Ku na cuk ye kɔc kē ye lueel loi,
ke yeen ee kē cī lueel looi,

rin acīi lëu ku bī rot jai ē rot.”

Raan luoi cī Nhialic gam

¹⁴Ben kacku tāk kënë, ku jai ke apath Nhialic nhom bik cīi ye göth kamken wël yekë lueel. Acin këpuoth ye yök thīn, ku ē kōc ke piŋ rac. ¹⁵Them apeidit ku ba rot nyuoth tēnē Nhialic lōn ye yīn raan luoi cī gam, raan luoi cie guōp ē riōōc, ku ē wēt Nhialic ē yic yen aye piōōc apath. ¹⁶Ye rot cōl amec tē ye kōc jam thīn wël cie wël ē Nhialic, rin wëlkā aa kōc thel wei. ¹⁷Kāk bik aa piōōc aa wël cit tētōk cie dem. Kam ē kōckā aayī Yēminaiith ku Piletuth. ¹⁸Keek aacī wēt yic dhōŋ, ku keek aa rec kōc kōk cī gam nhīim, rin ye kek ye lueel lōn jōn bī kōc rōt jōt thou yic acī rot looi theer. ¹⁹Ku yiny ril Nhialic cit kuur cie nyooŋ cī thany kōu wëlkā, “Nhialic aŋic kōc kek kacke,” Ku, “Na le raan ye lueel ke raan ē Jethu ka dhil luoi käreec puōl.”

²⁰Pandit lāau yic ē yic la aduuk ku tōny, cī kōk looi milāŋ tōc ku kōk milāŋ thith, ku kōk aacī cuēēc ē tiōp. Aduuk kōk ku tōny kōk aaye bēēi bei ē tōōu yic, bī kōc ke luoi nīn ciem ke yai, ku aduuk kōk ē kuōt ku tōny kōk tiōp aaye kōc luoi ē path akōlakōl. ²¹Kēya, tē le raan guōp wic bī käreec cīi ye looi, ka bī thōŋ kek aduuk ye kōc ke luoi akōl yai, rin cī yen yepuōu tāau luoi ē Bēny yic, ku rēer ke cī rot guiir bī kuat luoi path ya looi.

²²Duōkkē wepuōth ye yiēk kāk ē bal ku kāk kōk cīmēn riēnythii, welkē tueŋ ē gam ku luoi la cōk, ku nhiēr ku dōōr wedhie wek kōc yer puōth bāk Jethu aa cōol ē kuōony. ²³Ku calkē rōt amec tē ye kōc rōt teer thīn wël cīn wētden yic ku wël kōc kuc kāŋ, rin aŋieckē lōn ye teer tōŋ bēēi. ²⁴Aluaŋ Bēny acīi lëu ku bī thōr. Yeen adhil a raan path tēnē kōc ēbēn, raan piōōc path līr puōu, ²⁵raan cie cōk aterde ye thaŋ gup tē cōk yen kenhīim piny, tēdē aabī Nhialic lëu bik kenhīim waar luoi käreec yiic ku ŋickē yic. ²⁶Ku dhāŋkē dēp cī jōŋrac ke deep, ku looi ke bik kākke aa looi.

Käreec bī rōt looi nīn ciēēn yiic

3 ¹Muk ē kënë nhom! Tē le tēn bī Jethu dhuk pinyinhom thiōk, ka bī yic riel tēnē yō Krīthiaan buk pīr tēcit tē wic Nhialic ye thīn. ²Rin kōc ēbēn aabī rōt aa nhiaar ē rōt. Ku aabī wēēu nhiaar apeī. Ku aabī kenhīim aa lec, aabī nhiam, aabī kōc aa lāāt. Ku aacīi wēēt bī kōc ke dhiēth ke aa wēēt ya gam. Aacīi puōth bī ya miet kāpuōth ye luoi ke. Ku aacīi Nhialic bī ya theek. ³Acin raan yekē nhiaar. Acin kē bik aa pāl piny. Aabī ya luum. Ku aabī ya kōc cie rōt ye duut kuat luoi kērac. Ku aabī rēēc apeidit, ku aabī kēpath ye looi aa maan. ⁴Keek aabī kōc ya luom. Aabī ya kōc kuith. Ku aabī nhiam ciēt kek path ē rōt. Keek aabī kāk miet ē puōu aa nhiaar tēnē lōn nhiēr kek Nhialic. ⁵Kōckā aabī rōt ya nyuōth ciēt yekē kōc Nhialic. Ku kënë yic aa kuc riel Nhialic lëu ye bī piērden waar yic. Cōl rot amec tēnē ē kōckā.

⁶Kōc kōk keyiic aala bēēi yiic ciēt ke ye kōc path, ku kē tō kepuōth ē lōn bik diāār ye lac wel nhīim lëu, bik kē wickē ya looi. Diāār aa adumuōōm looi arak juēc, ku dōōr aliu kepuōth. Aa kāk wic piāthken kek aa yekē ke looi. ⁷Diāār ye them akōlakōl bik piōc ku acikkē lëu bik yic ŋic. ⁸Cīmēn Janeth ku Jambrith aake cie wēt Mothith ye gam, ku kōckā aake cie yic ye gam, keek aa kōc cī

nhĭim kōc ku aaci Nhialic jai rin liu kek ē gam yic.* ⁹Ku kē loikē aciī bĭ la tueŋ apei, rin raan ēbēn abĭ ke tiŋ tē kuc kek kăŋ thĭn, cĭt mēn cĭ yen rot looi tēnē Janeth ku Jambrith.

Lĕk ciēn tēnē Timothĭ

¹⁰Yĭn aŋic kāk ca piōc ēbēn tēnē yĭ. Ku tē cĭ ʔen piĭr thĭn. Ku kēn yen wiēc ku ba looi ē piērdiē yic. Aca deet yen yĭ, yen tē ye ʔen raan cĭ gam thĭn. Ku lōn cĭ ʔen ye raan tuc guōp. Ku ʔen anhiar kōc, ku lōn ye ʔen kăŋ guum.
¹¹ʔen aci luc arak juēc. Ku ʔen aci gum apei. Yĭn aŋic kăjuēc cĭ rōt looi tēnē ʔa Antiōk Ikonĭa, ku Lithtra. Luny cĭ ʔa luc apei aca guum. Ku Bēny aci ʔa kuōny bei kecin ēbēn.* ¹²Kōc wĭc ye ku bĭk piĭr dhēl Nhialic akuōt tōk yic kek Jethu Krĭtho, aabi dhiel gum. ¹³Ku kōc luui kărec ku yekē rōt nyuōth ciēt keye kōc path aabi la tueŋ ke loi kărec apei, ku aa kōc tuōr nyĭn ku tuur ke nyĭn aya.

¹⁴Ku tēnē yĭ, lōr tueŋ ke yĭ loi yic yen cĭ piōc tēnē yĭ, ku aca gam piāndu ēbēn, rin yĭn aŋic kōc kek ke piōc yĭ. ¹⁵Ku tēwāār ye yĭn meth, yĭn aŋic wēl cĭ gōt athōr Nhialic yic, lēu ku bĭk yĭn cōl aye raan ŋic kăŋ apath. Ku ŋĭny kăŋ yen abĭ cōl aluāk dhēl gam Jethu Krĭtho. ¹⁶Athōr wēl Nhialic ēbēn aa wēl ye Nhialic lĕk kōc kākke tiŋ bĭk ke gōt, ku ē kōc kony bĭ kōc piōc ē yic, ee jai awuōc. Ku ee kărec ye looi cōk piny, ku ee kōc nyuōth dhēl la cōk. ¹⁷Rin bĭ raan ē luui tēnē Nhialic, ye lēu apei ku guir rot bĭ kuat luoi path ēbēn ʔa looi.

4 ¹Yĭn adhiel lĕk Nhialic nhom ku Jethu Krĭtho yen bĭ luŋ kōc ēbēn luk akōldā, kōc pĭr ku kōc cĭ thou rin bĭ yen bēn kek bāānyde. ²Piōc kōc Wēt Puoth Yam, ku deet ē kenhĭim apath bĭk piŋ tēdē ke cĭk piŋ. Ku cōk kenhĭim ku lĕk ke bĭk kepuōth deet ke piōc ke, ke yĭ cĭ rot pāl piny. ³Ala akōl bĭ bēn akōl cĭi kōc bĭ ben piŋ ē yic, ku aabi kākken nhiarkē aa buōth cōk. Ku keek aabi kōc piōc juēc aa mat nhĭim, bĭk ke aa lĕk kāk kek nhiarkē bĭk ke aa piŋ. ⁴Keek aabi kuc bĭk wēt ē yic cĭi ye piŋ, ku aa anyikōol kek yekē nhiaar. ⁵Ku ye rot duut kēriēc yic ēbēn ku ye kărec guum, loi kē ye raan Wēt Puoth Yam ē Nhialic piōc, ku ye luidu looi ēbēn ke yĭ aluaŋ Nhialic.

⁶Wēikiē aciī ajuēr cĭ juēr Nhialic. Aci looi bĭ ke ye luōi. Ku ēmēn, akōl bĭ ʔen thou aci ʔēēt. ⁷ʔen aci luōidiē looi apath, ʔen aci luōidiē looi ēbēn, cimēn raan kēēc cie dhuk ciēn tōŋ yic, ʔen aci luōi cĭ Jethu yiēk ʔen thāāp cimēn raan cĭ kōc wuōr, ʔen aci rēer alanden ke ʔa ye raan cĭ gam. ⁸Ēmēn, ariōp bĭ yiēk ʔen ke ʔa ye raan ye Nhialic piērdiē tiŋ ke la cōk, ariōp yen ye Jethu, yen Bēny kōc tēk yith, abĭ yiēk ʔen akōl luŋdĭt, ku acie ʔen ʔatōk, abĭ yiēk kōc tit ye aya ke nhiaar akōl bĭ yen bēn bēn.

Athōn Paulo

⁹Them apei ēmēn ku ba bēn tēnē ʔa. ¹⁰Demath aci pĭr pinynhom nhiaar, ke yeen aci kat tēnē ʔa, yeen aci la Thethalonika. Krĭthkĭnth aci la Galatia ku Tito aci la Dalmatia.* ¹¹Ee Luka yetōk yen arēer kek ʔen. Cōl Marko ku bākē tēnē ʔa, rin yeen alēu ku bĭ ʔa kony ē luōi.* ¹²Tikikuth aca tuōc Epethuth.*

* 3:8B.bei 7:11 * 3:11Luoi 13:14-52; 14:1-7, 8-20 * 4:10Kol 4:14; Plm 24; 2Kor 8:23; Gal 2:3; Tit 1:4 * 4:11Kol 4:14; Plm 24; Luoi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol 4:10 * 4:12Luoi 20:4; Epe 6:21-22; Kol 4:7-8

¹³Tě bĩ yĩn, ke yĩ lueth alanhdiẽn wiir ca nyääŋ Troath tẽnẽ Karputh, bẽĩ athõr aya, athõr cĩ looi ẽ biõõk.*

¹⁴Raan thõth cõl Alekdhändër acĩ yẽn luõĩ kërác apei, yeen abĩ Nhialic luõĩ kẽ thõŋ kek kẽ cĩ looi.* ¹⁵Ba rot tiit ye apath, rin acĩ kuc wět yeku lueel ku ye wĩc bĩ thõr.

¹⁶Acĩn raan tők cĩ kõõc kek yẽn akõl tueŋ yẽn yěth yẽn luk yic, raan ẽbẽn ẽcĩ jål Ƴakõu. Acã wĩc ku bĩ Nhialic kucen kekõõth. ¹⁷Ku Nhialic acĩ yẽn bẽn kony ku yĩk Ƴa riel, agut tẽ bĩ yẽn wět Nhialic lěk kác cie kác Itharel ẽbẽn ku bĩk piŋ. Ku yẽn acĩ bẽn poth bĩ yẽn cĩi tẽm ẽ nõõk. ¹⁸Ku Nhialic abĩ yẽn kuõny bei kãrec jõŋrac yiic ẽbẽn. Ku abĩ yẽn nyaai ke Ƴa puõl guõp, bĩ Ƴa Ƴãth paande ẽ bãänyde yic. Yeen abĩ Ƴa theek akõlriẽc ẽbẽn! Yenakan.

Muõth Ciẽn

¹⁹Prithkila ku Akuila aa Ƴa muõõth, ku jõl aa mĩth Onethiporuth.* ²⁰Eratuth arẽër Korinth, ku Tropimuth aca nyääŋ Miletuth rin ẽ tuany.* ²¹Them apei ku ba bẽn ke rut kęc Ƴẽët. Week aaci Ebuluth, Pudenth, Linuth, ku Klaudia muõõth, ku jõl aa wãmãthkuan kők cĩ gam.

²²Bĩ Bẽny Nhialic rẽër ke wẽikun. Dhẽẽŋ Nhialic abĩ rẽër ke we ẽbẽn.

* 4:13Luci 20:6 * 4:141Tim 1:20; Wk 62:12; Rom 2:6 * 4:19Luci 18:2; 2Tim 1:16-17

* 4:20Luci 19:22; Rom 16:23; Luci 20:4; 21:29

Athör cî Paulo gät Tito

Wët nhom

Athör kënë aci Paulo gät Tito riënythii tō Kret raan ye ye kony, yen cî Paulo nyään piny bi akut koc cî gam lōk bišōk. Athör ē jam wël kadiāk ril apeī.

Wët tueŋ, Tito a lēk bi tē ye koc cî Nhialic gam luui thīn bi buoθh yic, rin koc juēc pan Kret aci path. Wēt dēt, ee wēt Tito tē bi yen koc juēc cî gam pan Kret ya pišōc thīn, rōördīt ku diāardīt, ku riënythii ku aloony aya. Ku jol diāardīt diāārkor ya pišōc. Wēt ciēen, Paulo ē Tito lēk tē bi koc cî gam cien thīn, bik rēer ke mēt ku dōr ke cīn agōth, ku cīn tiel bi koc cî gam rēer keye tōk.

Käk tō thīn

Muθh tueŋ 1:1-4

Luoi Tito pan Kret 1:5-16

Luoi akut koc cî gam 2:1-15

Cieŋ peth Krithiaan 3:1-11

Muθh ciēen 3:12-15

1 ¹Athör Paulo aluaŋ Nhialic ku ye atuny Jethu Krītho cî tuōc Tito. Yen ēci kuany ku toc ya ba koc cî Nhialic kuany bēi gam yic bik pīr akōlriēc ēbēn yōk, ku ŋickē yic koc yāth tēnē Nhialic, ²yen tō ŋōth ē pīr akōlriēc thīn. Nhialic cīi lueth ye lueel, aci ŋo thōn ē pīr kēnē wāthēer ke piny kēc cak. ³Lōŋ ē pīr aci Nhialic nyooth ku tuuc ŋen ē rielde kek Aluānda Jethu ba bēn lēk we.

⁴Yīn agāt athör Tito manhdiē Nhialic nhom, cuk gam yodhie. Bi dōr ku dhēen Nhialic Wāda kek Wēnde Jethu Krītho Aluānda rēer kek yī.*

Luoi Tito pan Kret

⁵Yīn aca nyiään pan Kret, ba kāk kēc rōt cōk wäär lōk cōk. Ku kuany kocdīt bik akuut koc cî gam wat nhīm ē geeth pan Kret yiic ēbēn cīt tē cī ŋen ye lēk yī thīn. ⁶Raandīt wat akut nhom adhil a raan luoi akut koc cî gam looi apath, ku aci thiēk tien tōk. Ku miēthke aadhil aa koc cî gam ku lek gup athēk ku cīk nhīm ril. ⁷Kēya, raan wat akut koc cī gam nhom yen ē raan luoi kāk ē Nhialic, adhil a raan path cīi nhom ril, cīi puō lac dak ku cīi ye wiet ē mäu ku cīn guōp akōk, ku cīi ye bath wēu. ⁸Adhil aa biōkrual ku nhēer luoi kēpath, adhil a raan ē rot duut, la cōk ē Nhialic nhom ku peth. ⁹Ee raan dhil wēt Nhialic muk piānde ēbēn cīt tē cī ye pišōc thīn. Kēya, abi koc kōk riel puoth wēt Nhialic cie lueth yic, ku nyuth koc kuc ē wēt kēnē lon ye pišōcde yic.*

* 1:42Kor 8:23; Gal 2:3; 2Tim 4:10 * 1:6-91Tim 3:2-7

¹⁰Rin kɔc juēc aake ci kuc, ku alanden kɔc Itharel ci gam bik bɛn Jethu cɔk, aa kɔc bɛn liäp nhĩm ẽ lueth ye kek kɔc wɛŋ nyĩn. ¹¹Aɲuěɛn bi ke yɔɔk bik kɔɔc ẽ jam, rin liěp kek kɔc nhĩm bɛi yiic piöcɔden reec kɛnɛ wɛt wic kek wɛu ẽ path tɛnɛ kɔc yekɛ ke piɔɔc. ¹²Raan tɔk pan Kret ẽ kam kɔcken kãk Nhialic tiŋ aci yic lueel ẽlä, “Kɔckuan pan Kret aa lueth, aa lääi, aa dak rɔöt cie luui, aa kɔör ẽ miith.” ¹³Rin wɛt kɛnɛ adhil wek ke aa miek nyĩn thĩn apei, bik kepuõth waar bik wɛt Nhialic gam kepuõth ẽbɛn. ¹⁴Ku cikẽ ben aa luui wɛl kɔc Itharel, wɛl cit anyĩkɔöl, löŋ kɔc ci kuc ẽ wɛt yic. ¹⁵Tɛnɛ kɔc yer puõth ẽbɛn aa cĩn yiic ajuěɛc, ku tɛnɛ kɔc col puõth kãŋ ẽbɛn aa la yiic ajuěɛc rin aaci wel nhĩm ku piãthken aaci yith kuc. ¹⁶Ku ayekɛ lueel lɔn ɲic kek Nhialic, ku aye kãk yekɛ ke looi nyooth lɔn ciĩ kek ye ɲic. Acĩn kɛ ye kek piath thĩn, aa cĩn gup athěɛk ku acĩn kɛpeth yekɛ looi.

Kɛ la cɔk dhil piɔɔc

2 ¹Yĩn adhil kɔc piɔɔc wɛt Nhialic ẽ yic. ²Lɛk kɔcdit bik kegup aa theek ku yekɛ rɔt tiit, ku gamkɛ Nhialic ẽ puu ẽbɛn, ku nhiarkɛ rɔt ku dhilkɛ gum aya. ³Lɛk diãardit aya bik aa diãar thek Nhialic. Ku cik wɛl ye dhěeth, tɛdɛ ke yik rɔt mãu. Ku yekɛ diãarkor nyuõth kãpath. ⁴Ku nyuuthkɛ diãarkor bik rɔrken ku miethken nhiaar. ⁵Ku bik rɔt muk apath bi ciɛn kãrec ye lueel kegup. Ku thekkɛ rɔrken gup, bi ciɛn raan rac dhãl wɛt Nhialic yic rienken.

⁶Kɛya, yĩn adhil riɛnythii aa dɛet puõth aya bik rɔt aa muk apath. ⁷Yiĩn aya, adhil nyooth lɔn ye yĩn raan athěɛk path ye kiěɛt ku ɲic piöc. ⁸Ye jam wɛl la cɔk rin bi ciɛn raan dhãl yĩguɔp, bi kɔc aterdu ciɛn nyĩn yɔkkɛ bi kek yo aa jãam gup.

⁹Piɔɔc aloony bik bãnyken aa miěɛt puõth kuat kãk yekɛ ke looi akɔlaköl, ku cik wɛlken ye jɔɔny, ¹⁰ku cik ye cuěer aya. Ku bik nyooth lɔn ye kek kɔc path akɔlaköl cĩn kɛ ye ke diẽu thĩn, ku bik nyooth aya lɔn peth piöc rin Nhialic Aluãŋda kuat kãk yekɛ ke looi yiic.

¹¹Rin Nhialic aci tɛ puõth yen thĩn nyuõth, rin ci yen bɛn bi raan ẽbɛn ben luɔk pĩr. ¹²Dhěɛŋde ẽ yo lɛk buk pĩr rac ku kãk pinynhom puõl. Ku buõthku pĩr path yic, pĩr löŋ Nhialic pinynhom ẽ tɛn, ¹³ke yo tit aköl ci dɔc yen ɲãthda, tɛ bi diik Nhialic ril apei ku Jethu Krĩtho Aluãŋda rot nyuõth. ¹⁴Bãnyda Jethu aci rot gam bi nɔk rin bi yook kony kuat kãrec ye raan ke looi yiic, ku col yo aaye kɔc ci kegup wuɔɔny wei, ku yeku kacke yetɔk ku yeku nhiaar diɛt yeku looi kɛpath.*

¹⁵Piɔɔc kãkkã riɛldun tɔ ke yĩ. Ku ye ke dɛet puõth ku miek kɔc piöc ke nyĩn thĩn. Ku duk raan tɔk ẽ path pãl bi yĩ dhɔl guɔp.

Cieŋ peth Krĩthiaan

3 ¹Lɛk kɔc bik ɲic lɔn ẽ luciden bik bãny baai ku löŋ mec baai theek ku loikɛ kãpath. ²Lɛk ke bik kɔc kɔk ciĩ ye lom ku yekɛ kɔc ẽ kɔc dɔr, ku mɛěthkɛ kamken ku yekɛ rɔt nyuõth akɔlaköl lɔn ye kek kɔc path tɛnɛ raan ẽbɛn. ³Yook theer yok aa yo ye luui kãrec, acĩn kɛnɛ ɲicku, yok aa yo cĩn gup athěɛk, ku yeku aloony kãrec ye piãthkua wic ẽbɛn. Yok aa yo la gup kuith ku tieɛl ye ke yo maan kɔc kɔk ku manku ke aya.

* 2:14Wk 130:8; B.bei 19:5; L.rou 4:20; 7:6; 14:2; 1Pit 2:9

⁴Nawën cî piath ku nhîer Nhialic yen ʔo kony rot nyuɔɔth, ⁵ke kony ʔo. Ku acie rin kăpath cuk looi, ee rin ʔer yen puʔu. Acî ʔo kony ë lăkwëi cî ʔo ben dhiëëth riel Nhialic ë yic, ku ben ʔo cɔl aaye yam dhëëŋ Wëi Nhialic, ⁶cî găm ʔo ë path rin Jethu Krîtho Aluăŋda. ⁷Ku bî dhëëŋde ʔo cök piny Nhialic nhom, ku buk pîr akölriëëc ëbën yeku ŋɔɔth yök. ⁸Kënë yen ë wët yic, dëtkë yic apath, rin bî kɔc rëër ke cî Nhialic gam, aa rëër ke loi kăpath ë raan ëbën kony.

⁹Pălkë jam cîn kë ye kuŋny kɔc rin wărkuan dît thëer. Ku ater ku agôth rin lōŋ, rin kăkkă ëbën aa cîn kë ye yök thîn. ¹⁰Wëët raan rac kën yic tōk ku rou, ku päl tē cîi yen ye gam. ¹¹Ŋic lɔn ye raan cît kënë raan rac, ku aye kăkken rɛc ye looi guɔ nyuɔɔth.

Muŋth ciëën

¹²Të le Artemath ku Tikikuth ʔet tënë yî, ke yî lɔc bën tënë ʔa gen Nika-polith rin awiëc ba pëi rut thöl ë tēënë. * ¹³Luŋŋi apath ba Dhenath raan lööŋ ku Apolo kony kényden yic, yiëk ke kuat kë wickë ë căth yic. * ¹⁴Adhil kackua ŋiëëc bîk cîi ye rëër ke cîi lui, aa dhil aa luui kăpath wïc piërden, acik lëu bîk pîr pîr rac.

¹⁵Kɔc rëër ke ʔen ëbën aa we muŋɔth. Muŋth kɔc nhia ʔo miëthakua le ʔok gam tōk. Dhëëŋ Nhialic abî rëër kek we ëbën.

Athör cī Paulo gät Pilemon

Wët nhom

Pilemon aye raan ë lɔc kam kɔc cī gam gen Kolothia, ku ë ye raan akut kɔc cī gam, ku ë la alony cɔl Onethimuth. Alony kënë ëcī kat tənë ye. Nawën ke la röm kek Paulo yön ë mëc ku wel Paulo nhom bī ya raan cī gam. Athör Paulo cī gät Pilemon ë tuc ye rin bī Pilemon dšör kek aluɔnyde Onethimuth, ku lor ke cie wët ye yen alony cī dhuk tənë ye, ku ë wët cī Onethimuth ya wämënh cī gam aya.

Käk tš thīn

Muöth tueŋ 1-3

Alɛc tənë Pilemon 4-7

Bī Pilemon kē cī Onethimuth wuöc päl piny 8-22

Muöth ciëen 23-25

¹Paulo raan cī mac ë wët Jethu raan cī lɔc ku dɔc, yen agät athör tənë wämääh ë gam yic Timothī ku mähda Pilemon raan luui yok, ²ku nyanakäida Apia ku mähdan dët lui apei cimënda cɔl Arkiputh ku tənë kɔc cī gam ë röm paandu.* ³Bī dšör ku dhëŋ Nhialic ku Bëny Jethu raan cī lɔc ku dɔc, aa rëer kek we.

Alɛc tənë Pilemon

⁴Wämääh cī gam Pilemon, na rök akolaköl ke yīn aya tak rökdië yic ku lɛc Nhialic rienku. ⁵Rin yen ë nhiërdun nhiëer yīn kɔc ë Nhialic, ku gamdu tənë Bëny Jethu, piŋ. ⁶Rökkië ë lɔn bī piath bëi kamkua buk athieci cuk yök piërda yic tənë Raan cī lɔc ku dɔc aa deet yic. ⁷Nhiërdu acä cɔl amit pušu apei ku deet yapušu rin cī yīn kɔc cī Nhialic gam nyuöth apath.

Paulo awic Onethimuth bī kony

⁸Këya, rin wët kënë, alëu ba yī yök ke ya cit wämuuth rin Raan cī lɔc ku dɔc, kē wiëc ba looi, ⁹ku rin nhiër nhiaar yen yī yen abī yen yī thiëc. Kënë aya looi rin ë yen Paulo tit nyin Jethu raan cī lɔc ku dɔc yic, cī mac ëmën wëtde. ¹⁰Yīn aläŋ rin Onethimuth cī jäl a manhdië rin Raan cī lɔc ku dɔc, rin cī yen bën ya wun wëike wäär mëc ya.* ¹¹Wäär tueŋ acin kën ye kony tənë yī, ku ëmën ala kē lëu bī kony tənë ɔo yodhie, yīin ku yen. ¹²Yeen atuɔc ciëen tənë yī, cɔk alɔn ciī piändië ye wic.

¹³Ee nhiaar bī lök rëer ke yen tēthin-nyɔt, bī yen kony nyiendu mënë lök mec yen rin piöc ë wët Nhialic. ¹⁴Acä wic ba yī näk kuɔnydië, awic ba këdu tak ë rot. Acin kē luɔc ke kēc ë gam.

* 2Kol 4:17 * 10Kol 4:9

¹⁵Tëdë, wët jiël Onethimuth tënë yî ë rin bî yen ben dhuk bāk la rëër ke we cîi ben pučk rin cî gamdun a tōk. ¹⁶Yeen adhuk tënë yî rin ë yen aluonydu, ku ŋic lɔn ye yen wāmuuth aya rin cî yen gam. Yeen anhiaar apei ku aba nhiaar apeidit aya ke cît aluonydu, ku ye wāmuuth rin Bānyda.

¹⁷Na luuiku ë tōk, ke yî lor Onethimuth cît lɔn bî yîn ya lor. ¹⁸Na le kërɛɛc cî luši yî, tēdë ke kōny ë wēü, ku wïc ke ke nyaai ke kākkië yiic. ¹⁹Ee yen Paulo yen agāt kënë ë ciɛndië. Yîin aba cušt. Ku duk nhom mār yîn aci pîr akōlriëc ëbën yök ë riɛnkië. ²⁰Ke yîn manh ma, loi kënë apath rin Bānyda. Ku ë wët ca lim tënë yî ke ɣo cît mîth ë tik rin Raan cî lɔc ku dɔc, dɛɛt ɣapuɔu. ²¹Aŋiɛc lɔn bî yîn kē ca thiëc tënë yî looi ku kājuëc kōk.

²²Ku dēt aya, guir tēn anîin tënë ya, tek ke Nhialic abî rōčkun piŋ ku abä cɔl adhuk tënë we.

Mušt ciëen

²³Eapaprath raan cî mac kek yen rin wët Jethu raan cî lɔc ku dɔc, ee we mušt. * ²⁴Ku kɔc lui kek ya, Marko ku Arithtarkuth ku Demath ku Luka, aa week mušt aya. *

²⁵Bî dhëŋ Bānyda Jethu raan cî lɔc ku dɔc rëër ke we ëbën.

* 23Kol 1:7; 4:12 * 24Luoɪ 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; 19:29; 27:2; Kol 4:10, 14; 2Tim 4:10, 11

Athör cī gāt kəc Itharel cī gam

Wēt nom

Athör cī gāt kəc Itharel, ee gēt tēnē akut kəc cī gam wäär duēr gamden wai wei, ku dhukkē gamden theer yic, rin cī kəc juēc kē loikē nhia ku yekē ke kušc ciēēj. Ku keek aake ye raan gāt athöör ke dēt puōth ē gamden yic. Ku nyuth ke lōn Jethu Kritho yen ē yic la cōk, ku ē yen acī Nhialic rot nyuōth thīn. Wäär gēt yen athöör ē wīc bī yith kadiāk dēt kepuōth apēi. (1) Jethu yen ē Wēn Nhialic akōlriēc ēbēn, ku yeen acī bēn gum bī tē yen Wun Nhialic theek thīn ŋic. Rin ye yen Wēn Nhialic, Jethu adīt tēnē kəc kāk Nhialic tīj cī gōt athör theer wēl Nhialic yic. Ku adīt tēnē atuuc nhial ku tēnē Mothith aya. (2) Jethu acī Nhialic nyuōth bī ya yen raandīt kāk Nhialic akōlriēc ēbēn, ku dīt tēnē kəc kāk Nhialic tō athör theer wēl Nhialic yic. (3) Ku Jethu yen ē raandīt kāk Nhialic. Ku ē yen pīr ē yic bēēi tēnē ʔo. Ku lāāi wäär ye kəc Itharel ke nōk, ku tēwäär ye kek yanhden duōr thīn duēl yic, aa ye kīt yen aye kek pīr bī Jethu bēēi akōldā kiēt.

Ku cōkdīt 11 yic, raan gēt athöör ē kajuēc rin gam kəc theer cī gōt athör theer wēl Nhialic yic lēk kəc bā athöör kuen, bīk kepuōth dēt gamden yic. Ku cōkdīt 12 aaye lēk bīk la tuej ke gam ʔet tē thou raan ku cik kekōth wēl Jethu. Ku gumkē kuat käreç lui rōt ke, ku nāk bī bēn tēnē ke aya.

Wēl juēc tō athör theer wēl Nhialic yic, aaye raan ē gāt athör kēnē tēnē kəc Itharel cī gam, lac mat thīn. Kek wēlkā aabī raan kuen athöör ya yōk ciel kīt ŋāny ku kīt ē thiōk yiic (”) Athöör ē thōk ē wēt ku lēk.

Kāk tō thīn

Wēt Nhialic acī Wēnde lēk kəc 1:1-3

Jethu adīt ku aril tēnē atuuc nhial 1:4-14

Buōthku Jethu bī ʔo luōk la pan mac 2:1-4

Jethu acī bēn bī ʔo luōk 2:5-18

Jethu adīt apēi tēnē Mothith 3:1-6

Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk 3:7–4:13

Jethu yen ē Raandan dīt apēi kāk Nhialic 4:14–6:12

Athōn Nhialic ē yic 6:13-20

Melkidhedek 7:1-14

Raan dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek 7:15-28

Jethu yen ē Raandan dīt kāk Nhialic 8:1-15

Tē ye Nhialic duōr thīn wāthēer 9:1–10:18

Bāk lok tēthiāk ke Nhialic 10:19-39

Gam 11:1–12:29

Tē ye Nhialic miēt puōu thīn 13:1-16

Thek kockun dīt wēl Nhialic 13:17-19

Rōök ciēēn 13:20-21

Wēl ciēēn 13:22-25

Wēt Nhialic acī Wēnde lēk kōc

1 ¹Wätheer Nhialic acī jam tēnē kōc kākke tīŋ bīk wētde lēk wārkuān dīt arak juēc dhōl juēc. ²Ku ėmēn, ee Wēnde yen ē kākā lēk kōc. Yen acī Nhialic thōn kāriēc ēbēn pinyñhom, ku ē riel Wēnde yen ē looi yen kāriēc ēbēn tō thīn. ³Wēn Nhialic yen ē dhēñde nyuōth. Ku yen aye Nhialic tic yeguōp ayic. Ee riel wēt yen ē kāk tō nhial ku piny cōl alui cīt tē cī yen ke cak thīn. Ee yen acī thou ba adumuōōmkua laak wei yōgup, ku ler ku nyuuc Bāānyde yic nhial cuēny Wun Madhōl.

Jethu adīt ku aril tēnē atuuc nhial

⁴Kēya, Jethu adīt ku aril apeī tēnē atuuc nhial, cīmēn rin cī Nhialic gām ye bī ye a cōl ke, “Wēn Nhialic,” ye nyuōth. Rinkā awār rin atuuc.

⁵Rin acīn atuny cī Nhialic kaŋ lēk yeen ēlā,

“Yīn ee Wēndiē, akölē, yēn acī ya Wuur.”

Ku acīn atuny cī Nhialic kaŋ lēk yeen aya ēlā,

“Yēn abī ya Wuur, ku yīn abī ya wēndiē.”*

⁶Ku wāār tuuc Nhialic Wēnden bī thōn kākke pinyñhom acī lueel aya ēlā,

“Yēn adhīl atuuc nhial door.”*

⁷Ku kē cī Nhialic lueel rin atuuc nhial akīn,

“Acā atuuc nhial cak ke puōl gup cīmēn yom.

Ku cīmēn bīr deŋ bīk yeen lac aa luōōi.”*

⁸Ku lueel Nhialic tēnē Jethu ēlā,

“Bāānydu abī ciēŋ akōlriēc ēbēn, ku yīn abī ŋiec mac apath.

⁹Yīn ee kōc luui kāpath nhiaar, ku yīn ee kōc luui kāreē lac tēm awuōc.

Ku ee yen kē cī Nhialic, yen Nhialicdu,

yī tāāu tueŋ kōc nñīm rin cī yen yīn lōc ku gēm yīn miet puōu ēbēn.”*

¹⁰Ku wēl theer Nhialic cī gōt aa jam ēlā rin ē Jethu,

“Bēny wāār tueŋ cek kāŋ yīn acī piny cak, ku nhial aya ee yīn acī yeen cak.

¹¹Kākā ēbēn aabī liu akōldā, ku yīn abī tō thīn atheer.

Aabī dhiōp ku riēēkkē cīmēn alath.

¹²Aaba ya mat yīc cīmēn alanh cī riāāk ku cuet wei.

Ku war keek aya cīmēn alēth.

Ku yīn guōp, yīn acīi rot bī kaŋ waar, ku yīn acīi bī dhiōp.”*

¹³Acīn atuny cī Nhialic kaŋ lēk yeen ēlā,

“Nyuc kōŋdiēn cuēc ku yēn abī kōc aterdu guir ku dhuōk keek ciēēn yīcōk.”*

¹⁴Na ye kēya, ya atuuc nhial kāŋō? Atuuc aa jak Nhialic luōōi ē path. Aaye tooc bīk kōc bī pīr akōlriēc ēbēn yōk, aa kony.

Buothku Jethu bī yō luōk la pan mac

2 ¹Kēya, yōk aadhil yōpuōth tāāu piny apeī ku piŋku wēt Jethu apath, buk cīi mēr wei dhēl la pan Nhialic yic. ²Wēt Nhialic wāār cī yen atuōōcke tooc bīk lōŋ lēk Mothith, rin bī Mothith ye lēk wārkuān dīt. Kōc cī bēn kuec

* 1:5Wk 2:7; 2Tha 7:4; 1Lēk 17:13 * 1:6L.rou 32:43 * 1:7Wk 104:4 * 1:8-9Wk 45:6-7

* 1:10-12Wk 102:25-27 * 1:13Wk 110:1

bīk wēt kēnē cīi piŋ aaci bēn tēm awuōc. ³Kēya, yeŋō bī ʔo gēl bī ʔo cīi tēm awuōc aya, tē cīi ʔok wēt bī ʔo kony ye Jethu lēk kōc rin pīr akōlriēc ēbēn ye piŋ? Ee Jethu yen ē kōŋ wēt pīr lueel. Ku yen aci kōc cī ye piŋ lēk ʔo lōn ye yen yic. ⁴Ku aye Nhialic nyuōoth akōlakōl lōn ye kākā yith ē kākith jāŋ gōi rōt looi yiic. Ku miōc juēc riel ye Wēi Nhialic yiēk kōc cī kākā gam tēcūt tē wīc yen ye thīn.

Jethu aci bēn bī ʔo bēn luōk

⁵Nhialic aciī atuuc nhial bī looi bī ya kek la riel piny yen wīc bī ben guiir, piny yen jiēm ʔok ēmēn. ⁶Aacie ke, rin aci Debit lueel tēnē Nhialic ēlā theer athör waak yiic,

“Raan yeŋō, ku manh raan yeŋō, ye yīn yīnhom yiēk ye apei kēlā?

⁷Wäär aca cōl atōu nhom ciēn kaam thīn-nyōt tēnē atuuc nhial, ku aŋot ca bēn yiēk bāāny ku tāau kēriēc ēbēn yecōk.

⁸Ku wēn cī yīn kēriēc ēbēn tāau yecōk.”*

Acīn kēnē cī nyāāŋ wei. Ku ēmēn acuk tiŋ lōn tō kēriēc ēbēn yecōk. ⁹Ku ʔok aa Jethu wäär ca tōōu nhom ciēn tēnē atuuc nhial tiŋ ēmēn ke ye yen cī yiēk bāāny. ʔok aa Jethu tiŋ ke cī ya bēny rin cī yen thou, bī raan ēbēn luōk ē piath Nhialic.

¹⁰Ku ē yic bī Nhialic yen cī kēriēc ēbēn cak, ku cōl ke aa ciēŋ cīt tē cī yen ke cak thīn, Jethu cōl agum, rin wīc yen ye bī kōc juēc kony ku ʔēth ke bāānyde yic pan Nhialic. ¹¹Raan kōc cōl ala cōk, ku kōc ye looi bīk la cōk aala Wunden. Ku yen aciī Jethu guōp ye yār bī ke aa cōl wāmāthakēn. ¹²Acī lueel tēnē Nhialic ēlā,

“Yen abī wāmāthkiē lēk kē ca looi, yīn aba leec amatden yic.”*

¹³Ku lueel aya,

“Yen abī Nhialic ŋōōth.”

Ku ben lueel tēnē Nhialic,

“Yen akīn, ʔok mīth ca gām yen.”*

¹⁴Jethu aci ya raan cīmēnda. Rin na le thou, ke gōk jōŋrac la riel ē thou.

¹⁵Ku Jethu aci bēn aya, bī kōc ke cīt aloony piērdēn yic akōlakōl bēn wēēr bei rin riōōc kek ē thou. ¹⁶Kēya, adhilkū tāau ʔonhiīm lōn Jethu akēc bēn bā atuuc nhial bēn kony. Acī bēn bī ʔo bēn luōk, ʔok kōc cī gam cīmēn Abaram.

¹⁷Ku rin ē wēt kēnē yen aci yen ciēt ʔo, ʔok wāmāthakēn. Rin bī yen a Raan kāk Nhialic ʔer puōu luōi kāk Nhialic yiic. Ku rin bī ye juaar tēnē Nhialic ba adumuōōm pāl piny. ¹⁸Aŋicku lōn bī yen ʔo kony tē thōōc jōŋrac ʔo awuōc yic, rin yeen aya, ēcī jōŋrac them ku guum apei.

Jethu adīt apei tēnē Mothith

3 ¹Wek miēthakāi cī gam, wek kōc cī Nhialic cōl aya cīmēndiē, awiēc bāk Jethu raan cī Nhialic tuōōc pinyinhom ke ye Raandan dīt apei kāk Nhialic, bī ʔo bēn piōōc kăpuōth wīc Nhialic ke buk ke gam, tak apath. ²Jethu ēcī wēt Nhialic yen tooc ye gam, ku looi piānde ēbēn cīmēn wäär cī Mothith wēt Nhialic gam, ku looi wäär cī Nhialic ye tāau kōcken Itharel nhīim.* ³Raan mac cak nhom aye leec apei tēnē kōc ē manyē. Ku kēya, Jethu

aye leec apei tēnē Mothith. ⁴Mac ayi dhiēth ala raan ye cak nom. Ku Nhialic yen ē cak kārīēc ēbēn. ⁵Apjicku ēbēn lōn cī Mothith wēt Nhialic gam ku looi apath wäär ye yen alony Nhialic, wäär cī Nhialic ye tāau kōc Itharel nhīim. Ku lēk ke kāk bī rōt looi akōldā. ⁶Ku Raan cī lōc ku dōc aci wēt Nhialic gam ku mec manyde apath rin ye yen Wēnde. Ku yook kōc cī gam yōk aa many Nhialic. Yōk aa manyde tē le yōk tuēŋ yō deet yopuōth, ku nhieemku nōthdan bī yō luōk akōldā.

Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk

⁷⁻⁸Kēya, Wēi Nhialic ē yook yōk,

“Tāaukē wenhīim piny ku piēŋkē wētde ya akōl.

Ku duōkkē wepuōth wel wei tēnē yeen,

cimēn wäär cī kōc Itharel kepuōth wel wei tēnē Nhialic

wäär them yen keek ror liēet,

wäär jiēl kek pan Ijip.

⁹Keek, aake cī kāk jāŋ gōi cī Nhialic looi rin bī yen ke kony tiŋ,

ku ŋot ke cīi wēt Nhialic gam tēn ruōōn thiārŋuan,

bīk ciēt kōc ke them Nhialic, ku bīk tē lir yen puōu thīn tiŋ.

¹⁰⁻¹¹Nawēn ke riāāk puōu tēnē keek ku kuēŋ ku lueel,

‘Kōckā aaci wētdiē ben piŋ,

ku aacā bī puōl bīk tē ca guiēr ke bī kek la rēer thīn ē duk, dōōt.’ ”

¹²Miēthakāi, tietkē rōt bī ciēn raan tak kērac kamkun bī wēt dhōl yic, ku wel yepuōu wei tēnē Nhialic yen tōu kēriēc ēbēn yecin. ¹³Yakē rōt wēt ē kamkun, ku deetkē wepuōth akōlakōl, tē ŋot ye wek ye lēu bāk wepuōth dhuōk ciēn, cimēn wēt ye Nhialic lēk we bāk looi yakōl, “Pālķē luoi adumuōōm, bī ciēn raan kuēth jōŋrac wei, ku dhēl wēt Jethu yic.” ¹⁴Rin na mukku gamda apei akōlriēc ēbēn, ku nōthku Nhialic cimēn wäär gem yōk ye buk Jethu buōōth, ke yōk aa tōk kek Jethu. ¹⁵Yōk aabi dhēl Jethu buōōth yic tē gam yōk kē yeku kueen cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic, ye lueel buk cīi kuec, ku buk cīi cīt kōc Itharel wäär cī kēn ē ye Nhialic lēk ke ror liēet dhōl yic.*

¹⁶Ŋic kōc ke cī wēt Nhialic piŋ ku dhālķē yic? Alēu ba ŋic lōn kōckā aa wārkuān dīt, kōc Itharel wäär wēt Mothith kenhīim wei lēŋ yic pan Ijip.

¹⁷Ku keek kōckā, cī Nhialic rac puōu tēnē ruōōn thiārŋuan, aye kērac yen aa cik looi. Kōckā aaci bēn thou ku dōŋ guāpken ror liēet. ¹⁸Ku kē cī kek nhīim riel bīk wēt Nhialic cīi piŋ, yen aci Nhialic puōu bēn riāāk ku kueec, ku kuēŋ bī kōckā tē cī guiēr bī kek la lōŋ thīn cīi dōt.* ¹⁹Kēya, ayeku tiŋ lōn aa kēc Nhialic bēn puōl bīk ē tēn dōōt, rin kēc kek wētde gam.

4 ¹Adhielķē muk wenhīim lōn tēpuōth wäär cī Nhialic thōn yō bī yōk la lōŋ thīn ke ye, aŋot tiit yen yō thīn. Kēya acin raan kuec bī lōŋ wäär cī thōn yō cīi yōk. ²Rin yōk aaci Wēt Puōth Yam piŋ cimēnden. Ku keek aaci wēt piŋ ku akēc ke kony, rin wäär piŋ kek ye aa kēckē gam. ³Ku yōk kōc cī gam, yōk aa lōŋ cī Nhialic thōn yōk, rin yōk aaci cīt wārkuān dīt wäär cī wēt cī Nhialic thōn keek piŋ ku cik gam, go lueel ēlā, “Kēya, yēn aci puōu riāāk ku kuēŋ, ‘Lōn kōckā aaci bī la tē bī kek la lōŋ thīn.’ ” Ku lōŋ ye Nhialic

lueel ē tō thīn theer wäär cī yen piny cak.* ⁴Rin ayeku yōk aya athör theer wël Nhialic yiic lōn cī Nhialic lōŋ luide yic akōl ye nīn dhorou, tēwäär cī yen nhial ku piny cak ku kāk tō nhial ēbēn thōl.* ⁵⁻⁶Cīt lōn cī Nhialic ye lueel, “Kōckā aacīī bī la tēn lōŋ.” Ku kōc ke cī wēt kēnē kaŋ piŋ aa kēc bēn la tēn lōŋ rin cī kek wēt Nhialic dhōl yic.* ⁷Ku Nhialic ē cā akōl dēt looi. Ku ē yen akōlē yen cī yen jam tēnē Debit wātheer, cīt tē cī ye gāt thīn athör theer wël Nhialic, “Na piēŋkē Nhialic rōl ke cōt akōlē, ke duōkkē kuc cīmēn kōc theer.”*

⁸Kēya, duōkkē tak lōn cī wārkuān dīt, pan wäär cī Nhialic lueel bī kek la lōŋ thīn dōōt wäär yeet kek pan kanaan, kek bānyden Jocua wäär cī bēn a bēny Mothith cōk. Duōkkē tak, rin na ke cī pan cī Nhialic luōi ke dōōt, ŋuōt akēc Nhialic ben lueel lōn le yen akōl dēt bī kōc cī wētde gam, bī kek la lōŋ thīn ke ye, bēn.* ⁹Ee yic! Aŋjiku lōn ŋot bī yen la lōŋ tēnē kōc wēt Nhialic gam, cīmēn wäär cī Nhialic lōŋ nīn kadātem cōk wäär cek yen pinyhom.¹⁰Rin raan cī lōŋ cī Nhialic thōn yōk, abī lōŋ luide yic, cīmēn wäär cī Nhialic lōŋ luide yic.* ¹¹Kēya, luuiku apath buk lōŋ kēnē yōk, rin bī ciēn raan tōk kamkua mār, cīmēn wäär cī wārkuān dīt kuc bīk wēt cīī gam. ¹²Wēt Nhialic arēer thīn ku alui piērda yic akōlakōl. Wētde aril apeī, ee lōōny kōc puōth bī kāpath ku kārēc tō ŋopuōth tek thook. Acīt tōŋ moth dhie riŋ teem bī yom la tek thook. ¹³Acīn kē lēu bī thiaan tēnē Nhialic. Aŋjic kē cī cak ku adai kēriēc ēbēn. Acīn kē lēu raan bī thiaan tēnē ye. Ku ē yen aye bēn lēk kārēc.

Jethu yen ē raandīt apeī kāk Nhialic

¹⁴Jethu Wēn Nhialic, yen ē raandīt apeī kāk Nhialic rēer kek Nhialic. Na ye kēya, ke ŋo muk gamda apath. ¹⁵Raandan dīt apeī kāk Nhialic acie yepuōu ē pēn ŋo cōk alōn ye yōk luui kārēc. Rin yeen ēcī ŋōŋrac them aya ē dhōl juēc yiic cīmēnda. Ku acīn awuōc cī looi. ¹⁶Lokku tēnē Nhialic cī nyuc thōnyden dhēēŋ nhom ke ŋo cīī riōc. Tēēn, yōk aabī lier puōu yōk, ku yōkku dhēŋ bī ŋo kony tē wīc yōk kuōny.

5 ¹Raandīt kāk Nhialic theer ē ye kacke kuany bī ya jam tēnē Nhialic rin kōc ēbēn. Ku nēk kāŋ bī yen ke Nhialic door rin bī Nhialic kākken rec yekē looi pāl piny. ²Ku yeen aya, ee ye luui kārēc akōlakōl rin ye yen raan. Ku kēya, alēu bī kōc cī mār, ku kōc cīn kē ŋickē ŋuāān. ³Ku rin cīī bēny ye riel apeī wēt Nhialic yic, ee kāŋ nōk bī yen ke Nhialic door rin kārēc ye kacke looi, ku rin kārāacke aya.* ⁴Acīn raandīt kāk Nhialic rot kuany ē rot. Ee Nhialic ē rot yen ē raanden cī tak lōc cīmēn wäär lōc yen Aron.*

⁵Kēya, Bānyda raan cī lōc ku dōc ēcīī bāāny ye yen raandīt kāk Nhialic rum. Ee Nhialic yen ē lōc ye wäär lueel yen ye ēlā, “Yīn ē Wēndiē, Ya akōlē, ŋen acī ya Wuur.”* ⁶Ku acī gōt athör theer wël Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel aya akōldēt ēlā, “Yīn acī lōc ba ya raan kāk Nhialic akōlriēc cīmēn Melkidhedek.”*

⁷Wäär ciēŋ Jethu pinyhom, ēcī rōōk apeī tēnē Nhialic, ku cōl Nhialic ke dhiau, Nhialic lēu ye bī kony thou yic. Ku yen acī Nhialic bēn kony rin yen Jethu yōk ke loi kēden wīc.* ⁸Na cōk alōn ye Jethu Wēn Nhialic, ke yeen acī

* 4:3Wk 95:11 * 4:4Cāk 2:2 * 4:5Wk 95:11 * 4:7Wk 95:7-8 * 4:8L.rou 31:7; Joc 22:4
 * 4:10Cāk 2:2 * 5:3Leb 9:7 * 5:4B.bei 28:1 * 5:5Wk 2:7 * 5:6Wk 110:4
 * 5:7Mt 26:36-46; Mk 14:32-42; Lk 22:39-46

dhiel bēn gum bǝ kē wǝc Nhialic yen bǝ looi dhiel ɲic bǝ wēt. ⁹Ku wēn cǝ yen jāl a raan la cök, cǝ luɔide lēu, acǝ bēn aa raan ye pǝr akölrǝēc ēbēn yök thǝn ē koc wētde piɲ ku loikē. ¹⁰Ku ē yen kē cǝ Nhialic ye bēn nyuōth koc ēbēn, lōn ye Jethu Raandit apei ē kāk Nhialic akölrǝēc ēbēn cǝmēn Melkidhedek.

¹¹Ala wēl kōk ril kek ba lēk we ē wēlkä cök, ku aril yic ba ke teet yiic rin wek aacit koc la yǝth adök, cǝi kǝɲ ye piɲ. ¹²Na we cǝ wepuōth pāl piny, ɲuōt wek aa koc kōk piōōc wēt Nhialic ēmēn, rin tēn gam wek ye bāk aa koc cǝ gam acǝ mēc. Ku wek aacǝ dhuk ciēēn, arēk nadē ke wek aa wǝc koc ben we piōōc wēl tueɲ Nhialic wäär cāk kaɲ ɲic. Wek aacit mǝth kor ɲot ke dhil muk ē ca, kēc guo dǝt bǝk mǝth mǝth ril kōth. ¹³Ku raan ɲot cǝt manh koor muk ē ca, aye nyooth lōn kēc yen wēt Nhialic deet apath. Aɲot cǝt manh kuc kēpath ku kērac. ¹⁴Miēth ril kōu ee kēn koc cǝ dǝt, koc cǝ rōt piōōc bǝk kēpath ku käreec ɲic.*

6 ¹Lokku tueɲ buk we piōōc wēl bǝ we cōl aɲic kǝjuēc. Acä wǝc ba we piōōc kāk wäär wiēcē bāk ke ɲic bāk aa koc cǝ gam. Acä wǝc ba ben lēk we bāk wepuōth dhuōk ciēēn rin adumuōōmkun ku bāk Nhialic gam. Kākkä aa ɲieckē ke theer. ²Piōōc rin lōkwēi, ku piōōc bǝ cin tāāu koc nhǝim bǝ Wēi Nhialic löōny koc gup. Ku jōl a piōōc bǝ Jethu kocken cǝ thou ben jōt bei thou yic aköl le yen dhuk pinynhom, bǝ luk bēn looi kam koc cǝ wētde gam, ku koc cǝ jai wētde. Piōōc cǝt kēnē acie yen path bǝ ya dhuōk yic tēnē we akölaköl. Kek aa kāk ye ke piōōc jōk. ³Apath buk la tueɲ buk kǝjuēc kōk ɲic rin Jethu. Ku ē yen kē buk looi tē pēl Nhialic ye.

⁴Rin acǝi rot lēu bǝ koc cǝ jāl gamden yic cōl aa ben kepuōth dhuōk ciēēn. Keek aake cǝ yic kaɲ ɲic, ku ɲieckē pǝr yam cǝk yök tēnē Raan cǝ lōc ku dōc, ku Wēi Nhialic. ⁵Ee cǝk ɲic lōn puoth wēt Nhialic, ku tǝɲkē kāk jǝɲ gōi. ⁶Ku kāk loikē ke ēmēn, aa ben kek Wēn Nhialic piäät tim cǝ rǝiu kōu, ku reckē guōp koc nhǝim ēbēn.

⁷⁻⁸Raan cǝ wēt Nhialic gam piānde ēbēn athōɲ ke dom dhie la tiōōm path, ee piū yiōi na tueny deɲ ku pur ke lok apath. Raan cǝt kēnē aye Nhialic puōu mǝt tēnē ye, ku kony bǝ pǝr akölrǝēc ēbēn yök. Ku dom ye puur ku la kuōth cil thǝn, acǝt raan ye lēk wēt Nhialic ku cǝi piɲ. Raan cǝt kēnē aye Nhialic tēm awuōcǝt bǝ yen rēer pan mac akölrǝēc.*

⁹Na cōk alōn cǝ ɲen we gät athör kēnē wek mǝthkiē, ka ɲieec wek aa ɲot we la tueɲ apath. Wek aa ɲot we kuany dhēl pǝr akölrǝēc ēbēn yic. ¹⁰Nhialic acie mǝtil nadē ke mǝr nhom kǝpuōth cāk looi, ku tē nhieer wek ye thǝn cāk nyuōth ye kāk cāk looi yiic, ku kāk ɲot ke luɔikē ke ēmēn rin kacke. ¹¹Ku wek aa wǝcku bǝ ɲek la tueɲ ke loi kēpath cǝt kǝpuōth theer akölaköl ɲet aköldä. Rin bǝ kē ɲōthkē yenhom tieɲ. ¹²Awicku bāk rōt cǝi dak luɔi kēpath yiic. Awicku bāk ciēt koc wäär cǝ gam, ɲet tē yök kek kēpuōth wäär cǝ Nhialic thōn ke.

Athōn Nhialic ē yic

¹³Wäär lueel Nhialic ye lōn bǝ yen Abaram gām mǝth juēc, acǝ rot kuēɲɲ rin cǝn yen raan dēt dǝt tēnē yen bǝ ye kuēɲɲ ē rēnke. ¹⁴Ku lueel, “Yǝn alēk yic! Yǝn aba dōc ku gām yǝ mǝth.” ¹⁵Go Abaram tiit ku ɲōōth kē cǝ Nhialic rot

kuēēŋ yet tē cī kēnē yenhom bēn tiēēŋ. ¹⁶Tē kuēēŋ raan, ee kuēēŋ rin raandit tēnē ye. Ku kuēēŋde aye gam. ¹⁷Ku ē wīc Nhialic bī cōl ala gei, lōn bī yen kē cī thon guōt nhom ke cīi war yic. Ku kuēēŋ bī wētde dhiel a yic. ¹⁸Nhialic aci ʔo lēk kāŋ karou, athōn ku kuēēŋ, lōn bī yen wēlke muk nhīim. Ku rin ē kākka karou, anicku lōn ye athōn yic. Keek aacie rōt ye waar ku Nhialic acie lueth ye lueel. Nhialic aci kēnē lueel bī ʔo dēt puōth apeī lōn bī ŋāthda tēnē Nhialic yenhom tiēēŋ. ¹⁹Ku rin ŋāthda tēnē Jethu yen aye ʔok thōny Nhialic dōōt, tēwāār cī Jethu la thīn ʔonhīim tueŋ bī la rōōk ku lēŋ Nhialic ē rienkua.*

²⁰Ŋōth ye ʔok Nhialic ŋōōth kāpuōth cī thōn ʔo rin wēikua yen ē ʔo muk puōth, rin Jethu aci ʔo wat nhīim pan Nhialic. Ku yeen aci jāl a raandit apeī kāk Nhialic cīmēn Melkidhedek, akōlriēc.*

Melkidhedek

7 ¹Melkidhedek ē ye bēnydit gen cōl Thalam, ku yen aya ē ye raandit apeī kāk Nhialic Madhōl. Naʔon akāl tōk ke piŋ lōn cī Abaram la dhuk tōŋ yic ke cī tōŋ bāny wuōt kaŋuan cop. ²Go Abaram Melkidhedek juēr tōŋ thiāār kāk cī ke la peec tōŋ yic. Melkidhedek, wētde yic, “Bēny la cōk.” Ku ē ye bēny dōōr aya. Cīmēn rin genden cōl Thalam, wētde yic, ee “Dōōr.”* ³Acīn wun ku man ku kuat. Ku tēn ʔōk piērde rot thīn ku le thōk aciī ŋic. Arēēr ke ye raan kāk Nhialic akōlriēc cīmēn Wēn Nhialic.

⁴Jalkē tiŋ tē diit Melkidhedek thīn! Agut Abaram guōp, raandit wārkuan dit theēr, aci tōŋ thiāār kākken wāār cīk la peec tōŋ yic, juēr ye. ⁵Alēu raan bī gam lōn ye kē cī Abaram ajuēr gām Melkidhedek yic, tēn ye Melkidhedek raan Lebī, kuat Abaram kek kōc kāk Nhialic ē kōc Itharel wāār tōk thiāār yic juaar tēnē kacken cīt lōŋ Mothith.* ⁶Ku yen Melkidhedek acie raan kuat Lebī, ku aca ajuēr bēn lōm tēnē Abaram ku cuēt piū. Ku Abaram acā athōn Nhialic ʔōk. ⁷Ku anicku aya lōn raan yen kōc dōōc, awār raan bēn tēnē ye bī bēn dōōc. ⁸Ku dēt aya, kōc kāk Nhialic wāār ajuēr kuany, aake ye kōc ē path, aaci bēn thou cīmēn bī ʔok thou, ku aye athōr theēr wēl Nhialic lēk ʔo lōn Melkidhedek apīr. ⁹Alēu buk lueel lōn ye Melkidhedek raandit apeī kāk Nhialic tēnē kōc Lebī, kōc kāk Nhialic. Rin Abaram wundit kuat Lebī, yen aci tōŋ thiāār kāk wāār cīk la peec tōŋ yic juēr Melkidhedek. ¹⁰Kēya, alēu bī lueel lōn kōc Lebī aaci tōŋ thiāār juēr Melkidhedek aya, rin ye kek kōc riēm Abaram.

¹¹Na lēu kōc Lebī, kōc kāk Nhialic bīk ʔo cōl aala cōk, ŋuōt acīn dēt ben raan dēt kāk Nhialic cīmēn Melkidhedek bēn, raan cīi cīt Aron, raandit kāk Nhialic wāār ē kuat Lebī. Ku kōc Lebī, kōc kāk Nhialic aake buōth lōŋ Mothith yic. ¹²Ku aa kēc ʔo bēn cōl aala cōk. Ku kēya, acie raan dēt kāk Nhialic yen wīcku ē rot, ʔok aa wīc lōŋ dēt yam aya. ¹³Jethu Bānyda, raan jīēm ʔok rienke ēmēn, ee cie raan dhiēnh Lebī. Ku acīn raan tōŋ kuatde cī kaŋ a raan kāk Nhialic, ee Nhialic door ʔīk nhom. ¹⁴Anicku lōn Bānyda Jethu ē raan dhiēnh Juda. Ku akēc Mothith puōl bī kōc dhiēnh Juda ya kōc kāk Nhialic.

Raan dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek

¹⁵Acī jāl la gei apeī ēmēn, tē le raandit dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek tuōl. ¹⁶Raan kēc aa raandit kāk Nhialic cīt lōŋ ciēŋ kōc pinynhom, aci ya

raandit kāk Nhialic cīn kē bī rielden pīr akölriëc ebēn kaṇ rac. ¹⁷Rin aye athör theer wēl Nhialic lueel ēlā ē rienke, “Yīn abī ya raan kāk Nhialic akölriëc ebēn cimēn Melkidhedek.”* ¹⁸Ku lōṇ theer wāār aci puōl aciī ril. Acie koc ē kony. ¹⁹Rin lōṇ Mothith acie koc cōl aala cōk. Ke emēn yok aala lōṇ yam yo cōl aṇōth lōn bī yok thiōk kek Nhialic.

²⁰Ku dēt, Nhialic ēcī kuēēṇ aya kēde. Ku acīn koc kōk cī ya koc kāk Nhialic cī yen kuēēṇ kēden. ²¹Ku Jethu aci ya raandit kāk Nhialic apei rin cī Nhialic kuēēṇ wētde wāār lueel yen ye ēlā, “Yen aci kuēēṇ ku acā bī waar yic. Yīn ē bēny akölriëc ebēn.”* ²²Rin ē kuēēṇ kēnē yen aci yok ye ṇic lōn lōṇ dōōr ē yam cī Nhialic looi ē Jethu, ya kēpath.

²³Ku dēt cīī kek thōṇ aṇin. Koc kāk Nhialic theer aake ye juēc, rin na cī raandit kāk Nhialic thou, ke raan dēt ala nyiende. ²⁴Ku Jethu apīr akölriëc ebēn, luciden ē yen raandit kāk Nhialic acie rot ye waar. ²⁵Jethu ala riel dīt bī koc buoth dhōlde yic kony ebēn, koc wīc ye bīk la tēnē Nhialic. Rin ē rēer ke lāṇ Nhialic ē rienken.

²⁶Jethu yen ē raandit kāk Nhialic cī kakkua lēu. Arēer ke dhēēṇ Nhialic, acīn guōp adumuōōm, ku yen aci Nhialic tēk bei tēnē koc kārēc looi, ku tēū kāk cī cak nhīim ebēn nhial. ²⁷Yen aciī thōṇ kek kocdīt kāk Nhialic wāār yōk nōk ruōōn thok ebēn, rin bī adumuōōmken ku adumuōōm kacken pāl piny. Jethu aciī thōṇ ke ke. Aci rot juaar arak tōk wāār thou yen tim cī rīū kōu rin adumuōōm koc ebēn.* ²⁸Kēya, alēuku buk ṇic lōn koc kāk Nhialic wāār ē luui dhōl lōṇ Mothith aake cīī la cōk. Ku athōn Nhialic cī yen kuēēṇ wāār lōṇ Mothith ebēn cōk, aci Wēnde looi bī ya raan la cōk akölriëc ebēn.

Jethu yen ee raandan dīt kāk Nhialic

8 ¹Wēt ril yen wīcku buk lēk we, ee lōn le yok raandit kāk Nhialic cī nyuc lōṇ cuēc thōny Nhialic Madhōl nom nhial.* ²Jethu alui ke cīt raandit kāk Nhialic, tē rēer dhēēṇ Nhialic thīn ayic tēn ē looi Bēny ke cie raan.

³Ku cīt lōn ye raandit kāk Nhialic kuany bī kāṇ aa juaar ku nēk yōk tēnē Nhialic, ke raandan dīt kāk Nhialic aya adhīl la kē ye juēr Nhialic. ⁴Ku na Jethu rēer pinynhom, ṇuōt akēc kaṇ a raan kāk Nhialic, rin koc kāk Nhialic, ke ye Nhialic nāk yōk cīt tē ye lōṇ Mothith luēl ye aake tō thīn. ⁵Ku luoi yekē looi kek koc kāk Nhialic kā, ee ye kīit yen ē ye kek kāk ye looi nhial tē rēer dhēēṇ Nhialic thīn kiēt. Ku yen athōṇ kek luoi Mothith. Rin wāār wīc yen ye bī duēl looi ēcī Nhialic lēk ye ēlā, “Adhīl ṇic lōn yīn adhīl kāṇ looi ebēn cīt tēden wāār ca nyuōth yī ē got nom.”* ⁶Ku Jethu emēn, raandit kāk Nhialic aci gām rieldīt yen luui wār rielden. Rin dōōr yam cī looi kam Nhialic kek kacke aṇuēēn apei, rin dōōr yam aa rēer kăpuoth cī Nhialic thōn yo thīn.

⁷Na lōṇ dōōr tuel wāār la cōk ṇuot acīn kē cī Nhialic lōṇ dēt ben wīc. ⁸Rin ēcī Nhialic yōk lōn lōṇ dōōr tuel ēcīī path tēnē kacke, go lueel ēlā,

“Nīn aaci thiōk, lueel Bēny,

tē bī yen lōṇ dōōr yam looi kek koc Itharel ku koc Juda.

⁹Aciī bī ciēt dōōr tuel wāār ca looi kek wārken dīt akōl wāār nyēi yen keek pan Ijip.

Aake kēc lōṇ dōōr ca looi ke keek muk nom apath,

guo kuc ē keek, lueel Nhialic.

¹⁰ Ēmēn, dōōr ba looi kek kōc Itharel nīn bī bēn cōk akin, lueel Bēny.

Yēn abī lōōŋkiē tāāu kenhīim ku kepuōth.

Yēn abī ya Nhialicden ku yekē kackiē.

¹¹ Acīn raan ē kamken bī miēthakēn ben piōōc, nadē ke lēk kōcken ē baai, ‘Ŋic Bēny.’

Rin keek aabā ŋic ēbēn, meth ku raan dīt.

¹² Yēn abā adumuōōmken pāl piny, ku cā kāracken ben kuēēc nhīim.”*

¹³ Jalkē tīŋ ēmēn, wēn lueel Nhialic yēn ka bī lōŋ dōōr yam looi, ee ŋic lōn cī lōŋ dōōr theer path, ku aŋicku aya, na cī kēdāŋ riāāk apei ka cīn kē kuny kōc.

Tē ye Nhialic duōōr thīn wāthēer

9 ¹Lōŋ dōōr tuēŋ ē la tēden ye Nhialic duōōr thīn, ku tē ye Nhialic door thīn ēcī looi aya pinyhom tēn. Kōc kāk Nhialic Lebī aake ye Nhialic door yōn cī puōl bī ke Nhialic ya door thīn, ku duēl aake tō pinyhom ē tēn.

²Duēl ye Nhialic door thīn ē ye looi ke ye yic rou. Yōn ye kaŋ yōk tē le kōc duēl yic, ee cōl Tēyaath ē Nhialic. Ku lōŋ kēnē, many adōk ē dēp ē ye tōōu thīn, ku agen ye ayum cī juēr Nhialic tāāu yēn hom aya.* ³Ku yōn tō alanh cī duēl tek yic kōu, ee cōl yōn Yaath apei ē Nhialic.* ⁴Ku ē yōn kēnē yēn arēēr agen thīn, agen cī tōc nhom mīlāŋ tōc ye raan kāk Nhialic Lebī adōŋ ŋīr cī took tōōu yēn hom, ku ē yōn kēnē aya yēn arēēr rōŋdīt tet, ye cōl Rōŋ Lōŋ ē dōōr thīn. Ku yēn arēēr tōny mana thīn, ku wai Aron ē ye rēēr thīn aya. Wai kēnē ēcī Nhialic cōl acil kōu ayōr ku looi yōōk cōk alōn ee yēn tim theer cī riel. Ku aleel dīt tet karou cī lōōŋ Nhialic kathiāār gōt thīn, aa tō thīn aya.* ⁵Ku ē rōŋ dōōr kēnē nhom, atuuc nhial karou cī kiēēt, cōl Kerubin ē diik aake tō thīn. Ku keek aake ye Nhialic nyuōōth. Aake la kōth wuōk dīt rōk kum nhom tēn yēn ye cōl, “Pēl Piny Kārēc.” Rin tēn, arak tōk ruōōn yic, raan dīt kāk Nhialic ē ye kōc wiēth rim kē cī nōk tēnē Nhialic rin be adumuōōmke ku adumuōōm kacke pāl piny. Ku ēmēn acā wic ba kājuēc kōk ŋiēc rin ee kēnē teet.*

⁶Kēya, kōc kāk Nhialic aake ye Nhialic door cīt tē cī guiēr ye. Aake ye la yōn tuēŋ bī kek Nhialic aa la door thīn.* ⁷Ku yōn yaath Nhialic, ee raandīt kāk Nhialic yēn ē la thīn ē rot, bī la rōōk thīn arak tōk ruōōn tōk yic. Tē le yēn yōt, ee riēm wēŋ cī juēr Nhialic muk bī la wiēth yōt, bī Nhialic awācke ku awuōōc ye kacke looi ke kuckē pāl piny.* ⁸Aye Wēi Nhialic nyuōōth yō ē kēnē yic lōn nadē ke dhēl la yōn yaath Nhialic ē yic, aŋot kēc ŋaany thok cīt lōn ŋot kōc lui dhēl theer. ⁹Kē lēuku buk deet ē kēnē yic aya ēmēn, ee lōn nadē ke riēm wēŋ cī juēr Nhialic ye wiēth kōc, aacie kōc ē Nhialic door ye looi bīk puōth la cōk. ¹⁰Kākkā ēbēn aa kāk lōŋ theer, lōŋ ye kāŋ nōk ku cuet ke ē path. Ku kājuēc kōk ye looi bī awuōōc laak wei, aa kōc gup path ayeer kek aaye lōk. Kākkā aa lōōŋ ke rēēr thīn theer cīn kē yekē kony yēt tē bī Nhialic dhēl yam, dhēl adumuōōm nyaai kōc puōth guiēr.

* 8:8-12Jer 31:31-34 * 9:2B.bei 26:1-30; 25:31-40; 25:23-30 * 9:3B.bei 26:31-33

* 9:4B.bei 30:1-6; 25:10-16; 16:33; Kn 17:8-10; B.bei 25:16; L.rou 10:3-5 * 9:5B.bei 25:18-22

* 9:6Kn 18:2-6 * 9:7Leb 16:2-34

Löŋ yam cǝ Jethu thany ẽ riemde

¹¹ Jethu acǝ ya raan düt kæk Nhialic. Käjuēc path cǝ bën pinyinhom rin cǝ yen la duěl düt la cök ẽ Nhialic yic, duěl cǝi loi kəc cin pinyinhom ẽ tẽn. ¹² Wäär le Jethu duěl yic, ẽcǝ la tẽ dhẽŋ apei arak tøk bǝ rëer thĩn akölriēc ẽbën. Ku wäär le yen ẽ tẽen acie riem thök ayĩ riem weŋ yen cǝ la wieth duěl yic. Ee riemde yen ẽcǝ juër Nhialic rienkua bǝ Ƴo luşk akölriēc ẽbën alanden. ¹³ Wätheer kəc kæk Nhialic aake ye riem thök ku riem muƳar lööm bǝ kek kəc wieth, rin bǝ awacken päl piny. Ku keek aya aake ye manh weŋ ẽ dou nõk ku nyopkẽ abĩ ya col. Ku löörkẽ ẽ piũ ku wieth kek kəc la gup adumušm rin bǝ adumušmken wuššny wei. * ¹⁴ Na ye këya, bǝ riem Raan cǝ ləc ku dəc yiëndẽ, cǝ adumušmkua bǝ laak wei Ƴopušt, ku buk lëu buk Nhialic pĩr ya lušši? Ku riel Wëi Nhialic yen acǝ Raan cǝ ləc ku dəc rot juër Nhialic ẽ rienkua. Këya,ajuër la cök cĩn diu.

¹⁵ Ku rin ẽ wët kënë yen aye Jethu raan yen loi löŋ döör yam, rin bǝ kəc wäär cǝ Nhialic thĩn pĩr akölriēc ẽbën, pĩr Ƴök. Kënë abĩ rot lëu rin cǝ Jethu thou bǝ kəc waar käreec yiic, kæk wäär cǝ looi löŋ döör tueŋ yic. ¹⁶ Kënë athõŋ kek raan kække cieen tẽ bǝ lők tøk ke tẽ le yen thou. Ee kẽ bǝ ŋek ẽ miethke yiic lők lööm tẽ le yen thou than piny. ¹⁷ Ku acĩn raan kädãŋ guo nyaai tẽ Ƴot pĩr yen. Ku na le thou ke kãwën cǝ döŋ aaye ŋek kẽ cǝ tøk ye jãl nyaai. ¹⁸ Agut löŋ döör theer aya, awic bǝ kädãŋ kaŋ nõk bǝ riem kuër bǝ tẽ door Nhialic thĩn jãl la cök. ¹⁹ Mothith ẽ ye kəc kaŋ læk lööŋ Nhialic ẽbën. Ku jãl riem miöör ku thök cǝ nõk liäãp ẽ piũ, ku wieth athör cǝ lööŋ Ƴõt thĩn ku kəc. ²⁰ Ku lueel, “Kënë ẽ riem löŋ döör, löŋ cǝ Nhialic læk we bæk muk apath.”* ²¹ Ku Mothith ẽ ye duël ku kãyaath ye tšũ thĩn wieth riem aya.* ²² Këya, cĩmën löŋ theer, Ƴök aake ye nõk bǝ riemden lööm bǝ kəc kəc, ku na cĩn kẽ nãk bǝ riem kuër ka adumušm aacĩi pël piny.*

²³ Duël ye Nhialic door thĩn ku køk tš thĩn ẽbën, aake ye kæk ye duër ẽ yic tš pan Nhialic kiëet, rin ye käreec tš kəc gup wuššny wei rin Ƴök ye nõk ẽ path. Ku luƳi ẽ yic nhial tẽnẽ Nhialic, adhil wĩcajuër la cök, ²⁴ Këya, Raan cǝ ləc ku dəc akęc la duël ye Nhialic door thĩn yic, duël looi raan pinyinhom ẽ tẽn kęcüt kiĩt ye ke käreec wuššny wei kəc gup rim ẽ Ƴök. Yeen nhom gušp acǝ la pan Nhialic, ku arëer thĩn ke löŋ Nhialic ẽmën rienkua. ²⁵ Raandüt kæk Nhialic kuat Lebĩ ẽ ye duël la wieth riem kẽ cǝ nõk cie riemde arak tøk ruššn thok ẽbën. Ku Jethu akęc rot juaar arak juēc, acǝ rot gam arak tøk giliŋ. ²⁶ Ku ẽmën acǝ bën arak tøk cĩt tẽ cǝ Nhialic ye guĩeer thĩn bǝ rot bën juër Nhialic bã adumušm nyaai. ²⁷ Cĩmën ye raan thou arak tøk ku Ƴeth luk yic arak tøk Nhialic nhom, ²⁸ Jethu acǝ gam bǝ thou arak tøk bǝ adumušm kəc ẽbën nyaai. Ku abĩ ben dhuk ku acĩi bǝ bën thou rin adumušm, ku ẽ rin bǝ yen kəc Ƴõth ye bën luşk.*

10 ¹ Löŋ theer Mothith, ee kiĩt yen ẽ ye kãpušt bǝ röt looi aköldã kiëet. Ee cǝi thõŋ kek kãpušt cǝ bën kek Jethu raan cǝ ləc ku dəc. Kæk ke ye nãk Nhialic ruššn ẽbën cĩt tẽn löŋ theer, aake cie kəc ke ye Nhialic door cǝl aala cök. ² Na kæk ke ye nãk Nhialic kəc cǝl aala cök, Ƴušt kəc akęc la tueŋ

* 9:13Leb 16:15-16; Kn 19:9, 17-19 * 9:19-20B.bei 24:6-8 * 9:21Leb 8:15 * 9:22Leb 17:11

* 9:28Ith 53:12

ke ye kǎŋ nǎk Nhialic. Rin ɲuōt kǎkkǎ aake bǎ adumuōōm kōc Nhialic door wuōōny wei arak tōk, ku cīk ben ya tak lōn le kek gup adumuōōm. ³Ku keek aake ye kǎk yekē nǎk Nhialic ruōōn thok ēbēn, cōl aa takkē lōn le kek gup adumuōōm. ⁴Rin acī rim ɣōk ku rim thōk ye nōk lēu bīk adumuōōm wuōōny wei.

⁵Kēya, ēcī Raan cī lōc ku dōc lēk Nhialic wǎar bīi yen pinyinhom ēlǎ,

“Yīn acīi wīc kǎk ye nōk ku kǎk ye juēr yīin,
rin cī yīn ɣa gām guōpdiēn bī juaar tēnē yīin.

⁶Yīn acie puōu ye miet ɣōk ye nǎk yīin tēdē ke ye kǎk ye juēr yīin bīk adumuōōm nyaai.

⁷Ku lueel, yen akīn ba kē wīc looi Nhialic Madhōl,
cīmēn cī ye gōt rienkiē athōr lōŋ theer yic.”*

⁸Ēmēn, tāāukē wepuōth piny ku takkē wēt cī Jethu lueel tuēŋ ēlǎ, “Yīn acīi wīc, ku tēdē yīn acie puōu ye miet tēnē kǎk ye juaar, ku kǎk ye nǎk yī bīk adumuōōm nyaai.” Acī lueel kēlǎ cōk alōn ye kǎk ye juaar looi cīt tē ye lōŋ ye lueel thīn. ⁹Ku lueel, “Yen akīn Nhialic Madhōl, ba kē wīc ba looi, looi.” Kēya, Nhialic acī tētheer ye ye duōr thīn puōl, ku ween Raan cī lōc ku dōc thīn, bī riemde kuēr rin bī adumuōōm kōc ēbēn nyaai. ¹⁰Jethu raan cī lōc ku dōc acī kē wīc Nhialic tēnē ye bī looi, looi. Ku rin cī yen rot juaar arak tōk theer, kǎkkuan rēc acī wuōōny wei ēbēn.

¹¹Raan kǎk Nhialic Itharel, aye kǎŋ nōk wātheer akōlakōl bī yen Nhialic door. Ku aaye kǎk tōŋ thōŋ juēr Nhialic arak juēc. Ku kǎk ye ke juaarkǎ aake cie adumuōōm ye nyaai.* ¹²Ku Raan cī lōc ku dōc acī rot juaar arak tōk rin adumuōōm, ajuēr cī ye bēn lēu bǎ awāckua nyaai akōlriēc ēbēn. ¹³Ku ēmēn atīt yet tē bī Nhialic kōc aterde guir ku dhuk ke yecōk ciēn.* ¹⁴Ku ajuēr cī looi arak tōk, acī kōc cī adumuōōmken nyaai looi bīk la cōk akōlriēc.

¹⁵Ku Wēi Nhialic ē jam tēnē ɣo ē wēt kēnē aya. Acī lueel ēlǎ, ¹⁶“Lōŋ dōōr ba looi ke ke akīn nīn bī bēn cōk, lueel Bēny. Yen abī lōŋkiē tāāu kenhīim ku kepuōth.”* ¹⁷Ku ben lueel, “Yen acīi adumuōōmken ku kǎrec yekē ke looi ben kuēc nhīim.”* ¹⁸Wek paan ē ma, kǎrackua acī pāl piny papot. Na ye kēya, le dēt ɲot wīc ɣōk bāny bīk ɣōk aa nōk rin bī adumuōōmkua pāl piny?

Bǎk lok tēthiāāk ke Nhialic

¹⁹Kēya miēthakāi, ɣok acī nhīim lāāu alanden buk la Yōn Yaath apeī ē Nhialic tō nhial, rin cī Jethu rot juaar bī nōk bī riemde kuēr. ²⁰Wǎar thou yen tim cī rīiū kōu, acī kēn ɣo gēl buk cīi la Yōn Yaath apeī ē Nhialic bēn rac. Ku ɲot rot raŋ yic, ku ēmēn arēēr Yōn Yaath apeī ē Nhialic ke lǎŋ Nhialic rienkua. ²¹Ku na cuk la raandīt kǎk Nhialic yen mac kōc Nhialic, ²²cīt mēnē ye kǎkkua yith, lokku tē rēēr Nhialic thīn thōnyde nom ē puōn ɣer ku gam cīn yic diu. Lokku kek puōthkuan ɣer cīn yiic luoi kǎrec rin cī ke lōk riēm Jethu. Ku rin cī ɣo muōc nhīim bǎ adumuōōmkua laak wei aya.*

²³Kēya, mukku kē cī thōn ɣo piān tōk ke ɣo cie puōth ē rou, rin aŋicku raan cī ɣo thōn ē wētde tiēŋ nom. ²⁴Takku tē bī ɣok ɣopuōth aa dēt thīn, buk nhīēr ku luoi path aa nyuōth. ²⁵Dukku kē ye ɣok ɣonhīim mat ɣodhie

* 10:5-7Wk 40:6-8 * 10:11B.bei 29:38 * 10:12-13Wk 110:1 * 10:16Jer 31:33

* 10:17Jer 31:34 * 10:22Leb 8:30; Edhe 36:25

pāl cīmēn ye wāmāthkuan kōk ye looi. Lok tueṇ ṇo cī dhör ṇo deet ṇopuōth, buk rōt aa lēk buk aa bēn amat yic, aṇicku Akōl bēn Bēny acī thiōk.

²⁶ Acīn kāk ye nāk Nhialic lēu bī adumuōm pāl piny, tē ṇot le ṇok tueṇ ṇo loi kārēc ke yic cī lēk ṇo. ²⁷ Kēya, ṇok aa dhil tiit ṇo riōc rin akōl bēn Luṇdīt, ṇok kōc cī wēt Nhialic dhōl yic, ṇok aabī tēm awuōc bī ṇok rēēr pan mac akōlriēc ēbēn. * ²⁸ Aṇieckē, wāthēer tē kueec raan bī lōṇ Mothith cī pīṇ, ku gōony kōc karou ayī kōc kadiāk, ka dhil yāth ē kōcdīt nhīm, ku biōōk aleel bī thou. * ²⁹ Jālkē thōṇṇ, na ye raan cī lōṇ Mothith dhōl yic tēm awuōc cīt kēnē, ke ya awuōc yīndē bī Nhialic tēm kōc cī kuec wēt Wēnde? Acīt lōn cī kek Jethu dhōl guōp, ku cuitkē, ku witkē piny ku kēckē yic. Ku acīt lōn cī kek dōr cī Jethu looi riemde kamken yōṇ yic. Ku acīt lōn cī kek Wēi Nhialic lāāt wēl rec rem apeī, cōk alōn kony yen ke. Kōckā aabī dhieł tēm awuōc thiek apeī. * ³⁰ Aṇicku yen raan cī ye lueel theēr ēlā, “Piēṇkē! Ee ṇen ala riel ba kāṇ guōr.” ³¹ Kēya, aabī rēēc alanden tē ye yen Nhialic pīr akōlriēc ēbēn yen tēm raan awuōc.

³² Miēthakāi, takkē tēn ye wek rēēr thīn wāthēer. Wāār cī wek wēt Jethu gam, wek aa dhieł gum ku wek aacī puōth bēn riel. Wek aakēc puōth bēn bath rin kārēc cī we yōk. ³³ Wek aa we ye lat ku bui we akōldēt. Ku akōldēt, wek aa we ē kōc kōk kony tē tiṇ wek ke ke baṇ cīmēndun. ³⁴ Wek aacī gum kek kōc cī mac, ku wek aakēc puōth riāāk tē wāār ye kākku peec, rin ṇic wek yeen lōn wek aabī kāpath wār kākā la yōk pan Nhialic. Kāpuōth cīn raan bī ke kaṇ nyaai tēnē we. ³⁵ Duōkkē puōth bath bāk wēt Jethu wai wei, rin wek aabī ariōpdīt yōk pan Nhialic. ³⁶ Apath bāk wepuōth deet tē beṇ we, rin ke wek aacī kē wīc Nhialic looi, ku yōkkē kē cī Nhialic thōn we.

³⁷ Rin aye athōr theēr wēł Nhialic lēk ṇo ēlā, “Ee kaam thiin koor ku raan cī lueel ka bō acī bī gāu, abī guo bēn. ³⁸ Ku kōckien la cōk aabī rēēr gam yic, ku ṇen acī puōu bī miet tē cī kek kepuōth bī deet.” ³⁹ Ku ṇok aacī cīt kōc guo dhör bik mār, ku ṇok aala gam bī ṇook luōk.

Gam

11 ¹ Gam yen ē ṇo cōl aṇic kāk ṇōthku ke bī rōt looi. Ku yeen ē ṇo cōl aṇic kāk cuk ye tiṇ.

²⁻³ Ee gam yen aye ṇok ye ṇic lōn ē cek Nhialic piny ku nhial kek kāk tō thīn ēbēn wēt lueel ē path. Ku kāk yeku ke tiṇ ēmēn acīn kēn cī Nhialic lōōm bī yen ke cak. Ku wāār le wārkuan dīt gam tēnē Nhialic, yen acī Nhialic ke bēn gam. *

⁴ Ku gam yen acī Abel Nhialic bēn juēr kēpuōth cī Nhialic bēn nhiaar apeī, wār kē cī Kain mēnhē juaar tēnē Nhialic. Ku gamde yen acī Nhialic puōu bēn miet tēnē ye. Ku ṇic Nhialic lōn ē yen raan la cōk. Kēya, kē cī Abel looi cī yen Nhialic gam apeī aṇot yeku yōk ṇopuōth ke path ēmēn tē tek ṇok ye, cōk alōn cī yen thou theēr. * ⁵ Ku raan dēt la gam ril cīt Abel aya, ee ye Enok. Gamde yen acī Nhialic ye bēn jat nhial ke kēc thou. Guāpde akēc bēn yōk rin cī Nhialic ye nyaai. Aye athōr theēr wēł Nhialic lueel lōn Enok ē ye Nhialic cōl amit puōu, wāār rēēr yen pinyhom. * ⁶ Acīn raan lēu ye bī Nhialic cōl

* 10:27Ith 26:11 * 10:28L.rou 17:6; 19:15 * 10:29B.bei 24:8 * 10:30L.rou 32:35, 36

* 10:37-38Yab 2:3-4 * 11:3Cāk 1:1; Wk 33:6, 9; Jn 1:3 * 11:4Cāk 4:3-10 * 11:5Cāk 5:21-24

amit puōu tē cīn yen gam. Rin raan bēn tēnē Nhialic adhil gam lōn Nhialic atō thīn, ku ē kōc ye thiēēc gām kē wickē.

⁷Ku gam yen acī Noa wēt Nhialic bēn piŋ, wäär lēk Nhialic ye ye lōn bī aboordīt bēn bī kōc la gup adumuōōm bēn tēm awuōc. Go Noa wēt Nhialic gam. Ku guēŋ riāi ka aboor kēc bēn bī yen kacke kony. Ku gamde akēc yen kārec ye kōcken kōk ke looi bēn nhiaar. Ku Noa acī Nhialic bēn cōl ala cōk rin gamde.*

⁸Ku ee gam aya yen acōl Abaram agam kē cī Nhialic lēk ye. Ku ler pan cī Nhialic lēk ye cōk alōn awēn kuc Abaram ē pan kēnē. Pan kēnē yen ēcī Nhialic lueel lōn bī yen ye gām miēthke akōldā.* ⁹Ku gam yen acī Abaram bēn cieŋ ke ya alei pan wäär cī Nhialic thōn ye. Ku jōl ŋōōth lōn bī Nhialic piny kēnē gām miēthke akōldā. Ku jōl cieŋ duēl yiic. Ku lōk Ithāk kek Jakop cieŋ thīn aya, kōc wäär cī Nhialic thōn lōn bī yen piny kēnē yiēk ke.* ¹⁰Abaram acī rēēr ē pan kēnē ke tit gen cī Nhialic buh, yen cī Nhialic thōn ye cī cīt duēl.

¹¹Ku ē gam cī Abaram Nhialic gam yen ē dhiēēth yen meth cōk alōn wäär cī yen dhiōp apeī. Ku tieŋde Thara ke cī dhiēth. Acī ŋōōth lōn bī Nhialic athōnde tieŋd nhom.* ¹²Na cōk alōn awēn cī Abaram dhiōp apeī, bī raan ēbēn ŋic lōn cī yen bī bēn dhiēth, ke yeen acī bēn a wundīt kōc juēc apeī cīt liēet, ku kuēl nhial cie kuēn.*

¹³Kōckā ēbēn acī gamden muk agut tē thou kek. Keek aake kēc kāk cī Nhialic thōn ke yōk. Ku aake yekē tiŋ tēmec, ku gamkē ke ke mit puōth. Ku ē yekē lēk kōc lōn aa rēēr kecīt jōōl pinynhom ē tēn, ke bī ber tē cī lēk ke.*

¹⁴Alēuku buk ŋic ēmēn lōn kōc jam kēlā, aaye kē nyuōōth lōn wīc kek pan bī ya panden. ¹⁵Na yekē tak lōn ye pan cik nyāāŋ wei panden, ŋuōt aacī dhuk thīn. ¹⁶Ku acīk wīc kepuōth apeī bīk yet pan path, pan tō nhial. Ku Nhialic acīe guōp ye yār tē cōl ye, ke Nhialicden. Ku kēya, acī gen path guiir tēnē ke.

¹⁷⁻¹⁸Ku gam yen ēcī Abaram rot guiir bī wēnde Ithāk nōk wäär them Nhialic ye. Yen Abaram raan cā athōn Nhialic yōk, ee wīc bī manhden tōŋ tō yenhom nōk, cōk alōn cī Nhialic ye lueel tēnē ye lōn ē Ithāk yen abī yīn mīth ca thōn yī yōk tēnē ye.* ¹⁹Acī Abaram tak lōn bī Nhialic Ithāk jōt akōldā. Ku kēya, Abaram acī Ithāk yōk ke cīt raan cī Nhialic cōl aben pīr.

²⁰Ku gam yen acī Ithāk Jakop ku Ethau thōn dōc Nhialic rin kāk bīk yōk akōldā.*

²¹Ku gam yen acī Jakop wēēt wēnde Jothep bēn dōc wäär cī yen thiōk ke thou. Ke kāāc ke cī yenhom guōt waiden ē yen piny thany, ku rōōk Nhialic.*

²²Ku gam yen acī Jothep ye ŋic wäär cī thuōnde thiōk lōn bī kōc Itharel jāl pan Ijip. Ku lēk ke bīk yuōmke cī nyiēēŋ pan Ijip akōldā le kek jāl.*

²³Ku gam yen acī kōc ke dhiēth Mothith ye bēn thiaan pēi kadiāk wäär cī ye dhiēēth. Ee cik tiŋ ke ye manh path apeī. Ku ke aake kēc riōōc wēt kēc kek lōŋ bēnyŋaknhom pan Ijip theek.*

²⁴Ku gam yen acī Mothith bēn kuc wäär cī yen dīt bī cī ye cōl ke manh nyan bēnyŋaknhom.* ²⁵Na cī wīc bī puōu ya miet, miet ē puōu cie ceŋ ē bēn

* 11:7Cāk 6:13-22 * 11:8Cāk 12:1-5 * 11:9Cāk 35:27 * 11:11Cāk 18:11-14; 21:2

* 11:12Cāk 15:5; 22:17; 32:12 * 11:13Cāk 23:4; 1Lēk 29:15; Wk 39:12 * 11:17-18Cāk 22:1-14; Cāk 21:12 * 11:20Cāk 27:27-29, 39-40 * 11:21Cāk 47:31; 48:20 * 11:22Cāk 50:24-25;

B.bei 13:19 * 11:23B.bei 2:2; 1:22 * 11:24B.bei 2:10-12

luoi kāreç yiic, ɲuōt aci rēer pan bēnyaknhom. Ku aci bēn nhiaar bi rēer kek kacke bi gum ke ke. ²⁶ Aci yōk yepušu lōn bi yen kāpath yōk thīn tē guum yen kuōc ciēɲ rin ē kacke. Cīmēn wāär cī Raan cī lōc ku dōc gum, tēn tē bi yen kājuēc path yōk pan Ijip. Rin ē ɲōth ariōp bi yōk aköldä.

²⁷ Ku gam yen aci yen bēn jāl pan Ijip ke cīi riōc riāāk pušu bēnyaknhom. Ku le tueɲ ke gum ciēt cī Nhialic cie tīɲ, tīɲ. ²⁸ Ku gam yen aci Mothith wēt Nhialic bēn piɲ. Ku guir tē bi kōc Itharel jiēl thīn pan Ijip. Ku lēk ke bīk thōk nōk. Ku rōthkē yōtken thook riem, rin na la atuny Nhialic bi mīth rōör ke kōɲ dhiēēth bēn nōk, ke cīi mīth rōör kai kōc Itharel met thīn. *

²⁹ Ku gam yen aci kōc Itharel Wār Lual bēn teem ke ciēt cī dōu. Nawēn jōl wīc kōc Ijip bīk ke buōoth, ke wār ben thiāɲ ku moukē. *

³⁰ Ku gam yen aci kōc Itharel pāny gen Jeriko bēn gōöt nīn kadhōrou abī wīk. *

³¹ Ku gam yen akēc adējōɲ cōl Rayāp bēn nōk kek kōc gen Jeriko wāär nēk ke, rin cī kek jai ē Nhialic. Rin yen Rayāp nhom ē cā anēm kōc Itharel lor ku nyuuc ke paande. *

³² Kōc kōk juēc aya aa la gam. Acā lēu ba we lēk kāk cī kōc kōk looi, cīmēn yī Gidiōn, Barak, Thamthon, Jeptha, Debit, Thamuel ku kōc kāk Nhialic tīɲ. *

³³ Ku gam yen aci kōc kōk bāny bēn cop. Ku yen ɲic kōc kōc kōc mac. Ku yōk kōc kōk kē cī Nhialic thōn kōc. Ku ē yen aci kōc kōk kōör bēn der thook. *

³⁴ Kōc kōk kamken aaci mēc bēn nōk, ku riīckē rōt bei ē paal thook. Kōc kōk ke niōp aaci bēn riel apei tōɲ yic. Ku copkē yōm apuruuk ē wuōt kōk. ³⁵ Rin gam yen aci Nhialic rōök diāär bēn gam, ku cōl kōcken cī thou aa ben pīr. Ku kōc kōk aaci bēn aa gum ke cī kenhiim waar, rin bi ke jōt aköldä. ³⁶ Kōc kōk aya aake ye läät ku that ke. Ku kōc kōk aake ye rek ku mac ke. ³⁷ Ku kōc kōk aake ye biōōk aleel. Ku kōc kōk aake ye tēm kōth ē rou. Ku kōc kōk aake ye tēm rōt paal. Kōc kōk acin kē yekē ciēɲ, aa kōt kek aake yekē kuōm kekōth. Kōc kōk aake ɲōɲ, ku aake ye baɲ ku kuc ke ciēɲ. ³⁸ Kōckä ēcīi path bīk ciēɲ pinynhom. Aake ye piny kuany yic ē path roor liēet. Ku ciēɲkē adhuum yiic, ku kuōr yiic ku gat yiic.

³⁹ Ee ɲic lōn le kōckä ēbēn gam. Ku acin raan tōk kamken ca athōndīt Nhialic bēn yōk. ⁴⁰ Nhialic ēcī kēpath guir ke ɲic yō. Kēya, bi ke nhīim ku yō looi buk la cōk yōdhie.

12 ¹ Kēya ēmēn, yōk aa ɲic kōc juēc wāär cī gamden nyuōoth tēnē Nhialic. Ku rin ē wēt kēnē pālku kāk yō thel adumuōm yic, adumuōm yeku ke lac looi. Ku aa yō gēl buk dhēl Jethu buōoth yic. Lok tueɲ yō wēer ke yō cīi dhōr buk kē cī Nhialic guir yō dōöt. ² Yeku rēer yō dōt Jethu raan cī yō nyuōth dhēl ku gam la cōk. Ku rin miet pušu bi yōk, yen aci yen ye gam bi thou tim cī riūi kōu. Ku cīi kuēc bi kē looi cīi pāl, cōk a wāär ye ke ye yōōr guōp. Ku ēmēn a rēer kōɲ cuēc thōny Nhialic.

³ Takkē tē cī Jethu guum thīn tēwāär ye kōc kēc wēt Nhialic gam ye gaany thīn akōlakōl, rin bi wek cīi dhōr ku baathkē puōth. ⁴ Rin aɲot cīn raan cī

* 11:27B.bei 2:15 * 11:28B.bei 12:21-30 * 11:29B.bei 14:21-31 * 11:30Joc 6:12-21

* 11:31Joc 2:1-21; 6:22-25 * 11:32Bāny 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7;

1Tha 16:1-1Bɲ 2:11; 1Tha 1:1-25:1 * 11:33Dan 6:1-27 * 11:34Dan 3:1-30

* 11:351Bɲ 17:17-24; 2Bɲ 4:25-37 * 11:361Bɲ 22:26-27; 2Lēk 18:25-26; Jer 20:2; 37:15; 38:6

* 11:372Lēk 24:21

nōk, ayī raan cī yiēk tētōk kamkun kōc cie wētdun ye gam. ⁵Cāk nhīim määR wēēt puoth ye Nhialic we wēēt ke we cīt miēthke?

“Manhdiē, cōk yīpuū piny tē wēēt Nhialic yīin,
ku duk cōl aye kērac tē nyieeny yen yīin.

⁶Rin Nhialic ee kōc nhieer keek cōk piny.

Ku ee kuat raan cī gam kecīt manhde tēm awuōc.”*

⁷Guōmkē kārec kecīt wēēt Nhialic tēnē we, rin ē yen we cōl acīt miēthke. Nadē cāk kaŋ piŋ le manh kēc wun kaŋ that rin wīc yen ye bī wēēt? ⁸Na cī Nhialic we yīk awuōc wēēt yen we cīmēn adhie ye wun mīth miēthke wēēt, ke wek acie miēthke. ⁹Cīmēn ye yōk ŋot yō thek wārkuā pinynhom ē tēn tē cōk kek yō that, cuk bī lēu alanden buk rōt thōn Nhialic, wun wēikuā ku pīr tē wēēt yen yō? ¹⁰Wārkuā aa yō wēēt tē kor yōk buk ŋiee ciēŋ kam kōc run lik pinynhom ē tēn, cīt tē yekē yōk ye ke path. Ku Nhialic ē yō wēēt akōlakōl rin kāpuoth buk yōk buk dhēēŋde rōm kek ye. ¹¹Wēēt acie guo nhiaar nyin yic, aye yōk ciēt rēec. Na lā thēer, ke kōc cī tēm awuōc aa la cōk ku yekē kōc ē dōōr.

¹²Kēya, duōkkē riōc lak tueŋ ke we deet wepuōth. * ¹³Biathkē dhēl la cōk yic, bī kōc koor gam riel gamden yic. Ku cīk mēr wei wecōk. *

¹⁴Miēthakāi, themkē bāk ŋiee ciēŋ ke kōc ēbēn, bāk rēēr dhēēŋ Nhialic yic. Rin raan liiū dhēēŋ Nhialic tēnē ye acī bī kaŋ tiŋ. ¹⁵Muōkkē wenhīim bī ciēn raan cī dhēēŋ Nhialic yōk. Ku tiēērkē nhīim paan ē moor bī ciēn raan loi kērac met we wei ēbēn. Aŋieckē, ee dien tōk yen ē wār rac nyin. * ¹⁶Acī path bī raan yepuū ya yiēk bal. Ku cīn raan loi rot bī yic pial cīmēn Ethau wāār pēl diētdē tēnē raan buoth ye, rin cī yen ye gām miēth koor ē path. * ¹⁷Ku aŋieckē wāār wīc Ethau ye bī la tēnē wun bī la dōoc ku bī diētdē dhuōk ciēēn, ku akēc dōc bēn yōk tēnē wun. Kēnē akēc rot bēn lēu bī waar yic cōk a wāār cī yen dhiau piū ē nyin. *

¹⁸Wek aa kēc bēn we cīt kōc Itharel wāār cī la gōn Thinaī cōk. Ku tiŋkē manydīt apeī ke dēp. Nawēn ke tiŋ luāāt aya ke cī gōt paat piny ku looi muō-ōthdīt, ku yomdīt apeī. Ku ye bir yic ku mēēr apeī abik riōōc ēbēn ¹⁹Ku piŋkē kaŋ yic ku rōl la gei. Acī Nhialic piŋ ke jam rōldīt apeī, nawēn ke lēkkē Mothith bī Mothith Nhialic lōŋ bī cī ben jam tēnē ke. * ²⁰Ku aacī jāl bēn riōōc apeī tēwēn piŋ kek Nhialic rōl ke lēk ke ēlā, “Acīn raan yēēt ē gōn kēnē cōk, na cōk a lēi ku le nhial ye ka biōōk aleel bī thou.” * ²¹Agut Mothith acī bēn riōōc aya apeī wēn looi kākkā rōt abī ya lueel, “Yēn aye riōōc lath.” *

²²Wek aa kēc bēn gōn Thinaī lōōm. Wek aacī bēn gōn Dhain lōōm, yen cī Jeruthaleē ē yam gen Nhialic pīr buth yenhom. Wek aacī bēn yan miēt puū dīt yic tō atuuc Nhialic juēc apeī thīn. ²³Wek aacī bēn tēnē Nhialic yen luk looi tēnē kōc ēbēn. Ku tēnē wēi kōc path cī Nhialic looi bīk la cōk. ²⁴Wek aacī bēn tēnē Jethu cī lōŋ dōōr ē yam looi. Acī riemde juaar rin bī Nhialic adumu-ōōmkua pāl piny, rim cī thōŋ kek rim Abel wāār thiēc ē guur. *

²⁵Wek aa yōōk bāk cī kuēc wēt raan jam. Kōc wāār cī kuēc bīk wētdē cī gam pinynhom tēn aakēc bēn puōl ke cī tēm awuōc. Na ye kēya, buk poth

* 12:5-6Jop 5:17; Kēŋ 3:11-12 * 12:12Ith 35:3 * 12:13Kēŋ 4:26 * 12:15L.rou 29:18

* 12:16Cāk 25:29-34 * 12:17Cāk 27:30-40 * 12:18-19B.bei 19:16-22; 20:18-21; L.rou 4:11-12;

5:22-27 * 12:20B.bei 19:12-13 * 12:21L.rou 9:19 * 12:24Cāk 4:10

kēdē, ʔo cīi tēm awuōc tē cīi ʔok wēt cī Nhialic jam tēnē ʔo nhial piŋ? *
²⁶Wäär rōlde gōn Thinaī ēcī piny yāāk. Ku ēmēn acī kōc lēk ēlā, “Acie piny-nhom rot yen ba yāāk, ʔen abī nhial yāāk aya.” * ²⁷Ku dēt aya, kē ye wēlkā nyuōōth ē lōn kāk cī cak aabī rōt yāāk ku nyiēē ē keek. Ku dōŋ kāk cīi lēu bī ke yāāk.

²⁸Kēya, ʔok aa kōc cī Nhialic yiēk pan cīn kē bī ye yāāk athēer. Lecku Nhialic ku dorku dhēl ye cōl amit puōu, ku rēerku ke thekku ku riōōcku ē ye. ²⁹Rin ye Nhialic kōc tēm awuōc thiek apeī, acīt many adhie kēriēēc ēbēn ruōōc piny.*

Tē ye Nhialic miēt puōu thīn

13 ¹Lak tueŋ we nhīar rōt akōlakōl ke we cīt mīth tik. ²Lor jōōl ē puōn ʔer ku nyuōōc keek apath. Rin cī kōc kōk atuuc Nhialic kaŋ lor ke kuckē ke.* ³Duōkkē nhīim ye mār kōc mac ku kōc gum. Yakē ke kony ciēt we mac ku guōōmkē ke ke.

⁴Thiēk adhil raan ēbēn theek, rōōr ku diāār aa dhil rōt theek kamken bī ciēn raan dēk ŋek puōu. Nhialic abī kōc cī rot thiaak ē luui akōr tēm awuōc, ku kōc kēc thiēk luui kāk ē bal aya.

⁵Duōkkē ye wīc wepuōth bāk la kājuēc apeī, ye kēdun muk yen ye yiēk yīpuōu rot. Acī Nhialic lueel thēer ēlā, “Wek aacā bī kaŋ pāl wei, ku wek aacā bī nyāāŋ wei.” * ⁶Na ye kēya, rēerku ē cōk ku ŋōthku Nhialic, ku yeku lueel ēlā, “Ee Nhialic yen ē ʔen kony, acīn kē ben ʔa riāāc. Le raan lēu ye ba luōī kērac?” *

⁷Duōkkē nhīim mār kōc dīt tueŋ wäär we lēk wēl Nhialic. Takkē apath yen tē pīr kek thīn ayet tē thou kek. Luōōikē cīmēnden gam yic. ⁸Jethu Krītho acie rot ye waar. Ee yen tōŋ akōl wār ku ya akōl ku akōlriēēc ēbēn. ⁹Duōkkē rōt cōl aa rec ē nhīim piōōc juēc kōc gōī ye lueel lōn cīi mīth kōk bī ya cam. Wek aa dhil wepuōth wēl dhēēŋ Nhialic ku acie mīth ye cam cīn kē yekē kuōny wēl kōc ke cam.

¹⁰Ajuēr ye looi bī ʔo awaar kārec yiic, acīt ajuēr lōŋ dōōr wār ye looi bī adumuōōm pāl piny. Ku acīn raan ye puōl agut kōc kāŋ juaar tēnē Nhialic duēl yic bīk rīiŋ lān cī nōk cuet. ¹¹Rin raandīt kāk Nhialic ē ye riēm lān cī juēr Nhialic ʔāth tē yaath duēl yic rin bī adumuōōm pāl piny. Ku lān cī nōk ē ye nyop roor abī ya col.* ¹²Ku Jethu aya, ee thou geu kōu ayeer Jeruthalem. Tēwēn nēk ye ēcī riēmde kuēr rin bī adumuōōmkua pāl piny. ¹³Kēya, dhilku biaath ayeer aya geu kōu buk yār guōp wār cī guum la rōm kek ye. ¹⁴Kēnē adhilku looi, rin pinynhom tē ciēŋ ʔok thīn acie yen tē bī ʔok ciēŋ thīn athēer. ʔok aa tit gen yam yen bī bēn. ¹⁵Kēya, cīt mēnē cī ʔok Jethu gam, yeku Nhialic leec akōlakōl. Rin lēc ye ʔok ye leec piāthkua ēbēn, yen ajuēr-dan ye nyuōōth lōn ye yen Bēny. ¹⁶Duōkkē nhīim mār luoi kāpath, ku kē ye wek rōt kony kamkun, rin kākā kek ajuēr Nhialic cōl amit puōu.

Thek kōckun dīt wēl Nhialic

¹⁷Thek kōckun dīt wēl Nhialic, ku piŋ tē ye kek yī wēt thīn, rin ye kek kōc tit wēiku. Ku aŋickē lōn bī Nhialic ke thiēēc akōldā tē cī kek wēl kōc tiēt

* 12:25B.bei 20:22 * 12:26Yag 2:6 * 12:29L.rou 4:24 * 13:2Cāk 18:1-8; 19:1-3

* 13:5L.rou 31:6, 8; Joc 1:5 * 13:6Wk 118:6 * 13:11Leb 16:27

thīn. Na thek ke ku gam wētden, ka bī luciden looi ke mit puōth. Ku na cī wētden piŋ ka luui ke rem puōth. Ku na cīk ŋic luui apath, ke la kē kuny kē yī? ¹⁸Yakē rōök rienkua. Acīn kērēc rēēr ɣopuōth. Awicku bī ya kēpath yen yeku looi akōlakōl. ¹⁹Wek aa liēm piāndiē ēbēn bāk rōök bī Nhialic ɣa col adhuk tēnē we ye nīnkā.

Rōök ciēēn

²⁰Ku ēmēn, bī Nhialic rēēr kek dōōr, yen cī Bānyda Jethu col aben pīr, week yiēk kāk wiēckē ke bī wek kēden wīc looi. Ku bī luui wepuōth riel Jethu raan cī lōc ku dōc, ²¹bī wek kuat kāk ye miēt puōu ya looi. Jethu yen abiōŋdīt rin cī yen lōŋ dōōr akōlriēc cī thany riemde looi. Bī diik ya kēde akōlriēc ēbēn. Yenakan.

Wēl ciēēn

²²Miēthakāi piēŋkē wēl lik deet wepuōth ca lēk we apath. Rin athör ca gāt we aciek. ²³Awiēc bāk ŋic aya lōn wāmāāthda Timothī acī lony ē nīnkā. Na lōc bēn bā dōōt, ke ɣok aabī cath ē tōk buk we la neem.

²⁴Miāthkē kōckun dīt ku kōc kōk cī wēt Nhialic gam ē rienkua. Wāmāthakua pan Italia aa we muōōth aya.

²⁵Bī dhēēŋ Nhialic rēēr kek we ēbēn.

Athör Jemith

Wët nom

Athör Jemith aa kāk cī gāt kōc cī Nhialic gam cī thiēi pinynhom ēbēn. Raan ē gāt athör acī wēl juēc ē waal path gōt bī yen kōc lēk nīny ē kāŋ, rin bī kōc cī gam, rōt tiit ku luoi path. Acī wēl juēc lueel tēnē kōc cī gam, wēl cīmēn wēl ē jīeek, ku nōōŋ ku thēm ē jōŋrac, ku luoi ku tiēel, ku gam kek ē luōoi, ku liēm path ku nīny ē kāŋ, ku agōth ku nhiam ku piath, ku luk kōc kōk wei. Ku nyooth ē rot ke nhiam ku lier ē puōu ku rōök. Athör ē jam apei bī gamda rot ya nyuōōth luoiḁa yic.

Kāk tō thīn

Muōth 1:1
Thēm ku thōōc kērac yic 1:2-18
Pīŋ ku luoi 1:19-27
Duōkkē kōc ye tek yiic 2:1-13
Gam ku luoi 2:14-26
Dut liēmdu 3:1-12
Nīny kāŋ bō tēnē Nhialic 3:13-18
Thōnkē rōt Nhialic 4:1-10
Duk mēnhkui nyieny 4:11-12
Duōkkē ye tol 4:13-17
Lēk tēnē Ajīeek 5:1-6
Pēl rot piny ku Rōök 5:7-20

1 ¹Athör Jemith, aluaŋ Nhialic ku Bānyda Jethu Krītho tēnē kōc cī gam, cī weer pinynhom. Ku muōōth ke.*

Thēm ku thōōc kērac yic

²Miēthakāi, calkē aye miet ē guōp tē teem kuat kēril rot ē dhēldun yic, ³rin anjēckē akōl ye gamdun la tueŋ kārīl yiic, kēn bēn bei thīn ē riel ē puōu ater yic. ⁴Calkē riel piāndun ater yic ayēth we tueŋ, yen abī wek kāŋ nīc ku bāk la cōk ke cīn diu. ⁵Na le kē dhal we bāk cīi nīc, ke we rōōk tēnē Nhialic yen la riel bī gām we, rin Nhialic ē nīēēc kāŋ gam ē path piānde tēnē raan ēbēn. ⁶Ku na rōōkkē ka dhielkē looi ē puōn cīn yic diu acīn, kuat raan ē diu acīt apuōk wīir ye yom nyiāāŋ bī yāth tueŋ ku dhuk ciēēn. ⁷Raan cīt kēnē cīi ye tak lōn le yen kē bī yōk tēnē Nhialic. ⁸Ku yen raan kēnē ē puōu rou, ku kāk ye looi ēbēn aacie rōm.

⁹Raan cī gam nōŋ adhil puōu miet tēnē Nhialic, rin bī ye juak bī yāth nhial, ¹⁰ku raan ajak adhil puōu miet tē dhuk Nhialic ye piny, rin ajak abī lōōny wei

* 1:1Mt 13:55; Mk 6:3; Luoi 15:13; Gal 1:19

cimën yöök tim. ¹¹Aköl ë ruel ku atuönyde ë tim nyop, ku thou yöök dhëëŋ wën ëbën ku löönykë wei. Ku riääk dhëëŋden puoth wën. Yen ë kë bī rot looi tēnë raan ajak aya, abī mēr wei jaakde cök.*

¹²Raan bī pušu miet ë raan bī kërac guum ku ŋuöt ril pušu ë gamde yic, tē lëu yen kënë, ka bī pīr akölrïëc ëbën cī Nhialic guiir ke ya ariöp tēnë kōc nħiar ye yök. ¹³Na them raan ë kāk ræeckä, ke cīī raan luel yepušu ëlä, “Athēm kënë abō tēnë Nhialic.” Rin acīn raan lëu ye bī Nhialic cōl aloi kërac, ku yeen guöp acie raan ë them kërac. ¹⁴Ku raan aye them kërac ye wīc yepušu ye thel wei ku deep. ¹⁵Këræec ye wīc yepušu yen ë bēn rëër këya yet bī dhiëth adumuööm, ku adumuööm yen ë bēn dīt apei yet bī thuöu bēi.

¹⁶Miëthakāi nhiaar duökkë röt cōl aaye math nyīn, ¹⁷kuat kăpath la cök ye yök, nadë ke gēm yī aa bēn nhial tēnë Nhialic, Acieŋ cak kāk ë ruel nhial, ye ruelden röt waar ku yeen acie rot waar. ¹⁸Acī tak ë rot bī yō gām pīr ë yam dhël wët ë yic, ku buk rëër tuen kërïëc nħom ëbën.

Pīŋ ku luöi

¹⁹Muökkë kënë wenhīim miëthakāi nhiaar ke! Raan ëbën adhīl kăŋ lac apiŋ, ku cīī guo jam ë path, ku cīī pušu ë lac dak aya. ²⁰Riāŋ ë pušu acīī pīr la cök wīc Nhialic ye bēi. ²¹Këya, pälkë luoi kāk la bīth ë kōc yōŋr gup, ku kuat luoi kërac ëbën. Gamkë Nhialic piäthkun ëbën, ku wët puoth cī tāäu wepuöth bī we luök.

²²Na yakë wët Nhialic piŋ ku cak loi, ke wek aa röt math. Këya, luoi kēcīt tēde. ²³Kuat raan ë wët kënë piŋ ku cīī looi acīt raan rot tiŋ macar yic. ²⁴Ee guäpde ŋiec tiŋ apath, ku na le jāl macar lööm ke go nħom määŋ tē cī ye cak thiin. ²⁵Ku raan ë löŋ path tiŋ ku döt yic yepušu, löŋ puoth Nhialic yō gël buk käreec cīī loi, acīī cit kënë, acīī ye piŋ ë path ku mēr nħom ye, ku looi kēcīt tēde. Raan cit kënë abī Nhialic döc kuat kāk ye looi yiic ëbën.

²⁶Ye raan tak lōn theek yen yath? Na cīī raan liemde dut ka cīn yanh theek. Ku ë rot math ë rot. ²⁷Thëk puoth ye Nhialic Wāda gam akīn, kony abeer ku lëër ë ŋäaŋden yic, ku tiit rot kāk ræc ye tō pinyinhom.

Duökkë kōc ye tek yiic

2 ¹Miëthakāi, kōc cī wët Bānyda Jethu Krītho la dhëëŋdīt apei gam, wek aadhīl kōc thōŋŋ nhīim kuat ë kāk yakë ke looi yiic ëbën. ²Tēdë, tē bī raan cī ŋiec ruk apath tēnë amat, ku bō raan ŋōŋ cieŋ alanh cī riääk aya. ³Na ye raan cī ŋiec ruk yen ŋic tiŋ ë rot ku lëk ye ëlä, “Bäär nyuc tēn tēpath,” Ku lëk raan ŋōŋ nyīn, “Löör kääc tēen,” Nadë ke luel, “Löör nyuc piiny tēen yacök.” ⁴Ke yīn ala guöp awuöc cī yīn kōc tek yiic, ba kōc kōk luök wei, ku kënë ë luoi cīī path.

⁵Pienkë miëthakāi nhiaar, Nhialic acī kōc ŋōŋ nyīn kuēny bei pinyinhom bīk ajiëk ë gamden yic, ku ye bääny pan Nhialic kēden, bääny cī Nhialic lueel lōn bī ye gām kōc nħiar ye. ⁶Ku wek aacī kōc ŋōŋ nyīn dhōl gup. Ye yīŋa, bī we thany nhīim piny ku thelkë we tēnë bēny luk? Ajiëk! ⁷Aa keek, kek aa kōc jam wël ræc rin puoth raan cī wek wëtde gam.

⁸ Abi ya képath yen lujiké tē theek wek lõj báány Nhalic ye yök athör theer wël Nhalic yic, “Nhiar raandun akeu nhom cimën nhiëer yin rot.” ⁹ Ku na cäkkë kœc ye thöñj nhüim ë luoidun yic, ke wek aala gup awuöc, ku lõj abi we tēm awuöc raan cī lõj dhoj kōu. ¹⁰ Kuat raan ë lõj tōk dhoj kōu kam ë löñj, ee löñj dhoj kōth ëbën. ¹¹ Ku yen töñj, yen ë ye lueel ëlä, “Duk tiñ raandä kœr,” ku lueel aya, “Duk raan näk.” Rin na cœk alœn kœc yin tiñ raandä kœr ku yin aci raan nök, ke yin aci lõj dhoj kōu. ¹² Ye jam ku lui yī ñic rot lõn bī yī dœm ë lõj yœ gël buk käreœ cī loi. ¹³ Rin tē le Nhalic luk looi tēnë kœckä, acīi raan cie wët ye päl piny bī ñuään. Ku pël piny wët yen aril tēnë luk.

Gam ku luoi

¹⁴ Miëthakäi, ye këpiath nõ tō thün bī raan aa lueel ka la gam, ku aacīi kæk yeke looi ye nyuöth? Lëu gam kënë bī ye luök? ¹⁵ Na lõ miëthakui cī gam ku aacīn miëth camkë ku alëth œñkë ke. ¹⁶ Ye këpiath nõ tō thün tē lëk yin ye ke ëlä, “Miëthkë ku bæk kueth, tēdë ke luel, ruökkë alëth dhil bī wiir we cīi näk!” Ku acīn kæk ca gäm ke kæk wickë ke ë piërden yic? ¹⁷ Këya, gam ë rot ku cīn yic luoi path, ka cīn yic pīr.

¹⁸ Ku abi raan ya lueel, “Raandët ala gam ku raandä ala luoi,” Ku aba dhuk nhom ëlä, “Nyuöth ya raan cit kënë la gam ku cīn luoi? Yin aba nyuöth gamdië kækkiën ya looi yiic.” ¹⁹ Ye gam lõn ye Nhalic tōk? Apath. Aye jakrœc gam aya, ku lëth ke ke cī riöc. ²⁰ Yin raan ril nhom! Wic bī nyuöth yī lõn gam cīn yic luoi acīn koony? ²¹ Abaram Wädandit theer, cī cœk piny Nhalic nhom kēdë? Ee luicide yen ë cœk ye piny, wäär juœer yen manhde Ithäk ariäk nhom tēnë Nhalic. ²² Këckë tiñ gamde ku luicide aaci luui kedhie, ku gamde aci luicide cœl ala cœk. ²³ Ku kē cī lueel athör theer wël Nhalic yic aci ya yic, “Abaram aci Nhalic gam, ku rin gamde yen aci Nhalic ye bën tiñ ke la cœk yenhom.” Ku ye Abaram cœl aye mäh ë Nhalic. ²⁴ Cäk tiñ, ee rin luoi path yen ë raan cœl ala cœk ë Nhalic nhom. Ku acie gam ë rot.

²⁵ Ku ë yen ë ye tēde kek adëñj cœl Rayäp wäär kony yen anëm kœc Itharel. Wäär, lor yen ke paande, ku kony ke bīk röt kual ë dhël dët.*

²⁶ Këya, cimën guöp cīn yic wëi, ee kē cī thou, yen ë tēnë gam cīn yic luoi path, ee kē cī thou aya.

Dut liemdu

3 ¹ Miëthakäi, aacie we ëbën wek lëu ye bæk aa kœc ë piöœ. Tëcit tē ñieckë ye, yook kœc ë piöœ, luñjda abi yic riel apei tēnë luñ kœc kœk. ² Yook yodhie yœk awuöc looi dhöl juëc yiic, ku na kœc raan awuöc loi kæk ye lueel yiic, ka la cœk ku alëu bī rot muk apath alanden.

³ Yœk a mathiän ñak thok luuñ bī wëtda gam, ku jœlku kuaath tē wicku. ⁴ Tēdë ke yī tak riän rëër wiir, adit apei ku aye yom ril kuaath, ku alëu raan ye kuaath bī tim koor cit alau cœk nhom, ku jœl geer ke wel nhom tē wic piände. ⁵ Yen ë tēde ke liep, akoor, ku alëu bī yenhom lœc kækken dīt ril yen.

Thöñj ror dīttet lääu yic apei, ku aye liem many thiin koor yœt. ⁶ Ku liep acit mac. Yen ë kæn liäp ku bīi riäk pinyinhom, arëër yœgup ku ye kuat

* 2:8Leb 19:18 * 2:11B.bei 20:13, 14; L.rou 5:17, 18 * 2:21Cäk 22:1-14 * 2:23Cäk 15:6; 2Lëk 20:7; Ith 41:8 * 2:25Joc 2:1-21

kārec ēbēn thiāi ē guōp yic. Ee piērda dēēp ē manyden bō kek ye pan mac. ⁷Acī raan lēu bī lāāi roor mac baai kek ye, cīmēn lāāi dīt ku lāāi kor ku diet ku kāpieny ku rec. ⁸Ku acīn raan cie lēu bī liemde njec mac. Liep arac, acie lēu bī duut, ala yic kērec kōc nōk. ⁹Ayeku luōōi bī yōk Nhialic leec, ku lēm yōk miēthakāi kōk cī Nhialic Wāda ke cak ke cīt ye. ¹⁰Wēl alēc ku lēm lēm aa bēn bei ē thoŋ tōōŋ yic. Miēthakāi peth bī rot looi kēya? ¹¹Acīn yinh piū path ku piū rec bēēi bei ē tōk kedhie. ¹²Miēthakāi tim cīt ŋaap, acie dhiēth ē mīth tim cōl Olip. Ku abiēc acie dhiēth mīth tim cīt ŋaap, tēdē ke yinh lēi piēuke bīi piū path.

Ŋiny ē kāŋ bō tēnē Nhialic

¹³Le raan tōk kamkun njic kāŋ ku ye wēl deet yiic? Adhil nyuōōth ē piērde yic, ku luoi path cīn yic nhiaam rin njēēc ē kāŋ. ¹⁴Ku na ye tiēl yī reem puōu apeī ku ye rot nhiēr kāŋ ē rot, ke yī duk yic dhāl ba jam ē nhiaam. ¹⁵Ŋiny kāŋ cīt kēnē acie bēn pan Nhialic, ee kēn pinynhom ē tēn, acīn yic Wēi Nhialic, ee kēn jōŋrac. ¹⁶Na rēēr tiēl ku kē ye yīn rot nhiēr kāŋ ē rot thīn, ke aliāāp ku kuōc luoi, ku kuat kārec ēbēn arēēr thīn aya.

¹⁷Ku ŋiny kāŋ bō nhial, tueŋ ala yic dōōr ku ala yic dhēēŋ, ku gem rot tēnē Nhialic, athiāŋ ē lier puōu, ku aa kāpath kek aaye yōk thīn, acīi kōc ye tek yiic, ku aala cōk. ¹⁸Ku kōc dōōr looi, aa kāk la cōk yōk dōōr yic.

Thōnkē rōt Nhialic

4 ¹Ye tēnen yen ye akēēk ku agōth ē kamkun bēn thīn? Aa bēn tēnē kāk wiēckē ke thōr wepuōth, kāk we cōl agōth ē kamkun. ²Wek aa wīc kāŋ, ku aa cāk ē yōk, wek aacī rōt guiir bāk nāk. Wek aa wīc kāŋ ē riel ku na cāk kē ke yōk, ke wek aa gōth ku thār kē, kē wiēckē acāk bī yōk rin kēc wek Nhialic thiēēc bī gām we. ³Ku na thiēckē, ka cāk yōk, rin tē ye wek ye tak thīn tē wīc wek ke, acīi path. Ayakē thiēēc ē kāk kāk rin miet ē piāthkun ē rot. ⁴Kōc cī jai Nhialic! Kuōckē lōn na yīk raan yepuōu kāk pinynhom, ke raan ē raan ater tēnē Nhialic. Kuat raan ye wīc bī ke nhiaar kāk ē pinynhom, ee ya raan ater tēnē Nhialic. ⁵Duōkkē ye tak lōn cīn yen yic tō athōr theer wēl Nhialic yic ye lueel ēlā, “Nhialic awīc wēikua bīk aa kākke ē rot.” ⁶Ku dhēēŋ cī Nhialic gām yō adit alanden. Ku yen aye athōr theer wēl Nhialic lueel, “Nhialic aman nhiam ku ē dhēēŋ gām kōc lir puōth.”

⁷Kēya, thōnkē rōt Nhialic. Yakē jōŋrac thany wei bī kat welōm. ⁸Bākkē ē Nhialic lōm ku abī thiōk kek we. Miēētkē wecin bei kārec yiic wek kōc la gup adumuōōm! Wuōōnykē wepuōth wei wek kōc puōth rou! ⁹Riāākkē puōth awuōōckun cāk looi yiic, dhiaaukē ku ŋeerkē yiic. Calkē dōl aye dhiēēu. Calkē miet ē piāndun aye riāāk ē puōu! ¹⁰Dhuōkkē rōt piny ē Nhialic nhom, ku abī we jat nhial.

Duk menhkui nyieny

¹¹Miēthakāi duōkkē rōt ye nyieeny kamkun, kuat raan bī menhkēn nyieeny ē path, tēdē ke luk wei, ee lōŋ yen aye dhāl ku lueel ka cīi path. Ku na luel kērac rin ē lōŋ ka cīi thek, ku ye rot looi ciēt yīn dīt tēnē lōŋ. ¹²Ee Nhialic rot

yen ë lõŋ găm kəc, ku ë yen kəc luők wei. Yen ee raan kony ku nək aya. Ye tak ye yin ë ŋa ba menhkui luők wei?

Duőkķē ye tol

¹³Pieŋķē ķē lueel ěmēn, ayakē lueel, “Ya akölē, tēdē keye nhiäk yok abī la kený ě gen dēt yic, yok aabī la rēēr ě tēēn ě rušōn tōk, ku lok luui buk wēēu juēc yōk thīn.” ¹⁴Yīn akuc ķē bī rot looi tēnē piērdu nhiäk, yīn acīt tol ě mac, ě guo bēn nhial kam thin-nyoət ku go liu.* ¹⁵Ķē lēu ba ya lueel akīn, “Na wīc Nhialic, ke yok aa pīr buk kēnē looi ku kēnē.” ¹⁶Ku ěmēn wek aa nhiam ku yakē tol, nhiam dīt kēnē ěbēn arac. ¹⁷Ķēya, raan ŋic ķēpath bī looi, ku acī ye looi ala guōp awuōc dīt tet.

Lēk tēnē Ajiēek

5 ¹Ku ěmēn, wek kəc la kǎŋ, pieŋķē wētdiē! Ŋēerķē yiic ku dhiaauķē ě kǎrec bī bēn weyiēth aköldā! ²Jaakdun acī riāāk, ku alāthkun aacī aruop cam. ³Mīlšōŋkun tōc ku mīlšōŋ thith aacī keth, ku keth kēnē yen abī dīt piāndun nyuōoth aköldā, ku abī we nyop cīmēn mac. Wek aacī kǎjuāac kušōt yiic ě nīnkā.* ⁴Wek aakēc kəc lui duōmkun yiic riop. Pieŋķē kerōt. Dhiēn kəc ě rapkun tem aacī Nhialic Madhōl dōōt.* ⁵Piēr-dun pinyinhom tēn, athiāŋ yic miet piāndun ě rōt. Wek acī cuai cīēt we bī nōk akōl yai. ⁶Wek acī kəc cīn gup awuōc tēm awuōc, ku nǎkkē ke ke kēc jai ě wētdun.

Pēl rot piny ku Rōōk

⁷Miēthakāi, guōōmkē yet tē bī Bānyda bēn. Tiēŋķē, raan puōr ee yepuōu pāl piny bī rapken wāār cī puur duōmde tiit bīk luők apath. Ee tīt yet bī ruēl thōk bī deŋ ben tueny lǎkēēr. ⁸Ke week aya, wek aadhil rōt pāl piny, ku kǎāckē ě cōk rin akōl bēn ě Bēny acī thiōk.

⁹Miēthakāi, duőkķē rōt ye lom kamkun bī Nhialic we cīi luk wei. Aluők luk acī thiōk, abī guo yēēt. ¹⁰Miēthakāi, na cī kǎrec we yōk, ke we pēl rōt piny cīmēn kəc wāār ě kǎk Nhialic tīŋ ě wēl Nhialic lēk kəc. ¹¹Cīmēn ŋic wek ye, aayeku cōl aaye kəc cī dōc ě rin cī kek gum. Wek aa we cī tē cī Jop guum thīn ku deet yepuōu piŋ, ku wek aacī ķē cī Bēny bēn looi tīŋ, Bēny la ŋuēēn ku nhiēr.*

¹²Ķē tuēŋ miēthakāi, duőkķē mēl ye kuēēŋ rin pan Nhialic. Tēdē ě rin piny, tēdēt ě rin kōk ě path. Luel, “Yēē,” Tē cī yīn ye gam, ku luel, “Yei,” Tē kēc yīn ye gam. Na cǎk loi ķēya ke wek aabī tēm awuōc.*

¹³Na le raan tōk kamkun rēēr ater yic ka adhīl rōōk. Na le raan tōōŋ mit puōu, ke cōl aket waak alēec. ¹⁴Na le raan tuany ě we ka dhil kōcđit akut kəc cī gam cōl bīk rōōk rienke, ku tōckē ě miōk.* ¹⁵Rōōk kēnē cī looi ku le yic gam ril, ka bī raan kony bī pīal rin abī Bēny cōl apuōl, ku na le adumuōōm cī looi ka pēl piny. ¹⁶Ķēya, lakkē adumuōōm cǎk looi ě kamkun, ku ye ŋek rōōk rin ě ŋek rin bī we kony. Rōōk ě raan path cōl aril apeī bī kəc kony. ¹⁷Elija raan kǎk Nhialic tīŋ a ye raan ě path cīt yo. Ee cī rōōk apeī bī deŋ cīi tueny.

* 4:13-14Ķēŋ 27:1 * 5:2-3Mt 6:19 * 5:4L.rou 24:14-15 * 5:11Jop 1:2-22; 2:10; Wk 103:8

* 5:12Mt 5:34-37 * 5:14Mk 6:13

Ku deŋ akëc bën tueny pinyinhom run kadiäk ku abak.* ¹⁸Na lä ke ben röök
bĩ deŋ tueny bĩ wal cil ku lok rap pinyinhom.*

¹⁹Miëthakäi, na päl raan tök ë kamkun gam ë yic, ku dhuk raandët ë raan
kënë thĩn, ²⁰muökkë këne nhom, kuat raan bĩ raan lä guöp adumuööm dhuök
ciëen bĩ käreec ye ke looi puöl, ke yeen abĩ wëi kony thou yic. Ku abĩ pël piny
adumuööm juëc bëëi tënë ye.*

* 5:171Bŋ 17:1; 18:1 * 5:181Bŋ 18:42-45 * 5:20Këŋ 10:12; 1Pĩt 4:8

Athör tueŋ cĭ Pĭter gôt

Wët nhom

Athör tueŋ cĭ Pĭter gôt ěcĭ gät kăc cĭ gam, kăc cĭ Nhialic kuany. Kăckă aake cĭ thiĕi wuŝt kăk yiic pan Athia. Wët gët yen athöör ě rin bĭ yen kăc bĭ ye kueen deet puŝth bĭk gum, wët ye ke năk rin cĭ kek gam. Aaye Pĭter lĕk Wët Puŝth Yam ě rin Jethu Krĭtho, raan cĭ thuŋde ku jôn rot ku kĕden cĭ thon bô, ke cŏl aŋŝth.

Ku rin ě wët kĕnĕ adhilkĕ gam bĭk kepuŝth deet ku guumkĕ rin ě gamden yen athem. Ku ŋickĕ lôn bĭ ke riŋp aköl le Jethu raan cĭ lăc ku đăc dhuk.

Na cŏk alôn ye Pĭter ye lĕk ke bĭk kepuŝth aa deet, tĕ yök kek kărec, aye lĕk ke aya, bĭk pĭr ke cĭt kăc Raan cĭ lăc ku đăc.

Kăk tŝ thĭn

Muŝth tueŋ 1:1-2

Lĕk rin kuŋny Nhialic 1:3-12

Kăk dhilkĕ looi rin Pĭr ě Yam 1:13-2:10

Kĕ ye kăc cĭ gam kony riăăk yĭc 2:11-4:19

Kuŋny kăc cĭ gam 5:1-11

Muŝth ciĕen 5:12-14

1 ¹Yen Pĭter atuny Jethu Krĭtho, yen agĕt tĕnĕ kăc cĭ Nhialic kuany, cĭ thiĕi bĕĕi kăk yiic pinynhom cimĕn Pontuth, Galatia, Kapadokia, Athia ku Bithinia. ²Wăda Nhialic acĭ we kuany rin yen kĕden wĭc theer. Ku Wĕi Nhialic acĭ we looi băk aa kacke, ku kĕya băk Jethu Krĭtho theek, raan cĭ thou rin bĭ adumuŝŝmkun păl piny. Bĭ dhĕĕŋ ku đărdĭt rĕer kek we.

Ŋŝth akölriĕĕc ěbĕn

³Yök aa dhil Nhialic Wun Bănyda Jethu Krĭtho leec. Ku rin lier piănde tĕnĕ Ƴo, acĭ Ƴo yiĕk pĭr ě yam, jôn cĭ yen Jethu Krĭtho Ƴot thou yĭc, ku kĕnĕ ě Ƴo cŏl aŋŝth. ⁴Aŋicku lôn bĭ yök kăk ye Nhialic tău kacke yök. Kăkkă aaye muk nhial paande apath ě rienkun. Aaye tŝŝu tĕ cĭi kek bĭ dhiăth thĭn, tĕ cĭn kĕ bĭ ke rac ku cĭn kĕ nyĕi ke thĭn. ⁵Aa tŝŝu ke ě rienkun, rin le wek gam bĭ we tiit ě riel Nhialic. Ku kĕya wek aabĭ luŝk aköldă cĭt tĕ cĭ Nhialic guiĕr ye.

⁶Mietkĕ puŝth rin kĕ cĭ Nhialic looi, cŏk alôn bĭ wek puŝth aa riăăk ěmĕn rin kăjuĕc băk ke gum. ⁷Ku kĕ ye wek gum, ee lôn băk nyuŝŝth lôn ye gamdun yĭc. Agut milăŋ tŝc, ye raan lĕu bĭ rac, aye kaŋ tăău mĕec bĭ them. Kĕya, gamdun tĕnĕ Nhialic wăr milăŋ adhil them aya bĭ tĭŋ lôn bĭ wek puŝth riel. Ku Nhialic abĭ we cŏl ayök lec ku duar aköl le Jethu Krĭtho dhuk. ⁸Na cŏk alôn kĕc wek ye kaŋ tĭŋ, ka nhiarkĕ. Cŏk alôn cĭi wek ye ye tĭŋ ěmĕn ka ya ke gam. Ku acĭn wĕl puŝth ye wek miet piăndun teet, ⁹rin wek aa kuŋny wĕikun yök, kĕnĕ yen ye yök gam yĭc tĕnĕ ye.

¹⁰Koc kâk Nhialic tîj cî we lëk rin dhëej Nhialic, acik wic apeî bik kuɔny wëi kënë ɲic. ¹¹Ku Wëi Krîtho rëej kegup acî ke nyuôth tē bî Krîtho guum thîn, ku kâpuoth bî rôt looi, ee kënë cök. Ku acik them bik ɲic ye nen bî kënë rot looi, ku yejô bî ye nyuôth. ¹²Acî Nhialic nyuôth koc kâkke tîj lôn kâk yekê ke lueel aacie kâk ë kuɔnyden, aa kâk kony ë we. Kâk yakê ke piŋ ëmën aaci atuuc ë Wët Puoth Yam jam riel Wëi Nhialic cî tuôc nhial pinyinhom. Kâkkâ aaci atuuc nhial bën aa wic aya bik ke deet yiic.

Pîr ë Yam

¹³Këya, cökkë rôt piny rin ë luçi. Duökkë rôt cöl amër dhöl kök. ɲäthkë ke ye döc bî Nhialic gäm we aköl le Jethu Krîtho bën. ¹⁴Thekkë Nhialic, ku duökkë piërdun cöl acök kâkkun yakê ke wic wepuôth, cîmën wäär kuc wek Wët Puoth Yam. ¹⁵Meeckë rôt wei kuat kârec yiic ëbën akölaköl, cîmën cî Nhialic raan cî we cöl rot ë thiäk kuat kërâc aya. ¹⁶Acî göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Mëec rot wei kërâc yic cîmën mec ɲen kek kërâc.”

¹⁷Të rök wek tënë Nhialic, ayakê cöl, “Wäda.” Yen ë luk looi cök tënë koc ëbën, kē cî raan looi yen ë tē bî Nhialic luŋde luök thîn nyooth. Këya, rëerke ke we thek Nhialic piërdun yic pinyinhom ë tën. ¹⁸Rin wek aa ɲic kē cî we wëej bei pîr wäär yic, pîr cîn kē kuany thîn wäär cäk ɲic tënë wärkun dît. Ku wek aa we këc waar kën yäi, cîmën ye mîläj töc ku mîläj thith yäi. ¹⁹Ku wek aaci waar rin cî Krîtho rot gam bî nök, ku kënë ajuer thiek yic apeî, ee cît manh amääl cîn kē diu yeguöp. ²⁰Nhialic ëcî Jethu lœc ke piny ku nhial këc cak, ku cöl ajol ɲic ë nînkä rienkun. ²¹Ku ë Jethu yen acî wek Nhialic gam, Nhialic ë jöt ye raŋ yic ku yîk duaardît apeî. Ku këya, wek aa la gam ku ɲöth tënë Nhialic.

²²Ku ëmën wek aaci la cök rin theek wek yic, ku bäk miëthakun anhiaar ayic, nhiarkë rôt kamkun apeî piäthkun yiic ëbën. ²³Wek aa dhil rôt nhiaar, ku rin wëtden rëej thîn akölriëc ëbën, acî Nhialic we cöl aa ben dhiëeth, dhiënh mîth raan cie thou cîmën koc ke dhiëth ɲo.

²⁴Cîmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Raan ëbën acît noon ë riel,

ku kuat këden path ëbën, acît yöök ë tɛŋ.

²⁵Ku wët cî Bëny lueel ë ya yic akölriëc ëbën.”

Wët kënë ë Wët Puoth Yam ye atuuc lëk koc.

Alel pîr ku koc yam Nhialic

2 ¹Këya, pälkë luçi kârec ëbën, pälkë lueth ku ruëeny, ku duökkë wepuôth ye yiëk këpeth koc kök. Ku duökkë koc kök ye lëk gup wël rac ë path. ²Luçikë rôt bäk ciët mîthkor ye ciëk path ke muk. Yakê ciëk path wic aköla-köl, ciëk ë wëikun ku bî wëikun dît ke we ɲic Nhialic. ³Rin acî göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Acäk yök ë rôt yen tē peth Bëny thîn.”

⁴Bäkkë tënë Bëny, Bëny yen cît alel pîr wäär cî koc jai, ku acî Nhialic kuany ke ye këpath apeî. ⁵Ku week aya, cît aleel pîr, wek aa buh bäk aa luaŋ wëi. Ku bäk aa koc la cök lëu ye bäk kâk wëi cî Nhialic gam juer ye rin Jethu Krîtho.

⁶Rin alëu raan bî kueen athör theer wël Nhialic yic, ee yen ye lueel thîn ëlä,

“Yen acä alel ril path apeï kuëny bei aleel yiic,
ku tääu Jeruthalem ë yam ke cît mën,
ku raan bi ñäthde tääu alel kënë kôu acii guöp bi yär.”*

⁷ Alel kënë apath apeï tënë wek kôc cî gam, ku tënë kôc kéc ye gam.

“Alel cî kôc ë buth kuc lôn cii yen path
yen acî bën alel path apeï tënë aleel ëbën.”*

⁸ Rin acî göt aban dët yic athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Kënë yen alel bi kôc kecök deeny,
ku ee yen kuur bi keek cöl awiëëk.”*

Aa kecök deeny rin kéc kek wët cî Nhialic lëk kôc gam. Ku kënë yen ëci Nhialic guir tënë ke.

⁹ Wek aa kôc cî Nhialic kuany ku wek aa kôc kâk Nhialic aya, yen bënyñak-nhom, wun cî lóc bi Nhialic luösi, kôc ë Nhialic. Nhialic acî we cööl bei muöth yic ku bäkkë yerden dhëj apeï yic. Rin bäk kâkken puöth ye ke looi lëk kôc. ¹⁰ Wek aa we cie kôc Nhialic, ku ëmën wek aa kacke. Wek aa we kuc guëën ë Nhialic, ku ëmën wek aaci tē ye Nhialic kôc nuään thîn ñic.*

¹¹ Mäthkië, wek aa yöök puöth ëbën, wek kôc pîr ke we cît jööl pinyñom ë tēn. Duökkë wepuöth ë yiëk kârec ye guäpkun ke wïc, kârec thâr kek wëikun.

¹² Piëërkë ë pîr path kam kôc kuc Nhialic, ku na cökkë ya lueel lôn ye wek luui kârec, ka bi kâpuöth yakë ke looi tîj bik Nhialic leec aköl le yen bën.

¹³ Rin bi wek kē cî Bëny looi buöth yic, thekkë bany mec baai, bënyñak-nhom yen dît, ¹⁴ ku bany kök cî ke luösi bik kôc kârec looi aa tēm awuöc, ku leckë kôc kâpath looi. ¹⁵ Rin Nhialic awic we ku bäk kôc we jääm gup rin kuc kek kân, cöl aabit tē tîj kek we ke we loï kâpath. ¹⁶ Wek aacie aloony ë kôc kök. Ku duökkë kënë cöl akum kârec yakë ke looi köth. Wek aa loony ë Nhialic luösi. ¹⁷ Thekkë raan ëbën, ku nhiarkë miëthakun cî gam. Thekkë Nhialic ku thekkë bënyñak-nhom.

Kë ye gum Jethu nyuöth yo

¹⁸ Kôc luoi aa dhil wët ye banyken lëk ke piñ, ku thekkë ke apeï. Luöikë kënë tënë ke ëbën, bany ñic we ciëñ ku bany kuc we ciëñ aya. ¹⁹ Na gum arëem ke cie awuöcdun ca looi, ke yï ñic Nhialic yipuöu, ke yin abi Nhialic döcc. ²⁰ Ye lec ñö tō thîn tē beñ yï ku gum arëem rin awuöc ca looi? Ku na gum arëem rin këpuöth ca looi, ke yin abi Nhialic döcc. ²¹ Ee gum kënë yen ë cöl Nhialic yï, rin Kritho acî gum ë rienkun, ku nyuth we tē bi wek guum thîn cîmënde, rin bi wek dhölde buöth yic. ²² Acin awuöc cî kañ looi ku akëc lueth kañ lueel ë thuöñde.* ²³ Wäär ye kek ye läät, akëc bën adhuk nom ë wël rec. Ku wäär beñ ye akëc kôc bën riääc lôn bi yen këde guöör, acî rot bën tääu ë Nhialic cin yen luk looi ë cök.* ²⁴ Kritho acä awuöc jot, awuöc kârec cuk ke looi, wäär reem ye tim cî riü kök, rin bi yok luoi adumuööm puöl ku pîrku ë pîr la cök. Ku tëtöök juëc cî yiëk ye aaci we waar ë thou yic.* ²⁵ Wek aa we cît amël cî dhël baai, ku ëmën wek aaci dhuök ciëñ, bäk raan diëer ë we cîmën ye abiöök diëer amälke buöth, raan wëikun tüt.*

* 2:61th 28:16 * 2:7Wk 118:22 * 2:8Ith 8:14-15 * 2:9B.bei 19:5-6; Ith 43:20, 21; L.rou 4:20; 7:6; 14:2; Tit 2:14; Ith 9:2 * 2:10Yoth 2:23 * 2:22Ith 53:9 * 2:23Ith 53:7 * 2:24Ith 53:5
* 2:25Ith 53:6

Diäär ku Röörkun

3 ¹Kälä aya, wek diäär wek aa dhil röt thön röörkun. Rin na le raan tō kamken ke kēc wēt Nhialic gam, ka bī lucidun path cōl agēm, ke cīn wēt lēk ke. ²Rin aabī pīrdun path ku tē theek wek ke thīn tīj. ³Duōkkē röt loi bāk dhēj rin kajuēc ye ke tīj wegup ayeer kepēc. Cīmēn tē ye wek wenhīm guieer thīn. Ku ciējkē mīlōōj tōc ku alēth path juēc kōk. ⁴Duōkkē ye luui kēya, ee kē rēēr yīpuōu alōnhtīn yen ē tē dhēēj yīn thīn nyuōōth, dhēēj la yīc athēēk ku lier ē puōu cie rot ē waar tē cōk yīn dhiōp. Ku ee yen dhēēj ye Nhialic tīj ke path apei. ⁵Diäär theer wäär path Nhialic nhom ciēj ke ηickē apei lōn bī Nhialic kē cī thōn dhiel looi, aake cī röt thōn röörkun ku ee kēnē yen ē ke cōl adhēj. ⁶Thara acīt ē diäärkā, ē ye kē cī Abaram lēk ye bī looi, looi. Ku tē jīēm yen tēnē ye, aye lueel bānydiē. Wek aa cīt Thara ēmēn tē looi wek kāpath tēnē kōc kōk, ke cīn kē riōōc wek.*

⁷Ku wek rōōr aya wek aa dhil ciēj apath kek diäärkun, ku ηieckē lōn diäär aacīi ril cīmēn rōōr. Yakē ke ηieci ciēēj ku thekkē ke rin keek aabī miōc path Nhialic yōk aya cīmēndun. Lucikē kēnē rin bī rōōkkun la cōk.*

Kōc cī gam aa gum rin luoi kāpath

⁸Emēn awiēc ba wēt lēk we wit. ηieckē ciēj kamkun, ku ye ηek diēer kēreec bī ηek yōk. Nhiarkē röt cīmēn ηek ke wāmēnhē. Lier puōu tēnē kōc ēbēn. Ku dhielkē röt dhuōk piny. ⁹Na lui kōc kōk yī kērac, ke duk cōl tēnē ke kēreec dēt. Na ye raan dēt yī wēi kērac, ke duk wēi kērac aya. Na loi kōc kērac tēnē yī ke yī thiēc Nhialic bī ke dōc. Yen ee kēn cōl Nhialic yī rin bī yīn dōcde yōk.

¹⁰Cīmēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Raan wīc pīr path ku wīc bī puōu miet,
ke cie jam wēl rēc ku cīi lueth ye lueel.

¹¹Ku adhīl luoi kārec puōl ku looi kāpath,
adhīl them piānde ēbēn bī ηieci ciēj apath kek kōc kōk.

¹²Rīn Bēny ee kōc path tiit ku ee rōōkken pīj,
ku Nhialic ee yenyīn pēn kōc kārec looi.”*

¹³Yeṇa bī cōl agum tē wīc yīn ye yīpuōu ba kēpath looi? ¹⁴Na cōl kōc kōk yī agum rin looi yīn kāpath, ke kēpath yen aloi rot tēnē yī. Duk riōc ē ke ku duk ye diēer, ¹⁵ku calkē Krītho aye Bēny piērdun yīc. Rēēr ke yī cī rot guiri akōlakōl ba kōc yī thiēc tēt kē yakē ṇōōth tō wepuōth wek kōc cī gam.* ¹⁶Ku duk kōc ē thany riel bīk gam, kuēēc tēktēk raan dēt nhom. Loi kēya ba cī ye yōk yīpuōu lōn le yen awuōc ca looi, rin bī kōc man tēpuōth ciēj wek thīn rin ye wek kōc buōth Krītho gup yār kāk yekē ke lueel. ¹⁷Aṇuēēn ba gum rin kēpuōth ca looi tē wīc Nhialic ye ba gum, tēn tē bī yīn gum rin luoi kērac. ¹⁸Krītho acī thou arak tōk rin adumuōōmkua. Yeen ē cīn awuōc cī looi, ku acī nōk bī thou rienkua yōk kōc la gup adumuōōm bī yō wat nhīīm tēnē Nhialic. ¹⁹Ku yeen, acī jam wēt Nhialic tēnē wēi mac. ²⁰Wēikā aa wēi kōc wäär cī jai wäär tiit Nhialic ke bīk kepuōth dhuōk ciēēn adumuōōmken, wäär guiri Noa

* 3:1Epe 5:22; Kol 3:18 * 3:31Tim 2:9 * 3:6Cāk 18:12 * 3:7Epe 5:25; Kol 3:19

* 3:10-12Wk 34:12-16 * 3:14-15Mt 5:10; lth 8:12-13

riände. Koc lik ke cî la riäi yic, koc kabêt, kek aaci Nhialic bën kony aboor yic.* ²¹Ku kënë acit mişc nhom, mişc nhom yen aye Nhialic ʔo kony emën, rin Jethu Kritho cî ʔot ë thou yic. Të ʔieem ʔok mişc nhom, ʔok aaci jam rin acol ye laak wei koc gup, mişc nhom wênde yic ʔok aa rôt thôn Nhialic ke puñ yer. ²²Ku Jethu Kritho atō pan Nhialic emën ke rëer cuëny ë Nhialic. Ku yeen amec kāk la riel ku atuuc nhial ebën.

War pîr yic

4 ¹Këya, Kritho ëcî reem ku guum apeî. Ke week, wek aa dhil rôt guir bāk gum cîmēnde. Na rem raan ku guum, ka cî yepuʔu wel wei adumuʔm yic. ²Ku emën le tueŋ wek aadhil pîr tēcit tē wîc Nhialic ye thîn, ku acie tē wîc piāthkun ye thîn. ³Wek aaci rëer tēbāār ke we loi kāk ye koc kēc Nhialic gam looi. Wek aa rëer ke we yîk wepuʔth kāk bal ku dēŋ ë māāu, ku luoi kārec koc cōl ayār gup, ku duŋr jak cî kiēēt cîi ke wîc. ⁴Ku rin cîi wek rôt ye māt ke bāk aa luoi kārec koc yōŋr gup aya, ee ke gōi ku ʔiēm kē wegup apeî wēl lueth. ⁵Ku keek aabi dhil kōŋc Nhialic nhom yen luk looi tēnē koc pîr ku koc cî thou, bîk tēt ye lōn puʔth kāk cîk ke looi. ⁶Raan cî lōc ku dōc aci Wēt Puʔth Yam lēk koc cî thou, koc wāār cî Nhialic luk looi tēnē ke wāār pîr kek, cîmēn ye yen luk looi tēnē raan ebën. Wēt Puʔth Yam ëcî Jethu lēk ke rin bî wēiken pîr ë tōk kek Nhialic.

⁷Tē bî kāk loi rôt emën thōk ebën aci thiŋk. Cōkkē wepuʔth ku rëēr kē ke we tîr nhîim bāk lēu bāk rōōk. ⁸Kēdît apeî kārîēēc ebën yîic ë nhîer bî ŋek-ŋek anhiar yepuʔu apeî, rin na nhîar koc kōk, ke yîn abi kārec yekē ke looi tēnē yî pāl piny.* ⁹Lor raan bō paandu puñ cîn yic tiel. ¹⁰Na ŋieç mişc juēc Nhialic cî yîēk yî muk, ke yîn adhîl mişc kâ luŋŋi apath bî yîn ke koc kōk kony. ¹¹Tē piōōc raan ë kamkun, ka dhil koc aa lēk wēt cî Nhialic lueel. Ku raan kony koc kōk adhîl looi këya riel cî Nhialic gām ye rin ee luoi kënë. Kuat kē ye raan looi ebën adhîl looi bî alēç gām Nhialic ë Jethu Kritho, raan la diik ku riel akōlrîēēc ebën. Yenakan.

Wek aa gum rin ye wek koc cî gam

¹²Māthkiē, duŋkkē gēi rin arcēm them ë we guŋmkē, duŋkkē tak lōn kē loi rot kënë acie kē cî rot kaŋ looi. ¹³Mietkē puʔth, wek aa gum ë dhēl tōŋ thōŋ kek tēwāār cî Kritho guum thîn, rin yen abi ya miet piāndun tē le yen bën ke diēekde. ¹⁴Mietkē puʔth tē ye we lat rin ye wek Kritho buŋŋth. Na loi kënë rot ke ŋieckē lōn rëer Wēi diik Nhialic kek we. ¹⁵Na le raan gum ke cîi dhil gum rin awuŋc cî looi ye yen nāk ë koc, nadē ke ye cuār, ku ye raan aliāap ku ye rot ciēk kāk koc kōk yîic. ¹⁶Këya, na gum rin ye yîn raan cî gam, ke yî duk guŋp riŋc, lec Nhialic rin ye yîn raan ë Jethu. ¹⁷Luk abi Nhialic guŋ looi tēnē koc emën, ku Nhialic abi luk kaŋ looi tueŋ tēnē kacke. Na ʔok Nhialic luk ë ʔo, ke luk abi dhil riel tēnē koc kēc Wēt Puʔth Yam bō tēnē Nhialic theek. ¹⁸Cîmēn cî ye gōt athōr theer wēl Nhialic yic ëlā,

“Kārîl aabi rôt kaŋ looi tēnē koc la cōk ku bî keek jāl kony,
na ye këya, yeŋō bî rot looi tēnē koc adumuʔm, koc kuc Nhialic?”

¹⁹Koc gum rin yen kē wîc Nhialic tēnē ke, aa dhil rôt thôn Aciēŋden kē cî lueel ka bî looi, dhil tiēŋ nhom. Ku dhilkē la tueŋ ke loi kāpath.

Wëët tēnē kœdīt ku riēnythii

5 ¹Yen ē raandīt, ku yen alēk kœdīt akut tō kamkun ē piāndiē ēbēn. Yen acī tē cī Krītho guum thīn tīŋ. Ku yen abī diik bī Nhialic nyuœoth rœm kek ye. ²Wek alēk ē puœu ēbēn. Calkē rôt aaye abiœk kœc ē Nhialic cī yen ke we kuany bāk ke kony. Wek aacīi Nhialic wīc bāk luœi kēnē looi ke cīt luœi cī we mac thīn. Duœkkē luœi kony wek kœc cī gam ye looi rin ariœp ē rot. Luœiikē rin wīc wek ye bāk ke kony.* ³Duk rot loi ba kœc cī Nhialic tāau yīcœk ba ke kony aa cieny ciēt yīn ē bēny mec ke. Loi rot bī kœc cī gam yīin aa kiēt. ⁴Ku tē le Abiœŋdīt bēn ka bī we gām ariœpdīt diik cīi ben kaŋ mār.

⁵Ku wek riēnythii yakē looi kē cī kœdīt lēk we. Ku week ēbēn wek kœc cī gam, wek aa dhil puœth aa lier ku yakē rôt dhuœk piny bāk kœc kœk ya luœi, rin yen ē kē ye athœr theœr wēl Nhialic lueel ēlā, “Nhialic aman nhiam ku ē dhēŋ gām kœc lir puœth.”* ⁶Dhuœkkē rôt piny Nhialic ril apei cœk bī we kony. Ku abī we jat nhial akœl le yen ye tak.* ⁷Duœkkē wenhiim ye yīek kāk wiēckē ke apei, calkē alooi Nhialic, rin ee yen we tiit.

⁸Pālke rôt piny ku tiēerkē nhīim. Raan aterdun, jœŋrac ē la tēn, ku le tēn, acīt kœœr cī wāth wīc raan ciem. ⁹Rēērkē ke we ril ē gamdun yic. Duœkkē wētde gam, rin anjēckē miēthakun cī wētde gam pinynhom ēbēn, aa gum aya cīmēndun. ¹⁰Ku tē cī wek gum tēthin-nyœot, ke Nhialic nhīar ŋo apei, yen cī we cœl bāk diikden akœlriēœc ēbēn rœm, rin ye wek tœk kek Krītho, abī kēriēœc ēbēn cœk tēnē we. Ku abī we looi bāk gamdun cīi war ku cœl we aa ril puœth akœlakœl. ¹¹Bī Nhialic mec akœlriēœc ēbēn. Yenakan.

Muœth ciēen

¹²Wek aa tuœc athœr cī Thilath ŋa kony, wāmāath path cī gam. Wek aa yœœk bāk riel gamdun yic, ku luœel lœn kē ca gœt ē dhēŋ Nhialic ayic, dhil wek rēœr thīn ē puœn la cœk.* ¹³Akut kœc cī gam Babilon, akut kœckuan cī Nhialic kuany aya ke ŋo, ee we muœth. Ku Marko, manhdiēn cī gam ē we muœth aya.* ¹⁴Miāthkē rôt muœth kœc cī gam. Yen ē rœœk bāk rēœr ke dœœr ēbēn, wek kœc Krītho.

* 5:2Jn 21:15-17 * 5:5Kēŋ 3:34 * 5:6Mt 23:12; Lk 14:11; 18:14 * 5:12Luœi 15:22, 40

* 5:13Luœi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol 4:10; Plm 24

Athör ë rou cï Pïter göt

Wët nhom

Athör dët cï Pïter göt acï gät kôc juëc cï gam pan Athia. Wëtdit ë gët yen athöör, ee lôn bik rôt tiit kârec ye kôc kôk piöc, wël ë kôc thel kâk ë bal yiic. Ku kë bï ke kony atö wët Nhialic yic, wët cï kôc cï Jethu Bányda tîŋ ku piŋkë wëtde piöc.

Pïter ë gät athöör rin ye kôc ye lueel lôn cï Raan cï lôc ku dâc bï ben dhuk piny-nhom. Aye Pïter lueel lôn cï Raan cï lôc ku dâc bï lac dhuk ayic rin acin raan wïc Nhialic bï mää, awic bï raan ëbën luoi kârec puöl.

Kâk tö thîn

Muöth tueŋ 1:1-2

Kôc cï gam aa dhil pïr ke cït cöt ë Nhialic 1:3-21

Kôc piöc e lueth 2:1-22

Bën ciëen Raan cï lôc ku dâc 3:1-18

1 ¹Yen Thaimon Pïter, alony ku ya atuny Jethu Krïtho, ŷen agët tënë we. Nhialicda raan luäk ŷo Jethu Krïtho, raan la cök path apeï, acï ŷo ku week ŷodhie gäm piöc thôn ë rienke. ²Wek aabï Nhialic nyuöth nhiërde apeï ku cöl we aala döör dît apeï, rin cï wek riel Nhialic ku Jethu Bányda njic.

Kôc cï gam aa dhil pïr tẽ cït cöt ë Nhialic

³Jethu acï ŷo gäm kâriëc ëbën ë ciëekde, kâk wïcku ke bï ŷok ke pïr cït tẽ dhil kôc cï gam pïr thîn. Kënë acï rot lëu rin cï ŷok Nhialic njic. Ku ë yen acï ŷo cöl buk diëkde ku piathde röm kek ye. ⁴Ku këya, Nhialic acï ŷo gäm miöc juëc thiek yiic apeï wäär cï thôn ŷo. Tẽ luui wek ë ke, ke wek aa puut bei kâjuëc ë kôc rac ye kôc kuc Nhialic yiëk kepuöth, kâk ke rac. Ku këya, wek aabï pïr ciëekde yic. ⁵Rin cï Nhialic kâkkä looi ë rienkua, themkë apeï bäk piath mat gamdun yic. Ku matkë njëëc ë Nhialic piathdun yic. ⁶Ku adhielkë them apeï bäk duöt ë rot ku gum mat thîn, ku piërkë cït tẽ wïc Nhialic ye thîn. ⁷Themkë apeï bäk kôc kôk nhiaar piäthkun ëbën ku nhiarkë Nhialic aya. ⁸Kâkkä kek aa kâpuöth wïc ke, ku na njieckë Bányda Jethu Krïtho, ka bäk muk apeï wepuöth. Ku këne acï we bï cöl acit adakrööt cie piërden ye kuëëc nhom. ⁹Ku raan liiu kâpuöthkâ tënë ye, athônŋ kek raan cï cöör cie daai, ku acï nhom mää lôn cï adumuöömke laak wei.

¹⁰Këya, miëthakäi, themkë bäk pïr dhël ye nyuöcöth lôn cï Nhialic we lôc ku cöl we bäk aa kacke. Na luoi kë këya, ke wek aacï gamdun bï kaŋ puöl. ¹¹Ku këlä, Bányda ku ye Aluända, Jethu Krïtho abï we yiëk yic dît apeï bäk la bäányden akölrëëc ëbën yic.

¹²Këya, wek aaba ya ták nhïim akölaköl bäk kâkkä aa tak cök alôn njic wek ke, ku cök alôn cï wël yith cï ke piöc tënë we teem wenhïim aya. ¹³Aya tak

ë yic ba we ya tak nhïim tē ɲot pïir yen. ¹⁴ Aɲiec lɔn bï yen guo liu pinyinhom rin aci Bānyda Jethu Krïtho lēk ya ayic. ¹⁵ Aba them apeï ba dhöl bï wek kakkä lōk aa tak, aköl le yen thou, looi.

Pïter ku atuuc kōk aaci lec Jethu tïŋ

¹⁶ Acie anyiköl takku ë path, yen yeku lēk we wäär ye ɲok jam tēnē we tē bï Bānyda Jethu Krïtho bēn dhuk pinyinhom kek rieldit apeï. ɲok aaci rielden cï yen rot waan bï ruel bï la diardiari tïŋ ë nyiēnkua. ¹⁷ ɲok aa ɲo tō thīn ë got nhom wäär leec Wāda Nhialic ye, ku looi bï rot waan bï ɲer apeï bï la diardiari. Tēwäär tō ɲok ë got nhom, ɲok aaci röl piŋ, röl bō nhial tēnē Nhialic ke lueel ēlä, “Kēnē ë Wēndiēn nhiaar, mit yen puŋu tēnē ye.” ¹⁸ ɲook nhïim guŋp, ɲok aaci röl kēnē piŋ ke bō nhial wäär rēer ɲok kek ye ë gon Nhialic nhom.*

¹⁹ Kēya, ɲok aaci diu wēl cï gōt theer, wēlke keye kōc kāk Nhialic tïŋ lēk kōc. Wēt kēnē athōŋ ke many dēp muŋŋth yic. Ee dēp yet bï piny bak, ku ruel Krïtho ë dēp wepuŋth cimēn ye ciēer bak piny ruel bēi pinyinhom. Ee kēpath yen abāk looi tē tēu wek wepuŋth kāk keye kē ke piŋŋc. ²⁰ Kē lēukē bak deet yic apeï, ee lɔn acin raan lēu ye bï kāk ye Nhialic nyuŋth kōc kākke tïŋ, kāk cï ke gōt athōr theer yiic, teet yiic rielde ë rot. ²¹ Rin acin raan kāk Nhialic tïŋ cï wēt Nhialic kaŋ lēk kōc rielde ë rot. Ee Wēi Nhialic yen ë kōc kāk Nhialic tïŋ cōk nhïim tē lueel kek wēt bō tēnē Nhialic.

Kōc piōōc ë lueth

2 ¹ Wāthēer kōc aa lueth keye ye lueel lɔn ye kek kōc kāk Nhialic aake cï tuŋl kam kōc, ku kēlä, kōc piōōc ë lueth aabi tuŋl kamkun aya. Aabi piōōc wēl lueth bï gam rac kōc puŋth. Ku kōc piōōc ë luethkā aabi kuc lɔn cï Raan cï lɔc ku dɔc ye Bēnyden yen cï ke waar adumuŋŋm yic. Ku luoiden, aabi kek kē rac ke guo ɲok thīn. ² Kēlä aya, kōc juēc ë Nhialic aabi piōōc den rac kēnē buŋŋth yic, ku rin kārēc yekē ke looi, kōc aabi kuŋc aa jam dhēl yic cï Nhialic nyuŋth kōc. ³ Rin wic kek wēu juēc tēnē we kek kōc piōōc ë luethkā, aabi we muŋr anyikōl yekē keek tōr. Ku tēthēerɲon agut ēmēn, Nhialic bï luŋŋden looi ku yen bï keek rac, arēer ke cï rot guiri bï keek tēm awuŋc.

⁴ ɲen aluel kēnē rin Nhialic akēc atuucken nhial puŋl wäär looi kek adumuŋŋm. Aaci bēn piēer muŋŋth yic tēthuth mec yic apeï ke cï ke rek, ke tit aköl bï yen luŋŋdīt looi tēnē ke. ⁵ Ku kēlä aya, Nhialic akēc kōc theer wäär kuc ye pinyinhom bēn puŋl. Aci piny bēn cɔl abor bï kōckā mou ēbēn. Ee Noa raan wäär kōc lēk dhēl la cōk yen aci bēn kony kek kōc kōk kadhōrou.* ⁶ Ku Nhialic aya aci gen Thodom ku Gomora bēn tēm awuŋc, ku cuŋny ke bīk aa col kek kōc ku kāk tō thīn ēbēn. Kēnē aci Nhialic looi bï kōc nyuŋth kē bï rot looi akōldä tēnē kōc cï kuc ë wētde.* ⁷ Ku yeen aci Lot bēn kony, rin ye Lot raan path man kārēc ye kōc kōk ke looi.* ⁸ Tēwēn rēer raan puŋth kēnē ë kamken, ēcie puŋu ye miet akōlaköl tē tïŋ yen kārēc ye looi. ⁹ Cīt lɔn cï Bāny kakkä looi, aye nyooth lɔn aɲic tē bï yen kōc path kuŋny thīn kāk gumkē ke yiic, ku tēm kōc rac awuŋc akōlaköl yet aköl luŋŋdīt, ¹⁰ kōc ke looi kāk ë bal la bīth ye guāpken ke wic ku kueekē bāny Nhialic.

* 1:17-18Mt 17:1-5; Mk 9:2-7; Lk 9:28-35 * 2:5Cäk 6:1-7:24 * 2:6Cäk 19:24

* 2:7Cäk 19:1-16

Koc piöoc ë luethkä aa ril nhïim ku aa puõth lac thöök, ku aacie jak puõth tã nhial ye theek, aa yekë ke läät. ¹¹Na cok atuuc Nhialic la rieldit apeï tënë ke, aacie koc piöockä ye läät Nhialic nom.

¹²Koc piöoc luethkä, aa kãk wïc piãthken ke kek aa yekë ke looi ë path cïmën lääi cie tak. Këya, aa kãñ dhöl yiic ë path ke cïn yiny peth dhël kek keyiic, ku cik ke kãñ deet yiic. Ku këya, aabi Nhialic nõk cïmën dhie ye raan lãn tã thïn ye nõk dõm ku nõk.

¹³Koc piöoc luethkä kãrec looi tënë koc kõk, aabi luõï kãrec aya. Rin keek aa puõth miet tã looi kek kãrec. Ku miet piãnden ayekë yök tã mith kek ku dëkkë ku loikë kãk bal cok aköl ë path. Ku këlä, aa yãr guõp bëï tënë we tã looi kek kãreckä ke we mith ë tøk ke ke. ¹⁴Keek aa rëer ke wïc diäär, ku aacie kõõc wïc wïc luoi kãrec. Ku keek aa koc cïi gamden ril tënë Jethu muõr bik adumuõõm looi. Ku keek aaci dît ë puõu ñiëc. Ku keek aabi Nhialic tẽm awuõc rin kãrec yekë ke looi. ¹⁵Aaci luoi kãpath puõl ku dhukkë dhël jãñrac. Aaci tã ye Balaam wën Biõr luui thïn buõth yic, raan wãär nhiaar wëu ye ye riõp bi kãrec looi. ¹⁶Ku Balaam aci Nhialic bën mãt apeï rin kãrec cï looi. Akajade aci bën jam cïmën ë raan, ku pëen Balaam bi cïi ë luui cïmën raan ci muõl.*

¹⁷Kockä aa cit wër ci döu ku aa cit athõõr, ye yom kuaath ë path. Nhialic aci tẽcol thuth yic tẽn koc piöoc luethkä looi tënë ke. ¹⁸Keek aa jam ë nhiaam wël cïn kẽ ye kuany thïn. Ku aa luui kãk ë bal bi kek koc deep, koc puoc gam puoc jãl tënë koc kẽc wët Nhialic gam. ¹⁹Ayekë lëk kockä lãn bi kek nhïim lääu löõñ juëc ye koc ci gam ke theek, ku keek nhïim aa loony kãrec yekë ke looi, rin raan ë ya alony kãrec ye looi kãrec ci ye rum puõu ye rac. ²⁰Na koc ci kãk tã pinyhom, kãk koc cõl ayik kepuõth luoi kãrec puõl, rin ci kek wët Bãnyda ku ye Aluãnda Jethu Kritho ñic, ku na benkë luoi kãrec dhuõk ë pinyhom, ka jõl rëec apeï abik tẽwãär kẽc kek Jethu ñic waan thok. ²¹Ee bi ñuëñ apeï tënë ke tënë kẽc kek dhël la cok kãñ ñic, ku benkë kuëc löñ ci Nhialic lëk ke. ²²Kë ci rot looi tënë ke aye nyooth lãn wël ye kãñ lueel ëlã yith, “Jõñ ë ñok dhuõk,” Ku, “Dir baai ci deñ lók ë rot ben daal tiõk yic.”*

Jethu abi ben dhuk

3 ¹Kockiën nhiaar, kënë athõr dët ye athõr rou ca ben gät we. Athõrkä yiic ëbën, aca them ba we bën lëk kãk ñiëckë ke, rin bi wek wenhïim tääu thïn bæk aa tak apath. ²Awiëc bæk wël ë Nhialic ci koc kãk Nhialic tñj lueel wãthëer, ku kẽ ci Bãnyda ku Aluãnda, cõl aye atuuc lëk koc, aa tak.

³Wët tuen bæk kãñ deet yic ë lãn tã le nïn akõl luñdõt thiõk, ke koc kõk rec, koc ke looi kãk wïc piãthken kepëc aabi tuõl. Ku keek aabi we aa bui.* ⁴Ku luekë, “Aci Jethu thõn lãn bi yen bën ku luekë, ye yic? Yen ako? Wãrkuan dît aaci thou wãthëer, ku keriëc ëbën añot cit tẽthëer wãär cek Nhialic piny.” ⁵Ku aluelkë këya rin ci kek nhïim riel bik yic cïi gam, yic ci Nhialic nhial ku piny cak wãthëer ë wët lueel ë path. Wẽtden ci lueel aci piny cõl atul pïu yiic,* ⁶ku Nhialic aci pïu looi aya, pïu aboor bi yen ke piny kënë rac.* ⁷Ku nhial ku piny tã thïn ëmën, aaci Nhialic wët lueel aya lãn bi kek rëer thïn yet aköl bi yen ke rac. Ku ee mac yen abi ke rac. Aa mac ke rin aköl bi yen ke luk

looi ku rec kɔc cïi wëtde ye gam. ⁸Duökkë nhïim mär ë kënë kockiën nhiaar. Acïn kënë wäac tēktēk Nhialic yic ë kam akāl tōk ku ruōōn tiem tōk, aa thōŋ kedhie karou tēnē ye. ⁹Nhialic acie gāau bi kē cī thon bi looi cōl aloi rot cōk alon ye kɔc kōk ye tak kēya. Alir puōu kek we, rin acïn raan wic bi rac, awic bi kɔc ēbēn kepuōth wel wei adumuōōmken yiic ku dhukkē tēnē ye.

¹⁰Ku Bēny abī bēn akōl cīn raan ŋic ye, cīmēn dhie ye cuār ye looi kēya. Ku akōl kënë arōōldīt apei abī rot looi, ku kāk tō nhial aabī riāāk, aabī mac rac, ku piny kek kāk tō thīn aabī dēp ēbēn bīk liu. ¹¹Ku cīt lōn bi kājuēckā ēbēn rac kēya, ke we ye kɔc bi yiēndē ēmēn? Wek dhil pīr pīr la cōk ë Nhialic nhom, ¹²tē rēer wek ke we tit akōl bi Nhialic luk bēn looi tēnē kɔc ë piny-nhom, ku luōōikē apath bi akōl kënë lac bēn. Akōl kënë yen akōl bi mac dēp ku rec nhial, ku atuōc abī kāk tō nhial lēēŋ. ¹³Ku yōk kɔc cī gam, titku nhial ë yam, ku piny ë yam wāar cī Nhialic ke thon bi kɔc la cōk, la pīr thīn tēcīt tē wic Nhialic ye.

¹⁴Kēya kockiën nhiaar, tē rēer wek ke we tit akōl bi Nhialic luk looi tēnē kɔc piny-nhom, wek aadhil luui apei bi week yōk ke we ë kɔc la cōk cīn gup adumuōōm, ku lak dōōr ke ye. ¹⁵Tiēŋkē lier puōu Bānyda ke cīt dhēl bi kɔc kony kāk rec keek yiic. Yen ë kënë cī Paulo, raan nhiarku cī gam cīmēnda we gāt ë ŋiēc kāŋ cī Nhialic yiēk ye. ¹⁶Kēlā aya, Paulo acī ŋiec gāt rin ë kākka athōr yiic ēbēn cī tuōc kɔc cī gam. Ku athōrkā aala yiic kōk ril yiic cie deet. Ku aacīi kɔc ë piōōc, kɔc kuc kāŋ koor gamden ye teet yiic apath, cīmēn ye kek wēl kɔc theer ë Nhialic kuōc piōōc aya. Ku kēlā, aa kē rec ke bēi tēnē ke ë rōt.

¹⁷Ku wek kockiën nhiaar, wek aa ŋic ë kënë theer. Tietkē rōt apath bi kɔc kuc yithkā we cīi mär ë piōōcden ë lueth, bāk jāl dhēldun la cōk rēer wek thīn. ¹⁸Ku wek aa dhil la tueŋ akōlakōl ke we ŋic nhiēr ku lier ë puōu Bānyda ku ye Aluāŋda, Jethu Krītho, ku juakkē ŋiēcēdun tēnē ye. Bi ya leec ēmēn ku akōlriēc. Yenakan.

Athör tueŋ cĭ Joon gŏt

Wēt nhom

Athör tueŋ cĭ Joon gŏt ala yic wĕl dĭt karou kek ke gĕt yen athöör, tueŋ ě wĕt bĭ yen kȃc rĭeĭ puŭth bĭk aa rĕēr ě tȃk kek Nhialic ku Wĕnde Jethu Krĭtho. Ku dĕt, ee wĭc Joon bĭ kȃc cĭ gam cȃl atĭr nhĭim piöcc ě lueth bĭ gam kĕnĕ rac. Piöcc kĕnĕ acie rȃm kek kȃk ě Jethu Wĕn ě Nhialic. Kuec ě piöcc kĕnĕ, yen acĭ Joon ȡĭec teet yic lȃn Jethu Krĭtho ě ye raan ayic, ku acĭ nyooth lȃn raan cĭ Jethu gam ku nhĭeer Nhialic, ka dhil kȃc nhiaar ěbĕn.

Käk tȃ thĭn

Wēt Nhom 1:1-4

Nhialic ee Ruel 1:5–2:29

Mĭth Nhialic ku mĭth ȡȡrac 3:1-24

Yic ku lueth 4:1-6

Käk ye looi rin ě nhĭēr 4:7-21

Gam ril apei 5:1-21

Wĕt ě Pĭr

1 ¹Wek aa gȃt wĕt raan yen cĭ Wĕt Nhialic lĕk kȃc, ku yen cĭ kȃc gȃm pĭr akȃlriĕcc ěbĕn. Yen ě tȃ thĭn theer kĕc kĕriĕcc ěbĕn cak. Ku ěmĕn ȡȃk aaacĭ wĕlke piŋ, ku yĕen acuk tĭŋ nyĭĕnkua. Acuk tĭŋ, kȃk cĭ looi aa cuk tĭŋ ku acuk gȃt cĭenkua. ²Acĭ Nhialic cȃl aye raan. Acuk tĭŋ ku wek aa lĕkku yic cuk tĭŋ. Alĕkku we lȃn raan kĕnĕ yen ě pĭr akȃlriĕcc ěbĕn yĭĕk kȃc, ee tȃ thĭn wȃtheer ku yĕen ě rĕēr kek Nhialic Wȃda, ku acĭ Nhialic nyuŭth ȡȃ. ³Kĕya, raan cuk tĭŋ ku piŋku wĕlke, yen ě raan lĕkku we, rin bȃk rȃt mȃt ȡȃ aya bȃk la gam tȃk kek ȡȃ. Ku gamda ȡȃdhĭe atȃ tĕnĕ Wun ku Wĕnde Jethu Krĭtho. ⁴Wek aa gȃt kȃkkȃ rin bȃk rȃt mȃt ȡȃ gamda yic rin bĭ mĭet piȃnda dĭt apei.

Nhialic ee Ruel

⁵Ku wĕt cĭ Jethu lĕk ȡȃ ku yen lĕkku we ěmĕn akĭn. Nhialic apath, ala guȡȃ wĭc, acĭt ruel, ku acĭn acuȃl. ⁶Na yeku lueel lȃn cĭ ȡȃk rȃt mȃt tĕnĕ Nhialic ku ȡȃt ȡȃ ye luui kȃrec, ke wĕt luelku acie yic. Ku aye kȃkkuan yeku ke looi nyuȡȃth lȃn cĭ ȡȃk kuec yiny Nhialic. ⁷Ku na yeku luui kȃk wĭc, ke ȡȃk aatȃ ruel yic cĭmĕn tȃ Nhialic ruel yic, ke ȡȃk aabĭ ȡȃyĭic mat, ku thon Wĕnde Jethu abȃ adumuȡȃmkua laak wei ěbĕn ȡȃgup.

⁸Na yeku lueel lȃn ȡȃk acĭn gup adumuȡȃm, ke meth yen aye ȡȃk rȃt math, ku ȡȃk aa kuc yiny cĭ Nhialic nyuŭth ȡȃ. ⁹Ku na lĕkku Nhialic lȃn cĭ ȡȃk

* 1:1Jn 1:1 * 1:2Jn 1:14

kārec looi, ka pël kārec cuk looi piny ku wuuny ke wei yogup buk ben aa kōc path tēnē ye, rin aci lueel lōn bī yen kārackua aa pāl piny, rin kē ye lueel aye dhiel looi akōlakōl. ¹⁰Ku na luelku lōn kēc yok adumuōōm looi, ka yeku lueel lōn ē Nhialic yen ē lueth lueel, ku yook aa kēc wētde gam.

Raan cī lōc ku dōc ē yō kony

2 ¹Wēt gāt yen we athōōr miēthkiē, ee wēt bāk kārec cīi ye looi. Ku na le raan lui kērac kamkun, ke yok aala raan Nhialic thiēē ē rienkua bī kārackua pāl piny. Raan kēnē ē Jethu Krītho cīn kē dak yeguōp ē Nhialic nyin. ²Yen ē raan cī thou rin bī adumuōōmkua pāl piny. Acie adumuōōmkua ē rōt kek ye Nhialic ke pāl piny ē wētde, aaye ke pāl piny agut adumuōōm kōc pinyinhom ēbēn aya.

³Dhēl ye nyuōth lōn ŋic yok Nhialic ayic, ee wēt nadē ke yō thek lōōŋke. ⁴Na ye raan lueel ka ŋic Nhialic, ku acīi lōōŋken cī lēk kōc thek, ke lueth yen aye lueel ku akuc kāk ē yith tēnē Nhialic. ⁵Ku raan luui kē cī Nhialic lueel, ke nhierde acīi thok bī kaŋ dak tēnē Nhialic. Ee kēya, kēn yō nyuōth lōn ye yok tōk kek Nhialic akīn, ⁶na ye raan lueel ka cī yeyic mat ke Nhialic, ka dhil a luui cīmēn wāār ye Jethu luui.

Lōŋ Yam

⁷Ke week kōckiēn nhiaar, wēt gāt tēnē we acie lōŋ yam. Ee lōŋ tōŋ yōn cāk piŋ yōn jōk wek met tēnē Jethu.* ⁸Kēya, lōŋ gāt we kēnē ala yic wēt ē yam, rin dhēl cī Jethu pīir thīn aci nyuōth yō wēt ē yen yam, ku aye piērdun nyuōth aya lōn yen lōŋ yam rin kārec aaci dhuk piny, rin ruel Nhialic aci nyuōth.

⁹Na le raan ye lueel lōn luui yen ruel Nhialic yic, ku ē kam awēn, ke man raan cī gam, ke raan kēnē aŋot rēēr muōōth yic agut ēmēn. ¹⁰Kōc ē kōc cī gam nhiaar kek aa kōc pīr ruel Nhialic yic, ku abī ke cōl acīn kēreec loikē. ¹¹Ku kuat raan man raan cī gam, acīt raan tō muōōth yic kuc tēn le yen thīn. Rin cī muōōth ye cōl acīi piny tīŋ.

¹²Wek kōc cīt miēthkiē, wek aa gāt athōr kēnē, rin aŋicku Nhialic aci kārec pāl piny tēnē we, rin Raan cī lōc ku dōc.

¹³Wek kōc we kōŋ gam, wek aa gāt, rin wek aa ŋic raan tō thīn theēr ke piny kēc cak.

Wek kōc puōc gam, yēn agēt tēnē we rin cī wek jōŋrac göök.

¹⁴Wek aa kōc cīt miēthkiē, wek aa gāt wēlkā rin cī wek aa kōc cī Nhialic Wāda ŋic.

Wek kōc we kōŋ gam, wek aa gāt rin wek aa ŋic raan tō thīn theēr ke piny kēc cak.

Wek kōc we puōc gam, wek aa gāt ē rin cī wek wēt Jethu gam apei, ku bī wēt Nhialic arēēr wepuōth akōlakōl, ku week aaci jōŋrac göök.

Duōkkē kāk pinyinhom ye nhiaar

¹⁵Duōkkē ke ye nhiaar dhōl kōc rec pīr tō pinyinhom, duōkkē ke ye nhiaar kāk pinyinhom. Rin raan nhiaar kāk tō pinyinhom, acīi lēu bī Wāda Nhialic

* 2:7Jn 13:34

nhiaar aya. ¹⁶Dhöl rec kóc tō pinynhom cīt emēn ye kóc luui kē nhiaarkē wickē, ku yekē nhiaar kē cīk tīj, ku yekē nhiam kajuēc tō tēnē ke. Dhōlkā aa dhöl pīr pinynhom. Aacie bēn tēnē Nhialic Wāda. ¹⁷Piny kēnē aya, aci Nhialic jock bī rac kek kacken nhiaar ye, ku raan kē wic Nhialic looi ē pīr akōlriēc ēbēn.

Raan ater Raan cī lōc ku dōc

¹⁸Miēthkiē, thōk ē piny aci thiōk. Acuk lēk we theer lōn bī raan ater Raan cī lōc ku dōc tīc. Acāk tīj kóc ater Raan cī lōc ku dōc juēc aaci tuōl. Wēt kēnē, aye nyuōth ē yic lōn cī thōk piny thiōk. ¹⁹Kōckā, aake rēer ke yō ē tōk, ku aaci jāl emēn. Keek aake kēc kepuōth māt yō ē yic alanden, diēt aa ŋuōt ke rēer kek yō. Jalden ē ye nyuōth wēt kēc kek kepuōth māt yō.

²⁰Ku wek aa kóc ye Nhialic Wēike tāau wepuōth, ku kēya, yen aci wek kāk yith ŋic wedhie. ²¹Yen aci gēt tēnē we rin ye yēn ye lueel lōn cīi wek yic Nhialic ŋic. Yēn agēt tēnē we rin wek aa ŋic yiny ē Nhialic. Ku rin ŋic wek ye acin luenh tō yiny ē Nhialic yic.

²²Ye raan yīndē yen alueeth? Ee raan ye lueel, Jethu acie yen Raan cī lōc ku dōc. Raan cīt kēnē, ee raan ater Raan cī lōc ku dōc, ku ē Nhialic Wāda kek Jethu Wēnde kek aaci yen ke kuc. ²³Na le raan tōj kuc lōn cīi Jethu ye Wēn Nhialic ka ril yic apeī tēnē ē raan kēnē bī mat kek Nhialic Wāda. Ku na cī gam lōn ye Jethu Wēn Nhialic, ka bī mat kek Nhialic Wāda.

²⁴Yakē wēt Nhialic wāar yen cāk gam muk wepuōth akōlakōl. Na muōkkē wēt wāar cī lēk we wāar mēt wek rōt Jethu, ke wek aabi pīr ke we ye tōk kek Jethu ku Nhialic Wāda. ²⁵Ke yook aabi pīr akōlriēc ēbēn pan Nhialic cī Jethu yō thōn bī yiēk yō.

²⁶Wek aa gāt rin wēt kōc we them bīk we muōr. ²⁷Ku week aaci Jethu yiēk Wēi Nhialic, ku rin rēer Wēike ke we, ke wek aaci ben wic raan dēt piōōc we. Ku Wēi Nhialic ē we piōōc kēriēc ēbēn, ku piōōc we yiny cīn yic lueth. Kēya, wek aaya yōōk bāk aa mat ke Jethu tēcīt tē cī Wēi Nhialic we lēk thīn.

Mīth ē Nhialic

²⁸Wek aaya yōōk aya miēthkiē, bāk aa rēer ke we mēt kek Jethu. Rin na ben la bēn pinynhom, ke yook aaci gup bī riōōc buk rōm kek ye.

²⁹Ee kēya, cīt mēn ŋic wek ye lōn le Raan cī lōc ku dōc cōk. Kēya, aŋieckē aya na ye raan kē la cōk looi, ka cī ya manh ē Nhialic.

3 ¹Takkē wenhūim yen kē cī Wāda Nhialic luōi yō rin nhiērdēn rēer kek yō, ee kē nhiēer yen yō apeī, abi yook cōl aaye miēthke, ku ē yic alanden yok aaci ya miēthke. Ku wēt kuc thān pinynhom ye, lōn ye yok mīth Nhialic, ee rin kuc kek Nhialic. ²Wek kōckiēn nhiaar emēn, yok aaci ya mīth Nhialic. Ku aŋot kucku tē bī yok yiēndē thīn akōldā. Ku yēn aŋicku, tē le Raan cī lōc ku dōc dhuk pinynhom, ke yok aabi ciēt ye, rin abuk tīj ē yic, ye yen ŋa. ³Ku week, raan ye ŋōōth lōn bī yen ciēt Jethu, ka dhil yeguōp wuōōny wei adumuōōmke bī rēer ke la wic, cīmēn Raan cī lōc ku dōc cie adumuōōm ye looi.

⁴Kuat raan la tuej ke loi awuōc Nhialic nyin, ee Nhialic ku lōōŋke kek aaye dhōl yiic. ⁵Aŋieckē, kēn bīi Raan cī lōc ku dōc pinynhom, ee lōn bī

adumuõmkua bën wuõõny wei yogup, ku yen nhom acie adumuõõm ë looi acin.*

⁶Këya, tẽ cĩ raan rot mat kek Jethu, ka cĩi adumuõõm looi akolaköl, ku raan adumuõõm looi akolaköl aye nyuõõth lön kuc yen Raan cĩ lóc ku dõc alanden.

⁷Wek miethkië, tiëerkë nhĩim, bĩ ciën raan ruëny we. Raan ye looi ë këpath ala cök cĩmën le Raan cĩ lóc ku dõc cök. ⁸Ku raan awuõc looi akolaköl ë raan jõgrac, rin jõgrac acã awuõc looi tẽwäär ciek ë piny. Ku Wën Nhialic acĩ bën pinynhom bĩ kẽ cĩ jõgrac looi bën rac.

⁹Acin raan ya manh Nhialic ku ɲot ye luui kãrec. Rin pĩr Nhialic atõ yeguõp. Acie awuõc looi akolaköl, rin ye yen manh Nhialic.

¹⁰Ku kën mĩth Nhialic ku mĩth jõgrac nyuõõth akĩn, kõc cie luui kãpath, ku kõc cie miëthakën ye nhiaar, aacie mĩth Nhialic.

Nhiarkë röt kamkun

¹¹Kënë yen ë wët cãk piŋ nyin yic wäär mët wek röt Raan cĩ lóc ku dõc, lön dhil yok röt aa nhiaar kamkua.* ¹²Këya, duõkkë röt thõŋ raan ɲon cõl Kain, raan luui kãk jõgrac cĩ mënň nõk. Yenõ kën nẽk mënňh? Kën nẽk yen mënňh Abel ë wët ë mënňh luui kãk la cök ku yeen ë luui kãrec.* ¹³Këya, duõkkë gëi miëthakãi tẽ mën kõc ë pinynhom we. ¹⁴Anicku alanden lön yok aa ɲo cĩt kõc cĩ thou, ku ëmën yok aa rëër pĩr akõlriëëc ëbën yic, kënë ayeku ɲic rin ëmën yok anhiar wãmãthakua kõc cĩ gam. Na ye raan cĩi wãmënňh nhiaar ka ɲot rëër ke cĩt raan cĩ thou.* ¹⁵Ku tënë Nhialic, raan man kõc kõk athõŋ kek raan cĩ raan dët nõk, ku anieckë raan kõc nõk acin pĩr akõlriëëc ëbën pan Nhialic tõ kek ye ë yic. ¹⁶Nhiër ayeku ɲic këlã, Jethu acĩ rot cõl anak rin bĩ yen ɲo waar adumuõõmkua yiic, aye nyuõõth lön nhieër yen ɲo. Ku këya, yook aya yok aa dhil röt cõl anak rin miëthakãi kua.

¹⁷Këya, cĩmën na ye raan la kãŋ ku tiŋ mënňh dët cĩn kãŋ ku kueec bĩ cĩi muõc, ka cĩi lëu bĩ lueel lön nhieër yen Nhialic. ¹⁸Wek miëthkië acuk bĩ ya lueel ë path yothook lön nhieër yok röt kamkua, yok aa dhil röt kony kamkua kãk yeku ke looi yiic. ¹⁹Na cĩt nhiër nhieër yok röt ë kënë, ka buk jal ɲic ayic lön yok aa kõc Nhialic, ku cuk ben aa diëër. ²⁰Na ye kãk yeku ke looi ɲo cõl aaye kõc rac, ka dhilku ɲic lön tẽktëk Nhialic awäär tãktãkda, anic keriëëc ëbën ë cök.

²¹Wek kackië, na cĩi kãk yeku ke tak ye lëk ɲo lön ye yok kõc rac, ke yok aacĩi gup bĩ ya riõõc tẽ röök yok tënë Nhialic. ²²Ku abĩ ɲo gãm kuat kãk cuk thiëëc, rin ë kẽ cĩ lueel yen ayeku looi. Ku yok aa pĩr dhielden miet puõu yic. ²³Kë cĩ Nhialic lëk ɲo ë lön buk la gam tënë Wënde Jethu Krĩtho, ku yok aa dhil röt nhiaar kamkua, cĩt tẽwäär cĩ yen ye lëk ɲo thĩn.*

²⁴Kuat raan loi kẽ wic Nhialic acĩ rot mat kek Nhialic, ku Nhialic ë rëër kek ye. Ku tẽ ye yok ye ɲieëc thĩn lön cĩ Nhialic rot mät ɲo, ee Wëiken cĩ gam ɲo.

Wëi yic ku wëi lueth

4 ¹Wek kockiën nhiaar duõkkë wët raan ye lueel lön le yen ke wëi ë guo gam, kaŋkë wëtde tak yic apath bãk ɲic lön tõ Wëi Nhialic yeguõp alanden, rin cĩ alueth kãŋ tiŋ thiëi pinynhom ëbën. ²Tẽ lëu bĩ yĩn raan rëër

kek Wëi Nhialic ñiec thïn akïn. Ee raan ye lueel lön Jethu Krïtho aci bën piny-nhom ke cït raan, Wëi Nhialic arëër kek ye.

³Kuat raan kuc kăkkă acïi rëër kek Wëi Nhialic, ee riel jöŋ ater Raan cï lóc ku dōc yen arëër kek ye. Yen wäär cāk piŋ lön bï yen bën, aci bën, arëër piny-nhom emën.

⁴Ku wek miëthkië, wek aa kōc Nhialic, ku wek aacïi jai piöōc ë kōckă. Wek aacïi jai piöōc kărec rin rëër Wëi Nhialic kek we, ku yen aril tēnë jōŋrac yen mac kōc kuc Nhialic piny-nhom. ⁵Aluethkă aa kuc Nhialic. Kāk yekë ke lueel aa kāk ye kōc kuc Nhialic ke lueel. Ku kōc kuc Nhialic aa wētden gam. ⁶Ke yook kōc cï gam yōk aa kōc Nhialic. Ku kuat raan ñic Nhialic ë pišōcda gam, ku kōc kuc Nhialic aacie pišōcda ye gam. Ku ë yen tē ye yōk kōc rëër Wëi Nhialic kegup ñiec thïn, ku kōc rëër jōŋrac kōc ruëñy kegup.

Nhialic ee Nhiër

⁷Ke week kōckiën nhiaar, yeku rōt nhiaar ë kamkua, rin ë Nhialic yen yō cōl anhiar kōc kōk. Kuat raan kōc kōk nhiaar, aye nyuōth wēt ë yen manh Nhialic ë yic ku aŋic Nhialic. ⁸Ku raan cïi kōc kōk ye nhiaar akuc Nhialic, rin Nhialic ë nhiër. ⁹Ku Nhialic aci nhiërde nyuōth yō rin aci Wēnden tōk cōl abō piny-nhom ë tēn, rin buk pïr alanden ë rienke. ¹⁰Nhiër ë yic aacie wēt bï yōk Nhialic nhiaar, ee lön nhiëer Nhialic yō, ku kēnë yen aci yen Wēnde tuōc ë piny-nhom bï bën thou rin bï adumušōmkua pāl piny. ¹¹Ke wek kackië, na ye Nhialic kē nhiaar yō apei kēlă, ke cie yic buk rōt aa nhiaar kamkua?

¹²Acin raan cï Nhialic kaŋ tïŋ, ku na nhiarku rōt kamkua ke Nhialic abï ya mat kek yō, ku nhiërde abï rot a lušï yō tēcït tē wïc ye.* ¹³Yok aaci Nhialic yiëk Wëike, ku buk aa ñic kēya lön cï yōk aa tōk kek ye, ku yeen ë tōk kek yō.

¹⁴Ku acuk tïŋ, ku yen ayeku lēk kōc aya, lön cï Nhialic Wăda Wēnde tušōc piny-nhom bï raan ebën bën lušk. ¹⁵Na ye raan lueel lön ye Jethu Wēn Nhialic, ke Nhialic aci mat kek ye ku aci mat kek Nhialic. ¹⁶Ku nhiërde tēnë yō acuk ñic ku gamku.

Nhialic ee nhiër. Ku na ye raan Nhialic nhiaar ku kōc kōk, ka cï mat kek Nhialic, ku mēt Nhialic kek ye. ¹⁷Nhiërda ë la cōk tē cïi yōk gup ye rišōc akōl luŋdüt, rin yōk aa pïr piny-nhom tēcït tēwäär pïir Jethu thïn.

¹⁸Kuat raan tš nhiër yepušu acin kē ye yen rišōc. Rin nhiër ë yic, ee rišōc cuop wei. Kōc aa rišōc tē ye kek ye tak lön bï ke tēm awuōc, ku raan ë rišōc acïi nhiërde la cōk.

¹⁹Kēnë yō yiëk riel buk Nhialic nhiaar ku kōc kōk, ee rin cï yen yō kaŋ nhiaar. ²⁰Ku na le raan ye lueel ka nhiaar Nhialic, ku ë kam awën ke man menhkën cï gam, ke raan kēnë ë lueth yen aye lueel. Rin acïi lēu bï raan Nhialic nhiaar, Nhialic kēc kaŋ tïŋ, ku cïi raan nhiaar, raan ye tïŋ akōlakōl. ²¹Ke yook, yōk aa dhil kōc nhiaar aya, rin yen kē cï Nhialic lēk yō buk aa looi. Aci lueel kuat raan nhiaar Nhialic adhil kōc nhiaar aya.

* 4:12Jn 1:18

Gam tēnē Manh ē Nhialic

5 ¹Kuat raan ye gam lōn Jethu yen ē Raan cī lōc ku dōc, ke raan kēnē ē manh Nhialic. Ku na yeku nhiaar raan yen Wāda, ke yook aa dhil miē-thke nhiaar aya.

²Ayeku ŋic alanden lōn nhieer yōk mīth ē Nhialic, tē nhieer yōk Nhialic ku yeku looi kuat kē ye lēk yō buk looi.

³Yen ē jam kēlā, rin na nhiarku Nhialic ayic, ke yōk aa dhil kāk cī lēk yō looi. Kākkā aaciī yiic ril buk ke looi.* ⁴Rin kuat manh Nhialic ala riel bī kuc dhōl kōc kuc Nhialic, ku alēuku buk looi rin cī yōk la gam tēnē Jethu. ⁵Acīn raan dēt la riel bī kuc dhōl kōc kuc Nhialic, aa kōc la gam tēnē Jethu kapēc lōn ye yen Wēn Nhialic.

⁶Ee yeen Jethu Kritho, yen aci bēn pinyinhom, ku yeen aci Joon raan kōc muōc nhīim bēn muōc nhom ē pīu. Acie miōc nhom yen cī rot looi ē rot, yeen aci bēn nōk rienkua. Ku aye Wēi Nhialic nyuōth yook lōn ye wēlkā yith. Rin Wēi Nhialic yen ē kōc nyuōth kēn yic akōlakōl. ⁷Ala kaŋ kadiāk ye nyuōth yō ye Jethu ŋa.

⁸Kākkā kadiāk, Wēi Nhialic, miōc ē nhom, ku nāākde, keek kadiāk ēbēn ē tōk yen ayekē nyuōth.

⁹Na ye kōc jam kāk cik tīŋ ku gamku wēt luelkē, yeŋō cīi yōk kāk cī Nhialic nyuōth yookkā ye gam? Aa dhil ē gam, rin kāk ye Nhialic ke luel aa dīt apei tēnē kāk ye raan ke luel, ku wēt jīēm yen kēnē, ee Wēnde yen aye yen jam tēnē yō. ¹⁰Kēya, na ye raan cī gam, ka dhiel ŋic ē cōk lōn ye Jethu Wēn Nhialic, ku adhil ŋic alanden lōn kāk cī Nhialic nyuōthkā aa yith. Ku raan cie kē cī Nhialic luel ye gam, ka ye luel lōn ye Nhialic alueeth. Rin akēc wēt cī Nhialic luel rin Wēnde gam. ¹¹Kēnē ye cōl aŋicku lōn kē cī Nhialic lēk yō ē yic, ee rin cī yen yō yiēk pīr akōlriēc. Ku pīr kēnē ayeku yōk tēnē Wēnde.* ¹²Ee kēya, kuat raan cī mat kek Wēnde ka bī pīr akōlriēc yōk. Ku raan cī jai Wēn Nhialic, ka cīi pīr akōlriēc ēbēn bī kaŋ yōk.

Thōk ē wēl

¹³Wek aa gāt, wek kōc cī riel Jethu gam, ke ye Wēn Nhialic ku bāk ŋic lōn le wek pīr akōlriēc ēbēn. ¹⁴Ku ē kēya, acīn kē lēu bī yō riāac gup tē ye yōk Nhialic door, rin kuat kē buk aa thiēc ye, kēn ye miēt pušū abuk ya yōk.

¹⁵Ke week tēcīt tē ŋicku ye, akēc kaŋ kuc kē wīcku. Yeku thiēc kē wīcku, ku ŋicku lōn bī yen ye gām yō. ¹⁶Ke yeen, na tīŋ raan menhkēn cī gam ke looi awuōc, awuōc ē dhie cie raan ē tēk bei tēnē Nhialic akōlriēc ēbēn, ka dhil rōōk tēnē Nhialic bī raan kony. Ku Nhialic abī pīr ē raan cōl ala cōk. Ala adumuōm raan tēk bei tēnē Nhialic akōlriēc. Ku ŋen aciī jam bāk aa rōōk rin adumuōmke. ¹⁷Kārec ye looi ēbēn, adumuōm, ku ala adumuōm kōc cie kōc ye tek wei tēnē Nhialic akōlriēc ēbēn.

¹⁸Aŋicku lōn raan cī ya manh Nhialic acie awuōc ē looi akōlakōl, aye Jethu Wēn ē Nhialic tiit guōp, aciī jōŋrac ye muōr acīn.

¹⁹Aŋicku lōn ye yōk mīth ē Nhialic, ku lōn yen jōŋrac yen mac kōc kuc Nhialic. ²⁰Aŋicku aya lōn Wēn Nhialic aci bēn pinyinhom ē tēn. Ku ē yen aci

yo cəl aŋic Nhialic ẽ yic, yen acĩ yo cəl amat ƣoyiic kek Nhialic, ee rin cĩ ƣok mat kek Wẽnde Jethu Krĩtho. Acĩn Nhialic dẽt ee Nhialic tõŋ. Ee yeen ẽ rot yen ẽ pĩr akõlriẽẽc ẽbẽn bẽẽi. ²¹Ke week miẽthkiẽ tiẽẽrkẽ nhĩim bæk piõõc rac cĩĩ gam.

Athör ë rou cî Joon gôt

Wët nhom

Athör ë rou ëcî Joon gôt tënë akut kôc cî gam tédët. Wäär gët yen athöör, Joon ë rot cöl raandit, ku cöl akut kôc cî gam aye tik ke miéthke. Athör ciek kënë ë jam nhiër kam kôc cî gam, ku bî kôc yöök bîk rôt tiit tënë kôc aa lueth ku piöccden.

Käk tō thîn

Muõth tueṅ 1-3

Yic ku nhiër 4-6

Lëk rin piöcc ë lueth 7-11

Muõth ciëen 12-13

¹Ee yen raandit akut kôc cî gam, yen agët athör kënë tënë akut kôc cî gam cî Nhialic lôc bî rëer keyiic ke cit miéthke. Wek aa nhiaar piändië ëbën, ku acie yen rot yen nhiaar we, aa kôc ëbën ṅic yic cî Nhialic nyuõth ke, kek aa nhiaar we piänden yic aya. ²Wek anhiaar ke rin yook ëbën, yok aa ṅic yic cî Nhialic nyuõth. Ku yic kucku abuk aa ṅic akölaköl.

³Bî Nhialic kek Wënde Jethu Kritho yo döcc ku pëlkë käraackua piny, ku bîk yo cöl arëër ë duk döörden yic, tē rëer yok dhël yic cik nyuõth yo, ke yo nhiaar rôt kamkua.

Yic ku nhiër

⁴Yen a ya cî puõu miet apeidit wäär piṅ yen ye, lôn kôc kôk weyiic aake lui tēcit tē cî Nhialic ye nyuõth yo, yen ë kē cî lëk yo buk ya looi. ⁵Këya, wek kôc cî gam alëk we lôn yok aa dhil rôt nhiaar ë kamkua. Ku kënë acie lõṅ yam, ee lõṅ theer ṅicku tēwäär buõth yok Jethu. ⁶Na nhiarku rôt ayic, ke yok aa dhil kē cî Nhialic lëk yo buk looi, looi, rin wäär tueṅ gem yok wët Jethu, kē cî lëk yo buk aa looi ë lôn buk rôt aa nhiaar kamkua.

Lëk rin piöcc ë lueth

⁷Yen aluel kënë rin kôc kôk ë kôc wëṅ nyin aatō thîn, aa kôc piöcc lueth ë path. Ayekë lueel lôn Jethu Kritho akëc bën pinynhom kecit raan. Raan ye lueel këlä, ee kôc wëṅ wei, ku athöṅ kek raan ater ë Jethu. ⁸Tiëërkë nhiiim bî kockä we cii wëṅ, bî käkkun puõth cäk looi tënë Nhialic cii mär ë path. Tietkë wenhiim apei bî Nhialic we gäm ariõpdun ëbën.

⁹Alëk we, na ye raan juëk këde thîn käwäär cî Jethu piöcc yiic, ka cii kōṅ mat kek Nhialic. Ku na cii raan wët cî Jethu piöcc juak ë wëlke ë rot, ka bî

* 5Jn 13:34; 15:12, 17

mat kek Jethu ku Nhialic Wun. ¹⁰Ku na bö raan tēnē we ku ye ke piöc kāk cī thōŋ kek kāk cī Jethu piöc, ke duökkē cōl abö pandun bī bēn rēēr kek we. Ayī muöth aya duökkē muöth. ¹¹Kēnē alēk we, na ye raan muöth raan kēnē bī ciēt raan cī gam, ka cī rot māt ye. Ku aloi kēreεc ye looi aya.

Muöth ciēn

¹²Kājuēc apei aake ba lēk we, ku acä wīc ba ke göt athör yic ēmēn. Kē wiēc ba looi, ku aŋäāth aya, ee lōn bī yēn la keny tēnē we, buk la rōm ku jiεmku röt ē kamkua, ku yōk aabī puöth jal la yum yodhie.

¹³Akut kōc cī gam ē tēnē ē we muöth.

Athör ë diäk cï Joon gôt

Wët nhom

Athör ë diäk ë gët Joon tënë raan tš akut kəc cï gam nhom cəl Gaiöth. Acï Gaiöth leec thïn wët ë yen kəc cï gam kony, ku yöök ke bïk röt tiit ë mony cəl Diötrepeth.

Käk tš thïn

Muöth tueŋ 1-4

Joon acï Gaiöth leec 5-8

Joon acï Diötrepeth nyieeny 9-10

Joon acï Demetriöth leec 11-12

Muöth ciëen 13-14

¹Ee yen raandüt akut kəc cï gam, yen acï yï gät athör kënë yïn Gaiöth raan nhiaar piändië ëbën. ²Mäthdië, anjääth yapuöu lön puol yïn guöp, ku lön le yïn tueŋ kek lucidu apath, cïmën pïr wëiku ë Nhialic nhom. ³Yen acï puöu bën miet apeï wäär bïi kəc kök cï gam tënë yï, ku lëkkë ya lön yïn apïr dhël ë Nhialic yic akölaköl. ⁴Na pieŋ lön müthkiën cï gam cïmëndu aa pïr təcüt tš cï Nhialic ye nyuöth yo thïn, ke ya cəl amit puöu apeidüt.

Gaiöth acï leec

⁵Mäthdië yïn acï käjuëc looi käk cï kəc cï gam kony, kəc cï gam ë cath ke piöök wët Jethu, agut kəc cie kəc pandun. Kënë, acï nyuöth ya lön yïn ë raan path cï wët Jethu gam. ⁶Acï kəc ca konykä lëk yo, yok kəc cï gam tən yen tš nhieer yïn ke thïn. Ku ëmën alëk yï ba ɲot yï la tueŋ ke yï kony ë kockä, tš jiël kek tënë yï. Kënë adhielkë looi dhël nhieer Nhialic. ⁷Rin kockä aa cath ë baai yic, rin aa kəc lui rin Jethu. Acin kë yekë thiëec, nadë ke lömkë tënë kəc cie kəc cï gam bï kek röt kony. ⁸Këya, yok kəc cï gam, yok aa dhil kockä gäm kuat käk wickë ke, rin buk aa kac tök lui yok ke yiny Nhialic yen yekë lëk kəc.

Diötrepeth ku Demetriöth

⁹Wek aaca kaŋ gät athöör theer, wek kəc cï gam ë tšëen. Ku Diötrepeth acï bën jai ë wëtdië, rin awic bï ya yen wat akut nhom. ¹⁰Tš le yen yet pandun, acin kë ba moony tënë kəc, ee käk ye Diötrepeth looi yiic ëbën, aa käk lueth kek aye luæel yaguöp. Ku yeen aya aloi dët wär kënë, akuec bï kockuan cï gam lor, kəc ë cath ke piöök wët Jethu, ku ë jai aya bï kəc puol bïk wämäthakën cï gamkä aa lor, ku ë kəc ë kəc lor cuöp wei akut yic. ¹¹Yïn mäthdië duk kockä

* 1Luci 19:29; Rom 16:23; 1Kor 1:14

ræc luciden ye kiëët, dhiel ë kiëët këpath ye kɔc path looi. Na loi raan käpath, ke këpuɔth cĩ looi aye nyuɔɔth lɔn raan kënë ë manh Nhialic, ku raan ë luui käreç, käreç ye looi aaye nyuɔɔth lɔn raan kënë akuc Nhialic.

¹²Kuat raan ëbën kɔc cĩ gam yiic, aye lueel lɔn raan cɔl Demetriöth ë raan path. Ee kë cĩ Nhialic lëk ɣo buk aa looi yen aye looi. Yen alëk yĩ lɔn yeen ë raan path, ku aɲic aya, kuat kë ya lueel rin raan ëbën, ee ya yic.

Muɔth ciëën

¹³Käjuëc apeɪ aake nhiaar ba ke lëk yĩ, ku acä wïc ba kek gät athör yic.

¹⁴Kë wiëc ku aɲääth, ee lɔn bĩ ɣen la kenɣ tënë we ëmën, ku ë tëën ɣok abĩ la yök ku jiëmkɣ röt kamkua ɣodhie. Nhialic abĩ we cɔl arëër ke döörde.

¹⁵Wämäthakun cĩ gam rëër ë tën aa yĩ muɔɔth. Miäthkë kɔc cĩ gam rëër ke we ë rienkië ëbën.

Athör Jut

Wët nhom

Athör Jut aci göt bi kác lëk bık nhīm tır kác piöoc ë lueth, kác ye lueel lon ye kek kác ci gam. Kë tő athör ciek kënë yic, yen athön kek athör rou ë Piter, raan ë kác bi ye kueen dæet puõth, bık ɲuot ke la tueɲ kek gam wäär ci Nhialic gäm kacken ci wëtde gam.

Käk tő thın

Muõth 1-2

Awuõc bi kác piõoc ë lueth yök 3-16

Riel ë puõu gam yic 17-23

Röök 24-25

¹Ee ɲen Jut, ɲen alony Jethu Krıtho. Ku ya mēnhē Jemith.

Yen agët kác ci Nhialic ke cɔɔl, kác pır ë nhier Nhialic Wāda. Ku tit Jethu Krıtho ke. * ²Calkë döör ku nhier ku pël piny ë wël arëer kek we atheer.

Kác piöoc ë lueth

³Wek kackiēn nhiaar, aca them apei ba we gät tē ci Jethu Krıtho ɲo kuɲy thın ɲodhie. Ku kë ca tak ë kë bi ɲen we gät nyin yic emēn. Ku ba we dæet puõth, bāk la tueɲ kek gam wäär ci Nhialic gäm kacke bi rëer ke ke. ⁴Rin ci kác rec kuc Nhialic röt kuël ɲoyiic ke kucku ke. Ku reckë wët puõth ë Nhialic bi kek dhölken rec thiaan köth thın. Ku jeikë Jethu Krıtho ku ye Bānyda. Ku athör theer wël Nhialic acā awuõc bık yök thın nyuõth wätheer.

⁵Na cɔk alon ɲic wek kakkä ebēn, ka wiēc ba bēn tāk we, yen tēɲon ci Nhialic kác Itharel luäk thın tēnē kác pan Ijip. Ku tē ci yen kác kōk kamken ke ci jai ë wëtde bēn rac thın. * ⁶Ku takkë aya, lon atuuc nhial wäär ci luɔiden bar nyin ku kueeckë bık rëer tēden ci tēk ke, aa rëer ke ke der akölaköl ë muõõth yic piiny. Tē muk Nhialic ke thın yet aköl luydīt bi ke jal tēm awuõc thiek.

⁷Ku muõkkë wenhīm aya yen kēwäär ci rot looi tēnē Thodom ku Gomora, ku bēēi thiök ke ke. Wäär ci kác ke rëer ë geethkā yiic luui cīmēn atuuc nhialkā, kác wäär ci kepuõth yiēk bal. ku kuat käreç kōk ye kek röt lööm. Ku emēn aaci tēm awuõc ci ke cuat many akölriēc ebēn yic. Ku bi nyuõth raan ebēn yen awuõc ye gām kác ci luui käreç. *

⁸Ku kác rec ci röt kuël ɲoyiic kā, aa la kākken ke nyuõth ke kēya bık awuõc aa looi kegup ë röt. Aaci riel Nhialic dhöl yic ku lueelkë käreç atuuc nhial

* 1Mt 13:55; Mk 6:3 * 5B.bei 12:51; Kn 14:29-30 * 7Cäk 19:1-24

gup.⁹ Na cök aa tunydit atuuc nhial nhüim cöl Maikel ka kéc looi. Wäär göth yen kek jəŋrac, ʔən teer kek ye, yeja bi guşp Mothith nyaai, yen Maikel nom akēc jəŋrac bən lat, aci bən lueel əlä, “Nhialic abi yi tēm awušč!”¹⁰ Ku kockä aa kəc mät ku lēētkē kəc kē kēc deet yic, ku kāk ŋickē ke cik ye tak yiic, cīmēn läai ē path, luçi ē kakkä abi Nhialic ke nök.¹¹ Abi rēc apei tēnē ke! Ee dhəl Kain yen acik buočh yic. Ee rin wēu ē path yen aye kek awušč wäär ci Balaam looi, looi aya. Aaci keec wei tēnē Nhialic cīmēn Kora, ku aabi Nhialic nök cīmēn wäär nēc yen Kora.¹² Ku keek aa yār guşp bēi tēnē we, tē looi kek käreckä ke ci gup rišč, tē mīth wek ke ke akuščdun yic. Ayekē nhiaar kē la guäpden yic kepēc. Aa cit luät ye yom kuaath ku ci tueny. Aa cit tiim cie lučk tē cök yen a rut, tiim ci meiken nyuän bei. Kockä aa thou arak rou ē luçi adumuščm, ku kākken rēc yekē ke looi cök alən ye kek kəc ci gam.¹³ Aa röt jat nhial cīmēn apuščk ē wärdit yic, bik tēden rēc kek thün nyuočh. Aacit kucl ci yiec dhēlden yekē buočh yic, ē rin ci Nhialic tēcol bi yen ke cuat thün looi tēnē ke akölriēc ebən.

¹⁴Enok, raan kāk Nhialic tiŋ, manh ye kuat Adam yic dhorou yen ēci ye lueel theer ē rienken əlä, “Nhialic abi bən kek atuucken juēc apei ci kuen,”^{*} ¹⁵bik luk bən looi tēnē kəc. Ku kəc la gup adumuščm ci kuc ye, aabi tēm awušč rin käreč juēc cik looi. Ku käreč cik lueel yeguşp!”

¹⁶Kockä aa Nhialic gők akölaköl ke nyieny kəc kők. Ee luçi ē dhölken rēc kek ayekē ke buočh yiic. Aa jam ē nhiam rienken ē röt. Ku yekē kəc kők math nyin bik ke buočh cök.

Tir ē nom ku lək

¹⁷Ku yeen mučkkē wenhüim wek kockiēn nhiaar, yen kēwäär ci atuuc Bānyda Jethu Krītho lək we.¹⁸ Acik lək we əlä, “Tē le aköl luŋdit thičk, ke kəc kők rēc, kəc ke looi kāk wič piäthken kepēc aabi tuşl. Ku keek aabi we aa bui.”^{*} ¹⁹Kockä kek aa kəc tēēk yiic, kəc ye buočh yic dhöl kəc ē path, keek aa cīn gup Wēi Nhialic.²⁰ Ku week kockiēn nhiaar lak tuēŋ gamdun yic apath cīmēn ye Wēi Nhialic we kony bāk aa rōök.²¹ Ku mučkkē röt ē nhier Nhialic yic, ke we tit Bānyda Jethu Krītho, bi we bən nyuščh tē nhier yen we thün ku gām we pīr akölriēc ebən.

²²Yakē kəc ŋot ke diu nyuščh piathdun.²³ Kuonykē kəc kők bik ci la meec. Ku nyuočhkē piathdun tēnē kəc kők, ke we tit röt ē ke bik we ci riöp acol kāracken yiic, ku bāk ci la dhölken yiic, dhöl adumuščm.

Rōök

²⁴Tēnē Nhialic, raan lēu ye bi we muk bāk ci lööny wei. Ku bi we, ku cöl we akäc yenhom diēcde yic ke we mit puščh, ke cīn kēreč rēer ke we,²⁵ tēnē Nhialic, yen Nhialic tōŋ tō thün, yen ʔo kony, rin Jethu Krītho Bānyda, bi ya leec, ee diētdē, ee riel, ku bānyde, akölē, ku theer, ku akölriēc ebən! Yenakan.

* 8Dan 10:13, 21; 12:1; Ny 12:7; L.rou 34:6; Dhäk 3:2 * 11Cäk 4:3-8; Kn 22:1-35; 16:1-35

* 14Cäk 5:18; 21:24 * 182Pit 3:3

Nyuuth tēnē Joon

Wēt nom

Athör kēnē anyuth tēnē Joon cī gōt wäär guum kōc cī gam, rin cī kek la gam tēnē Jethu Krītho ke ye Bēny. Wētdīt wic raan gāt athöör, ee wēt bīi kōc bī ye kuen rieel puōth bīk la ŋōth, bīk rēer ke ŋōth akööl käreec ke gum.

Abandīt athör kēnē yic atō kajuēc wat kekōōth kāk cī nyuōōth, ku kāk cī tīŋ cī ke kiēēt wēl yiic, kāk ye kōc theer wäär cī gam ke deet yiic. Ku alēukē bīk rēer ke cī moony tēnē kōc kōk ēbēn. Athör kēnē acī guir ke cīt dhöl waak, yen aye ke wēl lueel ku ben ke ber yiic dhöl juääc cīi thōŋ, cīt tē cī ke wat kōōth thīn.

Na cōk alon cī tāk ye rōm kek tēcīt tē ye ke deet yiic thīn athöör yic. Ke wēt ciel yic ala gei, dhēl Krītho Bānyda, yen Nhialic. Abī kōc aterde tiaam alanden aköl ciēen agut Bēny jakrec. Aköl le tiām kēnē thāap, ke kōc cī gam aabī dōc. Ku riop ke piny ē yam, nhial ē yam.

Kāk tō thīn

Wēt Nom 1:1-8

Jōk ē nyuuth ku athör cī gāt akuut kōc kadhorou 1:9–3:22

Athöör kek adōk kadhorou 4:1–8:1

Keŋ kadhorou 8:2–11:19

Jōgrac ku lāai karou 12:1–13:18

Anyuth kōk juēc 14:1–15:8

Riääk puōu ē Nhialic 16:1-21

Riāŋ Babilon ku tiām cī kōc ater Nhialic tiaam 17:1–20:10

Luŋdīt 20:11-15

Nhial ku piny ku Jeruthalem ē yam 21:1–22:5

Thōk ē Wēl 22:6-21

Wēl tueŋ

1 ¹A athör kēnē yic Joon acī kāŋ gāt piny, kāk cī Jethu Krītho nyuōōth. Acī Nhialic looi bī kākā tīŋ, rin bī kacke cōl aŋic kāk bī rōt looi nīn thiōkkā yiic. Raan cī lōc ku dōc acā atunyden nhial tuōc aluōnyde bī lēk athōn kēnē.

²Joon acī kāk cī tīŋ ēbēn lueel. Yeen acā athōn bō tēnē Nhialic gāt piny, ku kāk cī Jethu Krītho nyuōōth ye.

³Raan mit puōu ē raan bā athōn kēnē kuēn kōc cī gam, athōn bō tēnē Nhialic. Ku kōc mit puōth, aa kōc bī ye piŋ ku thekkē kē ye lueel, rin tē bī Nhialic kākā cōl aloi rōt acī thiōk.

Muōth tēnē akuut kōc cī gam kadhorou

⁴Ee yēn Joon, yēn agēt tēnē akuut kōc cī gam ē bēi Athia yiic.

Yen arōōk lōn bī wek nhiēr ku dōōr yōk tēnē Nhialic. Yen tō thīn ēmēn, ku arēēr thīn tēthēryōn, ku yen bī bēn. Wek aabī nhiēr ku dōōr yōk tēnē wēi kadhōrou ē thōny Nhialic nhom,* ⁵ku tēnē Jethu Kritho, raan yen nyooth yic rin Nhialic. Yen ē ye raan tuēj cī rot jōt ē thou yic, ee yen amac bānyñak-nhīim ēbēn pinyñhom aya.*

Yeen anhiar yō, ku ajuērden cī yen rot juaar bī thou, ēcī yen yō wēēr bei adumuōōmkua yiic, ⁶ku looi yō buk aa kōc luui Nhialicde ku ye Wun, diik ku riel aa kākke akōlriēēc ēbēn. Yenakan.*

⁷Tiēñkē, yen abō pial yiic. Abī raan ēbēn tīj, agut kōc wāār nāk ye. Kōc pinyñhom ēbēn aabī dhiau ē rienke. Kēya abī ciēt kēnē! Yenakan.*

⁸Aye Bēny Nhialic lueel ēlā, “Ee yēn jōk ē cōk ku yēn thōk ē kāñ.” Nhialic Madhōl tō thīn ēmēn, ku arēēr tēthēryōn, ku yen bī bēn.*

Tīj Raan cī lōc ku dōc

⁹Ee yēn Joon mēnhkui dun, week ēbēn wek kōc tuōc athōr kēnē, ke yā ye raan cī wēt Jethu gam cīmēndun. Ku rin ē kēnē yōk aa tōk, ku yēn agum aya cīmēndun. Ku yēn abī rēēr ē bāāny Nhialic yic kek we aya, ku yēn alir puōu cīmēndun. Yēn a yā mac golgol Patmoth nhom, golgol rēēr Adēkdiet yic, rin cī yēn wēt Nhialic, ku yiny Jethu nyuōōth. ¹⁰Wēi Nhialic aake cī bēn yaguōp akōl Nhialic. Guō rōldīt la wic cīt kāñ piñ ke jam yakōu ciēēn. ¹¹Ku lueel, “Gāt kē ye tīj athōōr yic ēbēn, ku tuōc athōōr tēnē akuut kōc cī gam ē bēēi kadhōrou yiic, Epethuth, Thimirna, Pergamum, Thiatira Thardith, Piladelpia ku Lodikia.”

¹²Guō rot wel ba raan jam tīj, nawēn wel yānhom, ke yā tīj kāk ye many adōk took kēnhīim cī looi mīlāñ tōc kadhōrou, ke kāāc. ¹³Ku kēcīt manh raan ke kāāc keciel yiic, ku a ciēñ alanh dīt ye paat kōc kōōth ē piny kuaar yet yecōk, kek karkar dīt cī looi mīlāñ tōc yepēm.* ¹⁴Nhīmken ē nhom aake yēr ka cīt gai tueny deñ, ku adēp nyin cīmēn mac.* ¹⁵Ku cōk ala diardiar cīt ban cī coth kōu, ku akōk yic apei cīt lōōr puōc kōc.* ¹⁶Yēn wēn amuk kuēl kadhōrou ciinden cuēc, ku amuk pal dīt moth ē thok kedhie bō bei yethok. Ku dēp nyin cīt ruēl akōl ciēl yic.

¹⁷Wēn tīj yēn ye, ke yā wiēēk piny yecōk ciēt yā cī thou. Go yā thany nhom ciinden cuēc ku lueel, “Duk riōc. Ee yēn jōk ē cōk ku yēn thōk ē kāñ.*

¹⁸Yēn ē pīr, yēn a yā cī thou ku ēmēn yēn acī bēn pīr akōlriēēc ēbēn. Yēn amuk wēnh riēt yōōt ē thou ku yōōt pīr aya.

¹⁹“Yīn adhīl kākā gōt ēbēn, kāk ye tīj ēmēn ku kāk bī rōt looi akōldā.

²⁰Ku kuēl kadhōrou, ca tīj kōñdiēn cuēc, wētēden yic, atuuc nhial kadhōrou, tēnē akuut kōc cī gam kadhōrou. Ku kāk kāāc kāk ye many adōk took kēnhīim akuut kōc cī gam kadhōrou.”

Athōn tēnē kōc cī gam Epethuth

2 ¹“Yīn awiēc ba athōōr gāt akut kōc cī gam gen Epethuth, raan muk kuēl kadhōrou ciinden cuēc ku ciēth kam kāñ kadhōrou ye many adōk took kēnhīim, aye lueel tēnē we ēlā.

* 1:4B.bei 3:14; Ny 4:5 * 1:5Ith 55:4; Wk 89:27 * 1:6B.bei 19:6; Ny 5:10 * 1:7Dan 7:13; Mt 24:30; Mk 13:26; Lk 21:27; 1The 4:17; Dhāk 12:10; Jn 19:34, 37 * 1:8Ny 22:13; B.bei 3:14 * 1:13Dan 7:13; 10:5 * 1:14-15Dan 7:9; 10:6 * 1:15Edhe 1:24; 43:2 * 1:17Ith 44:6; 48:12; Ny 2:8; 22:13

² Añiec yen tē cī wek pūr thīn ē piērdun yic. Añiec yen tēril cī wek luui thīn ke we kōc cī gam, ku tē cī wek kārīl yīic gōōk thīn. Añiec lōn cī wek ye bī lēu bāk kōc ē luui kārēc puōl bīk ke ya looi welōm. Wek aacī kōc ye lueel lōn ye kek atuuc Jethu them, ku acāk bēn yōk lōn ye kek alueth ē path.

³ Añiec lōn guum wek rienkiē we lir puōth, ku wek kēc puōth bath. ⁴ Ku kē maan tēnē we akīn, wek aciī ŷen nhīar ēmēn cīmēn thēer wāār puōc wek gam. ⁵ Kēya, muōkkē wenhīim yen tē cāk dōōt luoi kārēc yīic! Pālkē luoi kārēc, ku piērkē cīt tēthēer wāār puōc wek wēt ca lēk we gam. Na lak tuen ke we lui kārēc, ke ŷen abī la tēnē we, ku la we tēm awuōc bī ŷen kēdun ye wek many adōk took yenhom nyaai tēden kēēc yen thīn. ⁶ Ku wek ya leec rin mēen wek kāk ye kōc Nikolauth looi cīmēn mēen ŷen ke aya.

⁷ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. ŷen abī kōc cī jōgrac tiaam gām yic bīk mīth tim ē pīr cam, tim rēēr gōr ē Nhialic yic!”

Athōn tēnē kōc cī gam Thimirna

⁸ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thimirna ēlā, kēnē ē wēt raan kāj col ajōk rōt ku col ke aa thōk, raan cī thou ku ben pīr aya, aye lueel,”

⁹ ŷen aŋic kārīl rēēr wek thīn, aŋiec lōn wek aa ŋōŋ ku wek aŋiēc wepuōth. ŷen aŋic kārēc ye lueel wegup kōc ye lueel ka kōc cī Nhialic lōc, ku ē lueth ē path. Ku keek aa kōc akut jōgrac. ¹⁰ Duōkkē riōc gum bī wek gum ēmēn. Piēŋkē! Jōgrac aci thiōk kek tē bī yen kōc kōk kamkun mac rin bī yen gamdun them. Wek abī rēēr ater yic nīn kathiāār ku duōkkē puōth go bath wētdiē yic cōk alōn nēk we, rin wek aaba gām pīr akōlriēc ēbēn ke ye yen ariōp.

¹¹ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Ku raan bī jōgrac tiaam, acīn kērēc bī ye yōk alanaŷon ē thon yic rou.”

Athōn tēnē kōc cī gam Pergamum

¹² “Yīn awiēc bā athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Pergamum, kēnē athōn bō tēnē raan muk pal cī ther thok kedhie.

¹³ ŷen aŋic tē rēēr wek thīn gen mēc jōgrac. Wek aa kōc wētdiē ē cōk, ku wek akēc puōth dhōr gamdun yic tēnē ŷa. Wek akēc gamdun waar yic, agut wāār cōk Antipāth raan ye nyuōth kāk ye looi yīic lōn ee yen raandiē nōk gendun ē tēēn, gen mēc jōgrac. ¹⁴ Ku ala kāthii maan tēnē we, kōc kōk weyiic aa piōōc Balaam buōth yic, Balaam wāār nyuth Balak tē bī yen kōc Itharel col aloi adumuōōm thīn. Ku lēu bīk riŋ cuet, riŋ lān cī nāk jak, ku loikē kāk bal.”

¹⁵ Ku kēlā aya, kōc kōk weyiic aa piōōc kōc Nikolauth buōth yic. ¹⁶ Pālkē luoi kārēc! Na cāk pāl ke ŷen abī bēn kek ē pal bēn bei ŷathok bī ŷen kōckā tēm awuōc. ¹⁷ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. ŷen abī raan cī jōgrac tiaam gām abaŋ ayum nhial cī Nhialic tōōu, ku gām alēl ŷer, alēl cī rin yam cīn raan ŋic ke gōt yekōu, na cie raan cī gām ye.”

* 2:7Cāk 2:9; Ny 22:2; Edhe 28:13; 31:8 * 2:8Ith 44:6; 48:12; Ny 1:17; 22:13 * 2:11Ny 20:14; 21:8 * 2:14Kn 22:5, 7; 31:16; L.rou 23:4; Kn 25:1-3 * 2:17B.bei 16:14-15; 16:33-34; Jn 6:48-50; Ith 62:2; 65:15

Athōn tēnē kōc cī gam Thiatira

¹⁸“Yīn awiēc ba athōōr gāt akut kōc cī gam gen Thiatira ēlā, kākā aa wēl bō tēnē Wēn Nhialic raan nyin dēp cīt mac, ku le cōk diardiar cīt ban cī coth kōu.

¹⁹Yen aņic kāk yakē ke looi. Aņiec lōn wek aanhiar rōt kamkun, ku wek aa muk gamdun. Aņiec yen tē cī wek rōt kuony thīn kamkun, ku tē guum wek thīn, aņiec lōn wek aaloi kājuēc wār kāk wār tueņ. ²⁰Ku yen ala kēthiīn maan tēnē we, wek aaci tik puōl tiņ cōl Jedhebel ye lueel ke raan kāk Nhialic tiņ. Ku piōōcde ē kackiē thel luoi kāk bal yiic, ku camkē miēth cī juēr jak cī kiēt. ²¹Aca lēk bī yepuōu dhuōk ciēēn adumuōōmke yiic, ku aci jai bī yepuōu dhuōk ciēēn.

²²Ku kēya, aba cōl atuany ku kōc kāk bal looi kek ye aabi gum apei tē cī kek kepuōth dhuk ciēēn, ku pālķē kārēc yekē ke looi kek ye. ²³Kōc cī piōōcde gam aa ba nōk, ku aabi akuut kōc cī gam ēbēn jal ņic lōn yen ē raan ē kē tō raan puōu ēbēn ņic, ku ņic kuat kē wīc. Ku kuat raan ēbēn aba tēm awuōc cīt kē cī looi.

²⁴“Ku ēmēn aba lēk kōc abēk kamkun gen Thiatira, kōc kēc piōōc rēc ē tiņ buōth yic, ku wek aakēc luui kē ye kacke cōl, ‘Aye kē cī thiaan apei cī jōņrac moony.’ Aya lēk we lōn wek acā bī mēc dēt ril yic. ²⁵Wek aadhil la tueņ ke we gam wētdiē, yet tē bī yen bēn. ²⁶Yen abi kōc cī jōņrac tiaam, ku lek tueņ ke loi wētdiē yet tē bī yen dhuk gām riel bīk pinyinhom mac.

²⁷Aabi pinyinhom mac riel ke cīn aņuān, ku abīk thuōr piny ku thorkē ke cīmēn tōny cī looi ē tiōp. ²⁸Riēlden abi thōņ kek riel ca yōk tēnē Wā. Aaba gām ciēēr aya, ciēēr bī ke nyuōth tiām cī kek tiam. ²⁹Na lakkē yīth, ke we piņ kē cī Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.

Athōn tēnē kōc cī gam gen Thardīth

3 ¹“Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thardīth ēlā, raan mac wēi kadhorou thōny Nhialic nhom, ku amuk kuēl kadhorou, ee we tuōc wēt kēnē,

Yen aņic kuat kāk cāk looi ēbēn, aņiec lōn ye wek ye tak lōn piūr wek cōk alōn cī wek thou. ²Aca yōk lōn piērdun ke we ye kōc cī gam aci thōņ kek tē cī Nhialic ye guēer thīn. Kēya, pāäckē nīn yic, ku dhuōkkē riel yam ē pīr kōc cī gam yic ke we kēc guō thou ē gīm. ³Muōkkē yīth wār cī piōōc tēnē we nhīim, ku thekkē ke. Pālķē luoi kārēc ku dhuōkkē wepuōth ciēēn adumuōōmkun yiic. Pāäckē ba rot cī kuēl wegup ciēt ęa ye cuār ē bēn baai wakōu. Ku aci bī ņic ba bēn nēn.

⁴Ku na cōk a kēya ke wek aņot we la kōc lik Thardīth, kōc kēc luui kārēc. Keek aabi cath kek ęa ke cieņ alēth yer, rin aala yic bīk looi kēya. ⁵Raan bī riel jōņrac tiaam cīmēn ē kek abā alēth yer cieņ. Ku rienke acā bī nyaaī athōr pīr yic. Tē le yen kōōc Wā nhom kek atuacken nhial ye luōōi, aba lueel yenhom lōn ņic yen ē raan kēnē. ⁶Na lakkē yīth, ke we piņ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.

Athōn tēnē kōc cī gam gen Piladelpia

⁷“Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Piladelpia ēlā, raan la guōp Wēi Nhialic ku yic, yen la riel bī kōc Nhialic mac nyin bēnyņaknhom

* 2:201Bj 16:31; 2Bj 9:22, 30 * 2:23Wk 7:9; Jer 17:10; Wk 62:12 * 2:26-27Wk 2:8-9

* 3:3Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 16:15 * 3:5B.bei 32:32-33; Wk 69:28; Ny 20:12; Mt 10:32; Lk 12:8

Debit. Ku tē ŋeeny yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī thiōōk. Ku tē thiōōk yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī ŋaany.*

⁸Yen aŋic kāk yakē ke looi, aŋiec lōn le wek riel koor, ku wek aa ŋot we buoṯ piōōcdiē yic ku thekkē ya. Tiēŋkē yōt aca ŋaany thok wenhiim, ku acīn raan lēu ye bī ben thiōōk thok. ⁹Tiēŋkē, yen abī kōc kek kōc jōŋrac, alueth ye lueel lōn ye kek kōc cī Nhialic lōc looi bīk tō wecōk, ku bīk deet yic lōn nhieer yen we.* ¹⁰Wek acī gum riel ē thok cīt tēwāār cī yen we lēk thīn. Kēya, wek aba kony aya tē le nīn thōk, nīn bī yen kōc pīr ēbēn them pinynhom. ¹¹Yen abō ēmēn, muōkkē kē cāk yōk apath, bī ciēn raan rum kēpeth cāk yōk rin cī wek tiam. ¹²Raan bī riel jōŋrac gōōk aba looi ke ye thel ril yōn ye Nhialic door thīn, Nhialic yen ya luōōi. Raan kēnē acīī bī kaŋ jāl ē tēēn. Aba gāt kōu rin Nhialicdiē ku rin Jeruthalem yam, yen rin ē Nhialicdiē bī bēn bei tēnē Nhialic nhial. Aba gōt kōu aya rinkiēn yam.*

¹³“Na lakkē yiṯh, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.”

Athōn tēnē kōc cī gam gen Lodikia

¹⁴“Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Lodikia ēlā, raan yen Yenakan. Yen cī yiny Nhialic nyuōōth ē cōk, ku ē yen acī kēriēēc ēbēn cī Nhialic jōk cōk cak, aye lueel ēlā,”

¹⁵Yen aŋic kāk cāk looi ēbēn, wek aa kēc yen jai, tēdē wek aa kēc yen lor piāthkun ēbēn, na we ye rōt mat abak, diēt apath yaṗuōu. ¹⁶Ku rin kēc piāthkun rōt mat abak, yen abī jai ē we. ¹⁷Yīn aye lueel, ‘Yen ajak! Acīn kē ŋōŋ ya, acīn kē ben wīc.’ Ku acīī ŋic yen tē ye yīn laaŋ aŋāāŋ thīn. Yīn aŋāŋ ē cath ke cīn kē ceŋ, ku yīn ē cōc. ¹⁸Rin ē kēnē, yīn alēk bī ya mīlāŋ tōc la wic yen yōc tēnē ya, bī yīn jīeek yōk thīn. Yīn adhil alēth yer yōc aya ba ke tāāu yīkōu, ku bī kēwāār yīn cath yīkōu path ke cīn alanh cieŋ liu ba guōp cīī ben riōōc ē kōc, ku yōc kē ye kōc kenyīn tōc ba tāāu yīnyīn rin bī yīn daai. ¹⁹Kōc nhiaar aa ya māt ku tēm ke awuōc, kēya rēērke apath ku pālke luoi kārec bāk puōth miet.* ²⁰Pālke weyīth piny, yen ē yarōl tuŋ yōndun thok. Na le raan piŋ yarōl ku ŋeeny yōt thok ke yen ala thīn, ku laar ku māāth kek ye. ²¹Yen abī raan cī riel jōŋrac gōōk gām yic bī nyuc ē thōōc nom yalōōm. Kēnē abī ciēt ēmēn cī yen riel jōŋrac gōōk ku nyuōōc ē thōōc nom Wā lōōm.

²²“Na lakkē yiṯh, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.”

Thōny pan Nhialic

4 ¹Tēwēn cī yen kākā ēbēn tiŋ, ke ya ben nyuōōth aya, ku tiēŋ yōt thok ke ŋaany pan Nhialic. Ku kē ca piŋ tueŋ ē raan jam tēnē ya rōldīt la wic cīt kaŋ ke ye lueel, “Bāār nhial tēn ku yīn aba cōl atīŋ kāk bī rōt looi ye kēnē cōk.” ²Nyin yic ē tēēn ke Wēi Nhialic la yaḡuōp. Ku tiēŋ thōōc ē tēēn pan Nhialic ku raan ke cī nyuc yenhom. ³Raan cī nyuc ē thōōc adēp nyīn bilbil cīt kuur yer dhēŋ, ku kēdīt cīt mīt ke cī thōōc gōōl piny, ke dēp birbir.* ⁴Ku alōŋthīn kēwēn cī thōōc gōōl piny yic, thōc kōk kathīārrou ku ŋuan aake

* 3:7Ith 22:22; Jop 12:14 * 3:9Ith 49:23; 60:14; 43:4 * 3:12Ny 21:2; Ith 62:2; 65:15

* 3:14Kēŋ 8:22 * 3:19Kēŋ 3:12; Yēb 12:6 * 4:2-3Edhe 1:26-28; 10:1

kāac thīn, ku kōcdīt kathiārou ku ŋuan aake cī nyuc kenhīim. Ku keek aake cieŋ alēth yer ku ajōm ē bāny kenhīim. ⁵Thōōc abier ku mēēr nhial ciēt ye deŋ. Thōōc nhom tueŋ mēc adōk kadhorou aake dēp thīn, kākkā aake ye Wēi Nhialic kadhorou. ⁶Aya, thōōc nhom tueŋ, ala ke diīt cīt baar ē wār cī looi macar dēp la bilbil. Ku thōōc kōu tēn ku tēn, lāāi kaŋuan la nyīn juēc kenhīim ku kekōōth aya aake tō thīn. ⁷Lān tueŋ acīt kōōr, ku lān ye kek rou acīt muōr ē weŋ, ku lān ye kek diāk acīt nhom raan, ku lān ye kek ŋuan acīt lienh tōŋ pār nhial. ⁸Keek ēbēn ŋek ē la wuōk kadātem la nyīn juēc keyiic ku kekōth ayeer. Aa waak ket akōl ku wēēr ēlā,

“Alēc, alēc, alēc tēnē Bēny Nhialic Madhōl
tō thīn ēmēn ku arēēr tēthēeryōn, ku yen bī bēn.”^{*}

⁹Lāāi kaŋuan aa diēt ket tēnē raan cī nyuc thōōc nhom, pīr akōlriēc ēbēn. Aa ket waak leec kek ye lōn ril yen ku le diikdīt. Tē looi kek ye kēya, ¹⁰kōcdīt kathiārou ku ŋuan aa kenhiol guōt piny raan cī nyuc ē thōōc nhom cōk, ku dorkē raan pīr akōlriēc ēbēn. Ku cuetkē ajōmken piny ē thōōc nhom, ku luelkē,

¹¹“Yīn ala yic, buk yīin a door Bānyda Nhialic,
ku gēmku yīin alēc rin le yīn riēl ku diik.
Rin yīn acī kēriēc ēbēn cak,
ku rienku yen acī yīn kēriēc ēbēn cak ku pīrkē.”

Athōōr ku Manh Amāäl

5 ¹Ku tiēŋ athōōr ke muk raan cī nyuc thōōc nhom ciinden cuēc. Athōōr acī gōt yic ku yekōu aya, ku acī nuet thok theny kadhorou. ²Ku tiēŋ atuny Nhialic ril apei, ke thiēc rōldīt, “Yeŋa la yic bī thaany kuem athōōr thok ku liep athōōr yic?” ³Ku acīn raan pan Nhialic, nadē ke ye pinyinhom ku piiny tiōp yic la riēl bī athōōr pet yic ku kuen. ⁴Guō dhiau apei rin cīn yen raan cī yōk ke la cōk bī looi kēya. ⁵Go raan tōk kōcdīt lēk ŋa, “Pāl dhiēēu! Tiŋ kōōr, raan kuat Juda wundīt Debit wāār ē bēnyŋaknhom yen acī jōŋrac tiaam, kēya yen alēu ye bī theny kadhorou kuem ku pet athōōr yic.”^{*}

⁶Ku tiēŋ Manh Amāäl ē thōn ke kāac ē thōny bēnyŋaknhom ciēl yic. Yeen acī lāāi pīr kaŋuan ku kōcdīt gōōm piny. Ku Manh Amāäl aca tiŋ ke ciēt cī nōk. Ku ala tuŋ kadhorou ku nyīn kadhorou kek Wēi Nhialic kadhorou cī tuōōc pinyinhom ēbēn. ⁷Go Manh Amāäl la ku lōōm athōr tō ciin cuēc tēnē ye cī nyuc thōōc nhom. ⁸Tēwēn cī yen ye lōōm, ke lāāi pīr kaŋuan ku kōcdīt kathiārou ku ŋuan, gut kenhiol piny yenhom, ku kōcdīt aake muk thoom ku aduuk cī looi mīlōōŋ tōc cī thiāŋ adōŋ ŋīr, yen tō nyīn rōōk kōc ē Nhialic luōōi. ⁹Ku ketkē waak ē yam ēlā,

“Yīn ala yic ba athōōr lōōm ku kuem theny yethok.
Rin cī kōc yī nōk ku riemdu yen acī yīn kōc pinyinhom,
dhiēth ku wuōt ku thok ēbēn ŋōōc bīk aa kōc ē Nhialic ēmēn.”^{*}

¹⁰Yīn acī keek cōl aaye kōc Nhialicda luōōi.
Ku aabī pinyinhom mac.”^{*}

* 4:5B.bei 19:16; Ny 8:5; 11:19; 16:18; Edhe 1:13; Ny 1:4; Dhāk 4:2 * 4:6-7Edhe 1:5-10, 22; 10:14 * 4:8Edhe 1:18; 10:12; Ith 6:2-3 * 5:1Edhe 2:9-10; Ith 29:11 * 5:5Cāk 49:9; Ith 11:1, 10 * 5:6Ith 53:7; Dhāk 4:10 * 5:8Wk 141:2 * 5:9Wk 33:3; 98:1; Ith 42:10
* 5:10B.bei 19:6; Ny 1:6

¹¹Ku ben daai, ku pieŋ röl atuuc nhial juēc apeidit cī kuen ke kääc ke cī thöoc gōm piny, ku lääi pīr kaŋuan ku kōcdit,* ¹²aake kēt waak röldit apeī,
“Manh Amääl wäär cī nōk yen ala yic.

Adhil leec rin rielden tō kek yeen,

ku jieek ku ŋiny kǎŋ, ku diik, aa dhil athēēkdīt apeī yōk thīn.”

¹³Ku pieŋ kuat kē pīr ēbēn tō pan Nhialic ku pinyinhom, ku piiny tiop yic ku wēr yiic ēbēn ke kēt ēlā,

“Tēnē yeen cī nyuc thöoc nhom ku tēnē Manh Amääl,

bī aleec ku athēēk ku diik ku riel aa kākke akōlriēc ēbēn!”

¹⁴Ku gem lääi pīr kaŋuan, “Yenakan.” Ku gut kōcdit kenhiol piny ku dorkē.

Theny

6 ¹Guo Manh Amääl tīŋ ke kuem thaany tueŋ kam theny kadhorou, ku pieŋ lān tōk kam lääi kaŋuan pīr ke lueel röldit apeī cīt mār ē deŋ, “Bäär!” ²Ku tiēŋ piny, go ya mathiāŋ yer yen tiēŋ, ku raan cath ē ye amuk dhaŋ ke wieth, ku gēm ajōm ē bēny bī tāau yenhom. Ku jiēl bī la pinyinhom, cīt kēny cī tōŋ dhoŋ ku cop kōc ater.*

³Ku kuem Manh Amääl thaany ē rou thok, ku pieŋ lān pīr ē rou ke jam röldit ēlā, “Bäär!” ⁴Ku bō mathiāŋ thith bei tēwēn. Ku raan cath ē yeen acī gām riel bī kōc cōl aathār pinyinhom, ku bī kōc rōt nōk ē rōt. Ku gēm paldīt ye kōc thōr.*

⁵Ku ben Manh Amääl thaany ē diāk kuem, ku pieŋ röl ē diāk lān pīr ke lueel, “Bäär!” Ku tiēŋ piny, go ya mathiāŋ col yen tiēŋ ku raan cath ē ye amuk wēnh ye kǎŋ them yecin.* ⁶Guo kē cīt röl raan piŋ ke jam kam lääi kaŋuan pīr yiic ku lueel, “Aduŋ abik yen ariōp akāl tōk, ku aduuk kadiāk ayiēer kek ariōp akāl tōk. Ku duōkkē tiim ye miōk yōk thīn ku tiim ye cam rec.”

⁷Ku ben Manh Amääl thaany ē ŋuan kuem thok, ku pieŋ röl lān ē ŋuan pīr ku lueel, “Bäär!” ⁸Ku tiēŋ mathiāŋ cīn kīt la gei, ku raan cath ē ye ala rin, “Thou,” Ku rin kōk cōl, “Piny ē Thou,” Ke buōth cōk ke cī yiic mec. Keek aake cī gām riel bik tēcīt abaŋ ŋuan kōc pinyinhom yiic nōk ē tōŋ ku cōk, ku tuaany, ku lääi roor.*

⁹Ku ben Manh Amääl thaany ē dhiēc kuem thok, ku tiēŋ wēi kōc wäär cī nōk ariāk cōk rin cī kek wēt Nhialic gam puōu ēbēn, ku yekē lueel. ¹⁰Go wēi kiu röldit apeī ku luekē, “Bēny yīn ala cōk ku yīn ē yic! Ye nen bī yen rot jāl looi ba kōc pinyinhom tēm awuōc rin cī kek ʔo nōk?” ¹¹Go ŋek kamken aa gām alanh yer, ku lēk ke bīk tiūt tēthin-nyōt yet tē bī akuēn kōc lui ke ke, ku miēthakēn kek ke bī nōk ēbēn cimēnden, jāl tuōm.

¹²Ku tiēŋ Manh Amääl ke kuem thaany ē dātem thok. Ku ya ayiēēkyiēēk pinydīt tet yen loi rot, ku loi akōl rot bī cuōl cīt alanh col, ku wel pēei yenyin bī ya malual cīt riēm.* ¹³Ku löōny kuēl piny nhial cimēn ŋam cī luōk ye yom teŋ piny tē yiēēk yen tim.* ¹⁴Ku dol nhial rot ciēt ye athōor ku mēr, ku nyēei kuōr ku golgol tō wīir rōt ē nyiēnken yiic.* ¹⁵Go bānyŋaknhīim ē pinyinhom, ku bāny mēc, ku bāny apuruuk ku ajieek, kōc thiek yiic ku aloony, ku kōc

* 5:11Dan 7:10 * 6:2Dhāk 1:8; 6:3, 6 * 6:4Dhāk 1:8; 6:2 * 6:5Dhāk 6:2, 6 * 6:8Edhe 14:21

* 6:12Ny 11:13; 16:18; 1th 13:10; Juel 2:10, 31; 3:15; Mt 24:29; Mk 13:24-25; Lk 21:25

* 6:13-14th 34:4 * 6:14Ny 16:20

cie aloony them bīk thiaan ē kuōr yiic, tēdē ke ye kuōr nhīim.* ¹⁶ Ku yekē cōōt kuōr yiic ku aleel yiic, ku luelkē, “Aa wek kuōrkā kuōmkē yonhīim bī raan rēēr ē thōōc nhom ʔo cī tīŋ. Ku Manh Amāäl acīī bī lēu bī ʔo ben tēm awuōc.* ¹⁷ Ee yic akōldīt bī Nhialic ku Manh Amāäl raan ēbēn tēm awuōc acī bēn, ku acīn raan bī awuōc kēnē gōōk?”*

Kōc 144,000 Itharel

7 ¹ Ku ben atuuc nhial kaŋuan tīŋ ke kääc guōk ē piny kaŋuan yiic, ke ke jác yom ē bēn guōk kaŋuan yiic nhom, bī ciēn yom ben buōk ē piny-nhom, tēdē wēr yiic, tēdē kuat tim nhom.* ² Ku tiēŋ atuny dēt ke bō bei tē ye akōl nyin bēn thīn, ke muk thaany Nhialic pīr, ku cōl atuny kēnē rōldīt atuuc nhial kaŋuan wāär cī gām riel bīk piny-nhom agut cī wēr. ³ Ku lueel, “Duōkkē piny ku wēr ku tiim rec, ʔet tē bī ʔok kōc cī Nhialic gam ēbēn yiēk nhīim kīt kenhīim tuer.”* ⁴ Ku lēk raandā ʔen, lōn akuēn kōc la nhīim thaany ē Nhialic kōc Itharel yiic aa kōc 144,000 ē kuat thiāär ku rou Itharel yiic, ⁵⁻⁸ tim thiāär ku rou kuat Itharel tōk yic, Juda, Ruben, Gat, Acer, Naptali, Manathe, Thimaan, Lebī, Ithakar, Dhebulun, Jothep, ku Benjamin.

Kōc juēc kääc pan Nhialic

⁹ Ku diēl ʔanyin piny, ke ʔa tīŋ kōc juēc cīī lēu bī ke kueen. Keek akuut kam kuat dhiēth, ku wuōt, ku thok kōc rēēr piny-nhom ēbēn. Ku keek aake kääc ē thōōc nhom tuer ku jōl a Manh Amāäl, ku aake ciēŋ alēth ʔer ku keek ēbēn aake muk wuōk agēp kecin. ¹⁰ Ku kiiukē rōldīt apei ku luelkē, “Nhialicdan rēēr thōōc nhom ku Manh Amāäl kek aa ʔook luōk.”

¹¹ Ku atuuc ēbēn aake kääc ke cī thōōc, ku kōcdīt, ku jōl aa lāāi pīr kaŋuan gōōm, ku gutkē kenhīōl piny ē thōōc nhom tuer ku dorkē Nhialic, ¹² ku luelkē, “Yenakan! Bī alēec, ku diik, ku ŋiny kāŋ ku gam riel, ku athēēk, ku rieldīt apei ku lec aa kāk Nhialicda akōlriēc ēbēn. Yenakan.”

¹³ Go raan tōk kam kōcdīt wēn ʔa thiēc ku lueel, “Ye ʔīŋa kōc ciēŋ alēth ʔerkā, ku bīk tēnen?”

¹⁴ Guō dhuk nhom, “Aa kuōc ke, bēny. Ee ʔīn aŋic ke.” Go lueel, “Kekkā aa kōc cī tēēk kārīl yiic ku guumkē. Aacā alāthken lōk riēm Manh Amāäl bī ke looi bīk ʔer.* ¹⁵ Ku ē yen aye kek kōōc thōny Nhialic nhom ku yekē luōōi akōl ku wēr luanḡde, ku yen cī nyuc ē thōōc nhom abī ke aa kony ē rēērde thīn. ¹⁶ Keek aacīī rou ku cōk bī ben nōk acīn, tēdē ke ʔa akōl tuc yen ben ke nyop gup,* ¹⁷ rin Manh Amāäl yen rēēr thōōc yic ciēl abī ʔa abiŋḡden. Ku abī ke la dēēk nyīn pīu ē pīr, ku aabī Nhialic weec nyīn ē pīu wāär dhiēu kek.”*

Thaany ē dhorou

8 ¹ Nawēn ʔany Manh Amāäl thaany ē dhorou thok, kam wēn ke piny la bit tēthin-nyōōt koor. ² Ku tiēŋ atuuc kadhrou ke kääc Nhialic nhom ku ŋek ke cī yiēk kaŋ.

* 6:15 Ith 2:19, 21 * 6:16 Yoth 10:8; Lk 23:30 * 6:17 Juel 2:11; Mal 3:2 * 7:1 Jer 49:36; Dan 7:2; Dhāk 6:5 * 7:3 Edhe 9:4, 6 * 7:14 Dan 12:1; Mt 24:21; Mk 13:19 * 7:16 Ith 49:10
* 7:17 Wk 23:1; Edhe 34:23; Wk 23:2; Ith 49:10; 25:8

³Ku bō atuny dēt, ku kēec ariāk lōōm ke muk kē ye adōŋ n̄ir took th̄in cī looi mīlāŋ tōc. Ku yeen ēcī gām adōk juēc n̄ir apeī, bī ke juaar kek rōōk kōc ē Nhialic ariāk cī looi mīlāŋ tōc nhom, rēēr ē thōōc lōōm. ⁴Ku la tol adōŋ n̄ir cī took nhial, kek rōōk kōc ē Nhialic muk atuny nhial kāāc Nhialic nhom. ⁵Go atuny kē ye adōk took th̄in lōōm, ku muōc yic many rēēr ariāk nhom ku cuet piny. Ku piŋ kē cīt mār ē deŋ ku bir, ku loi ayiēēkyiēēk rot.*

Keŋ

⁶Go atuuc kadhrou la keŋ kadhrou rōt guiir bīk ke kooth. ⁷Go atuny tuen kaŋde kooth yic, go ya goi ku many cī liāp kek riem kek lōōny pinyinhom. Go mac tōōŋ ē diāk tiim ku wal cī cil pinyinhom nyop.*

⁸Go atuny ē rou kaŋde kooth yic, go ya kēdīt cīt kuur ē mac yen piir rot adēkdiet yic. Go tōōŋ ē diāk rot waar bī ya riem. ⁹Go tōōŋ ē diāk kāk pīr adēkdiet thou, ku rec tōōŋ ē diāk riēth.

¹⁰Ku koth atuny ē diāk kaŋde. Go ya kueldit apeī dēp yen lōōny tōōŋ ē diāk wēr ku nyīn pīu ye dek yiic.* ¹¹Ku rin ē kuel kēnē acōl kēkec γcr. Go pīu rōt wel bīk kec, ku kōc juēc ke cī dek th̄in aacī bēn thou rin cī pīu kec.*

¹²Go atuny ē ŋuan kaŋde kooth. Go tōōŋ ē diāk akōl ku pēi ku kuel rac abī tōōŋ ē diāk ruelden yic liu. Ku cīn ruel tōōŋ ē diāk akōl ku wēēr.*

¹³Ku jal jat yanyin, ke ye acu yen tiēŋ ke pār nhial, ku piēŋ ke cōt rōldit apeī ku lueel, “Ye kēreec ē dā! Ye kēreec ē dā tēnē kōc ē pinyinhom rin aabī käreec yōk, tē le atuuc kōk kadiāk keŋ kooth yiic.”

9 ¹Ku koth atuny ē dhiēc kaŋde. Guō kuel cī lōōny ē pinyinhom tīŋ, ku yeen acī gām wēnh ē riēt bī yen tēthuth mec yic apeī ŋaany nhom. ²Go tēthuth mec yic apeī ŋaany nhom. Go toldit apeī bēn bei tēthuth, tol cīt tol manydīt dēp apeī, ku pat tol akōl nyin ku nhial ku looi piny bī cuol.* ³Ku ye kōryōm yen bō bei tol yic bī la pinyinhom, ku gēm riel cīt riel ē kith.* ⁴Go lēk ke bīk wal kek tiim ku kākōk cil pinyinhom cīi rec, ku ye kōc cīn gup kīn Nhialic kenhīim tuen kepēc kek reckē ke.* ⁵Keek aake cī Nhialic puōl bīk kōc aa yiēk tērem apeī tēn pēi kadhiēc ku cīk kōc nāk. Ku areem yekē yiēk kōc acīt arem dhie cī kieth raan moc. ⁶Ye pēikā kadhiēc yiic abīk wīc bīk thou, ku thuōu abī mec ke ke.*

⁷Kōryōm juēcā aake cīt mīthiōōŋ cī guiir bīk la tōŋ yic. Ku aake ceŋ kacīt ajōm cī looi mīlāŋ tōc kenhīim, ku aake cīt nyīn kōc.* ⁸Ku nhīm tō kenhīim aa bār cīmēn nhīm ē diāār, ku aala thook lec cīt lec ē kōōr.* ⁹Ku aala pem kē cīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēŋ tōŋ yic. Ku duōt ye wuōk-ken looi tē pēēr kek, acīt duōt riēth dhie ye mīthiōōŋ juēc thel looi, tē le kek tōŋ yic.* ¹⁰Ku yālken aa cīt yāl ē kith, ku kē cīt kek yāl kākā yen ale kek riel bīk kōc ya gām tē rem ye pēikā kadhiēc yiic. ¹¹Ku keek aala bēnyāknhom mac ke, yen atuny tēthuth mec yic, ku rienke acōl riāāk, tēdē ka cōl raan ē kāŋ rac.

¹²Kēreec tuen acī thōk. Ku ye cōk ciēen käreec kōk karou thiek apeī aabō.

* 8:3Amo 9:1; B.bei 30:1, 3 * 8:5Leb 16:12; Edhe 10:2; B.bei 19:16; Ny 11:19; 16:18

* 8:7B.bei 9:23-25; Edhe 38:22 * 8:10Ith 14:12 * 8:11Jer 9:15 * 8:12Ith 13:10; Edhe 32:7;

Juel 2:10, 31; 3:15 * 9:2Cāk 19:28 * 9:3B.bei 10:12-15 * 9:4Edhe 9:4 * 9:6Jop 3:21;

Jer 8:3 * 9:7Juel 2:4 * 9:8Juel 1:6 * 9:9Juel 2:5

¹³Ku koth atuny ē dātem kaṇḍe, guo rōl piṇ ke bō kam guōk kaṇuan yiic ariāk cī looi mīlān tōc kāāc ē Nhialic nhom.* ¹⁴Ku lueel rōl tēnē atuny ē dātem wēn muk kaṇ yecin ēlā, “Lony atuuc kaṇuan wāār cī duōt piny wārdit Yuparet yic.” ¹⁵Go atuny ē dātem atuuckā kaṇuan jal lony bik tōōṇ ē diāk ē kōc pinynhom nōk. Aake cī Nhialic tāu akōldeen alanden. ¹⁶Go lēk yēn lōn apuruuk aa timtim buot karou. ¹⁷Ku tiēṇ mīthiōōṇ ku kōc cath ē ke nyuōth yic. Ku kōckā aala pem kēcīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēṇ tōṇ yic, ku wēthkā aa thith cīmēn mac, ku aa mīṇōk ku mīkēth aya. Ku nhīim mīthiōōṇ aa thōṇ ke nhīim kōr. Ku mac ku tol ku kēdēt mac cōl adēp ē bēn bei kethook. ¹⁸Kākkā kadiāk, tol, ku mac ku ban mac cōl adēp bēn bei mīthiōōṇ thook, acī tōōṇ ē diāk kōc pinynhom bēn nōk. ¹⁹Rin riel mīthiōōṇ atō kethook ku keyāl aya, rin yālken aake cīt kāpieny kenhiim ye kek kōc gām yōntōōk.

²⁰Abēk kōc ē pinynhom kēc kājuēc rēc kōc nōkkā ke nōk, aake kēc luoi kārec puōl acīn, luoi ye kek jakrec door, jak cī kiēt ē wēth ku aleel ku tiim cie daai, ku cik ye piṇ ku cik ye cath.* ²¹Kōckā aakēc luoi kārec puōl, cīt nāāk ē rōt, luoi kāk jakrec, ku luoi ē bal, wīny diāār ku cuēer.

Atuuc ē Nhialic ku athōr koor

10 ¹Ku bēn atuny dēt ril apeī tiṇ ke bō bei pan Nhialic ke bō ē pinynhom. Ee cī luāt kum ku mīit yenhom nhial, ku adēp nyin cīmēn akōl, ku dierke kēcīt liēm ē mac. ²Atuny kēnē amuk athōr thiin koor ṇaany yic yecin, ku cōkden cuēc ēcī tāau adēkdiēt nhom, ku cōkden ē cam pinynhom, ³ku cōōt rōldīt cīt dhiēn kōōr. Nawēn cī cōōt ke kēcīt mār ē deṇ gam yerōl arak dhorou nhial. ⁴Wēn jīēm kacīt mār deṇ kadhrou, ku wēn duēr kāk cik lueel gāt piny, ke ya piṇ rōl pan Nhialic ke lueel, “Duk kāk cī kacīt mār deṇ kadhrou lueel lēk kōc kōk, ku duk ke gēt piny.”

⁵Go atuny wāār ca tiṇ ke kāāc adēkdiēt nhom ku pinynhom ayeer, ciinden cuēc jat nhial. ⁶Ku kuēēṇ rin Nhialic cie thou, ku yen cī nhial ku piny ku wēr, ku kāk tō keyiic ēbēn cak ku lueel, “Nhialic acīi bī tīit apeī ēmēn, bī kē cī guiir cīi loi tēcīt tē bī yen rot luōi thīn! ⁷Ku tē le atuny ē dhorou kaṇḍe kooth, ke Nhialic abī kēden cī thiaan thāāp cīmēn wāār cī yen ye lēk aluōnyke, kōc kākke tiṇ.”*

⁸Go rōl wēn ca piṇ ke jam nhial yēn yōōk, “Lōr lōm athōr koor ṇaany yic muk atuny kāāc adēkdiēt nhom ku pinynhom ayeer.”

⁹Guo la tēnē atuny nhial ku thiēc bā gām athōr. Go gām yēn ku lueel, “Lōm ku cam. Abī miet yīthok ciēt ye kiēc ku abī rot la wel bī wac yīyāc.”

¹⁰Guo athōr lōm ku cam, go miet yathok ciēt ye kiēc. Nawēn yet yāyāc ke wel rot bī wac bī ciēt cuēi.* ¹¹Ku lēk ya ēlā, “Yin adhīl kē cī Nhialic guiir tēnē kōc ē pinynhom ēbēn nyuōth ēmēn, kōc jam ē thok juāac ku bānyak-nhiim.”

Kōc wēt Nhialic lēk kōc

11 ¹Go yēn gām wai, wai ē duēr ciēt tim dhie ye kāṇ them, ku lēk ya, “Lōr them luāṇ Nhialic ku ariāk tō thīn, ku kuen kōc ē rōōk thīn

* 9:13B.bei 30:1-3 * 9:20Wk 115:4-7; 135:15-17; Dan 5:23 * 10:5-7B.bei 20:11; L.rou 32:40; Dan 12:7; Amo 3:7 * 10:8-10Edhe 2:8-3:3

tēnē ya. * ² Ku duk kal yic tō luak kōu them rin lōj kēnē acī gām kōc kēc wētdiē gam. Ku keek aabī gendiē kuany kōu ke rec kǎj pēi kathiārŋuan ku rou. * ³ Ku ʔen abī kackiē karou tuɔɔc bīk wēt ē yic la lueel. Aabā alēth col, alēth ē lēŋ cieŋ, ku aabī wētdiē la lēk kōc ē nīn tim ku buɔt karou ku thiār-dātem yiic.”

⁴ Kōckā karou wēt Nhialic nyuɔɔth, kek aa tiim karou ye miēthken looi ē miōk, ku kāk ye mēc adōk karou took kenhīim ē kōɔc Nhialic nom bēny pinynhom. * ⁵ Na le raan them ye bī kōckā karou yiēk tērem, ke mac abō bei kethook ku nyuɔp kōc ater ēbēn. Kēya raan wīc ye bī looi kēya abī Nhialic nōk. ⁶ Aacī Nhialic gām riel bī kek deŋ pēen bī cīi tueny nīn bī kek wētdē nyuɔth. Aacī gām riel aya bī kek piū waar bīk aa riem, ku cōlkē kuat kērac ēbēn abō pinynhom. Kēnē alēukē bīk aa looi akōlakōl tēcīt tē wickē ye. *

⁷ Nawēn cī kōckā karou wēt jal nyuɔth ēbēn, ke lān roor rac apeī bō bei tēthuth mec yic, aabī thōr ke ke ku aabī lān ke nōk, * ⁸ ku guāpken aabī cuat ē gēk yic gendit wāār cī kek bēny ē kōckā karou piāat thīn tim cī riūu kōu. Gen kēnē acīk gām rin cīt rin pan Thodom ku Ijip. * ⁹ Kuat dhiēth, wuōt ku thok pinynhom ēbēn aabī guāpken aa tiŋ piiny ē gēk yic nīn kadiāk ku abak, ku acīn raan bī puōl bī ke thiōk. ¹⁰ Kōc pinynhom ēbēn aabī puōth miet rin cī ē kōckā karou thou. Aabī yai looi ku gēm kē rōt kāpath kamken, rin cī kōckā karou kōc pinynhom cōl agum apeī. ¹¹ Tēwēn cī nīn kadiāk ku abak thōk, ke Wēi Nhialic la ē kōc wēn cī thou gup ku jōtkē rōt. Go kōc ŋic ke cī ke tiŋ riōɔc apeī dīt. * ¹² Ku piŋ kōckā karou rōl ke cōt pan Nhialic, “Bāk tēn.” Gokē la nhial ke kōc aterken daai, ke ke cath ē piōōl yic. * ¹³ Kaam wēn cōk ka ayiē-ēkyiēk dīt tet loi rot. Go tōōŋ ē thiāār ē geu wīk, ku thou raan tiim kadho-rou. Ku jōl kōc cī pīr riōɔc ku leckē dīt Nhialic tō nhial. *

¹⁴ Kēnē, yen ē thōk kēreec ye kek rou, kēreec dēt ye kek diāk abō ēmēn!

Kaŋ ē Dhorou

¹⁵ Go atuny ē dhorou kaŋde kooth yic, guo atuuc nhial piŋ rōt ke jam rōldīt pan Nhialic ku luelkē,

“Nhialicda ku Raan cī dōc ku lōc aacī bāāny pinynhom ya kēden,
ku Nhialic abī mac akōlriēc ēbēn.” *

¹⁶ Go kōcdīt kathiārou ku ŋuan cī nyuc ē thōny Nhialic lōm wīk ke gut kenhīol piny, ku dorkē Nhialic, ¹⁷ ku luelkē,

“Bēny Nhialic Madhōl yen rēēr thīn theer ku yen tō thīn ēmēn.

Yīn yeku leec rin cī yīn riēdu nyuōth ʔook ku yīn acī māācdu jōok cōk!

¹⁸ Ku kōc kuc yīn aake cī puōth riāak rin tēn riāŋ ē piāndu

acī bēn tē bī kōc cī thou ʔāth luk yic,

ku tē bī kōc ariōpden yōk yīn luōōi,

ku kōc kāk Nhialic tiŋ, ku kacku ēbēn kōc yī door,

kōckor ku kōcdīt ēbēn aacī bēn.

Tē bī kōc cī pinynhom rac nōk acī bēn.” *

* 11:1Edhe 40:3; Dhāk 2:1-2 * 11:2Lk 21:24 * 11:4Dhāk 4:3, 11-14 * 11:61Bŋ 17:1;

B.bei 7:17-19; 1Tha 4:8 * 11:7Dan 7:7, 21; Ny 13:5-7; 17:8 * 11:8Ith 1:9-10

* 11:11Edhe 37:10 * 11:122Bŋ 2:11 * 11:13Ny 6:12; 16:18 * 11:15B.bei 15:18; Dan 2:44;

7:14, 27 * 11:18Wk 2:5; 110:5; 115:13

¹⁹Go luaŋ Nhialic nhial ŋaany thok, ku rōŋdīt lōŋ ē dōŋ ē tō alōŋthīn. Go kāk cīt bir ē deŋ ku ayiēkyiēk, ku mār ē deŋ ku tueny ē gei, rōt looi.*

Tik ku kēdīt cīt jakanuaan

12 ¹Ku loi kēdīt kōc gōi rot nhial. Tik ē tō thīn ke cī akōl gōōm piny ku pēi yecōk, ku cieŋ ajōm la kōu kuēl kathiāār ku rou. ²Yeen ē tiŋ liac, nawēn cī thiōk ke dhiēth, ke rōp ku rem abī dhiau apei.

³Ku ben dēt bēn bei nhial kēdīt kōc gōi, ku kēdīt thith cīt jakanuaan la nhīim kadhorou ku tuŋ kathiāār ku ajōm kadhorou kenhīim.* ⁴Ku thēl tōōŋ ē diāk kuēl bei nhial yeyōl ku piir ke pinynhom, ku bīi ku kēēc tiŋ wēn dhiēth nhom bī manh dhiēth tiit bī dhiēth bī cam.* ⁵Go tik manh ē moc dhiēth, yen bī kōc pinynhom mac ke cīn aŋuān. Go atuny nhial bēn ku rum meth man cīn ku yēth nhial tēnē Nhialic thōnyde nhom.* ⁶Go tik riŋ roor tē cīi ceŋ, tē cī Nhialic guir tēnē ye bī yen la rēer thīn, bī la muk ē nīn tim ku buot karou ku thiārdātem.

⁷Go tōŋ rot looi pan Nhialic. Atuny cōl Maikel ku atuuc kōk aacī bēn thōr kek kēdīt wēn cīt jakanuaan ku atuōōcke.* ⁸Ku kēdīt kēnē acī bēn tiaam, ku acī bēn cuōp wei pan Nhialic. ⁹Maikel kek atuōōcke aacī kēdīt kēnē kek atuōōcke bēn cuōp wei pan Nhialic. Kēnē yen ē Bēny jakrec dīt wār ye lueel ka cōl kēpiiny, yen raan ēbēn cōl aloi awuōc. Acīk bēn cuat pinynhom kek atuōōcke ēbēn.*

¹⁰Ku pieŋ rōldīt ke cōt pan Nhialic ku lueel,

“Ēmēn, tē bī Nhialic kōc luōk acī bēn! Ēmēn, Nhialic acī rielden yen bēnyjaknhom nyuōth! Ēmēn, Raanden cī lōc ku dōc acī rielde nyuōth! Rin raan wār ē kōōc Nhialic nhom ku gōony miēthakua akōl ku wēer, acī cuōp wei pan Nhialic.* ¹¹Miēthakua aacī jōŋrac tiaam rin cī Manh Amāāl rot juaar bī nōk rienkua ku rin cī kek wēt yic lēk raan ēbēn, ku keek aa kēc wēiken nhiaar bīk riōōc ē thou. ¹²Week ēbēn, wek kōc rēer pan ē Nhialic mietkē puōth, ku kuat kē rēer ē pinynhom ku wār abī gum apei dīt. Rin jōŋrac acī cuōp ē pinynhom tēnē ke, ku yen acīt puōu mac rin acīn nīn juēc cī pāl ye bī yen luui.”

¹³Nawēn le kēdīt cīt jakanuaan ŋic lōn cī ye cuat pinynhom, ke cop tiŋ wēn cī manh moc dhiēth bī dōm. ¹⁴Go tik gām wuōk cīt wuōk acu ku bī cōl apēer tēden wār roor tē cīi cieŋ. Ku bī yen la tiit thīn run kadiāk ku abak, ku akēc jōŋrac bēn lēu bī yiēk tētōk.* ¹⁵Ku ŋōk kēpiiny piēu dīt cīt aboor yethok rin bī tik mou. ¹⁶Go tiōm pinynhom tik kony, rin cī yaardīt apei piny dai yic, ku wet pīu thīn yōryōr. ¹⁷Go kēdīt cīt jakanuaan puōu riāāk tēnē tik apei ku le thōr kek mīthken kōk cī lōōŋ Nhialic theek, ku mukē wēt yic cī Jethu nyuōth. ¹⁸Ku la jōŋrac kōōc ē wār nhom.

Lāai karou

13 ¹Ku tiēŋ lān roor rac apei ke bō bei adēkdiet yic. Ku ala nhīim kadhorou ku tuŋ thiāār la nhīim ajōm kathiāār. Ku kenhīim ēbēn rin

* 11:19Ny 8:5; 16:18, 21 * 12:3Dan 7:7 * 12:4Dan 8:10 * 12:5Ith 66:7; Wk 2:9

* 12:7Dan 10:13, 21; 12:1; Jut 9 * 12:9Cāk 3:1; Lk 10:18 * 12:10Jop 1:9-11; Dhāk 3:1

* 12:14Dan 7:25; 12:7

aaci gōt rin ē Nhialic tōon guōp. * ²Lān wēn ca tiŋ acit kuac, ku adit cōk kek riōōp bēer la kōth nhīm, ku acit thok kōōr. Acī kēdīt cīt jakanuaan gām rielde bī nyuc ē thōōc nhom cīt bēnyaknhom la ye cōk. * ³Nhuom tōk, nhīm ē lān kēnē ala yic piāār cīt piāār tētōk dīt apei ku jol dem. Kōc ē pinyinhom ēbēn aake cī gāi ē lān kēnē ku buōthkē. ⁴Keek ēbēn aake ye jōnrac door rin cī yen lēi gām riel, keek aya aake ye lēi door, ku luelkē, “Acīn kēril cīt ē lān kēnē. Acīn raan lēu bī thōr kek ye.”

⁵Go lēi puōl bī jal nhiam apei, ku ye Nhialic lat. Go Nhialic pāl riel kēnē tēnē pēi kathiārŋuan ku rou. ⁶Ku jol lēi jam ku lēēt Nhialic kek kōcken rēer nhial paande. * ⁷Acī Nhialic puōl bī thōr kek kōc Nhialic ku tiēm ke. Ku ēcī gām riel kōc pinyinhom nhīm ēbēn. * ⁸Kuat raan rēer pinyinhom ēbēn abī ye adoor, kōc cī ye bī ya door aa kōc cī rienken gōt athōr pīr yic, ke piny kēc guo cak. Athōr kēnē ē kēn Manh Amāāl wāār cī nōk. *

⁹Na lakkē yīth, ke we piŋ apath, ¹⁰“Kuat kē cī Nhialic guir bī rot luōi yī abī rot dhiel looi kēya. Raan bī mac, raan bī teem rōl ē pal abī teem rōl. Wēt kēnē ē lōn bī kōc cī gam dhiel gum ku rilke puōth gamden yic.”*

¹¹Ku tiēŋ lān dēt ke bō bei piiny, ke la tuŋ karou cīt tuŋ jōnrac. ¹²Yeen alui riel cīt riel lān tueŋ ke ŋic lān tueŋ, ku theny kōc ē pinyinhom thīn bīk lān tueŋ aa door, lān wāār cī tētōk dem yenhom. ¹³Ku looi kākđit jāŋ gōi. Ee ye mac cōl alōōny piny nhial ke kōc ēbēn daai ē ye. ¹⁴Lān ciēēn kēnē acī puōl bī kākđit jāŋ gōi aa looi ke lān tueŋ daai thīn. Rin ē kākka yen acī yen kōc pinyinhom wēŋ bīk la yecōk. Aaci bēn yōōk bīk kēdāŋ buth bī kek lān tueŋ kiēēt ku yekē door, lān wāār cī nōk ē pal ku ben pīr. ¹⁵Lān ciēēn kēnē acī puōl bī wēi yāth kēwēn cī lān tueŋ kiēēt yic, rin bī ya jam ku cōl kōc cī ye ye door anāk. ¹⁶Ku yōōk lān ciēēn kōc ēbēn, bēny ku kīc, ajak ku raan ŋōŋ, alony ku raan lāūu nhom, bī raan ēbēn kīt tāūu kōŋden cuēc, tēdē ke tēūu yenhom tueŋ. ¹⁷Acīn raan cī puōl bī kēde yaac, tēdē ke yōōc ke cīn nhom kīt kek rin, tēdē ke ye akuēn rienke nyuōōth.

¹⁸Yīn adhil kāŋ ŋic apath ba kēnē jāl deet yic. Raan la kē ŋic adhil kēnē dōt yic, bī akuēn ē lān ŋic, rin akuēn akāāc nyīn rin ē raan, akuēn ē buōt kadātem ku thiārdātem ku dātem.

Manh Amāāl ku kacke

14 ¹Ku jol lā diēl ya nyīn piny, ke ye Manh Amāāl yen tiēŋ ke kāāc gōt nhom Jeruthalem, kek kacke tim buōt ku thiārŋuan ku ŋuan cī rin Manh Amāāl ku rin Wun gōt kenhīm tueŋ. * ²Ku piēŋ rōl nhial kecīt arōōl ē pīu kat apei. Aye piŋ kecīt mār deŋ thiek apei, tēdē ke ye thoom juēc gut. ³Ku kāāc kōc tim buōt thiārŋuan ku ŋuan ē thōōc nhom tueŋ, ke ket waak yam lāāi pīr kaŋuan ku kōcđit nhīm. Waakkā acīn raan lēu bī ke ket, aa keek kek kōc cī Nhialic luōk ē rōt. ⁴Keek aa kōc cī rōt tiit cie wīc ē diāār. Keek aa kōc la cōk. Ee Manh Amāāl yen aye kē buōth cōk kuat tē le yen thīn. Kōckā kek aaci luōk kam kōc ēbēn, aa kōc ē Nhialic ku Manh Amāāl, aa cīt rap ē yam dhie ye juēr Nhialic. ⁵Ku keek aa kēc lueth kaŋ lueel. Ku acīn kēreēc cīk kaŋ looi. *

* 13:1Dan 7:3; Ny 17:3, 7-12 * 13:2Dan 7:4-6 * 13:5-6Dan 7:8, 25; 11:36 * 13:7Dan 7:21

* 13:8Wk 69:28 * 13:10Jer 15:2; 43:11 * 14:1Edhe 9:4; Ny 7:3 * 14:5Dhep 3:13

Atuuc nhial kadiäk

⁶Ku tiēŋ atuny dēt ke pār aliir yic nhial ke muk athör Wēt Puoth Yam, wēt pīr akölriēc ēbēn tēnē kuat dhiēth ku wuōt ku thok pinyinhom ēbēn. ⁷Ku lueel röldīt, “Thēkkē Nhialic ku leckē rin dīit yen apei. Rin nīn aaci thōk, nīn bī yen kōc ē pinyinhom yāth ē luk yic. Duōrkē rin yen aa cak nhial ku piny ku wērdīt ku nyīn ē pīu.”

⁸Ku buōth atuny rou atuny tuēŋ cōk, ke ye lueel ē röldīt, “Gendīt Babilon aci rac ēbēn. Babilon ē ye kōc pinyinhom cōl adek muōn kec apei, muōn ke cōl aloi kāk ē bal cī Nhialic bēn rac puōu.”*

⁹Ku buōth atuny ē diäk atuuc tuēŋ wēn karou cōk, ke ye lueel röldīt, “Raan lān kēnē door kek kēden cī kiēēt, raan la kīn ē lān kēnē yenhom tuēŋ, tēdē ke ye yecin. ¹⁰Abī muōn riāŋ puōu ē Nhialic dhiel dek, muōn kēnē ē kē cī Nhialic puōk ē bīny riāŋ piānde yic. Kōckā aabī dēp many bēn bei kuur yic tuc apei, ka atuuc nhial ku Manh Amāäl daai thīn.” ¹¹Many bī ke nyop kēnē abī ke reem akölriēc ēbēn. Kōc ē lēi ku kēden cī kiēēt ku kuat raan la kīn ē rienke, aciī bī kaŋ lōŋ aciīn aköl ku wēēr.”*

¹²Kēnē wēde yic ē lōn bī kōc ē Nhialic kepuōth deet, kōc lōōŋ ē Nhialic theek ku lek gam tēnē Jethu.

¹³Ku piēŋ rōl nhial ke cōt ku lueel, “Dhil gōt, kōc mit gup aa kōc thou ēmēn rin cī kek wēt Bēny gam.” Ku lueel Wēi Nhialic, “Ee yic Alanden! Keek aciī bī ben gum athēer. Kāk cīk looi aabī cath ke ke.”

Tēmtēm pinyinhom

¹⁴Ku lā daai nhial, ke ye luāät yer yen tiēŋ ku kēcīt Manh raan ke cī nyuc ē piōōl nhom, ku ala nhom ajōm cī looi mīlāŋ tōc, ku amuk pal moth thok yecin.* ¹⁵Ku bō atuny dēt bei luāŋ Nhialic ku jīēm röldīt tēnē raan cī nyuc ē piōōl nhom, “Jōk luoi cōk ye pal kēnē, kāk tem pinyinhom aaci luok, ku akōlden bī ke tem aci bēn.”* ¹⁶Go raan wēn cī nyuc ē piōōl nhom palde met yic ku ler luide yic, ku kēya, kēriēc ēbēn pinyinhom aci tem.

¹⁷Ku tiēŋ atuny dēt ke bō bei nhial luāŋ Nhialic ke muk palden moth aya. ¹⁸Ku bō atuny wēn muk riel ē mac bei ariäk lōōm. Ku cōl atuny wēn muk pal moth röldīt ku lueel, “Lōm paldu ku tem abiēc dom yic pinyinhom rin abiēc aci luok.” ¹⁹Ku jōl atuuc palde met yic ku jōl abiēc tem piny, ku kuut keyiic ku yēth ke tē bī ke la nhiaç yiic thīn, rin riāŋdīt puōu Nhialic. ²⁰Abiēc ēci nhiaç geu kōu ayeer, go ya riēm yen loi kuēēr, abī riēm lōl bār kōu apei ku thuuth yic looi.*

Kādīt rec bī atuuc nhial bēi

15 ¹Ku tiēŋ kēdīt dēt kōc gōi nhial. Kēnē, aake ya atuuc kadhorou la riel bīk karec apei kadhorou gām kōc, ke ye kek awuōc ciēēn bī Nhialic tēm kōc rec, rin kek aabī riāŋ ē piānde jāl thōk. ²Ku tiēŋ kēcīt adēkdiet le pīu nyīn kīr thīn cī liāp kek kēcīt mac. Ku tiēŋ kōc wāär cī lēi kek kīnden cī ye kiēēt tiaam aya, agut lān wāär ye rienke ŋic akuēn. Keek aake kāk adēkdiet

* 14:8lth 21:9; Jer 51:8; Ny 18:2 * 14:10lth 51:17; Cāk 9:24; Edhe 38:22 * 14:11lth 34:10

* 14:14Dan 7:13 * 14:15Juel 3:13 * 14:20lth 63:3; Dh 1:15; Ny 19:15

le pīu nyīn kīr yōu ke muk thom cī Nhialic gām ke, ³ku ketkē waak Mothith alony ē Nhialic, ku waak Manh Amāāl ēlā,

“Yīn Nhialic, yīn aril acīn kē thōŋ ke yīīn,
kāk ye looi aa path ku aa kōc gōi!
Ee yīn amac pinynhom ēbēn,
kuat kāk ye looi ēbēn aala cōk ku aa yith.”

⁴Raan ēbēn abī rišōc ē yīīn Bēny! Ku rienku abī leec atheer!
Ee yīīn ē rot yīn Nhialic ē yic.
Kōc ē pinynhom aabī ya bēn ku dorkē yīīn.
Raan ēbēn acī tēpeth ye yīn luui thīn tīŋ.”*

⁵Nawēn ē kēnē cōk, ke ya tīŋ luāŋ Nhialic ke ŋaany thok, kek duēl Nhialic nyuōōth alōŋthīn.* ⁶Ku bō atuuc nhial kadhorou, wāār muk kādīt rec apeī kadhorou bei luāŋ ē Nhialic. Keek ēbēn aake ciēŋ alēth yer la diardiar, ku karkar cī looi mīlāŋ tōc aa cīk kaar kepuōth. ⁷Go lān tōk kam lāāi wāār pīr kaŋuan, atuōny tōk ya atuuckā gām aduŋ mīlāŋ tōc la yic awuōōc thiek bō tēnē Nhialic pīr akōlriēc ēbēn, bī gām kōc ē pinynhom. ⁸Duēl ē Nhialic ēcī tol paat yic piny, tol bō diik ku riēl Nhialic yic. Ku acīn raan lēu ye bī la thīn, yet tē bī kārēc dīt apeī kadhorou wāār muk atuuc nhial ku bīī ke pinynhom, kaŋ thōk.*

Kārēc dīt apeī ciēēn kadhorou

16 ¹Guō rōldīt apeī piŋ ke cōt luāŋ pan Nhialic yic, ke ye lueel tēnē atuuc nhial kadhorou ēlā, “Lak pinynhom ku gamkē kādīt rec ciēēnkā kadhorou, kārēc riāŋ puōu ē Nhialic.”

²Go atuny tueŋ kēreec cī Nhialic lēk ye bī gām kōc ē pinynhom gam. Go ya yōntōōk rec rem apeī kek tul kōc la gup kīn lēi gup, ku kōc kēden cī kiēēt door aya.

³Go atuny ē rou kēreec cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go ya pīu adēkdīēet kek wel rōt bīk ya riēm, ku thou kāk pīr rēēr pīu yīic ēbēn.*

⁴Go atuny ē diāk kārēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go ya pīu wēr yīth ye dek kek wel rōt bīk ya riēm.* ⁵Guō atuny yen muk pīu pinynhom piŋ ke lēk Nhialic, “Yīn acī yic tēk kōc ē kārēckā yīic, tēdu kan ēmēn ku tēthēer ŋōn, ee yīn apath yītōk rin le luōŋdu cōk. ⁶Kōc rec wāār cī kacku ku kōc kākku tīŋ nōk aaca gām riēm bīk dek, yen kēpath ke ke.” ⁷Ku piēŋ raan rōl ke dhiau tēn ariāk ku lueel, “Ee tēde Bēny Nhialic Madhōl, kārēc ca gam aa yith ku aa la cōk, luk aca ŋiēc looi!”

⁸Go atuny ē ŋuan kēreec cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go akōl tuōc apeī, ee cī Nhialic puōl bī kōc nyop atuōc. ⁹Kōc aake cī atuny akōl nyop apeī abī ke gām gup yōntōōk. Gokē Nhialic lat guōp, Nhialic yen bīī kārēckā, ku cīk luoi kārēc pāl ku cīk Nhialic ye leec.

¹⁰Ku gem atuny ē dhiēc kēreec cī Nhialic gām ye ku ler ku tēēu thōny lān rac nom. Go ya muōōth yen kum kōc mec lēi piny arēk abīk kethook aa kac rin arēem,* ¹¹ku yekē kārēc apeī lueel ē Nhialic guōp rin arēem ku yōntōōk rēēr kegup, ku cīk luoi kārēc pāl.

* 15:3B.bei 15:1 * 15:4Jer 10:7; Wk 86:9 * 15:5B.bei 38:21 * 15:8B.bei 40:34; 1Bŋ 8:10-11; 2Lēk 5:13-14; Ith 6:4 * 16:3B.bei 9:10 * 16:4B.bei 7:17-21; Wk 78:44 * 16:10B.bei 10:21

¹²Go atuny ē dātem kēreec muk gam, go ya wārdīt Yuparet yen dōu, bī bānyṇaknhīim lṇj ciēen puōl bīk tem kek apuruōōkken. * ¹³Ku tiēṇ wēi jakreec kadiāk cīt aguek. Keek aake bō bei kēdīt cīt jakanuaan thok, ku lān rac thok, ku thoṇ lān wāār aya bō kek wēt ē lueth yen kōc wēṇ nyin. ¹⁴Keek aa wēi jakreec ē cath ke loi kāk kōc gōi. Wēi jakreecā kadiāk aa bāny pinyinhom ēbēn kuōōt nhīim bī ke yāth tṇj yic. Tṇj kēnē ē tṇj bī rot looi luṇdīt bī Nhialic Madhōl luk looi tēnē kōc pinyinhom ēbēn.

¹⁵Aye Bēny lueel, “Pieṇkē! Yen abō cīt ṇa ye cuār wakōu. Raan mit guōp ē raan ba yōk ke kēc nin, ciēṇ alāthke, rin bī cīi cath ke cīn alanh ciēṇ bī guōp yār tē tiṇ ye.”*

¹⁶Ku jōl wēi jakreecā bānyṇaknhīim kuōōt nhīim tē ye kōc Itharel cōol, Amagedon.*

¹⁷Ku jōl atuny ē dhorou kēreec muk pāl aliir yic. Go Nhialic jam rōldīt nhial ē thōōc nhom luanḍe ku lueel, “Kuat kēkith ēbēn aci luōōi tēcīt tēde.” ¹⁸Ku bier deṇ apeī, ku mēēr ē mār thiek ku looi ayiēēkyiēēk rot abī kōc riōōc ēbēn. Acīn kēdīt cīt kēnē cī rot kaṇ looi tēnē cek ke raan pinyinhom, ayiēēkyiēēk rec piny cīt kēnē. * ¹⁹Go gendīt Babilon yeyic tek ē diāk, ku wit ayiēēkyiēēk geeth ē pinyinhom juēc, ku kēya, ke Nhialic tēm gen Babilon awuōc thiek apeī rin riāṇ piānde.*

²⁰Tēwēn le piny rot yāāk ke yōn thōny wīir mār, ku la gat dīr piny ēbēn.*

²¹Go goidīt thiek apeī lōōny piny nhial ē kōc nhīim. Ku kēya, ke kōc lēēt Nhialic rin cī yen deṇ cōl atueny gōi thiek apeī cī piny bēn rac.*

Tiṇ rac adējōōk

17 ¹Go atuōny tōk atuuc wāār bō nhial kadhorou muk kāreec kadhorou bēn tēnē ya ku lueel ēlā, “Bāār ba yī nyuōth tē bī Nhialic ē tiṇ reec adējōōk tēm awuōc thīn, yen tiṇ rēēr wēr yōth.” ²Bānyṇaknhīim ē pinyinhom aaci kāreec apeī, kāk ē bal looi kek ye, ku kōc ē pinyinhom aake ye miānde dek bīk wiēet, ku tē cī kek wiēet ka jōl kāreec apeī kāk ē bal looi kek ye.”*

³Go Wēi Nhialic la yaguōp, ku nyieei atuny Nhialic ṇa ku yēth ṇa roor tē cīi ciēṇ. Ee tēēn ke ṇa tiṇ tiṇ cī nyuc lān thiith kōu, lān la nhīim kadhorou ku tuṇ kathiāār cī guōp thiāṇ rin ē Nhialic lat guōp. * ⁴Tik a ciēṇ alanh thiith ku alanh mathiāṇ. Ku aci mīlāṇ tōc ku kākōk la diardiar ku guēt dhēṇ thiāāṇ yeguōp. Ku amuk aduṇ cī looi mīlāṇ tōc cī thiāṇ kāracken ē bal ye looi. * ⁵Ku yenhom tueṇ aci rin gōt thīn rin cie deet yiic. Rin ye lueel ēlā, “EE YEN BABI-LONDīt, YEN ē MAN DIĀĀR REC ēBĒN, YEN AYE KĀREC JĀL THĪN KĀREC ē PINYNHOM ēBĒN.” ⁶Ku tiēṇ tiṇ wēn ke cī wiēet riēm ē kōc Nhialic wāār cī ke nōk, rin cī kek wēt Jethu gam.

Ku wēn tiṇ ṇen ye, guo gāi apeī. ⁷Go atuny nhial ṇa thiēec, “Yējō cī gōi? Yīn aba lēk wētde yic yen kēnē, ku lān cieth yen la nhīim kadhorou ku tuṇ thiāār. ⁸Lān yen ca tiṇ ēmēn aci kaṇ pīr theer, ku aci ben pīr ēmēn rin abī bēn bei piiny tēthuth mec yic akōldā, ku abī jal la rōm ke riāāk. Kōc pīr ē

* 16:12Ith 11:15 * 16:15Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 3:3 * 16:162Bṇ 23:29; Dhāk 12:11

* 16:18Ny 8:5; 11:13, 19 * 16:19Ith 51:17 * 16:20Ny 6:14 * 16:21B.bei 9:23; Ny 11:19

a 17:1Wēde yic gen Babilon. (Jer 51:13) * 17:2Ith 23:17; Jer 51:7 * 17:3Ny 13:1

* 17:4Jer 51:7

pinynhom kēc Nhialic gāt athōrde yic, athōr ē pīr thēer kēc piny cak, aabī gāi tē tīŋ kek ē lān kēnē. Acī kaŋ pīr, ku acī ben pīr ya akōlē, ku abī ben dhuk pinynhom.”*

⁹Go atuny nhial lēk Ƴa, “Kēnē awīc raan ŋic tak. Nhīim kadhorou aa rēer nyin kuōr kadhorou kek cī tik nyuc kenhīim. ¹⁰Kek aa bānyŋaknhīim kadhorou aya. Bāny kadhiēc kamken aacī liu. Raan tōk aŋot ye bēnyŋaknhom ēmēn ku dēt aŋot kēc bēn, ku na le bēn ka bī rēer ē bāāny yic kam koor. ¹¹Ku lān bī bēn bei tēthuth, yen abī ya bēnyŋaknhom ye kek bēt. Ku yen ē raan kam bānyŋaknhīim kadhorou, ku yeen abī rōm ke riāāk.

¹²“Tuŋ kathiāār ye ke tīŋkā, aa rēer nyin bānyŋaknhīim kathiāār kēc baai guo mac, ku aabī riel dhiel yōk bīk baai mac kek lēi kam thiin koor.”* ¹³Wētēn ē tōk, abīk gam kedhie bīk bāānyden thōn lēi. ¹⁴Bānyŋaknhīim kathiāār ku lēi aabī keyiic mat ku thērkē kek Manh Amāāl. Ku keek aabī Manh Amāāl kek kacke ke tiaam, rin Manh Amāāl yen ē bēnydīt ē bāny, ku bānyŋaknhīim ku kacke kek aa kōc cī Nhialic kuany ku cōol ke, ku kek aa kōc cī wētde gam.”

¹⁵Go atuuc lēk Ƴa, “Pīu ye tīŋ cī tik nyuc kenhīim, aa rēer nyin kōc ē pinynhom ēbēn. ¹⁶Lēi ku bānyŋaknhīim kathiāār ca tīŋ aabī kenhīim wēl adējōŋ kēnē. Abīk dōm ku thatkē ku retkē kōu, ku pālķē ke cīn kē cieŋ. Aabī guāpde cuet. Abīk rac ku yot abaŋ cī dōŋ ē mac. ¹⁷Bānyŋaknhīim kathiāār kākā aabī ē kēnē looi, rin cī Nhialic ye tāāu kepuōth bīk bāānyden gām lēi, rin wīc Nhialic ye kēya. Aabī lāāi theek yet tē bī kē wīc Nhialic thōk.”

¹⁸Go atuny nhial lēk Ƴa, “Tīŋ ca tīŋ kēnē ē gendīt yen mac bāny pinynhom ēbēn.”

Nhialic acī Babilon rac

18 ¹Nawēn ē kēnē cōk ke Ƴa ben atuny nhial dēt tīŋ ke bō bei nhial pan Nhialic, ku atuny kēnē ala riēdīt apeī. Ruel diīt Ƴeer wēn bō bei tēnē yen acī pinynhom ēbēn bēn looi bī Ƴer. ²Ku cōōt rōldīt apeī,

“Gendīt Babilon acī riāāk. Kōc aacī kat thīn ēbēn.

Acīn raan cī dōŋ thīn, aa jakrec ku diēt rec cīt awujoŋ.”*

³Kārec ē bal ye looi gen Babilon aacī yen ke pinynhom ēbēn liāāp, bī bāny pinynhom keek aa looi kāk ē bal, ciēt ke cī muōn kec apeī dek. Ku tēēn yen acī Nhialic rac puōu yeguōp.

Ku kōc ē pinynhom aake ye Ƴōc thīn ku loikē kārec Nhialic rac puōu.”*

⁴Ku piēŋ rōldēt ke jam nhial ku lueel,

“Kackiē jālķē geeu!

Ku bī week cīi met awuōōc looi keek yiic kā, ku bī Nhialic we cīi yīk kādīt rec apeī cimēnden.”*

⁵Awuōōcken cīk looi aacī juēc nawēn ke la nhial abīk Nhialic dōōt bīk la rac puōu.

Go Nhialic awuōōckā yōk ēbēn, ku aacīi bī kaŋ puōl ke cīi tēm awuōc.”*

⁶Dhielķē luōi kārec cīt kāwāār cī kaŋ aa luōi week.

* 17:8Dan 7:7; Ny 11:7; Wk 69:28 * 17:12Dan 7:24 * 18:2Ith 13:21; 21:9; Jer 50:39; 51:8; Ny 14:8 * 18:3Ith 23:17; Jer 51:7 * 18:4Ith 48:20; Jer 50:8; 51:6, 45 * 18:5Cāk 18:20-21; Jer 51:9

Dhielkē kārec wäär cī looi cool kāk wār kāk wäär cī kaŋ luŋi kōc kōk.

Adhielkē gām muōn kec apeī bī wiŋet cīt tēwäär ye luŋi kōc kōk.*

⁷ Ee nhiam rielden dīt rēēr ke yeen,

ku pīrden rēēr yen kāpath yiic.

Adhielkē gām kē rem yeguōp thōŋ kek miet ē puŋu dīt rēēr yen thīn.

Rin ye yen rot leec ēlā,

‘Yen tiŋ dīt nakhom mac paandiē ē riel cīn ke tem ɣanhom,

ɣen acīn mony bī thou ku ba dhuur.’

⁸ Rin ye Babilon jīem kanhiaam kēya,

ee kaam thiin koor ku abī Nhialic kādīt rec

apeī col aabō tēnē yeen cīmēn tuaany, ku cōŋdīt apeī ku thuŋu.

Abī ɣoŋt mac bī nyop ēbēn, rin Bēny Nhialic yen bī ye tēm awuōc,

ala riēldīt apeī.*

⁹ ‘Bāny ē pinyinhom wäär cī kārec looi kek ye aabī dhiau ku löönykē puōth tēnē ye, tē tiŋ kek tol many cī ye ɣoŋt nhom tēmec. ¹⁰ Aabī kōōc tēmec, rin cī kek riōōc ciēt ke bī gām awuōc thiek cīt kēn cī gām Babilon, rin wäär cī kek kārec looi aya kek ye. Abīk aa lueel,

‘Ye kērec ē dē, gendīt Babilon, gen ril yen cī guo riāāk ye kam thiin yic!’*

¹¹ ‘Kōc ē ɣoŋc pinyinhom aa dhiau rin Babilon, rin acīn raan bī kākken ben lōk ɣoŋc.* ¹² Mīlōōŋken tōc, ku alēth path, alēth cī looi mīlāŋ thith ku guēt path ku kāpuōth kōk cie lac yōk ku tuŋ aa kōn, ku kuōr path la diardiar, acīn raan bī keek ben lōk ɣoŋc tēnē ke. ¹³ Mīōk nīr, māāu ku abīīk, ku yōk ku thōk, ku mīthiōōŋ ku lāāi kōk baai ku tiim path ku aloony, acīn raan bī ke lōk ɣoŋc.* ¹⁴ Abī kōc ɣoŋc aa lueel tēnē Babilon ēlā, ‘Kuat kāpath wäär ye ke cam, ku kāpuōth wäär ye ke cieŋ aacī rac, ku aacīī bī ben yōk acīn.’ ¹⁵ Kōc ē ɣoŋc wäär cī jak rin ye kek kākken ɣōc ye aabī dhiau tē tiŋ kek ye ke dēp. Aabī ya kōōc tēmec rin wäär cī kek mat kek ye ciēt ke bī mat ē riāāk yic aya.*

¹⁶ Abīk aa lueel,

‘Ye kērec ē dē tēnē gendīt cīt kēnē,

gen dīt dhēŋ cīt raan ceŋ mīlōōŋ tōc ku guēt path yeyeth!’*

¹⁷ Rin kākka aacī guo bēn mār nyin yic.’

‘Kōc ē riāth geer adēkdīet yiic, ku kōc la kākken yekē keek la ɣaac riāth yiic, kāk ye kek pīr thīn aabī kōōc tēmec, ¹⁸ ku dhiēukē tē tiŋ kek tol nhom ke dēp geeu kek kāk tō thīn ēbēn, ku jōlkē ya lueel, ‘Makei! Acīn gendīt cī kaŋ ciēt ē gen!’* ¹⁹ Ku jōlkē kenhiīm pot ē ŋeth bik nyuōōth lōn cī kek puōth löny ku dhiēukē apeī ku luelkē,

‘Makei! Cī gendīt riāāk kēya?

Gendīt wäär ye kōc la riāth jīek la yōk thīn,

yen cī guo riāāk ye kaam thiin yic kek kāk tō thīn ēbēn!’*

²⁰ Kōc rēēr pan Nhialic mietkē puōth rin cī Nhialic Babilon rac.

Mietkē puōth kōc ē Nhialic ku atuuc ē Raan cī lōc ku dōc,

* 18:6Wk 137:8; Jer 50:29 * 18:7-8lth 47:7-9 * 18:9-10Edhe 26:16-17

* 18:11Edhe 27:31, 36 * 18:12-13Edhe 27:12, 13, 22 * 18:15Edhe 27:31, 36

* 18:16lth 23:14; Edhe 27:26-30 * 18:18Edhe 27:32 * 18:19Edhe 27:30-34

ku kɔc kāk Nhialic tɪŋ rin cī Nhialic Babilon tēm awuɔc tēcīt tēn kārec
wäär cī keek luŋi week.’ ”*

²¹ Ku tiēŋ atuny Nhialic ril cī kuurdīt thiek kuany ku piir wīir adēkdiet
yic ke lueel,

“Kēnē yen ee tē bī gendīt Babilon rac thīn,
ku acī ben tɪŋ acīn.*

²² Yin Babilon acīn lāār bī ben piŋ yiic tēdu,
ku acīn kēēt bī ben piŋ rōt ke gut thom, tēdē ke ye keŋ kooth yiic.
Kɔckun atēēt ēbēn aabī mār,
ku wēthkun ye rap guur abī cīēn rap ben guur thīn.*

²³ Ku mēc acī bī kaŋ ben tɪŋ nyīn ke dēp,
ku acīn ruēi bī ben looi,
rin kɔckun ē ɔɔc kek aake ye kɔcdīt pinynhom,
ē pinynhom cam tēbār ē ruēeny.”*

²⁴ Nhialic acī Babilon tēm awuɔc rin le yen guɔp awuɔc cī yen kɔc kāk
Nhialic tɪŋ nɔk, ku kɔc juēc kɔk ē Nhialic, Babilon ala guɔp awuɔc cī yen kɔc
juēc ē pinynhom ēbēn nɔk.*

Riāŋ ē Babilon ē kɔc Nhialic miēt puōth

19 ¹ Tēwēn cī atuny ril thōk ē jam, ke ɣa piŋ kɔc rōt nhial ke loi kieɛu
apei ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Nhialic yen acī ɣo luŋk, diik ku riel aa kāk Nhialicda
kedhie.

² Luŋde ee yic ku ala cōk.

Yen acī tɪŋ adējōok wäär ŋiēc tēm awuɔc thōŋ kek kāk cī luŋi kɔc ē
pinynhom.

Babilon cī pinynhom rac, rin rim kɔc Nhialic atō yecin.”*

³ Ku ben thān awēn loi kieɛu yai cam,

“Lecku Nhialic!

Babilon abī dēp ku many nyop ye abī tol ya la nhial akōlriēc ēbēn.”*

⁴ Ku tiēŋ kɔcdīt kathiārou ku ŋuan, ku lāāi pīr kaŋuan ke gut kenhiəl piny
ē Nhialic nhom ku dorkē ke cī nyuc thōnyde nhom,

“Yenakan, Lecku Nhialic!”

Yan thiēŋ Manh Amāäl

⁵ Ku piēŋ röl ke cōt thōōc lōm ku lueel,

“Wek aa dhil Nhialicda leec, week ēbēn,
kɔc ril ku kɔc niɔp, wek kɔc thek yeen ēbēn ye door.”*

⁶ Ku piēŋ kɔc juēc ke loi kieɛu nhial apei, ke loi arōl cīt arōl ē piu kat apei,
ku cīt mār deŋ ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Rin Bānyda, Nhialic Madhəl ee Bēnyŋaknhom!”

⁷ Jɔlku puōth miet ku lecku Nhialic,

rin cī nīn thiēŋ Manh Amāäl thōk, ku nyan thiak acī rot guiir bī lor.

* 18:20L.rou 32:43; Jer 51:48 * 18:21Jer 51:63-64; Edhe 26:21 * 18:22Edhe 26:13; Ith 24:8

* 18:22-23Jer 7:34; 25:10 * 18:24Jer 51:49 * 19:2L.rou 32:43; 2Bŋ 9:7 * 19:3Ith 34:10

* 19:5Wk 115:13 * 19:6Edhe 1:24; Wk 93:1; 97:1; 99:1

⁸ Acī Nhialic ruōk alēth path cīn gup acuol bī keek cieŋ.”

Alēth path aatō nyin kāpath ye raan luōi Nhialic.

⁹ Go atuuc lēk ya, “Gāt wēlkā, kōc mit puōth aa kōc cī cōl ē yan thiēn Manh Amāal yic.” Ku met thīn ēlā, “Wēlkā aa wēl ē yith bō tēnē Nhialic.”

¹⁰ Guo ŋanhiaal guōt piny yenhom ba door. Go lēk ya, “Duk loi kēya! Ee Nhialic yen aya luōi cīmēn ye yīn ku miēthakun cī gam, kōc cī yic cī Jethu nyuōth, buōth yic. Ee Nhialic ē rot yen aye door.” Rin yic cī Jethu nyuōth yen ē kōc cōl agam wēt ē Nhialic.

Raan cath mathiāŋ yer

¹¹ Ku tiēŋ pan Nhialic ke ŋaany thok, go ya mathiāŋ yer yen tiēŋ thīn kek raan cath ē ye. Ee yen raan ē Nhialic luōi ē puōn yer, kuat kāk ye looi ēbēn aaya yith, tē looi yen luk tēdē ke ye tōŋ, ka la cōk ēbēn.” ¹² Yen adēp nyin cīmēn mac, ku acieŋ ajōm juēc yenhom. Acī gāt kōu rin, ku ē yen aŋic rienke ē rot.” ¹³ Ku acieŋ alanh bār yekōu cī kōu thiāŋ ē riēm. Ku rienke aa, “Wēt ē Nhialic.” ¹⁴ Abuōth apuruuk Nhialic ke cieŋ alēth yer, ku aake cath mīthiōŋŋ yer. ¹⁵ Ku pal moth ē bēn bei yethok bī yen kōc ē pinyinhom tōk. Abī kōc pinyinhom mac ke cīn aŋuān, aabī nīac yiic cīmēn mōn nhiēc bei athuāāi yic, bīk riāŋ puōu ē Nhialic yōk kegup.” ¹⁶ Ku alanhde kōu ku yeyām, rin acī gōt thīn ēlā, “BĒNYŋAKNHOM ē BĒNYŋAKNHĪM, BĒNYDĪT ē BĒNYDĪT ĒBĒN.”

¹⁷ Guo atuny nhial kāac akōl nyin tiŋ, ke cōl diet pār aliir yic ēbēn ku lueel rōldīt, “Bāk tēn, bāk bēn mīth miēthdīt ē thēi cī Nhialic guiir! ¹⁸ Bāk ŋuetkē gup bānyaknhīim, kōcdīt apuruuk, kōcdīt ril, gup mīthiōŋŋken ku kōc cath ē ke, gup kōc ēbēn, kōc aloony ku kōc cie aloony, kōcdīt ku kōc kor!”*

¹⁹ Ku tiēŋ lēi ku bānyaknhīim ē pinyinhom kek apuruōŋkken, ke kuut kēnhīim ēbēn bīk la thōr kek raan cath mathiāŋ ku apuruōŋkke. ²⁰ Go lēi dōm, kek raan wēt lueth wēŋ yen kōc nyin lueel, raan kāk kōc gōi looi, bī kōc la nhīim kīn lēi kēnhīim tūeŋ muōr rin kākken kā ku dorkē kēden cī kiēēt. Go keek ēbēn karou piēr manydīt tuc apeī bēn bei kuur yic ke pīr.” ²¹ Ku nāk apuruōŋkken ēbēn ē pal bēn bei raan cath mathiāŋ thok. Ku guāpken aaci diet bēn ŋuet.

Ruōŋn tiem tōk

20 ¹ Ku tiēŋ atuny nhial ke bō piny, ke muk wēnh ye tēthuth mec yic tuer thok, ku luŋ arēk dīt thiek apeī. ² Ku dōm atuny nhial kēdīt cīt jakanuaan, kēpiiny theer yen jōŋrac dīt ē pinyinhom, ku rek ē ruōŋn tiem tōk.” ³ Ku piir tēthuth mec yic apeī, ku riit thīn ku thiōōk thīn ē thaany. Ku abī rēēr ē tēēn ē ruōŋn tiem tōk. Ku kēya acī bī lēu bī kōc pinyinhom ben tuōŋr nyin. Ku na la runkā thōk ke yeen abī pāl ayeer ē kaam koor.

⁴ Ku tiēŋ kōc ke cī nyuc ē thōc nhīim, ku tiēŋ wēi kōc wāär cī tēm rōt rin cī kek wēt Jethu Krītho ku yen wēt Nhialic gam. Kōckā aake nāk ke rin kēc kek wēt lēi gam ku dorkē, ku aacīn gup kīn ē lēi kēnhīim tūeŋ ku kecin. Aaci ben pīr ku nyuuckē ē thōc nhīim, rin cī Nhialic ke gām riel bīk mac. Ku jōlkē mac kek Raan cī lōc ku dōc ē ruōŋn tiem tōk.” ⁵ Na cī runkā thōk, ke kōc kōk

* 19:11Edhe 1:1; Wk 96:13; Ith 11:4 * 19:12Dan 10:6 * 19:15Wk 2:9; Ith 63:3; Juel 3:13;
Ny 14:20 * 19:17-18Edhe 39:17-20 * 19:20Ny 13:1-18 * 20:2Cāk 3:1 * 20:4Dan 7:9, 22

cī thou, kōc cī gam ku kōc ē pinyinhom aabī ben pīr, ku ē yen jōn rot tuej bī gup kōc cī thou rōt jōt. ⁶ Ku Nhialic abī kōckā dōc, ku keek aabī ya kacke rin ye kek kōc cī kaŋ pīr, rin cī ke kaŋ jōt thou yic. Ku keek aaciī bī thou thon ē rou, ku aabī ya kōc Nhialic luōōi ku Jethu Krītho, ku aabī mac kek ye ke ye bāny ē tōk ruōōn tiem tōk.

Jōgrac aci tiaam

⁷ Tē le ruōōn tiem tōk thōk, ke jōgrac abī lony tēwāār cī ye mac thīn. ⁸ Ku abī ben bēn ē pinyinhom bī kōc kōk bēn wēēj nyīn, kōc cī thiēi ē bēēi pinyinhom yiic cōl Gok ku Magok. Aabī jōgrac mat yiic ku yēth ke tōj yic. Ku keek aa juēc ka cīt liēet agōr. ⁹ Ku weerkē pinyinhom ēbēn, ku goolkē gen nhiēer Nhialic piny, gen rēer kacke thīn. Go Nhialic mac tuōōc piny nhial bī ke nōk ēbēn. ¹⁰ Ku cuet jōgrac wāār ke wēj manydīt tuc apeī bēn bei kuur yic, tēwāār cī lēi ku kōc tōr lueth kaŋ cuat thīn. Ku keek aabī reem akōl ku wēer ē tēēn akōlriēc ēbēn.

Luŋ thōk ē piny

¹¹ Ku tiēj thōnydīt yēr apeī kek raan cī nyuc yenhom. Go piny ku nhial mār yenhom tuej ku cīn raan ben ke tīj acīn. ¹² Ku tiēj kōc cī thou ēbēn kōcdīt ku kōckor ē pinyinhom ēbēn ke kāac thōōc lōōm. Ku jōl athōr ŋaany yiic, ku athōr cī kāk cī kōc pinyinhom looi gōt thīn, ku jōl athōr dēt yen athōr pīr ŋaany yic aya. Ku kōc ēbēn aake ye tēm awuōc thōj kek kē cī ŋek looi pinyinhom, cī gōt rienke thook athōr yic. ¹³ Ku jōl kōc ke thou wīir bēn ku kēēckē Nhialic nom luk yic, ku jōl kōc cī thou rēer guāpken piiny rēj yiic rōt jōt aya, ku kēēckē Nhialic nom luk yic. Ku keek aaci bēn tēm awuōc thōj kek kāk ke cīk looi pinyinhom. ¹⁴ Go thou nom guōp cuat manydīt dēp apeī yic. Manydīt dēp kēnē yen ē thon ē rou. ¹⁵ Kuat raan liu rienke athōr ē pīr yic, aci cuat baau mac dēp kēnē yic.

Pinyinhom ku nhial ē yam

21 ¹ Ku jal pinyinhom ku nhial ē yam tīj, rin cī piny ku nhial theer mār, ku cīn wērdīt kōk ben rēer thīn. ² Ku tiēj gen Nhialic yen Jeruthalem ē yam, ke bō piny nhial pan Nhialic bī bēn pinyinhom. Gen ē Nhialic aci guiir cīmēn nyan cī guiir bī gām moc. ³ Ku piēj raan ke cōt rōldīt apeī ē thōōc lōōm ku lueel, “Ēmēn pan Nhialic arēer kek raan! Ku keek aabī ya kacke, ku Nhialic nom guōp abī rēer ke ke ku abī ya Nhialicden.” ⁴ Abī piū weec wei kenyīn. Ku acīn raan bī ben thou acīn. Acīn raan bī puōu ben riāāk ku dhiēu, tēdē ke ben tērem yōk yeguōp cīmēn theer, rin kāj aaci rōt waar.” ⁵ Ku lueel raan cī nyuc thōōc nom ēlā, “Tiēj kē! Kāj ēbēn aluōōi bīk aa yam!” Ku lueel aya ēlā tēnē ya, “Gāt kēnē, alēu ba gam yen kē lueel rin wēlkā aa yith.

⁶ “Kuat kāk kith ēbēn ēcī luōōi tēcīt tēde. Ee yēn jōk ē cōk ku yēn thōk ē kāj. Yēn abī raan nēk rou gām piū dek, aba gām piū ē pīr, ku aba gām ye ē path.” ⁷ Kuat raan cī tiam abī kāk kē yōk tēnē ya. Aba gām ē kāk kē ēbēn, ku

* 20:8Edhe 7:2; 38:2, 9, 15 * 20:11-12Dan 7:9-10 * 21:1Ith 65:17; 66:22; 2Pit 3:13

* 21:2Ith 52:1; 61:10; Ny 3:12 * 21:3Edhe 37:27; Leb 26:11, 12 * 21:4Ith 25:8; 35:10; 65:19

* 21:6Ith 55:1

yen abī ya Nhialic ku yeen abī ya manhdiē.* ⁸ Ku kōc riōc, ku kōc cī gamden puōl ku kōc cā adumuōōm looi, kōc cī kōc nōk, kōc ē luui kārēc, kōc ē jōgrac, kōc jakrēc door, ku kōc alueth, kōckā ēbēn aabī cuat manydīt tuc bēn bei kuur yic, ku yen ē thon ē rou.”

Jeruthalem ē yam

⁹ Go atuōny tōk kam atuuc kadhrou wāār muk kērac apeī ciēēn bēn ku cōl ya, “Bāār lokku ba yī la nyuōth nyan bī ya tīj Manh Amāāl.” ¹⁰ Go Wēi Nhialic la yaguōp ku yēth atuuc ya ē kuurdīt bār nhom. Ee tēēn ke nyuth ya Jeruthalem gen ē Nhialic ke bō piny nhial pan Nhialic.* ¹¹ Ee dēp diardiar ke diik Nhialic. A dēp cīt kuur cī guan bī la lēplēp. ¹² Ku acī gōōl piny kal ril bār, ku ala thok kathiāār ku rou, ku thokkā ēbēn aaye atuuc kōōc thīn. Ku thokkā aacī rin kuat Itharel kathiāār ku rou gōt thīn. ¹³ Ku kal cī geu gōōl piny ē la guōk kaŋuan, ku guōj tōk ē la thok kadiāk.* ¹⁴ Kal cī ke geu gōōl piny aacī buth aleeldīt kathiāār ku rou nhīim. Ku rin atuuc Manh Amāāl kathiāār ku rou aake cī gāt aleelkā kōōth.

¹⁵ Ku atuny wāār yen jam ke ya, amuk wai cī looi mīlānj tōc bī yen geu athem, pānyde ku thuōkke.* ¹⁶ Geu ala guōk kaŋuan thōj thook. Ku them atuny nhial geu waiden wēn muk, ku yōk ke cīt meel tiēm tōk ku buōt kadhiēc bē ē kōu, ku lāū yic kek bē la nhial ē cīt kēnē aya. ¹⁷ Ku them atuuc la nhial ē kal ku dīt ē kōude aya, ku yōk ke ye akāāth thiārdātem. Kāk ke ye atuuc them aake cīt kāk ye kōc them ē path.

¹⁸ Pāny cī geu looi, aacī buth kuur yer dhēj ku geu nhom ēcī looi mīlānj tōc la gei cīt macar. ¹⁹ Puōōny ē geu aake cī jōk cōk kuat aleel la diardiar. Aleel ke cī puōōny jōk cōk aya aake yiic thiāār ku rou. Kōk aake thith, ku kōk aa yer ku kōk aa maŋōk, kōk aa mīthiōōj, kōk aa mīkēth, kōk aa mīyēn, kōk aa mīlōōth, kōk aa malīik, ku kōk aa mamer. ²⁰ Ku kīt ēbēn aake ye thiāār ku rou. ²¹ Thok kathiāār ku rou ē genē aake cī looi aleel yer kathiāār ku rou, thuōj tōk ē ye looi alēl yer tōk, ku gēēk ē geu yic aacī looi mīlānj tōc la diardiar cīt macar.*

²² Yen akēc luāj Nhialic ye kōc rōōk thīn tīj, ee gen kēnē yic, rin Bēny Nhialic Madhōl ku Manh Amāāl kek aa luāj Nhialic. ²³ Gen kēnē ēcī wīc ruel akōl, tēdē ke ye pēēi, rin ala rueldē ē rot, rin rueldīt Nhialic yen aye ye mer yic, ku Manh Amāāl yen aye ye mer yic cīmēn many adōk.* ²⁴ Ku ruel ē gen yen aye kōc cath thīn, ku bāny pinynhom aabī ya bēn bīk jaakden bēēi thīn.*

²⁵ Kal aabī ya rēēr ke ŋaany thook akōl ku wēēr, rin piny acī ben a cuōl. ²⁶ Kōc wuōt ēbēn aabī bē ē gen yic rin bī kek Nhialic bēn aa door ku leckē.* ²⁷ Acīn kōc la gup adumuōōm bī puōl bīk la geeu, ayī kōc ē luui kāk kōc cōl ayār gup ku kōc tōr lueth. Kōc bī puōl bīk la geeu aa kōc cī rienken gōt athōr ē pīr Manh Amāāl yic.*

22 ¹ Ku ben atuny nhial ya nyuōth wār cī thiānj pīu ē pīr la kīrkīr apeī bō tēnē thōny Nhialic ku Manh Amāāl,* ² ke kuēēr geeu gēk ciēl yic. Agōr ē wār lōj ku lōj, akēēc tim ē pīr thīn, tim luōk ē pēēi thok ēbēn ruōōn

* 21:72Tha 7:14; Wk 89:26-27 * 21:10Edhe 40:2 * 21:12-13Edhe 48:30-35

* 21:15Edhe 40:3 * 21:18-21Ith 54:11-12 * 21:23Ith 60:19-20 * 21:24Ith 60:3

* 21:25-26Ith 60:11 * 21:27Ith 52:1; Edhe 44:9 * 22:1Edhe 47:1; Dhāk 14:8

tök yic, ku kōc wuōt ēbēn aa yiēthke lōöm bī kek yōntōök aa cōl adem, ku tueny kōk aya.* ³ Acīn dēt mēen Nhialic bī rēēr ye gen kēnē yic. Kōc Nhialic ku thōny Nhialic kek thōny Manh Amāäl kek aa rēēr thīn, ku kōc ē Nhialic kek aabī ye aa door.* ⁴ Kōckā aabī Nhialic aa tiŋ ku rin Nhialic abī gāt kenhiīm tueŋ. ⁵ Abī ciēn cuōl ē piny ye gen yic. Kōc ē rēēr thīn aaciī bī wīc ruēl akōl, tēdē ke ye many bī piny mer yen wīckē. Rin Nhialic yen abī ya ruelden. Aabī rēēr thīn ke ye bāny akōlriēc ēbēn.*

Bēn ē Jethu

⁶ Go atuuc lēk ya, “Kuat kāk ca tiŋ ku piŋ ke aa yith ēbēn. Ku Bēny Nhialic yen Wēike yāth ē kōc kāk Nhialic tiŋ gup, yen acā atuōnyde tuōōc bī kacke nyuōth kāk bī rōt looi ye nīnkā.” ⁷ Aye Jethu lueel ēlā, “Dhielkē piŋ apath! Yen abō ēmēn! Kōc mit puōth aa kōc thek kāk cī lueel athōr kēnē yic ēbēn!” ⁸ Ee yen Joon yen a ya piŋ ku tiēŋ kākā. Tēwēn cī yen ke piŋ ku tiēŋ ke, ke ya gut yanhīol piny yecōk ku duōr atuny wēn nyuth yen kākā. ⁹ Go jal lēk ya, “Duk loi kēya! Yen alony cīmēndu, ku miēthakui kōc kāk Nhialic tiŋ, ku kōc ēbēn kāk tō athōr yic theek. Dor Nhialic!” ¹⁰ Ku lēk ya, “Duk kāk cī gōt athōr kāk Nhialic kēnē yic thian tēnē kōc, rin cī piny thiōk ke thōk. ¹¹ Ku kōc kārec looi aabī ŋot ke la tueŋ ke looi kārec, ku kōc cī wēt Jōŋrac gam aabī ŋot loikē kēya. Ku kōc ē luui kāpath aabī ya luui kāpath. Ku kōc Nhialic aabī la tueŋ ke luui Nhialic.”*

¹² Aye Jethu lueel ēlā, “Piēŋkē apath yen abō ēmēn thiin, yen abō ba kōc bēn riōp, tēdē ke ya tēm kōc awuōc thōŋ kek kē cī ŋek looi theer wāär.* ¹³ Ee yen jōk ē cōk ku yen thōk ē kāŋ.*

¹⁴ “Kōc mit gup aa kōc cā alāthken lōk riēm Manh Amāäl, rin aabī la yic bīk mīth tim piŋ cam, ku aala yic aya bīk la gen Nhialic ē yam.* ¹⁵ Kōc tō geu kōu aa kōc pan mac, kōc cī kegup yiēk acuōl rin theek kek jōŋrac, kōc nāk ē kōc, ku kōc ē jam lueth, ku kōc luui kāk bal aaciī kōŋ la ē gen kēnē yic acīn.

¹⁶ “Aye Jethu lueel ēlā, Yen acā atuōnydiē tooc bī kākā bēn lēk we, wek akuut cī gam. Yen ē kuat dhiēnh bēnyŋaknhom Debit, ee ciēer bak piny ē ruēl bēi.”*

¹⁷ Aye Wēi Nhialic ku kōc Nhialic kek cīt nyan thiak ē Manh Amāäl lueel, “Bāk!” Ku kuat raan piŋ ē kēnē adhil lueel aya, “Bāk!” Na le raan nēk rou ke bō, kuat raan nēk rou abī dek piŋ piŋ ē path.*

Thōk ē wēl

¹⁸ Yen Joon, yen alēk kuat raan piŋ ē wēt kēnē puōu ēbēn, na le raan juek kēde thīn ka bī Nhialic tuōc kārec cī gōt athōr kēnē yic. ¹⁹ Ku na le raan nyēi wēt tōk kam wēl tō athōr wēl cī nyuōth yen yic, ke Nhialic abī yinyden bī tēk ye mīth tim ē piŋ yic, ku la gen yam, cī ke gōt athōr kēnē yic, nyaai tēnē ye.*

²⁰ Ku Jethu raan lēk kōc kākā ēbēn aye lueel, “Yēē-Yēē! Yen abō ēmēn!” Kēya, ee tēde. Bäär Bēny Jethu!

²¹ Bī dhēŋ Bēny Jethu rēer kek kōc ē Nhialic. Yenakan.

* 22:2Cāk 2:9; Edhe 47:12 * 22:3Dhāk 14:11 * 22:5Ith 60:19; Dan 7:18 * 22:11Dan 12:10

* 22:12Ith 40:10; 62:11; Wk 28:4; Jer 17:10 * 22:13Ny 1:8, 17; 2:8; Ith 44:6; 48:12

* 22:14Cāk 2:9; 3:22 * 22:16Ith 11:1, 10 * 22:17Ith 55:1 * 22:18-19L.rou 4:2; 12:32

Tët wël kök yiic athör kënë yic

—— A ——

Aa yic gël: Aa yic Nhialic pëen bī cīi ŋic (Rom 1:8).

Abaram: (*Abraham*) Eye wundit kɔc Itharel. Ku tieŋde ɛ cɔl Thara. Ku ɛcīi dhiëth, ku keek aacī Nhialic bën thɔn lɔn bī kek manh moc dhiëëth. Ku wäär cī kek dhiɔp aacī manh moc cɔl Ithäk bën dhiëëth. Go Nhialic Abaram them ku lëk ye bī wënde Ithäk nɔk. Go gam. Ku wën wic yen ye bī Ithäk nɔk, go Nhialic pëen ku nyuth nyɔŋ amääl bī ya yen nëk (Cäk 11:26).

Abel: (*Abel*) Eye wämënh koor ɛ Kain yen cī ye bën nɔk (Cäk 4:4-5; Mt 23:23; Lk 11:51; Yëb 11:4; 12:24).

Adam: (*Adam*) yen ɛ raan cī Nhialic kaŋ cak, ku ɛ ciëk ɛ tiɔp. Ku tieŋde ɛ cɔl Eba. Ku yen ɛ tiŋ tueŋ. Eye Adam ke Eba kek aake cī wët Nhialic kaŋ dhɔl ku loikë adumuššm. Ku ɛ rienken yen abīi adumuššm pinynhom.

Aköl nëk amël: (*Festival of passover*) Ẽ yandit apei tënë kɔc Itharel, rin ye kek aköl wäär jiël kek pan Ijip tak. Aköl kënë, ɛcī Nhialic lëk ke bī ŋek manh amääl a nɔk ku rɔɔth këŋ yöt thok ɛ riem, rin na le bën bī mīth rōör ɛ kai pan kënë bën nɔk, ku tiŋ riem ɛ këŋ kōu ke bar yöt thok.

Akuila: (*Aquila*) Eye raan Krīthian kɔc Itharel ku tieŋde ɛ cɔl Prithkila. Ku keek aake cī kat Roma rin wic bēnyŋaknhom ye bī ke nɔk (Luci 19:2, 18, 19, 26; Rom 16:3; 1Kor 16:19; 2Tim 4:19).

Amälthiin Nhialic: (*Lamb of God*) Joon raan kɔc muɔɔc nhīim ɛ ye Jethu cɔl ka Amälthiin Nhialic (Jn 29:36). Cieŋ kɔc Itharel amääl aye nɔk tënë Nhialic bī riem kuër rin bī Nhialic adumuššm päl piny. Të cī manh amääl thou bī riem kuër, ɛ tō nyin raan cā adumuššm looi. Ku raan ɛ jal la cök Nhialic nhom. Jethu aye cɔl Amälthiin Nhialic rin cī yen wëike gam bī nɔk rin bī adumuššmkua päl piny.

Amec tënë Nhialic: Ala gup adumuššm (Rom 5:23).

Ananiath: (*Ananias*) Aa Diäk, Ananiath wäär cī kärke yaac ku cīi wëëu gem ɛbën tënë akut kɔc cī gam (Luci 5:1; 3:5). Ku mony wäär cī Nhialic rot nyuŋth ye ku lëk ye bī la tënë Paulo (Luci 9:10 le tueŋ). Ku Ananiath raandit kāk Nhialic (Luci 23:2; 24:1).

Antiök: (*Antioch*) Tëwäär cī akut kɔc cī gam cie kɔc Itharel kaŋ looi thīn. Antiök kënë ɛ tō Thiria. Ku Antiök dët ɛ tō Athia (Gal 2:11).

Ariäk: (*Altar*) Agen yīk nhom ye raan kāk Nhialic Itharel kē cī juër Nhialic nɔk yenhom (Cäk 8:20; Luci 17:23; Ny 8:3; Yëb 13:10).

Ariöpakuth: (*Areopagus*) Eye gɔn tō gen Athen pan Gīrīk. Amat kɔcdit Athen ɛ ye rōm gɔn kënë nhom. Ku akut ɛ kɔckä ɛ cɔl Ariöpakuth aya (Luci 17:19, 34).

Aron: (*Aaron*) Eye raan kuat Lebī, ku ë raan tök kam wëët ë Jakop kathiaär ku rou. Ku ë yen aci kaŋ a raan kāk Nhialic. Ku kōc kāk Nhialic kōc Itharel aake ye kuany dhiën Aron yic. Aron ë ye mēnh Mothith (Lk 1:5; Luci 7:40; Yëb 5:4; 7:11; 9:4).

Artemith: (*Artemis*) Aa rin jōŋ cī kiëët ye kōc juëc wun Athia kuc Nhialic door (Luci 19:35).

Athiëëk dōm ku nyieëi: Wëtde yic bī dōm ku nāk (Mt 9:15).

——— B ———

Baal: (*Baal*) Eye jōŋ cī kiëët ye kōc ke kōŋ rëër piny tō Itharel thīn ya akölë door (Rom 11:4).

Bääny Nhialic: (*Kingdom of God*) Wëtde yic ë määth kam Nhialic ke kōc. Kōc bääny Nhialic aa kōc ye gam lōn ye Nhialic bānyden. Wäär bī Jethu pinyndom, bääny Nhialic ëci tuöl dhël yam rin cī Jethu dhël ŋaany thok, rin bī kōc pīr ë pīr yam ke määth ke Nhialic. Bääny Nhialic arëër tēriëëc ëbën tō kōc thīn kōc ŋic Nhialic ke ye bānyden. Ku abī jal nyuōth kōc ëbën tē le Jethu dhuk (Mt 5:3; 11:11; 13:24; Mk 4:26; 10:14; Lk 6:20).

Babilon: (*Babylon*) Eye gen theer ku ë tō pan Irak. Kōc bēnyŋaknhom gen Babilon aake cī thōr kek kōc Itharel ku copkë ke. Ku yēthkë kōc Itharel cik dōm ke ye aloony panden. Kōc ke ciëŋ gen Babilon aake dhāl Nhialic. Ku athör Nyuuth yic, ë kin tē dhël Nhialic thīn nyuōth (Mt 1:11–12:17; Luci 7:48; Ny 14:8; 17:5).

Balaam: (*Balaam*) Eye raan kāŋ tīŋ. Ku yeen ëci bēnyŋaknhom cōl Balak thiëëc bī kōc Itharel thëëth rin bī yen ke cuōp wei paande Moap wäär cī kōc Itharel bēn thīn. Nawēn ka kēc bēn la Moap rin cī atuny Nhialic ye bēn gël nhom. Ku Nhialic akēc Balaam bēn puöl bī kōc Nhialic thëëth. Ku aci Nhialic bēn looi bī ke dōc (Ny 2:14).

Balak: (*Balak*) Eye bēnyŋaknhom pan Moap. Tīŋ Balaam.

Barak: (*Barak*) Eye bēny theer kōc Itharel cī thōr ke kōc juëc aterden ku cop ke (Yëb 11:32; Bāny 4:6).

Beldhebul: (*Beelzebul*) Bēny jakrec. Ku rinkä aa rin jōŋrac aya (Mt 11:26; 12:24, 27; Mk 3:22; Lk 15:18-19).

Benjamin: (*Benjamin*) Yeen ë wēn koor wëët Jakop yiic. Ku këya, ë ye wundit kuat tök kam kuat Itharel thiäär ku rou yic. Ku Paulo ë ye raan kuat Benjamin (Luci 13:21; Rom 11:1; Pili 3:5; Ny 7:9).

——— C ———

Cithër: (*Caesar*) Aa rin bēnyŋaknhom gen Roma. Ku yeen ë ye bēnyŋaknhom wuöt juëc cī dōm. Ku kuat bēnyŋaknhom kōc Roma ë ye cōl Cithër.

Cī piānde ŋoot: Cī ye puōu wël Nhialic (L.rou 30:6; Rom 2:29).

Cīn Guōp Ajuëëc (*Clean*) Tēnë kōc Itharel, raan cīn guōp ‘ajuëëc’ ë raan liiu ajuëëc ye guōp ye puöl bī rot mat tē door Nhialic thīn. Tē cem raan miëth ye Nhialic tīŋ ke cīi path, ke raan cōl ala guōp ajuëëc aya, ku cīi la tēyaath. Raan la guōp tuet ayī raan cī raan cī thou gōot ë guōp la ajuëëc.

——— D ———

Debit: (*David*) Eye bënydît kôc Itharel, ku Jethu ë ye raan kuat Debit. Kënë ëci kôc kâk Nhialic tiŋ lueel lôn Kritho raan bi Nhialic tuôc pinyhom bi kôc bën luôk, abi ya raan kuat Debit (Rom 1:3; Ny 22:16; Lk 2:4; Lusi 13:22).

Dhain: (*Zion*) Ë gôn tók kam gat tó gen Jeruthalem thîn. Akôl dët aye lueel Dhain ë Jeruthalem ëbën, ku akôl dët ë ya pan Nhialic (Ny 14).

Diik: (*Glory*) Duaar ku riel Nhialic tiŋ (Wk 1:3:4; Ny 12:13).

——— E ———

Elija: (*Elijah*) Eye raan kâk Nhialic tiŋ ril apei. Eye bëny kârec looi ku kôc Itharel jak ci kiëët door mât apei. Eye kôc juëc Itharel tak lôn bi yen dhuk bi kôc bën lëk bik lusi kârec puôl akôl bi Methaya tuôl. Joon raan kôc muôc nhîim athôn kek Elija kâjuëc yiic (Mk 9:4; Rom 11:2-5; Jem 5:17; Mt 11:14; Lk 1:7).

Ethau: (*Esau*) Eye wëndit Ithäk, na wäär le cök nök ke yôc diëtde wei tënë Jakop wämënh koor, ku bi Jakop dôc ë wëndit lööm (Rom 9:10-13; Yëb 11:20; 12:16-17).

——— G ———

Gabriel: (*Gabriel*) Atunydit atuuc nhial ye Nhialic tooc, aci rot nyuôth tënë Maria (Dan 8:16; Lk 1:19, 26-28).

Gamaliel: (*Gamaliel*) Eye raan akut kôc piôoc, ku ë ye raan piôc tënë Paulo. Ku yeen aya ë ye raan akut kôc piôoc ë löön. Ku yeen ë ye raan piôoc ë löön (Lusi 5:34; 22:3).

Gidiön: (*Gideon*) Eye bëny kôc Itharel. Ë la gamdit apei, ku ë ye rööc tënë Nhialic bi ye tiit. Të wet yen apuruuk nhîim tön yic, ku cök apuruuk ci juëc, ka cop kôc aterde (Yëb 11:32).

Gok: (*Gog*) Eye bëny mac pan cöl Makog (Ny 20:8; Edhe 38:2).

Gomora: (*Gomorra*) Tiŋ Thodom.

——— H ———

Yagar: (*Hagar*) Eye alony pan Thara tiŋ Abaram. Na wäär ci Thara dhiëth ke lëk muonyde Abaram bi tók kek ye. Go Yagär Ithemail dhiëth, ku acie yen manh ci Nhialic lueel bi gäm Abaram. Na wäär ke Abaram aci Ithäk bën dhiëth ke Thara tienje, ku ë yen manh ci Nhialic thôn Abaram (Gal 4:24-25).

Yërot: (*Herod*) Lëk Yam yic kôc cöl Yërot aa nuan

1. **Bënyŋaknhom Yërot:** (*King Herod*) Ë ye bëny pan Judia wäär dhiëth Jethu. Ë yen wic ye bi Jethu nök wäär puôc ye dhiëth (Mt 2:1-22; Lk 1:5).
2. **Yërot Antipäth:** (*Herod Antipas*) Ë ye bëny Galilia wäär jôc Jethu piôcde ku ye kâk jän göi looi. Yen ë mony Yërodia wäär cöl Joon raan kôc muôc nhîim atök yeth. Ku Jethu ëci bëi yenhom wäär kéc ye nök (Mk 6:14-29; Lk 23:6-12).
3. **Bënyŋaknhom Yërot Agripa tueŋ:** (*King Herod Agrippa the First*) yen ë bëny kôc ci Jethu gam nök (Lusi 12:1-23). Ku ë yen näk Jemith Wämënh Joon.

4. Bënyaknhom Yërot Agrîpa ë rou: (*King Herod Agrippa the Second*)

yen ë bëny cî Paulo luŋde yăth tënë ye tueŋ, ku bî jal tuɔɔc Roma tënë Cithër (Lui 25:13; 26:2, 19, 27, 32).

Yok aci muɔɔc nhïim thuɔnde: Yok aci miɔc nhom cɔl aye tøk ke yeen (Rom 6:3).

—— I ——

Itharel: (*Israel*) A rin cî Nhialic găm Jakop, wän tøk ë wëët Ithäk karou yiic kek tieŋde Rabeka. Yen Itharel ë la dhäk kathiäär ku rou kek cî kuat thiäär ku rou Itharel bën dhiëëth. Itharel arin kuat Jakop, ku a rin panden aya.

Ithaya: (*Isaiah*) Eye raan kāk Nhialic tiŋ ril apeî. Wäär kēc Jethu bën pinyinhom, Ithaya ëcî kăjuēc lueel ë rienke (Mt 3:3; Lui 8:30; Rom 9:27-29 kôk aatŵ thîn aya).

Ithäk: (*Isaac*) Eye wën Abaram ke Thara. Ë gam yen ë dhiëëth kek ye cɔk alon cî Abaram dhiɔp ku tieŋde Thara ke cî dhiëth. Ëcî gam lon bî wët cî Nhialic thôn ye yenhom tieŋ (Yëb 11:11, 17, 20) Tiŋ Abaram aya.

Ithoik: (*Stoic*) Aa kɔc ke ye raan ŋic kăŋ cɔl Dhenɔ buɔɔth. Eye Dhenɔ piɔɔc bî kɔc rôt aa mac tēktēk path. Ku gam raan pūr cīt tē yen rot luɔɔi thîn, ke kɔc cîi kenhiim tēu kāk areem tēdē kāk miet ë puɔu yiic (Lui 17:18).

—— J ——

Jakop: (*Jacob*) Ee wën Ithäk ke Rabeka, ku yeen ë wämănh Ethau (Cäk 25:21, 28; 32:28).

Jedhebel: (*Jezebel*) Eye tiŋ bënyaknhom kɔc Itharel cɔl Akaap, ku ë ye nyan bënyaknhom Thidon. Acî kɔc Itharel cɔl athek yanhden cɔl Baal. Ku yeen ë rac apeî ku nēk kɔc Itharel kāk Nhialic tiŋ. Ë tŵ thîn wäär ye Elija raan kāk Nhialic (Ny 2:22; 1Bŋ 16).

Jeptha: (*Jephthah*) Eye bëny kam băny Itharel. Tiŋ Băny.

Jeriko: (*Jericho*) Ee gen wäär cî kɔc Itharel rum wäär le kek Kanaan. Kɔc Itharel aake cî păny ë geu gööt arak dhorou, ku ŋöthkē lon bî Nhialic ke kony. Nawën ke Nhialic cɔl păny awiëëk (Yëb 11:30).

Jethe: (*Jesse*) Eye wun bënydŋaknhom Debit. Ëcî Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ göt lon bî Jethu ya raan kuat Jethe ku Debit (Mt 1:5-6; Lk 3:32; Lui 13:22; Rom 15:12).

Jethu: (*Jesus*) Wëtde yic, ‘Aluëëk,’ Tēdē, ‘Nhialicda a Aluŋda.’ Jethu wën ee Maria, ku aci Maria dhiëëth ke ye raan. Ku aci Nhialic găm ë rinkä rin bî yen kɔc wëër bei adumuɔɔmken yiic. (Mt 1:21) Rin kôk Jethu a Jethu Kritho, Wën Nhialic, Manh Raan, Wën Debit.

Jethu aci dŵr looi ë guăpde: (*Eucharist*) Jethu aci dŵr looi tënë kɔc ke Nhialic ë guăpde, bî Nhialic kɔc cî wëtde gam adumuɔɔmken päl piny (Lk 22:14).

Jiëk cî wec piny dom yic: Ee Jethu ku raan la gam tënë yen abî la pan Nhialic, acit raan cî kāk thiek yiic cīt milăŋ tøk ku milăŋ thith yökke cî wec piny dom yic (Mt 13:44).

Jocua: (*Joshua*) Yen aci bën a bëny kôc Itharel wäär cî Mothith thou. Ku wet kôc Itharel nhîim Kanaan wäär cî Nhialic thôn ke. Ku thêrkê ku göökkê kôc ke ciëj thîn (Luci 7:45).

Joon: (*John*) Kôc cöl rienken Joon aaci lueel Lëk Yam yic. Ku kôc ril aa rou, Joon raan wäär kôc muɔɔc nhîim ku Joon atuny Jethu.

1. **Joon raan wäär kôc muɔɔc nhîim:** (*John the baptist*) Ê ye raan kâk Nhialic tîj. Ku ê yen guir dhël tënë Jethu. Ê ye raan kâk Nhialic tîj cît Elija. Ku ê ye kôc lëk cimën Elija bîk kepuɔth dhuɔk ciëen adumuɔmken yiic ku dhukkê Nhialic. Wël juëc kök cî lueel rienke aatɔ athörkê yiic aya (Mt 3:1-15; 11:2-19; 14:1-12; 17:13; 21:24-32; Mk 1:4-11; 6:14-29; 11:29-33; Lk 1:13-17; 57-63; 3:2-20; 7:18-33; 11:1; Jn 1:6-8, 19-36; 3:22-30).
2. **Joon Atuuc:** (*John-Apostle*) Eye wën Dhubedî ku ê wamënh Jemith. Ê raan tøj atuuc Jethu kathiäär ku rou. Aci wël Jethu göt ku athör kadiäk tɔ Lëk Yam yic. Ku ê yen cît raan ê gât Nyuuth aya (Mt 4:21-22; 10:2; 17:1-13; Mk 1:29; 3:17; 5:37; 9:1-13, 38; 10:35-41; 13:3; Lk 8:51; 9:28-36, 49, 54; 22:8; Luci 3:1-11; 4:13, 19-20; 8:14-17; Gal 2:9; Ny 1:1, 4, 9; 22:2, 8). Kājuëc kök cî lueel aa tɔ Lëk Yam yic.
3. **Joon Marko:** (*John Mark*) Eye wën nyankën Barnaba ku ê lui kek Paulo. Acâ athör wël Jethu göt (Luci 12:12; 13:4-13; 15:37-39; Kol 4:10; 2Tîm 4:11; Pil 24; 1Pît 5:13).
4. **Joon:** wun Thaimon Pîter (Mt 16:17; Jn 1:42; 21:15-17).
5. **Ku raan many raandît kâk Nhialic Anath:** (*Annas*) ê cöl Joon aya (Luci 4:6).

Jona: (*Jonah*) Yeen ê ye raan kâk Nhialic tîj. Nayɔn akâl tók ke tooc Nhialic gen Ninibe bî kôc la lëk wët Nhialic. Go kuc ku ler riäi yic ku le tēden dēt. Wën tɔu yen riäi yic ke Nhialic cöl yomdît apeî aloi rot. Go kôc ke tɔu riäi yic ɲic lɔn rɛɛc Nhialic puɔu tënë ye, yen acöl yom adît apeî këlâ. Gokê Jona cuat wiir rin bî kek rôt kony. Go rēcdît apeî Jona liek ku rēer yeyäc nîn kadiäk, nawën ke jöl ɲok. Go Jona Nhialic jal theek ku ler Ninibe, bî kôc la lëk wët Nhialic (Mt 12:39-41; 16:4; Lk 11:29-32). Ku athör Jona atɔ Lëk Theer yic.

Jothep: (*Joseph*) Kôc cöl rienken Jothep aaci lueel Lëk Yam yic.

1. **Jothep:** Wän tók wēt Jakop yiic, kuat kôc Itharel. Eye wamënh Benjamin (Luci 7:9-14; Jn 4:5; Yëb 11:21-22; Ny 7:8).
2. **Jothep:** Mony Maria man Jethu (Mt 1:16, 18-20, 24; 2:13, 19; Lk 1:27; 2:4, 16, 33, 43; 3:23; 4:22; Jn 1:45; 6:42).
3. **Jothep:** Wämënh Jethu (Mt 13:55; Mk 6:3).
4. **Jothep:** Wämënh Jemith koor (Mt 27:56; Mk 15:40, 47).
5. **Jothep raan gen Arimatheo:** (*Arimathea*) Eye ajak, ku e raan akut kôc Itharel. Eye raan path ê Jethu buɔɔth (Mt 27:57-60; Mk 15:42-46; Lk 23:50-53; Jn 19:38-42).
6. **Jothep Barthabath:** (*Barsabbas*) Eye Jethu buɔɔth. Yen ëcî köɔc kek Mathaya wäär wïc raan la nyin Judath Ithkariöt. Go Mathaya kuany (Luci 1:23).
7. **Jothep:** Ee ɲic rin Barnaba (Luci 4:36).

Juda: (*Judah*) Eye wän tók ê wēt Jakop kathiäär ku rou. kuatde ê rēer Judia yen dhiëth Jethu thîn gen Bethalem. Jethu ê ye raan kuat Juda.

Judeo: (*Jew*) A rin kôc kuat dhiëth Juda. Kôc Itharel aaci ben cöl Judeo aya. Ku pan ciëŋ kek thîn ë cöl Judia.

——— K ———

Kain: (*Cain*) Yen ë manhdüt Adam ke Eba. Nhialic aci kâk cï Abel juaar gam ku kueec kâk cï Kain juaar, go tiel dôm ku nêk Abel wămănh koor (Yëb 11:4; 1Jn 3:12; Jut 11; Cäk 4).

Kanaan: (*Canaan*) Yen ë piny wäär cï Nhialic thôn lôn bï yen ye găm kôc Itharel. Ēmën acöl Itharel, ku aye cöl Palethtinia aya (Mt 15:22; Lucï 7:11; 13:19).

Këdüt cît jakanuan: (*Dragon*) Athör Nyuuth yic, kë cît jakanuaan ë kîn bëny jakrac nyuöth.

Kôc thăi: (*Gentiles*) Kôc Itharel, aake ye kôc cie kôc Itharel cöl thăi.

Kôc Epikuria: (*Epicureans*) Aa kôc piöc ë raan cöl Epikuruth buöth yic. Epikuria e kôc piöc bï ya kâk kôc cöl amit puöth pîr yic kek yîk kôc nhïim, ku dhăŋ kâk arëem ku riöc bëï (Lucï 17:18).

Krithiaan: (*Christian*) Ē raan buöth Jethu Kritho (Lucï 11:26; 26:28; 1Pît 4:16).

Kritho: (*Christ*) Ē Wët bö thoŋ Gîrik yic ku wëtde yic, raan cï lôc ku tôc nhom ë miök bï ya bëny. Kôc Itharel aake tit raan cï Nhialic lôc ku tôc nhom bï ke luök. Ku Jethu yen ë raan cï Nhialic thôn. Ku Jethu aye cöl Kritho rin cï Nhialic ye tôc nhom Wëike

——— L ———

Lăn cît kuac: (*Bear*) Lăn kënë adüt apeï. Ee rëer ruördüt yiic ku gat nhïim, ë kôc cam (Ny 13:2).

Lebï: (*Levi*) Eye wën Jakop kam wätke kathiäär ku rou, kek wunken kuat Itharel thăar ku rou. Kuat Lebï kek aake ye kôc kâk Nhialic looi. Ku wäär tek Jocua piny tënë kuat Itharel, ë këc kuat Lebï, kôc kâk Nhialic tēk dhiënh Aron yic. Lebï eye rin raan tōk aya kam atuuc Jethu. Aköl dēt aye cöl Matheo. Ku aci wël Jethu gôt (Mt 9:9; Mk 2:14; Lk 5:27-29).

Lot: (*Lot*) Eye wën wămēnh Abaram. Ēcï cath kek Abaram wäär le Abaram piny cï Nhialic thôn ye. Nawēn lek yet ke Lot la ceŋ gen ye kôc luui thîn kărec apeï cöl Thodom (Sodom). Go Nhialic lueel lôn bï yen geu rac ku lēk Lot bï jăl geeu, go Lot jăl ke kacke ku rēc Nhialic geu. Ku lēk atuny Nhialic Lot bï cïi ben liec tēwēn jiël kek, go tiēŋde liec go nyop bï ril wei bï ciēt awai (Lk 17:28-32; 2Pît 2:7).

Lōŋ ë dōŋr: (*Covenant*) Nhialic ěcï lōŋ ë dōŋr looi ke kôc ku thôn lôn bï yen a Wun Jethu Bëny ë kacke. Ku yeen adhil kacke wëtde piŋ. Lōŋ ë dōŋr cï Nhialic looi aa rou, Lōŋ Thëer ku Lōŋ Yam. Lōŋ Thëer a looi Nhialic Thinaï. Ēcï thôn kôc Itharel lôn bï kek ya kacke tē muk kek lōŋken cï nyuöth Mothith nhïim. Lōŋ dōŋr ë Yam aci thôn lôn na gam raan Jethu Kritho, ka bï ya raan la cök rin cï Jethu thou rin adumuöŋm kôc ěbën. Ku acin raan lēu ye bï lōŋ Nhialic theek ěbën, ku këya acin raan cïi la cök tēnë Nhialic ë lōŋ thëer.

Lōŋ Yam cï Jethu thany ë riemde: (*New Testament*) E lōŋ cï Jethu bëi pinyinhom ke ye raan bï gum ku năk, rin bï kôc wëer bei adumuöŋm yiic bï dōŋr kam raan ke Nhialic bën (Yëb 9:11).

———— M ———

Magok: (*Magog*) Tiŋ Gok

Mana: (*Manna*) Wäär jiël kôc Itharel pan Ijip, aake cî cath roor tē cîi cieŋ ruöön thiärŋuan. Ee runkä yic ëbën aake ye Nhialic yiëk miëth camkë. Miëth kënë ē cōl mana. Eye löny pan Nhialic akōlakōl, ku ē ye kôc Itharel kuany bik cam. Mana ëcie löny akōl cîi kôc Itharel ē luui (B.bei 16:13-36).

Manh raan: (*Son of Man*) Yen ee Jethu cî bën pîr ke cît raan pinyinhom (Wk 1:0; Ith 32:1-8; Amo 9:13; Mt 16:16).

Manh raan: (*Son of Man*) Raan kāk Nhialic tiŋ tō rin athör Lëk Theer yic cōl Daniel ëcî jam Aluāŋ bî Nhialic tuöcc pinyinhom, bî kôc bën wëër bei adumuöömken yic. Ku aye cōl Manh Raan. Lëk Yam yic Jethu ē rot cōl ke Manh Raan. Ku wëtde yic ē tooc Nhialic ku rielde ē tēnë Nhialic. Keya, Jethu ē ye raan ku ye Nhialic aya (Mt 25:31; Mk 10:32; Lk 18:31; Jn 13:31).

Maria: (*Mary*) Diäär juëc la rin Maria aa tō Lëk Yam yic.

1. **Maria Man Jethu**

2. **Maria Magdalena:** Jethu acî jakrëc kadhrou cuöp wei yeguöp, ku acî bën a raan tōk kam kôc ye buöoth (Mt 27:55-56; Mk 16:9; Lk 8:2; Jn 20:1-2; 11:18).

3. **Maria gen Bethanî:** Ë ye nyankën Martha ke Ladhäro. Ëcî nyuc Jethu cōk ku piŋ piöccde (Lk 10:38-42; Jn 11:1-5; 12:1-7).

4. **Maria Man Jemith ke Jothep:** Maria kënë aduër ciët tiŋ Kliöpath (*Cleopas*) (Mt 27:56; Mk 15:40; 16:1; Lk 24:10).

5. **Maria Man Joon Mark:** Ku Maria kënë ē la yöt Jeruthalem ye kôc Jethu buöoth kenhüim mat thün (Lui 12:12).

Melkidhedek: (*Melchizedek*) Kë ŋic rin Melkidhedek acî göt athör Yëbru ku Cäk yic (Hebrews-Genesis). Acî göt lōn ye yen raan kāk Nhialic ē kueny Nhialic. Wäär cî Lot peec tōŋ yic, go Abaram thör ku dhuk Lot ciëen. Tëwën dhuk yen ke Melkidhedek rām ke ye ku gëm ayup ku muön abiëc ku röök bî Nhialic Abaram döcc. Ku Abaram acî Melkidhedek bën gām tōŋ ē thiäär kāk cî la dhuök ciëen tōŋ yic. (Yëb 6:9) Na wäär ke kôc dhiën Lebî aacî bën aa kôc kāk Nhialic. Awïc raan ē gät athör kënë bî nyooth lōn Jethu yen ē raandüt apei kāk Nhialic wär kôc dhiën Lebî. Aye lueel lōn Jethu ē raandüt apei kāk Nhialic cît Melkidhedek. Wäär gām Abaram Melkidhedek tōŋ thiäär kākke yic, ke kôc ē kuatde, mïth Lebî kek ya kôc kāk Nhialic aake ŋot ke këc dhiëth. Acît lōn keek ku Abaram acî Melkidhedek gām tōŋ thiäär. Ku këya, ëcî gam alanden lōn Melkidhedek ē ye raandüt apei kāk Nhialic wär ke.

Methaya: (*Messiah*) A rin Kritho thoŋ Ibru. Ku wëtde yic raan cî lōc ku tōc nom bî ya bëny. Yen ē tē ye kôc Itharel cōl Jethu (Jn 7:27, 31).

Mothith: (*Moses*) Eye bëny ril apei kôc Itharel wäär nyiëi ke pan Ijip bî ke yäth piny cî Nhialic gām ke. Yen ëcî Nhialic gām lööŋ kathiäär gōn Thinai nom. Athör kadhiëc tō tuenŋ Lëk Theer yic aake gët Mothith.

———— N ———

Nikolaitan: (*Nicolaitans*) Yeen ē raan wäär gen Epethuth cî jai ē wët yic (Jethu), ku ye kôc piöcc wëtde rot (Ny 2:6).

Noa: (*Noah*) Eye raan path rin theek yen Nhialic. Go Nhialic lëk ye bī riäi guan bī yen la thīn kek kacke tē le aboor bēn. Nawēn bō aboor ke Noa aci bēn poth ke kacke ku muu kōc kōk ēbēn (Mt 24:37-38; Lk 3:36; 17:26-27; Yēb 11:1; 1Pit 3:20; 2Pit 2:5).

——— ŋ ———

Ŋušt: (*Circumcision*) Ē ciēŋ kōc Itharel. Manh dhōk aye ŋoot tē ye nīn dhiēēth ye bēt. Ayekē looi kēya cīt tē cī Nhialic ye lëk Abaram thīn. Wäär jōk piōōc wēt Jethu Krītho tēnē kōc, ē la kōc kōk Itharel ye lueel lōn na wīc raan cie raan Itharel ku bī ya Krīthiaan ke yeen adhīl kaŋ ŋoot, rin bī nyuōōth lōn cī yen lōōŋ Mothith gam. Ku wēt kēnē, akēc Paulo bēn gam, ku lueel lōn kē dhil raan looi bī lušk ē lōn bī wēt Jethu Krītho gam (Cāk 17:9-14).

——— P ———

Parathī: (*Pharisees*) Akut kōc Itharel ril apei wäär tō Jethu pinynhom. Ku keek aake ye kōc piōōc bīk lōōŋ Nhialic wäär cī gām Mothith buōōth yiic. Aake nhiam rin ye kek rōt yōk ciēt kek path tēnē kōc kōk, ku aaci piōōc ē Jethu bēn maan ku nākkē (Mt 12:24; 19:3; Mk 8:11) Tīŋ Thaduthī aya.

Pilato: (*Pilate*) Eye raan Roma ku ē ye bēny mac Judia wäär piōōc Jethu kōc. Aci kē tō bāny Itharel puōōth bēn looi bī Jethu gām ke bīk la nōk (Mt 27:13; 27:27; Mk 15:4; Lk 23:3; Jn 18:33).

Pilipo: (*Philip*) Ē raan tōk kam kōc kadhrou wäär cī kuany bīk lēer ku abeer ya tēk mīth (Lui 8:5).

Porkiōth Pethuth: (*Porcus Festus*) Ē yen bēny wäär la nyin Pilik bī kōc Itharel mac (Lui 24:27).

Prithkila: (*Priscilla*) Eye tiŋ Akuila ku ē Krīthian aya (1Kor 16:19).

——— R ———

Rabeka: (*Rebecca*) Eye tiŋ Ithāk wēn Abaram. Yen ē man Pandieet ē dhāk, Ethau ku Jakop (Rom 9:10-13).

Rayäp: (*Rahab*) Wäär cī kōc Itharel rōt guiir bīk la piny cī Nhialic thōn ke, gokē kōc la geu caath kaŋ tuōōc thīn. Go tiŋ adējōōk cōl Rayäp ciēŋ ē piny awēn ke thiaan. Ē looi kēya rin cī yen Nhialic gam. Ku gem aya lōn ē Nhialic yen aloi ye bī kōc Itharel piny kēn lōōm. Nawēn la kōc Itharel bēn ke cop kōc wēn ciēŋ thīn. Ku nākkē kōc ēbēn abī ya Rayäp kek kacke kek poth rin cī yen ke kony (Mt 1:5; Yēb 9:11-31; Jem 2:25; Joc 2).

——— T ———

Thabath: (*Sabaath*) Akōl cī kōc Itharel ye luui thīn, aye kek lōŋ thīn cīt mēn wäär cī Nhialic lōŋ thīn (Cāk 1; B.bei 20:3-11; Lk 4:16; Mk 2:28; Mt 12:14).

Thaduthī: (*Sadducees*) Akut kōc ajieek cī piōc kōc Itharel yiic. Aa lōōŋ cī Nhialic gām Mothith gam, ku aa kuc lōōŋ ē ciēŋ kōk cī lōk mat thīn. Ku rin ē wēt kēnē aake ye lac kēēk kek kōc akut Parathī. Ē ye akut

Parathî gam lôn bî kôc cî thou rôt jôt aköldä. Ku acîi akut Thaduthî ye gam. Tiñ Parathî.

Thamthön: (*Samson*) Eye bëny kôc Itharel wäthæær. Ëcî gäm riel dît apeî (Yëb 11:32).

Thamuel: (*Samuel*) Eye raan kâk Nhialic tiñ ril apeî. Ee yen tœc Debit nhom bî ya bënyñaknhom kôc Itharel. Ku yeen acî bën a bëny ril apeî (Luci 3:24; 13:20; Yëb 11:32).

Thara: (*Sarah*) Yeen ë tiñ Abaram. Na cœk a wäär cî yen run juëc nœk ke cîi dhiëth, ke yeen acî Ithäk bën dhiëëth ke cî dhiœp apeî (Rom 4:19; 9:9; Yëb 11:11; 1Pît 3:6).

Thëk ë miëth: (*Fast*) Eye ciëñ kôc Itharel ye kek rëær ke cîi mïth nîn kœk. Ë yekë looi këya bîk gum bî Nhialic adumušœmkên päl piny.

Thinai: (*Sinai*) Ee gœn dît tœ ror liet pan Ijip wäär gëm Nhialic Mothith löœñ thîn. (Luci 7:39) Tiñ Mothith.

Thodom: (*Sodom*) Ë gen wäär ciëñ Lot kek kacke thîn. Ë thiääk kek gen cœl Gomora. Kôc gen Thodom ku Gomora aake ye käreç apeî looi go Nhialic gæethkâ yœœt (Cäk 10:19; Rom 9:29). Tiñ Lot.

Tholomon: (*Solomon*) Eye wän tœk kam wëët Debit, ku ë ye bënydît ril kôc Itharel. Naœn akäl tœk ke Nhialic nyuth rot ye ë nyuœth yic ku thiëëc kë wïc bî gäm ye. Go Tholomon Nhialic thiëëc bi gäm ñiëëc rin bî yen kacke ñiëc mac. Ë Tholomon yen ë kœñ luœñ Nhialic buth, wäär yen duël yen ye kôc Itharel Nhialic door thîn (Mt 1:6-7; 6:29; 12:42; Lk 11:31; 12:27; Luci 7:47).

Tim cî rîiu: (*Cross*) Eye ciëñ bëny mac kôc Roma bîk raan cî tëm awuœc rin cî yen raan nœk, ku raan ë kôc rum ë riel aa piäät tim cî rîiu kœu bî thou. Raan cî tëm awuœc cît kënë aye cœl aket timden cî rîiu bî yäth tœ le ye nœk thîn. Ku ëcî Jethu lueel lôn raan wïc bî ya raande, ka dhil kâpuœth wïc piände puœl ku buœœth Jethu (Mt 10:38; 16:24; Mk 8:34; Lk 9:23; 14:27). Ku wëtde yic, adhîl kôc buœth Jethu ñic lôn dhil kek gum ë rienke, tœdë ke ke thou rienke aya.

——— W ———

Waak: (*Psalms*) Athör waak atœ Lëk Thæær yic. Ala yic waak ye ke Nhialic leec. Bënyñaknhom Debit acî waak juëc gœt ë waakkâ yic (Mt 22:44).

Wëi Nhialic: (*Holy Spirit*) Wëi ë Nhialic cîmën Wun ë Nhialic ku Jethu Kritho ë Nhialic. Keek kadiäk aa Nhialic tœk. Wëi Nhialic ë rëær kek kôc cî Jethu Kritho gam

1. Ë kôc cœl anjic yic (Jn 16:13; 1Kor 2:10-13).
2. Ë röœk tënë Nhialic rin kôc cî Jethu Kritho gam (Luci 13:2; 16:6-7).
3. Ë kôc tiit ku bîk dhël Nhialic ñic (Luci 13:2; 16:6-7).
4. Ë kôc gäm riel bîk wët Nhialic lueel ku ñickë luœide (1Kor 2:4-5).
5. Miœcken ye gam tënë raan aa keek kony, bîk kâk akut kôc cî gam cœl aril, aa looi (1Kor 12:4-11).

Wët Puœth Yam: (*Good News*) Wëtde yic, Nhialic acî Wënde Jethu Kritho tuœœc pinyñhom bî kôc bën wëær bei awuœc bî Nhialic tëm kôc yic, rin adumušœm cîk looi. Ku looi dhël tënë ke bîk aa mïth Nhialic.

——— Y ———

Yan Amuɔc Piny: (*Pentecost*) Ë yan ye kɔc Itharel looi tē tem kek rapken.

Eye aköl looi yan kënë yen ë bīi Wëi Nhialic kɔc nhīim wätheer, kɔc cī wēt Jethu Krītho gam (Luoi 2:1-4).

Yan ayum cīn yic luɔu: (*Festival of unleavened bread*) Ë yan ye kɔc Itharel looi bīk kēwäär ciem kek ayum cīn yic luɔu tak. Rin wäär jiël kek pan Ijip ake ben kekōth wei bī ciën tē yīk kek ayup yic luɔu, ku titkē bī puöör bī jal nyop.

Yan dōc luaŋ Nhialic: (*Festival of dedication*) Yan kënë aye kɔc Itharel looi bīk kēwäär cī Juda Makabeth luaŋ Nhialic dɔɔc, bī buööl wäär cī kɔc ater Nhialic yäth lueek nyaai (Jn 10:22).

Yan Duël: (*Festival of shelters*) Ë yan ye kɔc Itharel looi tē cī tēmtēm thök. Aa duël looi bī kek rēer thīn nīn kadhorou, rin bīk tēwäär ye wunken dīt rēer ke kuany ror yic tē cīi ceŋ ruöön thiärŋuan tak, bīk pan wäär cī thōn ke jāl dööt (Jn 7:2).